

LOVSAMLING FOR ISLAND,

INDEHOLDENDE

UDVALG AF DE VIGTIGSTE ÆLDRE OG NYERE LOVE OG ANORDNINGER, RESOLUTIONER, INSTRUCTIONER OG REGLEMENTER, ALTHINGSDOMME OG VEDTÆGTER, COLLEGIAL-BREVE, FUNDATSER OG GAVEBREVE, SAMT ANDRE AKTSTYKKER,

TIL OPLYSNING OM

ISLANDS RETSFORHOLD OG ADMINISTRATION

I ÆLDRE OG NYERE TIDER.

Samlet og udgivet

af

Oddgeir Stephensen, og **Jón Sigurðsson,**

Etatsraad og Directeur for det islandske Departement. Archivar og Althingsmand.

NIENDE BIND.

1826—1831.

KJÖBENHAVN.

Forlagt af Universitets-Boghandler ANDR. FRED. HÖST.

Trykt hos S. Trier.

1860.

Cancellie-Circulaire til samtlige Biskopper i Danmark og Island, ang. **det flere af Kongehusets Medlemmer tillagte Prædikat af „Kongelig Höihed".** Khavn den 3. Januar 1826. — Original i Bispe-Archivet i Island. — Canc. 1. Dep. Brevb. 1826, Nr. 19. — Islandsk: Klausturpóst. 1826, S. 79—80. 1826. 3. Januar.

Hans Majestæt Kongen har under 31. f. M. allern. tilkjendegivet Cancelliet, til Iagttagelse og Bekjendtgjörelse for Vedkommende, at Allerhöistsamme, ved allerh. Reskript af s. D., allern. har tillagt Hans Höihed Prinds Christian Frederik, med Gemalinde, Prindsesse Caroline Amalie, og Sön, Prinds Frederik Carl Christian, ligesom og Hans Höihed Prinds Frederik Ferdinand, samt Deres Höiheder Prindsesserne Juliane Sophie og Louise Charlotte, Prædikat af Kongelig Höihed, saaledes at de for deres Personer herefter skulle före og af Alle benævnes med det Ærenavn „Kongelig Höihed".

Dette skulde Cancelliet herved tjenstlig tilmelde D. Höiærv. til behagelig Efterretning og til Bekjendtgjörelse snarest muligt for samtlige Geistlige i det D. Höiærv. anbetroede Stift, for at det Fornödne ifölge heraf kan iagttages ved Kirkebönner for det kongelige Huus og ved andre forekommende Leiligheder. — Det kgl. Danske Cancellie den 3. Januar 1826[1].

[1]) s. D. er udgaaet Canc. Circ. herom til samtlige Collegier og Departementer, Amtmænd, Grever og Baroner i Danmark, samt Stiftamtmanden og Amtmændene i Island „til Underretning og fornöden Bekjendtgjörelse". — Canc. 2. Depart. Brevb. 1826, Nr. 1 og Nr. 9; Original-Aftryk som

1826.
16. Januar.

Capitelstaxt for Norder-Amtets fire Sysseler fra Medio Mai 1826 til samme Tid 1827. Möðruvalla klaustri 16. Januar 1826. — Den islandske Text redigeret efter Taxten af 5. Februar 1819. — Gjenpart paa Dansk, verificeret af Amtmand Johnsson, i det islandske Departement. Klausturpóst. 1826, S. 89; jevnf. Sig. Hansen: „Um verðlagsskrár" i „Skýrslur um landshagi á Íslandi" I. 2, 234 ff.

Capituls-Taxti fyrir Norður, Eyjafjarðar, Skagafjarðar og Húnavatns sýslur í Íslands Norður-amti, gildandi frá miðju Maji mánaðar 1826 til sömu tíðar 1827.

	Nafnverð[1]		á landsvisu hundrað		er því 1 alin
A. Fríður peníngur. lagt í 1 hundrað:	Rbd.	Rbsk.	Rbd.	Rbsk.	Rbsk.
1. 1 kýr, 3 til 8 vetra, sem beri frá miðjum Oktobri til Novbr. loka, sè í fardögum hver á	21	51	21	51	17
2. 6 ær, 2 til 6 vetra, loðnar og lembdar í fardögum, hver á	2	58½	15	63	12½
3. 6 sauðir, 3 til 5 vetra, í slátrunar tíð . . . . hver á	3	67½	22	21	18
4. 8 sauðir tvævetrir, í sömu tíð, hver á	2	65	21	40	17
5. 12 — veturgamlir, í sömu tíð . . . . hver á	1	94	23	72	19
6. 8 ær geldar, í sömu tíð, hver á	2	54	20	48	16½
7. 10 mylkar, do. —	1	72	17	48	14
8. 1 púlshestur taminn, 5 til 12 vetra, í fardögum . . hver á	14	38	14	38	11½
lagt í 90 álnir:					
9. 1 hryssa, jafngömul —	11	22½	14	94	12
B. Ull, smjör og tólg. lagt í 1 hundrað:					
10. 120 ℔ hvít ull . . . pd. á	»	17	21	24	17
11. 120 ℔ mislit — . . . —	»	14	17	48	14
12. 120 ℔ smjörs . . . . —	»	13	16	24	13
13. 120 ℔ tólg, forsvaranlega brædd . . . . . —	»	14	17	48	14

„Circulaire", 2 Bl. i 4to.; Colleg. Tid. for 1826, S. 1—2 (uden at nævne Island); Fogtm. (Algreen-Ussing) VII. 11, 1. H., S. 3.

[1]) Coursen er her uangivet.

1826. 16. Januar.

	Nafnverð Rbd.	Nafnverð Rbsk.	á landsvísu hundrað Rbd.	á landsvísu hundrað Rbsk.	er því 1 alin Rbsk.
C. Tóvara af ullu. lagt í 1 hundrað:					
14. 30 ℔ hespugarn, hver hespa 11 skreppur, og hver skreppa 44 þræðir, 3 til 6 hespur í pundi, pund. á	»	21	6	54	5
15. 60 pör eingirnis sokka parið á	»	15	9	36	7½
16. 30 — tvíbands gjaldsokka . . . . —	»	20	6	24	5
17. 120 pör tvíþumlaðir vetlingar. —	»	5	6	24	5
18. 20 eingirnis peisur . hver á	»	48	10	»	8
19. 15 tvíbands gjaldpeisur —	»	62	9	66	8
20. 120 al. gjaldvoðar vaðmál álnar breitt . . . . . alin á	»	23	28	72	23
21. 120 al. gjaldvoðar einskepta, 1 til 1¼ al. breið . . alin á	»	15	18	72	15
D. Fiskur. lagt í 1 hundrað:					
22. 6 vættir saltfiskur, vættin á	3	40	20	48	16½
23. 6 vættir harður fiskur —	3	62½	21	87	17½
24. 6 vættir þyrsklíngur —	3	61	21	78	17½
25. 6 vættir ísa . . . . —	3	42	20	60	16½
26. 6 vættir hákall hertur —	2	71	16	42	13
E. Lýsi. lagt í 1 hundrað:					
27. 1 tunna hvals lýsi; kúturinn á	1	12	16	84	13½
28. 1 tunna hákallslýsi —	1	9	16	39	13
29. 1 tunna selslýsi . —	1	12½	16	91½	13½
30. 1 tunna þorskalýsi —	1	22½	18	49½	15
F. Skinnavara. lagt í 1 hundrað:					
31. 40 ℔ nautsskinn. . 10 ℔ á	4	44	17	80	14½
32. 60 — kýrskinn . . —	3	6	18	36	14½
33. 60 — hrossskinn . —	2	63	15	90	13
34. 80 — sauðaskinn, af tvævetrum og eldri —	2	7	16	56	13½
35. 120 ℔ skinn af ám og veturgömlum sauðum —	1	45	17	60	14
36. 60 ℔ selaskinn . . —	2	62½	15	87	12½
37. 240 stk. lambaskinn (vorlamba) einlit. . hvert á	»	6	15	»	12
G. Ýmislegt. lagt í 1 hundrað:					
38. 6 ℔ æðardún, vel hreinsaður, pund. á	3	15	18	90	15
39. 40 ℔ — óhreinn —	»	28	11	64	9½

1826.
16. Januar.

	Nafnverð		á landsvísu hundrað		er því 1 alin
	Rbd.	Rbsk.	Rbd.	Rbsk.	Rbsk.
40. 120 ℔ fuglafiður 10 pund á	1	64	20	»	16
41. 480 — fjallagrös —	»	72½	36	24	29
42. Dagsverk um heyskapar tímann, 5 áln.	»	66	»	»	13
43. Lambsfóður 5 áln.	»	81	»	»	16
Meðalverð á hverju hundraði og hverri alin í fyrtöldum landaurum verður:					
Eptir Litr. A, eða fríðu	»	»	19	10	15½
— B, — ull, smjöri og tólg	»	»	18	12	14½
— C, — tóvöru af ullu	»	»	11	91½	9½
— D, — fiski	»	»	20	24½	16
— E, — lýsi	»	»	17	18	14
— F, — skinnavöru .	»	»	16	72	13½
En meðalverða summa allra landaura, skipt með 6, gjörir höfuð-meðalverð allra meðalverða	»	»	17	22	14[1]

Möðruvalla klaustri þann 16. Januar 1826.

Johnsson. Eptir constitution
H. Thorlacius.

17. Januar. **Reskript** til den kongelige Landsoverret samt Hof- og Stadsret i Kjöbenhavn, ang. **Optagelse af et Forhör over en Tiltalt, forr. Præst Asgrim Vigfusson, til Fremlæggelse for Höiesteret.** Khavn den 17. Januar 1826. — Canc. 1. Departem. Registr. 1825—1827, 105b—106 (1826, Nr. 336).

Frederik den Sjette &c. V. S. B. Eftersom Höieste-

[1]) i Klausturpóst. 1826, S. 89, angives Prisen paa Middelalen til 13 Skill.; der berettes ligeledes, at Taxten for Norder-Amtet ogsaa gjelder for Öster-Amtet, da Capitels-Taxten for dette Amt brændte med Amtshuset paa Möðruvellir den 6. Februar 1826, jevnf. Rentek. Isl. Journ. 15, Nr. 819.

rets-Advokat, Os elskelig Ove Emmerich Höegh Guldberg, hvem Vi under 23. Septembr. 1824 have tillagt Ordre for Vor Höiesteret at gaae i Rette for Sognepræsten for Laugerbrekke, Knör og Lons Menigheder i Sneefjeldsnæs Syssel under Vester-Amtet i Vort Land Island, Hr. Asgrim Vigfussen, i en af Provsteretten under 7. Oktobr. 1822 og af den islandske Synodalret under 22. August 1823 paakjendt Sag, hvorunder han er tiltalt for formentlig mislig Embedsförelse, og ved de i denne Sag ergangne Domme tilfunden at have sit Embede og sin geistlige Værdighed forbrudt, for Os allerunderd. har andraget, at Tiltalte under Sagens Behandling ikke er bleven taget i personlig Examination, eller hans Erklæring indhentet over de forskjellige ham imputerede Facta, samt derhos allerund. har anholdt om, at der maa inden Vor Landsoverrets samt Hof- og Stadsrets Criminelkammer foranstaltes optaget et Forhör, hvorunder Tiltaltes personlige Forklaring kan modtages med Hensyn til samtlige mod ham fremförte Ankeposter: — saa give Vi Eder hermed tilkjende, at Vi, i Betragtning af de forklarede Omstændigheder, allern. ville have bevilget og tilladt, at der, uagtet Sagen er en geistlig Sag, maa inden bemeldte Criminelkammer foranstaltes optaget et saadant Forhör, for at Tiltalte der kan aflægge personlig Forklaring over samtlige mod ham fremförte Ankeposter. — Derefter I Eder allerund. have at rette &c. Kjöbenhavn den 17. Januar 1826. [ad mandatum].

1826. 17. Januar.

Reskript til Justitiarius og Tilforordnede i Höiesteret, ang. **Tilladelse til at fremlægge nye Beviisligheder i Asgrim Vigfussons Sag for Höiesteret.** Khavn den 17. Januar 1826. — Canc. 1. Depart. Registr. 1825—1827, 105 (1826, Nr. 335).

17. Januar.

Frederik den Sjette &c. V. S. B. Vi give Eder hermed tilkjende, at Vi, efter den af Höiesterets-Advokat,

1826. 17. Januar. Os elskelig Ove Emmerich Höegh Guldberg, hans som befalet Sagförer for Sognepræsten for Laugerbrekke, Knör og Lons Menigheder i Sneefjeldsnæs Syssel under Vester-Amtet i Vort Land Island, Hr. Asgrim Vigfussen, herom allerund. gjorte Ansögning, allern. have bevilget, at det Forhör, som ifölge Vort allerh. Reskript af Dags Dato til Vor Landsoverret samt Hof- og Stadsret over bemeldte Asgrim Vigfussen bliver optaget inden bemeldte Rets Criminelkammer, samt de Breve og Documenter, som han til den imod bemeldte Sognepræst Vigfussen anlagte og til Vor Höiesteret indankede Sag angaaende hans Embedsförelse, dens Oplysning kan have, og hvilke ikke tilforn for andre Retter have været i Rette lagte, eller ere i de passerede Akter indförte, maae for bemeldte Vor Höiesteret fremlægges og til Paakjendelse antages. Derefter I Eder allerund. have at rette &c. — Kjöbenhavn den 17. Januar 1826. [ad mandatum].

17. Januar. **Cancellie-Skrivelse** til Professor Finn Magnussen, **om at fungere som Tolk ved et Forhör over Asgrim Vigfusson.** Khavn den 17. Januar 1826. — Canc. 1. Depart. Brevb. 1826, Nr. 170.

Höiesterets-Advokat Höegh Guldberg har, som befalet Sagförer for Sognepræsten for Laugerbrekke, Knör og Lons Menigheder paa Island, Hr. Asgrim Vigfussen, i en hertil indkommen Ansögning anholdt om, at der i den imod bemeldte A. Vigfussen anlagte og til Höiesteret indankede Sag angaaende hans formentlig mislige Embedsförelse, maa inden den kgl. Landsoverrets samt Hof- og Stadsrets Criminelkammer foranstaltes optaget et Forhör, hvorunder Tiltaltes personlige Forklaring kan modtages med Hensyn til samtlige imod ham fremförte Ankeposter, samt at en i det danske og islandske Sprog lige kyndig Mand maatte blive authoriseret til som Tolk at overvære bemeldte Forhör og assistere under samme.

I denne Anledning skulde man tjenstlig anmode Hr. Professor, der har oversat Sagens Akter, om, behageligen at ville som Tolk overvære bemeldte Forhör og assistere under samme. — Det kgl. Danske Cancellie den 17. Januar 1826. 1826. 17. Januar.

Rentekammer - Skrivelse til Minister-Resident og General-Consul i Philadelphia, Geheime-Legationsraad Pedersen, ang. **Beseilings-Passer til Island.** Khavn den 17. Januar 1826. — Rentek. Isl. Copieb. 6, Nr. 20. 17. Januar.

Handelshuset Rainals, P. de Coninck & Comp. her i Kjöbenhavn har, efter Begjæring af Kjöbmand Joseph Hall i Boston, anholdt om, at tvende islandske Beseilingspasse maatte for ham blive udfærdigede med Skibenes og Skippernes Navne in blanco, samt derefter sendte til vedkommende danske Consul, for, naar de ere blevne udfyldte og de befalede Gebyrer erlagte, at overleveres bemeldte Joseph Hall.

I Anledning heraf undlade vi ikke at tilstille Hr. Geheime-Legationsraaden de tvende ansögte Blanquetter til islandske Beseilingspasse, hvilke, saafremt Joseph Hall vedbliver sin Bestemmelse at sende Skibe til Island i indeværende Aar, bedes, efter den Dem i saa Fald af Vedkommende meddelende nærmere Oplysning, foranledigede behörigen udfyldte og derefter afleverede, imod at der ved Passets Modtagelse, foruden Indlösningsgebyret 36 Sk. Sölv pr. Commercelæst, tillige erlægges, ifölge § 3 i Forordningen af 11. Septbr. 1816, istedetfor Ind- og Udförselstold samt Skibsafgifter, 50 Rbd. Sölv for hver Commercelæst af Skibenes Drægtighed, undtagen naar eller forsaavidt Ladningen bestaaer af Tömmer, for hvilken Varesort ikkuns erlægges 20 Rbd. Sölv af hver Commercelæst, den af Skibenes Drægtighed optager. Naar dette er berigtiget, anmodes Hr. Geheime-Legationsraaden om, forinden Passenes

1826. Udlevering, tillige at gjöre paa samme Paategning under
17. Januar. Deres Haand om, at Beseilingspasset, ifölge Dem given Autorisation, er udleveret til Kjöbmand Joseph Hall, samt om, hvad Afgift og Gebyr han, ifölge Skibets Drægtighed og Ladningens Indhold, har erlagt. — Ligeledes bedes paaagtet, at vedkommende Consul lader sig forinden Skibenes Afreise forevise de i Forordn. af 11. Septbr. 1816 § 4 befalede Sundheds-Attester, og derom paa Passene gjöre den fornödne Paategning. De Afgifter og Gebyrer, Hr. Geheime-Legationsraaden efter Forestaaende maatte modtage, udbeder Kammeret sig tilsendte, og derhos nærmere Underretning om de afgaaede Expeditioner og Ladningernes Indhold. Skulde Passene ikke blive afbenyttede, eller ogsaa naar dette er skeet, forventes de tilbagesendte. Iövrigt maae vi tjenstl. tilföie, at Overövrighederne i Island ere under D. D. herfra tilkjendegivet det Fornödne i Hensyn til ovenmeldte Expeditioners mulige Ankomst til Island i indeværende Aar. — Rentekammeret den 17. Januar 1826[1].

4. Febr. **Cancellie-Skrivelse** til den constituerede Stiftamtmand over Island, ang. **Indberetningerne om Medicinal- og Apothekervæsenet paa Island.** Khavn den 4. Februar 1826[2]. — Original i Stiftamts-Archivet i Island. — Canc. 3. Depart. Brevb. 1826, Nr. 337. Fogtm. (Algreen-Ussing) VII. 11, 1. H., S. 32.

Amtmanden over Islands Nord- og Öster-Amt har for Cancelliet andraget[3], at det maa paalægges samtlige

[1]) s. D. Rentek. Skrivelser til Stiftamtmanden og Amtmændene i Island, samt Huset Rainals & Comp., Rentek. Isl. Copieb. 6, Nr. 21—24.

[2]) Canc. Skriv. 30. Mai 1829.

[3]) i Skrivelsen til Amtmanden over Nord- og Öster-Amtet hedder det: „I Skrivelse af 24. Septembr. f. A. har Hr. Amtmand gjentaget Deres under 26. August 1824 hertil indsendte Andragende, om, at det maa paal." o. s. v.

Distrikts-Chirurger og praktiserende Læger i Island, at tilstille vedkommende Amtmand Gjenparter af de aarlige Indberetninger angaaende Medicinal- og Apothekervæsenet, som de ved den 8. § af Instruxen for Distrikts-Chirurgerne i Island af 25. Febr. 1824 ere forpligtede at indsende til Landphysikus, eller, saafremt dette ikke maatte billiges, indstillet: at det maa paalægges Landphysikus aarlig at tilstille hver Amtmand især de fra Lægerne i hans Amt indkomne Indberetninger angaaende Medicinal- og Apothekervæsenet, tilligemed Landphysici egen Beretning og Betænkning, forsaavidt hvert Amt især betræffer, til videre Fremsendelse til det kongelige Sundheds-Collegium. 1826. 4. Febr.

Da velbemeldte Collegium, med hvem man om denne Gjenstand har brevvexlet, har anseet det mest hensigtsmæssigt, at det paalægges Landphysikus at forholde sig paa den sidst foreslaaede Maade, der ogsaa bruges af Physici i Danmark, saa skulde man herved tjenstl. anmode Stiftamtet om, at ville paalægge Landphysikus Thorsteinson, at forholde sig paa denne Maade med de omhandlede Indberetninger, som det derefter vil paaligge Stiftamtet, forsaavidt Sönder-Amt betræffer, aarlig at tilstille det kgl. Sundheds-Collegium. — Det kgl. Danske Cancellie den 4. Februar 1826[1].

Capitelstaxt for Sönder-Amtet fra Medio Mai 1826 til samme Tid 1827. Reykjavík 10. Februar 1827. — Publiceret ved Landsoverretten i Island den 26. Juni 1826. — Islandsk: Original-Aftryk, besörget paa offentlig Bekostning. Viðeyjar klaustri 1826, 2 Blade i 4to., hvoraf Exemplar i det islandske Departement. Klausturpóst. 1826, S. 89; jevnf. Sig. Hansen: „Um verðlagsskrár" i „Skýrslur um landshagi" I. 2, 234 ff. 10. Febr.

---

[1]) s. D. Skrivelser af samme Indhold til Amtmændene i Nord- og Öster-Amtet og i Vester-Amtet. Canc. 3. Departem. Brevb. sst.

1826. Capituls-Taxti fyrir Borgarfjarðar, Gullbríngu og
10. Febr. Kjósar, Árness, Rángárvalla, Vestmannaeyja, Vestur- og Austur-Skaptafells sýslur, samt Reykjavíkur kaupstað, í Íslands suður-amti, gildandi frá miðju Maji mánaðar 1826 til sömu tíðar 1827.

Vöru og aura tegundir.	Nafnverð [1]		á landsvísu hundrað		er því 1 alin
	Rbd.	Rbsk.	Rbd.	Rbsk.	Rbsk.
A. Fríður peníngur.					
1. Kýr, 3 til 8 vetra, sem beri frá miðjum Oktobri til Nov. loka, sè í fardögum . . . . hver á	18	9	18	9	14
2. Ær, 2 til 6 vetra, loðin og lembd í fardögum . . . . hver á	2	43	14	66	12
3. Sauður, 3 til 5 vetra, á haust —	3	53	21	30	17
4. — tvævetra, do. —	2	55	20	56	16
5. — veturgamall, do. —	1	71	20	84	17
6. Ær, geld, do. —	2	43	19	56	16
7. — mylk, do. —	1	61	»	»	»
8. Púlshestur, taminn, 5 til 12 vetra, í fardögum . . . . hver á	13	48	13	48	11
9. Hryssa, jafngömul . . . . hver á	8	90	11	88	10
B. Ull, smjör og tólg.					
1. Ull, hvít . . . . pund. á	»	19	23	72	19
2. — mislit . . . . —	»	17	21	24	17
3. Smjör . . . . —	»	17	21	24	17
4. Tólg . . . . —	»	15	18	72	15
C. Tóvara af ullu.					
1. Hespugarn, 3 til 6 hespur í pundi, haldi hver hespa 11 skreppur, og hver skreppa 44 þræði . pund. á	»	25	»	»	»
2. Eingirnis sokkar . . . . parið á	»	20	12	48	10
3. Tvíbands gjaldsokkar . —	»	33	»	»	»
4. Sjóvetlíngar . . . . . . —	»	4	7	48	6
5. Eingirnis peisa . . . . . hver á	»	77	»	»	»
6. Tvíbands gjaldpeisa . . —	1	21	»	»	»
7. Gjaldvoðar vaðmál, álnar breitt, ein alin á	»	41	»	»	»
8. Gjaldvoðar einskepta, 1 al. til 5 kvart. breið . . . . . . ein alin á	»	29	»	»	»
D. Fiskur.					
1. Saltfiskur . . . . vættin á	3	69	22	30	18
2. Harður fiskur . . . . . —	3	63	21	90	18
3. Þyrsklíngur . . . . —	3	23	19	42	16
4. Ísa . . . . —	3	5	18	30	15
5. Hákall, hertur . . . . . —	3	58	21	60	17

[1] Coursen uangivet.

1826.
10. Febr

Vöru og aura tegundir.	Nafnverð		á landsvísu hundrað		er því 1 alin
	Rbd.	Rbsk.	Rbd.	Rbsk.	Rbsk.
E. Lýsi.					
1. Hvals lýsi . . . . . . 8 pottar á	1	26	23	79	19
2. Hákalls lýsi . . . . . . —	1	29	24	40	20
3. Sels lýsi . . . . —	1	35	25	56	20
4. þorska lýsi . . . . . . —	1	17	22	7	18
F. Skinnavara.					
1. Nauts-skinn . . . . . . 10 pund á	5	26	21	8	17
2. Kýrskinn . . . . —	4	30	»	»	»
3. Hross-skinn . . . . . . —	3	43	»	»	»
4. Sauðskinn, af tvævetrum og eldri, . . 10 pund á	3	6	»	»	»
5. — af veturgömlum og af ám . . 10 pund á	2	10	»	»	»
6. Selskinn . . . . —	3	71	»	»	»
7. Lambskinn (vorlamba), einlit, hvert á	»	5	»	»	»
G. Ýmislegt.					
1. Ædardún, hreinsaður . pundið á	3	92	»	»	»
2. — óhreinsaður —	1	»	»	»	»
3. Fuglafiður . . . . 10 pundá	1	94	»	»	»
4. Fjallagrös . . . . . . —	1	46	»	»	»
5. Dagsverk, um heysláttar tíma . .	»	63	»	»	»
6. Lambsfóður	»	79	»	»	»
Meðalverð á hverju hundraði og hverri alin í fyrtöldum landaurum verður:					
Eptir Litr. A, eða fríðu	»	»	17	55	14
— — B, — ullu, smjöri og tólg			21	24	17
— — C, — ullar-tóvinnu . .			10	»	8
— — D, — fiski			20	70	17
— — E, — lýsi			23	93	19
— — F, — skinnavörum . .			21	18	17
En meðalverða summa allra landaura, skipt með 6, gjörir höfuðmeðalverð allra meðalverða	»	»	19	10	15

þegar meta skal fyrtalda landaura til hundraðs, verður:
Eptir Litr. A: hver kýr snemmbær við hundrað:
eins 6 ær, loðnar og lembdar, í fardögum;
líka 6 sauðir þrévetrir og eldri á haust;
enn þá 8 sauðir tvævetrir eins,
eða 12 veturgamlir,
eða 8 ær geldar.
Púlshestur 5 til 12 vetra eins, í fardögum;

1826. 10. Febr. Eptir Litr. A: enn þá hryssa á sama aldri, 90 álnir, eða ¾ hundraðs, svo að 1⅓ verðs hennar gjörir hundrað.

Eptir Litr. B: gjöra 12 fjórðúngar af ullu, smjöri eða tólg hundrað.

— C: — 60 pör eingirnissokka, eða 180 pör sjóvetlínga, hundrað.

— D: — 6 vættir af sèrhverri fiskitegund, þar tilnefndri, hundrað.

— E: — 1¼ tunna, eða 150 pottar lýsis, hdr.

— F: — 4 fjórðúngar nautaskinna, hundrað.

Reykjavík þann 10. Februarii 1826.

S. T. Herra amtmanns og
konst. stiptamtm. Hoppes vegna,

Thorsteinson. Steingrímur Jónsson.

20. Febr. **Capitelstaxt for Vester-Amtet fra Medio Mai 1826 til samme Tid 1827.** Vester-Amt. 20. Februar 1826. — Islandsk: Original-Aftryk som Schema, trykt hos Schultz i Kjöbenhavn 1823, og senere udfyldt ved Udfærdigelsen, 2 Blade i 4to, hvoraf 1 Exemplar i det islandske Departement. Klausturpóst. 1826, S. 89; jevnf. Sig. Hansen: „Um verðlagsskrár i „Skýrslur umlandshagi á Íslandi" I. 2, 234 ff.

Capituls-Taxti fyrir Mýra og Hnappadals, Snæfellsness, Dala, Barðastrandar, Ísafjarðar og Stranda sýslur í Íslands vestur-amti, gildandi frá miðju Maji mánaðar 1826 til sömu tíðar 1827.

Vöru og aura tegundir.	Nafn-verð [1]		á lands-vísu hundrað		er því 1 alin
	Rbd.	Rbsk.	Rbd.	Rbsk.	Rbsk.
A. Fríður peníngur.					
1. Kýr, 3 til 8 vetra, sem beri frá miðjum Oktobri til Novbr. loka, sè í fardögum . . . . á	21	4	21	4	17
2. Ær, 2 til 6 vetra, loðin og lembd í fardögum . . . . á	3	10	18	60	15
3. Sauður, 3 til 5 vetra, á haust —	4	26	25	60	20½
4. — tvævetra, do. —	3	9	24	72	20

[1]) Coursen uangivet.

1826. 20. Febr.

Vöru og aura tegundir.	Nafnverð		á landsvísu hundrað		er því 1 alin
	Rbd.	Rbsk.	Rbd.	Rbsk.	Rbsk.
5. Sauður, veturgamall, á haust	1	87	22	84	18
6. Ær, geld do.	2	89	23	40	19
7. — mylk do.	1	77	»	»	»
8. Púlshestur, taminn, 5 til 12 vetra í fardögum . . . . á	13	34	13	34	11
9. Hryssa, jafngömul . . . . . . –	9	90	13	24	11
B. Ull, smjör og tólg.					
10. Ull, hvít . . . . pund. á	»	16	20	»	16
11. — mislit . . . . —	»	13	16	24	13
12. Smjör . . . . —	»	16	20	»	16
13. Tólg . . . . —	»	16	20	»	16
C. Tóvara af ullu.					
14. Hespugarn, 3 til 6 hespur í pundi, haldi hver hespa 11 skreppur, og hver skreppa 44 þræði, pundið á	»	»	»	»	»
15. Eingirnis sokkar. . . . . parið á	»	15	9	36	7½
16. Tvíbands gjaldsokkar . —	»	28	»	»	»
17. Sjóvetlíngar . . . . . . —	»	4	7	48	6
18. Eingirnis peisa . . . . hver á	»	45	»	»	»
19. Tvíbands gjaldpeisa . . —	»	88	»	»	»
20. Gjaldvoðar vaðmál, álnar breitt ein alin á	»	25	»	»	»
21. — einskepta, 1 al. til 5 kv. breið . . . . . . ein alin á	»	19	»	»	»
D. Fiskur.					
22. Saltfiskur . . . . vættin á	3	54	21	36	17
23. Harður fiskur . . . . . —	3	22	19	36	15½
24. Þyrsklíngur . . . . . . —	3	1	18	6	14
25. Ísa . . . . —	2	56	15	48	12
26. Hákall, hertur . . . . —	2	65	16	6	13
E. Lýsi.					
27. Hvals lýsi . . . . . . 8 pottar á	1	12	16	84	13½
28. Hákalls lýsi . . . . . —	1	14	17	18	14
29. Sels lýsi . . . . —	1	9	16	39	13
30. Þorska lýsi . . . . . —	1	5	15	75	13
F. Skinnavara.					
31. Nauts-skinn . . . . . 10 pund á	4	16	16	64	13
32. Kýrskinn . . . . . . —	3	27	»	»	»
33. Hross-skinn . . . . . —	2	48	»	»	»
34. Sauðskinn, af tvævetrum og eldri . . 10 pund á	2	10	»	»	»
35. — af veturgömlum og af ám . . 10 pund á	1	59	»	»	»
36. Selskinn . . . . —	3	15	»	»	»

1826.
20. Febr.

Vöru og aura tegundir.	Nafn-verð		á lands-vísu hundrað		er því 1 alin
	Rbd.	Rbsk.	Rbd.	Rbsk.	Rbsk.
37. Lambskinn (vorlamba), einlit, hvert á	»	5	»	»	»
G. Ýmislegt.					
38. Æðardún, hreinsaður. pundið á	4	1	»	»	»
39. — óhreinsaður. —	2	49	»	»	»
40. Fuglafiður . . . . . . 10pund á	1	69	»	»	»
41. Fjallagrös . . . . —	1	13	»	»	»
42. Dagsverk, um heysláttar tíma .	»	56	»	»	»
43. Lambsfóður	»	83	»	»	»
Meðalverð á hverju hundraði og hverri alin í fyrtöldum landaurum verður:					
Eptir Litr. A, eða fríðu	»	»	20	35	16
— — B, — ullu, smjöri og tólg	»	»	19	6	15
— — C, — ullar-tóvinnu . .	»	»	8	42	7
— — D, — fiski	»	»	18	7	14
— — E, — lýsi	»	»	16	54	13
— — F, — skinnavörum . .	»	»	16	64	13
En meðalverða summa allra landaura, skipt með 6, gjörir höfuð-meðalverð allra meðalverða	»	»	16	50	13

Þegar meta skal fyrtalda landaura til hundraðs, verður:

Eptir Litr. A: hver kýr snemmbær við hundrað;
eins 6 ær loðnar og lembdar, í fardögum;
líka 6 sauðir þrèvetrir og eldri á haust;
enn þá 8 sauðir tvævetrir eins,
eða 12 veturgamlir,
eða 8 ær geldar.
Púlshestur 5 til 12 vetra eins, í fardögum;
enn þá hryssa á sama aldri, 90 álnir, eða $^{3}/_{4}$ hundraðs, svo $1^{1}/_{3}$ verðs hennar gjörir hundrað.

Eptir Litr. B: gjöra 12 fjórðúngar af ullu, smjöri eða tólg, hundrað.

— C: — 60 pör eingirnissokka, eða 180 pör sjóvetlínga, hundrað.

— D: — 6 vættir af sèrhverri fiskitegund, þar tilnefndri, hundrað.

Eptir Litr. E: gjöra 1 tunna, eða 120 pottar lýsis, hdr. 1826.
— F: — 4 fjórðúngar naútsskinna, hundrað. 20. Febr.
Íslands vestur-amts contóri, þann 20. Februar 1826.
Steingrímur Jónsson. Thorsteinson.

Plakat for Danmark, ang. **nærmere Bestemmelser om visse Embedsmænds Forpligtelse til Indskud i Enkekassen.** Khavn den 22. Februar 1826. — Publiceret ved Landsoverretten i Island den 26. Juni 1826, men först erklæret gjeldende for dette Land ved Reskript 24. Septbr. 1830. — Canc. 2. Depart. Registr. XXVII, 39—40 (1826, Nr. 173). Original-Aftryk hos Schultz. Coll. Tid. for 1826, S. 161—163. Qvart-Forr. for 1826, S. 8—10; Schou XIX, 312—313. — Islandsk: Rubr. i Klausturpóst. 1826, S. 70, med Anmærkning som Island uvedkommende. 22. Febr.

Plakat for Danmark, indeholdende nogle nærmere Bestemmelser af visse kongelige Embedsmænds Forpligtelse til Indskud i den almindelige Enkekasse, m. v.

Vi Frederik den Sjette &c. G. V., at Vi, med Hensyn til de af Vore Embedsmænd, hvis Embeds-Indtægter enten aldeles ikke, eller kun for en Deel, bestaae i en fast reglementeret Lön, have fundet nærmere Bestemmelser fornödne i deres Forpligtelse til Indskud i den almindelige Enkekasse; ligesom Vi og have anseet det tjenligt, at anordne yderligere Tvangsmidler mod de Embedsmænd, der forsömme at gjöre befalet Indskud i bemeldte Kasse. Vi byde derfor som fölger:

1) Enhver, som for Fremtiden maatte vorde beskikket til Præst i Danmark, eller forflyttet fra et geistligt Embede til et andet, skal være forpligtet til at forsikkre sin eventuelle Enke en aarlig Pension i den almindelige Enkekasse, lig $^1/_5$ Deel af den Sum, hvortil Embedet efter de ældre Angivelser af 1768 er anslaaet, dog saaledes, at ved de mindre Præstekald, som i disse Angivelser ere ansatte under 200 Rbd., den Pension, der maatte være den eventuelle Enke forsikkret

1826. i den geistlige Enkekasse, skal komme til Afdrag i den
22. Febr. Pension, som Embedsmændene efter den ovenfor bestemte Maalestok, ellers vilde være forbundne til at forsikkre ved Indskud i den almindelige Enkekasse. — 2) Enhver af Vore Embedsmænd udenfor den geistlige Stand, som nyder uvisse Embedsindtægter, og hvis Forpligtelse til Indskud i den almindelige Enkekasse ikke ved særskilte Lovbud er bestemt, bör, foruden den Pension, som han, efter sin faste Gage, maatte være forpligtet til at forsikkre, gjöre et saa stort Indskud i den almindelige Enkekasse, at hans eventuelle Enke derfra erholder en aarlig Pension, der svarer til 1/10 Deel af de ham tillagte uvisse Embedsindtægter. — 3) Saafremt Nogen af Vore Embedsmænd ikke, efter foregaaende Opfordring, melder sig hos Vor Direction for den almindelige Enkekasse, for at gjöre det pligtige Indskud i bemeldte Kasse, skal det paaligge det af Vore Collegier, hvorunder han sorterer, efter Anmodning fra Vor Direction for den almindelige Pensionskasse, at foranstalte, at han enten ved Suspension eller Mulkter tilholdes inden en vis Frist at opfylde denne sin Forpligtelse. — Hvorefter alle Vedkommende sig allerund. have at rette. Givet i Vor kgl. Residentsstad Kjöbenhavn den 22. Februar 1826.

4. Marts. **Rentekammer - Circulaire** til Stiftamtmanden, Amtmændene og Biskoppen i Island, ang. **Indbetalinger af fraværende Arvingers Arvemidler.** Khavn den 4. Marts 1826. — Original - Gjenpart i Bispe-Archivet i Island. — Rentek. Isl. Copieb. 6, Nr. 62-64. Islandsk: Klausturpóst. 1826, S. 81.

Ifölge kongel. Resolution af 7. Februar 1780, samt Reskript af 9. Novbr. 1825, skal i Island fraværende Arvingers Arvemidler indtil Arvingen melder sig, eller, ifald dette ei skeer forinden, indtil 15 Aar fra den Tid Arven faldt, indbetales i Islands Jordebogskasse, for

derefter at modtages i Fondet ad usus publicos. For at saadanne Arvemidler, i Overeensstemmelse med fornævnte Anordninger, kunne snarest muligt, efter at være faldne, blive anviste til benævnte Fond, maae vi tjenstl. anmode (Tit.) om, at paalægge samtlige [civile Skifteforvaltere i Islands Sönder-Amt, saavel som Reykjavík Byes Skiftejurisdiction [1], saasnart nogen Arv under deres Skiftejurisdiction er tilfalden en fraværende Arving, uopholdeligen at indbetale Belöbet til Jordebogskassen, samt derefter med tvende forskjellige först afgaaende Skibsleiligheder at tilstille Kammeret Landfogdens Prima- og Secunda-Qvitteringer for deslige Arvemidler, i Henseende til hvilke vedkommende Skifteforvaltere iövrigt ved hvert Aars Udgang have i det Hele at aflægge Rigtighed paa den i Kammerets andet Circulaire af Dags Dato bestemte Maade. Rentekammeret den 4. Marts 1826. 1826. 4. Marts.

Rentekammer-Skrivelse til Landfogden i Island, Sigurd Thorgrimsen, ang. **Indbetaling af forladt Arv.** Khavn den 4. Marts 1826. — Rentek. Isl. Copieb. 6, Nr. 66. 4. Marts.

Ved Circulaire af Dags Dato ere den constituerede Stiftamtmand og Amtmændene, samt Biskoppen i Island anmodede om, at paalægge samtlige værende Skifteforvaltere i deres Embeds-Distrikter med forskjellige Skibsleiligheder at indsende til Kammeret Herr Landfogdens Prima- og Secunda-Qvitteringer for fraværende Arvingers Arvemidler, der i Overeensstemmelse med allerh. Resolution af 7. Febr. 1780, samt Reskript af 9. Novbr. 1825, indbetales i Jordebogskassen, (for) derefter at modtages til Forrentning i Fondet ad usus publicos. Herr Landfogden vilde altsaa for deslige Arve-

[1]) fra [til Nord- og Öster-Amtet: „civile Skifteforvaltere i Islands Nord- og Öster-Amt"; til Vester-Amtet: „civile Skifteforvaltere i Islands Vester-Amt"; til Biskoppen: „geistlige Skifteforvaltere i Island".

1826. midlers Indbetaling i Jordebogskassen i Fremtiden meddele Vedkommende Qvitteringer in triplo, og, for at
4. Marts. det Fornödne herfra kan foranstaltes, i Henseende til Udbetalingen til fornævnte Fond af de Arvemidler, der ere indbetalte i Jordebogskassen, og ikke allerede maatte være Fondet ad usus publicos anviste, vilde De med förste Skibsleilighed hertil indsende en Fortegnelse over samtlige i Deres Embedstid til Jordebogskassen Tid efter anden indbetalte og endnu i samme indestaaende fraværende Arvinger tilfaldne Capitaler, hvilken Fortegnelse maa indeholde Oplysning om, naar og efter hvem Arvemidlerne ere faldne, samt naar Indbetalingerne ere skete, og [i] hvilke af Hr. Landfogdens Regnskaber Belöbene findes beregnede til Indtægt. — Rentekammeret den 4. Marts 1826.

4. Marts. **Rentekammer-Circulaire** til den constituerede Stiftamtmand og Amtmændene i Island, ang. **Indberetninger om Afgifter af Arv og af faste Eiendommes Overdragelse.** Khavn den 4. Marts 1826. — Rentek. Isl. Copieb. 6, Nr. 57-59. — Islandsk: Klausturpóst. 1826, S. 80—81.

Kammeret har bragt i Erfaring, at der blandt Sysselmændene i Island skal være ulige Meninger i Henseende til, hvorledes med Indsendelsen af de i Forordn. af 12. Septbr. 1792 og 8. Februar 1810 befalede Beregninger over de ved disse Anordninger paabudne Afgifter af Arv, samt med Indsendelsen af de i sidstnævnte Anordning befalede Fortegnelser over thinglæste Adkomstbreve paa faste Eiendomme, ved hvis Overdragelse til anden Eier erlægges den paabudne Afgift, skal forholdes.

Foranlediget deraf har Kammeret, i Lighed med hvad der allerede tidligere er foranstaltet for Danmark — forsaavidt saadant er passeligt for Island — bestemt, at der af Sysselmændene skal ved hvert Aars Udgang forfattes efternævnte tvende særskilte Fortegnelser:

1) en i Overeensstemmelse med vedfölgende Schema Litr. A indrettet og attesteret Fortegnelse over samtlige i det forlöbne Aar, regnet fra 1. Januar til 31. Decbr., i Jurisdictionen thinglæste Skjöder, Mageskiftebreve, Gavebreve eller andre deslige om faste Eiendommes Overdragelse til nye Eiere udstedte Documenter og deri bestemte Kjöbesummer m. v., hvoraf er erlagt Afgift ifölge For. 8. Februar 1810. — 2) en i Overeensstemmelse med vedlagte Schema Litr. B indrettet og attesteret Fortegnelse over de i det forlöbne Aar, regnet fra 1. Januar til 31. Decbr., ifölge For. af 12. Septbr. 1792 og 8. Februar 1810 faldne Afgifter af Arv, samt over de i samme Aars Löb faldne arvingslöse og fraværende Arvingers Arvemidler, hvilke paa Grund af allerh. Resol. af 7. Febr. 1780 samt Reskr. af 9. Novbr. f. A. skulle indbetales i Islands Jordebogskasse, for derefter at modtages i Fondet ad usus publicos. — Fornævnte tvende Fortegnelser og de tvende Exemplarer deraf, tilligemed Arveafgifternes Belöb, snarest muligt efter Aarets Udlöb, tilstilles Landfogden, der beholder det ene Exemplar af hver af Fortegnelserne og sender Sysselmanden det andet Exemplar tilbage, forsynet med Qvittering for Afgifternes Modtagelse; hvilke qvitterede Fortegnelser derefter forblive hos Sysselmanden, af hvem derimod Triplicatfortegnelserne ligeledes ved Aarets Udgang blive at tilstille Hr. Amtm. til Attestation og videre Indsendelse til Landfogden, der herfra er beordret til at fremlægge de saaledes attesterede Fortegnelser ved det Jordebogskasse-Regnskab, som afsluttes den först paafölgende 31. Juli. Forsaavidt derimod i et Syssel i Aarets Löb ingen Adkomstbreve paa faste Eiendomme maatte være thinglæste eller ingen af de i den under Nr. 2 ommeldte Fortegnelse nævnte Arvemidler eller Afgifter af Arv ere faldne, maa Sysselmanden ved Aarets Udgang tilstille Hr. Amtm. til Attestation og videre Indsendelse til Landfogden behörige Forklaringer derom, hvilke i Henseende til Afgifterne af

1826.
4. Marts.

1826. Arv og arvingslöse eller fraværende Arvingers Arve-
4. Marts. midler blive at affatte i Overeensstemmelse med den Formular, hvormed Fortegnelserne ellers, efter Udvisende af Schemaet Litr. B, blive at slutte. — Vi maa altsaa tjenstl. anmode Hr. Amtm. om, at tilkjendegive det Foranförte for samtlige Sysselmænd i Islands Sönder-Amt (— Vester-Amt; — Nord- og Öster-Amt —), samt derhos at tilstille dem et Exemplar af hvert af de vedfölgende Schemata. Ligesom vi ogsaa maa bede Hr. Amtm. om, imellem Sysselmændene i benævnte Amt at fordele til fornævnte Fortegnelser herved fölgende trykte Blanquetter, hvilke ved hvert Aars Udgang af dem blive at udfylde og i Overeensstemmelse med Foranförte at fremsende. I Henseende til Reykjavík Byes Jurisdiction har Kammeret under D. D. paalagt Landfoged Thorgrimsen i Egenskab af Byfoged, ved hvert Aars Udgang at forfatte de under Nr. 1 og 2 ommeldte Fortegnelser, til hvilke trykte Blanquetter ere ham tilstillede, hvorhos ham er betydet, at paa Fortegnelserne maa erhverves Hr. Amtm.ˢ Attest, forinden de fremlægges ved Jordebogskasse-Regnskabet. — Forövrigt tvivler Kammeret ikke paa, at Hr. Amtm. jo vil have Indseende med, at fornævnte Fortegnelser blive Dem af vedkommende Embedsmænd i rette Tid tilstillede til Attestation, for at de fra samtlige Jurisdictioner kunne for eet og samme Aar fremkomme ved det Jordebogskasse-Regnskab, som afsluttes den först paafölgende 31. Juli. — Rentekammeret den 4. Marts 1826.

[Schema.]

Litr. A.

Fortegnelse over samtlige ved N. N. fra 1. Januar til 31. Decbr. Aar N. N. læste Skjöder, Mageskiftebreve, Gavebreve eller andre deslige om faste Eiendommes Overdragelse til nye Eiere udstedte Documenter, tillige-

med de Kjöbesummer m. v., hvoraf Afgift ifölge Forordningen af 8. Februar 1810 er erlagt. 1826. 4. Marts.

Thinglæsningens Datum		Kjöbesummerne; med videre rede Sölv Rbd.	Skill.
	Tilsammen . . .		
	hvoraf ½ Procent Afgiften belöber . . .		

At ikke flere af de i § 12 af Forordn. af 8. Febr. 1810 under Litr. A nævnte Documenter ere læste ved N. N. fra 1. Januar til 31. December N. N., bliver herved af mig bevidnet. N. N.

Litr. B.

Fortegnelse over de Afgifter, som ved N. N. Skiftejurisdiction i Aaret fra 1. Januar til 31. December N. N. ere faldne at beregne den kongelige Kasse til Indtægt, saavel ved sluttede Skifter, som af Arv, der uden Skifte er tiltraadt, m. v.

	Arvingslöse eller fraværende Arvingers Arvemidler, for hvis Indbetaling i Islands Jordebogskasse Rentekammeret er tilstillet Landfogdens Qvitteringer rede Sölv		Afgift af Arv ifölge Forordningen af 12. Septbr. 1792. rede Sölv		Afgift af Arv ifölge Forordningen af 8. Febr. 1810. rede Sölv	
	Rbd.	Skill.	Rbd.	Skill.	Rbd.	Skill.
Tils. . .						

Hvilke N. N. rede Sölv ere indbetalte i Islands Jordebogskasse. Iövrigt bliver herved af mig bevidnet, at

1826. ikke videre i noget af indbemeldte Tilfælde under N. N.
4. Marts. Skiftejurisdiction har været at beregne fra 1. Januar til 31. December N. N. enten ved mig som ordentlig Skifteforvalter, eller ved Skifter, som ere behandlede ved overordentlige Skifteforvaltere, Samfrænder eller Arvinger, ligesom ei heller af Arv, som i bemeldte Tid uden Skifte er tiltraadt. Forsaavidt derimod i anförte Tid for denne Jurisdiction ere anmeldte flere Dödsfald, hvorefter Boerne endnu staae under Behandling, og den kongelige Kasse deraf i Tiden kan vente Afgift, vedlægges her en nærmere Forklaring i Overeensstemmelse med 11. § i Forordningen af 8. Februar 1810.

4. Marts. **Rentekammer-Skrivelse** til den kongel. Landsoverret i Island, ang. **Indberetninger om de ved Retten thinglæste Adkomstbreve.** Khavn den 4. Marts 1826[1]. — Publiceret ved Landsoverretten den 26. Juni 1826. — Rentek. Isl. Copieb. 6, Nr. 56. — Islandsk: Klausturpóst. 1826, S. 81.

Med Hensyn til den i Forordn. af 11. Juli 1800 § 12 indeholdte Bestemmelse, angaaende Skjöders og Pantebreves Thinglysning ved den kgl. Landsoverret for Island, bör ved Islands Jordebogskasse-Regnskaber aarligen fremkomme Rigtighed for, hvorvidt Afgift, ifölge Forordn. af 8. Februar 1810, maatte være falden af Adkomstbreve, der ere fremkomne til Thinglæsning ved bemeldte Overret.

Kammeret maa desaarsag tjenstl. anmode den kgl. Landsoverret for Island om, behageligen at foranstalte, at Landfogden ved Udgangen af ethvert Aar, regnet fra 1. Januar til 31. Decbr., blive tilstillet en Fortegnelse over de i det forlöbne Aar ved Landsoverretten thing-

[1]) jevnf. For. 24. April 1833 § 1.

læste Adkomstbreve, eller forsaavidt ingen saadanne Thinglæsninger maatte have funden Sted, da behörig Attest derom; og da man til Brug ved de Fortegnelser, der i lige Maade skulle afgives fra de övrige Jurisdictioner paa Island, har ladet trykke Blanquetter, der ligeledes kunne afbenyttes til de Fortegnelser, der i forommeldte Henseende afgives for velbemeldte Landsoverrets Vedkommende, saa lade vi herved tillige fölge et for flere Aar tilstrækkeligt Antal af saadanne til Udfyldning bestemte trykte Blanquetter[1]. — Forsaavidt angaaer den forbigangne Tid, fra Publicationen af Forordn. af 8. Februar 1810, er Landfogden ved Anegnelserne i hans Jordebogskasse-Regnskab for Aaret til 31. Juli 1823 paalagt, over samtlige siden den Tid ved Overretten thinglæste Adkomstbreve paa faste Eiendomme at erhverve behörig Fortegnelse, med hosföiet Forklaring om, hvor og med hvilke Belöb ½ % Afgiften deraf, efter de til Retten forinden Thinglæsningen afleverede Qvitteringer, er erlagt. Disse Beviisligheder ventes altsaa at blive af Landfogden fremlagte paa sit Sted, men vi kunne dog ikke undlade ved denne Leilighed tjenstl. at bede os tilstillet en Gjenpart af en Fortegnelse, der saaledes maatte være eller blive Landfogden tilstillet, saavel som samtlige af Landfogden udstedte originale Qvitteringer for den erlagte ½ % Afgift. Rentekammeret den 4. Marts 1826.

1826. 4. Marts.

Rentekammer-Skrivelse til Biskoppen over Island, ang. **Indberetninger om de ved geistlige Skifteretter faldende Afgifter af Arv.** Khavn den 4. Marts 1826. — Original i Bispe-Archivet i Island. Rentek. Isl. Copieb. 6, Nr. 60. — Islandsk: Klausturpóst.

4. Marts.

---

[1]) *see* det næstforegaaende Rentekammer-Circulaire tilföiede Schema, Litr. A.

1826. 1826, S. 80. — Det maa iövrigt bemærkes, at efterhaanden
4. Marts. som den geistlige Skifte-Jurisdiction i Island, ifölge For. 27. Novbr. 1816, er ophört, ere disse Indberetninger for Geistlighedens Vedkommende bortfaldne.

Ligesom Kammeret ved Circulaire af Dags Dato til Amtmændene i Island har foreskrevet nogle Regler i Henseende til Rigtigheds Aflæggelse for de ved Forordn. af 12. Septbr. 1792 og 8. Febr. 1810 paabudne Afgifter af Arv, samt for arvingslöse og fraværende Arvingers Arvemidler, forsaavidt vedkommer de civile Skifte-Jurisdictioner, saaledes maa vi ogsaa tjenstl. bede D. Höiærv. om at tilstille enhver af de i Island endnu værende geistlige Skifteforvaltere et Exemplar af vedfölgende Schema, i Overeensstemmelse med hvilket de geistlige Skifteforvaltere ved hvert Aars Udgang have at forfatte Fortegnelse over de i det forlöbne Aar, regnet fra 1. Januar til 31. Decbr., ifölge For. af 12. Septbr. 1792 og 8. Febr. 1810, faldne Afgifter af Arv, samt over de i samme Aars Löb faldne arvingslöse og fraværende Arvingers Arvemidler, hvilke, paa Grund af allerh. Resolution af 7. Febr. 1780 samt Reskript af 9. Novembr. 1825, skulle indbetales i Islands Jordebogskasse, for derefter at modtages i Fondet ad usus publicos. — Til fornævnte Fortegnelse fölger herved et Antal trykte Blanquetter, hvilke D. Höiærv. bedes at fordele lige imellem samtlige geistlige Skifteforvaltere i Island, samt derhos at paalægge dem, strax ved hvert Aars Udgang at sende en saadan Fortegnelse in triplo, tilligemed de faldne Arveafgifters Belöb, til Landfogden, der sender det ene Exemplar, forsynet med Qvittering for Afgifternes Modtagelse, tilbage til den geistlige Skifteforvalter, hos hvem den forbliver, hvorimod Landfogden beholder de tvende andre Exemplarer, af hvilke han fremlægger det ene ved Jordebogskasse-Regnskabet. — Forsaavidt derimod i et Aars Löb ingen af fornævnte Arvemidler eller Afgifter af Arv maatte være faldne

under den geistlige Skifte-Jurisdiction, har den vedkommende geistlige Skifteforvalter derom ved Aarets Udgang at tilstille Landfogden behörig Forklaring, der maa være affattet i Overeensstemmelse med den Formular, hvormed Fortegnelserne ellers efter foranförte Schemas Udvisende sluttes. — Over de Fortegnelser og Forklaringer, som Landfogden saaledes aarligen modtager fra geistlige Skifteforvaltere, er han beordret at forfatte en efter hosfölgende Schema indrettet særskilt Beregning, og, forinden den fremlægges ved Jordebogskasse-Regnskabet, at sende samme tilligemed Skifteforvalternes Fortegnelser og Forklaringer til D. Höiærv., hvem vi tjenstl. maa bede om at forsyne Landfogdens paa de geistlige Skifteforvalteres Opgivende grundede Beregning med Deres Attestation, hvilken i Særdeleshed maa indeholde, hvorvidt i Landfogdens Beregning findes anfört samtlige geistlige Skiftejurisdictioner i Island. — Forsynet med saadan Attestation, bliver Beregningen med tilhörende Bilage af D. Höiærv. at tilbagesende til Landfogden, der fremlægger samme ved sit Jordebogskasse-Regnskab. — Forövrigt tvivler Kammeret ikke paa, at D. Höiærv. jo vil, naar det maatte fornödiges, forhjelpe Landfogden til, fra de geistlige Skifteforvaltere at erholde fornævnte Fortegnelser og Forklaringer saa betimeligen efter ethvert Aars Udgang, at samme fra samtlige geistlige Skifte-Jurisdictioner kan for eet og samme Aar fremkomme ved det Jordebogskasse-Regnskab, som Landfogden afslutter den förstpaafölgende 31. Juli. — Rentekammeret den 4. Marts 1826.

1826. 4. Marts.

[Schema].

Beregning over de Afgifter af Arv, der, efter Udvisende af de fra samtlige geistlige Skiftejurisdictioner i Island indkomne og herved fölgende Anmeldelser, ere faldne i Aaret fra 1. Januar til 31. December Aar N. N., og indbetalte i Islands Jordebogskasse.

1826.
4. Marts.

Anmeldelsernes Nr.		Arvingslöse eller fraværende Arvingers Arvemidler, som i Overeensstemmelse med Reskr. af 9. Novbr. 1825 ere indbetalte i Islands Jordebogskasse, for at modtages i Fondet ad usus publicos				Afgift af Arv ifölge Forordningen af 12. Septbr. 1792.				Afgift af Arv ifölge Forordningen af 8. Febr. 1810.			
		rede Sölv		Repræs.		rede Sölv		Repræs.		rede Sölv		Repræs.	
		Rd.	Sk.	Rd.	Sk.	Rd.	Sk.	Rd.	Sk.	Rd.	Sk.	Rd.	Sk.
	I Alt . . .												

Hvilke Summer ere beregnede til Indtægt i Islands Jordebogskasse-Regnskab for Aaret til 31. Julii N. N., Pag. N. N.

N. N.,
Landfoged.

Imod foranförte mig foreviste Fortegnelser og Forklaringer fra de geistlige Skiftejurisdictioner, findes Intet at erindre, ligesom og herved attesteres, at i Island ikke findes flere geistlige Skiftejurisdictioner, end de, som ere anförte i denne Beregning.

N. N.,
Biskop.

4. Marts. **Rentekammer-Skrivelse** til Landfogden i Island, Sigurd Thorgrimsen, ang. **Afgifter af Arv og af faste Eiendomme,** m. v. Khavn den 4. Marts **1826.** — Rentek. Isl. Copieb. 6, Nr. 61.

Ved Circulaire af Dags Dato til Amtmændene i Island har Kammeret foreskrevet nogle nærmere Regler i Henseende til den Rigtighed, der, forsaavidt vedkommer de civile Jurisdictioner, bör aflægges for Afgifterne ifölge Forordn. af 12. Septbr. 1792 og 8. Febr. 1810, med videre, ligesom man og, forsaavidt disse Afgifter

svares af Arv, har tilskreven Hans Höiærv. Hr. Biskop 1826.
Johnsen det Fornödne til Iagttagelse af de geistlige 4. Marts.
Skifteforvaltere. — Af fornævnte Circulaire og Skrivelse fölger herved Afskrifter, tilligemed Exemplarer af de dermed sendte Schemata til de Fortegnelser, som fra de geistlige og civile Jurisdictioner aarligen blive at indsende til Landfogderiet, og i Henseende til hvilke af Hr. Landfogden bliver at forholde paa fölgende Maade:

1) af de tvende Fortegnelser, den ene over Afgiften i Anledning af faste Eiendommes Overdragelse, den anden over Afgifterne af Arv m. v., som ved hvert Aars Udgang in duplo blive Dem tilstillede fra de civile Jurisdictioner, sender De det ene Exemplar af hver af Fortegnelserne, forsynet med Deres Qvittering for Afgifternes Imodtagelse, tilbage til vedkommende Sysselmand, det andet Exemplar af Fortegnelserne forbliver ved Landfogderiet, hvorimod Triplicaterne af disse Fortegnelser, eller forsaavidt ingen Afgift maatte være falden at beregne, da Sysselmændenes Forklaringer derom, hvilke, forsynede med Attestation, blive Dem tilstillede fra Amtmændene, fremlægges ved det Jordebogskasse-Regnskab, som aflægges den först paafölgende 31. Juli. I hvilken Henseende Hr. Landfogden har at forfatte og med Regnskaberne at fremlægge tvende i Overeensstemmelse med vedfölgende Schemaer Nr. 1 og 2 indrettede Beregninger over Belöbet af de i fornævnte Fortegnelser anförte forskjellige Afgifter, hvilke ligesom hidtil blive i Regnskaberne med Henviisning til Beregningerne at anföre i særskilte Indtægtsposter. — 2) Forsaavidt vedkommer Reikavig Byes Jurisdiction, bliver af Dem, som Byfoged, over fornævnte Afgifter at affatte tvende Fortegnelser, aldeles overeensstemmende med foranförte Schemaer, til hvilke Fortegnelser desuden herved fölger et tilstrækkeligt Antal trykte Blanquetter. — Disse Fortegnelser for Reikavig Byes Jurisdiction, og, saafremt i et Aar i en eller anden af fornævnte Henseender ingen Afgift maatte være falden,

1826. da skriftlig Forklaring derom, maa Hr. Landfogden foranledige forsynet med Stiftamtmandens Attestation, hvorefter samme, saavel som de Fortegnelser over thinglæste Adkomstbreve, der tilstilles Hr. Landfogden fra den islandske Landsoverret, blive ligeledes at vedlægge de Beregninger, Hr. Landfogden, i Overeensstemmelse med foranstaaende Nr. 1, fremlægger ved Jordebogskasse-Regnskabet, og derpaa at anföre tilligemed Afgifternes til Dem erlagte Belöb. — 3) Det ene Exemplar af den Fortegnelse over Afgifterne af Arv m. v., der ved hvert Aars Udgang in triplo bliver Hr. Landfogden tilstillet fra enhver af de geistlige Skifteforvaltere, bliver af Dem at forsyne med Qvittering for Afgifternes Modtagelse, og derefter at tilbagesende til vedkommende geistlige Skifteforvalter, det andet Exemplar forbliver ved Landfogderiet, hvorimod Triplicatet, eller, forsaavidt ingen Afgift maatte være faldet, da den vedkommende geistlige Skifteforvalters Forklaring derom, fremlægges ved det Jordebogskasse-Regnskab, som aflægges den först paafölgende 31. Juli, i hvilken Henseende bliver, til Fremlæggelse ved Regnskabet, at forfatte en særskilt, i Overeensstemmelse med foranförte Schema Nr. 2 indrettet, Beregning over Belöbet af de i samtlige fra de geistlige Skifteforvaltere modtagne Fortegnelser anförte Afgifter, hvilken Beregning, tilligemed Skifteforvalternes dertil hörende Fortegnelser og Forklaringer, forinden samme fremlægges ved Deres Regnskab, bliver at tilstille Biskoppen til Attestation. — Rentekammeret den 4. Marts 1826.

4. Marts.

10. Marts. **Kongelig Resolution** ang. **Forandring med Hensyn til islandske Disciples Adgang til danske Skoler.** Khavn den 10. Marts 1826[1]. — I Universitets-Directionens Forestilling 9. Marts bemærkes, at Con-

[1]) Univ. Direct. Skriv. 11. April 1826.

ferentsraad Magnus Stephensen havde, med Paaberaabelse af 1826.
Reskr. 4. Mai 1759, sögt om Gratistplads ved Sorö Academie 10. Marts.
for sin Brodersön Thorvard Stephensen, samt om Understöttning og fri Underviisning i een af Sjællands lærde Skoler for en Pleiesön, Magnus Hakonarson. Directionen bemærker i den Anledning, at det nævnte Reskript „blev allernaad. udfærdiget med Hensyn til den Nytte, som det for den studerende Ungdom i Island vilde medföre, om der havdes Leilighed til for nogle af de skikkeligste og bedst begavede Disciple til betids at komme til Danmark, for der at undervises i latinske Skoler". Reskriptets Bestemmelser bleve saaledes „givne paa en Tid, da der i Island havdes tvende lærde Skoler, men som begge vare i en ringere Tilstand end den, som senere er bleven oprettet paa Bessested, og da alle Disciple i de latinske Skoler i Danmark ikke blot havde fri Underviisning, men ogsaa nöde Stipendier eller anden Understöttelse fra Skolerne. Paa den Tid havde ogsaa de latinske Skolers fleste Disciple fri Kost hos Borgerne i Byen, og Udgifterne for en Discipel til Kost, Klæder og Böger m. v., vare meget ubetydelige. Den Fordeel, som blev forundt islandske Studerende paa Anbefaling fra en af Landets tvende Biskopper, var derfor ikke særdeles byrdefuld for de vedkommende sjællandske Skoler, og stod tillige i temmelig passende Forhold til hvad ogsaa andre Disciple kunde opnaae". Men nu vare Omstændighederne ganske forandrede. Skjöndt Skolen i Island havde flere Mangler, især af Mangel paa hensigtsmæssigt indrettet Locale, var den dog bedre organiseret end de forrige lærde Skoler i Island, og forsynet med tilstrækkeligt Antal duelige Lærere. Ved Skolerne i Danmark tilstodes nu ingen Discipel en lignende Understöttelse som den Reskriptet tilstod, da Udgifterne hertil vilde under de nærværende Forhold andrage aarlig 300 à 400 Rbd., hvilket Skolerne nu vare blevne aldeles uformuende til at udrede. Det vidstes vel ikke, at nogen islandsk Discipel i de sidstforlöbne Decennier var bleven nedsendt af Biskoppen i Henhold til bemeldte Reskript, men da Reskriptet dog ikke var ophævet, antog Directionen det rigtigst at andrage paa dets Modification efter de nuværende Forhold. Directionen antog nemlig, at det kun i enkelte Tilfælde vilde være af særdeles Nytte, at Skoledisciple nedsendtes til Danmark; ligeledes antoges, at Understöttelsen skulde bestemmes til det höieste Stipendium, som efter For. 7. Novbr. 1809 kunde tilstaaes, nemlig 50 Rbd. Sölv aarlig. Tilsidst mentes det at burde forlanges, at Andragender desangaaende

1826. 10. Marts. bleve Directionen tilstillede forud, i Henseende til, at Directionen derefter kunde sættes i Stand til at afgjöre, saavel om Understöttelsen i det Hele skulde tilstaaes, som og i hvilken Skole Discipelen skulde indtages. — Univ. Dir. Forestillinger 1826, Nr. 984. Coll. Tid. 1826, S. 328—333 (med Motiver). Fogtm. (Algreen-Ussing) VII. 11, 1. H., S. 69—70.

Vi ville allern. have Bestemmelserne i Reskriptet af 4. Maji 1759 forandrede derhen, at Biskoppen over Island maa være bemyndigct til, naar nogen særdeles vel begavet, flittig og sædelig Discipel skulde mangle den fornödne Leilighed til at uddanne sig i Island, da at tilstille Vor Direction for Universitetet og de lærde Skoler fuldstændige Beviisligheder for Discipelens Værdighed til særdeles Understöttelse, og at derefter bemeldte Direction har at afgjöre, om ham i Helsingör, Roeskilde, Slagelse eller Kjöbenhavns lærde Skoler kan tilstaaes fri Underviisning i Forbindelse med Skolens höieste Stipendium, under Forpligtelse, at han efter fuldendte akademiske Studier vender tilbage til sit Fædreland for at gavne dct i en offentlig Stilling, da han ellers til den Skole, fra hvilken han har nydt saadan extraordinair Understöttelse, vil have at tilbagebetale sammes Belöb. — Derimod ville Vi, at det fremdeles skal have sit Forblivende ved den i bemeldte Reskript indeholdte Bestemmelse, at saadanne Disciple beholde samme Adgang til Beneficier af Communitet og Regents, som allern. er tilstaaet de Studerende, der fra Island dimitteres til Universitetet. — Kjöbenhavn den 10. Marts 1826.

20. Marts. **Cancellie-Plakat** ang. **Qvartals-Cours.** Khavn den 20. Marts 1826. — Ikke publiceret ved Landsoverretten og ikke heller i Synodalforsamlingen, men skulde dog iflölge Plak. 11. Mai 1819 være gjeldende for Island i Halvaaret fra 1. Juli til 31. Decbr. 1826. — Canc. 2. Dep. Registr. XXVII, 59 (1826, Nr. 268). Original-Aftryk hos Schultz. Coll. Tid. 1826, S. 206. Qvart-Forr. 1826, S. 16; Schou XIX, 317.

Plakat, angaaende Qvartals-Coursen for April, Maji og Junii Maaneder 1826. 1826. 20. Marts.

Af den i Overeensstemmelse med det kgl. aabne Brev af 6. April 1818 til Qvartalscoursens Bestemmelse anordnede bestandige Committee er den Cours, hvorefter Rigsbanksedler i April, Maji og Junii Maaneder 1826 skulle modtages i alle de Sölvbetalinger, der, efter allerhöistbemeldte aabne Brev, kunne afgjöres med Rigsbanksedler, bestemt til 225 Rbd. imod 100 Species eller 200 Rbd. Sölv, saa at 1 Rbd. Sölv i alle foranförte Tilfælde kan betales med 1 Rbd. 12 Sk. i Rigsbanksedler og Tegn. — Hvilket herved kundgjöres til alle Vedkommendes Efterretning. Det kgl. Danske Cancellie den 20. Martii 1826.

Rentekammer - Plakat ang. **theologiske Studenters Afgiftsfrihed,** m. v. Khavn den. 22. Marts 1826. — Ikke publiceret ved Landsoverretten i Island; men derimod i Synodalforsamlingen i Reykjavík i Juli 1826. — Originalen indheftet i Rentek. Relat. og Resol. Protok. 1826, Nr. 34; Rentek. Exped. Prot. 60, Nr. 62, S. 60—61. Original-Aftryk hos Schultz. Coll. Tid. for 1826, S. 267—268. Qvart-Forr. 1826, S. 17—18; Schou XIX, 317—318. P. Pètursson, Hist. Eccl. Island., S. 248—249. — Islandsk: i den af den islandske Landsoverret iffölge Canc. Skriv. 2. August 1800 udgivne Samling af Forordninger m. v., vedkommende Island, S. 240; Klausturpóst. 1826, S. 70—71. 22. Marts.

Plakat angaaende den de theologiske Studenter paa Island tilkommende Afgiftsfrihed, m. m.

Paa Rentekammerets allerund. Forestilling har Hans Majestæt Kongen behaget under 22. i f. M. allern. at resolvere saaledes:

„Vi tillade allern., at de nuværende theologiske Studenter i Island, der ere dimitterede fra den lærde Skole sammesteds og paa den i Anordn. af 3. Maji 1743 foreskrevne Maade vedblive deres theologiske Studier og öve sig i geistlige Forretninger, samt paa lovlig Maade bevise

1826. dette for Vedkommende, fremdeles, tilligemed deres
22. Marts. Enker, beholde den Frihed for Afgifter, som hidtil har været dem tillagt, og som angaaer den saakaldte Skat, Kongetiende, Gjaftold, Laugmandstold og Mandtalsfisk, men ikke indbefatter Ydelse til Præst, Kirke og Fattige, ligesaa lidet som Delinquent-Omkostninger eller anden Communal-Afgift. Derimod have de Studenter, der for Fremtiden dimitteres fra bemeldte Skole, at svare enhver Afgift, som efter de almindelige Regler er forbunden med de Stillinger, hvori de komme, og den Formue, de besidde. Derhos ville Vi allern., at lige Bestemmelser skulle være gjeldende om de nuværende theologiske Candidater, forsaavidt de opholde sig i Island, enten som bosatte eller i anden Stilling, men at denne Frihed ligeledes skal ophöre for dem, som herefter underkaste sig theologisk Embeds-Examen".

Dette bliver herved, ifölge allerh.Befaling, bekjendtgjort til Efterretning for alle Vedkommende. — Rentekammeret den 22. Marts 1826.

22. Marts. **Kongelig Resolution** ang. **Udvidelse af nogle Anordninger fra 1823 til Island.** Khavn den 22. Marts 1826[1]. — I Cancelliets Forestilling 22. Marts bemærkes, at Collegiet havde, i Henhold til kgl. Resol. 6. Juni 1821, corresponderet om, hvorvidt de i Aaret 1823 udkomne almindelige eller danske Anordninger skulde udvides til at gjelde for Færöerne og Island. De Lovbud, som i denne Henseende i Særdeleshed kom i Betragtning, vare: 1) Plak. 8. Januar 1823, ang. Testamenter; 2) For. 7. Febr. 1823 om Mortificationer paa Gjeldsbreve; og 3) Plak. 14. Mai 1823, ang. Boers Extradering; hvilke samtlige foreslaaes indförte uforandrede paa Færöerne.

„Hvad Island angaaer, da have samtlige Overövrigheder været enige i, at de fem förste §§ i Plak. 8. Januar 1823 hensigtsmæssigen kunde gjöres gjeldende, dog med enkelte Modificationer. Saaledes have Amtmanden over Sönder-Amtet

[1]) Reskr. 5. April 1826.

og Amtmanden over Nord- og Öster-Amtet formeent, at det kunde overlades til Overövrighederne at meddele Confirmation paa de i § 2 omhandlede Testamenter, hvis Ægthed bevises ved Thingsvidner, da Indsendelsen til Cancelliet, som Meddelelsen af deslige Confirmationer i bemeldte § er forbeholdt, med Hensyn til Landets Fraliggenhed, vilde medföre et betydeligt Ophold, som det i mange Tilfælde kunde være magtpaaliggende at undgaae. Ligeledes har Amtmanden over Vester-Amtet bemærket, at det, der i Slutningen af § 5 er bestemt angaaende Selveieres Testamenter og Testamenta militaria, formeentligen maatte bortfalde, da slige Testamenter ikke oprettes paa Island. Begge disse Modificationer fortjene, efter Cancelliets Skjön, Bifald; ligesom der heller ikke synes at være Noget imod, at de ovenmeldte §§ forövrigt gjöres gjeldende. — Hvad Plakatens § 6 foreskriver angaaende Beskikkelser, maa uden Tvivl, som og alle Amtmændene have yttret, ansees mindre passende for Island, da Beskikkelser der næsten aldrig bruges, og det i alt Fald vilde være meget besværligt ved slige Leiligheder at hente Notarius, som der er vedkommende Sysselmand, hvilken ofte boer i en Afstand af 8 til 10 Mile eller endog længere borte. — Bestemmelsen i § 7 om, at Notarius publicus personligen skal udföre de Handlinger og modtage de Erklæringer, han attesterer, og at kun i denne Embedsmands Forfald en af Amtmanden constitueret Fuldmægtig maa udföre Forretningerne, samt § 8 förste Membrum, om, at Notarius bör bruge tvende Vitterlighedsvidner, synes at burde udstrækkes til Island; thi der skjönnes ikke at være nogen Grund til, at Notarius mere der, end andetsteds, skulde kunne overdrage sin Myndighed til en uconstitueret Person, eller ikke skulde medtage Vitterlighedsvidner. Vel har Amtmanden over Nord- og Öster-Amtet bemærket, at Sysselmændene ingen examinerede Fuldmægtige have, og at der i Almindelighed ikke vil kunne faaes nogen lovkyndig Mand til, i Sysselmandens Forfald, at overtage Constitutionen. Men det er ikke fornödent, at den Constituerede skal være examineret; og da Plakaten ei ubetinget fordrer, at Notarius skal bruges, men, ved Siden deraf, tilsteder lovligt Vidnebeviis, saa vil der i intet Tilfælde kunne flyde nogen Uleilighed af den foranförte Bestemmelse, hvorimod sammes Undtagelse endog kunde give Anledning til den urigtige Mening, at Notarius kunde lade hvem han vilde fungere for sig. — Ved § 8 vil

1826. 22. Marts.

1826. iövrigt blive at tilföie den Modification, at Betalingen beregnes
22. Marts. med Hensyn til den paa Island gjeldende Sportellovgivning. — Hvad For. 7. Febr. 1823 angaaer, da have Amtmændene over Sönder- og Vester-Amtet yttret, at der i Island, hvor der sjeldent eller aldrig er Spörgsmaal om Mortificationer, ingen Trang spores til en saadan Lovbestemmelse, hvorimod Amtmanden over Nord- og Öster-Amtet har formeent, at Forordningen kunde gjöres gjeldende, dog med den Modification i § 4, at Mortifications-Stævninger angaaende Stats- og Bankpapirer skulde udtages til den islandske Landsoverret, da det vilde blive for vanskeligt og bekosteligt for Islands Indvaanere, at anlægge deslige Sager ved Landsover- samt Hof- og Stads-Retten. Men ligesom denne Modification uden Tvivl vil være mindre hensigtsmæssig, da Grunden til Bestemmelsen i Forordningen, nemlig at Markedet for de offentlige Papirer egentligen er i Kjöbenhavn, ikke vel kunde tilstede, at saadanne Papirer mortificeredes i Island, hvilket endog vilde have langt væsentligere Grunde mod sig, end om de kunde mortificeres ved Underretterne i Danmark, — saaledes skulde og Cancelliet, med Hensyn til hvad de övrige Amtmænd have yttret, ansee det for rettest, aldeles ikke at indföre Forordningen i Island, og det saa meget mere, som Mortifications-Stævning dog altid forudsætter en speciel Bevilling. — Endskjöndt Plak. 14. Maji 1823 ikkun sjeldent vil kunne komme til Anvendelse, maa man dog med samtlige Overövrigheder være enig i, at den, som bygget paa almindelige Grunde, kunde gjöres gjeldende i Island".

I Anledning heraf indstiller Cancelliet:

„1) at de Bestemmelser, som, angaaende Testamenter m. v., indeholdes i Plakat 8. Januar 1823 § 1—5, samt § 7 og 8 förste Membrum, maae gjöres gjeldende i Island, dog saaledes, at Overövrighederne bemyndiges til i de i § 2 ommeldte Tilfælde at meddele Confirmationer paa Testamenter, og at Slutningen af § 5, som uanvendelig i Island, bortfalder; samt at, istedetfor det i § 8 citerede Sportel-Reglement 22. Marts 1814, det for Island gjeldende Regulativ tages tilfölge. — Samt 2) at ligeledes Plakat 14. Maji s. A., angaaende Opbuds- og Fallitboers Extradition efter Proclamas Udstedelse, naar de anmeldte Creditorer deri samtykke, maa gjöres gjeldende sammesteds". — Canc. 3. Departem. Forestillinger 1826, Nr. 38. Coll. Tid. 1826, S. 268—270. — Islandsk: Klausturpóst. 1826, S. 71—72.

Vort Cancellies Indstilling bifaldes. — Kjöbenhavn den 22. Marts 1826. 1826. 22. Marts.

Rentekammer-Skrivelse til Amtmanden over Nord- og Öster-Amtet, Johnsson, ang. **Indsendelse af aarlige Indberetninger om Delinquent-Omkostninger.** Khavn den 25. Marts 1826[1]. — Rentek. Isl. Copieb. 6, Nr. 79. 25. Marts.

Da det i flere Henseender er af Vigtighed, at Kammeret har Underretning om, hvad der af Delinquentpenge med mere aarligen lignes paa Amterne i Island, og hvorledes samme anvendes, saa skulde vi, ligesom vi desangaaende modtog behörige Forklaringer fra Amtmændene for Söndre- og Vester-Amterne, tjenstlig anmode Hr. Amtmanden om, at blive meddeelt lignende Forklaringer for Nord- og Öster-Amtet, saaledes, at den förste af disse viser Fondets Tilstand ved Deres Embeds Tiltrædelse og de siden til forrige Aars Udgang hafte Indtægter og Udgifter, og de fölgende afgive den forlangte Underretning for hvert löbende Aar. — Rentekammeret den 25. Marts 1826.

Kongelig Resolution ang. **Udarbeidelse af en Anordning istedenfor Jonsbogen.** Khavn den 29. Marts 1826. — I Cancelliets Forestilling 29. Marts bemærkes, at af den af Kong Magnus Lagabætir i Aaret 1280 for Island givne Lov, Jonsbogen kaldet, hvilken tildeels endnu er gjeldende, har man hidtil ingen authentisk Udgave haft. Derimod er Loven flere Gange, senest i Aaret 1709, ved Privates Foranstaltning, bleven aftrykt, men, foruden at disse uauthoriserede Udgaver skulle være temmelig upaalidelige, have de og allerede i en Række af Aar været meget sjeldne, og ere nu i Island ikke længere at erholde tilkjöbs. Man har desaarsag, i Mangel heraf, maattet benytte Afskrifter af Lov- 29. Marts.

[1]) jevnf. Rentek. Skriv. 3. Juni 1826.

1826. bogen, hvilke ordentligviis ere mindre nöiagtige og stedse mere
29. Marts. fjerne sig fra Originalen, ligesom de og mere eller mindre afvige saavel fra de trykte Udgaver, som fra hinanden indbyrdes. — At Islands Indbyggere saaledes dömmes efter en Lov, som ikke existerer i paalidelige Aftryk, er vistnok en Ulempe, som burde afhjælpes. Da derhos Justitiarius i den islandske Landsoverret, Cfraad Stephensen, i Aaret 1819 androg paa, at der maatte foranstaltes en ny Udgave af Jonsbogen, og selv tilböd at ville udarbeide samme, fandt Collegiet, at saadant Tilbud af denne lærde og indsigtsfulde Lovkyndige fortjente Opmærksomhed, og man tilkjendegav ham derfor, at det, naar han indsendte Manuskript til den nye Udgave af Loven med tilhörende Retterböder, ledsaget af en dansk Oversættelse, og hans Arbeide derefter var underkastet den fornödne Revision, vilde blive taget under nærmere Overveielse, hvorvidt der maatte findes Anledning til allerund. at andrage paa, at samme erholdt allerh. Sanction, som den eneste authentiske Udgave. Hvad de Grundsætninger angaaer, der ved Udarbeidelsen maatte fölges, bemærkede Cancelliet, i Overeensstemmelse med hvad det juridiske Fakultet i sin herover afgivne Betænkning havde yttret, at der især burde tages Hensyn til de Læsemaader, som i Aarhundreder have været vedtagne, om end disse fra Kritikens Standpunkt maatte findes mindre nöiagtige, efterdi det kunde foranledige megen Forvirring, hvis der i en officiel Udgave, som Domstolene forpligtedes til at fölge, optoges Læsemaader, der afvege fra dem, som i et saa langt Tidsrum have været antagne. — Forsaavidt adskillige af de for Island udkomne Retterböder i de hidtilværende Udgaver af Jonsbogen findes indlemmede i Texten ved de Steder i Loven, hvormed deres Indhold staaer i nærmest Forbindelse, overlod man det til Cfraad Stephensen, om han i denne Henseende vilde fölge hine Udgaver, eller anbringe Retterböderne særskilte bag efter selve Loven.

Cfraaden har nu tilstillet Cancelliet Frugten af sit fleraarige Arbeide, nemlig et Værk i 4 Foliobind, af hvilke det förste Bind indeholder Texten af Loven og Retterböderne, redigeret efter de af Collegiet angivne Grundsætninger; det andet Bind indeholder den oprindelige Text, saavidt den ved de anstillede kritiske Undersögelser har kunnet restitueres; det tredie Bind Oversættelsen af den sidstnævnte Text, samt Forklaring af forældede og vanskelige Ord; og det fjerde Bind kritiske og exegetiske Anmærkninger. Senere har han

og indsendt en Betænkning om, hvorvidt de Jonsbogen vedföiede 1826.
Retterböder endnu kunne ansees gjeldende i Island. Han har 29. Marts.
derhos allerund. indstillet, at Lovbogen maatte udgives efter den Text, som indeholdes i andet Bind, og at Retterböderne samlede maatte aftrykkes bag efter Loven, med Henviisning til vedkommende Steder i Lovbogens Text; fremdeles at denne Udgave allern. maatte blive sanctioneret som gjeldende Lov for Island, med den Clausul, „forsaavidt den ikke ved Lovbud, senere end 1280, maatte befindes at være forandret eller ophævet", og at ligeledes den af ham udarbeidede Oversættelse, med tilhörende Ordforklaringer og det vigtigste af Anmærkningerne, maatte blive authoriseret. Endeligen har han allerund. anholdt om, at der maatte forundes ham en passende Gratification, da han ikke blot har anvendt megen Tid paa dette Arbeide, men endog en ikke ringe Deel af sin private Formue.

Bemeldte Værk, som man herved tillader sig at forelægge D. Majt., er saaledes ikke aldeles udarbeidet efter de Regler, som Collegiet, med det juridiske Fakultet, har fundet at burde lægges til Grund; og hvilke man, som oven allerund. bemærket, i sin Tid meddeelte Cfraad Stephensen til Efterretning; ligesom man og, i Anledning af et af ham senere indgivet Promemoria, hvori han gjentagende androg paa, at den oprindelige Text, istedetfor den engang reciperede, maatte benyttes, nærmere oplyste ham om de urigtige Forudsætninger, paa hvilke hans Indvendinger vare grundede. I den sidst indgivne Forestilling, hvormed Cfraaden har fremsendt Værket, yttrer han, at han desuagtet endnu nærer den Formodning, at det, efter nöie Prövelse af hans Arbeide, vil billiges, at den formentligen ægte Text gjöres gjeldende ved den nye Udgave; og det er i Tillid hertil, at han har lagt denne Text til Grund for Oversættelsen, som udgjör Værkets tredie Bind.

Forsaavidt Cfraaden bygger sin Formening om, at den reciperede Text ikke bör bibeholdes, paa Upaalideligheden af de hidtilværende Udgaver, drister Cancelliet sig ikke til at yttre nogen bestemt Mening om, hvorvidt de Bebreidelser, han gjör disse Udgaver, ere aldeles velgrundede. Imidlertid kan man dog ikke tilbageholde den Bemærkning, at de Vidnesbyrd, som han anförer til Styrke for denne sin Paastand, for en stor Deel ere svage og tildeels endog urigtige. Saaledes paaberaaber han sig en af Arne Magnæus og Poul Vidalin den 4. Marts 1709 til Höiesteret indgiven Forestilling, hvori de

1826. 29. Marts. trykte Udgaver af Jonsbogen omtales som meget uefterrettelige. Men, foruden at dette Document er ældre end den sidste Udgave af Loven, er og hiin saakaldte Forestilling ikke andet end et Indlæg, hvorved de nævnte Mænd, der begge havde fungeret som Assessorer i den islandske Overret, søgte at forsvare en til Höiesteret indanket Overretsdom i en Arvesag, hvorunder der var Spörgsmaal om, enten Jonsbogen eller en Retterbod skulde fölges; og ved allerh. Reskript af 15. Maji 1711 blev endog den af Overretten forsvarede Mening, at Retterboden skulde lægges til Grund, aldeles forkastet. Som et Beviis for sin Anke over de trykte Udgaver har og Cfraad Stephensen paaberaabt sig Præmisserne til Reskr. 16. Maji 1760, hvor Loven siges at være „i mange Stykker uforstaaelig, ufuldstændig og ubrugelig"; men dette har Hensyn til Loven selv og ikke til Udgavernes Ufuldkommenhed, om hvilke det i § 2 alene hedder, at „de trykte Exemplarer af Lovbogen ikke skulle være overalt saa ganske accurate". Mange af de specielle Bemærkninger, hvorved Cfraaden har villet oplyse hine Udgavers store Mangelfuldhed, ere og iöinefaldende ugrundede eller overdrevne, f. Ex. naar han i de haardeste Udtryk anker over, at Et og Andet, som gik ud fra den pavelige Lære, er modificeret, eller at Retterböder, hvorved Lovbogen er bleven forandret, ere indlemmede i Texten; hvilket Alt kun viser, at man har givet Jonsbogen med de uomtvistelige Forandringer, den havde lidt, uden at bekymre sig om at restituere Texten i dens oprindelige Integritet, Noget, som man maaskee har anseet for ugjörligt og i praktisk Henseende for mindre vigtigt, mulig endog forvirrende. Det maa iövrigt og altid være höist usikkert, hvilket af de mange Haandskrifter, som haves (og hvoraf intet har mindste Officielitet), der mest nærmer sig den oprindelige Text, hvilken, efter Cfraad Stephensens Tilstaaelse, er tabt. Cfraaden afviger i denne Henseende meget fra andre lærde Forskere, hvorved Canc. blot skal tillade sig allerund. at henvise til hans Bedömmelse af de i Værkets Fortale under Litr. A og Q omhandlede Codices. Det höieste Resultat, der kan faaes i deslige Undersögelser, er en Sandsynlighed, som dog altid levner en Deel Tvivl. — Men om det end ved kritiske Undersögelser kunde bringes i det Rene, at den af Cfraad Stephensen valgte Text er den rette, saa vilde dog derved, at samme blev sanctioneret som Lov, ikke vindes Andet, end at man fik den Lov restitueret, som Magnus Lagabætir for 5 à 600 Aar siden gav Island, og

som under hans Sön, Erik Præstehader, omsider blev antagen 1826.
af Islænderne. Men man vilde uden Tvivl derved komme til 29. Marts.
mærkeligen at afvige fra den Ret, der de facto har hersket i Island i flere Aarhundreder, og den fornyede oprindelige Ret vilde rimeligviis være mindre stemmende med Folkets Tænkemaade og Tarv, end den, hvoraf det allerede i en saa lang Tid virkeligen har benyttet sig. — Cfraad Stephensen har vel yttret, at det formentligen ikke vil findes D. Majts Omhu for Integriteten af de oldnordiske Loves Udgaver værdigt, at udgive en saa incorrect Text, som den skal være, der læses i de trykte Jonsböger; hvorhos han paaberaaber sig den Gavmildhed, hvormed D. Majt. i Aaret 1817 allern. bekostede en ny Udgave af Magni Lagabæters Gulethingslov, idet han bemærker, at Jonsbogen, som gjeldende Lov for en af Deres Majts Provindser, synes endog at have en langt större Adkomst til D. Majts allernaad. Understöttelse, end hiin allerede i flere Aarhundreder ugjeldende norske Lov. Men just den Omstændighed, at Jonsbogen er en tildeels gjeldende Lov, gjör, at den maa behandles fra et ganske andet Synspunkt end Gulethingsloven, ved hvis Udgave det alene kom an paa at bringe dette oldnordiske Mindesmærke for Lyset paa en D. Majt. værdig og for lærde Forskere tilfredsstillende Maade, hvorimod det ved en Udgave af Jonsbogen gjelder om at fremme en med Islands Tarv stemmende Retstilstand; og Canc. tör allerund. forudsætte, at det ikke er D. Majts Villie, at Jonsbogen skal udgives saaledes, at den lærde Kritik derved tilfredsstilles, naar dette maatte skee paa det Lands Bekostning, hvorfor den reviderede Lov skulde gjöres gjeldende. — Forsaavidt Cfraad Stephensen har yttret, at hans mangeaarige Arbeide og store Bekostninger for at skaffe den correcteste Text tilveie, vilde blive saa godt som spildte, naar der kun maatte gjöres den indskrænkede Brug af hans lærde Undersögelser, som de af Cancelliet foreskrevne Grundsætninger vilde tilstede, maa disse Betragtninger dog uden Tvivl vige for de ovenberörte vigtigere Hensyn, og D. Majt. vil sikkert heller paa anden Maade godtgjöre Cfraaden hans Flid og Bekostninger, hvilke han dog iövrigt har anvendt af egen Drift og til et ham selv interesserende Formaal. — Ifölge alt det Foranförte maa Cancelliet allerund. holde for, at det Arbeide, Cfraad Stephensen har indleveret, forsaavidt det fjerner sig fra de af Collegiet foreskrevne Grundsætninger, ikke qvalificerer sig til allernaad. at bifaldes, som Basis for en Udgave af Jonsbogen, der skulde

1826. udkomme under offentlig Authoritet. — Det kunde vel synes,
29. Marts. at, da den i Værkets förste Bind meddeelte Text svarer til hine Grundsætninger, kunde en Revisions-Commission nedsættes, naar det allern. blev bestemt, at denne Text skulde fölges ved den nye Udgave i Stedet for den, der indeholdes i andet Bind, og at alle de Bemærkninger skulde bortfalde, som gaae ud paa at nedsætte de hidtil trykte Udgaver. Men, foruden at der kun er meddeelt Oversættelse af Texten i andet Bind, og Sagen næppe er moden til at komme under en Revisions-Commission, saalænge ikke en Oversættelse er udarbeidet til den Text, der skulde lægges til Grund, deels fordi en saadan næppe kunde undværes under Revisions-Arbeidet, deels fordi der i alt Fald tilligemed Lovbogen maatte, til Brug for Höiesteret og D. Maj[ts] Collegier, udgives en Oversættelse, og Værket altsaa uden samme endnu ikke kan ansees fuldstændigt, er og Cancelliet, ved nöie at gjennemgaae Jonsbogen efter den hidtil trykte og den af Cfraad Stephensen leverede Oversættelse, samt dennes Anmærkninger, kommet til den Overbeviisning, at der selv mod Arbeidets Udförelse efter de forhen af Cancelliet og det juridiske Fakultet antagne Principer frembyde sig saare vigtige Betænkeligheder. — Det synes vel i sig selv lidet rimeligt, at det skulde være mere skadeligt end gavnligt, om Island fik en ny og authentisk Udgave af Jonsbogen, naar der ved denne blev brugt behörig Forsigtighed og Maadehold i Benyttelsen af den lærde Kritik. Men Collegiet skjönner dog ikke rettere, end at det virkeligen forholder sig saaledes, og man troer tillige allerund. at kunne foreslaae en anden Forholdsregel, som, uden stor Vidtlöftighed, vil kunne skaffe Island de Fordele, en authentisk Udgave af Jonsbogen skulde give, og det i en höiere Grad end den, hvori samme ved hiint Middel kunde opnaaes, ligesom og formeentligen alle de Uleiligheder derved vilde bortfalde, som en saadan ny Udgave af Loven kunde foranledige.

Skjöndt Jonsbogen er en i Island gjeldende Lov, og skjöndt den, naar man skulde holde sig til de almindelige og udtrykkelige Normer, som desangaaende i Lovgivningen ere foreskrevne, vel endog maatte ansees for Landets Hovedlov, saa er den dog, efter den faktiske Tilstand, og efter hvad der ved mangfoldige enkelte Leiligheder fra Lovgiverens Side er erkjendt, ingenlunde saaledes gjeldende, som Danske Lov gjelder her i Landet; men det er uden Tvivl kun en saare liden Deel deraf, som virkeligen er i Kraft. Det er og i sig begribeligt, at en

Lov, given for henved 600 Aar siden, i ét Sprog, som for en Deel er antiqueret, under en anden Religion, en anden Regjeringsform, og under ganske andre commercielle og indvortes Forhold, end de nærværende, maa i saare mange Dele være gaaet af Brug. Lægges hertil, at denne af en norsk Konge givne Lov fra först af ikke var efter Indvaanernes Sind, men kun under en svær Partikamp der er bleven indfört; at man altsaa har stræbt at sætte det, som mest stred mod de nationale Begreber og Intersser, ud af Kraft, hvortil den Omstændighed, at Bogtrykkerkunsten ikke endnu var opfunden, og at Kongernes Tilsyn var saa fjernt, fremböd den bedste Leilighed; at man derfor endog af de gamle Haandskrifter har udelukket Et og Andet, som man ikke syntes om (hvorpaa det, Cfraad Stephensen i Anmærkningerne til Jordlösningsbalken Cap. 7 anförer om Odels-Capitlet, giver et mærkeligt Exempel), og modificeret Andet; at der heller ikke siden har existeret authentiske Udgaver, og at de under privat Authoritet trykte Udgaver aldrig have faaet fuld Anseelse og Tillid, og nu i en Række af Aar ikke have været at erholde; at Höiesterets og D. Majts Collegiers Medlemmer ikke kunne læse Jonsbogen, uden i Oversættelsen, der skal være maadelig, og at de i Almindelighed end ikke synderligen have studeret denne; at mange af Landets vigtigste Embedsmænd have været danske, og saavel de herværende Authoriteter, som selve Landets Embedsmænd og juridiske Skribenter (paa Cfraad Stephensen nær i den seneste Tid) have hældet til at give Norske Lov, der i mange höist indgribende Punkter allerede de jure har fortrængt Jonsbogen, större og större Virkekreds, ja at adskillige Lovbud endog stiltiende lægge den Forudsætning til Grund, at Norske Lov der i Almindelighed bör gjelde, i det mindste som et jus subsidiarium — saa bliver det endnu rimeligere, at der kun er saare Lidet af Jonsbogen, som virkeligen har holdt sig vedlige som gjeldende Ret. Dette har og Cfraad Stephensen selv, ikke blot i ældre Tider, men endog under de förste Skridt, han har gjort i nærværende Sag, paa det Bestemteste erkjendt. Saaledes har han blandt Andet i en til Cancelliet indgiven Forestilling af 24. Juli 1822 yttret, at, „om Jonsbogen end udkom i den mest correcte Udgave, der maatte vorde sanctioneret som officiel, vilde der kun gives yderst Faa, endog af de meest udmærkede Jurister, enten i selve Danmark eller i Island, som kunde bestemme, hvilke Steder i Jonsbogen der endnu ere at ansee som gjeldende, og hvilke ikke". Senere synes Cfraaden rigtig-

1826. 29. Marts.

1826. nok at have forandret sin Mening, thi i en Skrivelse af 24.
29. Marts. Decbr. 1825 yttrer han, at Jonsbogen endnu „for större Delen er en gjeldende Lovbog for Island, snart den eneste i den civile Ret og overhovedet om Alt, naar Procesformen, Arvegangsmaaden, Vexel- og Odelsretten og, i Criminalretten, Drabs- og Tyvssager undtages, samt nogle höist enkelte Materier". Men det er at formode, at disse Yttringer mere ere fremkaldte ved hans Varme for at bringe den nye Udgave i Stand paa en Maade, hvorved han troer at kunne höste Ære og Gavn, end ved en ny Prövelse, der skulde have givet det Resnltat, at hans tidligere Mening var vildfarende.

Blandt de flere Data, som vidne om, at Norske Lov de facto hår faaet en mere omfattende Virksomhed i Island, og det paa den gamle Lovs Bekostning, end Cfraad Stephensen vil erkjende, skal Collegiet blot allerund. nævne fölgende:

I det ovennævnte allerh. Reskript af 15. Maji 1711 er der anfört som et Motiv for den Mening, samme gav Fortrin i Henseende til den der omhandlede Controvers, Arveretten angaaende, og til at forkaste den Retterbod, som efter Cfraad Stephensens Mening skulde være fuldkommen forbindende, at hiin förste Mening kom overeens med Danske og Norske Lov. — Reskr. af 28. Marts 1776, hvorved For. 14. Januar 1771 om Odelsretten blev indfört paa Island, er anlediget ved en Forestilling fra daværende Stiftamtmand Thodal (der var en af de fortrinligste Stiftamtmænd, Island har haft), hvori han bestemt antager, at Norske Lov, hvad Odelsretten angaaer, fulgtes i Island. — Ved allerh. Reskr. af 26. Juni 1782 bleve flere Artikler af Norske Lov, henhörende deels til Criminalretten, deels til Kirkeretten, ligefrem citerede som gjeldende i Island, uagtet der ikke til den Tid existerede nogen særskilt Hjemmel derfor; hvoraf sees, at man er gaaet ud fra den Forudsætning, at Norske Lovs Gyldighed sammesteds ikke er indskrænket til de særligen bestemte Tilfælde. — For. 22. Juli 1791 lægger aabenbart den Forudsætning til Grund, at Norske Lov allerede var Regel i Island for Retsforholdet mellem Jorddrot og Leilænding, og det uagtet denne Materie er en af dem, der omhyggeligst ere afhandlede i Jonsbogen. Den samme Forsudætning indeholdes og i det Andragende fra Amtmand Thorarensen, som foranledigede Forordningen.

Efter alle de foranförte Bemærkninger er det formentligen utvivlsomt, at en stor Deel af Jonsbogen alt længe har været ude af Brug, uden at nogen udtrykkelig Lov har afskaffet den.

Saafremt nu Jonsbogen trykkes under offentlig Authoritet, skjöndt med den af Cfraad Stephensen foreslaaede Clausul: „forsaavidt den ikke ved senere kongeligt Lovbud maatte være forandret eller ophævet", saa vilde den umiddelbare Fölge være, at Meget, som de facto er gaaet ud af Kraft, men som ikke er hævet ved nogen udtrykkelig Lov, blev igjen gjort gjeldende; og at dette vilde have en forstyrrende Indflydelse paa Retssikkerheden i Landet og paa Undersaatternes Tarv, er indlysende. Den gamle Lov, som blev restitueret, blev i Gjerningen og i Virkningen en ny Lov, og det en ny Lov, som kun passede til gamle, længst forsvundne Forhold. — Til nærmere Oplysning heraf skal Collegiet endnu allerund. anföre nogle Exempler, der, saavidt skjönnes, bekræfte hvad der nylig er bemærket om, hvilken betænkelig Forstyrrelse i den paa Island virkelig gjeldende Retsorden der kunde foranlediges ved en ny authentisk Udgave af Jonsbogen, om denne end blev affattet med mere Hensyn til den hidtil brugte Text, end til den, der ved lærde Conjecturer kunde retfærdiggjöres som den sandsynligviis rigtige, og uagtet den ovenmeldte Clausul blev tilföiet. 1826. 29. Marts.

Femte Bog, Formynderbalken [1], der saa godt som aldeles ikke handler om Umyndige og Værger, indeholder derimod Regler om Slægtens Pligt til at forsörge trængende Frænder, samt om det Sted, hvor en Forarmet, naar han ikke har forsörgelsespligtige Frænder, skal underholdes (det indsendte Værks 3. B., S. 91—97). Dette er maaskee Noget af det Eiendommelige i Jonsbogen, som længst har vedligeholdt sig, men er dog nu de facto forandret, og det netop fornemmeligen ved Cfraad Stephensens Medvirkning, der, medens han i Aarene 1809 og 1810, tilligemed hans Broder, som var Amtmand i Vester-Amtet, interimistisk forestod Stiftet og Sönder-Amtet, har foranlediget, at ganske andre og med Lovgivningen for det övrige Danmark mere overeensstemmende Regler provisorisk ere blevne indförte, ligesom og disse senere ved forrige Stiftamtmand Moltke indtil videre ere indförte i Sönder-Amtet. — Denne Forandring er ikke skeet ved noget kongeligt Lovbud, og vilde altsaa, naar den ei ved en speciel Anordning blev hjemlet, igjen træde ud af Kraft, hvis en ny Udgave af Jonsbogen med ovennævnte Clausul blev indfört. Men det vilde uden Tvivl være betænkeligt, nu atter at fornye det gamle Princip, efter at det omtrent i 16 Aar i den störste Deel af

[1]) skal vel betyde „Framfærslu bálkr".

1826. Landet, og adskillige Aar ligeledes i den övrige Deel har,
29. Marts. skjöndt paa en ikke ganske regelmæssig Maade, været sat ud af Kraft, og derhos sandsynligviis nu er ophört at have Vanen og Folkemeningen for sig. Ved en udtrykkelig Lov kunde vel saadant forebygges, men Stephensen synes ikke at have været opmærksom herpaa; og det vil være vanskeligt at forsikkre sig om, at Undtagelse gjöres i alle de Tilfælde, hvor den, som i det ovenanförte Exempel, er nödvendig.

Som nok et Exempel kunne de Bestemmelser bemærkes, der indeholdes i Kjöbebalken Cap. 5 om Lovöre (S. B., S. 202—203), og i sammes 6. Cap. om Bofæes og Godses Vurdering (ib. S. 203—206), cfr. Landsleiebalken Cap. 34 (S. 148—149) og Rekabálkr (ɔ: Bogen om Forstrandsret) Cap. 5 (S. 188—190). — I fornævnte to Capitler af Kjöbebalken er saavel den almindelige Maalestok for al Værdie bestemt, nemlig Vadmel af en bestemt Brede, som og det indbyrdes Værdieforhold, hvori en Mængde Natur- og Kunstprodukter skulde gaae og gjelde imod hinanden som Betalingsmidler. Efter Cfraad Stephensens Text faae disse Bestemmelser endog en langt större Vægt, end den, der kunde udledes af den hidtil brugelige Text, saaledes som den er given i den trykte Oversættelse af Jonsbogen. Her hedder det nemlig: „Endskjöndt Een siger saaledes til en Anden: ‚Du skal lade mig faae Vadmel', men undtager ikke andre Örer, da nægter han ikke andre lovlige Örer, om Vadmel ikke er til"; eller, som det tydeligere, men dog i samme Mening, anföres i nuværende Amtmand Thorsteinsons i Aaret 1819 udgivne Skrift om det islandske Afgiftsvæsen, S. 16: „dersom de Vedkommende ere blevne enige om en eller anden bestemt Lovöre, og, skjöndt den Ene har sagt til den Anden: ‚Du skal betale mig Vadmel', men undtager ikke andre Lovörer, da bör den Anden ei nægte, dersom Vadmel ikke er til, at modtage andre tilbudne Lovörer". — Men i Stedet herfor læser man hos Stephensen Fölgende: ‚om en lovbestemt Öre betinges af Landsmænd, da vrages dog ikke Lovöre, dersom Betaleren ikke har Vadmel til', hvilken Passus synes at medföre, at al anden Lovöre (ɔ: alle andre i Loven nævnte Betalingsmidler) ubetinget kunde paanödes Creditor, uden at denne, saaledes som man efter de to andre Oversættelser maatte formode, kunde værge sig derimod ved en udtrykkelig Bestemmelse om, ikke at ville modtage andet Betalingsmiddel end det accorderede. I det nævnte 6. Cap. i Kjöbebogen ere endog Ting, der kunne være af den

mest forskjellige Qvalitet, satte i et uforanderligt Værdieforhold til hinanden, f. Ex. en 4aarig Hest, dog ikke ældre end 10 Aar (skal være: en Hest mellem 4 og 10 Aar), frisk og uden Lyde, lige med en Ko; en Hoppe af lige Alder, gold, frisk og uden Lyde, ¼ Deel ringere end en Ko; en treaarig Hest lige med en Hoppe; en treaarig Hoppe ⅔ Dele af en Koes Værdie; en toaarig Hest og en Hoppe mod en Ko o. s. v. — Efter de Bemærkninger, Cfraad Stephensen har meddeelt saavel til de nævnte Capitler af Kjöbebogen, som til Cap. 34 af Landsleiebogen, maa man antage, at han vil have alle hine Bestemmelser betragtede som gjeldende, fordi de ikke ved senere Lov ere ophævede, kun med Undtagelse af den sidste Deel af bemeldte 6. Capitel. At slige Bestemmelser imidlertid ere höist unaturlige og forstyrrende for contractmæssige Forhold, er indlysende, ligesom de og efterhaanden ere gaaede af Brug, og heller ikke kunne bestaae med de senere Anordninger om den islandske Handel, det islandske Pengevæsen og Capitelstaxterne i Island. Men, hvis Jonsbogen nu udkom under offentlig Authoritet, og med den Erklæring, at den skulde gjelde i alle Tilfælde, hvor den ikke var forandret ved udtrykkelig Lov, saa vilde vist mangen Islænder, hvem det kunde convenere, i Stedet for de Præstationer, hvortil han havde forpligtet sig, at levere Andet, der efter Jonsbogen stod i lige Værdie, men efter de nærværende Forhold var langt mindre værdt, finde sin Regning ved at benytte det Alternativ, der var ham fordeelagtigst, og saaledes besvige sin Creditor.

1826. 29. Marts.

Fremdeles forekommer i samme Bogs Cap. 12 (3. B., S. 211) en Bestemmelse om adskillige Contracter, der skulle være skriftlige og forsynede med Vidner, samt bekræftede med Laugmandens, Sysselmandens eller andre skjellige Mænds Segl; hvorhos det er bestemt, at hvis de ei kunne faae Contracten saaledes beseglet, skulle de oprette et saakaldet Chirographum, der, efter Stephensens derom givne Forklaring, skal være overskaaret i to ligelydende Exemplarer, hvoraf hver Gjenpart gaaer den anden modsat op og nedad, og Ordet Chirographum midt imellem begge. Efter al Sandsynlighed er ogsaa denne Forskrift, der desuden, med Hensyn til det Belöbs Störrelse, hvormed den skulde indtræde, ikke directe kan anvendes paa Penge-Contracter, gaaet af Brug. Det kunde da vistnok give Anledning til megen Svig og Forurettelse, om den paa ny blev gjort gjeldende. Ligeledes indeholder Cap. 15 (S. 213) en lovbestemt Leie for Creature, og derhos en Forpligtelse for

1826. Enhver, der har flere Malkefæ end han behöver til sin egen
29. Marts. Husholdning, at bortleie disse til dem, der behöve at tage samme til Leie, og som skjönsomme Mænd eragte at være sikkre Skyldnere. Ogsaa dette Capitels Indhold, med Hensyn til hvilket der desuden ere store Differencer mellem Stephensens Text og den ellers vedtagne (hvorved man allerund. maa henvise til hans Anmærkninger til det her omhandlede Sted), er uden Tvivl gaaet af Brug, eller i det mindste ved Brugen meget modificeret, og det kunde give Anledning til megen Forurettelse og Vilkaarlighed, om det igjen blev sat i Kraft.

Exempler af dette Slags kunne anföres i Mængde. Men Collegiet skal endnu kun tillade sig allerund. at bemærke, at der med Hensyn til Grændserne for de Love, som allerede have gjort Norske Lov i adskillige vigtige Punkter til Lov for Island, kunde og sikkert vilde opstaae mangfoldige Tvivlsmaal, dersom Jonsbogen paany blev promulgeret som Landslov i alle, ikke ved udtrykkelig Lov forandrede Materier. Saaledes er det vel ustridigt, at Norske Lov er gjeldende for Island med Hensyn til Formaliteterne og Processens Drift (Reskr. 2. Mai 1732, 7. Mai 1735 og 16. Mai 1760 § 11); men denne Bestemmelse, der hidtil i Praxis har været taget i den mest udstrakte Betydning, kunde de islandske Jurister, naar först Tendentsen til at give de særskilte islandske Love den mest udbredte Virksomhed ved hin Foranstaltning, og i Særdeleshed ogsaa ved de Anmærkninger, som Cfraad Stephensen vil have forbundne med den nye Udgave, blev næret, vel forsöge paa betydeligen at indskrænke. Til Rettergangsmaaden i dens mest omfattende Betydning henhöre nemlig ogsaa de Bestemmelser, som angaae juridisk Beviis. Disse ere imidlertid ikke blot formelle, og ere i flere Lovböger for en stor Deel henförte til Materien om Contracter og andre Retsforhold, med Hensyn til hvilke Beviserne skulle föres. Ogsaa i Norske, saavel som i Danske Lov, ere de, skjöndt fornemmeligen afhandlede i Lovens förste Bog, dog for en Deel adspredte i de andre Böger, hvor og store Afsnit om Processen findes, f. Ex. Skifteprocessen. I Jonsbogen forekomme de rundt omkring, i Forbindelse med de materielle Bestemmelser. Det kan saaledes, naar man, rivende sig lös fra de hidtil vedtagne Begreber, vil subtilisere over Sagen, ikke uden Grund paastaaes, at de Anordninger, hvorefter Norske Lov skal tjene til Regel i Island for Formaliteterne og Processens Drift, ikke ophæve Jonsbogens mangfoldige Bestemmelser angaaende Sagernes Afgjörelse ved Eed, eller

de Forskrifter, den indeholder om Vidners Værd. Det kunde t. Ex. paastaaes, at Kjöbebalkens Cap. 2 (3. B. S. 198—200) endnu staaer ved Magt, forsaavidt det udelukker Beslægtede og Besvogrede indtil fjerde Led fra Vidnesbyrds Aflæggelse (hvilket er meget afvigende fra N. L. 1—13—17), lader Vidnernes indbyrdes Slægtskab betage deres Vidnesbyrd sin Kraft, o. s. v. — At og Cfraad Stephensen virkeligen vil indskrænke Norske Lovs Virksomhed i Processen inden snævrere Grændser end de ellers antagne, erfares af Anmærkningerne til Kjöbeb. Cap. 7, hvorefter Norske Lovs Bestemmelser om Gjeldsfængsel, som Noget, der angaaer Realiteten (eller, som han kalder det, processus realis eller exsecutivus), ei maa anvendes i Island. Herefter maatte og Alt, hvad Norske Lov indeholder om Arrest paa Gods og om Execution, blive uanvendeligt. Han paaberaaber sig iövrigt, at Gjeldsfængsel heller aldrig er anvendt i Island, men han anförer selv for dette Phænomen en anden meget sikkrere Grund end hiin (der i ethvert Tilfælde maatte være uanvendelig i Vexelsager, i Hensyn til hvilke Norske Lov med tilhörende Anordninger udtrykkeligen er indfört i Island), nemlig, at man der ingen Fængsler har; hvortil kan lægges, at der nok heller ikke der let haves Fordringer af den Störrelse, at det kunde betale sig, at underholde Debitor i Arresten. Der gives og mange Jurisdictioner her i Riget, hvor man aldrig har haft noget Gjeldsfængsel. Bestemmelserne i fornævnte Capitel i Jonsbogen (3. B., S. 206—207) ere for Resten næppe saa fortrinlige, som Cfraad Stephensen synes at mene, thi paa den ene Side maa en Creditor, naar der er overgaaet en uberygtet Debitor Ildebrand eller andet Uheld, lade sig nöie med Debitors Eed paa, at han vil betale naar Gud giver ham Evne dertil, og paa den anden Side hjemler den Creditor i andre Tilfælde Ret til at holde Debitor i Forvaring og til Arbeide, hvilket kan give Anledning til langt mere vilkaarligt Tryk, end de her gjeldende Loves Gjeldsarrest. De til Criminalretten hörende Bestemmelser, som i Jonsbogen forekomme, staae ideligen i et saadant Forhold til de processuelle, hvormed de ere sammenknyttede, in specie til Bestemmelserne om 6, 12 eller et andet Antal skjönsomme Mænd, paa hvis Dom Sagen beroer, at det kan være tvivlsomt, hvorvidt de, under den forandrede Proces, kunde beholde Gyldighed, f. Ex. naar det hedder i Kjöbebalkens Cap. 11 (S. 210): „det ansees Alt som falsk, som skjönsomme Mænd eragte at være falsk", og den störste Deel

1826. 29. Marts.

1826. 29. Marts. af Bestemmelserne i Manhelgebalken (S. 32 ff.). Ogsaa vil der, naar den hidtil herskende Tendents: at udvide Norske Lovs Virksomhed, ombyttes med en modsat, opstaae mange Tvivlsmaal med Hensyn til at Drabs- og Tyvs-Sager, efter det udtrykkelige Lovbud i Reskr. 19. Febr. 1734, som ei er foreslaaet forandret, skulle afgjöres efter Norske Lov, medens flere beslægtede Forbrydelser, f. Ex. Legemsbeskadigelser, Ran, Bedragerie o. s. v., særligen omtales i Jonsbogen. Saaledes, for kun at nævne eet Exempel, synes, efter Manhelgebalkens Cap. 18 (S. 53—54), end ikke Nödværge at fritage den, som har skadet en Anden paa Legemet, for al Straf. Med Hensyn til Drab af Nödværge maa nu unægteligen Norske Lov hjemle ham Strafløshed; men der kan da med Föie spörges, om Jonsbogen endnu skal gjelde, hvor anden mindre Skade skeer. — At Meget i Jonsbogen deels er saa dunkelt, at det næppe kan forstaaes, deels efter de nærværende Forhold slet ikke længere anvendeligt, har endog Cfraad Stephensen selv erkjendt, t. Ex. i hans Anmærkninger til Rekabálkr og Farmanneloven (Söretten), om hvilken sidste Bog han tilstaaer, at den aldrig, i det mindste ikke i flere Hundrede Aar, har været i almindelig Anvendelse, paa enkelte Lovbestemmelser nær, deels at den mindste Deel deraf, efter Tidernes Forandring, endnu er anvendelig.

Ogsaa i politisk Henseende forekommer det Cancelliet, om ikke betænkeligt, saa dog anstödeligt, nu at foranstalte en authentisk Udgave af Jonsbogen. Den förste Bog, Christendomsbogen, indeholder, næst en catholsk Troesnorm og et paa den catholske Kirkes Forfatning grundet Capitel om Kongens og Biskoppens Magt, som tredie Capitel: „om Kongens Udnævnelse"; som fjerde Capitel: „om Kongearven"; som femte Capitel: „hvorledes Konge vælges"; som sjette Capitel: „om Kongens Frænders Arv"; som syvende Capitel: „om Kongens Eed" o. s. v. — I alt dette forudsættes Island at være et til Norges Krone hörende Land. Disse Capitler vilde vel nu, som afskaffede ved Reformationen og Souverainitetens Indförelse, samt ved Kielertractaten af 1814, ligefrem være ugyldige. Men een og anden Islænder kunde dog, ved at finde slige fra den nærværende Forfatning saa afvigende Regler i den paany som gjeldende Lov udgivne Jonsbog, hvori den islandske Bonde vist flittigt vilde grandske i sine ledige Timer, ledes til Skrupler, især hvad Forholdet til Norge angaaer; og maaskee endog hine Bestemmelser af enkelte overdrevne

Patrioter i Norge vilde paaskydes som en Grund, hvorfor Island skulde kunne reclameres fra Danmark til Norge, som en under dette Rige hörende Provinds. Paa mange andre Steder i Jonsbogen er og hiint Forhold til Norge forudsat, f. Ex. i Manhelgebalken Cap. 2 (S. 36), hvorefter det er Ubodemaal at forfalske Norges Konges Mynt; i Tyvebalken Cap. 21 (S. 266), hvorefter Meenederen skal forvises ud af Landet til Norge i tre Vintre, med mindre Kongen vil forunde ham nogen större Benaadning (Noget, der og, ligesom Capitlets övrige Indhold, i flere Henseender er upassende). Blandt Retterböderne findes og den i Aaret 1262 indgaaede Capitulation med Norge, der indeholder adskillige Island givne Tilsagn, hvori, blandt Andet, det Ord islandske endog findes understreget (for at trykkes med udmærket Stiil) i den Passus, som indeholder, at kun islandske Mænd skulle være Laugmænd og Sysselmænd der i Landet (3. Bind, S. 304—305).

1826.
29. Marts.

Ligesom Collegiet allerund. holder for, at de ovenanförte Data, som kunde forøges med en Mængde andre, tilstrækkeligen godtgjöre det Betænkelige i at foranstalte en authentisk Udgave af Jonsbogen, naar endog Udförelsen skeer efter de forhen af Cancelliet opgivne Regler, saaledes er det og allerede ovenfor antydet, at der formeentligen gives et andet og hensigtsmæssigere Middel til at afhjælpe den Ulempe, at en Lov gjelder i Island, hvoraf ingen authentisk Udgave haves. Alle de Bestemmelser i Jonsbogen, som, med eller uden Modification, endnu qualificere sig til at være gjeldende Regler, kunde nemlig, efter at de i saa Henseende fornödne Betænkninger vare indhentede, kundgjöres ved en særegen Anordning, og forövrigt hiin Lovbog aldeles ophæves. Cancelliet er overbeviist om, at det, der saaledes vil findes passende og brugbart, ikke vil belöbe sig til noget stort Antal Artikler. Af Lovbogens 12 Böger ville fölgende otte, nemlig Thingfarebogen, Christendomsbogen og de deri indeholdte Regler om Kongearven m. v., Afsnittet om undersaatlig Pligt imod Kongen, Manhelgebogen, Arvebogen, Formynderbogen, Farmanneloven og Tyvebogen ganske, eller dog saa godt som ganske, bortfalde. Kun Jordlösningsbogen, Landsleiebogen, Bogen om Forstrandsret og Kjöbebogen vilde maaskee afgive en Deel endnu brugbart Stof; men saare meget blev det ikke, og allerede de oven allerund. fremsatte Bemærkninger vise, at der selv i adskillige af disse Böger findes Meget, som bör kastes bort. En slig

1826. Anordning vilde gjöre Ende paa en Mængde hidtilværende
29. Marts. Controverser, i Stedet for at Cfraad Stephensens Plan vilde fremkalde nye Tvivlsmaal. Derhos vilde man vinde den vigtige Fordeel, at den överste Domstol blev sat i Stand til nöie at kjende de Love, hvorefter Island skal dömmes. — En saadan Forordning kunde maaskee endnu indeholde en udtrykkelig Bestemmelse om, at Norske Lov eller, hvad der nu vel var mere passende, Danske Lov skulde, med alle de til de der omhandlede Materier hörende Anordninger, gjelde for Island, forsaavidt ikke særegne Love for dette Land deri gjöre Forandring, dog med visse Modificationer, som i Anordningen nærmere maatte bestemmes. Herved vilde uden Tvivl ingen stor Forandring skee i den nærværende Retsforfatning; thi man har, som oven allerund. bemærket, alt længe formet den islandske Ret efter den norske, der kun lidet afviger fra den danske, og. Alt, hvad der af Jonsbogen endnu var brugbart, vilde, efter det Foranförte, være at vedligeholde som særegen Ret. I Processen, Kirkeretten, Ægteskabsretten, Söretten, Læren om Contracter, Arveretten og Criminalretten, vilde kun enkelte Ting være at forandre. De fleste Forandringer vilde angaae Landvæsenet, og disse vilde for störste Delen være at finde i de Bestemmelser, som uddroges af Jonsbogen.

Den Plan, som Cancelliet saaledes allerund. tillader sig at henstille til D. Majts allerh. Bedömmelse, vil og langtfra være forbunden med den Vanskelighed, som det ofte forgjæves gjorte Forsög, at faae en ny Lov udarbeidet for Island. Dette Arbeide, hvortil maatte udfordres Mænd, som baade havde Evner til i Almindelighed at löse den Opgave, at udarbeide en god Civil- Criminal- og Proces-Lov, og tillige nöie vare bekjendte med Islands Tilstand og Tarv, er uden Tvivl meget for vanskeligt til at det kunde ventes vel udfört. Men, efter ovenmeldte allerund. Forslag blev Opgaven indskrænket til at udhæve det Brugbare af Jonsbogen, og udpege det i Danske Lov, som enten aldeles ikke, eller ei uden Modification, kunde anvendes i Island.

Man paatvivler iövrigt ikke, at Cfraad Stephensen, som underhaanden har erklæret sig villig til at paatage sig dette Arbeide, er forsynet med de dertil fornödne Indsigter. Men det forekommer Collegiet mere passende, at det förste Udkast forfattes af en af Landets andre Embedsmænd, og at det forbeholdes Cfraaden, som den förste Lovkyndige i Island, naar

dette Udkast er udarbeidet, at afgive Betænkning over samme. 1826.
Med Hensyn hertil tillader man sig allerund. at foreslaae, at 29. Marts.
Forfattelsen af et Udkast, i Overeensstemmelse med de foranförte Bemærkninger, allernaad. maatte overdrages Amtmand i Vester-Amtet, Thorsteinson, en Mand af erkjendt Duelighed, og som, inden han blev beskikket til sit nuværende Embede, i en Række af Aar har arbeidet i det islandske Contoir under D. Majts Rentekammer, og derfor meget nöie er bekjendt med Islands Forfatning. Det vilde maaskee blive nödvendigt at bevilge ham en Medhjælper blandt en af Sysselmændene.

Forsaavidt Cfraad Stephensen, ved at indsende det ovenomhandlede Værk, har anholdt om, at der allernaad. maatte forundes ham en Gratification for hans derpaa anvendte Arbeide, tillader Cancelliet sig allerund. at bemærke, at han vel ikke ganske har indrettet Værket efter de ham af Collegiet foreskrevne Regler, og at det Tilsagn, man i sin Tid har givet ham om, allerund. at ville anbefale ham til en Gratification, var betinget af, at det maatte behage D. Majt. at sanctionere hans Arbeide, ligesom og Cancelliet paa ingen Maade har forlangt hans Nedreise hertil. Men det er dog paa den anden Side umiskjendeligt, at han har anvendt særdeles megen Flid, og vist ikke ringe Bekostning paa et Arbeide, som han antog at være af Vigtighed for det Offentlige, og som paa en Maade er blevet opmuntret ved de forelöbige Yttringer, som Cancelliet i Anledning af samme har meddeelt ham. Hans Værk vil vist og have meget Værd for lærde Forskere i de oldnordiske Love; og skjöndt man, af de oven udviklede Grunde, i praktisk Henseende maa ansee det mindre brugbart, vil det dog uden Tvivl være et ikke uvigtigt Hjælpemiddel ved det Lovarbeide, som Collegiet allerund. har bragt i Forslag. Da saaledes, efter Cancelliets Skjön, Meget taler for Cfraadens sidstmeldte Andragende, drister man sig til allerund. at udbede sig D. Majts allerh. Tilladelse til, efter foregaaende Correspondence med de Deputerede for Finantserne, at nedlægge nærmere allerund. Forestilling om en passende Gratification.

Efter alt det Ovenanförte skulde Cancelliet i dybeste Underdanighed indstille:

1) at den af Cfraad og Justitiarius Stephensen proponerede Udgave af Jonsbogen med offentlig Authoritet maa bortfalde. — 2) at derimod en Anordning maatte foranstaltes udarbeidet, hvori Alt det af Jonsbogen, der efter de nuværende Forhold, og med Hensyn til Landets Tarv, kunde egne sig til at være

1826. gjeldende Regel i Island, blev, med de fornödne Modificationer, optaget, saa at bemeldte Lov iövrigt kunde sættes ud af al Kraft.
29. Marts. — 3) at tillige ved denne Anordning Danske Lov, med alle de om de i samme omhandlede Materier givne senere Love, maatte erklæres for gjeldende for Island, med de Undtagelser og Forandringer, som efter de locale Forhold maatte være fornödne. — 4) at det maatte overdrages Amtmand Thorsteinson at gjöre Udkast til en saadan Anordning, og at han maatte authoriseres til, som Medhjælper til dette Arbeide at bruge en eller anden Sysselmand, som han dertil maatte finde duelig; og at Udkastet, efter at være udarbeidet, og de fornödne Betænkninger derom indhentede, maatte fra Cancelliet forelægges D. Majt. til Bedömmelse. — 5) at Cancelliet maa bemyndiges til at correspondere med de Deputerede for Finantserne, angaaende en Gratification til Cfraad Stephensen for den Umage og de Bekostninger, han har haft med Arbeider, han har foretaget med Hensyn til en ny Udgave og Oversættelse af Jonsbogen, imod at det af ham udarbeidede og hertil indsendte Værk overlades til Benyttelse ved den ovenmeldte Anordnings Udarbeidelse. — Canc. 3. Depart. Forestill. 1826, Nr. 43. Coll. Tid. for 1826, S. 337—346 (med Motiver); Fogtm. (Algreen-Ussing) VII. 11, 1. H., S. 96—97.

Vi bifalde allern. de af Vort Cancellie under Nr. 1, 2, 3 og 4 fremsatte Indstillinger. Ligeledes ville Vi, under den i 5te Indstillingspost foreslaaede Betingelse, allernaad. have Conferentsraad Stephensen tilstaaet en Gratification af 1000 Rbd. rede Sölv, der blive at udrede af den til overordentlige Udgifter under Cancelliets Ressort for Aaret 1826 bevilgede Sum. — Kjöbenhavn den 29. Marts 1826.

5. April. **Kongelig Resolution** ang. **Opförelsen af en Bispebolig paa Laugarnes.** Khavn den 5. April 1826. — I Rentekammerets Forestilling 28. Marts bemærkes, at Biskoppen over Island havde indsendt Beretning om Bygningen af Bispeboligen paa Laugarnes, iflge kgl. Resol. 2. April f. A — De til Island opsendte Haandværkere havde ufortövet begyndt paa Opförelsen af Bygningen, men Lægningen af Grundvolden og Kjelderens Opförelse havde udfordret meget

mere Arbeide end man havde beregnet. Man havde derfor maattet antage Medhjælpere, men disse vare ukyndige og manglede Færdighed; dertil kom fugtigt og stormende Veirlig, Haandværkernes derved foraarsagede Upasselighed, Mangel paa dagligt Tilsyn, som Biskoppen ikke kunde före, med flere Omstændigheder, som foranledigede, at Arbeidet var baade gaaet mere langsomt og tillige havde udfordret större Bekostninger end man havde beregnet. Der var nemlig allerede medgaaet det hele bevilgede Belöb, og Biskoppen stod i Forskud for nogle Hundrede Rigsbankdaler. Det tilendebragte Arbeide belöb sig til 787½ Cubikalen, hvorimod der antoges at staae tilbage 365 Cubikalen foruden det indvendige Arbeide. For at fortsætte Arbeidet, ansaaes det nödvendigt at sende til Island igjen de samme Haandværksfolk, som forrige Aar, og tillige en Tömmermand til at opsætte Tömmerværket. Biskoppen havde desuden anholdt om en yderligere Bevilling til Arbeidets Fuldförelse, hvortil der efter et af ham indsendt Overslag mentes at ville medgaae en Sum af 6000 Rbd. Sedler, hvorhos han havde bedet sig fritaget for at före det daglige Tilsyn.

1826. 5. April.

Kammeret anseer det for en Selvfölge, at man maa vedblive at skyde det Nödvendige til, for at den paabegyndte Bygning kan blive fuldfört, og foreslaaer tillige, at Detail-Opsynet med Bygningen betroes Stiftamtmanden. — Rentek. Relat. og Resol. Prot. 1826. A, Nr. 75.

Vi bemyndige alleru. Vort Rentekammer til at overdrage den constituerede Stiftamtmand for Island, Amtmand Hoppe,under sit Tilsyn at lade den i afvigte Aar begyndte Bygning paa Laugarnæs ved Reykevig, hvilken Vi ved Vor allerh. Resolution af 2. April f. A. have tilladt at maatte opföres til Bolig for Biskoppen over Island, fortsætte og fuldföre, forsaavidt dette maatte kunne skee i næste Sommer og for en Sum, der dog ikke maa overstige 6000 Rbd. Sedler, som Vi i dette Öiemed allern. bevilge tilskudte af Islands Jordebogskasse, hvorimod, saafremt Boligens Fuldförelse ikke i fornævnte Tid maatte kunne skee, Amtmanden har at sörge for, at den i det mindste bringes under Tag inden næste Vinter, for at den saaledes i alle Tilfælde kan være conserveret. — For Anvendelsen paa spar-

1826. 5. April. somste Maade af den Sum, der efter det Foranförte maatte medgaae, bliver med de i indeværende Aar fra Island sidst nedkommende Skibe at indsende nöiagtig documenteret Beregning, hvorefter, saafremt Boligen ikke endnu da skulde være ganske fuldfört, Vort Rentekammer har at indhente Vor nærmere allern. Resolution for, hvad der i denne Henseende kunde være videre at foretage. — Kjöbenhavn den 5. April 1826.

5. April. **Reskript** til den constituerede Stiftamtmand og Amtmændene i Island, ang. **Udvidelse til Island af nogle Lovbud fra 1823.** Khavn den 5. April 1826. — Canc. 3. Depart. Registr. 1825—1826, 334 (1826, Nr. 1624). Fogtman (Algreen-Ussing) VII. 11, 1. H., S. 110; jevnf. Klausturpóst. 1826, S. 71.

Frederik den Sjette &c. V. G. Os er af Vort Danske Cancellie allerund. bleven foredraget, med hvilke Modificationer nogle af de i Aaret 1823 for Vort Rige Danmark emanerede almindelige Anordninger passende kunne anvendes paa Vort Land Island, og saaledes sammesteds gjöres gjeldende.

Efter at have taget denne Sag, tilligemed de af Overövrighederne paa bemeldte Vort Land Island herover afgivne Erklæringer, tilligemed de af Vort Cancellie i denne Anledning allerund. gjorte Bemærkninger, i allerhöieste Overveielse, ville Vi allern. have fastsat:

1) at de Bestemmelser, som angaaende Testamenter m. v. indeholdes i Plak. af 8. Januar 1823 § 1—5, samt § 7 og 8 förste Membrum, skulle gjelde i Island, dog saaledes, at Overövrighederne bemyndiges til i de i § 2 ommeldte Tilfælde, at meddele Confirmationer paa Testamenter, og at Slutningen af § 5, som uanvendelig i Island, skal bortfalde; samt at, istedetfor det i § 8 citerte Sportelreglement af 22. Marts 1814, det for Island gjeldende Regulativ skal tages tilfölge; samt — 2) at ligeledes Plakat af 14. Mai s. A., ang.

Opbuds- og Fallitboers Extradition efter Proclamas Udstedelse, naar de anmeldte Creditorer deri samtykke, skal gjelde sammesteds. — Hvorefter Du Dig allerund. haver at rette, og det Fornödne i Overeensstemmelse hermed at foranstalte. Befalende Dig Gud. Skrevet i Vor kgl. Residentsstad Kjöbenhavn den 5. April 1826. 1826. 5. April.

Directionen for Universitetet og de lærde Skolers Skrivelse til Biskoppen over Island, ang. **Adgang for islandske Disciple til Optagelse i danske Skoler.** Khavn den 11. April 1826. — 11. April.
Original i Bispe-Archivet i Island. Univ. Direct. Brevb. 1826, Nr. 465 og 466. P. Pètursson, Hist. Eccl. Island., S. 249. — Islandsk: Klausturpóst. 1826, S. 82—83.

Da nogle Andragender hertil vare indgivne om Understöttelse for islandske Disciple i danske Skoler i Overeensstemmelse med Reskr. af 4. Mai 1759, uden at dog de Attester fra D. Höiærv., som dertil efter bemeldte Reskript udfordredes, vare bragte tilveie, er det kommet under Overveielse, hvilke Forandringer i bemeldte Reskripts Bestemmelser nu kunde være fornödne med Hensyn til den Indretning, som det lærde Skolevæsen saavel i Island som i Danmark har modtaget siden bemeldte Reskript blev givet. — Directionen har derefter desangaaende nedlagt allerund. Forestilling, og H. Majt. har nu under 10. f. M. allern. resolveret saaledes:

„Vi ville allern. have Bestemmelserne i Reskr. af 4. Mai 1759 .... [o. s. v. see Resol. 10. Marts 1826, ovenf. S. 28—30] .... til Universitetet".

Denne allerh. Resolution skulde Directionen ikke undlade tjenstl. at communicere D. Höiærv. til behagelig Underretning. — Den kgl. Direction for Universitetet og de lærde Skoler den 11. April 1826 [1].

---

[1]) s. D. Skrivelse af samme Indhold til Biskoppen over Sjællands Stift. Univ. Dir. Brevb. 1826, Nr. 466.

1826.
11. April.

Rentekammer-Skrivelse til constitueret Stiftamtmand i Island, P. F. Hoppe, ang. **Opförelsen af Bisperesidentsen paa Laugarnes.** Khavn den 11. April 1826. — Rentek. Isl. Copieb. 6, Nr. 132.

Paa Rentekammerets allerund. Forestilling har det under 5. d. M. allernaad. behaget H. Maj^t. at resolvere saaledes:

„Vi bemyndige allern. .... [o. s. v. see Resol. 5. April 1826] .... at foretage".

Ved at communicere Hr. Amtm. denne allerhöieste Resolution til behagelig Efterretning og Iagttagelse, samt til Bekjendtgjörelse for Hr. Biskop Johnsen, skulde vi derhos ikke undlade at tilföie, at saafremt den nu allernaadigst bevilgede Sum skulde formenes ikke at blive tilstrækkelig til Bygningens fuldstændige Fuldförelse, vil det blive nödvendigt, at der saavel ved Indkjöbet af de Materialier, der endnu maatte udfordres, som ogsaa ved Arbeidet i Island, fornemmelig tages Hensyn til, at Bygningen kommer under Tag, og til det væsentlige, udenfor Værelsernes Indretning hertil henhörende Bygningsarbeide, ligesom og, at der, naar dette Arbeide er tilendebragt og Bygningen i Henseende til det Udvendige er fuldkommen færdig, da först anvendes de til Værelsernes indvendige Indretning allerede indkjöbte og i Island beroende Materialier, forinden flere indkjöbes. — Naar Bygningen i det Hele er fuldfört, eller Arbeidet formedelst Efteraaret og Haandværkernes Tilbagesendelse maa ophöre, forventes, i Overeensstemmelse med foranförte allerhöieste Resolution, nöiagtig documenteret Regning over Arbeidet i det Hele og de dertil medgaaede Omkostninger hertil nedsendt, ledsaget med Hr. Amtm.s behagelige Betænkning, hvorefter Resultatet vil blive H. Maj^t. allerund. forelagt, og derhos tillige komme under nærmere Overveielse og Afgjörelse, om Hr. Biskoppen af den Deel af de til Bygningens endelige Fuldförelse medgaaende Udgifter, forsaavidt

samme overstige den ved allerh. Resolution af 2. April f. A. bevilgede Sum, skal paalægges at svare Renter. — Iövrigt skulde vi ikke undlade til Hr. Amtm.* Afbenyttelse herhos at lade fölge en Skrivelse fra Hr. Biskop Johnsen til Kammeret af 18. August f. A., tilligemed de deri paaberaabte Regnskaber og Bilage. — Ligeledes fölger en Skrivelse fra Biskop Johnsen af 1. September f. A., hvorefter der er anviist Kjöbmand Jacobæus 850 Rbd. Sedler her paa Zahlkassen af den til Bygningen först bevilgede Sum, og endelig fölge saavel tvende andre Skrivelser med Bilage fra Biskop Johnsen, denne Sag betræffende, af 18. August og 6. September f. A., samt en Skrivelse fra Kjöbmand Jacobæus af 6. f. M., hvorefter han er villig til at paatage sig Indkjöbet af de fornödne Materialier og at besörge Haandværksfolkene antagne og oversendte til Island. — Samtlige disse Documenter udbedes tilbage, tilligemed Regningen over det Arbeide, der udföres i indeværende Aar. — Forinden den nu indtil 6000 Rbd. Sedler bevilgede Sum foranlediges udbetalt af den kgl. Kasse, anmodes Hr. Amtm. om at meddele Kammeret nærmere Underretning om, hvilket Belöb der maatte fornödiges udbetalt her af Zahlkassen til Materialiers Indkjöb, med mere. — Rentekammeret den 11. April 1826.

1826. 11. April.

Directionen for Universitetet og de lærde Skolers Skrivelse til Stiftsövrigheden over Island, ang. dens **Bemyndigelse til at bevilge veniam ætatis.** Khavn den 15. April 1826. — Original i Bispe-Archivet i Island. Univ. Direct. Brevbog for 1826, Nr. 485. — Islandsk: Klausturpóst. 1826, S. 84. 15. April.

I Anledning af den ved D. Höiærv.* Skrivelse af 5. f. M. hertil indsendte Ansögning fra Joseph Magnusen af Brandegil under Hunevands Syssel, bevilger Directionen, at han, uagtet han allerede er 23 Aar gammel, maa optages som Discipel i Bessestad lærde Skole og

1826. lige med Andre have Adgang til at nyde Skolebeneficier sammesteds. — Hvad angaaer den af D. Höiærv.
15. April. i samme Skrivelse begjærte Bestemmelse for, hvorledes i Fremtiden kunde være at forholde med Hensyn til Ansögninger om Optagelse i Bessestad lærde Skole for Personer, der ere over den i Forordn. af 7. Novembr. 1809 fastsatte Alder af 18 Aar, da vil Directionen efter de oplyste Omstændigheder indtil videre have Stiftsövrigheden bemyndiget til at admittere saadanne Ansögere efter troværdige Vidnesbyrd om fortrinlige Naturgaver, Flid, Fremgang og Sæder, eller efter eget Kjendskab desangaaende, indtil en Alder af 20 Aar. Saafremt de ere ældre, ville Ansögninger om deres Optagelse i Skolen være at indsende til Directionen, ledsagede med Stiftsövrighedens behagelige Betænkning.

Dette undlader Directionen ikke herved tjenstl. at melde til behagelig Underretning og videre fornöden Bekjendtgjörelse. — Den kgl. Direction for Universitetet og de lærde Skoler den 15. April 1826.

18. April **Cancellie-Skrivelse** til Justitiarius i den islandske Landsoverret, Conferentsraad Magnus Stephensen, ang. **hans Plan til en ny Udgave af Jonsbogen.** Khavn den 18. April 1826. — Canc. 3. Depart. Brevb. 1826, Nr. 1058 (blank i Brevbogen). Jevnf. Klausturp. 1826, S. 84—87.

Da Hr. Cfraad i Aaret 1819 androg paa, at der maatte foranstaltes en ny Udgave af Jonsbogen, og selv tilböd at ville udarbeide samme, fandt Collegiet, at dette Tilbud fortjente Opmærksomhed, og man tilmeldte Dem derfor, at det — naar De nedsendte Manuskript til den nye Udgave af Loven med tilhörende Retterböder, ledsaget af en dansk Oversættelse, og Deres Arbeide derefter var underkastet den fornödne Revision — vilde blive taget under nærmere Overveielse, hvorvidt der maatte findes Anledning til allerund. at andrage paa,

at samme erholdt allerhöieste Sanction som den eneste authentiske Udgave. 1826. 18. April.

Hvad de Grundsætninger angaaer, der ved Udarbeidelsen maatte fölges, bemærkede Cancelliet, i Overeensstemmelso med hvad det juridiske Facultet i sin herover afgivne Betænkning havde yttret, at der især burde tages Hensyn til de Læsemaader, som i Aarhundreder have været vedtagne, om end disse fra Critiquens Side maatte findes mindre nöiagtige, efterdi det kunde foranledige megen Forvirring, hvis der i en officiel Udgave, som Domstolene forpligtedes til at fölge, optoges Læsemaader, der afvege fra dem, som i et saa langt Tidsrum have været antagne.

Efter at Hr. Cfraaden i et senere Promemoria gjentagende havde andraget paa, at den oprindelige Text i Stedet for den engang reciperede maatte benyttes, udviklede Collegiet nöiere hiin Anskuelse af Sagen, idet man tillige gik de af Dem derimod gjorte Indvendinger imöde. — Imidlertid har Hr. Cfraaden, ved under 24. Decbr. f. A. at tilstille Cancelliet Frugten af Deres fleraarige Arbeide, yttret, at De endnu nærede den Formodning, at det efter nöie Prövelse vilde billiges, at Jonsbogens formentligen ægte Text (der indeholdes i det indsendte Værks andet Bind) blev gjort gjeldende med den nye Udgave, og at De i Tillid hertil havde lagt denne Text til Grund for Oversættelsen, som udgjör Værkets tredie Bind, i Stedet for at oversætte den i förste Bind indeholdte Text, der er redigeret efter de af Collegiet angivne Grundsætninger.

Collegiet vil ingenlunde anerkjende de Motiver, der efter Hr. Cfraadens Yttringer har bestemt Dem til den af Dem valgte Fremgangsmaade; men ligesom Deres Værk (hvis Værd som critisk Arbeide ikke paatvivles) derved paa den ene Side har faaet et langt större Omfang, end om De havde holdt Dem indenfor de af Collegiet foreskrevne Regler, saaledes vilde det paa den anden Side, saafremt man endnu paatænkte at lade en ny

1826. Udgave af Jonsbogen emanere under offentlig Authoritet,
18. April. ikke engang kunne ansees fuldstændigt, idet ingen Oversættelse er udarbeidet til den Text, der efter Cancelliets Formening i al Fald burde lægges til Grund. — Men, ved nöie at gjennemgaae Jonsbogen efter den hidtil trykte Udgave og den af Hr. Cfraaden leverede Oversættelse med tilhörende Anmærkninger, er Collegiet kommet til den Overbeviisning, at der selv mod Arbeidets Udförelse efter de forhen af Cancelliet og det juridiske Facultet antagne Principer frembyde sig saare vigtige Betænkeligheder, i Særdeleshed da kun en meget liden Deel af Jonsbogen kan antages at have holdt sig vedlige som virkelig gjeldende Ret; man har derimod efter nöiere Overveielse formeent, at den Ulempe, at en Lov gjelder i Island, hvoraf ingen authentisk Udgave haves, lettest og hensigtsmæssigst kunde afhjælpes, naar alle de Bestemmelser i Jonsbogen, som endnu qvalificere sig til at være gjeldende Regler, bleve kundgjorte ved en særegen Anordning, og forövrigt hiin Lovbog aldeles blev ophævet. Anordningen formentes derhos at kunne indeholde en udtrykkelig Bestemmelse om, at Danske Lov, med alle til de der omhandlede Materier hörende Anordninger, skulde gjelde for Island, forsaavidt ikke særegne Love for dette Land deri gjorde Forandring, dog med visse Modificationer, som i Anordningen nærmere maatte bestemmes. — Hvad Udarbeidelsen af en saadan Anordning angaaer, da maatte Cancelliet vel, i Betragtning af Hr. Cfraads Stilling, samt med Hensyn til Deres Indsigter og nöie Local-Kundskab, nærmest tænke paa at bringe Dem i Forslag til dette Arbeides Udförelse, men da det dog, Alt overveiet, maatte ansees hensigtsmæssigt, at saa vigtigt et Arbeide passerede flere duelige Mænds Hænder, troede man at burde foranledige, at det förste Udkast blev forfattet af en af Landets andre Embedsmænd, og at det forbeholdtes Hr. Cfraaden, som förste Lovkyndige i Island, naar Udkastet er udarbeidet, at afgive Be-

tænkning over samme. — Forsaavidt Hr. Cfraaden endelig har andraget paa, at der maatte forundes Dem en passende Gratification for Deres paa det indsendte Værk anvendte Arbeide, da troede Cancelliet, uagtet Værket, som ovenfor bemærket, ikke ganske var indrettet efter de foreskrevne Regler, allerund. at burde anbefale dette Andragende, da Arbeidet vistnok vil have megen Værd for lærde Forskere i de oldnordiske Love, og det, endskjöndt ikke ligefrem brugbart i praktisk Henseende, dog uden Tvivl vilde være et vigtigt Hjælpemiddel ved det paatænkte Lovarbeide. — Efter at Cancelliet, overeensstemmende med Collegiets Anskuelse af Sagen i det Hele, allerund. havde indstillet den til H. Maj[ts] allerh. Bedömmelse, har det behaget Allerhöistsamme, i Henhold til Cancelliets Indstillings-Punkter, under 29. f. M. allern. at resolvere: 1826. 18. April.

„1) at den af Hr. Cfraad proponerede Udgave af Jonsbogen med offentlig Authoritet skal bortfalde. — 2) at derimod en Anordning skal foranstaltes udarbeidet, hvori Alt det af Jonsbogen, der efter de nuværende Forhold, og med Hensyn til Landets Tarv, kunde egne sig til at være gjeldende Regel i Island, bliver, med de fornödne Modificationer, at optage, saa at bemeldte Lov iövrigt sættes ud af al Kraft. — 3) at tillige ved denne Anordning Danske Lov, med alle de om de i samme omhandlede Materier givne senere Love, erklæres for gjeldende for Island, med de Undtagelser og Forandringer, som efter de locale Forhold maatte være fornödne. — 4) at det skal overdrages Amtmand Thorsteinson at gjöre Udkast til en saadan Anordning, og at han authoriseres til som Medhjælper til dette Arbeide at bruge en eller anden Sysselmand, som han dertil maatte finde duelig, og at Udkastet, efter at være udarbeidet, og de fornödne Betænkninger derom indhentede, skal forelægges H. Maj[t]. til allerh. Bedömmelse. — Og har Allerhöistsamme derhos lige allern. behaget at tilstaae Hr. Cfraad for Deres Arbeide med oven-

1826. nævnte Manuskript en Gratification af 1000 Rbd. r. S.,
18. April. imod at forommeldte af Dem udarbeidede og hertil indsendte Værk overlades til Benyttelse ved den ovennævnte Anordnings Udarbeidelse".

Idet Cancelliet tjenstl. meddeler Hr. Cfraad denne allerh. Resolution, maa man endnu tilföie, at DHrr. Deputerede for Finantserne er tilskrevet angaaende den tilstaaede Gratifications Udbetaling. — Det kgl. Danske Cancellie den 18. April 1826.

19. April. **Plakat** for Danmark, ang. **Hendömmelse til Fæstningsarbeide.** Khavn den 19. April 1826. — Publiceret ved Landsoverretten i Island den 26. Junii 1826, samt i Synodalforsamlingen i Reykjavík i Juli 1826, og erklæret gjeldende for Island ved Canc. Skriv. 5. Mai 1827. — Canc. 2. Depart. Registr. XXVII, 85—86 (1826, Nr. 359). Original-Aftryk hos Schultz. Coll. Tid. for 1826, S. 273—277 (med Motiver). Qvart-Forr. for 1826, S. 22—23; Schou XIX, 319—320. — Islandsk: „Konúnglegt opið brèf fyrir Danmörku, viðvíkjandi umbreytíngu tilskipunar frá 29. Junii 1764 og kóngsbrèfs frá 3. Marts 1774", i den af Landsoverretten i Henhold til Canc. Skriv. 2. August 1800 udgivne Samling af Forordninger m. v., Island vedkommende, S. 241—242 (med feilagtigt Aarstal: 19. April 1824); — Klausturpóst. 1826, S. 72—73.

Plakat for Danmark, angaaende Forandring i Forordningen af 29. Junii 1764 og Reskriptet af 3. Martii 1774.

Vi Frederik den Sjette &c. G. V., at da det ikke sjeldent er Tilfældet, at der til en vis Tid ikke findes i en Fæstning Leilighed til Beskjæftigelse for flere Slaver, end de allerede sammesteds indsatte, men dog den Omstændighed, at Slaver, ifölge Bestemmelserne i Forordn. af 29. Junii 1764 og Reskr. af 3. Martii 1774, inddömmes i en vis Fæstning, foranlediger, at de först henbringes til samme, og saaledes Bekostninger foraarsages ved derfra at afgive dem til de Fæstninger, hvor der haves Leilighed til deres Benyttelse, saa have Vi

fundet det hensigtsmæssigt at ophæve foranförte Bestemmelser, og derimod at befale som fölger: 1826. 19. April.

Hvor Nogen efter Loven og Anordningerne skal straffes med Fæstningsarbeide, have Retterne blot at dömme ham til denne Straf i Almindelighed, uden at nogen vis Fæstning i Dommen navngives, hvorimod det vil paaligge vedkommende Övrighed at foranstalte den Domfældte indsat i den Fæstning, hvor der for ham haves Anvendelse, og hvorfra det senere, som hidtil, maa beroe paa Vort General-Commissariats-Collegii Bestemmelse at flytte ham derhen, hvor bedre Anvendelse for ham maatte haves. Ligesom iövrigt alle de, der blive anseete med fornævnte Straf, for det förste blive at indsætte til Kjöbenhavns Fæstning, saaledes vil der i Tiden, naar Omstændighederne gjöre en anden Forholdsregel i saa Henseende fornöden, af forbemeldte Vort General-Commissariats-Collegium blive givet vedkommende Övrigheder Underretning derom. — Hvorefter alle Vedkommende sig allerund. have at rette. — Givet i Vor kongelige Residentsstad Kjöbenhavn den 19. April 1826.

Kongelig Resolution ang. **Tilladelse for Spekulanthandlere til directe at beseile Vestmannöerne.** 20. April.
Khavn den 20. April 1826[1]. — I Rentekammerets Forestilling 18. April bemærkes, at Sysselmanden paa Vestmannöerne, Abel, havde i en i Begyndelsen af 1824 til Kammeret indsendt Beretning klaget over, at Vestmannöerne vare i det foregaaende Aar slet forsynede, saavel med Kornvarer som Salt, hvilken sidste Artikel vel havdes, som det hed, til de Handlendes egen Brug, men nægtedes Indbyggerne. Til at böde herpaa havde Sysselmanden foreslaaet, at der med Hensyn til Vestmannöerne maatte blive gjort en Undtagelse fra den i For. 13. Juni 1787 Cap. I. § 13 bestemte Regel, at Spekulanthandlere först anlöbe en Kjöbstad. Kammeret havde

[1]) Plak. 28. Decbr. 1836, § 7.

1826. 20. April. sendt Sagen til constitueret Stiftamtmand Hoppes Betænkning, og denne havde siden, tillige med sin egen, indsendt Betænkninger fra Sysselmændene Abel og Sveinbjörnsson. Alle vare enige i, at Forordningens Bestemmelse ikke var til nogen synderlig Nytte for Kjöbstæderne, og at Vestmannöerne i alt Fald vilde vinde ved, at Lovbudet for deres Vedkommende blev ophævet. Overhovedet yttrer Stiftamtmanden, at Spekulanthandelen er det Eneste, som hindrer de faste Handlende paa Island fra at være aldeles Monopolister, og ganske behandle Indbyggerne efter eget Tykke. Omstændighederne med Hensyn til Vestmannöerne mente man i Særdeleshed at ville tale for at gjöre den nævnte Undtagelse, da man ikke kunde antage, at Spekulanter, som eengang havde passeret Vestmannöerne, vilde vende tilbage dertil igjen, da denne Omvei kunde optage en Tid af 14 Dage. Dog raadede Stiftamtmanden til, at indrömme denne Undtagelse kun paa 2 Aar til Forsög, hvilket Rentekammeret ogsaa tiltræder. — Rentek. Relat. og Resol. Protok. 1826. A, Nr. 90. Coll. Tid. for 1826, S. 334—335. Fogtm. (Algreen-Ussing) VII. 11, 1. H., S. 134. — Jevnf. Klausturpóst. 1826, S. 87.

Vi tillade allern. de Spekulanthandlere, som opsende Skibe til Island, til et Forsög, i 2 Aar at beseile det authoriserede Udliggersted Vestmannö i Sönder-Amtet sammesteds, uden Forpligtelse til forinden at anlöbe nogen af Islands Kjöbstæder. — Kjöbenhavn den 20. April 1826[1].

---

[1]) Denne Resolution er communiceret Stiftamtmanden og Amtmændene i Island, samt Sysselmand Abel paa Vestmannöerne, ved Rentek. Skrivelser d. 9. Mai 1826 (Isl. Copieb. 6, Nr. 180—183), med Tilföiende til Stiftamtmanden, at han anmodes om „at indhente Underretning fra Sysselmand Abel paa Vestmannöe, angaaende hvilke Skibe der i disse tvende Aar have benyttet denne Tilladelse, samt derefter enten med de til næste Aar tilbagevendende Handelsskibe, eller ogsaa med Postskibet i Aaret 1828 at meddele Kammeret Betænkning om, hvorvidt det kunde være hensigtsmæssigt at udvirke Resolutionen fornyet for flere Aar eller for bestandig". — Ved Stiftamts-Skrivelse til Landsoverretten i Island, dat. 7. Juni 1826, er denne Resolution meddeelt Retten og der publiceret den 26. Juni 1826.

Directionen for Universitetet og de lærde Skolers Skrivelse til Rentekammeret, ang. **Skolehusets Indretning paa Bessastad.** Khavn den 22. April 1826. — Univ. Dir. Brevb. 1826, Nr. 531. 1826. 22. April.

Fra Biskoppen over Island har Directionen modtaget et Andragende fra Adjunkt ved Bessestad lærde Skole, Mag. Scheving, hvori han har anholdt om at maatte vorde forsynet med en Vaaningsleilighed paa Bessestad, da Lector Johnsen nu selv vil afbenytte den ham tilkommende Bopæl paa Lambhuus, hvilken han hidtil har overladt Mag. Scheving. Ligeledes har Biskoppen indsendt et Andragende fra Adjunkt ved samme Skole, Gunlogsen, om at beholde de Værelser, der hidtil have været ham tilstaaede i det gamle Skolehuus. Fremdeles har Biskoppen tilstillet Directionen en Skrivelse til Stiftsövrigheden over Island fra Lector Johnsen, hvori han har tilbuden tilkjöbs et ham tilhörende Huus, som staaer paa Garde Præstegaard.

Biskoppen har i sin over forommeldte Andragende afgivne Betænkning formeent, at det gamle Skolehuus paa Bessestad kunde istandsættes, saaledes at der sammesteds blev indrettet tre Leiligheder for Familier, og den constituerede Stiftamtmand Hoppe, hvis Betænkning man over Sagen har indhentet, har med Biskoppen været enig i, at man ikke kan indlade sig paa Kjöbet af det af Lector Johnsen tilbudne Huus, men at de fornödne Vaaningsleiligheder paa Bessestad burde indrettes efter det af ham for det kgl. Rentekammer gjorte Forslag, hvori dog Biskoppen senere mundtligen har yttret Önske om at der maatte skee den Forandring, at den nordre Flöi af Træbygningen indrettedes til en Læsestue.

Ved herhos tjenstl. at tilstille det kgl. Rentekammer samtlige denne Sag vedkommende Documenter, skulde Directionen lige tjenstl. have velbemeldte Collegium anmodet om, at den fornödne Foranstaltning

1826. til Udförelse af det omhandlede Bygningsarbeide ved
22. April. Bessestad lærde Skole behageligen maatte træffes det snareste muligt, da ellers den ene af Adjunkterne er udsat for at blive huusvild. — Efter Afbenyttelse udbeder man sig de fremsendte Documenter remitterede. Den kgl. Direction for Universitetet og de lærde Skoler den 22. April 1826.

22. April. **Cancellie-Skrivelse** til Rentekammeret, ang. **Udvidelse til Island af nogle almindelige Lovbud fra 1825.** Khavn den 22. April 1826[1]. — Canc. 3. Depart. Brevb. 1826, Nr. 1068.

Cancelliet har taget under Overveielse, hvorvidt de i Löbet af det afvigte Aar herigjennem emanerede almindelige Anordninger enten ligefrem eller med visse Modificationer kunde gjöres gjeldende paa Island og Færöerne, og blandt bemeldte Anordninger formener Cancelliet at fölgende ligefrem kunne bekjendtgjöres til Efterlevelse paa fornævnte Besiddelser, nemlig:

1) Plak. af 20. Januar 1825, ang. Forandring i § 3 af den ved Cancellie-Plakat af 30. Juli 1818 kundgjorte allerh. Resolution af 29. s. M., om Reglerne, hvorefter Qvartals-Coursen sættes. — 2) Plak. 11. Marts s. A., ang. Vaccinationsvæsenets Henlæggelse under det kgl. Sundheds-Collegium. — 3) Plak. af 7. April s. A., ang. Afdragsrettens Ophævelse mellem Danmark og samtlige hertugelige nassauske Lande. — 4) Plak. af 7. April s. A., ang. at Vexler mellem Vestindien og de danske europæiske Lande maae trækkes med 6 Maaneders Sigt. — 5) Plak. af 20. s M., indeholdende nærmere Bestemmelser ang. Processens Omkostninger i beneficerede Sager m. v. — 6) Forordn. af 18. Mai s. A., ang. trasserede Vexler. — 7) Plak. af 23. Juni s. A., ang. Afdragsrettens Ophævelse mellem Danmark og Neder-

[1]) Canc. Skriv. 17. Marts 1827.

landene. — 8) Plak. af 21. Septbr. s. A., om at Vexler, som trækkes paa udenrigske Steder, maae lyde paa 6 Maaneder efter Dato; og — 9) Plak. af 15. Oktbr. s. A, ang. Afdragsrettens Ophævelse mellem Kongeriget Danmark og det forenede Kongerige Storbritannien og Irland. 1826. 22. April.

Derimod anseer Cancelliet det for rigtigst, at indhente nærmere Betænkning fra vedkommende Overövrigheder om, hvorvidt fölgende i Aaret 1825 herigjennem emanerede Anordninger enten heelt eller med visse Modificationer, og i saa Fald hvilke, sammesteds kunde anvendes, nemlig:

a) Forordn. af 20. April, ang. Straffe for de forskjellige Deeltagere i Söröverie, samt Behandlingen af de denne Misgjerning angaaende Sager. — b) Plak. af 28. Mai, ang. Behandlingen af Sager, som angaae Opfostringshjælp til uægte Börn. — c) Plak. af 14. Juni, ang. Besættelsen af Skolelærer-Embederne i de Skoler i Danmark, hvor den indbyrdes Underviisnings-Methode er indfört m. v. — d) Plak. af 25. August, ang. Udvidelse af Plak. af 25. Marts 1824, betræffende Opfiskning af Ankertouge m. v. paa Helsingörs Rhed. — e) Plak. af 4. Oktbr., ang. Taxt for Lægers Forretninger for det Offentlige, samt om den Betaling, der tilkommer en Physikus for et Apotheker-Subjects Prövelse. — f) For. af 2. Decbr., ang. Strandings-Commissionairers Salarium.

Ved at meddele det kongel. Rentekammer Forestaaende, skulde man over denne Sag tjenstl. udbede sig Sammes Betænkning behageligst meddeelt. — Det kgl. Danske Cancellie den 22. April 1826.

Cancellie-Skrivelse til Justitiarius og Tilforordnede i den kgl. Landsoverret i Island, ang. **Forfattelsen af Landsoverrettens Domme** m. m. Khavn den 25. April 1826. — Original-Gjenpart i 25. April.

1826. 25. April. Stiftamts-Archivet i Island. — Canc. 3. Depart. Brevb. 1826, Nr. 1142. Fogtm. (Algreen-Ussing) VII. 11, 1. H., S. 136—139.

Efter at Cancelliet i Anledning af en fra den anden Assessor i den kgl. Landsoverret i Island, B. Thorarensen, derom indgiven Forestilling af 1. August 1823, under 1. Mai 1824 havde ladet Retten tilkjendegive, at den i Forordn. af 11. Juli 1800 § 17 indeholdte Bestemmelse, at Dommene skulle forfattes efter de fleste Stemmer, er saaledes at forstaae, at Dommenes Præmisser, ligesaavel som deres Conclusion, skulle forfattes efter de fleste Stemmer, saa at det tilkommer Pluraliteten at bestemme, hvilke Grunde der skulle afbenyttes i Dommene, og hvorledes disse skulle udtrykkes og fremstilles, har dette Collegium fra bemeldte Assessor Thorarensen modtaget en Skrivelse af 25. Septbr. næstefter, hvori han foreslaaer, at adskillige nærmere Bestemmelser i Henseende til Affattelsen af Overretsdommene maatte fastsættes, ligesom han og senere har indsendt en af ham herover indhentet Erklæring fra förste Assessor, Etatsraad Einarsen.

Cancelliet, som over denne Sag har indhentet Betænkning, saavel fra Rettens Præsident, som fra dens Justitiarius, kan, med Hensyn til hvad der under Sagen er oplyst, ikke undlade at bemærke, at det har været Collegiet ubehageligt, ved gjentagende Leiligheder at erfare den mellem Justitiarius og Rettens Tilforordnede herskende Mangel paa god Forstaaelse, der i Almindelighed maa antages at have en skadelig Indflydelse paa Forretningernes Gang, samt paa Rettens Agtelse og Tillid, ligesom denne Omstændighed, forsaavidt der i Særdeleshed er Spörgsmaal om Ventilationer angaaende Dommenes Præmisser, efter Hr. Cfraads Yttringer, endog uden Hensyn paa andre Vanskeligheder, vilde lægge Hindring i Veien for ved slige Leiligheder at kunne afbenytte den naturligste og simpleste Fremgangsmaade, nemlig at afgjöre Sagen ved mundtlige Conferencer. —

For at Leilighed til lignende Tvistigheder i Fremtiden, 1826.
saavidt muligt, kunde undgaaes, formener Cancelliet, 25. April.
at fölgende Regler kunne iagttages under Voteringen og ved Dommenes Afsigelse af Overretten i Island:

1) Den af de Tilforordnede, som först erholder Sagen til Votering, kan affatte sit Votum i Form af Dom, hvornæst Sagen, tilligemed det saaledes affattede Votum, meddeles den anden af Rettens Tilforordnede, som da enten ved Paategning bemærker, om han deri er enig, eller hvilke Forandringer han formener bör finde Sted, eller, efter Omstændighederne, forsaavidt han dertil maatte finde sig foranlediget, udarbeider et nyt Votum, ligeledes i Form af Dom, hvornæst Sagen tilstilles Justitiarius. — 2) Naar et Votum ubetinget er antaget af Alle, eller af de to Voterende, bör det uden videre fra Voteringsprotokollen indföres i Domprotokollen, og da er det tilstrækkeligt, at Voteringsprotokollen, saavel som Domprotokollen, umiddelbar för Dommens Afsigelse er tilstede i Retten, for at ethvert af Rettens Medlemmer sættes istand til at eftersee samme. — 3) Naar derimod det af den först voterende Assessor forfattede Votum ikke i det Hele har faaet Pluralitet, og der heller ikke af den næstvoterende strax er vedlagt et andet Votum, som ved at tiltrædes af Justitiarius bliver Dom, maa, i Overeensstemmelse med den Mening, der er bleven Pluralitet, udarbeides et nyt Votum, hvortil den Assessor, der har yttret den Mening, som Justitiarius har tiltraadt, bliver pligtig, naar dette af Justitiarius begjæres, ligesom og Justitiarius kan udarbeide samme og tilstille det den consentierende Assessor, som har at erklære, hvorvidt han deri er enig. — 4) Saafremt ikke tvende af Rettens Medlemmer i alle Dele ere enige, og der altsaa behöves yderligere Deliberationer og Voteringer for at bestemme, hvorledes Dommen skal afsiges, bör enten mundtlig Conference finde Sted derom, eller og Sagen paa nyt sættes i Circulation, for at en bestemt Pluralitet derom kan faaes. — 5) Skulde endelig det Tilfælde

1826. 25. April. indtræffe, at det ikke, ved Pluralitet af to mod een, kunde udfindes, hvad der var Pluralitet, maa Justitiarii Mening gjelde, dog saaledes, at det staaer den Assessor, som skulde troe sig udsat derved, at Dommen, uagtet han i dens Resultat er enig, dog ikke er affattet med Præmisser, som han vedkjender sig, frit for at faae sit særlige Votum indfört i Akten.

Sluttelig maa Cancelliet tilföie, at ligesom de anförte Regler, forsaavidt de angaae Ventilationer om Dommenes Præmisser i Tilfælde af Dissents kun ere foreskrevne under den Forudsætning, at Justitiarius og Rettens övrige Tilforordnede ikke kunne komme overeens om, under alle Omstændigheder at afgjöre slige Tilfælde under en mundtlig Conference; saaledes er det en Selvfölge, at de i modsat Tilfælde fremdeles maae være responsable, naar Sagernes Paakjendelse ikke betimelig tilendebringes, overeensstemmende med Lovens 1—5—8, Forordn. af 3. Juni 1796 §§ 23, 33 og 39, samt Forordn. 11. Juli 1800 § 16, da Cancelliet ikke kan erkjende, at de af Justitiarius opgivne locale Vanskeligheder for slige Conferencer i Reglen kunne ansees som uovervindelige, og den Tidsspilde, der vil medgaae ved Sagernes gjentagne Circulation, saaledes fornemmelig maa tilskrives den imellem Rettens Medlemmer herskende Uforligelighed. — Det kgl. Danske Cancellie den 25. April 1826 [1].

26. April. **Convention** mellem **Danmark og de Amerikanske Fristater.** Washington den 26. April 1826. — Dansk: Original-Aftryk hos Schultz. 8 S. i 4to. Coll. Tid. for 1826, S. 533—541; Schou XIX, 321—327. — Engelsk: General-Convention of Friendship, Commerce and Navigation between His Majesty the King of Danmark and

[1]) ved Canc. Skriv. af s. D. er Gjenpart af denne Skrivelse tilstillet Stiftamtmanden over Island. Canc. 3. Depart. Brevb. sst.

the United States of America. Original-Aftryk hos Schultz. 8 S i 4to. — Islandsk: Klausturpóst. 1826, S. 196—197. 1826. 26. April.

Almindelig Venskabs-, Handels- og Skibsfarts-Convention mellem Hans Majestæt Kongen af Danmark og de forenede amerikanske Stater.

Da Hans Majestæt Kongen af Danmark og de forenede amerikanske Stater önske at befæste og vedligeholde den Fred og det Venskab, der lykkeligen finde Sted mellem de tvende Nationer, og at udvide de Handelsforhold, der bestaae mellem deres respective Territorier og Folk, ere de komne overeens om, paa en tydelig og bestemt Maade, ved en almindelig Venskabs-, Handels- og Skibsfarts-Convention at fastsætte de Regler, der for Fremtiden skulle iagttages mellem den ene og den anden Part. Til den Hensigt har Hans Majestæt Kongen af Danmark meddeelt Fuldmagt til Peder Pedersen, hans Geheime-Legationsraad og Minister-Resident ved de ovennævnte Stater, Ridder af Dannebrogen, og Præsidenten af de forenede amerikanske Stater har meddeelt lignende Bemyndigelse til Henrik Clay, disse Staters Stats-Sekretaire, hvilke, efter at have udvexlet deres ovenomtalte Fuldmagter, der befandtes at være i god og passende Form, ere komne overeens om fölgende Artikler:

1) Da de contraherende Parter önske at leve i Fred og god Forstaaelse med alle andre Nationer paa Jorden, ved en aaben og mod Alle lige venskabelig Politik, forbinde de sig gjensidigen til ikke at tilstaae andre Nationer nogen særdeles Begunstigelse med Hensyn til Handel og Skibsfart, hvori den anden Part ikke strax skal blive deelagtig, der skal nyde samme uden Vederlag, dersom denne Begunstigelse tilstaaes uden Vederlag, eller mod at yde den samme Godtgjörelse, dersom Begunstigelsen er betinget. — 2) Da de contraherende Parter ligeledes önske at grunde deres respective Landes Handel og Skibsfart paa en fuldkommen

1826. 26. April. Ligheds og Reciprocitets liberale Basis, ere de gjensidigen komne overeens om, at deres Borgere og Undersaatter maae besöge alle den anden Stats Kyster og Lande (med den Undtagelse, der nedenfor er bestemt i den sjette Artikel) og boe og handle der med alle Slags Produkter, Manufaktur- og andre Varer, og de skulle nyde alle de Rettigheder, Privilegier og Friheder i Henseende til Skibsfart og Handel, som indfödte Borgere eller Undersaatter ere eller ville komme i Besiddelse af; hvorimod de skulle underkaste sig de der indförte Love, Forordninger og Vedtægter, som indfödte Borgere eller Undersatter ere underkastede. Dog er det Meningen, at denne Artikel ikke skal indbefatte Kysthandelen i begge Lande, thi Bestemmelserne desangaaende forbeholdes Parterne gjensidigen i Overeensstemmelse med deres egne særskilte Love. — 3) De ere ligeledes komne overeens om, at alle de Produkter, Manufaktur- eller andre Varer fra ethvert fremmed Land, der kunne fra Tid til Tid lovligen indföres i de forenede Stater i Skibe, der ganske tilhöre disse Staters Borgere, skulle ogsaa kunne indföres i Skibe, der ganske tilhöre danske Undersaatter, og at der ikke skal hæves og oppebæres höiere eller andre Afgifter af Skibets Drægtighed eller dets Ladning, enten Indförselen skeer i det ene eller i det andet Lands Skibe; og ligeledes at alle de Produkter, Manufaktur- eller andre Varer fra ethvert fremmed Land, der kunne fra Tid til Tid lovligen indföres i Kongen af Danmarks Lande i danske Skibe (med den Undtagelse, der er omtalt nedenfor i den sjette Artikel), skulle ogsaa kunne indföres i de forenede Staters Skibe, og at der ikke skal hæves eller oppebæres höiere eller andre Afgifter af Skibets Drægtighed eller af dets Ladning, enten Indförselen skeer i det ene eller det andet Lands Skibe; og fremdeles ere de komne overeens om, at Alt, hvad der lovligen kan udföres eller gjenudföres fra det ene Land i dets egne Skibe til fremmede Lande, skal lige-

ledes kunne udföres eller gjenudföres i det andet Lands Skibe; og de samme Præmier, Afgifter og Toldgodtgjörelser (drawbacks) skulle tilstaaes og oppebæres, hvad enten saadan Udförsel eller Gjenudförsel skeer i de forenede Staters eller i danske Skibe. Heller ikke skal der paalægges höiere eller andre Afgifter af hvilketsomhelst Slags i den ene Parts Havne paa den andens Skibe, end de der betales eller i Fremtiden skulle betales i de samme Havne af Landets egne Skibe. — 4) Der skal ikke paalægges höiere eller andre Afgifter paa Indförselen i de forenede Stater af alle Artikler, der ere Frembringelser eller Manufakturvarer af Hans Majestæt Kongen af Danmarks Stater, og der skal ikke paalægges höiere eller andre Afgifter paa Indförselen i sidstnævnte Stater af alle Artikler, der ere Frembringelser eller Manufakturvarer af de forenede Stater, end de, der blive betalte eller skulle betales af de samme Artikler, naar de ere Frembringelser eller Manufakturvarer af ethvert fremmed Land. Heller ikke skal der paalægges höiere eller andre Afgifter i noget af de to Lande paa Udförselen af alle Artikler, respective til de forenede Stater eller til H. Maj'. Kongen af Danmarks Lande, end saadanne, der blive betalte eller i Fremtiden skulle betales af Udförselen af de samme Artikler til andre fremmede Lande. Heller ikke skal noget Forbud gjöres mod Udförselen eller Indförselen af nogensomhelst Artikel, der er Produkt eller Manufakturvare af de forenede Stater eller af H. Maj'. Kongen af Danmarks Lande, til eller fra de forenede Staters Territorier eller til eller fra benævnte Lande, uden at et saadant Forbud ligeledes skal udstrækkes til alle andre Nationer. — 5) Hverken de forenede Staters Skibe eller deres Ladninger skulle, naar de passere Sundet eller Belterne, betale höiere eller andre Afgifter, end dem, der blive eller ville blive betalte af de mest begunstigede Nationer. — 6) Nærværende Convention skal ikke anvendes paa H. Maj'. Kongen af Danmarks

1826. 26. April.

1826. nordlige Besiddelser, det vil sige: Island, Færöerne og
26. April. Grönland, og heller ikke paa Steder, beliggende paa hiin Side det gode Haabs Forbjerg, men Rettigheden til at bestemme den direkte Samfærsel med disse Besiddelser og Steder forbeholdes gjensidigen af Parterne. Og er man videre kommen overeens om, at denne Convention ikke skal udstrækkes til den direkte Handel mellem Danmark og Hans danske Majestæts vestindiske Colonier, men med Hensyn til Samfærselen med disse Colonier er man kommen overeens om, at Alt, hvad der lovligen kan indföres til eller udföres fra benævnte Colonier i den ene Parts Skibe fra eller til de forenede Staters Havne, elller fra eller til ethvert andet fremmed Lands Havne, skal paa samme Maade og med de samme Afgifter og Byrder, baade af Skib og Ladning, kunne indföres til eller udföres fra benævnte Colonier i den anden Parts Skibe. — 7) De forenede Stater og Hans danske Majestæt ere gjensidigen komne overeens om, at ingen höiere eller andre Afgifter, Byrder eller Paalæg af hvilketsomhelst Slags skulle erlægges i begge Parters Territorier eller Besiddelser af nogensomhelst personlig Eiendom, Penge eller Effekter, tilhörende deres respective Borgere eller Undersaatter, naar saadan Eiendom, Penge eller Effekter enten ved Arv eller paa anden Maade forflyttes fra Parternes Territorier eller Lande gjensidigen, end de, der betales i enhver Stat af samme, naar Udförselen skeer af en Borger eller Undersaat af den Stat, hvorfra Udförselen iværksættes. — 8) For at gjöre den Beskyttelse, som de forenede Stater og Hans danske Majestæt ville i Fremtiden skjenke deres respective Borgeres og Undersaatters Skibsfart og Handel, mere virksom, ere de gjensidigen blevne enige om, i alle Havne, der ere aabne for fremmed Handel, at modtage og tilstede Consuler og Vice-Consuler, hvilke der skulle nyde alle de Rettigheder, Privilegier og Friheder, som ere tilstaaede de mest begunstigede Nationers Consuler og Vice-Consuler; dog beholder enhver af de

contraherende Parter Frihed til at undtage de Havne 1826.
og Steder, i hvilke det ikke maatte synes passende at 26. April.
tilstede saadanne Consulers Antagelse og Ophold. — 9) For at de contraherende Parters Consuler og Vice-Consuler kunne nyde de Rettigheder, Privilegier og Friheder, der tilkomme dem ifölge deres offentlige Charakter, skulle de, förend de begynde at udöve deres Functioner, forelægge deres Bestalling eller Patent i behörig Form for den Regjering, hos hvilken de accrediteres, og efter at have erholdt deres Exequatur, der skal tilstaaes gratis, skulle de af alle Autoriteter, Övrighedspersoner og Indvaanere i det Consular-Distrikt, hvor de opholde sig, holdes og ansees som saadanne. — 10) Man er ligeledes kommen overeens om, at Consulerne og de Personer, der nödvendigviis höre til deres Tjeneste, og der ikke ere födte i det Land, hvor Consulen opholder sig, skulle være fritagne for al offentlig Tjeneste og ligeledes for alle Slags Skatter, Paalæg og Contributioner, undtagen saadanne, som de ere forbundne til at betale i Anledning af Handel eller deres Eiendom, og som Undersaatter af det Land, hvori saadanne Consuler opholde sig, baade Indfödte og Fremmede, ere underkastede, da de iövrigt i enhver Henseende ere underkastede de respective Staters Love. Consulatets Archiver og Papirer skulle uforkrænkeligen respecteres, og under intetsomhelst Paaskud maa nogen Övrighedsperson tage eller paa nogen Maade have at bestille med dem. — 11) Nærværende Convention skal forblive i Kraft i 10 Aar fra Dags Dato af, og fremdeles indtil eet Aars Forlöb fra den Tid af, at een af de contraherende Parter har givet den anden Efterretning om dens Hensigt, at samme skal ophöre, da enhver af de contraherende Parter forbeholder sig Ret til at give den anden saadan Efterretning efter Forlöbet af den ovennævnte Termin af 10 Aar, og de ere herved komne overeens om, at efter eet Aars Forlöb, efter at en saadan Efterretning er modtaget af den ene

1826. Part fra den anden, skal denne Convention og alle
26. April. dens Bestemmelser samtlige ophöre og være tilende. —
12) Denne Convention skal bifaldes og ratificeres af H. Majt. Kongen af Danmark og af de forenede Staters Præsident, efter og med Senatets Raad og Samtykke, og Ratifications-Akterne skulle udvexles i Kjöbenhavn otte Maaneder efter Underskriftens Dato af nærværende, eller för, om skee kan.

Dets til Bekræftelse have vi, Hans danske Majestæts og de forenede Staters Befuldmægtigede, undertegnet Nærværende og forsynet samme med vore Segl.

Udfærdiget i Triplikat i Staden Washington den 26. April, Aar efter Herrens Byrd Eet Tusinde Otte Hundrede og Sex og Tyve i det halvtredsindstyvende Aar af de forenede Staters Uafhængighed.

[undertegnet]

P. Pedersen. H. Clay.
(L. S.) (L. S.)

29. April. **Cancellie-Skrivelse** til Stiftamtmanden over Island, ang. **midlertidig Tilladelse for nogle islandske Læger, at forskrive Medicin fra Kjöbenhavn.** Khavn den 29. April 1826. — Canc. 3. Depart. Brevb. 1826, Nr. 1219.

Under 4. Dennes har Hr. Amtm. tilstillet Cancelliet et Andragende fra Apotheker Otto Thorarensen paa Næss om, at hans Apothek maa beholde alle sine Privilegier uforandrede, og at ingen Læge i Island maa erholde Tilladelse til at forskrive sine Medikamenter her fra Staden, eller, saafremt dette ikke kan bevilges, at ham da maatte forundes det samme personlige Tillæg af 80 Rbd. Sölv aarlig, som var tilstaaet hans Formand, afdöde Apotheker Vigfusen.

I Anledning heraf undlader man ikke, til behagelig Efterretning og videre Bekjendtgjörelse, tjenstlig at melde, at det vil have sit Forblivende ved Cancelliets

Resolution af 9. Juli f. A., hvorved det tillades saavel Præsten i Större-Aaskov (= Stærri-Árskóg), Hr. Johnsen, som samtlige Læger i Nord- og Öster-Amtet, at forskrive fra Kjöbenhavn de Medikamenter, som Enhver til sin Praxis behöver, saalænge Apotheket i Öefjord er nedlagt, saa og ved Cancellie-Resolution af 26. Marts s. A., hvorved det ansögte Tillæg er nægtet Supplikanten, paa hvilke tvende Resolutioners Forandring det maa antages, at denne Ansögning i det Væsentlige gaaer ud. — Det kgl. Danske Cancellie den 29. April 1826. 1826. 29. April.

Cancellie-Skrivelse til Stiftamtmanden over Island, ang. **Forslag om Ansættelse af en Amtsphysikus for Nord- og Öster-Amtet.** Khavn den 29. April 1826. — Canc. 3. Depart. Brevb. 1826, Nr. 1220. 29. April.

I Anledning af en Ansögning fra Cand. med. Olav Thorarensen af Espehol i Öefjords Syssel, om, at der for Norder-Amtet i Island maatte oprettes et Amtsphysikat, og at samme allern. maatte blive ham anbetroet med samme Emolumenter som de i Island ansatte Chirurger, har Amtmand Johnsen i sin over dette Andragende afgivne Erklæring, næst at anbefale Ansögningen derhen, at et Amtsphysikat maatte blive oprettet i Nord- og Öster-Amtet, med en aarlig Gage af 200 Rbd. Sölv, og at det maatte paalægges Amtsphysikus, at tage Bopæl enten i Öefjord eller höist 2 Mile fra denne Kjöbstad, tillige foreslaaet, at der i ethvert af Islands Sysseler maatte ansættes en Distriktslæge med en aarlig Gage af 200, eller i det mindste 100 Rbd. Sölv, og at der til disse Embeder, i Mangel af medicinske eller chirurgiske Candidater, maatte tages saadanne Subjekter, der vare underviste og examinerede af Land- eller Amts-Physikus i Island.

1826. 29. April. Forinden videre i Anledning af denne Sag foretages, skulde man af Hr. Amtmand tjenstlig udbede sig Deres Betænkning over Sagen behagelig meddeelt. Det kgl. Danske Cancellie den 29. April 1826.

13. Mai. **Cancellie-Skrivelse** til Amtmanden over Vester-Amtet, Thorsteinson, ang. **Udarbeidelse af en Anordning i Jonsbogens Sted.** Khavn den **13.** Mai **1826.** — Canc. 3. Departem. Brevb. 1826, Nr. 1364 (blank i Brevbogen). Jevnf. Coll. Tid. 1826, S. 337—346.

Da der ikke haves nogen authentisk Udgave af Jonsbogen, og de af Private foranstaltede Udgaver, foruden at de skulle være temmelig unöiagtige, allerede længe have været sjeldne, og nu ikke mere skulle være at erholde i Island, er det blevet taget under Overveielse, hvorledes den Ulempe, at Landets Indbyggere saaledes dömmes efter en Lov, som ikke existerer i paalidelige Aftryk, hensigtsmæssigst kunde afhjælpes.

Allerede i Aaret 1819 androg Justitiarius i den islandske Landsoverret, Conferentsraad Dr. juris Stephensen paa, at der til den Ende maatte foranstaltes en ny Udgave af Jonsbogen, hvilken han selv tilböd at ville udarbeide, ligesom han og i sidstafvigte Aar indsendte Manuskript til samme, indeholdende deels en Text, der formeentlig saa meget muligt stemmede med den oprindelige, deels en med de hidtil reciperede Læsemaader mere overeensstemmende, ledsaget af en dansk Oversættelse af den förstnævnte Text, samt kritiske og exegetiske Anmærkninger.

Men ved nöie at gjennemgaae Jonsbogen efter den hidtil trykte og den af Cfraad Stephensen leverede Oversættelse med tilhörende Anmærkninger, fandt Cancelliet, at der fremböd sig vigtige Betænkeligheder imod en ny Udgave af Loven, om denne endog blev affattet med mere Hensyn til den i en Række af Aar fulgte Text, end til den, der ved lærd Kritik kunde retfærdiggjöres som den sandsynligviis ægte og oprindelige.

Foruden at Meget i Jonsbogen er saa dunkelt, at det næppe kan forstaaes, er det og kun en liden Deel deraf, der kan antages at have holdt sig vedlige som gjeldende Ret. I mange höist vigtige og omfattende Materier er Jonsbogen ophævet ved senere Lovbud. Men dertil kommer endnu, hvad der med Hensyn til Spörgsmaalet om en ny authentisk Udgaves Tilraadelighed er af större Vigtighed, at en stor Deel af Lovbogen alt længe har været af Brug, uden at nogen udtrykkelig Lov har ophævet den. I Særdeleshed har Norske Lov alt mere og mere de facto erholdt en omfattende Virksomhed paa Jonsbogens Bekostning; ja adskillige Lovbud have endog stiltiende forudsat, at Norske Lov i Almindelighed bör gjelde, i det mindste som et jus subsidiarium, f. Ex. Reskr. 28. Marts 1776, 26. Juni 1782 og Forordn. 22. Juli 1791; ligesom og denne Forudsætning ideligen er bleven lagt til Grund i de af Landets Embedsmænd afgivne Erklæringer. Saafremt nu Jonsbogen blev udgiven under offentlig Authoritet, med den Clausul, at den skulde gjelde, forsaavidt den ikke ved senere Love maatte være forandret eller ophævet, vilde deraf umiddelbart fölge, at alt det, som de facto er gaaet ud af Kraft, men som ikke er hævet ved noget udtrykkeligt Lovbud, igjen blev gjort gjeldende, hvilket uden Tvivl vilde have en meget skadelig og forstyrrende Indflydelse paa Landets Retsforfatning. Saaledes maatte, til Exempel, de i den senere Tid indförte og med Lovgivningen for det övrige Danmark mere overeensstemmende Regler for Fattigforsörgelsen vige for de i Jonsbogen, i Formynderbalken, indeholdte Forskrifter om Slægtens Pligt til at forsörge trængende Frænder, samt om det Sted, hvor en Forarmet, naar han ikke har forsörgelsespligtige Frænder, skal underholdes. Ligeledes indeholde Kjöbebalkens Cap. 5 om Lovöre og Cap. 6 om Bofæes og Godses Vurdering (cfr. Landsleiebalken Cap. 34 og Rekabálkur Cap. 5), saa og sammes Cap. 12 og 15, med flere Steder Exempler paa Bestemmelser, der, hvis Jonsbogen blev udgiven med den foran-

1826.
13. Mai.

1826. förte Clausul, maatte ansees gjeldende, skjöndt de uden
13. Mai. Tvivl forlængst ere gaaede af Brug, eller i det mindste ved Brugen meget modificerede, og ingenlunde atter kunne önskes fornyede, ligesom det, for en Deel, og vilde komme i Collision med de senere Anordninger om Handelen, Pengevæsenet og Capitelstaxterne.

Ogsaa med Hensyn til Grændserne for de Lovbestemmelser, som allerede have gjort Norske Lov i adskillige vigtige Punkter til Regel for Island, fandt Cancelliet, at der kunde opstaae mangfoldige Tvivlsmaal, dersom Jonsbogen paa ny blev promulgeret som Landslov i alle, ikke ved udtrykkelig Lov forandrede, Materier. Saaledes kunde der opkastes Tvivl, enten de mange fra Norske Lov afvigende Bestemmelser, som Jonsbogen indeholder angaaende juridisk Beviis, skulde ansees gjeldende, eller om, i denne Materie, saaledes som hidtil har været vedtaget, Norske Lov skulde fölges, der udtrykkeligt er gjort gjeldende for Island med Hensyn til Formaliteterne og Processens Drift (Reskr. 2. Maji 1732, 7. Maji 1735 og 16. Maji 1760 § 11). Thi vel kunne Reglerne for juridisk Beviis henföres til Rettergangsmaaden i Ordets mest omfattende Betydning, men paa den anden Side ere de dog ikke blot formelle, og ere i flere Lovböger for en stor Deel henförte til Materierne om Contracter og andre Retsforhold, med Hensyn til hvilke Beviserne skulle föres, ligesom de og i selve Jonsbogen forekomme rundt omkring i Forbindelse med de materielle Forskrifter. De til Criminalretten hörende Bestemmelser, som forekomme i Jonsbogen, staae og ideligen i et saadant Forhold til de processuelle, hvormed de ere sammenknyttede, in specie til Bestemmelserne om 6, 12 eller et andet Antal skjönsomme Mænd, paa hvis Dom Sagen beroer, at det kunde være tvivlsomt, hvorvidt de, under en forandret Proces, kunde beholde Gyldighed, hvilket t. Ex. gjelder om Kjöbebalkens Cap. 11, og den störste Deel af Manhelgebalken; hvorhos der og kunde opstaae Tvivl med Hensyn til, at Drabs- og Tyvs-Sager, efter det udtrykkelige Lovbud

i Reskr. 19. Februar 1734, skulle afgjöres efter Norske Lov, medens flere beslægtede Forbrydelser, f. Ex. Legems-Beskadigelser, Ran, Bedragerie o. s. v., særligen omhandles i Jonsbogen, og de tildeels behandles efter ganske andre Grundsætninger. De flere Bestemmelser i Jonsbogen, som forudsætte den katholske Kirkeforfatning og en anden Regjeringsform end den nærværende, samt at Island er et til Norges Krone henhörende Land, synes og, skjöndt de ved Reformationen, Souverainitetens Indförelse og Kielertractaten af 1814 ligefrem ere blevne ugyldige, at gjöre en ny officiel Udgave af Loven mindre passende. 1826. 13. Mai.

Derimod formente Cancelliet, at den Ulempe, at en Lov gjelder i Island, hvoraf ingen authentisk Udgave haves, lettest og hensigtsmæssigst kunde afhjælpes, naar alle de Bestemmelser i Jonsbogen, som, med eller uden Modifikation, endnu qualificere sig til at være gjeldende Regler, bleve kundgjorte ved en særegen Anordning, og forövrigt hiin Lovbog aldeles blev ophævet. Det, der saaledes vilde findes passende og brugbart, vilde næppe belöbe sig til noget stort Antal Artikler. Af Lovbogens 12 Böger vilde Thingfarebogen, Christendomsbogen og de deri indeholdte Regler om Konge-Arven m. v., Afsnittet om undersaatlig Pligt imod Kongen, Mandhelgebogen, Arvebogen, Formynderbogen, Farmanneloven og Tyvebogen ganske, eller dog saa godt som ganske, bortfalde; og ikkun Jordlösningsbogen, Landsleiebogen, Bogen om Forstrandsret og Kjöbebogen vilde maaskee afgive en Deel endnu brugbart Stof. Iövrigt formentes og hiin Anordning at kunne indeholde en udtrykkelig Bestemmelse om, at Danske Lov, med alle til de der omhandlede Materier hörende Anordninger, skulde gjelde for Island, forsaavidt ikke særegne Love for dette Land deri gjöre Forandring, dog med visse Modifikationer, som i Anordningen nærmere maatte bestemmes. Herved vilde uden Tvivl ingen stor Forandring skee i den nærværende Retsforfatning, da

1826. 13. Mai. man alt længe har formet den islandske Ret efter den norske, der kun lidet afviger fra den danske, og da Alt, hvad der af Jonsbogen endnu var brugbart, skulde vedligeholdes som séregen Ret. I Processen, Kirkeretten, Ægteskabsretten, Söretten, Læren om Contracter, Arveretten og Criminalretten vilde ikkun enkelte Ting være at forandre; hvorimod de fleste Forandringer vilde angaae Landvæsenet, og disse vilde for störste Delen være at finde i de Bestemmelser, som uddroges af Jonsbogen.

Efter at Cancelliet, i Overeensstemmelse med denne sin Anskuelse af Sagen, allerund. havde indstillet den til Hans Majestæts allerhöieste Bedömmelse, har det behaget Allerhöistsamme, i Henhold til Collegiets Indstillingspunkter, under 29. Marts sidstl. allern. at resolvere:

1) at en Anordning for Island skal foranstaltes udarbeidet, hvori Alt det af Jonsbogen, der, efter de nuværende Forhold, og med Hensyn til Landets Tarv, kunde egne sig til at være gjeldende Regel i Island, bliver, med de fornödne Modifikationer, at optage. saa at bemeldte Lov iövrigt kan sættes ud af Kraft. — 2) at tillige ved denne Anordning Danske Lov, med alle de om de i samme omhandlede Materier givne senere Love, skal erklæres for gjeldende i Island, med de Undtagelser og Forandringer, som efter de locale Forhold maatte være fornödne. — 3) at det skal overlades Hr. Amtmanden at gjöre Udkast til en saadan Anordning, og at De skal authoriseres til, som Medhjælper til dette Arbeide at bruge en eller anden Sysselmand, som De dertil maatte finde duelig, samt at Udkastet, efter at være udarbeidet, og de fornödne Betænkninger derover indhentede, skal forelægges Hans Majt. til allerh. Bedömmelse. — Og har H. Majt. derhos allern. befalet, at det af Cfraad Stephensen indsendte Manuskript til en ny Udgave og Oersættelse af Jonsbogen skal tilstilles Dem til Afbenyttelse ved den ovennævnte AnordningsUdarbeidelse.

Hvilken allerh. Resolution man ikke skulde undlade herved tjenstl. at meddele Hr. Amtm. til behagelig Efter-

retning og lagttagelse, med Anmodning om, ved Tilbagesendelsen af bemeldte herhos fölgende Manuskript, i sin Tid at indsende Udkast til foranförte Anordning, for at samme kan blive forelagt H. Majt., efter at Cancelliet derover har indhentet de fornödne Betænkninger. — Det kgl. Danske Cancellie den 13. Maji 1826. 1826. 13. Mai.

Kongelig Resolution ang. **Skagafjords Syssels Grændser,** m. v. Khavn den **13.** Mai **1826.** — 13. Mai.
I Rentekammerets Forestilling 2. Mai bemærkes, at ifölge kgl. Resol. 20. Septbr. f. A., hvorved Sysselmand Jon Espolin efter Ansögning var entlediget med Pension, var Skagafjords Syssel ledigt, hvis Forpagtnings-Afgift udgjorde 49 Rbd. 9 Sk. Sölv. — Det var ved denne Leilighed foreslaaet af Amtmand Johnsson, at tvende til Holts Rep under Skagafjords Syssel henhörende Gaarde, nemlig Dalabær og Máná, maatte for Fremtiden henlægges til Hvanneyri Rep i Öefjords Syssel, hvortil de i geistlig Henseende hörte; imod hvilket Forslag hverken Cancelliet eller Rentekammeret havde Noget at indvende. — Rentek. Relat. og Resol. Prot. 1826. A, Nr. 115.

Vi bifalde allern., at de til Holts Rep under Skagefjords Syssel i Nord- og Öster-Amtet i Island henhörende tvende Gaarde Dalebæ og Manaae, der i geistlige Sager höre under Hvannöre Rep i Öefjords Syssel, for Fremtiden maae, ogsaa forsaavidt civile Sager angaaer, henlægges under sidstmeldte Syssel. — Derhos ville Vi allernaad. have Candidatus juris Lauritz Thorarensen udnævnt til Sysselmand for fornævnte Skagefjord Syssel, med aldeles gratis Bestalling og Fritagelse for at erlægge förste Fæste, hvorimod, i Overeensstemmelse med Vor allerh. Resolution af 10. Maji f. A., den Godtgjörelse for ham bortfalder, som hans Formand har oppebaaret af Vor Kasse som Erstatning for den Repstyrerne ved Vor allerh. Resolution af 21. Julii 1808 bevilgede Skattefrihed, ligesom han og, dersom under Sysselets Forpagtning maatte være Jorder indbegrebne, skal være pligtig til, imod passende Afslag i Afgiften, at fratræde samme Jorder, naar Vi

1826. maatte finde for godt derover anderledes at disponere,
13. Mai. samt at underkaste sig hvilken Forandring i Tiden enten i Henseende til Tjenesten eller Embeds-Districtets Grændser muligen kunde finde Sted. — Kjöbenhavn den 13. Maji 1826[1].

20. Mai. **Cancellie-Skrivelse** til det kongelige Rentekammer, ang. **Fattiglemmers Forpligtelse til at tjene i Reppen.** Khavn den 20. Mai 1826. — Canc. 3. Depart. Brevb. 1826, Nr. 1377.

Under 23. Oktbr. 1824 udbad Cancelliet sig det kgl. Rentekammers Betænkning i Anledning af en Circulaire-Skrivelse, som Amtmanden over Islands Nord- og Öster-Amt under 18. Marts 1811 havde udstedt til samtlige Sysselmænd i Amtet, om, at den 11. § i Forordn. af 3. Junii 1746 om Hustugten i Island, som forbyder dem, som ere opdragne ved Fattigkassernes Almisser, at tage Tjeneste i andre Böigder, bör forandres derhen, at de i modsat Fald af deres Lön paa et fremmed Sted skulle erstatte Repskassen 3 à 4 Rbd. aarlig til Afdrag paa det, Fattigkassen har udlagt til deres Opfostring, indtil de enten vende tilbage, eller have afdraget det Hele, og da velbemeldte Kammer i Skrivelse af 14. Decbr. næstefter havde yttret, at det, forinden denne Bestemmelse blev forsynet med allerhöieste Approbation, maatte ansees fornödent at indhente nærmere Erklæring fra samtlige Amtmænd i Island om, hvorvidt et Afdrag som det ovennævnte kunde være passende i Forhold til den Lön, Tjenestetyende for Tiden erholde i Island, tilskrev Cancelliet i Overeensstemmelse dermed Overövrighederne i Island under 15. Januar f. A.

---

[1]) Resolutionen er communiceret Amtmanden i Nord- og Öster-Amtet, Johnsson, og Sysselmand L. Thorarensen, ved Rentek. Skrivelser 23. Mai 1826. Isl. Copieb. 6, Nr. 217, 215 og 216.

Af de til Cancelliet senere indkomne og hermed følgende Svarskrivelser vil det kgl. Rentekammer behageligst erfare, at samtlige Amtmænd ere enige i, at den Forpligtelse, som Forordn. af 3. Juni 1746 § 11 paalægger de Börn, der ere opdragne paa Fattigvæsenets Bekostning, at tage Tjeneste i den Rep, der har bekostet deres Opdragelse, naar forsvarlig Tjeneste der er at erholde, er saa lidet gavnlig for Communerne, saa trykkende for de Individer, som ere blevne opdragne paa Fattigvæsenets Bekostning, og indeholder saa megen Anledning til Vilkaarlighed og Chikane, at den formeentlig bör ophæves. — De ere videre enige i, at det vil blive Fattigkasserne til liden sand Nytte, at der paa anden Maade tillægges dem Erstatning hos slige Individer, og kun forsaavidt dette Collegium skulde være af en modsat Mening, have de To af dem foreslaaet, at det istedetfor den omhandlede Forpligtelse skulde paalægges hine Individer at afgive en aarlig Kjendelse til vedkommende Fattigkasse, der, saavidt af Forslaget kan skjönnes, skulde betales, hvad enten de toge Tjeneste i den Rep, hvor de vare opdragne, eller i en anden. 1826. 20. Mai.

Forinden imidlertid videre ved Sagen foretages, skulde man af velbemeldte Kammer tjenstligst udbede sig Sammes nærmere Betænkning behageligst meddeelt, idet man tilföier, at det formeentlig maa ansees mest tilraadeligt, aldeles at ophæve den omhandlede Deel af Forordn. 3. Junii 1746 § 11, og maa Cancelliet derhos endnu bemærke, at forsaavidt en slig Forpligtelse er antaget at have nogen Analogie i Planen af 1. Juli 1799 § 185, synes dette at være grundet i en Misforstaaelse af bemeldte Anordnings Bydende, thi det kan ikke antages, at den sammesteds ommeldte Forpligtelse, at vederlægge den af Fattigvæsenet modtagne Understöttelse, kan sættes i Virksomhed förend ved deres Död. Med Svaret forventes Bilagene tilbage. — Det kongel. Danske Cancellie den 20. Mai 1826.

1826. 20. Mai. **Cancellie-Skrivelse** til Biskoppen over Island, ang. **Udvidelse til Island af Forordningen om Præsternes Embede med Hensyn til Ægteskab.** Khavn den 20. Mai 1826. — Original i Bispe-Archivet i Island. — Canc. 3. Depart. Brevb. 1826, Nr. 1432.

Ved allerhöieste Resolution af 6. Juni 1821 er Cancelliet bemyndiget til, efter foregaaende Correspondance med det kgl. Rentekammer og vedkommende Overövrigheder, at tage under Overveielse, hvilke af de for Danmark i Aarets Löb igjennem dette Collegium udkomne almindelige Anordninger, enten med visse Modifikationer, eller uden samme, kunde gjöres gjeldende i Island og paa Færöerne. — Til slige i Aaret 1824 udkomne almindelige Anordninger for Danmark henhörer ogsaa Forordn. af 30. April 1824, angaaende Præsternes Embede med Hensyn til Ægteskab, og da dette Lovbud i Særdeleshed angaaer de geistlige Embedsmænd, saa skulde Cancelliet ikke undlade tjenstl. at udbede sig D. Höiærv.s Betænkning om, hvorvidt denne Forordning, enten heelt eller med visse Modifikationer, og i saa Fald hvilke, paa Island kunde anvendes, hvorhos man ikke kan undlade at bemærke, at Amtmanden over Islands Nord- og Öster-Amt i sin over bemeldte Anordnings Anvendelighed meddeelte Betænkning har foreslaaet:

A) at efter Forordningens § 3 Nr. 9 maa tilföies: a) den i Reskript af 28. Marts 1776 om Spedalske indeholdte Bestemmelse, og b) det i Forordn. af 3. Juni 1746 om Ægteskabssager i Island § 2 indeholdte Forbud imod, at de Personer, der ere vankundige i deres Christendom, og som ikke antages behörigen at kunne undervise og forsörge Börn og Tyende, maae ægtevies. — B) at Forordningens § 3 Nr. 10 maa forandres derhen, at Ingen af dem, som agte at indgaae Ægteskab, nyder, eller fra deres 16. Aar af har nydt, nogensomhelst urefunderet Understöttelse af Fattigvæsenet,

samt at de ere i Stand til vedbörligen at forsörge Börn og Tyende, da, i modsat Fald, Ægteskabet ikke kan tilstedes, med mindre Fattigvæsenets Bestyrelse. saavel i den Rep, hvor de Vedkommende nyde eller have nydt Understöttelse, som den, hvor de agte at bosætte sig &c. — C) at i Forordningens 17. § det förste Membrum maa bortfalde, og istedetfor det sidste Membrum sættes fölgende: at naar Vielsen foregaaer udenfor Gudstjeneste-Dagene, og Kirken, hvori den skal foretages, ikke ligger paa Præstens Bopæl, eller Vedkommende ere forsynede med Bevilling til at vies hjemme i Huset, bör Præsten stedse forskaffes fri Befordring. — Det kgl. Danske Cancellie den 20. Mai 1826[1]. 1826. 20. Mai.

Cancellie - Circulaire til Stiftamtmanden og Amtmændene i Island, ang. **Spörgsmaalet om Udvidelse til Island af nogle Anordninger ældre end 1820.** Khavn den 27. Mai 1826. — Canc. 3. Depart. Brevb. 1826, Nr. 1496. 27. Mai.

Ifölge Bestemmelserne i allerh. Resolution af 6. Juni 1821 har Cancelliet, som (Tit.) bekjendt, taget under Overveielse, hvorvidt de i Aaret 1820 og fölgende Aar herigjennem emanerede almindelige Anordninger for Danmark enten ligefrem eller med visse Modifikationer kunde gjöres gjeldende for Island og Færöerne.

Da der imidlertid oftere er opstaaet Spörgsmaal om adskillige ældre Anordningers Gyldighed sammesteds, og Cancelliet derfor anseer det rettest, at de i Fortiden udkomne Anordningers Anvendelighed paa samme Maade Tid efter anden tages under Overveielse, saa skulde man tjenstligst udbede sig Deres Erklæring om, hvilke af de i de nærmest foregaaende fem Aar her-

[1]) Canc. Skriv. af samme Indhold til Stiftamtmanden over Island og til Amtmanden over Vester-Amtet. Canc. 3. Depart. Brevb. sst.

1826. 27. Mai. igjennem udkomne almindelige Anordninger, der endnu ei ere satte i Kraft i Deres Embeds-Distrikt, kunde qualificere sig til der at gjöres gjeldende. — Det kgl. Danske Cancellie den 27. Mai 1826.

27. Mai. **Cancellie - Skrivelse** til Stiftamtmanden over Island, ang. **islandske Embedsmænds Indskud i Enkekassen.** Khavn den 27. Mai 1826. — Canc. 3. Depart. Brevb. 1826, Nr. 1495.

Den kgl. Direction for den almindelige Pensionskasse har tilkjendegivet Cancelliet, at den har bevilget anden Assessor i den kgl. Landsoverret i Island, B. Thorarensen, 12 Aars Dilation med Betalingen af hans Indskudsgjæld til den almindelige Enkekasse for en Pension af 106 Rbd. Sölvmynt aarlig, hvilken, ifölge de indsendte Döbesedler og efter Fradrag af de allerede indbetalte 50 Rbd. S. M., vil udgjöre 447 Rbd. 24 Sk. S. M., og skal han saaledes i 12 paa hinanden fölgende Aar afbetale denne Sum med $^{1}/_{12}$ Deel aarlig, foruden til hver Termin at erlægge de paalöbende Renter.

Af de övrige Embedsmænd i Islands Sönder-Amt staae, efter de med Hr. Stiftamtmands Skrivelse af 20. Januar d. A. modtagne Oplysninger, fölgende endnu tilbage med Indskud i Enkekassen, nemlig:

Förste Assessor i den kgl. Landsoverret i Island, Etatsraad Einarsen, som er pligtig at forsikkre sin eventuelle Enke en aarlig Pension af	140	Rbd. Sölv.
Adjunkt [r. Lektor] Johnsen . . .	120	— —
Dr. philos. Adjunkt Scheving . .	100	— —
Adjunkt Egilsen	80	— —
Sysselmand Olav Finsen	25	— —
og Sysselmand J. N. Abel	20	— —

Samtlige disse Embedsmænd har Directionen ligeledes bevilget, at maatte afbetale Indskudsgjælden i 12 Aar, og derhos forlangt, at det maa blive dem com-

municeret, og at det tillige maa betydes Adjunkt [*rett.* Lektor Theologiæ] Johnsen, at hans Indskud til den anförte Pension, ifölge de indsendte Döbesedler, vil udgjöre 218 Rbd. 61 Sk. Sölvmynt, for hvilken Sum han, og Assessor Thorarensen for de 447 Rbd. 24 Sk. Sölvmynt, som han skylder, uopholdelig have at udstede deres Obligationer, efter de af Directionen for den almindelige Enkekasse meddeelte og hermed fölgende Formularer, og derefter indsende dem til sidstnævnte Direction, samt at det maa blive de övrige ovennævnte fem Embedsmænd paalagt, ufortövet til samme Direction at indsende de fornödne Sundheds- og Döbe-Attester efter det vedlagte Schema, for at Obligationerne derefter kunne blive udstedte. 1826. 27. Mai.

Ved at meddele Hr. Stiftamtmand Forestaaende, skulde man tjenstlig anmode Dem om, at ville foranledige det Fornödne til Opfyldelsen af hvad den kgl. Direction for den almindelige Pensionskasse har forlangt. — Det kgl. Danske Cancellie den 27. Mai 1826.

Rentekammer-Skrivelse til Amtmanden over Vester-Amtet, Thorsteinson, ang. **Indsendelse af aarlige Regnskaber over Delinquent-Omkostninger.** Khavn den 3. Juni 1826. — Rentek. Isl. Copiebog 6, Nr. 228. 3. Juni.

Ved Hr. Amtm.s behagelige Skrivelser af 31. Juli 1824 og 31. Juli f. A. har Kammeret modtaget Forklaring over Anvendelsen af de paa Vester-Amtet fra 1. Januar 1822 til 31. Juli f. A. lignede Delinquent-Omkostninger m. v.

I Anledning heraf skulle vi ikke undlade tjenstl. at melde Hr. Amtm. til behagelig Efterretning, saavel at der Intet er fundet at erindre ved fornævnte Forklaringer fra Kammerets Side, som ogsaa, at man i flere Henseender anseer det for særdeles hensigtsmæssigt, aarligen at blive meddeelt formelig Regnskab over

1826. 3. Juni. ovenmeldte Gjenstand. Ligesom det altsaa maa forventes, at De i Fremtiden ligeledes foranlediger det Fornödne i saa Henseende for Vester-Amtets Vedkommende, saaledes have vi ogsaa i Hensyn til Sönder-Amtet samt Nord- og Öster-Amtet desangaaende tilskrevet Stiftamtmand Hoppe og Amtmand Johnsson [1]. — Rentekammeret den 3. Juni 1826 [2].

17. Juni. **Directionen** for Universitetet og de lærde Skolers Skrivelse til Justitiarius i den islandske Landsoverret, Conferentsraad Magnus Stephensen, ang. **Bortgivelse af en Gratistplads ved Sorö Academie til en islandsk Studerende.** Khavn den **17. Juni 1826.** — Univers. Dir. Brevbog 1826, Nr. 777. Jevnf. Klausturpóst. 1826, S. 84.

Paa Directionens allerund. Forestilling angaaende Besættelsen af de Pladser, som ved Sorö Academies forestaaende fuldstændige Organisation blive bestemte for Gratister, har det behaget Hans Majestæt, til disse Fripladser, forsaavidt de for Tiden ere, eller herefter ved Afgang maatte blive ledige, og efter aflagt Pröve, allern. at forunde ti Personer Adgang, saaledes at de ældre stedse indtages foran de yngre af Alder.

Da Hr. Cfraadens Pleiesön, Thorvard Stephensen, er allern. nævnt iblandt disse, og hans opgivne Alder giver ham Adgang til strax at optages iblandt Academiets Gratister, har Directionen den Fornöielse herved at underrette Hr. Cfraaden herom, med Anmodning, at

[1]) med Hensyn til Nord- og Öster-Amtet see ovenf. Rentek. Skriv. 25. Marts 1826.

[2]) s. D. Rentek. Skriv. af samme Indhold til Stiftamtmand Hoppe. Copieb. sst. Nr. 229. — Begge Breve have i Copiebogen Datum „3. Juni", derimod er der, efter Optegnelser fra Amtscomptoirerne, Anledning til at antage, at Originalen har haft Datum „6. Juni".

De behagelig vil foranstalte, at han til Slutningen af næste August Maaned, da den befalede Indlemmelsespröve vil finde Sted, kan være tilstede i Sorö, hvor han har at melde sig hos Academiets Director Tauber med Döbe-Attest, Vaccinations-Attest og videre fornödne Oplysninger. Tillige önsker Directionen at erfare, hvem det er overdraget at erstatte det Forskud, som fra Academiets Kasse vil blive gjort for hans Seng med Tilbehör, saavel som hvad der aarlig maatte udfordres til Klæder, Böger m. v. 1826. 17. Juni.

Paa det Töi, som enhver Eleve har at medbringe til Opdragelses-Anstalten, fölger hoslagt en Fortegnelse. Den kgl. Direction for Universitetet og de lærde Skoler den 17. Juni 1826.

Cancellie-Plakat for Danmark, ang. **visse Embedsmænds Indskud i Enkekassen.** Khavn den 14. Juli 1826. — Publiceret ved Landsoverretten i Island den 20. Decembr. 1826, samt i Synodalforsamlingen i Reykjavik i Juli 1827, og udvidet til at gjelde for Island ved Reskript 24. Septbr. 1830. — Canc. 2. Departem. Registrant XXVII, 150b–151 (1826, Nr. 670). Original-Aftryk hos Schultz. Colleg. Tid. for 1826, S. 472—473 (med Datum 15. Juli). Qvart-Forr. for 1826, S. 40; Schou XIX, 331—332. — Islandsk: Rubrum i Klausturpóst. 1826, S. 73—74, med Anmærkning. 14. Juli.

Plakat for Danmark, angaaende Indskud i Enkekassen af Prokuratorer samt Landphysici og Distrikts-Chirurger.

Den kgl. Direction for den almindelige Pensionskasse har tilmeldt Cancelliet, at det paa sammes allerunderd. Forestilling har behaget Hans Majestæt under 13. Maji sidstl. allern. at resolvere, at der herefter indtil videre skal af efterskrevne Embedsmænd i Danmark sikkres deres Enker i aarlig Pension af den almindelige Enkekasse som fölger:

1826. af Prokuratorer, som have allern. Be-
14. Juli. stalling til at möde baade ved Over- og Underretter . . . . 100 Rbd. Sölv.
af Prokuratorer, som blot have Bestalling til at möde ved Underretterne 50 — —
af Landphysici . . . . 80 — —
af Distriktschirurger . . . . 50 — —

Hvilken allerh. Resolution herved kundgjöres til alle Vedkommendes Efterretning og allerund. Efterlevelse. — Det kgl. Danske Cancellie den 14. Julii 1826.

22. Juli. **Rentekammer-Skrivelse** til Amtmand Johnsson, ang. **Afleveringen af Möðruvalla Klosters Gaard og Gods.** Khavn den 22. Juli 1826. — Rentek. Isl. Copieb. 6, Nr. 271.

I Anledning af Hr. Amtm.' behagelige Skrivelse af 24. Septbr. f. A., betræffende Afleveringen af Mödrevalle Klosters Gods med sammes Tilliggende, skulde vi ikke undlade herved tjenstl. at melde Dem, til behagelig Efterretning og Iagttagelse, samt Bekjendtgjörelse for Vedkommende:

1) Da afdöde Cfraad Thorarensens Bo har afleveret de 20 Qvilder, som fölge Mödrevalle Klosters Hovedgaard, med 5 Köer, 5 Heste og 72 Faar, istedetfor med 12 Köer og 48 Faar, og Hr. Amtm. ikkuns vil antage den gjorte Aflevering under den Betingelse, at De ved Fratrædelse igjen paa lige Maade maa præstere samme, saa finder Kammeret, i Henhold til dets Skrivelse af 3. Mai f. A.[1], sig ikke beföiet til herpaa at indlade sig, men maa anmode Dem om at berigtige det Fornödne med Boet, saaledes at De bliver pligtig til at tilsvare for-

[1]) i Rentek. Skriv. 3. Mai 1825 (Isl. Copieb. 5, Nr. 1128) bemærkes, at Kammeret har Intet imod, at Amtm. modtager de 20 Qvilder som anfört, mod at han tilsvarer dem med 12 Köer og 48 Faar.

nævnte 20 Qvilder med 12 Köer og 48 Faar. — 2) Eftersom bemeldte Bo, ifölge de ved Hr. Amtm. meddeelte Oplysninger, ei kan ansees pligtig at tilsvare Noget af det Inventarium, som efter Jordebogen af 1760 skal have henhört til Gaarden, saa maa videre Paastand om denne Post frafaldes. — 3) I Henseende til Apotheker Thorarensens Andragende om, at Boet, ligesom Cfraad Thorarensen ved hans Tiltrædelse til Klosteret i Aaret 1783 modtog, som Erstatning for 93 da manglende Qvilder, 2 Species pr. Qvilde, nu maatte tilsvare de ved Afleveringen manglende 27 Qvilder paa samme Maade, skulle vi, forinden videre herved foretages, tjenstl. af Hr. Amtm. udbede os oplyste om Aarsagen til, at fornævnte 27 Qvilder ikke ere blevne indsatte paa Godset, om dette, saaledes som Ansögningen forklarer, reiser sig fra, at Jordene ikke vare eller endnu ere i den Stand, at de kunde modtage disse Qvilder, eller om Beneficiarius paa anden Maade er bleven holdt skadeslös af Leilændingerne for det Tab i den aarlige Qvildeleie, han herved har lidt. — 4) Med Hensyn til den af Administrator Kjernested indsendte, Hr. Amtmandens fornævnte Skrivelse vedlagte, Fortegnelse over de Huse, hvilke ved den i Aaret 1824 afholdte Syns-, Skjöns- og Overleverings-Forretning over Klosterets underliggende Gods ere befundne at have manglet paa nogle af Godsets Gaarde forinden de nærværende Leilændingers Tiltrædelse, og saaledes ikke af disse vil kunne ventes erstattede, kan Kammeret ikke Andet end være enig med Hr. Amtm. i, at den paa de manglende Huse satte Vurderings-Sum, 183 Rbd. Sedler, bör af Cfraad Thorarensens Bo tilsvares, ligesom ogsaa: — 5) den paa flere Gaarde satte Fæld af 67 Rbd. 56 Sk., hvilke Gaardes Opsiddere have nægtet at have erholdt deres paaboende Gaarde overleverede ved lovligt Syn og Skjön, dog at det i begge Tilfælde maa overlades til Boet, paa lovlig Maade at söge dets Regres hos vedkommende Leilændinge, forsaavidt det hertil maatte

1826.
22. Juli.

1826. 22. Juli. ansee sig berettiget. — 6) Forsaavidt derimod nogle af Leilændingerne paa Godset ikke af Administrator ansees vederhæftige for at svare den paa deres Gaarde satte Fæld, uagtet de hertil ere fuldkommen forpligtede, da formener Kammeret, at fornævnte Bo ei herfor bör drages til Ansvar, men Administrator maa paalægges, nöie at paasee, at Leilændingerne Tid efter anden afhjælpe de omhandlede Mangler, uden Udgift for den kgl. Kasse. — Rentekammeret den 22. Juli 1826.

4. August. **Fundats for Islands Stiftsbibliothek.** Reykjavík den 4. August 1826. — Udfærdiget af Directionen for Bibliotheket, som dengang bestod af: Stiftamtmand Hoppe, Biskop Steingrímur Jónsson, Landphysikus Jón Þorsteinsson og Kjöbmand C. W. Ebbesen. *see* kgl. Confirmation 15 Novbr. 1826.

16. Septbr. **Cancellie-Skrivelse** til Stiftamtmanden og Amtmændene i Island, ang. **Indsendelse af Underretninger om Kristfæjorder** m. m. Khavn den 16. Septbr. 1826. — Canc. 3. Depart. Brevb. 1826, Nr. 2587.

Efter et i sin Tid hertil indkommet Forslag til en Anordning, angaaende Fattigvæsenets Indretning og Bestyrelse paa Island, er der i Cancelliet udarbeidet vedlagte Udkast til en saadan Anordning.

Da der imidlertid under Udarbeidelsen er, med Hensyn til adskillige Punkter i Forslaget, opstaaet Tvivl om sammes Hensigtsmæssighed, hvilke Punkter i vedföiede Anmærkninger ville findes paapegede, og da man desaarsag har anseet det nödvendigt, forinden Udkastet forelægges Hans Majestæt til allerh. Approbation, at indhente nærmere Betænkning over samme fra samtlige Overövrigheder i Island, saa skulde man, ved at fremsende en Gjenpart af fornævnte Udkast, tjenstligst udbede sig af (Tit.), at De over Forslaget i det Hele,

og i Særdeleshed med Hensyn til de ommeldte Punkter i samme, behageligst vilde meddele dette Collegium Deres Betænkning, i Forbindelse med hvilken man tillige önsker at erholde Underretning, om der i det Dem underliggende Amt findes nogen Jorder, legerede til Fattige, de saakaldede Christfæ-Jorder, og i saa Fald hvor mange disse ere, hvorledes de administreres og hvortil Indtægterne af samme anvendes, hvilken Underretning man ligeledes udbeder sig meddeelt om de saakaldte Hospitalsjorder og den til Hospitalerne svarende Hlöt. — Det kgl. Danske Cancellie den 16. Septembr. 1826. 1826. 16. Septbr.

Cancellie-Plakat ang. **Qvartals-Cours.** Khavn den 20. Septbr. 1826. — Publiceret ved Landsoverretten i Island den 20. Decembr. 1826, samt i Synodalforsamlingen i Reykjavík i Juli 1827, og skulde være gjeldende for Island i Halvaaret fra 1. Januar til 30. Juni 1827 (Plak. 11. Mai 1819). — Canc. 2. Depart. Registr. XXVII, 207b-208 (1826, Nr. 907). Original-Aftryk hos Schultz. Coll. Tid. for 1826, S. 595. Qvart-Forr. 1826, S. 66; Rubr. hos Schou XIX, 349. — Islandsk: Klausturpóst. 1826, S. 74—75. 20. Septbr.

Plakat, angaaende Qvartals-Coursen for Oktober, November og December Maaneder 1826.

Af den i Overeensstemmelse med det kongelige aabne Brev af 6. April 1818 til Qvartalscoursens Bestemmelse anordnede bestandige Committee er den Cours, hvorefter Rigsbanksedler i Oktbr., Novbr. og Decbr. Maaneder 1826 skulle modtages i alle de Sölvbetalinger, der, efter allerhöistbemeldte aabne Brev, kunne afgjöres med Rigsbanksedler, bestemt til 225 imod 100 Species eller 200 Rbdlr. rede Sölv, saa at 1 Rbdlr. Sölv i alle foranförte Tilfælde kan betales med 1 Rbdlr. 12 Sk. i Rigsbanksedler og Tegn.

Hvilket herved kundgjöres til alle Vedkommendes Efterretning. Det kongelige Danske Cancellie den 20. Septembr. 1826.

1826. **Rentekammer-Skrivelse** til Stiftamtmand Hoppe
23. Septbr. i Island, ang. **Stiftelsen af et Fond for Vulkanlidte i Sönder-Amtet.** Khavn den 23. Septembr. 1826. — Rentek. Isl. Copiebog 6, Nr. 368.

Med Hensyn til 60 Rbd. 72 Sk. rede Sölv, som ere blevne tilovers af de i sin Tid ydede frivillige Gaver til Trængende i Öefjelds Böigdelaug i Rangarvalla Syssel, i Anledning af Vulkanudbruddet 1822, og som desaarsag ere indsatte i den kgl. Kasse til Forrentning paa sædvanlig Maade, har Hr. Stiftamtm. under 4. April d. A. foreslaaet, at Renterne af disse Penge maatte aarligen oplægges, for i paakommende Tilfælde at anvendes til Vulkanlidte i Sönder-Amtet, samt at Amtmanden for Sönder-Amtet maatte overdrages at bestyre dette Fond, imod aarligen at aflægge Rigtighed til Kammeret.

I Anledning heraf skulde vi ikke undlade at melde Hr. Stiftamtm. til behagelig Efterretning, at der imod ovennævnte Deres Forslag Intet findes fra Kammerets Side at erindre, og at, ligesom man ifölge heraf forventer sig aarligen meddeelt Underretning om Fondets Tilstand, saaledes forventes ogsaa Hr. Stiftamtm.' Forslag, naar der i sin Tid skulde indtræffe Anvendelse for Capitalen og de oplagte Renter. — Rentekammeret den 23. Septembr. 1826.

28. Septbr. **Cancellie-Plakat** ang. **Afdragsrettens Ophævelse mellem Danmark og de Nordamerikanske Fristater.** Khavn den 28. Septembr. 1826. — Publiceret ved Landsoverretten i Island den 14 Juni 1827, samt i Synodalforsamlingen i Reykjavík i Juli Maaned s. A., og udvidet til at gjelde for Island ved Cancellie-Circulaire 5. Mai 1827. — Canc. 2. Departem. Registrant XXVII, 213 (1826, Nr. 932). Original-Aftryk hos Schultz. Coll. Tid. for 1826, S. 621—622. Qvart-Forr. for 1826, S. 68; Schou XIX, 349—350. — Islandsk: „Cancelli-Plakat um aftekníngu afdráttarréttar á milli Danmerkur konúngsríkis og þeirra sambundnu Ameriku

frIanda", i den af den islandske Landsoverret ifölge Canc. Skriv. 2. August 1800 udgivne Samling af Forordninger m. v., vedkommende Island, S. 242—243. 1826. 28. Septbr.

Plakat angaaende Afdragsrettens Ophævelse mellem Kongeriget Danmark og de forenede amerikanske Stater.

Som Fölge af den 7. Artikel i den under 26. April d. A. sluttede almindelige Venskabs-, Handels- og Skibsfarts-Convention mellem Hans Majestæt Kongen af Danmark og de forenede amerikanske Stater, vil der ved Formues Udförsel fra de kgl. danske til de forenede amerikanske Stater, hvad enten saadan Udförsel skeer i Anledning af Udvandring eller af Arv, Legat, Medgift, Gave eller paa anden Maade, for Fremtiden ikke blive at erlægge noget Afdrag eller nogen Bortflytningsafgift; hvilken Afdragsfrihed maa ansees at være traadt i Kraft fra fornævnte 26. April d. A. Iövrigt ere de Afgifter af Arv, som, uden Hensyn til, om Gjenstanden for samme forbliver i Landet eller ikke, ere at erlægge paa lige Maade af Indlændinge og af Fremmede, ikke herved ophævede med Hensyn til de forenede amerikanske Stater. — Hvilket herved kundgjöres til fornöden Underretning og Iagttagelse. — Det kgl. Danske Cancellie den 28. Septembr. 1826.

Rentekammer-Skrivelse til Stiftamtmand Hoppe, ang. **Foranstaltninger til Islands Forsyning med Kornvarer.** Khavn den 30. Septembr. 1826. — Rentek Isl. Copieb. 6, Nr. 411. 30. Septbr.

Uagtet Kammeret i dets Skrivelse til Hr. Stiftamtmanden af 9. d. M. havde antaget, at den for Sönder-Amtet befrygtede Mangel paa Kornvarer maatte bortfalde, naar Tilförselen med Skibene Delos og De trende Södskende samt Postskibet indtraf, see vi dog af Hr. Stiftamtm.' senere modtagne Indberetninger, dat. 16. og 25. f. M. samt 7. d. M., at De anseer en större Tilförsel at være fornöden til Amtets Forsyning for i

1826. 30. Septbr. Vinter. Kammeret har derfor, saavel i Anledning heraf, som af en Indberetning fra Amtmand Thorsteinson, om Vester-Amtets Tilstand, truffen den Overeenskomst med Skibscapitain Henning Muus, at han uopholdelig expederer den ham tilhörende Galease Christine Marie til Island, og deri indtager, foruden andre Nödvendighedsvarer, 400 Tdr. Rug, for hvilken Reise der, saaledes som den med ham oprettede og herhos i Gjenpart fölgende Contract nærmere udviser, er, i Forventning af H. Majts allerh. Approbation, tilsagt ham en Godtgjörelse af 2000 Rbd. rede Sölv.

Ankomme nu ovennævnte samtlige Expeditioner lykkeligen til Island, vil Sönder-Amtet, siden Hr. Stiftamtm.s förste Indberetning af 3. f. M., foruden andre Artikler, i det mindste erholde fölgende Tilförsel af Kornvarer, nemlig:

med Skibet	Delos circa	600	Tdr. Rug.
— —	De trende Södskende . .	500	— —
— —	Postskibet Haabet . . .	400	— —
— —	Christine Marie	400	— —
	tilsammen	1900	Tdr. Rug,

ved hvilket Qvantum Kornvarer det forventes, at ikke alene Sönder-Amtet maa blive tilstrækkeligen forsynet, men at ogsaa Vester-Amtet derved maa kunne erholde nogen Hjælp, saafremt ei Vanskelighederne ved Transporten sammesteds hen maatte derfor lægge Hindringer i Veien.

Af Contracten med Skibscapitain Muus vil Hr. Stiftamtm. erfare, at han af Ladningen er forpligtet til at udlevere til Deres Disposition indtil 100 Tdr. Rug, imod derfor at blive godtgjort Indkjöbsprisen, 4 Rbd. r. S. pr. Tönde, samt 5 Procent i Assurance-Godtgjörelse. — Skulde De finde Dem foranlediget til af dette Qvantum eller en Deel af samme at gjöre Brug, maae vi, saavel i Henseende til Anvendelsen som Regnskabet, der bliver at aflægge for samme, henholde os til de Bestemmel-

ser, som ere meddeelte Hr. Stiftamtm. i Skrivelse af 9. d. M. i Henseende til de 60 Tdr. Rug, der af De trende Södskendes Ladning ere ligeledes satte til Deres Disposition. — Iövrigt maae vi tjenstligen anmode Hr. Stiftamtm. om, nöie at paaagte, at Skipperen overholder Contracten, og saaledes saavel uden videre Vilkaar for Kjöberne udsælger Rugen for 5 Rbd. r. S. pr. Tönde, samt at Udsalget saavidt muligt skeer direkte til Forbrugerne og ei til videre Forhandling, som ogsaa holder sig de andre Poster efterrettelig, hvorom vi tillige efter Contractens 7. Post udbede os paa en Gjenpart af Contracten Hr. Stiftamtm.* Attest meddeelt, forinden hvilken den betingede Godtgjörelse ei bliver Rhederen udbetalt. — Hvad Mangelen i Vester-Amtet angaaer, hvorom Kammeret i disse Dage har modtaget Indberetning fra Amtmand Thorsteinson, saaledes som af indsluttede Extract af hans Skrivelse nærmere vil erfares, da er det ikke muligt herfra at föie nogen direkte Foranstaltning til at afhjælpe samme, saa meget mindre, som flere Handlende og Sökyndige have erklæret, at det ei kunde ventes, at Nogen vilde være villig til paa denne Aarstid at foretage Expeditioner til de Havne, om hvis Beseiling her fornemmeligen er Spörgsmaal. Den eneste Maade altsaa, hvorpaa Noget skulde kunne gjöres, formenes at være, om den Tilförsel, der nu ventes at tilflyde Sönder-Amtet, kunde hertil afgive et Bidrag, saafremt der sammesteds gaves Leilighed til at faae Transporten udfört. Skulde Hr. Stiftamtm. i saa Henseende kunne föie nogen, saavel i Hensyn til den Bekostning, det vilde medföre for den kgl. Kasse, som övrige Omstændigheder, hensigtssvarende Foranstaltning, maae vi overlade det til Dem, ved derhos, forsaavidt Noget maatte kunne skee, da herom at udbede os i sin Tid underrettede. — Rentekammeret den 30. Septembr. 1826.

1826. 30 Septbr.

1826. 30. Septbr. **Cancellie-Skrivelse** til Stiftamtmanden og Biskoppen over Island, ang. **Underretning om det kongelige islandske Landoplysningsselskab.** Khavn den 30. Septbr. 1826. — Original i Bispe-Archivet i Island. — Canc. 1. Depart. Brevb. 1826, Nr. 2410 (blank i Brevbogen).

Conferentsraad og Justitiarius M. Stephensen har i en hertil indkommen Skrivelse af 28. Julii sidstl., der er foranlediget af, at 4 Studerende i Kjöbenhavn have, som Hr. Stiftamtm. og Deres Höiærv. bekjendt, udgivet Subskriptionsplaner paa en ny Udgave af afdöde Biskop Jón Vidalins Huspostil, fremsat det Spörgsmaal, om ikke Forlagsretten til de af det forrige Holumske Bogtrykkerie forlagte Böger maa ansees at være gaaet over til det islandske Landoplysningsselskab med hiint Bogtrykkeries Levningers Forening med Selskabets Bogtrykkerie, ifölge Reskript af 14. Junii 1799 og de dermed stiftede Vilkaar, eller og, om saadan Rettighed kan udöves af enhver anden Lysthavende. — Han har derhos tillige yttret, at saafremt Besvarelsen af dette Spörgsmaal maatte falde Selskabet imod, og Forlagsretten frakjendes samme, da nödsages han forud at bebude og anmelde, som en Fölge deraf, bemeldte Selskabs Oplösning fra samme Tid, da det derefter slet ingen Udsigter har til at kunne subsistere, samt at paa samme Stiftelse hviler, foruden nogen Gjæld, en dets Faktor og Bogtrykker Gudmund Skagfjord ved skriftlig Contract af 10. Mai 1819 tilsagt 100 Rbd. Sölv aarlig Pension til hans Död, hvilken Pension maa hæfte paa Bogtrykkeriet og dets Forlagsskrifters usolgte Beholdning; hvorhos han i dette Tilfælde har andraget paa, at der maa föies Anstalt til hele Bogtrykkeriets Aflevering fra ham, samt Skrifters Beholdning m. v., og deres ufortövede Bortförelse fra hans Öe, ligesom han selv da frasiger sig, videre at befatte sig det allermindste med Selskabet.

I Anledning heraf skulde man herved tjenstl. anmode Hr. Stiftamtm. og D. Höiærv. om at meddele dette Collegium udförlig Beretning om, af hvem det ommeldte islandske Oplysningsselskab bestaaer, hvorledes det er blevet forvaltet, og hvorledes i Særdeleshed de Indtægter, som de Selskabet givne Benaadninger maae have indbragt, ere blevne anvendte, hvorunder og iblandt Andet maa oplyses, hvormeget der, ifölge den kgl. Bevilling af 14. Juni 1799, er bleven anvendt af Bogtrykkeriets Indtægt til at virke for Oplysningens Udbredelse i det forrige Holum-Stift, og hvorledes dette er blevet anvendt. — Og ligesom man maa anmode Hr. Stiftamtm. og Deres Höiærv. om at meddele dette Collegium Alt, hvad der ellers kan tjene til Bedömmelsen af dette Selskabs Bestyrelse og Virksomhed, saaledes skulde man og lige tjenstl. udbede sig Hr. Stiftamtm.s og D. Höiærv.s Betænkning over de Foranstaltninger, som maatte være at gjöre i Anledning af dette Selskab. — Det kongel. Danske Cancellie den 30. Septembr. 1826. 1826. 30. Septbr.

Cancellie-Skrivelse til Rentekammeret, ang. **Anskaffelse af Messeklæder til Domkirken i Reykjavik.** Khavn den 30. Septembr. 1826. — Canc. 1. Depart. Brevb. 1826, Nr. 2420. 30. Septbr.

Efter at Cancelliet i Skrivelse af 1. April d. A. havde afgivet Betænkning over vedlagte Andragende fra Biskoppen over Island om, at 4 nye Messehageler og 6 nye Messeskjorter maatte anskaffes til Domkirken i Reikjavig, har det kgl. Rentekammer under 9. d. M. tilskrevet dette Collegium, at de dermed forbundne Omkostninger, især med Anskaffelsen af Messehagelerne, ville blive saa betydelige, at de ikke kunne udredes af Kirkens Midler, og velbemeldte Kammer har derfor forlangt Cancelliets nærmere Betænkning, om det maatte ansees aldeles nödvendigt, at det hele Antal Messe-

1826. bageler strax anskaffes, eller om det ikke kunde over-
30. Septbr. drages til Vedkommende, at besörge Anskaffelsen efterhaanden som Kirkens Portions-Beholdning var istand til at afholde Udgifterne.

I Anledning heraf skulde man herved tjenstl. yttre: at Cancelliet, efter de af Biskop Johnsen anförte Omstændigheder, anseer det önskeligt, at det af ham Forlangte strax anskaffes, hvorhos man dog, saafremt dette ikke kan skee, maa henstille til det kgl. Rentekammer, behageligen at foranstalte, at disse Requisita blive anskaffede af Kirkens Indkomster, under Forudsætning, at de paa denne Maade kunne erholdes, uden at lang Tid dertil udfordres. — Det kongel. Danske Cancellie den 30. Septembr. 1826.

30. Septbr. **Cancellie-Skrivelse** til Conferentsraad og Justitiarius i Landsoverretten i Island, Magnus Stephensen, ang. **Udgivelsen af Vidalins Postille.** Khavn den 30. Septembr. 1826. — Canc. 1. Dep. Brevb. 1826, Nr. 2428ᵃ (blank i Brevbogen).

Hr. Cfraad har i Skrivelse til dette Collegium af 28. Julii sidstl. andraget, at da det sidste Oplag af den i Aaret 1718 förste Gang fra det Holumske Bogtrykkerie udgivne islandske Huus-Postil, der indeholder Prædikener til alle Aarets Helligdage, skrevne af daværende Biskop Jon Vidalin, omtrent i Aaret 1820 var udsolgt, bekostede det kgl. islandske Landoplysningsselskab — til hvilket Forlagsretten af denne Bog formentlig var overgaaet ifölge det kgl. Reskript af 14. Junii 1799, der forenede det Holumske Bogtrykkeries Levninger med Selskabets, og som troede det tjenligere, at denne Bog blev aflöst ved en anden i mildere Smag og Tone, end at et nyt Aftryk deraf blev foranstaltet — i Aaret 1823 en ny Aargang af udvalgte Prædikener, forfattede af Stiftsprovst Arne Helgesen, hvorved dog alle Prædikener paa de ved Forordn. 26. Oktbr. 1770 afskaffede Helligdage

bleve udeladte, hvilke derimod findes i den gamle Postil. Da nu 4 Studerende i Kjöbenhavn have udgivet Subskriptionsplaner til en ny og aldeles uforandret Udgave af Biskop Vidalins Postil, har Hr. Cfraad, som formener, at derved vilde gjöres Indgreb i det islandske Landoplysningsselskabs formentlige Forlagsret til denne Bog, og at Salget af den nye Postil derved vilde standses, paa det islandske Landoplysningsselskabs Vegne, som dets Stifter og Directeur, anholdt om, at Cancelliet vil tage bemeldte Selskab i Beskyttelse, ved at erklære samme forlagsberettiget til bemeldte Jon Vidalins Huus-Postil og alle de forrige Holumske Forlagsböger, og ved at forbyde denne Postils Eftertryk af de ovennævnte Entrepreneurer eller andre Uberettigede. 1826. 30. Septbr.

I Anledning heraf skulde man herved tjenstl. tilmelde Hr. Cfraad, at Sagen om, hvem Forlagsretten af den omhandlede Postil tilkommer, er en Retssag, som, hvis Hr. Cfraad tröster Dem dertil, maa forfölges ved Retten; men da De i Deres ovenmeldte Skrivelse har paaberaabt Dem, at det islandske Landoplysningsselskab, som en offentlig Indretning, har Krav paa offentlig Beskyttelse, kan dette Collegium ikke undlade lige tjenstl. at tilföie, at Cancelliet aldeles ingen Anledning finder til at foretage Noget i denne Henseende, thi foruden at man mangler al Underretning om, at det Offentlige nyder nogen Fordeel af de Operationer, der foretages i bemeldte Landoplysningsselskabs Navn, og der heller ikke er fremkommet det mindste Datum til Oplysning om, at det forrige Holumske Bogtrykkerie havde Forlagsret til afdöde Biskop Jon Vidalins Postil, hvilket ingenlunde flyder deraf, at samme er trykt i bemeldte Officin, saa viser Forordn. 7. Januar 1741, at en Forlægger, for at conservere sin Forlagsret, inden en vis Tid bör foranstalte et nyt Oplag. At Postillen ikke paa ny maatte oplægges, fordi dette kunde skade Afsætningen af en anden nyere Samling Prædikener, er aldeles uhjemlet i Loven; ligesom ogsaa det, hvad Hr. Cfraad har anfört

1826. om Postillens Indhold, eller den Omstændighed, at samme
30. Septbr. indeholder Prædikener til Dage, der nu ikke længere ere helligede den offentlige Gudstjeneste, er af den Beskaffenhed, at det aldeles ikke kan komme i Betragtning til at standse det oftmeldte Skrifts Udgivelse, hvormed der iövrigt maa forholdes efter Anordningernes Forskrift. — Det kgl. Danske Cancellie den 30. Septbr. 1826.

7. Oktbr. **Cancellie-Skrivelse** til den kongelige Direction for Fondet ad usus publicos, ang. **Understöttelse til Udgivelsen af Vidalins Postille.** Khavn den 7. Oktobr. 1826. — Canc. 1. Departem. Brevb. 1826, Nr. 2474.

Stiftamtmanden og Biskoppen over Island have hertil indsendt vedlagte Skrivelse, hvori Consistorial-Assessor Oddsen, Cand. Theol. Gudmundsen og Studenterne Helgesen og Jonasen andrage, at de have besluttet at udgive Andagtsbogen „Vídalíns postilla", og i denne Henseende ansöge den kongel. Direction for Fonden ad usus publicos om Understöttelse til Indkjöb af Papir, og bemeldte Stiftsövrighed har derhos anbefalet dette Foretagende til dette Collegium.

Senere har Cancelliet fra bemeldte 4 Personer modtaget den ligeledes vedlagte Skrivelse til den kgl. Direction for Fonden ad usus publicos, om et rentefrit Laan til dette Forehavende, og de have derhos yttret, at det af de enkelte Subskriptionsplaner, som de have erholdt tilbage fra Island, tydeligen fremlyser, hvor sjelden og fölgeligt dyr, og hvor almindelig yndet denne Bog er der i Landet, og at de vordende Kjöberes Antal muligen vil overgaae deres Forventning; men de ere derhos overbeviste om, at mangen en fattig Husfader, der dog ikke föler mindre aandelig Trang, end hans mere formuende Medbroder, til Anskaffelsen af denne herlige National-Skat, er bleven afholdt fra at subscri-

bere af Frygt for ikke at kunne betale. De have derfor besluttet, dersom det bliver dem muligt, at tilskikke Præsterne i Landet nogle Exemplarer foruden det bestemte Antal, for at disse efter bedste Skjönnende kunde uddele dem til de Fattigste i deres Sogne, enten for den halve Priis, eller ogsaa aldeles gratis. De have endelig tilföiet, at ikke nogen egennyttig Hensigt har bragt dem til at vove et Skridt, der foraarsager dem endeel Uleilighed og Risico, men blot Lyst til at opfylde adskillige agtbare Landsmænds Önsker, og efter Evne at gavne deres Fædreland.

1826. 7 Oktbr.

Derimod har Cancelliet fra Cfraad og Justitiarius i Landsoverretten i Island, M. Stephensen, modtaget en Skrivelse, hvori han, som Directeur for det islandske Landoplysnings-Selskab, og foranlediget af de af ovennævnte Entrepreneurer udstedte Subskriptionsplaner, har andraget: at den omhandlede islandske Huspostil, som i Aaret 1718 förste Gang blev udgivet fra det forrige Holumske Bogtrykkerie, og indeholder Prædikener til alle Aarets Helligdage, skrevne af daværende Biskop Jon Vidalin, vel har vundet Almuens Bifald; men da den ivrige Tone, hvori den er skreven, den idelige deri forekommende Banden og især forfærdende Irettesættelser, samt Prædikenernes Længde, frembragte den Formening, at denne Bog hellere maatte aflöses af en anden i mildere Tone og Smag forfattet, end at et nyt Aftryk deraf blev foranstaltet, saa bekostede i Aaret 1823 det islandske Landoplysnings-Selskab — til hvilket Forlagsretten af denne Bog formentlig var overgaaet ifölge det kgl. Reskript af 14. Junii 1799, der forenede det Holumske Bogtrykkeries Levninger med Selskabets, — da det sidste Oplag af Vidalins Huspostil omtrent i Aaret 1820 var udsolgt, en ny Aargang af udvalgte Prædikener, forfattede af Stiftsprovst Arne Helgesen, hvorved dog alle Prædikener paa de ved Forordn. 26. Oktobr. 1770 afskaffede Helligdage bleve udeladte (hvilke derimod findes i den gamle Postil). Af denne Samling af

1826. Prædikener henligge endnu 4/5 usolgte. Men da nu de
7. Oktbr. ovennævnte 4 Studerende have udgivet Subskriptions-Planer til en ny og aldeles uforandret Udgave af Biskop Vidalins Postil (altsaa ogsaa med alle Originalens Prædikener paa de afskaffede Helligdagé), har Cfraaden formeent, at derved gjordes Indgreb i det islandske Landoplysnings-Selskabs Forlagsret til denne Bog, og at Salget af den nye Postil derved vilde standses, og han har derfor paa Selskabets Vegne anholdt om, at Samme maa erklæres forlagsberettiget til den oftmeldte Bog, og at de oftnævnte Entrepreneurer maa forbydes at eftertrykke den.

I Anledning heraf har Cancelliet tilskrevet Cfraad Stephensen[1], at Sagen om, hvem Forlagsretten af den omhandlede Postil tilkommer, er en Retssag, som, hvis han dertil fortröster sig, maa forfölges ved Retten; men da han tillige i sin Skrivelse har paaberaabt sig, at det islandske Landoplysnings-Selskab, som en offentlig Indretning, har Krav paa offentlig Beskyttelse, har Cancelliet endvidere tilföiet: at dette Collegium aldeles ingen Anledning finder til at foretage Noget i denne Henseende; thi foruden at man mangler al Underretning om, at det Offentlige nyder nogen Fordeel af de Operationer, der foretages i oftmeldte Landoplysnings-Selskabs Navn, og der heller ikke er fremkommet det mindste Datum til Oplysning om, at det forrige Holumske Bogtrykkerie havde Forlagsret til afdöde Biskop Jon Vidalins Postil, hvilket ingenlunde flyder deraf, at samme er trykt i bemeldte Bogtrykkerie, saa viser Forordn. 7. Januar 1741, at en Forlægger, for at conservere sin Forlagsret, inden en vis Tid bör foranstalte et nyt Oplag. At Postillen ikke paa ny maatte oplægges, fordi dette kunde skade Afsætningen af en anden nyere Samling Prædikener, er aldeles uhjemlet i Lovene, lige-

[1]) see Canc. Skriv 30. Septbr. 1826 (ovenfor S. 102—104).

som ogsaa det, Cfraaden har anfört om Postillens Indhold, eller den Omstændighed, at samme indeholder Prædikener til Dage, der nu ikke længere ere helligede den offentlige Gudstjeneste, er af den Beskaffenhed, at det aldeles ikke kan komme i Betragtning til at standse det oftmeldte Skrifts Udgivelse, hvormed der iövrigt maa forholdes efter Anordningernes Forskrift. 1826. 7. Oktbr.

Med disse Bemærkninger skulde Cancelliet, i Henhold til den af Stiftamtmanden og Biskoppen afgivne Erklæring, tjenstl. anbefale denne Sag til den kongel. Directions gode Forsorg. — Det kgl. Danske Cancellie den 7. Oktobr. 1826[1].

Cancellie-Skrivelse til Collegiets Casserer, Justitsraad Rönne, ang. **Modtagelse af Obligationer til det Erichsenske Legat.** Khavn den 21. Oktbr. 1826. — Canc. 1. Depart. Brevb. 1826, Nr. 2588. 21. Oktbr.

Vedlagte tvende kongelige Obligationer, Nr. 583 af 31. Decbr. 1815 paa 400 Rbd. og Nr. 1505 af 24. Febr. 1812 paa 150 Rbd., hvilke, ifölge dette Collegii Skrivelse til Hr. Justitsraad af 26. f. M., ere indkjöbte for Renterne af Erichsens Legat, og betalte med 205 Rbd. 14 Sk. r. S. og 213 Rbd. 12 Sk. S. og T., skulde man herved tjenstl. tilstille Hr. Justitsraad til Opbevaring, efter at samme ere forsynede med dette Collegii Paategning. — Det kgl. Danske Cancellie den 21. Oktobr. 1826[2].

---

[1]) s. D. Canc. Skrivelse til Stiftamtmanden og Biskoppen over Island, hvori meddeles, at Sagen, i Henhold til deres Erklæring af 21. Juni 1826, er anbefalet til Directionen for Fonden ad usus publicos. Canc. 1. Dep. Brevb. sst.

[2]) s. D. Canc. Skriv. til sammes Bogholder med Underretning herom, samt om, at Legatets contante Beholdning nu var 22 Rbd. 34 Sk. S. og T. Canc. 1. Depart. Brevb. sst.

1826. 31. Oktbr. **Cancellie-Skrivelse** til Stiftamtmanden og Biskoppen over Island, ang. **Oversendelse af Kort til det islandske Stiftsbibliothek.** Khavn den 31. Oktbr. 1826. — Canc. 1. Dep. Brevb. 1826, Nr. 2680.

Medfölgende fra det kgl. Sökaart-Archiv udkomne og derfra hertil indsendte Kort over Island og Færöerne, hvilket er bestemt for det islandske Stiftsbibliothek, skulde man herved tjenstl. tilstille Hr. Stiftamtm. og D. Höiærv. til videre behagelig Foranstaltning. — Det kgl. Danske Cancellie den 31. Oktobr. 1826[1].

2. Novbr. **Handels-Traktat** mellem **Kongen af Danmark og Kongen af Sverrig og Norge.** Stockholm den 2. Novembr. 1826. — Dansk: Original-Aftryk hos Schultz. 5 Blade i 4to. Coll. Tid. 1826, S. 741—750. Schou XIX, 358—363. — Tydsk: Original-Aftryk hos Schultz. 5 Bl. i 4to. — Fransk: Original-Aftryk hos Schultz. 5 Bl. i 4to.

Handels-Traktat mellem Hans Majestæt Kongen af Danmark og Hans Majestæt Kongen af Sverrig og Norge.

I den hellige og udelelige Trefoldigheds Navn. — Hans Majestæt Kongen af Danmark og Hans Majestæt Kongen af Sverrig og Norge, lige besjælede af Attraa efter, til deres Undersaatters gjensidige Vel, at udvide og befæste de Handelsforbindelser, der finde Sted mellem deres respective Stater, og overbeviste om, at dette gavnlige Öiemed ikke bedre vil kunne opnaaes, end ved Antagelsen af et fuldkomment Reciprocitets-System, bygget paa billige Grundsætninger, ere ifölge heraf komne overeens om at træde i Underhandling angaaende Afslutningen af en Handels-Traktat, og have til den

---

[1] s. D. Canc. Skriv. til Capitain i Söetaten Kinck, Directeur for Sökaart-Archivet, hvorved han takkes for det tilsendte Kort. Canc. 1. Depart. Brevb. sst.

Hensigt udnævnt Befuldmægtigede, nemlig Hans Majestæt Kongen af Danmark: Herr Hans Krabbe, hans Kammerherre og hans overordentlige Gesandt hos Hans Majestæt Kongen af Sverrig og Norge, Storkors af Dannebrog-Ordenen og Ridder af den russiske St. Anne-Ordens anden Classe; og Hans Majestæt Kongen af Sverrig og Norge: Herr Gustav Greve af Wetterstedt, hans Statsminister og Minister for de udenlandske Sager, Ridder og Commandeur af hans Ordener, Ridder af de russiske St. Andreas-, St. Alexander-Newsky- og St. Anne-Ordenens förste Classe, Ridder af den preussiske röde Örns Ordens förste Classe, Storkors af den österrigske Leopolds-Orden, Een af de Atten af det svenske Academie, og Herr David von Schulzenheim, hans Hof-Cantsler, Kammerherre, Commandeur af hans Nordstjerne-Orden, Ridder af den russiske St. Anne-Ordens anden Classe og af den preussiske röde Örns Ordens tredie Classe, — hvilke, efter at have udvexlet deres gjensidige Fuldmagter, befundne i god og behörig Form, ere komne overeens om fölgende Artikler: 1826. 2. Novbr.

1) De danske Fartöier og Baade, af hvad Drægtighed og Bygningsmaade de end maatte være, som ankomme til Kongerigerne Sverrigs og Norges Havne, med Ballast eller med Ladning, ligesom og de svenske og norske Fartöier og Baade, hvilken end deres Drægtighed og Bygningsmaade maatte være, der ankomme med Ballast eller med Ladning til Kongeriget Danmarks Havne, skulle, saavel ved Indgaaende som ved Udgaaende, behandles paa samme Fod, som de indenlandske Skibe, med Hensyn til Havnepenge, Skibsafgifter, Fyrpenge, Lodspenge og Bjergelön, ligesom og i Henseende til alle andre Afgifter eller Paalæg, af hvad Slags eller Benævnelse det end er, der tilfalde Kronen, Stæderne eller nogensomhelst privat Indretning. — 2) Alle Varer og Handels-Artikler, hvad enten de ere Frembringelser af Kongeriget Danmarks eller af ethvert andet Lands Jordbund eller Industrie, hvis Indförsel til Kongerigerne

1826. Sverrigs og Norges Havne er lovmæssigen tilladt i
2. Novbr. svenske og norske Fartöier og Baade, skulle ligeledes dertil kunne indföres i danske Fartöier og Baade, uden at være underkastede höiere eller andre Afgifter, af hvad Benævnelse det end maatte være, end om de samme Varer eller Frembringelser vare blevne indförte i svenske eller norske Fartöier; og paa den anden Side skulle alle Varer og Handels-Artikler, hvad enten de ere Frembringelser af Kongerigerne Sverrigs og Norges eller af ethvert andet Lands Jordbund eller Industrie, hvis Indförsel til Kongeriget Danmarks Havne er lovmæssigen tilladt i danske Fartöier og Baade, ligeledes dertil kunne indföres i svenske og norske Fartöier og Baade, uden at være underkastede höiere eller andre Afgifter, af hvad Benævnelse det end maatte være, end om de samme Varer eller Frembringelser vare blevne indförte i danske Fartöier. — Dog er det anordnet, at ifölge en særdeles Undtagelse skal Indförselen af Salt i danske Fartöier og Baade til svenske Havne, og paa den anden Side til Kongeriget Danmarks Havne i svenske Fartöier og Baade, ikke nyde de ovenfor omtalte almindelige Fordele, men skal vedblive at være de hidtil bestaaende Anordninger underkastet. — Ligeledes er det anordnet, at, da det kgl. danske Asiatiske Compagnie er i Besiddelse af det udelukkende Privilegium, i sine egne Skibe til danske Havne at indföre chinesiske Varer, indladede i Havne beliggende paa hiin Side det gode Haabs Forbjerg, skulle de omtalte Varer, naar de komme direkte fra benævnte Egne af Kloden, heller ikke kunne indföres til svenske og norske Havne i danske Fartöier. Hvad den indirekte Handel med disse Varer mellem Sverrig, Norge og Danmark angaaer, da skulle de ovenstaaende Bestemmelser i nærværende Artikel derpaa være anvendelige i alle Punkter. — 3) Alle Varer og Handels-Artikler, hvad enten de ere Frembringelser af Kongeriget Danmarks eller af ethvert andet Lands Jordbund eller Industrie, hvoraf Udförselen fra benævnte

Kongeriges Havne i dets egne Fartöier og Baade er lovmæssigen tilladt, skulle ligeledes kunne udföres fra benævnte Havne i svenske og norske Fartöier og Baade, uden at være underkastede höiere eller andre Afgifter, af hvad Benævnelse det end maatte være, end om Udförselen var skeet i danske Fartöier. — En nöiagtig Reciprocitet skal iagttages i Kongerigerne Sverrigs og Norges Havne, saa at alle Varer og Handels-Artikler, hvad enten de ere Frembringelser af Kongerigerne Sverrigs og Norges eller af ethvert andet Lands Jordbund eller Industrie, hvoraf Udförselen fra benævnte Kongerigers Havne i deres egne Fartöier og Baade er lovmæssigen tilladt, skulle ligeledes kunne udföres fra benævnte Havne i danske Fartöier og Baade, uden at være underkastede höiere eller andre Afgifter, af hvad Benævnelse de end maatte være, end om Udförselen var skeet i svenske eller norske Fartöier. — 4) Der skal hverken direkte eller indirekte gives noget Fortrin med Hensyn til Afsætningen af Varer i Betragtning af Nationaliteten af det Skib, der er indlöbet med sin lovmæssigen tilladte Ladning i en Havn i Kongeriget Danmark eller i Kongerigerne Sverrig og Norge, da det er de höie contraherende Parters Hensigt, at ingensomhelst Forskjel skal finde Sted i denne Henseende mellem deres respective Staters Fartöier og Baade. — 5) De tvende höie contraherende Parters respective Colonier, deri fra Danmarks Side indbegreben Grönland, Island og Færöerne, ere særskilt undtagne fra de Bestemmelser, der indeholdes i de fire forestaaende Artikler, hvilke ikkun skulle være anvendelige paa Kongeriget Danmark, samt paa Hertugdömmerne Slesvig, Holsteen og Lauenborg paa den ene Side, og paa Kongerigerne Sverrig og Norge paa den anden Side. — 6) De svenske Baade, kaldede „Färjemans-Båtar", fra Stæderne Helsingborg, Malmö og Landscrone, ligesom og de danske Baade af samme Slags fra Kjöbenhavn og Helsingör,

1826. 2. Novbr.

1826. der gaae mellem de ovennævnte Stæder, skulle fra
2. Novbr. begge Sider forblive fritagne for alle Havnepenge og Skibsafgifter. Hvad deres Ladninger angaaer, da skulle disse, med Hensyn til Afgifter ved Indgaaende og ved Udgaaende, behandles efter de almindelige Regler, der ere fastsatte ved nærværende Traktats 2. og 3. Artikel. — Den Tilladelse, der ved Hans Majestæt Kongen af Sverrig og Norges Reskript af 19. Novbr. 1823 er tilstaaet de danske Baade, kaldede „Færgebaade", som med Ballast ankomme til Höganæs, til derfra at udföre Steenkul og Porcellain- og Fajance-Jord (eldfasta leror), uden at betale nogensomhelst Afgift, bliver vedligeholdt. Derimod skulle de svenske Baade, der gaae direkte fra Höganæs til Danmark, ladede med Steenkul og Porcellain- og Fajance-Jord (eldfasta leror), ligeledes være frie for alle Afgifter af hvilketsomhelst Slags. — 7) De danske Fartöier og Baade, ligesom og de svenske og norske Fartöier og Baade, skulle ikke kunne nyde godt af de Friheder og Fordele, som nærværende Traktat tilstaaer dem, uden forsaavidt som de ere forsynede med de Papirer og Certificater, der ifölge de fra begge Sider bestaaende Anordninger fordres for at bevise deres Drægtighed og Nationalitet. — 8) Nærværende Traktat skal forblive i Kraft i ti Aar, at regne fra den förste Januar næstkommende Aar, Atten Hundrede og Syv og Tyve, og endog efter dette Tidsrum, med mindre den ene eller den anden af de höie contraherende Parter derefter udtrykkeligen erklærer sin Hensigt at lade dens Virkning ophöre. — I dette Tilfælde skal den endnu vedblive at være forbindende indtil Udlöbet af de tolv Maaneder, der fölge paa den officielle Anmeldelse, som af den ene af de tvende Magter er givet den anden om, at den skal ophæves. — 9) Denne Traktat skal ratificeres af de höie contraherende Parter, og Ratificationerne skulle udvexles i Stockholm een Maaned efter Underskriftens Datum, eller för, om skee kan. —

Dets til Bekræftelse have ovennævnte Befuldmægtigede, i Kraft af deres respective Fuldmagter, undertegnet nærværende Traktat og paatrykt den deres Segl. 1826. 2. Novbr.

Skèet i Stockholm den anden November, Aar efter Christi Byrd Atten Hundrede og Sex og Tyve.

(undert.) Krabbe. (L. S.) (undert.) G. Greve af Wetterstedt. (L. S.)

(undert.) D. v. Schulzenheim. (L. S.)

Separat-Artikel.

Da den 8. Artikel af Fredstraktaten, sluttet i Jönköping den 10. Decbr. 1809, fastsætter Ophævelsen af Afdragsrettigheden mellem Kongeriget Danmark paa den ene Side og Kongeriget Sverrig paa den anden, forsaavidt som de tvende gjensidige Kroner hidtil havde oppebaaret den eller ladet den oppebære, ere de tvende höie contraherende Parter nu komne overeens om, ikke alene at anvende den ovennævnte Bestemmelse paa Kongeriget Norge, saaledes at Afdragsrettigheden skal være aldeles ophævet mellem dette Kongerige og Kongeriget Danmark, men ogsaa at udstrække denne gjensidige Ophævelse til den Deel af Afdragsrettigheden. hvoraf Stæderne, Communerne eller andre private Övrigheder i visse Tilfælde ere i Besiddelse, og der ifölge heraf skal ophöre fra nu af at hæves fra nogen af Siderne med Hensyn til de tvende Regjeringers gjensidige Undersaatter.

Nærværende Separat-Artikel skal have samme Kraft og Gyldighed, som om den var indrykket Ord for Ord i den idag undertegnede Traktat, og skal ratificeres paa samme Tid.

Dets til Bekræftelse have vi Undertegnede, i Kraft af vore respective Fuldmagter, undertegnet nærværende Separat-Artikel og paatrykt den vore Segl.

1826. Skeet i Stockholm den anden November, Aar efter
2. Novbr. Christi Byrd Atten Hundrede og Sex og Tyve.

(undert.) Krabbe. (undert.) G. Greve af Wetterstedt.
(L. S.) (L. S.)
(undert.) D. v. Schulzenheim.
(L. S.)

4. Novbr. **Directionen** for Universitetet og de lærde Skolers Skrivelse til det theologiske Fakultet, ang. **Stipendium for en islandsk Studiosus Chirurgiæ.** Khavn den 4. Novembr. 1826. — Univ. Direct. Brevb. 1826, Nr. 1455.

Islænderen Eggert Jonssen, som studerer Chirurgie, har andraget om, at han, uagtet han ikke har underkastet sig Examen Artium, maa bevilges et af de ved allerh. Reskript af 8. April 1768, Communitets-Fundatsen af 25. Junii 1777 § 21, en kgl. Resolution af 14. Januar 1803 for tre islandske Studiosi Chirurgiæ bestemte extraordinaire Beneficier, nemlig, foruden fri Bolig paa Regentsen, dobbelt Communitets-Stipendium i tre Aar, hvilket, efter Reglementet af 30. Julii 1818 § 15. skal komme dem tilgode paa den Maade, at dem strax tilstaaes Communitets-Stipendium af tredie Grad, eller 2 Rbd. Sölv ugentlig.

Da bemeldte Eggert Jonssen allerede i Aaret 1816 er af Pastor, nuværende Stiftsprovst,* A. Helgesen dimitteret med Testimonium om saadanne Forkundskaber i de lærde Sprog og andre Skolevidenskaber, som udfordres til at blive Student, har Directionen allerund. indstillet hans Andragende til allern. Bönhörelse, i Lighed med hvad forhen under lignende Omstændigheder er blevet Andre bevilget, hvorefter det har behaget Hans Majestæt Kongen under 28. f. M. allern at resolvere saaledes:

„Vi ville allern. have bevilget, at Islænderen Eggert Jonssen maa, uagtet han ikke har underkastet sig Examen

Artium, i tre Aar nyde, som extraordinair Understöttelse til hans Studeringers Fortsættelse, Plads paa Regentsen og Communitets-Stipendium af tredie Grad, imod at han ved hvert Halvaars Slutning med Attester fra sine Lærere godtgjör, at han med Flid og Held fortsætter de chirurgiske Studeringer, samt forpligter sig til, efter disses Fuldendelse, at vende tilbage til Island". 1826. 4. Novbr.

Denne allerh. Resolution communiceres herved det theologiske Fakultet til videre Bekjendtgjörelse og Foranstaltning. — Den kgl. Direction for Universitetet og de lærde Skoler den 4. Novembr. 1826.

Cancellie-Skrivelse til Rentekammeret, ang. **at Restancer i Sölv kunne afgjöres med Rede-Sölv.** Khavn den 11. Novembr. 1826[1]. — Canc. 3. Dep. Brevb. 1826, Nr. 3118. Fogtman (Algreen-Ussing) VII. 11, 1. H., S. 378—379. 11. Novbr.

I Anledning af en fra Amtmand Thorsteinson til det kgl. Rentekammer indkommen Forespörgsel. om det, ifölge de gjeldende Anordninger, er Sysselmændene og Andre, som staae for Oppebörsel af kongelige Afgifter i Island, tilladt, forsaavidt Afgifterne ere fastsatte i Sölv, at betale de Restancer af deslige Afgifter, som de enten allerede have paadraget sig, eller herefter maatte paadrage sig til de offentlige Kasser, med rede Sölv, eller om saadanne Restancer, evaluerede efter Sölvcours ved Afgifternes Forfaldstid, blive at tilsvare med Repræsentativer, har velbemeldte Kammer i ærede Skrivelse af 30. Septbr. sidstl. bemærket, at der fra Sammes Side Intet haves at erindre imod, at slige Restancer i Sölv afgjöres med et lige Belöb i rede Sölv, og derhos forlangt Cancelliets Betænkning over Sagen med Hensyn til de Fölger, en saadan Bestemmelse kunde have paa private Penge-Anliggender.

[1]) Rentek. Circ. 12. Mai 1827.

1826. 11. Novbr. Ved at remittere de indsendte Bilage, undlader Cancelliet derfor ikke tjenstl. at melde, at der fra dette Collegii Side heller Intet findes at erindre imod, at de omspurgte Restancer afgjöres med et lige Belöb i rede Sölv. — Det kgl. Danske Cancellie den 11. Novembr. 1826.

11. Novbr. **Rentekammer-Skrivelse** til Stiftamtmand Hoppe, ang. **Sportel-Regnskab fra den islandske Landsoverret.** Khavn den 11. Novembr. 1826. — Rentek. Isl. Copieb. 6, Nr. 452.

Med Hensyn til, at det ved Forordn. af 11. Juli 1800 om Landsoverretten for Island er i § 5 befalet, at Rettens Gebyhr skal tilfalde Kongens Kasse og modtages af Justitssekretairen, som derpaa aarligen har at aflægge et af Justitiarius attesteret Regnskab til Kammeret, skulde vi ikke undlade tjenstl. at anmode Hr. Stiftamtm. om, at erhverve Oplysning om, hvad der i saa Henseende er af Justitssekretairen iagttaget, samt derefter herom at meddele Kammeret Underretning, og forsaavidt det maatte befindes, at de anordnede Regnskaber ei for den forbigangne Tid ere aflagte, anmodes Hr. Stiftamtm. om, behageligen at ville foranledige det Fornödne til denne Sags uopholdelige Berigtigelse, hvorefter det forventes, at saavel Regnskaberne for den forbigangne Tid indtil dette Aars Udgang blive, behörigen attesterede og documenterede, hertil indsendte med et af de i næste Aar tilbagevendende Handelsskibe, som og, at Regnskaberne i Fremtiden aarligen blive aflagte og indsendte med det i Marts Maaned fra Island afgaaende Postskib. Saavel de forhen faldne Gebyhrer, som de, der i Fremtiden maatte falde, blive at indbetale i Islands Jordebogskasse, i hvilken Henseende Hr. Stiftamtm. vilde meddele Landfogden fornöden Indtægtsordre. — Rentekammeret den 11. Novembr. 1826.

Kongelig Confirmation paa **Fundats for Islands Stiftsbibliothek.** Khavn den 15. Novbr. 1826. — 1826. 15. Novbr.
Canc. 1. Departem. Registrant IX, 170 (1826, Nr. 601), hvormed og Gjenpart af Fundatsen er indheftet. — Confirmationen tilligemed Fundatsen, ligeledes Bibliotheks-Directionens Regler for Udlaanet og Instrux for Bibliothekaren, samt en Beretning om Bibliothekets Oprindelse[1] og Tilstand, af Directionen for samme, dateret 4. August 1826, i Cancelliets Archiv under det anförte Expeditions-Nummer. En lignende Beretning af Stiftamtmand Hoppe (Reykjavík 1. Januar 1827) samt Confirmationen, Fundatsen, Udlaans-Reglerne og Instruxen trykt i „Registr yfir Íslands stiftisbókasafn" — („Catalog over Islands Stiftsbibliothek"), udgivet paa det islandske Literaire Selskabs Bekostning. Khavn. 1828. 8vo. S. X—XXI. — Confirmationen samt Fundatsen (med Datum 4. August 1826) trykt (paa Dansk) i P. Pètursson's Hist. Eccl. Island. S. 250—251. Rubr. af Confirmationen med Fundatsen (Dat. 4. August 1826) hos Fogtm. (Algreen-Ussing) VII. 11, 1. H., S. 381—382. Udtog af Fundatsen (uden Angivelse af Datum) med kort Beretning om Bibliothekets Oprindelse i Colleg. Tid. 1826, S. 701—703.

Vi Frederik den Sjette &c. G. V., at da Directionen for Stiftsbiblioteket i Island allerund. har anholdt om

[1]) „Overbeviist om den uberegnelige Nytte til Videnskabeligheds og Oplysnings Udbredelse, der vilde bevirkes ved Oprettelsen af et offentligt Bibliothek for Island, hvis Beboere, fra de ældste Tider, have været agtede som et af Europas mest videlystne, oplyste og kundskabsrige Folk, men hvis fjerne Beliggenhed gjör Böger sjeldne, indgav Hr. Professor, Dr. Philosophiæ C. C. Rafn, i Aaret 1818, til det islandske literaire Selskab Forslag om Oprettelsen af en saadan Stiftelse i Reykevig, hvortil han havde samlet en Deel Böger, og hvorfor han tilböd sig fremdeles at virke efter Evne. Om denne Sag blev dernæst, igjennem Selskabets islandske Afdeling, brevvexlet med Stiftamtmanden og Biskoppen over Island, som androge Sagen for de kgl. Collegier, hvorefter Hans Majestæt, ved Resolution af 11. April 1821, allern. behagede at sanctionere Stiftelsen, ved at skjenke 840 Rbd. rede Sölv til at indrette det fornödne Locale, med Hylder og övrige Tilbehör for samme, paa Loftet over Domkirken i Reykevig".

1826. 15. Novbr. Vor allerh. Confirmation paa den her vedhæftede Fundats for bemeldte Stiftsbibliothek, saa ville Vi allern. have bemeldte Fundats, hvoraf i Vort Danske Cancellie findes en ligelydende Gjenpart, saaledes som den her vedhæftede findes, allernaad. confirmeret og stadfæstet, ligesom Vi og hermed udi alle dens Ord, Punkter og Clausuler confirmere og stadfæste samme. Forbydende Alle og Enhver imod det, som foreskrevet staaer, Hinder at gjöre. — Givet i Vor kgl. Residentsstad Kjöbenhavn den 15. Novembr. 1826.

Under Vor kgl. Haand og Segl.

Vèr Friðrik enn sjötti, af náð guðs Danmerkur, Vinda og Gauta konúngur, hertogi til Slèsvíkur, Holsetulands, Stórmæris, þèttmerskis, Lávenborgar og Aldinborgar, gjörum kunnigt, að þareð stjórn stiftisbókasafnsins á Íslandi allraundirgefnast hefir beðizt Vorrar allrahæstu staðfestíngar á þeirri fyrir áðurnefndu stiftisbókasafni hèr viðfestu grundvallarákvarðan, þá viljum Vèr allran. staðfesta og gilda gjöra nefnda grundvallarákvarðan, sem til er af önnur samhljóða skrá, þeirri sem hèr er viðfest, í Voru Danska Cancellii, eins og Vèr hèrmeð fullgildum og staðfestum hana í sèrhverju hennar orði, atriði og ákvæði. Bönnum Vèr einum og sèrhverjum það að hindra, sem framan er skrifað. — Útgefið í Vorum konúnglega aðseturstað Kaupmannahöfn, dag 15. Nóvbr. 1826. — Undir Vor konúngleg hönd og innsigli.

Fundats for Islands Stiftsbibliothek [1]. — For at kunne med Fasthed gaae frem til det ved Oprettelsen

[1]) For at give et fuldstændigt Billede af Stiftsbibliothekets oprindelige Organisation, meddeles her Udlaansreglementet og Bibliothekarens Instrux, efter det forhen nævnte Original-Aftryk i det ældre Catalog over Stiftsbiblioteket.

I. Ákvarðanir um bókalán úr Íslands stiftisbókasafni. — 1) Bókavörðurinn er hvern miðvikudag, frá 11.

af et Stiftsbibliothek for Island tilsigtede Öiemed, og 1826.
lettere værne om dets Opretholdelse og Bestyrelse i 15. Novbr.

til 12. stundar fyrir miðdegi, í bókahirzlunni, og verður hver og einn, þegar kemur, jafnan að leita hans úrlausnar, því enginn má sjálfshendi taka bækur úr hyllunum handa sèr. — 2) Sèrhver sá, er láns beiðist, verður áður að greiða í þóknun að minnsta kosti 48 skildínga gjaldgenga, til lúkníngar skulda þeirra, er að höndum bera fyrir bókasafnið, og auk þess í veð fyrir þær bækur, sem honum lèðar eru, annaðhvort selja af hendi til varðveizlu 5 ríkisbánkadali í silfri, eða útvega gilda ábyrgð einhvers alþekts og áreiðanligs manns í Reykjavík, eða þar í nánd, fyrir, að bókum þeim, sem hann fær að láni, verði aptur skilað. — 3) Fyrir bókum þeim, *sem* lèðar *eru*, skal rita meðkenníngarblað með titli bókarinnar og mánaðardegi þegar hún lèð var, ásamt nafni og bústað þess, er hana fèkk að láni. — 4) Enginn í Reykjavík nè Gullbríngusýslu fær meira en 3 bindini í einu að láni, en annarstaðar að ekki fleiri en 6, og þó því að eins fleiri en 3, þegar brúka skal við ritgjörðir. — 5) Bæjarmenn í Reykjavík mega engri bók lengur halda en 3 vikur; innbúar Gullbríngusýslu eigi lengur en 6 vikur, og annarstaðar á landinu má þeim eigi halda framyfir þann tíma, er hvert sinn verður ákveðinn. Þareð ekki þykir við gjöranda, að nokkrar hindranir sè siðvanaliga frá, að skilað verði í tækan tíma þeim bókum, sem lèðar eru til Reykjavíkur, Hafnarfjarðar, eða þar í nánd, verður heldur engin afsökun *í* því skyni gild metin, en bæta skal 16 skildíngum gjaldgengum til sjóðs bókasafnsins fyrir hverrar viku drátt, áður en bók megi aptur ljá. — 6) Þó má meðkenníngarblaðinu umbreyta fyrir jafnlángan tíma aptur, svo framt enginn annar hefir bókarinnar beðizt, en úr því á henni, án allra undanbragða, strax að skila, nema svo sè, að skriflegt leyfi fáist hjá stjórninni fyrir, að henni megi til lengdar halda; mun og þess eigi synjað verða, þegar sannað er, að hún sè brúkuð við einhverja vísinda ritgjörð. — 7) Sè bókum ekki aptur skilað, þegar hálft ár er liðið, og það án gildra orsaka, eða sè bókunum skemdum í meðferð skilað, þá á að kaupa aðrar nýjar, á kostnað þess, er þær höfðu lèðar verið. — 8) Skjaldgæf og dýrmæt rit, kort og koparstúngur, verða

1826. 15. Novbr. Fremtiden, ansee vi det fornödent, at bestemme visse Regler, af hvis strenge Overholdelse vi kunne forvisse os om samme. Disse ere:

---

ekki burt lèð, en brúka má slíkt í bókahirzlunni; á þar og til sýnis að vera eitt það prentaða bókaregistur og uppskript af bókum þeim, er seinna hafa við bætzt. — 9) Loksins geymir stjórn bókasafnsins sèr, öldúngis að neita þeim bókaláni, sem vart verður við að opt láti hjá líða í tækan tíma að skila aptur bókum, er þeim hafa lèðar verið, eða hafa á þeim illa meðferð. — Stjórn Íslands Stiftisbókasafns, dag 7. Mai 1827.

Hoppe. Steingrímur Jónsson. Jón Þorsteinsson.
C. W. Ebbesen.

Regler, hvorefter Udlaan skeer fra Islands Stiftsbibliothek. — 1) Bibliothekaren er tilstede paa Bibliotheket hver Onsdag Formiddag fra Kl. 11 til 12, og vil man behage bestandig at henvende sig til ham, da det ei tillades Nogen selv at udtage Böger af Hylderne. — 2) Enhver, som attraaer Laan, maa forud erlægge en Kjendelse af i det mindste 48 Sk. Repræsentativer, til Bestridelsen af forefaldende Udgifter ved Bibliotheket, og til Sikkerhed for de udlaante Böger enten deponere 5 Rbd. rede Sölv, eller stille Selvskyldner-Caution, ved en i Reykevig eller Omegn bosat og bekjendt vederhæftig Mand, for Laanets Tilbagelevering. — 3) For de udlaante Böger afgives et Beviis med Bogens Titel og Datum, da Udlaanet skeer, samt tilföiet Navn og Bopæl. — 4) Ingen i Reykevig og Guldbringe Syssel erholder mere end 3 Bind tillaans paa een Gang, og paa andre Steder ei over 6 til videnskabeligt Brug, ellers ikkun 3 Bind. — 5) Beboerne i Reykevig maae ei beholde en Bog over 3 Uger, i Guldbringe Syssel ei over 6, og i de övrige Dele af Landet ei over en hver Gang nærmere bestemt passende Tid. Da ingen Hindring er for, at de til Reykevig, Havnefjord og Omegn udlaante Böger jo kunne tilbageleveres i rette Tid, kan ei heller nogen Undskyldning i denne Henseende antages, men for hver Uges Udeblivelse vil blive at erlægge 16 Sk. Repræsentativer til Bibliothekets Kasse, forinden

I Henseende til Bibliotheket: — 1) Naar Stiftelsens Midler engang skulde tillade Anskaffelse af nye Böger, 1826. 15. Novbr.

videre Laan kan tilstedes. — 6) Dog kan Beviset forlænges paa lige saa lang Tid, dersom ingen Anden har forlangt Bogen, men derefter bör den ufeilbarligen tilbageleveres, med mindre fra Directionen erhverves skriftlig Tilladelse til at den maa beholdes i længere Tid, hvilket ei vil blive nægtet, naar det oplyses, at Bogen afbenyttes ved et eller andet videnskabeligt Arbeide. — 7) Udeblive udlaante Böger, uden skjellig Aarsag, over et halvt Aar, eller afleveres i beskadiget Stand, ville nye blive anskaffede paa Laanerens Regning. — 8) Sjeldne og kostbare Værker, Korter og Kobbere, udlaanes ikke, men kunne afbenyttes paa Bibliothekets Locale, hvor og et Exemplar af Cataloget, samt skriftlig Fortegnelse over senere tilkomne Böger skal ligge til Eftersyn. — 9) Endeligen forbeholder Directionen sig aldeles at nægte Udlaan til dem, som gjentagne Gange maatte findes forsömmelige med at tilbagelevere de laante Böger i rette Tid, eller ilde behandle samme. — Directionen for Islands Stifts-Bibliothek den 7. Mai 1827.

Hoppe. Johnsen. Thorstensen. Ebbesen.

II. Reglugjörð fyrir bókavörð Íslands stiftisbókasafns. — 1) Hann geymir lyklana að bókahirzlunni; hann má engum leyfa heimildarlausum umgáng um hana, og ábyrgist að öllu leyti bæknr þær, er honum verða í hendur seldar, og á er sett merki bókasafnsins og niðurröðunartala, þegar búið er að rita titla þeirra í þess registur. — 2) Hann á, jafnóðum og safninu bætast bækur gefins, að skrásetja í þar til ætlaða bók titla þeirra, ásamt nafni sérhvers þess, er gefið hefir, og allt eins þegar nýjar bækur eru útvegaðar. — 3) Hann er skyldur að breyta eptir þeim ákvörðunum, sem lagðar eru á um bókalánið, og koma á bókahirzluna þann tíma, sem tiltekið er. — 4) Hann á að rita, eptir fyrirlagðri niðurröðun, í bók, er af stjórninni verður til þess lögtekin, hverjum og hvenær sérhver bók sè lèð, ásamt hennar niðurröðunartölu, og eins hvenær henni er aptur skilað. — 5) Hann tekur hverjum og einum

1826. bör tages stadigt Hensyn til den Nytte, som Viden-
15. Novbr. skabernes Dyrkere kunne höste af samme, i Særdeleshed

þægiliga og með ljúfmennsku, en á að gæta þess strengiliga, að bókum þeim, sem burt eru lèðar, sè á tilteknum tíma aptur skilað óskemdum, og gefa stjórninni strax vitund um, þegar einhver verður þess brotligur. — 6) Hann á að gjöra stjórn bókasafnsins skil, bæði fyrir því, og peníngum þeim, sem hann hefir viðtekið, þegar hún þess að honum krefst, og á hann þá undireins að sýna bókina, sem í er skráð, hvað hverjum hefir lèð verið úr safninu, ásamt meðkenníngarblöðunum, sem eptir eru, til frekari aðgæzlu. — 7) Hann á að gæta þess, að bækurnar sè alltènd látnar þar aptur, sem þær vera eiga, svo þær ekki ruglist, og má engum heimildarlausum lofa að taka bækur úr hyllunum handa sèr. — 8) Hann á einnig að annast þvott og sópun, og sèrhvað annað, er við þarf til hreinlætis og reglusemis á bókahirzlunni. — 9) Loksins undirgengst hann allar þær frekari ákvarðanir, er stjórn bókasafnsins framvegis viðist nauðsyn á að leggja, bæði til ítarligri reglusemis og frjálsari notkunar bókasafnsins, að því leyti, sem henta þykir og verða má. — 10) Fyrir þetta starf sitt fær hann það, sem honum nú er, eða framvegis verður af stjórn bókasafnsins, eptir efnum og ástandi þess, þarfyrir ákveðið. — Stjórn Íslands stiftisbókasafns, dag 4. Augusti [1] 1826.

Hoppe. Steingrímur Jónsson. Jón Þorsteinsson.
Ebbesen.

Instrux for Bibliothekaren ved Islands Stiftsbibliothek. — 1) Ham ere Nöglerne til Bibliotheket betroede, og han maa ei tilstede Uvedkommende Adgang til samme, og indestaaer i Eet og Alt for de Böger, der, forsynede med Bibliothekets paatrykte Stempel, samt Nummer, og derefter indförte i Cataloget, blive ham overleverede. — 2) Og i en dertil anskaffet Protokol anförer han strax alle til Bibliotheket skjenkede Bidrag med Givernes Navne, som og nye anskaffede Böger. — 3) Han holder sig de for Udlaan foreskrevne Regler efterrettelige, og indfinder sig til bestemt Tid paa Bibliotheket. — 4) Han indförer

[1]) saal. Originalen i Cancelliets Archiv. Aftrykket i Cataloget har Datum „5. August".

til at gjöre sig bekjendte med de Fremskridt, som i Videnskaberne ere gjorte i dèn senere Tid; ligeledes bör der da drages Omsorg for, at Bibliotheket forsynes med oeconomiske og andre for Almuen gavnlige Skrifter. — 2) Udlaanet bör skee paa den liberaleste og for Almeenheden gavnligste Maade til Enhver i Island. Vilkaarene, paa hvilke Böger kunne udlaanes, overlades til Directionen at bestemme, ligesom det og beroer paa den, at regulere det Fornödne i Henseende til den Tid, Bibliotheket bör staae aabent, og den Orden, der skal iagttages. 1826. 15. Novbr.

I Henseende til Bestyrelsen: — 3) Vi Underskrevne paatage os, indtil videre, Bestyrelsen af Bibliotheket; men da dette henhörer til de offentlige Stiftelser, staaer det desuden, som saadant, under Stiftsövrighedens Op-

i en dertil af Directionen authoriseret Bog, efter ham opgivet Schema, naar og til hvem Udlaan skeer, tilligemed Bogens Nummer, samt ligeledes naar den tilbageleveres. — 5) Han behandler Enhver paa en höflig og forekommende Maade, men holder strengt over, at de udlaante Böger i rette Tid tilbageleveres og ei beskadiges, og melder strax Directionen, naar saadan Uorden skulde finde Sted. — 6) Han aflægger Rigtighed til Directionen for Bibliotheket og de indkasserede Penge, naarsomhelst af samme forlanges, og fremlægger da Udlaans-Protokollen, samt Beviserne, til Eftersyn. — 7) Han sörger for, at Bögerne altid blive hensatte paa deres bestemte Plads, og ei komme i Uorden, og tillader ei Uvedkommende selv at udtage Böger af Hylderne. — 8) Ligeledes besörger han Feining og Vaskning, samt alt Andet, som hörer til Reenlighed og Orden. — 9) Endeligen underkaster han sig hvad nærmere Bestemmelser Directionen maatte finde sig foranlediget til at træffe i Henseende til Ordens Vedligeholdelse og en, saavidt muligt, hensigtsmæssig fri Afbenyttelse af Bibliotheket. — 10) Alt imod derfor at nyde, hvad ham nu er eller for Eftertiden, efter Bibliothekets Leilighed og Evne, vil blive af Directionen tilstaaet. — Directionen for Islands Stiftsbibliothek den 4. August 1826.

Hoppe. Johnsen. Thorstensen. Ebbesen.

1826. syn, der har at vaage over dets Opretholdelse, og aar-
15. Novbr. ligen til det kgl. Danske Cancellie at indsende Beretning om sammes Tilstand, samt Regnskab, med videre fornöden Forklaring. Naar Nogen önsker at udtræde af Directionen, har Stiftsövrigheden at udnævne nye Medlemmer, saaledes at samme altid bestaaer af i det mindste fire. - 4) Bibliothekar, og i sin Tid, naar fornödent findes, Casserer, vælges af Directionen, som meddeler dem den Instruction, de have at fölge, og bestemmer, efter Bibliothekets Leilighed, om nogen Godtgjörelse for Tid og Uleilighed kan tilstaaes dem; deres Regnskaber aflægges til Directionen, som reviderer samme, og tilsendes derefter Stiftsövrigheden til Decision og videre Befordring til det kgl. Danske Cancellie.

Directionen for Islands Stiftsbibliothek den 4. August[1] 1826.

Hoppe. Johnsen. Thorstensen. Ebbesen.

Grundvallar-ákvarðanir fyrir stiftisbókasafninu á Íslandi. — Til þess stöðugliga að geta framfylgt þeim tilgángi, er hafður var með grundvallan stiftisbókasafns á Íslandi, og hægra verði að sjá um þess varðveizlu og stjórnan, þegar stundir líða, álítum við nauðsyn á, að gjöra nokkrar ákvarðanir, sem við þykjumst vissir um að duga muni til þess, þegar þær stránglıga haldnar verða, og eru þær þannig:

Með tilliti til bókasafnsins sjálfs: — 1) þegar efni stiftunarinnar mega við útvegum nýrra bóka, skal jafnan gæta þess, hver not vísinda iðkendur geti þeirra haft, einkum til að kynna sèr framfarir þær, er í sèrhverri ment hafa að nyjúngu orðið: ber þá einnig að hafa umsjá fyrir, að bókasafnið eignist til hlítar búnaðarrit og önnur þvílík, sem almenníngi eru nytsamlig. — 2) Bóka-

[1]) i det i Cataloget over Islands Stiftsbibliothek meddelte Aftryk staaer saavel under den danske som den islandske Text Datum „5. August".

lánið á að verða á þann frjálsasta og almenníngi nytsamasta hátt, og öllum á Íslandi heimilt. Skilmálana fyrir bókaláninu er stjórninni á hendur falið að ákveða, líka er það undir henni komið, að gjöra þá ákvarðan, er við þarf um það, hvenær bókahirzlan á opin að vera, og um það annað, er gæta skal. 1826. 15. Novbr.

Með tilliti til forstöðu bókasafnsins: — 3) Við undirskrifaðir tökum að okkur fyrst um sinn stjórn bókasafnsins; en af því það er að telja meðal opinberra stiftana, er það í sjálfu sèr, auk þess, undir umsjón stiftisyfirvaldanna, sem gæta eiga þess varðveizlu, og árliga senda enu konúngliga Danska Cancellíi skýrslu um ástand þess, með reikníngi og annari skilagrein, er við þarf. Þegar einhver æskir að losast frá stjórninni, ber stiftisyfirvöldunum að velja á ný annan í staðinn, svo að aldrei sè færri en fjórir stjórnendur. — 4) Bókavörð ber stjórninni að velja, líka gjaldkera með tímanum, þegar hans þykir við þurfa, og gefur hún báðum reglugjörðir, sem þeir halda eiga, en ákveður eptir efnum bókasafnsins, hvort nokkur þóknan megi þeim veitast fyrir töf þeirra og starf, eða ekki. Þeir eiga að fá stjórninni skilagrein sína, yfirskoðar hún hana og sendir hana að því búnu stiftisyfirvöldunum til ályktunar og frekari leiðbeiníngar til ens konúngliga Danska Cancellíis.

Stjórn Íslands stiftisbókasafns, dag 4. Augusti 1826.

Hoppe. Steingrímur Jónsson. Jón Þorsteinsson.
C. W. Ebbesen.

Cancellie-Skrivelse til Biskoppen over Island, ang. **Andragende om Tillæg til Fagranes Præstegaard.** Khavn den 28. Novembr. 1826. — Canc. 1. Depart. Brevb. 1826, Nr. 2910. 28. Novbr.

Sognepræsten for Fagranæs og Söborg [d. e. Sjáfarborg] Menigheder i Islands Norder-Amt, Hr. Reykjalin, har i en til Cancelliet indsendt, med D. Höiærv.* Erklæring af 29. August sidstl. forsynet Ansögning anholdt

1826. om, at Gaarden Holakot med Fossaateig under Reyne-
28. Novbr. stads Klosters Gods m. m. maa tillægges Fagranæs Præstegaard, enten mod en moderat Afgift, eller som Erstatning for Jorden Meyerland (= Meyjarland), der ved Salg af de den forrige Bispestol Holum tilhörende Jorder skal være Præstegaarden frataget.

Det kgl. Rentekammer, med hvilket Cancelliet desangaaende har brevvexlet, har nu tilkjendegivet dette Collegium, at der fra Kammerets Side Intet haves imod, at Supplikanten, naar han önsker det, erholder fortrinlig Adgang til Bygsel paa Gaarden Holakot med Fossaateig, under de for disse Jorders Bortbygsling sædvanlige Vilkaar, samt at hans Andragende iövrigt vil komme under Afgjörelse ved den almindelige Sag, hvorefter Flere af Geistligheden i Island have anholdt om Godtgjörelse for det Tab, de formene at have haft ved Salget af ovennævnte Bispestols Jorder. — Hvilket man herved tjenstl. skulde tilmelde Deres Höiærv. til behagelig Bekjendtgjörelse for Supplikanten. — Det kgl. Danske Cancellie den 28. Novbr. 1826 [1].

2. Decbr. **Directionen** for Universitetet og de lærde Skolers Skrivelse til Stiftsövrigheden over Island, ang. **Bestemmelser for hvad der af islandske Studerende skal opgives til Examen Artium.** Khavn den 2. Decembr. 1826. — Original i Bispe-Archivet i Island. — Univ. Dir. Brevb. 1826, Nr. 1582.

Vedkommende Professorer af det philosophiske Fakultet have for denne Direction paaanket, at de, som dimitteres fra Island, hidtil ikke have angivet Arithmetik og Geometrie til Examen Artium, ligesom og, at de hyppigen angiver mindre Pensa i Græsk og Latin end Bekjendtgjörelse af 10. August 1818 byder.

[1]) s. D. Canc. Skriv. til Rentekammeret, hvorved Præstens Andragende med Bilage tilstilles Kammeret „til behagelig Afbenyttelse". Canc. 1. Depart. Brevb. sst.

I Anledning heraf har Directionen tilskrevet det philosophiske Fakultet, at, da en Lærer i Mathematik allerede i nogle Aar har været ansat ved Bessestad lærde Skole, kan den forhen bevilgede Fritagelse for at examineres i Mathematik ikke længere tilkomme de fra denne Skole Dimitterede. Hvad derimod angaaer den anden af fornævnte Punkter, da finder Directionen det, i Betragtning af, at de islandske Disciplers Skolegang af locale Grunde maa være mere indskrænket, end Tilfældet er i de lærde Skoler i Danmark, billigt, at dem fremdeles tilstaaes nogen Moderation i Henseende til de ved Bekjendtgjörelsen af 10. August 1818 foreskrevne Pensa af de gamle Autorer, hvorhos man dog forventer, at Skolens Lærere drage Omsorg for, at de Pensa, som de Dimitterede angive ved Examen, ikke staae for langt tilbage mod de, som fordres af andre Dimitterede. — I Henseende til dem, som privat dimitteres fra Island, har man overladt til det philosophiske Fakultet i de enkelte Tilfælde at bestemme, hvad der efter Omstændighederne bör præsteres i de mathematiske Examinationsfag.' — Dette meldes herved tjenstl. til behagelig Underretning og Bekjendtgjörelse for Lector Johnsen. — Den kgl. Direction for Universitetet og de lærde Skoler den 2. Decembr. 1826. 1826. 2. Decbr.

Directionen for Universitetet og de lærde Skolers Skrivelse til det philosophiske Fakultet, ang. **Fordringer til islandske Studerende ved Examen Artium.** Khavn den 2. Decbr. 1826. — Univ. Dir. Brevb. 1826, Nr. 1581. 2. Decbr.

De Herrer Professorer Thune og F. C. Petersen have til denne Direction indstillet, at det, da de, som dimitteres fra Island, hidtil ikke have angivet Arithmetik og Geometrie til Examen Artium, og da de tillige hyppigen angive mindre Pensa i Græsk og Latin end Bekjendtgjörelsen af 10. August 1818 byder, maatte foranstaltes bekjendtgjort for Vedkommende i Island, at

1826. bemeldte Forordning er gjeldende for dem ligesom for
2. Decbr. andre Dimittender.

Foranlediget heraf skulde Directionen tjenstl. melde, at da en Lærer i Mathematik alt i nogle Aar har været ansat ved Bessestad lærde Skole, kan Fritagelse for at examineres i Mathematik ikke længere tilstaaes de fra denne Skole dimitterede Disciple, men at Directionen derimod finder det billigt, at de ovennævnte Dimittender, i Betragtning af at Skolegangen i Island, ifölge locale Grunde, er indskrænket til kortere Tid, end Tilfældet er med Dimittender for de lærde Skoler i Danmark, fremdeles forundes nogen Moderation i Henseende til de Pensa af de gamle Autorer, som de ellers, overeensstemmende med Bekjendtgjörelsen af 10. August 1818, vare pligtige at angive. — Hvad angaaer de, som fra Island privat dimitteres, da vil man have det overladt til Fakultetet i de enkelte Tilfælde at bestemme, hvad der efter Omstændighederne bör præsteres i de mathematiske Examinationsfag. — Herom vil det Fornödne blive Stiftsövrigheden over Island tilkjendegivet. — Den kongel. Direction for Universitetet og de lærde Skoler den 2. Decembr. 1826.

15. Decbr. **Reskript** til Stiftamtmanden og Biskoppen over Island, ang. **Nedlæggelse af Capellet i Innri-Fagradal.** Khavn den 15. Decembr. 1826. — Original i Bispe-Archivet i Island. — Canc. 1. Depart. Registr. IX, 176b-177 (1826, Nr. 624). Coll. Tid. for 1826, S. 771—773. Fogtm. (Algreen-Ussing) VII. 11, 1. H., S. 415—416. P. Pètursson Hist. Eccl. Island., S. 251—252.

Frederik den Sjette &c. V. S. B. Os er af Vort Danske Cancellie allerund. blevet foredraget en Ansögning, hvori Proprietair Sigmund Magnusen til Indre-Fagredal i Staderhols Sogn, Dale Syssel under Vester-Amtet i Vort Land Island, allerund. har anholdt om, at det paa bemeldte Gaard værende Capel maa ned-

lægges og dets Instrumenta og Ornamenta, samt det 1826.
Tömmer, der af samme kunde være at erholde, maa 15. Decbr.
tillægges Buderdals Kirke i samme Syssel, imod at Supplikanten forpligter sig til aarligen at tilsvare vedkommende Præst den ham hidtil tilstaaede Indtægt af bemeldte Halvkirke.

Efter at Vi allern. have overveiet denne Sag med Din Os elskelig Vor Biskop over Island i denne Anledning afgivne Erklæring, som tilligemed Vort Rentekammers Betænkning og Sagens övrige Omstændigheder af bemeldte Vort Cancellie allerund. ere Os foredragne, give Vi Eder hermed tilkjende, at Vi hermed allern. ville have bevilget og tilladt, at det ommeldte Capel eller Halvkirke maa nedlægges, dog paa Vilkaar:

1) at Fagredals Menighed forenes med Staderhols Menighed. — 2) at Capellet med tilhörende Ornamenta og Instrumenta sælges ved offentlig Auction, efter at samme, som en offentlig Eiendom, er af Supplikanten enten afleveret i forsvarlig Stand, eller Aaboden — som bliver at bestemme af Herredsprovsten med tiltagne Mænd og udredes af Capellets Portions-Beholdning, forsaavidt samme tilstrækker — derfor erlagt. — 3) at den ved Auctionen indkommende Kjöbesum anvendes, tilligemed Capellets Portions-Beholdning — forsaavidt sidstnævnte ikke maatte medgaae til Capellets Istandsættelse eller Aabodens Udredelse — til Fordeel for de mest trængende Kirker i Vester-Amtet, efter Eders nærmere Bestemmelse. — 4) at vedkommende Præstekald Staderhol ved Eders Foranstaltning sikkres for nogetsomhelst Tab i Indkomster i Anledning af bemeldte Capels Nedlæggelse, og at Supplikanten i Særdeleshed forpligtes til at vedligeholde de 3 faste Qvilder, hvoraf Sognepræsten oppebærer de halve Smörleier, nemlig 30 Pd. Smör aarligen; og — 5) at hvilkensomhelst Capellets Jordeiendom henfalder til Proprietairen af Indre-Fagredal.

1826. Derefter I Eder allerund. have at rette, og Ved-
15. Decbr. kommende Saadant til Efterretning at tilkjendegive. — Befalende Eder Gud! Skrevet i Vor kgl. Residentsstad Kjöbenhavn den 15. Decembr. 1826.

16. Decbr. **General-Toldkammer-Circulaire** til alle Toldsteder i Danmark, ang. **Skibsafgifter m. m. for svenske og norske Skibe.** Khavn den 16. Decbr. 1826. — Dette Circulaire er ikke, saavidt vides, sendt til Island. — Original-Aftryk som „Circulaire" paa 1 Ark i Folio. — Tydsk: Circulaire til alle Toldsteder i Hertugdömmerne Slesvig og Holstein, udgivet under Datum 30. Decbr. 1826, i Original-Aftryk paa 2 Blade i 4to.

Under 2. Novbr. sidstl. er imellem Hans Majestæt Kongen af Danmark og Hans Majestæt Kongen af Sverrig og Norge afsluttet en saadan Handelstraktat, som vil erfares af de her vedföiede Exemplarer, hvoraf eet bliver, til Efterretning for alle Handlende og Söfarende, at opslaae paa Hovedcontoiret, og eet at opbevare i Toldstedets Archiv.

Da denne Traktat, efter Bestemmelsen i den 8. Artikel, træder i Kraft fra 1. Januar næstkommende, saa bliver fra den Tid alle indkommende og udgaaende svenske eller norske Skibe og Baade, af hvilkensomhelst Drægtighed, ligesom de i samme indladede Varer, at behandle aldeles lige med danske Skibe og sammes Ladninger, saavel i Henseende til de kongel. Skibs- og Vareafgifter, som i Henseende til de Præstationer, der tilfalde Communerne, Stiftelser eller enkelte Personer. Som en Fölge heraf ophörer fra ovennævnte Tid den ved Circulaire af 11. April 1823 paabudne Afgift af svenske Fartöier, ligesom Bestemmelsen i Circulairet af 22. Marts 1823 træder ud af Kraft. — Iövrigt bliver at iagttage:

1) Efter Traktatens 2. Artikel blive, som Undtagelse fra de foranstaaende Bestemmelser, svenske Skibe, naar

de maatte ankomme med Saltladninger, ved Indgaaende, saavel med Hensyn til Tolden som Skibsafgifterne, at behandle som uprivilegerede, ligesom ogsaa ved Udklareringen, naar de afgaae ballastede. Udgaae de derimod med Ladning, behandles de saavel med Hensyn til Skibs- som Vareafgifterne ved Udgaaende lige med indenlandske. At dette ikke gjelder om norske Fartöier, som indföre Salt, hvilke ved Indförselen af denne Varesort behandles ligesom naar de indföre andre Varer, bemærkes. — 2) Hvor der i Communeafgifterne ere anordnede forskjellige Störrelser for danske indenbyes og udenbyes Fartöier, beregnes Afgifterne for svenske og norske Fartöier lige med de sidstnævnte. — 3) Fyrafgiften efter Forordningen af 28. Mai 1825 § 7 Litr. e beregnes af svenske og norske Fartöier med den for indenlandske Skibe fastsatte Störrelse. — 4) Bestemmelsen i Plakaten af 5. Septbr. 1820 til Toldforordningens §§ 12 og 13, angaaende den indenrigske Fragtfart med Skibe af og under 15 Commercelæsters Drægtighed, er ikke ophævet ved Traktaten. — 5) Efter den 5. Artikel ere de danske Colonier, samt Grönland, Island og Færöerne, ikke indbegrebne under Traktatens Bestemmelser. Som en Fölge heraf kunne svenske og norske Skibe ikke gives Expedition til St. Croix, Grönland eller Færöerne. Til Island kunne de ikkun expederes, naar de til saadan Fart have erhvervet de i Forordn. af 11. Septembr. 1816 omhandlede Passe. — 6) Varer paa Transitoplag, indkomne i svenske og norske Fartöier som uprivilegerede, blive fra 1. Januar næstkommende at indklarere som indkomne med privilegeret Skib. — 7) Nærmere Instruction kan ventes meddeelt om, hvilke Documenter eller Beviisligheder der udfordres for at hjemle ankommende Skibe eller Fartöier den ved Traktaten tilsagte begunstigende Behandling. Indtil saadan Ordre modtages har Toldstedet efter Omstændighederne at söge den Oplysning, som kan erholdes, om de Skibe og Baade, der angives som svenske

1826. 16. Decbr.

1826. eller norske, virkeligen ere hjemmehörende i disse
16. Decbr. Lande. — General-Toldkammer og Commerce-Collegium den 16. Decembr. 1826.

20. Decbr **Kongelig Resolution** ang. **Erlæggelsesmaaden af Afgifterne af de offentlige Godser i Vester-Amtet.** Khavn den 20. Decembr. 1826. — I Rentekammerets Forestilling 12. Decembr. bemærkes, at for Öieblikket hörte til det kongelige Jordegods i Vester-Amtet: 1) Arnarstappens Ombud, bestaaende af 100 Gaarde; 2) Skogarstrands Ombud 9 Gaarde; 3) Isafjords Syssels Jorder 9 Gaarde; 4) Stranda Syssels og Skalholts Bispestols der usolgte Jorder, 25 Gaarde; 5) Bardastrands Syssels og Alptafjords Jorder, som vare for Öieblikket bortforpagtede, 14 Gaarde. Betalingsmaaden af Afgifterne af disse Jorder var efter Indförelsen af Capitelstaxterne vedbleven i den ældre Valuta, hvilken Erlæggelsesmaade var tilladt for en Tid af 2 Aar ved kgl. Resol. 9. Mai 1823. Men uagtet dette Tidsrum saaledes var udlöbet med Regnskabsaaret til Fardag 1825, var dog den samme Evaluation endnu fulgt i Regnskabet for Skogarstrands Ombud, og Rentekammeret anseer det for Öieblikket skadeligt at gjöre en Forandring heri. — Rentek. Relat. og Resol. Prot. 1826. B, Nr. 394.

Vi tillade allern., at det maa have sit Forblivende ved, at Landskylden for Skogarstrands Ombud i Islands Vester-Amt i det for Regnskabsaaret til Fardag 1826 aflagte Administrations-Regnskab er beregnet efter den gamle Evaluationsmaade, istedetfor efter Capitelstaxt; ligesom det og kan passere, hvis samme Evaluationsmaade skulde være anvendt for berörte Aar, med Hensyn til de andre Os tilhörende Godser i fornævnte Amt. Derhos bemyndige Vi allern. Vort Rentekammer til at samtykke i, at Leilændingerne paa samtlige bemeldte Godser endnu i 5 Aar, fra Udgangen af Regnskabsaaret til Fardag 1826 at regne, erlægge deres Landskyld, forsaavidt de ikke yde den in natura, med Penge efter den gamle Evaluationsmaade, nemlig med 1 Rbd. 57 Sk. Sölv for hver Væt af Fisk, eller, hvor Saadant hidtil

maatte befindes at have været Tilfældet, med Halvdelen in natura og den anden Halvdeel efter den gamle Evaluation, og, forsaavidt ingen anden lovgrundet Evaluation for noget enkelt Gods i Særdeleshed maatte finde Sted, med 4½ Sk. Sölv for hver Alen af anden Natural-Landskyld, hvilken Pengebetaling, saavel som Mandslaanet, der af Vedkommende svares, som hidtil, med 1 Rbd. Sölv, bliver at erlægge enten med Rede-Sölv, eller med Sedler og Skillemynt, efter den ved disse Afgifters rette Forfaldstid gjeldende Cours. — Kjöbenhavn den 20. Decembr. 1826[1]. 1826. 20. Decbr.

Cancellie-Plakat for Danmark, ang. **Afdragsrettens Ophævelse mellem Danmark** paa den ene og **Sverrig og Norge** paa den anden Side. Khavn den 27. Decembr. 1826. — Publiceret ved Landsoverretten i Island den 14. Juni 1827, og erklæret som gjeldende for Island ved Canc. Skriv. 5. Mai 1827. — Canc. 2. Depart. Registr. XXVII, 292 (1826, Nr. 1278). Original-Aftryk hos Schultz. Colleg. Tid. for 1826, S. 765—766. Qvart-Forr. for 1826, S. 90; Schou XIX, 365. — Islandsk: „Cancelli-Plakat fyrir Danmörku, áhrærandi aftekníngu afdráttarrèttarins á milli Danmerkur og konúngsríkjanna Svíaríkis og Norvegs", i den af den islandske Landsoverret ifölge Canc. Skriv. 2. August 1800 udgivne Samling af Forordninger m. v., Island vedkommende, S. 243—245. 27. Decbr.

Plakat for Danmark, angaaende Afdragsrettens Ophævelse mellem Danmark og Kongerigerne Sverrig og Norge.

---

[1]) Communication til Amtmanden over Vester-Amtet i Rentek. Skriv. til bemeldte Amtmand 27. Januar 1827 (Isl. Copieb. 6, Nr. 566), hvorved Rentekammeret ligeledes bevilger den Moderation med Hensyn til Landskylden, som her antydes, paa de samme 5 Aar, hvorimod det udtaler den Forventning, at Landskylderne ville fra Fardag 1831 og fremdeles derefter blive betalte enten in natura eller i Penge efter Capitelstaxt.

1826. 27. Decbr. Til den mellem Hans Majestæt Kongen af Danmark og Hans Majestæt Kongen af Sverrig og Norge under 2. Novbr. d. A. i Stockholm afsluttede Handels-Traktat er föiet en Separat-Artikel angaaende en gjensidig Ophævelse af Afdragsretten mellem bemeldte 3 Kongeriger, hvis Bestemmelser herved kundgjöres til Efterretning og behörig Iagttagelse.

Ligesom det ved den 8. Artikel af Fredstraktaten, sluttet i Jönköping den 10. Decembr. 1809, er fastsat, at Afdragsrettigheden mellem Kongeriget Danmark paa den ene og Kongeriget Sverrig paa den anden Side skulde være ophævet, forsaavidt som de tvende Kroner hidtil havde oppebaaret den eller ladet den oppebære, saaledes ere nu de tvende höie contraherende Parter komne overeens om, ikke alene at anvende den ovennævnte Bestemmelse paa Kongeriget Norge, saaledes at Afdragsrettigheden skal være aldeles ophævet mellem dette Kongerige og Kongeriget Danmark, men ogsaa at udstrække denne gjensidige Ophævelse til den Deel af Afdragsrettigheden, hvoraf Stæderne, Communerne eller andre private Övrigheder i visse Tilfælde ere i Besiddelse, og der ifölge heraf skal ophöre fra nu af at hæves fra nogen af Siderne, med Hensyn til de tvende Regjeringers gjensidige Undersaatter. — Iövrigt er det bestemt, at denne Udvidelse af den forhen mellem Rigerne vedtagne Afdragsfrihed skal træde i Kraft fra den 1. Januarii 1827. — Det kongel. Danske Cancellie den 27. Decembr. 1826.

1827. 17. Januar. **Capitelstaxt for Norder-Amtets fire Sysseler fra Medio Mai 1827 til samme Tid 1828.** Garði den 17. Januar 1827. — Islandsk: Original i det islandske Departement; jevnf. Sig. Hansen: „Um verðlagsskrár" i „Skýrslur um landshagi á Íslandi" I. 2, 234 ff.

Capituls-Taxti fyrir Húnavatns, Skagafjarðar, Eyjafjarðar og Norður sýslur í Íslands Norður-amti, gildandi frá miðju Maji mánaðar 1827 til sömu tíðar 1828. 1827. 17. Januar.

	Nafnverð. Rbd.	Rbsk.	á landsvísu hdr. Rbd.	Rbsk.	er því 1 al. Rbsk.
A. Nr. 1[1]	20	21	20	21	16
— 2	2	45	14	78	12
— 3	3	53	21	30	17
— 4	2	53½	20	44	16½
— 5	1	77½	21	66	17½
— 6	2	30	18	48	15
— 7	1	61½	16	39	13
— 8	13	61	13	61	11
— 9	10	81	14	44	11½
B. Nr. 10[2]	»	16	20	»	16
— 11	»	14	17	48	14
— 12[3]	»	13	16	24	13
— 13	»	14	17	48	14
C. Nr. 14	»	21½	6	54	5½
— 15	»	15½	9	66	8
— 16	»	20	6	24	5
— 17[4]	»	5½	6	84	5½
— 18	»	49	10	20	8
— 19	»	69	10	75	8½
— 20	»	25	31	24	25
— 21	»	16	20	»	16
D. Nr. 22	3	70	22	36	18
— 23	3	48	21	»	17
— 24[5]	3	14½	18	87	15
— 25	3	18	19	12	15
— 26	2	84	17	20	14
E. Nr. 27	1	3	15	45	12½
— 28	1	11	16	69	13½

[1]) Rubrikkerne ere fuldstændigen anförte i Capitelstaxten for Norder-Amtet 16. Januar 1826 (ovenf. S. 2—4). Coursen uangivet.

[2]) hvít ull, vel þvegin.

[3]) súrt smjör, vel verkað.

[4]) sjóvetlíngar.

[5]) smáfiskur.

1827.

17. Januar.

	Nafnverð. Rbd.	Rbsk.	á landsvísu hdr. Rbd.	Rbsk.	erþví 1 al. Rbsk.
E. Nr. 29	1	14	17	18	14
— 30	1	5	15	75	12½
F. Nr. 31	4	31	17	28	13½
— 32	3	9	18	54	15
— 33	2	52	15	24	12
— 34	2	28½	18	36	14½
— 35	1	73	21	12	17
— 36	2	7	12	42	10
— 37	»	6	15	»	12
G. Nr. 38	2	68½	16	27	13
— 39	»	26	10	80	8½
— 40	1	71½	20	90	17
— 41	»	54½	27	24	22
— 42[1]	»	68	»	»	13½
— 43	»	84½	»	»	17

Meðalverð á hverju hundraði og hverri alin í fyrtöldum landaurum verður:

Eptir Litr. A, eða fríðu	17.90½	14½
— B, — ullu, smjöri og tólg	17.78	14
— C, — ullar tóvinnu . . .	12.67½	10
— D, — fiski	19.69½	16
— E, — lýsi	16.28	13
— F, — skinnavöru	16.83	13½

En meðalverða summa allra landaura, skipt með 6, gjörir höfuðmeðalverð allra meðalverða

[hdr.] 16 Rbd. 85½ Sk. [og alin] 13½ Sk.

Garði þann 17. Januar 1827.

S. T. herra amtmanns
Johnssons vegna,
Björnsen.

Eptir constitution
H. Thorlacius.

18. Januar.

Capitelstaxt for Öster-Amtets to Sysseler, fra Medio Mai 1827 til samme Tid 1828. Garði den 18. Januar 1827. — Islandsk: Original i det

[1]) eitt dagsverk um heyslåttartímann.

islandske Departement; jevnf. Sig. Hansen: „Um verðlagsskrár" i „Skýrslur um landshagi á Íslandi" I. 2, 234 ff. 1827. 18. Januar.

Capituls-Taxti fyrir Norður- og Suður-Múla sýslur í Íslands austur-amti, gildandi frá miðju Maji mánaðar 1827 til sömu tíðar 1828.

	Nafnverð.		á landsvísu hdr.		er því 1 al.
	Rbd.	Rbsk.	Rbd.	Rbsk.	Rbsk.
A. Nr. 1[1]	23	37	23	37	18½
— 2	3	22	19	36	15½
— 3	3	61	21	78	17½
— 4	2	76	22	32	18
— 5	1	87	22	84	18½
— 6	2	58	20	80	17
— 7	1	56	15	80	13
— 8	16	84	16	84	13½
— 9	13	26	17	66½	14
B. Nr. 10[2]	»	16	20	»	16
— 11	»	14	17	48	14
— 12[3]	»	14	17	48	14
— 13	»	14	17	48	14
C. Nr. 14	»	22	6	84	5½
— 15	»	15	9	36	7½
— 16	»	23½	7	33	6
— 17[4]	»	5	6	24	5
— 18	»	45	9	36	7½
— 19	»	63	9	81	8
— 20	»	27½	34	36	27½
— 21	»	19	23	72	19
D. Nr. 22	3	29	19	78	16
— 23	3	38	20	36	16½
— 24[5]	3	45	20	78	16½
— 25	2	93	17	78	14
— 26	3	16	19	»	15

[1]) Rubrikkerne ere fuldstændigen anförte i Capitelstaxten for Norder-Amtet 16. Januar 1826 (ovenf. S. 2—4). Coursen uangivet.

[2]) hvít ull, vel þvegin.

[3]) súrt smjör, vel verkað.

[4]) sjóvetlíngar.

[5]) smáfiskur.

1827.

		Nafnverð.		á landsvísu hdr.		er því 1 al.
		Rbd.	Rbsk.	Rbd.	Rbsk.	Rbsk.
18. Januar.	E. Nr. 27	1	10½	16	81½	13½
	— 28	»	89	13	87	11
	— 29	»	89	13	87	11
	— 30	»	88	13	72	11
	F. Nr. 31	4	58	18	40	15
	— 32	3	57	21	54	17
	— 33	2	89	17	54	14
	— 34	2	5	16	40	13
	— 35	1	51	18	36	14½
	— 36	3	2	18	12	14½
	— 37	»	6	15	»	12
	G. Nr. 38	2	64	16	»	13
	— 39	»	32	13	32	10½
	— 40	2	58½	31	24	25
	— 41	»	62	31	»	25
	— 42[1]	»	84	»	»	17
	— 43	»	85	»	»	17

Meðalverð á hverju hundraði og hverri alin í fyrtöldum landaurum verður:

Eptir Litr. A,	eða fríðu	20.13	16
— B,	— ullu, smjöri og tólg	18.12	14½
— C,	— ullar tóvinnu	13.38	10½
— D,	— fiski	19.54	15½
— E,	— lýsi	14.58	11½
— F,	— skinnavöru	17.88½	14½

En meðalverða summa allra landaura, skipt með 6, gjörir höfuðmeðalverð allra meðalverða

[hdr.] 17 Rbd. 28 Sk. [og alin] 14 Sk.

Garði þann 18. Januar 1827.

S. T. herra amtmanns
Johnssons vegna,
Björnsen.

Eptir constitution
H. Thorlacius.

19. Januar. **Directionen** for Fonden ad usus publicos Skrivelse til Consistorial-Assessor Oddsen m. Fl.,

[1]) dagsverk um heysláttar tímann.

ang. **Understöttelse til en Udgave af Vidalins Postille.** Khavn den 19. Januar 1827. — Missive-Bog for Fond. ad usus publ. 22. Septbr. 1826 til 25. Marts 1828, S. 94—95. 1827. 19. Januar.

Paa Directionens allerunderd. Forestilling har Hans Majestæt Kongen under 23. Decembr. sidstl. allern. resolveret saaledes:

„Vi ville allern. have Consistorial-Assessor Oddsen, Cand. Theol. Gudmundsen, samt Studenterne Th. Helgesen og Th. Jonasen, forundt af Fonden ad usus publicos et rentefrit Laan af 600 Rbd. Sölvmynt, for at besörge en ny Udgave af Andagtsbogen ‚Vidalins postilla', imod at dette Laan tilbagebetales i Löbet af Aarene 1827 og 1828".

Hvilket herved meldes Dem til Efterretning i Anledning af Deres hertil indgivne Ansögning af 13. Septbr. d. A. — Den kgl. Direction for Fonden ad usus publicos den 19. Januar 1827.

Kongelig Resolution ang. **Foranstaltninger i Anledning af Kornmangel i Island.** Khavn den 30. Januar 1827. — I Rentekammerets Forestilling 26. Decbr. 1826 bemærkes, at Stiftamtm. Hoppe havde indsendt en Beretning fra Sysselmanden i Guldbringe Syssel, Finsen, angaaende Mangel paa Kornvarer, Hamp og Linegods i Kjöbstæderne i Guldbringe Syssel. Stiftamtmanden bemærker i den Anledning, at der med Hensyn til hele Sönderlandet gjaldt den samme Bemærkning. Han androg derfor paa, at der maatte blive opsendte i det mindste 2 Skibe til Sönderlandet, med omtrent 1600 Tdr. Madvarer, foruden Postskibet til Reykjavig, og desuden 1 Skib til Vestmannöerne. I Anledning heraf tilskrev Rentekammeret de söndenlandske Kjöbmænd, og af disse tilböd Jacobæus og Grosserer Nagel paa Sivertsens Vegne at ville lade en Slup afgaae til Havnefjord med Rug og Hamp, mod at Rugen, c. 500 Tdr., overlodes af de kongelige Beholdninger. Dette blev bevilget, mod Leverance in natura til en bestemt Tid, samt at Regjeringen betalte Fragt og Assurance. Desuden sendtes fra Flensborg 600 Tdr. og med Post- 30. Januar.

1827. skibet 400 Tdr. Af det förste Parti stilledes 60 Tdr. til Stift-
30. Januar. amtmandens Disposition. Efter at disse Foranstaltninger vare föiede, modtog imidlertid Kammeret fra Stiftamtmanden og fra Amtmanden i Vester-Amtet gjentagne Klager over Kornmangel, hvorfor Kammeret havde indgaaet en Contract med Capitain Muus om Opsendelsen af et Skib paa 33 Læster til Reykjavík eller Havnefjord, med 400 Tdr. Rug, som skulde leveres fra de kgl. Magaziner for 4 Rbd. Tönden contant, og paa Betingelse at blive solgt i Island for 5 Rbd. Tönden. Af Ladningen kunde Stiftamtm. disponere over 100 Tdr. til Indkjöbspriis. Naar Expeditionen var lykkelig tilendebragt, skulde Muus have Adgang til at erholde udbetalt 2000 Rbd., hvorimod Forliis og Havarie skulde være Kammeret uvedkommende. Ved denne Foranstaltning antoges Sönder-Amtet at være rigelig forsynet, hvorimod Klagerne fra Vester-Amtet ikke kunde afhjælpes, „da det, saaledes som og Amtmanden har anfört, ansees for umuligt herfra (Khavn) direkte at forsyne dette Amt med Kornvarer i indeværende Aar, da flere Handlende og Sökyndige have erklæret, at det ei kunde ventes, at Nogen vilde være villig til, paa denne Aarstid at foretage Expeditioner til de Havne, om hvis Beseiling her fornemmeligen kunde være Spörgsmaal". Det var derfor, at Kammeret havde maattet indskrænke sig til at overdrage Stiftamtmanden, at söge saavidt muligt at meddele Vester-Amtet noget af den Sönder-Amtet bevirkede Tilförsel. — Disse Foranstaltninger indstilles saaledes til Kongens Approbation. — Rentek. Relat. og Resol. Prot. 1827 A, Nr. 35.

Vi approbere allern. indbemeldte af Vort Rentekammer for Sönder-Amtet i Island trufne Foranstaltninger, som Öieblikkets Mangel paa Kornvarer sammesteds gjorde nödvendige.

I Henseende iövrigt til de Foranstaltninger, som Kammeret under indtræffende lignende Omstændigheder maatte finde sig foranlediget til for Fremtiden at træffe, ville Vi allern. at fölgende Hoved-Principer skulle lægges til Grund for dets Beslutninger:

1) at ingen Korn udsælges til lavere Priser end saadanne, der kunne bestaae med rimelig Handelsfordeel, for ikke at udelukke de Handlende fra Concurrencen i Henseende til Landets Forsyning med Korn. — 2) at hvad der efter befindende Omstændigheder maatte

uddeles til aldeles Trængende, skjænkes disse uden al Betaling, og at Uformuende, istedet for at erholde Korn til nedsatte Priser, hellere skjænkes en partiel Deel og derimod tilholdes med fuld Priis at betale hvad de endvidere behöve; og — 3) at der, for at opmuntre til Korn-Forsendelser til Island for privat Regning, naar Omstændighederne gjöre saadant nödvendigt, gives de Handlende, som ville foretage saadanne Afsendelser indtil et vist aftalt Qvantum Korns Belöb, Garantie for, at Kornet i Island, forsaavidt de Handlende ei kunne opnaae den Priis, der kan svare Regning, skal afkjöbes dem for Vor Kasses Regning til en passende Priis, imod at Kornet sættes til Vore derværende Amtmænds Disposition. — Kjöbenhavn den 30. Januar 1827. 1827. 30. Januar.

Cancellie-Skrivelse til Stiftamtmanden og Biskoppen over Island, ang. **Optagelse af et Nybyg paa Saudanæs Kirkes Grund.** Khavn den 3. Februar 1827. — Original i Bispe-Archivet i Island. — Canc 1. Depart. Brevb. 1827, Nr. 314. 3. Febr.

Sognepræsten til Saudanæs i Norder-Syssel, Stephan Einarsen, har i en hertil indkommen Ansögning, hvorover Hr. Stiftamtm. og D. Höiærv. under 2. Septbr. f. A. har afgivet Erklæring, anholdt om Tilladelse til at opbygge Huse paa den Saudanæs Kirke tilhörende Jord under Balafell i Thistilfjords Alminding.

Efter at man i denne Anledning har brevvexlet med det kgl. Rentekammer, skulde man herved tjenstl. tilmelde Hr. Stiftamtm. og D. Höiærv., til behagelig Efterretning og videre Bekjendtgjörelse, at, efter de i Sagen oplyste Omstændigheder, formener Cancelliet, at Sognepræsten Einarsens Begjæring ikkun kan afgjöres paa den af Hr. Stiftamtm. og D. Höiærv. foreslaaede Maade, nemlig, at der i Overeensstemmelse med Forordn. af 15. April 1776, om öde Jorders Optagelse i Island, efter at saavel Eieren og de paagrændsende Lodseiere

1827. 3. Febr. eller Lodsbrugere, som vedkommende Repstyrere paa Böigdelaugets Vegne, og övrige Vedkommende, paa lovlig Maade ere indkaldte og indvarslede, bör foranstaltes afholdt en lovlig Besigtigelses- og Udviisnings-Forretning over den optagende Gaard, ved Stedets Sysselmand, med tiltagende 4 Mænd, og under hvilken Forretning da saavel Supplikantens, som de övrige Paagjeldendes Paastande og Indsigelser, overeensstemmende med bemeldte Forordning, blive at paaskjönne og paakjende. — Det kongel. Danske Cancellie den 3. Februar 1827[1].

3. Febr. **Cancellie-Skrivelse** til Stiftamtmanden og Biskoppen over Island, ang. **Bjarnanæs Præstekalds Vilkaar.** Khavn den 3. Februar 1827. — Canc. 1. Depart. Brevb. 1827, Nr. 315.

Præsten til Bjarnanæs Menighed paa Island, Hr. Olavsen, har i en til Cancelliet indkommen, med Hr. Stiftamtm.' og D. Höiærv.' Erklæring af 22. og 18. Oktbr. f. A. forsynet Ansögning anholdt om, at enten Gaarden Bjarnanæs aldeles maatte blive Beneficium for Embedet, eller at han maatte entlediges med Pension.

Cancelliet har i denne Anledning brevvexlet med det kgl. Rentekammer, der i sin afgivne Svarskrivelse har yttret, at Kammeret, for Fölgernes Skyld, ikke finder det tilraadeligt, uden videre Godtgjörelse at henlægge Gaarden til Bjarnanæs Præstekald, og saaledes frafalde de den kgl. Kasse tilkommende Jordebogs-Indtægter af denne Gaard, men at der derimod ikke haves Noget imod, at bemeldte Hr. Olavsen, ligesom hidtil, fritages for ovenmeldte Afgifter, saalænge han forsvarligen udförer Administrationen af Bjarnanæs Ombud,

[1]) s. D. Canc. Skriv. til Rentekammeret, hvorved Underretning meddeles om det til Stiftamtmanden og Biskoppen i Island afgaaede Svar. Canc. 1. Depart. Brevb. sst.

og saaledes benytter Gaarden som Ombudslön. — Hvilket Cancelliet herved tjenstl. skulde tilmelde Hr. Stiftamtm. og D. Höiærv. til behagelig Bekjendtgjörelse for Supplikanten. — Det kongel. Danske Cancellie den 3. Februar 1827. 1827. 3. Febr.

Kongelig Resolution ang. **Betalingen for en Dövstum fra Island.** Khavn den 14. Februar 1827. — I Rentekammerets Forestilling 6. Februar berettes, at Fattigcommissionen for Stokkseyri Rep i Arnæs Syssel havde hos Cancelliet anholdt om, at en fattig dövstum 10 Aars gammel Dreng af bemeldte Rep, ved Navn Guðmundur Ögmundsson, maatte blive optaget i Dövstumme-Institutet i Kjöbenhavn. — Directionen havde erklæret, at der i Anstalten vare ledige Pladser, og havde paa Grund af Drengens Alder anbefalet ham til Optagelse, i hvilken Anledning Cancelliet havde forespurgt, om Betalingen, der var 86 Rbd. aarlig, ikke kunde udredes af Jordebogskassen, hvilket og Rentekammeret anbefaler, da Drengens Forældre vare fattige Bönderfolk, som ikke vare i Stand til at udrede Bekostningerne, og det for vedkommende Fattigvæsen vilde blive trykkende at overtage dem, samt tildeels ogsaa med Hensyn til, at Tilfælde af lige Beskaffenhed i Island höre til Sjeldenhederne. — Rentek. Relat. og Resol. Prot. 1827 A, Nr. 52. — Fogtm. (Algreen-Ussing) VII. 11, 2. H., S. 75. 14. Febr.

Vi bifalde allern., at den til den dövstumme Gudmund Ögmundsen fra Stocksores Rep i Arnæs Syssel paa Island medgaaende Sum for Ophold og Underviisning i Dövstumme-Institutet her i Staden udredes af den islandske Jordebogskasse. — Kjöbenhavn den 14. Februar 1827[1].

---

[1]) Denne Resolution er meddeelt Cancelliet ved Rentek. Skriv. 17. Marts 1827 (Rentek. Isl. Copieb. 6, Nr. 641), og derfra Amtmanden i Sönder-Amtet i Island (Stiftamtmanden) ved Canc. Skriv. 7. April 1827 (Canc. 1. Depart. Brevb. 1827, Nr. 947).

1827.
16. Febr.

Capitelstaxt for Sönder-Amtet fra Medio Mai 1827 til samme Tid 1828. Reykjavík 16. Februar 1827. — Islandsk: Original-Aftryk, besörget paa offentlig Bekostning. Viðeyjar klaustri 1827, 2 Blade i 4to., hvoraf Exemplar i det islandske Departement. Jevnf. Sig. Hansen: „Um verðlagsskrár" i „Skýrslur um landshagi" I. 2, 234 ff.

Capituls-Taxti fyrir Borgarfjarðar, Gullbríngu og Kjósar, Árness, Rángárvalla, Vestmannaeyja, Vestur- og Austur-Skaptafells sýslur, samt Reykjavíkur kaupstað, í Íslands suður-amti, gildandi frá miðju Maji mánaðar 1827 til sömu tíðar 1828.

	Nafnverð.		á landsvísu hdr.		er því 1 al.
	Rbd.	Rbsk.	Rbd.	Rbsk.	Rbsk.
A. Nr. 1[1]	18	72	18	72	15
— 2	2	68	16	24	13
— 3	3	72	22	48	18
— 4	2	78	22	48	18
— 5	1	84	22	48	18
— 6	2	63	21	24	17
— 7	1	84	18	72	15
— 8	13	72	13	72	11
— 9	9	36	12	48	10
B. Nr. 10	»	17	21	24	17
— 11	»	14	17	48	14
— 12	»	18	22	48	18
— 13	»	15	18	72	15
C. Nr. 14	»	22	»	»	»
— 15	»	18	11	24	9
— 16	»	40	»	»	»
— 17	»	5	9	36	7½
— 18	»	64	»	»	»
— 19	1	38	»	»	»
— 20	»	42	»	»	»
— 21	»	29	»	»	»
D. Nr. 22	3	52	21	24	17

[1]) Rubrikkerne ere fuldstændig anförte i Capitelstaxten for Sönder-Amtet 10. Febr. 1826 (ovenf. S. 9—12). Coursen uangivet.

1827. 16. Febr.

	Nafnverð. Rbd.	Rbsk.	á landsvísu hdr. Rbd.	Rbsk.	er því 1 al. Rbsk.
D. Nr. 23	2	78	16	84	$13\frac{1}{2}$
— 24	2	78	16	84	$13\frac{1}{2}$
— 25	2	68	16	24	13
— 26	3	12	18	72	15
E. Nr. 27	1	24	23	42	$18\frac{3}{4}$
— 28	1	26	23	72	19
— 29	1	20	22	63	$18\frac{1}{8}$
— 30	1	24	23	42	$18\frac{3}{4}$
F. Nr. 31	5	90	23	72	19
— 32	4	83	•	•	•
— 33	3	44	•	•	•
— 34	3	16	•	•	•
— 35	4	12	•	•	•
— 36	3	60	•	•	•
— 37	•	6	•	•	•
G. Nr. 38	3	25	•	•	•
— 39	1	72	•	•	•
— 40	1	78	•	•	•
— 41	1	31	•	•	•
— 42	•	60	•	•	•
— 43	•	77	•	•	•

Meðalverð á hverju hundraði og hverri alin í fyrtöldum landaurum verður:

Eptir Litr.	A, eða fríðu	18.72	15
—	B, — ullu, smjöri og tólg	20. »	16
—	C, — ullar tóvinnu . . .	10.30	$8\frac{1}{4}$
—	D, — fiski	18. »	$14\frac{2}{5}$
—	E, — lýsi	$22.81\frac{3}{4}$	$18\frac{9}{32}$
—	F, — skinnavörum . . .	23.72	19

En meðalverða summa allra landaura, skipt með 6, gjörir höfuðmeðalverð allra meðalverða

[hdr.] 18 Rbd. 90 Sk. [og alin] 15 Sk.

Þegar meta skal fyrtalda landaura til hundraðs, verður: Eptir Litr. A: hver kýr snemmbær við hundrað . . . . . [o. s. v. see Taxt 10. Februar 1826] . . . . . 4 fjórðúngar nautaskinna, hundrað.

Reykjavík þann 16. Februar 1827.

Hoppe. Steingrímur Jónsson.

1827. 17. Febr. **Rentekammer-Skrivelse** til Amtmanden i Vester - Amtet, Thorsteinson, ang. **Benyttelsen af Jorden Grund ved Grundarfjord.** Khavn den 17. Februar 1827. — Rentek. Isl. Copieb. 6, Nr. 591.

Efter at være ved Hr. Amtm.s behagelige Skrivelse af 12. Decbr. 1825 underrettet om de Grunde, hvorefter De har antaget at Faktor Helgesen og Kjöbmand Kolbeinsen, som for Tiden eneste Borgere i Grönnefjords (= Grundarfjord) Kjöbstæd, maae være berettigede til at benytte den til Kjöbstaden henlagte Gaard Grund uden Afgifts Svarelse, skulle vi ikke undlade herved tjenstl. at melde Hr. Amtm. til behagelig Efterretning, at uagtet Kammeret ikke skjönner rettere, end at det maa antages, at Jorden er i sin Tid skjænket til den paatænkte Kjöbsted qua Commune, og ikke til hver enkelt Borger, som der maatte etablere sig, saa haves dog, efter de meddelte Oplysninger, ikke Noget imod, at det nu indtil videre haver sit Forblivende med, at Jorden uden Afgift benyttes af forbemeldte tvende Handlende, samt under det Vilkaar, at de nye Borgere, som muligen der maatte nedsætte sig, have lige Adgang med disse til at benytte bemeldte Jord. — Rentekammeret den 17. Februar 1827.

17. Febr. **Rentekammer-Skrivelse** til Stiftamtmand Hoppe, ang. **Udskiftning af Udmarker paa Alptanæs.** Khavn den 17. Februar 1827. — Rentek. Isl. Copiebog 6, Nr. 592.

Ved Hr. Stiftamtm.s behagelige Skrivelse af 4. April f. A. har Kammeret modtaget herved tilbagefölgende Andragende med Bilage, hvori Repstyrer Jörund Olavsen paa Hlid paa Alptanæs deels anholder om, at den Udmark, som udeelt benyttes af Indbyggerne i Alptanæs Rep baade til Törveskjær og Græsgange for deres Creaturer, maatte blive skiftet mellem de samtlige dertil berettigede Gaarde, deels ogsaa paastaaet, at nogle af

de til den forhenværende Kongsjord Svedholt liggende Hjaleier ere byggede paa den ikke udskiftede fælles Grund, uden at dertil er af Hans Majestæt, som Eier af de tilgrændsende Jorder, givet Tilladelse. 1827. 17. Febr.

I Anledning heraf skulde vi ikke undlade at melde Hr. Stiftamtm., til behagelig Efterretning og Bekjendtgjörelse for Vedkommende, at i Henseende til den ansögte Udskiftning finder Kammeret, efter de oplyste Omstændigheder, sig ikke beföiet til at foranledige samme foretaget for kongelig Regning, men maa, denne Sag betræffende, henholde sig til vor Skrivelse til forhenværende Stiftamtmand Moltke af 14. Febr. 1824. Hvad derimod angaaer den Misbrug af bemeldte Jorder, som enten af Eieren af Svedholt eller Andre maatte være eller blive foretaget, da forventes det Fornödne i saa Henseende af Hr. Stiftamtm. paaseet, ligesom vi ogsaa tjenstl. maae overlade til Dem at træffe saadanne Foranstaltninger, at det kgl. Jordegods derved paa behörig Maade sikkres sine Rettigheder. Slutteligen undlade vi ikke at melde, at det af Adjunkt Gunlögsen optagende Situations-Kort over Bessestads Sogn, som Sysselmand Finsen i sin Skrivelse til Hr. Stiftamtm. anförer at have med Sagen tilsendt Dem, vedfulgte ikke Deres Skrivelse til Kammeret, og ligeledes maae vi herved anmode Dem om, i Overeensstemmelse med hvad der i saa Henseende er befalet, for Fremtiden at lade fölge en dansk Oversættelse af de i det islandske Sprog forfattede Ansögninger og andre Documenter, som henhöre til Sagerne Rentekammeret den 17. Februar 1827.

Cancellie-Skrivelse til Amtmanden over Nord- og Öster-Amtet, ang. **Forslag til Forandringer i Lovgivningen om Delinquentsager.** Khavn den 17. Februar 1827[1]. — Canc. 3. Departem. Brevbog 1827, Nr. 444 (blank i Brevbogen). 17. Febr.

[1]) jevnf. Canc. Skriv. 22. Septbr. 1827.

1827. Foranlediget af et Forslag fra Etatsraad og Lands-
17. Febr. overrets-Assessor Einarsen, om nogle Forandringer i det provisoriske Reskript af 25. Juli 1808, ang. Delinquent-Sagers Forfölgning m. m. i Island, har Stiftamtmand Hoppe, ved at tilstille Cancelliet adskillige derover indhentede Betænkninger, andraget paa. at dette Reskript, naar det var blevet modificeret efter disse Betænkninger, maatte samles med Bestemmelserne i Reskr. af 3. Mai 1816 og 21. Mai 1823 i en ny almindelig Anordning, der kunde trykkes med vedföiet Oversættelse i det islandske Sprog.

Forinden Cancelliet i Anledning heraf foretager videre, önsker man om enkelte Punkter at modtage Hr. Amtm.* nærmere Tanker.

Det er, blandt Andet, blevet bemærket, at Reskriptets § 7, forsaavidt den refererer sig til det ellers ikke for Island gjeldende, saavel med For. af 20. Febr. 1789, som med selve Indholdet af hiin § i Reskr. af 25. Juli 1808 uovereensstemmende, samt endog ved Reskr. af 15. Oktbr. 1783 mærkelig forandrede Reskr. af 2. Mai 1776 for Finmarken, giver Anledning til adskillige Tvivl og Forviklinger. Cancelliet finder det derfor tjenligt, ved en ny Lovbestemmelse at fastsætte Straffen for Tyverie og Hælerie, uden at Reskr. af 25. Juli 1808 § 7 derved videre vil komme i Betragtning, end forsaavidt Straffen i visse Tilfælde forvandles til Pidskning, i hvilken Henseende dog den i sidstmeldte Reskript fastsatte Grændse for Slagenes Antal ikke længere er anvendelig, da Reskr. af 3. Mai 1816 alene herfor bör tjene til Regel.

Cancelliet anseer det derimod tvivlsomt, om det da vilde være fornödent at gjöre nogen særlig Bestemmelse for Island med Hensyn til det saakaldte Nödtyverie. Skjöndt den i Reskr. 2. Mai 1776 udtrykkelig hjemlede Grundsætning, hvorefter Tyvsstraf bortfalder, naar Nogen i uafværgelig Nöd, for at frelse sit Liv, bemægtiger sig anden Mands Gods, ikke kan opgives, ligesom den og

udtrykkelig er anerkjendt i de ældre norske og islandske Love, og hvorhos der ogsaa findes Spor af samme i den almindelige Landslov, saa bör denne Sætning dog kun anvendes med den störste Varsomhed, og holdes inden de snævreste Grændser, og den Frygt turde ikke være ugrundet, som flere Embedsmænd have yttret, om, at der i Island gjöres en Anvendelse deraf, som kunde være betænkelig for Eiendoms - Sikkerheden. Det er ogsaa aldeles overeensstemmende med Sagens Natur, at den, der i et sandt Nödstilfælde maatte være i den Nödvendighed, hommelig at bemægtige sig en Andens Ting, uden Ophold bör anmelde dette Foretagende, og, forsaavidt det staaer til ham, erstatte Skaden, hvilket sidste Reskr. af 2. Mai 1776 endog udtrykkelig paalægger ham; ligesom dette og, saafremt han dertil maatte mangle Evne, rettelig maa paaligge det Distrikt, hvor han er forsörgelsesberettiget, idet han blot, formedelst en Nöd, der undskylder denne Handling, har selv sat sig i Besiddelse af det, Distriktet var pligtigt at yde ham. 1827. 17. Febr.

Skjöndt nu Reskr. af 2. Mai 1776 ogsaa vilde tabe sin Anvendelse i Island, naar Reskr. af 25. Juli 1808, saaledes som almindelig önskes, blev ophævet, paa det nær, som ved en ny Anordning maatte gjentages, kunde det dog hænde, at Principet om det saakaldte Nödtyveries Tilladelighed, der ikke hviler paa hiint Reskript alene, kunde i Island allerede have grebet saa meget om sig, at en udtrykkelig Lovbestemmelse om denne Gjenstand, som Lovgiveren under andre Omstændigheder gjör klogest i at forbigaae, kunde være fornöden. Denne kunde da maaskee, i Forbindelse med hvad der ellers bestemmes, lyde saaledes:

Omendskjöndt den i Reskr. af 2. Mai 1776 forkyndte Grundsætning, at det ei skal straffes som Tyverie, naar Nogen af uafværgelig Nöd bemægtiger sig Andens Gods, fremdeles bliver i Kraft, saa vil det dog være nöie at iagttage, at denne Grundsætning, der i de sædvanlige borgerlige Forhold er uden al Anvendelse, kun

1827. bör komme i Betragtning i saadanne overordentlige Til-
17. Febr. fælde, hvor sligt Indgreb i Andres Eiendomme er umiddelbar nödvendigt til Livets Frelse, og Gjerningsmanden, saavel i Henseende til det han tager til sig, som Maaden hvorpaa han udförer det, ikke gaaer videre end Nödvendigheden for hiint Öiemeeds Opnaaelse uomgjængelig fordrer; og ligesom det derhos er hans Pligt, snarest muligt at erstatte Eieren sit Tab, hvilken Pligt, saafremt han dertil mangler Evne, vil i hans Sted paaligge det Fattigdistrikt, hvorunder han er forsörgelsesberettiget, saa bör han og, saasnart sligt Tilfælde er indtruffet, uopholdelig, og i det seneste inden 8 Dage, anmelde saadant, enten for Eieren, eller for Sysselmanden, eller Repstyreren, samt endeligen meddele enhver Oplysning om Sagens Omstændigheder, der maatte blive ham affordret. Forsömmer han dette, har han i ethvert Tilfælde, hvor Sagens Omstændigheder ere tvivlsomme, Formodningen imod sig.

Cancelliet maa, med Hensyn til alt Foranförte, tjenstlig udbede sig Hr. Amtm.' Betænkning behagelig meddeelt, om slig Bestemmelse maatte være nödvendig eller tilraadelig, eller om det ikke, til at afværge de Misbrug, som den i det ved Reskr. af 25. Juli 1808 paaberaable Reskr. af 2. Mai 1776 antagne Grundsætning ved Anvendelsen kunde anledige, kunde være nok, at Intet derom blev gjentaget i den Anordning, hvorved begge disse Reskripter sættes ud af Kraft. — Ligeledes önsker Cancelliet at modtage Deres Tanker, om og hvorvidt det, uanseet at Canc. Skriv. af 24. Febr. 1816 har erklæret Plak. af 12. Juni 1812 for gjeldende i Island, maatte være gavnligt, at Leiermaal i Island belægges med Straf. — Endelig maa Collegiet tjenstl. udbede sig Hr. Amtm.' behagelige Yttringer over det i vedlagte, af Assessor Thorarensen afgivne Erklæring, indeholdte Forslag, angaaende en Modification i den hidtil paa Island in specie for förste Gang begaaet Tyverie gjeldende Straf, hvilket Forslag, naar dets Anvendelse iövrigt kan bestaae med

locale Forhold, synes at fortjene Opmærksomhed. — Med Svaret önskes Bilaget tilbage. — Det kongelige Danske Cancellie den 17. Februar 1827. 1827. 17. Febr.

Capitelstaxt for Vester-Amtet fra Medio Mai 1827 til samme Tid 1828. Vester-Amt. 20. Februar 1827. — Islandsk: Original-Aftryk som Schema, trykt hos Schultz i Kjöbenhavn og udfyldt ved Udfærdigelsen med de passende Tal, 2 Blade i 4to, hvoraf Exemplar haves i det islandske Departement; jevnf. Sig. Hansen: „Um verðlagsskrár" i „Skýrslur um landshagi á Íslandi" I. 2, 234 ff. 20. Febr.

Capituls-Taxti fyrir Mýra og Hnappadals, Snæfellsness, Dala, Barðastrandar, Ísafjarðar og Stranda sýslur í Íslands vestur-amti, gildandi frá miðju Maji mánaðar 1827 til sömu tíðar 1828.

Vöru og aura tegundir.	Nafnverð. Rbd.	Rbsk.	á landsvísu hdr. Rbd.	Rbsk.	er því l al. Rbsk.
A. Nr. 1[1]	21	14	21	14	17
— 2	3	17	19	6	15
— 3	4	15	24	90	20
— 4	3	9	24	72	20
— 5	1	91	23	36	19
— 6	2	84	23	»	18
— 7	1	88	»	»	»
— 8	13	4	13	4	10½
— 9	9	91	13	25	10½
B. Nr. 1	»	16	20	»	16
— 2	»	13	16	24	13
— 3	»	16½	20	60	16½
— 4	»	16	20	»	16
C. Nr. 1	»	»	»	»	»
— 2	»	14½	9	6	7¼
— 3	»	25½	»	»	»
— 4	»	4½	8	42	7
— 5	»	50	»	»	»

[1]) Rubrikkerne ere fuldstændig anförte i Capitelstaxten for Vester-Amtet 20. Febr. 1826 (ovenf. S. 12—15). Coursen uangivet.

1827.
20. Febr.

Vöru og aura tegundir.	Nafnverð. Rbd.	Rbsk.	á landsvísu hdr. Rbd.	Rbsk.	er því 1 al. Rbsk.
C. Nr. 6	»	94	»	»	»
— 7	»	23½	»	»	»
— 8	»	20	»	»	»
D. Nr. 1	3	9	18	54	15
— 2	2	88	17	48	14
— 3	2	67	16	18	13
— 4	2	34	14	12	11
— 5	2	45	14	78	12
E. Nr. 1	1	12	16	84	13½
— 2	1	12	16	84	13½
— 3	1	9	16	39	13
— 4	1	2½	15	37	12
F. Nr. 1	3	93	15	84	13
— 2	3	19	»	»	»
— 3	2	21	»	»	»
— 4	2	15	»	»	»
— 5	1	64	»	»	»
— 6	2	44	»	»	»
— 7	»	5	»	»	»
G. Nr. 1	3	»	»	»	»
— 2	»	»	»	»	»
— 3	1	71	»	»	»
— 4	1	31	»	»	»
— 5	»	58	»	»	»
— 6	»	85	»	»	»

Meðalverð á hverju hundraði og hverri alin i fyrtöldum landaurum verður:

Eptir Litr.	A, eða fríðu	20.31	16¼
—	B, — ullu, smjöri og tólg	19.21	15⅓
—	C, — ullar tóvinnu . . .	8.72	7
—	D, — fiski	16.23	13
—	E, — lýsi	16.37	13
—	F, — skinnavörum . . .	15.84	13

En meðalverða summa allra landaura, skipt með 6, gjörir höfuðmeðalverð allra meðalverða

[hdr.] 16 Rbd. 13 Sk. [og alin] 13 Sk.

þegar meta skal fyrtalda landaura til hundraðs, verður: 1827.
Eptir Litr. A: hver kýr snemmbær við hundrað . . . . . 20. Febr.
[o. s. v. som i Taxt 20. Febr. 1826, ovenf. S. 12—15] . . .
4 fjórðúngar nautsskinna, hundrað.

Íslands vestur-amts contoiri, þann 20. Februar 1827.
Thorsteinson. Guðmundur Jónsson.

Reskript til Stiftamtmanden og Amtmændene 21. Febr.
i Island, ang. **Ophævelse af Forpligtelsen for fattige Börn at tjene i Reppen.** Khavn den 21. Febr. 1827. — Canc 3. Dep. Registr. 1827, 36 (Nr. 150). Coll. Tid. 1827, S. 169—173 (med Motiver); Fogtman (Algreen-Ussing) VII. 11, 2. H., S. 101—102 (med Anmærkning efter de i Collegial-Tidenden anförte Motiver); P. Pètursson, Hist. Eccl. Island., S. 252. — Islandsk: Uddrag i Sunnanpóst. (Viðey 1835. 8vo.) 1835. I, 43.

Frederik den Sjette &c. V. S. B. (V. G.). Os er af Vort Danske Cancellie allerund. foredraget, hvorledes Bestemmelsen i § 11 af For. 3. Juni 1746 om Hustugten paa Vort Land Island findes mindre hensigtsmæssig, forsaavidt det deri er fastsat, at Börn, som opdrages af Almisser og Andres Godhed, naar de tilvoxe, ei maae fæste sig bort i et andet Distrikt, saalænge de kunne faae forsvarlig Tjeneste i den Rep, hvor de ere opdragne. Efter at have taget denne Sag, tillige med de allerund. anförte Grunde, i allerhöieste Overveielse, give Vi Dig hermed tilkjende, at Vi allern. ville have ommeldte Bestemmelse i den 11. § af For. 3. Juni 1746 ophævet. — Derefter Du Dig allerund. haver at rette og det Fornödne i Overeensstemmelse hermed at foranstalte. Befalende Dig Gud! Skrevet i Vor kongel. Residentsstad Kjöbenhavn den 21. Februarii 1827.

Cancellie-Plakat ang. **unge Forbryderes Hendömmelse til Tugthus-Arbeide istedenfor Fæstning.** 27. Febr.

1827. 27. Febr. Khavn den 27. Februar 1827. — Publiceret ved Landsoverretten i Island den 14. Juni 1827 og i Synodalforsamlingen i Reykjavík i Juli s. A., men erklæret „ligefrem anvendelig" i Island ved Canc. Circ. 27. Mai 1828. — Canc. 2. Departem. Registr. XXVIII, 43 (1827, Nr. 179*). Original-Aftryk hos Schultz. Colleg. Tid. for 1827, S. 153—156 (med Motiver). Qvart-Forr. for 1827, S. 24; Schou XIX, 401. — Islandsk: trykt i den af den islandske Landsoverret ifölge Canc. Skriv. 2. August 1800 udgivne Samling af de Island vedkommende Love og Anordninger m. v., S. 245; Udtog i Sunnanpóst. 1835, S. 43—44.

Plakat, angaaende Forbryderes Hendömmelse til Tugthus- eller Forbedringshus-Arbeide istedetfor til Fæstnings-Arbeide, naar de, förend de have fyldt det 20de Aar, sættes under Tiltale.

Paa Cancelliets allerund. nedlagte Forestilling har det behaget Hans Majestæt, ved allerh. Resolution af 14. d. M., allern. at befale:

„At unge Mennesker, der förend de have fyldt deres 20de Aar sættes under Tiltale for Forbrydelser, der efter Anordningerne vilde medfört Straf af Fæstnings-Arbeide, herefter skulle dömmes til Tugthus-Arbeide, saafremt de have gjort sig skyldige til Arbeide for Livstid, eller forbrudt deres Ære, og til Forbedringshus-Arbeide i de Tilfælde, hvor de have paadraget sig foranförte Straf paa en vis Tid og uden Ærens Tab".

Hvilket herved kundgjöres til alle Vedkommendes Efterretning og allerund. Efterlevelse. — Det kgl. Danske Cancellie den 27. Februar 1827.

3. Marts. **Cancellie-Skrivelse** til Amtmanden over Islands Nord- og Öster-Amt, ang. **Handel med ustemplede Spillekort.** Khavn den 3. Marts 1827. — Canc. 3. Depart. Brevb. 1827, Nr. 561. Fogtm. (Algreen-Ussing) VII. 11, 2. H., S. 116.

Foranlediget af den med Hr. Amtm.s Skrivelse af 13. Decbr. 1825 indkomne Forespörgsel fra Kammer-

assessor og Sysselmand Tvede, om Plak. af 29. August 1818, ang. Straffen for Handel med eller Brugen af ustemplede Spillekort, kan ansees gjeldende i Island, skulde man, efter herom at have brevvexlet med det kgl. Rentekammer, til behagelig Efterretning og videre Bekjendtgjörelse tjenstlig melde, at Anordningerne imod Brugen af ustemplede Spillekort ikke kunne ansees gjeldende i Island, hvor Stempel-Afgifter ikke ere paabudne. — Det kgl. Danske Cancellie den 3. Marts 1827. 1827. 3. Marts.

Forordning for Danmark, ang. **Höiesterets-Advokaters Salair** m. v. Khavn den 7. Marts 1827[1]. — Publiceret ved Landsoverretten i Island den 14. Juni 1827, men ikke i Synodalforsamlingen i Reykjavík. — Canc. 2. Departem. Registrant XXVIII, 49 (1827, Nr. 207). Original-Aftryk hos Schultz. Coll. Tid. 1827, S. 193—201 (med Motiver). Qvart-Forr. for 1827, S. 26—28; Schou XIX, 401—403. — Islandsk: Udtog i Sunnanpóst. 1835, S. 44. 7. Marts.

Forordning for Danmark, om Salarium for Höiesterets-Advokaterne og Landsoverrets-Prokuratorerne i de Justits-Sager, hvilke de udföre som Actores.

Vi Frederik den Sjette &c. G. V.: Da Vi have bragt i Erfaring, at det med befalede Sagers Udförelse forbundne Arbeide, hvorfor der allerede ved Forordn. af 24. Oktbr. 1806 blev forundt Underrets-Prokuratorerne Betaling, i de senere Aar er i en betydelig Grad blevet byrdefuldere for Höiesterets-Advokaterne og Landsoverrets-Prokuratorerne i Danmark, end det tilforn har været, saa have Vi taget under Overveielse, om ikke Forordningens Bestemmelser ganske eller tildeels kunde være at udvide til Bedste for disse Embedsmænd. Imidlertid have Vi, efter alle Forholds nöiagtige Overveielse, ikke anseet det nödvendigt, at give dem Ret til Salarium i fornævnte Sager i det samme Omfang, som det, hvori saadan Ret ved Forordn. af 24. Oktbr. 1806

[1]) Reskr. 21. Decbr. 1831; Plak. 9. Mai 1855.

1827. 7. Marts. er blevet Underrets-Prokuratorerne tilstaaet, men have fundet det tilstrækkeligt, til deres Kaars Forbedring, at sikkre dem nogen Godtgjörelse i de Justitssager, hvilke de udföre som Actores. — Thi byde og befale Vi herved som fölger:

1) Advokaterne ved Vor Höiesteret, saavel som de ved Vor Lands-Over- samt Hof- og Stadsret i Kjöbenhavn, og ved Vor Landsoverret i Viborg ansatte Prokuratorer, bör for Fremtiden nyde Salarier i Justitssager, forsaavidt de, som Actores, udföre samme; hvilke Salarier blive at bestemme af vedkommende Retter ved Sagernes Paakjendelse. — 2) Da Salariet ikke er bestemt til at indeholde en fuldstændig Betaling for Sagförernes Arbeide i Actions-Sager, men kun nogen Godtgjörelse for det ved Tidsomstændighederne foraarsagede Misforhold imellem deres Fordele og Byrder, saa skal det for Höiesterets-Advokaterne kun være 10 Rbd. Sölv i aldeles korte og simple Sager, men i Sager af större Omfang forhöies indtil 30 Rbd. Sölv, og for Prokuratorerne ved Overretterne i Danmark 5 Rbd. Sölv i korte og simple Sager, men i Sager af större Omfang forhöies indtil 15 Rbd. Sölv. — 3) De Salarier, som saaledes tilkjendes Sagförerne, blive, naar de ikke kunne erholdes hos de Domfældte, at udrede af den Kasse, som efter enhver Sags Beskaffenhed, i Overeensstemmelse med Anordningerne, maa bæro de övrige med Sagen forbundne Omkostninger. — 4) Derimod skulle Höiesterets-Advokaterne og Prokuratorerne ved Overretterne i Danmark fremdeles, som hidtil, uden nogen Godtgjörelse udföre de Sager, hvori de beordres som Defensores, ligesom det og i de Sager, som det befales dem at udföre ifölge beneficia paupertatis eller processus gratuiti, vil have sit Forblivende ved den Adgang til Salarium af den tabende Modpart, som Forordn. af 3. Junii 1796 § 42 hjemler dem, uden at det Offentlige i noget Tilfælde maa bebyrdes med Salarium til fornævnte Sagförere i dette Slags Sager. — Hvor-

efter alle Vedkommende sig allerund. have at rette. — Givet i Vor kgl. Residentsstad Kjöbenhavn den 7. Marts 1827. 1827. 7. Marts.

Rentekammer-Circulaire til Stiftamtmanden og Amtmændene i Island, ang. **Vedblivelse af Fiskepræmier i eet Aar.** Khavn den 10. Marts 1827. — Rentek. Isl. Copieb 6, Nr. 608—610. 10. Marts.

Med Hensyn til, at de 10 Aar, i hvilke der ved allerhöieste Resolutioner af 12. Februar 1817 og 15. April 1818 er udlovet Præmie for Skibe fra 8 til 15 Commercelæster, som udredes til Fiskerie under Island, ere ved forrige Aars Udgang udlöbne, har Kammeret paa forventet allern. Approbation tilladt, at Adgang til ovennævnte Præmie maa endnu for indeværende Aar under de sædvanlige Betingelser staae aaben for Vedkommende, hvilket vi ikke skulle undlade herved at communicere Hr. Stiftamtm. (Amtm.) til behagelig Efterretning og Bekjendtgjörelse i Sönder-Amtet (N. N. Amtet), ved derhos at udbede os Deres behagelige Betænkning snarest muligen meddeelt, om og hvorvidt det kunde ansees hensigtsmæssigt, at en lige Præmie blev paany tilstaaet fra næste Aars Begyndelse. — Rentekammeret den 10. Marts 1827.

Rentekammer-Skrivelse til Amtmanden over Nord- og Öster-Amtet, Grimur Johnsson, ang. **Indsvindings-Procenter paa Smör af Klostergodserne.** Khavn den 10. Marts 1827. — Rentek. Isl. Copieb. 6, Nr. 629. 10. Marts.

I Anledning af det med Hr. Amtm.' behagelige Skrivelse af 20. f. M. modtagne Andragende fra Administrator Christian Johnsen, hvori han anholder om at godtgjöres 5 pCt. eller 52 Rbd. 86 Sk. Repræ-

1827. sentativer for Indsvinding paa Qvildeleiesmörret af
10. Marts. Munkethveraa Klostergodses nordre Part og Norder Syssels Ombudsjorder for Aarene 1819 til 1825 incl., skulde vi tjenstl. anmode Hr. Amtm. om, at tilkjendegive bemeldte Administrator Johnsen, at dette hans Andragende ikke kan bevilges. Forsaavidt derimod Qvildeleiesmörret i Fremtiden leveres af Yderne in natura, og igjen paa lige Maade tilsvares af Administrator, har Kammeret ikke Noget imod, at der af det Qvantum Smör, han paa saadan Maade modtager og afleverer, tilstaaes ham for Indsvinding 5 pCt., saafremt han har haft Smörret saalænge i Forvaring, at denne Indsvinding kan antages at have fundet Sted. — Hvilket vi saaledes efter de stedfindende Omstændigheder i forekommende Tilfælde maae overlade til Hr. Amtm.' behagelige Bestemmelse, da den tilstaaede Indsvinding derefter vil passere til Omdrag i Regnskaberne, imod at Hr. Amtmandens dertil meddeelte Approbation ved Regnskaberne fremlægges. — Rentekammeret den 10. Marts 1827.

13. Marts. **Rentekammer-Skrivelse** til de islandske Kjöbmænd, B. Sivertsen og C. A. Jacobæus, ang. **Tilförsel til Island.** Khavn den 13. Marts 1827. — Rentek. Isl. Copieb. 6, Nr. 637.

I Anledning af Hr. Kjöbmand Sivertsens og Hr. Kjöbmand Jacobæus paa samtlige islandske Kjöbmænds Vegne under 23. Oktbr. f. A. gjort Andragende, hvor de, paa Grund af, at det med Hensyn til nærværende Kornpriser og Conjuncturer for den islandske Handel ikke formenes rimeligt, at der i indeværende Aar vil blive gjort den sædvanlige Udredning til Island, anholde om, at de i bemeldte Land etablerede Handelsmænd maatte af de kongelige Magaziner blive til Udförsel til Island overladte Kornvarer til saa billige Priser, at disse kunne sælges sammesteds uden at Priserne der blive synderlig forhöiede, undlade vi ikke herved

at melde til Efterretning for vedkommende Handlende, 1827.
at da Rentekammeret ei er i Besiddelse af noget 13. Marts.
Fond eller Kornbeholdning, som til det ansögte Öiemed kan anvendes, seer det sig ikke i Stand til at opfylde Deres Önske. Skulde efter disse Omstændigheder de islandske Handlende ei kunne sikkre Landet i indeværende Aar en passende Tilförsel af Födevarer og andre Nödvendigheds - Artikler, vil Kammeret see sig nödsaget til allerund. at andrage paa en passende Forandring i de for Islands Forhold til fremmede Handlende gjeldende Anordninger, som kunde bevirke Landets Forsyning ved Tilförsel fra fremmede Steder. — Rentekammeret den 13. Marts 1827.

Kongelig Resolution ang. **Overladelsen af Pladerne m.m. til de islandske Sökort til det kongelige Sökort-Archiv.** Khavn den 14. Marts 1827. — 14. Marts.
I Rentekammerets Forestilling 6. Marts bemærkes, at Arbeidet ved Udgivelsen af de islandske Kystkort og tilhörende Beskrivelser var efterhaanden sat i Værk under Contra-Admiral Löwenörns Bestyrelse, overeensstemmende med Resol. 2. Juli 1817. Saaledes var i Aarene 1818 til 1826 udgivne 6 islandske Kystkort, samt 3 Hefter Kystbeskrivelser, saa at der nu intet mere stod tilbage at udgive af disse Kort og Beskrivelser. — Til Udgifterne ved disse Arbeider i det nævnte Tidsrum (1818-1826) var anviist af den kgl. Kasse ialt 6,958 Rbd. 48 Sk. Sedler og Tegn. Desforuden var af den kgl. Kasse udbetalt til Graahs Expedition til Island 1821: 393 Rbd. 60 Sk. r. S. og 2107 Rbd. 80 Sk. S. og T. (Resol. 14. Marts 1821). Af de til Korternes Udgivelse calculerede og bevilgede 10,000 Rbd., blev der saaledes tilbage omtrent 500 Rbd., og naar det, der var indkommet ved Salg af Korterne og Beskrivelserne, ialt 755 Rbd. 69 Sk. r. S., drages fra, blev hele Bekostningen til Udgivelsen omtrent 8,500 Rbd. Sedler. — Sökort-Archivets nuværende Bestyrer, Capitain-Lieutenant Zahrtmann, havde nu foreslaaet, at Pladerne til disse Kystkort maatte overlades Sökort-Archivet, hvilket Rentekammeret ogsaa understötter, da Indtægten af Salget var saa ubetydelig (omtrent 100 Rbd. aarlig) og antages at ville efterhaanden formindskes, og da

1827. man saaledes blev befriet for at holde særskilt Conto over en saa ubetydelig Gjenstand. — Rentek. Relat. og Resol. Prot. 1827 A, Nr. 89.

14. Marts.

Vi ville allern. have Sökort-Archivet overladt Pladerne til de over de islandske Kyster og Havne ifölge Vor Resolution af 2. Juli 1817 udgivne Sökort, tillige med Oplaget af de til disse hörende trykte Beskrivelser, samt det i Behold værende Papir, saaledes at den Indtægt, der ved Salg af Kort og Beskrivelser i Fremtiden maatte indkomme, ikke længere, i Overeensstemmelse med ovennævnte Vor Resolution, bliver at indbetale i Vor Kasse, men kommer bemeldte Archiv tilgode. — Khavn den 14. Marts 1827[1].

17. Marts. **Cancellie-Skrivelse** til Stiftamtmanden og Amtmændene i Island, ang. **Udvidelse dertil af nogle i 1825 udkomne almindelige Anordninger.** Khavn den 17. Marts 1827. — Canc. 3. Depart. Brevb. 1827, Nr. 698. Fogtm. (Algreen-Ussing) VII. 11, 2. H., S. 137—138; jevnf. Colleg. Tid. 1830, S. 745—747. — Islandsk: Sunnanpóst. 1835, S. 44.

Efter at have brevvexlet med det kgl. Rentekammer, angaaende hvilke af de for Danmark i Aaret 1825 gjennem Cancelliet udkomne almindelige Anordninger enten med visse Modificationer, eller uden samme, kunde være gjeldende i Island og paa Færöerne, er Cancelliet med bemeldte Kammer enig i, at efterfölgende Anordninger ligefrem sammesteds maae ansees anvendelige, nemlig:

1) Plak. af 20. Januar 1825, ang. Forandring i § 3 af den ved Canc. Plak. af 30. Juli 1818 kundgjorte allerh. Resolution af 29. s. M., om Reglerne, hvorefter

[1]) Communication af Resolutionen til det kongelige Sökort-Archiv ved Rentek. Skriv. 7. April 1827. Rentek. Isl. Copieb. 6, Nr. 706.

Qvartals-Coursen sættes. — 2) Plak. af 11. Marts s. A., ang. Vaccinationsvæsenets Henlæggelse under det kgl. Sundheds-Collegium. — 3) Plak. af 7. April s. A., ang. Afdragsrettens Ophævelse mellem Danmark og samtlige hertugelige Nassauske Lande. — 4) Plak. af 20. s. M., indeholdende nærmere Bestemmelser ang. Processens Omkostninger i beneficerede Sager m. v. — 5) For. af 18. Mai s. A., ang. trasserede Vexler. — 6) Plak. af 23. Juni s. A., ang. Afdragsrettens Ophævelse mellem Danmark og Nederlandene; og — 7) Plak. af 15. Oktbr. s. A., ang. Afdragsrettens Ophævelse mellem Kongeriget Danmark og det forenede Kongerige Storbritannien og Irland.

1827. 17. Marts.

Ved herom at underrette (Tit.) skulde Cancelliet, i Kraft af den dette Collegium, som Dem bekjendt, under 6. Juni 1821 meddelte allerhöieste Bemyndigelse, tjenstl. anmode Dem om, at foranstalte foruævnte Anordninger kundgjorte til Efterlevelse i det Dem allern. anbetroede Amt, dog saaledes, at Plak. af 20. April bliver uden Anvendelse i hvad den forudsætter om stemplet Papirs Brug. — Hvad derimod angaaer de övrige i Aaret 1825 gjennem Cancelliet emanerede almindelige Anordninger, maa man tjenstlig udbede sig Deres Betænkning meddeelt om, hvorvidt:

a) Forordn. af 20. April, ang. Straffe for forskjellige Deeltagere i Söröverie, samt Behandlingen af de denne Misgjerning angaaende Sager. — b) Plak. af 28. Maji, ang. Behandlingen af Sager, som angaae Opfostringshjelp til uægte Börn. — c) Plak. af 14. Juni, ang. Besættelsen af Skolelærer-Embederne i de Skoler i Danmark, hvor den indbyrdes Underviisnings-Methode er indfört, m. v. — d) Plak. af 25. August, ang. Udvidelse af Plak. af 25. Marts 1824, betræffende Opfiskning af Ankertouge m. v. paa Helsingörs Rhed. — e) Plak. af 4. Oktbr., ang. Taxt for Lægers Forretninger for det Offentlige, samt om den Betaling, der tilkommer en

1827. Physikus for et Apotheker-Subjekts Prövelse; og f) For.
17. Marts. af 2. Decbr., ang. Strandings-Commissionairers Salarium, — enten heelt eller med visse Modificationer, og i saa Fald hvilke, paa Island kunde anvendes. — Det kgl. Danske Cancellie den 17. Marts 1827.

17. Marts. **Cancellie-Skrivelse** til Rentekammeret, ang. **Udvidelse til Island af nogle Lovbud fra 1825.** Khavn den 17. Marts 1827. — Canc. 3. Departem. Brevb. 1827, Nr. 698. Fogtm. (Algreen-Ussing) VII. 1i, 2. H., S. 138 Anm.

Efter at have modtaget det kgl. Rentekammers Betænkning i ærede Skrivelse af 19. August f. A.[1], betræffende, hvorvidt de i Löbet af Aaret 1825 herigjennem emanerede almindelige Anordninger enten ligefrem eller med visse Modificationer kunde ansees gjeldende saavel paa Island som Færöerne, har man under Dags Dato, i Overeensstemmelse med hvad velbemeldte Kammer i fornævnte Skrivelse har yttret, anmodet vedkommende Amtmænd om at foranstalte kundgjort til Efterlevelse sammesteds:

[Nr. 1—7 som i næstforegaaende Cancellie-Skrivelse]. — Plak. af 7. April 1825, angaaende at Vexler mellem Vestindien og de danske europæiske Lande maae trækkes med 6 Maaneders Sigt, og Plak. af 21. Septbr. s. A. om, at Vexler, som trækkes paa udenrigske Steder, maae lyde paa 6 Maaneder efter Dato, har man derimod efter nöiere Overveielse fundet kunde bortfalde, baade for Island og Færöerne, da hvad Island angaaer For. af 18. Mai 1825 § 9 indeholder, at alle Vexler, som trækkes paa og fra samme, kunne stiles paa 6 Maaneder, altsaa de nævnte Plakater forsaavidt ingen Virkning ville have, og der vel mellem Færöe og Vestindien, samt Udlandet, finder saa liden Vexelforbindelse

[1]) jevnf. Canc. Skriv. 22. April 1826.

Sted, at hine Plakaters Udvidelse dertil, som, hvad in specie Plak. af 21. Septbr. angaaer, dog ikke kunde skee uden Modification, ikke synes fornöden. 1827. 17. Marts.

Cancelliet har derhos anmodet fornævnte Amtmænd om, at indkomme med nærmere Betænkning om, hvorvidt [Litr. a—f som i næstforegaaende Cancellie-Skrivelse] enten ligefrem eller med visse Modificationer, og i saa Fald hvilke, paa Island og Færöerne kunde anvendes. — Hvilket man ikke skulde forbigaae herved tjenstligst at tilmelde velbemeldte Kammer til behagelig Underretning. Det kongelige Danske Cancellie den 17. Marts 1827.

Rentekammer-Skrivelse til Stiftamtmand Hoppe, ang. **Bortforpagtning af Æderfuglevarpet paa Vestmannöerne.** Khavn den 17. Marts 1827. — Rentek. Isl. Copieb. 6, Nr. 639. 17. Marts.

Ved Hr. Stiftamtm.s behagelige Skrivelse af 16. Septbr. f. A. have vi modtaget den af Sysselmand Abel paa Kammerets nærmere Approbation afsluttede Contrakt med islandsk Kjöbmand Westy Petræus og Snæbjörn Benedictsen, Sognepræst til Ofanleiti Præstekald, hvorved disse imod en aarlig Afgift af 10 Rbd. rede Sölv overdrages Edderfugle-Varpet paa Vestmannöerne i Forpagtning i 4 Aar fra indeværende Aars Begyndelse at regne.

I Anledning heraf skulle vi, ved herhos at lade fölge en Gjenpart af fornævnte Contrakt, tjenstl. melde Hr. Stiftamtm. til behagelig Efterretning og Bekjendtgjörelse for Vedkommende, at Kammeret efter de oplyste Omstændigheder approberer samme, og maae vi derhos tillige anmode Hr. Stiftamtm. om, saavel at tilkjendegive Sysselmand Abel, at han har at foranledige den aarlige Forpagtningsafgift indbetalt til Islands Jordebogskasse, som ogsaa at tillægge Landfoged Thorgrimsen Ordre til at beregne fornævnte Forpagtningsafgift til Indtægt i de for ovenmeldte 4 Aar aflæggende Jorde-

1827. bogs-Regnskaber. Iövrigt maa Sysselmand Abel aar-
17. Marts. ligen indberette til Hr. Stiftamtm. Varpels Tilstand, samt hvorledes det af Forpagterne benyttes, hvorom vi da hos Dem vente nærmere Underretning, ligesom vi ogsaa forinden Forpagtningens Udlöb udbede os meddeelt Deres nærmere Forslag om, hvad Anvendelse der med samme bör foretages for den fölgende Tid. — Rentekammeret den 17. Marts 1827.

17. Marts. **Cancellie-Skrivelse** til Rentekammeret, ang. **Udvidelse til Island af nogle almindelige Lovbud fra 1826.** Khavn den 17. Marts 1827. — Canc. 3. Depart. Brevb. 1827, Nr. 627.

Cancelliet har taget under Overveielse, hvorvidt de i Löbet af det afvigte Aar herigjennem emanerede almindelige Anordninger enten ligefrem eller med visse Modificationer kunde gjöres gjeldende paa Island og Færöerne, og blandt bemeldte Anordninger formener Cancelliet, at fölgende ligefrem kunne bekjendtgjöres til Efterlevelse paa fornævnte Besiddelser, nemlig:

1) Plak. af 19. April 1826, ang. Forandring i Forordn. af 29. Juni 1764 og Reskr. 3. Marts 1774. — 2) Plak. af 28. Septbr. s. A., ang. Afdragsrettens Ophævelse mellem Kongeriget Danmark og de forenede amerikanske Stater; og — 3) Plak. af 27. Decbr. s. A., ang. Afdragsrettens Ophævelse mellem Danmark og Kongerigerne Sverrig og Norge.

Derimod anseer Cancelliet det rigtigst at indhente nærmere Betænkning fra vedkommende Overövrigheder, om, hvorvidt fölgende i Aaret 1826 herigjennem emanerede Anordninger enten heelt eller med visse Modificationer, og i saa Fald hvilke, sammesteds kunde anvendes, nemlig:

a) Plak. af 22. Februar 1826, indeholdende nogle nærmere Bestemmelser af visse kongelige Embedsmænds Forpligtelse til Indskud i den almindelige Enkekasse,

m. v., og — b) Plak. af 14. Juli s. A., ang. Indskud i Enkekassen af Prokuratorer samt Landphysici og Distriktschirurger. 1827. 17. Marts.

Ved at meddele det kongelige Rentekammer Forestaaende, skulde man over denne Sag tjenstl. udbede sig Sammes Betænkning behageligst meddeelt. — Det kgl. Danske Cancellie den 17. Marts 1827.

Cancellie-Plakat ang. **Qvartals-Cours.** Khavn den 20. Marts 1827. — Publiceret ved Landsoverretten i Island den 14. Juni 1827, samt i Synodalforsamlingen i Reykjavík i Juli s. A., og skulde være gjeldende i Island fra 1. Juli til 31. Decbr. 1827 (Plak. 11. Mai 1819). — Canc. 2. Depart. Registr. XXVII, 60 (1827, Nr. 261). Original-Aftryk hos Schultz. Coll. Tid. 1827, S. 220. Qvart-Forr. 1827, S. 31; Schou XIX, 405. Jevnf. Sunnanpóst. 1835, S. 42—43. 20. Marts.

Plakat, angaaende Qvartals-Coursen for April, Maji og Junii Maaneder 1827.

Af den i Overeensstemmelse med det kgl. aabne Brev af 6. April 1818 til Qvartalscoursens Bestemmelse anordnede bestandige Committee er den Cours, hvorefter Rigsbanksedler i April, Maji og Junii Maaneder 1827 skulle modtages i alle de Sölvbetalinger, der, efter allerhöistbemeldte aabne Brev, kunne afgjöres med Rigsbanksedler, bestemt til 225 imod 100 Species eller 200 Rbd. rede Sölv, saa at 1 Rbd. Sölv i alle foranförte Tilfælde kan betales med 1 Rbd. 12 Sk. i Rigsbanksedler og Tegn. — Hvilket herved kundgjöres til alle Vedkommendes Efterretning. Det kgl. Danske Cancellie den 20. Martii 1827.

Forordning ang. **Udvidelse af Biskoppernes Myndighed.** Khavn den 23. Marts 1827. — Publiceret ved Landsoverretten i Island den 14. Juni 1827, samt i Synodalforsamlingen i Reykjavík i Juli s. A., men först udvidet til arbitrairt at gjelde for Island ved Reskr. 14. Novbr. 23. Marts.

1827. 1832; jevnf. Sunnanpóst. 1835, S. 82. — Canc. 2. Departem.
23. Marts. Registr. XXVII, 68b—69 (1827, Nr. 270). Original-Aftryk hos Schultz. Colleg. Tid. for 1827, S. 252—255 (med Motiver). Qvart-Forr. for 1827, S. 36—38; Schou XIX, 408—410.

Forordning, hvorved Biskopperne bemyndiges til at bevilge nogle Undtagelser fra Confirmationsanordningerne.

Vi Frederik den Sjette &c. G. V., at ligesom Vi, ved Forordning af Dags Dato, have bemyndiget Amtmændene og andre i Classe med dem staaende Övrigheder til at afgjöre adskillige Sager, som forhen maatte andrages for Vort Danske Cancellie, saaledes have Vi og fundet Anledning til, at tillægge Biskopperne Bemyndigelse til at bevilge enkelte Undtagelser fra Anordningerne om Confirmationen. Thi byde Vi, som fölger:

1) Det skal i Fremtiden være Biskopperne overladt, at bevilge Börns Antagelse til Confirmation, uagtet der maatte mangle dem noget i den befalede Alder af 14 Aar. Men, ligesom slig Undtagelse ei bör tilstedes, hvor ikke særdeles Grunde, hentede af Forældrenes Kaar eller Barnets Bestemmelse, anbefale samme, som en for dets Velfærd vigtig Gjenstand, saa bör det nöie paasees, at Barnet tilfulde har alle i Skoleanordningerne foreskrevne Kundskaber, samt at der i dets Sæder og Opförsel Intet er, som kan være til Hinder for slig Begunstigelse. Endelig maa og kun en kort Tid eftergives, og selv under de mest anbefalende Omstændigheder ikke mere end 6 Maaneder. Iövrigt bör vedkommende Præstes og Provstes Erklæring være erhvervet, inden Biskoppen meddeler slig Dispensation. — 2) I fölgende Tilfælde skal Biskoppen være bemyndiget til at tilstede, at Confirmation holdes udenfor de dertil befalede Dage: 1) naar den Præst, der skal forrette Confirmationen, bliver syg; dog kan Confirmationen, af den Aarsag, ei udsættes over 3 Uger, da der, hvis Præsten ei sættes i Stand til inden denne Tids Forlöb selv at forrette

Confirmationshandlingen, bör drages Omsorg for at den udföres af en anden; — 2) naar et Barn, der skal confirmeres, formedelst Sygdom ei kan fremstille sig paa Confirmationsdagen; thi da kan Præsten af Biskoppen bemyndiges til at confirmere samme paa en anden Söndag, eller paa en Ugedag, hvorpaa der holdes Gudstjeneste; — 3) naar Sognets Beboere for det meste leve af Söfarten, og det derfor, med Hensyn til Söfartens tidligere Begyndelse, kan være adskillige af disse vigtigt, at Confirmationen holdes förend förste Söndag efter Paaske, i hvilket Tilfælde Biskoppen kan tilstede, at dette skeer 3 à 4 Uger tidligere; — 4) naar et enkelt Barn, enten fordi det skal fare til Söes, eller af andre særdeles Aarsager, udsættes for mærkeligt Afbræk i sin Velfærd, hvis det skulde oppebie den sædvanlige Confirmationsdag, da det i saa Fald kan tilstedes, at dette Barn confirmeres en særskilt Söndag eller anden Dag, hvorpaa der er Gudstjeneste; — 5) naar flere ved en Kirke ansatte Præster önske at confirmere hver sin Ungdom paa en forskjellig Dag, i Stedet for at de, efter Forordningen af 13. Januar 1736 § 12, og Reglementet af 26. April 1754 §§ 6 og 10, skulde udföre Forretningen paa samme Dag og i Forening; thi da kan Biskoppen tilstede, at den Ene holder Confirmationen paa en anden, end den anordnede Confirmationsdag. — 3) Endelig skal Biskoppen, naar et Barn, der skal confirmeres, er Kröbling i den Grad, at det ikke uden Besværlighed kan fremstille sig i Kirken til Confirmationshandlingen, eller dette, formedelst Barnets vedvarende sygelige Tilstand, ei uden Fare kan skee, eller og Barnet har en saa betydelig Lyde, at dets Fremstillelse og Afhörelse i Kirken kunde være til Anstöd, være bemyndiget til at tilstede, at det confirmeres hjemme i Huset i Vidners Overværelse. — Hvorefter alle Vedkommende sig allerunderd. have at rette. — Givet i Vor kongelige Residentsstad Kjöbenhavn den 23. Marts 1827.

1827. 23. Marts.

1827. **Forordning** ang. **Udvidelse af Overövrighedernes Myndighed.** Khavn den 23. Marts 1827. —
23. Marts. Denne Forordning, hvis fuldstændige Titel er: „Forordning for Danmark, hvorved Overövrighederne bemyndiges til at afgjöre adskillige Sager, som hidtil behövede Afgjörelse i Cancelliet", er publiceret ved Landsoverretten i Island den 14. Juni 1827, samt i Synodalforsamlingen i Reykjavík i Juli s. A., men i den for Island bestemte Form optaget i For. 21. Decbr. 1831. I; jevnf. Canc. Skriv. 19. April 1832, samt Sunnanpóst. 1835, S 59—60. — Canc. 2. Depart. Registr. XXVII, 62—68 (1827, Nr. 269). Original-Aftryk hos Schultz. Coll. Tid. for 1827, S. 233—251 (med Motiver). Qvart-Forr. for 1827, S. 39-48; Schou XIX, 410—419.

30. Marts. **Forordning** om **Landsforvisningsstraffens Ophævelse.** Khavn den 30. Marts 1827. — Publiceret ved Landsoverretten i Island den 14. Juni 1827, samt i Synodalforsamlingen i Reykjavík i Juli s. A., men de for Island bestemte Paragrapher deraf optagne i For. 21. Decbr. 1831. II; jevnf. Sunnanpóst. 1835, S. 60—61. — Canc. 2. Departem. Registr. XXVII, 75—77 (1827, Nr. 294). Original-Aftryk hos Schultz. Colleg. Tid. for 1827, S. 265—289 (med Motiver). Qvart-Forr. for 1827, S. 52—56; Schou XIX, 420—424.

6. April. **Plakat** for Danmark, ang. **nærmere Bestemmelser vedkommende Forligsvæsenet.** Khavn den 6. April 1827. — Dette Lovbud, hvis fuldstændige Titel er: „Plakat for Danmark, angaaende en nærmere Bestemmelse i den ved Forordningen af 10. Juli 1795 § 55 foreskrevne Betaling til Forligelses-Commissionerne, samt angaaende Klagerens Udeblivelse ved bemeldte Commissioner", er publiceret ved Landsoverretten i Island den 14. Juni 1827, samt i Synodalforsamlingen i Reykjavík i Juli s. A., men först udvidet til Island og optaget med den for dette Land vedtagne Modification i Forordn. 21. Decbr. 1831. III.; jevnf. Sunnanpóst. 1835, S. 61. — Canc. 3. Departem. Registrant 1827, 95 (Nr. 278). Original-Aftryk hos Schultz. Coll. Tid. for 1827, S. 297—304 (med Motiver). — Qvart-Forr. for 1827, S. 56—57; Schou XIX, 424—435.

Reskript til Stiftamtmanden og Biskoppen over Island, ang. **Undersögelse om det kongelige islandske Landoplysnings-Selskab.** Khavn den 18. April 1827. — Original i Bispe-Archivet i Island. Canc. 1. Departem. Registrant 1827, Nr. 757b. Uddrag hos Fogtm. (Algreen-Ussing) VII. 11, 2. H., S. 202, samt derefter hos P. Pètursson. Hist. Eccl. Island. S. 252. 1827. 18. April.

Frederik den Sjette &c. V. S. B. Da Os af Vort Danske Cancellie allerund. er blevet foredraget, at der ikke haves tilstrækkelig Kundskab om Bestyrelseu af det kongelige islandske Landoplysnings-Selskab, og det derhos ikke vides, om og hvorvidt dette Selskab hidtil har virket til Udbredelse af Oplysning, saa give Vi eder hermed tilkjende, at det er Vor allerhöieste Villie, at I, Os elskelige Peter Fjeldsted Hoppe, Vor Stiftamtmand over Island og Amtmand i Sönder-Amtet sammesteds, og Steingrim Johnsen, Vor Biskop over Island.

1) skulle anstille Undersögelse om bemeldte Landoplysnings-Selskabs Tilstand og Bestyrelse hidindtil, om hvad Formue dette Selskab maatte være i Besiddelse af, og hvad iövrigt maatte tjene til Oplysning om Selskahet i det Hele, som og i Særdeleshed om, hvad der er afhandlet i dettes Forsamlinger af 25. og 26. Septbr. f. A., af hvem disse Forsamlinger have hestaaet og hvorledes de have været sammenkaldte; og ville Vi i denne Anledning: — 2) have eder bemyndigede til, af fornævnte Selskabs Directeur, Os elskelig Magnus Stephensen, Vor Conferentsraad og Justitiarius i Vor Landsoverret i Island, samt enhver Anden, at forlange eder meddeelt enhver bemeldte Selskab vedkommende Oplysning, samt i denne Henseende at anvende de nödvendige Tvangsmidler, om fornödent gjöres; og — 3) ville Vi endelig, i Forhindelse med denne Undersögelse om Selskahets Bestyrelse hidtil, allern. have eder overdraget af oftmeldte Selskabs nuværende Bestyrelse at indhente Forslag om, hvad ny og forbedret

1827. 18. April. Organisation der bör gives samme, for yderligere at fremme Selskabets Formaal i Almindelighed, og i Særdeleshed for at, ved dets Bogtrykkerie, gavnlig Læsning og Oplysning iblandt den islandske Almue, med sær Hensyn til dens nærværende Grad af Cultur, Smag og Tænkemaade i Religionssager, hensigtsmæssigst kan udbredes, samt for at de nödvendige Religionsböger, og fornemmelig den evangelisk christelige Lærebog, saavel som Psalmebogen, fremtidig kunne holdes i en for Almuen taalelig Priis, hvilket Forslag I derefter have at indsende med eders egen udförlige og motiverede Betænkning, efter, saavidt I maatte finde saadant nyttigt, desangaaende forud at have raadfört eder med andre lærde og oplyste Mænd der i Landet. — Dermed skeer Vor Villie. Befalende eder Gud. Skrevet i Vor kgl. Residentsstad Kjöbenhavn den 18. April 1827.

19. April. **Rentekammer-Plakat** ang. **Tilladelse til midlertidig at beseile Raufarhöfn.** Khavn den 19. April 1827[1]. — Publiceret ved Landsoverretten i Island den 6. August 1827, samt i Synodalforsamlingen i Reykjavík i Juli s. A. Originalen indheftet med kgl. Resol. 4. April, i Rentek. Relat. og Resol. Protok. 1827 A, Nr. 109. Original-Aftryk hos Schultz; ligeledes et andet paa Tydsk og Dansk i samsidige Spalter hos samme. Colleg. Tid. for 1827, S. 346 (og anden Gang S. 526—527). Qvart-Forr. for 1827, S. 61; Schou XIX, 426. — Islandsk: Rubr. i Sunnanpóst. 1835, S. 45.

Plakat angaaende Tilladelse til endnu i to Aar at beseile og handle paa Raudarhavn i Norder-Syssel i Nord- og Öster-Amtet i Island.

Da de to Aar nu udlöbe, hvori det, saaledes som ved Kammer-Plakat af 14. April 1825 blev bekjendtgjort, allern. var tilladt at beseile og handle paa Raudarhavn i Norder-Syssel i Nord- og Öster-Amtet i Is-

[1]) Plak. 10. April 1829.

land, saa har Hans Majestæt Kongen fremdeles, ved allerhöieste Resolution af 4. i d. M., allern. bevilget, at fornævnte Raudarhavn maa, uden at authoriseres som Udliggersted, endnu i en Tid af 2 Aar beseiles, og at derpaa i dette Tidsrum maa drives Handel under de Vilkaar, som nu for Handel paa de autoriserede Udliggersteder ere foreskrevne. — Dette bliver herved til alle Vedkommendes Efterretning bekjendtgjort. — Rentekammeret den 19. April 1827. 1827. 19. April.

Reskript til Stiftamtmanden og Biskoppen over Island, ang. **Gudstjenestes Afholdelse i Reykjavik og paa Vidö.** Khavn den 25. April 1827. — 25. April.
Publiceret i Synodalforsamlingen i Reykjavík den 10. Juli 1827. Original i Bispe-Archivet i Island. Canc. 1. Dep. Registr. 1827, Nr. 768. Coll. Tid. 1827, S. 403. Fogtm. (Algreen-Ussing) VII. 11, 2. H., S. 212—213. P. Pètursson Hist. Eccl. Island., S. 252—253. — Islandsk: Rubr. i Sunnanpóst. 1835, S. 45.

Frederik den Sjette &c. V. S. B. Eftersom Os af Vort Danske Cancellie allerund. er foredraget en Ansögning om, at der herefter maa holdes oftere Gudstjeneste i Domkirken i Reikevig paa Vort Land Island, end som det er bestemt ved det allerhöieste Reskr. af 4. April 1794 til daværende Stiftamtmand og Biskop over Island, da ville Vi, efter at have overveiet denne Sag med samtlige dens Omstændigheder, herved allern. have Bestemmelserne i ovenmeldte allerh. Reskript af 4. April 1794 forandret derhen, at der fremtidigen ikkun skal holdes Gudstjeneste i Vidöe Capel hver sjette Helligdag, istedetfor som hidtil hver fjerde Helligdag, hvorimod der de fem andre Helligdage efter hinanden skal holdes Gudstjeneste i Reikevig Domkirke. — Derefter I eder allerund. have at rette, og Vedkommende Saadant til Efterretning at tilkjendegive. Befalende eder Gud. Skrevet i Vor kongel. Residentsstad Kjöbenhavn den 25. April 1827.

1827. 28. April. **Cancellie-Skrivelse** til Stiftamtmanden over Island, ang. **mistænkelige Personers Arrestabilitet.** Khavn den 28. April 1827[1]. — Canc. 3. Departem. Brevb. 1827, Nr. 1149. Fogtman (Algreen-Ussing) VII. 11, 2. H., S. 216—217 — Islandsk: Udt. i Sunnanpóst. 1835, S. 45.

Hr. Stiftamtmand har i Skrivelse af 21. Februar sidstl. tilstillet Cancelliet en Indberetning fra Sysselmanden for Arnæs Syssel, Th. Sveinbjörnsson, om, at der Natten imellem den 8. og 9. Febr. d. A. er skeet Indbrud, Overfald og Röverie paa Gaarden Kambe, Hroarsholts Hjaleie eller Husmandssted, af to eller tre forklædte Personer, og at der ved de afholdte Præliminair-Forhörer vel er opstaaet Mistanke mod to Bönder, nemlig Jon Geirmundsson af Stèttum og Sigurd Gottsveinsson af Leiðolfstöðum, i hvilken Anledning Sysselmanden dog, paa Grund af at Ordet „sigtede" i den 1. § i Reskr. af 25. Juli 1808 skulde betyde den, som under Præliminair-Forhöret bekjender den forövede Misgjerning, ikke uden Amtets Befaling har villet fængsle de Mistænkte, eller anvende alvorlige Midler for at bringe dem til Bekjendelse, hvorhos han har bemærket, at han har stærk Formodning om, at adskillige af de afhörte Vidner endnu ikke have forklaret Alt, hvad de vide til Sagens Oplysning, og at de, af Frygt for personligt Overfald af de Mistænkte, til det Yderste ville undslaae sig derfor.

Hr. Stiftamtm. har med Hensyn hertil meldet, at De, i Forventning af dette Collegii Approbation, ikke alene har beordret Actions-Anlæg mod enhver Deeltager eller Medvider i Overfaldet, og befalet Sysselmanden fængsligen at anholde og, om fornödent gjöres, med Jern at belægge de tvende ovennævnte mistænkelige Personer, men endog bemyndiget ham til, for under

[1]) Canc. Skriv. 22. Septbr. 1827.

Sagens Forfölgning at erholde de Mistænktes eller Andres Bekjendelse, og de fornödne Oplysninger, at anvende alle de Midler, som ere hjemlede og tilladte ved den for Danmark gjeldende Lovgivning. 1827. 28. April.

Foranlediget heraf undlader man ikke tjenstl. at melde, at Ordet „sigtede" aldeles ikke forudsætter Andet end Anklage, og at det altsaa, efter Indholdet af Reskr. af 25. Juli 1808 § 1, er indlysende, at de paagjeldende Personer, naar der virkelig er Formodning om, at de have begaaet den Forbrydelse, hvorfor de beskyldes, ere arrestable, og at der iövrigt imod Inqvisiter, der modvillig vægre sig for at besvare de dem forelagte Spörgsmaale, eller Vidner, som enten ikke ville möde, eller ikke afgive deres Forklaring, maa kunne anvendes de ved den almindelige Lovgivning hjemlede Tvangsmidler. — Det kgl. Danske Cancellie den 28. April 1827[1].

[1]) I Indberetning til Amtet af 17. Febr. 1827 meldte Sysselmanden, at han ved Granskninger og Forhör i 5 samfulde Dage havde tilveiebragt betydelige Indicier mod de nævnte Individer, men disse, „för almindelig bekjendte for fuldkommen Mangel af Samvittighed og Retsfölelse", nægtede haardnakket. Da nu Sysselmanden troede, at Ordet sigtede i Reskr. 25. Juli 1808 § 1 skulde betyde den, som for Præliminair-Forhöret bekjender den forövede Misgjerning, havde han ikke uden Amtets Befaling villet fængslig anholde de Mistænkte, uagtet han havde „den stærkeste subjectiv Overbeviisning, saavel om deres Strafskyld, som ogsaa om, at de ikke uden alvorlige Midler bringes til Bekjendelse". — I Skrivelse af 21. Febr. 1827 til Sysselmanden yttrer Stiftamtmand Hoppe, at han ikke kan tiltræde denne Fortolkning, „men anseer sigtede saavel i Omgangs- som Lovsproget at betyde, ikke alene den med Mistanke Beskyldte, men og den med nogenledes Rimelighed Angivne, eller af Övrigheden actionerede", og da den i dette Tilfælde forövede Misgjerning var af det groveste Slags, og nærmede sig Drab eller Mord, og en strengere Behandling end i Island sædvanlig ansaaes nödvendig i dette Tilfælde, for at tilveiebringe den fornödne

1827.
28. April.

Rentekammer-Skrivelse til Stiftamtmand Hoppe, ang. **Revision af Regnskabet for Justitskassen.** Khavn den 28. April 1827. — Original i Stiftamts-Archivet i Island. — Rentek. Isl. Copieb. 6, Nr. 748.

Hr. Stiftamtm. har i behagelig Skrivelse af 21. Decbr. f. A. andraget paa, at ligesom Sysselmand Finsen er

---

Oplysning og sikkre Almeenheden, bliver Sysselmanden „ikke aleneste tilladt, men endog beordret til, fængsligen at anholde og om fornödent gjöres med Jern at belægge", de nævnte to mistænkte Personer, hvorved det og bliver at paasee, at de tilbörligen afsondres; „ligesom det og iövrigt, paa forventet naadig Approbation af det kongel. Danske Cancellie, tillades Sysselmanden, for, under denne Sags Forfölgning at erholde de Mistænktes Bekjendelse og de i Sagen fornödne Oplysninger, samt i Tilfælde af de Tiltaltes eller Andres for Retten udviste Gjenstridighed, enten ved at besvare de dem forelagte Spörgsmaal, eller i andre Henseender, at anvende alle de Midler, som ere hjemlede og tilladte ved den for Danmark gjeldende Lovgivning". — Under 21. Februar andrager Stiftamtmanden Sagen for Cancelliet, med den Bemærkning, at den af Sysselmanden fremsatte Fortolkning af Ordet „sigtede" som det hedder: „muligen antages af een, eller maaskee, skjöndt mig (ɔ: Stiftamtm.) uafvidende, af flere af Landsoverrettens Medlemmer", men at samme „vilde let lede til de farligste Fölger i den allerede her i Landet nok slappede Forfölgning og Behandling af criminelle Sager". — Stiftamtmanden anseer derimod sin ovenfor fremsatte Fortolkning for „alt at være overeensstemmende med de for Island publicerede og gjeldende Anordninger", og „da Erfaring har lært mig (Stiftamtm.) og det overalt i Landet er bekjendt, samt lydelige Klager höres over, at Misgjerninger, Frækhed og Töilesløshed tiltager, fordi et Rygte, dog formodentligen falskt, har udbredt, at der gives Jurister, som ansee egen Bekjendelse som absolut nödvendig for at dömme Nogen til Strafs Lidelse, og da Lovene desuden ei hjemle Övrigheder og Dommere tilstrækkelige Tvangsmidler mod de her ei sjelden gjenstridige Inqvisiter og uforskammede Vidner, der enten vise dem studse, eller

ved Kammerets Skrivelse af 30. Septembr. 1823 tilstaaet en Gratification af 45 Rbd. Sölv for at have revideret Islands Justitskasse-Regnskaber for de 9 Aar fra 1814 til 1822 incl., der ligeledes maatte tilstaaes ham 15 Rbd. Sölv for den tilendebragte Revision af Regnskaberne for 1823, 1824 og 1825, samt at Hr. Stiftamtm. maatte blive bemyndiget til for Eftertiden at tilstaae et lige Honorar af 5 Rbd. Sölv for hvert Regnskabs Revision, som findes forsvarligen udfört. 1827. 28. April.

I Anledning heraf skulle vi ikke undlade tjenstligen at melde, at der fra Kammerets Side ikke haves Noget at erindre imod ovennævnte Hr. Stiftamtmandens Forslag, og ville saaledes saavel de 15 Rbd. Sölv for Aarene 1823, 1824 og 1825, som ogsaa 5 Rbd. Sölv for hvert Aar i Fremtiden, passere til Udgift i vedkommende Justitskasse-Regnskaber, imod at Deres Ordre og behörig Qvittering derved fremlægges. — Rentekammeret den 28. April 1827.

---

nægte at besvare de dem forelagde Spörgsmaal", havde han tilladt Sysselmanden „at anvende alle de Midler, som ere hjemlede og tilladte ved den for Danmark gjeldende Lovgivning", da, „uagtet det kan ansees problematisk, hvorvidt denne Lovgivning i de anförte Tilfælde kan ansees gjeldende her i Landet", den dog, „efter min (Stiftamtm.'s) Formening, hverken er uanvendelig eller upassende, end mindre overflödig. Imidlertid vilde dette muligen ikke finde Bifald for Landets Overret, og jeg (St.) blive anseet som den, der er gaaet udenfor den mig ved Loven tillagte Competence", hvorfor St. har andraget paa Approbation, og „skulde det, mod min (St.'s) Forventning, befindes, at jeg i min velmente Iver for Retfærdigheds Haandhævelse, og af billig Harme over en her i Landet ei sjelden Trodsen imod Love og Övrighed, er gaaet forvidt, tör jeg herved ærb. ansöge om gunstigst Undskyldning og det höie Collegii naadige Tilgivelse"; i modsat Fald andrages paa, at „vedkommende Overretter" underrettes om Collegiets Bifald.

1827. **Rentekammer-Skrivelse** til Stiftamtmand Hoppe,
28. April. ang. **Spröitevæsenet i Reykjavik.** Khavn den 28. April 1827. — Rentek. Isl. Copieb. 6, Nr. 753.

I Anledning af Hr. Stiftamtm.' Andragende i behagelig Skrivelse af 1. August f. A. har Kammeret foranstaltet de fra Reikevig nedsendte tvende Spröiter istandsatte, og derefter anmodet Kjöbmand Jacobæus om at besörge dem, tilligemed 12 anskaffede Brandspande, oversendte til Reikevig. Hr. Stiftamtm. anmodes altsaa om, naar bemeldte Spröiter og Brandspande ankomme sammesteds, at lade dem i Overeensstemmelse med Deres Löfte tage under behörig Vare og Tilsyn. Hvad Bekostningerne ved den foretagne Reparation angaaer, da er samme for denne Gang bleven paa forventet allern. Approbation afholdt af den kongel. Kasse, men for Fremtiden formenes deslige Udgifter, ligesaavel som Udgifterne ved Tilsynet, at burde afholdes af Byen, til hvis Nytte Spröiterne ere. I Hensyn hertil skulle vi derfor ikke undlade tillige at overlade til Hr. Stiftamtm. at föie saadan Foranstaltning, som De til dette Öiemed maatte ansee fornöden, hvorimod vi, naar Sagen er behörigen ordnet, udbede os meddeelt Underretning. — Rentekammeret den 28. April 1827.

5. Mai. **Cancellie-Skrivelse** til Stiftamtmanden og Amtmændene i Island, ang. **Udvidelse af Lovbud fra 1826.** Khavn den 5. Mai 1827. — Canc. 3. Dep. Brevb. 1827, Nr. 1214. Fogtman (Algreen-Ussing) VII. 11, 2. H., S. 226—227. — Islandsk: Uddr. i Sunnanpóst. 1835, S. 45—46.

Efter at have brevvexlet med det kgl. Rentekammer, angaaende hvilke af de for Danmark i Aaret 1826 gjennem Cancelliet udkomne almindelige Anordninger, enten med visse Modificationer eller uden samme, kunde være gjeldende i Island og paa Færöerne, er

Cancelliet med bemeldte Kammer enig i, at efterfölgende Anordninger ligefrem sammesteds maae ansees anvendelige, nemlig: 1827. 5. Mai.

1) Plak. af 19. April 1826, ang. Forandring i For. af 29. Juni 1764 og Reskr. 3. Marts 1774. — 2) Plak. af 28. Septbr. s. A., ang. Afdragsrettens Ophævelse mellem Kongeriget Danmark og de forenede Amerikanske Stater, og — 3) Plak. af 27. Decbr. s. A., ang. Afdragsrettens Ophævelse mellem Danmark og Kongerigerne Sverrig og Norge.

Ved herom at underrette (Tit.) skulde Cancelliet, i Kraft af den dette Collegium, som Dem bekjendt, under 6. Juni 1821 meddelte allerhöieste Bemyndigelse, tjenstlig anmode Dem om, at foranstalte fornævnte Anordninger kundgjorte til Efterlevelse i det Dem allern. anbetroede Amt.

Hvad derimod angaaer de övrige i Aaret 1826 gjennem Cancelliet emanerede almindelige Anordninger, maa man tjenstl. udbede sig Deres Betænkning meddeelt om, hvorvidt:

a) Plak. af 22. Februar 1826, indeholdende nogle nærmere Bestemmelser af visse kongelige Embedsmænds Forpligtelse til Indskud i den almindelige Enkekasse, og — b) Plak. af 14. Juli s. A., ang. Indskud i Enkekassen af Prokuratorer, samt Landphysici og Distrikts-Chirurger: — enten heelt eller med visse Modificationer, og i saa Fald hvilke, paa Island kunde anvendes. — Det kgl. Danske Cancellie den 5. Mai 1827 [1].

Kongelig Resolution ang. **Tilskud til Opförelse af en Bispebolig paa Laugarnæs.** Khavn den 9. Mai 1827. — I Rentekammerets Forestilling 8. Mai berettes, at Stiftamtmand Hoppe havde indsendt Beretning over den Fremgang, som Opförelsen af Bispeboligen paa Laugarnæs 9. Mai.

---

[1]) s. D. Canc. Skriv. til Rentekammeret med Underretning af samme Indhold. Canc. 3. Depart. Brevb. sst.

1827. havde haft, siden Opsynet var betroet ham; af denne Beretning fremgik, at ikke alene de ved kgl. Resol. 5. April 1826 bevilgede 6000 Rbd. vare gaaede med, men ogsaa adskillige Hundrede Rbd. mere, og Stiftamtmanden erklærede sig ude af Stand til at gjöre noget vist Overslag over det Manglende, men antog kun at dertil vilde behöves omtrent 5000 Rbd. Sedl. — Rentek. Relat. og Resol. Prot. 1827 A, Nr. 177.

9. Mai.

Vi bevilge allern., at der til den endelige Fuldförelse af den i Aaret 1825 begyndte Bygning paa Laugarnæs ved Reykevig, hvilken ifölge Vor Resolution af 2. April s. A. er bestemt til Bolig for Biskoppen over Island, maa, foruden de dertil under nysnævnte Datum, saavel som under 5. April f. A. allern. bevilgede Summer, endvidere udbetales af den islandske Jordebogskasse et Belöb af indtil 5000 Rbd. Sedler, imod at Stiftamtmand Hoppe, hvem Tilsynet med det omhandlede endnu tilbagestaaende Bygningsarbeide fremdeles overdrages, i sin Tid over de medgaaende Omkostninger til Vort Rentekammer indsender detailleret og behörigen documenteret Forklaring. — Kjöbenhavn den 9. Maji 1827 [1].

12. Mai. **Cancellie-Skrivelse** til Amtmanden over Vester-Amtet, ang. **Forholdsregler med Hensyn til Personer, der begaae Leiermaal.** Khavn den 12. Mai 1827. — Canc. 3. Depart. Brevb. 1827, Nr. 1291. Fogtm. (Algreen-Ussing) VII. 11, 2. H., S. 243—244.

Med Hr. Amtmands Skrivelse af 13. Januar sidstl. har Cancelliet modtaget en Forespörgsel fra Sysselmanden i Dale Syssel, Skule Magnussen, om de Personer, der begaae Leiermaal, bör adskilles, eller formenes at opholde sig i det samme Sogn.

---

[1]) ved Rentek. Skriv. 15. Mai 1827 er denne Resolution communiceret Stiftamtmand Hoppe i Island, med Tilföiende, at Kjöbmand Petræus er overdraget at engagere Arbeidere og at före dem til Island, samt at ham er anviist 778 Rbd. af den bevilgede Sum, hvorfor han havde at aflægge Stiftamtmanden Regnskab. Rentek. Isl. Copieb. 6, Nr. 819.

Cancelliet maa i denne Anledning bemærke, at den for Island gjeldende Lovgivning ikke ubetinget paabyder Forviisning fra Sognet for Leiermaal. Om end nemlig Forordn. af 3. Juni 1746 § 12 kan antages at hjemle slig Forviisning udenfor de i Lovens 6—13—3 nævnte Tilfælde, hvilket dog, efter dens Udtryk, med Grund kunde paatvivles, fölger det dog ligefrem af Reskr. af 25. Juli 1808 § 10, at der med Leiermaal paa Island blot kan forholdes efter de almindelige for Danmark gjeldende Anordninger, hvilket Cancelliet ved Skrivelse af 24. Februar 1816 endog har udstrakt til Plakaten af 12. Juni 1812. Fornævnte Reskripts 11. § tilsteder ikke heller at anvende Forviisning for Hoer, men da at anvende den for Leiermaal er anomaliskt. — Man skulde derfor til behagelig Efterretning og videre Bekjendtgjörelse tjenstl. melde: at det blotte Leiermaal ikke, efter de gjeldende Love, indeholder Anledning til at forvise de Skyldige fra Sognet, men at Forviisningen ifölge Norske Lov 6—13—3, sammenholdt med For. af 3. Juni 1746 § 12 og Reskr. af 25. Juli 1808 § 10, kan anvendes mod dem, der paadrage sig grundet Mistanke for vedvarende lösagtigt Samlevnet. — Det kgl. Danske Cancellie den 12. Mai 1827. 1827. 12. Mai.

Cancellie-Skrivelse til Stiftamtmanden og Amtmændene i Island, ang. **Straf for Leiermaal.** Khavn den 12. Mai 1827. — Canc. 3. Dep. Brevbog 1827, Nr. 1290 (blank i Brevbogen). 12. Mai.

Ved flere Leiligheder er Cancelliet blevet opmærksom paa de hyppige Leiermaalsforseelser i Island, der endog stedse mere og mere synes at tage Overhaand; og da det saaledes er at befrygte, at den Omstændighed, at saa godt som alle Lösagtigheds-Straffe ere blevne ophævede, kan have haft en skadelig Indflydelse paa Sædeligheden, og derhos have bidraget til at besvære Communerne, idet Underholdningen af de uægte Börn,

1827. som Forældrene ikke selv kunne forsörge, falde samme
12. Mai. til Last, saa skulde man af (Tit.) tjenstl. udbede sig Deres Betænkning behagelig meddeelt, om det ikke maatte ansees gavnligt igjen at indföre Straf for Leiermaal i Island, og hvorledes den da der burde anvendes. Det kgl. Danske Cancellie den 12. Mai 1827.

12. Mai. **Rentekammer-Skrivelse** til Stiftamtmand Hoppe, ang. **Forbud imod at drive Handel og Haandværk i Forening,** m. v. Khavn den 12. Mai 1827. — Rentek. Isl. Copieb. 6, Nr. 801.

Ved Hr. Stiftamtm.* behagelige Skrivelse af 12. Marts d. A. har Kammeret modtaget et Andragende fra Hattemager Hakonsen, hvori han anholder om, at det enten maatte blive forbudt at forhandle andre Hatte i Reykevig, end de, som hos ham forfærdiges, eller ogsaa det maa blive ham tilladt at etablere en liden Handel i Reykevig i Forbindelse med hans Profession.

I Anledning heraf skulle vi ikke undlade tjenstligen at melde Hr. Stiftamtm. til behagelig Efterretning og Bekjendtgjörelse for Supplikanten, at ifölge de gjeldende Forskrifter kan det Ansögte ikke i nogen af Delene bevilges. — Rentekammeret den 12. Mai 1827.

12. Mai **Rentekammer - Circulaire** til Stiftamtmanden over Island, ang. **at Restancer af kongelige Afgifter i Sölv kunne afgjöres med rede Sölv.** Khavn den 12. Mai 1827. — Original i Stiftamts-Archivet i Island. — Rentek. Isl. Copieb. 6, Nr. 788.

I Anledning af en hertil indkommen Forespörgsel fra Amtmand Thorsteinson, om det, ifölge de gjeldende Anordninger, er Sysselmænd og Andre, som staae for Oppebörsel af kongelige Afgifter i Island, tilladt, forsaavidt Afgifterne ere fastsatte i Sölv, at betale de Restancer af deslige Afgifter, som de enten allerede

have paadraget sig, eller herefter maatte paadrage sig til de offentlige Kasser, med rede Sölv, eller om saadanne Restancer, evaluerede efter Sölvcours, ved Afgifternes Forfaldstid blive at tilsvare med Repræsentativer, skulde vi, efter desangaaende at have corresponderet med det danske Cancellie, ikke undlade herved tjenstl. at melde Hr. Stiftamtmanden til behagelig Efterretning og Bekjendtgjörelse for Landfogden i Island og övrige Vedkommende i Sönder-Amtet, at forsaavidt Sysselmænd og Andre have en i Rigsbankpenge Sölv bestemt Afgift at erlægge til Jordebogskassen i Island, maa det være Vedkommende tilladt, at indbetale samme enten med rede Sölv eller med Sedler og Tegn efter den ved Afgiftens Forfaldstid gjeldende Sölvcours; have de derimod, saaledes som Landfogden, enkelte Sysselmænd og Administratorerne for det kongelige Jordegods, ikkuns Oppebörselen af de kongelige Afgifter, og derfor aflægge Regnskab, er det en Selvfölge, at de maae tilsvare samme Belöb, enten det er rede Sölv eller Repræsentativer, som de af Yderne virkeligen have modtaget. — Rentekammeret den 12. Mai 1827[1]. 1827. 12. Mai.

Cancellie-Skrivelse til Rentekammeret, ang. **Forslag om Jordemödres Oplærelse i Island.** Khavn den 12. Mai 1827. — Canc. 3. Depart. Brevb. 1827, Nr. 1226. 12. Mai.

Fra Landphysikus Thorstensen paa Island har Cancelliet modtaget adskillige Forslag til Jordemodervæsenets bedre Indretning sammesteds, hvorover det kgl. Rentekammer under 25. Septbr. 1824 har meddeelt Cancelliet Betænkning, og har man derefter, i Overeensstemmelse

---

[1]) omtrent ligelydende Circulair-Skrivelse er fra Rentekammeret afgaaet under s. D. til Amtmændene i Nord- og Öster-Amtet, samt i Vester-Amtet. Rentek. Isl. Copiebog 6, Nr. 787. 789.

1827. 12. Mai. med hvad velbemeldte Kammer havde yttret, angaaende hvorledes de dermed forbundne Omkostninger kunde afholdes, indladt sig i nærmere Brevvexling med Amtmændene i Island, af hvilke Amtmændene Thorsteinson og Johnson derefter have foreslaaet: at Jordemödrene maatte oplæres af Distrikts-Chirurgerne, eller andre praktiserende Læger i Island, saaledes at der omsider kunde blive ansat en Jordemoder i hver Rep. Men da det kgl. Sundheds-Collegium i sin over Sagen afgivne Betænkning har yttret, at det, for at dette Öiemed kan opnaaes, og for at Omkostningerne, som kun med Besværlighed af Landet ville kunne udredes, ikke skulle spildes, er af Viglighed, at Jordemödrenes Underviisning bliver tilbörlig, og bemeldte Collegium, med Hensyn til adskillige af de nu i Island værende Læger, ikke tör sætte synderlig Lid til deres Duelighed i Underviisningsfaget, har Samme anseet det for rigtigst, at Sagen for det Förste udsættes, indtil duelige Læger overalt, eller dog i Almindelighed, i Island blive ansatte, som man har Haab om i Tiden vil blive Tilfældet, da flere unge Islændere nu studere Lægevidenskaben.

Cancelliet, som aldeles maa tiltræde Sundheds-Collegiets Formening, har saaledes troet indtil videre at burde sætte Sagen i Bero, men forelöbig, for at afhjælpe den i Island værende store Mangel paa den islandske Oversættelse af afdöde Etatsraad M. Saxtorphs Udtog af Födselsvidenskaben, hvorved de Koner i Island, der for Tiden befatte sig med Jordemoderkunstens Udövelse, beröves en saare nödvendig Veiledning, maa Cancelliet ansee det af særdeles Viglighed, at der, overeensstemmende med det af flere af Overövrighederne og Lægerne paa Island gjorte og af Sundheds-Collegium anbefalede Forslag, foranstaltes et nyt Oplag af omtrent 500 Exemplarer, for at den derefter, i Forening med nogle danske Exemplarer af samme Skrift, kan blive opsendt til Island og fordeelt efter Övrighedens Foranstaltning. — Idet man i den Anledning henvender

sig til det kgl. Rentekammer, med Anmodning om, at velbemeldte Collegium behageligen vilde bevirke den fornödne Sum anviist til de derpaa medgaaende Omkostningers Bestridelse. — Det kgl. Danske Cancellie den 12. Mai 1827. 1827. 12. Mai.

Kongelig Resolution ang. **Foræring af Flora Danica til Stiftsbibliotheket i Island.** Khavn den 15. Mai 1827[1]. — Denne kongelige Resolution, hvorved det i Island oprettede Stiftsbibliothek skjænkes de udkomne 32 Hefter af et uillumineret Exemplar af Værket Flora Danica, er afgiven paa Forestilling af det kongelige Partikulairkammer. Fogtm. (Algreen-Ussing) VII. 11, 2. H., S. 246. 15. Mai.

Directionen for Universitetet og de lærde Skolers Skrivelse til Stiftsövrigheden over Island, ang. **Revision af Regnskab for de til Bessastad Skoles Disciple solgte Böger.** Khavn den 15. Mai 1827. — Original i Bispe-Archivet i Island. Univ. Dir. Copieb. 1827, Nr. 631. 15. Mai.

Efter det ved Stiftsövrighedens behagelige Skrivelse af 23. Febr. d. A. hertil indsendte Andragende fra Lector Johnsen, har Directionen afsendt til Stiftsövrigheden en Kasse med de paa hosfölgende Liste anförte Skoleböger og Charter, for at disse igjen kunne overlades til Bessested Skoles Disciple paa samme Maade, som de forhen oversendte. — Herom har man under D. D. tilskrevet Lector Johnsen det Fornödne.

Hvad angaaer det for solgte og uddeelte Skoleböger af Adjunkt Gunlögsen aflagte Regnskab, dateret den 9. August 1826, da har Directionen Intet imod, at Regnskabsföreren istedetfor Repræsentativer modtager Rede-Sölv, beregnet efter den gjeldende Qvartals-Cours, i Betaling. Saavel bemeldte Regnskab, som den af

[1]) jevnf. Canc. Skriv. 25. August 1827.

1827. 15. Mai. Adjunkt Gunlögsen over samme afgivne nærmere Erklæring, med Bilag, fölge herhos tilbage, da det ansees rettest, at samme revideres og decideres af Stiftsövrigheden. — Dette meldes tjenstl. til behagelig Underretning og videre Foranstaltning. — Den kgl. Direction for Universitetet og de lærde Skoler den 15. Maji 1827.

17. Mai. **Cancellie-Skrivelse** til Biskoppen over Island, ang. **Sanda Kirkes Inventarii-Penge.** Khavn den 17. Mai 1827. — Original i Bispe-Archivet i Island. — Canc. 1. Depart. Brevb. 1827, Nr. 1346.

Med D. Höiærv.' Erklæring af 12. Februar sidstl. har Cancelliet modtaget en Ansögning, hvori Præsten til Sande Menighed inden Vester-Isefjords-Syssel, Herr Arnesen, anholder om, at tvende ved Auction bortsolgte, Kirken paa Sande tilhörende Qvilders Værdie maatte indföres i samme Kirkes Portions-Regning, og saaledes komme til Afdrag i Kirkens Gjæld til ham.

I Anledning heraf skulde man, efter desangaaende at have brevvexlet med det kgl. Rentekammer, tjenstl. tilmelde D. Höiærv. til behagelig Bekjendtgjörelse for Supplikanten, at da Præsten maa ansees pligtig til at besörge Kirkens Vedligeholdelse, uden derfor at kunne söge anden Erstatning, end Kirkens aarlige Indtægter, og saaledes ikkun være berettiget til, for hans Embedstid at nyde Renterne af de 12 Specier, hvorfor Qvilderne ere solgte, saa bör denne Sum, som en Kirken tilhörende Capital, ikke skjænkes ham, men gjöres frugtbringende ved at indsættes i den kongelige Kasse til Forrentning. — Det kongelige Danske Cancellie den 17. Mai 1827.

17. Mai. **Cancellie-Skrivelse** til Stiftamtmanden og Biskoppen over Island, ang. **Andragende om et nyt Oplag af Börnelærdomsbogen.** Khavn den 17.

Mai 1827. — Original i Bispe-Archivet i Island. — Canc. 1. Depart. Brevb. 1827, Nr. 1345. 1827. 17. Mai.

I Henhold til det allerhöieste Reskript af 18. April sidstl., hvorved Hr. Stiftamtm. og D. Höiærv. bleve bemyndigede til at anstille Undersögelse om det kongel. islandske Landoplysnings-Selskabs Tilstand m. v., skulde man, ved at fremsende vedlagte Andragende, hvori Consistorialassessor Oddsen med Flere anholde om Tilladelse til at besörge et nyt Oplag af den evangelisk-christelige Börne-Lærebog paa Island, tjenstl. udbede sig Hr. Stiftamtm.' og D. Höiærv.' Betænkning over Ansögningen behageligen meddeelt, ligesom man i Særdeleshed forventer at modtage Oplysning om, om det Oplag af Lærebogen, som Conferentsraad Stephensen paa Landoplysnings-Selskabets Vegne i sin Tid afkjöbte Directionen for det kongelige Vaisenhuus her i Staden, er udsolgt, eller hvormange Exemplarer af samme der, i modsat Fald, maatte være tilbage. — Med Svaret forventes det Indsluttede tilbage. — Det kongel. Danske Cancellie den 17. Mai 1827.

Kongelig Resolution ang. **Opförelse af en ny Amtmands-Bolig i Nord- og Öster-Amtet.** Khavn den 19. Mai 1827[1]. — I Forestilling 8. Mai anförer Rentekammeret, at Amtmanden i Nord- og Öster-Amtet, Grímur Jónsson, havde andraget paa, at et nyt Huus maatte blive opfört som Residents for Amtmanden i det nævnte Amt isteden for den Natten mellem 5. og 6. Febr. 1826 afbrændte Stokværksbygning med Udhuse. Amtmanden finder det tjenligst, at det nye Huus opföres paa Mödruvöllum. Efter en af Rentekammeret foranstaltet Tegning og Overslag vilde Opförelsen af et Huus af den foreslaaede Störrelse (30 Alen lang, 14 Alen bred) koste: 19. Mai.

i Kjöbenhavn af Grundmuur	7,588 Rbd.	22 Sk.
— af Tömmer	8,824 —	8 -

[1]) Rentek. Skriv. 22. Mai 1827.

1827. i Island derimod af Grundmuur . . . 14,569 Rbd. 22 Sk.
19. Mai. — — af Tömmer . . . . 14,720 — 8 -
i Sedler og Tegn. — Kjöbmand Johan Gudmann havde erklæret at ville paatage sig at besörge Opförelsen i en Tid af 2 Aar for 15,500 Rbd. Sedler, paa Vilkaar, at ham strax udbetales forskudsviis 3 à 4000 Rbd. og senere, naar Bygningen er under Arbeide, indtil 3/4 Dele af hele Summen, mod tilbörlig Sikkerhed. Disse Betingelser indstillede Rentekammeret, men ved kongel. Resol. 9. Mai befaledes, at Kammeret först skulde træde i Underhandling med Amtmanden, om han ikke vilde modtage en Huusleie-Hjælp af indtil 500 Rbd. — I en senere afgiven Erklæring havde Amtmanden imidlertid erklæret det for sit uforandrede Önske, at den foreslaaede Bygning maatte blive opfört paa Mödruvöllum, men hvis dette ikke indrömmedes, forlangte han 600 Rbd. i Husleiehjælp, naar Gaarden Möðruvellir fratoges Embedet tillige. — Rentek. Relat. og Resol. Prot. 1827 B, Nr. 185, jevnf. Nr. 178.

Vi ville allern. have bevilget, at der til Embedsbolig for Amtmanden over Öster- og Norder-Amtet i Island maa opföres en Bygning af Grundmuur paa den afbrændte Vaanings Grund paa Mödruvalle Kloster, og at Contrakt i den Anledning maa oprettes med Kjöbmand Gudmann her af Staden paa de i Vort Rentekammers allerund. Forestilling af 8. d. M. anförte Vilkaar. — Kjöbenhavn den 19. Maji 1827.

19. Mai. **Rentekammer-Skrivelse** til Amtmanden over Vester-Amtet, Bjarni Thorsteinson, ang. **Administrationen af Gaarden Arnarstapi.** Khavn den 19. Mai 1827. — Rentek. Isl. Copieb. 6, Nr. 823.

I Anledning af de ved Hr. Amtm.s behagelige Skrivelse af 13. Januar d. A. meddeelte Oplysninger angaaende Gaarden Stappen (= Arnarstapi) med tilliggende Husmændssteder under Arnestappens Ombud, og Deres derhos gjorte Forslag i Henseende til denne Gaards fremtidige Anvendelse, skulde vi ikke undlade herved tjenstl. at melde, at da Hr. Amtm. i fornævnte Skrivelse har, med Hensyn til at denne Gaard er be-

liggende i Nærheden af Deres Bopæl, erklæret Dem villig til at tage samme fra Fardag d. A. under Deres specielle Opsigt og Bestyrelse, saa kan Kammeret ikke have Noget imod, at Administrator for Arnestappens Ombud herfor indtil videre fritages, og ligeledes maa Kammeret bifalde, at Landskylden af denne Gaard med Husmandssteder, der efter Jordebogen skulde være 24 Vætter aarligen, blive fra Fardag d. A., som under dens nærværende Tilstand uerholdelig, indtil videre nedsat til 12 Vætter aarligen, alt imod at Hr. Amtm. tilsvarer denne nedsatte Afgift, som af Administrator for Arnestappens Ombud bliver at beregne til Indtægt i hans aarlig aflæggende Regnskaber. Tillige samtykker Kammeret i, at de aldeles forfaldne Huse paa de fornævnte Gaard underliggende tvende Husmandssteder Kansbud (= Kambsbúð) og Eirarbud (= Eiríksbúð), hvilke Hr. Amtm. allerede har taget under Brug og Afbenyttelse, blive slöifede, imod at saavel den Aabod, som hos den forbenværende Leilænding har været at erholde, som ogsaa hvad der endvidere maatte indkomme for Salget af Tömmeret i bemeldte Huse, tilfalder den kongelige Kasse og beregnes til Indtægt i Regnskabet for Arnestappens Ombud. 1827. 19. Mai.

Ved tjenstl. at anmode Dem om, i Overeensstemmelse hermed at tilkjendegive Administrator for Arnestappens Ombud det Fornödne til Efterretning og behörig Iagttagelse, maae vi derhos udbede os i sin Tid af Hr. Amtm. meddeelt Underretning om, hvorvidt Deres Bestræbelse for denne Gaards tilbagevindende Forbedring maatte lykkes, samt ogsaa Deres Forslag til Landskyldens Forhöielse, saasnart De anseer det gjörligt og tjenligt, paatænkes. — Rentekammeret den 19. Mai 1827.

Rentekammer-Skrivelse til Amtmanden i Nord- og Öster-Amtet, ang. **Opförelsen af en Amtmands-Bolig paa Gaarden Möðruvellir.** Khavn den 22. Mai 1827. — Rentek. Isl. Copieb. 6, Nr. 824. 22. Mai.

Paa Rentekammerets allerund. Forestilling om, at

1827. der til Amtmands-Bolig for Amtmanden over Norder-
22. Mai. og Öster-Amtet i Island maatte paa den afbrændte Vaanings Grund paa Mödrevalle Kloster opföres en Bygning af Grundmuur, og at Contrakt med Kjöbmand Gudmann her af Staden maatte oprettes om dette Arbeides Udförelse for en Sum af 15,500 Rbd. Sedler, der blive at udrede af Islands Jordebogskasse, imod at han stillede antagelig Sikkerhed for Contraktens Opfyldelse, samt imod at Bygningen bliver af ham, naar Arbeidet er fuldfört, ved en lovlig Synsforretning at overlevere Hr. Amtm., hvem dens fremtidige Vedligeholdelse derefter vilde paaligge, saaledes at den atter afleveredes til Eftermanden i Embedet, overeensstemmende med nysnævnte Forretning, i aabodsfri Stand, har det under 19. d. M. allern. behaget Hans Majestæt at resolvere saaledes:

„Vi ville allern. have bevilget . . . . [see Resol. 19. Mai ovenf. S. 185—186] . . . . anförte Vilkaar".

Ved at communicere Hr. Amtm. denne allerhöieste Resolution til behagelig Efterretning, maae vi derhos anmode Dem om, at afhandle det videre Fornödne i saa Henseende med Kjöbmand Gudmann, samt efter Aftale med ham at forfatte et Udkast til den Contrakt, der herom bliver at oprette, hvilket Udkast, som De ville behage hertil at indsende, derpaa vil af Kammeret efter nærmere Befindende blive approberet, og Hr. Amtm. derefter bemyndiget til at afslutte Contrakten. — Til Afbenyttelse i denne Sag undlade vi ikke herhos at lade fölge den af Bygnings-Administrationen forfattede Tegning til fornævnte Bygning, og sammes Overslag over Bekostningerne, samt Kjöbmand Gudmanns Skrivelse til Hr. Amtmanden af 2. Mai d. A., hvori han imod den nu allern. bevilgede Sum af 15,500 Rbd. Sedler forpligter sig til at paatage sig Opförelsen af Bygningen efter den bemeldte Tegning og Overslag. — Med Hr. Amtm.s Svar udbedes disse Documenter tilbage. — Rentekammeret den 22. Mai 1827.

Forordning ang. **Ægteskaber efter erhvervet Skilsmissedom.** Khavn den 23. Mai 1827. — Denne „Forordning, indeholdende nærmere Bestemmelser med Hensyn til Ægteskaber, som indgaaes efter erhvervet Skilsmissedom", findes ikke anført som publiceret ved Landsoverretten i Island, men derimod i Synodalforsamlingen i Reykjavík i Juli 1828. Udvidet til at gjelde for Island ved Forordn. 21. Decembr. 1831. IV; jevnf. Sunnanpóst. 1835, S. 61. — Canc. 2. Depart. Registr. XXVII, 108ᵇ—109 (1827, Nr. 449). Original-Aftryk hos Schultz. Coll. Tid. for 1827, S. 457—461 (med Motiver). Qvart-Forr. for 1827, S. 72—73; Schou XIX, S. 430. 1827. 23. Mai.

Kongelig Resolution ang. **Opsendelse af en Dyrlæge til Nord- og Öster-Amtet i Island.** Khavn den 25. Mai 1827. — I Rentekammerets Forestilling 22. Mai berettes, at Amtmanden i Nord- og Öster-Amtet i Island, Grímur Jónsson, havde tilmeldt Rentekammeret, at der i forskjellige Sysseler i Island var udbrudt en Omgangssyge blandt Faarene, hvilken vel forhen havde viist sig sammesteds, men ikke været i samme Grad angribende og ödelæggende. Sygdommen havde udbredt sig mest i Öefjordsdalen, og skulde i afvigte Vinter have bortrevet 400 Stkr., eller omtrent ¹/₁₀ Deel af det hele derværende Antal Faar. „De syge Faar döe pludseligt, Kroppen bliver strax blaa og Kjödet ildelugtende og uspiseligt; efter de tilveiebragte Oplysninger maa Sygdommen antages at reise sig fra visse Dele af Maven, hvilken paa de döde Faar findes at være ganske mör og ligesom halvkogt, hvorfor ogsaa Forstanderen for Veterinairskolen, Prof. Viborg, har anseet den for at være Miltebrand, der i Almindelighed foranlediges ved fordærvet Föde, t. Ex. slet bjerget og oversvömmet Hö, frosne Rodfrugter, usund Staldluft m. m" — Viborg havde fremsat Forskrifter om, hvilke Midler han ansaae for tjenlige, men mente iövrigt, at det vilde være bedst, at en sagkyndig Dyrlæge undersögte Sygdommen paa Stedet selv. Dette var ogsaa Amtmand Johnssons Önske, og Rentekammeret erklærer, at det ikke tör Andet end understötte Forslaget, da Sygdommen muligen kunde være farligere end den saae ud til. Til at reise til Island i denne Anledning var udseet Dyrlæge Heigaard, med fri Hen- og Hjemreise, samt 25. Mai.

1827. fri Fortæring ombord, fri Skyds paa hans Undersögelsesreiser i Island, fri Fortæring under hans Ophold sammesteds, samt 2 Rbd. Sedler dagligen i Diætpenge, mens han er paa Reisen. Udgifterne foreslaaes, til Udredelse af den islandske Jordebogskasse. — Rentek. Relat. og Resol. Prot. 1827 B, Nr. 200.

25. Mai.

Vi bemyndige allern. Vort Rentekammer til at lade Dyrlæge Heigaard foretage en Reise til og i Island, for at undersöge Beskaffenheden af den sammesteds udbrudte Sygdom blandt Faarene, imod at ham af den islandske Jordebogskasse godtgjöres Omkostningerne ved fornævnte Reise og Opholdet i Island, hvorefter det bliver at tage under nærmere Overveielse, hvad ham desuden kunde være at tilstaae som Gratification. Kjöbenhavn den 25. Mai 1827.

27. Mai. **Instruction** for Dyrlæge Heigaard paa en **Reise til Island** til **Undersögelse af Sygdom blandt Faarene.** Khavn den 27. Mai 1827. — Udgivet af Veterinairskolens daværende Forstander, Professor Viborg; her aftrykt efter en Copie i Veterinairskolens Archiv, velvilligen meddeelt Udgiverne til Benyttelse af Etatsraad, Prof. Fenger.

Forholdsregler for Dyrlægen Lars Heigaard, som sendes til Island for at undersöge en der blandt Faarene udbrudt Syge.

Dyrlægen maa, med Hensyn til den egentlige Faaresyge, söge at forskaffe sig fölgende Punkter paa det nöiagtigste oplyste:

1) Med hvilke Sygdomstilfælde begynder denne Sygdom, og hvilke vise sig under dens videre Fremgang? — 2) Viser den sig paa samme Maade hos det diegivende som hos det golde Faar, og er der nogen Forskjel paa Sygdommen ved Vædderne, Beden og Lammet, eller forekommer den altid under samme Form? — 3) Hvilken forskjellig Udgang tager Sygdommen? — 4) Hvorlænge har Sygdommen hersket, og hvor blev den först bemærket? — 5) Har den fulgt noget vist

Strög, eller snart viist sig hist, snart her, blandt Faarene? — 6) Har Aarstiden haft nogen Indflydelse paa at forandre Sygdommen til det Bedre eller til det Værre? — 7) Angriber Sygdommen, foruden Faarene, tillige andre Husdyr, og hvorledes yttrer den sig hos disse? — 8) Er der nogen sandsynlig Grund til at antage, at Sygdommen er smittende? — 9) Hvorledes er Sygdommen hidtil bleven behandlet? — 10) Hvor stort et Antal af Faar, Vædre, Beder og Lam kan man omtrent antage at være omkommen af denne Sygdom? — 11) Har Nydelsen af det syge Faars Kjöd haft nogen skadelig Indflydelse paa Menneskets Sundhed? — 12) Har en lignende Sygdom forhen været kjendt i Island? — 13) Har man nogen Formodning om, hvorfra denne Sygdom kan være kommet, eller hvad der kan have foranlediget den? — 14) For at komme efter de foranledigende Aarsager, maa Dyrlægen efterforske: A) om det kan antages, at Rögten og Pleien har bidraget Noget til at fremme Sygdommen; — B) om den forandrede Beskaffenhed, Veirliget i de senere Aar har haft, kunne have fremskyndt samme; — C) om der ellers kunde være Noget i Faarenes Behandling, hvoraf Sygdommens Opkomst især kunde hidledes? — 15) Ved den Plan, Dyrlægen lægger, for at helbrede Sygdommen og standse dens videre Fremgang, maa han tage Hensyn paa de stedegne Omstændigheder, der kunne lette Udförelsen af hans Plan, og især söge saavidt muligt at lempe sig efter Folkets Vaner og Skikke. Ogsaa maa Dyrlægen være betænkt paa, at indrette sine Forslag saaledes, at de kunne udföres paa den mindst bekostelige Maade. — Iövrigt bör Dyrlægen före en ordentlig Dagbog, for derefter ved sin Tilbagekomst at kunne godtgjöre, hvorledes Tiden er bleven anvendt. 1827. 27. Mai.

Maaden, paa hvilken Islænderne behandle deres Husdyr, vil sikkerligen meget kunne forbedres, naar de herom havde den fornödne Kundskab, og det bliver derfor Dyrlægens Pligt, under sit Ophold, saavidt det

1827. 27. Mai. staaer i hans Magt, at bidrage alt Sit for at bibringe dem samme. — For at der i sin Tid herfra kunde blive forfattet en Veiledning for Islænderne ved deres Husdyrs Behandling i Almindelighed, maa Dyrlægen samle sig Kundskab om de fölgende Gjenstande:

1) om Feil og Fuldkommenheder af Islands Heste, Qvæg, Faar og andre Husdyr. — 2) om den Rögt og Pleie, de give deres Husdyr. — 3) om Indretningen af Staldene og Dyrenes övrige Opholdsteder. — 4) om de almindeligste Sygdomme blandt Husdyrene. — 5) om Behandlingsmaaden af Sygdommene og de brugeligste Lægemidler mod samme. — 6) om Maaden, paa hvilken de afbenytte Husdyrene.

Naar Dyrlægen er ankommen til Island, har han, saasnart Leilighed gives, til Veterinairskolens Forstander at indsende Indberetning om, hvad han alt maatte have bragt i Erfaring om den blandt Faarene udbrudte Sygdom. — Kjöbenhavn den 27. Mai 1827.

2. Juni. **Cancellie-Skrivelse** til Amtmanden over Vester-Amtet, Bjarni Thorsteinson, ang. **Ligningen af Udgifter ved Districtslægers Reiser til Examination af Jordemödre.** Khavn den 2. Juni 1827. — Canc. 3. Depart. Brevb. 1827, Nr. 1496. Fogtm. (Algreen-Ussing) VII. 11, 2. H., S. 281—282.

I Skrivelse af 31. Decbr. f. A. har Hr. Amtmand blandt Andet anholdt om, at den af Dem brugte Fremgangsmaade, at repartere de Omkostninger, som foranlediges ved Distrikts-Chirurgens Reiser til Examination af Jordemödre, og som i Aaret 1825 have udgjort 30 Rbd. Repræs., og i 1826 33 Rbd. Repræs., paa hele Amtet, saavel for disse to Aar, som fremdeles, naar slige Udgifter forefalde, indtil videre maa approberes.

I Anledning heraf skulde man, efter over Sagen at have brevvexlet med det kongelige Rentekammer, til behagelig Efterretning og videre Foranstaltning tjenstlig

melde, at Cancelliet bifalder, at disse Udgifter udredes paa den foreslaaede Maade, indtil Jordemodervæsenet paa Island bliver fuldkomment organiseret: hvorhos man dog tillige maa bemærke, at det, da der ikke af Hr. Amtm. er anfört nogen særdeles Grund for Nödvendigheden af disse Reiser, og for at Examinationen foretages i det Distrikt, hvor Fruentimmeret ansættes som Jordemoder, kunde synes hensigtsmæssigere, at de hertil medgaaende Udgifter anvendtes paa, at vedkommende Fruentimmere i nogen Tid opholdt sig paa det Sted, hvor Distrikts-Chirurgen boer, for sammesteds af ham at modtage den fornödne Underviisning. — Det kgl. Danske Cancellie den 2. Junii 1827. 1827. 2. Juni.

Kongelig Resolution ang. **Oprettelse af en Lægepost paa Vestmannöerne.** Khavn den 6. Juni 1827[1]. — I Rentekammerets Forestilling 29. Mai 1827 anföres, at Landphysikus og Stiftamtmanden i Island havde foreslaaet Oprettelsen af en fast Lægepost paa Vestmannöerne. Dette Forslag anbefaledes ogsaa af Sundheds-Collegiet, og Rentekammeret foreslaaer at en saadan Post oprettes paa Pröve. — Rentek. Relat. og Resol. Prot. 1827. B, Nr. 225. 6. Juni.

Paa Vestmannöe under Sönder-Amtet i Vort Land Island kan for det Förste til en Pröve ansættes en fast Læge med en aarlig Gage af 300 Rbd. Sölv, hvilken Læge vi herved give Vort allern. Tilsagn om, at han efter 6 Aars Forlöb skal blive forflyttet til et bedre Chirurgikat i Vort Rige Danmark, og, indtil han kan ansættes i et saadant, erholde udbetalt ⅔ Dele af bemeldte Gage i Vartpenge. Og kunne de i denne Henseende fornödne Udgifter udredes af den islandske Jordebogskasse, da det iövrigt, naar den omhandlede Lægepost i Tiden bliver ledig, maa komme under nær-

[1]) Canc. Skriv. 8. Septbr. 1827.

1827. 6. Juni. mere Overveielse, hvorvidt den behöver paa Nyt at besættes, eller ikke. — Kjöbenhavn den 6. Juni 1827 [1].

12. Juni. **Cancellie-Plakat** ang. **Foranstaltninger til Forebyggelse af Personers forargelige Samliv.** Khavn den 12. Juni 1827. — Denne „Plakat, angaaende nærmere Bestemmelse og Forandring ved Lovens 6—13—3", er publiceret ved Landsoverretten i Island den 12. Novembr. 1827, og i Synodalforsamlingen i Reykjavík i Juli 1828, men först udvidet til at gjelde for Island med Modification ved For. 21. Decbr. 1831. V; jevnf. Sunnanpóst. 1835, S. 61. — Canc. 3. Depart. Registr. 1827, 112ᵇ (1827, Nr. 431ᵃ). Original-Aftryk hos Schultz. Coll. Tid. for 1827, S. 504—505. Qvart-Forr. for 1827, S. 87—88; Schou XIX, 441—442.

7. Juli. **Cancellie-Plakat** for Danmark, ang. **Afdragsrettens Ophævelse mellem Danmark og Rusland.** Khavn den 7. Juli 1827. — Publiceret ved Landsoverretten i Island den 12. Novbr. 1827, samt i Synodalforsamlingen i Reykjavík i Juli 1828, og erklæret „ligefrem anvendeligt" for Islands Vedkommende ved Canc. Skrivelse 27. Mai 1828; jevnf. Sunnanpóst. 1835, S. 46. — Canc. 2. Depart. Registr. XXVIII, 143 (1827, Nr. 561). Original-Aftryk hos Schultz. Coll. Tid. for 1827, S. 586. Qvart-Forr. for 1827, S. 94—95; Schou XIX, 443—444. — Islandsk: „Cancelli-Plakat fyrir Danmörku, áhrærandi afteknı́ngu afdráttar-rèttarins milli Danmerkur annarsvegar, en hins Rússlands og Pólínalands velda", i den af den islandske Landsoverret ifölge Canc. Skriv. 2. August 1800 udgivne Samling af Forordninger m. v., vedkommende Island, S. 246—247.

---

[1]) Resolutionen er communiceret Stiftamtmand Hoppe og Landfoged S. Thorgrimsen ved Rentek. Skriv. 23. Febr. 1828, tilligemed Underretning om, at praktiserende Læge i Nykjöbing i Sjælland, Krigsraad Carl Ferdinand Lund, er ved kgl. Resol. 23. Januar s. A. ansat til Distrikts-Chirurg paa Vestmannöerne, paa de i Resolutionen bestemte Betingelser. Rentek. Isl. Copieb. 6, Nr. 1238—1239.

Plakat for Danmark, angaaende Afdragsrettens Ophævelse mellem Danmark paa den ene og Rusland og Polen paa den anden Side. 1827. 7. Juli.

Som Fölge af en mellem Hans Majestæt Kongen af Danmark og Hans Majestæt Keiseren af Rusland og Kongen af Polen truffet Overeenskomst om Afdragsrettens gjensidige Ophævelse, vil der, naar Arv eller anden Formue, der tilhörer russiske eller polske Undersaatter, udföres fra de kgl. danske Stater, ikke være at erlægge noget Afdrag eller nogen Bortflytningsafgift, forsaavidt samme, efter de hidtil gjeldende Regler, skulde indflyde i den kongelige Kasse; hvorimod saadan Afgift, forsaavidt den er tillagt Communer eller private Personer, eller skulde svares af danske Undersaatter tilhörende Midler, der udföres af Landet, om den endog tilfalder den kongelige Kasse, fremdeles skal vedblive. Iövrigt vil hiin Bestemmelse om Afdragsrettens Ophævelse være at anvende ikke alene med Hensyn til de Midler, der udföres efter den under 18. Mai d. A. foregaaede Udvexling af de derom udfærdigede Declarationer, men og i alle de Tilfælde, hvor Afgiften ikke inden fornævnte Dato har været endeligen oppebaaret af vedkommende Autoriteter. — Hvilket herved kundgjöres til fornöden Efterretning og allerund. Efterlevelse. — Det kgl. Danske Cancellie den 7. Juli 1827.

Det kongelige **Particulairkammers** Skrivelse til Stiftamtmanden over Island, ang. **de til Bibliotheker i Island bestemte Exemplarer af Flora Danica.** Khavn den 14. Juli 1827. — Original i Stiftsarchivet i Island. 14. Juli.

Ved allerhöieste Resolutioner af 22. August f. A. og 2. f. M. har H. Majt. Kongen allern. bestemt, at af de til de respective geistlige og verdslige Övrighedspersoner, til videre Udlaan herfra forhen udleverede uilluminerede

1827. 14. Juli. Exemplarer af Værket Flora Danica, et bestemt Antal for Fremtiden skal beroe ved vedkommende Stiftsbibliotheker, og de overskydende Exemplarer hertil indsendes til Opbevaring, saafremt Ihændehaveren af sidstnævnte Exemplarer ikke skulde vide Udvei til at bekoste Fortsættelsen af Værket uden Udgift for Particulairkassen, i hvilket Tilfælde de hertil ville indsende deres Erklæringer, hvorefter de, efter Omstændighederne, kunne forvente allern. at beholde disse hidtil udlaante Exemplarer af Værket. — Endvidere er allern. bestemt, at denne Forandring skal skee saa betimeligen i indeværende Aar, at Indberetning desangaaende inden Aarets Udlöb herfra allerund. kan forelægges Hans Majestæt Kongen.

I Anledning heraf maa Particulairkammeret tjenstl. anmode Hr. Stiftamtm. om, at aflevere de hos Dem beroende 3 Exemplarer af Værket Flora Danica, betegnede med Nr. 39, 40 og 42, til Stiftsbibliotheket i Island mod Qvittering, i hvilken Henseende bemeldte Stiftsbibliothek herfra idag er meddeelt fornöden Underretning, og hertil at indsende det fjerde Exemplar, betegnet med Nr. 41, saafremt Ihændehaveren ikke seer sig istand til, overeensstemmende med foranförte Resolution, selv at bekoste Fortsættelsen af Værket, der da herfra, paa forventende allernaad. Approbation, for Sammes Regning vil blive bestilt hos Forfatteren, hvoraf hvert Hefte vil komme til at koste circa 5 Rbd. Sedler.

For at kunne efterkomme H. kgl. Majts allerhöieste Resolution med Hensyn til Indberetningen, forventes saavel Stiftsbibliothekets Qvittering for de 3 Exemplarer, som det fjerde Exemplar, eller Hr. Stiftamtm.s Erklæring, dersom Vedkommende önsker, paa foranförte Vilkaar, at beholde dette dem udlaante Exemplar, snarest muligt hertil indsendt. — Particulairkammeret den 14. Juli 1827.

Reskript til Amtmanden over Vester-Amtet, ang. **Formildelse af Horstraf til Böder til Hospitalet.** Frederiksberg den 8. August 1827. — Canc. 3. Depart. Registr. 1827, 143 (Nr. 528). 1827. 8. August.

Frederik den Sjette &c. V. G. Da Bonden Jon Jonsen af Melabud inden Sneefjeldsnæs Syssel, under det Dig allern. anbetroede Amt, i en Os af Vort Danske Cancellie allerund. foredragen Ansögning har anholdt om, at eftergives den Straf, som han i Aaret 1825 for tredie Gang begaaet Hoer har gjort sig skyldig til, saa give Vi Dig herved tilkjende, at Vi, efter hans saaledes allerund. gjorte Ansögning, samt de af bemeldte Vort Cancellie iövrigt oplyste Omsændigheder, allern. ville have ham fritaget for at lide Tiltale og Straf efter Anordningerne for bemeldte hans Forbrydelse, imod at han erlægger en Mulkt af 30 Rbd. Sölv til Hallbjarnaröres Hospital. — Derefter Du Dig allerund. &c. — Frederiksberg den 8. August 1827. [ad mandatum].

Cancellie-Skrivelse til Directionen for Islands Stiftsbibliothek, ang. **Skrifter forærede til samme.** Khavn den 25. August 1827. — Canc. 1. Depart. Brevb. 1827, Nr. 2126ª. 25. August.

I Forbindelse med dette Collegii Skrivelse af 21. April sidstl., hvorved man underrettede Directionen om, at man havde anbefalet Directionens Andragende om at skjænkes Flora Danica, det kongelige Myntværk m. v., til Chefen for det store kongelige Bibliothek, Geheime-Statsminister Malling, til Overhofmarschal Hauch og til det kgl. Particulairkammer, skulde man tjenstl. tilmelde velbemeldte Direction, at Overhofmarschal Hauch har tilskrevet dette Collegium, at Hans Majestæt har skjænket Islands Stiftsbibliothek:

1 Exemplar af Beskrivelse over Danske Mynter og Medailler i den kongelige Samling. Khavn 1791. Text

1827. og Kobbere. 2 Bind. Folio. — 1 Exemplar af Tillæg
25. August. til ovennævnte Beskrivelse over danske Mynter. Khavn 1794. Text og Kobbere. 1 Hefte. Folio. — 1 Exemplar af Catalogus numorum veterum Græcorum & Latinorum Musæi Regis Daniæ. Pars I—II. Havniæ 1816. 2 voll. 4to.; — ligesom det kgl. Particulairkammer har tilstillet Cancelliet de udkomne 32 Hefter af et uillumineret Exemplar af Værket Flora Danica, der ligeledes af Allerhöistsamme er skjænket bemeldte Bibliothek; — og disse Skrifter findes i den hermed fölgende Trækasse, indsyet i Voxdug og mærket I. S. B.

For Modtagelsen udbeder man sig Tilstaaelse behageligen meddeelt. — Det kgl. Danske Cancellie den 25. August 1827[1].

1. Septbr. **Rentekammer-Skrivelse** til Amtmanden over Vester-Amtet, Bjarni Thorsteinson, ang. **Grundlæggelsen af et oeconomisk Fond for Vester-Amtet.** Khavn den 1. Septbr. 1827. — Rentek. Isl. Copieb. 6, Nr. 888.

Hr. Amtm. har i behagelig Skrivelse af 1. Februar d. A. andraget paa, at 50 Rbd. r. S., som, da et af Kjöbmand Svendsen paa Önundefjord bygget Dæksfartöi, „Föðurlandið" kaldet, löb af Stabelen, blev af Sysselmand Ebenezer Thorsteinsen med Flere skjænkede til Belönning for en eller anden nyttig Vindskibelighed, maatte gjöres frugtbringende i den kongelige Kasse, for derved at lægge Grunden til et oeconomisk Fond for Vester-Amtet.

I Anledning heraf skulde vi, efter desangaaende at have corresponderet med Directionen for Statsgjelden og den synkende Fond, ikke undlade tjenstl. at melde

[1]) s. D. Canc. Skriv. til Particulairkammeret, hvorved gives Tilstaaelse for de modtagne 32 Hefter af Flora Danica. Canc. 1. Depart. Brevb. 1827, Nr. 2126*.

Hr. Amtm. til behagelig Efterretning, at i Overeensstemmelse med den under 28. Septembr. 1822 föiede almindelige Foranstaltning til at gjöre offentlige Penge i Island frugtbringende i den kongelige Kasse, haves ikke Noget herimod at erindre, samt at vi til den Ende have under D. D. tilskrevet Stiftamtmand Hoppe om, naar Vedkommende desangaaende henvende sig til ham, saavel at foranledige ovenmeldte 50 Rbd. r. S. modtagne i Islands Jordebogskasse til Forrentning, som og hvad der i Fremtiden maatte indkomme til bemeldte Fond, dog saaledes, at Indbetalingen, i Overeensstemmelse med ovennævnte Foranstaltning af 28. Septembr. 1822, skeer i det mindste med 20 Rbd. ad Gangen. — Rentekammeret den 1. Septembr. 1827 [1]. 1827. 1. Septbr.

Cancellie - Skrivelse til Stiftamtmanden over Island, ang. **Blanquetter til Vaccinations-Attester,** m. v. Khavn den 1. Septembr. 1827. — Canc. 3. Depart. Brevb. 1827, Nr. 2326. 1. Septbr.

Ifölge Hr. Stiftamtm. behagelige Skrivelse af 18. April sidstl. skulde man herved tilstille Dem et Antal Blanquetter til Vaccinations-Attester, for at samme behageligen kunde vorde Landphysikus Thorstensen tilstillet, hvorhos man til fornöden Efterretning og Bekjendtgjörelse for bemeldte Landphysikus Thorstensen ikke skulde undlade lige tjenstl. at melde, at den Forandring i berörte Attesters lovbefalede Form, som man af hans medfulgte Skrivelse har erfaret at han foretager sig ved de af ham udstedte, derved, at han udstryger de i Blanquetterne indrykkede Udtryk, hvorefter Vaccinen skulde bevare Vedkommende mod Börnekopper, saa meget mindre kan billiges, som Vaccinationen dog maa antages at beskytte mod de virkelige, om end ikke

---

[1]) s. D. Rentek. Skriv. til Stiftamtmand Hoppe, af samme Indhold. Rentek. Isl. Copieb. sst. Nr. 889.

1827. mod de formildede Börnekopper. — Det kgl. Danske
1. Septbr. Cancellie den 1. Septbr. 1827.

Schema [1].

FRvi. Kúabólu-setníngar attest.

.... fæddur (fædd) á .... og verandi á .... àra gamall (gömul) er af mèr undirskrifuðum árið ... þann ... sett kúabóla. Með nákvæmri rannsókn, er skeði millum þess 7. og 9. dags, hefi eg fundið öll merki til, að þetta væri þær rèttu kúabólur; því þær voru heilar og óskaddaðar, uppfylltar tærum vessa, höfðu laut í miðju og umgirtar rauðum hríng.

..... hefir því fengið þá rèttu kúabólu, sem framvegis varðveitir hann (hana) frá barnabólunni, hvað hèrmeð uppá æru og samvizku vottast af

(N. N.).

þann árið

1. Septbr. **Cancellie-Skrivelse** til Rentekammeret, ang. **Spörgsmaalet om Udvidelse til Island af nogle Lovbud fra 1824.** Khavn den 1. Septbr. 1824. — Canc. 3. Depart. Brevb. 1827, Nr. 2265.

Efter at have modtaget det kongel. Rentekammers Betænkning af 12. Februar 1825, betræffende, hvorvidt de i Löbet af 1824 herigjennem emanerede almindelige Anordninger enten ligefrem eller med visse Modificationer kunde gjöres gjeldende paa Island, meddelte Cancelliet under 5. Marts næstefter velbemeldte Kammer Underretning om, at man med Hensyn til Anvendeligheden af:

1) Plak. af 21. April 1824, betræffende Midler til at forebygge Skifters Forhaling m. v. — 2) Forordn. af 30. April s. A., ang. Præsters Embede med Hensyn til Ægteskab. — 3) For. af 26. Juni s. A., hvorved inden-

[1]) jevnf. For. 3. April 1810.

byes Vexler under visse Betingelser tilstedes. — 4) For. af 6. August s. A., ang. en forandret Rettergangsmaade i mindre betydelige Gjeldssager. — 5) For. af 24. Sept. s. A., hvorved Straffen af Boeslods Forbrydelse og paa yderste Formue, samt andre lignende Straffe, deels ophæves, deels forandres. — 6) For. af 8. Oktbr. s. A., hvorved Oplæsning af Anordninger og Tillysninger om verdslige Gjenstande fra Prædikestolene afskaffes; og — 7) Plak. af 29. Oktbr. s. A., om at Ingen, som er straffet med offentligt Arbeide, maa vinde Borgerskab i nogen Kjöbstæd; — havde anmodet Overövrighederne paa Island om at indkomme med nærmere Betænkning denne Gjenstand betræffende. 1827. 1. Septbr.

Ved at tilstille Kammeret det i denne Anledning Indkomne, tilligemed de yderligere Erklæringer, hvilke Cancelliet med Hensyn til enkelte af ovenanförte Anordninger senere fandt sig foranlediget til at indhente, skulde man med Hensyn til samtlige ikke undlade at yttre den Formening, at

1) Plak. af 21. April 1824, med særdeles Hensyn til hvad Amtmand Thorsteinson derom har anfört[1],

[1]) I Betænkning dat. Reykjavík 10. Mai 1825 havde Amtmand Th. yttret, at Plakaten vel i en eller anden enkelt Punkt kunde være anvendelig i Island, men at den i de övrige var uanvendelig og i det Hele taget mindre fornöden. Skifter trækkes vel undertiden i Langdrag, men ei sjelden af tildeels undskyldelige Aarsager. Den Efterlevende kan önske at hensidde i Boet f. Ex. Vinteren over, og dette kan være til alle Vedkommendes Fordeel. Skifteforvalteren og Vedkommende kunne ikke möde i Vinterens Tid paa Stervbogaarden, uden uforholdsmæssige Udgifter. Klager over Skifters Henstand fandt ikke Sted i den senere Tid, og Skifteforvaltere havde ingen Interesse i at trække Skifter i Langdrag. Indkaldelse i Aviser kunde ikke finde Sted, og ved Kirkestævne var den deels overflödig (indensogns), deels utilstrækkelig (udensogns). Skifteforvalteres Maliversationer kunde ialtfald bekvemmest overlades til Domstolene.

1827. uden Tvivl ikke bör gjöres gjeldende paa Island; at
1. Septbr. — 2) For. 30. April 1824 hensigtsmæssigen sammesteds kunde indföres, med den Modification, at ogsaa Reskr. af 28. Marts 1776 bliver at overholde, samt at det, forsaavidt Forordningens § 3 Nr. 10 angaaer, med Hensyn til de Misforstaaelser, samme sees at være underkastet, tilkjendegives, at det ingenlunde er sammes Hensigt, ubetinget at nægte de Personer, der, efter at være blevne 18 Aar gamle, have erholdt Hjælp af Fattigvæsenet, Adgang til Ægteskab, naar de ikke kunne erstatte den saaledes oppebaarne Understöttelse, men kun at forebygge Ægteskaber, der sandsynligviis ville falde Fattigvæsenet til Byrde; hvorfor og Fattigforstanderne i det Distrikt, hvortil Mandspersonen hörer, og som, da Forsörgelsesbyrden i al Fald maatte falde paa samme, derover have at tage Bestemmelse, ikke bör forhindre samme, naar der, uagtet den herfra oppebaarne Fattighjælp ikke kan refunderes, er Formodning for, at Ægtefolkene ved deres Vindskibelighed kunne finde Udkomme for dem og deres Börn; ligesom det iövrigt er en Selvfölge, at Amtmændene, som Overövrigheder, maae være bemyndigede til at pröve og efter Omstændighederne forandre de Beslutninger, Fattigforstanderne i foranförte Henseende maatte tage; at — 3) For. af 26. Juni 1824 saameget mindre kan ansees anvendelig paa Island, som den aldeles ikke synes passende i et Land, hvor Brugen af stemplet Papir ikke er paabuden; at — 4) For. af 6. August 1824, med Hensyn til de af Amtmand Thorsteinson fremförte Bemærkninger [1], ikke synes at være anvendelig paa Island; at — 5) Forordn. af

[1]) I foranförte Betænkning 10. Mai 1825 yttrer Amtmand Th. den Formening, at denne Forordning er med Hensyn til Island deels overflödig, deels upassende. Overflödig, da Gjeldssager ere yderst sjeldne i Island, og upassende og uanalogisk med Forordn. 11. Juli 1800 § 10, ligesom ogsaa det, der anföres om Sagföreres Mellemkomst i Sagerne, ikke paa Island finder nogen Anvendelse.

24. Septbr. 1824 uden Tvivl sammesteds kunde indføres med den Modification, at de Straffe, der ifölge samme blive at sætte i Stedet for de ved Forordningen afskaffede, paa bemeldte Land blive at bestemme efter de i Reskr. af 3. Mai 1816 fastsatte Forhold, samt at det vil have sit Forblivende ved de for Island foreskrevne særdeles Bestemmelser angaaende Straffen for Hoer; at — 6) For. af 8. Oktobr. 1824 uden nogen Modification bör gjöres gjeldende i oftnævnte Land; samt endelig at — 7) Plak. af 29. Oktbr. 1824 uden Tvivl ikke bör indföres sammesteds, da der sjeldent eller aldrig derfor vil blive Anvendelse. 1827. 1. Septbr.

Ved at meddele Forestaaende, skulde man af det kgl. Rentekammer udbede sig, ved Bilagenes Tilbagesendelse, Sammes Yttringer behageligst meddeelte, om, hvorvidt der maatte haves Noget at erindre imod de saaledes af Cancelliet antagne Resultater. — Det kgl. Danske Cancellie den 1. Septembr. 1827.

Cancellie - Skrivelse til Stiftamtmanden over Island, ang. **Indsendelse af Exemplarer af trykte Skrifter til Bibliothekerne.** Khavn den 1. Septbr. 1827. — Original i Stiftamts-Archivet i Island. — Canc. 3. Depart. Brevb. 1827, Nr. 2325. 1. Septbr.

Hr. Stiftamtm. har under 2. Julii sidstl. til dette Collegii Afgjörelse henstillet, hvorvidt Conferentsraad Stephensen maatte kunne fritages for, i Overeensstemmelse med Forordn. af 19. Januar 1821, at indsende nogle Exemplarer af et Skrift, som han i forrige Aar har ladet trykke i det islandske Landoplysnings - Selskabs Bogtrykkerie, til Forsvar for hans Bestyrelse af bemeldte Selskab; og De har derhos ladet medfölge en Erklæring fra Cfraad Stephensen, hvoraf erfares, at han, fordi Skriftet ikke endnu er publiceret, men alene benyttet som et Slags Manuskript, formener, at foranförte Forordn. ikke med Hensyn til samme kan være anvendelig.

1827. 1. Septbr. I Anledning heraf skulde man, til behagelig Efterretning og Bekjendtgjörelse for Cfraad Stephensen, tjenstl. melde, at Indsendelsen af bemeldte Skrift kan bortfalde, saalænge det endnu ikke er uddeelt, det være sig gratis eller for Betaling. — Det kgl. Danske Cancellie den 1. Septembr. 1827.

8. Septbr. **Directionen** for Universitetet og de lærde Skolers Skrivelse til Stiftsövrigheden i Island, ang. **Reformer i Oeconomien og Underviisningen ved Bessastad Skole.** Khavn den 8. Septembr. **1827.** — Univ. Dir. Copieb. 1827, Nr. 1386.

Directionen har af D. Höivelb.' behagelige Skrivelse af 14. Mai d. A. med Fornöielse erfaret de særdeles hensigtsmæssige Foranstaltninger, som Stiftsövrigheden har truffet til at afhjælpe de betydeligste Mangler ved den oeconomiske Orden og Sundhedspleie i Bessestad lærde Skole, og bifalder aldeles den Instruction [1],

[1]) Denne Instruction indeholdes i en Skrivelse fra Stiftsövrigheden i Island til Skolens Oeconomus, Guldsmed Thomsen (Þorgrimur Tómasson) paa Bessastad, dateret 14. Mai 1827, lydende som fölger:

„I Forbindelse med Stiftets Skrivelse af 5. Septembr. 1821, hvorved Deres Velædelhed blev meddeelt en Instrux i Henseende til den Dem overdragne Bestyrelse af Oeconomien ved den lærde Skole paa Bessestad, samt et Spisereglement, have vi, saavel for at vedligeholde Disciplenes Helbred, som for at opdrage disse unge Mennesker til en i moralsk og physisk Henseende lige gavnlig Reenlighed, Orden og udvortes Anstand, fundet det passende, endvidere at træffe fölgende Bestemmelser, der skulle sættes i Kraft ved næste Skoleaars Begyndelse:

1) Der vil af os blive föiet Anstalt til, at ei flere end 2 Disciple ligge i samme Seng, samt at Soveværelserne, saavidt muligt, forsynes med Kakkelovn. — 2) Ved hver Seng bör, i Overeensstemmelse med Reglementet af

som i denne Henseende er givet Oeconomus, hvorfor man under D. D. har tilskrevet det kgl. Rentekammer 1827. 8. Septbr.

10. Junii 1746, fölge 1 Madrats, stoppet med Hö, Uld eller andet tjenligt til Fyldning, 1 dito Hovedpude, 1 Underdyne fyldt med Fjær, 1 dito Hovedpude, 1 uldent Teppe, 1 Par dito Lagener og 1 Haandklæde. — 3) Sengeklæderne maae, i det mindste een Gang om Maaneden, naar Veirliget tillader det, bæres ned for at udluftes, hvorved Disciplene kunne være behjælpelige hver for sin Seng. Den förste Söndag i hver Maaned lægges rene Lagener paa Sengene, og hver Söndag gives rene Haandklæder. — 4) Gulvene i Sovestuerne feies, eller, om fornödent gjöres, skrubbes med en vaad Klud eller Börste, hver Löverdag, men vaskes med varmt Vand, saavel som Borde og andre Meubler, hver Gang rene Lagener gives til Sengene. Spise- og Læsestuerne bör ligeledes feies hver ottende Dag og vaskes een Gang om Maaneden, paa en Tid, da Forelæsningerne og andre Omstændigheder tillade saadant. — 5) Saasnart Disciplene ere opstaaede, bör de tilholdes tilbörligen at vaske sig, hvortil Oeconomus anviser et passende Sted og forskaffer Vand; derpaa skulle Sengene strax redes, og Vinduerne, om Veiret tillader det, staae ½ til 1 Times Tid aabne, da det derefter ikke, uden i Sygdomstilfælde, tillades Nogen igjen at lægge sig för Sengetid. — 6) Det tillades Ingen at anbringe de hidtil brugelige Döre eller Skodder for Sengene, eller uden Tilladelse fra Lector at ligge og læse over om Natten, men saadant bör i Almindelighed finde Sted i Læsestuerne, som til den Ende hver Dag maae være opvarmede og forsynede med de nödvendige Lys, Söndagen iberegnet, og tillades det Ingen der at tale höit, eller paa anden Maade forstyrre de Studerende. — 7) Det bör nöie paasees, at Disciplene i det mindste hver Söndag tage reen Skjorte og Strömper paa, og at de ikke nogensinde indfinde dem i Læsestuerne eller Spiseværelset med uredte Haar eller smudsige Hænder, saa bör og deres Klæder være hele og rene. — 8) Til den Ende bör hver Discipel ved Ankomsten til Skolen være forsynet med og ifölge den 27. § af Anordningen af 3. Mai 1743 forevise de nödvendige Skjorter og andre Klædningsstykker, samt 1 Börste og 1 Kam; i manglende Fald gjöres herom den

1827. 8. Septbr. om, at de forögede Udgifter, som derved maatte foranlediges, udredes af den lærde Skoles i den kongel.

---

fornödne Indberetning til os, paa det at Saadant kan blive foranstaltet anskaffet paa Vedkommendes Bekostning. — 9) Saavel Oeconomus, som samtlige Lærere, bör have nöie Tilsyn med Disciplenes Sundhed, og saasnart de skulde bemærke nogen indvortes eller udvortes Sygdom, strax melde Saadant til Lector, for at han snarest muligt kan lade Landphysikus hente, hvis Forskrifter da nöie fölges, saavel i Henseende til Diæten, som den mulig nödvendig befundne Afsondring fra de övrige Disciple, samt hvad Andet af ham maatte foreskrives betræffende den Syges Behandling. — 10) For at paasee disse Bestemmelser opfyldte, som og for i det Hele at vaage over god Disciplin og Reenlighed, skulle vexelviis een af Lærerne, saaledes som de derom maatte blive enige eller af Lector befales, have Inspection over Skolen; denne Inspectionshavende bestemmer desuden, efter Omstændighederne, eller Lectors nærmere Ordres, hvad Tid skal purres ud og Disciplene igjen skulle gaae tilsengs, Lys slukkes, og Alt være roligt paa Skolen, ligesom han og, i Overeensstemmelse med de af Stiftet under 5. Septbr. 1821 trufne Bestemmelser, deeltager i Disciplenes Maaltider, og paaseer, at Enhver betimeligen indfinder sig ved samme, at Alt gaaer sömmeligt og reenligt til, samt at Maden er upaaklagelig; ligeledes har han Tilsyn med, at ingen Discipel uden Lectors Tilladelse om Natten bliver udenfor Skolen, eller kommer for sildigt hjem, men at Enhver betimeligen indfinder sig ved den Bön eller Sang, der, som hidtil, ifölge § 44 i Anordning af 3. Mai 1743, bör holdes Morgen og Aften. Hver Formiddag, naar Lector indfinder sig paa Skolen, aflægges til ham, efter Omstændighederne, skriftlig eller mundtlig Rapport om den forbigangne Dag, og befindes da Noget anderledes end det bör, söger han det rettet, eller i manglende Fald hertil indberettet. — 11) For at lette Lærerne denne Inspection, og da det vilde falde dem besværligt at være den hele Dag tilstede paa Skolen, tillades det, at Lector, saaledes som hidtil har været Brug, beskikker dem saamange Medhjælpere, som fornödent findes, hvortil bör vælges de ældre, sindigere og iövrigt dygtige Disciple, som de Andre kunne have Agtelse for,

Jordebogskasse i Island indestaaende Midler. — Derhos skulde man, med Hensyn til de övrige Bemærkninger angaaende Underviisningen selv, som D. Höivelb.* Skrivelse indeholder, tjenstl. have Stiftsövrigheden anmodet om, at tilkjendegive Skolens Lærere, at de ved Underviisningen have at undgaae Dictater, som tidsspildende, hvorimod de approberede Lære- og Læseböger alene bör lægges til Grund for samme, forsaavidt ikke en eller anden vigtig Bemærkning kan være at nedskrive

1827. 8. Septbr.

og ville disse Medhjælpere i Eet og Alt have at rette sig efter de Forskrifter, som meddeles dem af den inspectionshavende Lærer eller Lector selv, og bör de igjen uvægerligen respecteres og adlydes af de övrige Disciple, som have at henvende sig til Lector, dersom de skulde finde Noget at klage eller andrage.

Deres Velædelheds bekjendte retskafne Tænkemaade, samt i en Række af Aar til Alles Tilfredshed förte driftige og ordentlige Oeconomie ved Skolen, lader os forvente, at De ogsaa villigen vil bidrage Deres til, at ovenstaaende Bestemmelser blive iagttagne, og, som hidtil, af al Magt söge at fremme gode Sæder, Orden og Reenlighed ved dette for Landet saa saare vigtige Institut, og til os indberette Alt, hvad De i saa Henseende anseer for tjenligt, eller hvilken Uorden og Misbrug muligen kunne indsnige sig. Og haabe vi, at den forögede Vaskning af Sengeklæder m. v. villigen af Dem vil blive besörget, saameget mere, som De i de senere Aar har erholdt Deres Gage og Stipendierne udbetalte med rede Sölv. Iövrigt er Hr. Lector Johnsen under Dags Dato herfra tilkjendegivet det Fornödne til videre Bekjendtgjörelse for Lærerne. — Den som Fölge af ovenstaaende Bestemmelser fornödne Forögelse af Sengeklæder og Anskaffelse af passende Haandklæder m. v. ville vi saameget hellere herved overlade til Deres Velædelheds gode Foranstaltning, som De forhen til vor Tilfredshed har besörget Sligt, og vi da ere forvissede om, at Alt bliver forfærdiget af gode Materialier og paa sparsommeligste Maade. Omkostningerne derved ville efter hertil indsendte Regninger ufortövet blive Dem anviste til Udbetaling af Skolens i den kongelige Jordebogskasse indestaaende Midler".

1827. 8. Septbr. af Disciplene. — Da man fremdeles maa være enig i, at det danske Sprog bör i Skolen dyrkes med forøget Iver, og anseer det saameget mere passende, at nogen Underviisning i Naturvidenskaberne ved Skolen kunde gives, som særegne Stipendier her ved Universitetet ere oprettede for Islændere, som studere disse, med Forpligtelse til, efter fuldendte academiske Studier, at vende tilbage til Island, for der at udbrede saadanne Kundskaber; ligesom det og vilde være tjenligt, om nogen Underviisning i Vocalmusik og i Gymnastik kunde gives i Skolen, saa önsker Directionen at modtage Stiftsövrighedens nærmere behagelige Forslag angaaende Indförelsen af Underviisning og Examination i visse Fag, f. Ex. Historie og Geographie eller Religion, paa Dansk, saavel som Udarbeidelse af Afhandlinger i dette Sprog, samt angaaende Indförelse af Underviisning i Naturvidenskaber, Vocalmusik og Gymnastik, saafremt denne kunde forskaffes uden altfor stor Bekostning. — Den kgl. Direction for Universitetet og de lærde Skoler den 8. Septembr. 1827[1].

8. Septbr. **Directionen** for Universitetet og de lærde Skolers Skrivelse til Stiftsövrigheden over Islands Stift, ang. **en aarlig Skole-Höitidelighed.** Khavn den 8. Septbr. 1827. — Original i Bispe-Archivet i Island. — Univ. Dir. Copieb. 1827, Nr. 1389.

Directionen er med Stiftsövrigheden aldeles enig i, at Indförelsen af en aarlig Höitidelighed ved Bessestæd

[1]) s. D. Univ. Direct. Skrivelse til Rentekammeret, hvorved Gjenpart af den af Stiftsövrigheden givne Instrux for Skolens Oeconomus tilstilles Kammeret, med Anmodning om, at foranstalte de i Anledning heraf nödvendiggjorte Bekostninger, til Anskaffelse af Inventarium for Skolen, Kakkelovne, Sengeklæder, Haandklæder, m. v., anviste til Udbetaling af Skolens i Jordebogskassen indestaaende Midler. Univ. Dir. Copieb. sst. Nr. 1387.

lærde Skole i Anledning af H. Majt. Kongens Födselsdag, hvorved en Tale holdes i det latinske Sprog af en af de ældste Studerende, og Lectoren tillige ommelder, hvad der i det forlöbne Aar har tildraget sig af Mærkelighed ved Skolen, samt med Berömmelse nævner de flittigste Disciple, og hvortil indbydes ved et paa Skolens Bekostning trykt Program, passende vil kunne bidrage saavel til at vække Islændernes Patriotisme som danske Statsborgere, som til at opmuntre Videnskabelighed blandt Skolens Lærere. Ligeledes bifalder den som hensigtsmæssigt, at ved bemeldte Höitidelighed af D. Höiærv. med en kort Tiltale overleveres som Præmie for den mest udmærkede blandt Disciplene et eller andet passende Værk af dem, som aarligen opsendes til Skolen, til hvilken Bestemmelse der da og ved Opgivelsen af de Böger, som önskes opsendte, kunde tages Hensyn. — Ligesom man under D. D. har anmodet det kgl. Rentekammer om, at lade de med det aarlige Programs Trykning forbundne Omkostninger udrede af Skolens i den kgl. Jordebogskasse indestaaende Midler, saaledes önsker man ogsaa aarligen at modtage et Antal af 30 Exemplarer af samme til Uddeling iblandt de lærde Skolers Bibliotheker, og det vil herefter ligeledes herfra blive foranstaltet, at et Exemplar af ethvert ved de lærde Skoler i Danmark udstedt Program ved den aarlige Forsendelse af Böger tilsendes Bessestad Skoles Bibliothek. 1827. 8. Septbr.

Dette meldes i tjenstl. Gjensvar paa Deres Höivelb.s Skrivelse af 14. Maji d. A. til behagelig Underretning og Foranstaltning. — Den kongel. Direction for Universitetet og de lærde Skoler den 8. September 1827[1].

[1]) s. D. Univ. Dir. Skrivelse til Rentekammeret, at besörge udbetalt af Skolens Midler hvad der aarlig maatte medgaae til Trykningen af et Program til Höitideligholdelsen af Kongens Födselsdag. — Copiebog sst. Nr. 1388.

1827. 8. Septbr. **Cancellie-Skrivelse** til det kongel. Sundheds-Collegium, ang. **Ansættelse af en fast Distriktslæge paa Vestmannöerne.** Khavn den 8. Septbr. 1827. — Canc. 3. Depart. Brevb. 1827, Nr. 2347. Uddr. i Fogtm. (Algreen-Ussing) VII. 11, 2. H., S. 359—360.

Det er det kgl. Sundheds-Collegium bekjendt, at det i sin Tid af Stiftamtmand Hoppe og Landphysikus Thorsteinsen paa Island er bragt i Forslag, at der paa Vestmannöe under Islands Sönder-Amt maatte blive ansat en Distrikts-Chirurg. Efter at man i denne Anledning under 11. Novbr. f. A. havde udbedt sig det kgl. Rentekammers Betænkning, har velbemeldte Kammer nu tilmeldt Cancelliet, at det paa Kammerets derom allerund. nedlagte Forestilling har behaget Hans Majestæt under 6. Juni sidstl. allern. at resolvere saaledes:

„Paa Vestmannöe .... [o. s. v. *see* kgl. Resol. 6. Juni 1827, ovenf. S. 193—194] .... besættes, eller ikke".

Ved at meddele det kgl. Sundheds-Collegium den ovenstaaende allerhöieste Resolution, skulde man derfor, idet man tillige hoslagt lader fölge en af Cand. Medicinæ Thorarensen i sin Tid indgiven Ansögning om at ansættes som Amtsphysikus i Norder-Amtet, tjenstl. anmode velbemeldte Collegium om, at foranstalte det saaledes oprettede Distrikts-Chirurgikat paa sædvanlig Maade opslaaet vacant. — Det kgl. Danske Cancellie den 8. Septembr. 1827.

15. Septbr. **Rentekammer-Skrivelse** til Amtmanden i Vester-Amtet, Bjarni Thorsteinson, angaaende **Indsendelse til Stiftamtet af Gjenparter af de oeconomiske Indberetninger fra Vester-Amtet.** Khavn den 15. Septbr. 1827. — Rentek. Isl. Copiebog 6, Nr. 932.

Stiftamtmand Hoppe har andraget paa, at Sysselmændene i Vester- samt Nord- og Öster-Amtet maatte

blive indskjærpet den dem ved Kammerets Skrivelse af 11. Juni 1791 paalagte Pligt, aarligen at tilstille Stiftamtmanden i Island en Gjenpart af den til Kammeret indgivende Relation om hvert Syssels Tilstand, og ligeledes har Stiftamtmand Hoppe anholdt om, at blive meddeelt en Gjenpart af de Tabeller, som Amtmændene i fornævnte Amter aarligen indsende til Kammeret over de respective Amters oeconomiske Tilstand. 1827. 15. Septbr.

Ligesom Kammeret i Anledning heraf maa anmode Hr. Amtm. om, at tilholde samtlige Sysselmænd i Vester-Amtet nöiagtigen at iagttage hvad der ved ovennævnte Skrivelse af 11. Juni 1791 er paalagt dem, saaledes skulde vi ikke undlade tjenstl. at anmode Dem om, at tilstille Stiftamtmanden en Gjenpart af Deres aarlige Indberetninger om Vester-Amtets oeconomiske Tilstand, med Hensyn til at det i flere Tilfælde kunde være hensigtsmæssigt, at disse Efterretninger tillige opbevares ved Stiftsarchivet. — Rentekammeret den 15. Septbr. 1827[1].

Cancellie-Plakat ang. **Qvartals-Cours.** Khavn den 20. Septbr. 1827. — Publiceret ved Landsoverretten i Island den 12. Novembr. 1827, samt i Synodalforsamlingen i Reykjavík i Juli 1828, og skulde være gjeldende for Island fra 1. Januar til 30. Juni 1828 (Plak. 11. Mai 1819); jevnf. Sunnanpóst. 1835, S. 42—43. — Canc. 2. Dep. Registr. XXVIII, 186b (1827, Nr. 716). Original-Aftryk hos Schultz. Coll. Tid. for 1827, S. 743—744. Qvart-Forr. 1827, S. 107—108; Schou XIX, 454. 20. Septbr.

Plakat, angaaende Qvartals-Coursen for Oktober, November og December Maaneder 1827.

Af den i Overeensstemmelse med det kongelige aabne Brev af 6. April 1818 til Qvartalscoursens Be-

[1] Ligelydende Rentek. Skriv. til Nord- og Öster-Amtet, samt Meddelelse til Stiftamtmand Hoppe. Rentek. Isl. Copieb. sst. Nr. 933—934.

1827. stemmelse anordnede bestandige Committee er den
20. Septbr. Cours, hvorefter Rigsbanksedler i Oktbr., Novbr. og Decbr. Maaneder 1827 skulle modtages i alle de Sölvbetalinger, der, efter allerhöistbemeldte aabne Brev, kunne afgjöres med Rigsbanksedler, bestemt til 218¾ imod 100 Species eller 200 Rbdlr. Sölv, saa at 1 Rbdlr. Sölv i alle foranförte Tilfælde kan betales med 1 Rbdlr. 9 Sk. i Rigsbanksedler og Tegn.

Hvilket herved kundgjöres til alle Vedkommendes Efterretning. Det kongelige Danske Cancellie den 20. Septembr. 1827.

22. Septbr. **Cancellie - Skrivelse** til Stiftamtmanden over Island, ang. **Fængsling af mistænkte Forbrydere, samt Anvendelse af Tvangsmidler mod Inquisiter.** Khavn den 22. Septembr. 1827. — Canc. 3. Dep. Brevb. 1827, Nr. 2537*. Uddr. i Fogtm. (Algreen-Ussing) VII. 11, 2. H., S. 376. — Islandsk: Uddr. i Sunnanpóst. 1835, S. 45 Anmærkn.

Hr. Stiftamtm. har ved Skrivelse af 4. Juli sidstl. tilstillet Cancelliet et Andragende fra Sysselmand Sveinbjörnsen i Arnæs Syssel, hvori denne indberetter, at det under Behandlingen af den imod John Geirmundsen og Sigurd Gottsveinsen m. fl. Arrestantere anlagte Justitssag, betræffende begaaet Indbrud og Röverie paa Gaarden Kambe i bemeldte Syssel, er bragt til en höi Grad af Formodning, at forskjellige Personer, hvoriblandt Gottsvein Johnsen og John yngre Gottsveinsen, ere deelagtige med nogle af Arrestanterne i forskjellige gjennem en Række af Aar i bemeldte Syssel forövede, hidtil ustraffede Misgjerninger, i hvilken Anledning han anholder om, for det Förste at maatte arrestere de 2 sidstnævnte Personer og anvende lovlig Tvang imod dem, for at tilveiebringe de i saa Maade fornödne Oplysninger; — og har Hr. Stiftamtm., næst at bemærke, at De efter Omstændighederne har fuldkommen Grund

til at antage, at der i det nævnte Syssel findes et Complot af Misdædere, som det maa være Justitien magtpaaliggende at opspore, udbedet dette Collegii Approbation paa de af Dem i denne Anledning trufne Foranstaltninger, med Hensyn til de mistænkte Personers fængslige Anholdelse samt de nödvendige Tvangsmidlers Anvendelse til Sandhedens Oplysning. 1827. 22. Septbr.

Foranlediget heraf undlader Cancelliet ikke; med Hensyn til, at den i 1. § af Reskr. af 25. Juli 1808 indeholdte Bestemmelse har fremkaldt Tvivl om, hvorvidt det kunde ansees overeensstemmende med samme, i et Tilfælde som det nærværende at anvende de fornödne Sikkerhedsmidler imod dem, paa hvem en betydelig Mistanke hviler, til behagelig Efterretning tjenstl. at yttre, at, da bemeldte § 1 i Reskriptet af 1808 udelukkende er motiveret ved Hensyn til, at det paa Grund af Islands særegne Forfatning maatte ansees i oeconomisk Henseende at være af Vigtighed at træffe saadanne Bestemmelser, hvorved de med Forbryderes fængslige Anholdelse forbundne Omkostninger for det Offentlige tildeels kunde undgaaes; men ingenlunde har til Hensigt at hjemle Islands Indvaanere nogen særdeles Frihed for fængslig Anholdelse, naar den offentlige Sikkerhed maatte gjöre saadant nödvendigt, — saa vil Arrest ogsaa i nærværende Tilfælde retlig kunne anvendes, naar ellers en höi Grad af Formodning er fremkommen imod de Paagjeldende. Iövrigt skulde man, forsaavidt De i Deres Skrivelse af 13. April sidstl. til ovennævnte Sysselmand iblandt Andet har tilkjendegivet ham, at det maa staae til ham tilbörligen at ansee den Inquisit, der afgiver aabenbar lögnagtige og modsigende Svar, ikke forbigaae at yttre, at det, saaledes som i dette Collegii Skrivelse til Dem af 28. April sidstl. findes anfört, kun er, hvor Inquisiter modtvilligen vægre sig ved at afgive Svar paa de dem forelagte Spörgsmaal, at de ved den almindelige Lovgivning hjemlede Tvangs-

1827. midler imod dem kunne anvendes. — Det kgl. Danske
22. Septbr. Cancellie den 22. Septembr. 1827 [1].

22. Septbr. **Cancellie - Skrivelse** til Stiftamtmanden over Island, ang. **Forslag til en ny Anordning om Criminalvæsenet i Island.** Khavn den 22. Septbr. 1827. — Canc. 3. Depart. Brevb. 1827, Nr. 2537b.

Foranlediget af et Forslag fra Etatsraad og Landsoverrets-Assessor Einarsen, om nogle Forandringer i det provisoriske Reskript af 25. Juli 1808, angaaende Delinquentsagers Forfölgning m. m. i Island, har Hr. Stiftamtmand, ved at tilstille Cancelliet adskillige derover indhentede Betænkninger, andraget paa, at dette Reskript, naar det var blevet modificeret efter disse Betænkninger, maatte samles med Bestemmelserne i Reskr. af 3. Mai 1816 og 21. Mai 1823, i en ny almindelig Anordning, der kunde trykkes med vedföiet Oversættelse i det islandske Sprog.

Forinden Cancelliet i Anledning heraf foretager noget videre, önsker man om enkelte Punkter at modtage Hr. Stiftamtm.' nærmere Tanker.

Det er saaledes blandt Andet blevet bemærket, at Reskr. af 25. Juli 1808 § 7, forsaavidt denne § refererer sig til det ellers ikke for Island gjeldende, saavel med For. af 20. Febr. 1789, som med selve Indholdet af hiin § i Reskriptet uovereensstemmende, samt endog ved Reskr. af 15. Oktbr. 1783 mærkelig forandrede Reskr. af 2. Maji 1776 for Finmarken, giver Anledning til adskillige Tvivl og Forviklinger. — Cancelliet finder det derfor tjenligt, ved en ny Lovbestemmelse at fastsætte Straffen for Tyverie og Hælerie, uden at Reskript af 25. Juli 1808

[1]) s. D. Canc. Skriv. til Rentekammeret, hvorved Efterretning om det afgivne Svar meddeles, ledsaget af en Gjenpart af den til Stiftamtmanden afgaaede Canc. Skrivelse. Canc. 3. Depart. Brevb. 1827, sst.

derved videre vil komme i Betragtning, end forsaavidt Straffen i visse Tilfælde forvandles til Pidskning, i hvilken Henseende dog den i sidstmeldte Reskript fastsatte Grændse for Slagenes Antal ikke længere er anvendelig, da Reskript af 3. Mai 1816 alene herfor bör tjene til Regel. — Imidlertid har Assessor Thorarensen, saaledes som af den hermed fölgende Gjenpart behagelig vil erfares, fremsat adskillige Forslag til Forandring af Straffen for Tyverie og denne Forbrydelses forskjellige Klasser i Island, i hvilke Forslag Amtmand Johnson, hvis Betænkning Cancelliet har indhentet under hans Ophold her i Staden, som den ligeledes vedlagte Udskrift oplyser, for störste Deel har erklæret sig enig. Herved maa Cancelliet forelöbig bemærke, at disse Forslag, naar deres Anvendelse iövrigt kan bestaae med locale Forhold, vel synes at fortjene Opmærksomhed, men at man dog ikke finder det tilraadeligt at indföre en formildet Tyvsstraf, eller en forandret Procesform for Tyverier, der ikke overstige en vis Störrelse, f. Ex. 2 Rbd. Sölv, thi

1827. 22. Septbr.

a) er slig Bestemmelse i al Fald mindre væsentlig, naar den almindelige Tyvsstraf har et Minimum, som tilsteder passende Hensyn, saavel til den ringe Værdie, som til andre formildende Omstændigheder. — b) kan maaskee et Tyverie, som nærmer sig til slig Störrelse, være langt strafbarere end et andet, der overstiger samme. Den Bestjaalnes Forfatning, det Tilfældige eller Forsætlige i Qvantiteten af hvad der er blevet taget, den Omstændighed, om den Bestjaalne, foruden det Tagnes egen Værdie, ellers har lidt noget Tab ved dets Borttagelse (f. Ex. naar Fiskeredskab bortstjæles), Maaden hvorpaa Tyveriet er udfört, og den Leilighed dertil var givet, hvorved et simpelt Tyverie, hvis Gjenstand er af liden Værd, ofte endog kan nærme sig den, Lovgivningen henförer til grovt Tyverie, Tyvens Stilling og foregaaende Levnet, med mange flere Omstændigheder, kunne gjöre en langt större Forskjel imellem Tyveriers

1827. Strafbarhed, end den, som Overgangen fra en Værdie
22. Septbr. til en anden medförer. — c) Af hiin Grændse mellem Tyverier over eller under en given Sum opstaaer mangfoldige Spörgsmaal og Forviklinger. Saaledes kan spörges, naar Nogen, der i forskjellige Repriser har stjaalet Noget, der tilsammentaget maaskee langt overstiger Störrelsen, men uden at noget enkelt Tyverie naaer samme, om han da kun skal straffes for smaat Tyverie, eller med sædvanlig Tyvsstraf, osv. — d) Den Forandring i Procesformen, som skulde finde Sted i Sager om mindre Tyverie, kan let före til Forviklinger, hvorved langt mere Tid spildes end der kunde spares. Det er nemlig ofte Spörgsmaal, om Tyven kan antages at have begaaet et större, eller kun et mindre Tyverie; bliver nu, under Forudsætning af at det Sidste er Casus, ei den sædvanlige Rettergangsform iagttaget, men Overretten finder det Modsatte, hjemvises Sagen. Iövrigt vilde Spörgsmaalet om en forkortet Procesform for Sager om ringe Tyverie bortfalde, naar Möde af Aktor og Defensor blev afskaffet under Delinquentsagers Behandling ved Underretterne paa Island, hvilket synes at kunne skee uden synderlig Betænkelighed, da de Personer, der afbenyttes til slige Bestillinger i förste Instants paa Island, vist uden Skade for Sagen kunne undværes, og det ikke kan feile, at Sagernes Tilendebringelse ved deres Mellemkomst lider et ikke ubetydeligt Ophold, der ogsaa bidrager til Omkostningernes Forögelse, især naar den Tiltalte er arresteret.

Cancelliet anseer det derimod for tvivlsomt, om det vil være fornödent at gjöre nogen særlig Bestemmelse for Island med Hensyn til det saakaldte Nödtyverie. Skjöndt den i Reskript af 2. Maji 1776 udtrykkelig hjemlede Grundsætning, hvorefter Tyvsstraf bortfalder, naar Nogen i uafværgelig Nöd, for at frelse sit Liv, bemægtiger sig anden Mands Gods, ikke kan opgives, ligesom den og udtrykkelig er anerkjendt i de ældre norske og islandske Love, og der ogsaa findes

Spor af samme i den gjeldende norske Lov, der, med 1827.
de ved senere Anordninger gjorte Forandringer, er 22. Septbr.
Regel i Island udi Tyvssager, altsaa ikke ophæves derved, at Reskriptet af 1776 sættes ud af Kraft, — saa bör denne Sætning dog kun anvendes med den störste Varsomhed, og holdes inden de snævreste Grændser, og den Frygt turde ikke være ugrundet, som flere Embedsmænd have yttret, om, at der i Island gjöres en Anvendelse deraf, som kunde være betænkelig for Eiendoms-Sikkerheden. Det er ogsaa aldeles overeensstemmende med Sagens Natur, at den, der i et sandt Nödstilfælde maatte være i den Nödvendighed, hemmelig at bemægtige sig en Andens Ting, uden Ophold bör anmelde dette Foretagende, og, forsaavidt det staaer til ham, erstatte Skaden, hvilket sidste Reskr. af 2. Maji 1776 endog udtrykkelig paalægger ham, ligesom dette og, saafremt han dertil maatte mangle Evne, rettelig maa paaligge det Distrikt, hvor han er forsörgelsesberettiget, idet han blot formedelst en Nöd, der undskylder denne Handling, har selv sat sig i Besiddelse af det, som Distriktet var forpligtet til at yde ham. — Skjöndt nu Reskriptet af 2. Maji 1776 ogsaa vilde tabe sin Anvendelse i Island, naar Reskript af 25. Juli 1808, saaledes som almindelig önskes, blev ophævet, paa det nær, som ved en ny Anordning maatte gjentages, kunde det dog hænde, at Principet om det saakaldte Nödtyveries Tilladelighed, der ikke hviler paa hiint Reskript alene, kunde i Island allerede have grebet saa meget om sig, at en udtrykkelig Lovbestemmelse om denne Gjenstand, som Lovgiveren under andre Omstændigheder gjör klogest i at forbigaae, kunde være fornöden. Denne kunde da maaskee, i Forbindelse med hvad der ellers bestemmes, lyde saaledes:

„Omendskjöndt den i Reskript 2. Maji 1776 forkyndte Grundsætning, at det ikke skal straffes som Tyverie, naar Nogen af uafværgelig Nöd bemægtiger sig Andens Gods, fremdeles bliver i Kraft, saa vil det

1827. dog være nöie at iagttage, at denne Grundsætning, der
22. Septbr. i de sædvanlige borgerlige Forhold er uden al Anvendelse, kun bör komme i Betragtning i saadanne overordentlige Tilfælde, hvor sligt Indgreb i Andres Eiendomme er umiddelbar nödvendigt til Livets Frelse, og Gjerningsmanden, saavel i Henseende til det han tager til sig, som Maaden, hvorpaa han udförer det, ikke gaaer videre end Nödvendigheden for hiint Öiemeds Opnaaelse uomgjængelig fordrer, og ligesom det derhos er hans Pligt, snarest muligt at erstatte Eieren sit Tab, hvilken Pligt, saafremt han dertil mangler Evne, vil i hans Sted paaligge det Fattigdistrikt, hvorunder han er forsörgelsesberettiget, saa bör han og, saasnart sligt Tilfælde er indtruffet, uopholdelig, og i det seneste inden 8 Dage, anmelde Saadant, enten for Eieren eller for Sysselmanden, eller Repstyreren, samt endelig meddele enhver Oplysning om Sagens Omstændigheder, der maatte blive ham affordret. Forsömmer han dette, har han i ethvert Tilfælde, hvor Sagens Omstændigheder ere tvivlsomme, Formodningen imod sig".

Cancelliet maa, med Hensyn til Alt foranförte, tjenstlig udbede sig Hr. Stiftamtm.s Betænkning behagelig meddeelt, om slig Bestemmelse maatte være nödvendig eller tilraadelig, eller om det ikke, til at afværge de Misbrug, som den i det ved Reskript af 25. Juli 1808 paaberaabte Reskript af 2. Maji 1776 antagne Grundsætning ved Anvendelsen kunde anledige, kunde være nok, at Intet derom blev gjentaget i den Anordning, hvorved begge disse Reskripter sættes ud af Kraft. — Endvidere önsker Cancelliet, i Henhold til dets Skrivelse af 12. Maji sidstl., at modtage Deres Tanker, om og hvorvidt det, uanseet at Cancellie-Skrivelsen af 24. Februar 1816 har erklæret Plakat af 12. Junii 1812 for gjeldende i Island, maatte være gavnligt, at Leiermaal sammesteds belægges med Straf, og om Assessor Thorarensens i denne Anledning fremsatte Forslag, som i Gjenpart medfölge, tilligemed de af Amtmand Johnson

derved gjorte Bemærkninger, maatte findes hensigtsmæssigt. — Endelig forventer Cancelliet Deres Betænkning om, hvorvidt det maatte være gjörligt at træffe nogen Indretning, hvorefter Böder i Island kunde afsones med Arbeide. — Det kgl. Danske Cancellie den 22. Septembr. 1827[1]. 1827. 22. Septbr.

Cancellie-Skrivelse til Landsoverretten i Island, ang. **Forslag om en ny Criminal-Anordning for Island.** Khavn den 22. Septembr. 1827. — Canc. 3. Depart. Brevb. 1827, Nr 2537[b]. 22. Septbr.

Foranlediget af et Forslag fra Etatsraad og Landsoverrets-Assessor Einarsen, om nogle Forandringer i det provisoriske Reskript af 25. Julii 1808, ang. Delinquentsagers Forfölgning m. v. i Island, har Stiftamtm. Hoppe, efter foregaaende Correspondence med Landets övrige Amtmænd, samt med nogle flere Embedsmænd, hos Cancelliet andraget paa, at dette Reskript, naar det var blevet modificeret efter Forslagene, maatte samles med Bestemmelserne i Reskript af 3. Maji 1816 og 21. Maji 1823 i en ny almindelig Anordning, der kunde trykkes med vedföiet Oversættelse i det islandske Sprog.

Forinden Cancelliet i Anledning heraf ... [o. s. v. mut. mut. som i næstforegaaende Skrivelse til Stiftamtmanden] ... bör tjene til Regel.

Imidlertid har Hr. Assessor Thorarensen i en Skrivelse til Stiftamtmand Hoppe, som af denne hertil er oversendt og som herhos fölger, fremsat adskillige Forslag til Forandring af Straffen for Tyverie og denne Forbrydelses forskjellige Klasser i Island, i hvilke For-

---

[1]) Ligelydende Cancellie-Skrivelse, mutatis mutandis, er under s. D. afgaaet til Amtmanden over Vester-Amtet i Island. Canc. 3. Depart. Brevb. sst. — Til Amtmanden over Nord- og Öster-Amtet *see* under 17. Februar 1827.

1827. slag Amtmand Johnson, hvis ligeledes vedlagte Be-
22. Septbr. tænkning Cancelliet har indhentet under hans Ophold her i Staden, for största Deel har erklæret sig enig.

Ved herover at udbede sig den kongel. islandske Landsoverrets behagelige Betænkning, maa man iövrigt bemærke, at uagtet denne Oversendelse fornemmelig har Prövelsen af Assessor Thorarensens Forslag, ang. Modification i de hidtil gjeldende Tyvsstraffe, til Gjenstand, saa önsker man dog, at Hr. Assessor tilligemed Rettens övrige Medlemmer tager Deel i Forhandlingerne desangaaende, samt enten tilligemed disse, eller særskilt, yttrer Deres Mening, hvorved De muligt kunde faae Anledning til enten at modificere Deres forhen fremsatte Forslag, eller yderligere at motivere og retfærdiggjöre disse. Cancelliet maa i Særdeleshed bemærke, at det, skjöndt det i det Hele finder disse Forslag værdige til at tages under nöiere Overveielse, ikke finder det tilraadeligt at indföre en formildet Tyvsstraf, eller en forandret Procesform for Tyverier, der ikke overstige en vis Störrelse, f. Ex. 2 Rbd., thi:

a) er slig Bestemmelse ... [o. s. v. som i foregaaende Skrivelse S. 215—218] .... sættes ud af Kraft.

Ligeledes udbeder Cancelliet sig Rettens Betænkning, om og hvorvidt det, uanseet at Cancellie-Skrivelse af 24. Februar 1816 har erklæret Plak. 12. Junii 1812 for gjeldende i Island, maatte være gavnligt, at Leiermaal sammesteds belægges med Straf, i hvilken Anledning Hr. Assessor Thorarensen ligeledes har gjort nogle Forslag, som i Henhold til det Ovenanförte önskes tagne under Ventilation af Retten in pleno. — Endelig maa Cancelliet anmode velbemeldte Ret om, at yttre sine Tanker om, hvorvidt det maatte være gjörligt at træffe nogen Indretning, hvorefter Böder i Island kunde afsones med Arbeide. — Det kongel. Danske Cancellie den 22. Septembr. 1827.

Cancellie - Skrivelse til Rentekammeret, ang. **Forslag til en ny Anordning, vedkommende Criminalvæsenet i Island.** Khavn den 22. Septbr. 1827. — Canc. 3. Dep. Brevb. 1827, Nr. 2537b (ikke i Brevb.). 1827. 22. Septbr.

Stiftamtmanden over Island har, foranlediget af flere Klager over adskillige Bestemmelser i det provisoriske Reskript af 25. Juli 1808, ang. Delinquentsagers Forfölgning m. m. i Island, samt efter foregaaende Correspondence over denne Gjenstand med Landets andre Amtmænd og nogle af Landsoverrettens Medlemmer og Sysselmændene, hos Cancelliet andraget paa endeel Forandringer i bemeldte Reskript, og derhos foreslaaet, at det saaledes forandret, tilligemed Bestemmelserne i Reskr. af 3. Maji 1816 og 21. Maji 1823, maatte samles i en ny almindelig Anordning, der kunde trykkes med vedföiet Oversættelse i det islandske Sprog.

I denne Anledning har Amtmand Thorsteinson, saaledes som af hans Betænkning, der tilligemed det övrige fra Stiftamtmanden Indsendte herhos fölger, behageligst vil erfares, ved at omtale den 3. og 4. § i Reskr. af 25. Juli 1808 (af hvilket Reskript en Gjenpart herved fremsendes) foreslaaet: at Repstyrerne for hver hos dem hensiddende Arrestant maae erholde 2 Rbd. Sölv ugentlig; at det ene Amt ved Ligning maa komme det andet til Hjælp, naar en enkelt Delinquentsag har foraarsaget det Offentlige en Udgift af 200 Rbd. Sedler, saasom Omkostningerne i deslige Sager beregnes i Repræsentativer; og at de ved Reskriptet oprettede Sagefaldskasser, som kun lidet svare til deres Hensigt, maae ophæves, og de Indtægter, som nu tilflyde dem, nemlig en vis Deel af Böderne for förste og anden Gang begaaet Hoer, samt Vrag, der forhen i Forening med Sagefaldet var forpagtet af Sysselmændene, maae henlægges til den islandske Justitskasse, som paa denne Maade vilde erholde en forøget aarlig Indkomst, foruden alle Sagefaldskassernes nuværende Beholdning,

1827. og saaledes blive sat istand til nogenlunde at opfylde
22. Septbr. sin Bestemmelse, der efter Reskript af 18. Novembr. 1764[1] omtrent er den samme som Sagefaldskassernes, nemlig at bestride Forskud og Udgifter i offentlige Sager.

Om disse Sagefaldskasser har Amtmand Johnson, i sin senere indhentede og ligeledes medfölgende Betænkning, yttret sig paa en ganske anden Maade, med særdeles Hensyn til, at det er meget nyttigt, ja i flere Tilfælde aldeles nödvendigt, at der i hvert Amt haves Udvei til, naar paafordres, hurtigen at kunne tilveiebringe Forskud til Udredelse af enkelte Delinquent-Omkostninger. Disse Kassers Tilstand er desuden i Nord- og Öster-Amtet meget god, een af dem har endog en Beholdning af henimod 500 Rbd., hvoraf 300 Rbd. ere gjorte frugtbringende, og Grunden til deres slette Forfatning i de övrige Amter maa formentlig bidröre derfra, at der af Kasserne ere blevne bestridte Udgifter paa Delinquentsager, som ikke ere blevne refunderede. Den eneste Forandring, Amtmand Johnson finder antagelig, er, at sammensmelte alle Sagefaldskasserne i hvert Amt til een eneste Amts-Sagefalds-Kasse, hvorved den Fordeel vilde opnaaes, at Amtmanden vilde komme i Besiddelse af större Ressourcer til forskudsviis at udrede de i Amtet forefaldende Delinquent-Omkostninger. Paa den anden Side vil det dog være betænkeligt, at foröge Amtmændenes Oppebörsler, eller de hos dem beroende offentlige Kassers Antal, hvorfor de ingen Sikkerhed stille.

Hvad ovenmeldte Paragrapher angaaer, saa lader, efter Cancelliets Formening, den forrige ved Reskriptet afskaffede Indretning, at Sysselmændene, imod at Sagefaldet blev dem forpagtet, selv besörgede Delinquenterne arresterede, sig ikke nu restituere, da Sagefalds-Indtægterne ere blevne saa indskrænkede. Indretningen var nok heller ikke saa fortrinlig, som den nu roses for, thi en naturlig Fölge blev det dog, at Syssel-

[1]) *rettere:* Anordn. og Reskr. 16. Novbr. 1764.

mændene i de fleste Tilfælde vare bedst tjente med at lade Forbrydelser gaae upaatalte. Skulde derimod Sysselmændene have den Betaling for Bevogtning og Kost, som nu Repstyrerne, vilde de maaskee let faae Interesse i Arrester og disses Forlængelse. Ligeledes maa Cancelliet bemærke, at Amtmand Thorsteinsons Yttring om, at de i Reskriptets 3. § nævnte 200 Rbd. skulle beregnes i Sedler, er en Afvigelse fra det almindelige Princip, der ikke kan være til nogen synderlig Nytte.

1827. 22. Septbr.

Ved Reskriptets 5. § har Amtmand Thorsteinson bemærket: at der er særdeles meget, som taler for, at det maatte paabydes, at Delinquent-Udgifter, der ifölge Cancelliets Skrivelse af 10. Mai 1788 alene skulle reparteres paa Lösegods-Tiende, herefter ogsaa reparteres paa Tienden af fast Gods, og at Enhver, hvis faste og löse Gods angives til Tiende, enten for alle eller for enkelte Tiendetagere bör tage Deel i Bestridelsen af disse Udgifter. For disse vil saa meget mindre nogen Embedsmand kunne undslaae sig, som de, ved at fordeles ogsaa paa Tienden af det faste Gods, maae formodes, i Forhold til hver enkelt Tiendeyder, i de fleste Tilfælde at ville blive ubetydelige, hvorimod de nu, da geistlige og verdslige Embedsmænd, saavel som Repstyrerne, af hvilke nogle enkelte fremfor andre Indvaanere ere bemidlede, ere fritagne derfor, undertiden blive meget trykkende for Almuen.

Cancelliet finder denne Forandring, angaaende hvilken Stiftamtmand Hoppe har yttret sig i sin Erklæring *ad* § 5, tilföiende en nærmere Bestemmelse i Henseende til det Spörgsmaal, hvorom Praxis skal være forskjellig, angaaende Forstaaelsen af den Regel, at det förste Hundrede er fri for Repartitionen, — aldeles overeensstemmende med Billighed, og troer, at den, saaledes som bemeldte Stiftamtmand ved en anden Leilighed har foreslaaet, bör anvendes ved alle Ligninger, som herefter foretages i Island. Ogsaa fortjener det at tages under nöieste Overveielse, om ikke slige Lig-

1827. ninger, paa Grund af den stedse tiltagende Pengemangel
22. Septbr. i Island, bör foretages paa Landsviis efter Hundrede og Alen, og enten erlægges med Penge efter Capitelstaxten, eller i gode Landöre, som enten kunde overlades Vedkommende i Betaling, eller bortsælges ved Auction.

Forinden imidlertid videre i denne Anledning foretages, skulde man over disse Punkter tjenstl. udbede sig det kongel. Rentekammers Betænkning behageligst meddeelt, og forventes med Svaret Bilagene tilbage. — Iövrigt maa Cancelliet ikke lade ubemærket, at man angaaende de övrige i Bilagene omhandlede Gjenstande, der fortjene særdeles Opmærksomhed, er sindet at indgaae med allerund. Forestilling, dog först efter om et Par enkelte Punkter at have erholdt nærmere Betænkninger fra Landets Amtmænd, samt Landsoverretten, men at man har troet, at disse Gjenstande have mindre Interesse for det kongel. Rentekammer. — Det kgl. Danske Cancellie den 22. Septembr. 1827.

22. Septbr. **Kongelig Resolution** ang. **Comptoirholdspenge til Stiftamtmanden i Island.** Frederiksberg den 25. Septembr. 1827. — I Rentekammerets Forestilling 18. Septbr. berettes, at Stiftamtmanden havde andraget paa, at den ham tillagte Gage 1500 Rbd. Sölv og 400 Rbd. Comptoirholdspenge var utilstrækkelig, og ikke engang svarende til hvad Biskoppen og de andre Amtmænd oppebar, hvilke dog ikke havde saa vidtlöftige Forretninger som Stiftamtmanden. Til Beviis herfor anföres, at i Aaret 1826 vare 1373 Sager indförte i Stifts-Journalen og i Amts-Journalen 3,257 Nummere, i 1827 i Stifts-Journalen 412 og i Amts-Journalen 3,059 Nummere; i Stifts-Copiebogen var for 1826 indfört 428 og i Amts-Copiebogen 663 Nummere, og for indeværende Aar i den förstnævnte 369 og i sidstnævnte 453 Nummere. Stiftamtmanden anholdt derfor om, at hans Comptoirholdspenge maatte blive forhöiede fra 2. Marts 1824 af til 800 Rbd., hvorimod Rentekammeret vel indrömmer, at han ikke kan besörge Stifts-Sagerne tillige med Amts-Comptoirets Personale, men anseer

et Tillæg af 200 Rbd. aarlig for passende. — Rentek. Relat. og Resol. Prot. 1827 C, Nr. 345. 1827. 25. Septbr.

Vi ville allern. have Stiftamtmand for Island og Amtmand for Islands Sönder-Amt, Peter Fjeldsted Hoppe, fra 1. Januar d. A. af bevilget i förstnævnte Egenskab af Islands Jordebogskasse et Tillæg til Contoirhold af 200 Rbd. Sölv aarligen. — Frederiksberg den 25. September. 1827[1].

Cancellie-Skrivelse til Stiftamtmanden og Biskoppen over Island, ang. **Gjenopbyggelsen af Flatö Kirke.** Khavn den 25. Septbr. 1827. — Original i Bispe-Archivet i Island. — Canc. 1. Depart. Brevb. 1827, Nr. 2392. 25. Septbr.

Deres Höiærv. har senest under 31. Decbr. f. A. meddeelt Cancelliet Betænkning over et fra den da constituerede Biskop over Island, Stiftsprovst Helgesen, hertil indsendt Andragende, om Flatö Kirkes Bröstfældighed, og Deres Höiærv. har ved denne Leilighed yttret, at bemeldte Kirke snarest muligt bør opbygges og sættes i brugbar Stand med alt nödvendigt Tilbehör, og endelig, at Omkostningerne for dens Opbyggelse og fremtidige Vedligeholdelse bör bestrides enten af Eierne af Flatö, hvorpaa Kirken staaer, som for nærværende Tid ere H. Majt. Kongen af $^3/_4$ Dele og Cancellieraad Björnsen af $^1/_4$ Deel, eller ene af Sidstnævnte, efter hans gjorte Tilbud, hvis Kirken fik Erstatning for dens i Aaret 1805 bortsolgte Jordeiendomme.

Efter at Cancelliet derefter havde indladt sig i Brevvexling med det kgl. Rentekammer, og yttret, at Kirken efter dette Collegii Mening burde opbygges, har

[1]) Ved Rentek. Skrivelser 6. Oktbr. 1827 er denne Resolution communiceret Stiftamtmand Hoppe og Landfoged Thorgrimsen i Island. Rentek. Isl. Copieb. 6, Nr. 1026. 1027.

1827. man nu modtaget Kammerets Svarskrivelse, hvori yttres,
25. Septbr. at forsaavidt ovenmeldte Forslag gaaer ud paa, at den kongel. Kasse enten bör bestride 3/4 Dele af Omkostningerne ved Kirkens Gjenopbyggelse, eller ogsaa give Erstatning for de tvende bortsolgte Jorder, maa Kammeret bemærke, at fordi Kongen eier 3/4 Dele af Flatö, synes ikke deraf at fölge, at han ogsaa for 3/4 Dele skal deeltage i fornævnte Omkostninger, da denne Forpligtelse i Almindelighed paahviler Eieren af den Gaard, paa hvis Grund Kirken staaer, der altsaa blev Cancellieraad Björnsen, som Eier af Gaarden Nedribæ, og hvad angaaer den formentlige Erstatning for de tvende bortsolgte Jorder, da forholder det sig rigtignok, at disse ere i 1805 bortsolgte tillige med Holums Bispestols Gods, og Kjöbesummerne indbetalte i Islands Jordebogskasse, nemlig for 1/2 Brettingstader = 100 Rd. D. C., og for Jökulsaa = 51 Rd. D. C., men ligesom disse Jorder ere i Islands Jordeböger anförte iblandt det för nævnte Bispestol tilhörende Jordegods, og ingen Forklaring sammesteds gjort om, at de nogensinde have tilhört Kirken, saaledes synes det heller ikke, at den uden videre Oplysning meddeelte Forklaring i Maldagabogen af 1318 nu kan gjelde som fuldkommen Eiendomsbeviis for Kirken. Da Cancelliet imidlertid (yttrer Kammeret fremdeles) anseer det for nödvendigt, at Kirken igjen opbygges, og dette i al Fald, efter de stedfindende Omstændigheder, ei kan ventes opnaaet uden Bidrag fra det Offentliges Side, er Kammeret villigt til at foranledige 3/4 Dele af disse Omkostninger, som efter det af Amtmand Johnsen indsendte Overslag i det Hele ville udgjöre 118 Rbd. 93 Sk., og altsaa for 3/4 Delen 89 Rbd. 21 Sk., afholdte af Islands Jordebogskasse; hvorhos Kammeret har tilföiet, at det ovenmeldte Belöb vil, paa nærmere Forlangende, blive anviist til Udbetaling af fornævnte Jordebogskasse. Hvad derimod angaaer Kirkens fremtidige Vedligeholdelse, maa Kammeret, i Henhold til det Foranförte, antage, at Saadant bliver

Vedkommendes egen Sag, uden at videre Bidrag fra den kgl. Kasse i denne Anledning finder Sted. 1827. 25. Septbr.

Ved at meddele Hr. Stiftamtm. og D. Höiærv. hvad saaledes af Kammeret i denne Henseende er bemærket, skulde man tjenstl. tilföie, at Kirken bör opbygges, og 1/4 Deel af de medgaaende Omkostninger udredes af Gaardens Eier, hvem ligeledes Kirkens fremtidige Vedligeholdelse efter den almindelige Regel vil paaligge. — Det kgl. Danske Cancellie den 25. Septembr. 1827[1].

Rentekammer-Skrivelse til Stiftamtmanden over Island, ang. **Brandvæsenet i Reykjavik** m. v. Khavn den 29. Septbr. 1827. — Original i Stiftsarchivet i Island. — Rentek. Isl. Copieb. 6, Nr 1005 (henfört til Datum 6. Oktbr.). 29. Septbr.

Ved Hr. Stiftamtm.s behagelige Skrivelse af 2. Julii d. A. er Kammeret underrettet om, hvad der fra Deres Side er foranstaltet, saavel til Conservationen af de i dette Aar til Reikevig opsendte Brandredskaber, som ogsaa til Organisationen af et Brandvæsen sammesteds, og undlade vi ikke i Anledning heraf tjenstl. at melde Hr. Stiftamtm., at fra Kammerets Side aldeles bifaldes hvad De har foretaget til denne for Reikevigs By saa vigtige Sag, samt at vi i Overeensstemmelse hermed have under Dags Dato tilkjendegivet Landfogden i Island, at de 20 Rbd. Sedler, som ere medgaaede til Indretningen ved Domkirken af et Bevaringssted for de opsendte Spröiter og Brandredskaber, kunne paa forventet allern. Approbation passere til formelig Udgift, imod behörig Qvittering i hans aflæggende Jordebogskasse-Regnskab. — Ligeledes have vi, efter Hr. Stiftamtm.s Andragende, foranstaltet for Domkirken og Stift-

[1]) ved Canc. Skriv. s. D. til Amtmanden over Nord- og Öster-Amtet meddeles ham Underretning om det til Stiftsövrigheden afgivne Svar. Canc. 1. Depart. Brevb. sst.

1827. amtmandsboligen anskaffet og opsendt med Postskibet de
29. Septbr. forlangte tvende malede Brandkar, hvert paa 4 Tdr. Vand, tvende Glaslanterner, tvende Hornlygter og tvende Svableiter, hvilke Redskaber De ogsaa ville lade tage i behörig Forvaring. — Rentekammeret den 29. Septembr. 1827[1].

29. Septbr. **Cancellie-Skrivelse** til Stiftamtmanden og Biskoppen samt Amtmændene i Island, ang. **Indsendelse af aarlige schematiske Forklaringer om offentlige Stiftelser.** Khavn den 29. September 1827. — Original i Stiftsarchivet i Island. — Canc. 3. Depart. Brevb. 1827, Nr. 2611. Fogtm. (Algreen-Ussing) VII. 11, 2. H., S. 382—383.

Ved at tilstille Hr. Stiftamtm. og D. Höiærv. [Hr. Amtm.] en Gjenpart af dette Collegii Circulairskrivelse af 27. April 1811 med tilhörende Schema, skulde man tjenstl. anmode Dem om behageligst at ville for Fremtiden aarligviis hertil indsende en i Overeensstemmelse med samme forfattet schematisk Forklaring over de under Deres Bestyrelse værende offentlige Stiftelsers Tilstand, saaledes at disse aarlige Beretninger indsendes enten med det i Marts Maaned afgaaende Postskib eller med et af de i Löbet af Sommeren hertil retournerende Handelsskibe. — Det kongelige Danske Cancellie den 29. Septembr. 1827.

29. Septbr. **Cancellie-Skrivelse** til Amtmanden over Nord- og Öster-Amtet, Grimur Johnsson, ang. **Kirkers Fortrinsret i Præsters Fallitboer.** Khavn den

---

[1]) s. D. Udbetalings-Ordre til Landfogden paa 20 Rbd. til Indretning af Opbevaringssted for Brandredskaber ved Domkirken. Rentek. Isl. Copieb. sst. Nr. 1006 (ligeledes i Brevbogen under 6. Oktbr.).

29. Septembr. 1827. — Canc. 3. Departem. Brevbog 1827, Nr. 2609. 1827. 29. Septbr.

Af Hr. Amtm.' behagelige Skrivelse af 12. Maji sidstl. og dermed fulgte Bilage har Cancelliet bragt i Erfaring, at der imellem Dem og Stiftsövrigheden i Island er opstaaet en Menings-Ulighed, om enten Nord- og Öster-Amtets Repartitionsfond, paa Grund af tvende af den kgl. Landsoverret i Island under 20. April 1824 og 11. April 1825 afsagte Domme over den suspenderede Præst til Hvannöre i Siglefjord under Öefjords Syssel, Asmundur Gunnlögsen, eller Stiftsövrigheden paa Kirkens og Præstekaldets Vegne, for Mangel i Kirkens Beholdning og. Fæld paa Præstegaarden, skal ansees fortrinlig berettiget til Udlæg i Præstens ubetydelige Eiendele, samt at der, for at forskaane det Offentlige for de Omkostninger, der vilde være forbundne med at indanke en af Sysselmanden, Kammerraad Briem, under 23—27. Junii f. A. afholdt Afsætnings-Forretning til Overretten, imellem dem er truffen den Overeenskomst, at lade Sagen afgjöre ved dette Collegii Resolution.

Foranlediget heraf skulde man, efter at have brevvexlet med det kgl. Rentekammer, samt ved at tilbagesende de i Deres Skrivelse forlangte Bilage Nr. 1, 3 og 6, til behagelig Efterretning tjenstl. melde, at Cancelliet formener, at efter Lovgivningens Grundsætninger Kirkens Krav bör nyde Fortrin blandt de i nærværende Tilfælde concurrerende Fordringer. — Det kgl. Danske Cancellie den 29. Septembr. 1827 [1].

Rentekammer-Skrivelse til den kgl. Direction for Universitetet og de lærde Skoler, ang. **Hus-** 29. Septbr.

---

[1]) ved Canc. Skrivelser af s. D. til Stiftsövrigheden over Island, og til Rentekammeret, underrettes de om Resolutionens Indhold. Canc. 3. Depart. Brevb. 1827, sst.

1827. 29. Septbr. **leiepenge til en af Skolens Lærere.** Khavn den 29. Septembr. 1827. — Rentek. Isl. Copieb. 6, Nr. 987.

Den kgl. Direction for Universitetet og de lærde Skoler har under 14. April d. A. behaget at henstille til Kammeret, om ikke Adjunkt Gunnlögsen ved den lærde Skole paa Bessested, der hidtil har haft en aldeles upassende og ubekvem Bolig sammesteds, kunde i Stedet for fri Bolig blive tilstaaet til Husleie en Gratification af 50 Rbd. Sölv aarlig af Islands Jordebogskasse, og ligeledes har velbemeldte Direction i behagelig Skrivelse af 1. i d. M., i Anledning af en med Stiftamtmand Hoppes Betænkning forsynet Ansögning fra Adjunkterne Dr. Scheving, Egilsen og Gunnlögsen ved bemeldte Skole, hvori de anholde om fremdeles at maatte beholde de dem anviste Værelser, og at disse maatte som hidtil vedligeholdes paa offentlig Bekostning, saa at Localet saavidt foröges, at Adjunkt Gunnlögsen ogsaa kunde erholde Plads for en liden Familie, behaget at forlange Kammerets Tanker, om det maatte ansees fordeelagtigt, at der paa det Offentliges Bekostning skaffedes Lærerne frie Boliger, eller at dem, efter Stiftamtmandens Forslag, tilstaaes en fast Pengehjelp til Husleie af Skolens i den kgl. Jordebogskasse i Island indestaaende Midler.

I tjenstl. Gjensvar herpaa skulde vi ikke undlade at melde, at saalænge en endelig Opgjörelse af Skolens Fonds og Ressourcer ei har fundet Sted, og den Forbindelse, som Skolekassen for Tiden staaer i til Islands Jordebogskasse, ei er bleven hævet, kan Kammeret ikke andet end önske, at der ikke foretages Forandringer ved Skolen i oeconomisk Henseende, som have en stedsevarende Forögelse i Udgifterne til Fölge, og da Adjunkterne Dr. Scheving og Egilsen maae antages at være anviste en tilstrækkelig Husleilighed i Skolebygningen, samt at denne endnu for det Förste vil kunne benyttes uden betydelige Reparations-Omkostninger,

saa formenes, at en endelig Bestemmelse i Sagen for disses Vedkommende muligen endnu i nogen Tid kunde udsættes; hvad derimod Adjunkt Gunnlögsen angaaer, kan det ikke andet end ansees billigt, at han strax forhjælpes til en anden Husleilighed, og efter velbemeldte Directions Anmodning har Kammeret derfor under D. D. tilskrevet Stiftamtmand Hoppe om, for det Förste i 2 Aar, at foranledige ham igjennem Islands Jordebogskasse af Skolens Midler anviist en aarlig Gratification af 50 Rbd. Sölv, imod at han i denne Tid selv forskaffer sig den fornödne Husleilighed. — Rentekammeret den 29. Septembr. 1827. 1827. 29. Septbr.

Rentekammer-Skrivelse til Stiftamtmand Hoppe, ang. **Höitideligheden ved Skolen i Anledning af Kongens Födselsdag.** Khavn den 29. September 1827. — Rentek. Isl. Copieb. 6, Nr. 990. 29. Septbr.

Directionen for Universitetet og de lærde Skoler har under 8. i d. M. tilskrevet Kammeret, at Samme efter Hr. Stiftamtm.' Forslag har bifaldet, at en aarlig Skolehöitidelighed indföres ved den lærde Skole paa Bessested i Anledning af H. Majt. Kongens Födselsdag, og at der indbydes til denne ved et paa Skolekassens Bekostning trykt Program, i hvilken Hensigt Kammeret tillige er anmodet om at foranstalte de Udgifter, som maatte medgaae til Trykningen af bemeldte aarlige Program, afholdte af Skolens i den kgl. Jordebogskasse i Island indestaaende Midler.

I Anledning heraf skulde vi ikke undlade tjenstl. at anmode Hr. Stiftamtm. om, at foranledige det Fornödne i saa Henseende. — Rentekammeret den 29. Septembr. 1827.

Cancellie-Skrivelse til Rentekammeret, ang. **Retsgebyrer ved Landsoverretten i Island.** Khavn 6. Oktbr.

1827. 6. Oktbr. den 6. Oktbr. 1827[1]. — Canc. 3. Departem. Brevb. 1827, Nr. 2623. Fogtman (Algreen-Ussing) VII. 11, 2. H., S. 387—392.

Det kgl. Rentekammer har i behagelig Skrivelse af 15. f. M. underrettet Cancelliet om, at Kammeret har anmodet Stiftamtmanden over Island om at meddele Oplysning om, hvad der med Hensyn til Retsgebyrers Erlæggelse ved Landsoverretten sammesteds, samt de derfor aflæggende Regnskaber hidtil maatte være iagttaget, i hvilken Anledning Justitiarius i bemeldte Overret, i sin herover afgivne Erklæring, har bemærket, at der endnu ikke existere Retsgebyrer ved bemeldte Ret, saa at intet Regnskab derfor kan meddeles.

Da velbemeldte Kammer i denne Anledning har forlangt Cancelliets Betænkning, saa skulde man, ved at remittere de fremsendte Bilage, ikke undlade tjenstl. at melde, at der, som i Justitiarii Erklæring findes berört, i 1805, paa dertil af den kgl. Administration for Skatkammerfondet given Anledning, skete Opfordring til Landsoverretten i Island om at indsende Belöbet af Tillægs-Afgiften af Retsgebyrerne, ifölge Forordn. af 21. Oktbr. 1803, men at det ved denne Leilighed blev oplyst, at, da Forordn. af 11. Julii 1800 § 5 ikkun befaler, at Rettens Gebyrer ved Overretten skulde erlægges paa samme Maade, som de forhen bleve betalte til Laugmændene, og disse aldrig havde erholdt noget Retsgebyr, blev heller intet erlagt ved Overretten, undtagen Thinglysnings- eller Skriverpenge for Skjöders og Pantebreves Publication, hvilke ved allerh. Resolution af 6. Juni 1800[2] ere henlagte til Anskaffelsen af Skrivematerialier for Justits-Contoiret, og at som Fölge heraf Intet kunde være at indbetale fra den islandske Overret.

Ved at meddele det kongel. Rentekammer Forestaaende, kan Cancelliet, med Hensyn til at Forholdene i den omhandlede Henseende maae antages uforandrede,

[1]) Rentek. Skriv. 27. Oktbr. 1827.

[2]) *see* her i Saml. Canc. Skriv. 7. Juni 1800.

ikke tilbageholde den Bemærkning, at det synes billigt, 1827.
at Islands Indvaanere, der hidtil have været fritagne 6. Oktbr.
for at betale Retssportler ved Overretten, heller ikke
for Fremtiden dermed bebyrdes, hvilket man saa meget
snarere maa antage, som Sagen i det Hele ikke kan
forudsættes at være af nogen synderlig Interesse for
den kongel. Kasse. — Det kgl. Danske Cancellie den
6. Oktobr. 1827.

Cancellie - Circulaire til samtlige Biskopper, 9. Oktbr.
ang. **nye Schemata til de aarlige Indberetninger om Ægteviede, Födte og Döde.** Khavn den 9. Oktobr. 1827. — Dette Cancellie - Circulaire angives i Cancelliets Concept og Brevbog, samt i Reskriptsamlingen at være sendt til „samtlige Biskopper" (jevnf. Folketæll. i Island 1850, udg. af det statistiske Bureau, S. 79); men i Collegial-Tidenden kun at være sendt til samtlige Biskopper i Danmark. De Forbedringer, som det hermed fölgende Schema har indfört, findes ogsaa allerede tildeels för 1810, tildeels fra 1826 af, i de fra Biskoppen over Island sendte Indberetninger. — Canc. 1. Depart. Brevb. 1827, Nr. 2511. Coll. Tid. for 1827, S. 797—799. Fogtman (Algreen-Ussing) VII. 11, 2. H., S. 398—400.

Det er af Cancelliet bemærket, at der ved de aarlige Beretninger om Copulerede, Födte og Döde findes nogle Mangler og Unöiagtigheder, der tildeels have deres Oprindelse fra Indretningen selv, men fornemmelig deraf, at disse Beretninger ikke paa lige Maade og i fuldkommen Overeensstemmelse med det foreskrevne Schema ere afgivne af de vedkommende Autoriteter. Saaledes have Nogle indbefattet de uægte Börn under det i de tre förste Rubrikker af det ved dette Collegii Circulair-Skrivelse af 14. Juni 1800 fremsendte Schema for Födte anförte Antal, og det stundom endog uden at dette er betegnet ved en Modification af Rubrikkernes Overskrift. Schemaet er og forsaavidt mindre fuldstændigt, at det ikke betegner hvor mange

1827. Börn af hvert Kjön der ere blandt de uægte, hvoraf
9. Oktbr. fölger, at man, hvor Schemaet nöie fölges, heller ikke faaer Totaltallet af de Födte af hvert Kjön at vide, ligesom man, naar den ovennævnte Modification bruges, kommer til at mangle Specialtallet for hvert Kjön, baade af de ægte og af de uægte. Schemaet efterlader og nogen Tvivl om, hvorvidt de Dödfödte skulle regnes med blandt de Födte og blandt de Döde, eller som en særskilt Classe være udenfor baade hines og disses Antal, i hvilken Henseende ogsaa forskjellige Regler ere fulgte. — Da Schemaet saaledes med Hensyn til de Födte ikke giver Anledning til at fremskaffe enhver Oplysning, som kunde önskes, og det desuden stundom er misforstaaet, har Cancelliet fundet, at en Forandring kunde være at foretage i saa Henseende, saaledes, at enhver Misforstaaelse eller Ubestemthed undgaaes. — For at större Overeensstemmelse i denne Henseende kan opnaaes, finder Cancelliet det derhos rigtigst, at Beretningerne lægge dot borgerlige Aar til Grund; men da disse fra de fleste Steder hidtil have været indrettede efter Kirke-Aaret, bliver det en Nödvendighed, at der ved indeværende Aars Udgang hertil indsendes dobbelte Lister over Brudevielser, Födsler og Dödsfald, nemlig fra förste Advents-Söndag 1826 til 1. Januar d. A. og fra 1. Januar d. A. til 31. Decbr. d. A., begge inclusive. — Hvilket man, ved at fremsende vedlagte Schema, hvorefter man for Fremtiden önsker at modtage disse Indberetninger, tjenstligst skulde tilmelde D. Höiærv. til behagelig Iagttagelse. — Det kgl. Danske Cancellie den 9. Oktobr. 1827[1].

---

[1]) Det vedlagte Schema findes aftrykt i Colleg. Tid. 1827, S. 799 og i Reskriptsamlingen anf. Sted S. 400. Dets Overskrift er: „Fortegnelse over Copulerede, Födte og Döde fra 1. Januarii til 31. Decbr. 18..". Rubrikkerne ere: 1) „Stedet"; — 2) „Copulerede Par"; — 3) „Födte", med syv Under-Rubrikker: α) „Mandkjön"; — β) „Qvindekjön"; — γ) „Summa af begge Kjön", hvilke tre Ru-

Directionen for Universitetet og de lærde 1827.
Skolers Skrivelse til Rentekammeret, ang. **Op-** 20. Oktbr.
gjörelse af Bessastad Skoles Fonds og Ressourcer.
Khavn den 20. Oktbr. 1827. — Univ. Dir. Brevbog 1827, Nr. 1666.

I Anledning af, at det af Stiftsövrigheden over Islands Stift var bragt i Forslag, at give de ved Bessestad Skole ansatte Lærere en aarlig Hjælp i Penge til Husleie, istedetfor de Boliger, hvoraf de nu ere i Besiddelse, over hvilket Forslag Directionen havde udbedet sig det kgl. Rentekammers behagelige Betænkning, har velbemeldte Col-

---

brikker ere bestemte for Ægtefödte. De fire fölgende indbefattes under Under-Rubrikken: „deriblandt", som igjen har Afdelingerne: α) „uægte", med de to Under-Rubrikker: a) „Mandkjön" og b) „Qvindekjön", og β) „Dödfödte", ligeledes med Under-Rubrikkerne: a) „Mandkjön" og b) „Qvindekjön". (I de islandske Indberetninger 1825 og derefter indskydes her en Rubrik, som angiver Totalsummen af Födte og Dödfödte). Rubrikkerne for „Döde" ere i dette Schema uforandrede fra det ældre (*see* Canc. Circ. 14. Juni 1800 i Anmærkn.), og Forandringen fra det ældre Schema (af 14. Juni 1800) bestaaer saaledes hovedsagelig deri, at Kjöns-Angivelsen indföres for de uægte Börn, samt at Civilaaret udtrykkelig lægges til Grund for Indberetningen. I Indberetningerne fra Biskoppen over Island er dette Tilfældet allerede för 1810. — Til Cancelliets Schema föies fölgende to Anmærkninger: „1) det bemærkes, at i det Tilfælde, at Vielse foretages, ifölge dertil erhvervet Bevilling, af uvedkommende Præst, blive de Copulerede ikkun at anföre paa Beretningen af den Præst, hvem det egentligen tilkommer at forrette Vielsen". — 2) „Med Hensyn til de Börn, der födes levende uden at opleve deres Daab, da bemærkes, at disse, naar vedkommende Præst i Anledning af deres Begravelse erfarer deres Tilværelse, bör anmærkes blandt Födslerne og indbefattes under Listerne, uden Hensyn til om de ere födte i det Aar, hvori deres Tilværelse kommer til Kundskab, eller i det foregaaende".

1827. legium under 29. f. M. behaget blandt Andet at yttre:
20. Oktbr. at saalænge en endelig Opgjörelse af Skolens Fonds og Ressourcer ei har fundet Sted, og den Forbindelse, hvori Skolens Kasse for Tiden staaer til Islands Jordebogskasse, ei er bleven hævet, kan Kammeret ikke andet end önske, at der ikke foretages Forandringer ved Skolen i oeconomisk Henseende, som have en stedsevarende Forögelse i Udgifterne til Fölge. Directionen finder sig herved foranlediget til, tjenstligst at bringe i behagelig Erindring, at det i sin Tid, efter dertil fra det kongel. Rentekammer given Anledning, i Aaret 1819 blev vedtaget, at ved Sammentræden af nogle af Rentekammerets og eet af denne Directions Medlemmer skulde forsöges at faae afsondret hvad der af Bessestad Skoles Midler indestaaer i den kongelige Jordebogskasse i Island.

Directionen skulde derfor tjenstl. have henstillet til Kammerets behagelige Overveielse, om det ikke efter Omstændighederne maatte være önskeligt, at denne Sag paany sættes i Gang, enten ved den paatænkte Sammentræden af nogle af begge Collegiers Medlemmer, eller ved Brevvexling, for at det kunde vorde afgjort, hvad der kan anvendes til forbedrede Indretninger ved bemeldte Skole, hvis Iværksættelse synes meget fornöden. — Den kgl. Direction for Universitetet og de lærde Skoler den 20. Oktobr. 1827.

20. Oktbr. **General-Toldkammer-** og Commerce-Collegii-Skrivelse til Stiftamtmanden over Island, ang. **de edelige Forklaringer ved Meddelelser af algierske Söpasser.** Khavn den 27. Oktbr. 1827. — Original i Stiftsarchivet i Island. — General-Toldkammer-og Commerce-Collegii Copieb. over expederede Pas-Sager i Aarene 1825—27. Indenrigsmin. Archiv-Nr. 1530, Nr. 236.

Collegiet har modtaget Hr. Stiftsbefalingsm.' Beretning af 27. August sidstl., betræffende de af Dem i Aarets Löb udfærdigede algierske Passe. — Iblandt de

denne Beretning vedlagte Documenter forefandtes nogle af vedkommende Skibsrhedere ved Erhvervelsen af algierske Passe aflagte edelige Declarationer; men da disse ikke ere i den Form, som For. af 1. Mai 1747 foreskriver, saa har Collegiet herved villet anmode Hr. Stiftsbefalingsm. om, i Fremtiden, ved Udfærdigelsen af de ommeldte Passe, behageligen at iagttage det, som bemeldte Forordning i dens Art. 2 og 3 bestemmer om algierske Passes Meddelelse, og in specie at det befalede Rheder-Revers er overeensstemmende med det Forordningen vedhæftede Formular, samt at det vorder udstedt paa det anordnede Stempelpapir af 2. Klasse Nr. 4. — General-Toldkammer- og Commerce-Collegiet den 27. Oktobr. 1827. 1827. 27. Oktbr.

Rentekammer-Skrivelse til Stiftamtmanden over Island, Amtmand Hoppe, ang. **Auction over Afgiftsfisk paa Vestmannöerne.** Khavn den 27. Oktbr. 1827. — Rentek. Isl. Copieb. 6, Nr. 1057. 27. Oktbr.

Med Hensyn til, at Hr. Stiftamtm., ved i behagelig Skrivelse af 16. August d. A. at underrette Kammeret om, at De har solgt den kgl. Afgiftsfisk paa Vestmannöe for indeværende Aar til Kjöbmand L. Knudsen for 8 Rbd. Sedler pr. 2 Skpd., som er 1 Rbd. Sedler under Middelprisen af hvad Fisken i Guldbringe Syssel ved en senere afholdt Auction er udbragt til, derhos har behaget at forlange nærmere Forholdsregler for Eftertiden, saafremt den af Dem föiede Foranstaltning ei maatte finde Bifald, skulde vi, i Forbindelse med vor Skrivelse til Hr. Stiftamtm. af 20. i d. M.[1], ikke undlade herved tjenstl. at melde Dem, at Kammeret vel, paa Grund af, at Kjöbmand Knudsen har haft Udgifter

[1]) i denne Skrivelse (Copieb. sst. Nr. 1054) tilmeldes Stiftamtmanden, at Anviisning for den solgte Fisk (37 Skpd. 4 Lpd. 8⅓ Pd.) er indlöst med 297 Rbd. 78 Sk. S. og T.

1827. 27. Oktbr. med at transportere Fisken fra Vestmannöe til Reikevig, ei kan andet end billige det trufne Salg, men da det dog kan indtræffe, at en anden Handlende kunde have Brug for bemeldte Fisk, uden at have nödig at lade den transportere til Reikevig, og at saaledes en höiere Betaling kunde opnaaes, maae vi overlade til Hr. Stiftamtm., om det ikke kunde ansees hensigtsmæssigt i Fremtiden at forsöge en Auction afholdt i Reikevig over bemeldte Afgiftsfisk. — Rentekammeret den 27. Oktobr. 1827.

27. Oktbr. **Rentekammer-Skrivelse** til Stiftamtmanden over Island, Amtmand Hoppe, ang. **Retsgebyrerne ved Landsoverretten i Island.** Khavn den 27. Oktbr. 1827. — Original i Stiftsarchivet i Island. — Rentek. Isl. Copieb. 6, Nr. 1063.

Efter at have corresponderet med det kgl. Danske Cancellie i Anledning af den ved Hr. Stiftamtm.s behagelige Skrivelse af 20. Mai d. A. modtagne Erklæring fra Justitiarius i den islandske Landsoverret, Cfraad Stephensen, betræffende det ved For. af 11. Julii 1800 befalede Regnskab for Retsgebyrer ved bemeldte Landsoverret, skulde vi tjenstl. melde Hr. Stiftamtm. til behagelig Efterretning og Bekjendtgjörelse for Vedkommende, at da det er oplyst, at der hidtil ikke er erlagt noget Retsgebyr ved Overretten undtagen Thinglysningseller Skriverpenge for Skjöders og Pantebreves Publication, hvilke ved allerh. Resolution af 6. Juni 1800 [1] ere henlagte til Anskaffelsen af Skrivematerialier for Justitscontoiret, saa kan som Fölge heraf Intet være at indbetale til Islands Jordebogskasse fra Overretten sammesteds, og altsaa heller ikke noget Regnskab være at aflægge, saalænge der i saa Henseende ei foranlediges nogen Forandring. Desangaaende vilde Hr. Stiftamtm. tillige behage at give Landfogden i Island Underretning, ved derhos at betyde ham, at han herom har at gjöre

[1]) *see* her i Saml. Canc. Skriv. 7. Juni 1800.

behörig Forklaring i de aarlige Regnskaber for den islandske Jordebogskasse. — Rentekammeret den 27. Oktobr. 1827. 1827. 27. Oktbr.

Rentekammer-Skrivelse til Stiftamtmand Hoppe, ang. **Forslag til Indskrænkninger af Bygningspræmierne i de islandske Kjöbstæder.** Khavn den 3. Novembr. 1827. — Rentek. Isl. Copieb. 6, Nr. 1071. 3. Novbr.

Ved kgl. Resolution af 20. Marts 1789 ere de, som ville bygge i de islandske Kjöbstæder, given Adgang til at erholde en Præmie af 10 Procent af de opförte Bygningers Værdie, naar de indsende Tegning og Overslag paa de Bygninger, som de agte at opföre, og der ved Overslagene, efter at de ere undersögte, Intet findes at erindre. Da denne Begunstigelse for Island nu har vedvaret i en saa lang Række af Aar, kunde det synes at den, hvortil ogsaa Tidsomstændighederne give beföiet Anledning, burde aldeles ophæves, eller i det mindste, saafremt gyldige Grunde talte for dens Vedblivelse, ikkuns forlænges for et vist Antal Aar, og det da under visse hidtil ei iagttagne Bestemmelser og Indskrænkninger, af hvilke efternævnte i saa Fald maatte i Særdeleshed ansees nödvendige:

1) Enhver, som vil bygge med Ret til Præmie, maatte, forinden han bygger, anholde om, at faae Adgang til samme, og til den Ende, i Overeensstemmelse med Resolutionen af 1789, med Ansögningen lade fölge Tegning og Overslag. — 2) Naar Overslaget er approberet og Vedkommende lovet Adgang til Præmie, staaer denne aaben i 2 à 3 Aar fra Approbationens Dato, men inden den Tid maa være indsendt en lovlig, inden Retten afhjemlet Syns- og Taxationsforretning over den opförte Bygning, saafremt Præmien vil ventes anviist. — 3) Da Hensigten med Præmien ikke kan antages at være, at vedligeholde en Borger i sit Etablissement, men at befordre et nyt Etablissement, maa ved Ansögningen om Adgang til Præmie behörigen

1827. godtgjöres, at den Bygning, der agtes opfört, bliver en
3. Novbr. aldeles ny Bygning, og at den ikke kommer i Stedet for en nedreven, afbrændt eller paa anden Maade tilintetgjort Bygning. Ifölge heraf bör hverken et Etablissements Udvidelse ved nye Tilbygninger, eller i Almindeligbed allerede bosatte Borgere have Adgang til Præmie, uden forsaavidt de bygge en aldeles særskilt Bygning med behörig Vaaningshuus til et nyt Etablissement. — 4) Den Bygning, hvorfor Præmien er udbetalt, maa hverken nedrives eller borttages, men skal tilbörligen vedligeholdes paa det Sted, hvor den er opfört, og til Sikkerhed herfor udsteder den Præmienydende et Beviis, som thinglæses, samt hvori Eieren af Bygningen forpligtes til at tilbagebetale Præmien, saafremt Bygningen inden en fastsat Tid med hans Villie tilintetgjöres eller borttages.

Forinden imidlertid videre i Anledning heraf foretages, skulde vi ikke undlade over Sagen i det Hele at udbede os Hr. Stiftamtm.s behagelige Betænkning snarest muligen meddeelt. — Rentekammeret den 3. Novembr. 1827[1].

6. Novbr. **Regulativ** for **Nödhjælps-Anlæg i Hrunamanna Rep i Arnæs Syssel.** Hjalmholt den 6. Novbr. 1827. — *see* under 27. August 1828.

7. Novbr. **Forordning** for Danmark, ang. **Betaling for Præste-Attester.** Khavn den 7. Novbr. 1827. — Dette Lovbud, hvis fuldstændige Titel er: „Forordning for Danmark, angaaende Betaling for de Attester, som udfærdiges af Præsterne", er ikke anfört som publiceret ved Landsoverretten i Island, ligesaalidt som i Synodalforsamlingen i Reykjavík, men er udvidet til at gjöres gjeldende for Island med

[1]) Ligelydende Skrivelser ere under s. D. fra Rentekammeret afgaaede til de to Amtmænd i Island. Copieb. sst. 1072. 1073.

nogle Modificationer ved For. 21. Decembr. 1831. VI; jevnf. Sunnanpóst. 1835, S. 61. — Canc. 1. Depart. Registr. 1825-27, IX, 267ᵇ (1827, Nr. 926). Original-Aftryk hos Schultz. Coll. Tid. for 1827, S. 843—856 (med Motiver). Qvart-Forr. for 1827, S. 123—126; Schou XIX, 466—468. P. Pètursson Hist. Eccl. Island. S. 253—254. 1827. 7. Novbr.

Plakat for Danmark, ang. **collegiale Expeditioners Lösning.** Khavn den **23.** Novbr. **1827.** — 23. Novbr.
Findes ikke anfört som publiceret ved Landsoverretten i Island, og er heller ikke bekjendtgjort i Synodalforsamlingen i Reykjavík, men erklæret „ligefrem anvendelig" for Islands Vedkommende i Canc. Skriv. 27. Mai 1828, i Henhold til kgl. Resol. af 6. Juni 1821. — Canc. 4. Dep. Registr. 1821-1835, 138ᵇ — 140 (1827, Nr. 47). Original-Aftryk hos Schultz. Coll. Tid. for 1827, S. 883—888 (med Motiver). Qvart-Forr. for 1827, S. 127—130; Schou XIX, 472—474. — Islandsk: „Plakat fyrir Danmörku, um meðöl til að frama innlausn veitíngarbrèfa frá stjórnarráðunum", i den af den islandske Landsoverret ifölge Canc. Skriv. 2. August 1800 udgivne Samling af Forordninger m. v., vedkommende Island, S. 247—250; jevnf. Sunnanpóst. 1835, S. 46.

Plakat for Danmark, indeholdende Midler til at fremme collegiale Expeditioners Lösning.

Vi Frederik den Sjette &c. G. V., at da det er befundet, at den Forskrift, som indeholdes i den allerhöieste Resolution af 23. Decembr. 1803, bekjendtgjort ved Cancellie-Plakat af 27. s. M., § 4, ikke har været tilstrækkelig til at fremme Indlösningen af collegiale Expeditioner, saa have Vi været betænkte paa andre Midler, hvorved dette Öiemed sikkrere kan opnaaes. — I denne Henseende byde og befale Vi, som fölger:

1) Enhver, der har erholdt en kongelig Bevilling eller Benaadning, være sig af det Slags, der forsynes med Vor egen allerhöieste Underskrift, eller af dem, som udstedes af Vore Collegier ad mandatum. skal være pligtig til at löse samme i det seneste inden

1827. 23. Novbr. 6 Uger fra den Tid, at han har faaet Notification om Bevillingens Udfærdigelse. Dog maa Undtagelse herfra skee, hvis hans Opholdssted maatte gjöre det nödvendigt for ham at bestemme en længere Frist, i hvilket Tilfælde det Collegium, igjennem hvilket Expeditionen udfærdiges, skal være bemyndiget til at fastsætte denne i Notificationen om Udfærdigelsen. — 2) Lader han denne Frist udlöbe, uden at foranstalte det Fornödne til Expeditionens Lösning, bör vedkommende Collegium sörge for, at Lösningsgebyret inddrives, enten ved igjennem vedkommende Departement at foranstalte samme indeholdt i den Vedkommendes Gage, eller, hvor dette ei er anvendeligt, at lade derfor gjöre Udpantning. Dog bör i dette sidste Tilfælde Ordren altid udstedes af Vort Danske Cancellie, til hvilket derfor de övrige Collegier i fornödent Fald bör henvende sig. — 3) Hvor Gebyret ikke ved noget af de i § 2 ommeldte Midler lader sig inddrive, har vedkommende Collegium enten at cassere Bevillingen, hvis den er af det Slags, der udstedes ad mandatum, eller i modsat Fald at forelægge Os Sagen til allerh. Resolution. — 4) Med Hensyn til de Bevillinger, som Kjöbenhavns Magistrat og Amtmændene ere blevne bemyndigede til at udlevere, vil det paaligge disse Övrigheder at gjöre Anmeldelse til Vort Danske Cancellie, saafremt Lösningen ei skeer inden de i § 1 bestemte 6 Uger, hvorefter Cancelliet har at foranstalte det videre Fornödne. — 5) Hvad de Benaadninger angaaer, hvis Udfærdigelse er forbunden med særdeles Bekostninger, f. Ex. Adelsdiplomer, da skal den Benaadede være forpligtet til, inden den i § 1 bestemte Tid, at gjöre det dertil fornödne Forskud, saaledes som dette af vedkommende Collegium bliver bestemt, og siden inden samme Frist, fra den Tid af at han er bleven underrettet om at Expeditionen er bleven færdig, at löse samme, og i begge Henseender blive de ovennævnte Midler at anvende, hvis han ikke betaler hvad der paaligger ham. — 6) Saafremt Nogen

i enkelte Tilfælde har erholdt Udsættelse med Betaling af et Expeditionsgebyr, og han da ikke til bestemt Tid erlægger Betalingen, bliver der at forelægge ham en ny Frist i Overeensstemmelse med § 1, og siden at forholde efter de övrige oven fremsatte Regler. — 7) De foranförte Bestemmelser skulle ikke være anvendelige paa de Bevillinger eller Benaadninger, som for Fremtiden forundes Nogen, men og paa de allerede forundte, dog, hvad disse angaaer, med den Indskrænkning, at Tvangsmidler efter denne Anordning ei kunne anvendes inden Udlöbet af et Aar fra den Tid, Bevillingen eller Benaadningen er den Vedkommende forundt, ligesom der, uagtet den alt forhen passerede Notification, bör foregaae en ny Bekjendtgjörelse efter § 1, forinden Tvangsmidler efter § 2 anvendes. — 8) Iövrigt vil det have sit Forblivende ved Bestemmelsen i den ved Cancellie-Plakaten af 27. Decbr. 1803 bekjendtgjorte allerh. Resolution af 23. næstforhen § 3; ligesom heller Ingen, paa en blot Notification om en ham forundt Bevilling, maa kunne benytte samme ved Domstolene, eller Noget af en Embedsmand derefter foranstaltes, forinden Bevillingen er bleven expederet, hvilken derfor ogsaa bör fremlægges eller forevises. — Hvorefter alle Vedkommende sig allerund. have at rette. Givet i Vor kongelige Residentsstad Kjöbenhavn den 23. Novembr. 1827.

1827. 23. Novbr.

Reskript til Stiftamtmanden og Amtmændene i Island, ang. **Udvidelse til Island af Anordninger fra 1824.** Khavn den 7. Decembr. 1827. — 7. Decbr.

Publiceret ved Landsoverretten i Island den 27. Mai 1828. — Canc. 3. Departem. Registrant 1827, 220ᵇ—221 (Nr. 768). Colleg. Tid. for 1827, S. 941—950 (med Motiver). Fogtman (Algreen-Ussing) VII. 11, 2. H., S. 455—456. P. Pétursson Hist. Eccl. Island., S. 255. — Islandsk: Sunnanpóst. 1835, S. 46—47.

Frederik den Sjette &c. V. S. B. (V. G.). Os er

1827. af Vort Danske Cancellie allerunderd. bleven foredraget,
7. Decbr. hvorvidt de i Aaret 1824 for Vort Rige Danmark udgivne almindelige Anordninger, enten med visse Modificationer, eller uden samme, kunne gjöres gjeldende paa Vort Land Island.

Efter at have taget denne Sag, tillige med de Os allerunderd. foredragne Omstændigheder, i allerhöieste Overveielse, give Vi Dig hermed tilkjende, at Vi allern. ville have fastsat[1]:

[1]) I Cancelliets Forestilling 28. Novbr., hvorpaa Reskriptet grunder sig, bemærkes, at Cancelliet er ved Resol. 6. Juni 1821 bemyndiget til, efter Correspondence med Rentekammeret og Overövrighederne paa Island og Færöerne, at foranstalte de almindelige Anordninger, hvis Anvendelighed paa „bemeldte Colonier" findes utvivlsom, paa lovlig Maade bekjendtgjorte til Efterlevelse sammesteds, hvorimod der om saadanne, som ikke uden Modificationer kunde udvides, skulde nedlægges Forestilling. Blandt saadanne var Spörgsmaalet om Udvidelse af Plakat 21. April 1824, ang. Midler til at forebygge Skifters Forhaling, kommet under Overveielse, men dens Udvidelse fandtes hverken nödvendig eller passende, da, ligesom de i § 1 fastsatte Böder ikke passe sig paa „disse Provindser", saaledes fandtes Lovgivningen at hjemle andre Midler til at ansee forsömmelige Skifteforvaltere; denne Plakats § 2 fandtes ligeledes aldeles uanvendelig i „bemeldte Provindser". — For. 30. April 1824 var af samtlige Overövrigheder paa „de omspurgte Colonier" erkjendt som qvalificeret til at indföres. Dog fandtes det med Hensyn til Island rigtigt, at erklære Reskr. 28. Marts 1776, om Spedalskes Ægteskaber, for udtrykkelig gjeldende, hvorimod det ikke fandtes passende at indskjærpe Anordn. 3. Juni 1746 § 2, „at Ingen maa gifte sig, der er vankundig i sin Christendom", da dette mentes at indeholdes i den Bestemmelse, at Personerne skulde være confirmerede (§ 3, Nr. 2). Amtmanden i Vester-Amtet og Biskoppen havde ogsaa modsat sig, at der gjordes Vanskeligheder med Hensyn til deres Ægteskab, som havde modtaget Fattighjælp (§ 3, Nr. 10), hvilket var foreslaaet af Amtmanden i Nord- og Öster-Amtet og bifaldt af Stiftamtmanden. Cancelliet fandt, at

1) at For. af 30. April 1824 skal udvides til at gjelde paa bemeldte Vort Land Island, med det Tillæg, at ogsaa det i allerh. Reskript af 28. Marts 1776 indeholdte Forbud imod Spedalskes Ægteskaber der bliver at overholde. — 2) at Forordn. af 24. Septbr. s. A., hvorved Straffen af Boeslods Forbrydelse og paa yderste Formue deels ophæves, deels forandres, skal indföres paa Island, med den Modification, at de Straffe, der ifölge samme blive at sætte i Stedet for de ved Forordningen afskaffede, paa bemeldte Land blive at bestemme efter de i allerh. Reskript af 3. Maji 1816 fastsatte Forhold, samt at det vil have sit Forblivende ved de for Island foreskrevne særdeles Bestemmelser angaaende Straffen 1827. 7. Decbr.

det sidste Forslag vilde give Anledning til at Adgang til Ægteskab vilde blive ubetinget nægtet dem, som havde nydt Hjælp af Fattigvæsenet uden at kunne refundere samme; men Forordningen vil kun saavidt muligt forebygge, at Folk gifte sig paa Fattigvæsenets Regning. Hvor der er Udsigt til. at den, der hidtil har nydt Understöttelse af Fattigvæsenet, naar han gifter sig, vil kunne finde Midler til sin Subsistents, i al Fald uden foröget Byrde for Fattigvæsenet, kan og bör Fattigcommissionen samtykke Forbindelsen. — For. 26. Juni 1824 om indenbyes Vexler fandtes overflödig for Island og Færöerne, med Hensyn til Handelens Tilstand i „bemeldte Colonier". Ligeledes fandtes overveiende Grunde for ikke at udvide For. 6. August 1824, ang. Rettergangsmaaden i mindre Gjælds-Sager. — Derimod fandtes Anledning til at indföre For. 24. Septbr. 1824 om Boeslodsstraffens Ophævelse, med Modificationer; ligesom ogsaa Overövrighederne fandt For. 8. Oktobr. 1824, om Afskaffelsen af Oplæsning af Anordninger m. v. fra Prædikestolene, fuldkommen qvalificeret til Indförelse paa „bemeldte Colonier"; og endelig fandtes der ikke Noget imod Udvidelse af Plak. 29. Oktbr. 1824, ang. Fortabelse af Ret til Adgang til Borgerskab, uagtet man antog, at dette Lovbud ikke vilde have megen Anvendelighed for Islands Vedkommende (Canc. 3. Dep. Forestillinger 1827, Nr. 160; jevnf. Colleg. Tid. for 1827, S. 941—949).

1827. for Hoer. — 3) at For. af 8. Oktobr. s. A., hvorved
7. Decbr. Oplæsning af Anordninger og Tillysning om verdslige Gjenstande fra Prædikestolen afskaffes, samt: Plak. af 29. Oktbr. s. A., om, at Ingen, der er straffet med offentligt Arbeide, maa vinde Borgerskab i nogen Kjöbstad, — uden Modification sammesteds skulle gjöres gjeldende.

Derefter Du Dig allerund. haver at rette, og det videre Fornödne i Overeensstemmelse dermed at foranstalte. Befalende Dig Gud! — Skrevet i Vor kgl. Residentsstad Kjöbenhavn den 7. Decembr. 1827.

8. Decbr. **Kongelig Resolution** ang. **Besættelse af det naturvidenskabelige Stipendium for Islændere.** Khavn den 8. Decbr. 1827. — Efter Indstilling af Directionen for Fonden ad usus publicos af 29. Novbr. 1827. Den eneste Sögende var Cand. jur. Haldor Einarsson, daværende Volontair i Rentekammerets islandske og bornholmske Comptoir, som havde oppebaaret Stipendiet i 3 Aar (1825—1827), og fremlagde Attester fra Professorerne Reinhardt og Hornemann for, at have hört Forelæsninger over Botanik og Zoologie, samt taget Deel i botaniske Excursioner, hvorfor Directionen indstiller ham til efter hans Ansögning at oppebære Stipendiet endnu i Aaret 1828. — Kongelige Resolutioner, henhörende til Directionen for Fonden ad usus publicos i Indenrigsministeriets Archiv, 6, Nr. 22.

Vi ville allern. have Cand. jur. Haldor Einarsen endnu i eet Aar, fra Begyndelsen af Aaret 1828 at regne, tillagt det udlovede Stipendium for islandske Studerende, som lægge Vind paa Naturvidenskabernes Studium. — Kjöbenhavn den 8. Decembr. 1827.

19. Decbr. Geheime-Statsminister **Möstings Skrivelse** til Rentekammeret, ang. **Meddelelse af en kongelig Resolution ang. Forsög til fra Island at opdage**

Grönlands Österbygd. Khavn den 19. Decembr. 1827[1]. — Rentek. Relat. og Resol. Prot. 1827 C, Nr. 423. 1827. 19. Decbr.

Det Forslag, som Kjöbmændene Svendsen og Thorlacius i Önundarfjord i Island under 4. Oktbr. 1825 have indgivet til det kongel. Rentekammer, om at ville foretage et Forsög til igjen at opdage Grönlands Österböigd, har jeg allerund. foredraget Hans Majestæt. — Allerhöistsamme har derpaa under 18. d. M. allern. bemyndiget mig til at tilkjendegive det kongel. Rentekammer, at de nævnte tvende Kjöbmænd maa meddeles det Svar, at H. Majt. allern. vil have dem skjænket 5 Rifler og 10 Geværer, samt 100 Pd. Geværkrudt, imod at de forpligte sig til at gjöre det foreslaaede Forsög i Löbet af Sommeren 1829, og, dersom det da ei lykkes, at gjentage det i 1830, samt ikkun at bruge bemeldte Vaaben til Jagt eller Selvforsvar, men ingenlunde imod de Indfödte, hvilke de alvorligen maatte tilholdes, dersom de finde dem, at behandle som kongelige danske Undersaatter. Derhos har H. Majt. allern. tilsagt Kjöbmændene Svendsen og Thorlacius en Belönning af 1000 Rbd. Sölv, saafremt de beviisliggjöre at have landet paa nogetsomhelst Punkt af Grönlands Östkyst imellem 61° og 67° Brede, og at de ville kunne gjöre dem Haab om en Belönning af 2000 Rbd. Sölv, dersom deres Landing maatte medföre noget yderligere Resultat.

Denne allerhöieste Resolution har jeg den Fornöielse herved at meddele det kgl. Rentekammer, for at det videre Fornödne derefter kan foranstaltes. — Kjöbenhavn den 19. Decembr. 1827.

[undertegn.] J. S. Mösting.

Kongelig Resolution ang. **Udgivelse af en Lærebog i Jordemoder-Videnskaben paa Islandsk.** Khavn den 19. Decembr. 1827. — I Rentekam- 19. Decbr.

[1]) Rentek. Skriv. 2. Febr. 1828.

1827. merets Forestilling 11 Decembr. bemærkes, at Landphysikus
19. Decbr. Thorstensen paa Island havde under 15. Februar 1823 indgivet til Cancelliet et Forslag om Jordemodervæsenets Forbedring der i Landet, som gik ud paa, at Distriktslægerne skulde oplære Jordemödre, indtil man kunde faae een i hver Rep. Men da Sundheds-Collegiet ikke havde Tillid til de for Tiden ansatte Læger, raadede det til at stille Sagen i Bero forsaavidt. Derimod bifaldtes det, at en ny Udgave af Saxtorphs Lærebog for Jordemödre skulde trykkes i et Oplag af 500 Exemplarer, hvortil Udgiften calculeres til 230 Rbd. — Rentek. Relat. og Resol. Protok. 1827 C, Nr. 424. Fogtman (Algreen-Ussing) VII. 11, 2. H., S. 477.

Til at bestride Omkostningerne ved et nyt Oplag af den islandske Oversættelse af afdöde Etatsraad M. Saxtorphs Udtog af Födselsvidenskaben, til Uddeling blandt Jordemödrene i Island, bevilge Vi allern. en Sum af 230 Rbd. Sedler af den islandske Jordebogskasse. Kjöbenhavn den 19. Decembr. 1827[1].

1828.
16. Januar. **Capitelstaxt for Öster-Amtets to Sysseler, fra Medio Mai 1828 til samme Tid 1829.** Akureyri den 16. Januar 1828. — Islandsk: Original-Aftryk paa et Halvark i Folio, trykt som Schema og udfyldt ved Udfærdigelsen. — Dansk: Oversættelse som Original i det islandske Departement med Datum 15. Januar; jevnf. Sig. Hansen: „Um verðlagsskrár" i „Skýrslur um landshagi á Íslandi" I. 2, 234 ff.

Capituls-Taxti fyrir Norður- og Suður-Múla sýslur í Íslands austur-amti, gildandi frá miðju Maji mánaðar 1828 til sömu tíðar 1829.

	Nafnverð.		á landsvísu hdr.		er því l al.
	Rbd.	Rbsk.	Rbd.	Rbsk.	Rbsk.
A. Nr. 1[2]	23	72	23	72	19

[1]) ved Rentek. Skriv. til Cancelliet 26. Januar 1828 communiceres denne Resolution, og det overlades til dette Collegium at foranstalte Trykningen og Correcturen af Bogen, hvorefter Rentekammeret vilde anvise den indsendte Regning. Rentek. Isl. Copieb. 6, Nr. 1206.

[2]) Rubrikkerne ere fuldstændigen anförte i Capitelstaxten for

	Nafnverð. Rbd.	Rbsk.	á landsvísu hdr. Rbd.	Rbsk.	er því 1 al. Rbsk.	1828. 16. Januar.
A. Nr. 2	3	52	21	24	17	
— 3	3	82	23	12	18½	
— 4	2	93	23	72	19	
— 5	2	3	24	36	19½	
— 6	2	78	22	48	18	
— 7	1	66	16	84	13½	
— 8	18	12	18	12	14½	
— 9	14	51	19	36	15½	
B. Nr. 10[1]	»	14	17	48	14	
— 11	»	12	15	»	12	
— 12[2]	»	15	18	72	15	
— 13	»	14	17	48	14	
C. Nr. 14	»	20	6	24	5	
— 15	»	15	9	36	7½	
— 16	»	24	7	48	6	
— 17[3]	»	5½	6	84	5½	
— 18	»	48	10	»	8	
— 19	»	68	10	60	8½	
— 20	»	28½	35	60	28½	
— 21	»	18½	23	12	18½	
D. Nr. 22	3	52	21	24	17	
— 23	3	62	21	84	17½	
— 24[4]	3	72	22	48	18	
— 25	3	32	20	»	16	
— 26	3	42	20	60	16½	
E. Nr. 27	1	12	16	84	13½	
— 28	»	84	13	12	10½	
— 29	»	80	12	48	10	
— 30	»	80	12	48	10	
F. Nr. 31	5	15	20	60	16½	
— 32	4	16	25	»	20	
— 33	3	2	18	12	14½	
— 34	2	25½	18	12	14½	

Norder-Amtet 16. Januar 1826 (ovenf. S. 2—4). Coursen uangivet.

1) hvít ull, vel þvegin.

2) súrt smjör, vel verkað.

3) sjóvetlíngar.

4) smáfiskur.

1828.

16. Januar.

	Nafnverð. Rbd.	Rbsk.	á landsvísu hdr. Rbd.	Rbsk.	er því 1 al. Rbsk.
F. Nr. 35	1	54	18	72	15
— 36	3	52	21	24	17
— 37	»	6	15	»	12
G. Nr. 38	2	18	13	12	10½
— 39	»	36	15	»	12
— 40	2	78	33	72	27
— 41	»	52½	26	24	21
— 42[1]	»	77½	»	»	15½
— 43	»	82½	»	»	16½

Meðalverð á hverju hundraði og hverri alin í fyrtöldum landaurum verður:

Eptir Litr. A,	eða fríðu	21.24	17
— B,	— ullu, smjöri og tólg	17.48	14
— C,	— ullar tóvinnu	13.72	11
— D,	— fiski	21.24	17
— E,	— lýsi	13.72	11
— F,	— skinnavöru	19.36	15½

En meðalverða summa allra landaura, skipt með 6, sýnir meðalverð allra meðalverða

[hdr.] 17 Rbd. 48 Sk. [og alin] 14 Sk.

p. t. Akureyri þann 16. Januar 1828.

Johnsson. Eptir constitution

H. Thorlacius.

16. Januar. **Capitelstaxt for Norder-Amtets fire Sysseler fra Medio Mai 1828 til samme Tid 1829.** Akureyri den 16. Januar 1828. — Islandsk: Original-Aftryk paa et Halvark i Folio, trykt som Schema og udfyldt ved Udfærdigelsen. — Dansk: Oversættelse som Original i det islandske Departement; jevnf. Sig. Hansen: „Um verðlagsskrár" i „Skýrslur um landshagi á Íslandi" I. 2, 234 ff.

Capituls-Taxti fyrir Húnavatns, Skagafjarðar, Eyjafjarðar og Norður sýslur í Íslands Norður-amti, gildandi frá miðju Maji mánaðar 1828 til sömu tíðar 1829.

[1]) dagsverk um heysláttar tímann.

1828. 16. Januar.

		Nafnverð.		á landsvísu hdr.		er því 1 al.
		Rbd.	Rbsk.	Rbd.	Rbsk.	Rbsk.
A. Nr.	1[1]	20	37	20	37	16½
—	2	2	48½	15	3	12
—	3	3	60	21	72	17½
—	4	2	52	20	32	16½
—	5	1	79½	21	90	17½
—	6	2	33	18	72	15
—	7	1	63	16	54	13
—	8	13	49	13	49	11
—	9	10	48½	14	»	11
B. Nr.	10[2]	»	15	18	72	15
—	11	»	13	16	24	13
—	12[3]	»	14	17	48	14
—	13	»	14	17	48	14
C. Nr.	14	»	20	6	24	5
—	15	»	15	9	36	7½
—	16	»	19	5	90	5
—	17[4]	»	6	7	48	6
—	18	»	49	10	20	8
—	19	»	70½	11	1½	9
—	20	»	25½	31	84	25½
—	21	»	16	20	»	16
D. Nr.	22	3	87	23	42	19
—	23	3	48	21	»	17
—	24[5]	3	38	20	36	16½
—	25	3	24½	19	51	15½
—	26	2	77	16	78	13½
E. Nr.	27	1	14	17	18	14
—	28	1	5	15	75	12½
—	29	1	6	15	90	13
—	30	1	1	15	15	12
F. Nr.	31	4	29	17	20	14
—	32	2	95	17	90	14½

[1]) Rubrikkerne ere fuldstændigen anförte i Capitelstaxten for Norder-Amtet 16. Januar 1826 (ovenf. S. 2—4). Coursen uangivet.

[2]) hvít ull, vel þvegin.

[3]) súrt smjör, vel verkað.

[4]) sjóvetlíngar.

[5]) smáfiskur.

1828.		Nafnverð.		á landsvísu hdr.		er því 1 al.
		Rbd.	Rbsk.	Rbd.	Rbsk.	Rbsk.
16. Januar.	F. Nr. 33	2	49	15	6	12
	— 34	2	4	16	32	13
	— 35	1	43	17	36	14
	— 36	2	41	14	54	11½
	— 37	»	6	15	»	12
	G. Nr. 38	2	27	13	66	11
	— 39	»	24	10	»	8
	— 40	1	71	20	84	16½
	— 41	»	53	26	48	21
	— 42[1]	»	65	»	»	13
	— 43	»	81	»	»	16

Meðalverð á hverju hundraði og hverri alin í fyrtöldum landaurum verður:

Eptir Litr. A,	eða fríðu	18.48	14½
— B,	í ullu, smjöri og tólg	17.48	14
— C,	— ullar tóvinnu	12.74	10
— D,	— fiski	20.22	16
— E,	— lýsi	16.1½	13
— F,	— skinnavöru	16.20½	13

En meðalverða summa allra landaura, skipt með 6, sýnir meðalverð allra meðalverða

[hdr.] 16 Rbd. 76 Sk. [og alin] 13½ Sk.

p. t. Akureyri þann 16. Januar 1828.

Johnsson. Eptir constitution

H. Thorlacius.

16. Januar. **Forordning** ang. **Rettens vedbörlige og hurtige Pleie.** Khavn den 16. Januar 1828. — Denne „Forordning, indeholdende nærmere Bestemmelser angaaende Rettens vedbörlige og hurtige Pleie", er publiceret ved den islandske Landsoverret den 22. April 1828, og i Synodalforsamlingen i Reykjavík i Juli 1828, uden dog at være udvidet til at gjelde for Island (*see* Canc. Skriv. 8. Januar 1831, jfr. Canc. Skriv. 23. Mai 1829). — Canc. 2. Departem. Registr. XXIX, 13—21 (1828, Nr. 45). Original-Aftryk hos Schultz.

[1]) dagsverk um heysláttar tímann.

Colleg. Tid. for 1828, S. 57—93, 97—105 (med Motiver). Qvart-Forr. for 1828, S. 4—15; Schou XIX, 499—511. 1828. 16. Januar.

Cancellie-Plakat ang. **Skipperes Forpligtelse at overföre Personer for offentlig Regning.** Khavn den 22. Januar 1828. — Publiceret ved Landsoverretten i Island den 5. Mai 1828, samt i Synodalforsamlingen i Reykjavík i Juli 1828, men § 1 udvidet til at gjelde for Island og optaget i en forandret Redaction i For. 3. Februar 1836. I; jevnf. Sunnanpóst. 1838, S. 162. — Canc. 3. Dep. Registrant 1828—1830, 11ᵇ (1828, Nr. 37). Original-Aftryk hos Schultz. Coll. Tid. for 1828, S. 148—151. Qvart-Forr. for 1828, S. 16—17; Schou XIX, 511—512. 22. Januar.

Forordning ang. **Rettergangsmaaden i visse Gjælds-Sager.** Khavn den 25. Januar 1828. — Denne Forordning, hvis fuldstændige Titel er: „Forordning om en hurtigere Rettergangsmaade i Sager, der anlægges i Anledning af klare Gjældsforskrivninger", er publiceret ved Landsoverretten i Island den 22. April 1828, samt i Synodalforsamlingen i Reykjavík i Juli s. A. Dens Udvidelse til Island er sat under Ventilation (Canc. Skriv. 23. Mai 1829), men ikke senere paafulgt (jevnf. For. 3. Februar 1836). — Canc. 2. Depart. Registrant XXIX, 26—29 (1828, Nr. 61). Original-Aftryk hos Schultz. Coll. Tid. for 1828, S. 129—148 (med Motiver). Qvart-Forr. for 1828, S. 19—24; Schou XIX, 512—516. 25. Januar.

Rentekammer-Skrivelse til Amtmanden i Vester-Amtet, Thorsteinson, ang. **Expedition fra Island til Opdagelse af Grönlands Österbygd.** Khavn den 2. Februar 1828. — Rentek. Isl. Copieb. 6, Nr. 1215. 2. Febr.

I Anledning af et Forslag, som Kjöbmændene Svendsen og Thorlacius paa Önundarfjord under 4. Oktbr. 1825 have indgivet til Kammeret, om at ville foretage et Forsög til igjen at opdage Grönlands Österbygd, og

1828. hvorover Hr. Amtm. under 20. Februar 1826 har med-
2. Febr. deelt Deres Betænkning, har det under 19. Decbr f. A. allernaad. behaget H. Majt. at resolvere, at de nævnte tvende Kjöbmænd maa meddeles det Svar, at H. Majt. allern. vil have dem skjænket 5 Rifler og 10 Geværer, samt 100 Pd. Geværkrudt, imod at de forpligte sig til at gjöre det foreslaaede Forsög i Löbet af Sommeren 1829, og dersom det da ei lykkes, at igjentage det i 1830, samt ikkun at bruge bemeldte Vaaben til Jagt eller Selvforsvar, men ingenlunde imod de Indfödte, hvilke de alvorligen maatte tilholdes, dersom de finde dem, at behandle som kgl. danske Undersaatter. Derhos har H. Majt. allern. tilsagt Kjöbmændene Svendsen og Thorlacius en Belönning af 1000 Rbd. Sölv, saafremt de beviisliggjöre at have landet paa nogetsomhelst Punkt af Grönlands Östkyst, imellem 61° og 67° Brede, og at de ville kunne gjöre dem Haab om en Belönning af 2000 Rbd. Sölv, dersom denne Landing maatte medföre noget yderligere Resultat.

Ved at communicere Hr. Amtm. denne allerhöieste Resolution til behagelig Efterretning og Bekjendtgjörelse for ovennævnte Kjöbmænd, skulde vi derhos ikke undlade at underrette Dem, at Kammeret under D. D. har foranlediget, at Grosserer J. F. Magnus vil blive leveret formeldte Armatur og Krudt, for at besörge det overfört til Island, ligesom det og derhos er betydet ham, at han i Henseende til Udleveringen af samme har at forholde sig i Overeensstemmelse med den Ordre, som han i denne Anledning nærmere af Dem maatte blive tillagt. Hr. Amtm. anmodes til den Ende om, at modtage Kjöbmændene Svendsens og Thorlacius' Erklæring om, at de i Eet og Alt underkaste sig de i foranförte allerh. Resolution givne Forskrifter, og derefter meddele Ordre til at Ammunition og Krudt bliver dem overleveret. Skulde de imidlertid i saa Henseende ikke afgive en Erklæring, som Hr. Amtmand maatte ansee fyldestgjörende, bedes de oversendte Sager tagne i

behörig Forvaring, og Kammeret derefter herom meddeelt Underretning til nærmere Bestemmelse. — Rentekammeret den 2. Februar 1828[1]. 1828. 2. Febr.

Cancellie - Circulaire til samtlige Biskopper, ang. **Præsternes Attester for separerede Ægtefolk.** Khavn den 5. Februar 1828. — Dette Circulaire er ogsaa afgaaet til Biskoppen over Island, og bekjendtgjort i Synodalforsamlingen i Reykjavík i Juli 1828. — Canc. 3 Depart. Brevb. 1828 A, Nr. 288; 2. Depart. Brevb. 1828, Nr. 312. Original-Aftryk 2 Blade i 4to. Coll. Tid. 1828, S. 194–195 (uden at nævne Island). Fogtm. (Algreen-Ussing) VII. 12, 1. H., S. 39—40. — Islandsk: Sunnanpóst. 1835, S. 47. 5. Febr.

Det er befundet, at de Attester, der af vedkommende Præster meddeles separerede Ægtefolk om deres Forhold, til Afbenyttelse ved Ansögninger om Ægteskabs Ophævelse, ofte blot indeholde, at de Paagjeldendes Vandel, saavidt Attestanten bekjendt, har været upaaklagelig. Da slige Attester kun under den Forudsætning, at Attestanten har haft tilstrækkelig Leilighed til at erfare, hvorledes den Paagjeldendes Vandel har været, indeholder det fornödne Beviis for samme, men derimod ei giver nogen Veiledning hvor det Modsatte har været Tilfældet, saa skulde man tjenstl. anmode D. Höiærv. om, at indskjærpe Præsterne i Deres Embeds-Distrikt, forsaavidt de ei have tilstrækkeligt personligt Bekjendtskab til Vedkommende, saaledes, at de kunne meddele et positivt Vidnesbyrd om deres Forhold, da i Attesterne at angive, om de have haft Leilighed til nöie at kjende den Paagjeldende eller ikke, og, hvor det sidste skulde være Tilfældet, da at tilholde den Paagjeldende med andre Attester at oplyse sit Forhold, med Hensyn til

[1]) s. D. Rentek. Skriv. til Grosserer J. F. Magnus, om at modtage og besörge oversendt til Island de til den paatænkte Expedition bestemte Vaaben og Krudt. — Rentek. Isl. Copieb. 6, Nr. 1216.

1828. hvilke Præsterne da efter Omstændighederne have at
5. Febr. bevidne Attestanternes Paalidelighed. — Det kongelige Danske Cancellie den 5. Februar 1828 [1].

5. Febr. **Cancellie-Circulaire** til samtlige Overövrigheder, ang. **Anmeldelse af Fattiglemmers Dödsfald,** m. v. Khavn den 5. Februar 1828. — Dette Cancellie-Circulaire bestemmer, at et afdödt Fattiglems Efterladenskab kan uden Skiftebehandling overtages af vedkommende Fattigcommission, der kun har at afgive det eventuelle Overskud til videre anordningsmæssig Behandling; hvorhos der indskjærpes, i Medhold af de i For. 12. Septbr. 1792 § 8 givne Bestemmelser, at ogsaa Fattiglemmers Dödsfald bör anmeldes for Skifteforvalteren. Circulairet er uden Tvivl, da det er udsendt i trykte Exemplarer, ogsaa sendt til Stiftamtmanden og Amtmændene i Island, men i Anledning af Spörgsmaalet om dets Anvendelighed der i Landet har Canc. Skriv. 14. Decbr. 1841 svaret, at der ikke fandtes Grund til dets Udvidelse til Island. — Canc. 3. Depart. Brevb. 1828, Nr. 289; 2. Departem. Brevbog 1828, Nr. 314. Original-Aftryk som „Circulaire", 2 Blade i 4to. Coll. Tid. for 1828, S. 182—183. Fogtm. (Algreen-Ussing) VII. 12, 1. H., S. 38—39.

9. Febr. **Capitelstaxt** for **Sönder-Amtet fra Medio Mai 1828 til samme Tid 1829.** Reykjavík 9. Februar 1828. — Islandsk: Original-Aftryk, besörget paa offentlig Bekostning. Viðeyjar klaustri 1828, 2 Blade i 4to., hvoraf Exemplar i det islandske Departement. Jevnf. Sig. Hansen: „Um verðlagsskrár" i „Skýrslur um landshagi" I. 2, 234 ff.

Capituls-Taxti fyrir Borgarfjarðar, Gullbríngu og Kjósar, Árness, Rángárvalla, Vestmannaeyja, Vestur- og

[1]) Canc. Circ. s. D. af samme Indhold til samtlige Amtmænd (ogsaa til Stiftamtmanden og Amtmændene i Island) i Canc. 2. Depart. Brevb. 1828, Nr. 313; og 3. Departem. Brevb. 1828, Nr. 288. Original-Aftryk 2 Blade i 4to.; Coll. Tid. 1828, S. 195. Fogtm. (Algreen-Ussing) VII. 12, 1. H., S. 39 Anm.; jevnf. Sunnanpóst. 1835, S. 47.

Austur-Skaptafells sýslur, samt Reykjavíkur kaupstað, í Íslands suður-amti, gildandi frá miðju Maji mánaðar 1828 til sömu tíðar 1829. 1828. 9. Febr.

	Nafnverð. Rbd.	Rbsk.	á landsvísu hdr. Rbd.	Rbsk.	er því í al. Rbsk.
A. Nr. 1[1]	19	8	19	8	15
— 2	2	66	16	9	13
— 3	3	90	23	66	19
— 4	2	77	22	36	18
— 5	1	87	22	84	18½
— 6	2	55	20	56	16½
— 7	1	77	»	»	»
— 8	13	82	13	82	11
— 9	9	78	13	8	11½
B. Nr. 10	»	17	21	24	17
— 11	»	14½	18	12	14½
— 12	»	19½	24	36	19½
— 13	»	16	20	»	16
C. Nr. 14	»	22½	»	»	»
— 15	»	16½	10	30	8
— 16	»	34	»	»	»
— 17	»	6	11	24	9
— 18	»	55	»	»	»
— 19	1	6	»	»	»
— 20	»	41	»	»	»
— 21	»	28	»	»	»
D. Nr. 22	3	57	21	54	17½
— 23	3	10	18	57	14½
— 24	3	8	18	18	14½
— 25	2	71	16	42	13
— 26	3	38	20	33	16
E. Nr. 27	1	20	22	62	18
— 28	1	27	23	89	18½
— 29	1	10	20	55	16
— 30	1	11	20	77	16½
F. Nr. 31	6	11	24	44	19½
— 32	4	61	»	»	»

[1]) Rubrikkerne ere fuldstændig anförte i Capitelstaxten for Sönder-Amtet 10. Febr. 1826 (ovenf. S. 9—12). Coursen uangivet.

1828.

		Nafnverð. Rbd.	Rbsk.	á landsvísu hdr. Rbd.	Rbsk.	er því 1 al. Rbsk.
9. Febr.	F. Nr. 33	3	50	»	»	»
	— 34	2	75	»	»	»
	— 35	2	2	»	»	»
	— 36	3	10	»	»	»
	— 37	»	6	»	»	»
	G. Nr. 38	2	84	»	»	»
	— 39	1	42	»	»	»
	— 40	1	88	»	»	»
	— 41	1	33	»	»	»
	— 42	»	69	»	»	»
	- 43	»	77	»	»	»

Meðalverð á hverju hundraði og hverri alin í fyrtöldum landaurum verður:

Eptir Litr.	A, eða fríðu	18.92	15
—	B, — ullu, smjöri og tólg	20.90	17
—	C, ullar tóvinnu . . .	10.63	9
—	D, — fiski	19.3	15
—	E, — lýsi	22.1	18
—	F, — skinnavörum . . .	24.44	19½

En meðalverða summa allra landaura, skipt með 6, gjörir höfuðmeðalverð allra meðalverða

[hdr.] 19 Rbd. 32 Sk. [og alin] 16 Sk.

Þegar meta skal fyrtalda landaura til hundraðs, verður: Eptir Litr. A: hver kýr snemmbær við hundrað . . . . . [o. s. v. see Taxt 10. Februar 1826] . . . . . 4 fjórðúngar nautaskinna, hundrað.

Reykjavík þann 9. Februarii 1828.

Hoppe. Steingrímur Jónsson.

12. Febr. **Capitelstaxt for Vester-Amtet fra Medio Mai 1828 til samme Tid 1829.** Vester-Amt. 12. Februar 1828. — Islandsk: Original-Aftryk som Schema, trykt hos Schultz i Kjöbenhavn og udfyldt ved Udfærdigelsen med de passende Tal, 2 Blade i 4to, hvoraf Exemplar haves i det islandske Departement; jevnf. Sig. Hansen: „Um verðlagsskrár" i „Skýrslur um landshagi á Íslandi" I. 2, 234 ff.

Capituls-Taxti fyrir Mýra og Hnappadals, Snæfellsness, Dala, Barðastrandar, Ísafjarðar og Stranda sýslur í Íslands vestur-amti, gildandi frá miðju Maji mánaðar 1828 til sömu tíðar 1829. 1828. 12. Febr.

Vöru og aura tegundir.	Nafnverð.		á landsvísu hdr.		er því 1 al.
	Rbd.	Rbsk.	Rbd.	Rbsk.	Rbsk.
A. Nr. 1[1]	21	78	21	78	17
— 2	3	19	19	18	15
— 3	4	18	25	12	20
— 4	3	12	25	»	20
— 5	2	11	25	36	20
— 6	2	88	23	32	19
— 7	2	4	»	»	»
— 8	13	41	13	41	11
— 9	10	14	13	51	11
B. Nr. 1	»	16	20	»	16
— 2	»	13½	16	84	13½
— 3	»	17	21	24	17
— 4	»	16	20	»	16
C. Nr. 1	»	»	»	»	»
— 2	»	14	8	72	7
— 3	»	28	»	»	»
— 4	»	6	11	24	9
— 5	»	46	»	»	»
— 6	1	15	»	»	»
— 7	»	24	»	»	»
— 8	»	20	»	»	»
D. Nr. 1	3	16½	19	3	15
— 2	2	92	17	72	14
— 3	2	73	16	54	13
— 4	2	40	14	48	12
— 5	2	56	15	48	12
E. Nr. 1	1	9	16	39	13
— 2	1	11	16	69	13
— 3	1	7	16	9	13
— 4	1	2	15	30	12
F. Nr. 1	3	92	15	80	13

[1]) Rubrikkerne ere fuldstændig anförte i Capitelstaxten for Vester-Amtet 20. Febr. 1826 (ovenf. S. 12—15). Coursen uangivet.

1828.

12. Febr.

Vöru og aura tegundir.	Nafnverð. Rbd.	Rbsk.	á landsvísu hdr. Rbd.	Rbsk.	er því 1 al. Rbsk.
F. Nr. 2	3	16	»	»	»
— 3	2	49½	»	»	»
— 4	2	14	»	»	»
— 5	1	61½	»	»	»
— 6	2	83	»	»	»
— 7	»	5	»	»	»
G. Nr. 1	2	87	»	»	»
— 2	»	37	»	»	»
— 3	1	67½	»	»	»
— 4	»	64	»	»	»
— 5	»	58	»	»	»
— 6	»	87	»	»	»

Meðalverð á hverju hundraði og hverri alin í fyrtöldum landaurum verður:

Eptir Litr.	A, eða fríðu	20.81½	17
—	B, — ullu, smjöri og tólg	19.51	16
—	C, — ullar tóvinnu . . .	10. »	8
—	D, — fiski	16.64	13
—	E, — lýsi	16.13	13
—	F, — skinnavörum . . .	15.80	13

En meðalverða summa allra landaura, skipt með 6, gjörir höfuðmeðalverð allra meðalverða
[hdr.] 16 Rbd. 48 Sk. [og alin] 13 Sk.

Þegar meta skal fyrtalda landaura til hundraðs, verður: Eptir Litr. A: hver kýr snemmbær við hundrað . . . . . [o. s. v. som i Taxt 20. Febr. 1826, ovenf. S. 12—15] . . . 4 fjórðúngar nautsskinna, hundrað.

Íslands vestur-amts contoiri, þann 12. Februar 1828.
Thorsteinson. Guðmundur Jónsson.

16. Febr. **Cancellie-Skrivelse** til Stiftamtmanden og Biskoppen over Island, ang. **Anskaffelsen af et Skolelocale i Reykjavik.** Khavn den 16. Februar

1828[1]. — Original i Bispe-Archivet i Island. — Canc. 1. Depart. Brevb. 1828, Nr. 369. 1828. 16. Febr.

Hr. Stiftamtm. og D. Höiærv. have i Skrivelse til Cancelliet af 28. August f. A. foreslaaet, at der til Skole i Reykevig for den indbyrdes Underviisning, samt til Bolig for Skolens Bestyrer og en ugift Lærer, enten maatte anvendes det H. Majt. tilhörende, af afg. Biskop Vidalins Enke beboede Huus, eller hellere kjöbes et, Handelshuset Andresen & Schmidt tilhörende, af Faktor Möller for Tiden beboet Huus. — Og Hr. Stiftamtm. har derhos i en senere Skrivelse, nemlig af 27. Oktbr. f. A., hvormed fulgte Synsforretninger over de nævnte Eiendomme, yttret den Formening, at Kjöbet af den sidstnævnte Eiendom bör foretrækkes, da samme ventelig vil kunne erholdes for henved 3000 Rbd. Sedler, hvorimod alene Istandsættelsen af förstnævnte Huus kan antages at ville koste 2000 Rbd. Sedler.

Cancelliet har i denne Anledning brevvexlet med det kgl. Rentekammer, som nu har svaret, at Samme ikke kan indlade sig paa Kjöbet af fornævnte Eiendom, hvortil ingen Fond haves, men derimod er villigt til allerunderd. at andrage paa, at tvende Værelser i den gamle Bispebolig, det ene til Brug for Skolen og det andet for den ugifte Lærer, maae blive istandsatte for kgl. Regning, hvilket Locale efter Omstændighederne ansees tilstrækkeligt, ligesom det ogsaa formodes, at saadant sammesteds vil kunne erholdes, uden at beröve Enke-Bispinde Vidalin den Husleilighed, hun behöver og for Tiden nyder i dette Huus, hvorhos det kongel. Rentekammer har yttret, at saafremt Cancelliet maatte være enigt med Samme i Ovenstaaende, vil det videre Fornödne i saa Henseende fra Kammeret blive foranlediget.

I denne Anledning skulde Cancelliet herved tjenstl. tilmelde Hr. Stiftamtm. og D. Höiærv. til behagelig

[1]) Rentek. Skriv. 1. Marts 1828.

1828. 16. Febr. Underretning, at dette Collegium under D. D. har tilskrevet det kgl. Rentekammer, at Cancelliet modtager dets Tilbud i ommeldte Henseende, samt at man iövrigt forventer, at Kammeret fremdeles vil bidrage hvad der staaer i Sammes Magt til Skolevæsenets Fremtarv paa Island. — Det kgl. Danske Cancellie den 16. Februar 1828.

23. Febr. **Rentekammer-Skrivelse** til Amtmanden i Nord- og Öster-Amtet, Johnsson, ang. **Grundleie af Handelstedet paa Skagastrand.** Khavn den 23. Februar 1828. — Rentek. Isl. Copieb. 6, Nr. 1237.

I Anledning af Hr. Amtm.s behagelige Skrivelse af 26. August 1824 og 31. Aug. 1825, betræffende Grundleie af Skagestrands Handels-Etablissement, som staaer paa den Grund, der tilhörer en Thingöre Kloster underliggende Gaard, Höfdaholar kaldet, skulde vi ikke undlade herved tjenstl. at melde Dem, at hvad Grundleien angaaer for den forbigangne Tid, formenes det, at der paa samme intet grundet Krav kan gjöres, da den hverken er accorderet eller paalagt Vedkommende; men derimod ansees det billigt, at der for Fremtiden svares en passende Leie saavel af det paa Handelsstedet for Tiden værende Etablissement, som de, der siden sammesteds maatte blive etablerede. Störrelsen af Grundleien maae vi overlade til Hr. Amtm. efter Omstændighederne at bestemme i Overeensstemmelse med hvad af Dem i saa Henseende er foreslaaet, og ville De derefter behage at tillægge Administrator for Thingöre Klosters Gods Ordre til at beregne samme til Indtægt i hans aarlige Regnskaber, ligesom vi ogsaa maae udbede os meddeelt Underretning om den af Hr. Amtm. i saa Henseende föiende Foranstaltning. — Rentekammeret den 23. Februar 1828.

Kongelig Resolution ang. **midlertidig Tilladelse for Spekulanter til at handle paa Vestmannöerne.** Khavn den 27. Februar 1828. — I Rentekammerets Forestilling 19. Februar bemærkes, at den ved kongel. Resol. 20 April 1826 givne Tilladelse til direkte Beseiling af Vestmannöerne havde virket gavnlig, hvorfor Sysselmanden havde indstillet, at den maatte blive forlænget, hvilket Stiftamtmanden ogsaa understöttede. — Rentek. Relat. og Resol. Prot. 1828 A, Nr. 64. Colleg. Tid. for 1828, S. 342. Fogtm. (Algreen-Ussing) VII. 12, 1. H., S. 64. — Islandsk: Sunnanpóst. 1835, S. 47. 1828. 27. Febr.

Vi tillade allern. de Spekulanthandlere, som opsende Skibe til Island, endnu i 3 Aar at beseile det autoriserede Udliggersted Vestmannöe i Sönder-Amtet sammesteds, uden Forpligtelse til forinden at anlöbe nogen af Islands Kjöbstæder. — Kjöbenhavn den 27. Februar 1828[1].

Rentekammer-Skrivelse til Stiftamtmanden over Island, ang. **Indretningen af en Börneskole i Reykjavík.** Khavn den 1. Marts 1828. — Original i Stiftsarchivet i Island. — Rentek. Isl. Copieb. 6, Nr. 1254. 1. Marts.

Fra det danske Cancellie har Kammeret modtaget et Andragende af 28. August f. A., hvori Hr. Stiftamtm.

[1] Ved Rentek. Skrivelser 15. Marts 1828 er denne Resolution communiceret Stiftamtmanden og Amtmændene i Island, samt Sysselmand Abel paa Vestmannöerne, og anmodes den Förstnævnte tillige om i sin Tid at indhente Efterretning fra Sysselmanden om, hvilke Skibe der i disse 3 Aar have benyttet Tilladelsen, samt tillige enten med de i 1830 tilbagevendende Handelsskibe, eller med Postskibet 1831, at meddele Betænkning om, hvorvidt det kunde være hensigtsmæssigt at andrage paa en yderligere Fornyelse af Resolutionen (Rentek. Isl. Copieb. 6, Nr. 1275-1278).

1828. og H. Höiærv. Hr. Biskop Johnsen anholde om, at der
1. Marts. til en Skole i Reikevig, efter den indbyrdes Underviisnings Methode, samt til Bolig for Skolens Bestyrer, Consistorialassessor Oddsen, og en ugift Lærer, enten maatte anvendes det H. Majt. tilhörende, af afg. Biskop Vidalins Enke beboede Huus, eller ogsaa kjöbes for kgl. Regning et Handelshuset Andresen & Schmidt tilhörende, af Faktor Möller for Tiden beboet Huus, og ligeledes har Kammeret modtaget en senere Skrivelse fra Hr. Stiftamtm. af 27. Oktbr. f. A., hvori De, ved at indsende Synsforretninger over bemeldte Eiendomme, yttrer den Formening, at Kjöbet af den sidstnævnte Eiendom bör foretrækkes, da samme ventelig vil kunne erholdes for circa 3000 Rbd. Sedler, hvorimod alene Istandsættelsen af det förstnævnte kan antages at ville koste 2000 Rbd. Sedler.

I Anledning heraf skulle vi ikke undlade tjenstl. at melde Hr. Stiftamtm., at paa de gjorte Forslag kan Kammeret ikke indlade sig, da ingen Fond haves, hvoraf de hertil medgaaende betydelige Omkostninger kunne udredes, men, da man maa antage, og hvori det danske Cancellie ogsaa er enigt med Kammeret, at 2 Værelser i den gamle Bispebolig, det ene til Brug for Skolen, og det andet for den ugifte Lærer, ville efter Omstændighederne blive tilstrækkelige, ligesom det og maa formodes, at Saadant sammesteds vil kunne erholdes, uden at beröve Bispinde Vidalin den Husleilighed, hun behöver og for Tiden nyder i dette Huus, saa tillader Kammeret paa forventet allern. Approbation, at tvende saadanne Værelser i den gamle Bispebolig indtil videre afbenyttes af Skolen, samt at der til sammes Istandsættelse udredes af Islands Jordebogskasse indtil 100 Rbd. Sedler. — Til den Ende anmodes Hr. Stiftamtm. om, at aftale det Fornödne med Bispinde Vidalin ang. Afleverelsen af 2 Værelser til bemeldte Brug, samt derefter at foranstalte Arbeidet begyndt ved disse Værelsers Reparation og Indretning. Naar dette er fuldfört,

udbedes documenteret Regning over de medgaaede 1828.
Omkostninger hertil indsendt, da Belöbet derefter, som 1. Marts.
imidlertid kan forskydes af Islands Jordebogskasse, skal blive foranlediget anviist til formelig Udgift af bemeldte Kasse. — Skulde iövrigt, imod Formodning, foruden den ovenfor benævnte og til Værelsernes Indretning med videre bevilgede Sum af indtil 100 Rbd. Sedler, et yderligere Tilskud udfordres, udbeder Kammeret sig meddeelt et særskilt Overslag over de Omkostninger, saadant paa den mest sparsomme Maade vilde medföre, da nærmere Bestemmelse derefter skal blive Hr. Stiftamtm. meddeelt. — Rentekammeret den 1. Marts 1828.

Cancellie-Plakat for Danmark, ang. **Afdragsrettens Ophævelse med Sardinien.** Khavn den 4. Marts 1828. — Publiceret ved Landsoverretten i Island den 22. April 1828, samt i Synodalforsamlingen i Reykjavík i Juli 1828, og ved Cancellie-Skrivelse 23. Mai 1829 erklæret „ligefrem anvendeligt" for Island (Stiftamts-Skrivelse 28. Septbr. 1829 publiceret ved Landsoverretten den 12 Oktbr. s. A.). — Canc. 2. Depart. Registr. XXIX, 52ᵇ—53 (1828, Nr. 140ᵇ). Original-Aftryk hos Schultz. Coll. Tid. for 1828, S. 202—204. Qvart-Forr. for 1828, S. 38—39; Schou XIX, 521—522. — Islandsk: „Cancelli-Plakat fyrir Danmörku, áhrærandi aftekníngu afdráttarréttarins á milli Danmerkur og Sardiniu", i den af den islandske Landsoverret ifölge Canc. Skriv. 2. August 1800 udgivne Samling af Forordninger m. v., Island vedkommende, S. 262—263. Ved en Feiltagelse anföres der, at Plak. er udvidet af Cancelliet den 28. Septbr. 1829, hvilket er Datum af Stiftamtmandens Communication. 4. Marts.

Plakat for Danmark, angaaende Afdragsrettens Ophævelse mellem Danmark og Sardinien.

Ifölge en under 23. Decbr. 1826 udstedt Declaration ere den kgl. Danske og den kgl. Sardinske Regjering komne overeens om fölgende Punkter:

1) Al Afdragsret, Bortflytningsafgift, saavel som alle andre Afgifter, der angaae Formue, der udföres fra den

1828. ene Stat til den anden, ere og skulle være aldeles af-
4. Marts. skaffede mellem Hans Majestæt Kongen af Danmarks og Hans Majestæt Kongen af Sardiniens Stater. Herunder indbefattes og den saakaldte droit d'aubaine (Kronens Arvefaldsret), der iövrigt heller ikke hidtil gjensidigen har været i Kraft. — 2) Som Fölge heraf kunne den ene Stats Undersaatter frit og uden at erlægge nogen Afgift udföre de Midler, som de maatte have erhvervet i den anden Stats Besiddelser, hvad enten dette er skeet ved Arv, Gave, Bytte eller paa hvilkensomhelst anden Maade. — 3) Disse Bestemmelser angaae ikke alene Afgifter og Paalæg af ovennævnte Slags, der tilfalde Statskassen, men og dem, der hidtil maatte være tilfaldne Individer, Provindser, Byer, Jurisdictioner, Corporationer eller Communer. — 4) Fra disse Bestemmelser skulle være undtagne de Afgifter, der, være sig til Fordeel for Regjeringen eller for Private, ere eller maatte blive lagte paa Arv i anden Anledning, end paa Grund af Udförsel, og som paa lige Maade svares af Indlændinge og Fremmede. — 5) De i forestaaende §§ indeholdte Bestemmelser skulle træde i Kraft fra den Dag, da Ratificationerne bleve udvexlede, hvilket har fundet Sted i Wien den 23. Oktobr. 1827; men, for at begge Magters Undersaatter kunne komme til snarest muligt at nyde Godt af denne Declarations Indhold, skulle de Midler, som tidligere ere tilfaldne dem i vedkommende Stats respective Besiddelser, men endnu ikke ere udförte, nyde den for tilkommende Erhvervelser fastsatte Afgiftsfrihed. — Det kongl. Danske Cancellie den 4. Marts 1828.

8. Marts. **Cancellie-Circulaire** til samtlige Amtmænd m. Fl., ang. **Indberetninger til Cancelliet om betydelige criminelle Tilfælde.** Khavn den 8. Marts 1828. — Dette Circulaire er ogsaa sendt til Stiftamtmanden og Amtmændene i Island. — Canc. 2. Depart. Brevb. 1828,

Nr. 587; Canc. 3. Depart. Brevb. 1828, Nr. 539. Original-Aftryk som „Circulaire", 2 Blade i 4to. Colleg. Tid. for 1828, S. 310 (uden at nævne Island). Fogtm. (Algreen-Ussing) VII. 12, 1. H., S. 79—80. 1828. 8. Marts.

Da det ikke sjeldent indtræffer, at betydelige criminelle Tilfælde eller andre Begivenheder, der vække almindelig Opmærksomhed, forefalde, uden at Cancelliet enten nogensinde eller i det mindste först meget sildigt, derom erholder officiel Kundskab, saa skulde man herved tjenstl. have (Tit.) anmodet om, naar Tilfælde af den nævnte Beskaffenhed skulde möde, da ufortövet at gjöre Collegiet dermed bekjendt. — Det kgl. Danske Cancellie den 8. Marts 1828.

Directionen for Universitetet og de lærde Skolers Skrivelse til Directionen for Fonden ad usus publicos, ang. **Anbefaling til det for Islændere bestemte naturhistoriske Stipendium.** Khavn den 15. Marts 1828. — Univ. Dir. Copieb. 1828, Nr. 170. 15. Marts.

Studiosus juris Balduin Einarsson har anholdt om denne Directions Anbefaling for hosfölgende Ansögning med Bilage, hvori han hos den kgl. Direction for Fonden ad usus publicos anholder om, at forundes en i indeværende Foraar ledigblivende Portion af det for Islændere, som lægge sig efter Naturvidenskaberne, allern. bestemte Stipendium.

Med Hensyn til de ved Ansögningen fremlagte Attester, og efter hvad ellers om Stud. jur. Einarsen er Directionen bekjendt, kan man ikke Andet end ansee ham fuldkommen værdig til at forundes bemeldte Understötning, og dertil at tages i fortrinlig Betragtning, forsaavidt ikke til samme Stipendieportion nogen anden islandsk Studerende, der allerede havde absolveret sin Embedsexamen, og med iövrigt anbefalende Grunde,

1828. dertil skulde melde sig, da, under iövrigt lige Om-
15. Marts. stændigheder, en Candidat synes at burde komme i Betragtning fremfor den, der endnu forbereder sig til Embeds-Examen, af den Aarsag, at den Sidste ikke kan antages fra sine Embedsstudier, naar disse ikke skulle forsömmes, at beholde saa megen Tid tilovers, som behöves til at beflitte sig paa Naturvidenskaberne med den Flid og Frugt, som er den allern. Understöttelses Hensigt. — Den kgl. Direction for Universitetet og de lærde Skoler den 15. Marts 1828.

20. Marts. **Cancellie-Plakat** ang. **Qvartals-Cours.** Khavn den 20. Marts 1828. — Publiceret ved Landsoverretten i Island den 22. April 1828, samt i Synodalforsamlingen i Reykjavík i Juli 1828, og skulde være gjeldende fra 1. Juli til 31. Decbr. 1828 (Plak. 11. Mai 1819); jevnf. Sunnanpóst. 1835, S. 43. — Canc. 2. Departem. Registr. XXIX, 61 (1828, Nr. 176). Original-Aftryk hos Schultz. Colleg. Tid. for 1828, S. 252. Qvart-Forr. for 1828, S 46—47; Schou XIX, S. 527.

Plakat, angaaende Qvartals-Coursen for April, Maji og Junii Maaneder 1828.

Af den i Overeensstemmelse med det kgl. aabne Brev af 6. April 1818 til Qvartalscoursens Bestemmelse anordnede bestandige Committee er den Cours, hvorefter Rigsbanksedler i April, Maji og Junii Maaneder 1828 skulle modtages i alle de Sölvbetalinger, der, efter allerhöistbemeldte aabne Brev, kunne afgjöres med Rigsbanksedler, bestemt til 218³/₄ imod 100 Species eller 200 Rbd. rede Sölv, saa at 1 Rbd. Sölv i alle foranförte Tilfælde kan betales med 1 Rbd. 9 Sk. i Rigsbanksedler og Tegn. — Hvilket herved kundgjöres til alle Vedkommendes Efterretning. Det kgl. Danske Cancellie den 20. Martii 1828.

Kongelig Resolution ang. **Fornyelse af Præmier for Fiskerierne under Island.** Khavn den 28. Marts 1828[1]. — I Rentekammerets Forestilling 25. Marts bemærkes, at ved Reglem. 2. Juli 1781 § 10 indförtes förest Præmier af 10 Rdl. pr. Commercelæst for hvert af Handelens Skibe, som aarligen udrededes paa Hval- eller Robbefangst eller paa Torskefiskerie. Rettigheden til denne Præmie blev ved Handelens Frigivelse tilsagt de Handelen forhen tilhörende Skibe (Resol. 18. August 1786 og 19. Decbr. 1787). Ligeledes blev ved Resol. 24. Januar 1787 bevilget alle kongelige Undersaatter, som udredede i samme Aar Skibe til Fiskerie under Island, en Præmie af 10 Rdl. pr. Commercelæst af hvert Skib indtil 47 Commercelæster. — Ved Plak. 6. Juni 1787 bleve disse Præmier bestemte for Skibe fra 15 til 30 Læster, og i det Hele for 600 Læster aarlig, under visse fastsatte Betingelser, nærmere bestemte ved kgl. Resol. 27. April 1791 (General-Landoecon. og Commerce-Colleg. Plak. 30. April s. A.). Efter at dette havde staaet i den bestemte 10 Aars Tid, blev Terminen forlænget ved Plak. 28. Febr. 1798 paa 5 Aar, og igjen paa samme Tid ved Plak. 23. Marts 1803, altsaa alt til 28. Februar 1808. — Foruden disse anförte Præmier var der ved forskjellige kgl. Resolutioner extraordinairt tilstaaet Fiskepræmier af 10 Rdl. pr. Læst for enkelte mindre Skibe, dog af det ordinaire Præmiefond, og under visse bestemte Betingelser. Under samme Vilkaar bleve lignende Præmier ved kgl. Resol. 17. April 1805 tilstaaede de fra Island selv udredede Fiskeskibe af i det mindste 8 Læsters Störrelse. — Efter fornyede Forhandlinger bleve Præmierne paany bestemte paa 10 Aar ved kgl. Resol. 12. Februar 1817, og forhöiede til 14 Rbd. pr. Commercelæst for de i Island hjemmehörende Skibe, hvilket ogsaa udvidedes til Skibe, der af islandske Kjöbmænd udenfor Island udrededes til Fiskerie under Island, ved Resol. 15. April 1818. — De saaledes bestemte 10 Aar udlöb med Aaret 1826, men da Kammeret önskede at indhente Betænkninger om Sagen, blev det paa forventende allerhöieste Approbation bestemt, at Adgang til Præmierne skulde staae aaben endnu i Aaret 1827. — Blandt Amtmændene i Island havde Stiftamtmand Hoppe bemærket,

[1]) Rentek. Circ. 3. Mai 1828, jevnf. Pl. 28. Septbr. 1836.

1828. at kun 5 Skibe der i Amtet havde aarligen concurreret til
28. Marts. Fiskepræmier, og af disse 5 vare 2 nu blevne ubrugelige. I det Hele mener Stiftamtmanden, at man ikke havde tilstrækkelig Anledning til at lade Præmierne vedblive, men hvis de skulde vedblive, maatte de helst tildeles alle Dæksfartöier uden Undtagelse, som anvendtes til Fiskerie, dog saaledes, at de kun udbetaltes for Læsteantallet indtil 15. — Amtmændene i de andre Amter forsvarede derimod Præmiernes Vedbliven; Amtmand Thorsteinson angav Dæksfartöiernes Antal i Vester-Amtet til 9 à 10 Stkr.; i Nord- og Öster-Amtet havdes derimod kun 1 Fartöi. Rentekammeret antager derfor, at der kunde være Anledning til at befrygte, at Fiskeriet med Dæksfartöier vilde ganske ophöre, naar Præmierne afskaffedes, og foreslaaer saaledes, at Præmierne skulle vedblive endnu i 10 Aar, indtil et Belöb af 4000 Rbd. aarlig, hvoraf dog ogsaa skulde betales Præmier til de forrige kongelige Skibe, som oprindelig vare 37 Stkr., men nu kun 10, af 274 Læsters Drægtighed, hvoraf dog kun 4—6 meldte sig til Præmie. Man antog saaledes, at en Sum af 4000 Rbd. aarlig vilde være tilstrækkelig til at bestride den hele Udgift med. — Rentek. Relat. og Resol. Protok. 1828 A, Nr. 104.

Ligesom de nuværende og efterkommende Eiere af de Skibe, der tilforn tilhörte den forhenværende octroyerede islandske Handel, fremdeles beholde den Adgang til Fiskepræmie af 10 Rbd. Sölv pr. Commerce-Læst af Skibenes Drægtighed, som ved allerh. Resolutioner af 18. August 1786 og 19. Decembr. 1787 ved bemeldte Skibes Salg er tilstaaet, imod at de opfylde de for disse Præmiers Erholdelse fastsatte Betingelser, saaledes ville Vi ogsaa allern. have den Præmie af 14 Rbd. Sölv pr. Commercelæst af Skibenes Drægtighed, som ved Vore Resolutioner af 12. Februar 1817 og 15. April 1818 er bevilget for Fiskerie under Island med Skibe af 8 til 15 Commercelæster, begge inclus., forundt fremdeles i 10 paa hinanden fölgende Aar, fra den 1. Januar 1827 at regne, aarligen af Vor Kasse, forsaavidt den til Præmier for Fiskerie under Island i det Hele bestemte Sum af 4000 Rbd. Sölv aarligen dertil maatte blive tilstrækkelig, efter at den for de först-

nævnte Skibe bevilgede Fiskepræmie af 10 Rbd. Sölv pr. Commercelæst af bemeldte Sum er afholdt, da i modsat Fald ikkun de Udredere af fornævnte Fiske-Jagter, som först derom melde sig, ville have Adgang til at erholde den omhandlede Præmie af 14 Rbd. Sölv pr. Commercelæst af Jagternes Drægtighed. — Kjöbenhavn den 28. Marts 1828. 1828. 28. Marts.

Cancellie-Skrivelse til Rentekammeret, ang. **Udvidelse til Island af nogle almindelige Anordninger fra 1827.** Khavn den 29. Marts 1828. — Canc. 3. Depart. Brevb. 1828, Nr. 695. 29. Marts.

Cancelliet har taget under Overveielse, hvorvidt de i Löbet af afvigte Aar herigjennem emanerede Anordninger enten aldeles, eller i al Fald med visse Modificationer, kunne gjöres gjeldende paa Island og Færöerne, og Collegiet skulde i denne Henseende formene, at af bemeldte Anordninger efterstaaende uden videre Forandring kunne publiceres til Efterlevelse paa de nævnte Colonier:

1) Plak. af 27. Februar 1827, ang. Forbryderes Hendömmelse til Tugt- og Forbedringshusarbeide, i Stedet for til Fæstningsarbeide, naar de, förend de have fyldt det 20. Aar, sættes under Tiltale. — 2) Plak. af 27. Julii s. A., ang. Afdragsrettens Ophævelse mellem Danmark paa den ene, og Rusland og Polen paa den anden Side. — 3) Plak. af 23. Novembr. s. A., indeholdende Midler til at fremme collegiale Expeditioners Lösning.

Derimod skulde Cancelliet holde for, at det vil være hensigtsmæssigst forelöbigen at indhente nærmere Erklæringer fra vedkommende Overövrigheder paa Island og Færöerne, angaaende de Modificationer, der maatte synes nödvendige, forinden efterstaaende af de i 1827 emanerede almindelige Anordninger kunde indföres paa bemeldte Besiddelser, nemlig:

1828. 1) For. 1. Marts 1827, ang. Salarium til Höiesterets-
29. Marts. Advokaterne og Landsoverrets-Prokuratorerne i de Justits-Sager, hvilke de udföre som Actores, med Hensyn til hvilken Anordning Cancelliet formener, at samme bör tilstilles de islandske Övrigheder, samt Landsoverretten paa Island til Betænkning, forsaavidt der kan opstaae Spörgsmaal om sammes Anvendelighed der paa Landet. — 2) For. af 23. Marts s. A., hvorved Biskopperne bemyndiges til at bevilge nogle Undtagelser fra Confirmations-Anordningerne, over hvilken Erklæring maatte indhentes fra Biskoppen over Island. — 3) For. af 23. Marts s. A., hvorved Overövrigheden bemyndiges til at afgjöre adskillige Sager, som hidtil behövede Afgjörelse i Cancelliet: — angaaende hvilken samtlige Amtmænd paa Island og Amtmanden over Færöerne formeentlig maatte höres, saavel som over: — 4) For. af 30. Marts s. A. om Landsforviisningsstraffens Ophævelse. — 5) Plak. af 6. April s. A., ang. en nærmere Bestemmelse i den ved For. af 10. Julii 1795 § 55 foreskrevne Betaling til Forligelses-Commissionen, samt ang. Klagernes Udeblivelse ved bemeldte Commission. — 6) Plak. af 24. April s. A., ang. Afsoningen af Böder under 1 Rbd. Sölv. — 7) For. 23. Mai s. A., ang. nærmere Bestemmelser med Hensyn til Ægteskaber, som indgaaes efter erhvervet Skilsmissedom. — 8) For. af 7. Juni s. A., ang. adskillige Forholdsregler til Betryggelse for Umyndiges og andre under offentlig Bestyrelse eller offentlig Tilsyn staaende Midler. — 9) Plak. af 12. Julii s. A., ang. nærmere Bestemmelse og Forandring med L. 6—13—3. — 10) For. af 7. Novbr. s. A., ang. Betaling for de Attester, som udfærdiges af Præsterne; og — 11) Plak. af 21. Decbr. s. A., ang. Omkostning paa criminelle Arrestanteres Vadsk.

Ved at meddele det kongelige Rentekammer Forestaaende, samt med Tilföiende, at de övrige i Aarets Löb udkomne Anordninger efter Cancelliets Formening maae ansees uanvendelige paa fornævnte Besiddelser,

skulde man over denne Sag tjenstligst udbede sig velbemeldte Kammers Betænkning behageligen meddeelt. Det kgl. Danske Cancellie den 29. Marts 1828. 1828. 29. Marts.

Cancellie-Circulaire til samtlige Amtmænd m. Fl., ang. **schematiske Indberetninger om forefaldende Sager angaaende Forbrydelser og Straffe.** Khavn den 29. Marts 1828. — Dette Circulaire er ogsaa sendt til Stiftamtmanden og Amtmændene i Island. — Canc. 2. Depart. Brevbog 1828, Nr. 777; 3. Depart. Brevbog 1828, Nr. 713. Original-Aftryk som „Circulaire", 2 Blade i 4to. Coll. Tid. for 1828, S. 274—277 (med Schemata, uden at nævne Island). Fogtman (Algreen-Ussing) VII. 12, 1. H., S. 114—117 (med Schemata). 29. Marts.

Cancelliet önsker for Fremtiden at komme i Besiddelse af en, saavidt muligt, fuldstændig Oversigt over Antallet og Beskaffenheden af de her i Landet forefaldende saavel större som mindre Lovovertrædelser og de derfor tilfundne Straffe, hvilket vil afgive et vigtigt og interessant Bidrag til Bedömmelsen af Nationens sædelige Tilstand og Straffelovenes Virksomhed. For at nu Collegiet, hvad de Jurisdictioner angaaer, som henhöre under (Tit.) Övrighedsdistrikt, kan erholde de til Forfattelsen af en saadan Oversigt fornödne Oplysninger, skulde man tjenstl. anmode Dem om at paalægge vedkommende Retsbetjente, ved Udgangen af indeværende Aar og herefter ved hvert Aars Slutning at afgive Beretning om de ved enhver Jurisdiction i Aarets Löb forefaldende Sager angaaende Forbrydelser og Straffe. Disse Beretninger ville blive at indrette efter de trende hosfölgende Schemata, saaledes at der afgives en med Schemaet Nr. 1[1] overeensstemmende

[1]) Schema Nr. 1: „Fortegnelse over de Personer, som i N. N. Jurisdiction have i Aaret N. N. været tiltalte ved den ordinaire Ret for nogen Forbrydelse m. v.", med

1828. Forklaring over de egentlige Justitssager, og derhos
29. Marts. tvende særskilte Beretninger efter Schemaerne Nr. 2[1] og 3[2], den ene om offentlige Politiesager, og den anden

---

følgende 10 Rubrikker: 1) „Forbrydernes Navne"; — 2) „Deres Hjemsted, Alder og Opdragelse, hvorunder in specie maa opgives, naar Nogen er uconfirmeret, skjöndt han eller hun har opnaaet Confirmations-Alderen"; — 3) „For hvilke Forbrydelser de ere tiltalte"; — 4) „Naar de ere arresterede (forsaavidt Arrestation har fundet Sted) og paa hvad Tid Action er anlagt"; — 5) „Om Sagen er paadömt i förste Instants, og i saa Fald naar, samt hvad Udfald den der har faaet, hvorunder og den eller de Forbrydelser maae opgives, i hvilke den Paagjeldende er funden skyldig, forsaavidt dette ikke i Eet og Alt falder sammen med den eller de Forbrydelser, hvorfor han er tiltalt"; — 6) „Om Sagen er appelleret, og hvorvidt i saa Fald Underretsdommen er forandret"; — 7) „Om der saavidt vides er ansögt om Straffens Formildelse eller Eftergivelse, og hvad Udfaldet deraf har været"; — 8) „Om Straffen er exequeret"; — 9) „Om de Paagjeldende forhen have været tiltalte og dömte, og da for hvilken Forbrydelse og til hvilken Straf"; — 10) „Anmærkninger".

[1]) Schema Nr. 2: „Summarisk Fortegnelse over de Personer, som i N. N. Jurisdiction have i Aaret N. N. været tiltalte for offentlige Politieforseelser, m. v.", med fölgende 6 Rubrikker: 1) „Antallet af de tiltalte Individer"; — 2) „Antallet af dem, med Hensyn til hvilke Sagerne endnu henstaae uafgjorte"; — 3) „hvormange frifundne"; — 4) „hvormange dömte i Böder"; — 5) „hvormange dömte til höiere Straf, i hvilket Tilfælde Straffens nærmere Beskaffenhed saavel som Forbrydelsens Art maa opgives"; — 6) „Om Sagerne ere appellerede, og hvorvidt i saa Fald de i förste Instants afsagte Domme ere undergaaede nogen Forandring".

[2]) Schema Nr. 3: „Summarisk Fortegnelse over de Personer, som i N. N Jurisdiction have i Aaret N. N. været sigtede for private Forseelser, m. v.", med fölgende 5 Rubrikker: 1) „Antallet af de sigtede Individer"; — 2) „Antallet af dem, med Hensyn til hvilke Sagerne endnu henstaae uafgjorte"; — 3) „hvormange frifundne"; —

om alle private Sager, under hvilke Forseelser paatales; hvorved iövrigt bemærkes, at blotte Böder for unödig Trætte eller andre processualske Forseelser ei directe blive at optage. Ved hertil at indsende foranförte Oplysninger, ville De tillige behage at meddele Collegiet Efterretning om de Tilfælde, hvori Böder for offentlige Politieforseelser, i Medhold af Cancellie-Plakat 12. Januar 1821, ere erlagte uden Dom, samt om de Sager ang. Hoer, der i Aarets Löb ere afgjorte ved Deres Resolution i Overeensstemmelse med For. 24. Septbr. 1824 § 4, dog at det i Henseende til disse Slags Sager vil være tilstrækkeligt, at Antallet af de paagjeldende Individer opgives. — Det kongel. Danske Cancellie den 29. Marts 1828.

1828. 29. Marts.

Cancellie-Skrivelse til Rentekammeret, ang. **Forslag om Udpantning af Jordebogs-Afgifter i Island.** Khavn den 1. April 1828. — Originalen i Rentekammerets Archiv; Canc. 3. Dep. Brevb. 1828, Nr. 764.

1. April.

Ved at tilstille Cancelliet et fra forhenværende Amtmand over Islands Nord- og Öster-Amt, Conferentsraad Thorarensen, i sin Tid indkommet Andragende om, at den Bestemmelse i Reskriptet af 9. Septbr. 1791 § 6 for Holums Bispestols Gods, hvorefter resterende Jordebogsafgifter hos Leilændingerne kunne inddrives ved Udpantning, maatte gjöres anvendelig for samtlige Leilændinger paa Hans Majestæts Jordegods i Island, naar de paadrage sig Restancer af Afgifter til den kongelige Jordebogskasse, saavelsom de fra de nuværende Overövrigheder paa tidtnævnte Land indkomne Erklæringer over det Spörgsmaal, hvorledes Betalingen af de kgl. Jordebogsafgifter paa den hensigtsmæssigste Maade

4) „hvormange dömte i Böder"; — 5) „hvormange dömte til höiere Straf, i hvilket Tilfælde Straffens nærmere Beskaffenhed, saavel som Forbrydelsens Art, maa opgives".

1828. 1. April. kunde indfordres hos vedkommende Restancedragere, har det kgl. Rentekammer under 2. f. M. herover forlangt Cancelliets Betænkning.

Ved hoslagt at remittere de modtagne Bilage, skulde man nu i tjenstl. Gjensvar ikke undlade at melde, at Cancelliet, skjöndt det er udenfor de almindelige Regler, at Jordebogsafgifter, som blot contractmæssige Ydelser, kunne inddrives ved Udpantning, dog i Islands locale Forfatning, der gjör den sædvanlige Rettergangsvei saa besværlig og langsom, finder Grund til at anbefale den omhandlede Undtagelse. Ligesom denne baade har en nær Analogie for sig i det ovennævnte Reskript, saaledes mangler der ikke Exempler i den övrige Lovgivning paa, at andre af Contract opstaaede Forpligtelser kunne, naar de ere aldeles klare og bestemte, gjöres gjeldende ved Udpantning (f. Ex. i Plak. af 2. Mai 1820, 14 Mai 1823 § 5, 10. Septbr. 1824, 2. Febr. og 25. August 1825[1]), og man forudsætter, at de under Spörgsmaal værende Fordringer i Almindelighed maae være saa liquide, at ingen mærkelig Uleilighed kan opstaae ved den Tilladelse at inddrive dem ved Udpantning. Man maa antage, at denne mindre bekostelige Inddrivelsesmaade ligesaavel maa være stemmende med Leilændingens som den kgl. Kasses Tarv, og, om den, som Amtmand Johnsen mener, skulde virke Misfornöielse, saa vil det være fordi Leilændingerne, under den nærværende Tingenes Orden, troe at kunne undgaae ethvert Tvangsmiddel til Betaling, men ikke fordi de ved Inddrivelse ved Udpantning i sig lide mere, end om Inddrivelsen skete ved ordinair Rettergang. — Men ligesom Cancelliet holder for, at Inddrivelsen ved Udpantning ikke bör udstrækkes til ogsaa at omfatte allerede forfaldne Restancer af kgl. Jordebogsafgifter, i Henseende til hvilke det formeentlig bör beroe ved de hidtil gjeldende Regler, saaledes bör og

[1]) de her anförte Lovbud ere alle Island uvedkommende, og findes derfor ikke her i Samlingen, men i den Schou'ske.

en Grændse sættes for den Tid, hvori Udpantningsretten bevares; om en Tid af 1 Aar dertil er tilstrækkelig, eller om en længere Termin, f. Ex. af 2 Aar, maatte, paa Grund af Localiteten, være fornöden, maa man henstille til velbemeldte Kammers Bedömmelse. — Iövrigt bör Udpantningsordren stedse udstedes af Amtmanden og meddeles paa Requirentens An- og Tilsvar; derhos bör det formentlig bestemmes, at den, som under Paastand af den udpantede Fordrings Urigtighed vil paaanke samme ved Rettergang, intet Retsgebyr skal erlægge for Sagens Fremme, förend det ved Dom findes, at hans Anke var ugrundet, da han i saa Fald haver at betale de sædvanlige Retsgebyrer. En saadan Bestemmelse vil have til Fölge, at Leilændingen Intet lider under, at han formedelst den gjorte Udpantning maa staae frem som Sagsöger, istedetfor at han ellers efter de sædvanlige Regler maatte söges af Administrator for de kongl. Eiendomme. For ydermere at betrygge Leilændingen imod at udsættes for Udpantning, uden at han havde faaet Leilighed til at yttre, hvad han derimod kunde have at indvende, kunde det formentlig bestemmes, at vedkommende Requirent, forinden han indsendte sin Begjæring til Amtet om Udpantningsordrens Udfærdigelse, vidnesfast maatte communicere Restanten samme i Gjenpart, og dernæst oppebie en vis Tid for det Tilfælde, at Restanten derimod skulde fremkomme med Indvendinger, hvilke da maatte indsendes til Amtet tilligemed Requisitionen, hvorefter Amtet haver at bedömme, hvorvidt Indvendingen er af en saadan Værd, at den kunde gjöre Udpantningsordren betænkelig; hvis Intet indlöb fra Restancedrageren, maatte herom, ved Begjæringens Indsendelse til Amtet, gjöres Anmærkning, samt derhos den vidnesfast skete Forkyndelse vedlægges. Hvilken Frist der i saa Henseende maatte være at foreskrive, vil det kgl. Rentekammer bedre være i Stand til at bedömme, da samme beroer paa Afstanden mellem Leilændingernes og vedkommende Administrators Bopæle; mulig kunde 4 Uger

1828.
1. April.

1828. her være passende. — Det kgl. Danske Cancellie den
1. April. 1. April 1828.

19. April. **Directionen** for Universitetet og de lærde Skolers Skrivelse til Stiftsövrigheden over Island, ang. **Foræring af et Værk til Skolens Bibliothek.** Khavn den 19. April 1828. — Univ. Dir. Copiebog 1828, Nr. 330.

Hans Majestæt Kongen har ved allerh. Resolution af 22. Septembr. f. A. allern. skjænket et Exemplar af Geheime-Legationsraad, Professor Bröndsteds Værk, „Reiser og Undersögelser i Grækenland", til Bessested lærde Skole.

Ved tjenstl. at fremsende det udkomne förste Hefte af dette Værk, skulde Directionen have Stiftsövrigheden anmodet, behageligen at tilstille Lector Johnsen samme, for at det derefter kan vorde indlemmet i Bessested Skoles Bibliothek. — Den kgl. Direction for Universitetet og de lærde Skoler den 19. April 1828.

26. April. **Handels- og Skibsfarts-Traktat** mellem Danmark og Brasilien. Rio Janeiro 26. April 1828. — Ikke publiceret i Island. — Original-Aftryk hos Schultz (Khavn 1829). 12 S. i 4to.; Schou XIX, 535—543.

Handels- og Skibsfarts-Traktat mellem Hans Majestæt Kongen af Danmark og Hans Majestæt Keiseren af Brasilien.

I den hellige og udelelige Treenigheds Navn! — Hans Majestæt Kongen af Danmark og Hans Majestæt Keiseren af Brasilien ere, besjælede af lige Attraa efter meer og meer at befæste Venskabsbaandet mellem dem, og at udvide Handelsforbindelserne mellem deres respective Stater, blevne enige om at afslutte en gjensidigen fordeelagtig Handels- og Skibsfarts-Traktat, og have til den Ende udnævnt til deres Befuldmægtigede,

nemlig Hans Majestæt Kongen af Danmark: Hans Höivelbaarenhed Hr. Baron Georg Henrik v. Löwenstern, Hans Majestæts Kammerherre, Oberst à la suite ved Hans Majestæts Armee, Ridder af St. Anna-Ordenens anden Classe, af St. Wladimir- og Sværd-Ordenen, decoreret med den gyldne Kaarde for Tapperhed, med Guld-Korset for Slaget ved Eylau, med Medaillerne for Felttoget i 1812 i Rusland og for Indtagelsen af Paris, Hans Majestæts overordentlige Gesandt og befuldmægtigede Minister hos Hans Majestæt Keiseren af Brasilien; og Hans Majestæt Keiseren af Brasilien: de höivelbaarne Herrer, Deres Excellencer, Marquis do Aracaty, Hans Majestæts Statsraad, keiserlig Kammerjunker, Finantsraad, Commandeur af Aviz-Ordenen, Keiserdömmets Senator, Minister-Statssecretair for de udenlandske Sager, Herr Bento Barrozo Pereira, Hans Majestæts Statsraad, Keiserdömmets Senator, Viador, Officeer af den keiserlige Orden do Cruzeiro, Commandeur af Aviz-Ordenen, Brigadeer ved den nationale og keiserlige Armee, Minister-Statssecretair for Krigsanliggenderne, og Hr. Lucio Soares Teixeira do Gouvea, Hans Majestæts Statsraad, Officeer af den keiserlige Orden do Cruzeiro, Ridder af Christus-Orden, Dezembargador da Caza da Supplicação, Minister-Statssecretair for Justitsen; — hvilke, efter at have udvexlet deres Fuldmagter, der befandtes i god og behörig Form, have aftalt og ere komne overeens om fölgende Artikler: 1828. 26. April.

1) Der skal være bestandig Fred og vedvarende Venskab mellem Hans Majestæt Kongen af Danmark og Hans Majestæt Keiseren af Brasilien, Souverainerne, deres Efterfölgere, deres Undersaatter og deres Territorier, uden Undtagelse af Personer og Steder. — 2) Enhver af de höie contraherende Magters Söfarende og Handlende, hvad enten de komme fra en af deres respective Staters Havne og Skibsrheder, eller fra hvilkensomhelst anden Stats Havne og Skibsrheder, skal det være tilladt, med deres Skibe og Fartöier, bal-

1828. 26. April.

lastede eller med Ladning, at besöge og befare den anden af de höie contraherende Magters Kyster, Havne, Strömme, Bugter og Skibsrheder. — De skulle, saavel ved deres Ankomst som ved deres Bortgang, behandles paa samme Fod som de mest begunstigede Nationers Handlende og Skibe i Henseende til Havnepenge og Lastepenge, til Fyr-, Lods- og Bjerge-Afgifter, og i Henseende til enhver anden Afgift eller Paalæg af hvilketsomhelst Slags eller Benævnelse. — Alle Produkter, Varer eller Handels-Effekter, der ere Frembringelser af den ene af de höie contraherende Magters Undersaatters og Territoriers Jordbund, Manufakturer eller Industrie, eller af ethvert andet Land, som er begunstiget i Brasilien ved Traktater, skulle, naar de indföres directe eller indirecte i brasilianske eller danske Skibe til den anden contraherende Magts Havne, i Almindelighed og alene betale de samme Afgifter, som den mest privilegerede Nations Undersaatter nu erlægge, eller i Fremtiden komme til at erlægge, overeensstemmende med „Pauta general"[1] for Tolden. — Da det er de höie contraherende Magters oprigtigste Hensigt at give Handelen al mulig Frihed, ved at antage et paa retfærdige Principer grundet fuldkomment Reciprocitets-System, saa er man kommet overeens om, at alle de Fordele for Handel og Skibsfart, som af den ene af de contraherende Magter ere eller vilde blive tilstaaede hvilkensomhelst By, Nation eller Stat, skulle i Gjerningen og retligen ogsaa tilstaaes den anden contraherende Magts Undersaatter, dog under Iagttagelse af de Betingelser, som de ville blive underkastede. — Det er imidlertid fastsat, at, naar Talen er om den mest privilegerede Nation, den portugisiske ikke bör tages til Maalestok, selv om den i Henseende til Handels-Anliggender vilde blive privilegeret i Brasilien. — I den directe Handel mellem Brasilien og Danmark skulle Manifesterne, der ere paategnede af de gjensidige bra-

[1]) ɔ: den almindelige Tarif.

silianske eller danske Consuler, eller, i Mangel af disse, af de locale Autoriteter, være tilstrækkelige til at erhverve de respective Ind- og Udförseler Nydelsen af de Begunstigelser, som ere fastsatte ved denne Artikel. — I den indirecte Handel skulle de Varer, der overföres i danske Skibe til de brasilianske Havne, ved Indförselen være underkastet de samme Formaliteter, som ved Traktater ere indförte for de mest begunstigede Nationers indirecte Handel. — 3) Man er kommen overeens om, at undtage fra denne gjensidige Begunstigelse de Kyster, Havne og Steder, hvortil ingen fremmed Nations Skibe ville erholde Adgang, ligesom ogsaa de Artikler, der ere forbeholdne den brasilianske Krone, og Handelen langs med Kysterne og fra Havn til Havn, der befatter sig med indenlandske eller fremmede Varer, hvilke allerede ere expederede til Forbrug, da denne Slags Handel kun kan drives med nationale Fartöier. Dog skal det staae begge de contraherende Magters Undersaatter frit for, at indlade deres Effecter og Varer i disse Fartöier, imod at de begge erlægge de samme Afgifter. Dog forstaaer det sig, at, uagtet Privilegiet for Kysthandelen er forbeholdt de nationale Skibe, skal det dog være tilladt den anden contraherende Magts Fartöier at fare fra en Havn til en anden, hvor der findes Toldsteder, for at completere deres til Udförsel bestemte Ladning[1]. — 4) Naar de indförte Varer,

1828. 26. April.

[1]) som nærmere Fortolkning af denne Artikel anföres General-Toldkammer og Commerce-Collegii Circulaire 26. Marts 1829 til samtlige Toldsteder i Danmark (Toldk. Copiebog 1829. 1, Nr. 395; — Original-Aftryk paa et Ark i Folio), saaledes lydende:

„Under 26. April f. A. er imellem Hans Majestæt Kongen af Danmark og Hans Majestæt Keiseren af Brasilien afsluttet en saadan Handels- og Skibsfarts-Traktat, som vil erfares af de her vedföiede Exemplarer, hvoraf eet bliver, til Efterretning for alle Handlende og Söfarende, at opslaae paa Hovedcontoiret, og eet at opbevare i Told-

1828. 26. April. hvad enten det er Frembringelser af den ene af de höie contraherende Magters Undersaatters og Territoriers Jordbund, Manufakturer eller Industrie, eller af ethvert andet i Brasilien ved Traktater begunstiget Land, ikke skulde være udtrykkeligen specificerede i Tariffen (la Pauta), der er publiceret med Hensyn til den Indförselstold, der skal betales, da skal deres Værdie bestemmes ved Toldstedet efter den af Indföreren skete Vurdering. Men, hvis de Toldofficianter, der skulle oppebære Afgifterne, maatte formene, at denne Vurdering var bedragersk, saa kunne de tilbageholde de vurderede Varer, imod inden 14 Dage, fra Tilbageholdelsens Datum af at regne, at betale 10 Procent over Vurderings-Belöbet til den, som har indfört Varerne,

---

stedets Archiv. — Ifölge denne Traktat blive alle indkommende og udgaaende brasilianske Skibe, ligesom de i samme indladede Varer, at behandle som de mest begunstigede Nationers, altsaa aldeles lige med danske Skibe og sammes Ladninger, saavel i Henseende til de kongel. Skibs- og Vareafgifter, som i Henseende til de Præstationer, der tilfalde Communerne, Stiftelser eller enkelte Personer. — Iövrigt bemærkes:

1) Hvor der i Communeafgifterne ere anordnede forskjellige Störrelser for danske indenbyes og udenbyes Fartöier, beregnes Afgifterne for brasilianske Skibe lige med de sidstnævnte. — 2) Ifölge Traktatens 3. Artikel kunne brasilianske Skibe ikke gives Expedition til St. Croix, Grönland eller Færöerne. — 3) For at brasilianske Skibe kunne nyde godt af de ved Traktaten fastsatte Begunstigelser, skulle, i den directe Fart mellem Brasilien og Danmark, Manifesterne være paategnede af vedkommende danske Consul i Brasilien, eller, i Mangel af en Saadan, af de locale Authoriteter; hvorhos, i ethvert Tilfælde, Skibets Eier og Förer skulle være brasilianske Undersaatter, og Skibet være forsynet med dets Expeditions- og andre Papirer i lovlig Form. — Hvori denne Form bestaaer, derom kan Toldstedet til sin Tid vente nærmere Underretning meddeelt. — General-Toldkammer- og Commerce-Collegium den 26. Marts 1829".

og imod at tilbagebetale de allerede erlagte Afgifter. — Det skal være tilladt de höie contraherende Magters Consuler at indgive Forestillinger, naar de bemærke, at de ved Tariffen for nogensomhelst Artikel fastsatte Afgifter ere overdrevne, for at dette snarest muligt kan blive taget i Betragtning; dog skal den omspurgte Handels-Artikels Expedition ikke opholdes ved denne Forholdsregel. — 5) De brasilianske Skibe og Ladninger skulle, ved at passere Sundet og Belterne, ikke betale större eller andre Afgifter end dem, som nu erlægges eller i Fremtiden ville blive erlagte af den mest privilegerede Nation. — 6) De höie contraherende Magter ere blevne enige om at erklære, at saalænge som en Lov ikke bestemmer de brasilianske Skibes Nationalitet, skulle de Skibe betragtes som saadanne, hvis Eier og Skipper ere brasilianske Undersaatter, og ere forsynede med deres Expeditions- og andre Papirer i lovlig Form. Ligeledes skulle de Skibe betragtes som danske, der ere forsynede med de Papirer og Certificater, som gjelde i Kongeriget Danmark. De contraherende Magter skulle meddele hinanden indbyrdes de af dem for Skibspapirers Udfærdigelse foreskrevne Former. — 7) Hans Majestæt Kongen af Danmark og Hans Majestæt Keiseren af Brasilien ville, ifölge de brugelige Formaliteter, indrömme hinandens Ambassadeurer, Ministre og diplomatiske Agenter, der ere accrediterede ved deres Hoffer, Begunstigelser, Æresbeviisninger, Friheder, Privilegier og Fritagelser fra Afgifter og Paalæg, og de Begunstigelser, der i denne Henseende indrömmes af den ene Souverain, skulle ligeledes tilstaaes af den anden. — Enhver af de höie contraherende Magter skal have Ret til at udnævne General-Consuler, Consuler og Vice-Consuler i alle den anden Magts Havne, hvor Handelens Nytte og deres respective Undersaatters Handelsinteresse udkræver det. Dog undtages herfra de Havne og Steder, hvor de contraherende Magter ikke ansee disse Handelsagenters Nærværelse for nödvendig. —

1828. 26. April.

1828. De omtalte Consuler af alle Classer kunne imidlertid
26. April. ikke begynde Udövelsen af deres Functioner, forinden de ere anerkjendte og stadfæstede af den Souverain, i hvis Stater de opholde sig. De skulle nyde i begge Stater for deres Personer, i Udövelsen af deres Forretninger, og i Henseende til den Beskyttelse de skylde deres egne Landsmænd, de samme Privilegier, som ere eller ville blive tilstaaede den mest privilegerede Nations Consuler. — Det af Regjeringen tilstaaede Exequatur skal udleveres dem, uden at affordre dem höiere eller andre Afgifter eller Expeditions- eller andre Gebyrer, af hvad Benævnelse de end maatte være, end dem, der nu erlægges eller ville blive erlagte for Udfærdigelsen af Exequatur for de mest privilegerede Nationers Consuler. — 8) Den ene af de höie contraherende Magters Undersaatter skulle i alle den andens Stater nyde den fuldkomneste Samvittighedsfrihed i Religionssager, overeensstemmende med det Tolerance-System, som er fastsat og udöves i den andens Stater. De skulle ogsaa, saalænge de rette sig efter det Lands Love, hvori de opholde sig, og forsaavidt det kan bestaae med Statens Sikkerhed, nyde enhver Beskyttelse og Begunstigelse for deres Personer, Eiendomme, og Raadigheden over deres Gods og Effecter. De skulle frit kunne raade over deres Eiendomme ved Salg, Bytte, Gave eller paa hvilkensomhelst anden Maade, uden at derimod skal lægges nogen Hindring eller Vanskelighed. Deres Huse, Eiendomme og Effecter skulle beskyttes og agtes, og kunne imod deres Villie ikke lægges under Beslag af nogen Authoritet, dog uden Indgreb i Rettens lovlige Gang. — De skulle være fritagne for enhver militair Tjeneste til Lands og Vands, for enhver anden offentlig Tjeneste, og ethvert tvungent Laan, ligesom ogsaa for alle militaire Paalæg og Requisitioner. De skulle ikke være forbundne til at erlægge större Afgifter end dem, der nu svares af, eller i Fremtiden skulle svares af den mest privilegerede Nations Undersaatter.

De skulle ogsaa til deres Agenter, Advokater og Prokuratorer kunne udnævne dem, som de holde for mest skikkede til at behandle og forsvare deres Rettigheder og Sager. Dersom de skulde lide Mishandlinger og Forurettelser, saa er det Övrighedernes og Domstolenes Pligt at undersöge deres Klager og at skaffe dem Ret efter Landets Love. Det skal være dem tilladt at lade deres Vare assignere paa den anden af de contraherende Magters Toldsteder paa de samme Vilkaar og mod de samme Garantier, som ere fastsatte for den omtalte höie contraherende Magts egne Undersaatter. — 9) Skulde det hænde sig, at Skibe og Ladninger, tilhörende den ene contraherende Magts Undersaatter, blive tagne og bortförte af Sörövere til den anden Magts Havne, da skulle disse Skibe og Ladninger gives tilbage til deres retmæssige Eier, eller til den, som er bleven behörigen befuldmægtiget af ham til dette Öiemed, og de reclamerede Gjenstande skulle erstattes, om de endog vare blevne solgte, saasnart det er beviist, at Kjöberen har vidst eller kunde have vidst, at Varerne vare erhvervede ved Söröverie. — Indtræffer det, at en af de contraherende Magters Krigs- eller Kjöbmandsskibe strande i den anden Magts Havne eller paa sammes Kyster, da skal der vises dem al mulig Bistand, ikke alene for at redde Besætningen og Godset, men ogsaa for at samle, opbevare og vedligeholde de reddede Gjenstande, og af disse skal da ikke svares nogen Afgift, med mindre det bestemmes, at de skulle sælges til Forbrug. — 10) I Tilfælde af Misforstaaelse mellem de höie contraherende Magter eller af et Fredsbrud (hvilket Gud forbyde), da skal dette Brud ikke ansees for at være til, förend efter de respective diplomatiske Agenters Rappel og Bortreise. Den ene af de contraherende Magters Undersaatter, som maatte opholde sig i den andens Stater, kunne forblive der, for at ordne deres Sager eller fortsætte deres Handel i det Indre af Landet, uden paa nogen Maade at blive for-

1828. 26. April.

1828. 26. April.

styrrede, dog under Vilkaar, at de opföre sig fredeligt, og at de underkaste sig Lovene. Men dersom deres Opförsel skulde give nogen Grund til Mistanke, saa ere de forbundne til at forlade Landet, dog med Tilladelse at medföre deres Effecter, og man skal til den Ende indrömme dem den fornödne Tid, som dog ikke maa overstige 6 Maaneder. — Dersom det hændte sig, at en af de höie contraherende Magter skulde geraade i Krig med nogen anden Magt, Nation eller Stat, kunne ikke desto mindre den anden Magts Undersaatter fortsætte deres Handel med disse Stater, dog med Undtagelse af de Steder og Havne, der maatte være blokerede eller beleirede til Vands eller Lands. Men Handel med Krigs-Contrabande kan ikke drives i nogensomhelst Havn. — Under Benævnelsen af krigscontrabande Varer indbegribes: Kanoner, Morterer, Geværer, Pistoler, Granater, Brandrör, Vogne, Gehænger, Krudt, Salpeter, Hjelme, Geværkugler, Kanonkugler, Kastespyd, Kaarder, Hellebarder, Sadler og Seletöi eller andre Instrumenter, der ere bestemte til Brug i Krig. — 11) Nærværende Traktat skal staae ved Kraft i 10 Aar, fra denne Dag af at regne, og efter denne Termin endnu i 12 Maaneder, efter at den ene af de contraherende Magter har meddeelt den anden sin Hensigt, at ophæve samme. Idet enhver af de höie contraherende Magter forbeholder sig Ret til at gjöre hinanden en saadan Erklæring ved Slutningen af de anförte 10 Aar, saa er man kommen overeens om, at ved Udgangen af 12 Maaneder, efter at den ene af de contraherende Magter har modtaget en saadan Erklæring fra den anden, skal denne Traktat med alle dens Bestemmelser ophöre at være forbindende for begge Magter. — 12) Ratificationerne af denne Traktat skulle udvexles i Rio Janeiro inden 9 Maaneders Forlöb, eller för, om skee kan.

Dets til Bekræftelse underskrive vi undertegnede Befuldmægtigede af Hans Majestæt Kongen af Danmark og Hans Majestæt Keiseren af Brasilien, i Kraft af vore

Fuldmagter, nærværende Traktat, og paatrykke samme vore Segl. 1828.

Givet i Rio Janeiro den 26. April, Aar Atten Hundrede og Otte og Tyve efter Vor Herre Jesu Christi Födsel. 26. April.

Baron G. v. Löwenstern. (L. S.)

Marquez do Aracaty. (L. S.)

Bento Barrozo Pereira. (L. S.)

Lucio Soares Teixeira de Gouvea. (L. S.)

Cancellie - Skrivelse til Amtmanden over Islands Nord- og Öster-Amt, ang. **Betaling for Udskrifter af Forlig.** Khavn den 26. April 1828. — Canc. 3. Dep. Brevb. 1828, Nr. 1001. Fogtm. (Algreen-Ussing) VII. 12, 1. H., S. 180. 26. April.

At Cancelliet bifalder, hvad Hr. Amtm. har yttret i behagelig Skrivelse af 17. Januar sidstl.[1], i Anledning af en fra en Forligelsescommission til Amtet indlöben Forespörgsel, om den er pligtig til uden Betaling at meddele Udskrifter af Forlig, der ere afsluttede og protokollerede förend dens Embedstid, det skulde man, i Anledning af Deres Begjæring i fornævnte Skrivelse, herved tjenstl. tilmelde Dem til behagelig Efterretning

[1]) Ifölge Amtmandens Skrivelse havde han antaget, at de Udskrifter af Forlig, som skulde leveres uden særskilt Betaling, alene var at forstaae om saadanne, „som Parterne förste Gang begjære, og ikke om de flere Udskrifter, som enten de eller Andre senere kunne requirere". — Amtmanden havde derfor antaget, at Vedkommende maatte, i Analogie med N. L. 1—23—7, kunne oppebære for disse Udskrifter en Betaling af 16 Sk. Sölv for hvert Ark, Bekræftelsen og Forseglingen, hvor denne maatte være nödvendig, derunder indbefattet.

1828. og videre Bekjendtgjörelse. — Det kgl. Danske Cancellie den 26. April 1828.
26. April.

26. April. **Cancellie - Skrivelse** til Amtmanden over Vester-Amtet, Bjarni Thorsteinson, ang. **Revisionen af Jónsbók.** Khavn den 26. April 1828. — Canc. 3. Depart. Brevb. 1828, Nr. 995.

I Anledning af Hr. Amtm.' Skrivelse af 31. Decbr. f. A., hvori De blandt Andet har forestillet, hvilken Fremgangsmaade De agter at fölge ved Udförelsen af det Dem overdragne Revisionsarbeide af Jonsbogen, nemlig stedse at behandle de i bemeldte Lovbog indeholdte Bestemmelser, som angaae een og samme Materie, under Eet, og særskilt fra de övrige Materier, for at derefter om hver enkelt Gjenstand en særskilt ny Lovbestemmelse kan foranlediges, skulde Cancelliet ikke undlade tjenstl. at tilmelde Dem, at der fra Collegiets Side Intet haves imod, at De benytter den af Dem valgte Plan, hvilken man ikke kan Andet end finde hensigtsmæssig. — Det kgl. Danske Cancellie den 26. April 1828[1].

[1]) Ifölge Amtmandens anförte Skrivelse af 31. Decbr. havde han gjennemgaaet Jonsbogens „Formynder- eller rettere Forsörgelses-Afsnit (Framfærslu-bálk), og alle Lovens övrige adspredte Regler om Fattigvæsenet, med stadigt Hensyn til senere Love og Acta om denne Gjenstand". Resultaterne af denne Undersögelse vare samlede i et „Udkast til en Anordning om Fattigvæsenet i Island", som han havde forfattet og forelagt Collegiet i en Skrivelse af 15. Decbr. 1827. Ligeledes havde han gjennemgaaet det Afsnit i Jonsbogen, som angaaer Jordlösning, og alle dertil hörende ham bekjendte senere Love. Men da dette Afsnit deels var indirecte ophævet ved For. 14. Januar 1771, deels stiltiende gaaet af Brug, deels „ei synes at bestaae med almeen Gavnlighed", havde han ikke herom udarbeidet noget Udkast, men indskrænket sig til i en anden Skrivelse af 31. Decbr. 1827 at andrage paa, at

Cancellie-Skrivelse til Rentekammeret, ang. **Höiesterets-Advokaters Salair i islandske Justits-Sager.** Khavn den 26. April 1828[1]. — Canc. 3. Depart. Brevb. 1828, Nr. 940. 1828. 26. April.

Ved at tilstille Cancelliet hoslagt tilbagefölgende Andragende, hvori Höiesterets-Advokat Blechingberg henstiller, om ikke de Salarier, som ifölge Forordn. af 7. Marts f. A. tilkjendes Advokaterne som Actores i Justits-Sager, forsaavidt disse maatte tilfalde dem i islandske Delinquentsager, maatte bevilges forskudsviis anviste til Udbetaling her i Staden — har det kongel. Rentekammer, med Hensyn til at fornævnte Forordning endnu ikke er gjort gjeldende paa Island, under 29. f. M. forlangt Cancelliets Betænkning over, hvorledes hermed kunde forholdes, og har velbemeldte Kammer i denne Henseende, næst at bemærke, at og paa hvilke Grunde de omhandlede Salarier formentlig ikke kunne blive at udrede af den islandske Justitskasse, men derimod maatte afholdes af Landets Repartitionsfond, endvidere yttret, at Andragendet i saa Fald kunde indvilges paa den Maade, at vedkommende Amtmand i Island blev paalagt i Almindelighed, saasnart Udskrift af Höiesteretsdommen var dem tilsendt, at inddrive hos Domfældte det tilkjendte Salarium, tilligemed

For. 5. April 1811 maatte blive paabuden i Island, „og at alle Jonsbogens Forskrifter om Odelsgods og Jordlösning, forsaavidt denne sidste ei er betinget i en lovlig Forening, maae blive ophævede". Under Revisions-Arbeidet tænkte Amtmanden sig særskilte Love om „Forholdet mellem Jorddrot og Leilænding, om den egentlige Landoeconomie, om Forstrandsretten, om Personernes Myndighed, samt Kjöb og Salg, om den saakaldte Skat o. s. v., om hvilket Alt der haves mange formentligen endnu gjeldende, samt mere eller mindre brugbare Bestemmelser i Jonsbogen".

[1]) jevnf. Reskr. 21. Decbr. 1831.

1828. de övrige Omkostninger, som af samme skulle udredes,
26. April. og, naar det ikke paa denne Maade kunde erholdes, da lade Belöbet udbetale af Repartitionsfondet, ligesom i begge Tilfælde, hvad enten Salairet erholdtes hos Domfældte, eller blev udredet af Repartitionsfondet, vedkommende Amtmand uopholdelig maatte indbetale samme i Islands Jordebogskasse, hvorhos Kammeret endeligen har tilföiet, at naar Udskrift af Höiesteretsdommen da af vedkommende Advokat blev indsendt til det kongel. Rentekammer, vilde det tilkjendte Salair kunne foranstaltes anviist til Udbetaling af Zahlkassen, imod at et lige Belöb blev taget til Indtægt i Islands Jordebogskasse.

I denne Anledning skulde man i tjenstl. Gjensvar ikke undlade at melde, at Cancelliet med det kongel. Rentekammer er enigt i, at de omhandlede Salarier bör udredes af Islands Repartitionsfond, og at man derfor ikke kan Andet, end finde det önskeligt, at der med Udbetalingen til Advokaterne forholdes paa den foranförte af velbemeldte Kammer foreslaaede Maade, i hvilken Henseende bemærkes, at da For. af 7. Marts f. A. hjemler Höiesterets-Advokaterne Salair i alle de Sager, de som Actores udföre, maa den forsaavidt og blive Regel i de islandske Sager, og Salairet udredes paa samme Maade som andre i Sagen paalöbende Omkostninger. — Det kgl. Danske Cancellie den 26. April 1828.

29. April. **Cancellie-Skrivelse** til Directionen for Islands Stiftsbibliothek, ang. **det til Bibliotheket skjænkede Exemplar af Flora Danica.** Khavn den 29. April 1828. — Canc. 1. Depart. Brevb. 1828, Nr. 1093.

Directionen for Islands Stiftsbibliothek har i Skrivelse af 3. Januar sidstl., med Hensyn til de samme tilstillede 32 Hefter af et af Hans Majt. til Stiftsbibliotheket skjænket Exemplar af Værket Flora Danica, til-

skrevet dette Collegium, at muligen en Feiltagelse har fundet Sted ved Udleveringen af Værket fra Particulair-kammeret, da det 15. til 31. Hefte, begge inclusive, udenpaa ere betegnede med Nr. 53, samt indeholde latinsk og tydsk Text, da derimod de övrige Hefter, der ei ere forsynede med Nummere og enten sammenbundne flere Hefter i eet Bind, eller blot indheftede med Papir, have latinsk og dansk Text. 1828. 29. April.

Foranlediget heraf indlod man sig i Brevvexling med det kgl. Particulairkammer, og i den derefter modtagne Svarskrivelse er yttret, at da Allerhöistsamme skjænkede bemeldte Exemplar af Værket Flora Danica til Islands Stiftsbibliothek, blev det bestemt, at til denne Gave skulde anvendes endeel i Behold værende Hefter af et til Delmenhorst forhen bestemt Exemplar, og det manglende derimod requireres hos Forfatteren. Heraf var det en Selvfölge, at det 15. til 31. Hefte, som beroede i Particulairkammeret, og altsaa skulde completteres, og som meldt vare bestemte til en af Rigets tydske Provindser, indeholde tydsk eller latinsk Text, ligesom de i sin Tid af Forfatteren ere leverede. Hvad de övrige nu af Forfatteren til dette Exemplars Complettering leverede Hefter angaaer, da er Particulairkammeret uvidende om, af hvad Grund nogle ere leverede med dansk, andre med latinsk Text, da, efter dettes Formening, Texten i alle de senere leverede Hefter burde være eens. — Med Hensyn til Indbindingen eller Heftningen, da maa Completteringen atter herkomme i Betragtning, da Particulairkammeret lod, saavidt muligt, de tre Hefter udgjöre eet Bind, Exemplaret indbinde og derimod de enkelte Hefter ikkun sammenbinde. — Iövrigt formener Particulairkammeret, at Stiftsbibliotheket i Island nu mindre vil föle de ved dette Exemplar værende Mangler, da ifölge en senere allerh. Resolution[1] nogle af de paa Island værende complette

[1] *see* Particulairkamm. Skriv. 14. Juli 1827.

1828. Exemplarer af dette Værk dertil ere afleverede til Brug
29. April. for Landet. — Hvilket man tjenstl. skulde tilmelde velbemeldte Direction til behagelig Underretning. — Det kgl. Danske Cancellie den 29. April 1828.

3. Mai. **Rentekammer-Skrivelse** til Stiftamtmanden i Island, ang. **Postkassernes Aflevering paa Stiftamtmandens Comptoir.** Khavn den 3. Mai 1828. — Rentek. Isl. Copieb. 7, Nr. 82.

Hr. Stiftamtm. har ved behagelig Skrivelse af 23. Novbr. f. A. underrettet Kammeret om, at De af Islands Jordebogskasse har ladet udbetale 9 Rbd. 64 Sk. S. og T, som ere medgaaede for at transportere Postkasserne fra Havnefjord til Reykjavík i sidste Efteraar.

I Anledning heraf skulle vi ikke undlade tjenstlig at melde, at vi under D. D. have tilkjendegivet Landfogden i Island, at fornævnte 9 Rbd. 64 Sk. S. og T. maae paa forventet allern. Approbation passere til formelig Udgift i hans aflæggende Jordebogskasse-Regnskab, imod at Hr. Stiftamtm.' Ordre og Vedkommendes Qvittering derved fremlægges. — Iövrigt undlade vi ikke, med Hensyn til Hr. Stiftamtm.' Bemærkning i Anledning af denne Udgift, at tilföie, at det for Eftertiden vil blive gjort til Betingelse i Certepartiet om Postskibets Befragtning, at Postkasserne uden Udgift for den kongel. Kasse skulle afleveres i Reykjavík, om ogsaa Skipperen anlöber Havnefjord. — Rentekammeret den 3. Mai 1828.

3. Mai. **Rentekammer-Circulaire** til Amtmændene i Island, ang. **Fremgangsmaaden ved Æskning af Fiskepræmier.** Khavn den 3. Mai 1828. — Rentek. Isl Copieb. 7, Nr. 77—79.

Paa Kammerets allerund. Forestilling har det under 28. Marts d. A. allern. behaget Hans Majt. at resolvere saaledes:

„Ligesom de nuværende og efterkommende Eiere 1828.
. . . [osv. see kgl. Resol. 28. Marts 1828, ovenf. S. 269-271] 3. Mai.
. . . Præmie af 14 Rbd. Sölv pr. Commercelæst af Jagternes Drægtighed".

Ved at communicere Hr. (Tit.) denne allerhöieste Resolution til behagelig Efterretning, maae vi derhos tillige tjenstligen anmode Dem om, saavel at foranledige allerhöistbemeldte Resolution, som ogsaa efternævnte dertil henhörende Bestemmelser, bragte til offentlig Kundskab i (N. N.) Amt, og i Særdeleshed at samtlige Sysselmænd i bemeldte Amt desangaaende maatte blive tilkjendegivet det Fornödne, for at de baade derom kunde underrette de Vedkommende, som udrede Skibe paa Fiskerie, og tillige selv for deres Vedkommende paasee nöiagtig Iagttagelse heraf i paakommende Tilfælde, nemlig:

1) Saavel de, der efter de kongel. Resolutioner af 18. August 1786 og 19. Decbr. 1787 have Adgang til Præmie af 10 Rbd. Sölv pr. Commercelæst, som og de, der efter fornævnte Resolution af 28. Marts d. A. have Adgang til en Præmie af 14 Rbd. Sölv pr. Commercelæst, maae have indleveret deres Ansögninger behörigen documenterede til Rentekammeret senest 3 Maaneder efter det Aars Udlöb, for hvilket Præmien ansöges, og saaledes for indeværende Aar inden 31. Marts næste Aar. Skulde enten dette ikke være iagttaget, eller ogsaa de for Præmiens Erholdelse befalede Beviisligheder ei findes i behörig Orden, vil Begjæringen i det mindste ei kunne ventes taget i Betragtning for det Aar. — 2) De Beviisligheder, som efter Anordningerne skulle medfölge de indgivende Ansögninger om Fiskepræmie, maae i Fremtiden være indrettede nöiagtigen efter den Form, som indeholdes i hosfölgende tvende Noter, den ene for den förstnævnte Præmie, 10 Rbd. Sölv pr. Commercelæst, og den anden for sidstnævnte Præmie af 14 Rbd. Sölv pr. Commercelæst, af hvilke Noter samtlige Sysselmænd bedes meddeelte Afskrifter. — Rentekammeret den 3. Mai 1828.

1828.
3. Mai.

Bilag I.

Nota over, hvilke Beviser der udfordres tilveiebragte for at kunne erholde den ved allerh. Resolution af 28. Marts 1828 udlovede Præmie af 14. Rbd. Sölv pr. Commercelæst for Skibe paa 8 til 15 Commercelæsters Drægtighed, begge inclusive, som fra Island udgaae paa Fiskerie, samt i hvilken Form disse skulle gives.

1) Udtog af Skibsjournalen, indrettet efter de Forskrifter, som indeholdes i Plak. af 30. April 1791, samt Forordn. af 19. Marts 1817 om Logböger og Skibsjournaler, og iövrigt efter nedenstaaende Formular:

„Udtog af Journalen, holden ombord paa Skibet N. N. paa Fiskerie under N. N. Kyst af Island i Aaret N. N.

Aarstal

Maaned.	Datum.	Fangsten.
		Det Passerede

Tilsammen Dagetallet N. N. Tilsammen Fangsten N. N.

Derefter fölger Eden saaledes:

„At Forestaaende er rigtigen uddraget og conform med den af mig Skipper N. N. paa Reisen holdte Journal, som og i alle Maader sandfærdig, bekræftes herved af os Undertegnede, saa sandt hjælpe os Gud og hans hellige Ord.

Sted og Datum",

underskreven af Skipper, Styrmand og endnu Een af Mandskabet. Sysselmanden eller vedkommende Övrighedsperson i Island tegner derhos:

„At fornævnte edelige Forklaring om Udtogets Rigtighed er underskrevet af ovennævnte Personer (hvis Navne gjentages) i min Nærværelse, bevidner

Sted og Datum. N. N.,
Sysselm. i N. N. Syssel".

2) Dernæst gjöre Sysselmændene en af fölgende Paategninger paa forannævnte Udtog:

a) „At fornævnte Skib N. N., drægtig efter ved- 1828.
lagte af mig bekræftede Gjenpart af Maalebrevet, 3. Mai.
N. N. Commercelæster, tilhörer N. N., som i Island er bosiddende paa N. N. Sted, og er af samme udredet til Fiskerie paa Stedet N. N., hvor Skibet er hjemmehörende, det bevidnes herved under Embeds-Eed, som og at Skibet, efter hvad mig er tilfulde bekjendt (eller: behörigen for mig er godtgjort), har været i forsvarlig og complet Stand, da det udgik paa Fiskerie, og vedbörligen indrettet og udrustet til Fiskefangst.

Sted og Datum.

N. N.,
Sysselm. i N. N. Syssel".

Tilhörer Skibet en udenfor Island bosat islandsk Kjöbmand, bliver Attesten saaledes:

b) „At fornævnte Skib N. N., drægtig efter vedlagte af mig attesterede Gjenpart af Maalebrevet N. N. Commercelæster, tilhörer Kjöbmand N. N., som paa Stedet N. N. har Handels-Etablissement og ved samme holder Faktor, samt at Skibet har ved Stedet N. N. i Island overvintret og er sammesteds fra udredet til Fiskerie, det bevidnes herved under miu Embeds Eed, som og at Skibet, efter hvad mig er tilfulde bekjendt (eller: behörigen for mig er godtgjort) har været i forsvarlig og complet Stand, da det udgik paa Fiskerie, og vedbörligen indrettet og udrustet til Fiskefangst.

Sted og Datum.

N. N.,
Sysselm. i N. N. Syssel".

3) Skibet skal, for at kunne erholde Præmie, i det mindste have holdt Söen for at fiske i 3 Maaneder eller 90 Dage, fraregnet de Dage, i hvilke det har været i Havn, enten for at losse Fangsten eller af hvilkensomhelst anden Aarsag. Fra denne Bestemmelse kan ikkun ventes Undtagelse, naar saadanne særdeles Omstændig-

1828. beder skulde indtræffe, som gjorde Fiskeriets Vedblivelse
3. Mai. aldeles umulig i den befalede Tid, i hvilket Tilfælde disse Omstændigheder da maae behörigen forklares og oplyses i Udtoget af Skibsjournalen, og ligesom dog Fisketiden, eller de Dage, i hvilke Skibet virkeligen har været ude paa Fiskerie, ikke maae være under 60, saaledes vil det ogsaa afhænge af Rentekammerets Bestemmelse, om Præmie under saadanne Omstændigheder kan tilstaaes, og skulde der i det Hele være ansögt Præmie for en större Læstedrægtighed, end som den til Præmier bestemte Sum af 4000 Rbd. Sölv kan afholde, vil i alle Tilfælde de Skibe, som have udholdt et mindre Antal Fiskedage, senest komme i Betragtning. — 4) Overdrager Skibets Eier eller Eiere en anden Mand at ansöge at hæve Præmie paa deres Vegne, maa behörig Fuldmagt for denne fölge med Ansögningen. — 5) Ansögningen om Fiskepræmie maa, ledsaget med ovenmeldte Beviisligheder, være indleveret til Rentekammeret forinden 3 Maaneder efter det Aars Udlöb, i hvilket Fiskeriet har fundet Sted og hvorfor Præmie ansöges.

Bilag II.

Nota over, hvilke Beviser der udfordres tilveiebragte for at kunne erholde den ved kgl. Resolutioner af 18. August 1786 og 19. Decbr. 1787 udlovede og ved kgl. Resolution af 28. Marts 1828 stadfæstede Præmie af 10 Rbd. Sölv pr. Commercelæst for de Skibe, der tilforn tilhörte den forhenværende octroierede islandske Handel, og som bleve solgte med Adgang til ovennævnte Præmie, samt i hvilken Form disse Beviisligheder skulle gives.

1) Udtog af Skibsjournalen (som Nr. 1 foran).

2) Dernæst gjör Sysselmanden fölgende Paategning paa forannævnte Udtóg:

„At fornævnte Skib N. N., drægtig, efter vedlagte af mig attesterede Gjenpart af Maalebrevet, N. N. Commercelæster, tilhörer N. N. (hvis Stilling og hvor

han er bosat angives) og er af samme udredet til 1828.
Fiskerie under Island, samt efter hvad mig er tilfulde 3. Mai.
bekjendt (eller: behörigen for mig er godtgjort) har
været i forsvarlig og complet Stand, da det udgik
paa Fiskerie, og vedbörligen indrettet og udrustet
til Fiskefangst, bevidnes herved under Embeds Eed.

Sted og Datum.

N. N.,
Sysselm. i N. N. Syssel".

3) Skibet skal, for at kunne erholde Præmie, have været 8 Uger paa Fiskerie og i det mindste 42 Dage, fraregnet de Dage, i hvilke det har været i Havn for at losse sin Fragt. — 4) Ligeledes skal Skibet være seilet fra Udrustningsstedet senest den 24. April, hvilket behörigen maa godtgjöres. — 5) Overdrager Skibets Eier en anden Mand at ansöge og hæve Præmien paa hans Vegne, maa behörig Fuldmagt for denne fölge med Ansögningen. — 6) Ansögningen om Fiskepræmien maa, ledsaget med ovenmeldte Beviisligheder, være indleveret til Rentekammeret forinden 3 Maaneder efter det Aars Udlöb, i hvilket Fiskeriet har fundet Sted og hvorfor Præmie ansöges.

Forordning for Danmark, ang. **Forbud mod** 7. Mai.
Eftertryk af Fremmedes Forlagsskrifter. Khavn den 7. Mai 1828. — Publiceret ved Landsoverretten i Island den 7. Juli 1828, samt i Synodalforsamlingen i Reykjavík i Juli s. A., og ved Canc. Skriv. 23. Mai 1829 erklæret „ligefrem anvendelig" for Island (Stiftamts-Skriv. 28. Septbr. 1829, publiceret ved Landsoverretten den 12. Oktbr. s. A.). — Canc. 2. Depart. Registr. XXIX, 91—92 (1828, Nr. 291). Original-Aftryk hos Schultz. Coll. Tid. for 1828, S. 401—407 (med Motiver). Qvart-Forr. for 1828, S. 65—66; Schou XIX, 545. — Islandsk: „Tilskipan fyrir Danmörku, áhrærandi forboð mót eptirprenti rita, til hverra framandi ríkja þegnar hafa forlagsrètt", i den af den islandske Landsoverret ifölge Canc. Skriv. 2. August 1800 udgivne Samling af Forordninger m. v., S. 264. Ved en Feiltagelse anföres der (S. 262), at

1828. denne Forordning skulde være udvidet til Island af Cancelliet den 28. Septbr. 1829, hvilket er Datum paa Stiftamtmandens Communication deraf.

7. Mai.

Forordning for Danmark, angaaende Forbud imod Eftertryk af Skrifter, hvortil fremmede Staters Undersaatter have Forlagsret.

Vi Frederik den Sjette &c. G. V., at Vi, skjöndt Eftertryk af Andres Forlagsartikler næsten aldrig har fundet Sted her i Riget, dog have fundet det hensigtsmæssigt, ved udtrykkelig Lov at gjöre det Forbud, som Forordn. af 7. Januarii 1741 [1] indeholder imod Skrifters Eftertryk, men som nærmest har Hensyn til de Skrifter, hvortil Nogen her i Landet har Forlagsret, gjeldende ogsaa til Fordeel for Undersaatterne i andre Stater, hvori vore Undersaatters Forlagsrettigheder gjensidigen tages i Beskyttelse. Thi byde og befale Vi herved:

Det Forbud, som Forordn. af 7. Januarii 1741 indeholder imod Eftertryk, skal, i Forbindelse med det deri fastsatte Straffeansvar, ogsaa være anvendeligt med Hensyn til Skrifter, hvortil fremmede Staters Undersaatter have Forlagsret, forsaavidt det i disse Stater gjensidigen er eller maatte blive forbudt at eftertrykke Skrifter, som ere forlagte af Vore Undersaatter. — Hvorefter Alle og Enhver sig allerund. have at rette. Givet i Vor kgl. Residentsstad Kjöbenhavn den 7. Maji 1828.

10. Mai. **Rentekammer-Skrivelse** til Stiftamtmanden i Island, Hoppe, ang. **fremmede Mynters Modtagelse i Jordebogskassen.** Khavn den 10. Mai 1828[2]. —

[1]) Denne Forordn. findes ikke at være gjort gjeldende for Island eller dertil opsendt; dens Indhold er forövrigt, at Ingen maa oplægge, eftertrykke, eftertrykt indföre eller falholde nogen Bog, som en Anden justo titulo har erhvervet, under alle Exemplarers Confiscation og anden vilkaarlig Mulkt, med mindre vedkommende Forlægger, ved i en vis Tid ikke at foranstalte nye Oplág, maa antages at have desereret sin Forlagsret.

[2]) Rentek. Skriv. 24. Septbr. 1836.

Publiceret ved Landsoverretten i Island den 24. Novbr. 1828. — Rentek. Isl. Copieb. 7, Nr. 99. — Islandsk: i den af den islandske Landsoverret iflge Canc. Skriv. 2. August 1800 udgivne Samling af Forordninger m. v., S. 175 Anm. 1828. 10. Mai.

I Anledning af Hr. Stiftamtm.' behagelige Skrivelse af 17. August f. A. og derved meddelte Oplysninger, betræffende de fremmede Myntsorter, som hidtil have circuleret i Island, skulle vi ikke undlade herved tjenstligen at melde Dem til behagelig Efterretning og Bekjendtgjörelse for Vedkommende, at efternævnte fremmede Mynter kunne, naar de ere fuldvægtige, indtil videre modtages i Islands Jordebogskasse ved Indbetalinger til samme, nemlig: lige med 2 Rbd. rede Sölv, spanske Pjastre, engelske Kroner, franske Sexfrancsstykker (Lövdaler), nederlandske 3 Gyldenstykker og svenske Specier; og lige med 1 Rbd. r. S.: hamborgske, meklenborgske, lyneborgske og sachsiske Zweidrittler, samt hollandske Albertsdalere. Imidlertid maae disse Mynter, naar de indkomme til Jordebogskassen, ikke igjen udgives af samme, men skulle, ligesom Kroner og Skillemynt, hertil nedsendes for at ombyttes med de paa Rigsbankpenge lydende Myntsorter. — Rentekammeret den 10. Mai 1828.

Rentekammer-Skrivelse til Stiftamtmanden i Island, ang. **Postskibets Fritagelse for visse af Handelslovenes Indskrænkninger.** Khavn den 10. Mai 1828. — Rentek. Isl. Copieb. 7, Nr. 102. 10. Mai.

I Anledning af Hr. Stiftamtm.' Forespörgsel i behagelig Skrivelse af 27. Decbr. f. A., om hvorvidt Postskibet bör være underkastet de forskjellige for Spekulanthandlere paa Island anordnede Indskrænkninger, naar Tilfældet er, at denne Expedition overdrages En, som enten ei er Borger i nogen af de islandske Kjöbstæder, eller ikke eier Handels-Etablissementer i Reykjavík eller Havnefjord, skulle vi ikke undlade herved tjenstl. at melde Dem til behagelig Efterretning, at for-

1828. saavidt disse Indskrænkninger bestaae i, at Spekulanthandlere ikkun maae ligge paa et Sted i 4 Uger og handle fra Skibet, vil dette Vilkaar her være uanvendeligt, da Postskibet, som ifölge Contrakten skal overvintre i Island, ei paa den Aarstid kan forlade Havnen, ligesom og en saadan Indskrænkning for denne Expedition ikkun vilde bidrage til, at den kgl. Kasse udsattes for at maatte for samme betale en endnu höiere Fragt. Rentekammeret den 10. Mai 1828.

10. Mai.

13. Mai. **Rentekammer - Skrivelse** til Stiftamtmanden i Island, ang. **Opsendelse af et Phantom til Landphysikatet, til Brug ved Oplærelse af Jordemödre.** Khavn den 13. Mai 1828. — Rentek. Isl. Copiebog 7, Nr. 126.

At Kammeret, i Anledning af Hr. Stiftamtmandens Andragende i behagelig Skrivelse af 1. Marts f. A., har foranstaltet anskaffet og opsendt til Reykjavík med islandsk Kjöbmand W. Petræus et Phantom til Brug ved Jordemödrenes Underviisning i Island, og som et Inventariestykke for Landphysikatet sammesteds, det skulle vi ikke undlade herved tjenstl. at melde Hr. Stiftamtm. til behagelig Efterretning, med Anmodning om, at De vil foranstalte fornævnte Phantom overleveret til Landphysikus Thorstensen, og derhos paaagte, at samme anföres paa Fortegnelsen over de Landphysikatet tilhörende Instrumenter m. m. — Rentekammeret den 13. Mai 1828.

17. Mai. **Cancellie-Skrivelse** til Amtmanden over Nord- og Öster-Amtet, ang. **Antagelse af en Dövstum til Underviisning paa Dövstumme-Institutet.** Khavn den 17. Mai 1828. — Canc. 1. Depart. Brevb. 1828, Nr. 1232.

Hr. Amtm. har, med Erklæring af 2. Febr. sidstl.,

tilstillet Cancelliet et Andragende, hvori Tjenestemand Thordur Randversen af Grund inden Öefjords Syssel anholdt om, at hans dövstumme Datter, Steinvör, dengang 6²/₅ Aar gammel, maatte vorde indtaget som Elev paa Dövstumme-Institutet i Kjöbenhavn, uden Betaling. 1828. 17. Mai.

Efter i denne Anledning at have brevvexlet med den kgl. Direction for Dövstumme-Institutet her i Staden, skulde Cancelliet tjenstl. tilmelde Hr. Amtm. til behagelig Efterretning og videre Bekjendtgjörelse, at den ommeldte dövstumme Piges Optagelse i bemeldte Institut herved bifaldes; hvorhos man lige tjenstl. skulde anmode Dem om, behageligen at ville foranstalte hende med förste Leilighed sendt til Institutet, forsynet med de befalede Klædningsstykker, nemlig 6 Stkr. Linned, 3 Par Strömper og 1 Par Skoe, samt en Klædning, foruden den hun ved Indsendelsen er iført; saa og Attester og Oplysninger om hun er vaccineret eller har haft de naturlige Kopper, om hun er födt döv, eller naar og ved hvilken Leilighed hun er bleven dövstum, samt om hendes Forældre eller Södskende ere dövstumme. — Med Hensyn til Betalingen har Cancelliet under D. D. tilskrevet det kgl. Rentekammer, om samme, paa Grund af den dövstumme Piges Forældres Fattigdom, ikke maatte kunne udredes af Jordebogskassen. — Det kgl. Danske Cancellie den 17. Mai 1828[1].

Cancellie-Skrivelse til Stiftamtmanden og Amtmændene i Island, ang. **Udvidelse af nogle Anordninger fra 1827.** Khavn den 27. Mai 1828. 27. Mai.
— Publiceret ved Landsoverretten i Island den 24. Novbr. 1828

[1]) Canc. Skriv. s. D. til Rentekammeret, angaaende om det ikke kunde ventes, at Betalingen til Institutet, der var for indeværende Aar bestemt til 96 Rbd., kunde udredes af Jordebogskassen; samt ligeledes til Directionen for Dövstumme-Institutet, hvorved Pigens Ankomst anmeldes. — Canc. 1. Depart Brevb. sst.

1828. under Datum 17. Mai 1828, hvilket idetmindste synes at have
27. Mai. staaet paa den til Stiftamtmanden sendte Original. — Canc. 3. Depart. Brevb. 1828, Nr. 1379 (efter Concepten og Brevbogen med Datum 24. Mai — forandret som det synes i Concepten fra 17de til 24de). Uddrag i Fogtm. (Algreen-Ussing) VII. 12, 1. H., S. 210 (med Datum 27. Mai). — Ifölge Stiftamtmand Hoppes Circulaire 18. August 1828, publiceret ved Landsoverretten i Island 24. Novbr. s. A., skulde Cancelliets Skrivelse være dateret 17. Mai; jevnf. Landsoverrettens trykte Samling af Forordninger m. v., S. 250 Anm. **.

Efter at have brevvexlet med det kgl. Rentekammer, ang. hvilke af de for Danmark i Aaret 1827 gjennem Cancelliet udkomne almindelige Anordninger enten med visse Modificationer, eller uden samme, kunde være gjeldende i Island og paa Færöerne, er Cancelliet med bemeldte Kammer enigt i, at efterfölgende Anordninger ligefrem sammesteds maae ansees anvendelige, nemlig:

1) Plakat af 27. Februar 1827, ang. Forbryderes Hendömmelse til Tugthus- og Forbedringshusarbeide i Stedet for til Fæstningsarbeide, naar de, förend de have fyldt det 20de Aar, sættes under Tiltale. — 2) Plak. af 7. Juli s. A., ang. Afdragsrettens Ophævelse mellem Danmark paa den ene og Rusland og Polen paa den anden Side; — 3) Plak. af 23. Novbr. s. A., indeholdende Midler til at fremme collegiale Expeditioners Lösning.

Ved herom at underrette (Tit.), skulde Cancelliet, i Kraft af den dette Collegium under 6. Juni 1821 givne allerhöieste Bemyndigelse, tjenstl. anmode Dem om at foranstalte fornævnte Anordninger kundgjorte til Efterlevelse i det Dem allern. anbetroede Amt.

Hvad derimod angaaer de övrige i fornævnte Aar herigjennem emanerede Anordninger, maa man tjenstl. udbede sig Deres Betænkning meddeelt om, hvorvidt efterstaaende enten heelt eller med visse Modificationer, og i saa Fald hvilke, paa Island kunne anvendes, nemlig:

1) For. af 7. Marts 1827, angaaende Salarium til Höiesterets-Advokaterne og Landsoverrets-Prokuratorerne

i de Justits-Sager, hvilke de udföre som Actores, forsaavidt om samme der paa Landet maatte kunne blive Spörgsmaal. — 2) Forordn. af 23. Marts s. A., hvorved Overövrighederne bemyndiges til at afgjöre adskillige Sager, som forhen behövede Afgjörelse i Cancelliet. — 3) For. af 30. Marts s. A., om Landsforviisningsstraffens Ophævelse. — 4) Plak. af 6. April s. A., om en nærmere Bestemmelse i den ved For. af 10. Juli 1795 § 55 foreskrevne Betaling til Forligelsescommissionerne, samt angaaende Klagerens Udeblivelse ved bemeldte Commissioner. — 5) Plak. af 24. April s. A., ang. Afsoningen af Böder under 1 Rbd. Sölv. — 6) For. af 23. Mai s. A., ang. nærmere Bestemmelser med Hensyn til Ægteskaber, som indgaaes efter erhvervet Skilsmissedom. — 7) For. af 7. Juni s. A., ang. adskillige Forholdsregler til Betryggelse for Umyndiges og andre under offentlig Bestyrelse eller offentligt Tilsyn staaende Midler. — 8) Plak. af 12. Juni s. A., ang. nærmere Bestemmelse og Forandring ved Lovens 6—13—3. — 9) For. af 7. Novbr. s. A., angaaende Betaling for de Attester, der udfærdiges af Præsterne; og — 10) Plak. af 21. Decbr. s. A., ang. Omkostningerne paa criminelle Arrestanteres Vask. — Det kgl. Danske Cancellie den 27. Mai 1828[1].

1828. 27. Mai.

[1]) Ved Canc. Skriv. af s. D. til Biskoppen over Island forlanges hans Betænkning om Anvendeligheden af „For. 23. Marts 1827, hvorved Biskopperne bemyndiges til at bevilge adskillige Undtagelser fra Confirmations-Anordningerne"; — ligeledes ved Skrivelse s. D. til Landsoverretten i Island önskes dennes Betænkning over Anvendeligheden sammesteds af „For. 7. Marts 1827, angaaende Salarium til Höiesterets-Advokaterne" m. m. (Nr. 1 i anden Række). — I Cancelliets Skrivelse til Rentekammeret s. D. meddeles Underretning om, at Collegiet har „tilskrevet Overövrighederne paa bemeldte Colonier (Island og Færöerne) om at foranstalte publicerede til Efterlevelse" de under Nr. 1—3 i förste Række anförte Lovbud, og at give Betænkning over de sidst Anförtes Anvendelighed. — Endelig underrettes og Höiesteret om saavel

1828. 27. Mai. **Cancellie-Skrivelse** til det kongel. Sundheds-Collegium, ang. **Tilladelse for Distriktslægen paa Vestmannöerne at dispensere Medicamenter.** Khavn den 27. Mai 1828. — Canc. 3. Depart. Brevb. 1828, Nr. 1384.

At Cancelliet efter Omstændighederne ikke har Noget at erindre imod, at Distriktschirurgen paa Vestmannöe, Krigsraad Lund, efter hans derom indgivne Begjæring, i sit Embeds-Distrikt dispenserer de Medicamenter, som der forbruges, samt at det ligeledes kan tillades ham i Kjöbenhavn at indkjöbe de fornödne Medicamenter, det skulde man, i Anledning af det kgl. Sundheds-Collegii Skrivelse af 28. f. M., hvorved Lunds Andragende hertil er indsendt, ikke forbigaae, til fornöden Efterretning og Bekjendtgjörelse for Vedkommende, tjenstl. at melde. — Det kgl. Danske Cancellie den 27. Mai 1828.

27. Mai. **Cancellie-Circulaire** til samtlige Amtmænd m. Fl., ang. **Concurrencen af Skades-Erstatning og Sags-Omkostninger i den Skyldiges Bo.** Khavn den 27. Mai 1828[1]. — Canc. 2. Depart. Brevb. 1828, Nr. 1290; 3. Depart. Brevb. 1828, Nr. 1389. Original-Aftryk som „Circulaire", 2 Blade i 4to. Coll. Tid. for 1828, S. 417-418 med Anmærkn., jevnf. Coll. Tid. for 1826, S. 557—558. Fogtm. (Algreen-Ussing) VII. 12, 1. H., S. 210—211.

Da Cancelliet er kommet til Kundskab om, at der finder Meningsulighed Sted i Henseende til Spörgsmaalet om, hvorvidt den Fornærmede, der ved Dom i en offentlig Sag er tilkjendt Erstatning, kan tillægges samme,

---

Udvidelsen af de först anförte som Correspondencen om den sidste Række, i Canc. Skriv. af s. D. Canc. 3. Departem. Brevb. sst.

[1]) Rentek. Skriv. 9. Juli 1842.

naar Domfældtes Eiendele ikke ere tilstrækkelige til at udrede saavel den, som de af Actionen og Dommens Execution flydende Omkostninger, saa skulde man tjenstl. tilmelde (Tit.) til behagelig Efterretning, at den den Fornærmede tilkommende Skadeserstatning og Actionsomkostningerne i saa Fald, i Overeensstemmelse med L. 1—24—21 (N. L. 1—22—23), bör concurrere med hinanden, hvor der er Spörgsmaal om Inddrivelse ved Execution, og at det samme ligeledes maa være Tilfældet, naar den Paagjeldendes Bo er under Behandling som fallit. — Det kgl. Danske Cancellie den 27. Mai 1828. 1828. 27. Mai.

Forordning om Adskilligt, som **i Henseende til Daaben bliver at iagttage.** Khavn den 30. Mai 1828. — Denne Forordning er publiceret ved Landsoverretten i Island den 24. Novbr. 1828, men ikke i Synodalforsamlingen i Reykjavík. Dens Udvidelse til Island er bragt under Ventilation ved Canc Skriv. 23. Mai 1829, og den ved denne Cancellie-Skrivelse til Island udvidede For. 4 Juni 1828 stötter sig tildeels paa den, men i Canc. Skriv. 14. Januar 1847 er den dog erklæret at være ikke gjeldende i Island. — Canc. 1. Departem. Registrant. X, 35 (1828, Nr. 116*). Original-Aftryk hos Schultz. Coll. Tid. for 1828, S. 489-509 (med Motiver). Qvart-Forr. for 1828, S. 72-80; Schou XIX, 546—558. 30. Mai.

Cancellie-Skrivelse til Amtmanden over Nord- og Öster-Amtet, ang. **Spörgsmaalet om Udvidelse af Lovbud fra 1825.** Khavn den 31. Mai 1828. — Canc. 3. Depart. Brevb. 1828, Nr. 1460. 31. Mai.

Cancelliet har modtaget Hr. Amtm.' Betænkning af 3. Decbr. f. A., angaaende Anvendeligheden paa Island af adskillige i Aaret 1825 her igjennem emanerede almindelige Anordninger. Forinden der imidlertid fra

1828. 31. Mai. Collegiets Side foretages Noget videre i Anledning af denne Sag, skulde man tjenstl. udbede sig Deres Tanker over det vedlagte af Landphysikus Thorsteinson til Stiftamtmanden over Island indgivne Forslag til en modificeret Anvendelse sammesteds af Plak. 4. Oktbr. 1825, angaaende Taxt for Lægers Forretninger for det Offentlige m. v.; ligesom man ogsaa, med Hensyn til at Stiftamtmanden over Island i sin over denne Sag afgivne Erklæring har yttret, at Plak. af 2. Decbr. 1825, ang. Strandings-Commissionairers Salarium, formeentlig passende kunde gjöres gjeldende for Sysselmændene eller enhver Anden, der maatte befatte sig med at være behjælpelig ved Strandinger, da der nemlig flere Gange skal være fört Klage over ubillig Behandling ved Strandinger, imödeseer Amtets nærmere Yttringer over denne Punkt. Det kgl. Danske Cancellie den 31. Mai 1828[1].

31. Mai. **Cancellie-Skrivelse** til Stiftamtmanden og Amtmændene i Island, angaaende **Jordemodervæsenet.** Khavn den 31. Mai 1828. — Canc. 3. Departem. Brevb. 1828, Nr. 1459 (blank i Brevbogen). — Med denne Cancellie-Skrivelse oversendes Exemplarer af den islandske Oversættelse af Saxtorphs Lærebog for Jordemödre.

4. Juni. **Forordning** for Danmark, ang. **udöbte Börns Arveret.** Khavn den 4. Juni 1828. — Publiceret ved Landsoverretten i Island den 1. Septbr. 1828, samt i Synodalforsamlingen i Reykjavík i Juli 1828, og ved Canc. Skriv. 23 Mai 1829 erklæret for ligefrem anvendelig i Island (Stiftamts-Skrivelse 28 Septbr. 1829, publiceret ved Landsoverretten den 12. Oktobr. s. A.). — Canc. 2. Depart. Registrant

[1]) under s. D. er en Skrivelse af samme Indhold afgaaet til Amtmanden i Vester-Amtet, hvis Betænkning af 25. Mai 1827 Collegiet havde modtaget, og tilstilles ham i Gjenpart Landphysikus Thorstensens Forslag. Canc. 3. Departem. Brevb. sst.

XXIX, 112b—113 (1828, Nr. 367). Original-Aftryk hos Schultz. Colleg. Tid. for 1828, S. 509—511 (med Motiver). Qvart-Forr. for 1828, S. 83; Schou XIX, 555. — Islandsk: „Konúngleg tilskipan fyri Danmörku, med hverri Laganna 5—2—30, 31 umbreytast", i den af Landsoverretten i Island ifölge Canc. Skriv. 2. August 1800 udgivne Samling af Forordninger m. v., S. 265. Den Angivelse (sst. S. 262), at denne Forordn. skulde være udvidet til Island ved Canc. Skriv. 28. Septbr. 1829, er grundet i en Forvexling af Datum af Stiftamtets Communications-Skrivelse til Retten. 1828. 4. Juni.

Forordning for Danmark, hvorved Lovens 5—2—30 og 31. Artikler forandres.

Vi Frederik den Sjette &c. G. V., at Vi have taget under Overveielse, hvorledes Bestemmelserne i Lovens 5. Bogs 2. Cap. 30. og 31. Artikler, forsaavidt de udelukke det Barn, der döer uden at have modtaget Daabens Sacramente, fra Arv efter dets forhen afdöde Fader eller Moder, kunne under visse Omstændigheder paaföre den Efterlevende af Forældrene et ligesaa uforskyldt som föleligt Tab, og at Vi, for i Fremtiden at afværge dette, have besluttet og herved allern. befale:

„at fornævnte Lovens Artikler skulle være saaledes forandrede, at et Barn, uagtet det döer uden at have modtaget Daaben, ei skal ansees udelukket fra Arv, naar kun ikke den i Vor allern. Forordning af 30. Maji sidstl. § 1 til Daabens Iværksættelse foreskrevne Tid var udlöbet; dog fölger det af sig selv, at det paa anden Maade nöiagtigen bör bevises, at Barnet har været levende födt, saavel som at det har overlevet den, efter hvem Arv er falden". — Hvorefter alle Vedkommende sig allerund. have at rette. Givet i Vor kgl. Residentsstad Kjöbenhavn den 4. Junii 1828.

Cancellie-Skrivelse til Rentekammeret, ang. **Regulativ for et saakaldet Nödhjælps-Anlæg for Hrunamanna-Rep.** Khavn den 14. Juni 1828. — Canc. 3. Depart. Brevb. 1828, Nr. 1545. 14. Juni.

1828. 14. Juni. Ved hoslagt at tilbagesende det med det kongelige Rentekammers behagelige Skrivelse af 24. f. M. Cancelliet tilstillede Andragende med Bilage fra Stiftamtmanden over Island, hvori han anholder om, at det vedlagte af Sysselmand Sveinbjörnsson forfattede Regulativ for det af Præsten Jon Steingrimsen og Repstyrerne Magnus Andresen og Jon Einarsen, samt Student Grim Jonsson stiftede saakaldte Nödhjælps-Anlæg for Hrunamanna-Rep maatte vorde sanctioneret til fremtidig Efterlevelse, over hvilken Sag det kgl. Rentekammer har behaget at forlange Cancelliets Betænkning, skulde man i tjenstl. Gjensvar ikke undlade at melde, at, endskjöndt der vel kunde synes at være nogen Betænkelighed ved den Fritagelse, Regulativets § 5 Nr. 7 tillægger Stifterne for at aflægge Regnskab, saavel som ved den Rente, § 7 bestemmer af de Formuende, saa og ved den Fortrinsret, § 8 tillægger Indretningen i Debitorernes Boer, og endelig ved den Ret, § 11 tilstaaer Stifterne til at gjöre Tillæg til Regulativet, saa finder man dog, at det, for ikke at afstedkomme Hindring for den paatænkte Indretning, der af vedkommende Overövrighed antages at være særdeles gavnlig, og hvorved der sikkert er taget Hensyn til hvad de locale Forhold gjöre nyttigt og passende, turde være rigtigst, at fornævnte Regulativ forsynes med den ansögte Confirmation, dog saaledes, at de i § 11 ommeldte Tillæg bör approberes af Stiftamtmanden. — Det kgl. Danske Cancellie den 14. Juni 1828.

21. Juni. **Directionen** for Universitetet og de lærde Skolers Skrivelse til Stiftsövrigheden over Island, ang. **et Exemplar af Flora Danica til Skolens Bibliothek.** Khavn den 21. Juni 1828. — Univ. Dir. Copieb. 1828, Nr. 501.

I Anledning af Lector Johnsens i Stiftsövrighedens behagelige Skrivelse af 7. Januar d. A. anbefalede An-

dragende om, at Tilladelse til at beholde det Exemplar 1828.
af Flora Danica, som hidtil har været udlaant til Besse- 21. Juni.
stæd lærde Skole, maatte udvirkes for Skolen, har Directionen tilskrevet det kongel. Particulairekammer, og anmodet Samme om, ved allerund. Forestilling at andrage paa, at de 31 Hefter af bemeldte Værk, hvoraf Skolen er i Besiddelse, maatte overlades den til Eiendom, og Fortsættelsen ligeledes skjænkes Skolen.

Particulairekammeret har derefter svaret, at da Exemplaret Nr. 42 af Værket Flora Danica, som er udlaant til Bessestæd lærde Skole, ifölge allerh. Resolutioner af 22. August 1826 og 2. Junii 1827, skal fortsættes for Particulairekassens Regning ligesom hidindtil, og altsaa ikke inddrages, men dette Exemplar ikkun skulde, ligesom de övrige paa Island værende Exemplarer af bemeldte Værk, beroe ved Stiftsbibliotheket, hvorfra de kunne udlaanes efter Forfatterens Requisition og Laantagerens Qvittering, saa har Particulairekammeret, for at spare Skolen Correspondencen, forlangt denne hoslagte fornödne Requisition, hvorefter, naar samme, tilligemed Skolens Qvittering for det Exemplar, som der beroer, tilsendes Stiftsbibliotheket i Island, det vil være at ansee som om selve Exemplaret dertil var afleveret. Da Skolen saaledes fremdeles kan beholde det der beroende Exemplar til Brug, saa har Particulairekammeret ikke fundet Anledning til at forelægge H. Maj[t]. Kongen Directionens Andragende, hvilket ogsaa efter Kammerets Formening, paa Grund af de ovennævnte allerhöieste Resolutioner, neppe vilde være blevet tilstaaet.

Ved tjenstl. at melde dette til behagelig Underretning, skulde man have Stiftsövrigheden anmodet om, i denne Henseende at meddele Lector Johnsen det Fornödne, for at bemeldte Exemplar af Flora Danica med dets Fortsættelser ogsaa for Fremtiden kan beholdes til Bessestæd lærde Skoles Brug. — Den kgl. Direction for Universitetet og de lærde Skoler den 21. Junii 1828.

1828. **Directionen** for Universitetet og de lærde
28. Juni. Skolers Skrivelse til Islands Stiftsövrighed, ang. **Foræring af et Værk til Skolens Bibliothek.** Khavn den 28. Juni 1828. — Publiceret i Synodalforsamlingen i Reykjavík i Juli 1829. — Univ. Dir. Copieb. 1828, Nr. 558.

Da H. Majt. Kongen allern. havde tilladt, at et Antal Exemplarer af Müllers Tydsk-Danske Ordbog, som eies af Fonden ad usus publicos, maatte gratis uddeles, har Directionen for bemeldte Fond meddeelt denne Direction de fornödne Exemplarer af fornævnte Værk, til Omdeling blandt de lærde Skoler.

Ved tjenstl. at fremsende et Exemplar af denne Ordbog, skulde Directionen have Stiftsövrigheden anmodet om, behageligen at tilstille Lector Johnsen samme, for at det derefter kan vorde indlemmet i Bessestad Skoles Bibliothek. — Den kgl. Direction for Universitetet og de lærde Skoler den 28. Junii 1828.

1. Juli. **Cancellie - Circulaire** til samtlige Amtmænd, ang. **Afbenyttelsen af Bevillinger.** Khavn den 1. Juli 1828. — Canc. 2. Depart. Brevb. 1828, Nr. 1674; Canc. 3. Departem. Brevb. 1828, Nr. 1704b. Original-Aftryk som „Circulaire", 2 Blade i 4to. Coll. Tid. for 1828, S. 511–512. Fogtm. (Algreen-Ussing) VII. 12, 1. H., S. 253.

Cancelliet har bragt i Erfaring, at det, uanseet Bestemmelserne i Plak. af 23. Novbr. f. A. § 8, i hvis Fölge Ingen, paa en blot Notification om en ham forundt Bevilling, maa kunne afbenytte samme ved Domstolene, eller Noget af en Embedsmand derefter foranstaltes, forinden Bevillingen er bleven expederet, samt derhos fremlægges eller forevises, hvilket og allerede ved Cancellie-Plakat af 27. Decbr. 1803 § 3 og For. af 30. April 1824 § 3, Nr. 3, i Henseende til de deri nævnte Tilfælde er foreskrevet, ikke er sjeldent, at

herigjennem udfærdigede Bevillinger benyttes forinden de af Vedkommende ere blevne indlöste. Man skulde med Hensyn hertil tjenstl. anmode (Tit.) om, behageligen at ville indskjærpe Vedkommende, at herefter Ingen, som er forundt nogen Bevilling, hvorfor Indlösnings-Gebyr erlægges, afbenytter samme, forinden Bevillingen er bleven indlöst. — Det kgl. Danske Cancellie den 1. Julii 1828. 1828. 1. Juli.

Rentekammer-Skrivelse til Stiftamtmanden i Island, ang. **Anskaffelse af chirurgiske Instrumenter til Lægen paa Vestmannöerne.** Khavn den 1. Juli 1828. — Rentek. Isl. Copieb. 7, Nr. 210. 1. Juli.

Til Brug ved det paa Vestmannö oprettede Distrikts-Chirurgikat har Kammeret, paa forventet allern. Approbation, ladet for kgl. Regning anskaffe og til Krigsraad og Distriktschirurg Lund overlevere de paa vedlagte Nota specificerede chirurgiske Instrumenter, hvilket vi ikke skulde undlade herved tjenstligen at meddele Hr. Stiftamtm. Underretning om, ved derhos tillige at anmode Dem om, behageligen at ville for disse Instrumenter modtage Krigsraad Lunds Qvittering in duplo, med Forpligtelse, at han altid selv paa egen Bekostning holder dem i forsvarlig Stand, samt at han ved sin aarlige Medicinal-Beretning afgiver en Fortegnelse over Instrumentsamlingen og Forklaring om dens Tilstand. — Af Qvitteringerne og den ovenfor nævnte Forpligtelse udbedes den ene hertil indsendt, ligesom det ogsaa forventes paaagtet, at Krigsraad Lund ved Fratrædelse afleverer Instrumenterne i behörig Stand. — Rentekammeret den 1. Juli 1828[1].

---

[1]) Fortegnelse over de til Brug for Distrikts-Chirurgikatet paa Vestmannö for kongelig Regning anskaffede og Krigs-

1828. 2. August. **Cancellie-Skrivelse** til Justitiarius i Landsoverretten i Island, Conferentsraad Magnus Stephensen,

---

raad og Distriktschirurg Lund overleverede chirurgiske Instrumenter.

A) en med sort Skind overtrukken Egetræes Kiste med tre Skuffer, Laas og Nögle, som indeholder:

1 Hovedsaug med tvende Blade.
1 Dissections-Bestik.
1 Tin-Halsspröite med 2 Rör, i Foderal.
9 Heftnaale i dito.
1 Troisquart med Sölv-Canüle, i dito.
1 Mands-Catheter af Sölv.
1 Sonde Creux af Sölv.
1 Cetacie-Naal.
1 dobbelt Staalsonde.
2 Bistourier, een lige og een convex.
2 Saxe.
1 Polyptang.
1 Pelican med 3 Kroge.
1 krum Tandtang.
1 Geistfuss.
1 Fiskebeens-Nedstöder med Svamp paa.
1 Amputations-Saug med tvende Blade.
2 Amputations-Knive.
1 Separator.
2 Arterie-Jern.
1 Abbeidser.
1 Rabensnabel.
1 Skraubenzier.
1 Petit-Metals Tornequet.

---

1 complet Trepanations-Bestik med 3 Cylinder-Croner.
1 complet Flaschenzug.
1 Lavements-Sprŏite af Tin med tvende Rör.

B) 1 Accoucheur-Tang.

C) 1 Fruentimmer-Catheter af Sölv.

For disse Instrumenter har Distriktschirurg, Krigsraad Lund givet Modtagelses-Beviis den 21. Januar 1829, hvilket er indsendt til Stiftamtmanden og af denne til Rentekammeret den 10. Febr. 1829. Isl. Journ. 16, Nr. 63.

ang. **de for Island gjeldende Love i Blodskams-Sager.** Khavn den 2. August 1828. — Publiceret ved Landsoverretten i Island den 24. Novbr. 1828. — Canc. 3. Depart. Brevb. 1828, Nr. 1937. Fogtm. (Algreen-Ussing) VII. 12, 1. H., S. 291–294. — Islandsk: i den af den islandske Landsoverret ifölge Canc. Skriv. 2. August 1800 udgivne Samling af Forordninger m. v. ang. Island, S. 251—256 (med Anmærkninger). 1828. 2. August.

Hr. Cfraad har i behagelig Skrivelse af 9. Marts sidstl. andraget, at der paa Island saavel iblandt Dommerne, som Övrighederne, hersker stor Uvished, om Storedommen eller For. af 23. Mai 1800 skal ansees at være gjeldende i Henseende til Leiermaalssager i forbudne Led, og in specie Blodskams-Sager, i hvilken Anledning De har anholdt om, at der maatte udvirkes en nærmere Bestemmelse for, om ikke Storedommens Bud angaaende forbudne Led og den deri bestemte Straf for Blodskam bör ansees at være sat ud af Kraft ved For. af 23. Mai 1800, 1. Cap. § 1, og dette Lovbud i Eet og Alt ansees gjeldende i Island, samt om Strafbarheden af ulovligt Svogerskab i de Tilfælde, i hvilke til Ægteskabs-Forbindelser kræves kongelig Bevilling, saasom med to endnu levende Brödre eller Söstre.

Efter at Cancelliet over denne Sag har indhentet Betænkning fra Justitiarius og övrige Tilforordnede i Höiesteret, skulde man herved tjenstl. melde Fölgende:

Hvad for det Förste det almindelige Spörgsmaal angaaer, om Storedommen eller For. af 23. Mai 1800 skal ansees at gjelde paa Island i de omhandlede Sager, da viser ikke blot den af Hr. Cfraaden selv anförte Omstændighed, at nysnævnte For. samme Aar den udkom er blevet publiceret i Island, men i Særdeleshed Bestemmelsen i den 3. § Nr. 4 i For. af 30. April 1824, som ifölge den ved Reskr. af 7. Decembr. f. A. kundgjorte kgl. Resolution af 28. Novbr. næstforhen er bleven indfört i Island, at For. af 23. Mai 1800 der maa afgive Regelen for, i hvilke Grader Ægteskab er forbudt

1828. imellem Beslægtede eller Besvogrede. I Henseende til
2. August. Straffen for Blodskam, har For. af 23. Mai 1800 kun nævnt, at denne Forbrydelse drager Livsstraf efter sig, men indeholder ingen Bestemmelse om Aflivelsesmaaden; og hvad i Særdeleshed Boeslodsstraffen angaaer, som ved Storedommen var fastsat for Blodskam, da er den ophævet ved For. af 24. Septbr. 1824, som ifölge fornævnte allerh. Resolution af 28. Novbr. f. A. bliver at anvende i Island.

I Betragtning af alt det saaledes Anförte, og da H. Majt. Kongen, som bekjendt, ikke pleier at tilstede, at Livsstraffen for denne Forbrydelse sættes i Execution, har Höiesteret anseet det ufornödent, at Storedommen i den omhandlede Henseende ved et Lovbud erklæres for ophævet.

Forsaavidt Hr. Cfraad dernæst har andraget paa, at en Lovbestemmelse maatte blive givet angaaende Strafbarheden af ulovligt Svogerskab i de Tilfælde, hvor der til Ægteskabs-Forbindelser kræves kongelig Bevilling, som med to endnu levende Brödre eller Söstre, da formener Höiesteret, at den i saa Henseende berörte Tvivl maa bortfalde, naar der hensees til, at For. af 23 Mai 1800, efter det Nysanförte, er gjeldende i Island; thi ifölge bemeldte Forordning, sammenholdt med L. 3—16—9 § 5 (N. L. 3—18—9 § 5) og For. af 14. Decbr. 1775, maa det ulovlige Svogerskab ansees som Hindring for Ægteskab i alle de Tilfælde, hvori lovligt Svogerskab har saadan Virkning. Da nu For. af 14. Decbr. 1775 erklærer Ægteskab med afdöde Kones Fuld- eller Halv-Söster for dispensabelt, og For. af 23. Mai 1800 har hævet de Forbud, som ved For. af 14. Decbr. 1775 vare nævnte som dispensable, saa blev ved For. af 23. Mai 1800 Ægteskab med Kones Söster ligefrem tilladt, og det ulovlige Svogerskab i samme Grad kan altsaa ikke antages at medföre Strafskyld. Med Broders Enke kan derimod Ægteskab ikke indgaaes uden Dispensation, og at dette ogsaa maa anvendes i Henseende til Ægte-

skab med det Fruentimmer, som Ens endnu levende Broder har besvangret udenfor Ægteskab, fölger af hvad foran er bemærket om Virkningen af det ulovlige Svogerskab. At imidlertid den almindelige Straffebestemmelse for Blodskam ikke kan komme til Anvendelse, naar saadanne Ægteskaber, imod Lovgivningens Forskrift, indgaaes uden Bevilling, fölger af, at For. af 23. Mai 1800 Cap. 1 § 1 udtrykkeligen har fastsat, i hvilke Tilfælde Lovens 6—13—14 bliver anvendelig; og i Overeensstemmelse hermed er ogsaa ved Höiesteretsdom af 17. August 1802 bemeldte Artikel fundet uanvendelig for Leiermaal, begaaet med to Brödre. — Det kgl. Danske Cancellie den 2. August 1828.

1828.
2. August.

Directionen for Universitetet og de lærde Skolers Skrivelse til Biskoppen over Island, ang. **Underviisningen i Religion i Skolen.** Khavn den 23. August 1828. — Univ. Dir. Copieb. 1828, Nr. 777.

23. August.

Da Directionen af Deres Höiærv.* Skrivelse af 21. Juni d. A., med Bilag, har erfaret, at Aarsagen til, at nogle Disciple af Bessestad Skole i forrige Aar ved Examen have været fritagne for at aflægge Pröve i Religion [1], har været den, at de deri have savnet Underviisning, skulde man, med Hensyn til dette Lærefags fortrinlige Vigtighed, tjenstl. have D. Höiærv. anmodet om, behageligen at foranstalte og paasee, at saadan Forandring skeer i den ved Bessestæd Skole fulgte Plan for Underviisningen, at alle Disciple under deres Skole-

[1]) i Anledning af, at Charakteertabellen over den i Mai 1827 i Bessastad Skole afholdte Examen viste, at 4 af Disciplene vare, ifölge Stiftets Tilladelse, dispenserede fra Examen i Religion, og havde i dets Sted angivet nogle Böger af Cæsars Bellum Gallicum, forespurgte Directionen i Skriv. til Biskoppen 17. Novembr. 1827 (Copieb. 1827, Nr. 1843) om Grunden hertil.

1828. gang nyde stadig Underviisning i Religion. — Den kgl.
23. August. Direction for Universitetet og de lærde Skoler den 23. August 1828.

27. August. **Kongelig Resolution** ang. **Antagelse af en Elev fra Island til Veterinairskolen i Kjöbenhavn.** Frederiksberg 27. August 1828. — I Rentekammerets Forestilling 19. August gives en kort Beretning om Dyrlæge Heigaards Reise til Island i Sommeren 1827. I Vinteren 1827-1828 havde Faaresygdommen ikke yttret sig i Öefjorden, Dyrlægen kunde derfor ikke afgjöre, om denne Epidemie hidrörte fra climatiske Aarsager, eller fra slet og fordærvet Foder, eller endeligen fra Faarenes Behandlingsmaade. Stiftamtm. Hoppe önskede ikke, at Dyrlægen skulde reise til Sönderlandet, men han troede, at det vilde have særdeles gavnlige Fölger, om en indfödt Islænder blev i et Par Aar tilstaaet en Understöttelse for i den Tid at opholde sig ved Veterinairskolen i Kjöbenhavn, hvor han tillige kunde lære Noget af Kleinsmed-, Gjörtler-, Bössemager- og Dreier-Professionerne, m. m. — Rentekammeret finder dette Forslag hensigtsmæssigt, og anslaaer Bekostningerne derved til 50 Rbd. eengang for alle til de fornödne Böger og Instrumenter, samt 100 Rbd. aarlig i 3½ Aar for Underviisning, Logis, Lys og Ildebrand, og de fornödne Penge til Kost, hvilke Udgifter Kammeret saaledes foreslaaer at bevilge af Jordebogskassen. — Rentek. Relat. og Resol. Prot. 1828 B, Nr. 290. Fogtm. (Algreen-Ussing) VII. 12, 1. H., S. 318-319.

Vi bifalde allern., at en indfödt Islænder maa nedsendes til Oplærelse ved Veterinairskolen i Vor kgl. Residentsstad Kjöbenhavn, og at de til hans Nedreise, Oplærelse og Tilbagereise fornödne Udgifter udredes af den islandske Jordebogskasse, mod at han derefter bliver forpligtet til at nedsætte sig paa Island, samt der mod passende Diæter at foretage de Reiser, som i fornödent Fald af det Offentlige maatte blive ham paalagte. Frederiksberg den 27. August 1828 [1].

---

[1]) Rentek. Skriv. til Stiftamtmanden over Island, dat. 13. Septbr. 1828, hvorved denne Resolution meddeles ham,

Kongelig Resolution ang. **Regulativ for et saakaldet Nödhjælps-Anlæg i Hrunamanna Rep.** Frederiksberg den 27. August 1828. — I Rentekammerets Forestilling 19. August berettes, at Præsten til Hruna Jon Steingrimsson, de tvende Repstyrere i Hrunamanna Rep, Magnus Andresson af Berghyl og Jon Einarsson af Kopsvatn, samt Student Grimur Jonsson af Skipholt, havde forenet sig i sidstafvigte Efteraar om at stifte et Oplag eller Magazin af Födevarer til Hjælp i indtræffende Dyrtid for Indbyggerne i fornævnte Hrunamanna Rep i Sönder-Amtet. De havde deels selv skjænket, deels samlet saameget, at Stiftelsen nu eiede 600 Alen efter Landets gamle Beregningsmaade, og havde nu faaet Sysselmanden til at forfatte et Regulativ, hvoraf de havde indsendt en Afskrift og ansögt om sammes Stadfæstelse. — Stiftamtmand Hoppe anbefaler dette Foretagende, som det förste Skridt til at fremme Distrikts-Magaziners Anlæg i Island. Han finder vel, at det maatte forekomme besynderligt, at Stifterne vare fritagne for Regnskabs Aflæggelse, men da deels disse Mænd maatte antagês at være fuldkommen paalidelige, deels en slig Bestemmelse kunde opmuntre Andre til Efterligning, troede han, at ogsaa dette burde gaaes ind paa. Heri vare ogsaa Cancelliet og Rentekammeret enige. — Rentekammerets Relat og Resol. Protok. 1828 B, Nr. 291. 1828. 27. August.

Indbemeldte af Sysselmand Sveinbjörnsen forfattede Regulativ for det af Præsten John Steingrimsen og Repstyrerne Magnus Andresen af Berghyl og John Einarsen af Kopsvatn, samt Student Grim Johnsen af Skipholt oprettede saakaldte Nödhjælps-Anlæg for Hrunamanna Rep i Sönder-Amtet i Island, ville Vi allern. have stadfæstet, dog saaledes, at de Tillæg til Regulativet, som i Overeensstemmelse med sammes § 11 muligt af Stifterne sildigere tilföies, blive nærmere at approbere af Stiftamtmanden i Island, til hvem ogsaa de nuværende og efterkommende Bestyrere af Nödhjælps-Anlæget have aarligen at indgive Beretning om dets Status og Frem-

---

og han anmodes om at vælge et passende Subjekt til at afgaae til Veterinairskolen, samt derom at anmelde det Fornödne for Kammeret. Rentek. Isl. Copieb. 7, Nr. 264.

1828. 27. August. gang m. v. Og bliver iövrigt at tilkjendegive fornævnte Stiftere Vor allerhöieste Tilfredshed med bemeldte deres Foretagende. — Frederiksberg den 27. August 1828[1].

[Bilag].

Regulativ[2] for det inden Hrunamanna-Rep af Sira Jón Steingrímsson[3], Repstyrerne Magnús Andrèsson og

[1]) communiceret Stiftamtmanden i Island, P. F. v. Hoppe, ved Rentek. Skriv. 13. Septembr. 1828 til Efterretning og Iagttagelse, samt til videre fornöden Bekjendtgjörelse for Vedkommende. Rentek. Isl. Copieb. 7, Nr. 265.

[2]) Regulativet og de samme ledsagende tre Gavebreve ere her trykte efter en af daværende Sysselmand i Arnæs Syssel Thord Sveinbjörnsson forfattet Oversættelse, skreven med hans egen Haand, da Udgiverne ikke have kunnet komme i Besiddelse af nogen Afskrift af Originalerne.

[3]) De Gavebreve, hvorved de her nævnte Personer have grundet Stiftelsen, lyde i Oversættelse saaledes:

I. Længe har jeg næret det Önske, at kunne blive Ophavsmand til et eller andet Foretagende, som kunde nytte dette Rep, hvor Guddommens milde Forsyn har i afvigte mere end 18 Aar forundt mig at nyde mangfoldig Velsignelse og fornöieligt Liv. Min höitelskede, salige Ægtehustru Gudrid Sigurdardatters Exempel har ikke lidet hertil opmuntret mig, da hun skjenkede til det Rep, hvor hendes förste Ægtemand, sal. Landphysikus John Svendsen, var bosat og begraven, en betydelig Pengegave, istedetfor at sætte ham et Gravmæle eller andet saadant Erindringstegn, som gjör liden anden Nytte, end fornöie Betragterens Öine. — Dette hendes Menneskekjærligheds Exempel vil jeg nu fölge, ved at give til hendes Erindring Hrunamanna Rep 120 Pd. Smör, 40 Pd. Rug og 40 Pd. Fisk, som jeg bestemmer skal være et lille Grundlag til Födevarers Magazin for Reppets Bönder, som i paakommende Tilfælde behövede at söge Laan, og dog enten selv ere vederhæftige, eller kan forskaffe sig suffisant Cautionist. — Jeg nærer det Haab, at dette mit velmeente Foretagende ikke alene nyder udeelt Bifald af alle Reppets Bönder, men tillige erholder klækkeligt Tilskud og For-

merelse ved frivillige Gaver, efter Enhvers Ædelmodighed og Formue. — Hruna den 20. Oktobr. 1827.

Jon Steingrimsson.

II. Herved gjöre vi Undertegnede vitterligt, at til vore i sidstafvigte Aar hensovede salige Fædre, Andres Narvesens og Einar Johnsens Erindring give vi idag 80 Pd. Smör, 80 Pd. Rug og 80 Pd. Fisk til det Födevarers-Magazin, som vi, tilligemed S. T. Præst Sira Jon Steingrimsson, have foresat os at oprette i Hrunamanna Rep, og hvortil han har lagt Grundlaget. Denne vores Gave skal være vedvarende Erindringstegn efter vore höiligen savnede Fædre, som med Raad, Daad og Duelighed gavnede dette Rep i 30 Aar. Den skal tillige være Beviis paa den Kjærlighed og Taknemmelighed, som vi bestandigen offre deres Minde, for den virksomme Omhu, de bestandigen til deres Dödsdag bare for vores sande Lykke, og for de betydelige Midler, som de efterlod os, og hvorved de, saavidt det stod i deres Magt, lagde Grundvolden til vores timelige Velgaaende. — Denne vores ovennævnte Gave vide vi ikke bedre at anvende, end ved at bestemme, at den skal blive vores kjære Föderep til et Redningsmiddel i paakommende Dyrtid. — Hrunamanna-Rep den 23. Oktobr. 1827.

Magnus Andresson. Jon Einarsson.

III. Jeg har i næsten 50 Aar, fremfor mange Andre, i denne min Föderep, Hrunamanna-Reppen, nydt mangfoldig Guds Velsignelse og et fornöieligt Liv, först efter mine gode Forældres, sal. Jon Jonsens og Valdís Olafsdatters Foranstaltning, og siden, efter deres dödelige Afgang, med min inderlig savnede og varmt elskede Ægte-Hustru, sal. Thorbjörg Magnusdatter, som med virksom Duelighed, Agtpaagivenhed og Iver sögte at foröge min Velstand. I disse mine elskede hensovede Venners Erindring giver jeg da idag 40 Pd. Smör, 40 Pd. Rug og 120 Pd. Fisk til det Födevarers-Magazin, som i dette Rep af os Vedkommende bliver stiftet. Denne Gave skal da være Beviis paa den Kjærlighed, Agtelse og Taknemmelighed, som jeg uafladeligen nærer for disse mine elskede hen-

1828. 27. August. 1) Denne Stiftelse skal benævnes: Hrunamanna-Reps Nödhjælps-Anlæg. — 2) Stiftelsens förste Öiemed er: at samle og altid have i Beredskab i det mindste saa meget Forraad af de Födevarer, som ere Bonden de nödvendigste, nemlig Smör, Fisk og Korn, som Stiftelsens Tilsynsmænd ansee tilstrækkeligt til, for en heel Vinter, at fremföde 10 af Reppens fattigste Bönder med deres Familie i trængende Dyrtid. Hvad Anlægget kan blive större, er önskeligt og antages med Taknemmelighed. — 3) Stiftelsens Indtægter ere for det Förste alene de frivillige Gaver, som en eller anden ædelmodig og formuende Indbygger af Hrunamanna-Rep vilde offre til denne nyttige Stiftelses Fuldkommenhed, hvortil han kunde anlediges: a) ved et eller andet mærkværdigt og glædeligt Tilfælde i hans Liv, som f. Ex. Giftermaal, förste Barns Födsel, Restitution af farlig Sygdom, og saa fremdeles; — b) kunde Een eller Anden, som elsker Slægtninge og Pligt, ved Gave til Stiftelsen ville opretholde sine hensovede Venners Erindring; — c) maatte og dertil lægges det, som en Vederpart ved de offentlige Forligs-Pröver frivilligen vilde dertil give. Alt det, som har nogen Værdie, maa til Stiftelsen gives for det Förste. — 4) Stiftelsen staaer under dens ovennævnte Stifteres nærmeste Opsyn, saalænge disse leve eller opholde sig inden Hrunamanna-Rep, og ville tage Deel i Bestyrelsen. Men naar de enten ved Döden afgaae eller bortflytte, overtager Præsten til Hruna og bemeldte Reps Repstyrere Nödhjælps-Anlæggets nærmeste Opsyn og Anvendelse, under Sysselmandens Tilsyn og Deeltagelse. — 5) Nödhjælps-Anlæggets Bestyrere paaligger: a) at forskaffe Nödhjælps-Anlæggets Föde-

---

sovede Venners Erindring. Jeg önsker og haaber, at dette mit velmeente Öiemed bliver, baade for den nærværende og efterkommende Tid, til den störst mulige Nytte for ovennævnte Reps Indbyggere. — Skipholti den 24. Oktbr. 1827.

Grimur Jonsson.

varer bekvemt Locale paa sikkert Sted; — b) at forskaffe stærke og vandtætte Kasser for Smörret, og paasee, at det saaledes behandles, at det saa længe muligt kan gjemmes; — c) at staae for Ombytningen af de Midler, som Stiftelsen maatte blive Eier af, for de Fødevarer, som för nævnes, samt at foranstalte de Födevarer, som formedelst Alder staae Fare for at bedærves, ombyttede for andre nye af samme Sort; — d) at forestaae Udlaanet til Reppens Bönder af Nödhjælpens Födevarer, og bestemme, hvilke dertil ere værdige efter Omstændighederne; — e) at indkræve Nödhjælps - Anlæggets udestaaende Laan og modtage samme, samt hvad Andet til Stiftelsen bliver enten givet eller betalt; — f) at forskaffe en af Sysselmanden authoriseret Protokol eller Bog, hvori skal af dem indföres Stiftelsens Ind- og Udgjæld, med Dag og Datum, naar Noget modtages eller afleveres, af hvem og til hvem; — g) aarligen den 20. Oktober at aflægge til Sysselmanden tydelig og med Beviser documenteret Regning for Stiftelsens Ind- og Udgjæld det afvigte Aar. Dog fritages Stifterne fra denne Pligt, saalænge de have Opsyn med Nödhjælps - Anlægget. — 6) Nödhjælps - Anlæggets Tilsynsmænd bör, i indtræffende haarde Aaringer, deraf udlaane Reppets Bönder det som Enhver mest behöver, og saa meget, som for ham med störste Sparsommelighed og i Betragtning af hans andre Omstændigheder kan forslaae til Livets Vedligeholdelse. Purfattige Bönder have hertil Fortrinsret. De dovne og om egne Sager skjödeslöse bör mere sparsomt end Andre tildeles Hjælp. De Formuende kan ogsaa erholde Laan, saafremt Stiftelsens Midler tilstrække, eller med dem ombyttes en Sort Födevarer for en anden, som Anden maatte trænge til. Ingen udenreps Bonde maa erholde Laan, undtagen i gode Aaringer. — 7) Det, som af Nödhjælps-Stiftelsen er udlaant til En, bör han i samme Sort igjen at have betalt inden Midtsommer næstefter,

1828.
27. August.

1828. med mindre Tilsynsmændene ansee en anden Sort for
27. August. Stiftelsen mere tjenlig, da det er Skyldneren tilladt at betale i denne. For hver laante 20 Fiske betale de Formuende 22 Fiske tilbage, men de Fattigere 21 Fiske. — 8) Det Laan af Nödhjælps-Stiftelsen, som maatte indestaae i et Stervbo, bör have samme Fortrinsret til Betaling, som Umyndiges og Fattiges Midler. — 9) Nödhjælps-Stiftelsens Opsynsmænd maae dele Forretningerne mellem sig, dersom de vil, saaledes at Een modtager Indgjælden og afleverer det, som skal udsvares, og indförer begge Dele i Protokollen, som för er meldt. Een staaer for Regnskabets Aflæggelse, den Tredie for Indfordring af det Laanede, men Alle bör de lige staae til Ansvar for det ved forefaldende Afleveringer Manglende. Det ansees tjenligst, at det paa Korn- og Smör-Kasserne brændes eller mærkes, hvormeget de holde. Fisken modtages, gjemmes og udleveres efter Tal og Vægt. — 10) Nödhjælps-Stiftelsens og Fattigkassens Forskjel er, at Nödhjælps-Födemidlerne anvendes fornemmelig til Böndernes Livs Vedligeholdelse i indtræffende Dyrtid. Fattigkassen derimod til at forsörge Fattiglemmer, som ofte uventet komme paa Reppets Underholdning. Det kunde og muligen indtræffe, hvis Fattigkassen formeredes og gjordes frugtbringende, at Böndernes Extraudsvar til Fattiglemmers Underholdning engang i Tiden kunde nedsættes. — 11) Dette Regulativ indskrives i Stiftelsens Protokol, Efterkommerne til Efterretning, men Nödhjælps-Anlæggets Stiftere have Ret til, med Sysselmandens Samtykke, at gjöre det Tillæg hertil siden, som de finde for tjenligt, hvilket da bör tegnes bagved Regulativet, med Stifternes Navne under. — Arness Syssels Contoir den 6. Novbr. 1827.

Th. Sveinbjörnsson.

2. Septbr. **Cancellie-Plakat** for Danmark, ang. **Afdragsrettens Ophævelse mellem Danmark og Schweitz.**

Khavn den 2. Septembr. 1828. — Publiceret ved Landsoverretten i Island den 24. Novbr. 1828, samt i Synodalforsamlingen i Reykjavík i Juli 1828, og udvidet til Island som ligefrem gjeldende ved Canc. Skriv. 23. Mai 1829 (Stiftamts-Skriv. 28. Septbr. 1829, publiceret ved Landsoverretten den 12. Oktobr. s. A.). — Canc. 2. Departem. Registrant XXIX, 167 (1828, Nr. 582*). Original-Aftryk hos Schultz. Colleg. Tid. for 1828, S. 665—667. Qvart-Forr. for 1828, S. 117—118; Schou XIX, 575—576. — Islandsk: „Cancelli-Plakat fyri Danmörku", i den af den islandske Landsoverret ifölge Canc. Skriv. 2. August 1800 udgivne Samling af Forordninger m. v., S. 266—267. Ved en Feiltagelse anföres der (S. 262), at denne Plakat skulde være udvidet til Island af Cancelliet den 28. Septbr. 1829, hvilket er Datum af Stiftamtmandens Communication af Canc. Skriv. 23. Mai s. A. 1828. 2. Septbr.

Plakat for Danmark, angaaende Afdragsrettens Ophævelse imellem Danmark og den Schweitzerske Forbunds-Stats 22 Cantoner.

Efterat der er afsluttet Convention betræffende en gjensidig Ophævelse af Afdragsretten imellem de kgl. danske Lande og den schweitzerske Forbunds-Stats 22 Cantoner, blive de Bestemmelser, som indeholdes i denne Convention, herved bekjendtgjorte til Efterretning og behörig Iagttagelse, forsaavidt Kongeriget Danmark angaaer.

1) Ved ingensomhelst Formues Udförsel fra Kongeriget Danmark, Hertugdömmene Slesvig, Holsten og Lauenborg til den schweitzerske Forbunds-Stats 22 Cantoner, eller fra den schweitzerske Forbunds-Stats 22 Cantoner til Kongeriget Danmark, Hertugdömmene Slesvig, Holsten og Lauenborg, skal noget Afdrag (gabella hereditaria) eller Udvandrings-Afgift (census emigrationis) erlægges, hvad enten saadan Udförsel skeer formedelst tilladelig Udvandring, eller formedelst Arv, Legat, Medgift, Gave, Kjöb, Mageskifte, eller paa anden Maade. — 2) Denne Frihed skal strække sig saavel til det Afdrag og den Udvandrings-Afgift, der ellers vilde indflyde i de landsherrelige Kasser, som og til det Afdrag og den Udvandrings-Afgift, som ellers maatte tilflyde

1828. Stæder, Distrikter, Kæmnerier, Stifter, Klostere, Kirker,
2. Septbr. Patrimonial-Jurisdictioner, Corporationer, Godsbesiddere, eller hvilkensomhelst anden Privatberettiget. — 3) Dog skulle de Afgifter, som ere indförte eller maatte blive indförte enten i den ene eller den anden af de contraherende Stater i Anledning af Kjöb, Mageskifte, Arv, Legater eller Gaver, og hvilke ogsaa blive at erlægge af de i Landet forblivende Undersaatter uden Hensyn paa Formues Udförsel, ikke herved være ophævede. — 4) Samtlige forestaaende Bestemmelser skulle strække sig saavel til alle ved den gjensidige Udvexling af de herover udfærdigede Declarationer (hvilken har fundet Sted den 12. Januarii d. A.) allerede opstaaede, som til alle fremtidige Tilfælde. — Det kgl. Danske Cancellie den 2. Septembr. 1828.

17. Septbr. **Kongelig Resolution** ang. **Tilladelse til Udförsel af Heste og Hornqvæg fra Island til Orknöerne.** Frederiksberg den 17. Septbr. 1828. — I Rentekammerets Forestilling 9. Septbr. bemærkes, at Directionen for den grönlandske og færöeske Handel havde tilmeldt Kammeret, at den danske Consul i Leith, P. Borthwick, hvem Directionen skylder nogen Forbindtlighed, baade fordi han i endeel Aar har besörget dens Breve til Handels-Inspecteuren i Nord-Grönland afsendte med de fra England udgaaende Hvalfanger-Skibe, hvorved Befordringen vinder meget i Hurtighed, og fordi han tillige ofte har baaret Omsorg for ved samme Leilighed at forsyne Landet med ny Vaccine for at forebygge Smitte af de naturlige Kopper blandt de Indfödte — har, paa Begjæring af en John Robertson i Strömness paa de Orcadiske Öer, forlangt nærmere Oplysning om, hvorvidt han, uden dertil erholdt speciel Tilladelse, turde udföre fra Island og Færöerne et Antal af 70 til 80 Heste og 4 til 5 Stkr. Hornqvæg, samt om det var tilladt der igjen at indföre Varer fra Skotland. — Kammeret bemærker, med Hensyn til den ved For. 11. Septbr. 1816 § 3 bestemte Afgift af Handelsskibe, som gaae til Island, at da Ansögeren ikke agtede at foretage nogen Handels-Speculation, men hans Hensigt blot var, som Consulen havde oplyst, at forsöge paany at udbrede den mindre, men for de ringere Jordbrugere paa de orkadiske Öer bedre skikkede

Hesterace, der nu næsten ganske er fortrængt ved Indförsel af store Heste fra England og Skotland, har Directionen med Hensyn hertil henstillet, om ikke Ansögeren, naar han indskrænkede sig til i Island blot at afhente og udföre det opgivne Antal Kreaturer, mod contant Betaling kunde tilstaaes det dertil fornödne Beseilingspas, uden derfor at erlægge den ellers bestemte Afgift, eller om der ikke, hvis han agtede med Varer at dække Indkjöbet, kunde forundes ham en efter Omstændighederne passende Moderation i Afgiften. — Denne Moderation bifalder Kammeret, og foreslaaer en 10 Rds. Afgift pr. Læst. — Rentek. Relat. og Resol. Prot. 1828 C, Nr. 321. 1828. 17. Septbr.

Vi tillade allern. John Robertson af Strömnæs paa de orkadiske Öer dertil at udföre fra Færöerne og Island et Antal af i det höieste ialt 80 Heste og 4 à 5 Stkr. Hornqvæg saaledes, at de, forsaavidt de indkjöbes paa Færöerne, betales contant, og at der, forsaavidt Indkjöbet maatte skee i Island paa samme Maade, ikke bliver af ham at erlægge den ved Vor Forordning af 11. Septembr. 1816 bestemte Afgift for Meddelelsen af det dertil fornödne Beseilingspas, hvorimod han, saafremt han agter at dække sit Indkjöb paa sidstnævnte Sted ved dertil at oversende Varer, har at erlægge 10 Rbd. rede Sölv pr. Commercelæst af Skibets Drægtighed, istedetfor den ovenmeldte ellers for fremmede Skibe befalede Afgift. — Frederiksberg den 17. Septembr. 1828.

Cancellie-Plakat ang. **Qvartals-Cours.** Khavn den 20. Septbr. 1828. — Publiceret ved Landsoverretten i Island den 24. Novembr. 1828, samt i Synodalforsamlingen i Reykjavík 1829, og skulde gjelde for Island i Halvaaret fra 1. Januar til 30. Juni 1829 (Plak. 11. Mai 1819); jevnf. Sunnanpóst. 1835, S. 43 Anmærkn. — Canc. 2. Depart. Registr. XXIX, 181b (1828, Nr. 641). Original-Aftryk hos Schultz. Coll. Tid. for 1828, S. 737—738. Qvart-Forr. for 1828, S. 127; Schou XIX, 581. 20. Septbr.

Plakat, angaaende Qvartals-Coursen for Oktober, November og December Maaneder 1828.

1828. 20. Septbr. Af den i Overeensstemmelse med det kongelige aabne Brev af 6. April 1818 til Qvartalscoursens Bestemmelse anordnede bestandige Committee er den Cours, hvorefter Rigsbanksedler i Oktbr., Novbr. og Decbr. Maaneder 1828 skulle modtages i alle de Sölvbetalinger, der, efter allerhöistbemeldte aabne Brev, kunne afgjöres med Rigsbanksedler, bestemt til 212½ imod 100 Species eller 200 Rbdlr. Sölv, saa at 1 Rbdlr. Sölv i alle foranförte Tilfælde kan betales med 1 Rbdlr. 6 Sk. i Rigsbanksedler og Tegn.

Hvilket herved kundgjöres til alle Vedkommendes Efterretning. Det kongelige Danske Cancellie den 20. Septembr. 1828.

20. Septbr. **Rentekammer - Skrivelse** til Amtmanden over Islands Nord- og Öster-Amt, ang. **Synsforretning over Grenivík paa Grimsö** og **Betalingen for samme.** Khavn den 20. Septembr. 1828. — Rentck. Isl. Copieb. 7, Nr. 288.

I Anledning af, at Leilændingen paa Gaarden Ytri-Grenivík paa Grimsö under Mödrevalle Klosters Gods, Repstyrer Jon Jonsson, har erklæret at ville fraflytte Gaarden, saafremt dens Landskyld ikke blev nedsat, paa Grund af den Gaarden tilföiede Skade ved Nedstyrtning af en Deel af det dertil hörende Fuglebjerg, har Hr. Amtm. ladet afholde en Synsforretning over bemeldte Gaarden tilföiede Skade, hvorved Affældningen er ansat til 20 Alen aarlig, og ved under 22. Novbr. f. A. at tilstille Kammeret fornævnte Forretning, har De derhos andraget paa, at De, omendskjöndt Nedsættelsen efter Deres Formening ikke burde være större end 8 à 12 Alen aarlig, dog maatte blive bemyndiget til at bevilge et större Afslag i Landskylden, saafremt Gaarden ellers ikke fordeelagtigen kan blive bortbygslet.

I tjenstl. Gjensvar herpaa skulde vi ikke undlade at melde, at Kammeret maa overlade til Hr. Amtm. at

foranstalte ovennævnte Gaard bortbygslet med et saadant Afslag i Afgiften, som De efter Omstændighederne finder nödvendigt og passende, ligesom vi ogsaa derhos maae anmode Dem om at tillægge Administrator Ordre til at före den Nedsættelse, som bevilges Leilændingen, til Afgang i vedkommende Regnskaber, om hvilken Foranstaltning vi iövrigt forvente os af Hr. Amtm. meddeelt nærmere Underretning. 1828. 20. Septbr.

I Henseende til Kammerraad og Sysselmand Briems Andragende, om at tilstaaes 2 Rbd. Sölv for Synsforretningens Afhjemling, og at hver af de tvende Synsmænd ligeledes maatte blive tilstaaet 1 Rbd. 48 Sk. Sölv, tillader Kammeret paa forventet allern. Approbation, at disse 5 Rbd. Sölv for denne Gang afholdes af Mödrevalle Ombuds Indtægter, og saaledes passere til Udgift i Administrations-Regnskabet for indeværende Aar, imod at Hr. Amtmandens Ordre til Administrator, hvori denne Skrivelse paaberaabes, derhos fremlægges tilligemed Vedkommendes Qvitteringer; men skulde lignende Forretningers Afholdelse paa H. Majts Gods i Nord- og Öster-Amtet for Fremtiden blive nödvendig, da bör vedkommende Leilændinger, paa hvis Forlangende de afholdes, selv udrede de dermed forbundne Omkostninger, saaledes som Hr. Amtm. i fornævnte Deres Skrivelse har foreslaaet. — Rentekammeret den 20. September 1828.

Cancellie-Skrivelse til Amtmanden over Nord- og Öster-Amtet, ang. **Fremgangsmaaden mod dem, der ikke ville modtage Repstyrer-Bestillingen.** Khavn den 27. Septembr. 1828. — Canc. 3. Dep. Brevb. 1828, Nr. 2454. 27. Septbr.

Efter at Cancelliet havde modtaget Hr. Amtmands Erklæring af 7. Decbr. f. A. med Bilage, i Anledning af den hertil indkomne Ansögning fra Bonden Gudmund Olavsen af Vindhæli i Hunevands Syssel, om Eftergivelse

1828. af den daglige Mulkt, han ifölge Sysselthings Dom af
27. Septbr. 7. Oktbr. 1825 er ifalden, for ikke at have villet modtage Repstyrer-Bestillingen i Vindbæli Rep m. m., har man over denne Sag brevvexlet mod det kongl. Rentekammer.

Man skulde nu, ved at tilbagesende samtlige de med Sagen fulgte Bilage, til behagelig Efterretning og videre Foranstaltning tjenstl. melde, at det hele Belöb af de Supplikanten idömte daglige Mulkter kan nedsættes til 10 Rbd. Sölv, saaledes, at hvad hiint Belöb maatte overstige den anförte Sum, bör tilbagebetales Supplikanten af Reppens Fattigkasse, saafremt han nu erklærer sig villig til at tiltræde Bestillingen som Repstyrer; — hvorhos Collegiet, i Overeensstemmelse med hvad det kongel. Rentekammer derom har yttret, ikke kan tilbageholde den Bemærkning, at der fra Amtets Side burde have været draget Omsorg for, at det af den Paagjeldende udviste Forhold, hvortil, efter hvad Sagen oplyser, saavel hans unge Alder som Hensynet til hans oeconomiske Stilling, og i Særdeleshed Andres Tilskyndelser maae antages at have forledet ham, ei havde foranlediget hans og hans Families totale Ödelæggelse. — Det kgl. Danske Cancellie den 27. Septembr. 1828.

27. Septbr. **Cancellie-Circulaire** til samtlige Stiftamtmænd og Amtmænd, ang. **Bestemmelser om Formuens Deling ved Ægtefolks Separation.** Khavn den 27. Septembr. 1828. — Dette Circulaire er ogsaa sendt til Stiftamtmanden og Amtmændene i Island. — Canc. 3. Depart. Brevb. 1828, Nr. 2418*. Canc. 2. Depart. Brevb. 1828, Nr. 2551. Original-Aftryk som „Circulaire", 2 Blade i 4to. Colleg. Tid. for 1828, S. 746—747 (uden at nævne Island). Fogtm. (Algreen-Ussing) VII. 12, 1. H., S. 339.

Da det stundom er Tilfældet, at det i de Vilkaar, hvorunder Ægtefolk tilstedes at leve separerede i Hen-

seende til Bord og Seng, ei tydeligt bestemmes, om 1828.
det Formue-Fællesskab, som Ægteskab ordentligviis 27. Septbr.
medförer, derved, indtil Gjenforening maatte finde Sted, aldeles skal være ophævet, eller om de Bestemmelser, der træffes angaaende det fælleds Bo, blot skulle være forelöbige Regler for dettes Brug og Afbenyttelse under Separationen, og der, saavel naar der i sin Tid spörges om endelig Skilsmisse, som i Tilfælde af den Enes Död under Separationen, kunne, i Mangel af slig nöiagtig Bestemmelse, opstaae Tvivlsmaal, saa skulde Cancelliet tjenstl. anmode (Tit.) om, for Fremtiden, naar Separation i Henseende til Bord og Seng bevilges, at paasee, at der i foranförte Henseende træffes en tydelig Bestemmelse; hvorhos man ikke skulde undlade at tilföie, at man holder for, at det, for at undgaae Forviklinger, i Almindelighed vil være hensigtsmæssigst, ligesom det vel og i de fleste Tilfælde bedst vil stemme overeens med Parternes Villie, at Formue-Fællesskabet ved Separationen aldeles ophæves, hvilket dog naturligviis ei er til Hinder for, at det ved Ægtefolkenes Gjenforening uden videre paany træder i Kraft. — Det kgl. Danske Cancellie den 27. Septembr. 1828.

Cancellie-Circulaire til samtlige Stiftamtmænd 27. Septbr.
og Amtmænd, ang. **Indsendelse af Oplysninger vedkommende Forbrydere.** Khavn den 27. Septbr. 1828[1]. — Dette Circulaire er ogsaa afgaaet til Stiftamtmanden og Amtmændene i Island. — Canc. 3. Depart. Brevb. 1828, Nr. 2418[b]; 2. Dep. Brevb. 1828, Nr. 2550. Original-Aftryk som „Circulaire", 2 Blade i 4to. Coll. Tid. for 1828, S. 748 (uden at nævne Island). Fogtm. (Algreen-Ussing) VII. 12, 1. H., S. 339—340.

Da Cancelliet har bragt i Erfaring, at det undertiden indtræffer, at der ved Forbryderes Aflevering til

[1]) Canc. Circ. 31. Mai 1834.

1828. Straffeanstalterne ikke medfölge fuldstændige Oplysninger
27. Septbr. om de Paagjeldendes Födested, Hjemstavn og vita anteacta m. v., saa skulde man tjenstl. anmode (Tit.) om, behageligen at paalægge vedkommende Retsbetjente i det Dem allern. anfortroede Övrigheds-Distrikt, naar en Forbryder efter endelig Dom afsendes til en Straffeanstalt, nöie at iagttage de i Collegiets Circulaire af 30. Septbr. 1820 indeholdte og senere ved Circulairer af 4. August 1821 og 19. Oktobr. 1824 indskjærpede Forskrifter. — Det kongel. Danske Cancellie den 27. Septembr. 1828.

27. Septbr. **Rentekammer-Skrivelse** til Stiftamtmanden i Island, ang. **Opförelse af en Vindmölle ved Reykjavík.** Khavn den 27. Septbr. 1828. — Rentek. Isl. Copieb. 7, Nr. 303.

Ved Hr. Stiftamtm.' behagelige Skrivelse af 29. Juli d. A. har Kammeret modtaget en Ansögning fra Landmand Andreas Thomsen, dateret Kjöbenhavn den 18. April d. A., hvori han anholder om Tilladelse til at maatte opföre en Vindmölle ved Reykjavík og der drive Mölleriet.

I Anledning heraf skulde vi ikke undlade tjenstl. at melde Hr. Stiftamtm. til behagelig Efterretning og Bekjendtgjörelse for Vedkommende, at der ikke fra Kammerets Side haves Noget imod det Ansögte at erindre. Rentekammeret den 27. Septembr. 1828.

11. Oktbr. **Cancellie-Skrivelse** til den administrerende Direction for Kjöbenhavns Fattigvæsen, ang. **Omkostninger ved en Patients Cuur og Pleie paa Almindelig Hospital i Kjöbenhavn.** Khavn den 11. Oktobr. 1828. — Canc. 3. Depart. Brevbog 1828, Nr. 2539.

Under 22. f. M. har Directionen for Cancelliet andraget, at der er opstaaet Spörgsmaal om, hvorledes Kjöbenhavns Fattigvæsen skal erholde Erstatning for et Belöb af 45 Rbd. 62 Sk. S. og T., der ere medgaaede paa en i det almindelige Hospital her i Staden indtaget Drengs Cuur og Pleie, navnlig Haldor Thorgrimsen, Sön af en i Reykjavig bosat Mand. 1828. 11. Oktbr.

Da velbemeldte Direction herover har forlangt Cancelliets Resolution, saa skulde man til behagelig Efterretning tjenstl. melde, at da det af den vedlagte tilbagefölgende Skrivelse med Bilag fra Stiftamtmanden over Island erfares, at det ovennævnte Belöb ikke vil kunne tilveiebringes hos vedkommende Fattigcommune i Island [1], finder Cancelliet, at sammes Refusion efter Omstændighederne maa bortfalde. — Det kongel. Danske Cancellie den 11. Oktobr. 1828.

Cancellie-Skrivelse til Stiftamtmanden og Biskoppen over Island, ang. **Anvendelsen af oplagte Degnepenge af Möðruvalla Kloster.** Khavn den 11. Oktobr. 1828. — Canc. 1. Depart. Brevbog 1828, Nr. 2743. 11. Oktbr.

Hr. Stiftamtm. og D. Höiærv. have ved behagelig Skrivelse til Cancelliet af 20. Februar f. A. indberettet til dette Collegium, at Degnepengene af Mödrevalle Kloster ere i Aarene 1824 og 1825 af Enkefrue, Conferentsraadinde Thorarensen indbetalte til Stiftet for de 10 Aar: 1805 til 1815 med 42 Rbd. 3 Mk. S. og T., og for de 9 Aar: fra 1815 til 1824 med 229 Rbd. Sölv; men at disse Penge, der, naar Degnepladsen er vacant,

[1]) Stiftamtmanden i Island fandt, at Reykjavíks Fattig-Commission havde Anledning til at undslaae sig for at betale, deels da Drengen var reist syg fra Island, uden at Fattigvæsenet blev anmodet om at besörge ham helbredet, deels fordi den ikke saae sig istand til at udrede Belöbet.

1828. hvilket her er og har været Tilfældet, pleie at udbetales
11. Oktbr. med 25 Rbd. 3 Mk. Sölv aarlig, ikke ere indkomne fra Klosterets Administrator for de 2 sidstafvigte Aar; og De have derhos andraget paa, at der maatte bevirkes en kgl. Resolution for, at ovenbemeldte Degnepenge af Mödrevalle Kloster maatte anvendes til de nödvendige Omkostningers Bestridelse ved at pröve den indbyrdes Underviisnings-Methodes Indförelse i Reykevig Byes Skole.

Cancelliet har i denne Anledning brevvexlet med det kgl. Rentekammer, som har fremsendt og tiltraadt en fra Amtmanden over Nord- og Öster-Amtet indhentet Erklæring, der gaaer ud paa, at de omhandlede Degnepenge synes nærmest at burde komme Norder-Amtet, eller det Sogn, hvori Mödrevalle Klosters Jorder ere beliggende, tilgode, samt derhos yttret, at denne Anvendelse dog i alt Fald ikkun bör indskrænke sig til de til 1824 oplagte Degnepenge, til hvilken Tid Klostergodset var overladt daværende Amtmand over Nord- og Öster-Amtet, Conferentsraad Thorarensen, i Forpagtning, under Vilkaar tillige at afholde denne Udgift, thi siden 1824 har Godset været administreret for kgl. Regning, og det vilde saaledes egentlig blive den kgl. Kasse, som skulde give dette Bidrag.

Ved tjenstl. at tilmelde Hr. Stiftamtm. og D. Höiærv. Ovenstaaende til behagelig Underretning, skulde Cancelliet lige tjenstl. tilföie, at Deres ovenberörte Forslag efter disse Omstændigheder ikke kan bevilges, men at dette Collegium under D. D. af Amtmanden over Nord- og Öster-Amtet har udbedet sig nærmere Forslag til de omhandlede Degnepenges Anvendelse, overeensstemmende med den nævnte Erklæring. — Det kgl. Danske Cancellie den 11. Oktobr. 1828[1].

---

[1]) s. D. Canc. Skriv. til Amtmanden over Nord- og Öster-Amtet, hvorved han underrettes om det Stiftsövrigheden givne Svar, og anmodes om at indgive nærmere Forslag,

Cancellie-Circulaire til samtlige Stiftamtmænd og Amtmænd, ang. **Indskjærpelse af Loven om Skindödes Redning.** Khavn den 14. Oktbr. 1828. 1828. 14. Oktbr.

— Dette Circulaire er ogsaa sendt til Stiftamtmanden og Amtmændene i Island. — Canc. 2. Dep. Brevb. 1828, Nr. 2768; 3. Dep. Brevb. 1828, Nr. 2568. Original-Aftryk som „Circulaire", 2 Blade i 4to. Colleg. Tid. for 1828, S. 784 (uden at nævne Island). Fogtman (Algreen-Ussing) VII. 12, 1. H., S. 365.

Da Cancelliet har bragt i Erfaring, at det, uanseet de i For. af 4. August 1819 indeholdte Forskrifter, ei sjeldent indtræffer, at der, naar Nogen findes nedsjunken i Vandet eller hængt, eller i anden saadan Forfatning, der til den Forulykkedes Frelse udkræver öieblikkelig Hjælp, ikke af dem, som blive Saadant vaer, uopholdeligen anvendes de Redningsmidler, der staae i deres Magt, saa skulde man tjenstl. have (Tit.) anmodet om, at drage Omsorg for, at Bestemmelserne i den ovennævnte Forordning paa passende Maade vedligeholdes i Almuens Erindring. — Det kgl. Danske Cancellie den 14. Oktobr. 1828.

Reskript til Amtmanden over Vester-Amtet, ang. **Eftergivelse af Horstraf mod Böder til Ho-** 17. Oktbr.

„angaaende Anvendelsen af oftmeldte Degnepenge til Oprettelsen af den i Deres Erklæring af 28. Novembr. f. A. ommeldte og forhen af Dem paatænkte Skole efter den indbyrdes Underviisnings Methode i Möðruvalla Klosters Sogn; dog at dertil, i Overeensstemmelse med det kongl. Rentekammers Betænkning, ikkun anvendes Belöbet af Degnepengene indtil Udgangen af Aaret 1824". Canc. 1. Depart. Brevb. sst. — Ligeledes er Rentekammeret ved Canc. Skriv. af s. D. meddeelt Underretning om de til Stiftsövrigheden og Amtmanden over Nord- og Öster-Amtet meddelte Svar. Canc. 1. Dep. Brevb. sst.

1828. 17. Oktbr. spitalet. Khavn den 17. Oktobr. 1828. — Canc. 3. Depart. Registr. 1828—1830, 126 (1828, Nr. 546).

Frederik den Sjette &c. V. G. Vi give Dig hermed tilkjende, at Vi, efter den af Gudrun Bjarnedatter, Sigmund Andresens Hustru af Fremri-Brekku inden Staderhols Thingsogn i Dale Syssel under Vester-Amtet udi Vort Land Island, derom allerund. gjorte Ansögning og Begjæring, samt Din derover afgivne Erklæring, allern. ville have bemeldte hendes Mand eftergivet den Straf, han for tredie Gang begaaet Hoer efter Anordningerne har gjort sig skyldig til at lide, imod at han til Hallbjarnaröres Hospital erlægger en Mulkt af 12 Rbd. Sölv. Derefter Du Dig allerund. haver at rette, og Vedkommende Sligt til Efterretning at tilkjendegive. Befalende Dig Gud! — Skrevet i Vor kgl. Residentsstad Kjöbenhavn den 17. Oktobr. 1828. [ad mandatum].

18. Oktbr. **Rentekammer-Circulaire** til Amtmændene i Island, ang. **Indsendelse af Contrakter om Arrestanters Overförsel til Kjöbenhavn.** Khavn den 18. Oktobr. 1828. — Rentek. Isl. Copieb. 7, Nr. 339—341.

Da det oftere indtræffer, at de Skippere fra Island, som medbringe Arrestantere, der skulle afleveres til Straffeanstalterne i Danmark, ei ere forsynede med en Udskrift af den med vedkommende Sysselmænd ang. Overfarten oprettede Contrakt, ligesom og at Sysselmændene ikke hertil indsende Contrakten, saa skulde vi herved tjenstl. have (Tit.) anmodet om, at paalægge samtlige Sysselmænd i N. N. Amt, hver Gang en Arrestant hertil nedsendes, at tilstille Kammeret den med Skipperen oprettede Contrakt, forsynet med Skipperens Tilstaaelse for, at han har modtaget Arrestanten, samt med tilföiet Underretning om, hvad Dag Arrestanten er taget ombord under Skipperens Varetægt og Forpleining, for at den ham tilkommende Betaling derefter kan beregnes. Iövrigt maae Sysselmændene gjöres opmærk-

som paa, at omendskjöndt Reskriptet af 11. Septembr. 1816 fastsætter Betalingen i det höieste til 1 Rbd. Sölv daglig, saa bör de dog see at træffe en billigere Accord, naar Saadant efter Omstændighederne maa ansees passende. — Rentekammeret den 18. Oktobr. 1828. 1828. 18. Oktbr.

Rentekammer-Skrivelse til Stiftamtmanden over Island, ang. **Betaling for Vasken ved Bessastad Skole.** Khavn den 18. Oktobr. 1828. — Rentek. Isl. Copieb. 7, Nr. 342. 18. Oktbr.

Ifölge den trufne Foranstaltning, hvorefter Lagenerne til Disciplenes Senge paa Bessesteds lærde Skole vaskes hver Maaned istedetfor 2 Gange om Aaret, er efter Hr. Stiftamtm.ˢ behagelige Skrivelse af 4. Juni d. A. herved for de 8 Maaneder til Juni Maaned d. A. haft en Udgift af 17 Rbd. 48 Sk. S. og T. mere end der paaligger Oeconomus ved Skolen at afholde, og at De derfor, i Forventning af Kammerets Approbation, har ladet ovennævnte 17 Rbd. 48 Sk. S. og T. udbetale af Skolens i den kgl. Jordebogskasse indestaaende Midler.

At denne af Hr. Stiftamtm. föiede Foranstaltning fra Kammerets Side bifaldes, skulde vi ikke undlade herved at melde Dem til behagelig Efterretning. — Rentekammeret den 18. Oktobr. 1828.

Cancellie-Skrivelse til Amtmanden over Vester-Amtet, ang. **Eftergivelse af Mulkt for Helligdagsbröde.** Khavn den 18. Oktobr. 1828. — Canc. 3. Depart. Brevb. 1828, Nr. 2619. 18. Oktbr.

Foranlediget af den med Hr. Amtm.ˢ paategnede Erklæring af 15. August sidstl. hertil indgivne Ansögning, hvori Bonden Jonas Johnsen af Hallsbæ anholder om Eftergivelse af en Mulkt af 6 Rbd. 64 Sk. Sölv, som han, for paa en Helligdag at have begivet sig til Söes for at optage sin Havkalve - Lod, der i paakommende

1828. Uveir stod Fare for at tabes, tilligemed den Fangst,
18. Oktbr. som mulig derpaa kunde have været gjort, ved en Politieretsdom er tilfunden at betale for Helligbröde, skulde Cancelliet, til behagelig Efterretning og videre Bekjendtgjörelse, tjenstligst melde, at den idömte Mulkt i nærværende Tilfælde kan bortfalde, i Betragtning af, at den afsagte Dom, med Hensyn til de med den paatalte Handling forbundne særdeles Omstændigheder, ikke skjönnes at have været aldeles vel grundet. — Det kgl. Danske Cancellie den 18. Oktobr. 1828.

28. Oktbr. **Cancellie-Circulaire** til samtlige Stiftamtmænd og Biskopper, samt Amtmændene i Danmark og Island m. v., ang. **Indretningen af Kirkedöre.** Khavn den 28. Oktbr. 1828. — Canc. 1. Depart. Brevb. 1828, Nr. 2857. Original-Aftryk som „Circulaire", 2 Blade i 4to. Fogtman (Algreen-Ussing) VII. 12, 1. H., S. 383—384.

Det har under 7. d. M. behaget H. Majt. allernaad. at befale, at ved nye Kirkers Opförelse alle Kirkedöre bör indrettes saaledes, at de aabnes indvendigfra udad, og at det samme ogsaa bliver at iagttage, naar ved Hovedreparationer af de Dele af de allerede tilværende Kirker, der staae i Forbindelse med Kirkedörene, saadan Forandring uden betydelig Bekostning kan skee. Og H. Majt. har derhos allern. villet, at Kirke-Eierne skulle opmuntres til, ved de Kirker, som, foruden den udvendige Dör, have en indvendig Dör til at aabne indad, forelöbig at lade, forsaavidt Omstændighederne maatte tillade det, anbringe en let indvendig udadgaaende Dör, som da under Gudstjenesten kunde holdes lukket, hvorimod den nuværende indadgaaende Dör, saavelsom den udvendige indadgaaende Kirkedör, under Gudstjenesten stedse maatte holdes aaben, og i den Henseende fastbæftes med i Muren anbragte Kroge. —

Hvilket man herved tjenstligst skulde tilmelde (Tit.) til behagelig Efterretning. — Det kongl. Danske Cancellie den 28. Oktobr. 1828. 1828. 28. Oktbr.

Cancellie-Skrivelse til Stiftamtmanden og Biskoppen over Island, ang. **Sagen om Antallet af Stadarhols Kirkes Qvilder.** Khavn den 28. Oktbr. 1828. — Original i Bispe-Archivet i Island. — Canc. 1. Depart. Brevb. 1828, Nr. 2865. 28. Oktbr.

Efter at have modtaget Hr. Stiftamtm.' og Deres Höiærv.' Betænkning af 15. f. M., angaaende den hertil indkomne Ansögning, hvori Eggert Johnsen, Præst til Skards Sogn og Proprietair til Staderhols Kirke, anholder om, at det maa afgjöres ved Lands Lov og Ret, om de bemeldte Kirke tilegnede 46 Qvilder rettelig tilkomme samme, samt om, at der maa meddeles ham Udskrifter af Biskoppernes Registre og Visitats-Forretninger, denne Kirke betræffende, skulde Cancelliet herved tjenstl. tilmelde Hr. Stiftamtm. og D. Höiærv. til behagelig Bekjendtgjörelse for Supplikanten, at Spörgsmaalet ang. Antallet af de Staderhols Kirke tilhörende Qvilder bliver at afgjöre ved Domstolene, og at Parterne i sin Tid, paa Begjæring desangaaende, kunne erholde deels Originaler imod Caution, deels Afskrifter for tilbörlige Skriverpenge af de ved Stiftet beroende, til Sagens Oplysning og Drift henhörende Documenter. — Det kgl. Danske Cancellie den 28. Oktobr. 1828.

Plakat ang. **Rang for Conferentsraader,** m. v. Khavn den 29. Oktbr. 1828. — Publiceret ved Landsoverretten i Island den 25. Mai 1829, samt i Synodalforsamlingen i Reykjavík i Juli s. A., og udvidet til Island som ligefrem gjeldende ved Canc. Skriv. 23. Mai 1829 (Stiftamts-Skriv. 28. Septbr. 1829, publiceret ved Landsoverretten den 12. Oktbr. s. A.). — Canc. 2. Departem. Registrant XXIX, 204 (1828, 29. Oktbr.

1828. Nr. 737). Original-Aftryk hos Schultz. Coll. Tid. for 1828, S. 810. Qvart-Forr. for 1828, S. 141—142; Schou XIX, 590.
29. Oktbr. — Islandsk: „Konúnglegt Plakat um Rang (uppheiðar stig) Conferenceráða og höfðíngja Kaupmannahafnar Politiis og sjáfarstranda Politiis", i den af den islandske Landsoverret ifölge Canc. Skriv. 2. August 1800 udgivne Samling af Forordninger m. v., S. 268. Ved en Feiltagelse anföres der (S. 262), at denne Plakat skulde være udvidet til Island af Cancelliet den 28. Septbr. 1829, hvilket er Datum af Stiftamtmandens Communication af Canc. Skriv. 23. Mai s. A.

Plakat angaaende Rang for Conferentsraader samt Chefen for Kjöbenhavns Politie og Kystpolitiet.

Vi Frederik den Sjette &c. G. V., at Vi allernaad. have besluttet, at Vore Conferentsraader herefter skulle nyde Rang som Nr. 12 i anden Classe, ligesom Vi og derhos ville have Chefen for Kjöbenhavns Politie og Kystpolitiet forundt Embedsrang med Nr. 5 i anden Classe i Rangforordningen, saaledes som bemeldte Classe er ordnet ved Vor Bekjendtgjörelse af 12. August 1808. Hvorefter alle Vedkommende sig allerunderd. have at rette. — Givet i Vor kgl. Residentsstad Kjöbenhavn den 29. Oktobr. 1828.

29. Oktbr. **Kongelig Resolution** ang. **Omkostningerne ved Underviisningen af en Dövstum paa Dövstumme-Institutet.** Khavn den 29. Oktobr. 1828. — Rentek. Relat. og Resol. Prot. 1828 C, Nr. 371.

Den til den dövstumme Pige Steinvor Thordardatter fra Grund i Öefjord Syssel paa Island medgaaende Sum for Ophold og Underviisning i Dövstumme-Institutet her i Staden kan udbetales af den islandske Jordebogskasse. — Kjöbenhavn den 29. Oktobr. 1828.

1. Novbr. **Cancellie-Circulaire** til Biskopperne i Danmark og Island, ang. **Kirkebönnen for de kongelige Personer.** Khavn den 1. Novembr. 1828. —

Publiceret i Synodalforsamlingen i Reykjavík i Juli 1829. — Original i Bispe-Archivet i Island. Canc. 1. Depart. Brevb. 1828, Nr. 2899. Coll. Tid. for 1828, S. 811—812. Fogtm. (Algreen-Ussing) VII. 12, 1. H., S. 371—372 (Rescriptet af 17. Oktbr.). 1828. 1. Novbr.

Hans Majestæt har under 17. f. M. allern. resolveret saaledes:

Vi ville allern. have bestemt, at der i Anledning af Vor höistelskelige kjære Datter, Hendes kgl. Höihed Prindsesse Wilhelmine Marie, og Vor höitelskelige kjære Fætter, H. kgl. Höihed Prinds Frederik Carl Christians forestaaende Formæling, skal fra Prædikestolene gjöres Taksigelse for denne for Os, Vort Kongehuus og Fædrenelandet saa vigtige Begivenhed, hvorved tillige H. kgl. Höiheds lykkelige Tilbagekomst til Fædrenelandet erindres, og overlades det til Præsterne at vælge de Udtryk, som de ved denne Leilighed maatte ansee mest passende. — Taksigelsesbönnen paabydes udenfor Kjöbenhavn den förste Söndag efter at denne Vor allerh. Resolution er kommen enhver Præst tilhænde. — Fremdeles ville Vi allern. have bestemt, at der efter Formælingen skal, efter at der er bedet fra Prædikestolen for Os, bedes for Hendes Majestæt Dronning Marie Sophie Frederikke, for Hendes kgl. Höihed Kronprindsesse Caroline, for Hans kgl. Höihed Prinds Christian Frederik og Gemalinde, Hendes kgl. Höihed Prindsesse Caroline Amalie, for Hans kgl. Höihed Prinds Frederik Carl Christian og Gemalinde, Hendes kongel. Höihed Prindsesse Wilhelmine Marie, dernæst for Hans kgl. Höihed Prinds Frederik Ferdinand, samt de övrige kgl. Prindsesser og det samtlige kgl. Arvehuus.

Hvilken allerh. Resolution Cancelliet herved tjenstl. skulde tilmelde Deres Höiærv. til behagelig Efterretning og videre Foranstaltning. — Det kgl. Danske Cancellie den 1. Novembr. 1828.

1828. 1. Novbr.

Stiftamts-Instrux for Lodserne i Reykjavík og Hafnarfjord. Reykjavík den 1. Novbr. 1828[1]. — Approberet ved Admiralitets-Skrivelse 2. Juni 1829, jevnf. sammes Skrivelse 24. Juni 1830. Original-Aftryk paa offentlig Bekostning. Vidö Kloster 1828. 20 Sider i 8vo.

Instrux for Lodserne ved Reykevigs og Havnefjords Havne.

For at de Reykevig og Havnefjord anlöbende Skibsförere og andre Vedkommende kunne være underrettede om de Lodserne paa disse Havne paalagte Pligter og tilstaaede Rettigheder, bliver den dem under Dags Dato meddelte Instrux herved bragt til offentlig Kundskab.

1) De ved Reykevigs og Havnefjords Havne værende Lodser, af hvilke ei bör ansættes færre end trende for hver Havn, og i det mindste een ved hvert Sted være bosiddende, saavidt muligt yderst paa Næssene, beskikkes af Amtet, efter indgivet Forslag af Byfogden og de eligerede Borgere i Reykevig, og have lige Rettighed til Lodsning paa begge Havne, uden Hensyn til hvor de ere ansatte. I Almindelighed bör Ingen foreslaaes til Lods paa disse Havne, der er under 25 Aar, og naar Nogen af Amtet er antaget, maa han strax tages i Eed af Byfogden. — 2) Saasnart et Skib lader sig see og gjör Tegn efter Lods, ved at hidse Flag paa Toppen, eller i mörkt og tykt Veir at lösne Skud, skulle Lodserne strax gaae det imöde, samt bringe det til Ankers paa den Havn, der af Skipperen forlanges, og for at Skibene ei skulle opholdes er det Lodsernes Pligt, især i den Tid af Aaret, da Skibe ventes, flittigen at holde Udkik; den ene Lods maa ei heller i denne Henseende stole paa eller træffe Overeenskomst med de andre, men de ere Alle lige pligtige, under Straf, at gaae Skibet imöde, og den, som kommer först ombord, har alene Ret til Betaling; derfor fritages de ogsaa, i Overeensstemmelse med Cancellie-Skrivelse af

[1]) Reglement 1. Decbr. 1841.

29. Maji 1824[1], for Rettens Besiddelse, Skydsfærd, Pligtarbeide og andre deslige personelle Forretninger, der kunne hindre dem i disse deres Pligters Opfyldelse. — 3) Lodserne ere pligtige, under Ansvar og Straf, efter Omstændighederne, at möde Skibene saa langt ude som muligt, i det mindste een Miils Vei udenfor Næssene, yderste Skjær og Fare. Komme Lodserne ei ombord för ved Skjærene, maae de paa ingen Maade forskaanes, men efter indgiven Klage af vedkommende Skippere eller Skibseiere og Rhedere vente sig, efter Omstændighederne, ansete med passende Mulkt. Skulde de ei engang komme ombord för ved Akeröen, og i Havnefjords-Bugten ved Helguskjæret, skulle de desuden være pligtige til, om forlanges, at indlodse Skibet for Intet, med mindre Umuligheden af at komme tidligere ombord tilbörligen godtgjöres. — 4) Ved Udlodsningen maae Lodserne ei forlade Skibet för saa langt ude, at det er aldeles uden Fare. — 5) Saalænge Lodserne opfylde deres Pligter, tilbörligen oppasse Skibene, som og ere tilstede og kunne faaes til Udlodsning, maa ingen anden Uberettiget befatte sig med at lodse; gjör Nogen det, da har han gjort sit Arbeide for Intet, og skal derhos, efter Omstændighederne, mulkteres, hvorimod Lodserne, som Intet forsömte, alligevel faae Lodspenge. — 6) Naar derimod Lodserne ikke strax, efter at Signalet er seet eller hört fra Landet, lade sig see i Baaden, for at komme Skibet til Hjælp, er det Alle og Enhver tilladt, at fare ud og hjælpe det i Havn; naar Lodsen imidlertid Skibet udenfor de yderste Skjær og Fare, tilkommer ham dog ³/₄ Lodspenge for at lodse det ind, og den, som

1828.
1. Novbr.

[1]) Canc. Circ. til samtlige Amtmænd i Danmark, som meddeler kgl. Resol. 9. Mai, „at Lodserne i Almindelighed, om de endog ere Husmænd eller Inderster, maae være fritagne for Arbeide ved Veie, Kirker, Skoler og andre Præstationer, siden de ved slige Præstationers Opfyldelse forhindres fra personligen at forrette deres Lodstjeneste". Coll. Tid. 1824, S. 318; Fogtm. (Algreen-Ussing) VII. 10, 205-206.

1828. kom förste ombord, ¼; men kommer Lodsen ei om-
1. Novbr. bord för det er indenfor Skjærene, da beholder den, som först kom ombord, den hele Betaling, og Lodsen, fordi han viste Forsömmelse, er pligtig at hjælpe ham at indlodse og faae det fortöiet, hvorforuden han kan vente sig straffet efter § 3. — 7) Naar Skibet er i stor Fare, tillades det Enhver at komme det til Hjælp saasnart muligt; dog nyder Lodsen fuld Betaling, dersom Skibet reddes og han Intet forsömmer i sin Pligt. — 8) Kommer Lodsen ud til et Skib, der ei har gjort Signal efter Lods, er Skipperen vel ikke pligtig at tage ham ombord; men skeer dette, eller han paa anden Maade betjener sig af Lodsens Veiledning, tilkommer denne Betaling. — 9) Veiret skal agtes farendes, og en Lods kan ikke vente sig befriet for Tiltale og Straf efter § 3, om han ikke kommer et Skib til Hjælp udenfor de yderste Skjær, naar det er muligt at være ude med et Firemandefar, og Signalet er gjort i Tide. — 10) Enhver Lods skal derfor være forsynet med et Firemandefar, og paa det at det kan være kjendeligt fra andre Baade, bör den midterste Dug i Seilet være farvet med Rödt, eller en anden kjendelig Farve. Naar Seil ikke föres, bör Baaden derimod före et lille rödt Flag. Saadant Seil maae Lodserne ikke sælge til Andre, uden at udtage den farvede Dug. Baadene, med Seil og andet Tilbehör, ere Lodserne pligtige til, under Straf af en passende Mulkt, at forevise Övrigheden, som og de eligerede Borgere, naarsomhelst fordres. — 11) Derhos bör enhver Lods have paa sin Baad een eller flere Lærlinge, for at oplæres i Lodskyndigheden, at man i Tiden kan beskikke nye Lodser af dem, og bör han aarligen underrette Övrigheden og de eligerede Borgere om, hvem dertil er antaget, samt naar de formenes at være udlærte, i hvilken Henseende der ei alene maa hensees paa, at de kjende Farvandet og Mærkerne, men og, at de forstaae at manoeuvrere et stort Skib, samt, foruden Sömandskab, besidde fornödent Mod og Raskhed. For Forsömmelse i Henseende til Lærlingers

Oplærelse maae Lodserne vente sig strængeligen ansete, og det paalægges Byfogden at have nöie Tilsyn med, at de i denne Henseende opfylde deres Pligter. — 12) Qvarantaine-Forordningen af 8. Februar 1805 have Lodserne at gjöre sig nöie bekjendt med, og skal dem i sin Tid deraf blive overleveret eet Exemplar, paa det at de ikke alene selv kunne holde sig Kongens Befalinger efterrettelige om mistænkelige Skibes Behandling, men ogsaa være istand til at meddele enhver ankommende Skipper fornöden Oplysning. Skulde imidlertid, inden den ovennævnte Forordning kan tilveiebringes, noget mistænkeligt Skib gjöre Tegn efter Lods, skulle de ikke desto mindre strax gaae det imöde og lodse det i Havn, men det forbydes dem, under haard Straf, at gaae ombord paa Skibet, hvorimod de skulle seile forud i Baaden og saaledes bringe Skibet i Havn. — 13) Det tillades Lodserne indtil videre at tage den dem hidtil tilstaaede Betaling for Lodsninger, nemlig:

1828. 1. Novbr.

A) For Indlodsningen, naar den er ikke over een Miil, i Sommermaanederne, eller fra 1. April til 30. Septbr. inclusive:

For 6 Fods og derunder dybgaaende Skibe eller Fartöier . . . . 2 Rbd. » Rbsk. Sölv.

6 til 7 Fods	2 — 48	—	—
7 - 8 —	3 — »	—	—
8 - 9 —	3 — 48	—	—
9 - 10 —	4 — »	—	—
10 - 11 —	4 — 48	—	—
11 - 12 —	5 — »	—	—
12 - 13 —	5 — 48	—	—
13 - 14 —	6 — »	—	—
14 - 15 —	6 — 48	—	—
15 - 16 —	7 — »	—	—
16 - 17 —	7 — 64	—	—
17 - 18 —	8 — 48	—	—
18 - 19 —	9 — 48	—	—

og saaledes for hver Fod 1 Rbd. Sölv mere, naar Skibet er over 19 Fod dybgaaende.

1828. I Vintermaanederne, eller fra 1. Oktobr. til 31.
1. Novbr. Marts inclusive:

For 6 Fods og derunder dybgaaende Skibe eller Fartöier . . . . 2 Rbd. 48 Rbsk. Sölv.

6 til 7 Fods	3	—	12	—	—
7 - 8 —	3	—	72	—	—
8 - 9 —	4	—	36	—	—
9 - 10 —	5	—	»	—	—
10 - 11 —	5	—	60	—	—
11 - 12 —	6	—	24	—	—
12 - 13 —	6	—	84	—	—
13 - 14 —	7	—	48	—	—
14 - 15 —	8	—	12	—	—
15 - 16 —	8	—	72	—	—
16 - 17 —	9	—	56	—	—
17 - 18 —	10	—	60	—	—
18 - 19 —	11	—	84	—	—

og saaledes 1 Rbd. 24 Rbsk. Sölv mere for hver Fod Skibet er over 19 Fod dybgaaende.

B) For Udlodsningen — naar Udseilingen fra Afseilingsstedet, indtil udenfor de yderste Skjær, eller til det Sted, hvor Lodsen forlader Skibet, ikke er over 1 Miil — fra 1. April til 30 Septbr. inclusive:

For 6 Fods og derunder dybgaaende Skibe eller Fartöier . . . . 1 Rbd. 36 Rbsk. Sölv.

6 til 7 Fods	1	—	64	—	—
7 - 8 —	2	—	»	—	—
8 - 9 —	2	—	32	—	—
9 - 10 —	2	—	64	—	—
10 - 11 —	3	—	»	—	—
11 - 12 —	3	—	32	—	—
12 - 13 —	3	—	64	—	—
13 - 14 —	4	—	»	—	—
14 - 15 —	4	—	32	—	—
15 - 16 —	4	—	64	—	—
16 - 17 —	5	—	10	—	—

17 til 18 Fods	5 Rbd.	64 Rbsk.	Sölv.		1828.
18 - 19 —	6 —	32 —	—		1. Novbr.

og saaledes 64 Rbsk. Sölv mere for hver Fod Skibet er over 19 Fod dybgaaende.

Fra 1. Oktobr. til 31. Marts inclusive:

For 6 Fods og derunder dybgaaende Skibe eller Fartöier	1 Rbd.	64 Rbsk.	Sölv.
6 til 7 Fods	2 —	8 —	—
7 - 8 —	2 —	48 —	—
8 - 9 —	2 —	88 —	—
9 - 10 —	3 —	32 —	—
10 - 11 —	3 —	72 —	—
11 - 12 —	4 —	16 —	—
12 - 13 —	4 —	56 —	—
13 - 14 —	5 —	» —	—
14 - 15 —	5 —	40 —	—
15 - 16 —	5 —	80 —	—
16 - 17 —	6 —	36 —	—
17 - 18 —	7 —	8 —	—
18 - 19 —	7 —	88 —	—

og saaledes 80 Rbsk. Sölv mere for bver Fod, Skibet er over 19 Fod dybgaaende.

C) Naar Indseilingen eller Udseilingen er over 1 Miil, saavel som i alle andre Tilfælde, hvor et Skib, enten indenskjærs eller udenskjærs, lodses længere end 1 Miil af samme Lods, for hver Miil af den övrige Distance — fra 1. April til 30. Septbr. inclusive:

For 6 Fods og derunder dybgaaende Skibe eller Fartöier	» Rbd.	36 Rbsk.	Sölv.
6 til 7 Fods	» —	40 —	—
7 - 8 —	» —	44 —	—
8 - 9 —	» —	48 —	—
9 - 10 —	» —	52 —	—
10 - 11 —	» —	56 —	—
11 - 12 —	» —	60 —	—
12 - 13 —	» —	64 —	—
13 - 14 —	» —	68 —	—

1828. 14 til 15 Fods . . . . . . » Rbd. 72 Rbsk. Sölv.
1. Novbr. 15 - 16 — . . . . . . » — 76 — —
16 - 17 — . . . . . . » — 80 — —
17 - 18 og derover dybgaaende Skibe . . . . . . 1 — » — —

Fra 1. Oktobr. til 31. Marts inclusive:

For 6 Fods og derunder dybgaaende Skibe og Fartöier . . . . » Rbd. 45 Rbsk. Sölv.
6 til 7 Fods . . . . . . » — 50 — —
7 - 8 — . . . . . . » — 55 — —
8 - 9 — . . . . . . » — 60 — —
9 - 10 — . . . . . . » — 65 — —
10 - 11 — . . . . . . » — 70 — —
11 - 12 — . . . . . . » — 75 — —
12 - 13 — . . . . . . » — 80 — —
13 - 14 — . . . . . . » — 85 — —
14 - 15 — . . . . . . » — 90 — —
15 - 16 — . . . . . . » — 95 — —
16 - 17 — . . . . . . 1 — 4 — —
17 - 18 og derover dybgaaende Skibe . . . . . . 1 — 24 — —

D) For halve Mile, Fjerdingdele og mindre Dele, Milepenge forholdsviis efter den for Miledistancen fastsatte Taxt. — E) Saalænge Lodsen er ombord nyder han der med sine Folk fri Kost og Tæring; men maa han formedelst Modbör holde Söen to eller flere Jevndögn, bör Skipperen, foruden Lodspenge, betale ham 1 Rbd. Sölv for hver Jevndögn. — 14) For at see, hvor dybt et Skib stikker, ifald det ei af Mærkerne kan sees, eller anderledes erfares, bör Skipperen forevise Lodserne sin Oldermands-Seddel, Maalebrev eller andre Papirer fra det Sted han kommer, som maatte vise Dybden. — 15) Dersom et Skib, formedelst Vindens Forandring eller haardt Veir, nödes til igjen at söge Havnen strax efter at det er gaaet ud, bör Lodsen, om han er ombord og Skibet kan komme i Havn igjen, lodse det ind for Intet. — 16) Til Opmuntring og Lettelse for den

indenlandske Söfart og Handel, erlægges, indtil videre, ikkun ⅔ Betaling for de Skibe, som komme fra islandske Havne, som og af dem, der allerede forhen i den samme Sommer have været paa den Havn, der anlöbes, og der brugt Lods [1]. — 17) Enhver Lods skal være forsynet med denne Instrux, og er pligtig at forevise den for Skipperen, tilligemed sit Beskikkelsesbrev, naar saadant forlanges, som og at qvittere for den modtagne Betaling efter nedenstaaende Formular [2]. Overbevises nogen Lods at have forlangt og derefter modtaget over den forordnede Betaling, skal Alt, hvad han har oppebaaret, være forbrudt til Reykevigs Fattigkasse. — 18) Paa det at der kan vides, hvad Lodsen har faaet i Lodspenge, som og iövrigt föres Control med, hvorledes han opfylder sine Pligter, skal han af Skipperne, naar han har lodset noget Skib, tage et Beviis derom efter nedenstaaende Formular [3], hvilket Beviis bör strax forevises Byfogden, som paategner samme og indförer det i en dertil authoriseret Protokol, som ved hvert Aars Udgang maa indsendes til Amtets Eftersyn. — 19) Alle Sager og Disputer, som forefalde imellem Lodserne og Skipperne, bör behandles for en Politie- eller Söret, ligesom og Lodserne som saadanne, ifölge allerh. Reskript af

1828. 1. Novbr.

---

[1]) ved Stiftamts-Resolution 13. Febr. 1830 er denne § forandret, saaledes: „Til Opmuntring og Lettelse for den indenlandske Söfart og Handel erlægges, indtil videre, ikkun ⅔ Betaling for de i Island hjemmehörende Fiske- og Transportfartöier, som komme fra islandske Havne, hvorimod der for Fremtiden af ethvert andet Skib bör betales fulde Lodspenge for hver Gang det anlöber en af Havnene og bruger Lods".

[2]) Jeg Underskrevne N. N. har lodset Skibet N. N., förendes af Skipper N. N., fra N. N. til N. N., og derfor bekommet Lodspenge. . . . Datum . . .

[3]) Jeg Underskrevne N. N., förende Skibet N. N., er bleven lodset upaaklageligen af Lodsen N. N. med Lærlingen N. N. fra N. N. til N. N., hvorfor jeg har betalt ham. . . . Datum . . .

1828. 10. Febr. 1813, sortere under Reykevigs Kjöbstads Juris-
1. Novbr. diction. — 20) Ligesom Lodserne, efter 1. §, beskikkes af Amtet, saaledes forbeholder dette sig og, efter Forslag fra Byfogden og de eligerede Borgere, at afskedige de Lodser, der vise sig forsömmelige, eller formedelst Alderdom og af anden Aarsag blive uduelige, saa og de, hvis Bopæle ere mindre vel situerede. Dog bör denne Afskedigelse, naar det uden Fare lader sig gjöre, skee ved lovlig Opsigelse til Fardag. — 21) Endeligen have Lodserne at holde sig de kongel. Love og Anordninger efterrettelige, saavel som denne Instrux og hvad videre Övrigheden maatte foranstalte Lodsvæsenet angaaende, og ville de i modsat Tilfælde, som og ifald de ved Ukyndighed, Forsömmelse eller paa anden Maade forvolde noget Skib eller Ladning Skade, blive justitialiter at tiltale og haardeligen at straffe. — Islands Stifts- og Sönder-Amts Contoir den 1. Novembr. 1828.

Hoppe.

1. Novbr. **Cancellie-Skrivelse** til Stiftamtmanden over Island, ang. **Udskrifter af Landsoverretsdomme i Justitssager.** Khavn den 1. Novembr. 1828. — Canc. 3. Depart. Brevb. 1828, Nr. 2751.

Foranlediget af Herr Stiftamtm.' Skrivelse af 15. Septembr. sidstl., hvorved De har begjært Cancelliets Resolution for, hvorvidt Justits-Sekretairen ved den kgl. Landsoverret i Island kan tilkomme den af ham fordrede Betaling, til Belöb 6 Rbd. 24 Sk. Sölv, for at have besörget tvende Afskrifter af en Arrestanten Sigurd Gottsveinsen ved bemeldte Ret den 7. Juli d. A. overgaaet Dom, undlader man ikke, til behagelig Efterretning og videre Bekjendtgjörelse, ved at tilbagesende vedfölgende Bilage, tjenstligst at melde, at den anförte Betaling ikke kan fordres. — Det kgl. Danske Cancellie den 1. Novembr. 1828.

. **Rentekammer - Skrivelse** til Stiftamtmanden i Island, ang. **Rentebetaling af indbetalte offentlige Stiftelsers Midler.** Khavn den 8. Novbr. 1828. — Rentek. Isl Copieb. 7, Nr. 385. 1828. 8. Novbr.

I det af forhenværende Landfoged Thorgrimsen aflagte Regnskab over de til 11. Juni 1827 forfaldne Renter af Statspapirer, tilhörende forskjellige Eiere i Island, skal af en i Regnskabet optagen og i Jordebogskassen under 1. Novbr. 1826 til Forrentelse indbetalt Capital, tilhörende afgangne Rector Thorkildsens Legat til en Börneskoles Oprettelse i Island, stor 300 Rbd. Sedler, som Hans Höiærv. Hr. Biskop Münter under 20. Septembr. 1825 har indbetalt i herværende Zahlkasse, for igjen af Jordebogskassen at refunderes Hr. Stiftamtm., hvilket er skeet ifölge vor Skrivelse til Landfogden af 30. s. M., efter Deres Ordre være beregnet og udbetalt Renter fra Indbetalingsdagen i Zahlkassen den 20. Septbr. 1825, omendskjöndt Capitalen först den 1. Novbr. 1826 er indbetalt i Jordebogskassen til Forrentning.

I Anledning heraf har Directionen for Statsgjælden og den synkende Fond anmodet Kammeret om at tilkjendegive Vedkommende, at Directionen vel i dette Tilfælde Intet har imod de saaledes beregnede Renters Udbetaling, men for Fremtiden kunne saadanne Renter, i Overeensstemmelse med den i 1822[1] föiede almindelige Foranstaltning, blot beregnes fra den Dag Capitalen er directe indbetalt i Islands Jordebogskasse. Hvilket vi ikke skulde undlade herved at melde Hr. Stiftamtm. til behagelig Efterretning og Iagttagelse i forekommende Tilfælde, samt til Bekjendtgjörelse for Vedkommende. — Rentekammeret den 8. Novembr. 1828.

Plakat for Danmark, ang. **Opfiskning af Ankere** m. m. Khavn den 14. Novembr. 1828. — 14. Novbr.

[1]) *see* Rentek. Skriv. 25. Mai 1822.

1828. 14. Novbr. Denne Plakat, hvis fuldstændige Titel lyder saaledes: „Plakat for Danmark, angaaende Opfiskningen af Ankere, som findes i Farvandene omkring de danske Kyster", er publiceret ved Landsoverretten i Island den 25. Mai 1829, og i Synodalforsamlingen i Juli s. A. Spörgsmaalet om dens Udvidelse til Island er sat under Ventilation ved Canc. Skriv. 23. Mai 1829, men ikke senere paafulgt. — Canc. 2. Dep. Registr. XXIX, 222—223 (1828, Nr. 781). Original-Aftryk hos Schultz. Coll. Tid. for 1828, S. 889—897 (med Motiver). Qvart-Forr. for 1828, S. 142—144; Schou XIX, 590—592.

15. Novbr. **Regulativ** for en **oeconomisk Fond for Vester-Amtet.** Stappen den 15. Novembr. 1828. — *see* kgl. Resol. 4. Juni 1830, hvorved dette Regulativ er approberet.

15. Novbr. **Cancellie-Circulaire** til samtlige Stiftamtmænd og Amtmænd i Danmark og Island, ang. **Indretningen af schematiske Lister over afdöde Personer.** Khavn den 15. Novbr. 1828. — Publiceret i Synodalforsamlingen i Reykjavík i Juli 1829. — Canc. 2. Dep. Brevb. 1828, Nr. 3083—3084. Canc. 3. Depart. Brevb. 1828, Nr. 2893. Original-Aftryk som „Circulaire", 2 Blade i 4to. Fogtm. (Algreen-Ussing) VII. 12, 1. H., S. 399—400.

Da den Maade, paa hvilken Skifteforvalterne i Almindelighed hidtil have meddeelt deres Vedtegninger til de af Præsterne, ifölge dette Collegii Circulair-Skrivelse af 29. Februar 1820, aarlig afgivende Lister over de i deres Sogne bortdöde Personer, er besværlig og tidspildende, saavel for Skifteforvalteren som for Revisionen, har Cancelliet været betænkt paa, hvorledes denne Ulempe kunde afhjælpes og större Eensformighed i disse Lister bevirkes, og man har troet, at denne Hensigt lettest kunde opnaaes, naar berörte Lister affattedes efter et dertil indrettet Schema. — Man har desaarsag under Dags Dato tilstillet samtlige Biskopper et Antal Exemplarer af et saadant her affattet Schema, med Anmodning om, deraf at tildele hver af de dem underordnede Præster et Par, samt derhos paalægge

disse herefter, i Overeensstemmelse dermed, at affatte berörte Lister. 1828. 15. Novbr.

Ved herom at underrette (Tit.), maa Cancelliet tjenstl. udbede sig, at De om den saaledes trufne Foranstaltning vil tilkjendegive de Dem underordnede Skifteforvaltere det Fornödne, samt derhos af det approberede Schema, hvoraf Exemplarer herhos fölge, tilsende hver eet til Efterretning. — Det kgl. Danske Cancellie den 15. Novembr. 1828[1].

[Schema].

Sogn og By.	De Afdödes Navne.	Dödsfaldets Datum.	Begravelsens Datum.	Rubrik for Skifteforvalteren til hans Vedtegninger.

Kongelig Resolution ang. **Stipendium for en Studiosus Chirurgiæ fra Island.** Khavn den 15. Novembr. 1828. — I Universitets-Directionens Forestilling af 10. Novembr. anbefales en af Islænderen Skuli Thorarensen indgiven Ansögning om at erholde den ved Reskr. 8. April 1768 og senere Lovbud tilsagte Understöttelse for saadanne Studerende fra Island, som lægge sig efter Medicin eller Chirurgie, idet han fremlagde Beviis for, at han efter 5 Aars Underviisning var for 4 Aar siden dimitteret af Stiftsprovst Árni Helgason, hvorfor han antoges at have erhvervet de nödvendige Forkundskaber. — Univ. Direct. Forestill. 1828, Nr. 1136. 15. Novbr.

Vi ville allern. have bevilget, at Islænderen Skule Thorarensen maa, uagtet han ikke har underkastet sig Examen artium, i 3 Aar nyde som extraordinair Understöttelse til sine medicinsk-chirurgiske Studeringers Fortsættelse, Plads paa Regentsen og Communitets-Stipendium

[1]) s. D. Canc. Circ. til samtlige Biskopper i Danmark og Island, hvorved det samme Schema tilstilles dem til Uddeling og Efterretning for Geistligheden. Canc. 3. Dep. Brevb. sst.

1828. af tredie Grad, imod at han ved hvert Halvaars Slutning
15. Novbr. med Attester fra sine Lærere godtgjör, at han med Flid og Held dyrker det chirurgiske Studium, samt forpligter sig til efter sammes Fuldendelse at vende tilbage til Island. — Kjöbenhavn den 15. Novembr. 1828.

28. Novbr. **Plakat** for Danmark, ang. **Tilsyn med Skoledisciples Forhold.** Khavn den 28. Novbr. 1828. — Denne „Plakat for Danmark, hvorved de i For. af 11. Mai 1775 § 66 indeholdte Forskrifter gjentages, med nogle Forandringer og nærmere Bestemmelser", er publiceret ved Landsoverretten i Island den 25. Mai 1829, og i Synodalforsamlingen i Reykjavík i Juli s. A. Den gaaer ud paa, at Ingen, som driver nogensomhelst Beværtning, maa tillade nogen Discipel af de lærde Skoler at sidde i deres Huse for at drikke eller spille, under en Politiemulkt af 2 til 10 Rbd. Sölv til Skolens Bibliothek; samt at den Voxne, som forförer en Discipel til Usædelighed, derfor straffes efter Lovens 6—22—3, med den ved Forordn. 24. Septbr. 1824 indförte Forandring. Udvidelsen af denne Plakat til Island er bragt under Ventilation ved Canc. Skriv. 23. Mai 1829, men ikke siden paafulgt, da heller ikke For. 11. Mai 1775 var udgiven for Island. — Canc. 2. Dep. Registr. XXIX, 232 (1828, Nr. 813). Original-Aftryk hos Schultz. Colleg. Tid. for 1828, S. 921—925 (med Motiver). Qvart-Forr. for 1828, S. 148—149; Schou XIX, 594—595.

3. Decbr. **Forordning** om **det stemplede Papirs Brug i Kongeriget Danmark.** Khavn den 3. December 1828. — Ikke publiceret i Island. — Emaneret igjennem Rentekammeret, hvor Originalen findes indheftet i Relat. og og Resol. Prot. 1828 C, Nr. 406. Original-Aftryk hos Schultz. Coll. Tid. for 1829, S. 1—18, 33—57, 65—92, 97—140, 145—163 (med Motiver). Qvart-Forr. for 1828, S. 151-214; Schou XIX, 595—665. — **Uddrag.**

Vi Frederik den Sjette &c. G. V. — — — — —

30) Naar Indenlandske, under deres Ophold paa fremmed Sted, imellem sig oprette nogen Contrakt eller andet Document, som skal opfyldes her i Riget, og hvortil, ifölge denne Vor Forordning, skal bruges stemplet

Papir, da bör den af Parterne, som har Documentet ihænde, inden 6 Ugers Forlöb, efter at han er tilbagekommen her til Riget, indsende samme til Vort Rentekammer, hvor det da vil blive forsynet med sit behörige Stempel, imod dettes enkelte Betaling. Men i andet Fald ansees det, som om det her i Riget var udstedt paa ustemplet Papir. — Dette gjelder ogsaa om Documenter, som, angaaende nogen Forening eller anden Handel om Eiendomme eller Andet, der findes i eller henhörer til Vort Rige Danmark, oprettes i Island, paa Færöerne og i Grönland eller i andre Vore Lande, hvor stemplet Papirs Brug ikke er anordnet; ligesom desuden Documenter, der udstedes her i Riget af Nogen, der er bosat eller Handlende i nysmeldte Vore Lande, bör, om de endog angaae nogen Handel eller Andet i bemeldte Lande, skrives paa behörigt stemplet Papir, naar de ere af det Slags Documenter, hvortil stemplet Papir efter denne Vor Forordning udfordres. — Naar i Vore Hertugdömmer oprettes Documenter, angaaende Eiendomme eller Andet, som findes i eller henhörer til Vort Rige Danmark, kunne de skrives paa det i Vore Hertugdömmer anordnede stemplede Papir, forsaavidt dette svarer til Værdien af det stemplede Papir, som for deslige Documenter her i Riget er anordnet. I andet Fald bör de, saafremt de ikke skulle ansees som om de vare her i Riget udstedte paa ustemplet Papir, eller paa for ringe Sort stemplet Papir, indsendes til Vort Rentekammer til Stempling eller Omstempling, som da skeer imod enkelt Betaling enten af den anordnede Taxt, eller af Forskjellen mellem Belöbet af det brugte og det rette stemplede Papir. — Og skal ei den Fritagelse for stemplet Papirs Brug, hvormed Nogen i Vore Hertugdömmer kan være benaadet, komme Vedkommende tilgode i Henseende til deres Handlinger eller Gods i Vort Rige Danmark. Men til Documenter, som angaae saadanne Handlinger eller saadant Gods, bör,

1828.
3. Decbr.

1828. uden Undtagelse, bruges det her anordnede stemplede Papir. — — —

3. Decbr.

Hvorefter de Vedkommende sig allerund. have at rette. Givet i Vor kgl. Residentsstad Kjöbenhavn den 3. Decembr. 1828.

6. Decbr. **Rentekammer - Skrivelse** til Cancelliet, ang. **Spörgsmaalet om Tiende af Jordqvilder paa de af Selveiere beboede Gaarde i Island.** Khavn den 6. Decembr. 1828. — Rentek. Isl. Copieb. 7, Nr. 450.

Saaledes som af Indsluttede behageligen vil erfares, har Amtmand Johnsen, ved derhos at lade fölge de af ham indhentede Betænkninger fra samtlige Sysselmænd i Nord- og Öster-Amtet, anholdt om, at det ved Kammerets Resolution maatte blive bestemt, om eller hvorvidt Selveiere i Island, som beboe deres egne Gaarde, ere berettigede til at paastaae et vist Antal Köer og Faar, som de holde paa bemeldte Gaarde, undtaget fra Lösegods-Tiende, paa den Grund, at de saaledes fradragne Creature skulle betragtes som Qvilder eller fast Besætning, henhörende til og udgjörende en Deel af Eiendommen, og altsaa indbegrebne i Tienden af disse, eller den saakaldte Jordtiende.

Efter at Kammeret i Anledning heraf har indhentet ligeledes vedlagte Betænkninger fra Stiftamtmand Hoppe og Amtmand Thorsteinson, disse ledsagede med de af Sysselmændene i Sönder- og Vester-Amterne meddelte Oplysninger om, hvorledes der i saa Henseende for Tiden forholdes i bemeldte Amter, skulde vi ikke undlade, forinden videre ved Sagen foretages, herover tjenstl. at udbede os det kgl. Danske Cancellies behagelige Tanker meddelte, ved derhos at yttre, at Kammeret ikke skjönner rettere, end at Qvæstionen, der forövrigt i paakommende Tilfælde maatte blive at afgjöre ved Domstolene, saavel ved den gamle, tildeels endnu gjel-

dende Lovgivning, betræffende Tiendevæsenet i Island, som ved Reskr. af 17. Juli 1782, maa ansees afgjort derhen, at Vedkommende ikke ere berettigede til den ommeldte Tiendefrihed. Tillige skulle vi, med Hensyn til at Stiftamtmand Hoppe i hans afgivne Betænkning omtaler en hertil henhörende Amts-Resolution af 26. Decbr. 1822, som af Kammeret er approberet under 24. Mai 1823, ikke undlade herhos at lade fölge den Skrivelse til Kammeret fra forhenværende Stiftamtmand Moltke i Island, dat. 11. Januar 1823, med Bilage, som oplyser Anledningen til fornævnte Amts-Resolution, og hvoraf behageligen vil erfares, at det deri opkastede Spörgsmaal ikkuns angik om, hvorvidt Tiende bör svares af de löse Qvilder, som forefindes paa de med Frihed for Jordtiende i sin Tid bortsolgte Jorder af Skalholts forrige Bispestol. — Med velbemeldte Cancellies behagelige Svar udbedes det Indsluttede tilbage. — Det kgl. Danske Cancellie den 6. Decembr. 1828.

1828. 6. Decbr.

Rentekammer-Skrivelse til Stiftamtmanden i Island, ang. **Foreningen af Grafnings Rep med Thingvalla Rep.** Khavn den 6. Decbr. 1828. — Rentek. Isl. Copieb. 7, Nr. 451. 6. Decbr.

Ved Hr. Stiftamtm.* behagelige Skrivelse af 23. Mai 1827 har Kammeret modtaget et Andragende fra Sysselmanden for Arnæs Syssel, T. Sveinbjörnsen, angaaende Grafnings-Reppens Forening med Thingvalle-Reppen under sidstnævnte Navn.

Efter at have i denne Anledning correspondere med det danske Cancellie, samt under 11. August d. A. modtaget Hr. Stiftamtm.* yderligere Erklæring over en af 10 af Grafnings-Reppens Beboere mod denne Combination indgiven Forestilling, bifalder Kammeret, at den foreslaaede Forandring iværksættes paa den i ovennævnte Hr. Stiftamtm.* Skrivelse foreslaaede Maade, saaledes: a) at Grafnings-Reppen i bemeldte Syssel combineres

1828. med Thingvalle - Reppen under sidstnævnte Navn, og
6. Decbr. begge sættes under Bestyrelse af Repstyreren for Thingvalle Rep, men Grafnings - Reppens Repstyrer derimod entlediges; — b) at Repstyrerthing for begge disse Repper herefter holdes paa Heidarbæ i Thingvalla Rép; — c) at Grafnings - Reppen, ligesom Thingvallasveiten hidtil, söger Mandtalsthing paa Storeborg i Grimsnæs-Rep; og — d) at begge Reppers Fattigkasse og Fattiglemmer, som for det meste lige i Störrelse og Antal, sammenlægges. — Hvilket herved tjenstl. tilmeldes Hr. Stiftamtm. til Efterretning og videre Bekjendtgjörelse for Vedkommende. — Rentekammeret den 6. Decembr. 1828.

9. Decbr. **Cancellie-Skrivelse** til Directionen for Universitetet og de lærde Skoler, ang. **islandske Studerendes Ret til Communitets- og Regents-Beneficiet.** Khavn den 9. Decembr. 1828[1]. — Canc. 1. Depart. Brevb. 1828, Nr. 3214. Fogtm. (Algreen-Ussing) VII. 12, 1. H., S. 432—433.

Den kgl. Direction for Universitetet og de lærde Skoler har i behagelig Skrivelse af 22. f. M. underrettet Cancelliet om, at det theologiske Fakultet, som ifölge Anordningerne uddeler Communitets- og Regents-Beneficiet, har ved den i dette Efteraar skete Uddeling heraf troet at burde nægte tvende fra Island dimitterede Studerende, som i sidst afvigte Oktober Maaned her ved Universitetet have med bedste Charakteer absolveret Examen artium, fornævnte Beneficium, paa Grund af at Bestemmelserne i Fundatsen af 25. Junii 1777 § 21 og Reglement af 30. Julii 1818 § 4, ifölge hvilke de fra Island, Færöe og Grönland dimitterede Studerende strax skulle nyde godt af bemeldte Beneficium, efter det ved disse Lovbud tilsigtede Öiemed, at komme fattige Stu-

[1]) jevnf. den næst fölgende Univ. Dir. Skriv. 27. Decbr. 1828.

derende til Hjælp, ikkun skulde være anvendelige paa dem, der behörigen kunne godtgjöre deres Trang til saadan Understöttelse, hvilken ikke af bemeldte Studerende var funden tilstrækkelig beviisliggjort. Og da disse derefter i den hermed tilbagefölgende Skrivelse have reclameret den umiddelbare Indtrædelse i bemeldte Beneficier, som en dem efter Lovgivningen tilkommende Rettighed, har velbemeldte Direction forlangt dette Collegii Betænkning med Hensyn til Fortolkningen af den ovennævnte § 21 i Fundatsen af 25. Junii 1777. 1828. 9. Decbr.

I Gjensvar herpaa skulde Cancelliet herved tjenstl. melde, at dette Collegium ikke skjönner rettere, end at de 2 ommeldte fra Island dimitterede Studerende efter Lovgivningen ligefrem ere berettigede til Communitets- og Regents-Beneficiet, uden at de i denne Henseende behöve at godtgjöre deres Trang. — Det kgl. Danske Cancellie den 9. Decembr. 1828.

Directionen for Universitetet og de lærde Skolers Skrivelse til det theologiske Fakultet ved Kjöbenhavns Universitet, ang. **islandske Studerendes Ret til Communitets-Stipendiet.** Khavn den 27. Decembr. 1828. — Univ. Dir. Copieb. 1828, Nr. 1219. 27. Decbr.

I Skrivelse af 12. f. M. har det theologiske Fakultet yttret den Formening, at det Communitets- og Regents-Beneficium, hvortil Studerende fra Island, Grönland og Færöerne, efter Fundatsen for Communitetet og Regentsen af 25. Junii 1777 § 21 og Reglementet af 30. Julii 1818 § 4 Nr. 1, ere privilegerede, ikke efter dette Beneficiums oprindelige Hensigt kan tillægges nogen saadan Studerende, förend han med behörig Attest har godtgjort, at han dertil er trængende, og paa den anden Side have Islænderne B. Scheving og A. Johnsen, der i indeværende Aar have underkastet sig Examen Artium, men som Fakultetet, fordi de ikke tilstrækkelig

1828. have godtgjort deres Trang, ei har troet for det förste
27. Decbr. at kunne lade deeltage i Communitets- og Regents-Beneficiet, i et hertil indkommet Andragende, med Paaberaabelse af bemeldte Lovgivninger, forlangt som Privilegerede strax at tiltræde fornævnte Beneficier.

Da § 21 i Fundatsen af 25. Junii 1777, ved nærmere at forklare, hvilke de Studerende ere, der efter den foregaaende 20. § ere at ansee som Privilegerede, enten som de, der ikke kunne have nogen Hjælp af Forældre eller Venner, eller som de, om hvilke det Tid efter anden af vigtige Aarsager er befalet, at de fremfor Andre til fornævnte Beneficium skulle forhjælpes, under Litr. *a* udtrykkelig bestemmer, at saa mange som hvert Aar komme til Universitetet, fra Island, Færöerne og Grönland, skulle strax ved deres Ankomst, saasnart Plads er ledig (cfr. samme For. § 1) nyde Beneficium paa Communitetet og Værelser paa Regentsen, uden at hertil er föiet nogen anden indskrænkende Betingelse, og da derhos Reglementet af 30. Julii 1818 § 4 Nr. 1 og § 17 Nr. 8 fastsætter, at fornævnte Studerende ligesom hidtil skulle være privilegerede til, umiddelbart efter Examen Artium at erholde disse Beneficier, og det uden at tilföie nogen videre indskrænkende Betingelse, forekom det vel Directionen utvivlsomt, at enhver fra Island, Færöerne eller Grönland til Universitetet ankommen Studerende er ligefrem berettiget til at nyde Communitets- og Regents-Beneficiet, saasnart han har taget Examen Artium, og Plads er ledig, og at Studenterne Scheving og Johnsen ere efter Anordningerne beföiede til den af dem gjorte Paastand, men eftersom det theologiske Fakultet havde antaget en anden Synsmaade, og Fund. af 25. Junii 1777 er i sin Tid emaneret gjennem det kgl. Danske Cancellie, fandt Directionen, saaledes som den allerede i sin Skrivelse til Fakultetet af 22. f. M. forelöbigen har tilmeldt, at burde udbede sig bemeldte Collegii Betænkning i Anledning af nærværende Spörgsmaal.

Da nu ogsaa Cancelliet, i Skrivelse til Directionen af 9. d. M., har tilkjendegivet, at det ikke skjönner rettere, end at bemeldte tvende fra Island dimitterede Studerende efter Lovgivningen ligefrem ere berettigede til Communitets- og Regents-Beneficiet, uden at de i denne Henseende behöve at godtgjöre deres Trang, maa Directionen saa meget mere ansee det som afgjort, at fornævnte tvende Studerende bör nyde Stipendium Communitatis og Beneficium Domus Regiæ fra den Tid af, da de have absolveret Examen Artium, og at saaledes ogsaa for Fremtiden alle de Studerende, som fra Island, Færöerne og Grönland ankomme til Universitetet, bör, saasnart de have taget Examen Artium med en saadan Charakteer, som efter Universitets-Fundatsen overhovedet giver Adgang til academiske Beneficier, strax saasnart Plads er ledig, naar de derom ansöge, nyde Stipendium Communitatis og Beneficium Domus Regiæ. 1828. 27. Decbr.

Ved tjenstl. at melde Fakultetet dette til egen Underretning og til videre fornöden Foranstaltning, lader man den indsendte Betænkning fra Professor Nyerup hoslagt fölge tilbage. — Den kgl. Direction for Universitetet og de lærde Skoler den 27. Decembr. 1828.

Cancellie-Skrivelse til Stiftamtmanden og Amtmændene i Island, ang. **Udvidelse til Island af nogle Anordninger fra Aarene 1815 til 1819.** Khavn den 10. Januar 1829. — Canc. 3. Departem. Brevb. 1829, Nr. 128. 1829. 10. Januar.

Under 31. Januar 1827 (— 7. Novembr. 1827; — 14. Decembr. 1826) har (Tit.) meddeelt Cancelliet Deres Betænkning, angaaende hvilke af de i Tidsløbet fra 1815 til 1819 igjennem dette Collegium emanerede almindelige Anordninger formentlig kunde gjöres anvendelige paa Island, enten med eller uden Modificationer.

1829. 10. Januar. Forinden Cancelliet imidlertid forelægger Hans Majestæt denne Sag til allerh. Resolution, skulde Collegiet forelöbigen tjenstl. udbede sig Deres Tanker [om Anvendeligheden af Plak. 11. April 1817, ang. dövstumme Börns Indbringelse i Dövstumme-Institutet i Kjöbenhavn, samt[1] om, hvilke Modificationer der maatte ansees nödvendige i den 2. § af Plak. 2. Junii 1819, angaaende Udvidelse af Plak. 26. August 1785 til at gjelde udenfor Kjöbenhavn m. m., forinden bemeldte Anordning udvides til at gjelde for Island.

[2]Da der derhos i den af Amtmand Johnsson over denne Sag afgivne Erklæring er yttret Betænkelighed imod Anvendeligheden af For. 20. Oktobr. 1819, ang. en summarisk Procesform i reelle og verbale Injurie-Sager, i Betragtning af de Uleiligheder, som enkelte Syslers store Udstrækning medförer, hvorved det ofte maa blive Dommeren umuligt at fremme hine Sager paa den tilsigtede hurtigere Maade, hvorimod den Forurettede altid kan faae sin Vederpart indklaget for Forligelses - Commissionen, og ad denne Vei som oftest hurtigere komme til sin Fyldestgjörelse, end naar Sagen skulde indklages for Politieretten, og det derhos er bemærket, at Omkostningerne paa en Sags Behandling i Island ordentligviis blive de samme, hvad enten den behandles politieretsviis, eller i den ordinaire Processes Former, saa skulde Cancelliet ogsaa udbede sig Deres behagelige Yttringer om, hvorvidt de anförte Omstændigheder kunne medföre det af bemeldte Amtmand antagne Resultat, at den omhandlede Forordnings Indförelse paa Island for Tiden vilde medföre mere Skade end Gavn. — Det kgl. Danske Cancellie den 10. Januar 1829[3].

---

[1]) fra [udeladt i Skrivelsen til Amtmanden i Vester-Amtet.

[2]) det Fölgende udelades i Skrivelsen til Amtmanden over Nord- og Öster-Amtet.

[3]) s. D. Canc. Skriv. til Rentekammeret, hvori bemærkes, at

Rentekammer-Skrivelse til Stiftamtmanden i **Island,** ang. **Jorden Vidöes Dyrhed efter Matrikelen.** Khavn den 17. Januar 1829. — Rentek. Isl. Copieb. 7, Nr. 501. 1829. 17. Januar.

Efter at have modtaget Hr. Stiftamtm.' behagelige Betænkning af 4. Febr. f. A. over et Andragende fra Conferentsraad og Justitiarius Stephensen, hvori han anholder om at blive underrettet om Jorden Vidöes Dyrhed, skulde vi ikke undlade tjenstl. at melde Dem til behagelig Efterretning og Bekjendtgjörelse for Vedkommende, at da den nye Matrikul af 1800, som af Conferentsraaden paaberaabes, ei hidtil er bleven gjort gjeldende, kan samme heller ikke i dette Tilfælde blive Reglen, men Dyrheden maa efter Kammerets Formening rette sig efter Opgivende i Jordebogen af 1760, og saaledes antages at være 1 Hdr. Hundreder[1] for bemeldte Jord Vidöe. — Rentekammeret den 17. Januar 1829.

Capitelstaxt for **Öster-Amtets to Sysseler, fra Medio Mai 1829 til samme Tid 1830.** Akureyri den 21. Januar 1829. — Islandsk: Original, trykt som Schema paa et Halvark i Folio, hvorpaa Tallene ere indskrevne ved Udfærdigelsen, i det islandske Departement; 21. Januar.

---

da man havde önsket at faae afgjort med Hensyn til Island og Færöerne Spörgsmaalet om Gyldigheden af nogle Anordninger ældre end 1820, hvorom oftere var opstaaet Meningsforskjel, havde Cancelliet af Overövrighederne paa „bemeldte Colonier" udbedt sig Erklæring om, hvilke af de i de nærmest foregaaende fem Aar, 1815—1819 incl., der endnu ei vare satte i Kraft i deres respective Embeds-Distrikter, formentlig kunde qvalificere sig til dertil at udvides. Correspondencen herom med de islandske Autoriteter var endnu ikke tilendebragt, men med Hensyn til Færöerne bemærkes, at der for denne „Colonie" kun blev Spörgsmaal om 2 af de i fornævnte Tidslöb udkomne Anordninger. Canc. 3. Depart. Brevb. sst.

[1]) d. e. 120 Hundreder.

1829. jevnf. Sig. Hansen: „Um verðlagsskrár" i „Skýrslur um lands-
21. Januar. hagi á Íslandi" I. 2, 234 ff.

CAPITULS-TAXTI fyrir Norður- og Suður-Múla sýslur í Íslands austur-amti, gildandi frá miðju Maji mánaðar 1829 til sömu tíðar 1830.

	Nafnverð.		á landsvísu hdr.		er því 1 al.
	Rbd.	Rbsk.	Rbd.	Rbsk.	Rbsk.
A. Nr. 1[1]	23	93	23	93	19
— 2	3	46½	20	87	16½
— 3	4	14½	24	87	20
— 4	3	21½	25	76	20½
— 5	2	22	26	72	21½
— 6	2	95	23	88	19
— 7	1	85½	18	87	15
— 8	18	14	18	14	14½
— 9	14	61	19	49	15½
B. Nr. 10[2]	»	15½	19	36	15½
— 11	»	13½	16	84	13½
— 12[3]	»	15	18	72	15
— 13	»	15	18	72	15
C. Nr. 14	»	22	6	84	5½
— 15	»	15	9	36	7½
— 16	»	24	7	48	6
— 17	»	6	7	48	6
— 18	»	48½	10	10	8
— 19	»	72½	11	31	9
— 20	»	28	35	»	28
— 21	»	21	26	24	21
D. Nr. 22	3	44	20	72	16½
— 23	3	58	21	60	17½
— 24[4]	3	60	21	72	17½
— 25	3	17	19	6	15
— 26	3	44	20	72	16½

[1]) Rubrikkerne ere fuldstændigen anførte i Capitelstaxten for Norder-Amtet 16. Januar 1826 (ovenf. S. 2—4). Coursen uangivet.

[2]) hvít ull, vel þvegin.

[3]) súrt smjör, vel verkað.

[4]) smáfiskur.

1829.

21. Januar.

	Nafnverð. Rbd.	Rbsk.	á landsvísu hdr. Rbd.	Rbsk.	er því 1 al. Rbsk.
E. Nr. 27	1	»	15	»	12
— 28	»	95½	14	88	12
— 29	»	95	14	81	12
— 30	»	85½	13	34	10½
F. Nr. 31	5	27	21	12	17
— 32	4	28	25	72	20½
— 33	3	20½	19	27	15½
— 34	2	15	17	24	14
— 35	1	57	19	12	15½
— 36	3	34	20	12	16
— 37	»	6	15	»	12
G. Nr. 38	2	10	12	60	10
— 39	»	35	14	56	11½
— 40	2	89½	35	18	28
— 41	»	63	31	48	25
— 42[1]	»	80	»	»	16
— 43	»	84½	»	»	17

Meðalverð á hverju hundraði og hverri alin í fyrtöldum landaurum verður:

Eptir Litr. A,	eða fríðu	22.51	18
— B,	— ullu, smjöri og tólg	18.42	15
— C,	— ullar tóvinnu . . .	14.23	11½
— D,	— fiski	20.75½	16½
— E,	— lýsi	14.51	11½
— F,	— skinnavöru	19.64	15½

En meðalverða summa allra landaura, skipt með 6, sýnir meðalverð allra meðalverða

[hdr.] 18 Rbd. 35 Sk. [og alin] 14½ Sk.

p. t. Akureyri þann 21. Januar 1829.

Johnsson. Eptir constitution

H. Thorlacius.

Capitelstaxt for Norder og Öefjords Sysseler i Norder-Amtet, **fra Medio Mai 1829 til samme Tid 1830.** Akureyri den 21. Januar 1829. — 21. Januar.

[1]) dagsverk um heysláttar tímann, 5 álnir.

1829. 21. Januar. Islandsk: Original i det islandske Departement, trykt som Schema paa et Halvark i Folio, hvorpaa Tallene ere udfyldte ved Udfærdigelsen; jevnf. Sig. Hansen: „Um verðlagsskrár" i „Skýrslur um landshagi á Íslandi" I. 2, 234 ff.

CAPITULS-TAXTI fyrir Norður og Eyjafjarðar sýslur í Íslands Norður-amti, gildandi frá miðju Maji mánaðar 1829 til sömu tíðar 1830.

	Nafnverð.		á landsvísu hdr.		er því 1 al.
	Rbd.	Rbsk.	Rbd.	Rbsk.	Rbsk.
A. Nr. 1[1]	19	87	19	87	16
— 2	2	46½	14	87	12
— 3	3	64	22	»	17½
— 4	2	81	22	72	18
— 5	1	84	22	48	18
— 6	2	48	20	»	16
— 7	1	62	16	44	13
— 8	13	85	13	85	11
— 9	11	6	14	72	12
B. Nr. 10[2]	»	15	18	72	15
— 11	»	13	16	24	13
— 12[3]	»	12	15	»	12
— 13	»	14	17	48	14
C. Nr. 14	»	20	6	24	5
— 15	»	15	9	36	7½
— 16	»	19	5	90	5
— 17	»	6½	8	12	6½
— 18	»	49	10	20	8
— 19	»	65	10	15	8
— 20	»	23	28	72	23
— 21	»	15½	19	36	15½
D. Nr. 22	3	44	20	72	16½
— 23	3	1	18	6	14½
— 24[4]	2	75	16	66	13

[1]) Rubrikkerne ere de samme, paa de her bemærkede enkelte Afvigelser nær, som i Taxten for Norder-Amtet 16. Januar 1826 (ovenf. S. 2—4). Coursen uangivet.

[2]) hvít ull, vel þvegin.

[3]) súrt smjör, vel verkað.

[4]) smáfiskur.

1829.
21. Januar.

	Nafnverð. Rbd.	Rbsk.	á landsvísu hdr. Rbd.	Rbsk.	er því 1 al. Rbsk.
D. Nr. 25	2	63	15	90	13
— 26	2	40	14	48	11½
E. Nr. 27	1	»	15	»	12
— 28	1	4	15	60	12½
— 29	1	2½	15	37	12½
— 30	»	93½	14	58	11½
F. Nr. 31	4	22	16	88	13½
— 32	2	58	15	60	12½
— 33	2	33½	14	9	11½
— 34	1	90	15	48	12½
— 35	1	32	16	»	13
— 36	2	41	14	54	11½
— 37	»	6	15	»	12
G. Nr. 38	1	82	11	12	9
— 39	»	22½	9	36	7½
— 40	1	81	22	12	17½
— 41	»	37	18	48	15
— 42[1]	»	62	»	»	12½
— 43	»	76	»	»	15

Meðalverð á hverju hundraði og hverri alin í fyrtöldum landaurum verður:

Eptir Litr.	A, eða fríðu	18.55	15
—	B, í ullu, smjöri og tólg	16.84	13½
—	C, — ullar tóvinnu . . .	12.26	10
—	D, — fiski	17.18	13½
—	E, — lýsi	15.15	12
—	F, — skinnavöru	15.37	12½

En meðalverða summa allra landaura, skipt með 6, sýnir meðalverð allra meðalverða

[hdr.] 15 Rbd. 87 Sk. [og alin] 12½ Sk.

p. t. Akureyri þann 21. Januar 1829.

Johnsson. Eptir constitution
H. Thorlacius.

[1]) dagsverk um heysláttartímann, 5 álnir.

1829. 21. Januar. **Capitelstaxt for Skagafjords og Hunavatns Sysseler i Norder-Amtet, fra Medio Mai 1829 til samme Tid 1830.** Akureyri den 21. Januar 1829. — Islandsk: Original i det islandske Departement, trykt som Schema paa et Halvark i Folio, hvori Tallene ere udfyldte ved Udfærdigelsen; jevnf. Sig. Hansen: „Um verðlagsskrár" i „Skýrslur um landshagi á Íslandi" I. 2, 234 ff.

Capitulstaxti fyrir Skagafjarðar og Húnavatns sýslur í Íslands norður-amti, gildandi frá miðju Maji mánaðar 1829 til sömu tíðar 1830.

	Nafnverð.		á landsvísu hdr.		erþví 1 al.
	Rbd.	Rbsk.	Rbd.	Rbsk.	Rbsk.
A. Nr. 1[1]	20	76	20	76	16½
— 2	2	48	15	»	12
— 3	3	81	23	6	18½
— 4	2	62	21	16	17
— 5	1	90½	23	30	18½
— 6	2	30½	18	52	15
— 7	1	58	16	4	13
— 8	12	55	12	55	10
— 9	9	36	12	48	10
B. Nr. 10[2]	»	15	18	72	15
— 11	»	13	16	24	13
— 12[3]	»	14	17	48	14
— 13	»	15	18	72	15
C. Nr. 14	»	20½	6	39	5
— 15	»	15	9	36	7½
— 16	»	20	6	24	5
— 17	»	6	7	48	6
— 18	»	46	9	56	7½
— 19	»	68	10	60	8½
— 20	»	22½	28	12	22½
— 21	»	14	17	48	14

¹) Rubrikkerne ere fuldstændig anförte i Taxten for Norder-Amtet 16. Januar 1826 (ovenf. S. 2—4). Coursen uangivet.

²) hvít ull, vel þvegin.

³) súrt smjör, vel verkað.

1829. 21. Januar.

	Nafnverð.		á landsvísu hdr.		er því 1 al.
	Rbd.	Rbsk.	Rbd.	Rbsk.	Rbsk.
D. Nr. 22	3	14	18	84	15
— 23	3	40	20	48	16½
— 24[1]	3	26	19	60	15½
— 25	3	36	20	24	16
— 26	2	41½	14	57	11½
E. Nr. 27	1	11½	16	76	13½
— 28	1	15½	17	40	14
— 29	1	17½	17	70	14
— 30	1	3½	15	52	12½
F. Nr. 31	4	43	17	76	14
— 32	3	8	18	48	15
— 33	2	60	15	72	12½
— 34	2	15½	17	28	14
— 35	1	36½	16	54	13
— 36	2	50½	15	15	12
— 37	»	6	15	»	12
G. Nr. 38	2	40	14	48	11½
— 39	»	21½	8	92	7
— 40	1	58	19	24	15½
— 41	1	9	52	48	42
— 42[2]	»	68	»	»	13½
— 43	»	81½	»	»	16½

Meðalverð á hverju hundraði og hverri alin í fyrtöldum landaurum verður:

Eptir Litr. A, eður	í fríðu	18.10½	14½
— B. —	í ullu, smjöri og tólg	17.78	14
— C, —	í ullar tóvinnu . . .	11.88½	9½
— D, —	í fiski	18.74	15
— E, —	í lýsi	16.83½	13½
— F, —	í skinnavöru	16.55½	13½

En meðalverða summa allra landaura, skipt með 6, sýnir meðalverð allra meðalverða

[hdr.] 16 Rbd. 65 Sk. [og alin] 13½ Sk.

p. t. Akureyri þann 21. Januar 1829.

Johnsson. Eptir constitution
H. Thorlacius.

[1]) smáfiskur.

[2]) dagsverk um heysláttartímann, 5 álnir.

1829. 24. Januar. **Rentekammer - Skrivelse** til Stiftamtmanden i Island, ang. **midlertidig Tiendefrihed for nogle solgte kongelige Jorder.** Khavn den 24. Januar 1829. — Rentek. Isl. Copieb. 7, Nr. 511.

I Anledning af Hr. Stiftamtm.s behagelige Skrivelse af 16. Juni f. A., hvori De har forespurgt, om Tiende bör kræves til Indtægt for Hans Majts Kasse af de fra Allerhöistsammes Jordegods i Guldbringe Syssel i Aaret 1827 bortsolgte öde Jorder Skulehus, Sandhus og Eide, har Kammeret, under Vilkaar, at Kjöberne af disse Jorder vedblive med den paabegyndte Opdyrkning af samme, paa forventet allern. Approbation bevilget, at forbenævnte Jorder i 5 Aar, fra Fardag 1827 af at regne, fritages for at tilsvare den H. Majt. tilkommende Andeel af Tienden, hvilket vi ikke skulde undlade herved tjenstl. at communicere Hr. Stiftamtm. til behagelig Efterretning og Bekjendtgjörelse for Sysselmand Finsen, som om denne Eftergivelse har at gjöre behörig Forklaring i hans aarlig aflæggende Regnskaber. Rentekammeret den 24. Januar 1829.

27. Januar. **Cancellie - Skrivelse** til Rentekammeret, ang. **Spörgsmaalet om Tiende af Jordqvilder paa Selveiergodset i Island.** Khavn den 27. Januar 1829. — Canc. 1. Depart. Brevb. 1829, Nr. 311.

I den herved tilbagefölgende, med det kgl. Rentekammers behagelige Skrivelse af 6. f. M. modtagne Forestilling med Bilage har Amtmanden over Nord- og Öster-Amtet paa Island, Johnsson, anholdt om, at det ved det kgl. Rentekammers Resolution maatte blive bestemt, om eller hvorvidt Selveiere paa Island, som beboe deres egne Gaarde, ere berettigede til at paastaae et vist Antal Köer og Faar, som de holde paa bemeldte Gaarde, undtaget fra Lösegods - Tiende, paa

Grund af, at de saaledes fradragne Creaturer skulde betragtes som Qvilder eller fast Besætning, henhörende til og udgjörende en Deel af Eiendommen, og altsaa indbegrebne i Tienden af disse, eller den saakaldte Jordetiende. Det kgl. Rentekammer har derhos i bemeldte Skrivelse yttret, at samme ikke skjönner rettere, end at Qvæstionen, der forövrigt i paakommende Tilfælde maatte blive at afgjöre ved Domstolene, saavel ved den gamle tildeels endnu gjeldende Lovgivning angaaende Tiendevæsenet paa Island, som ved Reskr. af 17. Julii 1782 maa ansees afgjort derhen, at Vedkommende ikke ere berettigede til den ommeldte Tiendefrihed, og velbemeldte Kammer har dernæst udbedet sig dette Collegii Tanker meddelte i denne Sag. 1829. 27. Januar.

I tjenstl. Gjensvar herpaa skulde Cancelliet yttre Fölgende: Da det er in confesso, at der af et vist Antal til en Gaard hörende Creaturer ingen Tiende svares, naar Gaarden bortbygsles, forekommer det Cancelliet naturligst, at der af den samme Besætning ei heller skal svares Tiende, naar Eieren selv bruger Gaarden; dette synes nemlig Intet at burde forandre i Hensyn til Tiendetageren, hvis Rettigheder vilde være aldeles precaire, naar de skulde beroe paa den tilfældige Omstændighed, om Eieren selv bruger sin Gaard med Besætning og Inventarium, eller overdrager den til Andre. Heller ikke er det Argument af nogen Betydenhed, at Eieren kan taale denne forögede Byrde, fordi han er fri for Landskyld, thi i Stedet herfor maa han svare Renter af Kjöbesummen, hvis han ikke selv er Eier af samme, og i modsat Fald indeholder den Omstændighed, at han er mere formuende, vel en Grund til at bebyrde ham mere med de Afgifter, der svares efter Formue og Leilighed, men kan ikke komme i Betragtning hvor der spörges om en fast Afgift af en Eiendom, som den islandske Tiende erkjendes at være. Ogsaa er det indlysende, at hiin Forskjel er hinderlig

1829. for den dog vistnok gavnligste Tingenes Orden, at Lan-
27. Januar. dets Eiendomme ere i Selveiernes Besiddelse og Benyttelse. Den gamle Brug, som vistnok her er af stor Viglighed, er efter de tvende medfölgende, af Stiftamtmand Hoppe og Amtmand Thorsteinson afgivne Erklæringer, ogsaa for den omqvæstionerede Tiendefrihed, og at den i Nord- og Öster-Amtet er saa bestemt derimod, som Amtmand Johnsson antager, turde vel være tvivlsomt, naar man med hans Erklæring sammenholder Sysselmændenes, ligesom hans Formand, Conferentsraad Thorarensen, bestemt antog, at ingen Tiende skulde svares af de omhandlede Qvilder.

Hvad endelig det Argument angaaer, der udledes af ovennævnte Reskr. af 17. Julii 1782, da synes dette ei heller ganske afgjörende, thi hvad sammes § 1 angaaer, saa kan den forstaaes om de Creaturer, der ere udenfor det Antal, der hörer til Gaardens Besætning, og skulde den, formedelst sine almindelige Udtryk, ei taale saadanne Undtagelser, saa maatte Tiende og svares af Qvilderne til en bortbygslet Gaard, hvoraf dog det Modsatte er in confesso; og, naar der argumenteres af den Tiendefrihed, § 4 tillægger pia corpora af de dem tilhörende Qvilder og andet Inventarium, hvilket, som en sær Undtagelse for dem, skulde bevise en modsat almindelig Regel, saa kan herved bemærkes, at, da pia corpora ei tiende af deres Jorder, kunde det netop derfor være Spörgsmaal, om de ei skulde tiende af Besætning og Inventarium, i det mindste er Sagen med Hensyn hertil af ganske anden Beskaffenhed end hvad den til tiendepligtig Jord hörende Besætning angaaer; hvortil kommer, at ikke alle Creaturer eller Inventariistykker, men kun de, der, naar en Gaard bortbygsles, höre dertil som nödvendige Appertinentier, kunne, som indbefattede i Gaardens Tiendeskyld, i Almindelighed gaae frie, pia corpora derimod have faaet en ubetinget Frihed. At der af visse med Tiendefrihed bortsolgte forhen offentlige Jorder derimod svares Tiende af de

dertil hörende löse Qvilder, beviser Intet for, at de til andre Jorder hörende faste Qvilder skulde, naar Eieren bruger sin Jord, tiende; snarere synes der af det i saa Henseende Passerede at kunne udledes et Argument for det Modsatte. 1829. 27. Januar.

Efter det Anförte maa Cancelliet saaledes ansee det som det naturligste, at det Antal af Köer og Faar, som pleier at fölge en Gaard, naar den bortbygsles, og hvoraf da ingen særskilt Tiende svares, ligeledes bör undtages fra Tiende, naar Eieren selv bruger sin Gaard, og at dette derfor bör formodes, og at i al Fald kun Undtagelse bör skee, hvis det bevises, at et modsat Princip et eller andet Sted er indfört ved gammel Skik og Brug. Iövrigt maa man med det kgl. Rentekammer være aldeles enig i, at Spörgsmaalet efter sin Natur henhörer til Afgjörelse ved Domstolene; men da det dog, formedelst dets indgribende Virkning og Rettergangens Ufuldkommenhed paa Island, maatte ansees önskeligt, at en saavidt som muligt almindelig Regel kunde gives, skulde man tjenstl. henstille til det kgl. Rentekammer, om samme ikke maatte finde det hensigtsmæssigt, at der, forinden endelig Resolution i denne Sag afgives, endnu indhentes Landsoverrettens og Biskoppens Erklæringer. — Det kongel. Danske Cancellie den 27. Januar 1829.

Capitelstaxt for Sönder-Amtet fra Medio Mai 1829 til samme Tid 1830. Reykjavík 7. Februar 1829. — Islandsk: Original-Aftryk i det islandske Departement, trykt paa offentlig Bekostning i Vidöe Kloster 1829, 2 Blade i 4to.; jevnf. Sig. Hansen: „Um verðlagsskrár" i „Skýrslur um landshagi" I. 2, 234 ff. 7. Febr.

Capituls-Taxti fyrir Borgarfjarðar, Gullbríngu og Kjósar, Árness, Rángárvalla, Vestmannaeyja, Vestur- og Austur-Skaptafells sýslur, samt Reykjavíkur kaupstað, í

1829. 7. Febr. Íslands suður-amti, gildandi frá miðju Maji mánaðar 1829 til sömu tíðar 1830.

		Nafnverð.		á landsvísu hdr.		er því l al.
		Rbd.	Rbsk.	Rbd.	Rbsk.	Rbsk.
A. Nr.	1[1]	19	42	19	42	15½
—	2	2	64½	16	6	13
—	3	3	88	23	48	19
—	4	2	81	22	72	18
—	5	2	13½	25	72	21
—	6	2	60	21	»	17
—	7	1	86	»	»	»
—	8	13	3	13	3	10½
—	9	8	67½	11	48	9
B. Nr.	10	»	16	20	»	16
—	11	»	13½	16	84	13½
—	12	»	17	21	24	17
—	13	»	16	20	»	16
C. Nr.	14	»	24	»	»	»
—	15	»	20½	12	48	10
—	16	»	30	»	»	»
—	17	»	6	11	24	9
—	18	»	59½	»	»	»
—	19	1	8½	»	»	»
—	20	»	40½	»	»	»
—	21	»	27½	»	»	»
D. Nr.	22	3	65½	22	9	18
—	23	2	88	17	48	14
—	24	2	87½	17	45	14
—	25	2	52½	15	27	12
—	26	3	16	19	»	15
E. Nr.	27	1	18½	17	85	14
—	28	1	40	20	20	16
—	29	1	16½	17	55	14
—	30	1	22½	18	49	15
F. Nr.	31	6	42½	25	74	21
—	32	4	65	27	6	22½
—	33	3	36½	20	27	16
—	34	2	68	21	64	16½

[1]) Rubrikkerne ere fuldstændig anförte i Capitelstaxten for Sönder-Amtet 10. Febr. 1826 (ovenf. S. 9—12); jevnf. Taxterne 16. Febr. 1827 og 9. Febr. 1828, hvor Tallene ere fortlöbende. Coursen uangivet.

1829.

7. Febr.

	Nafnverð. Rbd.	Rbsk.	á landsvísu hdr. Rbd.	Rbsk.	er því 1 al. Rbsk.
F. Nr. 35	2	9½	25	18	20
— 36	3	48	22	4	18
— 37	»	6	7	18	6
G. Nr. 38	2	72	»	»	»
— 39	»	56	»	»	»
— 40	2	6	»	»	»
— 41	1	17	»	»	»
— 42	»	63½	»	»	»
43	»	75½	»	»	»

Meðalverð á hverju hundraði og hverri alin í fyrtöldum landaurum verður:

Eptir Litr.	A, eða fríðu	19.12	15
—	B, — ullu, smjöri og tólg	19.55	15⅔
—	C, — ullar tóvinnu . . .	11.84	9⅓
—	D, — fiski	18.24	14½
—	E, — lýsi	18.52	15
—	F, — skinnavörum . . .	23.64	19

En meðalverða summa allra landaura, skipt með 6, gjörir höfuðmeðalverð allra meðalverða [hdr.] 18 Rbd. 48½ Sk. [og alin] 15 Sk. Þegar meta skal fyrtalda landaura til hundraðs, verður: Eptir Litr. A: hver kýr snemmbær við hundrað . . . . . [o. s. v. see Taxt 10. Februar 1826] . . . . . 4 fjórðúngar nautaskinna, hundrað; eins 6 fjórðúngar af kúa og hrossa skinnum; 8 fjórðúngar sauðskinna og 12 fjórðúngar ærskinna. — Reykjavík þann 7. Februarii 1829.

Hoppe. Steingrímur Jónsson.

Rentekammer-Skrivelse til Amtmanden over Islands Nord- og Öster-Amt, ang. **Modtagelsen af Uldengods i Tiende.** Khavn den 7. Febr. 1829. — Rentek. Isl. Copieb. 7, Nr. 516. 7. Febr.

Foranlediget af, at Sysselmand Thorarensen i Skagefjords Syssel har for omtrent Halvdelen af bemeldte Syssel i Kongetiende pro 1827 ladet vedkommende

1829. Tiendeydere levere Tröier, Strömper og Vanter efter
7. Febr. det Evaluationsforhold til Fiske og Alen, som Capitelstaxten indeholder, uagtet at hverken Tiendelovene eller Jonsbogen, med Undtagelse af Vadmel, nævne Uldfabrikater iblandt de Effekter eller Varesorter, hvormed Tiende og andre private eller offentlige Fordringer kunne klareres, har Hr. Amtm., saavel i Hensyn hertil, som til det Tab, den kgl. Kasse lider ved denne Betalingsmaade, under 7. Febr. f. A. behaget at forlange Kammerets Bestemmelse, om fornævnte Uldengods samt Haspegarn kan modtages i Betaling for Kongetiende efter den i de aarlige Capitelstaxter antagne Evaluation til Alen, eller om dette Gods ikke, naar det frembydes i saadan Betaling, bör evalueres til Alen efter Handelspriserne og Capitelstaxtens Medium.

I Anledning heraf skulle vi ikke undlade tjenstl. at melde Hr. Amtm. til behagelig Efterretning og Bekjendtgjörelse for Vedkommende, at da Capitelstaxten for Island ikke har til Hensigt at gjöre nogen Udvidelse eller Indskrænkning i de hidtil gjeldende Lovöre sammesteds, eller at gjöre flere eller færre Varer til lovlige Betalingsmidler imellem Mand og Mand, men ikkun at bestemme, med hvilket Belöb i Penge de i Capitelstaxten benævnte Varesorter kunne af Yderne, om de finde det for godt, afgjöres, saa skjönnes ikke, at Tiendeyderne nu ere berettigede til at afgive Kongetienden med andre Varesorter end forhen, og forsaavidt det ommeldte Uldengods altsaa ikke tidligere har været lovligt Betalingsmiddel i dette Tilfælde, kan det heller ikke nu være det. Men da det imidlertid kan falde Yderne vanskeligt enten at præstere de for denne Ydelse gjeldende Varesorter, eller at betale med Penge efter den i saa Henseende gjeldende Capitelstaxt, og Husflidens Frembringelser paa den anden Side heller ikke bör savne Anvendelse, vil fra Kammerets Side ikke haves Noget imod, at ovenmeldte Uldengods tages i Betaling for Kongetiende, dog ikkuns paa saadan Maade og efter

saadant Forhold, at herved ikke opstaaer noget væsentligt Tab for den kgl. Kasse, hvilket man iövrigt formener mest hensigtsmæssig at kunne opnaaes ved aarligen at fastsætte det Forhold, hvorefter bemeldte Uldengods kunde leveres i Betaling for Kongetiende. Til den Ende maae vi tillige tjenstl. anmode Hr. Amtm. om, forsaavidt det befindes fornödent, at foranledige en saadan aarlig Bestemmelse, samt denne derefter bekjendtgjort i vedkommende Sysseler, og forventer Kammeret sig derhos desangaaende aarligen meddeelt Underretning. — Rentekammeret den 7. Februar 1829.

1829.
7. Febr.

Rentekammer-Skrivelse til Amtmanden i Islands Nord- og Öster-Amt, ang. **Bestemmelsen af Sysselmændenes visse og uvisse Indtægter.** Khavn den 7. Februar 1829. — Rentek. Isl. Copieb. 7, Nr. 517.

7. Febr.

Forsaavidt det ved Forordn. af 14. Mai 1768 paabudne Extrapaabud af Gage m. v. skal beregnes af Sysselmændenes Embeds-Indtægter, har Hr. Amtm. under 9. Februar f. A. behaget at forlange Kammerets Bestemmelse om, hvilke af bemeldte Embedsmænds Indkomster skulle henföres til de visse og hvilke til de uvisse Indtægter.

I Anledning heraf skulde vi ikke undlade tjenstl. at melde Hr. Amtm. til behagelig Efterretning og Bekjendtgjörelse for vedkommende Sysselmænd i Nord- og Öster-Amtet, at i Overeensstemmelse med Kammerets Skrivelse til daværende Stiftamtmand i Island, Kammerherre Levetzow, af 15. Marts 1788[1], hvoraf vi under

---

[1]) denne Rentek. Skrivelse af 15. Marts 1788 lyder som fölger (Rentek. Isl. Copieb. Litr. X, Nr. 684):

„Til at beregne Procent-Skat af de Embeds-Indkomster, hvortil er henlagt fast Gage, og hvorved tillige fölger Sportler, blive begge Dele ikke her ved Kammeret sam-

1829. 10. Marts 1817 have meddeelt Dem Gjenpart, er det
7. Febr. antaget, at Sysselmændenes Indtægter af Skatte og Gjaftold, samt den dem for Laugmandstoldens Incassation tillagte $^1/_6$ Deel, og ligeledes det Sysselmændene erholder for Incassationen af Kongetienden, hvor saadant finder Sted, henföres til de visse Indkomster, hvorfor Angivelse skeer særskilt, hvorimod Sportler og Retsgebyrer m. m. henföres til de uvisse Indkomster. — Rentekammeret den 7. Februar 1829.

– 12. Febr. **Capitelstaxt for Vester-Amtet fra Medio Mai 1829 til samme Tid 1830.** Vester-Amt. 12. Februar 1829. — Islandsk: Original-Aftryk i det islandske Departement, trykt hos Schultz i Kjöbenhavn 1823, som Schema, hvori Tallene ere skrevne til ved Udfærdigelsen, 2 Bl. i 4°; jevnf. Sig. Hansen: „Um verðlagsskrár" i „Skýrslur um landshagi á Íslandi" I. 2, 234 ff.

---

menlagte til Procent-Skattens Beregning, men Skatten beregnes af Revenüen af ethvert Slags Indkomster for sig. Det er dernæst afgjort, at den Indtægt, Sysselmændene har af deres Ombud, er at ansee som den Lön, der fölger Embedet. Hr. Khr. vil efter disse Regler befinde, at Sysselmændenes Indkomster af deres Ombude ikke blive at lægge sammen til Procent-Skats Svarelse med deres övrige accidentelle Indkomster af judiciale Forretninger og i andre Maader, og at fölgelig ikke Procent-Skat af dem svares, med mindre en af Delene for sig belöber 100 Rd. og derover. — Dette have vi ikke skullet undlade at formelde Hr. Khr. til tjenstligst Gjensvar paa Deres Skrivelse af 28. August a. p., saavel som at naar ved Sysselmændenes Angivelser til Procent-Skats Svarelse, som forekomme ved Jordebogs-Regnskabet, skulde falde Noget at erindre, som Hr. Khr. troer fortjener at gjöres Forestilling om her til Kammeret, overlade vi til Hr. Khr. at gjöre det strax, for at vinde Tiden, uden at oppebie at Sagen sættes i Gang ved Antegnelserne efter Regnskabernes Revision. — Rentekammeret den 15. Martii 1788.

Capituls-Taxti fyrir Mýra og Hnappadals, Snæfellsness, Dala, Barðastrandar, Ísafjarðar og Stranda sýslur í Íslands vestur-amti, gildandi frá miðju Maji mánaðar 1829 til sömu tíðar 1830. 1829. 12. Febr.

Vöru og aura tegundir.	Nafnverð. Rbd.	Rbsk.	á landsvísu hdr. Rbd.	Rbsk.	er því 1 al. Rbsk.
A. Nr. 1[1]	21	20	21	20	17
— 2	3	11	18	66	15
— 3	4	20	25	24	20
— 4	3	2	24	16	19
— 5	2	7	24	84	20
— 6	2	89	23	40	19
— 7	1	93	»	»	»
— 8	13	35	13	35	11
— 9	10	38	13	83	11
B. Nr. 10	»	16	20	»	16
— 11	»	13½	16	84	13½
— 12	»	16	20	»	16
— 13	»	16	20	»	16
C. Nr. 14	»	»	»	»	»
— 15	»	15	9	36	7½
— 16	»	34	»	»	»
— 17	»	6	11	24	9
— 18	»	46½	»	»	»
— 19	1	19	»	»	»
— 20	»	28½	»	»	»
— 21	»	21	»	»	»
D. Nr. 22	3	43	20	66	16½
— 23	2	72	16	48	13
— 24	2	61½	15	81	12½
— 25	2	26	13	60	11
— 26	2	48	15	3	12
E. Nr. 27	1	8	16	24	13
— 28	1	9½	16	46	13
— 29	1	8	16	24	13
— 30	1	4½	15	67	12½
F. Nr. 31	3	90	15	72	12½

[1]) Rubrikkerne ere fuldstændig anförte i Capitelstaxten for Vester-Amtet 20. Febr. 1826 (ovenf. S. 12—15). Coursen uangivet.

1829. 12. Febr.	Vöru og aura tegundir.	Nafnverð. Rbd.	Rbsk.	á landsvísu hdr. Rbd.	Rbsk.	er því 1 al. Rbsk.
	F. Nr. 32	3	1	»	»	»
	— 33	2	43½	»	»	»
	— 34	2	4	»	»	»
	— 35	1	53	»	»	»
	— 36	2	72	»	»	»
	— 37	»	6	»	»	»
	G. Nr. 38	2	74	»	»	»
	— 39	»	»	»	»	»
	— 40	1	56	»	»	»
	— 41	1	38	»	»	»
	— 42	»	57	»	»	»
	— 43	»	87	»	»	»

Meðalverð á hverju hundraði og hverri alin í fyrtöldum landaurum verður:

Eptir Litr.	A, eða fríðu	20.58	16½
—	B, — ullu, smjöri og tólg	19.21	15⅓
—	C, — ullar tóvinnu . . .	10.30	8¼
—	D, — fiski	16.32	13
—	E, — lýsi	16.16	13
—	F, — skinnavörum . . .	15.72	12⅑

En meðalverða summa allra landaura, skipt með 6, gjörir höfuðmeðalverð allra meðalverða [hdr.] 16 Rbd. 38 Sk. [og alin] 13 Sk.

þegar meta skal fyrtalda landaura til hundraðs, verður: Eptir Litr. A: hver kýr snemmbær við hundrað . . . . . [o. s. v. *see* Taxt 20. Febr. 1826] . . . 4 fjórðúngar nautsskinna, hundrað.

Íslands vestur-amts contoiri, þann 12. Februar 1829.
Thorsteinson. Guðmundur Jónsson.

14. Febr. **Reskript** til Rentekammeret, ang. **Understöttelse for en islandsk Haandværksmand.** Khavn den 14. Februar 1829. — Rentek. Relat. og Resol. Prot. 1829 A, Nr. 37.

Da det maa ansees önskeligt, at indfödte Islændere lægge sig efter at udlæres som Haandværkssvende her, for som Mestere at etablere sig i Island, saa ville Vi, i Anledning af Snedkersvend Haldor Johnsens vedlagte allerund. Ansögning, allern. have Vort Rentekammer bemyndiget til at komme Supplikanten til Hjælp, forsaavidt som det efter Kammerets Skjönnende kan skee. Befalende Eder Gud! — Givet i Vor Residentsstad Kjöbenhavn den 14. Februar 1829. 1829. 14. Febr.

Rentekammer-Skrivelse til Amtmanden over Islands Vester-Amt, ang. **Erlæggelse af Kirketiende af Hjemmegaardens Bruger.** Khavn den 21. Febr. 1829. — Rentek. Isl. Copieb. 7, Nr. 576. 21. Febr.

Ved Hr. Amtm.s behagelige Skrivelse af 8. August f. A. har Kammeret modtaget et Andragende fra Administrator for Arnestappens Ombud, S. Scheving, hvori han, foranlediget af de af Revisionen desangaaende gjorte Udsættelser i hans, som Værge for den Hans Majt. tilhörende Ingjaldshol Kirke, aflagte Regnskaber, anholder om at vorde fritagen for at svare Tiende til bemeldte Kirke, saavel af den af ham for Tiden paaboende Gaard Ingjaldshol, paa hvis Grund Kirken staaer, som af hans eiende Lösöre.

I Anledning heraf skulde vi ikke undlade tjenstl. at melde Hr. Amtm. til behagelig Efterretning og Bekjendtgjörelse for Administrator Scheving, at efter de af Dem meddelte Oplysninger i fornævnte Deres Skrivelse bifalder Kammeret, at videre Paastand om Kirketiende af Gaarden Ingjaldshol kan for den Tid Scheving har beboet bemeldte Gaard og indtil Fardag d. A. bortfalde, men derimod kan han ikke fritages for at erlægge Tiende til Kirken af hans Lösöre, hvorfor altsaa i Kirkeregnskabet for indeværende Aar bliver, saavel for samme Aar som for den forbigangne Tid, at aflægge

1829. 21. Febr. behörig Rigtighed. — Ved Anvendelsen af Gaarden Ingjaldshol for den fölgende Tid fra Fardag d. A. formener Kammeret, at det bör paalægges vedkommende Bruger at erlægge Tiende af Jorden til Kirken, i hvilken Henseende vi derfor tjenstl. overlade til Hr. Amtm. at paaagte det Fornödne. — Rentekammeret den 21. Februar 1829.

28. Febr. **Kongelig Resolution** ang. **Prægning af en Medaille til Belönning for fortjente islandske Mænd.** Khavn den 28. Februar 1829[1]. — I Rentekammerets Forestilling 3. Februar bemærkes, at Overövrighederne paa Island havde oftere indberettet, at Forskjellige af Indvaanerne paa Island havde udmærket sig ved, „med en der i Landet sjelden Flid og Stræbsomhed at virke til Fiskeriernes Opkomst, deres Jorders Dyrkning og Forbedring, de derved erhvervede Produkters Forædling m. m.", hvorfor Amtmændene önskede, at disse Mænd maatte erholde et eller andet Beviis paa Kongens Tilfredshed. Da disse Mænd nærmest maatte antages at virke for sit eget Gavn, og kun indirecte for det Offentlige, fandtes det mindre passende at andrage paa et af de sædvanlige Hæderstegn. Kammeret ansaae det derfor for mest passende, at tilstaae dem, der saaledes udmærkede sig, en Medaille, som det kunde tillades Vedkommende at bære, ligesom Medaillen for ædel Daad. Modellen til en slig Medaille, udarbeidet af Sekretair Muhle, forelægges Kongen, og stod paa Aversen Kongens Brystbillede, paa Reversen en Egekrands, i hvis Midte Modtagerens Navn skulde anbringes. Kunstacademiet havde Intet fundet at erindre imod denne Model, og Udförelsen af Stemplerne, der ansloges til 500 Rbd. r. S., foreslaaes udredede af Jordebogskassen. — Rentek. Relat. og Resol. Prot. 1829 A, Nr. 54.

Vi bifalde allern., at en Medaille efter indbemeldte Model maa udpræges til Brug som Opmuntring og Belönning for de Beboere paa Island, der fortrinligen udmærke sig ved Bestræbelser for Fiskeriernes Fremme,

[1]) kgl. Resol. 25. Decbr. 1832, samt 12. Juli 1840.

Jordernes Rögt og Forbedring, eller anden gavnlig Industries Opkomst, og at de dertil medgaaende Omkostninger maae udredes af den islandske Jordebogskasse, og har Vort Rentekammer til sin Tid at nedlægge nærmere allerund. Forestilling om, hvem en saadan Medaille, der bliver at bære i det samme Slags Baand som Medaillen for ædel Daad, kunde være allern. at forunde. Dog bliver i hvert enkelt Tilfælde af Kammeret allerund. at foreslaae den Indskrift, som mest passende kunde gives Medaillens Revers, da Vi finde det blotte Navn af Modtageren, med Hensyn til Aversen, mindre passende. — Kjöbenhavn den 28. Februar 1829. 1829. 28. Febr.

Kongelig Resolution ang. **Gagetillæg for Sysselmanden paa Vestmannöerne.** Khavn den 10. Marts 1829. — I Rentekammerets Forestilling 17. Febr. bemærkes, at Sysselmand Abel paa Vestmannöerne havde, paa Grund af sin ringe Lön, andraget paa en Understöttelse af 200 Rbd. — Stiftamtmand Hoppe bemærkede, at Sysselmanden „baade har udmærket sig ved en paa Island sjeldent ordentlig Justits- og Politie-Bestyrelse, og i det Hele viist en retskaffen og ubestikkelig Charakteer". Sysselmandens Gage var kun 57 Rbd. 48 Sk. Sölv; hans Ombudslön havde i 1821 udgjort 6 Skpd. Platfisk, af 144 Rbd. Sedlers Værdie; fremdeles havde han til afgiftsfri Afbenyttelse Jorderne Yztaklett og Oddastaðir, hvoraf Landskylden var 2 Skpd. 5 Lpd. Fisk. — Efter Sysselmandens Angivelse vare imidlertid hans Indtægter blevne formindskede derved, at Fiskerbaadenes Antal paa Öerne var formindsket fra 28 til 17, ligesom ogsaa Prisen paa Fisk var falden fra over 20 til 12 à 14 Rbd. pr. Skpd., saaledes, at hans Andeel for 1827 og 1828 havde, efter et Middeltal, belöbet omtrent 7½ Skpd. for begge Aar, som kun havde en Værdie af omtrent 100 Rbd., eller 50 Rbd. aarlig. Paa Grund heraf havde Kammeret tilstaaet ham en Gratification af 50 Rbd. Sedler aarlig i Aarene 1822 til 1826, og for Aaret 1827, da alle danske Varer stode i höi Priis, 100 Rbd. Kammeret anbefaler derfor, med særdeles Hensyn til Nödvendigheden af at have en fast ordentlig lönnet Sysselmand paa Vestmannöerne, 10. Marts.

1829. at tilstaae Sysselmanden et fast aarligt Gagetillæg af 242 Rbd. 48 Sk. — Rentek. Relat. og Resol. Prot. 1829 A, Nr. 67.

10. Marts.

Vi ville allern. have bevilget, at der til Sysselmands-Embedet for Vestmannöe Syssel under Islands Sönder-Amt maa henlægges et aarligt Gagetillæg af 242 Rbd. 48 Sk. Sölv af den islandske Jordebogskasse, fra 1. Januar indeværende Aar af at regne; hvorhos Vi allern. ville have nuværende Sysselmand for bemeldte Syssel, Johan Nicolai Abel, i Betragtning af de allerund. oplyste Omstændigheder, for denne Gang bevilget af ovennævnte Kasse en Gratification af 200 Rbd. Sedler. — Kjöbenhavn den 10. Marts 1829[1].

14. Marts. **Rentekammer-Skrivelse** til Amtmanden over Islands Nord- og Öster-Amt, angaaende **Tienden i Öefjords Syssel.** Khavn den 14. Marts 1829. — Rentek. Isl. Copieb. 7, Nr. 631.

I Anledning af Hr. Amtm.' behagelige Skrivelse af 29. Septbr. f. A. og dermed fulgte Andragende fra Kammerraad og Sysselmand Briem om at fritages for Oppebörselen af Öefjords Syssels Kongetiende, skulde vi ikke undlade tjenstligen at melde Dem til behagelig Efterretning og Bekjendtgjörelse for Kammerraad Briem, at Kammeret, efter de af Hr. Amtm. oplyste Omstændigheder, tillader, at der for Aaret 1829 og fremdeles tilstaaes ham aarligen 1/4 Deel af Kongetiendens Belöb istedetfor 1/6 Deel, imod at han forbinder sig til at tilsvare de övrige 3/4 Dele af bemeldte Tiende med Penge efter Capitelstaxtens aarlige Medium, samt til at vedblive sammes Oppebörsel saalænge han forestaaer Sysselmands-Embedet, forsaavidt Kammeret ellers ikke,

---

1) denne Resolution er communiceret Stiftamtmand Hoppe, den constituerede Landfoged Ulstrup og Sysselmand Abel ved Rentek. Skrivelser 11. April 1829. Rentek. Isl. Copieb. 7, Nr. 673—675.

under muligen forandrede Omstændigheder, maatte finde sig beföiet til at attraae en Forandring i Bestyrelsen af bemeldte Tiende. — Rentekammeret den 14. Marts 1829. 1829. 14. Marts.

Plakat ang. **Betaling for Forretninger ombord i Skibe.** Khavn den 18. Marts 1829. — Publiceret ved Landsoverretten i Island den 25. Mai 1829, samt i Synodalforsamlingen i Reykjavík i Juli 1829 og anden Gang 1830; senere udvidet til Island med Forandringer, og saaledes indrykket i For. 3. Februar 1836. II (jevnf. Sunnanpóst. 1838, S. 162). — Canc. 2. Depart. Registr. XXX, 45—46 (1829, Nr. 159). Original-Aftryk hos Schultz. Colleg. Tid. for 1829, S. 329—335 (med Motiver). Qvart-Forr. for 1829, S. 29—30; Schou XX, 19—20. 18. Marts.

Cancellie-Plakat ang. **Qvartals-Cours.** Khavn den 20. Marts 1828. — Publiceret ved Landsoverretten i Island den 25. Mai 1829, samt i Synodalforsamlingen i Reykjavík i Juli 1829 og anden Gang 1830; den skulde være gjeldende der i Landet for sidste Halvaar, fra 1. Juli til 31. Decbr. 1829 (Plak. 11. Mai 1819); jevnf. Sunnanpóst. 1835, S. 43 Anmærkn. — Canc. 2. Departem. Registrant XXX, 47 (1829, Nr. 163). Original-Aftryk hos Schultz. Colleg. Tid. for 1829, S. 300—301. Qvart-Forr. for 1829, S 31; Schou XX, S. 20. 20. Marts.

Plakat, angaaende Qvartals-Coursen for April, Maji og Junii Maaneder 1829.

Af den i Overeensstemmelse med det kgl. aabne Brev af 6. April 1818 til Qvartalscoursens Bestemmelse anordnede bestandige Committee er den Cours, hvorefter Rigsbanksedler i April, Maji og Junii Maaneder 1829 skulle modtages i alle de Sölvbetalinger, der, efter allerhöistbemeldte aabne Brev, kunne afgjöres med Rigsbanksedler, bestemt til 206¼ imod 100 Species eller 200 Rbd. Sölv, saa at 1 Rbd. Sölv i alle foranförte Tilfælde kan betales med 1 Rbd. 3 Sk. i Rigsbank-

1829. sedler og Tegn. — Hvilket herved kundgjöres til alle
20. Marts. Vedkommendes Efterretning. Det kgl. Danske Cancellie den 20. Martii 1829.

28. Marts. **Kongelig Resolution** ang. **Understöttelse til Forsög med Hvalfangst i Island.** Khavn den 28. Marts 1829. — I Rentekammerets Forestilling 10. Marts berettes, at Amtmanden over Vester-Amtet, Bjarni Thorsteinson, havde undersögt Aarsagerne til, at Hvalfangsten i Island ikke gav större Udbytte, og Midlerne til dens Ophjælpning. Fangstens nuværende ringe Betydenhed hidrörte efter hans Anskuelse fra den ufuldkomne Maade, hvorpaa den er bleven dreven. Det var derfor nödvendigt, deels at skaffe bedre Redskaber, deels at undervise i disses Brug, hvortil han ansaae det bekvemmest at benytte Mænd, som havde været oplærte ved Hvalfangst i Grönland. Den grönlandske Handels Direction var villig til at engagere et Par unge Islændere for 2 à 3 Aar, paa samme Maade som de danske Hvalfanger-Matroser. Udgiften til disses Ophold i Kjöbenhavn ansloges til 12 à 14 Rbd. maanedlig. Fangeredskaberne ansloges at ville koste 283 Rbd. 52 Sk., de övrige Requisiter til den fangede Hvals Fortöining, Flensning m. v. ansloges til 199 Rbd. 16 Sk.; hvis de islandske Baade ikke fandtes tjenlige til Fangsten, maatte endvidere bygges Hvalfangerslupper, i et Antal af 3 à 4, som pr. Stykke vilde, med Aarer o. s. v., koste 275 Rbd. 64 Sk. — Idet Amtmanden meldtes disse Bemærkninger, sendtes ham tillige Tegning af en Hvalfangerslup; han bemærkede i den Anledning, at det vilde blive vanskeligt at formaae Islændere til at tage over til Grönland, ligesom ogsaa senere at tilveiebringe de fornödne Penge til Forsöget; efter Kjöbmand Svendsens Forslag at engagere en Dansk, vilde blive for kostbart, og tillige mindre nyttigt, da han ikke vilde forstaae Sproget og ikke finde sig i Levemaaden. Iövrigt vidste Amtmanden Ingen, hvem Bestyrelsen af slige Forsög kunde bedre betroes til, end Kjöbmand Svendsen, „thi af hans Duelighed og de Forbindelser, hvori han staaer med Almuen, lader sig vente det Bedste", men det vilde komme an paa, hvor stor Understöttelse til et sligt Foretagende han kunde vente. — Svendsen havde siden ladet bygge en Hvalfangerslup af Drivtömmer fra Hornstrandene, efter den af Kammeret sendte Teg-

ning, og havde erklæret sig villig til at bestyre det paatænkte Forsög til Hvalfangst, hvis han dertil kunde erholde en Understöttelse af 1500 à 1600 Rbd.; hvorhos det bemærkedes, at efter Retourlisterne fra Island i Aaret 1827 skulde over 600 Tdr. Hvaltran være udförte fra Isafjord. — Rentekammeret bemærker deels de Leiligheder, hvorved för var bevilget Understöttelse til Forsög med Hvalfangst i Island, nemlig 1781 og 1823 (Resol. 29. Marts), deels de i Forordn. 13. Juni 1787 Cap. III § 3 givne Tilsagn i denne Henseende. De i 1823 skjænkede Raketter vare imidlertid for största Delen blevne tilbagesendte, da de ved de anstillede Forsög fandtes uhensigtssvarende. Kammeret finder det derfor hensigtsmæssigt, at bevilge Svendsen den Understöttelse som han forlangte, for at gjöre et virksomt Forsög paa Hvalfangst efter en bedre Methode. — Rentek. Relat. og Resol. Prot. 1829, Nr. 99. 1829. 28. Marts.

Vi bifalde allern., at der til de forbedrede Forsög paa Hvalfangst i Isefjords Syssel i Vester-Amtet i Island, hvilke Kjöbmand Svendsen paa Önunderfjord har tilbudet at ville bestyre, maa udbetales denne en Understöttelse af 1600 Rbd. Sedler af den islandske Jordebogskasse, imod at han forbinder sig til i sin Tid at aflægge detailleret Regnskab for Summens Anvendelse. Naar Rentekammeret derefter seer sig i Stand til at nedlægge allerund. Beretning om Fölgerne af disse Foranstaltninger, ville Vi tage Kammerets Anbefaling for Kjöbmand Svendsen i allerund. Forestilling af 14. Januar d. A. under nærmere allerhöieste Overveielse. — Kjöbenhavn den 28. Marts 1829 [1].

Rentekammer-Plakat ang. **midlertidig Autorisation af Raufarhöfn som Udliggersted.** Khavn 10. April.

[1]) Denne Resolution er communiceret Kjöbmand Svendsen og Amtmand Thorsteinson ved Rentek. Skrivelser 4. April 1829 (Rentek. Isl. Copieb. 7, Nr. 671—672), samt ligeledes Finantsbestyrelsen og Landfogden i Island, Krigsassessor Ulstrup, ved Skrivelser 25. April (Copieb. sst. Nr. 725—726); jevnf. Rentek. Skriv. 25. April 1829 til Amtmand Thorsteinson angaaende den samme Gjenstand.

1829. 10. April. den 10. April 1829[1]. — Publiceret ved Landsoverretten i Island den 6. Juli 1829, samt i Synodalforsamlingen i Reykjavík i Juli 1829. Originalen indheftet ved kgl. Resol. 25. Marts 1829, hvorpaa denne Plakat grunder sig, i Rentek. Relat. og Resol. Prot. 1829, Nr. 94. Rentek. Exped. Prot. 63, 230, Nr. 273. — Original-Aftryk hos Schultz. Coll. Tid. for 1829, S. 418. Qvart-Forr. for 1829, S. 35—36; Schou XX, S. 21—22. — Tydsk: „Patent, betreffend die Erlaubniss noch während vier Jahre Raudarhavn im Norder-Syssel des Norder- und Oster-Amts auf Island zu besegeln und darauf zu handeln": Original-Aftryk hos Schultz paa Tydsk og Dansk i to samsidige Spalter, udkommet som Rentekammer-Plakat under Datum 9. Juni 1829. — Islandsk: Rubr. i Sunnanpóst. 1835, S. 56—57.

Plakat angaaende Tilladelse til endnu i 4 Aar at beseile og handle paa Raudarhavn i Norder-Syssel i Nord- og Öster-Amtet paa Island.

Da de 2 Aar nu udlöbe, hvori det, saaledes som ved Kammer-Plakat af 19. April 1827 blev bekjendtgjort, allern. var tilladt at beseile og handle paa Raudarhavn i Norder-Syssel i Nord- og Öster-Amtet paa Island, har Hans Majestæt Kongen ved allerh. Resolution af 25. i f. M. allern. bevilget, at fornævnte Raudarhavn fremdeles maa, uden at autoriseres som Udliggersted, endnu i en Tid af 4 Aar beseiles, og at derpaa i dette Tidsrum maa drives Handel under de Vilkaar, som for Handel paa de autoriserede Udliggersteder ere foreskrevne. — Hvilket herved til alle Vedkommendes Efterretning bekjendtgjöres. — Rentekammeret den 10. April 1829.

11. April. **Cancellie Skrivelse** til Amtmanden over Nord- og Öster-Amtet, ang. **Betingelserne ved Distrikts-Chirurgers Ansættelse i Island.** Khavn den 11. April 1829. — Canc. 3. Depart. Brevb. 1829, Nr. 847.

Det kgl. Sundheds-Collegium har tilstillet Cancelliet en til samme indsendt, med Hr. Amtm.' Erklæring af

[1]) Rentek. Skriv. 16. Mai 1829.

26. Septbr. f. A. ledsaget Ansögning fra Fjerdingschirurg i Islands Nord-Amt, Jörgen W. Hoffmann, hvori han anholder om at vorde entlediget fra sit nuhavende Embede, med Behold af den dermed forbundne Gage 300 Rbd. Sölv aarlig som Vartpenge, indtil han efter nærmere Ansögning kunde erholde en Ansættelse her i Landet. 1829. 11. April.

Ved i denne Anledning til Bekjendtgjörelse for Supplikanten tjenstl. at tilmelde Hr. Amtm., at det Ansögte efter Omstændighederne ikke kan bevilges, skulde Collegiet, med Hensyn til hvad Hoffmann i sin Ansögning har anfört om, at der i sin Tid ved hans Beskikkelse blev givet ham Löfte om Forfremmelse til et bedre Chirurgikat i Danmark, ikke forbigaae at bemærke, at ligesom han ikke har ansögt sit nuhavende Embede under den Betingelse, efter visse Aars Forlöb at befordres til et bedre Embede her i Landet, saaledes indeholdes heller Intet derom i den for ham som Fjerdingschirurg udfærdigede Bestalling, saa at der fölgelig ikke kan blive Spörgsmaal om Opfyldelsen af noget Supplikanten i saa Maade givet Tilsagn. Vel er det i den i sin Tid mellem det kgl. Rentekammer, det kgl. Sundheds-Collegium og Cancelliet förte Correspondence angaaende Chirurgikaterne i Island blevet omventileret, om ikke et saadant Tilsagn, som Hoffmann paaberaaber, om Ansættelse i Danmark, kunde gives som en Opmuntring for duelige Chirurger til at modtage Poster i Island; men, foruden at intet definitivt i denne Henseende blev afgjort, var det i al Fald kun bragt i Forslag, at saadant Tilsagn skulde gives dem, som til Examen havde erholdt förste, eller i det mindste anden Charakteer, og kunde altsaa i al Fald ikke komme Hoffmann tilgode, der til sin Examen har tredie Charakteer. — Det kongl. Danske Cancellie den 11. April 1829 [1].

---

[1]) s. D. Canc. Skriv. til Sundheds-Collegium, hvori Under-

1829. 18. April. **Cancellie-Skrivelse** til Rentekammeret, ang. **Udvidelse til Island af nogle almindelige Anordninger fra 1828.** Khavn den 18. April 1829. — Canc. 3. Depart. Brevb. 1829, Nr. 853.

Cancelliet har taget under Overveielse, hvorvidt de i Löbet af forrige Aar herigjennem emanerede almindelige Anordninger enten ligefrem eller med visse Modificationer kunde gjöres gjeldende paa Island og Færöerne, og blandt bemeldte Anordninger formener Cancelliet, at fölgende ligefrem kunne bekjendtgjöres til Efterlevelse paa fornævnte Colonier, nemlig:

1) Plak. 4. Marts 1828, ang. Afdragsrettens Ophævelse mellem Danmark og Sardinien. — 2) Forordn. 7. Maji s. A., ang. Forbud imod Eftertryk af Skrifter, hvortil fremmede Staters Undersaatter have Forlagsret; hvilken Anordning dog for Tiden ikke finder Anvendelse paa Færöerne. — 3) For. 4. Junii s. A., hvorved Lovens 5—2—30 og 31. Artikler forandres. — 4) Plak. 2. Septembr. s. A., ang. Afdragsrettens Ophævelse imellem Danmark og den Schweitzerske Forbundsstats 22 Cantoner. — 5) For. 29. Oktbr. s. A., ang. Rang for Conferentsraader, samt Chefen for Kjöbenhavns Politie og Kystpolitiet.

Derimod formener Cancelliet, at det vil være rigtigst forelöbigen at indhente vedkommende Overövrigheders Betænkninger over, hvorvidt og med hvilke Modificationer efterfölgende i forrige Aar herigjennem udkomne Anordninger maatte kunne udvides til Island og Færöerne, nemlig:

1) For. 16. Januar 1828, indeholdende nærmere Bestemmelser angaaende Rettens vedbörlige og hurtige Pleie. — 2) Plak. 22. Januar s. A., ang. Skipperes Forpligtelse til at overföre Personer for offentlig Regning. —

---

retning om det givne Svar til Hoffmann meddeles. Canc. 3. Depart. Brevb. sst.

3) For. 25. Januar s. A., ang. en hurtigere Rettergangsmaade i Sager, der anlægges i Anledning af klare Gjældsforskrivninger. — 4) Plak. 26. Februar s. A., om at theologiske Candidater og Enhver, der attraaer Ansættelse som Skolelærer, bör förend Embedstiltrædelsen bevise Kyndighed i den indbyrdes Underviisnings Methode. — 5) Plak. 22. April s. A., indeholdende Regulativ for de Rationer, der tilkomme Mandskabet paa Handelsskibe. — 6) For. 30. Maji s. A., ang. Adskilligt, som i Henseende til Daaben bliver at iagttage. — 7) Plak. 25. Junii s. A., indeholdende nærmere Bestemmelser ang. den gymnastiske Underviisning i Almue- og Borgerskolerne. — 8) Plak. 6. Septbr. s. A., ang. Behandlingen af Sager, som opstaae i Anledning af Dagleie m. m. — 9) Plak. 14. Novbr. s. A., ang. Opfiskning af Ankere, som findes i Farvandene. — 10) Plak. 19. Novbr. s. A., ang. Slægtningers Forpligtelse til at antage sig afsindige Paarörende.

1829. 18. April.

Af de saaledes nævnte Anordninger formener Cancelliet derhos, at Biskoppen over Island kunde affordres Betænkning over de under Nr. 4, 6 og 7 anförte, samt Amtmanden over Færöerne anmodes om desangaaende at conferere med Provsten; hvorhos endelig Amtmændene saavel som Biskoppen paa Island kunde anmodes om, at yttre sig over Anvendeligheden af Plak. 28. Novbr. f. A., indeholdende Forandringer og nærmere Bestemmelser i For. 11. Maji 1775 § 66, hvilken Plakat derimod paa Færöerne ikke finder nogen Anvendelse.

Ved at meddele det kongel. Rentekammer Foranstaaende, samt med Tilföiende, at de övrige i forr. Aar herigjennem udgivne Anordninger angaae Gjenstande, der ikke findes paa Island og Færöerne, og altsaa ingen Anvendelse der kunne have, skulde Cancelliet over denne Sag tjenstligst udbede sig Sammes Betænkning behagelig meddeelt. — Det kgl. Danske Cancellie den 18. April 1829.

1829. 18. April. **Cancellie-Skrivelse** til den kgl. Direction for den almindelige Pensionskasse, ang. **Udvidelse af nogle Anordninger fra 1826 til Island og Færöerne.** Khavn den 18. April 1829. — Canc. 3. Dep. Brevb. 1829, Nr. 859.

Cancelliet har brevvexlet med Overövrighederne paa Island og Færöerne, angaaende hvorvidt blandt de flere i 1826 igjennem dette Collegium emanerede almindelige Anordninger fölgende tvende, nemlig:

1) Plak. af 22. Februar 1826, indeholdende nogle nærmere Bestemmelser af visse kongel. Embedsmænds Forpligtelse til Indskud i den almindelige Enkekasse m. m. — 2) Plak. 14. Julii s. A., ang. Indskud i Enkekassen af Prokuratorer, samt Landphysici og Distrikts-Chirurger, — i al Fald med visse Modificationer maatte ansees anvendelige paa forbemeldte Colonier.

Ved nu hoslagt at tilstille den kgl. Direction for den almindelige Pensionskasse samtlige derom indkomne Erklæringer, skulde Collegiet forelöbigen tjenstl. udbede sig velbemeldte Directions Yttringer over denne Sag behageligen meddelte, idet man, forsaavidt Amtmanden over Islands Nord- og Öster-Amt i Henseende til Plak. 22. Februar 1826 har henviist til en af ham under 21. Novbr. 1826 afgiven Betænkning over de islandske Embedsmænds Forpligtelse til Indskud i Enkekassen, maa bemærke, at denne Betænkning under 12. Februar 1827 herfra er tilstillet Directionen; hvorhos man indsluttet lader fölge den af samme Amtmand med Hensyn til Plak. 14. Juli 1826 paaberaabte, under en anden Sag af ham afgivne Erklæring. — Samtlige fremsendte Bilage maatte man i sin Tid tjenstl. udbede sig remitteret. — Det kgl. Danske Cancellie den 18. April 1829.

18. April. **Cancellie-Skrivelse** til Stiftamtmanden og Biskoppen over Island, ang. **nogle Kirkers Istand-**

sættelse. Khavn den 18. April 1829. — Bekjendtgjort i Synodalforsamlingen i Reykjavík i Juli 1829. — Canc. 1. Depart. Brevb. 1829, Nr. 1041. 1829. 18. April.

Efter at have modtaget den med D. Höiærv.* behagelige Skrivelse af 30. Septbr. f. A. hertil indsendte Beretning for 1827 over de paa Island værende Kirkers Tilstand m. v., skulde Cancelliet herved tjenstl. anmode Hr. Stiftamtm. og D. Höiærv. om, behageligen at ville tilholde de Vedkommende uden Ophold at istandsætte efternævnte Kirker, nemlig: Klifstad Kirke i Nordermule Provstie, Berefjord Kirke i Söndermule Provstie, Langholt og Aase Kirker i Vester-Skaptefjelds Provstie, Storedal, Kross, Teig og Skard Kirker i Rangarvalle Provstie, Hraungerdi og Arnarbæli Kirker i Arnæs Provstie, Garde og Brautarholt Kirker i Guldbringe og Kjose Provstie, Akre Kirke i Myre Provstie, Snogsdal og Sælingsdalstunge Kirker i Dale Provstie, Gufudal Kirke i Bardestrands Provstie, Valthiofstad (*rett.* Kirkjuból i Valþjófsdal) Kirke i Vester-Isefjords Provstie, Adelvig Kirke i Norder-Isefjords Provstie, Kirkehvam Kirke i Hunevatns Provstie, Hof og Fell Kirker i Skagefjords Provstie, samt þaunglabakke, Presthole og Skinnestad Kirker i Thingöe Provstie. — Det kgl. Danske Cancellie den 18. April 1829.

Cancellie-Skrivelse til Stiftamtmanden og Biskoppen over Island, ang. **Besættelsen af Præstekaldet Hjaltastaðir i Norder-Mule Syssel.** Khavn den 18. April 1829. — Original i Bispearchivet i Island. — Canc. 1. Depart. Brevb. 1829, Nr. 1042. 18. April.

Efter de af Stiftamtet og D. Höiærv. i Skrivelse af 30. Novbr. f. A. anförte Omstændigheder finder Cancelliet ikke Noget at erindre imod, at Hjaltestad Pastorat under Norder-Mule Syssel under Öster-Amtet paa Island, om hvis Forening med Eydum Sognekald dette Collegium under 25. Oktbr. 1823 tilskrev Stiftamtet og D. Höiærv.,

1829. 18. April. er ved den indtrufne Vacance i samme blevet særskilt besat. — Hvilket herved tjenstl. meldes til behagelig Underretning. — Det kongelige Danske Cancellie den 18. April 1829.

25. April. **Cancellie-Skrivelse** til Stiftamtmanden over Island, ang. **Oversendelse af den nye Pharmacopoea pauperum** m. v. Khavn den 25. April 1829. — Canc. 3. Depart. Brevb. 1829, Nr. 973.

Ifölge Hr. Stiftamtm.s Begjæring i Skrivelse af 27. Decbr. f. A. skulde Cancelliet herved tjenstligst tilstille Dem:

1) et Antal Exemplarer af Forordn. 7. Novembr. 1827, ang. Betaling for de Attester, som udfærdiges af Præsterne. — 2) et Antal Exemplarer af For. 23. Novbr. 1827, indeholdende Midler til at fremme collegiale Expeditioners Lösning. — 3) 20 Exemplarer af den i forr. Aar udfærdigede Pharmacopoea pauperum[1]. — 4) 10 Exemplarer af den islandske Oversættelse af Etatsraad Saxtorphs Skrift om Födselsvidenskaben. — 5) 10 Exemplarer af de for Landphysici og Chirurgerne under 25. Februar 1824 udfærdigede Instruxer. — Det kgl. Danske Cancellie den 25. April 1829.

25. April. **Cancellie-Skrivelse** til Amtmanden over Vester-Amtet, ang. **Reisetilladelser til Kjöbenhavn for underordnede Retsbetjente.** Khavn den 25. April 1829. — Canc. 3. Depart. Brevb. 1829, Nr. 979.

---

[1]) Denne Pharmacopoea, som ifölge kgl. Resol. 26. April 1826 skulde træde istedetfor den ved For. 20. Marts 1799 autoriserede Pharmacopoea pauperum, har fölgende Titel: „Pharmacopoea in praxi publica a medicis Danicis sequenda. Auctoritate regia a collegio regio sanitatis edita". Havniæ 1828. VI og 48 Sider. 12°.

Foranlediget af Hr. Amtm.* Skrivelse af 3. Decbr. f. A., betræffende de ved dette Collegii Circulair-Skrivelse af 28. Junii f. A. foreskrevne Indberetninger, naar Amtmændene meddele nogen af de dem underordnede Retsbetjente Reisetilladelse her til Staden, undlader Collegiet ikke herved at tilmelde Dem, at det nævnte Circulaire, der blot ved en Feiltagelse i sin Tid er blevet opsendt til Hr. Amtm., efter Omstændighederne ikke kan være anvendelig paa Island, hvorimod det sammesteds fremdeles vil have sit Forblivende ved det i den omhandlede Henseende hidtil gjeldende[1]. — Det kongel. Danske Cancellie den 25. April 1829. 1829. 25. April.

Cancellie-Skrivelse til Stiftamtmanden over Island, ang. **Oplæsning af Landsoverrettens Domme.** Khavn den 25. April 1829. — Canc. 3. Dep. Brevb. 1829, Nr. 976b (ikke i Brevbogen). 25. April.

Hr. Stiftamtm. har i behagelig Skrivelse af 3. Novbr. f. A. til Cancelliets Resolution henstillet, om den i Forordningen om Landsoverretten i Island af 11. Julii 1800 § 8 indeholdte Forskrift, at Dommene, efter at være forfattede efter de fleste Stemmer, skulle offentligen oplæses, bör forstaaes saaledes, at alene Dommenes Conclusioner oplæses, eller om ikke hiin Bestemmelse ligeledes gjelder Præmisserne til Overrettens Domme.

Med Hensyn hertil skulde Cancelliet til fornöden Efterretning og videre Bekjendtgjörelse tjenstl. melde, at Collegiet efter Omstændighederne ikke kan Andet end ansee det rettest, at det som Regel for Fremtiden iagttages, at Overrettens Domme, tilligemed deres Præmisser, hvilke ogsaa kunne indbefattes i den anförte Anordnings Udtryk, offentligen oplæses. — Det kongel. Danske Cancellie den 25. April 1829.

[1]) ifölge Amtmandens Bemærkning (Skriv. til Canc. 3. Decbr. 1828) var Fremgangsmaaden den, at naar en Sysselmand

1829.
25. April.

Rentekammer-Skrivelse til Amtmanden over Islands Vester-Amt, ang. **Fremgangsmaaden med Forsög til Hvalfangst i Isafjords Syssel.** Khavn den 25. April 1829. — Rentek. Isl. Copieb. 7, Nr. 727.

I Forbindelse med vor Skrivelse til Hr. Amtm. af 4. d. M., hvorved De underrettes om, at der til forbedrede Forsög paa Hvalfangst i Isefjords Syssel under Kjöbmand Svendsens Bestyrelse er ved allerhöieste Resolution af 28. i f. M. bevilget en Understöttelse af 1600 Rbd. Sedler, skulde vi ikke undlade herved tjenstl. at melde Dem til behagelig Efterretning, at ovennævnte 1600 Rbd. Sedler ere efter Kjöbmand Svendsens Begjæring under D. D. foranstaltede ham anviste til Udbetaling af Zahlkassen, og er det derhos tilkjendegivet ham, at han ved hans Ankomst til Island har at henvende sig til Hr. Amtm., for at overlægge og afhandle med Dem, hvorledes Forsögene mest hensigtsmæssigen kunde iværksættes, saavel til Foretagendets Fremme som til Gavn for Sysselets Indvaanere, til hvilket Öiemeds Opnaaelse et Interessentskab mellem nogle af disse maaskee passende kunde söges oprettet, samt dernæst for ligeledes at erholde de nærmere fornödne Forskrifter i Henseende til de Regnskaber, han har at aflægge ikke alene til Sikkerhed for den rette Anvendelse af den bevilgede Understöttelse, men ogsaa for de Indtægter, som herved, efter at de gjorte Forskud i Tiden ere indvundne til Fordeel for Indretningen, maatte tilfalde samtlige deri Deeltagende. Til den Ende anmodes Hr. Amtm. tjenstl. om, i ovenmeldte Öiemed at træffe en passende Overeenskomst, som saavidt muligen indeholder de for Foretagendet i det Hele mest nödvendige Grundregler, af hvilken Overeenskomst Kammeret derefter udbeder sig en Gjenpart, ligesom ogsaa

---

har önsket at reise til Kjöbenhavn, har han forud til Reisen erholdt Tilladelse hos Rentekammeret.

aarligen, og saaledes förste Gang ved Udlöbet af det förste Aar, at blive til nærmere Afgjörelse med Deres behagelige Betænkning tilstillet behörigen documenteret Regnskab, saaledes som Kjöbmand Svendsen ifölge höistbemeldte Resolution har at aflægge samme. Endeligen maae vi tjenstl. anmode Dem om, at foranledige det Fornödne i denne Anledning bekjendtgjort i Isefjords Syssel, og derhos tillige efter Kjöbmand Svendsens Begjæring at bevirke vedkommende Sysselmænds og Repstyreres Interesse for Sagen, for at i ethvert Tilfælde en hurtig og virksom Assistence fra deres Side kan ventes. — Rentekammeret den 25. April 1829. 1829. 25. April.

Rentekammer-Skrivelse til den constituerede Stiftamtmand i Island, L. A. de Krieger, ang. **Anskaffelse af Reisetelt som Inventarium til Sönder-Amtet.** Khavn den 25. April 1829. — Rentek. Isl. Copieb. 7, Nr. 737. 25. April.

I Anledning af Hr. Amtm.' Andragende i behagelig Skrivelse af 10. d. M., om til Brug ved Deres Embedsreiser i Island at maatte for offentlig Regning lade anskaffe et Reisetelt, hvilket med det nödvendige Tilbehör vil koste 43 Rbd. Sedler, skulde vi ikke undlade herved tjenstl. at melde Dem, at der ikke findes Noget herimod fra Kammerets Side at erindre, og at saaledes ovennævnte 43 Rbd. Sedler skulle blive anviste til Udbetaling, naar Regning hertil indsendes, tilligemed Deres Tilstaaelse for, at Teltet er af Dem modtaget, som et Stiftamtmands-Embedet i Island tilhörende Inventarium. Rentekammeret den 25. April 1829.

Cancellie-Skrivelse til Stiftamtmanden over Island, ang. **Betydningen af Vedkommendes Underskrifter under Skifteprotokoller.** Khavn den 2. Mai 1829. — Canc. 3. Depart. Brevb. 1829, Nr. 1075. Fogtm. (Algreen-Ussing) VII. 12, 2. H., S. 186—187. 2. Mai.

1829. 2. Mai. Ved i behagelig Skrivelse af 27. Decbr. f. A. at tilmelde Cancelliet, at De i afvigte Aar har foretaget en Undersögelses-Reise i Sönder-Amtets forskjellige Jurisdictioner, har Hr. Stiftamtm., forsaavidt De derved blandt Andet har befundet, at det blandt Skifteforvalterne er en almindelig Skik ved Boernes Afslutning at lade samtlige Vedkommende underskrive i Protokollen, samt at en saadan Paategning saavel af Skifteforvalterne som af Almuen ansees som en Qvittering, hvorved de Paagjeldende afskjære sig Ret til at paaanke Skiftebehandlingen, henstillet denne Punkt til Cancelliets nærmere Foranstaltning.

Foranlediget heraf undlader Cancelliet ikke, i Henhold til den 5. § i Forordn om Skifteforvaltningen i Danmark af 19. Februar 1790, til behagelig Efterretning og videre Bekjendtgjörelse tjenstl. at melde, at Underskrift af Vedkommende og Paagjeldende, som ere tilstede ved Skiftesamlingerne, ordentligen maa antages at være til Vitterlighed om det, som er forhandlet ved ethvert Möde, med mindre Nogen ved Skifteretten har paadraget sig en Forpligtelse, og da derom underskriver sin Erklæring i Protokollen. — Det kgl. Danske Cancellie den 2. Maji 1829.

2. Mai. **Cancellie-Skrivelse** til den kgl. Landsoverret i Island, ang. **hvorvidt Landsoverrettens Medlemmer bör vige Sæde i Retten.** Khavn den 2. Mai 1829. — Canc. 3. Depart. Brevb. 1829, Nr. 1077. Fogtm. (Algreen-Ussing) VII. 12, 2. H., S. 187—188.

I en hertil indkommen Forestilling har Hr. Cfraad Stephensen blandt Andet udbedt sig dette Collegii Resolution for, hvorvidt en Tilforordnet i den kgl. Landsoverret i Island maatte være pligtig til at vige sit Dommersæde i criminelle eller Justits-Sager, blot fordi en ham saaledes Beslægtet eller Besvogret, som i Forordn.

11. Juli 1800 i § 6 anföres, har i förste Instants enten som Dommer eller Sagförer behandlet samme, og bör vige Sæde enten efter en fremsat eller endog uden nogen Exception imod hans Deeltagelse i en saadan criminel eller offentlig Sags Behandling. 1829. 2. Mai.

I Anledning heraf skulde man, ved at remittere indlagte Bilag, tjenstl. tilmelde den kgl. Landsoverret, at Cancelliet ikke skjönner, at der er nogen tilstrækkelig Anledning for Rettens Medlemmer til, i det omspurgte Tilfælde at vige deres Sæde, med mindre den Dommer eller Sagförer, der har paadömt Sagen eller deeltaget i dens Behandling i förste Instants, og der er nogen af Overrettens Tilforordnede beslægtet eller besvogret indtil i anden Grad, tillige er indstævnet til at stande til Rette, eller der iövrigt maatte være nedlagt nogen Paastand om Ansvarlighed for ham med Hensyn til den for Overretten indbragte Sags Behandling. — Det kgl. Danske Cancellie den 2. Mai 1829 [1].

Cancellie-Skrivelse til Directionen for Fondet ad usus publicos, ang. **Understöttelse for Islands Stiftsbibliothek.** Khavn den 5. Mai 1829. — Canc. 1. Depart. Brevb. 1829, Nr. 1248. 5. Mai.

Ved Hans Maj[ts] allerh. Resolution af 11. April 1821 blev Oprettelsen af et Stiftsbibliothek i Island allern. sanctioneret, hvis Hensigt var, saavel ved Afbenyttelse i dets Locale som ved Udlaan, overeensstemmende med det for samme forfattede Reglement, at bidrage til Oplysnings og Videnskabeligheds Fremme blandt Landets Beboere. — Dette Bibliothek, der ved flere saavel offentlige Autoriteter som private Velynderes Understöttelse, deels i Penge, deels ved Værker, der ere skjænkede samme, har erholdt en ikke ubetydelig Ud-

[1]) Under s. D. er Canc. Skriv. af samme Indhold afgaaet til Stiftamtmanden over Island. Canc. 3. Dep. Brevb. sst.

1829. videlse, har allerede, efter den Beretning Cancelliet
5. Mai. i sin Tid desangaaende har modtaget, begyndt sin Virksomhed i Aaret 1826, og under 15. Novbr. s. A. faaet en af H. Majt. allern. confirmeret Fundats.

Stiftamtm. og Biskoppen over Island have nu med vedlagte Skrivelse tilstillet Cancelliet det ligeledes medfölgende fra Directionen for bemeldte Stiftsbibliothek modtagne Regnskab for Bibliothekets Indtægter og Udgifter i sidstafvigte Aar, tillige med hosfölgende Beretning om sammes vedvarende gode Fremgang, samt et Exemplar af det ved Professor Rafn gjennemseete og i Trykken besörgede Catalog.

Ved at tilstille den kongel. Direction disse Bilage, skulde Cancelliet, med Hensyn til bemeldte Stiftsövrigheds Yttring, at den nödvendige i Aar iværksatte Udvidelse af Bibliothekets Locale, med videre forbedret Indretning, har medtaget saa betydeligt af Bibliothekets sammensparede Penge, at der nu ikke haves noget Tilstrækkeligt til Indbinding af de Böger, der höiligst trænge dertil, ikke undlade herved tjenstl. at henlede velbemeldte Directions Opmærksomhed paa denne for Island saa vigtige Indretning, hvis vedvarende Fremgang dette Collegium ikke kan Andet end betragte som et heldbringende Middel til Videnskabeligheds Udbredelse iblandt dette fraliggende Lands Beboere, lige tjenstl. anbefale bemeldte Bibliothek til ved den kgl. Directions gode Forsorg at bevirkes engang for alle en Understöttelse af Fondet ad usus publicos. — Med Svaret udbedes det Indsluttede tilbage. — Det kongel. Danske Cancellie den 5. Mai 1829[1].

9. Mai. **Rentekammer-Skrivelse** til Amtmanden over Islands Nord- og Öster-Amt, Grímur Jónsson,

[1]) en lignende Anbefaling til Chefen for det kongel. Bibliothek, Geheime-Statsminister Malling, i Canc. Skriv. s. D. Canc. 1. Depart. Brevb. sst.

ang. **Aflevering af de Mödruvalla Kloster fölgende Qvilder** m. v. Khavn den 9. Mai 1829. — 1829. 9. Mai.
Rentek. Isl. Copiebog 7, Nr. 770.

I Overeensstemmelse med hvad Hr. Amtm. har yttret i behagelig Skrivelse af 31. Januar f. A., betræffende afdöde Conferentsraad og Amtmand Thorarensens Enkes Andragende om, at ligesom hendes afdöde Mand, ved i Aaret 1783 at modtage Mödrevalle Klosters Gods, ikkun erholdt i Erstatning for 93 Stkr. da manglende Qvilder 2 Species pr. Qvilde, det nu maa være Boet tilladt at tilsvare de ved Afleveringen (fordi det ikke har været muligt at faae dem anbragte paa Godset) manglende 27 Qvilder paa samme Maade, haves fra Kammerets Side ikke Noget imod, at det Ansögte indvilges. Hr. Amtm. vilde altsaa behage for ovennævnte 27 Qvilder at modtage 54 Species eller 108 Rbd. r. S., og derefter foranledige dette Belöb indbetalt i Islands Jordebogskasse, samt Landfogdens Qvittering herfor indsendt til Kammeret. Ligeledes bifalder Kammeret den med ovennævnte Bo efter forommeldte Hr. Amtmandens Skrivelse stedfundne nærmere Opgjörelse i Henseende til de i 4. Post af vor Skrivelse, dateret 22. Juli 1826, ommeldte, ved Afleveringen paa nogle af Godsets Gaarde manglende Huse, samt den efter 5. Post i fornævnte Skrivelse paa flere Gaarde satte Fæld, og da det Belöb af 141 Rbd. 40 Sk. Repræsentativer, som Boet derefter endeligen havde at tilsvare, er, ifölge den med Hr. Amtm.' Skrivelse af 15. April f. A. indsendte Qvittering fra Landfogden, bleven indbetalt i Islands Jordebogskasse, saa er denne Deel af Sagen nu afgjort. — Dette skulde vi ikke undlade herved tjenstligen at melde Hr. Amtm. til behagelig Efterretning og Bekjendtgjörelse for Vedkommende. — Rentekammeret den 9. Maji 1829.

1829. 9. Mai. **Rentekammer-Skrivelse** til Amtmanden over Islands Vester-Amt, ang. **Oversendelse af nogle Sorter Træfrö.** Khavn den 9. Mai 1829. — Rentek. Isl. Copieb. 7, Nr. 782.

Det kgl. Landhusholdnings-Selskab har, ifölge et Andragende fra Hr. Amtm. om at erholde et lidet Partie Naaletræfrö og Birkefrö, for dermed selv og ved Andre at anstille Forsög, anmodet Kammeret om, saavidt muligen at opfylde denne Begjæring, da Selskabet ikke er i Besiddelse af det Forlangte.

I Anledning heraf undlade vi ikke herhos at tilstille Hr. Amtm. 6 Pd. Lærke- og 5 Pd. Granfrö, samt nogle smaae Qvantiteter af Weimuthsfyrre, hvid Ellefrö og af Pinus cimbra, hvilke ere de Træarter, der voxe höist oppe mod Norden. Birkefrö haves derimod ikke nu for Tiden, men saasnart det kan erholdes skal et Partie blive Dem tilsendt. Om Udfaldet af de Forsög, som gjöres med det opsendte Frö, udbeder Kammeret sig, i Henhold til vore tidligere Skrivelser til Hr. Amtm., at blive meddeelt Underretning. — Rentekammeret den 9. Maji 1829.

12 Mai. **Cancellie-Skrivelse** til Justitiarius i Höiesteret, ang. **formelle Mangler ved Forberedelsen af en islandsk Sag til Höiesteret.** Khavn den 12. Mai 1829. — Canc. 3. Depart. Brevb. 1829, Nr. 1136.

I en hertil indkommen Ansögning har Höiesterets-Advokat Guldberg, i Anledning af den ham under 24. f. M. tillagte allerhöieste Ordre til som Aktor at udföre tvende Sager, den ene mod Arrestanterne Sigurd Gottsveinsson, Jon Geirmundsson m. Fl., for begaaet Indbrud og Röverie, og den anden mod Arrestanten Sigurd Gottsveinsson, betræffende hans Undvigelse fra den Arrest, hvori han under hiin förste Sags Drift var hensat,

samt derefter begaaet Tyverie m. v., for Cancelliet andraget, at den af Stiftamtmand Hoppe i den sidste Sag paa en Udskrift af Dommen meddelte Paategning om Sagens Indstævning til Höiesteret ikke findes at være forkyndt for de Tilforordnede i den kgl. Landsoverret i Island, hvorfor han, da Sagen, saafremt den i sin nærværende Form blev forelagt Höiesteret, formentligen vilde blive afviist til ny og lovligere Indstævning, har anholdt om, at dette Collegium vilde igjennem Stiftamtet foranstalte de omhandlede Mangler afhjulpne. — I bemeldte Ansögning har Höiesterets-Advokat Guldberg derhos andraget, at de ham tilstillede, af Landsoverrets-Assessor Thorarensen forfattede Oversættelser af de islandske Akter i bemeldte Sager ere skrevne paa en saadan Maade, at han paa de i Ansögningen yderligere fremsatte Grunde ikke anseer det muligt at afbenytte samme, saavel til forelöbigen at gjennemgaae Sagen, som til Proceduren for Höiesteret, hvorhos han har formeent, at de paa flere Steder i Oversættelsen forekommende Rettelser m. v. gjöre denne mindre paalidelig, ligesom endeligt dens Bekræftelse, med Hensyn til de af Justitiarius, Cfraad Dr. juris Stephensen derved brugte Udtryk, formenes at laborere af Mangel, og har han i Betragtning deraf anholdt om, at enten de islandske Akter maatte ved Cancelliets Foranstaltning paany oversættes af en paalidelig Mand, eller at Oversættelserne, saafremt disse maatte findes af den Beskaffenhed, at de kunde bruges, maatte foranstaltes afskrevne og Afskriften bekræftes af en offentlig Autoritet.

1829. 12. Mai.

Foranlediget heraf skulde man, ved at fremsende samtlige med Höiesterets-Advokat Guldbergs Andragende fulgte Akter, tjenstl. tilmelde Deres Excellence til behagelig Underretning og Bekjendtgjörelse for Vedkommende, at det, med Hensyn til den ommeldte Mangel ved Forkyndelsen af den Landsoverretsdommen af 23. Januar sidstl. paategnede Indstævning til Höiesteret af

1829. 12. Mai. Sagen mod Sigurd Gottsveinsson for Undvigelse af Arresten og Tyverie m. m., kan beroe med bemeldte Sags Fremme, indtil Höiesterets Dom er afsagt i den mod Sigurd Gottsveinsson m. Fl. for Indbrud og Röverie anlagte og lovligen indstævnte Sag, hvornæst man imödeseer nærmere Andragende fra Advokat Guldberg, forsynet med Höiesterets Betænkning, om, hvorvidt det maatte ansees fornödent at fremme der den meerbemeldte under 23. Januar sidstl. af Overretten paadömte Sag, eller om den ikke for Sigurd Gottsveinssons Vedkommende kunde bortfalde, og den af Underdommeren, Krigscancellie-Sekretair Bonnesen, indgivne Besværing over de ham ved Overrettens Dom idömte Böder og Omkostninger da tillige afgjöres ved allerhöieste Resolution. — Hvad de övrige af Höiesterets-Advokat Guldberg fremsatte Bemærkninger angaaer, da anseer Cancelliet det, med Hensyn til hvad der gjelder i Tilfælde af Dissents blandt Rettens Tilforordnede, klart, at Oversættelsen maa benyttes saaledes som den i alt Fald af tvende af Landsoverrettens Medlemmer er bleven antaget for rigtig, og maa man dernæst lige tjenstligst anmode D. Excell. om, at tilkjendegive velbemeldte Höiesterets-Advokat Guldberg, at Cancelliet til ham selv overlader, forsaavidt han maatte ansee Saadant uundgaaeligt fornödent, at lade den ham tilstillede Oversættelse af Akterne i den omhandlede Sag afskrive, dog maa i saa Fald Afskriften, tillige med den af Landsoverretten expederede Oversættelse, hertil være at indsende, for at foranstaltes forsynet med behörig Verification, saafremt D. Ex. ikke maatte finde det passende, at den blev meddeelt af Justits-Sekretairen ved Höiesteret; og vil Aktor iövrigt for Höiesteret have at nedlægge Paastand om, at faae sit Udlæg for Afskrivningen, under den Forudsætning, at Höiesteret maatte finde, at samme har været nödvendigt, godtgjort blandt Sagens Omkostninger, og i Særdeleshed om, at Vedkommende, som ved den Maade, hvorpaa Oversættelsen er expederet,

har gjort saadan extraordinair Udgift fornöden, tilpligtes at erstatte samme. — Det kgl. Danske Cancellie den 12. Mai 1829. 1829. 12. Mai.

Reskript til Amtmanden over Vester-Amtet, ang. **Eftergivelse af Leiermaals-Straf.** Khavn den 13. Mai 1829. — Canc. 3. Depart. Registr. 1828—1830, 214 (1829, Nr. 925). 13. Mai.

Frederik den Sjette &c. V. G. Vi give Dig herved tilkjende, at Vi, efter derom allerund. gjort Ansögning, samt i Betragtning af de af Vort Danske Cancellie allerunderd. anförte Omstændigheder, allernaad. ville have Ingigerd Jonsdatter af Hundadal i Dale Syssel, under det Dig anbetroede Amt, eftergivet den Straf, hun formedelst femte Gang begaaet Leiermaal har gjort sig skyldig til at lide, imod at hun til Hallbjarnaröres Hospital erlægger en Mulkt af 8 Rbd. Sölv. — Derefter Du Dig allerund. haver at rette &c. — Kjöbenhavn den 13. Maji 1829.

Cancellie-Skrivelse til Rentekammeret, ang. **Udvidelse til Island af Anordninger fra 1825.** Khavn den 16. Mai 1829. — Canc. 3. Departem. Brevb. 1829, Nr. 1145. 16. Mai.

Under 17. Marts 1827 underrettede Cancelliet det kgl. Rentekammer om, at man med Overövrighederne paa Island og Færöerne havde indledet Brevvexling angaaende Anvendeligheden sammesteds af efterfölgende i Aaret 1825 herigjennem emanerede almindelige Anordninger, nemlig:

a) For. 20. April, ang. Straffe for forskjellige Deeltagere i Söröverie, samt Behandlingen af de denne Misgjerning vedkommende Sager. — b) Plak. 28. Maji, ang. Behandlingen af Sager, som angaae Opfostringshjælp til uægte Börn. — c) Plak. 14. Juni, ang. Besæt-

1829. telsen af Skolelærer-Embederne i de Skoler i Danmark,
16. Mai. hvor den indbyrdes Underviisnings-Methode er indfört. — d) Plak. af 25. August, ang. Udvidelse af Plak. 25. Marts 1824, betræffende Opfiskning af Ankertouge m. v. paa Helsingörs Rhed. — e) Plak. af 4. Oktobr., ang. Taxt for Lægers Forretninger for det Offentlige, samt om den Betaling, der tilkommer en Physikus for et Apotheker-Subjekts Prövelse; og — f) For. 2. Decbr., ang. Strandings-Commissionairers Salarium.

Idet man nu indsluttet fremsender samtlige de i denne Anledning fra fornævnte Overövrigheder indkomne Betænkninger, undlader Cancelliet ikke at yttre den Formening:

a) at For. 20. April kunde publiceres saavel paa Island som Færöerne, forsaavidt den, hvis nogen Sag angaaende Söröverie skulde forekomme sammesteds, kunde tjene til Veiledning ved Straffens Bestemmelse, hvorimod det er en Selvfölge, at de særegne Bestemmelser, Forordningen indeholder for Vestindien, af sig selv bortfalde. — b) at Plak. af 28. Mai, hvis Udvidelse til Island Amtmand Johnsen har anseet mindre hensigtsmæssig, efter Indholdet af de övrige om bemeldte Anordning afgivne Betænkninger formentlig passende kunde publiceres som gjeldende uden Modification saavel paa Island som paa Færöerne. — c) at Plak. af 14. Juni maa ansees uanvendelig paa bemeldte Colonier. — d) at Plak. af 25. August, om hvis Anvendelighed sammesteds Meningerne ere deelte, uden Tvivl kan bortfalde som uanvendelig for begge hine Colonier; thi, ligesom det er aabenbart, at Plakaten ikke bogstavelig der kan anvendes, saaledes vilde Öiemedet med den Afvigelse fra de almindelige Regler om Bekjendtgjörelser angaaende strandet Gods, bemeldte Anordning har gjort, kun lidet opnaaes, naar der dog for Færöerne skulde, som Amtmanden har foreslaaet, skee Bekjendtgjörelse i Statstidenden med 6 Maaneders Varsel. — e) at Plak. af 4. Oktbr., med Hensyn til hvilken

Cancelliet har indhentet de ligeledes medfölgende yderligere Betænkninger fra Amtmændene over Islands Vest-Amt og Nord- og Öst-Amt, i Anledning af et af Stiftamtmand Hoppe fremsendt Forslag fra Landphysikus Thorsteinson, og angaaende hvis Anvendelighed paa Færöerne det kgl. Rentekammer under 13. Septbr. f. A. har meddeelt Cancelliet sine Tanker, — uden Tvivl, efter Islands og Færöernes Vilkaar og de for disse Öer givne Bestemmelser angaaende Lægernes Betalinger, kan bortfalde som uanvendelig sammesteds, saa at de der ansatte Læger ikkun nyde de respective ved Reskr. 14. Junii 1820 [*rett.* 18. Juli 1821] og Instruxerne af 25. Februar 1824 hjemlede Godtgjörelser. — f) at endelig For. af 2. Decbr., ang. hvilken Cancelliet ligeledes har indhentet fornævnte tvende Amtmænds yderligere Betænkninger, forsaavidt Stiftamtmand Hoppe i sin Erklæring har yttret, at samme formentlig passende kunde gjöres gjeldende for Sysselmændene eller enhver Anden, der maatte befatte sig med Strandinger, — vistnok maa ansees uanvendelig paa Island og Færöerne, hvor der hverken findes eller kunne ventes at blive ansatte Strandings-Commissionairer, og hvor desuden, in specie paa Island, Amtmanden i Almindelighed boer for langt borte fra Strandings-Stedet til, at Anordningens Bestemmelser angaaende Amtmandens Forretning i saa Henseende er anvendelig, ligesom Anordningen vel og paa disse Öer snarere vilde lede til at foröge de Strandlidtes Byrder, end til at forringe dem. 1829. 16. Mai.

Ved at meddele det kgl. Rentekammer Forestaaende, samt næst at bemærke, at Plak. af 21. Septbr. 1825 ang. Dato-Vexler paa udenrigske Steder, hvis Udvidelse til Færöerne Amtmanden sammesteds har sat under Spörgsmaal, uden Tvivl ikke der bör gjöres gjeldende, skulde Cancelliet tjenstligst udbede sig Kammerets behagelige Erklæring om, hvorvidt Samme maatte være enigt i de ovenstaaende af Cancelliet antagne Resultater.

1829. De fremsendte Bilage udbedes med Svaret behage-
16. Mai. ligen remitterede. — Det kongl. Danske Cancellie den 16. Maji 1829.

16. Mai. **Kongelig Resolution** ang. **Amtmændenes Embedsreiser og Friskyds.** Khavn den 16. Mai 1829. — I Rentekammerets Forestilling 12. Mai bemærkes, at det havde anseet det særdeles gavnligt, at Amtmændene reiste omkring hver i sit Amt, det indhentede derfor deres Betænkning over fölgende Punkter: „1) paa hvilken Tid af Aaret og i hvilken Orden bemeldte Reiser mest hensigtsmæssigen kunde foretages; — 2) hvilke Udgifter dermed kunde være forbundne for Amtmændene, og — 3) om Reiserne kunde udföres enten ved Friskyds, uden Betaling til de Skydsende, eller mod Betaling, og da hvor stor, hvilken vilde blive at udrede ved Repartitiou paa hvert Amt især". — Amtmændene yttrede sig derhen, at det var ikke hensigtsmæssigt at bestemme Noget om det förste Punkt; angaaende Udgifterne, da ansloges disse til 3 à 4 Rbd. daglig, naar ingen Friskyds havdes, men i andet Fald til 9 à 12 Rbd. for hver Dags Reise. Med Hensyn til det tredie Punkt vare Amtmændene af forskjellige Meninger: Amtmændene i Nord- og Öster-Amtet Thorarensen og Johnsson vare af den Mening, at det vilde være rigtigst, om Amtmændene selv anskaffede sig de til Reiserne fornödne Heste og leiede de dertil fornödne Folk, mod siden at faae Omkostningerne godtgjorte ved Ligning paa Amterne. Stiftamtmand Hoppe var derimod af den Formening, at vedkommende Sysselmand iforveien maatte underrettes om, naar og hvor Reisen vilde blive foretaget, og hvormange Heste dertil behövedes; hvorefter disse da enten kunde leies eller forlanges leverede af Almuen mod en Godtgjörelse, der, naar Reisen var endt og Regninger derover indkomne fra Sysselmanden, kunde tilveiebringes ved Repartition paa Amtet, efter samme Regler som fölges ved Repartition af Delinquent-Omkostninger. Over de övrige Udgifter udenfor Befordringen maatte Regning indgives til Kammeret, for derfra at vorde anviist til Udbetaling af Jordebogskassen, eller og en vis Sum kunde fastsættes for enhver Reise, foruden Diætpenge for Amtmanden, saalænge han befinder sig paa denne. Amtmand Thorsteinson derimod ansaae det for tjenligere for Amtmanden, at modtage og for Almuen at afgive Skyds in natura, end at den leies og Betalingen re-

parteres paa Amterne; han foreslog derfor, at Amtmændene bemyndiges til at requirere og nyde Friskyds in natura paa deres Embedsreiser, dog at dem godtgjordes, forsaavidt de maatte forlange det, de Udgifter, de ved specielle Regninger oplyste at have haft paa disse. Iövrigt foreslog han, at Amtmændene aldrig maatte requirere til Friskyds til Lands flere end 12 Heste paa eet Sted, og Stiftamtmanden kun 14, samt til Söes ikkun en sexroet Baad. Til denne Anskuelse slutter ogsaa Kammeret sig, og foreslaaer tillige at bevilge et vist Belöb, indtil 100 Rbd. for hver Reise, til de extraordinaire Udgifter, af Jordebogskassen. — Rentek. Relat. og Resol. Prot. 1829 B, Nr. 152. 1829. 16. Mai.

Vore Amtmænd i Island skulle paa de Embedsreiser, de ville have at foretage i deres respective Amter paa den bekvemmeste Tid af Aaret og paa de Steder, hvor de maatte ansee det for mest hensigtsmæssigt, være berettigede til at requirere og erholde Befordring uden Betaling efter Omgang af Beboerne i det Distrikt eller Syssel, der bereises, dog saaledes, at der til Friskyds til Lands ingensinde maa requireres flere end 12 Heste paa eet Sted, og af Stiftamtmanden in specie ikkun 14 Heste, og til Friskyds til Söes i Almindelighed ikkun en sexroet Baad, naar nemlig ikke særdeles Omstændigheder nödvendigen fordre en större. Og maa enhver af bemeldte Amtmænd, naar med hans Beretning om de i Amtet foretagne Embedsreiser tillige til Vort Rentekammer indsendes behörig Regning over de herved hafte Udgifter, af disse erholde godtgjort indtil et Belöb af 100 Rbd. Sölv for hvert Aar af Islands Jordebogskasse. — Kjöbenhavn den 16. Maji 1829 [1].

[1]) denne Resolution er meddeelt Stiftamtmanden og Amtmændene i Island ved Rentek. Skrivelser 13. Juni 1829, med Anmodning om „ved hvert Aars Udlöb at meddele Kammeret den sædvanlige Underretning om, hvilken Deel af Amtet De (Amtm.) i samme Aar har bereist, og hvad De i den Anledning har fundet at bemærke". I Henseende til Reisens Udgifter, som ifölge Resolutionen kunde ventes godtgjorte indtil et Belöb af 100 Rbd. Sölv aarligen, da

1829. 16. Mai. **Kongelig Resolution** ang. **Benævnelsen Frederiksgave (Friðriksgáfa) for Amtmands-Boligen paa Mödruvalla Klosters Grund.** Khavn den 16. Mai 1829. — I Rentekammerets Forestilling 12. Mai bemærkes, at Amtmand Johnsson havde indsendt Andragende om, at den Bygning, som ifölge kgl. Resol. 19. Mai 1827 var opfört paa Möðruvalla Klosters Grund, som Bolig for Amtmanden over Nord- og Öster-Amtet, maatte, tillige med den Gaard, paa hvis Grund den er opfört, for Fremtiden, til Minde om den derved udviste kongelige Naade, benævnes „Frederiksgave", eller paa Islandsk „Friðriksgáfa". Dette Andragende stötter Amtmanden tillige derved, at en anden Gaard af Navnet Möðruvellir findes i 3—4 Miles Afstand fra Amtmandens Bopæl. Rentekammeret henstiller Andragendet, med Tilföielse af, at Amtmanden havde, „for ei at standse Bygningsarbeidet, dristet sig til allerede at lade det ansögte Navn anbringe paa Bygningen". Rentek. Relat. og Resol. Prot. 1829 B, Nr. 155. — Resolutionen er publiceret ved Landsoverretten i Island den 28. Septbr. 1829.

Det finder Vort allern. Bifald, at den Bygning, der ifölge Vor derom meddelte Resolution er bleven opfört paa forrige Mödrevalle Klosters Grund paa Island til Bolig for Amtmanden over Norder- og Öster-Amtet sammesteds, tillige med den Gaard, paa hvis Grund Bygningen er opfört, erholder Navn af „Frederiksgave", eller paa Islandsk „Friðriksgáfa", dog at Kundgjörelse om denne Navnforandring foranstaltes læst til Thinge, og noteret i Pante-Protokollen. — Kjöbenhavn den 16. Mai 1829[1].

---

skulde samme af Kammeret blive foranstaltede anviste til Udbetaling af Jordebogskassen, naar behörig Regning over bemeldte Udgifter indsendtes til Kammeret. — Rentek. Isl. Copieb. 7, Nr. 875—877.

[1]) communiceret Amtmand Johnsson ved Rentek. Skriv. 6. Juni 1829. Rentek. Isl. Copieb. 7, Nr. 869.

Kongelig Resolution ang. **Fremgangsmaaden ved Inddrivelse af Jordebogs-Afgifters Restancer** paa Island. Khavn den 16. Mai 1829[1]. — 1829. 16. Mai.

I Rentekammerets Forestilling 12. Mai bemærkes, at det ofte var vanskeligt at erholde Afgifterne hos de kgl. Leilændinge i Island. I den Hensigt at böde herpaa havde afg. Cfraad Thorarensen i sin Tid indgivet Forslag, der gaaer ud paa, at den i § 6 af Anordn. af 9. Septbr. 1791 om den daværende Holum Bispestols Gods indeholdte Bestemmelse, hvorefter resterende Jordebogsafgifter kunde hos Godsets Leilændinge udpantes uden foregaaende Dom, maatte, som medförende mindre Vidtlöftighed og ligeledes mindre Bekostning for Leilændingene, end om disse skulde indstævnes til Doms Lidelse, gjöres anvendelig paa alt det kongelige Jordegods i Island. Med dette Forslag stemte de forrige Stiftamtmænd Moltke og Hoppe, dog med den Modification, at Udpantning ikkun burde finde Sted for det sidst forlöbne Aars Afgifter, og at Overövrighederne bemyndiges til at bevilge en Henstand, naar Udpantningen kan medföre en Leilændings Ruin. — Amtmændene Thorsteinson og Johnsson havde derimod fraraadet dette Forslag, fordi: 1) denne Foranstaltning stred imod Lovgivningens Grundsætninger, som ikke hjemle Udpantninger uden Lov og Dom for saadanne Fordringer, som stamme fra et Contraktsforhold; — 2) at Erhvervelsen af Udpantnings-Ordren hos Amtmanden og Requisitionen hos Sysselmanden vilde medföre Vanskeligheder paa Grund af de store Afstande; — 3) at Opbevaringen af Effecter indtil Auctionen vilde ligeledes frembyde Vanskeligheder; — 4) at Repstyrernes Ukyndighed i juridisk-praktiske Forretninger synes at gjöre det betænkeligt at betroe dem Udförelsen af Udpantningerne; — 5) at herved vilde opstaae Ulighed mellem Leilændingenes Rettigheder paa Kongens og de Privates Jordegodser, hvorved vilde foraarsages megen Misfornöielse, idelige Bygselforandringer og endnu större Vanskeligheder ved at faae de kongelige Jorder bortbygslede. — Efter at Cancelliets Mening var indhentet, som var enigt i at indföre Udpantningerne uden Lov og Dom, bemærker Rentekammeret mod de af Amtmændene anförte Indvendinger: 1) at Nödvendigheden her gjör Undtagelse fra den

---

[1]) Rentek. Plak. 21. Mai 1829.

1829. almindelige Regel, og at man ogsaa havde en Analogie deels i den anförte Anordn. 9. Septbr. 1791, deels i flere specielle
16. Mai. Bestemmelser i Lovgivningen, som hjemle Udpantning for contraktmæssige Forpligtelser, naar disse ere aldeles klare og bestemte. Som Exempel anföres, at kgl. Resol. 17. Februar 1829 tillader at inddrive ved Udpantning Udgifterne ved Anskaffelsen af Restancer af Landgildekorn paa Bornholm, og at Anordn. af 17. Juli 1782 tillader at udpante saavel Tienderne som andre Kirkernes og Præsternes Rettigheder; — 2) at Vanskelighederne ved at erhverve Udpantningsordre kunde vel være betydelige, men dog ikke saa store som ved at erhverve en Retsdom; — 3) at Opbevaring af Effecter maa finde Sted i begge Tilfælde, og kan ikke volde mere Vanskelighed paa den ene eller den anden Maade; — 4) at Forretningerne i dette Tilfælde ikke ere vanskeligere for Repstyrerne end mange andre Forretninger, som ere dem betroede, da Fordringernes Liquiditet i Forveien ere afgjorte af vedkommende Amtmand; — 5) at den Grund, der hentes fra en opstaaende Misfornöielse, vel er af megen Vigtighed, især da den fremföres af Embedsmænd, der maae være saa nöie bekjendte med den islandske Landboes Charakteer, men man antog, at ved fornöden Oplysning fra Övrigheds-Personernes Side vilde Leilændingene snart selv overbevises om, at Foranstaltningen endog sigter til deres egen Tarv. Man maatte endog foretrække at formindske Afgifterne for at erholde duelige Leilændinge, istedenfor som nu, at være udsat for Intet at erholde. — Rentek. Relat. og Resol. Prot. 1829 B, Nr. 151.

Vi bifalde allern. de af Vort Rentekammer i nærværende allerund. Forestilling fremsatte Forslage, med Hensyn til den Fremgangsmaade, der bliver at fölge ved Indfordringer af Jordebogs-Afgifter, som Leilændinge paa Vort Jordegods i Island paadrage sig. Og har Vort Rentekammer i denne Anledning allerund. at fremlægge en Plakat, hvorved indbemeldte Bestemmelser offentligen kundgjöres, til Vor Underskrift. — Kjöbenhavn den 16. Mai 1829.

16. Mai. **Rentekammer-Skrivelse** til Amtmanden over Islands Vester-Amt, ang. **Kjöbstædborgeres Fattig-**

bidrag. Khavn den 16. Mai 1829. — Rentek. Isl. Copieb. 7, Nr. 794. 1829. 16. Mai.

Med Hensyn til at Borgerne i Islands Kjöbstæder have, efter Plak. af 23. Decbr. 1823, at deeltage i Udredelsen af de til Forsörgelse af Distrikternes Fattige medgaaende Udgifter, og at derimod det i Plak. af 18. August 1786 § 22 ommeldte aarlige Bidrag af den kgl. Kasse til de Fattige i Island for samme Tid bortfalder, har Hr. Amtm., ifölge en Forespörgsel fra Sysselmand Magnusen i Sneefjeldsnæs Syssel, under 26. Decbr. f. A. behaget at forlange Kammerets Bestemmelse, om Handelsstanden i Vester-Amtet nu bör udrede det samme Belöb, som den kgl. Kasse för bidrog til de Fattiges Forsörgelse sammesteds, eller om Handelsstanden paa ethvert Sted har at deeltage pro rata og efter Övrighedens Forskrift i de aarlige Udgifter til Fattigvæsenet i det Distrikt, hvori Handelsstedet ligger.

I Anledning heraf skulde vi ikke undlade tjenstl. at melde Hr. Amtm. til behagelig Efterretning og Bekjendtgjörelse for Vedkommende, at Kammeret kan ikke antage Andet end at den sidstnævnte Fremgangsmaade maa, efter Plak. af 23. Decbr. 1823, finde Sted, og at altsaa Bidraget til de Fattiges Forsörgelse reparteres paa Handelsstanden ligesom paa Andre, i Forhold til Communens Fornödenhed. — Rentekammeret den 16. Mai 1829.

Rentekammer-Skrivelse til Amtmanden over Islands Nord- og Öster-Amt, ang. **Beseilingen af Raufarhöfn.** Khavn den 16. Mai 1829. — Rentek. Isl. Copieb. 7, Nr. 795. 16. Mai.

Da Hans Maj^t. ved allerh. Resolution af 25. Marts d. A., bekjendtgjort ved den Hr. Amtm. herfra tilstillede Plakat af 10. i f. M., har tilladt, at Raudarhavn i Norder Syssel i Nord- og Öster-Amtet maa, dog uden at au-

1829. toriseres som Udliggersted, endnu i en Tid af 4 Aar
16. Mai. beseiles, og derpaa i dette Tidsrum drives Handel, under de Vilkaar, som nu for Handel paa de autoriserede Udliggersteder ere foreskrevne, saa maae vi tjenstl. anmode Hr. Amtm. om, behageligen at ville paalægge vedkommende Sysselmand aarligen at tilstille Dem saadanne Beretninger over hvilke Skibe der indfinde sig paa Raudarhavn og hvad Vare med ethvert af disse derfra indlades, som forhen hertil ere indsendte og som sidst fulgte Deres behagelige Skrivelse af 16. Septbr. f. A., hvilke Beretninger, ledsagede med Hr. Amtm.s behagelige Betænkning, derefter udbedes hertil indsendte. — Rentekammeret den 16. Mai 1829.

16. Mai. **Rentekammer-Skrivelse** til Amtmanden over Islands Vester-Amt, ang. **Administratorers Regnskabsaar.** Khavn den 16. Mai 1829. — Rentek. Isl. Copieb. 7, Nr. 802.

Af Hr. Amtm.s Skrivelse, dateret 1. Februar d. A., hvormed fulgte Administrator Vidalins Regnskab for Isefjords Syssels Jorder i Aaret fra Fardag 1826 til Fardag 1827, har Kammeret erfaret, at De, ved at beordre fornævnte Administrator til, inden Udgangen af Juni Maaned d. A. at aflægge sit Administrations-Regnskab fra Fardag 1827 til Fardag 1828, derhos har paalagt ham tillige deri at indtage Qvildeleierne for det fölgende Fardageaar, som forfalde i Efteraaret 1828, og derefter for Fremtiden at aflægge sine Regnskaber for Calenderaaret istedetfor for Fardageaaret. Ligeledes erfares af en anden Skrivelse fra Amtmanden af s. D., hvorved fulgte Administrations-Regnskabet for Strande Syssels og Skalholts Bispestols sammesteds forbeholdne Jorder for Calenderaaret 1828, at en lignende Foranstaltning allerede er truffen i Henseende til dette Regnskab.

Da imidlertid Bygseltiden i Island i Almindelighed er fra Fardag til Fardag eller fra den 6. Juni det ene

Aar til den 6. Juni det andet Aar, er det altsaa for Brugen af Jorderne og Gaardens Qvilder i dette Tidsrum, at Landskyldsafgifterne skal erlægges, ligesom ogsaa de övrige Ydelser i Island almindeligen beregnes paa samme Maade. Af ovennævnte Landskyldsafgifter forfalder vel Qvildeleien i Fardageaarets Efteraar, og den egentlige Landskyld först ved Fardageaarets Udlöb, men da, som meldt, det er for Brugen i Fardageaaret fornævnte Afgifter erlægges, synes det ogsaa rigtigst at Regnskabet beregnes derefter, eller at Regnskabsaaret svarer til Ydelsesaaret, hvorimod man, naar Regnskabet aflægges for Calenderaaret, formentligen erholder i samme til Indtægt Landskylder for det foregaaende og derimod Qvildeleien for det efterfölgende Fardageaar. Da nu desuden alle Administrations-Regnskaber for Kongens Jordegods i Island hidtil ere aflagte for Fardageaarene, og en almindelig Forandring altsaa vilde blive fornöden for at vedligeholde Eenhed i disse Regnskabers Form, skulde vi, for tillige at undgaae en saadan Bestemmelse, tjenstl. anmode Hr. Amtm. om, ved fornævnte Regnskaber igjen for den fölgende Tid at see den forrige Regnskabsform indfört, dog uden at nogen Forandring behöver at træffes med Hensyn til de enkelte Aar, for hvilke Regnskaberne ere aflagte for Calenderaaret. Som Grund for denne vor Anmodning maa endvidere tilföies, at ihvorvel der ved at aflægge Regnskaberne for Calenderaaret erholdes tidligere Rigtighed for Qvildeleierne, saa erholdes der igjen paa den anden Side saa meget sildigere Rigtighed for den væsentligere Deel af Afgiften, nemlig Landskylden; thi Administrations-Regnskaberne, naar de affattes for Fardageaarene, skulle være aflagte inden Juli Maaneds Udgang, og saa betimeligen tilsendte Hr. Amtm., at de kunne indsendes hertil med Handelsskibene om Efteraaret, hvorimod de, ved at aflægges for Calenderaaret, i intet Tilfælde kunde ventes at indkomme förend med Postskibet det paafölgende Foraar. Slutteligen bemærkes,

1829.
16. Mai.

1829. 16. Mai. at den i fornævnte Hr. Amtm.' Skrivelse ommeldte Qvittering fra Landfogden i Island for 37 Rbd. 49 Sk. Repræsentativer, som manglede ved Regnskabet for Isefjords Syssels Jorder i Fardageaaret 1826—1827, er fra den constituerede Landfoged, Krigsassessor Ulstrup, bleven tilsendt Kammeret og derefter vedlagt ovennævnte Regnskab. — Rentekammeret den 16. Mai 1829.

16. Mai. **Rentekammer-Skrivelse** til Stiftamtmanden i Island, P. F. v. Hoppe, ang. **Forslag til Indförelse af autoriserede Mandtalsböger.** Khavn den 16. Mai 1829. — Rentek. Isl. Copieb. 7, Nr. 809.

I Anledning af, at Hr. Stiftamtm. i behagelig Skrivelse af 27. Decbr. f. A. har bragt i Forslag, at Sysselmændene i Sönder-Amtet maatte blive paalagt at holde autoriserede Mandtalsböger over de Afgifter de opkræve, samt ved deres Afgang eller Fratrædelse at lade disse Böger forblive ved Embederne, skulde vi ikke undlade tjenstl. at melde Dem, at da Kammeret ikke kan ansee Andet, end at en saadan Bestemmelse ikke alene vil være gavnlig for Sönder-Amtet, men ogsaa for de andre Amter i Island, saa have vi, forinden Sagen endelig afgjöres, desangaaende forlangt Betænkninger fra Amtmændene Thorsteinson og Johnson, ligesom vi ogsaa herved maae anmode Hr. Stiftamtm. om at meddele Kammeret nærmere Underretning om, hvorledes disse Mandtalsböger mest hensigtsmæssigen formenes at kunne indrettes, for at Sysselmændene derefter kunde tilstilles et Schema til Veiledning i saa Henseende. — Rentekammeret den 16. Mai 1829.

19. Mai. **Cancellie-Skrivelse** til Justitiarius i den islandske Landsoverret, Cfraad M. Stephensen, ang. **Assessorernes særskilte Vota.** Khavn den 19. Mai 1829. — Canc. 3. Depart. Brevb. 1829, Nr. 1213. Fogtm.

(Algreen-Ussing) VII. 12, 2. H., S. 210—211 (den til Stiftamtmanden over Island rettede Skrivelse, *see* Anmærkningen hertil). 1829. 19. Mai.

Hr. Cfraad har i flere til dette Collegium indkomne Forestillinger andraget paa, at det for Fremtiden maatte blive Assessor Thorarensen formeent, i Akterne af Sager, der paadömmes ved den kgl. Landsoverret i Island, at indföre sit særskilte fra bemeldte Rets Dom afvigende Votum, i hvilken Henseende De blandt Andet har paaberaabt Bestemmelserne i Höiesterets Instrux, der paalægger denne Rets Assessorer ikke for Andre at aabenbare hinandens Vota, ligesom og Cancelliets Skrivelse af 25. April 1826, hvis 5. § formentligen kun har hjemlet en saadan Fremgangsmaade i et enkelt Tilfælde, hvor nemlig en Assessor skulde troe sig udsat derved, at Dommen, uagtet han i dens Resultat er enig, dog ikke er affattet med Præmisser. som han vedkjender sig.

Foranlediget heraf skulde man imidlertid tjenstl. melde, at ligesom den af Dem fremsatte Anskuelse ingenlunde kan ansees hjemlet ved de paaberaabte Bestemmelser i Instruxen for Höiesteret, der, som grundede i denne Rets særskilte Organisation, ere aldeles uanvendelige paa Overretterne, saaledes gaaer den af Dem paaberaabte § 5 i Cancellie-Skrivelsen af 25. April 1826 blot ud paa at bestemme, hvorledes i det der omhandlede Tilfælde skal forholdes med at udfinde Rettens Pluralitet, men har ingenlunde til Hensigt i den af Dem omhandlede Henseende at paalægge Rettens Medlemmer nogen Indskrænkning, hvorimod det maa staae enhver af disse frit for, i Tilfælde af Dissents, at fremlægge sit særskilte Votum til Indlemmelse i Akten. — Det kgl. Danske Cancellie den 19. Mai 1829[1].

[1]) s. D. Canc. Skriv. til Stiftamtmanden over Island, som meddeler denne Svaret til Justitiarius. Canc. 3. Depart. Brevb. sst.

1829. 19. Mai. **Cancellie - Skrivelse** til Justitiarius i den islandske Landsoverret, Cfraad M. Stephensen, ang. **Udfærdigelsen af Domsakter og Oversættelser fra Landsoverretten.** Khavn den 19. Mai 1829. — Canc. 3. Depart. Brevb. 1829, Nr. 1214.

Cancelliet er ved at gjennemgaae Akterne i flere hertil nedsendte Justits - Sager, der ere paadömte ved Landsoverretten i Island, blevet opmærksomt paa, at de af Assessor Thorarensen forfattede Oversættelser af bemeldte Akter ere skrevne med en særdeles tæt Skrift, hvis Linier derhos staae altfor nær ved hinanden. Da nu Skriften i Oversættelserne derved bliver mindre tydelig, og det er at befrygte, at saadant, fornemmeligt ved Akternes Oplæsning i Höiesteret, kunde afstedkomme Ulempe, saa har Collegiet ved Skrivelse af Dags Dato anmodet Assessor Thorarensen om, at drage Omsorg for, at de omhandlede Mangler for Fremtiden undgaaes.

Idet man tjenstl. tilmelder Hr. Cfraad Ovenstaaende til fornöden Efterretning, skulde man, forsaavidt De i en hertil indkommen Skrivelse af 10. Marts sidstl. har anfört adskillige Grunde, hvorfor De i nogle af Assessor Thorarensen forfattede Oversættelser af Akterne i hertil nedsendte Justitssager, og i Særdeleshed af de i samme afsagte Overretsdomme, har foretaget Rettelser, hvilke De derhos har formeent Dem berettiget til, saaledes som skeet er, at anbringe ved Overskrivninger og Tilföielser i Oversættelsen selv, lige tjenstl. bemærke, at ligesom deslige Rettelser bör indskrænkes til de Tilfælde, hvor det af nogen af de Tilforordnede maatte findes, at selve Meningen ikke retteligen i Oversættelsen er truffen, saaledes maa man efter Omstændighederne holde det for upassende, at Hr. Cfraad paa den ovenomhandlede Maade indförer de Rettelser, De finder fornödne, i selve Oversættelsen, og det efter at Rettens andre Medlemmer allerede ere blevne enige om og have attesteret dens Rigtighed, hvorimod De,

saafremt De med Hensyn til dèn Dem i denne Henseende paahvilende Ansvarlighed maatte önske saadant, bör særskilt nedskrive deslige Rettelser, for at disse derefter med de övrige Akter kunne fremsendes til Höiesteret. — Det kgl. Danske Cancellie den 19. Mai 1829[1]. 1829. 19. Mai.

Plakat ang. **Inddrivelse af de kongelige Jordafgifter i Island.** Khavn den 21. Mai 1829. — Publiceret ved Landsoverretten i Island den 30. Novembr. 1829, samt i Synodalforsamlingen i Reykjavík i Juli 1830. — Originalen indheftet ved kongelig Resol. 21. Mai 1829, hvorved Udkastet til Plakaten er approberet, i Rentek. Relat. og Resol. Prot. 1829 B, Nr. 158. Rentek. Exped. Prot. 63, 328—329, Nr. 405. Original-Aftryk hos Schultz. Coll. Tid. for 1829, S. 555—558. Quart-Forr. for 1829, S. 66—68; Schou XX, 50—51. — Islandsk: Uddrag i Sunnanpóst. 1835, S. 57. 21. Mai.

Plakat angaaende Fremgangsmaaden ved Inddrivelsen af de den kgl. islandske Jordebogskasse tilkommende Indtægter hos Leilændingene paa det Hans Majestæt tilhörende Gods i Island.

Vi Frederik den Sjette &c. G. V., at Vi have fundet den Fremgangsmaade mindre hensigtsmæssig, der hidtil har maattet fölges, for i fornödent Fald at erholde de Vor Jordebogskasse tilkommende Indtægter inddrevne hos Leilændingene paa det Os tilhörende Gods i Vort Land Island. Vi have derfor taget under nærmere Overveielse, hvorledes en passende Forandring heri kunde skee, og det saaledes, at ogsaa derved Frem-

[1]) s. D. Canc. Skriv. til Assessor Thorarensen, hvori Collegiet anmoder om, at han, „ved at nedskrive deslige Oversættelser, vil drage Omsorg for, at de omhandlede Mangler for Fremtiden undgaaes"; — ligeledes til Stiftamtmanden, hvori ham meddeles begge Brevenes Indhold. Canc. 3. Depart. Brevb. sst.

1829. gangsmaaden blev mindre bekostelig for Leilændingene
21. Mai. og dog derhos forskaffede dem behörig Sikkerhed mod enhver Forurettelse ved Restancernes Inddrivning. — Thi byde og befale Vi, som fölger:

1) Restancer af de Vor Jordebogskasse tilkommende Indtægter, som Leilændingene paa det Os tilhörende Jordegods i Island paadrage sig, maae inddrives ved Udpantning uden foregaaende Dom, forsaavidt de ikke ere ældre end 2 Aar fra rette Forfaldstid, efter Udpantningsordre fra vedkommende Amtmænd, hvilken, ifölge Godsadministratorernes Reqvisitioner, meddeles paa Reqvirenternes eget An- og Tilsvar. Dog bliver herved at iagttage, at enhver Godsadministrator, forinden han indsender sin Begjæring om Udpantningsordre til Amtmanden, har vidnesfast at communicere Skyldneren samme i Gjenpart og dernæst bör oppebie en Tid af 4 Uger for det Tilfælde, at nogen Skyldner derimod skulde fremkomme med Indvendinger. Indkomme inden nysnævnte Tids Forlöb ingen Indvendinger, har Godsadministratoren, ved at indsende sin Begjæring om Udpantningsordre til Amtmanden, herom at gjöre behörig Anmærkning, samt derhos at vedlægge Begjæringen den vidnesfast skete Forkyndelse. Fremkommer derimod nogen Skyldner med Indvendinger, har Administratoren at meddele Amtmanden disse tilligemed Reqvisitionen om Udpantningsordre, hvorefter bemeldte Amtmand vil have at afgjöre, hvorvidt Indvendingerne maatte være af den Betydenhed, at de kunne gjöre Udpantningsordren betænkelig, da der, i saadant Tilfælde, bliver med Restancens Inddrivning at forholde paa den hidtil anordnede Maade. — 2) Iövrigt skal det, om endog Udpantning for en Fordring paa den i det Foregaaende bestemte Maade er skeet, ikke være nogen Skyldner formeent siden at paaanke Fordringen ved Rettergang, og skal han da ikke erlægge noget Retsgebyhr for Sagens Fremme, förend det ved Dom er afgjort, at hans Anke er ugrundet, i

hvilket Fald han vil have at betale de sædvanlige Rets- 1829.
gebyhrer. — 3) Foranförte Fremgangsmaade tager sin 21. Mai.
Begyndelse med Hensyn til de Jordebogsindtægter, der forfalde til Betaling ved Fardag i indeværende Aar, hvorimod med de for en tidligere Tid paadragne Restancer af bemeldte Indtægter bliver at forholde efter de hidtil fulgte Regler. — Givet i Vor kgl. Residentsstad Kjöbenhavn, den 21. Mai 1829.

Cancellie-Skrivelse til Stiftamtmanden og Amt- 23. Mai.
mændene i Island, ang. **Udvidelse dertil af nogle Lovbud, udkomne i Aaret 1828.** Khavn den 23. Mai 1829. — Meddeelt Landsoverretten i Island ved Stiftamts Skrivelse 28. Septbr. 1829, som er publiceret i Retten den 12. Oktobr. s. A. — Canc. 3. Depart. Brevb. 1829, Nr. 1243. — Udtog hos Fogtm. (Algreen-Ussing) VII. 12, 2. H., S. 217—218.

Efter at Cancelliet har brevvexlet med det kgl. Rentekammer, angaaende: hvilke af de i forrige Aar herigjennem emanerede almindelige Anordninger enten ligefrem eller med visse Modificationer kunde gjöres gjeldende paa Island, er man med velbemeldte Kammer bleven enig om, at efterstaaende Anordninger ligefrem kunde udvides til at gjelde sammesteds, nemlig:

1) Plak. 4. Marts 1828, ang. Afdragsrettens Ophævelse mellem Danmark og Sardinien. — 2) For. 7. Maji s. A., ang. Forbud imod Eftertryk af Skrifter, hvortil fremmede Staters Undersaatter have Forlagsret. — 3) For. 4. Junii s. A., hvormed Lovens 5—2—30 og 31. Artikel forandres. — 4) Plak. 2. Septbr. s. A., ang. Afdragsrettens Ophævelse mellem Danmark og den Schweitzerske Forbundsstats 22 Cantoner. — 5) Plak. 29. Oktobr. s. A., ang. Rang for Conferentsraader, samt Chefen for Kjöbenhavns Politie og Kystpolitiet; — og skulde Cancelliet derfor, i Kraft af den dette Collegium ved allerh. Resolution af 6. Junii 1821 givne

1829. 23. Mai. Bemyndigelse, tjenstl. anmode (Tit.) om, behageligen at ville foranstalte fornævnte Anordninger bekjendtgjorte til Efterlevelse i Deres Embeds-Distrikt.

Forinden derimod nogen nærmere Bestemmelse tages, angaaende, hvorvidt efterstaaende Anordninger, i al Fald med de nödvendige Modificationer, kunde udvides til Island, nemlig:

1) For. 16. Januar 1828, indeholdende nærmere Bestemmelser angaaende Rettens vedbörlige og hurtige Pleie. — 2) Plak. 22. Januar s. A., ang. Skipperes Forpligtelse til at overföre Personer for offentlig Regning. — 3) For. 25. Januar s. A., angaaende en hurtigere Rettergangsmaade i Sager, der anlægges i Anledning af klare Gjeldsforskrivninger. — 4) Plak. 26. Februar s. A., om, at theologiske Candidater og Enhver, der attraaer Ansættelse som Skolelærer, bör förend Embedstiltrædelsen bevise Kyndighed i den indbyrdes Underviisnings-Methode. — 5) Plak. 22. April s. A., indeholdende Regulativ for de Rationer, der tilkomme Mandskabet paa Handelsskibe. — 6) For. 30. Maji s. A., ang. Adskilligt, der i Henseende til Daaben bliver at iagttage. — 7) Plak. 25. Junii s. A., indeholdende nærmere Bestemmelser angaaende den gymnastiske Underviisning i Almue- og Borgerskolerne. — 8) Plak. 6. Septembr. s. A. angaaende Behandlingen af Sager, som opstaae i Anledning af Dagleie, m. m. — 9) Plak. 14. Novembr. s. A., angaaende Opfiskning af Ankere. som findes i Farvandene. — 10) Plak. 19. Novembr. s. A., angaaende Slægtningers Forpligtelse til at antage sig afsindige Paarörende. — 11) Plak. 28. Novembr. s. A., indeholdende Forandringer og nærmere Bestemmelser i For. 11. Mai 1775 § 66; — skulde Cancelliet forelöbigen herover udbede sig (Tit.) Yttringer behageligst meddelte.

Hvad angaaer de övrige i f. A. herigjennem emanerede Anordninger, da ville disse, som angaae Gjenstande der ikke findes paa Island, som Fölge heraf

sammesteds ikke finde nogen Anvendelse. — Det kgl. Danske Cancellie den 23. Maji 1829[1]. 1829. 23. Mai.

Rentekammer-Skrivelse til Stiftamtmanden i Island, ang. **Opgjörelse af Skolens Status i Island.** Khavn den 23. Mai 1829. — Rentek. Isl. Copieb. 7, Nr. 819. 23. Mai.

Da det i flere Henseender er af særdeles Vigtighed, at erholde en paalidelig Oversigt over Bessesteds Skoles Status i oeconomisk Henseende, og hvad Ressourcer den for Tiden er i Besiddelse af, til Afholdelsen af de den paahvilende Udgifter, maae vi tjenstligen anmode Hr. Stiftamtmanden om, desangaaende at meddele alle de Oplysninger, som i saa Henseende kunde ansees nödvendige, og som fornemmeligen kunde erholdes i Island, ikke alene fra Stiftamtmandens Embeds Archiv, men ogsaa fra Archiverne ved Bispe-Embedet samt Landfogderiet i Island, og muligen ogsaa fra de tvende andre Amtmands-Embeder sammesteds; til hvilken Ende Hr. Stiftamtmanden ville behage at henvende sig til vedkommende Embedsmænd, og, hvad de Oplysninger angaaer, som skulle erhverves fra Landfogderiet, ikke alene affordre den constituerede Landfoged, Krigsassessor Ulstrup, samme, men ogsaa i fornödent Fald anmode den forhenværende Landfoged Thorgrimsen om hertil at give den fornödne Veiledning. Iblandt de Oplysninger og Efterretninger, som fornemmeligen attraaes, maae bemærkes:

a) en Fortegnelse over hvad Skolen, eller egentlig det lærde Skolevæsen i Island, tidligere har eiet i Jordegods og Capitaler m. m. — b) Forsaavidt heri

[1] s. D. Canc. Skriv. til Biskoppen over Island, hvori hans Betænkning önskes om Anvendeligheden af de under Nr. 4, 6, 7 og 11 i sidste Række anförte Lovbud. Canc. 3. Depart. Brevb. sst.

1829. er skeet en Forandring, hvori denne da bestaaer, og hvad Rigtighed der herfor haves; — c) Hvad Skolen nu eier i Jordegods og i Capitaler m. m., udenfor hvad der er indbetalt til Islands Jordebogskasse; — d) Hvad der til de forskjellige Tider er indkommen i Islands Jordebogskasse af Skolens Midler, og hvorfra disse Indbetalinger reise sig; — e) Hvilke Udbetalinger Jordebogskassen i det Hele har haft for Skolen; — f) Hvilke Ressourcer der nu for Tiden eies til Bestridelse af dens Udgifter, og — g) Hvad Udgifter Skolen for nærværende Tid aarligen har.

23. Mai.

Samtlige disse Efterretninger, tilligemed hvad videre Hr. Stiftamtmanden til Sagens fuldstændige Oplysning er i Stand til at meddele, udbedes saa nöiagtige og detaillerede som Omstændighederne vil tillade det, og anmodes de derhos om behageligen at drage Omsorg for, at samtlige disse Efterretninger kunne, om ikke för, saa med Postskibet i næste Foraar, blive Kammeret tilstillede. — Rentekammeret den 23. Mai 1829.

23. Mai. **Rentekammer - Skrivelse** til Stiftamtmanden over Island, ang. **Laxefiskeriet i Ellida - Aaerne.** Khavn den 23. Mai 1829. — Rentek., Isl. Copieb. 7, Nr. 823.

I Anledning af den os med Hr. Stiftamtmandens behagelige Skrivelse af 27. Decbr. f. A. tilstillede allerund. Ansögning, hvori Consistorial-Assessor og Domkirkepræst G. Oddsen med flere anholde om, at Rettigheden til Laxefiskeriet i Ellidaaaerne maatte allern. forundes dem, for de til bemeldte Elv stödende af dem beboede Gaardes Jorder, skulde vi ikke undlade tjenstligen at anmode Hr. Stiftamtmanden om, behageligen at ville tilkjendegive Supplikanterne, at det Ansögte efter Omstændighederne ikke kan bevilges. — Rentekammeret den 23. Mai 1829.

Rentekammer-Skrivelse til Stiftamtmanden i Island, ang. **Forpagtning af Forstrande i Skaptafells Syssel.** Khavn den 23. Mai 1829. — Rentek. Isl. Copieb. 7, Nr. 831. 1829. 23. Mai.

Ved Hr. Stiftamtmandens behagelige Skrivelse af 9. Februar d. A. har Kammeret modtaget et Andragende fra Enken efter afdöde Sysselmand John Gudmundsen, hvori hun anholder om, at Forstrandsrettigheden til den af hende i Bygsel havende ½ Jord Vik under Thykkebai Klosters Gods maatte overlades hende i Forpagtning. Da imidlertid denne Forstrandsrettighed, tillige med de övrige Forstrande under Thykkebai Klosters Gods er bortforpagtet indtil Fardag 1833, kan dette hendes Andragende ikke for Tiden bevilges, men naar Forpagtningen er udlöben, haves, i Overeensstemmelse med Hr. Stiftamtmandens Erklæring, ikke noget fra Kammerets Side imod, at Forstrandsrettigheden for ovenmeldte halve Jord Vik overlades hende i Forpagtning for hendes Bygseltid, imod en saadan Afgift, som af Dem maatte findes passende, i Forhold til hvad der forhen er svaret og efter övrige stedfindende Omstændigheder. Ligeledes kunde ogsaa de övrige Forstrande under fornævnte Gods paa samme Vilkaar overlades Leilændingene sammesteds, enhver for sin Bygselgaards Vedkommende, saafremt hele Forstranden paa denne Maade kunde blive bortforpagtet, og vedkommende Leilændinge maatte önske saadant, hvorom de da have betimeligen forinden Forpagtningens Udlöb at indkomme med deres Begjæring, hvilket saaledes tjenstligen overlades til Hr. Stiftamtmandens videre föiende Foranstaltning, hvorhos vi maae anmode Dem om desangaaende at tilkjendegive Vedkommende det Fornödne, ligesom Kammeret ogsaa forventer i sin Tid at blive meddeelt nærmere Underretning om denne Sag. — Rentekammeret den 23. Mai 1829.

1829. 27. Mai. **Reskript** til Stiftamtmanden og Biskoppen over Island, ang. **Vidvik Sogns Henlæggelse til Holum Kald.** Khavn den 27. Mai 1829. — Original i Bispe-Archivet i Island. — Canc. 1. Depart. Registr. X, 123 (1829, Nr. 113). Coll. Tid. 1829, S. 590. Fogtm. (Algreen-Ussing) VII. 12, 2. H., S. 221—222. P. Pètursson Hist. Eccl. Island., S. 255.

Frederik den Siette &c. V. S. B. Os er af Vort Danske Cancellie allerund. foredraget et af dig, Os elskelig Hr. Steingrim Johnsen, Vor Biskop over Island, Ridd. af Dbr., indsendt Forslag om, at Vidvik Sogn, der hidtil har været Annex til Ripur Kald inden Skagefjords Provstie i Nord-Amtet paa Vort Land Island, maatte, ved nærværende Vacance i dette Embede, fraskilles Ripur Kald og henlægges til Holum Kald. Og efter at Vi allern. have overveiet dette Forslag, tillige med den af Vort Rentekammer derom meddelte Betænkning, hvilken af Vort Danske Cancellie allerund. er Os foredragen, give Vi Eder herved tilkjende, at Vi hermed allern. ville have bifaldet og fastsat, at det hidtil til Ripur Kald inden Skagefjords Provstie i Nord-Amtet paa oftmeldte Vort Land Island henlagte Annex, Vidvik Sogn, maa fraskilles bemeldte Kald, der saaledes for Fremtiden bliver uden Annex, og derimod henlægges som Annex til Holum Kald i fornævnte Provstie. — Derefter I eder allerund. have at rette, og Vedkommende saadant til Efterretning at tilkjendegive. Befalende Eder Gud! — Skrevet i Vor kgl. Residentsstad Kjöbenhavn den 27. Mai 1829.

27. Mai. **Kongelig Resolution** ang. **Opsendelse af Træfrö Sorter til Island.** Khavn den 27. Mai 1829[1]. — I Rentek. Forestilling 19. Mai bemærkes, at ifölge kgl. Resol. 6. Septbr. 1825 havde Amtmanden over Vester-Amtet overdraget Distrikts-Chirurg Hjaltelin at bearbeide Afhandling om

[1]) Rentek. Skriv. 27. Juni 1829.

Skovdyrkning, da Amtet havde anseet H. bedre skikket dertil end den tidligere nævnte „Kjöbmand" Sivertsen. Siden modtog Kammeret Manuskriptet i Aaret 1826, og i April 1827 bleve 400 trykte Exemplarer tilsendte hver Amtmand. Af Træfrö skeete den förste Sendelse i Marts 1826, den anden i Septbr. 1827, men 1828 havde Intet været at erholde. Efter Amtmændenes Beretninger vare Forsögene i Sönder-Amtet aldeles mislykkede, og ingen vilde nu mere modtage Noget. I Vester-Amtet var det gaaet paa samme Maade, men Amtmanden mener, at Aarsagen har været at Fröet havde taget Skade paa Veien. Han raader derfor til at sende directe til Sysselmændene. I Nord- og Öster-Amtet var Udsaaningen ligeledes mislykket, hvortil Amtmanden sögte Aarsagen i at Fröet var dansk, og derfor uvant til det islandske Clima. Amtmanden mente ogsaa, at Aarsagen tildeels var Ukyndighed med Fremgangsmaaden, som ikke kunde læres af Böger, hvorfor han raadede til at sende en dansk Forstmand over, til at gjöre Forsögene. Dette finder dog Rentekammeret for kostbart, men raader heller til at sende mere Frö. — Rentek. Relat. og Resol. Protok. 1829 B, Nr. 170.

1829. 27. Mai.

Vi bemyndige fremdeles allern. Vort Rentekammer til, ved given Leilighed at opsende til Island saadanne Træfrösorter, som maatte attraaes eller ansees tjenlige til Udsaaning. Og blive da tillige Amtmændene paa ny at tilskrive om at vedblive med at opmuntre saavel Indbyggerne i Almindelighed, som vedkommende Embedsmænd i Særdeleshed, til at være opmærksomme for det indbemeldte, for Landet i det Hele vigtige Anliggendes Fremme. — Kjöbenhavn den 27. Maji 1829.

Kongelig Resolution ang. **Landfoged-Bolig i Reykjavik.** Khavn den 27. Mai 1829[1]. — I Rentek.' Forestilling 19. Mai berettes, at den Leilighed, Landfoged Ulstrup ved sin Ankomst til Reykjavík havde faaet til Beboelse, havde viist sig meget forfalden, hvorimod den til Embedet henlagte Brugsjord Effersö med de derværende Bygninger havde viist sig at være i temmelig god Stand. Da Landfogden nu var opsagt, og stod Fare for at blive huus- 27. Mai.

[1]) Rentek. Skriv. 13. Juni 1829.

1829. vild, foreslog han at der til Embedet blev kjöbt som Embeds-
27. Mai. bolig et Huus, tilhörende Handelshuset Andresen & Schmidt, og som blev tilbudt for 3000 Rbd. — Ifölge en indsendt Synsforretning var denne Bygning med Hauge og Gaardsrum vurderet til 3200 Rbd. — Den ældre Landfogedbolig havde allerede i 1812 været i en saa maadelig Forfatning, at Aaboden derpaa blev bestemt til 20,933 Rd. D. Cour., under Eet med Aaboden paa Efferső. Efter Omstændighederne blev Frydensberg som fratrædende fritaget for at tilsvare denne Aabod, hvorimod Thorgrimsen fik Tilsagn om Hjelp til Husets Istandsættelse. I Henhold dertil indkom Thorgrimsen 1818 med en Regning paa 10,257 Rbd. 56 Sk. S. & T., som i Aarene 1814, 15 og 16 var forskudt af Jordebogskassen til Indkjöb af Bygnings-Materialier. Denne Sum havde siden staaet som en uapproberet Udgift. — Rentek. Relat. og Resol. Prot. 1829 B, Nr. 167.

Vi bemyndige allern. Vort Rentekammer til at træde i Underhandling med Handelshuset Andresen & Smidt her i Staden om Overdragelsen til Os af indbemeldte samme tilhörende Bygning i Reikevig Kjöbstad for en Sum af ialt 3000 Rbd. Sedler, imod at Sælgeren forpligter sig til for egen Regning at afhjelpe de ved en den 20. Oktobr. 1827 optagen Synsforretning ved sammes Tag og Vinduer udsatte Mangler, hvorefter da bemeldte Bygning, saafremt Kjöbet kommer i Stand, vil blive at anvende til Embedsbolig for Landfogden paa Island, og ifölge heraf ved en lovlig Synsforretning at overlevere den nuværende constituerede Landfoged, Krigsassessor Ulstrup, hvem dens fremtidige Vedligeholdelse vil paaligge, saaledes at den atter afleveres til Eftermanden i Embedet, overeensstemmende med nysnævnte Forretning, i aabodsför Stand. Og bliver saavel fornævnte Kjöbesum, som de til Indretningen af et Contoir, med videre, i den kjöbte Gaard, samt til andre smaae forefaldende Forbedringer nödvendige Udgifter at udrede af Islands Jordebogskasse, imod at i denne Kasse igjen indbetales hvad der maatte indkomme ved Salget af det hidtil til Embedsbolig for

Landfogden anvendte Huus i Reikevig. Derhos tillade 1829.
Vi allern., at indbemeldte Sum 10,257 Rbd. 56 Sk. 27. Mai.
Sedl. og Tegn, der i Aarene 1814, 1815 og 1816 af den islandske Jordebogskasse er udredet, deels til Reparations-Arbeide paa den nysnævnte gamle Landfogedbolig, deels til Opförelsen af nogle Bygninger paa den til Landfogedtjenesten henlagte Jord, Effersöe, maa passere til formelig Udgift i bemeldte Jordebogskasses Regnskab. — Kjöbenhavn den 27. Mai 1829.

Cancellie-Skrivelse til Stiftamtmanden og 30. Mai.
Amtmændene i Island, ang. **Indsendelsen af de aarlige Medicinal-Beretninger fra Island.** Khavn den 30. Mai 1829. — Canc. 3. Depart. Brevb. 1829, Nr. 1299. Fogtm. (Algreen-Ussing) VII. 12, 2. H., S. 224.

Som Hr. (Tit.) bekjendt paaligger det, i Overeensstemmelse med Cancelliets Skrivelse af 4. Februar 1826, Landphysikus i Island, aarlig at tilstille hver af Landets Amtmænd især de fra Lægerne i vedkommende Amt indkomne Indberetninger angaaende Medicinal- og Apothekervæsenet, tillige med Landphysici egen Betænkning, forsaavidt hvert Amt især betræffer, til videre Fremsendelse til det kongelige Sundheds-Collegium.

Landphysikus Thorsteinson har imidlertid i et af det kgl. Sundheds-Collegium Cancelliet tilstillet Andragende henstillet, om der ikke, i Betragtning af, at de fra Lægerne indkommende Beretninger i Almindelighed ikke indlöbe saa betimeligen, at de, forsaavidt Vester- samt Nord- og Öst-Amtet betræffer, kunne, efter at være remitterede til vedkommende Amtmænd, blive afsendte med det i Marts Maaned hertil afgaaende Postskib, — kunde træffes en forandret Bestemmelse i den omhandlede Henseende, saaledes, at Landphysikus skulde sende Originalerne af samtlige Lægernes Indberetninger til Stiftamtet, og derimod tilstille Vester-

1829. Amtet samt Nord- og Öst-Amtet hver især en Extrakt
30. Mai. af Beretningerne fra de i disse Amter ansatte Læger.

Da Cancelliet nu af Landphysikus Thorsteinsons Andragende erfarer, at Amtmændene i Nord- og Vester-Amtet have billiget den Fremgangsmaade, Physikus med Hensyn til de locale Omstændigheder har troet at burde foreslaae til at undgaae Tidsspilde, og det kgl. Sundheds-Collegium for sit Vedkommende Intet har fundet at erindre mod Forslaget, saa skulde man til behagelig Efterretning og Bekjendtgjörelse for Landphysikus tjenstl. melde, at der fra dette Collegii Side efter Omstændighederne heller Intet haves imod, at der med Hensyn til de omhandlede Indberetninger herefter forholdes paa den foreslaaede forandrede Maade. — Det kgl. Danske Cancellie den 30. Maji 1829[1].

30. Mai. **Rentekammer-Skrivelse** til Amtmanden over Islands Nord- og Österamt, ang. **Spörgsmaal om Afgiftsfrihed for nogle ældre Studenter i Island.** Khavn den 30. Mai 1829[2]. — Rentek. Isl. Copieb. 7, Nr. 851.

Ved Hr. Amtmandens behagelige Skrivelse af 20. Januar d. A. har Kammeret modtaget en Forespörgsel fra Cancellieraad og Sysselmand Björnsen, angaaende hvorvidt Administratorerne Arne Thordarsen og Bergvin Thorbergsen, der begge ere Studenter og dimitterede förend Plakaten af 22. Marts 1826 emanerede, men som deels have alene nydt privat Information og Dimission, deels först efter at Plakaten udkom have etableret Landbrug eller Bondenæring, kunde nyde godt af den Afgiftsfrihed, fornævnte Plakat har tillagt de daværende theologiske Studentere i Island, der ere

[1]) s. D. Canc. Skriv. til Sundheds-Collegium, hvorved Underretning herom meddeles. Canc. 3. Depart. Brevb. sst.
[2]) Rentek. Skriv. 1. Oktbr. 1831.

dimitterede fra den lærde Skole sammesteds, og paa 1829.
den i Anordningen af 3. Mai 1743 foreskrevne Maade 30. Mai.
vedblive deres theologiske Studier og öve sig i geistlige Forretninger, samt paa lovlig Maade bevise dette for Vedkommende.

I Anledning heraf skulde vi ikke undlade tjenstligen at melde Hr. Amtmanden til behagelig Efterretning og Bekjendtgjörelse for Vedkommende, at efter de ved Sagen oplyste Omstændigheder kan Kammeret ikke ansee ovennævnte Administratorer berettigede til at nyde den omhandlede Afgiftsfrihed. — Rentekammeret den 30. Mai 1829.

Kongelig Resolution ang. **Besættelse af det for islandske Studerende bestemte naturvidenskabelige Stipendium.** Khavn den 2. Juni 1829. — 2. Juni.

I Forestilling fra Directionen for Fonden ad usus publicos af 22. Mai 1829 bemærkes, at det ved kgl. Resol. 23. Januar 1817 bevilgede Stipendium for islandske Studerende, der lægge sig efter Naturvidenskaberne, og som ved kgl. Resol. 4. Juli 1820 og 18. Novbr. 1823 var blevet fordoblet, havde nu i 4 Aar været besat med Cand. jur. Haldor Einarsson og i 3 Aar med Stud. jur. Jacob Thorarensen. Den sidste havde anholdt om et halvt Aars Forlængelse, hvortil han indstilles, „da han flittigt har bivaanet de afholdte Forelæsninger over Naturhistoriens forskjellige Dele, men ved langvarig Sygdom og trange Kaar er atter bleven sat tilbage endog i sine Embedsstudier". Til den ene ledige Portion havde meldt sig Stud. Ögmund Sivertsen og Baldvin Einarsen, „som begge allerede have, ved Siden af deres juridiske Embedsstudium, med Lyst og Flid begyndt at dyrke Naturvidenskaberne, fornemmelig Zoologie, Mineralogie og Chemie, under Veiledning af herværende Universitetslærere, hvis anbefalende Vidnesbyrd derom ere fremlagte". — Kongelige Resolutioner henhörende til Directionen for Fonden ad usus publ. i Indenrigsminist. Archiv, 6, Nr. 586.

Vi bifalde allernaadigst, at Studiosus juris Jacob Thorarensen endnu i ½ Aar maa extraordinairt nyde

1829. det for islandske Studerende, som her dyrke Natur-
2. Juni. videnskaberne, udsatte Stipendium fra Fonden ad usus publicos; hvorhos Vi allern. ville have bevilget, at dette Stipendium fremdeles i 3 Aar, fra 1. Juli d. A. af at regne, maa udredes for tvende Islændere, og denne Gang tillægges Studenterne Ögmund Sivertsen og Balduin Einarsen. — Kjöbenhavn den 2. Junii 1829.

2. Juni. **Admiralitets-Skrivelse** til Stiftamtmandskabet over Island, ang. **Approbation af Instrux for Lodserne ved Reykjavík og Havnefjord.** Khavn den 2. Juni 1829. — Admiralitets Copieb. 1827—1829, Nr. 311.

Det kgl. Rentekammer har under 23. f. M. tilstillet undertegnede Collegium til Afgjörelse en af Stiftamtmand Hoppe udarbeidet og offentliggjort Instrux, d. d. 1. Novbr. 1828, for Lodserne ved Reikevigs og Havnefjords Havne. Bemeldte Instrux bliver herved, som et interimistisk Foretagende, approberet. — Hvilket herved tilkjendegives Stiftamtmandskabet over Island til behagelig Efterretning og fornöden Bekjendtgjörelse. — Admiralitets- og Commissariats Collegium den 2. Junii 1829.

2. Juni. **Cancellie-Circulaire** til samtlige Amtmænd og Lehnsbesiddere i Danmark, ang. **Protokoller for constituerede Dommere.** Khavn den 2. Juni 1829. — Dette Circulaire synes ikke at have været sendt til Island til Efterretning, men optages her i Henhold til Plak. 25. Juli 1820. — Canc. 2. Depart. Brevb. 1829, Nr. 1653—1664; Canc. 3. Depart. Brevb. 1829, Nr. 1319 b. Coll. Tid. for 1829. S. 558; Fogtm. (Algreen-Ussing) VII. 12, 2. H., S. 227—228.

Da det i Sager, hvori den ordinaire Retsbetjent har maattet vige sit Sæde, stundom indtræffer, at der med Hensyn til Akternes Beskrivelse, som maa paa-

ligge den, der har været constitueret som Skriver, opstaaer Uleilighed deraf, at i slige Sager, naar den sædvanlige Retsprotokol har været benyttet, denne maa afgives til den Constituerede, for at han derefter kan expedere Akten, hvilket medförer, at den ordinaire Retsbetjent maa lade Protokollen, hvortil han er ansvarlig, gaae ud af sit Værge og Tilsyn, og, naar den Constituerede ikke boer paa samme Sted, kan have Ophold og anden Ulempe til Fölge, saa skulde Cancelliet, efter i den Anledning at have brevvexlet med det kgl. Rentekammer, tjenstligst tilmelde (Tit.), at derefter i hver enkelt saadan Sag af Overövrigheden bliver at authorisere en særskilt Protokol, hvortil ikke behöves stemplet Papir, og hvilken Protokol den Constituerede, naar Sagen er paadömt og de fornödne Akter expederede, strax har at aflevere til den ordinaire Retsbetjent, som derefter i den sædvanlige Protokol bör gjöre behörig Tilförsel, hvorved der henvises til hiin særskilte Protokol. — Det kgl. Danske Cancellie, den 2. Junii 1829. 1829. 2. Juni.

Rentekammer-Skrivelse til Stiftamtmanden i Island, ang. **Kjöb af et Huus i Reykjavík til Landfogedbolig.** Khavn den 13. Juni 1829. — Rentek. Isl. Copieb. 7, Nr. 884. 13. Juni.

Paa Rentekammerets allerund. Forestilling har det under 27. f. M. allern. behaget Hans Majestæt at resolvere saaledes:

„Vi bemyndige allernaadigst Vort Rentekammer ..... [o. s. v., see ovenfor kgl. Resol. 27. Mai 1829] .... det hidtil til Embedsbolig for Landfogden anvendte Huus i Reykjavík".

Ved tjenstligen at communicere Hr. Stiftamtmanden denne allerh. Resolution til behagelig Efterretning, maae vi derhos anmode Dem om at indlede den fornödne Underhandling med Vedkommende om Kjöbet af for-

1829. nævnte Eiendom, hvorved vi ikke paatvivle at Hr. Stift-
13. Juni. amtmanden jo drager den muligste Omsorg for, at Kjöbesummen bliver saameget under det allernaadigst bestemte Maximum, som Omstændighederne kunne give Anledning til. Naar Kjöbet er kommet i Rigtighed og Sælgeren har afhjulpen de i den Hr. Stiftamtmandens Skrivelse af 6. Septbr. f. A. medfulgte Synsforretning af 20. Oktobr. 1827 ommeldte Mangler, samt iövrigt sat Bygningen i fuldkommen aabodsför Stand, bemyndige vi Dem herved til at modtage Skjödet paa Eiendommen, samt derefter at lade den accorderede Kjöbesum udbetale af Islands Jordebogskasse, ligesom De ogsaa af bemeldte Kasse vilde beordre udbetalt de forefaldende Udgifter ved Indretningen af et Contoir sammesteds, samt ved andre smaae Forbedringer, der kunne ansees aldeles nödvendige. Naar dette er besörget, og Eiendommen modtaget af Krigsassessor Ulstrup, maatte saadant anföres paa den Synsforretning, ved hvilken Sælgerne aflevere Eiendommen i fuldkommen aabodsför Stand, og maatte denne Forretning derefter forsynes med Krigsassessor Ulstrups Paategning, i Overeensstemmelse med de ved allerhöistbemeldte Resolution allernaad. givne Bestemmelser.

Den forhenværende Landfogedbolig i Reykjavík bliver derimod, saasnart den nye Bolig er kjöbt, at foranstalte bortsolgt ved offentlig Auction paa saadanne Vilkaar, som Hr. Stiftamtmanden efter Omstændighederne finder mest passende, deels mod contant Betaling og deels mod Obligation med förste Prioritet i Eiendommen, forsaavidt saadant kan skee uden Risico for den kgl. Kasse, og kunde da den Deel af Kjöbesummen, hvorfor der gives Obligation, om saadant maatte findes hensigtsmæssigt, henstaae i visse Aar i Eiendommen imod lovlige Renters Svarelse, eller ogsaa betinges successive erlagt i passende Afdragsterminer. Auctions-Budet overlades det til Hr. Amtmanden efter Befindende at approbere, hvorefter De vilde meddele Landfogden saavel

Indtægts Ordre paa hvad der af Kjöbesummen contant udbetales, som ogsaa Ordre til at modtage Renter og Afbetalinger paa hvad der udstedes Obligation for. Naar det Fornödne ifölge Foranstaaende er iagttaget, udbeder Kammeret sig desangaaende af Hr. Stiftamtmanden meddeelt Underretning, ledsaget med de nödvendige Oplysninger, og deriblandt den med Krigsassessor Ulstrups Paategning forsynede Synsforretning, hvorefter den nye kjöbte Bygning er ham overleveret, samt Udskrift af Auctionsforretningen, hvorved den gamle Landfogedbolig er bortsolgt. Endelig skulde vi, med Hensyn til hvad Hr. Stiftamtmanden i behagelige Skrivelser af 6. Februar og 5. Marts d. A. har andraget om Huusleiehjelp for Krigsassessor Ulstrup, indtil han erholder den for ham bestemte Embedsbolig, tjenstligen melde Dem, at denne Sag skal nærmere komme under Afgjörelse, naar med Hr. Stiftamtmandens Erklæring hertil indsendes Regning, som oplyser hvad Leie der i dette Tidsrum efter Accord tilkommer Vedkommende. — Rentekammeret den 13. Juni 1829.

1829. 13. Juni.

Cancellie-Skrivelse til Stiftamtmanden og Biskoppen over Island, ang. **Betalingsmaaden af Leie af Skard Kirkes Inventariiqvilder.** Khavn den 23. Juni 1829. — Orig. i Bispe-Archivet i Island. — Canc. 1. Depart. Brevb. 1829, Nr. 1676. 23. Juni.

I en til Cancelliet indkommen Skrivelse har Eieren til Skard Kirke i Vester-Amtet paa Island, Sysselmand Magnussen forespurgt, hvorledes de 52½ Sk. D. C., der ved dette Collegii Skrivelse til daværende Biskop over Island af 13. April 1811 er bestemt at betales til vedkommende Præst for hver af de ham tilkommende Leier af Skard Kirkes 16½ bortdöde Qvilder, bör omskrives til Sölv.

Efter i denne Anledning at have brevvexlet med

1829. det kgl. Rentekammer, skulde Cancelliet herved tjenstl.
23. Juni. anmode Hr. Stiftamtm. og D. Höiærv. om, behageligen at ville tilkjendegive bemeldte Sysselmand Magnussen, at det omhandlede Belöb, ifölge Forordn. af 20. Marts 1815 § 6, ikke kan omskrives anderledes end til Rigsbankpenge Sölv, Skilling for Skilling. — Det kongelige Danske Cancellie den 23. Juni 1829.

27. Juni. **Rentekammer-Skrivelse** til Stiftamtmanden i Island, ang. **Opsendelsen af Træfrösorter til Island.** Khavn den 27. Juni 1829. — Rentek. Isl. Copieb. 7, Nr. 909.

Efter at Kammeret, i Henhold til Hans Majestæts allerh. Resolution af 6. Septembr. 1825, havde nedlagt allerund. Indberetning om hvad der siden den Tid er foretaget til Skovopelskningens Fremme i Island, har det under 27. i f. M. allern. behaget Hans Majestæt at resolvere saaledes:

„Vi bemyndige fremdeles allern. Vort Rentekammer ... [osv. see kgl. Resol. 27. Mai 1829, ovenf. S. 424-425] ... vigtige Anliggendes Fremme".

Denne allerh. Resolution skulle vi ikke undlade herved tjenstl. at communicere Stiftamtmanden for Island og Amtmanden for Sönder-Amtet sammesteds, til behagelig Efterretning, ved derhos at anmode Dem om, at foranledige det videre Fornödne i saa Henseende i Sönder-Amtet, i Overeensstemmelse med vor Skrivelse af 30. Septbr. 1825. Tillige anmodes De om, ved de aarlige Indberetninger til Kammeret angaaende denne Gjenstand at opgive, hvilke Træfrösorter og hvor stort et Qvantum der önskes opsendt, da saadant derefter herfra vil blive foranstaltet. — Rentekammeret den 27. Juni 1829[1].

---

[1]) Ligelydende Skrivelser mut. mut. ere under s. D. afgaaede fra Rentekammeret til Amtmændene i Vester-, samt i Nord- og Öster-Amtet. Rentek. Isl. Copieb. sst. Nr. 910-911.

Reglement for Færgemænd i Rángárvalla Syssel. Rángárv. Syssel den 1. Juli 1829. — Udarbeidet af Sysselmand Bonnesen og approberet af Amtmanden over Sönder-Amtet den 19. Septembr. 1829, under hvilket Datum det her i Samlingen er optaget. 1829. 1. Juli.

Cancellie-Skrivelse til Stiftamtmanden over Island, ang. **Forstrandsretten paa Gaarden Vik i Skaptafells Syssel.** Khavn den 4. Juli 1829. — Canc. 3. Depart. Brevb. 1829, Nr. 1632. 4. Juli.

Med Stiftamtets Skrivelse af 2. Oktobr. f. A. har Cancelliet modtaget et Andragende fra Distriktschirurg Poulsen, om at maatte erholde afgiftsfri Forstrandsret til den ham som Embedsbolig overladte, Hans Majt. Kongen tilhörende halve Jord Wich inden Thykkebay Klosters Gods i Skaptefells Syssel.

Det kgl. Rentekammer, som Cancelliet i denne Anledning tilskrev, har nu underrettet dette Collegium om, at bemeldte Jorddeel i Aaret 1814 blev overladt Supplikanten til Embedsbolig, fri for Landskyld, men ikke Forstrandsretten, hvorimod denne, ved sidste Bortforpagtning af Thykkebay Klosters Forstrande, blev undtaget fra Forpagtningen, og det derhos tilladt, at Distrikts-Chirurg Poulsen maatte tillige med Jorden afbenytte samme, imod deraf at svare den hidtil erlagte Afgift af 1 Rbd. 32 Sk. Sölv aarligen; og for denne Afgift, der iövrigt efter de Fordele, Forstrandsretten efter Supplikantens egen Forklaring medförer for ham, maa ansees særdeles ubetydelig, finder Kammeret ikke der er tilstrækkelig Anledning til at bevirke ham Fritagelse.

Da Cancelliet heri maa være enigt, saa vilde Stiftamtet behageligen tilkjendegive Supplikanten det Fornödne i Overeensstemmelse hermed. — Det kgl. Danske Cancellie den 4. Juli 1829.

Cancellie-Skrivelse til Amtmanden over Nord- og Öster-Amtet, ang. **Omkostningernes Udredelse** 4. Juli.

1829. **ved Obligationers Mortification.** Khavn den 4.
4. Juli. Juli 1829. — Canc. 3. Depart. Brevb. 1829, Nr. 1633.

Forsaavidt Hr. Amtm. i behagelig Skrivelse af 17. Januar sidstl. har forespurgt, om Omkostningerne paa de Sager, som i Medför af de Dem under 28. Septbr. 1827 meddelte Bevillinger anlægges, til Mortificationsdoms Erhvervelse paa de i sin Tid paa Mödrevalle Kloster opbrændte Obligationer, skulle, i Henhold til Anordn. 16. Novbr. 1764 § 8 Litr. c, udredes af den islandske Justitskasse, eller af de Summer, der lignes til Omkostninger paa Delinquentsager m. v. — skulde Cancelliet, efter herom at have brevvexlet med det kgl. Rentekammer, i Gjensvar tjenstl. melde, at de Omkostninger, forberörte Sager medföre udenfor den bevilgede frie Proces, formentlig ikke egne sig til at afholdes paa nogen af de ommeldte Maader, hvorimod samme blive at fordele paa de Stiftelser og Fond, som de bortkomne Obligationer ere tilhörende. — Det kgl. Danske Cancellie den 4. Juli 1829.

11. Juli. **Cancellie-Skrivelse** til Amtmanden over Nord- og Öster-Amtet, ang. **Forholdet med Slegfredbörns Arverettighed.** Khavn den 11. Juli 1829. — Canc. 3. Depart. Brevb. 1829, Nr. 1702.

Hr. Amtm. har i behagelig Skrivelse af 15. Januar sidstl. udbedet Dem Cancelliets Resolution for, om N. L. 5—2—71 eller Jonsbogens XV. Capitel[1] er gjeldende for Island, samt om der i förste Tilfælde kan meddeles kongel. Confirmationer paa Testamenter, der oprettes af Mandspersoner, der have Slegfredbörn, som ikke indsættes til Arvinger, naar det godtgjöres, at de ingen ægte Börn eller Livsarvinger have.

---

[1]) det vil sige: Jónsb. arfatökur xv. kap.: „um ættleiðing".

Foranlediget heraf undlader Cancelliet ikke tjenstl. at melde, at man, med Hensyn til at Afgjörelsen af den almindelige Quæstion om Anvendeligheden paa Island af N. L. 5—2. Capitel, angaaende hvilken Hr. Amtm. under 7. Januar sidstl. har meddeelt Collegiet Deres Betænkning, endnu beroer efter en Erklæring, man derom ogsaa har udbedt sig af Amtmanden over Vester-Amtet, anseer det mindre passende for Tiden at afgive nogen Bestemmelse angaaende det oven opstillede specielle Spörgsmaal om Anvendelsen af N. L. 5—2—71, hvilket Spörgsmaals Afgjörelse Cancelliet iövrigt for sit Vedkommende ikke anseer tvivlsom. — Man skulde derfor blot, med Hensyn til det andet af Hr. Amtm. opkastede Spörgsmaal, sluttelig bemærke, at der ikke er Anledning til at affordre nogen Testator Beviis paa, at han ikke har noget successions-berettiget Slegfredbarn, eftersom den i Confirmations-Blanquetter indförte Clausul: „saafremt han (hun, de) sig ingen Livsarvinger efterlader", i ethvert Tilfælde bevarer alle de Arvingers Ret, der til Livsarvinger blive at henföre, og det endog om de först blive til efter Confirmationen. — Det kgl. Danske Cancellie den 11. Julii 1829. 1829. 11. Juli.

Cancellie-Skrivelse til Stiftamtmanden over Island, ang. **Omkostninger i Justits-Sager og deres Udredelse af de Tiltaltes Boer.** Khavn den 18. Juli 1829. — Canc. 3. Departem. Brevb. 1829, Nr. 1734. Fogtm. (Algreen-Ussing) VII. 12, 2. H., S. 308—310. 18. Juli.

I behagelig Skrivelse af 6. Januar sidstl. har Hr. Stiftamtm., i Anledning af Spörgsmaalet om, hvorledes Omkostningerne i den for Indbrud og Röverie paa Gaarden Kambe i Arnæs Syssel imod forskjellige Medskyldige anlagte og paadömte Justitssag skulle udredes af de Skyldiges Boer, udbedet Dem Cancelliets Resolution for, om de Omkostninger, som de Tiltalte ere tilfundne at udrede, bör nyde fortrinligt Udlæg, fremfor

1829. Regnings-, Handels- og andet Krav uden Haandskrift;
18. Juli. om til disse Omkostninger ogsaa maae regnes de Udgifter ved Varetægts-Arresten m. v., som medgaae efter at Dom er falden; samt om den paa lovlig Maade foretagne Sequestration af den Tiltaltes Bo bevarer det Offentliges Ret indtil endelig Dom er falden, saaledes, at ingen illiquide Fordringer maae udlægges, forinden Beregning over Sagens Omkostninger er opgjort og det Offentlige har erholdt Sit.

Foranlediget heraf skulde Cancelliet i Gjensvar ikke undlade tjenstl. at melde, at det saavel af Begrebet om Sequester, som af at sammenholde den förste § i Reskr. af 25. Julii 1808 med sammes anden Paragraph, er indlysende, at det Sequester, der i Overeensstemmelse med sidstmeldte Paragraph lægges paa den tiltalte og arresterede Persons Gods, betager ham Raadighed over dette, og at han altsaa, saalænge Sequestret varer, ikke kan uddele sit Gods mellem sine Creditorer; ligesaa lidet som Fogden er berettiget til at foretage en saadan Uddeling, uden at det sequestrerede Bo tages under Skiftebehandling, fordi den Arresterede deri samtykker; hvorimod Creditorer, hvis Fordringer ifölge Namsdom, eller et inden Arrestationen og Sequestrationen foregaaet Forlig, eller af anden Aarsag, ere qualificerede til Execution, ikke ved Arresten og Sequestren hindres i at forlange Execution, hvorved da Sysselmanden som Foged haver at forholde sig paa sædvanlig lovlig Maade. Iövrigt er det utvivlsomt, at det Offentliges Ret for Omkostningerne i en Justitssag, hvortil de, der resultere af den Paagjeldendes Arrest, ogsaa maae henregnes, er en Gjældsfordring, der ikke, som Böder, maa vige andre lovlige Gjældsfordringer, og heller ikke kan indskrænkes til den Paagjeldendes Hovedlod, hvis han er gift; og er det derhos en Selvfölge, at forsaavidt den Paagjeldendes Bo maatte, inden Execution for de omhandlede Omkostninger kan skee, komme under Skiftebehandling, bliver der at give det Offent-

lige Udlæg for sin Fordring efter de almindelige Regler for Udlægsordenen mellem flere concurrerende Creditorer. — Det kongel. Danske Cancellie den 18. Julii 1829. 1829. 18. Juli.

Cancellie-Circulaire til Biskopperne i Danmark og Island, ang. **Bön i Kirkerne for flere af Kongehusets Medlemmer.** Khavn den 1. August 1829. — Original i Bispe-Archivet i Island. — Canc. 1. Dep. Brevb. 1829, Nr. 1998. Coll. Tid. for 1829, S. 674—675. Fogtm. (Algreen-Ussing) VII. 12, 2. H., S. 325. 1. August.

Hans Majestæt har under 24. f. M. allern. resolveret saaledes:

„Vi ville allern., at der i Anledning af Vor höistelskelige kjære Datter, Hds. kgl. Höihed Kronprindsesse Carolines, og Vor höitelskede kjære Fætter, Hans kgl. Höihed Prinds Frederik Ferdinands forestaaende Formæling skal fra Prædikestolene gjöres Taksigelse for denne for Os, Vort Kongehuus og Fædrenelandet saa vigtige Begivenhed, og overlades det til Præsterne at affatte Taksigelsesbönnen saaledes, som de ved denne Leilighed maatte ansee mest passende. — Denne Taksigelsesbön afholdes udenfor Kjöbenhavn den förste Söndag efter at denne Vor allerh. Resolution er kommen enhver Præst tilhænde".

Hans Majestæt har derhos, i Henseende til den fremtidige sædvanlige Bön efter Prædiken for Konge og Kongehuset, allern. bestemt:

„at efter at der er bedet fra Prædikestolen for Hans Majestæts egen allerhöieste Person, bedes for Hendes Majestæt Dronning Marie Sophie Frederikke, for Hans kgl. Höihed Prinds Christian Frederik og Gemalinde, Hds. kgl. Höihed Prindsesse Caroline Amalie; for Hans kgl. Höihed Prinds Frederik Carl Christian og Gemalinde, Hds. kgl. Höihed Prindsesse Vilhelmine Marie; for Hans kgl. Höihed Prinds Frederik Ferdinand og

1829. Gemalinde, Hds. kgl. Höihed Prindsesse Caroline, samt
1. August. dernæst for de övrige kgl. Prindsesser og det samtlige kgl. Arvehuus".

Hvilken allerh. kgl. Resolution Cancelliet herved tjenstl. skulde tilmelde D. Höiærv. til behagelig Efterretning og videre Foranstaltning. — Det kgl. Danske Cancellie den 1. August 1829.

8. August. **Cancellie - Skrivelse** til Rentekammeret, ang. **Omkostninger ved Trykningen af den af den islandske Landsoverret udgivne Samling af Forordninger m. v., vedkommende Island.** Khavn den 8. August 1829. — Canc. 3. Dep. Brevb. 1829, Nr. 1886.

Foranlediget af den herbos tilbagefölgende Indberetning med Bilag fra Stiftamtmand Hoppe i Island om, at der af bemeldte Lands Jordebogskasse er foranstaltet udbetalt et Belöb af 123 Rbd. r. S. for Trykningen af nogle i det islandske Sprog oversatte Anordninger, har det kgl. Rentekammer ved behagelig Skrivelse af 25. April sidstl. henstillet Berigtigelsen af denne Udgiftspost, der formentlig maatte blive at refundere Jordebogskassen, til Cancelliets Foranstaltning, i Henhold til dette Collegii Skrivelse af 2. August 1800 til Landsoverretten i Island.

Vel har nu Cancelliet i nysnævnte Skrivelse, ved at ommelde den ved allerh. Resol. af 11. Julii 1800 befalede Oversættelse og Trykning af islandske Anordninger, derhos yttret, at der angaaende de medgaaende Udgifter kunde gjennem Stiftamtet indgives Regning til dette Collegium, der vilde drage Omsorg for sammes Godtgjörelse. Da imidlertid aldeles ingen Islands Justitsvæsen betræffende Udgift findes opfört paa Cancelliets Normalfond, og der altsaa under dette Collegium ikke haves Udveie til Dækning af deslige Udgifter, saa formenes, at samme snarest kunde være at udrede af

Justitskassen, saa meget mere, som andre lignende Udgifter, navnligen den ved allerh. Resolution af 27. April 1822 den anden Assessor i forbemeldte Overret tillagte aarlige Godtgjörelse for at forfatte Oversættelser af Akter og Documenter i de til Höiesteret indkommende Sager, afholdes af bemeldte Kasse. — Det kgl. Danske Cancellie den 8. August 1829. 1829. 8. August.

Rentekammer-Skrivelse til Stiftamtmanden over Island, ang. **Afgiftsfisken til Sysselmanden paa Vestmannöerne.** Khavn den 29. August 1829. — Rentek. Isl. Copieb. 7, Nr. 945. 29. August.

Stiftamtmand Hoppe har ved Skrivelse af 2. Juni d. A. tilstillet Kammeret et Andragende fra Sysselmand Abel paa Vestmannö, hvori han anholder om, at istedetfor at Sysselmanden sammesteds hidtil skal have oppebaaret een eller to raae Fiske af hvert Hundrede, som fiskes paa Öen, det for Fremtiden ved allerhöieste Resolution maatte blive bestemt, at hver Formand, som gaaer fra Vestmannö til Fiskerie, skal til Sysselmanden sammesteds levere visse Pund velvirket Platfisk i Handelstiden af ethvert stort Hundrede Fiske, han med sin Baad eller Jolle den næst foregaaende Vinter og Foraar har bragt i Land paa Öen.

I Anledning heraf skulde vi ikke undlade tjenstl. at melde Hr. Amtm. til behagelig Efterretning og Bekjendtgjörelse for Sysselmand Abel, at Kammeret efter de stedfindende Omstændigheder ikke finder Adgang til at indlade sig paa dette hans Andragende. Rentekammeret den 29. August 1829.

Rentekammer-Skrivelse til Stiftamtmanden i Island, ang. **Omkostningerne ved Trykningen af de Island vedkommende Anordninger.** Khavn den 29. August 1829[1]. — Rentek. Isl. Copieb. 7, Nr. 941. 29. August.

[1]) kgl. Resol. 26. Oktobr. 1831.

1829. Stiftamtmand Hoppe har under 13. Januar d. A.
29. August. andraget for Kammeret, at han efter Conferentsraad og Justitiarius Stephensens Begjæring har foranlediget udbetalt af Islands Jordebogskasse en Regning paa 123 Rbd. rede Sölv for Trykningen af nogle i det islandske Sprog oversatte, der i Landet gjeldende Anordninger. Da det imidlertid maa formenes, at denne Udgift ikke kan vedkomme den islandske Jordebogskasse, men det derimod ved Correspondence med det danske Cancellie er kommet under Ventilation, om ikke de ved Trykningen af ovenmeldte Anordninger forbundne Omkostninger maatte blive at afholde af Justitskassen i Island, skulde vi tjenstl., forinden videre i Anledning heraf foretages, over denne Sag udbede os Hr. Amtm.' behagelige Betænkning meddeelt, og derhos tillige oplyst, hvorvidt bemeldte Justitskasse er istand til saavel at afholde den nu stedfundne Udgift, som hvad hertil i Fremtiden kan antages at ville medgaae. — Med Hr. Amtm.' behagelige Svar udbedes tillige indsendt en Gjenpart af ovenmeldte Regning, samt et Exemplar saavel af ovenmeldte Anordninger, som af de tidligere paa samme Maade udgivne Anordninger, forsaavidt et saadant endnu haves i Behold og uden Afsavn kan afgives. Rentekammeret den 29. August 1829.

29. August. **Cancellie-Skrivelse** til den constituerede Stiftamtmand over Island, ang. **chirurgiske Elever hos Landphysikus.** Khavn den 29. August 1829. — Canc. 3. Depart. Brevb. 1829, Nr. 2112.

Stiftamtet har ved behagelig Skrivelse af 26. Febr. sidstl. tilstillet det kgl. Rentekammer en Ansögning fra Landphysikus Thorsteinson i Island, hvori denne andrager, at han ikkun i de 4 Aar af sin niaarige Embedstid har holdt en Lærling i Anatomie og Chirurgie, og saaledes ikkun i ligesaa lang Tid har hævet de ved Kgl. Resolution af 28. Februar 1806 til Kost og Klæder

for en saadan Lærling tilstaaede 60 Rbd. aarlig; hvorfor han, med Hensyn til Utilstrækkeligheden af den tilstaaede Betaling, anholder om, at hvad der i 5 Aar er besparet maatte anvendes til i ligesaa lang Tid at fordobble Stipendiet. 1829. 29. August.

Efter at Cancelliet, hvem denne Ansögning af Kammeret er tilstillet, herover har brevvexlet med de Hrr. Deputerede for Finantserne, skulde Collegiet, til behagelig Efterretning og Bekjendtgjörelse for Supplikanten, tjenstl. melde, at det Ansögte efter Omstændighederne bevilges, saaledes, at i de næst paafölgende 5 Aar det omhandlede Stipendium udbetales med 120 Rbd. aarlig; hvorom den fornödne nærmere Foranstaltning fra Rentekammerets Side vil blive föiet. — Det kgl. Danske Cancellie den 29. August 1829[1].

Cancellie-Skrivelse til Rentekammeret, ang. **Forslag til Ansættelse af en Stiftsrevisor i Island.** Khavn den 29. August 1829[2]. — Canc. 3. Dep. Brevb. 1829, Nr. 2054. 29. August.

Over vedfölgende Andragende, hvori Stiftamtmanden over Island henstiller, om det ikke maatte ansees tjenligt, at der for bemeldte Land blev ansat en Stiftsrevisor, samt derhos foreslaaer, hvilke Regnskaber der formentlig passende kunde henlægges under en saadan Embedsmands Behandling[3], og hvad Godtgjörelse der kunde

[1] s. D. Canc. Skriv. til Rentekammeret og til de Deputerede for Finantserne, hvorved Underretning herom meddeles. Canc. 3. Depart. Brevb. sst.

[2] Rentek. Skriv. 6. Marts 1830.

[3] i Stiftamtmand Hoppes Forestilling 9. April 1829 anföres fölgende Regnskaber som Gjenstand for Revisors Behandling: 1) Justitskassens Regnskab; — 2) Regnskaberne for de 400 Rbd., som aarlig betales af Kongens Kasse til Fattigmedicin; — 3) Regnskaber for det fattige Præste-Enker tillagte Annuum af Kongens Kasse; — 4) Regn-

1829. tillægges ham for hans Arbeide, skulde Cancelliet fore-
29. August. löbigen tjenstl. udbede sig det kgl. Rentekammers Yttringer behageligst meddelte, hvormed Bilaget forventes remitteret. — Det kgl. Danske Cancellie den 29. August 1829.

5. Septbr. **Cancellie - Circulaire** til samtlige Amtmænd, ang. **Nedsættelsen af Bevillings-Gebyrer.** Khavn den 5. Septembr. 1829. — Dette Circulaire er ogsaa sendt til Stiftamtmanden og Amtmændene i Island, og publiceret ved Landsoverretten i Island den 15. Marts 1830. — Canc. 2. Depart. Brevb. 1829, Nr. 2731—45; Canc. 3. Dep. Brevb. 1829, Nr. 2140. Original-Aftryk som „Circulaire", 2 Blade i 4to. Fogtm. (Algreen-Ussing) VII. 12, 2. H., S. 366-368. Coll. Tid. for 1829, S. 773—775 (med Motiver).

Paa Cancelliets allerund. nedlagte Forestilling, ang. Bestemmelse om et nedsat Gebyr for adskillige Bevillinger og Expeditioner, har det behaget Hans Majestæt den 19. f. M. allern. at resolvere saaledes:

---

skab for de til fattige Præstekaldes Forbedring henlagte 318 Rbd. 72 Sk. Sölv; — 5) dito for de Jordemödre tillagte 100 Rbd. aarlig; — 6) De fire Hospitalers Regnskaber; — 7) Regnskaberne for Kongens Kirker; — 8) Reykjavíks Kæmnerkasse-Regnskab; — 9) Reykjavík og Seltjarnarnæs Reps Fattigvæsens Regnskaber; — 10) de övrige Fattigkasse-Regnskaber for Sönder-Amtet; — 11) Sagefaldskasse-Regnskaberne; — 12) Stiftsbibliothekets Regnskab; — 13) Regnskaberne for det Therkelsenske Legat; — 14) det Thorsteinsenske Legat paa Nordlandet; — 15) Vester-Amtets og Norder-Amtets oeconomiske Fonds Regnskaber. — Endvidere henstiller Stiftamtmanden, at man kunde lægge under Revisor: 1) Regnskaberne for reparterede Delinquentpenge; — 2) Regnskaberne for de mindre vigtige Administrationer af Jordegods, Forstrande og Tiender; — 3) Regnskaberne for Beneficiair-Kirkerne; — samt endvidere: 1) Regnskaber for Umyndiges Penge; — 2) Bogtrykkeriets Regnskaber.

„Vi bifalde allern., at der for efterskrevne Cancellie-Expeditioner kan, efter Omstændighederne, tilstaaes følgende Nedsættelse i de paabudne Gebyrer, nemlig: at Gebyret for Bevillinger til at indgaae Ægteskab i de forbudne Led kan, naar de Paagjeldendes Kaar anbefale dem til denne Moderation, uden Indskrænkning til visse Borgerklasser, meddeles for det Gebyr, hvorfor slig Bevilling hidtil meddeles Bönderfolk, Matroser og Tjenestetyende, nemlig 16 Rbd. 80 Sk. rede Sölv; at Opreisninger paa Domme kunne meddeles for 9 Rbd. 32 Sk., og Bevillinger til at sidde i uskiftet Bo for 7 Rbd. 48 Sk., alt rede Sölv. Saa ville Vi og, at der for Testamenters Confirmation skal imellem det hidtil bestemte modererede og det fulde Gebyr finde et Middelgebyr Sted, af 34 Rbd. 32 Sk. rede Sölv; hvorhos de for Confirmationer paa Testamenter fastsatte Grader i Gebyret ligeledes maae være gjeldende for Confirmationer paa Ægtepagter og andre deslige Documenter. Forsaavidt Expeditioner angaaer, som Amtmændene og Kjöbenhavns Magistrat ere bemyndigede til at udlevere, bliver det at iagttage, at fornævnte modererede Gebyr for Opreisninger vil finde Sted i Sager, hvis Gjenstand er under 200 Rbd. Sölv, samt i Politiesager; det modererede Gebyr for Bevillinger til at sidde i uskiftet Bo, naar det fælles Boes beholdne Midler maae ansættes over 200 Rbd., men ei over 500 Rbd. Sölv, og det ovennævnte Gebyr af 34 Rbd. 32 Sk. rede Sölv for Confirmationer paa Testamenter, naar disses Gjenstand maa ansættes over 500 Rbd., men ikke over 1000 Rbd. Sölv i Værdie. Vort Cancellie haver ligeledes ved Gebyrets Moderation at lægge foranförte Regler til Grund, dog saaledes, at det fremdeles bliver bemyndiget til at gjöre enkelte Undtagelser, naar Omstændighederne særdeles anbefale de Paagjeldende til en större Begunstigelse end den, hine Regler tilsige".

1829. 5. Septbr.

Denne allerh. Resolution meddeles tjenstligst (Tit.) til fornöden Efterretning, og ville De, for at den kan

1829. komme til offentlig Kundskab, behageligst foranstalte
5. Septbr. den thinglæst. — Det kongelige Danske Cancellie den 5. Septembr. 1829.

12. Septbr. **Cancellie-Skrivelse** til Amtmanden over Vester-Amtet, ang. **Forligs-Sager, som vedkomme Amtmanden selv,** m. m. Khavn den 12. Septembr. 1829. — Canc. 3. Depart. Brevb. 1829, Nr. 2270. Fogtm. (Algreen-Ussing) VII. 12, 2. H., S. 377—378.

I behagelig Skrivelse af 15. Novbr. f. A. har Hr. Amtm. til dette Collegii Resolution henstillet:

1) om samtlige af Dem beskikkede Forligelses-Commissairer kunne ansees uberettigede til at mægle i saadanne Sager, som vedkomme Dem selv, samt hvad Fremgangsmaade der, saafremt Saadant antages, skal bruges med Hensyn til Forligsmæglinger i deslige Sager. — 2) om De ikke maa ansees berettiget til paa Deres Embedsreiser at bivaane de anordnede Forligelses-Commissioners Möder, og deeltage i deres Forhandlinger, og om ikke de Forlig, som Vedkommende indgaae for Dem, enten alene eller i Forening med vedkommende Commission, udenfor det Distrikt, hvori De ordentligviis forestaaer Forligelsesvæsenet, maae ansees ligesaa gyldige som de for Commissionen indgaaede, naar den anordnede Fremgangsmaade derved er iagttaget; og — 3) om De kan ansees uberettiget til, i det Distrikt, hvor De selv fungerer som Forligsmægler, at oppebære af Parterne den i For. 20. Januar 1797 § 40 fastsatte Betaling, under de deri foreskrevne Betingelser, og i saa Fald om der kan være Noget imod, at det Oppebaarne af Dem tillægges Distriktets almindelige Fattigvæsen.

I denne Anledning skulde Cancelliet, efter desangaaende at have brevvexlet med det kgl. Rentekammer, herved tjenstl. tilmelde Hr. Amtm. til behagelig Efterretning:

ad 1) at den Omstændighed, at en Forligelses-Commissair er beskikket af Dem selv, ikke i og for sig kan gjöre ham inhabil til at mægle i en Sag, hvori De er Part, og at i det Tilfælde, hvor Sagen forefalder i det Distrikt, hvori De selv forestaaer Mæglingen, kan denne foretages af den nærmest boende Sysselmand, der da kan bemyndiges til at udnævne en duelig Mand der paa Stedet til, i Forening med sig at forestaae Forligsmæglingen. — *ad* 2) at Cancelliet aldeles bifalder hvad Hr. Amtm. med Hensyn til dette Spörgsmaal har anfört; og — *ad* 3) at der Intet kan være imod, at De i det Distrikt, hvor De selv forestaaer Mæglingen, oppebærer den ved For. 20. Januar 1797 § 40 foreskrevne Godtgjörelse, samt derover disponerer efter Forgodtbefindende. — Det kgl. Danske Cancellie den 12. Septembr. 1829.

1829. 12. Septbr.

Cancellie-Skrivelse til den constituerede Stiftamtmand over Island, ang. **Refusion af Omkostninger til Expresser til Landsoverrettens Justits-Sekretair.** Khavn den 12. Septembr. 1829. — Canc. 3. Depart. Brevb. 1829, Nr. 2269. 12. Septbr.

Stiftamtet har i Skrivelse af 23. Febr. d. A. forespurgt, hvorvidt Justits-Sekretairen ved den islandske Landsoverret, B. Stephensen, maatte være pligtig til selv at afholde de Omkostninger, som Sysselmændene Finsen og Gunlögsen efter indsendte Regninger have haft, med at sende Expresser til ham, for at befordre Stævningers Udtagelse i forskjellige Justits-Sager, de vare beordrede at udföre ved bemeldte Overret.

I denne Anledning skulde Cancelliet, efter desangaaende at have brevvexlet med det kongel Rentekammer, til behagelig Efterretning og videre Bekjendtgjörelse tjenstl. melde, at ligesom det ikke ligefrem er en Fölge af Udtrykket i Reskr. 14. Mai 1808, at Justits-Sekretairen er indbefattet under den ved bemeldte

1829. 12. Septbr. Reskript de Tilforordnede forundte Tilladelse til at boe udenfor Reikevig, saaledes ville de omhandlede Udgifter i al Fald, i Overeensstemmelse med dette Collegii Skrivelse af 12. Maji 1821, blive at afholde af Justits-Sekretairen. — Det kgl. Danske Cancellie den 12. Septembr. 1829 [1].

19. Septbr. **Cancellie-Skrivelse** til Amtmanden over Vester-Amtet, ang. afg. Sysselmand David **Schevings Legat til Fattige i Bardastrands Rep.** Khavn den 19. Septembr. 1829. — Canc. 3. Dep. Brevb. 1829, Nr. 2334.

I behagelig Skrivelse af 25. Maji 1827 har Hr. Amtm. tilmeldt Cancelliet, at forhenværende Sysselmand i Bardestrands Syssel, D. Scheving, havde til et eller andet offentligt Brug, især til Befordring af Almuens Oplysning i fornævnte Syssel, oprettet et Legat, der skulde bestaae af Kjöbesummen for Gaarden Nedre-Vadal, som udbragtes til 740 Rbd. Repræsentativer, hvortil han senere föiede en Gave af 100 Rbd., der for en Deel skulde afholdes ved den bemeldte Scheving af den kgl. Jordebogskasse tilkommende Pension fra ultim. Januar 1813 til samme Tid 1814 med 60 Rbd., og for en Deel udredes ved en af Kjöbmand Thorlacius udstedt Anviisning paa forhenværende Amtmand Stephensen for 28 Rbd. 86 Sk. — Men ligesom der i Stephensens Bo ikke har været nogen fyldestgjörende Oplysning at erholde angaaende den forommeldte Kjöbesum, der under 22. Novbr. 1813 blev anviist paa Mægler Herlöv her i Staden til Amtmand Stephensen, og af denne transporteret til nu afdöde Kjöbmand Petræus, saaledes findes heller ingen tilstrækkelig Underretning angaaende den ovennævnte

[1]) s. D. Canc. Skriv. til Rentekammeret, hvorved meddeles Efterretning om det Stiftamtmanden givne Svar. — Canc. 3. Depart. Brevb. sst.

Pension af 60 Rbd., til hvis Oppebörsel af Jordebogskassen Scheving under 1. Marts 1814 har befuldmægtiget Stephensen, ligesaalidet som om denne har honoreret den paa ham givne Anviisning fra Kjöbmand Thorlacius. 1829. 19. Septbr.

Det vil derhos være i Hr. Amtmands behagelige Erindring, af dette Collegii Skrivelse af 22. Decembr. 1827, at fornævnte Kjöbmand Petræus vel har oppebaaret den omhandlede Kjöbesum, men anfört denne i sine Handelsböger som et Afdrag paa Stephensens private Mellemværende med ham, og at det kgl. Rentekammer, med hvem Cancelliet havde indladt sig i Brevvexling med Hensyn til Schevings Pension af Jordebogskassen, formeente, at forsaavidt denne ikke havde modtaget Pensionen for det omhandlede Tidsrum, maatte dette efter Omstændighederne være en Fordring, som den nuværende Sysselmand G. Johnsen, der havde oppebaaret Belöbet af Jordebogskassen, vilde have at tilsvare, i hvilken Anledning Cancelliet anmodede Hr. Amtm. om at indhente og derefter indsende hans Erklæring.

Efter at have med Hr. Amtm.s Skrivelse af 25. Januar d. A. modtaget denne Erklæring, og derefter fra Vedkommende indhentet de yderligere Oplysninger, der i denne Sag have været at tilveiebringe, skulde Cancelliet herved tjenstl. tilmelde Dem til behagelig Efterretning og videre fornöden Bekjendtgjörelse, at da det af den fra Revisorerne i oftnævnte Kjöbmand Petræus's Bo afgivne Erklæring er bragt i Erfaring, at den ommeldte Kjöbesum, 740 Rbd., er anfört i hans Faktories Hovedbog for 1814, som et Afdrag paa afdöde Amtmand Stephensens private Gjæld til ham, uden at han kunde have nogen Kundskab om, at Stephensen ikke kunde disponere over denne Summa, fordi den var det Offentlige tilhörende, vil intet Ansvar i denne Henseende kunne paahvile Petræus's Bo. Da derhos

1829. saavel Stephensens som Thorlacii Boer forlængst ere
19. Septbr. sluttede, maa denne Deel af det Schevingske Legat ansees for at være tabt, ligesom og de 28 Rbd. 86 Sk., der skulde have været udredede af Stephensen efter Kjöbmand Thorlacii Anviisning, men som efter det Oplyste maa antages ikke at være honoreret af Förstnævnte.

Med Hensyn til Schevings Pension for Aaret fra 1813 til 1814 skulde Cancelliet endnu tjenstl. tilföie, at uagtet Sysselmand Johnsen ikke er istand til at tilveiebringe fornöden Qvittering for dennes Udbetaling til Scheving, vil det ham i denne Henseende paahvilende Ansvar, efter hvad Hr. Amtm. i sidstmeldte Deres Erklæring af 25. Januar d. A. har yttret, efter Omstændighederne kunne bortfalde. — De hertil indsendte Bilage fölge hoslagte tilbage. — Det kongel. Danske Cancellie den 19. Septembr. 1829[1].

19. Septbr. **Rentekammer-Skrivelse** til Amtmanden i Islands Nord- og Öster-Amt, ang. **Biskoppens Skyds paa Visitatsreiser.** Khavn den 19. Septbr. 1829. — Rentek. Isl. Copieb. 7, Nr. 1001.

Med Hensyn til at Biskoppen i Island, Hr. St. Johnsen, paa en af ham i forrige Aar foretaget Visitationsreise i Norder Syssel ikke er bleven befordret ved Friskyds in natura, men ved leiet Befordring, hvorved Omkostningerne have udgjort 99 Rbd. 63 Sk. Repræs., har Hr. Amtm. i behagelig Skrivelse af 12. Marts d. A. andraget paa, at denne Udgift maatte afholdes af Amtets

---

[1] s. D. Canc. Skriv. til Rentekammeret, hvorved Underretning meddeles om det til Amtmanden i Vester-Amtet afgaaede Svar, navnlig med Hensyn til det Sysselmand Gudbr. Johnsen formentlig paahvilende Ansvar. — Canc. 3. Depart. Brevb. sst.

Repartitionsfond, hvoraf De forelöbigen har ladet Belöbet udbetale. 1829.

19. Septbr.

I Anledning heraf skulde vi tjenstl. melde Dem, at for denne Gang vil Kammeret, efter de stedfindende Omstændigheder, ikke have Noget imod, at ovennævnte Sum afholdes af Amtets Repartitionsfond, men da det efter de i saa Henseende givne Anordninger maa antages, at Biskoppens Befordring skal skee ved Skyds in natura af Vedkommende, som ere pligtige at præstere samme, maae vi tjenstl. anmode Hr. Amtm. om, for Fremtiden at foranledige Saadant iagttaget, hvilket ogsaa ved allerh. Resolution af 16. Mai d. A. er foreskrevet i Henseende til den Amtmændene i Island tilkommende Friskyds ved de Embedsreiser, de have at foretage i deres respective Amter. — Rentekammeret den 19. Septembr. 1829.

Rentekammer - Skrivelse til Stiftamtmanden i Island, ang. **Mandtalsbogs - Intrader i Reykjavík.** Khavn den 19. Septbr. 1829. — Rentek. Isl. Copieb. 7, Nr. 997. 19. Septbr.

Af Hr. Amtm.' behagelige Skrivelse, dat. 28. Juli d. A., har Kammeret erfaret, at De efter Begjæring af den constituerede Landfoged i Island, Krigsassessor Ulstrup, har tilladt ham at tilsvare den for sidstafvigte Fardageaar indkasserede Afgiftsfisk 1 Skpd. 7 Lpd. 10 Pd. af de den kgl. Kasse tilfaldne Mandtals- og Jordebogs-Intrader af Reykjavík Kjöbstad med Penge efter den Middelpriis, hvortil den kgl. Afgiftsfisk i Guldbringe Syssel for samme Aar er udbragt.

I Anledning heraf skulde vi tjenstligen melde Hr. Amtm. til behagelig Efterretning, at Kammeret efter de oplyste Omstændigheder bifalder denne Foranstaltning, men ligesom Krigsassessor Ulstrup derhos maatte af Hr. Amtm. paalægges ved Islands Jordebogskasse-Regnskab for Regnskabsaaret til 31. Juli d. A., hvor Penge-

1829. belöbet beregnes til Indtægt, tillige at fremlægge Hr.
19. Septbr. Amtm.' Ordre, hvori anföres hvormeget han for ovennævnte Qvantitet Fisk har at tilsvare, saaledes forventes det ogsaa paaagtet, at der ved benævnte Jordebogskasse-Regnskab iövrigt aflægges behörig Rigtighed for ovenmeldte Intrader i det Hele.

Forsaavidt Hr. Amtm. endvidere har i fornævnte Skrivelse andraget paa, at der for Fremtiden maatte meddeles Krigsassessor Ulstrup en fast Ordre om disse Intraders Realisation, da formene vi, at den Deel af samme, som ikke af vedkommende Ydere erlægges med Penge efter Capitelstaxten, men med Fisk in natura, kunde bortsælges ved en af de Auctioner, som afholdes over den kongelige Afgiftsfisk i Guldbringe Syssel, men skulde Omstændighederne ikke tillade Saadant, maae vi overlade til Hr. Amtm. at approbere Afhændelsen for et saadant Bud, som efter de paa den Tid stedfindende Handelspriser befindes antageligt, i hvilket Fald Kammeret da herom udbeder sig meddeelt Underretning, for at den fornödne Rigtighed hos Landfogden derefter kan blive paaagtet. — Rentekammeret den 19. Septbr. 1829.

19. Septbr. **Reglement** for **Færgemænd i Rángárvalla Syssel.** Sönder-Amtets Contoir den 19. Septbr. 1829. — Forfattet af Sysselmanden i Rángárvalla Syssel, Bonnesen, under Datum 1. Juli 1829, og approberet af Amtmanden over Sönder-Amtet den 19. Septbr s. A. — Original-Aftryk paa offentlig Bekostning. Viðeyjar klaustri 1831. 12 Sider 8_{vo}.

Reglugjörð ferjumanna í Rángár þíngi.

I. kapítuli. *Um skyldur ferjumanna* — 1) Ferjumaður skal skyldugur vera að hafa ferjuskipið, sem sè mátulega stórt, á hentugasta stað á ánni, en þar sem mikil umferð er skal hann hafa þeim mun stærri og fleiri ferjur. — 2) Ferjumaður er skyldugur að viðhalda skip-

unum forsvaranlega, og varðveita þau frá skemdum; en ef ferjan brotnar fyrir vötnum eða vindum, eða á annan hátt laskast, svo hún ekki verður flutníngsfær, þá á hann strax að láta endurbæta hana, svo fær verði, ellegar fá aðra nýja í hennar stað. — 3) Ferjumaður sè skyldugur að vera svo mannmargur, að hann flutt fái ferðamenn og góz þeirra yfir ána; að öðru leyti skal hann sjálfur, og þeir, sem hann að ferju skipar, auðsýna sèrhverjum ferðamanni siðsemi og kurteisi í orði og athöfnum. — 4) Svo skal hver fars njóta fyrir sig og góz sitt, sem að ferju ber; engiun skal því öðrum fyr eða fremur flutníng fá, eða krefjast, en hèr er boðið, þó undantakast: konúngsins embættismenn og skyndiboð þau, sem til þeirra og frá þeim eru send í konúngleg erindi, póstar og sèrhver, sem í embættis-nauðsynjar ferðast, því þessa skal strax flytja, undireins og þeir koma að ánni, hvort heldur sem þá er helgur dagur eða rúmhelgur. — 5) Ferjumaður skal ætíð hafa og láta hafa vakandi auga á, nær einhvern kann bera að ferjunni, á hverjum ársins tíma sem er, og þar sem mikil ferð er á, og einkanlega um lestatíma á sumrum, skal hann skyldugur til að vera sjálfur við ferjustaðinn, eða láta fólk sitt vera þar, svo að ferðamenn strax, án minnsta farartálma, fái far með góz sitt. — 6) Komi ferjumenn ekki iunan hálfrar stundar til ferjunnar, frá því vegfaranda bar að ánni, og þeim má slíkt kunnugt vera, leyfist honum, og öllum, sem þar eru farþurfar, að taka ferjuna og brúka hana varúðarlega til að ferja sig og góz sitt yfir ána; einasta skulu þeir, sem þannig flytja sig, gánga forsvaranlega frá skipinu, festa það eða draga upp á land, og skorða, og skilja svo við það þeim meginn, hvert þeir fluttu sig og sitt; þá gjalda þeir ferjumanni engan ferjutoll; ekki heldur er skipið í þeirra ábyrgð, þó það farist af voveiflegum tilfellum, fyri vatni eða vindi, eða fleiru, þegar þannig hafa um búið, sem mælt var. — 7) Skylt er ferjumanni sjálfum og fólki hans að róa skipi sínu yfir ána til og frá; hann hefir

1829.
19. Septbr.

1829. engan rètt að krefjast þess af ferðamönnum, sem einasta
19. Septbr. eiga sjálfir að bera á og af ferju það sem þeir meðferðis hafa, en ferjufólkið skal taka við því í skipið, niðurskipa því og aptur afhenda það úr skipinu. — 8) Skylt er ferjumanni á sumri að flytja frá því sól kemur upp til þess hún er sett, en á vetri meðan dagur er á lopti, nema þá í § 4 tilgreindu konúnglegu embættismenn og erindagjörða boða, því þeim skal ekki fars synja, þegar þess beiðast, þó um nótt sè. — 9) Ferjumönnum sè fyrirboðið að flytja landprángara, lausgángara, passaleysíngja eða aðra tortryggilega menn yfir ána, því byrjar þeim að fullvissa sig um, að ferðamenn sè útbúnir með reglulegan passa. — 10) Skylt er ferjumanni að skipleggja nautpeníng og sauðfè, en vegfarendur sè útbúnir með nauðsynleg bönd; allan annan umbúnað, sem þarf til flutníngsins, skal ferjumaður tilleggja. Hesta er hann ekki skyldugur að skipleggja, nema eigandi fái svo við hann um samið. Engum má ferjumaður synja þess, að hestur syndi í taumi eptir skipinu, þar til skulu ferðamenn bönd til ljá; en ferjumaður skal ábyrgjast hvað marga hesta í senn má eptir hafa, svo skipi, mönnum og fansi sè óhult. Deyi hestur eða naut, sem á eptir er haft, á sundi fyrir vangá ferjumanns, þá bæti hann skaðann eiganda. Þegar ferðamenn verða ásáttir að hestar þeirra sè reknir í ána, þá eru þeir ekki í ábyrgð ferjumanns, þó á sundi farist.

II. kapítuli. *Um rètt ferjumanna.* — 11) Ferjumaður skal einn ráða fyrir hleðslu ferjunnar, og skal hann ábyrgjast að hver heimti sitt góz óskemmt úr skipinu. Sè hann ekki látinn ráða, svo skipið verður ofhlaðið, þá hafi ferðamenn skaðann í heimgjald, þó gózið skemmist, eða því verði í ána kastað. — 12) Ef nokkur tekur ferjuna í óleyfi ferjumannsins, sè hann við, og flytur sig yfir um ána, þá skal sá álítast eptir lögunum. Laskist ferjan í höndum hans, skal hann bæta ferjumanni skaðann, eptir sem óviðkomandi skynsamir menn meta; sama viðliggur, ef einhver af þeim, sem verið er

að flytja eða fars beiðist, misþyrma skipinu á einhvern 1829.
hátt. — 13) Eins og ferjumanni er skylt að auðsýna 19. Septbr.
ferðamönnum siðsemi og kurteisi í orðum og athöfnum, hafa vegfarendur sömu skyldna við hann að gæta; þeir skulu því vera þeim gegnir í hverju helzt, er viðvíkur ferju og flutníngi. — 14) Ferjutoll er skylt að greiða ferjumanni áður en á skip er borið, og ákvarðast í hvert skipti, sem farið er yfir ána, þannig:

			Nafnv.
1)	fyrir	einn mann á lausum hesti og reiðverið	6 Rbsk.
2)	—	einn mann hvern	5 —
3)	—	eins hests klyfjar og reiðíng . . .	5 —
4)	—	tvævett eða ýngra naut og griðúng eða kvígu, skiplögð	12 —
5)	—	þrèvett naut og eldra, og kú hverja	18 —
6)	—	eina á með lambi	3 —
7)	—	veturgamla eða tvævetra kind hverja	2 —
8)	—	þrèvetra og eldri sauð hvern . .	3 —
9)	—	einn hest að skipleggja	24 —
10)	—	einn hest, sem hafður er á eptir í taumi, að frátöldum þeim, sem tilgreindur er undir Nr. 1 í þessum §	1 —
11)	—	hverja nautkind, sem eptir skipi er höfð í taumi	1 —

Fyrir hesta, sem reknir eru, borgast ekki; þessi ferjutollur má þó ekki einskorðast í peníngum, heldur er hann rètt goldinn í hverjum hoðlegum vörutegundum, eptir því verðlagi, sem kapítulstaxtinn á þær leggur.

III. kapítuli. *Um ferjuskipun sèrílagi, og varðveizlu þessarar reglugjörðar.* — 15) Þó tilsettur ferjumaður hafi einsamall rètt til að flytja ferðamenn og þeirra góz, er það þó leyft þeim, er land eiga að ánni, að hafa skip á henni, ef þeir svo vilja; en sá má engan farþegja flytja eða góz hans, einúngis sjálfan sig og sitt góz. — 16) Sá sem byggir jörð þá, á hverrar lóð ferjumaður flytur, skal ætíð skilinn eiga frí flutníng fyrir sig og sitt

1829. góz á þeirri ferju, fyrir átroðníng og beit, er hann má
19. Septbr. sæta af fènaði ferðamanna. — 17) Sèrhver óhlýðni gegn þessari reglugjörð, bæði frá ferjumanns og annara hlutaðeigenda hálfu, varðar sekt, eptir atvikum, frá 4 rbmk. silfurs, sem án dóms og rèttargángs útleggst, til tveggja rbd. silfurs, sem annaðhvort ákvarðast við pólitírètt, eða af viðkomanda amtmanni. Sektin tilfellur sveitar-fjárhirzlu þeirri, hvar ferjustaðurinn liggur; þó eignast ferjumaður helmíng þeirra bóta, sem eptir 2. kap. tilfalla. — 18) Brjóti nokkur ferðamaður, sem ekki á heima innan Rángárvalla sýslu, móti þessari reglugjörð, og viðkomandi hreppstjórar ei eru strax við hendina til aðstoðar, sè það ferjumanni leyft að apturhalda af gózi ferðamanns tveggja rbd. silfurs virði, ef hann þvílíkt ekki góðmótlega útilætur, og skal ferjumaður þvínæst tafarlaust gefa sýslumanni sökina til vitundar, til frekari ráðstöfunar; á meðan þetta framkvæmist geymir farhirðir vandlega þá apturhöldnu, eða góðviljuglega af hendi seldu muni. — 19) Sýslumaðurinn og honum undirgefnir hreppstjórar skulu sjá um, að þessarar reglugjörðar boðum og banni sè hlýdt, í einu sem öðru.

Þannig er þessi reglugjörð samantekin.

Rángárvalla sýslu contoiri 1. Julii 1829.

af
Bonnesen.

Denne Instrux for Færgemændene i Rangaavalle Syssel bliver herved, i Kraft af det kongl. Reskript af 29. April 1776 § 6, approberet til indtil videre at være gjeldende Regel ved Færgestederne i ovennævnte Syssel.

Islands Stifts- og Sönder-Amts Contoir den 19. Septembr. 1829.

L. Krieger.

21. Septbr. **Cancellie-Plakat** ang. **Qvartals-Cours.** Khavn den 21. Septbr. 1829. — Publiceret ved Landsoverretten i Island den 30. Novembr. 1829, og i Synodalforsam-

lingen i Reykjavík i Juli 1830. Dens Gyldighed for Island for Halvaaret fra 1. Januar til 30. Juni 1830 var bestemt ved Plak. 11. Mai 1819; jevnf. Sunnanpóst. 1835, S. 43 Anmærkning. — Canc. 2. Dep. Reg. XXX, 201b (1829, Nr. 632b). Original-Aftryk hos Schultz. Coll. Tid. for 1829, S. 830—831. Qvart-Forr. for 1829, S. 120; Schou XX, 77. 1829. 21. Septbr.

Plakat, angaaende Qvartals-Coursen for Oktober, November og December Maaneder 1829.

Af den i Overeensstemmelse med det kongelige aabne Brev af 6. April 1818 til Qvartalscoursens Bestemmelse anordnede bestandige Committée er den Cours, hvorefter Rigsbanksedler i Oktbr., Novbr. og Decbr. Maaneder 1829 skulle modtages i alle de Sölvbetalinger, der, efter allerhöistbemeldte aabne Brev, kunne afgjöres med Rigsbanksedler, bestemt til 206¼ imod 100 Species eller 200 Rbdlr. Sölv, saa at 1 Rbdlr. Sölv i alle foranförte Tilfælde kan betales med 1 Rbdlr. 3 Sk. i Rigsbanksedler og Tegn.

Hvilket herved kundgjöres til alle Vedkommendes Efterretning. Det kongelige Danske Cancellie den 21. Septembr. 1829.

Cancellie-Skrivelse til den constituerede Stiftamtmand over Island, ang. **Udvidelse af nogle Anordninger fra 1825.** Khavn den 26. Septbr. 1829. — Original i Stiftsarchivet i Island. — Canc. 3. Depart. Brevb. 1829, Nr. 2417. — Islandsk: Sunnanpóst. 1835, S. 57-58. 26. Septbr.

Efterat Cancelliet har modtaget Stiftets Yttringer i behagelig Skrivelse af 7. Juni sidstleden, betræffende Anvendeligheden paa Island af adskillige i Aaret 1825 herigjennem emanerede Anordninger, har Collegiet angaaende denne Sag brevvexlet med det kgl. Rentekammer, og er man med bemeldte Kammer kommen overeens om:

a) at Forordningen 20. April 1825, angaaende

1829. Straffe for forskjellige Deeltagere i Söröverie m. v., kan
26. Septbr. publiceres paa Island, forsaavidt den, hvis nogen Sag angaaende Söröverie skulde forekomme sammesteds, kunde tjene til Veiledning ved Straffens Bestemmelse, hvorimod det er en Selvfölge, at de særegne Bestemmelser, Forordningen indeholder for Vestindien, af sig selv bortfalde; samt at ligeledes — b) Plakaten af 28. Mai s. A. angaaende Behandlingen af Sager om Opfostringshjælp til uægte Börn, kan publiceres som gjældende paa Island uden Modification, hvorimod det, efter samtlige fremkomne Oplysninger, er fundet hensigtsmæssigt, at de övrige 4 i Stiftets fornævnte Skrivelse ommeldte Anordninger[1] forblive uden Anvendelse paa bemeldte Land.

I Overeensstemmelse hermed vilde Hr. Amtm. derfor behageligen foranstalte det Fornödne til bemeldte tvende Anordningers Kundgjörelse i det Dem anbetroede Amt. — Cancelliet den 26. Septembr. 1829[2].

26. Septbr. **Cancellie-Skrivelse** til Rentekammeret, ang. **Udvidelse til Island af nogle Forordninger fra 1825.** Khavn den 26. Septembr. 1829. — Canc. 3. Depart. Brevb. 1829, Nr. 2417.

Efter at Cancelliet har modtaget det til det kgl. Rentekammers Betænkning af 22. f. M., angaaende Udvidelse af adskillige i 1825 herigjennem emanerede

---

[1]) Disse Anordninger vare fölgende: 1) Plak. 14. Juni 1825, ang. Skolelærer-Embeders Besættelse; — 2) Plak. 25. August s. A. ang. Udvidelse af Plak. 25. Marts 1824 om Opfiskning af Ankertouge m. v. paa Helsingörs Rhed; — 3) Plak. 4. Oktbr. s. A., ang. Taxt for Lægers Forretninger for det Offentlige, m. v. — 4) For. 2. Decbr. s. A., ang. Strandings-Commissionairers Salarium.

[2]) s. D. Canc. Skriv. af samme Indhold til begge Amtmændene i Island, samt til Amtmanden paa Færöerne. Canc. 3. Depart. Brevb. sst.

almindelige Anordninger til Island og Færöerne, har man under D. D. tilskrevet Overövrighederne paa bemeldte Colonier, at Forordn. 20. April 1825, angaaende Straffe for forskjellige Deeltagere i Söröverie m. v., kan publiceres saavel paa Island som Færöerne, forsaavidt den, hvis nogen Sag angaaende Söröverie skulde forekomme, kunde tjene til Veiledning sammesteds, samt at Plak. 28. Maji s. A., ang. Behandlingen af Sager om Opfostringshjælp til uægte Börn, kan kundgjöres som gjeldende uden Modification paa bemeldte Colonier, men at derimod de övrige i Kammerets fornævnte Skrivelse citerede Anordninger[1] formeentlig rigtigst blive uden Anvendelse sammesteds. — Herom har man ikke villet undlade tjenstligst at meddele velbemeldte Kammer Underretning. — Det kgl. Danske Cancellie den 26. Septbr. 1829. 1829. 26. Septbr.

Cancellie-Skrivelse til Landsoverretten i Island, samt til Höiesteret, ang. **Udvidelse til Island af Lovbud fra 1825.** Khavn den 26. Septbr. 1829. — Canc. 3. Depart. Brevb. 1829, Nr. 2417. 26. Septbr.

Efter at Cancelliet havde taget under Overveielse, hvilke af de her igjennem i Aaret 1825 emanerede almindelige Anordninger der kunde egne sig til at gjöres anvendelige for Island[2], og man angaaende denne Sag havde brevvexlet saavel med det kgl. Rentekammer som med Overövrighederne paa bemeldte Land[3], har Collegiet fundet, at efternævnte Anordninger hensigtsmæssigen kunde kundgjöres sammesteds til Efterlevelse, nemlig;

a) Plak. 20. Januar 1825, ang. Forandring i § 3 af den ved Canc. Plak. 30. Juli 1818 kundgjorte allerh.

---

[1] nemlig de S. 458 Anm. 1 anförte Lovbud.

[2] „og Færöerne", tilf. i Skriv. til Höiesteret.

[3] „Colonier", til Höiesteret.

1829. 26. Septbr. Resolution af 29. s. M. ang. Reglerne, hvorefter Qvartals-Coursen sættes; — b) Plak. 11. Marts s. A., ang. Vaccinationsvæsenets Henlæggelse under det kongelige Sundheds-Collegium; — c) Plak. af 7. April s. A., ang. Afdragsrettens Ophævelse mellem Danmark og samtlige hertugelige Nassauske Lande; — d) Plak. 20. s. M., indeholdende nærmere Bestemmelser ang. Processens Omkostninger i beneficerede Sager; — e) For. af 20. s. M., ang. Straffe for forskjellige Deeltagere i Söröverie m. v., forsaavidt denne Anordning, hvis nogen Sag angaaende Söröverie skulde forekomme paa Island[1], kunde tjene til Veiledning ved Straffens Bestemmelse; — f) For. 18. Maji s. A., ang. trasserede Vexler; — g) Plak. 28. Maji s. A., ang. Behandlingen af Sager om Opfostringshjælp til uægte Börn; — h) Plak. 23. Junii s. A., ang. Afdragsrettens Ophævelse mellem Danmark og Nederlandene; — og i) Plak. af 15. Oktobr. s. A., ang. Afdragsrettens Ophævelse mellem Danmark og det forenede Kongerige Storbritannien og Irland; — hvorimod de övrige i bemeldte Aar udkomne Anordninger fandtes rigtigst at kunne forblive uden Anvendelse paa Island[2].

At Cancelliet derfor, i Overeensstemmelse hermed og i Kraft af den samme ved allerh. Resolution af 6. Junii 1821 meddeelte Bemyndigelse, har tillagt vedkommende Amtmænd Ordre om, i deres respective Embedsdistrikter at foranstalte ovennævnte 9 Anordninger publicerede som gjeldende, derom har man ikke villet undlade at meddele den kongelige Landsoverret[3] Underretning. — Det kgl. Danske Cancellie den 26. Septembr. 1829.

---

[1]) „hine Colonier", til Höiesteret.

[2]) „bemeldte Colonier", til Höiesteret.

[3]) „Deres Excellence og övrige Herrer Tilforordnede i Höiesteret", i Canc. Skr. til Höiesteret.

Cancellie-Skrivelse til Amtmanden over Nord- og Öster-Amtet, ang. **Indvarsling i offentlige Politierets-Sager** m. v. Khavn den 3. Oktobr. 1829. — Canc. 3. Depart. Brevb. 1829, Nr. 2478 a. 1829. 3. Oktbr.

Foranlediget af, at den kgl. Landsoverret i Island i sin under 18. Marts d. A. afsagte Dom i en mod Tjenestekarl Jon Rafnsson til bemeldte Ret indanket Sag, hvori han ved Sönder-Mule Politierets Dom var tilfunden en Straf af 10 Slag Riis med videre, synes at have antaget, at den af Hr. Amtm. i Overeensstemmelse med For. 21. Mai 1805 og Reskr. 25. Juli 1808 ved Indvarslingen brugte Fremgangsmaade ikke er anvendelig i slige Sager, har Hr. Amtm. i behagelig Skrivelse af 1. Juni sidstl. forespurgt:

1) om ikke de ved ovennævnte Anordninger og For. 7. Juni 1760 for Justits-Sagers Indstævning til höiere Ret foreskrevne Bestemmelser ogsaa bör anvendes i offentlige Politiesager, hvorhos Hr. Amtm. ligeledes i bemeldte Skrivelse har forlangt dette Collegii Resolution for: — 2) om ikke de ved den kgl. Landsoverret i Island ergangne Domme saavel i Justits-Sager og i offentlige Politiesager som i andre efter det Offentliges Foranstaltning anlagte Sager bör gives beskrevne in forma.

I denne Anledning skulde Cancelliet hermed tjenstl. tilmelde Dem til behagelig Efterretning:

ad 1) at det Udtryk „Justits- eller Delinquentsager" ogsaa indbefatter de Sager, som efter det Offentliges Foranstaltning forfölges politieretsviis mod Nogen til Straf for en Forseelse, der er Gjenstand for Behandling ved Politieretterne, hvilke Sager, med de Modificationer, som flyde af deres Natur, behandles efter Anordningerne om criminelle Sagers Drift. De af Landsoverretten i Island i hin ommeldte Dom anförte Modbeviser ere og mindre betydende, i Særdeleshed

1829. det, der udledes af Plak. 17. Januar 1816[1], der
3. Oktbr. vel skjelner mellem Justits- og Politiesager, men derfor gjerne kan tilstede, at visse Politiesager (nemlig dem, der angaae Forseelser mod det Offentlige) tillige kunne ansees som Justits-Sager i Ordets vidtlöftigere Forstand. Forordn. 7. Junii 1760 og For. 31. Maji 1805 kunde og anvendes paa Politiesager af foranförte Slags, og det saa meget mere, som For. 25. Marts 1791 § 31 og 5. Juli 1793 § 13 tydelig hjemle denne Anvendelse in specie af For. 7. Junii 1760, hvormed For. 31. Maji 1805 löber parallel. Men da begge bemeldte Forordninger, og navnlig For. 31. Maji 1805 § 6 forudsætter, at der er en Defensor, for hvem respektive Höiesterets- og Overrets-Stævningen kan forkyndes, bliver den i dem hjemlede Indvarslingsmaade ei anvendelig uden i de offentlige Politierets-Sager, der qualificere sig til en Defensors Udnævnelse, der iövrigt altid bör antages, hvor den Paagjeldende er dömt til legemlig Straf, hvilket og For. 25. Marts 1791 § 31 bekræfter. — *ad* 2) at der i de her omhandlede Sager bör meddeles Övrigheden fuldstændige Akter fra Landsoverretten. — Det kgl. Danske Cancellie den 3. Oktobr. 1829.

3. Oktbr. **Rentekammer-Skrivelse** til Professor Wiborg, Forstander ved Veterinær-Skolen, ang. **Antagelsen af en Elev fra Island ved bemeldte Skole.** Khavn den 3. Oktobr. 1829. — Rentek. Isl. Copieb. 7, Nr. 1063.

I Overeensstemmelse med H. Maj[ts] allerh. Resolution af 27. August f. A., hvorved allern. tillades at en indfödt Islænder maa nedsendes til Oplærelse ved Veterinairskolen her i Staden, og de til hans Nedreise, Oplærelse

[1]) de her anförte Lovbud ere, som Island uvedkommende, ikke optagne i denne Samling.

og Tilbagereise fornödne Udgifter udredes, af den islandske Jordebogskasse, har den constituerede Stiftamtm. over Island, Amtmand Krieger, efter dertil meddeelt Bemyndigelse, i ovennævnte Öiemed antaget en Islænder, ved Navn Teitur Finnbogason, 26 Aar gammel, Smed af Profession, og som skal tale det danske Sprog saa godt, at han uden Vanskelighed kan fölge Forelæsningerne ved Skolen. Da denne Mand nu er ankommen her til Byen, har Kammeret ladet ham tilkjendegive, at han har at henvende sig til Hr. Professoren, og for Dem forevise et ham til Legitimation af fornævnte Amtmand Krieger meddeelt Brev af 26. August d. A., hvorefter vi, naar saadant er iagttaget, herved tjenstligen anmode Hr. Professoren om at antage ham ved Skolen paa de sædvanlige Vilkaar. Over Udgifterne ved hans Oplærelse og Ophold ved Skolen m. v. anmodes Hr. Professoren om, ved hvert Aars Udgang hertil at indsende Regning, da Belöbet derefter af Kammeret skal blive foranstaltet anviist. — Rentekammeret den 3. Oktobr. 1829.

1829. 3. Oktbr.

Cancellie-Skrivelse til Biskoppen over Island, ang. **Einholt Præstekalds Inventariipenge.** Khavn den 10. Oktobr. 1829. — Orig. i Bispe-Archivet i Island. — Canc. 1. Depart. Brevb. 1829, Nr. 2705. 10. Oktbr.

Deres Höiærv. har med Erklæring af 8. April sidstl. tilstillet Cancelliet en Ansögning, hvori Præsten til Stafafells Menighed inden Vester (*rett.* Öster-) Skaptafells Syssel i Sönder Amtet paa Island, J. Einarsen, anholder om, at han maatte fritages for at tilsvare til hans Eftermand i det ham forhen betroede Præstekald Einholt i samme Syssel nogle sidstnævnte Præstekald for bortsolgt Inventarium tilhörende Penge, til Belöb 22 Rbd. 51⅕ Sk. Sölv.

I denne Anledning skulde Cancelliet, efter desangaaende at have brevvexlet med det kgl. Rente-

1829. kammer, tjenstligst tilmelde D. Höiærv. til behagelig
10. Oktbr. Efterretning og videre Bekjendtgjörelse, at uagtet deslige Præstekaldene i Island tilhörende Capitaler fremdeles i Almindelighed bör conserveres for Embederne, og det helst ved at gjöres frugtbringende for Beneficiarius, bevilges dog det Ansögte, i Betragtning af de oplyste Omstændigheder, forsaavidt ikke enten Gavebrev, i Tilfælde de Inventariisorter, i hvis Sted den ommeldte Capital nu træder, paa denne Maade ere tillagte Kaldet, er til Hinder herfor, eller Eftermanden i Kaldet allerede har erhvervet Ret til at modtage denne Capital. — Det kgl. Danske Cancellie den 10. Oktobr. 1829.

28. Novbr. **Cancellie-Skrivelse** til Amtmanden over Nord- og Öster-Amtet, ang. **Adskillelse af Personer, som have avlet Börn sammen udenfor Ægteskabet.** Khavn den 28. Novembr. 1829. — Canc. 3. Depart. Brevb. 1829, Nr. 2938. — Fogtm. (Algreen-Ussing) VII. 12, 2. H., S. 436—437.

Hr. Amtm. har ved behagelig Skrivelse af 3. Marts sidstl. til Cancelliet indberettet, at der til Amtet i sin Tid er indkommen en Ansögning fra forhenværende Bonde John Jonsson af Slette i Reydarfjord inden Sönder-Mule Syssel, om Tilladelse til for Eftertiden at maatte opholde sig hos en gift og bosiddende Datter i Holme Kirkesogn, uagtet Fruentimmeret Margrethe Thorsteinsdatter, med hvem han forhen har avlet 2 Börn i Hoer, tjener i samme Sogn hos hendes Forældre[1]; i hvilken Anledning Hr. Amtm. paa dette Collegii nærmere Approbation har meddeelt den ansögte

[1]) det var i Sagen oplyst, at Manden var 65 Aar gammel, blind og spedalsk, og at det af ham ansögte Opholdssted var ligesaa fjernt fra den Gaard, hvor Margret Thorsteinsdatter tjente, som det Sted hvor han för havde været.

Dispensation fra Bestemmelsen i For. 3. Junii 1746 § 12. 1829. 28. Novbr.

Foranlediget heraf skulde man til behagelig Efterretning ikke undlade tjenstl. at melde, at Collegiet, i Henhold til de i Reskr. af 25. Julii 1808 givne Forskrifter om Straffen for Lösagtigheds-Forseelser i Island, ikke kan ansee den foranförte Paragraph i For. 3. Junii 1746 for endnu at være i sin fulde Kraft, hvorimod det formenes, at Forviisning i Lösagtigheds-Tilfælde ikke kan anvendes i bemeldte Land i et videre Omfang, end forsaavidt samme hjemles i Lovens 6—13—3, naar nemlig de Paagjeldende paadrage sig grundet Mistanke om vedvarende lösagtigt Samlevnet.

Idet saaledes 6—13—3 alene bliver at ansee som Regel i den omhandlede Henseende, maa det, saavel i nærværende som i ethvert andet lignende Tilfælde være Amtet overladt, hvorvidt samme efter Omstændighederne finder sig anlediget til at anvende det i bemeldte Lovbud omhandlede Præventions-Middel, eller til at dispensere derfra, forsaavidt saadant antages at kunne skee uden at videre Forargelse derved foranlediges. — Det kgl. Danske Cancellie den 28. Novbr. 1829.

Cancellie-Skrivelse til Justitiarius i Landsoverretten i Island, Conferentsraad Magnus Stephensen, ang. **Oplæsning af Landsoverrettens Domme.** Khavn den 28. Novembr. 1829. — 28. Novbr.
Canc. 3. Depart. Brevb. 1829, Nr. 2893. — Fogtm. (Algreen-Ussing) VII. 12, 2. H., S. 431.

Hr. Cfraad har, i Anledning af dette Collegii Skrivelse af 25. April sidstl. til Stiftamtmanden over Island, hvorved man har tilkjendegivet, at det efter Omstændighederne maa ansees rettest som fremtidig Regel at iagttage, at Landsoverrettens Domme tilligemed

1829. 28. Novbr. deres Præmisser, hvilke ogsaa kunne indbefattes under Udtrykkene i For. 11. Juli 1800 § 8, blive offentligen oplæste, — i Skrivelse af 28. Septembr. sidstl. henstillet, at det i den anförte Henseende maa have sit Forblivende ved den hidtil mest brugelige Fremgangsmaade, hvorefter ikkun Doms-Conclusionerne oplæses.

I Gjensvar herpaa skulde Collegiet tjenstl. melde, at Cancelliet ikke ved det, som Hr. Cfraaden i bemeldte Skrivelse har anfört, finder sig anlediget til at fravige Collegiets under 25. April d. A. afgivne Resolution denne Gjenstand betræffende. — Det kgl. Danske Cancellie den 28. Novembr. 1829.

23. Decbr. **Reskript** til Stiftamtmanden og Biskoppen over Island, ang. **Afgift til Vestmannöe Kirke.** Khavn den 23. Decembr. 1829. — Bekjendtgjort i Synodalforsamlingen i Reykjavík i Juli 1830. — Original i Bispe-Archivet i Island. Canc. 1. Depart. Registr. X, 169 b, Nr. 283. Colleg. Tid. for 1830, S. 33. P. Pétursson Hist. Eccl. Island., S. 256. Fogtm. (Algreen-Ussing) VII. 12, 2. H., S. 478. Islandsk: Sunnanpóst. 1835, S. 58.

Frederik den Sjette &c. V. S. B. Vi give Eder hermed tilkjende, at Vi, i Betragtning af de Os af Vort Danske Cancellie allerund. foredragne Omstændigheder, allern. ville have ophævet den ved det allerh. Reglem. af 25. Martii 1778 § 6 paabudne Afgift af 1 Fisk til Westmannöe Kirke af enhver Fisker fra det faste Land, som der opholder sig i Værtiden for at fiske. — Derefter I Eder allerund. have at rette, og Vedkommende saadant til Efterretning at tilkjendegive. — Befalende Eder Gud. — Skrevet i Vor kgl. Residentsstad Kjöbenhavn den 23. Decembr. 1829.

24. Decbr **Caencllie-Circulaire** til samtlige Amtmænd m. Fl. ang. **Anförelsen af Kjöbesummerne i Overdragelses-Documenter.** Khavn den 24. Decembr.

1829. — Dette Circulaire er muligen ogsaa sendt til Stiftamtmanden og Amtmændene i Island, men som det synes kun til Underretning, da flere af de deri paaberaabte Forordninger ikke ere indförte i Island som gjeldende. — Canc. 3. Depart. Brevb. 1829, Nr. 3146. Canc. 2. Depart. Brevb. 1829, Nr. 3948—3959. Original-Aftryk som „Circulaire", 2 Blade i 4to. Fogtm. (Algreen-Ussing) VII. 12, 2. H., S. 478—479. 1829. 24. Decbr.

Cancelliet er kommet til Kundskab om, at det ofte skal være Tilfældet, at der i Skjöder, Gave- og Mageskifte-Breve skeer urigtig Anförsel af Kjöbe- eller Overdragelses-Summerne, til Besvigelse deels af Stempelpapirsintraderne og deels af ½ Procentsafgiften, Retsgebyhr og andre dermed forbundne Afgifter.

Ligesom det nu ingen Tvivl kan være undergivet, at Sælger og Kjöber, der anföre en lavere Kjöbesum i et Skjöde, end den, der virkeligen har fundet Sted, ikke blot, naar dette bevises, bör ansees med Straf efter Forordn. af 8. Februar 1810 § 9 og Forordn. af 3. Decembr. 1828 § 44, men derhos være udsat for at underkastes den höieste Grad af den i sidstnævnte Forordning bestemte Mulkt: saaledes finder Cancelliet ogsaa, at det maa ansees for vedkommende Retsbetjents Pligt, naar enten Misforholdet til Eiendommens Værdie eller andre Omstændigheder vække grundet Formodning om slig Mislighed, da at foranledige Undersögelse herom ved et Forhör, og at de Paagjeldende, om end fuldt Beviis ikke herved tilveiebringes, efter Sagens Beskaffenhed, ifölge Lovens 1—14—6, bör dömmes til at fralægge sig den imod dem vakte Formodning ved Eed. Hvad Gave- og Mageskifte-Breve angaaer, da, eftersom den Værdie, der i Dokumentet ansættes, kun indeholder Udstederens Mening desangaaende, der, naar den findes aabenbar ugrundet, ikke bör være Rettesnoren for det stemplede Papiir eller for Thinglæsningsgebyhret, og, hvad Gaver angaaer, tillige for ½ Procentafgiften efter Forordn. af 8. Febr. 1810 § 5 Litr. c, finder Cancelliet, at den angivne Værdie

30*

1829. 24. Decbr. maa kunne underkastes Prövelse ved en lovlig Taxation, og at Dokumentet da bör stemples og de ovenmeldte Afgifter erlægges i Forhold til den udfundne höiere Værdie, hvorhos de Vedkommende, hvor Afvigelsen er saa stor, at den röber Uoprigtighed i deres Angivelse, endvidere kunne mulkteres, foruden at de da bör betale Taxationens Bekostning. — Hvilket man herved tjenstligst skulde tilmelde (Tit.) til egen behagelig Efterretning og videre Bekjendtgjörelse for vedkommende Retsbetjente. — Det kgl. Danske Cancellie den 24. Decembr. 1829.

1830. 2. Januar. **Cancellie-Skrivelse** til Amtmanden over Vester-Amtet, ang. **Udredelse af Omkostningerne i beneficerede Sager.** Khavn den 2. Januar 1830. — Canc. 3. Depart. Brevb. 1830, Nr. 32.

Foranlediget af, at Præsterne, Runolf Erlandsen til Briamslæk og Eyjulf Gislesen til Staderhol, igjennem dette Collegium ere forundte Beneficium processus gratuiti til Sags Anlæg i förste Instants mod Kjöbmand Scheving og Eggert Johnsen, har Hr. Amtmand i Skrivelse af 15. Junii sidstl. forespurgt, om den beneficerede Parter tilsagte frie Proces tillige bör forstaaes saaledes, at en Talsmand bliver at udnævne til at udföre slige Sager, og om i saadant Fald, saafremt denne ikke vil paatage sig Sagen uden Pengeforskud, den hertil fornödne Sum da maa requireres af den kgl. Jordebogskasse, eller af Justitskassen, samt endelig om, hvis Sagen tabes af den beneficerede Part eller Processens Omkostninger hæves, de til Sagens Drift optagne Forskud bör afholdes af ovennævnte Kasser, eller erstattes af den beneficerede Part, der enten har tabt Sagen eller Omkostningerne derved.

Cancelliet skjönner vel ikke, at Meddelelse af Beneficium i Island, hvor ingen Procuratorer existere, og hvor den beneficerede Part, der möder personlig,

ordentligviis, naar kun vedkommende Dommer i Henhold til de derom givne Lovbestemmelser paa behörig Maade drager Omsorg for at veilede ham, maa forudsættes, ligesaa vel som enhver Anden, at være istand til at meddele Dommeren de til Sagens Paakjendelse fornödne Oplysninger, i Almindelighed kan medföre nogen Anledning til at beskikke den beneficerede Part nogen fri Sagförer, men saafremt Hr. Amtm. desuagtet i de ovennævnte tvende specielle Tilfælde af særegne Grunde, og navnlig med Hensyn til de vedkommende Præsters Frastand fra Thinget, maatte finde Dem anlediget til at forunde dem fri Sagförelse, har Cancelliet, efter desangaaende at have brevvexlet med det kgl. Rentekammer, Intet at erindre mod, at de i denne Henseende fornödne Udgifter udredes af Justitskassen, forsaavidt de ikke idömmes vedkommende Modparter, eller hos disse skulde blive at erholde. Hvorvidt der i Fremtiden, naar lignende Tilfælde skulde indtræffe, kan forholdes paa samme Maade, er afhængigt af en Correspondence, der herom for Tiden föres mellem Cancelliet og Rentekammeret, efter hvis Tilendebringelse Hr. Amtmand skal vorde underrettet om Resultatet. 1830. 2. Januar.

Ved at tilmelde Hr. Amtm. Ovenstaaende til behagelig Efterretning, skulde man endnu tjenstl. tilföie, at der i fornödent Fald af Justitskassen vil kunne erholdes et passende Forskud til de ommeldte Sagers Drift, naar Hr. Amtm. desangaaende henvender Dem til den constituerede Stiftamtm. over Island, Amtmand Krieger, hvem man under D. D. har tilskrevet det Fornödne i denne Henseende. — Det kgl. Danske Cancellie den 2. Januar 1830.

Cancellie-Skrivelse til den constituerede Stiftamtmand over Island, L. A. de Krieger, ang. **Udredelsen af Omkostninger i beneficerede Sager.** 2. Januar.

1830. 2. Januar. Khavn den 2. Januar 1830. — Original i Stiftamtsarchivet i Island. Canc. 3. Depart. Brevb. 1830, Nr. 32.

I Anledning af en til Cancelliet indkommen Forespörgsel fra Amtm. over Vester-Amtet paa Island, betræffende, hvorledes de Udgifter kunne udredes, der muligen maatte foranlediges ved Forskud til Reiser, eller eventualiter til Salarium til den Sagförer, der beskikkes til at udföre de af Præsterne R. Erlandsen til Brjamslæk og Eyjulf Gislesen til Stadarhol, ifölge dertil meddeelt beneficium processus gratuiti, anlagte Sager mod Kjöbmand Scheving og Eggert Johnsen, skulde Cancelliet herved tjenstl. tilmelde Dem til behagelig Efterretning, at man, efter desangaaende at have brevvexlet med det kgl. Rentekammer, under Dags Dato har tilskrevet bemeldte Amtm., at ligesom de omhandlede Udgifter i disse Tilfælde kunne i fornödent Fald udredes af Justitskassen, saaledes vil ogsaa af denne Kasse kunne erholdes et passende Forskud, naar han desangaaende henvender sig til Dem. — Det kgl. Danske Cancellie den 2. Januar 1830.

2. Januar. **Cancellie-Skrivelse** til Rentekammeret, ang. **Omkostningernes Udredelse i beneficerede Sager.** Khavn den 2. Januar 1830. — Canc. 3. Depart. Brevb. 1830, Nr. 32.

Det kgl. Rentekammer har i behagelig Skrivelse af 28. f. M., indeholdende dets Betænkning over en hertil i Anledning af tvende Præsterne R. Erlandsen og Eyjulf Gislesen paa Island forundte Beneficium proc. grat., fra Amtm. over Vester-Amtet paa bemeldte Island indkommen Forespörgsel om, hvorledes de med en Sagförers Beskikkelse i beneficerede Sager forbundne Udgifter kunne udredes, m. v., blandt Andet yttret, at disse ingenlunde kunne paahvile Islands Jordebogskasse, der i Grunden er den samme som den kgl. Kasse. Men skjöndt disse efter Sagens Natur og i

Overeensstemmelse med de i saa Henseende gjeldende Bestemmelser for Danmark, egentligen maatte blive at ligne paa vedkommende Amt blandt dets övrige offentlige Udgifter, maa velbemeldte Kammer dog være af den Formening, at de, da saavidt vides ikkun Omkostninger i Delinquentsager hidtil i Island ere udredede paa denne Maade, og det efter Anordningen af 16. Novbr. 1764 § 8 Litr. c, samt For. 11. Juli 1800 § 22 synes, at disse Udgifter nærmest egne sig til Udredelse af Justitskassen, for Tiden maae blive fornævnte Ligning uvedkommende. Imidlertid vilde det, med Hensyn til denne Kasses Ressourcer og de den paahvilende Afgifter, formeentlig ikke være til nogen Nytte at henvise slige Udgifter til Udredelse af Justitskassen, i Særdeleshed hvis Antallet af beneficerede Sager skulde tiltage, og det kgl. Rentekammer har derfor henstillet, om ikke Udgifterne i de enkelte specielle af Amtm. omspurgte Tilfælde kunde afholdes af bemeldte Kasse, saafremt de ikke skulle udredes af den tabende Part, men at derhos en bestemt Regel maatte fastsættes for lignende fremtidige Omkostninger, og derved fornemmelig tages under Overveielse, om ikke de i saa Henseende for Danmark gjeldende Bestemmelser maatte være at udvide til Island.

1830. 2. Januar.

Cancelliet skjönner imidlertid ikke rettere, end at det helst burde beroe med at bevirke nogen ny Bestemmelse angaaende de omhandlede Udgifters Afholdelse, da det vel tör formodes, at derom fremdeles som hidtil kun yderst sjeldent vil blive Spörgsmaal, naar ikkun vedkommende Dommere i Henhold til de derom givne Lovbestemmelser paa behörig Maade veilede den beneficerede Part, der möder personlig og som ordentligviis i et Land, hvor ingen Procuratorer existere, maae forudsættes ligesaavel som enhver Anden at være i Stand til at meddele Dommeren de til Sagens Paakjendelse fornödne Oplysninger. I de enkelte sjeldne Tilfælde derimod, hvor den beneficerede Parts Mangel

1830. paa Evne til at gjöre sig forstaaelig, eller hans Fra-
2. Januar. stand fra Stedet, hvor Sagen procederes, gjör det aldeles nödvendigt at der udnævnes en Anden til paa hans Vegne at udföre Sagen, ville de dertil medgaaende Omkostninger vel kunne afholdes af Justitskassen, men forskaffes der först nye Ressourcer til at bestride Salairer til Sagförere i beneficerede Sager, forsaavidt disse ikke kunne erholdes hos den tabende Part, er det ikke usandsynligt, at der langt hyppigere og i langt större Omfang vil blive gjort Paastand paa slig Godtgjörelse, end naar Tingene forsaavidt blive beroende i deres nuværende Stilling.

Da Amtm. Thorsteinson, som det kgl. Rentekammer bekjendt, har udbedet sig en almindelig Resolution til Veiledning for Fremtiden, imödeseer man velbemeldte Rentekammers behagelige Yttringer om, hvorvidt Samme maatte dele Cancelliets Anskuelse, da man under den Forudsætning, at denne maatte vinde Kammerets Bifald, forbeholder sig ikke blot i Overeensstemmelse dermed at tilskrive Amtmand Thorsteinson, men ogsaa at gjöre samtlige Amtmænd paa Island opmærksomme paa, at de ikke, uden Nödvendigheden fordrer det, have at udnævne befalede Sagförere for beneficerede Parter. — Det kgl. Danske Cancellie den 2. Januar 1830.

8. Januar. **Forordning** ang. **Afskaffelsen af Stiftsligninger,** m. m. Khavn den 8. Januar 1830. — Publiceret ved Landsoverretten i Island den 5. Juli 1830 og i Synodalforsamlingen i Reykjavík i Juli 1830. I For. 3. Februar 1836 III. er denne Forordning i en modificeret Skikkelse optagen, forsaavidt den skulde gjöres gjeldende for Island; jevnf. Sunnanpóst. 1838, S. 162—163. — Canc. 2. Depart. Registr. XXXI, 6—8 (1830 Nr. 16). Original-Aftryk hos Schultz. Coll. Tid. for 1830, S. 57—73 (med Motiver). Quart.-Forr. for 1830, S. 3—5; Schou XX, 103—105.

Cancellie-Circulaire til samtlige Amtmænd, ang. Paategning af Communers Obligationer. Khavn den 19. Januar 1830. — Dette Circulaire synes ikke at være sendt til Island, men optages her paa Grund af Indenrigsministeriets Circulaire 24. Juli 1850. — Canc. 3. Dep. Brevb. 1830, Nr. 145 b. (ikke i Brevbogen); Canc. 2. Depart. Brevb. 1830, Nr. 210. Original-Aftryk som „Circulaire", 2 Blade i 4to. Coll. Tid. 1830, S. 85—86. Fogtm. (Algreen-Ussing) VII. 13, S. 23. 1830. 19. Januar.

I Lighed med den i Forordn. af 10. April 1795 § 1 og Cancelliets Circulaire af 20. August 1825 indeholdte Bestemmelse, at de for offentlige Stiftelsers og Umyndiges Midler udstedte Obligationer, de sidste forsaavidt de blive i Overformyndernes Forvaring, skulle af vedkommende Overövrighed forsynes med Paategning om, ikke uden dens Samtykke at maatte overdrages eller afhændes m. m., finder Collegiet det tilraadeligt, at den samme Forholdsregel for Eftertiden fölges med Hensyn til Obligationer, som tilhöre Communer, og man skulde derfor tjenstl. have (Tit.) anmodet om, forsaavidt Deres Embedsdistrikt betræffer, at give saadanne Obligationer en Paategning, lig den i fornævnte Circulaire foreskrevne. — Det kgl. Danske Cancellie den 19. Januar 1830.

Capitelstaxt for Öster-Amtets to Sysseler, fra Medio Mai 1830 til samme Tid 1831. Frederiksgáfu den 30. Januar 1830. — Islandsk: Original i det islandske Departement, trykt som Schema paa et Halvark i Folio, hvorpaa Tallene ere udfyldte ved Udfærdigelsen; jevnf. Sig. Hansen: „Um verðlagsskrár" i „Skýrslur um landshagi á Íslandi" I. 2, 234 ff. 30. Januar.

Capituls-Taxti fyrir Norður-Múla og Suður-Múla sýslur í Íslands austur-amti, gildandi frá miðju Maji mánaðar 1830 til sömu tíðar 1831.

1830.
30. Januar.

	Nafnverð. Rbd.	Rbsk.	á landsvísu hdr. Rbd.	Rbsk.	er því 1 al. Rbsk.
A. Nr. 1[1]	21	37	21	37	17
— 2[2]	3	21	19	30	15½
— 3	4	13	24	78	20
— 4	3	15	25	24	20
— 5	2	14	25	72	20½
— 6	2	86	23	16	18½
— 7	1	94	19	76	16
— 8	16	44	16	44	13
— 9	13	29	17	70	14
B. Nr. 10[3]	»	14	17	48	14
— 11	»	12	15	»	12
— 12[4]	»	14	17	48	14
— 13	»	14	17	48	14
C. Nr. 14	»	23	7	18	5½
— 15	»	15½	9	66	7½
— 16	»	23	7	18	5½
— 17	»	6	7	48	6
— 18	»	47	9	76	8
— 19	»	69	10	75	8½
— 20	»	28	35	»	28
— 21	»	21	26	24	21
D. Nr. 22	3	64	22	»	17½
— 23	3	49	21	6	17
— 24[5]	3	63	21	90	17½
— 25	3	25	19	54	15½
— 26	3	26	19	60	15½
E. Nr. 27	1	»	15	»	12
— 28	1	2	15	30	12
— 29	1	2	15	30	12
— 30	»	89	13	87	11
F. Nr. 31	4	82	19	40	15½
— 32	3	86	23	36	18½
— 33	2	94	17	84	14½

[1]) Rubrikkerne ere fuldstændig anförte i Capitelstaxten for Norder-Amtet 16. Januar 1826 (ovenf. S. 2—4).
[2]) loðnar og lembdar í fardögum 1830.
[3]) hvít ull, vel þvegin.
[4]) súrt smjör, vel verkað.
[5]) smáfiskur.

1830. 30. Januar.

	Nafnverð.		á landsvísu hdr.		er því I al.
	Rbd.	Rbsk.	Rbd.	Rbsk.	Rbsk.
F. Nr. 34	2	18	17	48	14
— 35	1	53	18	60	15
— 36	3	14	18	84	15
— 37	»	6	15	»	12
G. Nr. 38	2	16	13	»	10½
— 39	»	40	16	64	13½
— 40	2	78	33	72	27
— 41	»	54	27	»	21½
— 42[1]	»	83	»	»	16½
— 43	»	84	»	»	17

Meðalverð á hverju hundraði og hverri alin í fyrtöldum landaurum verður:

Eptir Litr. A, eður í fríðu	21.49½	17
— B, — ullu, smjöri og tólg	16.84	13½
— C, — ullar tóvinnu . . .	14.16½	11½
— D, — fiski	20.80½	16½
— E, — lýsi.	14.84½	12
— F, — skinnavöru	18.64	15

En meðalverða summa allra landaura, skipt með 6, sýnir meðalverð allra meðalverða

[hdr.] 17 Rbd. 79 Sk. [og alin] 14 Sk.

Frederiksgáfu þann 30. Januarii 1830.

Johnsson. Eptir constitution
H. Thorlacius.

Capitelstaxt for Öefjords og Norder Sysseler i Norder-Amtet, fra Medio Mai 1830 til samme Tid 1831. Frederiksgáfu den 30. Januar 1830. —

30. Januar.

Islandsk: Original i det islandske Departement, trykt som Schema paa et Halvark i Folio, hvorpaa Tallene ere udfyldte ved Udfærdigelsen; jevnf. Sig. Hansen: „Um verðlagsskrár" i „Skýrslur um landshagi á Íslandi" I. 2, 234 ff.

[1]) dagsverk um heysláttar tímann, 5 álnir.

1830. 30. Januar. CAPITULS-TAXTI fyrir Eyjafjarðar og Norður sýslur í Íslands Norður-amti, gildandi frá miðju Maji mánaðar 1830 til sömu tíðar 1831.

	Nafnverð. Rbd.	Nafnverð. Rbsk.	á landsvísu hdr. Rbd.	á landsvísu hdr. Rbsk.	er því 1 al. Rbsk.
A. Nr. 1[1]	15	64	15	64	12½
— 2[2]	2	9	12	54	10
— 3	2	88	17	48	14
— 4	2	18	17	48	14
— 5	1	48	18	»	14½
— 6	2	8	16	64	13½
— 7	1	32	13	32	10½
— 8	11	52	11	52	9
— 9	9	34	12	45	10
B. Nr. 10[3]	»	11½	14	36	11½
— 11	»	9½	11	84	9½
— 12[4]	»	9½	11	84	9½
— 13	»	12½	15	60	12½
C. Nr. 14	»	18½	5	75	4½
— 15	»	12½	7	78	6
— 16	»	17	5	30	4
— 17	»	5	6	24	5
— 18	»	42½	8	82	7
— 19	»	55	8	57	7
— 20	»	19½	24	36	19½
— 21	»	12	15	»	12
D. Nr. 22	»	»	»	»	»
— 23	2	34	14	12	11½
— 24[5]	2	43	14	66	11½
— 25	2	1	12	6	9½
— 26	1	79	10	90	8½
E. Nr. 27	»	84	13	12	10½
— 28	»	86	13	42	10½
— 29	»	86	13	42	10½
— 30	»	80	12	48	10

¹) Rubrikkerne ere fuldstændig anförte i Taxten for Norder-Amtet af 16. Januar 1826 (ovenf. S. 2—4).

²) í fardögum 1830.

³) hvít ull, vel þvegin.

⁴) súrt smjör, vel verkað.

⁵) smáfiskur.

1830.

30. Januar.

	Nafnverð. Rbd.	Rbsk.	á landsvísu hdr. Rbd.	Rbsk.	erþví 1 al. Rbsk.
F. Nr. 31	3	52	14	16	11½
— 32	2	22	13	36	10½
— 33	1	91	11	66	9½
— 34	1	58	12	80	10½
— 35	1	3	12	36	10
— 36	1	91	11	66	9½
— 37	»	4½	11	24	9
G. Nr. 38	1	62	9	84	8
— 39	»	18	7	48	6
— 40	1	61	19	60	15½
— 41	»	34	17	»	13½
— 42[1]	»	53	»	»	10½
— 43	»	70	»	»	14

Meðalverð á hverju hundraði og hverri alin í fyrtöldum landaurum verður:

Eptir Litr.	A, eður í fríðu	15.2½	12
—	B, í ullu, smjöri og tólg	13.42	10½
—	C, — ullar tóvinnu	10.23½	8
—	D, — fiski	12.91½	10½
—	E, — lýsi	13.12	10½
—	F, — skinnavöru	12.46½	10

En meðalverða summa allra landaura, skipt með 6, sýnir meðalverð allra meðalverða

[hdr.] 12 Rbd. 84 Sk. [og alin] 10½ Sk.

Frederiksgáfu þann 30. Januarii 1830.

Johnsson. Eptir constitution
H. Thorlacius.

Capitelstaxt for Hunavatns og Skagafjords Sysseler i Norder-Amtet, fra Medio Mai 1830 til samme Tid 1831. Frederiksgáfu den 30. Januar 1830.

30. Januar.

— Islandsk: Original i det islandske Departement, trykt som Schema paa et Halvark i Folio, hvorpaa Tallene ere

[1]) dagsverk um heysláttartímann, 5 álnir.

1830. skrevne ved Udfærdigelsen; jevnf. Sig. Hansen: „Um verðlagsskrár" i „Skýrslur um landshagi á Íslandi" I. 2, 234 ff.
30. Januar.

CAPITULSTAXTI fyrir Húnavatns og Skagafjarðar sýslur í Íslands norður-amti, gildandi frá miðju Maji mánaðar 1830 til sömu tíðar 1831.

	Nafnverð.		á landsvísu hdr.		er því 1 al.
	Rbd.	Rbsk.	Rbd.	Rbsk.	Rbsk.
A. Nr. 1[1]	18	46	18	46	15
— 2[2]	2	19	13	18	10½
— 3	3	40	20	48	16½
— 4	2	50	20	16	16
— 5	1	74	21	24	17
— 6	2	7	16	56	13½
— 7	1	47	14	86	12
— 8	10	72	10	72	8½
9	7	56	10	10	8
B. Nr. 10[3]	»	12	15	»	12
— 11	»	9½	11	84	9½
— 12[4]	»	10½	13	12	10½
— 13	»	12	15	»	12
C. Nr. 14	»	16	5	»	4
— 15	»	12	7	48	6
— 16	»	16½	5	15	4
— 17	»	5	6	24	5
— 18	»	36	7	48	6
— 19	»	53½	8	34	6½
— 20	»	22	27	48	22
— 21	»	10½	13	12	10½
D. Nr. 22	2	20	13	24	10½
— 23	2	66	16	12	13
— 24[5]	3	»	18	»	14½
— 25	2	80	17	»	13½
— 26	1	72	10	48	8½

[1]) Rubrikkerne ere fuldstændig anförte i Taxten for Norder-Amtet 16. Januar 1826 (ovenf. S. 2—4).

[2]) í fardögum 1830.

[3]) hvít ull, vel þvegin.

[4]) súrt smjör, vel verkað.

[5]) smáfiskur.

1830.

30. Januar.

	Nafnverð. Rbd.	Rbsk.	á landsvísu hdr. Rbd.	Rbsk.	er því 1 al. Rbsk.
E. Nr. 27	»	88	13	72	11
— 28	»	95	14	81	12
— 29	1	4	15	60	12½
— 30	1	14	17	18	13½
F. Nr. 31	3	81	15	36	12½
— 32	2	85	17	30	14
— 33	2	20	13	24	10½
— 34	2	3	16	24	13
— 35	1	12	13	48	10½
— 36	2	38	14	36	11½
— 37	»	4½	11	24	9
G. Nr. 38	2	»	12	»	9½
— 39	»	»	»	»	»
— 40	1	33	16	12	13
— 41	»	56	28	»	22½
— 42[1]	»	54	»	»	11
— 43	»	69	»	»	14

Meðalverð á hverju hundraði og hverri alin í fyrtöldum landaurum verður:

Eptir Litr. A,	eður	í fríðu	16.20½	13
— B,	—	í ullu, smjöri og tólg	13.72	11
— C,	—	í ullar tóvinnu . . .	10.4½	8
— D,	—	í fiski	14.93½	12
— E,	—	í lýsi	15.33½	12½
— F,	—	í skinnavöru	14.46	11½

En meðalverða summa allra landaura, skipt með 6, sýnir meðalverð allra meðalverða

[hdr.] 14 Rbd. 13 Sk. [og alin] 11½ Sk.

Frederiksgáfu þann 30. Januar 1830.

Johnsson. Eptir constitution
H. Thorlacius.

Cancellie-Skrivelse til Collegiets constituerede Kasserer, ang. **Kjöb af en Obligation til den** 2. Febr.

[1]) dagsverk um heysláttartímann, 5 álnir.

1830. **Erichsenske Collect.** Khavn den 2. Februar 1830.
2. Febr. — Canc. 1. Depart. Brevb. 1830, Nr. 246.

Efter at have modtaget Herr Cancellie-Sekretairs Skrivelse af 23. f. M., hvori De indberetter, ifölge dette Collegii Skrivelse af 24. Decbr. f. A., at have indkjöbt en kgl. Obligation Nr. 15263, dat. 5. Oktbr. 1811, stor 100 Rbd., til det Erichsenske Legat, og derfor ifölge Mæglerattest at have betalt 94 Rbd. 32 Sk. r. S., skulde Cancelliet tjenstl. tilmelde Dem, at dette af Dem foranstaltede Indkjöb approberes; hvorhos man, ved at tilstille Dem bemeldte Obligation med behörig Paategning til Opbevaring, tjenstl. maa anmode Dem om at beholde de overblevne 27 Rbd. 4 Mk. 3 Sk. Sölv in Deposito indtil videre. Det kgl. Danske Cancellie den 2. Februar 1830 [1].

6. Febr. **Rentekammer-Skrivelse** til den constituerede Stiftamtmand i Island, L. A. de Krieger, ang. **den for Privatgodset i Rangarvalla Syssel gjeldende Jordebog.** Khavn den 6. Februar 1830. — Original i Stiftsarchivet i Island. — Rentek. Isl. Copiebog 7, Nr. 1214.

I Anledning af, at Krigscancellie-Sekretair og Sysselmand Bonnesen i Rangarvalla Syssel og Præsten S. Thorarensen til Storolfshvol sammesteds have formeent, at den Dyrhed, Jorderne i bemeldte Syssel ere ansatte for i en ved Sysselets Archiv værende Jordebog, forfattet af Assessor Arne Magnussen og Laugmand Paul Vidalin, fra 1708 til 1711, bör være Regelen for Tiendesvarelsen i fornævnte Syssel, hvorimod Yderne ville lægge Jordebogen af 1760 til Grund, har Hr. Amtm., ifölge Kammerets Skrivelse af 16. Mai f. A., til Oplysning om, hvilken af fornævnte Jordeböger der hidtil

[1]) s. D. Canc. Skriv. til Collegiets Bogholder, med Underretning om det skete Indkjöb af Obligationen.

paa dette Sted har været fulgt som Regel, under 19. Septbr. f. A. tilstillet Kammeret en Erklæring fra fornævnte Sysselmand, hvori han indberetter, at Assessor Magnussens og Laugmand Vidalins Jordebog er leveret ham med hans nuhavende Embede, og hidtil fulgt som Regel i Rangarvalla Syssel, hvorimod Jordebogen af 1760 er ham aldeles ubekjendt. — Da imidlertid ikke derhos er oplyst, paa hvad Grunde Yderne gjöre Paastand om, at Jordebogen af 1760 skal fölges, og heller ikke med hvad Föie ovennævnte Sysselmand og Præst kunne gjöre Fordring paa, at hiin Jordebog skulde fremfor denne være gjeldende i Rangarvalla Syssel, da det dog er Kammeret bekjendt, ligesom ogsaa Stiftamtmand Hoppe i hans Skrivelse til Kammeret af 24. Oktbr. 1828 har bemærket, at Jordebogen af 1760 i Almindelighed fölges paa privat Jordegods, saa maae vi tjenstl. anmode Hr. Amtm. om, naar De paa Deres Embedsreiser kommer til Rangarvalle Syssel, nærmere at undersöge denne Sags Sammenhæng, og derefter see samme ordnet mellem Vedkommende saaledes, som De efter befindende Omstændigheder maatte finde passende, hvorhos vi om Udfaldet i sin Tid udbede os underrettede. Iövrigt skulde vi ikke undlade at meddele Hr. Amtm. Underretning om, at ovennævnte Jordebog af 1760, saavel den Deel, der angaaer det kgl. Gods, som de övrige 4 Dele over det geistlige og verdslige Gods, bleve under 30. April 1768 og 20. April [*rett.* Mai] 1769 tilsendte daværende Amtmand i Island, O. Stephensen, for inden Thinge at examineres og derefter af fornævnte Amtmand samt Retten at vorde attesterede, hvilket ogsaa er skeet, og Jordebogen over det kgl. Gods derefter tilbagesendt ved Amtmand Stephensens Skrivelse af 28. Juli 1769, samt de 4 andre Jordeböger ved sammes Skrivelse af 29. August 1770. — Rentekammeret den 6. Februar 1830.

1830. 6. Febr.

1830. 6. Febr. **Rentekammer-Skrivelse** til den constituerede Stiftamtmand for Island, Amtmand Krieger, ang. **Dæmninger i Ellida-Aaerne.** Khavn den 6. Februar 1830. — Original i Stiftsarchivet i Island. — Rentek. Isl. Copiebog 7, Nr. 1209.

Ved Hr. Amtm.s behagelige Skrivelse af 31. August f. A. har Kammeret modtaget et Andragende fra Eieren af Gaarden Ellidavatn og Vatnsende, J. Johnsen, hvori han anholder om, at det maatte forbydes Forpagteren af Helleraaens Laxefiskerie, at gjöre Steendæmningerne, hvori Laxekisterne anbringes, saa tætte, at Forellerne ei kunne komme derigjennem, da saavel han, som de andre Eiere af Stederne höiere oppe ved Elven derved beröves Herligheden af dette Fiskerie.

I Anledning heraf maae vi tjenstligen anmode Hr. Amtm. om, at tilkjendegive Supplikanten, at det Ansögte efter Omstændighederne ikke kan bevilges. — Rentekammeret den 6. Februar 1830.

6. Febr. **Rentekammer-Skrivelse** til den constituerede Stiftamtmand for Island, Amtmand Krieger, ang. **Laxefiskeriet udenfor Ellida-Aaerne.** Khavn den 6. Februar 1830. — Original i Stiftsarchivet i Island. — Rentek. Isl. Copieb. 7, Nr. 1207.

Efter at Kammeret ved Hr. Amtm.s behagelige Skrivelse af 26. August f. A. er meddeelt Betænkning over den af Cfraad og Justitiarius Stephensen, som Eier af Gaarden Kleppe, gjorte Indsigelse imod anden Post af Auctionsconditionerne, hvorefter Laxefiskeriet i Helleraaen den 19. Juli 1828 er opbuden til Bortforpagtning i 10 Aar, nemlig: forsaavidt deri bestemmes, at Forpagterne maae bruge Fiskeriet udi Söen udenfor Elvens Munding, indtil imellem Árbæhöfðe og Gelgjutange, skulde vi ikke undlade tjenstl. at melde Hr. Amtm. til behagelig Efterretning og Bekjendtgjörelse for Cfraad

Stephensen, at Kammeret efter de oplyste Omstændigheder ikke finder Anledning til at indlade sig paa ovennævnte hans Andragende, men forsaavidt Cfraaden maatte attraae at see Qvæstionen afgjort ved Domstolene, vil ikke derimod fra Kammerets Side være Noget at erindre, og maae vi i saa Fald anmode Hr. Amtm. om, paa behörig Maade at foranledige taget til Gjenmæle i Sagen. — Rentekammeret den 6. Februar 1830. 1830. 6. Febr.

Rentekammer-Skrivelse til den constituerede Stiftamtmand over Island, Amtmand Krieger, ang. **Forpagtningen af Laxefiskeriet i Ellida-Aaen.** Khavn den 6. Februar 1830. — Rentek. Isl. Copiebog 7, Nr. 1208. 6. Febr.

I Henhold til Hr. Amtm.' behagelige Skrivelse af 26. August f. A. skulle vi ikke undlade herved tjenstl. at melde Dem, til behagelig Efterretning og Bekjendtgjörelse for Vedkommende, at Kammeret approberer det af Faktoren for det Flensborgske Handels-Etablissement i Reykjavík, Th. H. Thomsen, ved Auctionen den 19. Juli 1828 gjorte höieste Bud af 132 Rbd. r. S. aarligen for Forpagtningen af Laxefiskeriet i Helleraaen i 10 Aar, fra 1829 Aars Begyndelse at regne, alt i Overeensstemmelse med de ved Auctionen bekjendtgjorte Conditioner, dog under den nærmere Bestemmelse, saafremt Cfraad og Justitiarius Stephensen maatte finde sig foranlediget til ved Domstolene at söge gjort gjeldende den af ham fremförte Indsigelse mod Bestemmelserne i Auctionsconditionernes anden Post, da bliver, forsaavidt saadant derefter skulde fornödiges, Forpagteren forbunden til at underkaste sig de Indskrænkninger i bemeldte Posters Bestemmelser, som Dommen maatte give Anledning til, imod derfor i saa Fald at nyde et passende Afslag i Forpagtningsafgiften. — Ligeledes er Forpagteren, i Tilfælde at Hr. Amtm. maatte ansee det fornödent, at Caution stilles for Afgiftens rigtige Erlæg-

1830. 6. Febr. gelse m. m., pligtig til at underkaste sig de Bestemmelser, De i saa Henseende maatte paalægge ham. Forsaavidt den constituerede Landfoged i Island, Krigsassessor Ulstrup, ikke allerede af Hr. Amtm. maatte have modtaget Ordre til at indkassere Forpagtnings-Afgiften aarlig ved Forfaldstiden, og at beregne den til Indtægt i hans Regnskaber for Aarene fra 31. Juli 1829 til 31. Juli 1838 incl., da anmodes Hr. Amtm. om at tillægge ham den fornödne Ordre i saa Henseende, og bliver ved det förste Aars Regnskab at fremlægge en Udskrift af Auctionsconditionerne, samt den ham meddelte Indtægtsordre.

Den Hr. Amtm.' ovennævnte Skrivelse af 26. Aug. f. A. vedfulgte Forretning med Bilag af 22. Januar 1829, hvorved de Hans Majestæt tilhörende Laxekister m. m., samt den derpaa satte Aabod af 30 Rbd. Sedler, ere af Skifteforvalteren i den afdöde Forpagters Stervbo leverede til nærværende Forpagter, fölger efter Deres Forlangende herved tilbage. — Rentekammeret den 6. Februar 1830.

6. Febr. **Rentekammer-Skrivelse** til den constituerede Stiftamtmand over Island, Amtmand Krieger, ang. **Trykningen af Færgemænds Instrux i Rangarvalla Syssel.** Khavn den 6. Februar 1830. — Original i Stiftsarchivet i Island. — Rentek. Isl. Copieb. 7, Nr. 1215.

Hr. Amtm. har, ved under 19. Septembr. f. A. at tilstille Kammeret herved tilbagefölgende, for Færgemændene i Rangarvalle Syssel udfærdigede, af Dem approberede Instrux med Bilage, anholdt om, at omtrent 150 Exemplarer af denne Instrux maatte blive aftrykte i det islandske Sprog og Omkostningerne herved afholdes af Islands Jordebogskasse.

I Anledning heraf skulde vi ikke undlade tjenstl at melde Hr. Amtm., at Kammeret indvilger fornævnte Deres Andragende, og skal Belöbet blive anviist ud-

betalt af Jordebogskassen, naar Regningen hertil indsendes, ledsaget med Hr. Amtm.s behagelige Betænkning. — Rentekammeret den 6. Februar 1830. 1830. 6. Febr.

Capitelstaxt for Sönder-Amtet fra Medio Mai 1830 til samme Tid 1831. Reykjavík den 6. Februar 1830. — Islandsk: Original-Aftryk trykt paa offentlig Bekostning paa Vidöe Kloster 1830. 2 Blade i 4to.; jevnf. Sig. Hansen: „Um verðlagsskrár" i „Skýrslur um landshagi á Íslandi" I. 2, 234 ff. 6. Febr.

Capituls-Taxti fyrir Borgarfjarðar, Gullbríngu og Kjósar, Árness, Rángárvalla, Vestmannaeyja, Vestur- og Austur-Skaptafells sýslur, samt Reykjavíkur kaupstað, í Íslands suður-amti, gildandi frá miðju Maji mánaðar 1830 til sömu tíðar 1831.

	Nafnverð.		á landsvísu hdr.		er því l al.
	Rbd.	Rbsk.	Rbd.	Rbsk.	Rbsk.
A. Nr. 1[1]	17	80	17	80	14
— 2	2	46	14	84	12
— 3	3	34	20	12	16
— 4	2	45	19	72	16
— 5	1	74	21	24	17
— 6	2	44	19	64	16
— 7	1	70	»	»	»
— 8	11	46	11	46	9
— 9	7	45	9	92	8
B. Nr. 10	»	14	17	48	14
— 11	»	12	15	»	12
— 12	»	16	20	»	16
— 13	»	16	20	»	16
C. Nr. 14	»	25	»	»	»
— 15	»	19	11	84	10
— 16	»	29	»	»	»
— 17	»	5	9	36	8
— 18	»	60	»	»	»

[1]) Rubrikkerne ere fuldstændig anförte i Capitelstaxten for Sönder-Amtet 10. Febr. 1826 (ovenf. S. 9—12). Coursen uangivet.

1830.
6. Febr.

	Nafnverð. Rbd.	Rbsk.	á landsvísu hdr. Rbd.	Rbsk.	er því 1 al. Rbsk.
C. Nr. 19	1	7	»	»	»
— 20	»	37	»	»	»
— 21	»	27	»	»	»
D. Nr. 22	3	23	19	42	16
— 23	2	57	15	54	12
— 24	2	37	14	30	11
— 25	2	9	12	54	10
— 26	2	55	15	42	12
E. Nr. 27	1	5	15	75	13
— 28	1	20	18	12	15
— 29	1	19	17	93	14
— 30	1	18	17	78	14
F. Nr. 31	5	78	23	24	19
— 32	4	29	25	78	22
— 33	3	22	19	36	16
— 34	2	69	21	72	17
— 35	1	92	23	48	19
— 36	3	12	18	72	15
— 37	»	5	12	48	10
G. Nr. 38	2	39	»	»	»
— 39	1	4	»	»	»
— 40	1	85	»	»	»
— 41	1	4	»	»	»
— 42	»	58	»	»	»
43	»	77	»	»	»

Meðalverð á hverju hundraði og hverri alin í fyrtöldum landaurum verður:

Eptir Litr.	A, eða fríðu	16.83	13
—	B, — ullu, smjöri og tólg	18.12	15
—	C, — ullar tóvinnu . . .	10.60	9
—	D, — fiski	15.44	12
—	E, — lýsi	17.41	14
—	F, — skinnavörum . . .	20.68	17

En meðalverða summa allra landaura, skipt með 6, gjörir höfuðmeðalverð allra meðalverða

[hdr.] 16 Rbd. 31 Sk. [og alin] 13 Sk.

Þegar meta skal fyrtalda landaura til hundraðs, verður: Eptir Litr. A: hver kýr snemmbær við hundrað . . . . [o. s. v. see Taxt 10. Februar 1826] . . . . . E: 1 tunna eða

120 pottar lýsis[1]. — Eptir Litr. F: 4 fjórðúngar nautaskinna, hundrað; eins 6 fjórðúngar af kúa- hrossa og selaskinnum, 8 fjórðúngar sauðskinna og 12 fjórðúngar ærskinna; item 240 stk. lambskinna. — Reykjavík þann 6. Februarii 1830. 1830. 6. Febr.

L. Krieger. Steingrímur Jónsson.

Capitelstaxt for Vester-Amtet fra Medio Mai 1830 til samme Tid 1831. Vester-Amt. 13. Februar 1831. 13. Febr.

— Islandsk: Original-Aftryk i det islandske Departement, trykt hos Schultz i Kjöbenhavn 1823, som Schema, hvori Tallene ere skrevne til ved Udfærdigelsen, 2 Bl. i 4to; jevnf. Sig. Hansen: „Um verðlagsskrár" i „Skýrslur um landshagi á Íslandi" I. 2, 234 ff.

Capituls-Taxti fyrir Mýra og Hnappadals, Snæfellsness, Dala, Barðastrandar, Ísafjarðar og Stranda sýslur í Íslands vestur-amti, gildandi frá miðju Maji mánaðar 1830 til sömu tíðar 1831.

Vöru og aura tegundir.	Nafnverð. Rbd.	Rbsk.	á landsvisu hdr. Rbd.	Rbsk.	er því 1 al. Rbsk.
A. Nr. 1[2]	21	31	21	31	17
— 2	3	8	18	48	15
— 3	4	33	26	6	21
— 4	3	9	24	72	20
— 5	2	6	24	72	20
— 6	2	85	23	8	18½
— 7	1	92½	»	»	»
— 8	12	95	12	95	10⅓
— 9	10	18	13	56	11
B. Nr. 10	»	15½	19	36	15½
— 11	»	12½	15	60	12½
— 12	»	15	18	72	15
— 13	»	16	20	»	16

[1]) saaledes staaer ogsaa i Taxten 7. Febr. 1829, overeensstemmende med Taxterne i de andre Amter; derimod staaer i de ældre Taxter for Sönder-Amtet 1¼ Tönde eller 150 Potter til Hundrede.

[2]) Rubrikkerne ere fuldstændig anförte i Capitelstaxten for Vester-Amtet 20. Febr. 1826 (ovenf. S. 12—15). Coursen uangivet.

1830. 13. Febr.	Vöru og aura tegundir.	Nafnverð. Rbd.	Nafnverð. Rbsk.	á landsvísu hdr. Rbd.	á landsvísu hdr. Rbsk.	er því 1 al. Rbsk.
	C. Nr. 14	»	»	»	»	»
	— 15	»	14	8	72	7
	— 16	»	30	»	»	»
	— 17	»	6	11	24	9
	— 18	»	48	»	»	»
	— 19	1	»	»	»	»
	— 20	»	26½	»	»	»
	— 21	»	21	»	»	»
	D. Nr. 22	3	38	20	36	16
	— 23	2	64	16	»	13
	— 24	2	50½	15	15	12
	— 25	2	16½	13	3	10½
	— 26	2	48½	15	3	12
	E. Nr. 27	1	18	17	78	14¼
	— 28	1	24½	18	79	15
	— 29	1	21	18	27	14½
	— 30	1	16	17	48	14
	F. Nr. 31	3	80	15	32	12¼
	— 32	3	»	»	»	»
	— 33	2	48	»	»	»
	— 34	2	3	»	»	»
	— 35	1	53½	»	»	»
	— 36	2	59½	»	»	»
	— 37	»	5½	»	»	»
	G. Nr. 38	2	49	»	»	»
	— 39	»	31	»	»	»
	— 40	1	57	»	»	»
	— 41	1	5	»	»	»
	— 42	»	57	»	»	»
	— 43	»	84½	»	»	»

Meðalverð á hverju hundraði og hverri alin í fyrtöldum landaurum verður:

Eptir Litr.	A, eða fríðu	20.60	16½
—	B, — ullu, smjöri og tólg	18.42	14¾
—	C, — ullar tóvinnu . . .	10. »	8
—	D, — fiski	15.88	12¾
—	E, — lýsi	18.10	14½
—	F, — skinnavörum . . .	15.32	12¼

En meðalverða summa allra landaura, skipt með 6, gjörir höfuðmeðalverð allra meðalverða [hdr.] 16 Rbd. 38 Sk. [og alin] 13 Sk. 1830. 13. Febr.

þegar meta skal fyrtalda landaura til hundraðs, verður: Eptir Litr. A: hver kýr snemmbær við hundrað . . . . . [o. s. v. *see* Taxt 20. Febr. 1826] . . . 4 fjórðúngar nautsskinna, hundrað.

Íslands vestur-amts contoiri, þann 13. Februar 1830.
Thorsteinson. Guðmundur Jónsson.

Rentekammer - Skrivelse til den constituerede Stiftamtmand over Island, Amtmand Krieger, ang. **Betalingen for den kongelige Afgiftsfisk i Guldbringe Syssel.** Khavn den 13. Februar 1830. — Original i Stiftsarchivet i Island. — Rentek. Isl. Copiebog 7, Nr. 1237. 13. Febr.

At de med Hr. Amtm.s behagelige Skrivelse af 6. August f. A. hertil indsendte, af Faktor E. Johnsen i Reikevig under 4. s. M. til Rentekammeret udstedte tvende Anviisninger, tilsammen af Belöb 231 Rbd. 76 Sk. Sedler og Tegn, som bemeldte Faktor Johnsen havde at erlægge for modtagen kgl. Afgiftsfisk i Guldbringe Syssel, for Aaret fra Fardag 1828 til Fardag 1829, nu ere indfriede af Grosserer P. C. Knudtzon ved Belöbets Indbetaling i Zahlkassen her i Staden, det skulde vi ikke undlade herved tjenstl. at communicere Hr. Amtm. til behagelig Efterretning og Bekjendtgjörelse for Sysselmand Finsen, samt övrige Vedkommende, ved derhos at tilföie, at den constituerede Landfoged, Krigsassessor Ulstrup, er om denne Indbetaling herfra meddeelt fornöden Underretning. — Iövrigt maae vi, i Anledning af Hr. Amtm.s i ovennævnte Deres Skrivelse gjorte Forespörgsel, om De i Fremtiden maa modtage saadanne Anviisninger istedetfor contant Indbetaling i Jordebogskassen, ikke undlade herved at melde Dem, at der herimod ikke vil fra Kammerets Side være Noget at erindre, naar det blot paasees, at Udstederen er en

1830. 13. Febr. vederhæftig Mand, eller der stilles tilbörlig Sikkerhed for, at Anviisningen promte og skadeslös bliver indfriet. — Rentekammeret den 13. Februar 1830.

2. Marts. **Cancellie-Skrivelse** til Stiftamtmanden over Island, ang. **Sagföreres Beskikkelse i beneficerede Sager.** Khavn den 2. Marts 1830. — Original i Stiftsarchivet i Island. — Canc. 3. Depart. Brevb. 1830, Nr. 541. Jevnf. Fogtm. (Algreen-Ussing) VII. 13, S. 67—68.

Under 2. f. M. (*rett.* 2. Januar d. A.) tilmeldte Cancelliet Hr. Stiftamtm., at de Udgifter, der muligen maatte foranlediges ved Forskud til Reiser eller eventualiter til Salarium til den Sagförer, der beskikkes til at udföre de af Præsterne R. Erlandsen til Brjamslæk og Ejulv Gislesen til Staderhol, ifölge dertil meddelte Beneficia processus gratuiti, anlagte Sager mod Kjöbmand Scheving og Eggert Johnsen, i disse Tilfælde kunde i fornödent Fald udredes af Justitskassen.

Det er i denne Anledning kommet under Ventilation, hvorvidt de Vedkommende paa Island forundte Beneficia tillige medföre Ret for den beneficerede Part til at erholde en Sagförer beskikket til uden Betaling at udföre Sagen paa hans Vegne.

Da der ingen Prokuratorer existere i Island, og den beneficerede Part, der möder personlig, ordentligviis, naar kun vedkommende Dommer, i Henhold til de derom givne Lovbestemmelser, paa behörig Maade drager Omsorg for at veilede ham, maa forudsættes, ligesaavel som enhver Anden at være istand til at meddele Dommeren de til Sagens Paakjendelse fornödne Oplysninger, skjönner Cancelliet ikke, at Meddelelse af Beneficia i Island i Almindelighed kan medföre nogen Anledning til at beskikke den beneficerede Part nogen fri Sagförer, hvorimod dette ikkun vil være fornödent i enkelte specielle Tilfælde, hvor den beneficerede Parts Mangel paa Evne til at gjöre sig forstaaelig, hvis Fra-

stand fra Thinget eller saadanne særegne Omstændigheder gjör det aldeles nödvendigt, at en Anden udnævnes til paa hans Vegne at udföre Sagen. — Idet Cancelliet derhos tjenstl. maa gjöre Hr. Stiftamtm. opmærksom paa, at befalede Sagförere i beneficerede Sager ikke blive at udnævne uden Nödvendigheden fordrer det, skulde man iövrigt, efter desangaaende at have brevvexlet med det kgl. Rentekammer, tjenstligst tilföie, at der Intet haves imod, at de omspurgte Udgifter i slige specielle Tilfælde afholdes af Justitskassen, forsaavidt de ikke idömmes vedkommende Modparter, eller hos disse skulde blive at erholde. — Det kongel. Danske Cancellie den 2. Marts 1830[1]. 1830. 2. Marts.

Rentekammer-Skrivelse til det kgl. Danske Cancellie, ang. **Forslag til Ansættelsen af en Stiftsrevisor i Island.** Khavn den 6. Marts 1830. — Rentek. Isl. Copieb. 7, Nr. 1287. 6. Marts.

Det kongl. Danske Cancellie har under 29. August f. A. behaget at forlange Kammerets Betænkning over hermed tilbagefölgende Andragende fra den forhenværende Stiftamtmand over Island, P. F. Hoppe, hvori han anholder om, at en Stiftsrevisor maatte ansættes for Island, samt derhos foreslaaet, hvilke Regnskaber der formentlig passende kunde henlægges under en saadan Embedsmands Behandling, og hvad Godtgjörelse der kunde tillægges ham for hans Arbeide.

Af de Regnskaber, Stiftamtmand Hoppe anförer, formener Kammeret, at egentligen vilde ikkuns Regnskaberne for den islandske Justitskasse og Reykjavíks Communekasse, samt Fattigvæsens- og Sagefalds-Regnskaberne blive dem, som kunne henlægges under en saadan Revisor, og sandsynligt er det endog, at Revi-

[1]) s. D. Canc. Skriv. til begge Amtmændene i Island af samme Indhold, samt ligeledes Communication til Rentekammeret. Canc. 3. Depart. Brevb. sst.

1830. sionen af Fattigvæsens- og Sagefalds-Regnskaberne for
6. Marts. Vester-Amtets og Nord- og Öster-Amtets Vedkommende ikke kunne foretages af den i Sönder-Amtet ansatte Revisor, men at særskilte Revisorer maatte tillige i saa Fald ansættes i hvert af de andre Amter, hvilket vedkommende Amtmand hverken har anholdt om, eller maaskee vil, med Hensyn til disse Regnskabers mindre Vidtlöftighed, finde nödvendigt. — Af de övrige Regnskaber, Stiftamtmand Hoppe opgiver, bliver der ved Islands Jordebogskasse-Regnskab aflagt Rigtighed for Udbetalingerne af den kgl. Kasse til Medicamenter for de Fattige, Understöttelser til fattige Præste-Enker, og de til fattige Præstekaldes Forbedring allern. henlagte 318 Rbd. 72 Sk., samt de 100 Rbd. til Jordemödrene. Regnskaberne for det kgl. Jordegods og Kongens Kirker i Island revideres under Rentekammeret, ligesom og Amtmændenes Delinquent-Regnskaber, hvilke sidste ligesaa lidet kunne revideres af en Revisor under Stiftamtmanden, som Regnskaberne for Landets 4 Hospitaler, der aflægges af Stiftamtmanden og Biskoppen, samt Regnskabet for Thorkilsens Legat, der aflægges af Stiftamtmanden, i Henseende til hvilke sidstnævnte Regnskaber Kammeret dog maa bemærke, at det ikke er os bekjendt, hvorvidt samme ere underkastede nogen videre Tilsyn. — Regnskaberne for Stiftsbibliotheket, de oeconomiske Fonds i Vester-Amtet samt Nord- og Öster-Amtet, de beneficerede Kirker, det islandske literaire Selskab og Bibelselskabet, kunne vel ikke henföres til offentlige Regnskaber, og saaledes heller ikke være Anledning til Ansættelse af en Stiftsrevisor. — Da saaledes de Regnskaber, hvis Revision kunde overdrages til en Stiftsrevisor, ville ligesaavel være af et ubetydeligt Antal, som de ere af ringe Vidtlöftighed, og det desuden maa antages, efter hvad foran er bemærket, at hans Virksomhed maatte indskrænke sig til de i Sönder-Amtet forefaldende Regnskaber, saa finder Kammeret det ikke hensigtsmæssigt, at en Stiftsrevisor

ansættes for Island, hvorimod man er af den Formening, at enhver Amtmand i Island bör for sit Amts Vedkommende vedblive at paasee Rigtigheden af de Regnskaber, der hidtil have været ham underlagte. 1830. 6. Marts.

Med disse Yttringer skulle vi ikke undlade tjenstl. at overlade det kgl. Danske Cancellie Sagen til behörig Afgjörelse. — Rentekammeret den 6. Marts 1830.

Cancellie-Plakat ang. **Qvartals-Cours.** Khavn den 20. Marts 1830. — Publiceret ved Landsoverretten i Island den 5. Juli 1830, samt i Synodalforsamlingen i Reykjavík i Juli 1830, og skulde være gjeldende i Island i Halvaaret fra 1. Juli til 31. Decbr. 1830 (Plak. 11. Mai 1819); jevnf. Sunnanpóst. 1835, S. 42—43. — Canc. 2. Dep. Registrant XXXI, 77 (1830, Nr. 184). Original-Aftryk hos Schultz. Colleg. Tid. for 1830, S. 214. Qvart-Forr. for 1830, S 42; Schou XX, S. 112. 20. Marts.

Plakat, angaaende Qvartals-Coursen for April, Maji og Junii Maaneder 1830.

Af den i Overeensstemmelse med det kgl. aabne Brev af 6. April 1818 til Qvartalscoursens Bestemmelse anordnede bestandige Committee er den Cours, hvorefter Rigsbanksedler i April, Maji og Junii Maaneder 1830 skulle modtages i alle de Sölvbetalinger, der, efter allerhöistbemeldte aabne Brev, kunne afgjöres med Rigsbanksedler, bestemt til 206¼ imod 100 Species eller 200 Rbd. Sölv, saa at 1 Rbd. Sölv i alle foranförte Tilfælde kan betales med 1 Rbd. 3 Sk. i Rigsbanksedler og Tegn. — Hvilket herved kundgjöres til alle Vedkommendes Efterretning. Det kgl. Danske Cancellie den 20. Martii 1830.

Reskript til Stiftamtmanden og Amtmændene i Island, ang. **Vaccinationens Fremme.** Khavn den 24. Marts 1830. — Dette Reskript er bekjendtgjort i Sönder-Amtet ved Stiftamtmand L. A. Kriegers Plakat 24. Marts.

1830. 14. Mai 1830, som er publiceret ved Landsoverretten i Island
24. Marts. den 5. Juli 1830 og i Synodalforsamlingen i Reykjavík i Juli s. A. — Canc. 3. Dep. Registr. 1828—1830, 361—363 (1830, Nr. 1450). Original-Aftryk af Stiftamts-Plakat 14. Mai 1830. Viðö Kloster. 2 Blade i 4to. Coll. Tid. for 1830, S. 355—360 (med Datum 10. Marts). Fogtm. (Algreen-Ussing) VII. 13, S. 109—113. P Pétursson Hist. Eccl. Island. S. 256—258. — Islandsk: Sunnanpóst. 1835, S. 58.

Frederik den Sjette &c. V. G. Vi give Dig hermed tilkjende, at, som Vi ved Vore allerhöieste Reskripter til Vore Amtmænd paa Vort Land Island af 18. Juli 1821, indeholdende midlertidige Bestemmelser, sigtende til Vaccinationens Udbredelse sammesteds, derhos have paalagt bemeldte Overövrigheder at indkomme med nærmere allerund. Betænkning om, hvorledes Vaccinationen fremdeles kunde fremmes paa fornævnte Vort Land Island, og Vi derefter have taget under allerhöieste Overveielse de i Overeensstemmelse hermed indgivne Forslag, tilligemed Vort danske Cancellies derover afgivne Betænkning, ville Vi allern. have efterfölgende nærmere Bestemmelser og Tillæg til bemeldte Reskripter paabudne:

1) Det skal herefter paaligge enhver Præst i sit Kald ex officio at være Vaccinateur og at före den dertil bestemte Protokol efter det Schema, som findes foreskrevet i den ved Plakat fra Vort danske Cancellie under 19. Novbr. 1811 bekjendtgjorte allerh. Resolution, dog maa Amtet være beföiet til paa de enkelte Steder, hvor det efter vedkommende Læges Formening findes nödvendigt, at beskikke en anden Vaccinateur istedenfor Præsten; og skal det iövrigt, hvor Præstekaldene ere meget vidtlöftige og bestaae af flere Sogne, være Præsten uformeent at antage een eller to Hjælpe-Vaccinateurer, som kunde gaae ham tilhaande, dog stedse paa Amtets nærmere Approbation, der ikke maa meddeles forinden det ved Distrikts-Chirurgens Vidnesbyrd er godtgjort, at de til Hjælpe-Vaccinateurer udsete Mænd kunne antages at besidde den fornödne Duelighed.

Disse Hjælpe - Vaccinateurer bör holde særskilte Fortegnelser over de af dem Vaccinerede, og indsende disse til Hoved - Vaccinateuren, for som Bilage at vedlægges dennes Protokol, ligesom og Hoved-Vaccinateuren, forsaavidt han selv udsteder Vaccinations-Attest til Nogen, som ikke er vaccineret af ham, paa den Attest, han udsteder, har at anföre, at den er grundet paa den ham fra Hjælpe - Vaccinateuren meddelte Indberetning, eller hvis en slig Attest udfærdiges af en Hjælpe-Vaccinateur, da tillige selv at underskrive den, for at paasee, at der ingen Mangel findes ved den. — 2) Vaccinationsvæsenet paa ethvert Sted skal henlægges under nærmeste Tilsyn af vedkommende Distriktscbirurg, som til den Ende bör paa sine Omreiser i sit Distrikt være opmærksom paa Vaccinationsvæsenets Fremme, eftersee Vaccinations-Protokollerne m. v., samt til Amtet indgive sine Forslag til at bortfjerne de Hindringer, som paa et eller andet Sted maatte möde imod Vaccinationens Fremme, forsaavidt disse ikke, efter deres Natur, ere lægevidenskabelige og som saadanne henhöre under Landphysici Embede. — 3) Alle autoriserede Vaccinateurer skulle være pligtige at indgive deres Beretninger og Forslag angaaende Vaccinationsvæsenet til vedkommende Distriktschirurg, ligesom og aarligen at tilsende ham de paabudne schematiske Forklaringer over Vaccinerede, af hvilke specielle Forklaringer — hvis i Vort allerh. Reskript af 18. Juli 1821 § 7 paabudne Attestation af vedkommende Provst eller Sysselmand herefter kan bortfalde — Distriktschirurgen ved hvert Aars Udgang bör forfatte en General-Forklaring for sit Embeds-Distrikt og tilstille Landphysikus samme. Af disse fra Distriktschirurgerne modtagne Forklaringer har Landphysikus derefter at forfatte en summarisk Tabel over alle i Aaret Vaccinerede paa Vort Land Island, hans eget Chirurgikat derunder indbefattet, og heraf at tilstille Vort danske Cancellie samt Vort Sundhods - Collegium hver een Gjenpart. — 4) Med Hensyn til, at

1830.
24. Marts.

1830. det maa ansees vigtigt, at Vaccine-Materien saavidt
24. Marts. muligt conserveres paa selve Vort Land Island, have samtlige derværende Vaccinateurer flittigen at opsamle Vaccine-Materie og gjemme den saaledes, at den ikke udsættes hverken for Frost, eller for stærkt Lys og Varme; men til en ydorligere Betryggelse for, at Vaccine-Materien ikke skal komme til at mangle, blive saavel Landphysikus som Distriktschirurgerne dermed at forsyne fra Kjöbenhavn, til hvilken Ende det paalægges bemeldte Medicinal-Embedsmænd, om Efteraaret at requirere det Qvantum Materie, de formentligen behöve i næste Aar, fra Vort Sundheds-Collegium, paa det at dernæst, ved bemeldte Collegiums Foranstaltning, de reqvirerede Qvanta med de i det fölgende Foraar til Island afgaaende Skibe kunne vorde afsendte, forsaavidt Landphysikus betræffer, til Reykevig, og iövrigt til de Handelssteder paa Vort Land Island, Distriktschirurgerne opgive som deres Bopæle nærmest beliggende. — 5) Det paaligger Almuen uvægerlig at indfinde sig paa den Tid og de Steder, som vedkommende Vaccinateur i Distriktet foreskriver, for at lade sig vaccinere. I Henseende til Tiden, da bör den vælges med behörigt Hensyn paa, at Almuen saa lidet muligt hindres i at söge sin Underholdning, ligesom og de Steder til Vaccinationens Foretagelse bör vælges i ethvert Distrikt, som, for at undgaae lange Reiser, ere beleiligen situerede. — De Omkostninger, som ere forbundne med Vaccinations-Protokollers Anskaffelse, saavel som den i Vort allerh. Reskript af 18. Juli 1821 § 3 bestemte Betaling af 12 Rbsk. Sölv for hver vaccineret Person, paa hvem Vaccinationen har slaaet an, hvorunder og Betalingen for Vaccinations-Attests Udstedelse er indbefattet, skal afholdes af det Offentlige, og tilveiebringes ved Ligning, paa samme Maade som Delinquent- og andre Udgifter paa Vort Land Island. — 7) Det skal være enhver Husfaders Pligt, naar naturlige Kopper skulde yttre sig i hans Huus, ufortövet derom at gjöre Anmeldelse til

vedkommende Sysselmand, som derefter strax bör anmelde Sagen for Distriktschirurgen og imidlertid föie de tjenligste Anstalter til, at Smitten ei udbredes. Ligeledes har Sysselmanden paa samme Tid at indberette til Amtmanden, naar og hvorledes Sygdommen har yttret sig, for at Amtmanden kan overlægge med Sysselmanden og Distriktschirurgen, hvad der efter Omstændighederne ansees fornödent til at standse Smittens Udbredelse. Sysselmændene bör iövrigt, som Stedernes Politiemestere, nöie holde sig den for Vort Land Island udgangne Plakat af 18. Maji 1787 og de senere dermed i Forbindelse staaende Anordninger efterrettelige, betræffende den Forsigtighed, som er at iagttage, for at Börnekopper ikke skulle indsnige sig fra fremmede Steder. 1830. 24. Marts.

Derefter Du Dig allerund. haver at rette og det Fornödne i Overeensstemmelse hermed at foranstalte. Befalende Dig Gud! Skrevet i Vor kgl. Residentsstad Kjöbenhavn den 24. Marts 1830.

Cancellie-Skrivelse til den constituerede Stiftamtmand paa Island, ang. **Landsoverrettens Oversættelse af de for Island bestemte Anordninger.** Khavn den 27. Marts 1830. — Original i Stiftsarchivet i Island. — Canc. 3. Dep. Brevb. 1830, Nr. 775-776. 27. Marts.

Cancelliet har af en af Cfraad, Justitiarius Stephensen hertil indsendt, ved den kgl. Landsoverret foranstaltet, islandsk Oversættelse af udgivne Anordninger bragt i Erfaring, at der i denne ere optagne Anordninger, som endnu ikke paa anordnet Maade vare gjorte gjeldende paa Island, samt at derhos i Oversættelsen ere indförte Anmærkninger, som tildeels ere urigtige, og i al Fald aldeles upassende i et saadant Værk, der maa ansees som officielt.

Foranlediget heraf har man under Dags Dato paa

1830. det alvorligste paamindet bemeldte Landsoverret om, for
27. Marts. Fremtiden at holde sig strengt indenfor Skrankerne af det samme i foranförte Henseende overdragne Hverv, saaledes at Samlingen aldeles Intet kommer til at indeholde uden en nöiagtig og ordret Oversættelse af de Anordninger, som successive paa Island gjöres gjeldende. — Hvorom man ikke skulde undlade at meddele Hr. Stiftamtm. Underretning. — Det kongel. Danske Cancellie den 27. Marts 1830[1].

---

[1]) s. D. Canc. Skriv. til den kgl. Landsoverret paa Island (Justitiarius, Conferentsraad Magnus Stephensen), saaledes lydende:

„Cancelliet har, saavel af et til dette Collegium indkommet Andragende fra en af Amtmændene paa Island, som af den med Hr. Cfraads Skrivelse af 6. Januar f. A. hertil indsendte, ved den kgl. Landsoverret foranstaltede islandske Oversættelse . . . . [o. s. v. som ovenanförte Canc. Skriv. til Stiftamtmanden] . . . . som officielt.

Foranlediget heraf skulde Cancelliet paa det alvorligste have velbemeldte Landsoverret paamindet om, for Fremtiden at holde sig strengt indenfor . . . [o. s. v. som den nævnte Canc. Skriv.] . . . gjöres gjeldende".

I Skriv. fra daværende Sysselmand i Myra Syssel, Eirik Sverrisson, til Amtmanden i Vester-Amtet, Bjarni Thorsteinson, dat. 19. August 1829, fremföres Anker over, at i Landsoverrettens Samling ere optagne nogle formentlig endnu i Island ikke gjeldende Lovbud, nemlig: 1) For. 20. Oktbr. 1819 ang. summarisk Procesform, og 2) Anordn. 13. Oktobr. 1819 ang. Forandring i Retspleien i offentlige Sager; hvortil Amtmanden (Skriv. til Cancelliet 4. Septbr. 1829) tilföier: 3) Canc. Plak. 19. Marts 1819 om Auctionsforvaltere; — 4) Plak. 2. Juni 1819 ang. Skiftevæsenet (Plak. 26. August 1785); — 5) Canc. Plak. 23. Juli 1819 ang. Concurs mellem Fordringer; — 6) Canc. Plak. 30. Juli 1819 ang. Omkostninger i offentlige Sager; — 7) For. 11. August 1819 om unödig Trætte, og — 8) For. 19. Januar 1821 om Aflevering af Exemplarer af trykte Skrifter til Bibliothekerne.

Rentekammer-Skrivelse til Amtmanden over Islands Nord- og Öster-Amt, ang. **Indberetninger og Forslag ang. Húsavík Svovlværk.** Khavn den 27. Marts 1830. — Rentek. Isl. Copieb. 7, Nr. 1364. 1830. 27. Marts.

Over indsluttede Andragende med Bilage, hvori Handelshuset Örum & Wulff anholder om at overdrages Forpagtningen af Husevigs Svovelværk paa Livstid, skulle vi ved det Indsluttedes Tilbagesendelse tjenstl. udbede os Deres behagelige Betænkning snarest muligen meddeelt, og derhos tillige saavel de fornödne Oplysninger om Værkets nærværende Tilstand, som ogsaa Deres Forslag i Henseende til den aarlige Afgift samt de Forandringer, som muligen kunde være Anledning til at foretage ved Indgaaelsen af en ny Forpagtningscontrakt. Rentekammeret den 27. Marts 1830.

Rentekammer-Skrivelse til den constituerede Stiftamtmand for Island, Amtmand Krieger, ang. **Anskaffelse af Maal og Vægt til Borgarfjords Syssel.** Khavn den 10. April 1830. — Original i Stiftsarchivet i Island. — Rentek. Isl. Copieb. 7, Nr. 1378. 10. April.

Foranlediget af en med Hr. Amtm.* Skrivelse af 7. Septbr. f. A. fra Sysselmanden for Borgarfjords Syssel, S. Gunlögsen, indkommen Begjæring, om at forsynes med de Sorter af Maal og Vægt, der ifölge Forordn. af 18. Juni 1784 bör fölge Embedet, have vi under Dags Dato tilsendt benævnte Sysselmand 1 Kornskjeppe, 2 hele Kuttinger, 2 halve dito, 1 Pottemaal af Tin, 1 halv dito, 1 Pæglemaal af Tin, 1 halv dito, 1 to Lpds. Bismer og 1 Jernalen, hvilket herved tjenstligen meldes Hr. Amtm. til behagelig Efterretning, ved derhos tillige at anmode Dem om, at modtage af Sysselmand Gunlögsen en Qvittering for bemeldte Inventarium, hvori

1830. han tillige forbinder sig til, ved Embedets Fratrædelse,
10. April. at aflevere samme i uskadt og vel vedligeholdt Tilstand. Rentekammeret den 10. April 1830.

13. April. **Cancellie-Skrivelse** til Stiftamtmanden og Biskoppen over Island, ang. **Henlæggelse af det Sönderlandske Læseselskabs Beholdninger til Stiftsbibliotheket.** Khavn den 13. April 1830. — Original i Stiftsarchivet i Island. — Canc. 1. Depart. Brevb. 1830, Nr. 753.

Hr. Stiftamtm. og Deres Höiærv. have i behagelig Skrivelse af 21. Decbr. f. A. forlangt Cancelliets Resolution for, om en Summa af 121 Rbd. 8 Sk. Sedler og Tegn, der er udkommen ved Salget af det ophævede sönderlandske Læseselskabs Böger, bör ansees at tilkomme det islandske Stiftsbibliothek, eller eet eller flere af de fattige Præstekald i Sönder-Amtet.

I Gjensvar herpaa skulde man tjenstl. tilmelde Hr. Stiftamtm. og D. Höiærv. til behagelig Efterretning, at fornævnte Sum efter de oplyste Omstændigheder bör tilfalde Stiftsbibliotheket. — De indsendte Bilage fölge hoslagte tilbage. — Det kongel. Danske Cancellie den 13. April 1830.

13. April. **Cancellie-Skrivelse** til Stiftamtmanden og Biskoppen over Island, ang. **Gudstjenesten i Hruna og Tungufells Kirker.** Kjöbenhavn den 13. April 1830. Original i Bispe-Archivet i Island. — Canc. 1. Depart. Brevb. 1830, Nr. 754.

Cancelliet har med Hr. Stiftamtm.* og D. Höiærv., behagelige Erklæring af 4. f. M. modtaget et Andragende fra 9 Bönder af Hruna Sogn, hvori de anholde om en Forandring i den ved Reskr. af 21. Juli 1819 fastsatte Maade, hvorpaa Gudstjenesten afvexlende bör forrettes

i förnævnte Sogn og Annexet Tungefell, i hvilket sidste de önske at Gudstjenesten for Fremtiden kun maatte holdes hver fjerde Helligdag om Sommeren og hver femte om Vinteren, for at den oftere kunde holdes i Hovedsognet. 1830. 13. April.

I denne Anledning skulde Cancelliet tjenstl. tilmelde Hr. Stiftamtm. og D. Höiærv. til behagelig Efterretning og videre Bekjendtgjörelse, at det i bemeldte Henseende vil have sit Forblivende ved det, som hidtil har fundet Sted[1]. — Det kgl. Danske Cancellie den 13. April 1830.

Cancellie-Skrivelse til den constituerede Stiftamtmand over Island, ang. **Udskrifter af Akter til Parterne i beneficerede Sager.** Khavn den 17. April 1830. — Original i Stiftsarchivet i Island. — Canc. 3. Depart. Brevb. 1830, Nr. 1012. 17. April.

Hr. Amtm. har under 27. Februar sidstl. tilstillet Cancelliet en Skrivelse, hvori Sysselmanden for Guldbringe og Kjose Sysseler, Finsen, foranlediget af, at Cfraad Stephensen har begjæret sig et under Seltjarnarnes Reps Herredsret optaget Thingsvidne i den mellem ham og Candidatus juris Erichsen verserende Injuriesag in forma beskreven uden Betaling, forespörger, hvorvidt han, uanseet at begge Parter ere forundte beneficium processus gratuiti, er pligtig til gratis at meddele Requirenten den forlangte Akt, der allerede er udstedt til Citanten, bemeldte Cand. juris Erichsen.

I denne Anledning skulde Cancelliet herved tjenstl. tilmelde Dem til behagelig Efterretning og Bekjendtgjörelse, saavel for Sysselmand Finsen, som Cfraad Stephensen, fra hvem man har modtaget en lignende Forespörgsel, at da Sidstnævnte er meddeelt beneficium processus gratuiti i den omhandlede Sag, maa han være

[1]) d. e. at Gudstjeneste holdes paa Tungufell hver tredie Söndag hele Aaret (Reskr. 21. Juli 1819).

1830. berettiget til at fordre den ommeldte Udskrift gratis. —
17. April. Det kgl. Danske Cancellie den 17. April 1830.

17. April. **Rentekammer-Skrivelse** til den constituerede Stiftamtmand i Island, Amtmand Krieger, ang. **Oversendelse af Schemata til Regnskaberne for de kgl. Kirker i Island.** Khavn den 17. April 1830. — Original i Stiftsarchivet i Island. — Rentek. Isl. Copiebog 7, Nr. 1438.

Foranlediget af Hr. Amtm.s Begjæring i behagelig Skrivelse af 11. Januar d. A., skulde vi ikke undlade, til Underretning i paakommende Tilfælde, herved at tilstille Dem tvende Exemplarer af de Schemata, som Værgerne for de Hans Majestæt tilhörende Kirker i Island ere blevne tilstillede, for derefter at indrette de Regnskaber, hvilke de for bemeldte Kirker have at aflægge. — Rentekammeret den 17. April 1830.

24. April. **Rentekammer-Skrivelse** til den constituerede Stiftamtmand i Island, Amtmand Krieger, ang. **en Sysselmands Enkes Forpligtelse til at betale Mandtalsbogs-Afgifter.** Khavn den 24. April 1830. — Rentek. Isl. Copieb. 8, Nr. 7.

I Anledning af en med Hr. Amtm.s Erklæring af 17. Decbr. f. A. hertil indkommen allerund. Ansögning, hvorved Student Sveinbjörnsen paa sin Kones, afgangne constitueret Sysselmand Öefjords Enkes Vegne anholder om Eftergivelse af 32 Rbd. 91 Sk. Repræsentativer, hvormed hun staaer til Restance for Aarene 1824—1829 incl. af Mandtalsydelser, og for hvilke hun som Sysselmands-Enke har troet sig fritaget, skulle vi ikke undlade tjenstl. at melde Hr. Amtm. til behagelig Efterretning og Bekjendtgjörelse for Supplikanten, at det Ansögte ikke kan bevilges, hvorimod Kammeret, i Betragtning af

de oplyste Omstændigheder, har for denne Gang og uden videre Fölger for Fremtiden, paa forventet allern. Approbation, bevilget hende en Understöttelse af 30 Rbd. Sedler, hvilken den constituerede Landfoged, Krigsassessor Ulstrup, herfra under D. D. er beordret til mod Qvittering at udbetale hende af Islands Jordebogskasse. — Rentekammeret den 24. April 1830. 1830. 24. April.

Rentekammer-Skrivelse til den constituerede Stiftamtmand i Island, Amtmand Krieger, ang. **Oversendelse af Schema til Administrations-Regnskaber.** Khavn den 24. April 1830. — Rentek. Isl. Copieb. 8, Nr. 11. 24. April.

I Anledning af Hr. Amtm.' Begjæring i behagelig Skrivelse af 27. Februar d. A., skulde vi ikke undlade, til Underretning i paakommende Tilfælde, herved at tilstille Dem et Schema, hvorefter de Regnskaber, som Administratorerne for de kgl. Jordegodser i Island have at aflægge for de dem betroede Administrationer, blive at indrette. — Rentekammeret den 24. April 1830.

Cancellie-Skrivelse til den constituerede Stiftamtmand i Island, Amtmand Krieger, ang. **Beskikkelse af Sagförer under et Contra-Sögsmaal.** Khavn den 27. April 1830. — Orig i Stiftsarchivet i Island. — Canc. 3. Depart. Brevb. 1830, Nr. 1200. 27. April.

Justitiarius i den islandske Landsoverret, Cfraad Stephensen, har i en til Cancelliet indkommen Skrivelse andraget, at vedkommende Herredsret ved Kjendelse af 26. Januar sidstl. har fritaget den til at varetage Candidatus juris Erichsens Tarv i Island, under en imellem ham og bemeldte Cfraad Stephensen for den kongelige Landsoverret samt Hof- og Stadsret verserende Injuriesag, constituerede Sagförer, for at give Möde under det

1830. af Cfraad Stephensen tilstævnte Vidneforhör i Anledning
27. April. af et af hans Modpart bebudet Contrasögsmaal, ang. Förstnævntes paabegyndte formentlig injurierende trykte Forsvarsskrift, og derhos anholdt om, at bemeldte Sagfører maatte tillægges den i ovennævnte Henseende fornödne Continuationsordre.

Idet Cancelliet maa bemærke, at der ikke skjönnes at være Anledning til at beskikke Cand. juris Erichsen en Sagförer til at varetage hans Tarv under det Contra-Sögsmaal, der ei endnu ved Domstolene er anhængiggjort, og uden at han selv derom har indgivet Begjæring, skulde man tjenstl. tilmelde Hr. Amtm., der under 30. Januar sidstl. har tilskrevet dette Collegium angaaende samme Gjenstand, til behagelig Efterretning og videre Bekjendtgjörelse, at man bifalder hvad De i Deres hertil i Afskrift indsendte Svarskrivelse til Conferentsraad Stephensen desangaaende har yttret[1]. — Det kgl. Danske Cancellie den 27. April 1830.

1. Mai. **Rentekammer - Circulaire** til Stiftamtmanden og Amtmændene i Island, ang. **Spörgsmaal om Indförelse af en större Frihed i den islandske Handel.** Khavn den 1. Mai 1830. — Original i Stiftsarchivet i Island. — Rentek. Isl. Copieb. 8, Nr. 21.

Da den ved Forordn. af 11. Septembr. 1816 om

---

[1]) Amtets Yttringer gik ud paa, at dets Autorisation til Erichsens Sagförer i Island var alene grundet paa Canc. Skriv. 5. Juli 1828, hvorfor det maatte være vedkommende Rets Sag at skjönne, hvorvidt de af Parterne intenderede Retshandlinger vedkom den nævnte Sag eller ikke; men Amtet fandt ikke deri at kunne indlade sig, og altsaa ikke at kunne yderligere beskikke Erichsen en Sagförer, eller give Continuations-Ordre i den Retning, uden ny Befaling fra Cancelliet.

udvidet Handelsfrihed for Island givne Adgang for fremmede Staters Undersaatter til at beseile Island, imod at erlægge den i Forordningens 3. § bestemte Afgift, ikke hidtil er bleven benyttet, og det derhos af de aarlige Indberetninger til Kammeret om Landets Forsyning maa erfares, at Tilförselen af flere Nödvendigheds-Artikler, fornemmelig Tömmer, Jern og Steenkul, ikke altid har været tilstrækkelig, samt at der endog paa disse Artikler, foruden at de almindeligen holdes i meget höie Priser, oftere skal have været Mangel, har Kammeret troet, at det burde tages under nærmere Overveielse, hvorvidt en yderligere Opmuntring for fremmede Staters Undersaatter til at beseile Island kunde være tilraadelig, og om det til den Ende kunde være hensigtsmæssigt at udvirke en Nedsættelse i den ved ovenmeldte Forordning bestemte Skibsafgift af respective 50 Rbd. og 20 Rbd. rede Sölv pr. Commercelæst. Forinden imidlertid videre i Anledning heraf foretages skulle vi ikke undlade desangaaende at udbede os Hr. Amtmandens behagelige Betænkning meddeelt, og maatte derhos tillige tages Hensyn til, om en större Concurrence, end den, der erholdes ved den indenlandske Handel, kan for Tiden i Forhold til Indbyggernes Formuesforfatning og de Produkter, Landet frembyder til Afsætning, samt disses Handelspriser, ansees önskelig, og om Sikkerheden for den aarlige Tilförsel, Landet nu erholder, ikke derved kunde blive mindre betryggende. — Rentekammeret den 1. Mai 1830. 1830. 1. Mai.

Rentekammer-Skrivelse til det Danske Cancellie, ang. **Udgivelsen af de for Island bestemte Anordninger.** Khavn den 1. Mai 1830. — Rentek. Isl. Copieb. 8, Nr. 27. 1. Mai.

Efter at Kammeret i Anledning af det kgl. Danske Cancellies behagelige Skrivelse af 8. August f. A., be-

1830. 1. Mai. træffende Udredelsen af en Regning paa 123 Rbd. r. S. for Trykningen af nogle i det islandske Sprog oversatte Anordninger, havde forlangt nærmere Betænkning fra den constituerede Stiftamtmand for Island, Amtmand Krieger, har bemeldte Amtmand, saaledes som af Indsluttede behageligen vil erfares, andraget paa, deels at Udgiften for denne Gang, med Hensyn til den islandske Justitskasses Forfatning, maatte afholdes af den kgl. Kasse, deels at Fortsættelsen af ovenmeldte Værk maatte, som mindre hensigtsmæssigt, blive standset, og i Fremtiden ikkuns de Anordninger oversættes i det islandske Sprog, samt ved Trykken bekjendtgjöres for offentlig Regning, som udtrykkeligen gjöres gjeldende i Island, i hvilket Tilfælde, naar Oversættelsen og Trykningen derhos foretages aarligen, Bekostningen ikkuns vilde blive ubetydelig, og saaledes i Fremtiden kunne bestrides af den islandske Justitskasse.

Dette Amtmand Kriegers Forslag, som Kammeret ikke kan Andet end tiltræde, skulde vi ikke undlade herved tjenstl. at henstille til det kgl. Danske Cancellies behagelige Afgjörelse, hvorefter vi i sin Tid udbede os om Udfaldet underrettede, samt derhos det Indsluttede tilbage, da Kammeret, naar Sagen iövrigt er afgjort, er sindet at indgaae med allerund. Forestilling om, at saavel fornævnte 123 Rbd. r. S., som ogsaa de i Aaret 1821 forskudsviis af Islands Jordebogskasse i samme Anledning udbetalte 24 Rbd. 50 Sk. Repræsentativer maatte sammesteds passere til formelig Udgift. — Rentekammeret den 1. Maji 1830.

5. Mai. **Reskript** til Biskoppen over Island, ang. **den hundredaarige Kirkehöitid i Anledning af den augsburgske Confessions Overleverelse.** Khavn den 5. Mai 1830. — Bekjendtgjort i Synodalforsamlingen i Reykjavík i Juli 1830. — Original i Bispe-Archivet i Island. Canc. 1. Dep. Registr. X, 199b—200 (1830, Nr. 407). Coll. Tid.

for 1830, S. 355. Fogtm. (Algreen-Ussing) VII. 13, S 154 Anm. — Islandsk: Sunnanpóst. 1835, S. 58. 1830. 5. Mai.

Frederik den Sjette &c. V. G., Eftersom den 25. Juni indeværende Aar tre Hundrede Aar ere forlöbne siden den augsburgske Confession i Aaret 1530 paa Rigsdagen til Augsburg blev af de evangeliske Churfyrster, Fyrster og Stænder overleveret den romerske Keiser og det romerske Riges Stænder, og denne Confession, hvori den nye Kirkes Troesbekjendelse först er bleven fuldstændig fremsat, indeholder Fuldendelsen af den i Aaret 1517 begyndte Reformation, og siden i den evangelisk-lutherske Kirke stedse er betragtet som en symbolisk Bog, der og især deleshed efter Loven tjener til Grund og Regel for den almindelige Landsreligion i Vort Rige og Lande, saa have Vi allern. fundet for godt, at der nu, ligesom tilforn ved Udlöbet af hvert Hundrede Aar, skal gjöres Taksigelse i denne Anledning fra Prædikestolene, og er det til den Ende hermed Vor allern. Villie og Befaling, at du udi det dig anbetroede Stift gjör Anstalt til, at saadan Taksigelse af Præsterne fra Prædikestolene overalt bliver gjort paa den Söndag, som du maatte finde mest passende at bestemme dertil, og skal da bruges som Text for Prædiken Matth. Evang. Cap. 10, V. 32 og 33: „Derfor Hvo som vil bekjende mig for Menneskene, den vil jeg og bekjende for min Fader, som er i Himlene, men hvosomhelst vil nægte mig for Menneskene, den vil jeg og nægte for min Fader, som er i Himlene"; og deraf tages Anledning til at forklare Menighederne Festens Betydning, ligesom der og efter Prædiken til Guds Lov og Priis skal afsynges Psalmen: „O store Gud! vi love Dig" &c. — Dermed skeer Vor Villie. — Befalende dig Gud! — Skrevet i Vor kongelige Residentsstad Kjöbenhavn den 5. Mai 1830.

Rentekammer-Skrivelse til den constituerede Stiftamtmand for Island, Amtmand Krieger, ang. 8. Mai.

1830. **Schema for Landfogdens Renteberegninger.** Khavn
8. Mai. den 8. Mai 1830. — Original i Stiftsarchivet i Island. Rentek. Isl. Copieb. 8, Nr. 72.

Med Hensyn til det af den constituerede Landfoged, Krigsassessor Ulstrup, aflagte Regnskab over de til 11. Juni 1829 forfaldne Renter af Statspapirer, tilhörende forskjellige Eiere i Island, har Directionen for Statsgjelden og den synkende Fond under 27. i f. M. tilskrevet Kammeret saaledes, som af indsluttede Gjenpart behageligen vil erfares, og derhos andraget paa, at bemeldte Landfoged maatte blive tilstillet de ligeledes vedfölgende tvende Fortegnelser over de Directionen for Tiden bekjendte Gjeldsposter, hvoraf Renterne til 11. Juni 1830 blive at udbetale ved den islandske Jordebogskasse, samt derhos beordret til for Fremtiden at forfatte Renteberegningen efter disse Schemaer, og at tilföie de Capitaler, der senere maatte være eller blive indbetalte i Jordebogskassen til Forrentning af Statsgjeldskassen, m. m. I Anledning heraf maae vi tjenstl. anmode Hr. Amtm. om, at tillægge den const. Landfoged, Krigsassessor Ulstrup, den i saa Henseende fornödne Ordre, til Iagttagelse, saavel ved det Regnskab, han for Aaret til 11. Juni d. A. har at aflægge, som ved hans fölgende Regnskaber. — Rentekammeret den 8. Mai 1830.

14. Mai. **Stiftamts-Plakat** ang. **Bekjendtgjörelse af Reskript angaaende Vaccinationens Fremme i Island.** Reykjavík den 14. Mai 1830. — Denne Plakat er bekjendtgjort ved Landsoverretten i Island den 5. Juli 1830, og i Synodalforsamlingen i Reykjavík i Juli s. A. — Original-Aftryk trykt paa offentlig Bekostning. Viðö Kloster 1830. 2 Blade i 4to.

Plakat. Hans Majt. Kongen har under 24. Marts d. A. allern. behaget at rescribere mig saaledes:

„Vor Gunst! Vi give dig hermed tilkjende . . . . [o. s. v. see Reskr. 24. Marts 1830, ovenf. S. 493—497] . . .

Befalende Dig Gud!" — Hvilket herved bekjendtgjöres til Vedkommendes Efterretning og allerund. Efterlevelse. — Islands Stifts- og Sönder-Amts Contoir, den 14. Maji 1830. 1830. 14. Mai.

[undert.] L. Krieger.

Rentekammer-Skrivelse til Amtmanden over Islands Vester-Amt, ang. **Administratorers Myndighed ved Jorders Bortbygsling.** Khavn den 15. Mai 1830. — Rentek. Isl. Copieb. 8, Nr. 80. 15. Mai.

Ved under 4. Novembr. f. A. at underrette Kammeret om, at Exam. juris Arne Thorsteinsen er antaget til Administrator for Arnestappens Ombud fra Fardag d. A., har Hr. Amtm. derhos andraget paa, at den ham af Dem under ovennævnte Datum meddelte Instrux maatte blive af Kammeret approberet.

I Anledning heraf skulde vi ikke undlade tjenstl. at melde Hr. Amtm. til behagelig Efterretning, at Kammeret ikke kan andet end bifalde de Administrator ved bemeldte Instrux givne Forholdsregler, dog antage vi, med Hensyn til at Administrator er efter § 4 bemyndiget til i visse Tilfælde at opsige Leilændingerne Bygselen, samt at bortleie Jorder paa Aaremaal, det nödvendigt, at han forud i ethvert af saadanne Tilfælde erhverver Hr. Amtmandens Tilladelse saavel til Opsigelse som til Bortleielse paa Aaremaal, for at der ikke fra Administrators Side skal blive foretaget Noget i saa Henseende, som er stridende mod Anordningerne, og ligeledes maa Administrator være pligtig til at underkaste sig de Forandringer og Tillæg til Instruxen, der herefter maatte blive ham paalagte, samt iövrigt, saavel med Hensyn til Regnskabsvæsenet som Administrationen i det Hele, nöie holde sig de ham desangaaende meddeelte Ordres og Forskrifter efterrettelig. — Rentekammeret den 15. Mai 1830.

1830. 15. Mai. **Rentekammer - Skrivelse** til Amtmanden over Islands Vester-Amt, ang. **en Administrators Salair af opdrevne Hvaler.** Khavn den 15. Mai 1830. — Rentek. Isl. Copieb. 8, Nr. 83.

Foranlediget af Hr. Amtmandens behagelige Skrivelse af 12. Decembr. f. A. har Kammeret bevilget, at Administrator for Arnestappens Ombud maa af bemeldte Ombuds Intrader godtgjöres 11 Rbd. 42 Sk. Repræs., som tilkommer ham i Administrations - Salarium af 68 Rbd. 60 Sk. Repræs., der er Valuta for Landlodden af nogle i Efteraaret 1826 paa Gaarden Sveinstadirs Forstrand opdrevne ved Auction bortsolgte Marsvin, hvilket Belöb i sin Tid er indbetalt i Islands Jordebogskasse, og har Kammeret derhos tilladt, at disse 11 Rbd. 42 Sk. Repræs. maae passere til formelig Udgift i Regnskabet for Administrationen af Arnestappens Ombud for Aaret fra Fardag 1829 til Fardag 1830, hvilket vi ikke skulle undlade herved tjenstl. at tilmelde Hr. Amtm. til behagelig Efterretning og videre Bekjendtgjörelse for Administrator Scheving til Iagttagelse ved forbemeldte af ham aflæggende Regnskab. — Rentekammeret den 15. Mai 1830.

22. Mai. **Rentekammer - Skrivelse** til den constituerede Stiftamtmand over Island, Amtmand Krieger, ang. **Indförelse af autoriserede Mandtalsböger.** Khavn den 22. Mai 1830. — Original i Stiftsarchivet i Island. Rentek. Isl. Copieb. 8, Nr. 115.

Efterat have, over et Forslag fra Stiftamtm. Hoppe, angaaende Indförelsen af autoriserede Mandtalsböger ved samtlige Sysselmænds Embeder i Island, modtaget saavel Hr. Amtmandens, som Amtmændene Thorsteinsons og Johnsons, Betænkning, samt derhos Underretning om, hvorledes saadanne Mandtalsböger mest hensigtsmæssigen kunne være at indrette, skulle vi ikke

undlade herved tjenstl. at melde Hr. Amtm. til behagelig Iagttagelse og Bekjendtgjörelse for samtlige Sysselmænd i Sönder-Amtet: 1830. 22. Mai.

1) At fra næste Aars Begyndelse har enhver Sysselmand i Amtet at holde en af Amtmanden for bemeldte Amt autoriseret Mandtalsbog over samtlige Afgifter, som af dem opkræves, hvilken indrettes paa den Maade og efter det Schema, som Hr. Amtm. for ethvert Syssel maatte finde passende at foreskrive. — 2) Til den Ende har enhver af Sysselmændene, saasnart et saadant Schema er dem meddeelt, betimeligen at indsende til Amtm. en saadan indrettet Protokol, for at samme kan blive behörigen autoriseret, og maa dette ligeledes iagttages for Fremtiden, naar nye Protokoller fornödiges. — 3) Do saaledes autoriserede Mandtalsböger henhöre derefter til vedkommende Syssels Archiv, og blive at aflevere fra den ene Sysselmand til den anden, ligesom de ogsaa til den Ende maae paaagtes vel conserverede og vedligeholdte. — 4) Mandtalsbögerne ere Sysselmændene forpligtede til, naar paafordres, at forevise for Amtmanden, eller hvem han dertil i sit Sted bemyndiger, og forventes dette Eftersyn at skee saa ofte Leilighed dertil gives, hvorhos Amtm. anmærker i Protokollen hver Gang Eftersynet foretages. — 5) Iövrigt er det en Selvfölge, at Sysselmændene ere forpligtede til at meddele Udskrifter af Mandtalsbögerne, naar Amtmanden i enkelte Sager maatte ansee saadanne Udskrifter nödvendige og herom gjör Forlangende. — Ved, som meldt, saaledes at overlade denne Sag til Hr. Amtm." videre behagelig föiendo Foranstaltning, lade vi derhos til Deres behagelige Efterretning herved fölge en Gjenpart af de Schemaer for Mandtalsbögerne, som Amtmændene Thorsteinson og Johnsson for deres Vedkommende have meddeelt Kammeret. — Naar Mandtalsbögerne derefter ere blevne indförte i Sönder-Amtet, udbeder Kammeret sig herom meddeelt Underretning, tilligemed Gjenpart af det Schema, hvorefter de i ethvert

1830. Syssel ere blevne indrettede. Tillige anmodes Hr. Amtm.
22. Mai. om, ved Deres aarlige Indberetninger at indberette, hvorvidt Mandtalsbögerne ere befundne förte i behörig Orden. — Rentekammeret den 22. Mai 1830 [1].

29. Mai. **Rentekammer-Skrivelse** til den constituerede Stiftamtmand over Island, Amtmand Krieger, ang. **Evaluationen ved Embedsmænds Extrapaabuds-Angivelse.** Khavn den 29. Mai 1830. — Original i Stiftsarchivet i Island. — Rentek. Isl. Copieb. 8, Nr. 138.

I Anledning af et af den constituerede Landfoged i Island, Krigsassessor Ulstrup, ved Indsendelsen af det af ham allerund. aflagte Jordebogskasse-Regnskab for Aaret fra 1. August 1828 til 31. Julii 1829, fremsat Spörgsmaal om, efter hvilken Regel de i Island extrapaabudspligtige Embedsmænd, som oppebære deres Indkomster i Naturalier, have at evaluere samme til Penge i deres aarlige Angivelser, har Hr. Amtm. i behagelig Skrivelse af 27. Febr. d. A., hvorved ovennævnte Regnskab tillige hertil indsendtes, andraget paa, at dette Spörgsmaal maatte blive afgjort ved Kammerets Resolution, og har De derhos yttret, at, ihvorvel det efter Capitelstaxternes Indförelse der i Landet kunde være rimeligst, at denne Taxt, som skal angive en Middelpriis for alle Varer sammesteds, blev lagt til Grund for Beregningerne, saa finder De dog, at dette ei med Billighed kan fordres, naar Vedkommende ikke for deres i Varer modtagne Indtægter have kunnet opnaae den ved Taxten ansatte Pengeværdie.

I tjenstl. Gjensvar herpaa skulle vi ikke undlade at melde Hr. Amtm. til behagelig Efterretning, og den derefter fornödne Bekjendtgjörelse for Krigsassessor Ulstrup samt övrige Vedkommende, at, da Forordn. af

[1]) s. D. ligelydende Skrivelse til de andre Amtmænd. — Rentek. Isl. Copieb. 8, Nr. 116—117.

14. Mai 1768 og Kammerets Skrivelse til Stiftamtmand Thodal af 24. Mai 1775, som indeholder de nærmere Forskrifter for Paabuddets Ydelse, ikkuns i saa Henseende fordre, at Vedkommende have aarligen over Belöbet af deres hvert Aar virkeligen havende Indkomst at gjöre saa nöie Angivelse, som de, naar forlanges, edeligen kunne bekræfte, hvorpaa ogsaa Angivelserne udtrykkeligen maae clausuleres, samt da Forordn. af 16. Juli 1817, hvorved Capitulstaxter indföres i Island, ikke deri gjör nogen Forandring, men blot i Hensyn til Skatter og Afgifter fastsætter, at samme skulle betales efter Capitulstaxten, naar de ere bestemte i Naturalprodukter, men ikke af Vedkommende udredes i det saaledes fastsatte Naturale, saa fölger deraf, hvilket ogsaa er antaget i Kammerets Skrivelse til Stiftamtmand Hoppe af 7. Mai 1825, betræffende Extrapaabuddet for Sysselmanden i Arnæs Syssel, at ikke Capitulstaxtens, men Naturalprodukternes virkelige Pengeværdie, eller hvortil de af Vedkommende ere udbragte, hvad enten dette er over eller under Capitulstaxten, maa blive Regelen ved Angivelsen. — Ved Overövrighedens Attestationer paa Angivelserne, samt ved Beregningens Opgjörelse, haves altsaa i ovennævnte Henseende ikkuns at paasees, at Indtægterne, saavel i Penge som Naturalier, ere opgivne efter deres virkelige Værdie, og at Naturaliernes Ansættelse til Penge svarer til hvad de kunne antages at være udbragte til. — Rentekammeret den 29. Mai 1830.

1830. 29. Mai.

Rentekammer-Skrivelse til Amtmanden over Islands Nord- og Öster-Amt, ang. **Ophævelse af Mandslaan og andre Hoverie-Præstationer paa Thingöre Klosters Godser.** Khavn den 29. Mai 1830. — Rentek. Isl. Copieb. 8, Nr. 128. 29. Mai.

Efter at være ved Hr. Amtm.' behagelige Skrivelse af 3. Februar d. A. meddeelt Betænkning, betræffende

1830. de for Thingöre Klostergods i Jordebogen af 1760 an-
29. Mai. förte Præstationer af Mandslaan, Hestelaan, Dagslaatter og Riisheste, hvorfor ingen Rigtighed har været aflagt ved Regnskaberne for Administrationen af bemeldte Klosters Jorder, maa Kammeret bifalde, at Paastand om Mandslaan, Hestelaan og Riisheste, hvilke Ydelser efter den meddelte Oplysning ikke mere præsteres, hverken af bemeldte Klostergods eller af andre Godser i Nord-Amtet, bortfalder, hvilket vi ikke skulde undlade herved tjenstl. at tilmelde Hr. Amtm. til behagelig Efterretning og videre Bekjendtgjörelse for Administrator B. Olsen. Rentekammeret den 29. Mai 1830.

29. Mai. **Rentekammer-Skrivelse** til Amtmanden over Islands Nord- og Öster-Amt, ang. **Beregning af Indsvinding paa Thingöre Klosters Indkomster.** Khavn den 29. Mai 1830. — Rentek. Isl. Copiebog 8, Nr. 129.

Efter at have modtaget Hr. Amtm.s behagelige Betænkning af 3. Febr. d. A., med Hensyn til den af Administrator for Thingöre Klosters Gods, B. Olsen, i de af ham aflagte Administrations-Regnskaber beregnede Indsvinding paa det af bemeldte Klosters Gods indcasserede Smör og Tælle, skulde vi ikke undlade herved tjenstl. at tilmelde Hr. Amtm. til behagelig Efterretning og videre Bekjendtgjörelse for Administrator B. Olsen, at Kammeret ikke kan fritage ham for Betalingen af det ham ved den 7. Posts 1. og 2. Art. af Annotationerne i Regnskaberne for Aarene fra Fardag 1821 til Fardag 1826 udsatte Ansvar af ialt 26 Rbd. 36 Sk. S. og T. for formeget beregnet Indsvinding efter Regnskaberne for Aarene fra Fardag 1823 til Fardag 1826 paa det indcasserede Smör og Tælle, hvorimod dette Belöb af ham maa tilsvares og beregnes til Indtægt i hans Regnskab for indeværende Aar. Derimod tilstaaer Kammeret ham efter de oplyste Omstændigheder for Fremtiden

en Indsvinding af $1/2$ Procent af den indcasserede Tælle, og 5 Procent i det höieste paa Smörret, hvilken Indsvinding dog alene maa beregnes af Qvildeleiesmörret, forsaavidt dette virkeligen oplægges og gjemmes, men ikke tillige af det Smör, der maatte erlægges i Landskylder, ligesom ei heller af det Smör, der erlægges til Klosterpræsten og Degnen i Contingenter eller Salairer. Og maa forövrigt dette Omdrag ikke passere til Udgift i Regnskaberne, forinden Administrator dertil efter befindende Omstændigheder er af Hr. Amtm. meddeelt fornöden Tilladelse. — Rentekammeret den 29. Mai 1830. 1830. 29. Mai.

Kongelig Confirmation paa Regulativ for en oeconomisk Fond for Vester-Amtet. Khavn den 4. Juni 1830. — Canc. 3. Dep. Registr. 1828—1830, 393 (1830, Nr. 1558). Jevnf. Coll. Tid. for 1830, S. 537; Fogtm. (Algreen-Ussing) VII. 13, S. 196. — Regulativet selv er paa Dansk indrykket i Cancelliets Forestilling til kgl. Resolution 2. Juni 1830, hvori befales, at „indbemeldte Regulativ for det i Vester-Amtet i Island stiftede oeconomiske Fond bliver aldeles gratis at forsyne med Vor allerh. Stadfæstelse" (Canc. 3. Depart. Forestillinger 1830, Nr. 51). Original-Gjenpart, verificeret af Amtmand Thorsteinson i det forr. Rentek. Archiv; — trykt i Coll. Tid. 1830, S. 537—539; Fogtm. (Algreen-Ussing) VII. 13, S. 196—198. — Islandsk: Original-Aftryk, to Blade i 4to., med vedföiet kort Beretning til Udgangen af Aar 1830. — Skírnir, ný tíðindi hins íslenzka bókmentafèlags. Khöfn 1832. 8vo. V, 112—114. 4. Juni.

Vi Frederik den Sjette &c. G. V., at eftersom hos Os er bleven ansögt og begjært Vor allern. Confirmation paa vedheftede Regulativ for en for Vester-Amtet paa Vort Land Island oprettet oeconomisk Fond, saa ville Vi allern. have confirmeret og stadfæstet, ligesom Vi og hermed confirmere og stadfæste samme. Forbydende Alle og Enhver imod det, som foreskrevet

1830. 4. Juni. staaer, Hinder at gjöre. — Givet i Vor kgl. Residents-Stad Kjöbenhavn den 4. Junii 1830.

Regulativ for en oeconomisk Fond for Vester-Amtet.

Da nogle patriotisk-sindede Mænd i Vester-Amtet, og blandt disse Kjöbmand Fred. Svendsen af Önunderfjord især, have forenet sig om, med givne Bidrag at grundlægge en oeconomisk Fond for samme Amt, samt have overladt til mig at forfatte et dertil sigtende Regulativ, saa fastsættes hermed, i Forhaabning om Hans Majestæt Kongens allern. Stadfæstelse, Fölgende:

1) Fondens Midler, som til Datum belöbe 250 (to Hundrede og halvtredsindstyve) Rigsbankdaler rede Sölv, og ere indbetalte i den kgl. islandske Jordebogskasse, maae ei opsiges eller til Udbetaling anvendes; ei heller de frivillige Bidrag til Fonden, som herefter indkomme og blive indbetalte i samme Kasse. — 2) Renten af Fondens Hovedstol skal derimod aarligen anvendes som Præmie eller Belönning til Befordring af Jorddyrkning, Fiskerie og Husflid, samt overhovedet til Befordring af enhver hvilkensomhelst nyttig og for det Almindelige vigtig Næringsvei. Hvis ingen Præmier uddeles i et Aar, bliver den besparede Rente af Hovedstolen at henlægge til den faste Capital, efter næst foregaaende §. — 3) Adgang til Præmien staaer aaben for Alle og Enhver, dog især for fattige, men stræbsomme og sædelige Mænd af Bondestanden. Ingen Præmie maa være mindre end 5 Rbd. r. S., men vel större, hvis Fondens Midler tillade det, og det ellers befindes, at den Præmiesögende har gjort sig fortjent til en större Belönning. — 4) Ingen Præmieæskning maa antages eller komme i Betragtning, som ei er skriftlig attesteret af en enten geistlig eller verdslig Embedsmand, samt af en anden bekjendt god Mand af Bondestanden. De Attesterende bör paa Ære og Samvittighed bevidne, at de personligen have taget

den Ting i Öiesyn, for hvilken Præmie ansöges, og at det derved er befundet, at sammes Beskaffenhed stemmer med den i Ansögningen derom meddelte Forklaring. De maae ei være den Præmieæskendes Beslægtede eller Besvogrede saa nær som i Sideliniens anden Grad. — 5)[1] Præmie-Æskningerne indsendes til Amtmanden i Vester-Amtet, som dernæst overlægger, samt efter bedste Skjönnende og Samvittighed beslutter med Fondens anden Bestyrer, om og hvorvidt derpaa er at reflectere. I Tilfælde af Dissents imellem Bestyrerne, er Amtmandens Stemme gjeldende. — 6) Amtmanden i Vester-Amtet og den Sysselmand i samme Amt, som boer nærmest ham, skal altid være Fondens stadige Bestyrer og maa ei undslaae sig derfor. De skulle holde en særskilt Protokol for Bestyrelsen, hvori indföres de Breve, der vedkomme Bestyrelsen, saavel som og et aarligt Regnskab for Fondens Indtægter og Udgifter. Af Regnskabet indsende de aarligen en Extrakt til vedkommende kgl. Collegium. Forövrigt er det dem tilladt, at dele Forretningerne imellem sig, men ere begge in solidum ansvarlige for Bestyrelsen. — 7) Regulativet foranstalte Bestyrerne bekjendtgjort ved Trykken; ligeledes en aarlig Beretning om de uddelte Præmier, og de vigtigste Omstændigheder derved[2], hvis forövrigt, i den sidste 1830. 4. Juni.

[1]) § 5 og 6 ere i omvendt Orden i Cancelliets Forestilling, samt i Collegial-Tidenden og Reskriptsamlingen, mod den oprindelige; ligeledes ere enkelte Udtryk noget forandrede. Her fölges den Text, der er kongelig confirmeret.

[2]) Beretninger om Vester-Amtets oeconomiske Fond ere deels særskilt udgivne, deels indrykkede i Tidsskrifter og Blade. Særskilt findes: 1) Auglýsíng um vesturamtsins opinbera búskapar fjársjóð fyri árin 1827 til 1839, útgefin af stjórnendum ens sama amtmanni B. Thorsteinson R. af D. og sýslumanni S. Schulesen í Snæfellsness sýslu. Viðeyjar kl. 1839. prent. á fjársjóðsins kostnað. 16 S. 8vo. — 2) Auglýsíng um vesturamtsins búnaðar-sjóð fyri árin 1839 og 1840, útgefin af stjórnendum ens sama amtmanni B. Thorsteinson R. af D. og sýslumanni S. Schulesen í Snæfellsness sýslu. Viðeyjar kl. 1841. 16 S. 8vo. — 3) Auglýsíng

1830. 4. Juni. Henseende, Leilighed gives til en slig Bekjendtgjörelse her i Landet. — Islands Vester-Amts Contoir, Stappen, den 15. Novembr. 1828.

[undertegn.] Thorsteinson.

Reglugjörð fyrir einn oeconomiskan fjársjóð fyri Vestur-amtið á Íslandi, samin af amtmanninum samastaðar þann 15. Novbr. 1828, en af konúnglegri Hátign allranáð. staðfest þann 4. Junii 1830.

þareð nokkrir föðurlands-vinir í Vestur-amtinu, meðal hverra sèrílagi kaupmaður Frederik Svendsen á Önundarfirði, hafa komið sèr saman um, með gefnu tillagi, að stipta einn oeconomiskan fjársjóð fyri sama amt, og

---

um vesturamtsins búnaðar-sjóð fyri árin 1841, 1842 og 1843, útgefin af stjórnendum ens sama konferentsráði og amtmanni B. Thorsteinson R. af D. og Dbrm. og sýslumanni A. Thorsteinson í Snæfellsness sýslu. Viðeyjar kl. prentuð á sjóðsins kostnað. 1844. 16 S. 8vo. — 4) Auglýsíng um vesturamtsins búnaðar-sjóð fyrir árin 1844 og 1845, samin af stjórnendum ens sama konferentsráði og amtmanni B. Thorsteinson, R. af D. og Dbrm. og sýslumanni A. Thorsteensen í Snæfellsness sýslu. Reykjavík. prentuð á sjóðsins kostnað 1846. 8 S. 8vo. — 5) Auglýsíng um vesturamtsins búnaðar-sjóð fyrir árin 1846, 1847 og 1848, samin af stjórnendum ens sama, konferentsráði og amtmanni B. Thorsteinson, R. af D. og Dbrm. og settum sýslumanni í Snæfellsness sýslu umboðshaldara þ. Sivertsen. Reykjavík, prentuð á sjóðsins kostnað 1849. 8 S. 8vo. jevnf. Gest. Vestfirðíng. I, 40—41. — I Tidsskrifter og Blade findes: 1) Ágrip af búnaðarsjóðs-reikníngum vesturamtsins um árin 1849 og 1850. Samið af amtmanninum í vesturamtinu og sýslumanninum í Snæfellsness sýslu, indrykket i Ný Tíðindi 2. Juni 1852, Nr. 12—13, S. 46; — 2) Ágrip af búnaðarsjóðs-reikníngum vesturamtsins um árin 1851—52 og 1853—54. samið af amtmanninum í vesturamtinu og sýslumanninum í Snæfellsness sýslu, í þjóðólf. IX. ár, Nr. 11—12, S. 43—44 (7. Febr. 1857). — Den 31. Decembr. 1854 var Fondens Störrelse 3011 Rd. 48 Sk. Capital, Renter 114 Rd. 64 Sk., Gjæld 8 Rd. 52 Sk.

hafa falið mèr á hendur að semja eina þaraðlútandi reglugjörð, svo ákvarðast hèrmeð, í von um konúngl. Hátignar allranáð. staðfestíng, eptirfylgjandi: 1830. 4. Juni.

1) Fjársjóðsins eign, að upphæð til datum 250 (tvö hundruð og fimmtíu) ríkisbánkadalir reiðu silfurs, sem borgaðir eru í Íslands jarðabókarkassa, má ei uppsegja eða til borgunar brúka. Ei heldur þeim gefnu tillögum, er til fjársjóðsins hèreptir innkoma, og í sama kassa innborguð verða. — 2) Renta af fjársjóðsins höfuðstól skal hinsvegar árliga brúkast, sem premía eða verðlaun, til að framkvæma jarðar-rækt, fiskirí, húsligar handiðnir, og yfirhöfuð hvernsemhelzt nytsamligan og almenníngi áríðandi næríngarveg. Ef premía ei er útdeild eitt eða annað ár, á að leggja þá spöruðu rentu til fjársjóðsins höfuðstóls, samkvæmt næst undangenginni grein. — 3) Öllum yfirhöfuð er gefið leyfi að sækja um premíu, en þó sèrílagi fátækum, framkvæmdarsömum og ráðvöndum mönnum í bænda-stètt. Engin premía má vera minni en fimm ríkisbánkadalir reiðu silfurs, en meiri ef fjársjóðsins efni leyfa það, og það að öðru leyti er ályktað, að sá, sem sækir um premíu, hafi forþènað að öðlast stærri verðlaun. — 4) Engin premíu-ósk má til álits koma, sem ei er skrifuð og vitnisfest af geistligum eða verðsligum embættismanni, og þarhjá af einum alkendum góðum manni í bændastandi. Þeir sem vitnisburðinn gefa skulu uppá æru og samvizku vitna, að þeir sjálfir hafi sèð þann hlut, fyrir hvern um premíu er beðið, og að þeir þannig hafi sannfært sig um, að hlutarins ásigkomulag sè samkvæmt því, sem þarum er sagt í bónarbrèfinu. Þeir megu ei vera þeim, sem um verðlaunin biður, svo nær skyldir eða mægðir, sem í síðulínunnar öðrum grað. — 5)[1] Amtmaðurinn í Vesturamtinu, og sá sýslumaður í sama amti, sem býr næst honum, skulu sífeldliga vera fjársjóðsins stjórnarmenn, og megu ei skora sig undan því. Þeir skulu halda bók

[1]) § 5 og 6 ere her i den oprindelige Orden (jevnf. S. 517, Anm. 1).

1830. 4. Juni. útaf fyri sig, yfir sín stjórnarverk, og þarí innfæra öll þau brèf, er viðkoma stjórninni, sem og reikníng árliga yfir fjársjóðsins inntektir og útgiftir. Af reikníngnum senda þeir árliga útdrátt til viðkomandi konúngligs stjórnar-ráðs. Að öðru leyti er þeim leyft að skipta stjórnarverkum milli sín, en báðir sèu jafnansvarligir fyri stjórninni. — 6) Premíu-óskirnar sendast amtmanninum í Vestur-amtinu, sem, ásamt hinum stjórnara fjársjóðsins, eptir beztu vitund og samvizku, yfirvegar og ályktar, hvort nokkuð og hvað víðara sè þarvið að gjöra. Ef stjórnarana ágreinir, gildi meiníng og ályktan amtmannsins. — 7) þessa reglugjörð skulu þeir láta prenta, og opinberliga auglýsa, líka árliga skýrslu um þær veittu premíur, og þær markverðustu þaraðlútandi kríngumstæður, ef að öðru leyti ásigkomulag leyfir að slík síðarnefnd auglýsíng hèr geti haft stað[1].

---

[1]) I Original-Aftrykket (men ikke i Skírnir 1831, skjöndt den har ligelydende Datum og Underskrifter) er fölgende Bemærkning tilföiet: „þess er að geta, að fjársjóðsins eign við þessa árs (ɔ: 1830) útgaungu er 537 Rbd. r. s. — Hèraf eru 500 Rbd. r. s. innborgaðir í hinn konúngliga íslenzka jarðabókarkassa, móti 4 procent rentuberandi obligationum; þeir 37 Rbd. r. s. er af gánga eru ætlaðir fyrst um sinn til smávegis útgipta, er kunna fyrir að falla. Flestir veraldlegir embættismenn og kaupmenn í Vesturamtinu hafa veitt fjársjóðnum stærri eða minni styrk í peníngum, líka fáeinir menn af geistlegri og bænda stètt. En eins og sá framkvæmdarsami föðurlandsvinur, kaupmaður Fred. Svendsen á Önundarfirði, er þessa sjóðs fyrsti stiptari, svo hefir hann og með stórgjöfum aukið hann með hartnær ⅔ pörtum, eða hèrumbil 324 Rbd. r. s. — Honum fyrst og fremst ber þessvegna heiður og þakklæti fyrir þá nytsemi, er þessi sjóður seinna meir mun af sèr leiða. — Íslands Vestur-amts Contóri, Stapa, þann 1. Januar 1831.

Thorsteinson, Amtmaður í Vesturamtinu, Ridder af Dannebr.

C. Magnusen, Sýslum. í Snæfellsness sýslu".

Cancellie-Skrivelse til Amtmanden over Vester-Amtet, ang. **Betaling til en Distriktslæge for Underviisning i Vaccination.** Khavn den 5. Juni 1830. — Canc. 3. Depart. Brevb. 1830, Nr. 1621—1622. 1830. 5. Juni.

Foranlediget af Hr. Amtm.s Skrivelse af 6. Febr. sidstl., angaaende den af Distriktschirurg Hjaltelin indgivne Regning, til Belöb 4 Rbd. Sölv, for Skyds og Diæter ved en Reise for at undervise et habilt Subjekt i Vaccineringen, skulde Cancelliet, efter desangaaende at have brevvexlet med det kgl. Rentekammer, herved tjenstl. tilmelde Dem til behagelig Efterretning, at denne Udgift bliver at udrede overeensstemmende med Reskr. af 24. Marts d. A., § 6. — Det kgl. Danske Cancellie den 5. Juni 1830[1].

Rentekammer-Skrivelse til den constituerede Stiftamtmand over Island, Amtmand Krieger, ang. **midlertidig Ophævelse af Udförsels-Afgift fra Island til Udlandet.** Khavn den 12. Juni 1830. — Rentek. Isl. Copieb. 8, Nr. 153. 12. Juni.

Flere af de islandske Handlende have anholdt om en fornyet Ophævelse af den ved Forordn. 11. Septbr. 1816 § 17 paabudne, men ved allerh. Resolution af 2. April 1825 for de seneste 5 Aar allern. eftergivne Afgift af 5 Rbd. rede Sölv pr. Commercelæst af danske Skibe, som expederes directe fra Island til fremmede Steder.

I Anledning heraf har Kammeret, i Forventning af Hans Majts allerhöieste Approbation, tilladt, at fornævnte Afgift endnu maa, paa Grund af de i saa Henseende erhvervede Oplysninger, være ophævet for indeværende Aar; hvilket vi ikke skulle undlade herved at melde

[1]) s. D. Communication til Rentekammeret om det Amtmanden givne Svar. Canc. 3. Dep. Brevb. sst.

1830. Hr. Amtm. til behagelig Efterretning og videre Bekjendt-
12. Juni. gjörelse for Vedkommende i Sönder-Amtet. — Rentekammeret den 12. Juni 1830[1].

12. Juni. **Directionen** for Universitetet og de lærde Skolers Skrivelse til Stiftsövrigheden over Island, ang. **Dimissi fra Skolen i Island.** Khavn den 12. Juni 1830. — Original i Bispe-Archivet i Island. — Univers. Dir. Copieb. 1830, Nr. 540.

I Anledning af, at den fra Bessestad lærde Skole i forrige Efteraar dimitterede Brynjulf Petersen först saa sildig ankom her til Byen, at han ikke i Oktobr. Maaned kunde stedes til Examen artium, har det philosophiske Fakultets Decanus, Etatsraad Hornemann, gjort Directionen opmærksom paa, at den Bekostning for Universitetet og Tidsspilde for dets Lærere, som foraarsages derved, at Dimissi fra Island först ankomme efter at Examen til den befalede Tid er afholdt, i de fleste Tilfælde vilde kunne forebygges, naar det blev paalagt de Discipler, som paa een Tid dimitteres fra Bessested Skole, ogsaa paa een Tid at reise fra Island.

Da Directionen ikke kan Andet end tiltræde den af Etatsraad Hornemann yttrede Formening, maa man herved tjenstl. have Stiftsövrigheden anmodet om, i Overeensstemmelse hermed behageligen at ville foranledige det Fornödne. — Den kgl. Direction for Universitetet og de lærde Skoler den 12. Juni 1830.

15. Juni. **Cancellie-Skrivelse** til Rentekammeret, ang. **Visitatslön og Betaling for Præste-Indsættelse.** Khavn den 15. Juni 1830. — Canc. 1. Dep. Brevb. 1830, Nr. 1390.

---

[1]) Ligelydende Rentek. Skriv. af s. D. er afgaaet til Amtmændene med den fornödne Forandring. — Rentek. Isl. Copieb. sst. Nr. 154—155.

I behagelig Skrivelse af 29. f. M. har det kongel. Rentekammer forlangt Cancelliets Betænkning i Anledning af den herhos tilbagefölgende Forestilling med 3 Bilag, hvori Provsten i Skagafjords Syssel paa Island, J. Konradsen, i Anledning af den ved Reynestads Klosters Kirke-Regnskaber for Aarene 1824, 1826 og 1827 gjorte Udsættelse, med Hensyn til, at deri er fört til Udgift 1 Species aarlig til Provsten, som Visitatslön for bemeldte Kirke, uagtet denne Lön, efter Anordn. af 17. Juli 1782 § 16 og For. 20. Marts 1815 § 6 maa antages at være 1 Rbd. Sölv, har anholdt om: 1) at Visitationslönnen maatte fastsættes til 20 Alen eller 1 Species for hver Visitation; og — 2) at der for hver Præste-Indsættelse maatte af Kirken erlægges til Provsten 1 Species. 1830. 15. Juni.

I Anledning heraf skulde Cancelliet tjenstl. tilmelde velbemeldte Kammer:

ad 1) at dette Collegium herover nærmere skal meddele sine Tanker, naar de fra samtlige Amtmænd i Island forlangte Betænkninger, over et fra Biskoppen indkommet Forslag til en nærmere Bestemmelse af den Provsterne sammesteds tilkommende Visitatslön, ere indkomne. — *ad* 2) at lang Praxis og N. L. 2—16—10 synes at hjemle denne Indtægt for Provsten. — Det kgl. Danske Cancellie den 15. Juni 1830.

Cancellie-Skrivelse til den const. Stiftamtmand Amtmand Krieger, angaaende **russiske Krigsskibes forventede Ankomst til de islandske Farvande.** Khavn den 15. Juni 1830. — Orig. i Stiftsarchivet i Island. — Canc. 3. Depart. Brevb. 1830, Nr. 1779—1782. 15. Juni.

Cancelliet er ved en Skrivelse fra det kongel. Departement for de udenlandske Sager underrettet om, at tre russiske Krigsskibe, nemlig Fregatterne Anna og Prinds af Oranien, samt Briggen Ajax, under Commando af Capitain Litke, i disse Dage ere afseilede fra Cronstadt for at gjöre et Övelsestog i Farvandene om Island, og

1830. at disse Skibe, der have de russiske Söcadetter ombord, maaskee ville anlöbe Öen selv.

15. Juni. I Anledning heraf maa Collegiet tjenstl. have Hr. Stiftamtm. anmodet om, at drage Omsorg for, at forbemeldte trende Skibe, forsaavidt de anlöbe nogen islandsk Havn i Deres Embeds-Distrikt, möde den störst mulige Velvillie, og al den Assistance, som maatte være fornöden. — Det kgl. Danske Cancellie den 15. Juni 1830[1].

24. Juni. **Admiralitets-** og Commissariats-Collegii Skrivelse til Stiftamtmandskabet over Island, ang. **Forandring i Instruxen for Lodserne i Reykjavík og Hafnarfjord.** Khavn den 24. Juni 1830. — Original i Stiftsarchivet i Island. — Marineministeriets Admiralitets-Contoirs Copieb. 1830, Nr. 272.

Collegiet bifalder herved den Indskrænkning, som efter Stiftamtmandskabets Indberetning af 8. Marts d. A. er gjort i den under 1. Novbr. 1828 for Lodserne ved Reykevigs og Havnefjords Havne udstedte Instrux's 16. §, saaledes, at den deri bestemte Nedsættelse i Lodspenge kuns herefter alene er gjeldende for de i Island hjemmehörende Transport- og Fisker-Fartöier[2]. — Admiralitets- og Commissariats-Collegium den 24. Juni 1830.

26. Juni. **Cancellie - Skrivelse** til Rentekammeret, ang. **Oversættelse af de til Island udgivne Anordninger,** m. v. Khavn den 26. Juni 1830. — Canc. 3. Dep. Brevb. 1830, Nr. 1865.

Det kgl. Rentekammer har med behagelig Skrivelse af 1. f. M. tilstillet Cancelliet til Afgjörelse det hermed

[1]) ligelydende Cancellie-Skrivelse er under s. D. afgaaet til begge Amtmændene i Island, samt Communication til det udenlandske Departement. Canc. 3. Dep. Brevb. sst.

[2]) Den her omtalte Forandring i Lods-Instruxen, § 16, *see* ovenf. S. 347, Anm. 1.

tilbagefölgende Andragende med Bilage, hvori den constituerede Stiftamtmand over Island blandt Andet bar yttret, at den hertil igjennem den kgl. islandske Landsoverret foranstaltede Oversættelse af de for Island gjeldende Anordninger ikke længer synes at svare til Öiemedet, og at det vilde være tilraadeligere at standse med bemeldte Værk, og træffe de fornödne og hensigtsmæssigere Foranstaltninger til de for Island givne Anordningers Oversættelse og Trykning i det islandske Sprog. 1830. 26. Juni.

Cancelliet, der ikke kan Andet end bifalde de Grunde, hvorpaa dette Forslag er stöttet, maa være enigt med den constituerede Stiftamtmand, at den hertil af den islandske Landsoverret besörgede Udgave af Anordninger i det islandske Sprog ikke bör fortsættes. Men Collegiet holder for, at der muligen kunde træffes en hensigtsmæssigere Foranstaltning for Eftertiden, end den af den constituerede Stiftamtmand foreslaaede Fremgangsmaade. Man antager nemlig, at de omhandlede Anordninger, i Stedet for som hidtil at oversættes og trykkes i Island, hellere maatte besörges herfra, muligt ved en islandsk Oversættelse ved Siden af den danske Text, thi foruden at de til Trykningen og Papiret medgaaende Omkostninger ville blive ringere her end i Island, undgik man herved den Ulempe, der maaskee vilde opstaae, naar Medlemmerne af bemeldte Landsoverret vare af forskjellige Meninger om den rette Oversættelse. Det vilde derfor være hensigtsmæssigt, om der, istedetfor at referere sig til de danske Anordninger, blev for Island redigeret særegne Forordninger, hvori det for samme overflödige udelades, og den fornödne Forandring foretages. Foruden at Lovene derved vilde blive mindre vildsomme, sparedes paa denne Maade ogsaa meget Rum, da ofte mere end den halve Deel af en Forordning ikke er gjeldende for Island. — Med Hensyn til Oversættelsens Besörgelse har Collegiet forvisset sig om, at Geheime-Archivarius Finn Magnussen

1830. 26. Juni. vil være villig til at paatage sig dette Arbeide, og Udgifterne derved vil formentlig ikke kunne blive nogen Hindring for den ovenmeldte Foranstaltning, naar denne iövrigt findes at have overveiende Grunde for sig. — Forinden imidlertid nogen nærmere Bestemmelse tages i denne Sag, skulde Cancelliet tjenstl. udbede sig det kgl. Rentekammers gode Tanker behageligen meddelte. Det kgl. Danske Cancellie den 26. Juni 1830.

8. Juli. **Cancellie-Skrivelse** til Biskoppen over Island, ang. **Fordelingen af Grenjadarstad Præstekalds opsparede Indtægter.** Khavn den 3. Juli 1830. — Original i Bispe-Archivet i Island. — Canc. 1. Depart. Brevb. 1830, Nr. 1510.

Deres Höiærv. har i behagelig Skrivelse af 31. Marts sidstl. andraget for Cancelliet, at De, efter at Præsten til Grenjadarstad, Provst H. Scheving, var afgaaet ved Döden den 6. Marts 1826, lod bemeldte Kalds Indtægter sætte under Administration, indtil samme kunde tiltrædes af Eftermanden J. Johnsen, der blev beskikket til fornævnte Kald den 13. Decbr. 1826, og at der paa denne Maade af Kaldets Indtægter ere opsparede 38 Rbd. 37½ Sk. rede Sölv, hvilke De, paa dette Collegii forventende Approbation, har foranstaltet reparterede til 3 af de fattigste Præster i Sysselet, saaledes, at Præsten paa Thaunglabakke har faaet 12 Rbd. 37½ Sk., Præsten paa Helgastad 14 Rbd., og Præsten paa Svalbard 12 Rbd. rede Sölv.

I denne Anledning skulde Cancelliet tjenstl. tilmelde Deres Höiærv. til behagelig Efterretning, at den af Dem trufne Foranstaltning herved bifaldes. — Det kgl. Danske Cancellie den 3. Juli 1830.

8. Juli. **Gavebrev og Fundats** af forhenværende Repstyrer Jón Sigurðsson af Böggvistöðum **paa Jorde-**

gods m. v. til Fattige i Öefjords Syssel. Dateret d. 8. Juli 1830. — *see* kgl. Confirmation 14. Oktbr. 1831. 1830. 8. Juli.

Cancellie-Skrivelse til Biskoppen over Island, ang. **midlertidig Fritagelse for Hitardals Præstekald fra at underholde en Eleemosynarius.** Khavn den 13. Juli 1830. — Original i Bispe-Archivet i Island. — Canc. 1. Depart. Brevb. 1830, Nr. 1600. 13. Juli.

Sognepræsten for Hitardal Menighed paa Island, T. E. Hjalmarsen, har i en hertil indkommen, med D. Höiærv.' Erklæring af 26. April sidstl. forsynet Ansögning anholdt om, at han, ligesom hans Formand i Embedet, maatte fritages for at underholde en Eleemosynarius, eller udbetale af Kaldet de bestemte Eleemosynarii-Penge.

Efter at denne Sag har været Hans Majestæt allerunderd. foredragen, har Allerhöistsamme under 7. d. M. allern. resolveret saaledes:

„Vi ville allern. have Præsten til Hitardal i Island, Thorstein Erlandsen Hjalmarsen, i 3 Aar fra hans Embedstiltrædelse at regne, fritagen for at holde en Eleemosynarius paa Kaldet".

Hvilken allerh. Resolution man herved tjenstligst skulde tilmelde D. Höiærv. til Efterretning og Bekjendtgjörelse for Vedkommende. — Det kgl. Danske Cancellie den 13. Juli 1830.

Cancellie-Skrivelse til Amtmanden over Nord- og Öster-Amtet i Island, ang. **Forslag til et Amts-Physikats Oprettelse i Norder-Amtet.** Khavn den 20. Juli 1830. — Canc. 3. Dep. Brevb. 1830, Nr. 2165. 20. Juli.

Hr. Amtm. har under 4. Febr. d. A. tilstillet Cancelliet en Ansögning, hvori Cand. med. Olafur Thorarensen gjentagende anholder om, at der for Nord-Amtet

1830. i Island maatte oprettes et Amts-Physikat, og dette
20. Juli. allern blive ham anbetroet.

Efter i denne Anledning at have brevvexlet med det kgl. Sundheds-Collegium, skulde Cancelliet tjenstl. tilmelde Dem til behagelig Efterretning og videre Bekjendtgjörelse, at man ikke finder nogen Forandring i Organisationen af Medicinalvæsenet paa Island for Tiden tilraadelig eller udförlig, og at altsaa Supplikantens Ansögning om et saadant Embede maa bortfalde. — Det kgl. Danske Cancellie den 20. Juli 1830[1].

21. Juli. **Kongelig Resolution** ang. **midlertidig Eftergivelse af Udförsels-Afgift af islandske Varer, som gaae directe til Udlandet.** Frederiksberg den 21. Juli 1830. — I Rentekammerets Forestilling 13. Juli bemærkes, at den ved kgl. Resol. 2. April 1825 bestemte Termin for Eftergivelse af Udförsels-Afgiften fra Island til Udlandet var udlöben ved Slutningen af 1829. Amtmændene i Island havde bemærket, at Seiladsen fra Island til Udlandet om Sommeren var tiltagen, hvorfor Hoppe og Johnsson havde indstillet, at denne Afgiftsfrihed maatte vedvare til Opmuntring for den for Island fordeelagtige Trafik med Udlandet, hvorimod Amtmand Thorsteinson ikke ansaae Afgift af 5 Rbd. for Commercelæst som trykkende, og mente derfor, at Tiden for dens Ophævelse ikke behövede at forlænges. — Rentekammeret havde ved Siden deraf under 28. Decbr. f. A. modtaget Andragende fra de islandske Kjöbmænd, hvori de forklarede, at Fisk var det eneste Produkt som kunde sendes directe fra Island til fremmede Steder, men at Afsætningen hvert Aar blev slettere i Spanien og Middelhavet, fordi at Fiskerierne fra Holland, Frankrig, Portugal og Spanien, ved de af vedkommende Regjeringer bevilgede Opmuntringer og Begunstigelser, nu dreves med langt större Kraft end forhen, hvorimod Fremmede der maatte erlægge Told. Som Beviis fremlagde de en

[1]) s. D. Canc. Skriv. til Sundheds-Collegium, med Underretning om det Amtmanden meddelte Svar. Canc. 3. Dep. Brevb. sst. Nr. 2166.

Regning fra et Huus i Barcellona til Kjöbmand Knudtzon over en Ladning af 600 Skpd. islandsk Klipfisk, som var solgt for brutto 10,780 Pjastre, men gav netto kun 3,913 Pjastre. — General-Toldkammer- og Commerce-Collegiet havde indhentet Oplysninger fra den danske Consul i Barcellona, hvoraf fremgik, at Indförsels-Afgift af Fisk til Spanien i danske Skibe omtrent udgjör Halvdelen af den Gjennemsnitspriis, hvortil Fisken udbringes der paa Pladsen; da nu dertil kom Fragt, Assurance, Provision m. m., var det begribeligt, at Nettoprovenüet næppe kunde dække Indkjöbsprisen. Kammeret mente derfor at maatte anbefale, at Udförsels-Afgiften af 5 Rbd. pr. Commercelæst maatte fremdeles være ophævet, indtil maaskee en Handels-Convention med Spanien kunde komme i Stand. — Rentek. Relat. og Resol. Protok. 1830 B, Nr. 187. Fogtm. (Algreen-Ussing) VII. 13, S. 247—248. 1830. 21. Juli.

Vi approbere allernaad., at Vort Rentekammer har tilladt, at den Afgift til Vor Kasse af 5 Rbd. r. S. pr. Commercelæst, som ved For. af 11. Septbr. 1816 § 17 er paabuden af Vore Undersaatters Handelsskibe, der expederes directe fra Island til fremmede Steder, endnu maa være ophævet for indeværende Aar, og tillade vi derhos allern., at bemeldte Afgift ligeledes maa bortfalde for de fire fölgende Aar 1831—1834. — Frederiksberg den 21. Juli 1830.

Cancellie-Skrivelse til Rentekammeret, ang. **Udvidelse til Island af Forordninger m. v. fra 1827.** Khavn den 27. Juli 1830. — Canc. 3. Dep. Brevb. 1830, Nr. 2228b—30 (blank i Brevbogen). 27. Juli.

Som det kongel. Rentekammer bekjendt af dette Collegii Skrivelse af 27. Mai 1828, har Cancelliet indledet en Brevvexling med vedkommende Autoriteter

[1]) Denne Resolution er communiceret Amtmændene i Island ved Rentek. Circulaire 7. August 1830. Rentek. Isl. Copieb. 8, Nr. 212—214.

1830. paa Island og Færöerne, angaaende hvorvidt de i be-
27. Juli. meldte Skrivelse omhandlede, gjennem dette Collegium i 1827 emanerede almindelige Anordninger, enten ganske eller med visse Modificationer, kunde være at gjöre gjeldende der paa Öerne.

Ved at tilstille det kgl. Rentekammer samtlige derefter af Vedkommende afgivne Betænkninger, maa Cancelliet med Hensyn til de enkelte Anordninger bemærke Fölgende:

1) For. 7. Marts 1827, om Salair for Höiesterets-Advokaterne og Landsoverrets-Prokuratorerne i de Justits-Sager, hvilke de udföre som Actorer, maa upaatvivlelig være anvendelig til Bedste for Höiesterets-Advokaterne, hvad enten de Sager, de som Actorer udföre, have deres Oprindelse fra det egentlige Danmark, fra Colonierne eller fra Island og Færöerne, da Rettigheden er dem tilstaaet uden nogen Indskrænkning i saa Henseende. Denne Mening er og antaget i Höiesteret, og de af Amtmand Johnsson i hans vedlagte Erklæring fremsatte Grunde, hvorfor de islandske Sager skulle være undtagne, synes ei heller af megen Betydenhed. Foruden at nemlig en Lov, som angaaer Proceduren i Höiesteret og de Omkostninger, der forefalde i Anledning deraf, eo ipso er gjeldende for Alle, der have Sager i Höiesteret, vilde det derhos være lige mod Forordningens Princip, om Advokaterne ved Höiesteret, der saa godt som aldeles ingen Indtægt have af islandske Sager, i de af disse, som de efter Befaling have at udföre, og som formedelst Procedurens Beskaffenhed ofte medföre særdeles Vanskeligheder, ikke skulde nyde den Godtgjörelse for Arbeide og Bekostninger, som det er fundet billigt at tillægge dem, naar de udföre deslige Sager fra de övrige Provindser, hvorfra Advokaterne have de fordeelagtige Forretninger, hvorpaa deres Subsistents grunder sig. En saadan Undtagelse vilde desuden gjöre det fornödent, at holde en egen Omgang blandt Advokaterne for de faae islandske

Actions-Sager, der forefalde, hvilket fra flere Sider betraglet kunde medföre Uleinpe. Da Cancelliet iövrigt maa ansee det önskeligt, at der med Hensyn til Udbetalingen af bemeldte Salair forholdes paa den Maade, som det kgl. Rentekammer i behagelige Skrivelse af 29. Marts 1828 og 15. Mai sidstl. har yttret sig villig til at foranstalte, maa Cancelliet henstille til velbemeldte Collegium, hvorvidt derom bör fastsættes Noget i det allerh. Reskript, der i sin Tid vil blive at udstede angaaende de Anordninger for 1827, som skulle gjöres gjeldende paa Island. — Det er kun forsaavidt den oftnævnte Forordning angaaer Overretterne, at det af Cancelliet er sat under Spörgsmaal, hvorvidt den skal gjöres gjeldende for Island, hvorfor man ei heller omtalte denne Forordning i den Skrivelse, hvori man udbad sig Betænkning af Amtmanden over Færöerne angaaende dem af de i 1827 udkomne almindelige Anordninger, som maatte være at anvende paa bemeldte Öer, hvilke ingen særlig Overret have. — Af de fra Amtmændene og Landsoverretten paa Island indkomne Erklæringer vil det kgl. Rentekammer iövrigt erfare, at det allerede er Brug at tillægge ei blot de Mænd, der i Justitssager udnævnes som Actorer, men og dem, der beordres som Defensorer, et lidet Salarium. For. 11. Julii 1800 § 22 indeholder vel allerede Hjemmel herfor, men efter samme skulde Salairet udredes af Justitskassen, hvorimod det sees, at det nu udredes af den Skyldige, eller af den Fond, som bærer Sagens övrige Omkostninger. Efter hvad der er forklaret, maa denne Praxis vel og nu ansees som hensigtsmæssigere, og kunde derfor formentlig ved Udvidelsen af den omhandlede Forordning faae fornöden Sanction. Ogsaa synes det, i Særdeleshed efter de af den forhenværende Stiftamtmand forklarede Omstændigheder, önskeligt, at Forordningen, forsaavidt Störrelsen af det Salair angaaer, som tilkjendes Actorerne, gjöres gjeldende, thi bemeldte Embedsmands Erklæring viser, at der oftest tillægges dem

1830.
27. Juli.

1830. ringere Salair, og at dette efter Forholdene sammesteds
27. Juli. er ubilligt og til Skade; men uden Grændse saavel af Maximum som Minimum at overlade det til Domstolene at bestemme dets Störrelse, turde, in specie paa Island, være betænkeligt, hvorimod det udentvivl, naar det i de vidtlöftigere Sager kunde stige indtil 15 Rbd., vel, efter Omstændighederne sammesteds, tör antages, at Actorerne faae nogenlunde Godtgjörelse. Derimod bör Forordningen ved sin Udvidelse til Island formentlig forandres saaledes, at ogsaa Defensorer nyde Salair, da de ikke, som Prokuratorerne i Riget, i de Sager, for hvilke de nyde Betaling, kunne antages at have Godtgjörelse for den Byrde, at udföre Defensions-Sager uden specielt Vederlag. Dette Salair kunde maaskee bestemmes ligesom for Actorerne, nemlig fra 5 Rbd. til 15 Rbd. Sölv, thi har en Actor ordentligviis noget mere Arbeide end en Defensor, kan dog Sagens Beskaffenhed stundom före til et modsat Forhold, og det kunde maaskee være stödende, om Defensorernes Arbeide blev anseet ringere end Actorernes. Da desuden vel i Reglen de samme Mænd bruges snart som Actorer, snart som Defensorer, vilde det ei heller være af nogen synderlig Betydenhed, om de stundom erholde lidet rigeligere Betaling end i andre Tilfælde. Forskjellen vilde og ved sin Ubetydelighed faae et altfor minutiöst Udseende. — Endnu maa Cancelliet bemærke, at dette Collegium ikke tilfulde er underrettet om, hvorvidt den Forskjel, som i Danmark gjöres paa de Delinquentsager, der forfölges paa Repartitionsfondets Bekostning, og dem, som ikke saaledes udredes, paa lige Maade finder Anvendelse i Island, og om Justitskassen der ubetinget træder i Sigt- og Sagefaldskassens Sted; i ethvert Tilfælde kan dog den i For. 7. Marts 1827 § 3 opstillede Regel uden Forandring anvendes, og i Henseende til Fuldbyrdelsen kunde der forholdes paa den i velbemeldte Rentekammers ovennævnte Skrivelse af 15. Maji sidstl. omhandlede Maade. — 2) Af For. af 23. Marts

1827, hvorved Overövrighederne bemyndiges til at afgjöre visse Sager, kunne §§ 1—6 gjöres gjeldende saavel paa Island som paa Færöerne, med den Forandring, som flyder af, at det paa Island er For. 20. Januar 1797 § 38 som træder i Stedet for For. 10. Julii 1795 § 53, samt af, at der i bemeldte Provindser ei bruges stemplet Papir, eller findes ordentlig beskikkede Prokuratorer; hvorimod Amtmanden, naar en fattig Mand maatte trænge til en kyndigere Mands Hjælp ved sin Sags Udförelse, kan beskikke ham en saadan til Forsvar, hvis han forövrigt er qvalificeret til at erholde fri Proces, dog at saadan fri Sagförer kun beskikkes i særdeles Tilfælde, da ordentligviis den Veiledning, Dommeren er pligtig at give den mindre Kyndige, naar denne selv taler sin Sag, maa være tilstrækkelig. Den saaledes beskikkede Sagförer skal da tilkjendes et billigt Salair af Modparten, naar denne findes pligtig at udrede Proces-Omkostningerne, men forsaavidt han ei saaledes kan dömmes, eller i al Fald maatte findes uformuende til at udrede det idömte Salair, bör det, efter Cancelliets Skrivelse til Amtmændene paa Island af 2. Marts d. A., og hvorom der under s. D. er meddeelt det kongl. Rentekammer Notits, udredes af Justitskassen; herved kunde det vel, af de Grunde, som Cancelliet under 2. Januar næstafvigte har tilladt sig at fremsætte for det kgl. Rentekammer, indtil videre have sit Forblivende. Iövrigt vil det blive vedkommende Amtmand tilkjendegivet, at ingen anden Expedition behöves i beneficerede Sager, end en Skrivelse til den Paagjeldende, hvori det meddeles ham, at der er tilstaaet ham fri Proces i den navngivne Sag for förste Instants, samt Ordre til en Sagförer, hvor en saadan skal udnævnes, hvorom da den beneficerede Part erholder Underretning. — Paragrapherne 7—17 bör formentlig aldeles bortfalde. Vel har den forrige Stiftamtmand paa Island formeent, at § 15 der kunde anvendes, men hvis en Fremmed af den mosaiske Troesbekjendelse skulde faae Lyst til at besöge Island,

1830. 27. Juli.

1830. kunde han vel först söge den fornödne Tilladelse her.
27. Juli. — § 18 kan ikke finde anden Anvendelse der, end paa Meddelelsen af Beneficier. — Derimod bör § 19 formentlig gjöres gjeldende, og derunder for Island fastsættes, hvad tildeels allerede er Praxis, og hvad Amtmændene oftere have andraget paa, at Reglerne for Myndigheds og Fuldmyndigheds Erhvervelse skulde være de samme, som Christian V.' Danske og Norske Lov foreskriver. De under Litr. g nævnte Bevillinger blive paa Island naturligviis at udstede af Stiftamtmanden sammesteds. — Paragrapherne 20 og 21 blive formentlig ogsaa anvendelige, dog den förstnævnte med den Modification, som flyder af, at Island og Færöerne ere frie for Brugen af stemplet Papir. — Hvad §§ 22 og 23 angaaer, da kunne disse naturligviis ei finde Anvendelse paa bemeldte Öer. — Ogsaa Forordn. af 23. Marts s. A., hvorved Biskopperne bemyndiges til at bevilge nogle Undtagelser fra Confirmations-Anordningerne, troer Cancelliet at kunne gjöres gjeldende paa Island med den Modification, at den Kundskabsgrad, som Biskoppen har at fordre, for at give et Barn Dispensation fra den sædvanlige Confirmations - Alder, sammesteds bliver at bedömme efter hvad der angaaende Ungdommens Underviisning paa Island er forordnet. — 3) For. 30. Marts 1827, om Landsforviisningsstraffens Ophævelse, formener man ligeledes at burde gjöres gjeldende, dog, forsaavidt Island angaaer, med den Undtagelse, som flyder af, at nogle af de i samme nævnte Artikler af Danske Lov, eller de til samme svarende Artikler i Norske Lov, ikke ere anvendelige paa bemeldte Land, samt med de Modificationer, der ere en Fölge af Reskr. 3. Maji 1816, og med det fornödne Tillæg, efter hvad Amtmand Johnsen i sin vedlagte Erklæring har yttret med Hensyn til Landets egne Love. — 4) Af Plak. 6. April 1827, angaaende en nærmere Bestemmelse i den ved For. 10. Julii 1795 § 55 foreskrevne Betaling til For-

ligelses-Commissionerne m. v., kunne ligeledes §§ 1 og 2 gjöres gjeldende, dog med Henhold til For. 20. Januar 1797 § 40, istedetfor For. 10. Julii 1795 § 55, hvorimod § 3 maatte bortfalde. — 5) Plak. 24. April s. A., ang. Afsoningen af Böder under 1 Rbd. Sölv, kunde formentlig udvides til Færöerne, men ei til Island, hvorimod Cancelliet formener, at — 6) For. 23. Maji s. A., angaaende nærmere Bestemmelser med Hensyn til Ægteskaber, som indgaaes efter erhvervet Skilsmissedom, kunde gjöres gjeldende paa begge Steder. — 7) For. 7. Junii 1827, angaaende adskillige Forholdsregler til Betryggelse for Umyndiges og andre under offentlig Bestyrelse eller offentligt Tilsyn staaende Midler, finder Cancelliet ikke egner sig til Anvendelse paa noget af Stederne, hvorimod der dog for Færöerne kunde udvirkes en Bestemmelse i denne Henseende, efter hvad Amtmanden i hans vedlagte Erklæring angaaende denne Forordning har indstillet. — 8) Plak. 12. Junii 1827, angaaende en nærmere Bestemmelse og Forandring ved Lovens 6—13—3, kunde formentlig gjöres gjeldende, dog paa Island med den Modification, at den i Resol. 3. Juni [*r.* Mai] 1816 foreskrevne Straffemaade anvendes der, i Stedet saavel for Fængsel paa Vand og Bröd som for Arbeide i Forbedringshuset. — 9) Med Hensyn til For. 7. Novbr. 1827, angaaende Betaling for de Attester, som udfærdiges af Præsterne, formener Cancelliet, at denne vel kunde gjöres anvendelig paa Færöerne; hvad derimod deres Anvendelse paa Island angaaer, har Cancelliet fundet det fornödent desangaaende nærmere at brevvexle med vedkommende Autoriteter, og vil Cancelliet ikke undlade i sin Tid, forinden nogen Bestemmelse derom tages, at udbede sig det kgl. Rentekammers Tanker behageligen meddelte. — 10) Plak. 21. Decbr. 1827, angaaende Omkostningerne paa criminelle Arrestanters Vadsk, kan vel udvides til at gjelde for Færöerne, men ei for Island.

1830. 27. Juli.

1830. 27. Juli. Med disse Bemærkninger skulde Cancelliet herved tjenstl. udbede sig det kgl. Rentekammers Betænkning i denne Sag behageligen meddeelt ved Bilagenes Tilbagesendelse. — Det kongelige Danske Cancellie den 27. Julii 1830.

27. Juli. **Cancellie-Skrivelse** til Amtmanden over Vester-Amtet, ang. **Udvidelse af nogle Anordninger til Island.** Khavn den 27. Juli 1830. — Canc. 3. Dep. Brevb. 1830, Nr. 2228b–30 (blank i Brevbogen).

Ved under 15. Novbr. 1828 at meddele Cancelliet Deres Betænkning om, hvorvidt de her igjennem i Aaret 1827 udkomne almindelige Anordninger kunne være at gjöre gjeldende paa Island, har Hr. Amtm. blandt Andet bemærket, at For. 7. Novbr. 1827, angaaende Betaling for de Attester, der udfærdiges af Præster, [ikke], ligesaa lidet som Plak. 23. Novbr. s. A., om Midler til at fremme collegiale Expeditioners Lösning, nogensinde er Dem tilhændekommet.

Idet Cancelliet derfor tjenstligst fremsender medfölgende 20 Exemplarer af sidstnævnte Plakat, for i Overeensstemmelse med dette Collegii Skrivelse af 27. Mai 1828 behageligen at foranstaltes publiceret som gjeldende paa Island, skulde man derhos, forinden nogen nærmere Bestemmelse tages om, hvorvidt Forordn. 7. Novbr. 1827, hvoraf indsluttet medfölger et Exemplar, kunde være at anvende der paa Öen, tjenstl. udbede sig Deres Betænkning behageligen meddeelt. — Det kgl. Danske Cancellie den 27. Julii 1830[1].

10. August. **Kongelig Resolution** ang. **Beretning om Vulkan-Udbrud udenfor Reykjanes.** Frederiksberg

[1]) s. D. Canc. Skriv. til Biskoppen over Island, hvorved önskes Betænkning om For. 7. Novbr. 1827 ang. Præsters Attester. Canc. 3. Dep. Brevb. sst..

den 10. August 1830. — I Rentekammerets Forestilling 3. August berettes, at omtrent i Midten af Marts Maaned blev en stærk Rög bemærket at opstaae fra Havet, sydvest for Forbjerget Reykjanæs i Guldbringe Syssel. Denne Rög saaes næsten daglig i 2 Maaneder, og saaes i stille og klart Veir til en betydelig Höide, men i mörkt Veir som en sort Sky. Tillige fandtes en stor Mængde gjennembrændte Steen, Pimpsteen i större og mindre Stykker, tildeels som Aske, deels flydende paa Söen og deels ved Strömmen opkastet paa Land, ligesom ogsaa den i samme Tid ved Kysten fangne Fisk, der var usædvanlig mager, bemærkedes at have slugt en stor Deel saadanne Steen. Efter Stiftamtmandens Anmodning begav Adjunkt Björn Gunnlaugsson sig til den sydlige Deel af Guldbringe Syssel, for at bestemme geographisk Beliggenheden af det Punkt, hvor Phænomenet viste sig. Han saae imidlertid ikke Rögen i de 13 Dage han opholdt sig der paa Kysten, men ved at samle flere Beretninger, og sammenholde disse med de af ham paa Sviðholt anstillede Beregninger, er han kommen til det nogenlunde bestemte Resultat, at Rögen hidrörer fra en Vulkan, som er udbrudt under 63° 29′ 54″ nordlig Brede og 25° 57′ 16″ Længde vestlig for Paris, i Nærheden af det saakaldte Blinde-Fugleskjær, omtrent 10 Mile fra Land og muligen paa samme Sted, hvor i Aaret 1783 en Öe, den saakaldte Nyöe, opdagedes, der Aaret efter forsvandt. Skjöndt Vulkanen, efter at have brændt i 2 Maaneder, maa antages at være ophört, har Amtmanden dog anseet det af Vigtighed for de Söfarende at kjende Punktet, hvor den fandtes, da det ikke er usandsynligt, at den har efterladt sig blinde Skjær, og da Gunnlaugssons Beregninger muligen kunde være brugbare ved Udgivelsen af Sökortene, har han, tillige efter Sidstnævntes Önske, andraget om, at hine maatte blive Directeurerne for Sökort-Archivet tilstillede. — Efter Amtmandens Beretninger vare Rygter i Omlöb om Udbrud af de östlige Jökler, men af Reisende modtog man kun beroligende Efterretninger i denne Henseende. — Rentek. Relat. og Resol. Prot. 1830 B, Nr. 212. 1830. 10. August.

Har været Os allerund. forelagt, og finder det Vort allerhöieste Bifald, at indbemeldte Beregninger tilstilles Vort Sökort-Archiv til eventuel Afbenyttelse. — Frederiksberg den 10. August 1830.

1830.
10. August.

Cancellie-Plakat for Danmark, ang. **Afdragsrets Ophævelse mellem Danmark og de österrigske Stater.** Khavn den 10. August 1830[1]. — Publiceret ved Landsoverretten i Island den 6. Decembr. 1830 og i Synodalforsamlingen i Reykjavík i Juli 1831. — Canc. 2 Depart. Registr. XXXI, 203—204 (1830, Nr. 544). Original-Aftryk hos Schultz. Coll. Tid. for 1830, S. 649-652. Qvart-Forr. for 1830, S. 100—102; Schou XX, 162—164.

Plakat for Danmark, angaaende Afdragsrettens Ophævelse imellem de kgl. Danske og de keiserlig-kongl. Österrigske Stater.

Ligesom Afdragsretten ved den tydske Forbundsact af 8. Junii 1815 Art. 18, og den tydske Forbundsforsamlings Beslutning af 23. Junii 1817, allerede er ophævet mellem Hertugdommene Holsten og Lauenborg og de keiserlig-Österrigske til det tydske Forbund hörende Lande, saaledes er der og nu afsluttet Convention betræffende en yderligere gjensidig Ophævelse af Afdragsretten imellem de kongelige Danske og de keiserlig-kongel. Österrigske Stater. De Bestemmelser, som indeholdes i denne Convention, blive herved bekjendtgjorte til Efterretning og til behörig Iagttagelse af Vedkommende i Kongeriget Danmark.

1) Ved ingensomhelst Formues Udförsel fra Kongeriget Danmark og Hertugdommet Slesvig til de samtlige keiserlig-kongelige Österrigske Stater i Almindelighed, eller fra Hertugdommene Holsten og Lauenborg til de ikke til det tydske Forbund hörende keiserlig-kongelige Österrigske Lande, og ligesaalidet ved nogensomhelst Formues Udförsel fra de samtlige keiserlig-kongelige Österrigske Stater i Almindelighed til Kongeriget Danmark og Hertugdommet Slesvig, eller fra de ikke til det tydske Forbund hörende keiserlig-kongelige Österrigske Lande til Hertugdommene Holsten og Lauenborg, skal

[1]) jevnf. Reskr. 27. Marts 1835.

der, hvad enten saadan Udförsel skeer formedelst Udvandring, eller Arv, eller Legat, eller Medgift, eller Gave, eller paa anden Maade, erlægges nogetsomhelst Afdrag (gabella hereditaria) eller Udvandringsafgift (census emigrationis), med Undtagelse af de almindelige Afgifter, som ere forbundne med en falden Arv, et Legat, et Salg o. s. v., og som, uden Hensyn til, om Formuen bliver i Landet eller drages ud af samme, om den nye Besidder er en Indlænding eller en Fremmed, maatte være at udrede i de kgl. Danske og de keiserlig-kongl. Österrigske Stater, saasom Arveafgifter, Stempelafgifter, Toldafgifter og deslige. — 2) Den foran bestemte Frihed skal dog, men under Forbeholdenhed af hvad derom ved Forbundsacten og Forbundsbeslutningerne er fastsat i Henseende til de til det tydske Forbund hörende Provindser i begge Stater, kun strække sig til det Afdrag og de Udvandringsafgifter, som tilflyde de landsherlige Kasser, og bliver saaledes Individer, Communer og offentlige Stiftelser forbeholdt den dem tilkommende Afdragsret. — 3) Bestemmelserne i den ovenstaaende förste og anden Artikel skulle træde i Kraft fra den Dag, da den fra den danske Regjering udstedte Erklæring om denne Gjenstand er bleven udvexlet imod en tilsvarende Erklæring fra det keiserlig-kongel. Österrigske Hof[1], og finde Anvendelse i alle Formue-Udförselstilfælde, hvor Afdrag i Formuen ellers endnu skulde skee. — 4) Den Frihed, som er bestemt i den foregaaende förste, anden og tredie Artikel, skal kun strække sig til Formuen. Som en Fölge heraf blive, uagtet denne Overeenskomst, de kgl. Danske og keiserlig-kongel. Österrigske Lovbud i deres Kraft, og skulle de lovbestemte Gebyrer udredes, som angaae den Udvandrendes Person, hans personlige Pligter og hans Forpligtelse til Krigstjeneste. — Heller ikke bliver for Fremtiden nogen af begge Regjeringer indskrænket i Lovgivningen for deres re-

1830.
10. August.

[1]) Denne Udvexling har fundet Sted den 3. Juni 1830.

1830. spective Stater, med Hensyn paa Forpligtelsen til Krigs-
10. August. tjeneste og den Udvandrendes personlige Pligter. — Det kgl. Danske Cancellie den 10. August 1830.

14. August. **Cancellie-Skrivelse** til Rentekammeret, ang. **visse islandske Embedsmænds Forpligtelse til at erlægge en Kjendelse til Justitskassen.** Khavn den 14. August 1830[1]. — Canc. 3. Depart. Brevbog 1830, Nr. 2423. Fogtm. (Algreen-Ussing) VII. 13, S. 266-267.

Det kgl. Rentekammer har under 3. f. M. forlangt Cancelliets Betænkning i Anledning af den hermed tilbagefölgende Skrivelse med Bilage fra den constituerede Stiftamtmand over Island, om ikke den Kjendelse, Sysselmændene i Island, ifölge Reskr.[2] 16. Novembr. 1764 § 10, have ved deres Ansættelse at erlægge til den islandske Justitskasse, ogsaa bör tilfalde denne, naar en Sysselmand forflyttes til et andet Syssel, samt om der ikke kunde være Anledning til at paalægge andre, i ovenommeldte Reskript ei nævnte Embedsmænd, samt Administratorerne for de kgl. Jordegodser sammesteds, at udrede en lignende Kjendelse ved deres Ansættelse.

I Gjensvar herpaa skulde Cancelliet tjenstl. yttre, at da det hidtil ikke har været Praxis at fordre den i bemeldte Reskr. § 10 foreskrevne Udgift ved en Embedsmands Befordring fra et Embede til et andet lignende, formener Cancelliet, at der nu saa meget mindre er Anledning til at gjöre nogen Forandring deri, som den Afgift til Justitskassen, som efter For. 23. Decbr. 1735 § 12 skal gives, naar Nogen benaades med Bestalling paa en Justitien vedkommende Titel, ikke nu længer udredes, naar Nogen forflyttes fra et Byfoged-, Herredsfoged-Embede o. s. v. til et andet, uden Be-

[1] Rentek. Skriv. 18. Septbr. 1830.

[2] d. e. Anordning 16. Novbr. 1764 om Justitskassens Oprettelse.

stallingsgebyr, hvortil hiin Udgift slutter sig, da ifölge allerh. Reskr. af 30. Juni 1821 bortfalder. — Da Afgiften til den almindelige Justitskasse kun gives ved de Embeds-Ansættelser, som vedkomme Justitien, altsaa ikke af Læger eller Adjunkter ved de lærde Skoler m. v., synes det ikke at være nogen særdeles Anledning til, at der, udenfor Reskriptets Indhold, skulde erlægges en saadan Afgift af de islandske Embedsmænd i lignende Fag. At det ei har været Reskriptets Hensigt at lægge denne Afgift paa alle Befordringer i Island, sees deraf, at Biskoppen, Præsterne og Lærerne ved den lærde Skole der paa Landet ere forbigaaede. Afgiften bör derfor formentlig kun fordres af de udtrykkelig nævnte Embedsmænd og dem, der under andre Embedsnavne udöve de Forretninger, som forhen tilkom enkelte af disse, f. Ex. Landsoverrettens Medlemmer, der maae betale hvad efter Reskriptet Laugmanden skulde erlægge (skjöndt der kunde være Grund til, at Justitiarius skulde betale som Amtmand) og Sekretairen ved bemeldte Ret, der maa erlægge hvad Reskriptet foreskriver for Landsthingsskriveren. — Det kgl. Danske Cancellie den 14. August 1830. 1830. 14. August.

Cancellie-Skrivelse til Rentekammeret, ang. **Spörgsmaalet om Udvidelse til Island af almindelige Anordninger fra Aarene 1815 til 1819.** Khavn den 28. August 1830. — Canc. 3. Departem. Brevb. 1830, Nr. 2651. 28. August.

Af dette Collegii Skrivelse af 10. Januar f. A. vil det være i det kgl. Rentekammers behagelige Erindring, at Cancelliet har staaet i Correspondence med vedkommende Overövrigheder paa Island, angaaende hvilke af de i Tidslöbet fra 1815 til 1819 inclus. herigjennem emanerede almindelige Anordninger, der, skjöndt endnu ikke satte i Kraft i deres respective Embeds-Distrikter, kunde qvalificere sig til at udvides til bemeldte Land.

1830. De fra Amtmændene modtagne Erklæringer tilstilles her-
28. August. ved tjenstl. det kgl. Rentekammer, hvorhos Cancelliet lige tjenstl. meddeler efterfölgende Bemærkninger angaaende de Anordninger, om hvis Udvidelse til Island der efter Cancelliets Formening kunde blive Spörgsmaal.

Af Anordningerne for 1815 vil formentlig ingen egne sig til at udvides til Island; hvilket og er overeensstemmende med de af Overövrighederne afgivne Erklæringer, thi hvad den i Stiftamtmand Hoppes Erklæring ommeldte Plakat af 21. Juli 1815, angaaende Pasgebyrer, betræffer, da vil denne ved det nye Sportelreglement, der om föie Tid kan ventes at udkomme for Island, blive overflödig.

Iblandt Anordningerne for 1816 ville fölgende formentlig uden nogen Modification kunne publiceres som gjeldende:

Plakat af 25. Januar 1816, ang. at de Bestemmelser, som Loven og Anordningerne indeholde om fatalia appellationis, for Fremtiden skulle være uanvendelige i Justits-Sager. — Plak. af 28. Febr. s A., hvorved Banktegn paa 2 Rigsbankskilling autoriseres til at gaae og gjelde i Landet, — samt For. 28. August s. A., om en nærmere Bestemmelse angaaende Samfrændeskifter; — hvorimod de övrige i bemeldte Aar udkomne Anordninger, forsaavidt de ikke allerede ere publicerede til Efterlevelse, formentlig bör forblive ugjeldende.

Af Anordningerne for 1817 maa Cancelliet for det förste i Henseende til For. 15. Januar 1817, angaaende fatalia appellationis i Politie- og andre Extrarets-Sager, hvilken man tildeels har fundet anvendelig med visse Modificationer, bemærke, at det, efter hvad Amtmændene have oplyst, i al Fald vilde blive nödvendigt næsten ganske at omarbeide denne Anordnings Bestemmelser, forinden samme kunde blive anvendelig paa Island, og saavel med Hensyn hertil, som fordi Forordningen dog ikkun vilde være til saare liden Nytte for Landet, turde det være hensigtsmæssigst, at den ikke sammesteds

bliver paabuden som gjeldende. — Angaaende den i 1830.
Amtmand Thorsteinsons Betænkning af 14. Decbr. 1826 28. August.
ommeldte Plak. af 11. April 1817, om dövstumme Börns Indbringelse til Dövstumme-Institutet i Kjöbenhavn, fandt Cancelliet sig foranlediget til at indhente de övrige Amtmænds nærmere Yttringer, og efter Indholdet af disse vil Spörgsmaalet om Plakatens Udvidelse til Island formentlig alene beroe paa Tilveiebringelsen af Midlerne til dövstumme Islænderes Forsendelse til bemeldte Anstalt. Idet Cancelliet nu herover imödeseer det kongl. Rentekammers behagelige Yttringer, kan Collegiet ikke tilbageholde den Bemærkning, at det vilde være stödende, om der, for de dermed forbundne Udgifters Skyld, ikke skulde vises samme Omsorg for de dövstumme Individer paa Island, som andetsteds i Hans Majts Lande; ligesom det heller ikke skjönnes, at den af den constituerede Stiftamtmand derimod fremsatte Indvending, hentet fra Mangel af Underviisnings-Anstalter paa Island for de med de sædvanlige Evner forsynede Börn, er af stor Betydenhed, thi disse finde dog, Mangelen af et organiseret Skolevæsen uagtet, deels ved deres Forældres, deels ved Præstens Hjælp, Leilighed til at erholde de höist fornödne Kundskaber om Menneskets Bestemmelse, om Gud og hans Foranstaltninger til Menneskenes Frelse, og om et evigt Liv, hvorimod de Dövstumme ikke ved Hjælp af de Midler, som findes i bemeldte Land, kunne bringes til Bevidsthed om deres moralske Natur, om deres Bestemmelse her i Livet og deres Forhaabninger paa hiin Side Graven. Det vilde derfor være önskeligt, om der, i Lighed med hvad i tidligere specielle Tilfælde ved Hans Majts allerhöieste Resolutioner har vundet Bifald, nu kunde erhverves en almindelig Regel for, at Understöttelse af Jordebogskassen kunde tilstaaes til Bedste for dövstumme Börn paa Island, saaledes, at Byrden blev, om ikke ganske borttaget fra Communen, dog lettet for samme, og at denne Regel blev gjeldende saavel i de Tilfælde,

1830. 28. August. hvor Plak. 11. April 1817 skulde anvendes, som og naar vedkommende Forældre selv maatte önske deres dövstumme Barns Anbringelse i Institutet. Skulle de omhandlede Udgifter iövrigt falde Communerne til Last, ville samme nok rettest blive at udrede af Amtsrepartitionsfondene, thi hvad de af Amtmand Johnsen omtalte Amtsfattigkasser angaaer, da ville, om de iövrigt lade sig organisere paa Island, dog disses Indtægter sikkert blive for ubetydelige til, at man kan stole paa deres Evne til at udrede Underholdningspenge for to eller endog flere Dövstumme, som et Amt kunde nödes til samtidig at holde ved Institutet. — De övrige i Aaret 1817 emanerede Anordninger ville, forsaavidt de ikke allerede ere kundgjorte som gjeldende paa Island, formentlig ei kunne bringes til Anvendelse, fordi de enten ifölge de locale Forhold eller af andre overveiende Grunde maae ansees uanvendelige sammesteds.

Af Anordningerne for 1818 formener Cancelliet, at Plak. 10. Febr. s. A., angaaende Indkaldelser til Möde for Overövrigheden og Mulkters Paalæg i Udeblivelses-Tilfælde, kunde udvides til Island med den i de indkomne Erklæringer bemærkede nærmere Bestemmelse, at bemeldte Mulkter blive at tillægge vedkommende Distrikts Fattigkasse.

Ligeledes formener Cancelliet, at der efter Omstændighederne Intet kunde være til Hinder for, uden nogen Modification at lade kundgjöre til Efterlevelse paa bemeldte Land efternævnte Anordninger, nemlig:

Plak. af 3. Juni 1818, hvorved fastsættes adskillige Forholdsregler, der skulle iagttages ved Auctioner i Sterv- og Concurs-Boer. — Plakat af 10. s. M., indeholdende nærmere Bestemmelse af de i For. 27. Septbr. 1799 foreskrevne Regler med Hensyn til Skrifter, der ere fornærmelige for fremmede Staters Regenter. — For. af 31. Juli s. A., ang. de saavel ældre som nyere Myntsorter, der skulle bruges i alle rede Sölvbetalinger, samt — Plak. af 31. Decembr. s. A., ang. Maximum af

den Pension, som nogen Interessent i den almindelige Enkekasse kan forsikkre sin eventuelle Enke. — Endnu ere der enkelte andre af de i det omhandlede Aar udkomne almindelige Anordninger, med Hensyn til hvilke nogle af Overövrighederne have henstillet, om deres Udvidelse til Island ikke maatte ansees hensigtsmæssig [1]; men Cancelliet finder, med Amtmand Thorsteinson, at disse Anordninger ere overflödige for bemeldte Land.

1830. 28. August.

Blandt Anordningerne for 1819 finder Cancelliet, at Plak. af 19. Marts s. A., om Forbud imod, at Auctionsforvaltere lade sig Noget tilslaae ved Auctioner, som de selv eller ved Andre lade afholde, uden Forandring kunde udvides til Island. — Med Hensyn til Plak. af 2. Junii 1819, ang. Udvidelse af Plak. 26. August 1785, dens 1. og 2. §, til og at gjelde udenfor Kjöbenhavn, fandt Cancelliet det nödvendigt, specielt at affordre Overövrighederne paa Island deres nærmere Yttringer om, hvilke Modificationer der maatte ansees nödvendige i Plakatens § 2, forinden der kunde blive Spörgsmaal om dens Udvidelse til bemeldte Land. Da det nu af de derefter indkomne Erklæringer erfares, at bemeldte Anordning, saaledes som samme nu er, aldeles ikke

[1]) disse ere: 1) Canc. Plak. 10. Febr. 1818, ang. Forandring i For. 26. Septbr. 1811. — 2) Instruxer 4. Marts 1818 for Stiftsphysici og Chirurger. — 3) Canc. Plak. 10. Marts 1818, om Betaling for Lægers legale Forretninger. — 4) Plak. 11. Marts 1818, om Skibsfolks Ilandsættelse paa fremmede Steder. — 5) Aab. Brev 6. April 1818, om Rigsbanken og Pengevæsenet. — 6) Canc. Plak. 20. Juni 1818, om Indlaan i Banken. — 7) Octroy 4. Juli 1818 for Nationalbanken. — 8) Reglement 27. Juli 1818 for samme. — 9) Canc. Plak. 28. Juli 1818 om samme. — 10) Bekjendtgjörelse 30. Juli 1818, om Regler for Qvartals-Coursen. — 11) Canc. Plak. 30. Oktobr. 1818, om Logböger og Skibs-Journaler. — 12) Canc. Plak. 17 Decbr. 1818, om Panteforskrivninger.

1830. 28. August. passer for Island, og da det overhovedet ere ganske nye og fra de i Plakaten givne Forskrifter aldeles afvigende Bestemmelser for det islandske Skiftevæsen, som nogle af Overövrighederne have foreslaaet at skulle sættes i sammes Sted, saa kan Cancelliet ikke Andet, end med Amtmand Thorsteinson finde det rigtigst, at den omhandlede Plakat ikke gjöres gjeldende for Island, og det saa meget mere, som Plak. af 5. Juli 1822, angaaende de offentlige Indkaldelser, der i visse Tilfælde skulle udstedes til Arvinger, ikke i sin Tid dertil blev udvidet. — Den under samme Dato udkomne Plakat, om de Sager, der ere anticiperede til at foretages i Höiesteret, behöver ei heller, hvad dens 1. § angaaer, nogen Udvidelse til Island, da de for Proceduren ved Höiesteret foreskrevne Regler uden videre maae være anvendelige ogsaa paa de islandske Sager, som indstævnes til bemeldte höieste Domstol; og hvad dens § 2 angaaer, da kunde dens Anvendelse paa de til den islandske Landsoverret indstævnte Sager formedelst de locale Forhold stundom blive umulig eller meget vanskelig. — For. 9. Juni 1819, om Straf for Hverving til fremmed Tjeneste, synes overflödig for Island, hvor saadan Hverving ikke let lader sig tænke. Iövrigt er det under Omhandling, i Almindelighed at udvide den her i Riget gjeldende Straffelov til Island, i hvilket Tilfælde ovennævnte Forordning saa meget mindre behövede specielt at indföres sammesteds.

Derimod antager Cancelliet fremdeles, at fölgende Anordninger for 1819 kunde publiceres som gjeldende paa Island, nemlig:

Plak. af 25. Juni s. A., angaaende Inddrivelse af resterende Bidrag til Fattigvæsenet m. v., forsaavidt denne Anordning der paa Landet kan finde Anvendelse. — Plak. af 23. Juli s. A., ang. at de saakaldte privilegerede Fordringer i Concurs-Boer skulle nyde Fortrin for Underpant i rörligt Gods. — For. af 4. August s. A., om Forpligtelse til at sörge for at frelse Skindöde og Andre,

som ere i Livsfare; i al Fald med den i Amtmand 1830.
Johnsens Erklæring foreslaaede Modification, nemlig at 28. August.
Forpligtelsen til at kalde en Læge til Hjælp eller anmelde Tilfældet for Politiemesteren, i Island kun skal paaligge Vedkommende, naar disse Embedsmænds Bopæl ikke er over 2 Miil fra det Sted, hvor Tilfældet er indtruffet, samt at den i 4. § fastsatte Straf af Fængsel paa Vand og Bröd forandres til den paa Island gjeldende corporlige Straf for Politieforseelser. — For. af 11. August s. A., indeholdende nærmere Bestemmelser angaaende Mulkten for unödig Trætte, med den nærmere Forklaring, at Mulkterne ved de islandske Retter blive at tillægge Islands Justitskasse. — Forordn. af 13. Oktbr. s. A., ang. Forandring i Retspleien i de Sager, som efter offentlig Foranstaltning anlægges mod Lovens Overtrædere. — Angaaende For. 20. Oktbr. 1819, om en summarisk Procesform i private Sager, som angaae Fornærmelser i Ord og Gjerning, fandt Collegiet, med Hensyn til de af Amtmand Johnsen fremsatte Betænkeligheder imod sammes Udvidelse til Island, hvilke i det Væsentlige ere fremkaldte ved Betragtningen af Sysselernes store Udstrækning, Anledning til at indhente de övrige Amtmænds nærmere Yttringer, og med Hensyn til Indholdet af disse skulde man nu være af Formening, at bemeldte Anordnings 1., 2. og 4. § kunde gjöres gjeldende for bemeldte Land, dog saaledes, at det i ethvert Tilfælde skulde staae Vedkommende frit for, först at söge Sagen afgjort for vedkommende ordinaire Forligelses-Commission, istedetfor strax at henvende sig med Klage til Politieretten. Ligesom derimod Forordningens 3. § ikke kan findo nogen Anvendelse paa Island, saaledes maa dens § 5 sammesteds ansees overflödig, og den 6. §, der desuden er forandret for Danmark ved Plak. 1. Mai 1822, maa ligeledes ansees uanvendelig paa Island, hvorimod det Sportelreglement, som Cancelliet nu er i Begreb med at forelægge Hans Majestæt, vil indeholde den fornödne Bestemmelse om

1830. 28. August. Gebyrerne i deslige Sager. I dette Sportelreglement ville og de fornödne Bestemmelser angaaende Retsgebyrers Udpantning blive optagne, hvorfor For. for Danmark om denne Gjenstand af 20. Oktbr. 1819 ei vil behöve at udvides til Island. — De övrige i bemeldte Aar udkomne Anordninger maae formentlig ansees at være enten upassende eller overflödige for Island. Det bemærkes i denne Henseende, hvad in specie Plak. 30. Juli angaaer, at deri ommeldte ældre Anordninger ei ere indförte paa Island, og at det er under Ventilation der at afskaffe Brugen af Actor og Defensor; hvorhos det allerede der er Praxis, at Delinquent-Udgifter underkastes Amtmandens Prövelse og Bestemmelse.

Med disse Bemærkninger skulde Cancelliet saaledes henstille denne Sag til det kgl. Rentekammers Overveielse, idet man udbeder sig behageligen meddeelt, hvorvidt Samme maatte være enigt i de oven opstillede Resultater. — Med Kammerets Svar forventes i sin Tid det Indsluttede remitteret. — Det kgl. Danske Cancellie den 28. August 1830.

28. August. **Kongelig Resolution** ang. **Understöttelse til Udgivelsen af et islandsk oeconomisk Tidsskrift.** Frederiksberg den 28. August 1830. — I allerunderdanigst Forestilling fra den kgl. Direction for Fondet ad usus publicos 24 August 1830 bemærkes, at to Islændere, Þorgeir Guðmundsson og Baldvin Einarsson, havde i 1828 udgivet Subscriptionsblad paa et islandsk Tidsskrift, kaldet „Ármann", hvis Formaal skulde være ved populaire Afhandlinger i det islandske Sprog at bidrage til Befordring af Landoeconomie, Hav- og Ferskvands-Fiskerie, Husflid og overhoved enhver anden Næringsgreen i Island. Dette Foretagende havde vundet Bifald, og navnlig havde Udgiverne fremlagt en Erklæring fra Amtmanden over Vester-Amtet, at han havde fundet den udkomne Pröve af Skriftet aldeles svarende til Hensigten. Det maatte antages for et fortjenstligt Foretagende, at give Islændernes Læselyst en mere alsidig, i Livet og dets Sysler mere

indgribende Retning, der kunde lede til at oplive Almeenaanden og udvikle Indbyggernes egne Kræfter til Fremadstræben i deres forskjellige Næringsgrene; hvorfor Directionen anbefaler dette Foretagende til en ansögt Understöttelse. — Direct. for Fond. ad usus publ. Prot. 6, Nr. 1022 (i Indenrigsmin. Archiv). 1830. 28. August.

Vi ville allern. have Cand. Theol. Th. Gudmundsen og Stud. juris B. Einarsen af Fonden ad usus publicos tilstaaet en Understöttelse af 100 Rbd. Sedler aarlig i 3 Aar til Udgivelsen af indbemeldte oeconomiske Tidsskrift for Island. — Frederiksberg den 28. August 1830 [1].

Sportel-Reglement for **Rettens-Betjente i Island.** Frederiksberg den 10. Septbr. 1830. — Publiceret ved Landsoverretten i Island den 6. Decbr. 1830 og i Synodalforsamlingen i Reykjavík i Juli 1831. — Canc. 3. Dep. Reg. for 1828—1830, 444 (1830, Nr. 1731[a]). Original-Aftryk (paa Dansk og Islandsk) hos Schultz, 70 Sider. 4to. Coll. Tid. for 1830, S. 753—782 og 785—805 (med Motiver). Qvart-Forr. for 1830, S. 110—136; Schou XX, 166—190. — Islandsk: Original-Aftryk (see ovenfor); Rubr. i Sunnanp. 1835, S. 58. 10. Septbr.

Vi Frederik den Sjette &c. G. V., at, da der hidtil ikke have været foreskrevne faste og almindelige Regler for de Betalinger, som paa Vort Land Island skulle erlægges for de Forretninger, som udföres af Rettens Betjente sammesteds, saa have vi været betænkte paa at afhjælpe denne Mangel. Efter at have indhentet de i saa Henseende fornödne Oplysninger, have Vi overveiet, hvorledes denne Gjenstand kan ordnes paa en til Beboernes Vilkaar og de övrige Forhold paa bemeldte Vort Land svarende Maade, og have nu allern. fundet for godt at byde saaledes som fölger:

---

[1]) Resolutionen er communiceret de Vedkommende ved Skrivelse fra Directionen for Fond. ad usus publicos 10. Septbr. 1830. Direct. for Fond. ad usus publ. Missivebog fra 8. Januar 1830 til 1. Mai 1832, S. 153.

1830. I. Capitel. *Om de Betalinger, som blive at erlægge*
10. Septbr. *i Anledning af de egentlige Thingsager.* — 1) For Stævnings Udtagelse, naar Parten, i Stedet for at udstede Kaldsseddel, forlanger Stævningen udstedt under Dommerens Haand og Segl, dog efter det af Parten indgivne Concept, 20 Sk. — 2) For Sagens Anhængiggjörelse og videre Behandling, og derunder Protokollens Förelse, 48 Sk. — 3) For Sagens Paakjendelse 48 Sk., som betales ved Sagens Optagelse til Dom. — 4) Forsaavidt der under samme Sag udtages flere forskjellige Stævninger, blive de i §§ 1 og 2 ommeldte Gebyrer at udrede for hver Stævning især. Det i § 3 omhandlede Gebyr bliver at tilsvare af Sagsögeren, men, forsaavidt Contrasögsmaal finder Sted, tillige af Contrasagsögeren. — 5) For ethvert Vidne at afhöre 16 Sk. For Contraqvæstioners Fremsættelse erlægges ingen særlig Betaling. — 6) For Mænds Udnævnelse til Syns- eller andre deslige Forretninger betales 16 Sk., og ligesaa meget betales for Forretningens Beedigelse, saavelsom for enhver anden Eeds Modtagelse udenfor Vidneföring. — 7) I Skriverlön betales, hvad enten det er Thingsvidner, eller Domsacter, eller Kjendelsesacter, eller simple Afskrifter, for Arket 24 Sk., Skrivematerialier derunder indbefattede. — 8) For Bekræftelse og Forsegling af en Doms- eller Thingsvidne-Akt betales 20 Sk. — 9) Hvor Sagens Værd ikke overstiger 25 Rbd., betales de i de foregaaende §§ 1—7 bestemte Gebyrer kun med det Halve. — 10) I Politiesager, der reise sig af Husbonders og Tyendes gjensidige Forhold, betales kun ialt 24 Sk. med Tillæg af 12 Sk for hvert Ark, Akten, naar den gives beskreven, overstiger 2. I andre Politiesager betales de sædvanlige i de ovenstaaende §§ foreskrevne Retsgebyrer. — 11) For Modtagelse til Protokollen af en Declaration om Et eller Andet, som ikke henhörer til nogen ved Retten staaende og forhen der anhængiggjort Sag, betales af den, der fremsætter samme til at indföres, 16 Sk. — 12) Ved Overretten erlægges i alle

Tilfælde det Dobbelte af det Gebyr, som for samme Handling vilde blive at erlægge ved Underretten, dog med Undtagelse af Skriverlönnen, der kuns betales efter § 7. — 13) Ligesom i offentlige Sager intet Retsgebyr bliver at erlægge, men derimod Retsbetjentenes derved foraarsagede virkelige Udgifter efter rigtig og specificeret Regning at erstatte blandt Sagens övrige Omkostninger, saaledes bemyndiges og Amtmændene til at tilstaae Uformuende fri Proces, forsaavidt de, efter Sagens Beskaffenhed og deres under Forligspröven viste Forhold, dertil kunne ansees qvalificerede. Hvor saaledes fri Proces er forundt, bliver det Rettens-Gebyr og den Skriverlön, som ellers den beneficerede Part skulde udrede, at tilsvare af Modparten, naar denne ved Dom findes skyldig til at betale Processens Omkostninger. — 14) Thingsvidner, der afholdes for at bevise Ulykkestilfælde, der skulle tjene til at bevirke Moderation i Skatter, eller til at hjemle Præmie for Druknedes Redning, behandles som offentlige Sager; men de bör ordentligviis afholdes til de sædvanlige Thingtider, saa at Udgift derved ei paadrages det Offentlige. — 15) Naar en privat Sag, i Medhold af Anordningerne, forlanges foretaget udenfor de sædvanlige Thingdage eller Steder, bliver vel intet videre Retsgebyr at erlægge, end hvad de foranförte Bestemmelser indeholde; men, hvis Dommeren derfor maa gjöre særskilte Reiser, betales ham, foruden de befalede Retsgebyrer, $1\frac{1}{2}$ Rbd. for hver Dag. Dette gjelder hvad enten det er en Domssag, eller en Besigtelses-, Gransknings-, Delings- eller anden deslige Forretning, hvori ikke Dom forlanges. En Forretning maa i Almindelighed fortsættes i det mindste i 8 Timer, naar Betaling for mere end een Dag skal kunne fordres; men kan en Forretning tilendebringes i et kortere Timetal, bliver dog Betaling at erlægge som for en heel Dag. Hvis Forretningen paa eengang varer i mere end 8 Timer, beregnes den for $1\frac{1}{2}$ Dag. Naar iövrigt de ovenmeldte Sager, efter

1830.
10. Septbr.

1830. at være foretagne til overordentlig Tid og Sted, fort-
10. Septbr. sættes paa de ordinaire Thingsteder, betales denne Fortsættelse ikkun med de sædvanlige Retsgebyrer. — 16) I foranförte Tilfælde bör Requirenten og give Dommeren fri Befordring til og fra Thingstedet, eller og betale samme efter billig Regning. Til en Dagsreise regnes 5 Mile om Sommeren og $2^1/_2$ om Vinteren. Iövrigt skal det indtil videre være overladt Amtmanden at foreskrive saadanne nærmere Regler for Befordringsudgifters Bestemmelse, som efter de locale Forhold maatte ansees passende, ligesom denne Embedsmand og skal være bemyndiget til ved sin Resolution at afgjöre de Spörgsmaale, som i enkelte Tilfælde maatte opstaae angaaende de Fordringer, som i saa Henseende gjöres.

II. Capitel. *Om Gebyrer, som for Fogedforretninger blive at erlægge.* — 17) For en Arrest-, Seqvestrations- eller Forbuds-Forretning, naar samme skeer i Gods, hvorunder ei alene saavel rörlige som urörlige Ting, men ogsaa udestaaende Gjældsfordringer indbefattes, samt for en Executions- eller Afsættelses-Forretning, betales til Byfogden eller Sysselmanden, som Kongens Foged, i Forhold til Störrelsen af den Sum, hvorfor Forretningen foretages, saaledes:

For Summer indtil 10 Rbd. incl.				36 Sk.
—	fra 10 Rbd. indtil 20 Rbd.			72 -
—	- 20 — — 50 —	1 Rbd.		12 -
—	- 50 — — 100 —	1	—	48 -
—	- 100 — — 150 —	1	—	72 -
—	- 150 — — 200 —	2	—	» -
—	- 200 — — 500 —	2	—	48 -
—	- 500 — og derover . .	3	—	» -

18) Dersom Arrest paa Person skulde forefalde paa Island, betales i Gebyr til Fogden 3 Rbd., og dersom Arrest tillige skeer i Gods, betales derfor efter § 17. — 19) Naar Forretningen ei tilendebringes paa den Dag eller Nat, den begynder, enten fordi dens Vidtlöftighed ei tillader det, eller fordi Requirenten forlanger den

udsat, betales atter det i §§ 17 og 18 befalede Gebyr for hver fölgende Dag, hvoraf der anvendes over 4 Timer paa samme; men, naar der til Forretningens Fortsættelse ei bruges mere end 4 Timer, betales for denne Fortsættelse hver Gang kun det Halve af bemeldte Salarium. Naar derimod Fogden, enten formedelst sine övrige Forretninger, eller af andre Aarsager, som Parterne ei foranledige, udsætter en Forretning, der ellers paa een Dag kunde sluttes, bör Gebyret ikke derved forhöies. Hvor en Forretning uafbrudt fortsættes i længere Tid end 8 Timer, betales endvidere for denne længere Tid, naar den ei overstiger 4 Timer, halvt, og ellers fuldt Gebyr efter §§ 17 og 18. — 20) Naar Execution requireres efter flere Domme, Forlig eller Resolutioner (hvor saadanne efter Anordningerne give Ret til Udpantning) hos een og samme Person, betales Executions-Gebyret for hver af disse særskilt. Ligeledes bör der, naar Execution efter een og samme Dom, Forlig eller Resolution requireres hos flere end een Person, holdes og betales en Forretning for hver Person; dog er dette ei at forstaae om det Tilfælde, hvor disse forskjellige Individer have fælles Eiendomme, hvori Udlæg gjöres; ligesom der ei heller, fordi de Ting, hvori Udlæg gjöres, befinde dem paa forskjellige Steder, tilkommer Fogden nogen Forhöielse i Betalingen, undtagen forsaavidt Forretningen derved maatte blive saa vidtlöftig, at § 19 vilde medföre forhöiet Salarium. — 21) For en Relaxations-Forretning betales efter § 17, naar den angaaer Gods, og efter § 18, hvor en personlig Arrest derved ophæves. — 22) For at iværksætte en Inqvisition efter Privates Begjæring, betales 32 Sk. — 23) For en Forretning, hvorved Nogen udkastes af Jord eller Huus, han har i Besiddelse, eller indsættes i Besiddelsen af Huus eller Jord, betales 1 Rbd. — 24) For en Synsforretning i Anledning af tilföiet Legems-Beskadigelse, naar samme skeer efter Privates Begjæring, betales 80 Sk. Men for at syne fundne döde Menne-

1830. 10. Septbr.

1830. 10. Septbr. sker, betales Intet. — 25) For Beskrivelse af de ommeldte Forretninger erlægges Arkebetaling efter § 7, hvorhos der for Forseglingen betales efter § 8. — 26) For Forretninger i Anledning af Strandinger nyder Fogden, foruden Reisegodtgjörelse efter § 16, 1 Rbd. Sölv daglig i Diætpenge. — 27) Naar Sysselmanden, for at iværksætte nogen af de i dette Capitel befalede Forretninger, har at gjöre en Reise af mere end ½ Miil, har Requirenten at godtgjöre ham sine Reiseudgifter efter de i § 16 nævnte Regler. Iövrigt bör saavel denne Godtgjörelse, som Gebyret, alt forsaavidt samme lader sig forud bestemme, paa Embedsmandens Begjæring til ham betales inden han tiltræder Forretningen, og hvis den siden tilbagekaldes eller Forretningens Fremme nægtes, kan det Erlagte ei kræves tilbage, undtagen forsaavidt de beregnede Reiseomkostninger bespares, eller der iövrigt skulde være betalt mere end det Gebyr, som for den udförte Forretning kunde tilkommet Embedsmanden. — 28) I beneficerede og befalede Sager, samt naar Execution skeer efter Forlangende af Nogen, som i en offentlig Sag er tilkjendt Erstatning, saavelsom naar Underholdningsbidrag til separeret Hustru eller uægte Börn, eller Tyendes Tilgodehavende hos Husbonden ved Execution inddrives, erlægges ikkun Gebyr, forsaavidt dette er erholdeligt hos den, hos hvem Udlæg skeer, efter at den Fordring, for hvilken Execution foretages, er fyldestgjort. For Fuldbyrdelse af Domme i criminelle Sager efter offentlig Foranstaltning erlægges under ingen Omstændigheder Gebyr til Byfogden eller Sysselmanden; derimod bör han i alle Tilfælde nyde Erstatning for hafte virkelige Udgifter.

III. Capitel. *Om Betalingen for de Forretninger, som vedkomme Bestyrelsen af Panteböger og Thinglysninger.* — 29) For at thinglæse og paategne et Skjöde, et Pantebrev, en Udlægs-Forretning, Skiftebrev eller noget andet Document, som læses for at give Adkomst til en Eiendom eller derpaa lægge en Hæftelse, betales, i Forhold

til den Sums Störrelse, hvorpaa Documentet lyder, saaledes: 1830. 10. Septbr.

Naar Summen er under 50 Rbd.						24 Sk.
fra fulde	50	— til	100 Rbd.			36 -
—	100	— -	200	—		48 -
—	200	— -	400	—		64 -
—	400	— -	600	—	1 Rbd.	» -
—	600	— -	1000	—	1 —	32 -
—	1000	— -	2000	—	2 —	» -
—	2000	— -	3000	—	2 —	48 -

og er Summen höiere, da 3 Rbd., i hvor höi den end er. Forsaavidt Summen ei er bestemt i Penge, men i Naturalier, blive samme at beregne til Penge efter de almindelig gjeldende Regler. Hvor en aarlig Afgift er betinget for bestandigt, ansees den som en Capital af det 25-dobbelte Belöb; men er den blot betinget for Livstid, ansættes den kun til det 5-dobbelte; er det for et bestemt Antal Aar, bliver det samlede Belöb deraf at lægge til Grund, dog at det i intet Tilfælde bliver mere end det 25-dobbelte Belöb. Foranförte Regler blive og anvendelige i alle andre Tilfælde, hvor Betalingen til Rettens Betjente bestemmes i Forhold til en vis Værdie. Overdrages en Eiendom uden Vederlag eller ved Mageskifte, bliver Værdien til Regel for det ovennævnte Gebyrs Bestemmelse at opgive i Documentet, eller ved Paategning paa samme. Foruden den Betaling, som, efter det Foranförte, tilkommer Rettens Betjente for Documentets Læsning og Paaskrivning, bliver endvidere for Indförelsen i Protokollen at betale 24 Sk. for hvert Ark, som det, anordningsmæssigt skrevet, udgjör, hvorved det, der er under et halvt Ark, betales som et halvt, men det, som er over et halvt Ark, som et heelt. — 30) For Læsning af Proclamata eller Andet, hvis Gjenstand ikke kan ansættes til en bestemt Værdie, eller som ikke gaaer ud paa Eiendoms Erhvervelse eller Behæftelse, betales 36 Sk.; men, hvor saadan Læsning, f. Ex. af Proclamata, foregaaer ved Lands-

1830. overretten, betales 72 Sk. — 31) Rettens Betjent har,
10. Septbr. naar et Adkomst- eller Forhæftelses-Document læses, at eftersee, om Udstederen selv har Adkomst til den Eiendom, hvorover han derved disponerer, eller om der forhen er læst noget, som kan betage Documentet sin Gyldighed eller indskrænke samme, og hvis ingen Mangel eller Forhindring findes, gives der blot Paategning om Documentets Læsning, hvorfor ingen særskilt Betaling gives, da Betaling herfor er indbefattet under § 29. Men i modsat Tilfælde bliver der om den manglende Adkomst, eller det forhen læste Forhæftelses-Document, at gjöre Paategning paa Documentet, hvorfor Rettens Betjent nyder det Halve af den i § 28 fastsatte Betaling, dog i intet Tilfælde over 64 Sk., og naar siden denne Paategning, efter erhvervet ny Oplysning eller yderligere Hjemmel, udslettes, bliver atter at give samme Betaling som for Paategning. — 32) For et Document at aflyse og af Pantebogen at udslette, eller for at aflyse et paa en Panteforskrivning gjort Afdrag og derom meddele Paategning paa samme, betales det Halve af det i § 29 bestemte Gebyhr, hvilket dog i sidstnævnte Tilfælde bliver at beregne i Forhold til det gjorte Afdrags Störrelse. — 33) Forlanger Nogen en Attest af Pantebogen angaaende Adkomsten til en Eiendom og de derpaa hvilende Hæftelser, bliver derfor at betale 48 Sk. — 34) Udskrifter af Skjöde- og Panteprotokollen betales som andre Afskrifter efter § 7.

IV. Capitel. *Om Betalingen for de Forretninger, som henhöre til Skiftevæsenet.* — 35) I alle Boer, som ved Skifterettens Hjælp behandles og bringes til Ende, betales af den hele Masse eller Boets virkelige Indtægt, uden Hensyn til Gjælden, $1\frac{1}{2}$ pCt. Salarium indtil 20,000 Rbd. Er Boets Masse mindre end 100 Rbd., men dog over 50 Rbd., beregnes Salariet som om den var fulde 100 Rbd.; men er den ikke over 50 Rbd., erlægges Salarium alene af denne sidste Summa. Paa lige Maade forholdes med den Deel af de större Masser, der overstiger fulde 100 Rbd. eller 50 Rbd.; dog, naar

det, en Sum maa overstige fulde 100 eller 50 Rbd., er saa lidet, at det ikke kan afholde de forhöiede Omkostninger, som vilde flyde af, at det paa foranförte Maade blev taget i Betragtning, bliver, istedetfor denne Forhöielse, Overskuddet at beregne som Salarium. Naar saaledes f. Ex. et Boes Masse er 250 Rbd. 24 Sk., blive de 24 Sk., foruden Salarium af 250 Rbd., at erlægge. — 36) Hvor Proclama efter Anordningerne skal udstedes, betales for samme, naar Boets beholdne Formue belöber indtil 1830. 10. Septbr.

100 Rbd. incl. . . . . 40 Sk.
fra 100 — excl. til 500 Rbd. incl. 80 -
- 500 — — og derover 2 Rbd.

Dersom Afskrifter af Proclamata behöves til Læsning ved flere Jurisdictioner, betales for enhver Gjenpart 24 Sk. Finder Concurs Sted i Boet, eller har samme ingen beholden Formue, betales for Proclamas Udstedelse ialt ikkun 40 Sk. For disse Betalinger bör Skifteforvalteren besörge Proclama fremsendt og læst ved de Jurisdictioner, hvor samme bör læses; dog at sikker Leilighed dertil benyttes, og Boet ikke uden höieste Nödvendighed besværes med Budleie. — 37) Naar Skifteforvalteren har taget et Bo under Behandling, men samme för dets Slutning bliver extraderet enten til vedkommende Arvinger eller andre Vedkommende, bör Skifteforvalteren som Godtgjörelse for sit Arbeide nyde en Betaling, der i Almindelighed skal beregnes saaledes, at den bliver det Halve imod hvad der kunde tilkommet ham i Tilfælde af Boets endelige Opgjörelse af Skifteforvalteren; dog bör der tillige tages Hensyn til hans Arbeide, saa at Betalingen, hvis det har været særdoles ubetydeligt, bestemmes ringere, og at derimod noget mere, dog altid mindre end det fulde Skiftesalair, kan beregnes, hvis Boet har været bragt sin Slutning meget nær. I Tilfælde af Tvist mellem Skifteforvalteren og Vedkommende angaaende den fordrede Betalings Störrelse, bliver Sagen at afgjöre ved Amtmandens Resolution. — 38) Naar, paa Grund af erhvervet Bevilling til at sidde

1830. 10. Septbr. i uskiftet Bo, Skiftebehandlingen bortfalder, uagtet der gives umyndige Arvinger, bliver en Kjendelse at erlægge til Skifteforvalteren, beregnet til det halve af det Skiftesalarium, der, naar Boet endelig skulde sluttes ved Skifterettens Hjælp, efter dets rimelige Forfatning vilde være at betale; men denne Betaling bör igjen afkortes i Skiftesalairet, naar den Længstlevende siden træder til Skifte, og det om endog Skifteforvalterens Person imidlertid er forandret. Iövrigt har vedkommende Amtmand at bestemme Kjendelsens Störrelse, hvis derom opstaaer Tvist. — 39) Hvor det Tilfælde skulde indtræffe, at et Bo paa Island blev behandlet af Commissarier eller Executores testamenti, bliver der, naar blandt Arvingerne gives nogen Umyndig, eller Boet er et Concurs-Bo, at betale det Samme til den ordentlige Skifteforvalter, som om den Behandling, der foregaaer ved slige overordentlige Skifteforvaltere, var udfört af ham. Det Samme gjelder og, naar den, der har erhvervet Bevilling til at sidde i uskiftet Bo, siden skifter ved Hjælp af Samfrænder, forudsat at der blandt Arvingerne er nogen Umyndig; hvorhos dog den i § 38 foreskrevne Liquidation bör finde Sted. — 40) For Udskrifter af Skiftebehandlingen betales, hvad enten disse blive at udfærdige som formelige Skiftebreve, i hvilket Tilfælde dog Bekræftelsen tillige bliver at betale efter § 8, eller ikke, den samme Arkebetaling som § 7 har fastsat, og Skifteforvalteren skal ei være berettiget til at fordre, at Skiftebrev tages beskrevet, da han ved den 1/3 pCt., hvormed § 35 har forhöiet Salariet til Skifteforvalteren, der paa Island altid er Skifteskriver, har faaet Skadeslösholdelse for den Afgang, han lider saavel derved, at den Forpligtelse, som i saa Henseende forhen fandt Sted, ophæves, som ved den forhen for Skiftebrevenes Beskrivelse fastsatte Betalings Nedsættelse.

V. Capitel. *Om Betaling for de Auctionsvæsenet vedkommende Forretninger.* — 41) Det almindelige Auctions-Salarium, som i alle Tilfælde, hvor de fölgende §§ ikke

hjemle en Nedsættelse, bliver at betale, er 4 pCt. — 1830.
42) Af Huse, Gaarde, Grunde, Jordegods og andre faste 10. Septbr.
Eiendomme, samt Skibe (hvortil ethvert Slags Fartöier, endog Baade, henföres), ligeledes af Actier, Obligationer eller andre Gjeldsfordringer, Forpagtninger og deslige Rettigheder, som overdrages ved offentlig Auction, betales i Salarium:

af de förste 1000 Rbd.					2	pCt.
af Belöbet fra 1000 Rbd. excl.	til	3000 Rbd.	incl.		1½	—
- 3000 —	—	- 30,000 —	—		1	—
og af hvad der er over 30,000 —			—		½	—

Auctionsbelöbet bliver, i Tilfælde af Forpagtninger, kun at bestemme i Forhold til den aarlige Afgift. — 43) Naar Handelsvarer sælges ved Auction i saadanne Partier, at hvert Hammerslag angaaer en Værdie af i det mindste 15 Rbd. Sölv, saa bliver af det, som det samlede Belöb overstiger 300 Rbd. (af hvilke förste 300 Rbd. altid fuldt Salarium betales efter § 41), Gebyret saaledes at bestemme:

af Belöbet fra 300 Rbd. excl.	til	1000 Rbd.	incl.	2	pCt.
— - 1000 —	—	- 2000 —	—	1½	—
— - 2000 —	—	- 4000 —	—	1	—
— - 4000 —	—	- 8000 —	—	½	—
og af det, som gaaer over 8000 —			—	⅜	—

Forsaavidt enkelte Nummere ved saadan Auction sælges i ringere Partier, bliver der af deres Belöb at svare det sædvanlige i § 41 fastsatte Salarium, men af de i större Partier solgte Varers Belöb bliver det at beregne efter nærværende §. — 44) Auctionsforvalteren har at foranstalte Auctionen forud kundgjort paa den Maade, som hvert Steds Leilighed tillader, saavidt muligt 8 Dage inden Auctionen holdes. I Almindelighed beroer det paa de Vedkommende selv, hvorvidt Bekjendtgjörelse bör indskrænkes til den Rep, hvor Auctionen holdes, eller om den og bör skee i flere eller færre Nabo-Repper; ligesom det og maa overlades til dem, hvorledes Plakaternes Omsendelse skal foranstaltes. Men,

1830. hvis ikke Vedkommendes Villie i foranförte Henseender
10. Septbr. kan erfares, eller de indbyrdes ere uenige, bör der, efter Vigtigheden af Auctionens Gjenstand og andre Omstændigheder, vælges en saadan Fremgangsmaade, hvorved de Paagjeldendes Tarv bedst kan fremmes. For Auctionsplakat at forfatte og skrive, betales til Auctionsforvalteren 24 Sk., og naar han har at meddele Afskrifter af samme, da endvidere 8 Sk. for hver Afskrift; men de Vedkommende kunne selv besörge disse Afskrifter, om de hellere ville dette. Flere end 12 Exemplarer af Plakaten bör ei falde Eierne af det solgte Gods til Byrde, med mindre alle Vedkommende have begjært, at et större Antal Plakater skal af Auctionsforvalteren besörges. — 45) Naar Auctionsforvalteren maa indfinde sig for at holde Auction over faste Eiendomme eller andre af de i § 42 nævnte Gjenstande, men intet Salg af samme finder Sted ved Auctionen, hvortil det og hörer, naar Hammerslag skeer paa nærmere Approbation, men denne nægtes, betales for forgjæves Forretning 2 Rbd. Sölv. Saafremt Nogen lader flere deslige Ting sætte til Auction paa eengang, eller een Eiendom opbydes i flere Dele, bliver dog ei at betale for mere end to forgjæves Opraab; og hvis der ved samme Auction og paa samme Dag sælges saameget af forbemeldte Ting, at Auctionssalariet deraf overstiger 6 Rbd., bliver Intet at betale for de tillige foregaaede forgjæves Opraab. Saafremt hiint Salarium ei udgjör fulde 6 Rbd., bliver kun for de forgjæves Opraab at tilskyde saameget, at dette Belöb udkommer; dog fölger det af sig selv, at Auctionsdirecteuren, hvis det samlede Belöb af Auctionssalariet og Betaling for forgjæves Opraab udgjör mindre end 6 Rbd., ingenlunde kan fordre et saa stort Gebyr, men maa lade sig nöie med hiint samlede Belöb. — 46) Ved Lösöre-Auctioner betales 4 Sk. for hvert Nummer, som opbydes uden at sælges, og ved Auctioner over Handelsvarer i saadanne Partier, som § 43 omhandler, erlægges 8 Sk.

for hvert Nummer, som opraabes uden at sælges. Dersom ved det sidstnævnte Slags Auctioner Betalingen for hvert forgjæves Opraab, i Forbindelse med Salariet for de Varer, som sælges, ei udgjör fulde 2 Rbd., bliver dog dette Belöb at erlægge. — 47) For at udstede Auctionsskjöde paa en ved Auction bortsolgt fast Eiendom nyder Auctionsforvalteren en Betaling af 1 Rbd., naar Kjöbesummen ei overstiger 1000 Rbd., af 2 Rbd., hvis den er större, men ei overstiger 3000 Rbd., og af 3 Rbd., hvis den overstiger sidstnævnte Sum. — 48) Dersom en Auction, efterat den hos Auctionsforvalteren er bestilt og Kundgjörelsen deraf foranstaltet, tilbagekaldes, nyder Auctionsforvalteren den ham for saadan Kundgjörelse i § 44 tillagte Betaling og Godtgjörelse, og derhos 48 Sk. Sölv. Men tilbagekaldes den, efterat Auctionsforvalteren alt har tiltraadt samme, bör der, foruden hvad der tilkommer ham for Bekjendtgjörelsen, betales ham 2 Rbd., og dersom han har gjort Reise, staaer det til ham, istedetfor disse 2 Rbd., at kræve Godtgjörelse efter § 16. — 49) Udskrifter af Auctionsprotokollen betales efter § 7, og Attestationer af en Auctionsregning betales med 4 Sk., hvor den indeholder færre end fire Poster, og ellers med 1 Sk. for hver Post. — 50) I Tilfælde af Licitationer betales i Eet og Alt det Samme, som er fastsat for de Auctioner, hvormed de nærmest kunne sættes i Sammenligning. — 51) Da det er Requirenten, som har at afholde Auctionsomkostningerne, saa vil det, om det i noget enkelt Tilfælde ved Auctionsconditionerne gjöres Kjöberen til Pligt at godtgjöre disse, blive at iagttage, at denne Godtgjörelse betragtes som et Tillæg til det egentlige Auctionsbud, og Salariet beregnes af det samlede Belöb af den Sum, hvorfor Tilslaget er skeet, og hiint Tillæg.

1830.
10. Septbr.

VI. Capitel. *Om den Betaling, som bör erlægges for Notarial-Forretninger.* — 52) Byfogden i Reikavig og

1830. 10. Septbr. hver Sysselmand for sit Syssel, hvilke forestaae Notarial-Forretninger sammesteds, bör nyde, for at iværksætte Protest paa en Vexel for manglende Aeceptation eller Betaling, naar Vexelen lyder paa en Sum indtil

500 Rbd. incl.	. . . .	1 Rbd.
fra 500 — excl. til 2000 Rbd. incl.		2 —
- 2000 — — - 5000 — —		2 — 48 Sk.
og derover	. . . .	3 —

for hvilken Betaling (der bliver at erlægge, naar Forretningen er begyndt, skjöndt Requirenten ikke forlanger den fuldfört) Protesten tillige gives in forma beskreven. — 53) For andre Protester, Beskikkelser, Stævningers notariale Forkyndelse og andre saadanne Forretninger betales 80 Sk. Naar nogen af de her eller i § 52 ommeldte Forretninger skal foretages paa flere forskjellige Steder, da betales for Iværksættelsen paa det förste Sted det ovennævnte Salarium, og for hvert af de flere Steder, hvor Forretningen, efter Requirentens Forlangende, skeer, ikkun 32 Sk. — 54) For Beskrivelse af notariale Forretninger, naar de forlanges udstedte og bekræftede som Akt, betales 24 Sk. for hvert Ark, som Akten udgjör mere end 1 Ark, hvilket förste Ark altid leveres uden Betaling. Forlanges Gjenpart af en saadan Forretning, betales for hvert Ark 24 Sk. Hvis ellers nogen Gjenpart af noget Document forlanges hos Notarius publicus, betales det samme; men forlanges det kun, at han skal collationere og attestere en Gjenpart, som rigtig skreven leveres ham, finder kun halv Betaling Sted. — 55) For at være tilstede, naar en Contract, et Testament, en Fuldmagt, eller anden saadan Handling oprettes eller foretages, eller det allerede oprettede Document af Vedkommende höitidelig vedgaaes, og derom meddele sin Attestation i behörig Form, nyder Notarius 80 Sk., og derhos, naar Forretningen varer over 1 Time, 24 Sk. mere for Timen. — 56) For at modtage og udstede en Söforklaring eller Söprotest, til Brug ved Assurance-Beregning og Haverie-Opgjörelse,

betales 4 Rbd., og for Beskrivelsen efter § 54. — 57) Naar Rettens-Betjente, for at foretage Notarial-Forretninger, hvortil de requireres, nödsages til at gjöre Reiser, betales disse herforuden efter § 16. 1830. 10. Septbr.

VII. Capitel. *Angaaende Betalingen for adskillige andre Rettens-Betjente, tildeels som Övrigheder, paaliggende Forretninger.* — 58) For Udstedelse af Reisepas betales i Almindelighed 16 Sk., men hvis det gaaer ud paa en Reise ud af Island, 24 Sk., alt for hver Person, som Passet bemyndiger til at reise; dog betales kun det Halve af hiint Gebyr for Husmænd, Strandsiddere, Dagleiere, Tjenestefolk og Andre, som med dem kunne sættes ved Siden; og alle beviislig Uformuende, som ellers ere berettigede til Pas, erholde samme uden al Betaling. — 59) For den Paategning, der skal gives et Pas af Övrigheden, betales 4 Sk., uden Hensyn til hvormange Personer Passet lyder paa, dog at saavel de, der efter § 58 ere fritagne for at betale Pas, som og de, der efter samme § kun have derfor at erlægge halv Betaling, Intet bör betale for Paspaategning. — 60) For ethvert Maalekar eller Alenmaal, som Byfogeden eller Sysselmanden justerer og indbrænder, betales 8 Sk. — 61) For et Borgerbrev paa Handelsnæring at udstede, betales 2 Rbd., for et ditto paa Haandværksnæring 1 Rbd., for at authorisere og forsegle en Handelsbog 1 Rbd., for at authorisere en Contrabog, stor eller liden, 8 Sk. — 62) For at gjöre de fornödne Paategninger paa de et Handelsskib vedkommende Papirer, samt meddele de Læsnings- og Sundheds-Attester samt andre Beviser, som det i Island skal modtage, betales til Byfogden eller Sysselmanden 16 Sk. Sölv for hver Commercelæst, Skibet efter Maalebrev er drægtigt. Dog gjelder dette kun, naar Skibet baade udlosses og indtager sin hele Ladning inden samme Retsbetjents District. Men losser eller lader Skibet i Havne under forskjellige Jurisdictioner, bör paa hvert Sted, hvor det saaledes skal have sine Papirer paategnede og nye Pa

1830. pirer sig meddelte, kun betales 8 Sk. af hver Com-
10. Septbr. mercelæst efter Skibets Drægtighed. Af de alene til Fiskerie udredede Skibe, der ankomme til og igjen bortgaae fra Landet, betales pr. Commercelæst 12 Sk. Af indenlandske Transport- og Fiske-Jagter, som ingen Passe behöve, betales for Eftersynet af Fiskejagternes Journaler og for Meddelelse af Attest til Fiskepræmiers Erholdelse 16 Sk. pr. Commercelæst, men kun indtil en Drægtighed af 15 Commercelæster; er Drægtigheden större, erlægges kun 8 Sk. for hver Commercelæst, dog at Betalingen for disse större Skibe ei i det Hele bliver under 15 Mk. Hvor Skibe bringe Varer omkring til Forhandling i selve Landet, erlægges det Halve af den Betaling, som ovenfor er fastsat for Handelsskibe.

VIII. Capitel. *Om Betaling for Repstyrere og andre Mænd, som bruges ved thinglige Forretninger.* — 63) For en Stævnings Forkyndelse betales for enhver Person, der stævnes, enten det er Part eller Vidne, 36 Sk., som deles lige mellem begge Stævnevidner, hvoraf Repstyreren ordentligviis bör være den Ene. I Gjeldssager, der ei angaae mere end 25 Rbd., erlægges kun det Halve af hiint Gebyr. I alle offentlige Sager, samt de udi § 10 förste Membrum omhandlede Sager, og i alle de Tilfælde, hvor den, der udtager Stævning, har beneficium processus gratuiti, betales intet Gebyr for Stævningens Forkyndelse. Ovenanförte Betaling erlægges og i alle Tilfælde til Stævnevidnerne for at forkynde en Dom eller anden Retshandling, som ved Stævnevidner bör kundgjöres den Paagjeldende. Men, naar de bruges til at forrette Beskikkelser, Op- og Udsigelser og andre lignende Ærinder, hvorfor de ei bör undslaae sig, kunne de i alle Tilfælde, og uden Hensyn til Belöbets Störrelse, kræve den ovennævnte fulde Betaling af 36 Sk. for hver Person, Forkyndelsen skeer for, men til Deling mellem begge Stævnevidner. Behöve Stævningsmændene, for at forkynde Stævninger eller Andet,

som i denne § er omhandlet, at reise over 1 Miil henad til Lands, eller over ½ Miil til Söes, nyder Enhver af dem, hvad enten Gebyr for Forkyndelsen efter det Foranförte skal erlægges, eller ikke, men i förste Tilfælde tilligemed Gebyret 24 Sk. for hver Miil til Lands eller hver halve Miil til Söes, beregnet fra deres Hjem til Forretningsstedet, uden at Hjemreisen kommer i Betragtning. — 64) For paa offentligt Sted at oplæse eller at opslaae en Bekjendtgjörelse om Skifter eller Auctioner, eller andre saadanne Foranstaltninger, eller iövrigt at kundgjöre Noget til Kirkestævne, som der maa kundgjöres, nyder Repstyreren 18 Sk. for hvert Sted, hvor denne Forretning efter Forlangende foretages. Men for Bekjendtgjörelse i offentlige Sager nyder han intet Gebyr. Derimod bör der, forsaavidt han har Reiser at gjöre, endog om Sagen er offentlig, gives Godtgjörelse efter § 63, forsaavidt Reisen er af den Beskaffenhed, at den efter hiin §'s Indhold skal godtgjöres. Dog kan han i intet Tilfælde faae Reisegodtgjörelse for Bekjendtgjörelser, som skeer ved hans egen Sognekirke om Sön- eller Helligdage, naar der er Gudstjeneste. — 65) Naar Repstyreren paa Sysselmandens Vegne foretager Registreringer eller Vurderinger til Efterretning ved Skifter eller Auctioner, betales ham for denne hans Forretning, naar Boets Masse er

1830. 10. Septbr.

under 100 Rbd. inclusive	40 Sk.	
fra 100 — excl. til 300 Rbd. incl. . . .	80 -	
" - 300 — — - 600 — —	1 Rbd.	32 -
over 600 —	2 —	" -

uden Tillæg af Reiseomkostninger. — 66) Naar ellers Repstyreren paa Sysselmandens Vegne forestaaer en Besigtelses- eller Vurderings-Forretning, eller han paa Sysselmandens Vegne bruges ved Aasteds- eller andre deslige Forretninger, nyder han dagligen 1 Rbd. uden sær Godtgjörelse for Reiseomkostninger. — 67) Til Syns- og Vurderingsmænd over faste Eiendomme, være sig i

1830. Anledning af Leilændingers Huse og Jorder, eller til
10. Septbr. Oplysning om den Værd, hvorfor en Eiendom kan gjelde ved Udlaan af Umyndiges eller offentlige Midler, eller til Brug under Retstrætter, eller til Regel ved en Skiftedeling, eller til Auctionsefterretning, eller hvilketsomhelst andet Öiemedet maatte være, betales til Synsmændene 1 Rbd., hvoraf Repstyreren, hvis han er den ene Synsmand, oppebærer de 60 Sk. og den anden 36 Sk., imod at Repstyreren förer Forretningen i Pennen. Ere de begge Repstyrere eller ingen af dem er det, deles Gebyret lige mellem dem. For Deling af Gaardes Marker og Huse betales det Samme. For Syn og Vurdering over Lösöre erlægges 64 Sk. til lige Deling. Skulde i noget Tilfælde et dobbelt Antal Mænd bruges til Syn eller Vurdering, vil dobbelt Betaling blive at udrede, saa at hver især nyder den samme Betaling, som naar Forretningen afholdtes af to Mænd. I alle Tilfælde nyder hver Syns- og Vurderingsmand, naar han skal möde ved Retten for at afhjemle Forretningen ved Eed, et Tillæg af 16 Sk. — 68) For de Mænd, hvad enten Repstyrere eller Andre, der bruges som Vidner ved Skifteforretninger, samt til at gaae Skifteforvalteren tilhaande ved Forseglinger, Registreringer, Tilsigelser o. s. v., maa Skifteforvalteren före Boet til Udgift fra 1 til 15 Rbd. i Forhold til Boets Formue og det Arbeide, som ved slige Forretninger forefalder, dog at dette ikke overstiger $\frac{1}{3}$ af det i § 35 hjemlede Skiftesalarium. Skulde Nogen ville före Anke over den af Skifteforvalteren i saa Henseende tilstaaede Betaling, tilkommer det Overövrigheden at afgjöre denne Anke. — 69) Naar Repstyreren efter Sysselmandens Ordre, som dennes Fuldmægtig, og paa hans An- og Tilsvar, udförer nogen Fogedforretning, erholder han det Halve af det i § 17 bestemte Gebyr for deslige Forretninger, men det andet Halve tilfalder Sysselmanden. — 70) I de Tilfælde, hvor Anordningerne gjöre Rep-

styreren det til Pligt at foranstalte Udpantninger, nyder han 24 Sk. af Enhver, hos hvilken en saadan Udpantning skeer, samt Reisen betalt efter § 63. — 71) Forvalter Repstyreren, i Sysselmandens Forfald og efter hans Fuldmagt, ubetydelige Auctioner, nyder han udeelt det i § 41 bestemte Salarium, men naar Hittefæ, efter forgjæves Oplysning og Fodring i lovbestemt Tid, af Repstyreren sælges ved offentlig Auction, nyder han i Salarium 1/6 Deel af Auctionsbelöbet og Sysselmanden 1/6 Deel. — 72) For Delinquenters og Römningsmænds Hæftelse og Transport erholder Repstyreren billig Betaling for deres Underholdning, efter Overövrighedens Bestemmelse, foruden Godtgjörelse for virkelige Udgifter. For deres Varetægt nyder han ugentlig 1 Rbd. For hver Gang, han besörger saadanne Revselser med Riis, som Reskripterne af 25. Juli 1808 § 7, 3. Mai 1816 og 21. Mai 1823 foreskrive, efter Dom exeqverede paa de Skyldige, erholder han 2 Rbd. De i denne § indeholdte Bestemmelser gjelde i lige Tilfælde for Reikavigs Politiebetjente. — 73) Naar Passer, for hvis Paategning der efter denne Anordnings § 59 skal erlægges Betaling, paategnes af Repstyreren, nyder han den i bemeldte § bestemte Betaling. Lige Betaling nyder han, naar en Husbond, som ei er skrivkyndig, i Overeensstemmelse med Reskr. 7. April 1780, overdrager ham at udstede Skudsmaal til et Tyende, eller og Husbondens Skudsmaal, efter dette Reskript, af ham attesteres. — 74) De Vidner, der overvære Auctioner eller Fogedforretninger, nyde derfor hver en Betaling af 16 Sk. daglig; men ved de i § 70 omhandlede Udpantningsforretninger kun det Halve; derimod haver Notarius publicus selv at forskaffe de Vidner, som skulle overvære Forretningen, uden videre Byrde for Requirenten. — 75) Forsaavidt Syns- og Vurderingsmænd maae gjöre Reiser til det Sted, hvor Forretningen skal iværksættes, forholdes efter § 63; men Rettens-Betjent

1830.
10. Septbr.

1830. bör ei uden Nödvendighed udmelde eller tiltage Mænd, 10. Septbr. der boe saa langt borte, at Reiseudgifter derved gjöres fornödne. Iövrigt bör disse Reiseudgifter og godtgjöres i offentlige og beneficerede Sager, hvor forresten Mændene ingen Betaling nyde.

IX. Capitel. *Almindelige Regler til Iagttagelse ved det Foregaaende.* — 76) Alle i dette Reglement foreskrevne Gebyrer og Diætpenge bör erlægges i Rigsbankpenge Sölv. Ligeledes ere de Summer, i Forhold til hvilke Gebyrer blive at betale, at forstaae om Rigsbankpenge Sölv; og naar Gebyret skal udredes af eller i Forhold til Sedler og Tegn, bör disse reduceres til Sölv efter den i Island, ifölge Plakat af 11. Mai 1819 § 1, ved Betalingstiden gjeldende Qvartals-Cours. Iövrigt bör de Vedkommende være pligtige, i Stedet for den dem tillagte Pengebetaling, at imodtage andet gyldigt Lovöre, beregnet til Penge efter den ved Betalingstiden gjeldende Capitelstaxt. Dog er denne Regel ikke anvendelig paa de Gebyrer, som blive at erlægge ved Overretten, og som bör beregnes Vor Kasse til Indtægt. 77) Den Forhöielsesafgift af 12½ pCt., som hidtil har været svaret af Retsgebyrerne i Island, skal for Fremtiden være eftergivet. — 78) I de Tilfælde, i hvilke nogen af de i dette Reglement omhandlede Forretninger betales i Forhold til Tiden, samme vedvarer, bör der i Protokollen stedse anmærkes Klokkeslettet, naar Forretningen begynder og naar den sluttes. — 79) For Papir og andre Skrivematerialier til Akters og andre Forretningers Beskrivelse eller Udskrifters Udstedelse erlægges ingen særskilt Betaling; men Indbindingen, hvor den behöves, betales for sig. I Henseende til Akters og Udskrifters Udstedelse bör iövrigt Plakaten af 9. April 1783 iagttages; dog at det befalede Antal af Linier paa hver Side forhöies til 28 og Bogstavtallet i hver Linie bestemmes til 32 i Almindelighed, og hvor der, i Medhold af bemeldte Plakat, behöves ikkuns een

Margen, til 24; men hvor tvende forekomme, til 16. — 1830.
80) Naar Embedsmænd og andre Betjente nödsages til 10. Septbr.
at gjöre Reiser til og fra det Sted, hvor deres Forretninger foretages, skulle de selv bekoste deres Befordring og Underholdning, undtagen i de Tilfælde, hvor der ved dette Reglement udtrykkeligen er tillagt dem Reiseomkostninger. — 81) Paa alle Akter og Documenter, for hvis Udstedelse eller Paategning Rettens-Betjente oppebære nogen Betaling, eller som angaae Forretninger, hvorfor Betaling af dem er oppebaaret, bör den modtagne Betaling anföres baade med Tal og med Bogstaver, hvilket skal gjelde saavel om den Godtgjörelse for Reiseudgifter, som maatte have fundet Sted, som om egentlige Gebyrer. Forsömmer den Embedsmand, der har oppebaaret Betalingen, dette, bör han förste Gang, han befindes i saadan Forseelse, böde fra 5 til 10 Rbd., anden Gang fra 10 til 20 Rbd., tredie Gang fra 20 til 40 Rbd., alt Sölv, og fjerde Gang have sit Embede forbrudt. — 82) Befindes nogen Embedsmand for Embedsforretninger enten at have oppebaaret Sportler eller anden Godtgjörelse, hvor samme efter dette Reglement ei bör finde Sted, eller at have taget större Betaling end ved dette Reglement er hjemlet, da bör han, uagtet den, som erlagde Betalingen, deri har samtykket, for förste Gang betale i Mulkt fra 20 til 40 Rbd. Sölv, samt have det formeget Oppebaarne forbrudt til vedkommende Fattigkasse; men i Gjentagelses-Tilfælde skal han have sit Embede forbrudt. Men skulde nogen Embedsmand gjöre sig skyldig i noget svigagtigt Forhold med Hensyn til Sportlers Oppebörsel, skal han, om det end er förste Gang, han saaledes findes skyldig, have sit Embede forbrudt, og efter Sagens Beskaffenhed yderligere ansees i Overeensstemmelse med Lovgivningens Grundsætninger. — 83) Alle Retsbetjente, som oppebære Sportler, bör holde en ordentlig Sporteljournal, indrettet efter det vedföiede Schema.

1830.
10. Septbr.

Datum	Forretningerne	Af hvem betales	Efter hvad § i Reglementet	Gebyret i Sölv			Afskrift for Betaling
				Rbd.	Mk.	Sk.	

Denne Journal bör være forsynet med vedkommende Övrigheds Authorisation, og i det mindste een Gang aarlig eftersees og paaskrives af ovenmeldte Övrighed, der nöie bör paaagte, om den er ordentlig fört, og om nogen Urigtighed i Sportuleringen ifölge samme har fundet Sted. — 84) For Retsgebyrer kan paa vedkommende Retsbetjentes Begjæring, efter foregaaende Ordre af Amtmanden, foretages Udpantning, som dog ei maa forlanges förend 4 Ugers Forlöb, fra den Tid af at regne, at fornævnte Retsgebyrer og Afgifter burde været erlagte, ligesom og slig Udpantning heller ikke maa skee for Restancer, der ere over eet Aar gamle. Denne Udpantning iværksættes af Repstyreren. — 85) Udpantningsordren bör indeholde den Clausul: „paa Requirentens eget An- og Tilsvar", med Hensyn til, at den, som Udpantningen er overgaaet, bör være berettiget til ved ordinair Rettergang at sagsöge Requirenten, forsaavidt den Fordring, hvorfor han har forlangt Udpantning, maatte i nogen Hensende være urigtig. Iövrigt fölger det af sig selv, at vedkommende Rettens-Betjent, hvis Fordringen gjöres ham stridig, kan, istedetfor strax at forlange Udpantning, söge den Paagjeldende ved sædvanlig Rettergang. — 86) For de Vor Kasse tilfaldende Gebyrer i Anledning af Retspleien bör forlanges Udpantning inden andre 4 Uger, efterat de i § 84 anförte 4 Uger ere forlöbne. Forsömmes dette, bliver vedkommende Retsbetjent selv ansvarlig for Belöbet. — 87) Alle de Böder, som ifölge dette Reglement blive at erlægge, tilfalde vedkommende Fattigvæsens Kasse. — 88) Foruden at dette Sportel-Reglement paa

sædvanlig Maade bör kundgjöres, bör eet Exemplar af samme opbevares paa ethvert Thingsted, samt hos enhver Retsbetjent eller Repstyrer være at finde til Eftersyn for Vedkommende, som begjære det. — Hvorefter alle Vedkommende sig allerund. have at rette. Givet paa Vort Slot Frederiksberg den 10. Septembr. 1830. 1830. 10. Septbr.

Aukatekju-Reglugjörð fyrir rèttarins þjóna á Íslandi.

Vèr Friðrik hinn sjötti &c. G. V., að þar fastar og almennilegar reglur ekki híngaðtil hafa verið fyrirskrifaðar fyrir þeirri borgun, er á Voru landi Íslandi greiðast á fyrir þær aðgjörðir, er þar af rèttarins þjónum framkvæmdar verða, svo hefir Oss verið hugað um það, að ráða bót á þessum bresti Eptir að Vèr höfum útvegað þær í því tilliti nauðsynlegu skýrslur, höfum Vèr yfirvegað, hvernig þetta efni geti lagast á þann hátt, er vel eigi við nefnds Vors lands innbyggjara kjör og aðrar kríngumstæður, og hefir Oss nú allranáð. þóknazt að skipa þannig sem eptir fylgir:

I. kapítuli. *Um þá borgun er greiðast á, viðvíkjandi eiginlegum þíngamálum.* — 1) Fyrir stefnu úttekníng, þegar málsparturinn, í staðinn fyrir að útgefa fyrirkallsseðil, beiðist þess, að stefnan verði útgefin undir dómarans hönd og innsigli, þó eptir því af málspartinum inngefna uppkasti, gjaldist 20 sk. — 2) Fyrir sakarinnar fyrirtekt og frekari meðferð, að meðreiknaðri innfærslu í þíngbókina, 48 sk. — 3) Fyrir uppádæmíng málsins 48 sk., sem borgist undir eins og sökin er til dóms upptekin. — 4) Að svo miklu leyti fleiri aðskiljanlegar stefnur úttakast í sama máli, eiga þau í 1. og 2. §§ nefndu rèttargjöld að greiðast fyrir hverja stefnu sèrílagi. það í 3. § tiltekna rèttargjald á að greiðast af saksóknaranum, en, ef kontramálssókn skeður, líka af kontrasaksóknaranum. — 5) Fyrir yfirheyrslu sèrhvers vitnis 16 sk. Fyrir fram-

1830. setníng kontraspursmála greiðist engin sèrleg borgun. —
10. Septbr. 6) Fyrir skikkun manna til skoðunargjörðar, eður annara slíkra verka, borgist 16 sk., og eins mikið borgist fyrir eiðfestíng gjörðarinnar, og líka fyrir móttöku sèrhvers annars eiðs fyrir utan vitnafærslu. — 7) Í skrifaralaun borgist, hvort heldur það eru þíngsvitni eður dómsgjörníngar eður ályktunargjörníngar, eður einfaldar afskriptir, fyrir örkina 24 sk., án þess að neitt sèrlegt megi reiknast fyrir kostnað til skriffæra. — 8) Fyrir staðfestíng og innsiglun eins dóms eður þíngsvitnis gjörníngs borgist 20 sk. — 9) Hvar málsefnisins verð ekki yfirstígur 25 rbd., borgist þau í fyrirfarandi §§ 1—7 ákvörðuðu rèttargjöld einúngis með helmíngi þeirra. — 10) Í pólitísökum, er rísa af innbyrðis samlagi húsbónda og vinnufólks, borgist einúngis alls 24 sk., með viðbæti af 12 sk. fyrir hverja örk gjörníngsins, þegar hann útgefst skrifaður, sem yfirstígur tvær að tölu. Í öðrum pólitísökum borgist hin siðvanalegu í fyrskrifuðum §§ ákveðnu rèttargjöld. — 11) Fyrir meðtöku til þíngbókarinnar af einhverri yfirlýsíngu um eitt eður annað, sem ekki heyrir til neinnar fyrir rèttinum verandi eður áður þar fyrirtekinnar sakar, borgist af þeim, er lætur hana fram til innfærslu, 16 sk. — 12) Við yfirrèttinn borgist, í öllum tilfellum, hið tvöfalda af því rèttargjaldi sem fyrir sama verk hefði átt að greiðast við undirrèttinn, þó að undanteknum skrifaralaununum, sem einúngis borgist eptir § 7. — 13) Eins og í opinberum sökum engin rèttargjöld eiga að greiðast, en þarámót rèttarins þjóna þaraf orsökuðu verulegu útgjöld að endurborgast eptir rèttum og greinilegum reikníngi, meðal annars málskostnaðar, svo gefst og amtmönnunum myndugleiki til að veita efnalitlum ókeypis málsfærslu, að svo miklu leyti sem þeir eptir málsins ásigkomulagi og þeirra við forlíkunar-tilraunina auðsýndu hegðun, geta álitizt að vera verðugir þartil. Hvar þannig ókeypis málsfærsla er veitt, á það rèttargjald og þau skrifaralaun, sem annars sá partur, er vilnunina hafði fengið, átti að greiða, að gjaldast

af mótpartinum, þegar þessi með dómi álízt skyldugur til að borga málskostnaðinn. — 14) þíngsvitni, sem takast til að sanna óhappa-tilfelli, og miða til lækkunar af sköttum, eður til að heimila verðlaun fyrir björgun drukknaðra, meðhöndlist eins og opinberar sakir; en reglulega eiga þau að takast á vanalegum þíngtíðum, svo hið opinbera ekki þarmeð hljóti að setjast í útgjalda kostnað. — 15) þegar privatmál, í lagaboðanna meðhaldi, óskast fyrirtekið fyrir utan þá siðvanalegu þíngdaga eður staði, á að sönnu ekkert frekara rèttargjald að greiðast, en þær hèr að framan tilgreindu ákvarðanir innihalda: en, ef dómarinn þessvegna verður að stofna sèrlegt ferðalag, borgist honum, fyrir utan þau uppáboðnu rèttargjöld, 1½ rbd. fyrir hvern dag. þetta gildir, hvort heldur það er dómssök, ellegar skoðunar-, rannsóknar-, skiptis- eður önnur gjörð, í hverri einkis dóms er óskað. Slíkri gjörð verður ávallt að framhalda, að minnsta kosti í 8 tíma, ef betalíngur á að geta heimtazt fyrir meir en einn dag; en geti gjörðin orðið til lykta leidd á skemmri tíð, á betalíngurinn samt að gjaldast eins og fyrir heilan dag. Ef gjörðin, í eitt skipti, varar lengur en 8 tíma, reiknist hún fyrir 1½ dag. þegar annars þeim umgetnu sökum, eptir að þær hafa verið fyrirteknar á óreglubundnum tíma og stað, verður framhaldið á reglulegum þíngstöðum, borgist þetta framhald einúngis með siðvanalegum rèttargjöldum. — 16) Í framanskrifuðum tilfellum á sá, sem rèttarins aðgjörða beiðist, að greiða dómaranum ókeypis fararskjóta að og frá þíngstaðnum, eður og borga hinn sama eptir sanngjörnum reikníngi. Til dagferðar reiknast 5 mílur (þíngmannaleið) á sumri, en 2½ (hálf þíngmannaleið) á vetrartíma. Annars á fyrst um sinn amtmaðurinn að hafa vald til að fyrirskrifa slíkar nákvæmari reglur fyrir ferðakostnaðar ákvarðan, sem eptir plázanna ásigkomulagi álítast að vera passandi, eins og þessi embættismaður líka á að hafa myndugleika til að afgjöra þau efamál, sem í ein-

1830. 10. Septbr.

1830. stöku tilfellum orsakast kunna af kröfum, er gjörast í
10. Septbr. slíku tilliti.

II. Kapítuli. *Um þau gjöld, er greiðast eiga fyrir fógeta aðgjörðir.* — 17) Fyrir arrests-, kyrsetníngar- eður forboðs-gjörð, er skeður á gózi, hvartil eigi einúngis svovel fasteignir sem lausaurar, heldur ogsvo útistandandi skuldakröfur reiknast eiga, svo og fyrir námseður kyrsetníngar-gjörð, borgist til býfógetans eður sýslumannsins, sem kóngsins fógeta, að tiltölu við þá peníngaupphæð, fyrir hverja gjörðin fyrirtekst, þannig: fyrir peníngasummur til 10 rbd. upphæðar incl. . . . 36 sk.

—	frá 10	— til	20 rbd.			72 -
—	- 20	— -	50 —	1	rbd.	12 -
—	- 50	— -	100 —	1	—	48 -
—	- 100	— -	150 —	1	—	72 -
—	- 150	— -	200 —	2	—	» -
—	- 200	— -	500 —	2	—	48 -
—	- 500	— og	þaryfir	3	—	» -

18) Ef arrest á persónu kynni að fyrirfalla á Íslandi, borgist til fógetans 3 rbd. gjald, og ef arrest undir eins skeður á gózi, borgist þarfyrir eptir § 17. — 19) Ef gjörðinni ei verður lokið á þeim degi eður nótt er hún byrjar, annaðhvort vegna þess að stærð hennar ekki leyfir það, eður af því, að sá er hennar krefst, beiðist að henni verði á frest slegið, borgist aptur það í §§ 17 og 18 ákveðna gjald fyrir hvern eptirfylgjandi dag, hvaraf meiru en 4 tímum er til hans varið; en, þegar ekki meir en 4 tímar brúkast til gjörníngsins framhalds, borgist fyrir þetta framhald í hvert sinn einúngis hið hálfa af tèðu kaupi. Þegar þarámót fógetinn, annaðhvort vegna annara sinna sýslana, eður af öðrum orsökum, í hverjum málspartarnir engan þátt átt hafa, slær nokkrum gjörníng á frest, er annars á einum degi hefði orðið til lykta leiddur, á kaupið ekki þessvegna að hækkast. Ef nokkrum gjörníngi án uppihalds er framhaldið í lengri tíð en 8 tíma, borgist ennfremur fyrir þessa lengri tíð, þegar hún ekki yfirstígur 8 tíma, hálft kaup, og annars

fullt eptir §§ 17 og 18. — 20) þegar náms er krafið eptir fleiri en einum dómi, forlíkun eður úrskurði (hvar slíkt, eptir lagaboði, heimilar rètt til náms) hjá hinni sömu persónu, borgist námskaupið fyrir hvern af slíkum sèrílagi. Sömuleiðis á, þegar náms, eptir hinum sama dómi, forlíkun eður úrskurði, verður krafizt hjá fleirum en einni persónu, sèrlegur gjörníngur að haldast og borgast fyrir sèrhverja persónu; samt á þetta ekki að skiljast um þau tilfelli, hvar þessar aðskiljanlegu manneskjur eiga sameiginlegar eignir, á hverjum námið gjörist; eins og heldur ekki, vegna þess að þeir hlutir, sem fyrir náminu verða, eru í ymsum stöðum, fógetanum ber nein hækkun á borguninni, nema að svo miklu leyti að gjörníngurinn þessvegna kynni að verða svo margbrotinn, að § 19 mundi af sèr leiða hækkun kaupsins. — 21) Fyrir lausnar gjörníng borgist eptir § 17, þegar hann viðvíkur gózi, en eptir § 18 þegar persónulegt arrest með honum er að engu gjört. — 22) Til að framkvæma rannsókn eptir prívatmanna beiðni, borgist 32 sk. — 23) Fyrir þann gjörníng, með hverjum nokkrum útbýlist af jörðu eður húsi, er hann á eður í býr, eður gefast ráð yfir húsi ellegar jörðu, borgist 1 rbd. — 24) Fyrir skoðunargjörð, er orsakast at drýgðum líkamlegum áverka, þegar hún skeður eptir prívatmanna beiðni, borgist 80 sk. En fyrir skoðun fundinna líka á ekkert að borgast. — 25) Fyrir útskript af þeim umgetnu rèttargjörníngum lúkist borgun eptir arkatali, samkvæmt § 7, hvar að auki innsiglunin borgist eptir 8. §. — 26) Fógeta ber, fyrir aðgjörðir hans við (hafskipa) strandanir, fyrir utan endurgjald ferðakostnaðar eptir § 16, 1 rbd. silfurs daglega til viðurværis síns. — 27) þegar sýslumaðurinn, til að fremja nokkuð af þeim í þessum kapítula skipuðu embættisverkum, á að ferðast lengra en ½ mílu, á sá sem þess krefst að endurgjalda honum hans ferðakostnað eptir þeim í 16. § ákveðnu reglum. Annars á bæði þetta endurgjald og rèttargjaldið, allt að svo miklu leyti sem það fyrirfram ákvarðað verður, eptir embættismannsins

1830.
10. Septbr.

1830. 10. Septbr. beiðni, að borgast honum, áður en hann byrjar verk sitt, og ef krafan síðan apturkallast, eður krefjanda er neitað um embættisverksins framkvæmd, má hið goldna ekki heimtast aptur, nema að svo miklu leyti sem sá reiknaði reisukostnaður verði sparaður, ellegar annars stærra rèttargjald kynni hafa verið borgað, en það sem embættismaðurinn átti skilið fyrir hið framda embættisverk. — 28) Í beneficeruðum og skipuðum málum, svo og þegar nám skeður eptir bón einhvers, hverjum endurgjald er til handa dæmt í opinberri sök, svovel sem og þegar viðurværis skileyrir til fráskilinnar konu eður lausaleiksbarna, eður skuldir til vinnufólks gjörast upptækar með námi hjá húsbóndanum, borgist einúngis rèttargjaldið, að svo miklu leyti því verður náð frá þeim, hjá hverjum námið skeður, eptir að þeirri kröfu, vegna hverrar námsgjörðin fyrirtekst, er fullnægt orðið. Fyrir framkvæmd dóma í misgjörníngs málum, eptir opinberri (yfirvaldsins) ráðstöfun, borgist ekki í neinu tilfelli rèttargjald til býfógetans eður sýslumannsins; þarámót á hvor þessara embættismanna, hvernig sem á stendur, að njóta endurgjalds sinna verulegu útgipta.

III. Kapítuli. *Um borgun fyrir þær embættis aðgjörðir, sem viðvíkja sýslunum við pantabækur og þínglýsíngar.* — 29) Fyrir þínglýsíngu og uppáteiknun afsalsbrèfs, pantsetníngarbrèfs, skiptabrèfs eður nokkurs annars skjals, sem lesið er til að gefa nokkrum tilkall til einhverrar eignar, eður til að kyrsetja nokkura slíka, borgist að tiltölu þeirrar peníngaupphæðar, um hverja skjalið hljóðar, svoleiðis:

þegar upphæðin er undir 50 rbd.							24 sk.
—	frá fullum 50 rbd. til 100 rbd.						36 -
—	—	100	—	-	200	—	48 -
—	—	200	—	-	400	—	64 -
—	—	400	—	-	600	—	1 rbd. » -
—	—	600	—	-	1000	—	1 — 32 -
—	—	1000	—	-	2000	—	2 — » -
—	—	2000	—	-	3000	—	2 — 48 -

og sè upphæðin hærri, þá 3 rbd. hversu há sem hún er. Að svo miklu leyti sem upphæðin ekki er ákvörðuð í peníngum, en í landaurum, á hún að reiknast til penínga eptir þeim almennt gildandi reglum. Hvar ævarandi árlegt afgjald er ákveðið, álítist það sem höfuðstóll af 25 sinnum tvöfaldaðri upphæð; en sè það ákveðið uppá lífstíð, metist það einúngis sem fimmfalt; sè það um vissa tiltekna áratölu, á gjörvöll þess upphæð að leggjast til grundvallar, þó svo, að það í engu tilfelli verði meira en hin 25 sinnum tvöfaldaða upphæð. Ofanskrifuðum reglum má og við koma í öllum öðrum tilfellum, hvar borgunin til rèttarins þjóna ákvarðast að tiltölu við víst verðlag. Ef fasteign nokkur afhendist án viðurlags eður með makaskipti, á verðið, til reglu fyrir framannefnds rèttargjalds ákvörðun, að tiltakast í skjalinu, eður með áteiknun uppá hið sama. Fyrir utan þá borgun, sem, eptir framanskrifuðu, ber rèttarins þjónum fyrir skjalsins lestur og áteiknan, eiga ennfremur, fyrir innfærsluna í skjalabókina, að borgast 24 sk. fyrir hverja örk, á hverja það, samkvæmt tilskipununum, er skrifað, hvarhjá það, sem er minna en hálf örk, borgist eins og hálf, en það, sem er yfir hálfa örk, eins og hún væri heil. — 30) Fyrir lestur af skipta fyrirköllum eður öðru, hvers tilefni ekki getur metizt með ákveðnu verðlagi, eður sem ekki miðar til fasteignar útvegunar eða veðsetníngar, borgist 36 sk.; en, hvar slíkur lestur, t. d. af skipta fyrirköllum, skeður við landsyfirrèttinn, borgist 72 sk. — 31) Rèttarins þjón á, þegar eitthvert heimildareður pantsetníngar-skjal lesið verður, að líta eptir því, hvort útgefari þess sjálfur hefir heimild fyrir þeirri fasteign, hverri hann þannig ráðstafar, eður hvort þar áður sè nokkuð lesið, er geti ónýtt eður rýrt skjalsins gyldugleika, og ef enginn brestur eður hindrun finnst, gefist einúngis áteiknun um skjalsins lestur, hvarfyrir engin sèrleg borgun gjaldist, þar borgunin er innifalin í § 29. En í gagnstæðu tilfelli á uppáteiknun að gjörast á skjalið um þá vantandi heimild, eður hið áður lesna pantsetn-

1830. 10. Septbr.

1830. 10. Septbr. íngar skjal, hvarfyrir rèttarins þjón fái hið hálfa af þeirri í § 28 ákveðnu borgun, þó í engu tilfelli yfir 64 sk., og þegar síðan þessi uppáteiknan, eptir útvegaðri nýrri skýrslu eður frekari heimild, útslèttist, á sama borgun að greiðast eins og fyrir uppáteiknun. — 32) Fyrir aflýsíng einhvers skjals og útslèttun þess af pantabókinni, eður fyrir aflýsíng nokkurrar borgunar uppí skuld eptir veðsetníngar-brèfi, og meðdeilíng áteiknunar þarum á hið sama, borgist hið hálfa af því í § 29 ákveðna gjaldi, sem þó, í síðarnefndu tilfelli, á að útreiknast að tiltölu þeirrar gjörðu borgunar upphæðar. — 33) Óski nokkur attests af pantabókinni, viðvíkjandi heimild til eignarinnar og þeim á henni hvílandi skuldaþúnga, eiga þar fyrir að gjaldast 48 sk. — 34) Útskriptir af afsalsbrèfa- og pantabókinni borgist eins og aðrar afskriptir eptir § 7.

IV. kapítuli. *Um borgun fyrir þær aðgjörðir, er viðvíkja skiptum.* — 35) Í öllum búum, er með skiptarèttarins hjálp meðhöndlast og kljást á enda, borgist af allri þess upphæð eður búsins verulega inngjaldi, án tillits til skuldanna, $1\frac{1}{3}$ af hundraði, allt til 20,000 rbd. Sè búsins upphæð minni en 100 rbd., en þó yfir 50 rbd., reiknist skiptalaunin eins og það væri fullir 100 rbd., en sè hún ekki yfir 50 rbd., borgist skiptalaunin einúngis af þeirri síðar tilteknu summu. Á sama hátt á að breytast með þann hluta af þeim stærri upphæðum, sem yfirstíga fulla 100 rbd. eður 50 rbd.; þó, þegar það, sem ein summa má yfirstíga fulla 100 eður 50 rbd., er svo lítið, að það ekki getur svarað þeim hækkaða kostnaði, sem mundi fljóta þaraf, að það á fyrgreindan hátt kæmi til álits, á, í staðinn fyrir þessa hækkun, það sem framyfir verður að reiknast eins og skiptalaun. Þegar þannig t. d. einhvers bús upphæð er 250 rbd. 24 sk., eiga þessir 24 sk. að greiðast, auk skiptalaunanna, af 250 rbd. — 36) Hvar skipta-fyrirkall, eptir lagaboði, á að útgefast, borgist fyrir hið sama, þegar búsins óskerta formegun hleypur allt til:

100 rbd. incl. . . . . 40 sk. 1830.
frá 100 — excl. til 500 rbd. incl. . 80 - 10. Septbr.
- 500 — — og þaryfir... 2 rbd.

Ef afskripta af skiptafyrirköllum þarf við til lestrar við fleiri rèttarumdæmi, borgist fyrir sèrhverja slíka 24 sk. Ef búið ekki hrökkur til skulda útsvars, eður sè þess formegun raunar engin, borgist í allt fyrir skipta fyrirkallsins útgefníng einúngis 24 sk. Fyrir þessi gjöld á sá, sem skiptunum ræður, að sorga fyrir leiðbeiníng fyrirkallsins og þess lestri við þau rèttarumdæmi, hvar það lesast á; þó svo, að vissar ferðir notist þartil, og búinu ekki, án frekustu nauðsynja, ofþýngist með sendiferða kostnaði. — 37) þegar skiptahaldarinn hefir byrjað aðgjörðir sínar í einhverju búi, en það, fyr en þær verða á enda kljáðar, verður afhent annaðhvort hlutaðeigandi erfíngjum ellegar öðrum hlutaðeigendum, á skiptahaldarinn, til launa fyrir starf sitt, að hljóta betalíng, sem almennt reiknist þannig, að hann verði helmíngur þess er honum borið hefði, ef skiptahaldarinn hefði fullkomlega afgjört skiptin; samt á undir eins að lítast til hans starfs, svo að borgunin, ef það hefir mjög lèttvægt verið, ákvarðist lægra, og að þarámót nokkuð meira, þó ætíð minna en full skiptalaun, megi reiknast, ef lok skiptanna í búinu hefðu verið mjög nærri fyrir höndum. Sè óeiníng nokkur milli skiptahaldarans og hlutaðeigenda, viðvíkjandi upphæð þeirrar kröfðu borgunar, á það málefni að afgjörast með amtmannsins úrskurði. — 38) þegar skiptameðferðin hurtfellur, vegna útvegaðs leyfisbrèfs til að sitja í óskiptu búi, þótt ómyndugir erfíngjar sè til, á þóknun að greiðast skiptahaldaranum, reiknuð til hins hálfa af þeim skiptalaunum, sem, ef skipti í búinu skyldu fullkomlega kljást á enda með skiptarèttarins hjálp, eptir þess sannsýnilega ástandi, hefðu átt að borgast; en þessi borgun á aptur að dragast frá skiptalaununum, þegar hinn lengstlifandi síðan sætir skiptum, og það jafnvel þótt skiptahaldarans persóna í millitíð sè önnur orðin. Ann-

1830. 10. Septbr. ars á hlutaðeigandi amtmaður að ákvarða upphæð þóknunarinnar, ef nokkur ágreiníngur þarum verður. — 39) Ef svo kann við að bera, að sèrlegir gjörðarmenn eður executores testamenti meðhöndli eitthvert bú, á, ef einhver meðal erfíngjanna er ómyndugur ellegar búið er uppboðsbú, hið sama að borgast þeim reglulega skiptahaldara, eins og ef skiptameðferðin, er fremst af slíkum sèrlegum skiptahöldurum, hefði skeð af honum. Hið sama gildir líka, þegar sá, sem hefir útvegað leyfisbrèf til að sitja í óskiptu búi, síðan heldur skipti með samfrænda tilstyrk, sè annars nokkur ómyndugur meðal erfíngjanna; hvarhjá þó sá í § 38 fyrirskrifaði frádráttur á að hafa stað. — 40) Fyrir útskriptir af skiptagjörníngnum, hvort heldur þær eiga að útgefast sem regluleg skiptabrèf, í hverju tilfelli staðfestíngin samt á að borgast eptir 8. §, ellegar ekki, á sú sama arkaborgun að gjaldast sem 7. § hefir ákveðið, og skiptahaldarinn á engan rètt til að heimta, að eiginlegt skiptabrèf út takist, þar hann, með þeim þriðjúngi af hundraði, hvar með 35. § hefir hækkað laun skiptahaldarans, sem á Íslandi ætíð er skiptaskrifari, hefir fengið skaðabót fyrir þann missi er hann liðið hefir, bæði þessvegna, að sú skuldbindíng, er áður í því tilliti gilti, er upphafin, og vegna lækkunar þeirrar, sem gjörð er á þeim áður fyrir skript skiptabrèfsins gildandi betalíngi.

V. kapítuli. *Um borgun þeirra aðgjörða, er viðvíkja auktióna málefnum.* — 41) Þau almennilegu auktiónarlaun, sem í öllum tilfellum, hvar þeir eptirfylgjandi §§ heimila þeirra lækkun, eiga að borgast, eru 4 af hundraði. — 42) Af húsum, bæjum, grundvallarplázum, jarðagózi og öðrum fasteignum, svo og skipum (hvartil allskonar skipategundir, jafnvel bátar, reiknast eiga) svo og af actíum, skuldbindíngarbrèfum eður öðrum skuldakröfum, leigumálaskjölum og þesskáttar rèttindum, sem afsalast við opinbera auktión, borgist í salaríum:

af þeim fyrstu 1000 rbd.	2 af hdr.			1830.
af upphæðum frá 1000 rbd. excl. til 3000 rbd. incl.	1 1/2 —			10. Septbr.
- 3000 — — 30,000 —	— 1 —			
af því sem meira er en 30,000 —	— 1/2 —			

Auktiónar upphæðin á, þegar um leigumála er að gjöra, einúngis að ákvarðast að tiltölu við hið árlega afgjald. — 43) Þegar höndlunarvörur seljast á auktión í þesskáttar deildum, að hvert hamarsslag viðvíkur, í minnsta lagi, verði 15 rbdla silfurs, svo eiga af því, er hin samanlagða upphæð yfirstígur 300 rbd. (af hverjum fyrstu 300 rbd. ætíð fullt salaríum gjaldist eptir § 41) launin þannig að ákvarðast:

af upphæðinni frá	300 rbd.	excl. til	1000 rbd.	incl.	2 af hdr.
—	- 1000 —	—	- 2000 —	—	1 1/2 —
—	- 2000 —	—	- 4000 —	—	1 —
—	- 4000 —	—	- 8000 —	—	1/2 —
og af því sem meira er en			8000 —	—	3/8 —

Að svo miklu leyti hlutir, merktir með stöku tölum, á slíkri auktión seljast í smádeildum, á af þeirra söluverði að gjaldast hið siðvanalega í § 41 fastsetta salaríum, en af söluverði á þeim vörum, sem seldar verða í stærri deildum, á það að reiknast eptir nærveranda §. — 44) Auktiónarhaldarinn á að sorga fyrir, að auktiónin fyrirfram verði auglýst á þann hátt, sem sèrhvers staðar hentugleikar leyfa, að svo miklu leyti mögulegt er, 8 dögum áður en auktiónin verður haldin. Almennt sè það undir sjálfum hlutaðeigendum komið, að hve miklu leyti auglýsíngin takmarkist til þess hrepps, hvar auktiónin er haldin, ellegar hvort hún líka eigi að ske í fleiri eður færri nálægum hreppum: eins og það líka má setjast í þeirra vald, hvernig að skuli fara með að senda og birta auglýsíngarnar; en ef ei verður tækt að fá hlutaðeigenda vilja í þessu tilliti að vita, ellegar þeir eru innbyrðis ósampykkir, á, í tilliti til þess hve mikilvægir þeir hlutir eru, sem á auktióninni eiga að seljast, og til annara kríngumstæðna, að veljast sá aðferðarháttur,

1830. er mest geti orðið þeim til nota, er með eiga. Fyrir
10. Septbr. samníng og skriptir auktiónar-auglýsíngar borgist auktiónarhaldaranum 24 sk., og þegar hann á að meðdeila afskriptir af hinni sömu, þá ennfremur 8 sk. fyrir hverja afskript; en hlutaðeigendur mega sjálfir sorga fyrir slíkum afskriptum, ef þeir svo heldur vilja. Fleiri en 12 expl. af auglýsíngunni eiga ekki að reiknast eigendum hinna seldu fjármuna til kostnaðar, nema því að eins, að allir hlutaðeigendur hafi þess krafizt, að auktiónarhaldarinn skyldi sorga fyrir fleiri auglýsíngum. — 45) Þegar auktiónarhaldarinn hlýtur að vera til staðar, til að halda auktión yfir fasteignir, eður aðra hluti sem nefndir eru í § 42, en engin sala á þeim samt skeður við auktiónina, hvartil það og heyrir, að hið skeða hamarslag er undir nákvæmari staðfestíngu komið, en henni samt afslegið verður, borgist fyrir forgefins aðgjörðir 2 rbd. silfurs. Ef nokkur lætur fleiri slíka hluti setja til auktiónar í einu, ellegar einhver eign uppbýðst í aðskiljanlegum deildum, á samt ekki meira að borgast en tvö forgefins upphróp; og ef á sömu auktión eða á sama degi svo mikið verður selt af fyrrnefndum hlutum, að auktiónskaupið þaraf yfirstigi 6 rbd., á ekkert að borgast fyrir þau undireins gjörðu forgefins upphróp. Ef tèð salaríum ei hleypur til fullra 6 rbd., á einúngis þar við að bæta fyrir slík til ónýtis gjörð upphróp, svo miklu, að tèðri upphæð náist; samt er það sjálfsagt, að auktiónar stjórnarinn, ef hin samantekna upphæð af auktiónarlaununum, og borgun fyrir forgefins upphróp, ekki hleypur til fullra 6 rbd., enganveginn má heimta svo mikið kaup, heldur hlýtur hann þá að láta sèr nægja með hina umgetnu samanlögðu upphæð. — 46) Á lausaura auktiónum borgist 4 sk. fyrir hverja tölu þess hlutar, sem upp býðst án þess hann seldur verði, og á auktiónum yfir höndlunarvörur, sem § 43 umgetur, gjaldist 8 sk. fyrir hverja slíka tölu, sem upphrópast án þess að seljast. Ef, á auktiónum af síðastnefndri art, betalíngurinn fyrir sèrhvert forgefins upphróp, í sameiníng við salaríum af

þeim vörum er seljast, ekki hleypur til fullra tveggja rbd., á samt þessi penínga upphæð að gjaldast. — 47) Fyrir útgefníng auktiónar-afsalsbrèfs af fasteign, sem á auktión hefir seld verið, hljóti auktiónarhaldarinn í laun sín 1 rbd., þegar kaupsumman ekki yfirstígur 1000 rbd., 2 rbd. ef hún er hærri, en ekki meir en 3000 rbdr., og 3 rbd. ef hún yfirstígur þessa upphæð. — 48) Ef einhver auktión, eptir að hennar hefir beiðzt verið hjá auktiónarhaldaranum, og ráðstöfun hefir verið gjörð fyrir auglýsíngu hennar, aptur kallast, hljóti auktiónarhaldarinn þann honum fyrir slíka auglýsíng í § 44 ákvarðaða betalíng og endurgjald, svo og þaraðauki 48 sk. silfurs. En ef hún aptur kallast, eptir að auktiónarhaldarinn hefir byrjað hana, eiga, auk þess sem honum ber fyrir auglýsínguna, 2 rbd. að gjaldast honum, og ef hann hefir ferðazt, er það undir honum komið, í staðinn fyrir þessa 2 rbd. að krefjast endurgjalds eptir § 16. — 49) Útskriptir af auktiónabókinni borgist eptir § 7, og sönnunar áteiknun sèrhvers auktiónarreiknings borgist með 4 sk., ef hann inniheldur færri en 4 greinir, og annars með 1 sk. fyrir hverja grein. — 50) Fyrir undirboðsuppboð borgist í einu og öllu hið sama, sem fastsett er fyrir þær auktiónir, við hverjar þær geta nákvæmast í samjöfnuð komið. — 51) Þar það er krefjandinn, sem á að svara auktiónarkostnaðinum, svo á, ef kaupandi í einhverju stöku tilfelli skyldast til að gjalda hann, það að aðgætast, að þetta endurgjald álítist sem viðbætir hins eiginlega auktiónarboðs, og að salaríum reiknist af samanlagðri upphæð þeirrar summu, hvarfyrir tilslagið er skeð, og tèðs viðbætis.

1830.
10. Septbr.

VI. kapítuli. *Um þann betalíng, er gjaldast á fyrir nótarial-aðgjörðir.* — 52) Býfógetinn í Reykjavík og hver sýslumaður í sinni sýslu, er veita nótarial-aðgjörðum þar forstöðu, hljóti fyrir framkvæmd prótests á eitt vexelbrèf fyrir vantandi acceptatión eður betalíng, þegar vexelbrèfið hljóðar uppá summu allt að

1830. 500 rbd. incl. . . . . 1 rbd.
10. Septbr. frá 500 — excl. til 2000 rbd. incl. . . 2 —
- 2000 — — - 5000 — — . . 2 — 48 sk.
og þaryfir . . . . 3 —

Fyrir hvern betalíng (sem á að gjaldast þegar gjörníngurinn er byrjaður, þó krefjandi ekki óski að bann fullkomnist) prótestið sömuleiðis gefist útskrifað in forma. — 53) Fyrir önnur prótest, svarskröfur, nótarial stefnubirtíngar og aðrar slikar aðgjörðir, borgist 80 sk. Þegar nokkur af þeim hèr eður í § 52 umgetnu gjörníngum á að fyrirtakast á fleirum ýmislegum stöðum, þá borgist fyrir framkvæmd hans á fyrsta stað hið áðurnefnda salaríum, og fyrir hvern af þeim fleirum stöðum, hvar gjörníngurinn eptir krefjandans beiðni skeður, einúngis 32 sk. — 54) Fyrir útskript af nótaríal-aðgjörðum, þegar þær æskjast útgefnar og staðfestar í aktsformi, borgist 24 sk. fyrir hverja örk, sem aktinn verður meir en 1 örk, hver fyrsta örk ætíð meðdeilist ókeypis. Æskist afskript slíks gjörníngs, borgist fyrir hverja örk 24 sk. Ef annars Notarius publicus verður beðinn um einhverja afskript af nokkru skjali, borgist hið sama; en æskist einúngis þess, að hann samanberi og staðfesti afskript nokkra, sem rètt skrifuð afhendist honum, lúkist einúngis helmíngur betalíngsins. — 55) Fyrir að vera til staðar, þegar einhver samníngur, testament, fullmakt eður annar slíkur gjörníngur framkvæmist eður fyrirtekst, ellegar hið þegar fullgjörða skjal af hlutaðeigendum alvarlega viðurkennist, og þarum að útgefa sinn vitnisburð í tilhlýðilegu formi, hljóti nótaríus 80 sk., og þaraðauki, þegar gjörníngurinn varar yfir 1 tíma, 24 sk. meira fyrir tímann. — 56) Fyrir meðtekníngu og útgefníng svo nefndrar sjóferðaskýrslu eður sjófarprótests, til brúkunar við assúrance-reikrnínga og haverí-afreiknínga, borgist 4 rbdr., og fyrir útskriptina eptir § 54. — 57) Þegar rèttarins þjónar, til framkvæmdar nótaríal-aðgjörða, hvartil þeir kvaddir eru, neyðast til ferðalags, á það þaraðauki að borgast eptir § 16.

VII. kapítuli. *Viðvíkjandi betalingi fyrir ymsar aðrar aðgjörðir, er rèttarins þjónar, að nokkru leyti sem yfirvöld, eiga af hendi að leysa.* — 58) Fyrir útgefníng ferðapassa borgist almennt 16 sk., en ef þeir hljóða um ferð út úr Íslandi 24 sk., allt fyrir sèrhverja persónu, hverri passinn heimilar ferðina; þó borgist einúngis helmíngur téðs gjalds fyrir húsmenn, tómthúsmenn, daglaunamenn, vinnufólk og aðra, sem álítast þeirra jafnar, og allir bevísanlega snauðir, sem annars hafa rètt til að fá passa, fái hann án nokkurrar borgunar. — 59) Fyrir þá áteiknan, sem gjörast ber á passa af yfirvaldinu, borgist 4 sk., án tillits til, um hversu margar persónur að passinn hljóði, þó að bæði þeir, sem eptir § 58 eru fríteknir frá að borga passa, svo og þeir, sem eptir sama § einúngis eiga að gjalda þarfyrir helmíng betalíngsins, ekkert borgi fyrir passans áteiknun. — 60) Fyrir sèrhvert mæliker eður álnamæli, sem sýslumaðurinn gildir eður markar með brennijárni, borgist 8 sk. — 61) Fyrir útgefníng borgarabrèfs til kaupskapar frama gjaldist 2 rbd., fyrir annað slíkt til handverks iðkanar 1 rbd., fyrir gildíng og innsiglun höndlunarbókar 1 rbd., fyrir gildíng millumreikníngsbókar, hvort hún heldur er stór eða lítil, 8 sk. — 62) Fyrir að gjöra nauðsynlegar áteiknanir á þau einhverju kaupskipi viðvíkjandi skjöl, og að meðdeila þau lestrar- og heilbrigðis-attest, svo og aðrar bevísíngar, sem það í Íslandi á að meðtaka, borgist býfógeta eða sýslumanni 16 sk. fyrir hverja commercelest, sem skipið dregur, eptir mælíngarbrèfi. Samt gildir þetta einúngis þegar skipið bæði affermist og fermist að nýju innan hins sama rèttarins þènara umdæmis. En affermist eður hlaðist skipið í höfnum ymsra rèttar-umdæma, skulu á hverjum stað, hvar það þannig skal fá skjöl sín áteiknuð og ný skjöl sèr meðdeild, einúngis borgast 8 sk. af hverri commercelest eptir skipsins farmrúmi. Af þeim einúngis til fiskiafla útgjörðu skipum, sem koma til landsins og aptur fara þaðan, borgist af hverri commercelest 12 sk. Af innlendum flutníngs-

1830. 10. Septbr.

1830. og fiski-jöktum, sem enga passa þurfa, borgist fyrir
10. Septbr. gegnumlestur fiskijaktanna dagbóka, og fyrir meðdeilíng vitnisburða til útvegunar af fiskipremíum, 16 sk. af commercelest, þó einúngis til 15 commercelesta farmrúms; sè farmrúmið stærra, gjaldist einúngis 8 sk. fyrir hverja commercelest, þó svo, að borgunin fyrir þessi stærri skip ekki alls verði lægri en 15 mk. Hvar skip flytja vörur um kríng í sjálfu landinu, gjaldist einúngis helmíngur þess betalíngs, sem hèr að framan er fastsettur fyrir höndlunarskip.

VIII. kapítuli. *Um betalíng handa hreppstjórum og öðrum mönnum, sem brúkast við rèttarins aðgjörðir.* — 63) Fyrir birtíng á stefnum borgist fyrir hverja persónu, sem stefnd er, hvort heldur það er málspartur eða vitni, 36 sk., sem skiptist jafnt milli beggja stefnuvotta, af hverjum hreppstjórinn reglulega á sá annar að vera. Í skuldamálum, sem ekki viðvíkja meir en 25 rbd., gjaldist einúngis helmíngur tèðrar borgunar. Í öllum opinberum málum, svo og þeim í 10. § fyrsta atriði um greindu málum, og í öllum þeim tilfellum, hvar sá, sem úttekur stefnu, hefir beneficium processus gratuiti, borgist ekkert gjald fyrir birtíng stefnunnar. Áður umgetinn betalíngur gjaldist einnig, í öllum tilfellum, til stefnuvottanna fyrir birtíng dóms eður annars rèttargjörníngs, sem af stefnuvottum á að auglýsast hlutaðeiganda. En, þegar þeir brúkast til að framkvæma svarskröfur, uppsagnir eður útbyggíngar og önnur þvílík erindi, hvarhjá þeir ekki mega hlíðra sèr, geta þeir í öllum tilfellum og án tillits til upphæðarinnar stærðar, krafið þann fyrrnefnda betalíng af 36 sk. fyrir slíka birtíng fyrir hverri persónu, sem skiptist milli beggja stefnuvotta. Þurfi stefnuvottarnir, til að auglýsa stefnur eður annað, sem í þessum § er um greint, að ferðast meir en 1 mílu burt til lands, eður yfir ½ mílu sjóveg, hljóti hver þeirra, hvort heldur kaup fyrir birtínguna, eptir áðurskrifuðu, á að borgast ellegar ekki, en í fyrstnefndu tilfelli, ásamt kaupgjaldinu, 24 sk. fyrir hverja mílu til

lands, ellegar hverja hálfa mílu sjóveg, reiknað frá heimili þeirra til gjörníngsstaðarins, án þess að heimferðin komi til álits. — 64) Fyrir upplestur eður uppfestíng einhverrar auglýsíngar um skipti eður auktiónir, ellegar aðrar slíkar ráðstafanir, eður annars að auglýsa nokkuð við kirkjustefnu, sem þar má auglýsast, hljóti hreppstjórinn 18 sk. fyrir hvern stað, hvar þessi gjörníngur eptir beiðni verður framinn. En fyrir auglýsíng í opinberum málum fái hann ekkert kaup. Þarámót á, að svo miklu leyti hann hlýtur að vera í ferðalagi, þó erindið sè opinbert, endurgjald að lúkast honum eptir § 63, að því leyti sem ferðinni er þannig varið, að hún eptir tèðs §'s innihaldi á að borgast. Þó má hann í engu tilfelli fá fararkaup fyrir auglýsíngar, sem gjörast við hans eigin sóknarkirkju á sunnu- eða helgi-dögum, þegar guðsþjónusta þar verður framflutt. — 65) Þegar hreppstjórinn, vegna sýslumannsins, semur uppskriptir eður virðíngar til aðgæzlu við skipti eður auktiónir, borgist honum fyrir þetta hans verk, þegar öll búsins upphæð er lægri

1830.
10. Septbr.

en 100 rbd. inclusive . . . . 40 sk.
frá 100 — excl. til 300 rbd. incl. . . . . 80 -
- 300 — — - 600 — — . . 1 rbd. 32 -
yfir 600 — . . . . 2 — " -

án viðbætis til ferðakostnaðar. — 66) Þegar annars hreppstjórinn, vegna sýslumannsins, veitir einhverjum skoðunar- eður virðíngar-gjörníngi forstöðu, ellegar hann, vegna sýslumannsins, brúkast við áreiðar- eður aðrar slíkar gjörðir, hljóti hann daglega 1 rbd., án sèrlegs endurgjalds ferðakostnaðarins. — 67) Til skoðunar- og virðíngar-manna yfir fasteignir, hvort heldur sem þær viðvíkja landsetans húsum og jörðum, eður eiga að upplýsa það verð, fyrir hvert slík fasteign á að gilda við útlán ómyndugra eður opinberra fjármuna, ellegar til brúkunar við rèttarþrætur, eður til reglu við skiptaúthlutan, eður til auktiónarleiðbeiníngar, eður hvert sem helzt augnamiðið annars kynni að vera, borgist skoðunarmönnunum 1 rbd., hvaraf hreppstjórinn, ef hann er sá

1830. eini skoðunarmaður, hljóti 60 sk., en hinn 36 sk., með
10. Septbr. því skilyrði, að hreppstjórinn uppskrifi það sem fram hefir farið. Sè þeir báðir hreppstjórar, eður hvorugur þeirra, skiptist kaupið að jöfnu meðal þeirra. Fyrir skipti á bæja jörðum og húsum borgist hið sama. Fyrir skoðun og virðíngu á lausum aurum borgist 64 sk. til jafnra skipta. Ef í einhverju tilfelli tvöföld tala manna brúkast til skoðunar eða virðíngar, á tvöfaldur betalíngur að greiðast, svo að hver sèrílagi hljóti sömu borgun, sem hann fengið hefði, ef gjörníngurinn hefði verið framinn af tveimur mönnum. Í öllum tilfellum hljóti hver skoðunar- eður virðíngarmaður, þegar hann á að mæta í rèttinum til að staðfesta gjörðina með eiði, 16 sk. í viðbæti. — 68) Fyrir þá menn, hvort heldur þeir eru hreppstjórar eður ekki, er brúkast sem vitni við skiptagjörnínga, svo og til að vera skiptahaldaranum innanhandar, við innsiglanir, uppskriptir, skipanir o. s. fr., má skiptahaldarinn færa búinu til útgjalds frá 1 til 15 rbd., að tiltölu við búsins formegun og það erfiði, sem orsakast af slíkum gjörníngum, þó svo, að þetta ekki yfirstígi $^1/_3$ af þeim í 35. § heimiluðu skiptalaunum. Ef nokkur vill ákæra þá borgun, er lýkst skiptahaldaranum í því tilliti, á háyfirvaldið að skera úr þeirri ákæru. — 69) Þegar hreppstjórinn, eptir sýslumannsins skipan, sem hans umboðsmaður og í hans ábyrgð, fremur nokkuð fógetaverk, hljóti hann helmíng þess í § 17 ákveðna gjalds, en hinn helmíngur tilheyri sýslumanninum. — 70) Í þeim tilfellum, er tilskipanirnar uppáleggja hreppstjóranum þá skyldu að gjöra nokkuð upptækt, hljóti hann 24 sk. af hverjum, hjá hverjum slíkt nám skeður, og borgun ferðarkostnaðarins eptir § 63. — 71) Haldi hreppstjórinn, í sýslumannsins forföllum og eptir fullmakt hans, lítilfjörlegar auktiónir, hljóti hann án skipta það í § 44 tiltekna salaríum, en ef fundinn fènaður, hverjum forgefins hefir lýst verið, en hann fóðraður um þá tíð sem lögin ákvarða, verður seldur af hreppstjóranum á opinberri auktión, hljóti hann í salaríum $^1/_6$ part

af auktiónarverðinu, en sýslumaðurinn ⅙ part. — 1830.
72) Fyrir sakamanna og strokumanna faungun og flutníng 10. Septbr.
fái hreppstjórinn sanngjarna borgun fyrir þeirra viðurværi, eptir hins æðra yfirvalds ákvörðun, auk endurgjalds verulegra útgipta. Fyrir þeirra varðhald fái hann 1 rbd. um vikuna. Fyrir hvert sinn, sem hann gjörir ráðstöfun fyrir að slíkar refsíngar með vendi, er konúngsbrèfin af 25. Juli 1808 § 7, 3. Mai 1816 og 21. Mai 1823 fyrirskrifa, eptir dómi framkvæmist á þeim seka, fái hann 2 rbd. — Þær í þessum § innifölldu ákvarðanir gilda í líkum tilfellum fyrir Reykjavíkur pólitíþènara. — 73) Þegar passar, fyrir hverra áteiknun borgun á að gjaldast eptir þessarar tilskipunar § 59, áteiknast af hreppstjóranum, fái hann þá í nefndum § ákveðnu borgun. Sömu borgun fái hann, ef húsbóndi nokkur, sem ekki kann að skrifa, samkvæmt konúngsbrèfi af 7. Aprilis 1780, lætur hann sín vegna gefa hjúi sínu vitnisburðarseðil, eður og húsbóndans vitnisburður, eptir þessu kóngsbrèfi, af honum staðfestist. — 74) Þau vitni, sem eru við auktiónir eður fógetagjörnínga, fái þarfyrir hver, í kaup, 16 sk. om daginn, en við þær í 70. § umgetnu námsgjörðir einúngis helmíng þaraf; þarámót á Notarius publicus sjálfur að útvega þau vitni, sem eiga að vera við (hans) verk, án frekari þýngsla fyrir þann er þeirra krefur. — 75) Að svo miklu leyti skoðunar- og virðíngarmenn hljóta að takast ferðir á hendur til þeirra staða, hvar gjörðin á að framkvæmast, breytist eptir § 63; en rèttarins þjón á eigi, að nauðsynjalausu, að nefna eður tiltaka menn, er búa svo lángt burtu, að ferðakostnaður þessvegna verði nauðsynlegur. Annars á þessi ferðakostnaður ogsvo að endurgjaldast í opinberum og beneficeruðum sökum, í hverjum þeir menn annars ekkert kaup hljóta.

IX. kapítuli. *Almennar reglur til aðgæzlu við hið framanskrifaða.* — 76) Öll þau í þessari reglugjörð fyrirskrifuðu gjöld og tæripeníngar eiga að lúkast í ríkisbánka-peníngum silfurs. Sömuleiðis eiga þær summur,

1830. að tiltölu við hverjar kaupgjöld eiga að borgast, að skiljast
10. Septbr. um ríkisbánka-peninga silfurs; og þegar kaupgjaldið á að lúkast af seðlum og teiknum, eður að tiltölu til þeirra, á það að útreiknast í silfri eptir þeim á Íslandi, samkvæmt opnu brèfi af 11. Mai 1819 § 1 á borgunartíðinni gildandi Qvartals-Cours. Annars eiga hlutaðeigendur að vera skyldugir til, í staðinn fyrir það þeim tilskilda peníngagjald, að taka á móti öðrum gildandi lögaurum, útreiknuðum í peníngum eptir þeim á borgunartíðinni gildandi kapítuls-taxta. Samt má þessi regla ekki heimfærast til þeirra gjalda, sem eiga að greiðast við yfirrèttinn, og sem eiga að reiknast Vorum sjóði til inntektar. — 77) Það hækkunar-afgjald af $12^1/_2$ af hundraði, er híngað til hefir goldið verið af rèttargjöldunum á Íslandi, skal eptirleiðis eptirgefið. — 78) Í þeim tilfellum, í hverjum nokkurt af þeim í þessari reglugjörð umgetnu embættisverkum borgast að tiltölu við þá tímalengd, um hverja það varar, á ætíð í prótókollinum að tiltakast sú klukkustund, þegar verkið byrjar, og þegar því er lokið. — 79) Fyrir pappír og önnur skriffaung til akta eður annara gjörnínga skriptar, ellegar afskripta útgefníngar, gjaldist ekkert sèrílagi, en innfestíngin, þegar hennar þarf við, borgist útaf fyrir sig. Í tilliti til akta og afskripta útgefníngar á annars opið brèf af 9. Aprilis 1783 að aðgætast, þó svo, að hinn skipaði línufjöldi á hverri síðu hækkist til 28, og bókstafa fjöldinn í hverri línu hækkist almennt til 32, en þar sem einúngis þarf að hafa eina spázíu, í meðhaldi fyrrgreinds opna brèfs, til 24, en hvar tvær spázíur eru, til 16. — 80) Þegar embættismenn og aðrir neyðast til ferðalags til þess staðar eður frá, hvar verk þeirra framkvæmast, eiga þeir sjálfir að kosta þeirra fararskjóta og viðurværi, nema í þeim tilfellum, í hverjum þessi reglugjörð með berum orðum heimilar þeim endurgjald ferðakostnaðarins. — 81) Á öllum þíngsgjörníngum og skjölum, fyrir hverra útgefníng eður áteiknun rèttarins þjónar fá nokkurn be-

talíng, eður sem viðvíkja embættisverkum, hvarfyrir þeir áður hafa borgun þegið, á það meðtekna kaup að nefnast bæði með tölu og bókstöfum; hvað líka á að gilda bæði um það endurgjald ferðarútgipta, sem kynni hafa gjört verið, og um eiginleg rèttargjöld. Forsómi sá embættismaður, sem fengið hefir borgunina, þetta, á hann í fyrsta sinn, er hann drýgir slíka yfirsjón, að sektast um 5 til 10 rbd., annað sinn 10 til 20 rbd., þriðja sinn frá 20 til 40 rbd., allt í silfri, og í fjórða sinn hafi hann fyrirgjört sínu embætti. — 82) Verði nokkur embættismaður að því fundinn, að hann annaðhvort hafi þegið aukatekjur eður annað endurgjald, sem ekki eptir þessari reglugjörð hefði átt að gjaldast, ellegar að hafa tekið hærri borgun en þessi reglugjörð heimilar, þá á hann, þó sá sem borgunina galt hafi þartil gefið sitt samþykki, í fyrsta sinn að gjalda í sektir frá 20 til 40 rbd. silfurs, og að hafa því, er hann of frekt tók, fyrirgjört til hlutaðeiganda fátækrasjóðs; breyti hann svo optar, missi hann sitt embætti. En ef nokkur embættismaður kynni að gjöra sig sekan í nokkurri sviksamlegri breytni viðvíkjandi hans aukatekjum, á hann, þótt það sè í fyrsta sinni að hann þannig verður sekur fundinn, að hafa fyrirgjört sínu embætti, og eptir málsins ásigkomulagi enn frekar að álítast eptir laganna grundvallarreglum. — 83) Allir rèttarins þjónar, sem aukatekjur þiggja, eiga að halda reglulega aukatekju-dagbók, tilbúna eptir þessu formi: 1830. 10. Septbr.

Datum	Embættis-verkin	Af hverjum þau borgist	Eptir hverjum § í reglugjörðinni	Kaupgjaldið í silfri			Afskriptir fyrir betalíng
				Rbd.	Mk.	Sk.	

Þessi dagbók á að gjörast löggild með hlutaðeigandi yfirvalds áteiknan, og að minnsta kosti einusinni árlega yfirskoðast og áteiknast af fyrrnefndu yfirvaldi, sem á

1830. nákvæmlega að aðgæta, hvort allt verði reglulega í hana
10. Septbr. innfært, og hvort nokkur órèttvísi á móti því hafi framin verið, aukatekjunum viðvíkjandi. — 84) Fyrir rèttargjöld má, þegar rèttarins hlutaðeigandi þjón þess krefur, eptir amtmannsins undangenginni skipun, námsgjörníngur að framkvæmast, en hans má þó ekki beiðast fyr en 4 vikur eru liðnar, frá þeirri tíð að reikna, á hverri nefnd rèttargjöld og útsvör hefðu átt að lúkast, eins og heldur ekki slíkt nám má ske fyrir skuldir, sem eru meir en eins árs gamlar. Þessi námsgjörníngur á að framkvæmast af hreppstjóranum. — 85) Námsskipunin á að innihalda þetta skilyrði: „í krefjandans ábyrgð og tilsvari", með tilliti til þess, að sá, sem fyrir námsgjörníngnum hefir orðið, á að hafa rètt til að höfða málssókn, með reglulegum rèttargángi, mót krefjandanum, að svo miklu leyti sú krafa, hvarfyrir hann hefir náms beiðzt, kynni í nokkru tilliti raung að vera. Annars er það sjálfsagt, að hlutaðeigandi rèttarins þjón, ef einhver mótsegir kröfu hans, má, í stað þess að beiðast náms strax, höfða saksókn mót hlutaðeiganda með siðvanalegum rèttargángi. — 86) Fyrir þau rèttargjöld, er tilfalla Vorum sjóð í tilliti til rèttaraðgjörða, á náms að beiðast innan annara 4 vikna, eptir að þær í § 84 nefndu 4 vikur eru liðnar. Forsómist þetta, verður hlutaðeigandi rèttar-þjón að standa sjálfur inni fyrir gjaldinu. — 87) Allar þær sektir, sem eptir þessari reglugjörð eiga að gjaldast, tilfalli hlutaðeigandi fátækra-fèhirzlu. — 88) Auk þess, að þessi aukatekju-reglugjörð á að auglýsast á siðvanalegan hátt, á eitt exemplar af henni að geymast á hverjum þíngstað, og líka á hún að geymast hjá hverjum rèttarins þjóni eður hreppstjóra, til eptirsjónar fyrir hlutaðeigendur, er þess kynnu að óska. — Hvareptir allir hlutaðeigendur sèr allraundirgefnast hegða eiga. — Gefið á Voru sloti Friðriksbergi þann 10. Septembr. 1830.

Cancellie-Plakat ang. **Embeders Lönninger i Constitutions og Suspensions Tilfælde.** Khavn den 14. Septbr. 1830. — Publiceret ved Landsoverretten i Island den 6. Decbr. 1830, samt i Synodalforsamlingen i Reykjavík i Juli 1831, men i den for Island gjeldende Text optaget i For. 3. Februar 1836. IV; jevnf. Sunnanpóst. 1838, S. 163. — Canc. 2. Dep. Registr. XXXI, 232-233 (1830, Nr. 623). Original-Aftryk hos Schultz. Colleg. Tid. for 1830, S. 721—728 (med Motiver). Qvart-Forr. for 1830, S. 137—138; Schou XX, 190—192. 1830. 14. Septbr.

Cancellie-Skrivelse til den constituerede Stiftamtmand over Island, ang. **Salair for en Sags Förelse om Kirkegods.** Khavn den 14. Septbr. 1830. — Canc. 3. Departem. Brevb. 1830, Nr. 2915. 14. Septbr.

Hr. Amtm. har i Skrivelse af 10. Mai sidstl. andraget, at De; efter Præsten til Stadarhols Kirke E(yjólf) Gislasons derom gjorte Begjæring, har meddeelt Sysselmand Finsen Ordre til at varetage hiins Tarv under en til Landsoverretten i Island indanket Sag angaaende bemeldte Kirkes Ret til Qvilde- og Smörleier, samt derhos henstillet, hvorledes det Salair, der i sin Tid ved Dommen maatte blive ovennævnte Sysselmand Finsen tilkjendt, bliver at udrede, i Tilfælde at Sagen tabes for den beneficerede Parts Vedkommende.

Foranlediget heraf skulde Cancelliet, idet man herved approberer den af Dem trufne Foranstaltning med Hensyn til Sysselmand Finsens Beskikkelse, efter derom at have correspondneret med det kongl. Rentekammer, tjenstl. tilmelde Dem til behagelig Efterretning, at Salairet i det omspurgte Tilfældo bliver at afholde af den islandske Justitskasse. — Det kongel. Danske Cancellie den 14. Septembr. 1830.

Rentekammer-Skrivelse til Amtmanden over Islands Vester-Amt, ang. **Tiendeydelsen af Jorden** 18. Septbr.

1830. **Hamar i Myra Syssel.** Khavn den 18. Septbr.
18. Septbr. 1830. — Rentek. Isl. Copieb. 8, Nr. 270.

Ved Hr. Amtm.* behagelige Skrivelse af 24. Juni d. A. har Kammeret modtaget en Ansögning med Bilage, hvori Eierne af Gaarden Hamar i Myre Syssel, G. Olavsen og J. Illugasen, allerund. anholde om, at maatte herefter, ligesom hidtil opgives at have været Tilfældet, nyde Tiendefrihed for bemeldte Gaard, undtagen til de Fattige.

I Anledning heraf skulde vi tjenstligen melde Hr. Amtm. til behagelig Efterretning og Bekjendtgjörelse for Supplikanterne, at efter de oplyste Omstændigheder kan Kammeret ikke indlade sig paa det Ansögte, men maa efter Sagens Beskaffenhed overlade til Vedkommende at söge samme afgjort ved Domstolene. — Rentekammeret den 18. Septembr. 1830.

18. Septbr. **Rentekammer-Skrivelse** til den constituerede Stiftamtmand over Island, Amtmand Krieger, ang. **Forrentning af et Fond til forulykkede Fiskeres Efterladte.** Khavn den 18. Septembr. 1830[1]. — Original i Stiftsarchivet i Island. — Rentek. Isl. Copieb. 8, Nr. 276.

Directionen for Statsgjælden og den synkende Fond har ved Skrivelse af 21. i f. M. tilmeldt Kammeret, at der Intet fra Sammes Side haves imod, at 200 Rbd. rede Sölv, som er en overbleven contant Beholdning af indkomne veldædige Bidrag til nogle i afvigte Foraar ved Reikevig forulykkede Fiskeres Efterladte, modtages i den kgl. Kasse til Forrentning af Statsgjældskassen, og til den Ende paa sædvanlig Maade indbetales i Islands Jordebogskasse Hvilket vi, i Anledning af Hr. Amtm.* behagelige Skrivelse af 14. Mai d A.,

[1]) Rentek. Skriv. 7. Mai 1831.

ikke skulde undlade herved tjenstligen at communicere 1830.
til behagelig Efterretning. — Rentekammeret den 18. 18. Septbr.
Septembr. 1830.

Rentekammer-Skrivelse til den constituerede 18. Septbr.
Stiftamtmand for Island, Amtmand Krieger, ang. **Betalingsmaaden af den de islandske Embedsmænd paalagte Kjendelse til Justitskassen.** Khavn den 18. Septembr. 1830. — Original i Stiftsarchivet i Island. — Rentek. Isl. Copieb. 8, Nr. 275.

Hr. Amtm. har i behagelig Skrivelse af 25. Mai d. A. forespurgt, om ikke den Kjendelse, Sysselmændene i Island ifölge Resolution[1] af 16. Novbr. 1764 § 10 have ved deres Ansættelse at erlægge til den islandske Justitskasse, ogsaa bör tilfalde denne naar en Sysselmand forflyttes til et andet Syssel, samt om der ikke kunde være Anledning til at paalægge andre i ovenmeldte Resolution ei nævnte Embedsmænd, samt Administratorerne af de kgl. Godser sammesteds, at udrede en lignende Kjendelse ved deres Ansættelse.

Efter at have desangaaende corresponderet med det danske Cancellie, skulde vi ikke undlade tjenstligen at melde Hr. Amtm. til behagelig Efterretning, at da det ikke hidtil har været Praxis at fordre den i bemeldte Resolutions § 10 foreskrevne Afgift ved en Embedsmands Befordring fra et Embede til et andet lignende, saa finder Kammeret ikke, at der efter Omstændighederne nu er Anledning til heri at gjöre nogen Forandring, eller til at fordre Afgiften af andre end de i Resolutionen udtrykkeligen nævnte Embedsmænd, og dem, der under andre Embedsnavne udöve de Forretninger, som forhen tilkom enkelte af disse, for Exempel

[1]) d. e. Anordningen om Justitskassens Oprettelse i Island 16. Novbr. 1764.

1830. Landsoverrettens Medlemmer og Sekretairen ved bemeldte Ret.
18. Septbr.

Endeligen skulle vi, paa Hr. Amtm.' ligeledes derom gjorte Forespörgsel, ikke undlade at melde, at ihvorvel Sysselmand Finsen, som er tilstaaet et Salarium af 5 Rbd. Sölv for Revisionen af hvert Aars Justitskasse-Regnskaber, vel ikke egentligen kan tilkomme höiere Betaling fordi der i Aaret 1828 er aflagt tvende Regnskaber, nemlig for de förste 7 Maaneder af forhenværende Landfoged Thorgrimsen, og for de sidste 5 Maaneder af Krigsassessor Ulstrup, saa haves der dog, efter de oplyste Omstændigheder, ikke Noget imod, at der for denne Gang tilstaaes ham 5 Rbd. Sölv for Revisionen af hver af fornævnte tvende Regnskaber. — Rentekammeret den 18. Septembr. 1830.

20. Septbr. **Cancellie-Plakat** ang. **Qvartals-Cours.** Khavn den 20. Septbr. 1830. — Publiceret ved Landsoverretten i Island den 6. Decembr. 1830, og i Synodalforsamlingen i Reykjavík i Juli 1831, men skulde gjelde i Island for Halvaaret fra 1. Januar til 30. Juni 1831 (Plak. 11. Mai 1819); jevnf. Sunnanpóst. 1835, S. 43. — Canc. 2. Dep. Reg. XXXI, 240 (1830, Nr. 641). Original-Aftryk hos Schultz. Colleg. Tid. for 1830, S. 730. Qvart-Forr. for 1830, S. 139; Schou XX, 192.

Plakat, angaaende Qvartals-Coursen for Oktober, November og December Maaneder 1830.

Af den i Overeensstemmelse med det kongelige aabne Brev af 6. April 1818 til Qvartalscoursens Bestemmelse anordnede bestandige Committée er den Cours, hvorefter Rigsbanksedler i Oktbr., Novbr. og Decbr. Maaneder 1830 skulle modtages i alle de Sölvbetalinger, der, efter allerhöistbemeldte aabne Brev, kunne afgjöres med Rigsbanksedler, bestemt til 206¼ imod 100 Species eller 200 Rbdlr. Sölv, saa at 1 Rbdlr. Sölv i alle foranförte Tilfælde kan betales med 1 Rbdlr. 3 Sk. i Rigsbanksedler og Tegn.

Hvilket herved kundgjöres til alle Vedkommendes Efterretning. Det kongelige Danske Cancellie den 20. Septembr. 1830. 1830. 20. Septbr.

Reskript til den constituerede Stiftamtmand og Amtmændene i Island, ang. **Udvidelse dertil af nogle Lovbud fra 1826.** Khavn den 24. Septbr. 1830. — Original i Stiftsarchivet i Island. — Canc. 3. Dep. Registr. 1828—1830, 449b—450 (1830, Nr. 1756). Coll. Tid. for 1830, S. 741—745 (med Motiver). Fogtman (Algreen-Ussing) VII. 13, S. 350—351. — Islandsk: Uddrag i Sunnanpóst. 1835, S. 58. 24. Septbr.

Frederik den Sjette &c. V. G. Os er af Vort danske Cancellie allerund. bleven foredraget, med hvilke Modificationer nogle af de i Aaret 1826 for Vort Rige Danmark emanerede almindelige Anordninger passende kunne anvendes paa Vort Land Island og saaledes sammesteds gjöres gjeldende. Efter at have taget denne Sag, tillige med de af Vore Amtmænd og Vor Biskop paa bemeldte Vort Land Island herover afgivne Erklæringer, samt de af Vort danske Cancellie i den Anledning allerund. gjorte Bemærkninger i allerh. Overveielse, ville Vi allern. have befalet: 1) at Plakaten af 22. Febr. 1826, angaaende nogle nærmere Bestemmelser af visse kgl. Embedsmænds Forpligtelse til Indskud i den almindelige Enkekasse m. v., dens §§ 2 og 3, skulle gjöres gjeldende paa Vort Land Island, dog at Forpligtelsen efter samme kun paaligger de vedkommende Embedsmænd, forsaavidt de, efter de i Plakaten foreskrevne Regler, vilde have at forsikkre deres eventuelle Enker en aarlig Pension af i det mindste 20 Rbd. Sölv, da Indskud til ringere Pension ei modtages. — 2) at ligeledes Plakat af 14. Juli 1826, angaaende Indskud i Enkekassen af Prokuratorer, samt Landphysici og Distriktschirurger, skal gjöres gjeldende paa Vort Land Island, saavel med Hensyn til Prokuratorer, saafremt

1830. Nogen med allerh. Bestalling nogensinde der maatte
24. Septbr. blive ansat i denne Egenskab, som og med Hensyn til de Medicinalembedsmænd, som ere eller maatte blive ansatte paa bemeldte Land, hvorhos det bliver en Regel, at de af forbemeldte Embedsmænd, der nyde en saa stor reglementeret Gage, at det Indskud, der i Forhold til Gagen skulde gjöres til den almindelige Enkekasse, vilde blive större end det Plakaten bestemmer, have at gjöre Indskud i Forhold til saadan deres Gage. — Derefter Du Dig allerunderd. haver at rette, og det Fornödne i Overeensstemmelse hermed at foranstalte. Befalende Dig Gud. Skrevet paa Vort Slot Frederiksberg den 24. Septembr. 1830.

25. Septbr. **Rentekammer-Skrivelse** til den constituerede Stiftamtmand for Island, Amtmand Krieger, ang. **Udgifter til den i Reykjavik oprettede Börneskole.** Khavn den 25. Septembr. 1830. — Original i Stiftsarchivet i Island. — Rentek. Isl. Copieb. 8, Nr. 287.

Ved Hr. Amtm.s behagelige Skrivelse af 12. Juli d. A., hvorved Kammeret tillige er meddeelt Underretning om, hvorvidt der er avanceret med den af Consistorial-Assessor Oddsen, samt flere Embedsmænd og Borgere i Reykevig oprettede Börneskole sammesteds, har Hr. Amtm. derhos indberettet, at De i Forventning af Kammerets Approbation har til denne Skoles Fremme ladet udbetale af Islands Jordebogskasse de 100 Rbd. Sedler, som ved vor Skrivelse af 1. Marts 1828 ere bevilgede til Indretningen af tvende Værelser i den gamle Bispebolig for ovennævnte Skole, uagtet at disse Værelser ikke ere blevne afbenyttede, og Indretningen sammesteds altsaa ei har fundet Sted.

I Anledning heraf skulle vi ikke undlade tjenstligen at melde Hr. Amtm. til behagelig Efterretning, at, endskjöndt Anvendelsen af denne Sum saaledes vel ikke

er overeensstemmende med Kammerets Resolution i ovenmeldte Skrivelse af 1. Marts 1828, vil der dog, efter de oplyste Omstændigheder, ikke herimod haves Noget fra Kammerets Side at erindre, og er den constituerede Landfoged i Island, Krigsassessor Ulstrup, i Overeensstemmelse hermed under Dags Dato tilkjendegivet, at Belöbet kan, mod behörig Forklaring og Vedkommendes Qvittering, paa forventet allern. Approbation föres til Udgift i Islands Jordebogskasse-Regnskab for indeværende Aar. — Rentekammeret den 25. Septembr. 1830.

1830. 25. Septbr.

Cancellie-Skrivelse til Stiftamtmanden og Biskoppen over Island, ang. **Examen ved Skolen for de Privat-Dimitterede i Island.** Khavn den 2. Oktobr. 1830. — Canc. 1. Departem. Brevb. 1830, Nr. 2253. Fogtm. (Algreen-Ussing) VII. 13, S. 370—371.

2. Oktbr.

Hr. Stiftamtm. og Deres Höiærv. have i behagelig Skrivelse af 14. Juli sidstl. andraget, at det længe har været Praxis paa Island, at theologiske Candidater med bedste og undertiden ogsaa med anden Charakteer kunne dimittere unge Mennesker med samme Virkning, som om de havde studeret ved og vare dimitterede fra Bessestad lærde Skole, saa at de, paa Grund af en saadan Dimissions-Attest, uden nogen videre Control og uden mindste Pröve fra det Offentliges Side ere blevne ansete ligesaa competente til at ansættes i Præstekald der paa Landet, som om de vare examinerede ved bemeldte lærde Skole; og De ansee det derfor hensigtsmæssigt, at der blev given en Bestemmelse for, at de paa Island privat Dimitterede, af hvilke der nu gives flere, som ei letteligen kunne vente Befordring, naar ikke usædvanlig Mortalitet eller haarde Aaringer maatte indtræffe, skulle, for at erholde Ret til at söge Præstekald, pröves enten ved den offentlige Examen om For-

1830. aaret, eller paa en anden bestemt Tid, af Lektor og
2. Oktbr. Adjunkterne ved Bessestad Skole, i de samme Videnskaber og efter de samme Regler, som gjælde for dem, der blive dimitterede fra Skolen selv, hvilken Pröve dog naturligviis vilde bortfalde for de privat dimitterede, der agte at underkaste sig Examen Artium ved Kjöbenhavns Universitet; hvorhos De tillige have formeent, at det til den Ende offentlig maatte bekjendtgjöres, i hvilke Videnskaber og efter hvilke Læreböger saadanne Dimissi skulde examineres ved Skolen.

Efter i denne Anledning at have brevvexlet med den kgl. Direction for Universitetet og de lærde Skoler, som har fundet Deres Forslag aldeles hensigtsmæssigt, skulde Cancelliet tjenstl. tilmelde Hr. Stiftamtm. og D. Höiærv. til behagelig Efterretning, at det herved bifaldes, at de privat dimitterede, som ikke afgaae til Kjöbenhavns Universitet, forinden de erholde Adgang til Præste-Embeder, herefter bör underkastes en Pröve, hvorved de godtgjöre at besidde de Kundskaber, som fordres af Eleverne i Bessestad lærde Skole, förend disse dimitteres, samt at ved denne Pröve formentlig bör examineres i de samme Videnskaber og efter de samme Læreböger, som ved Dimissions-Examen i bemeldte Skole; men at det iövrigt overlades til Hr. Stiftamtm. og D. Höiærv. at fastsætte, hvorledes og for hvem denne Pröve bör afholdes, samt derom at bekjendtgjöre det Fornödne. — Det kgl. Danske Cancellie den 2. Oktbr. 1830[1].

9. Oktbr. **Rentekammer-Skrivelse** til det Danske Cancellie, ang. **Udgivelsen af de for Island bestemte**

---

[1]) s. D. Canc. Skriv. til Directionen for Universitetet og de lærde Skoler, hvorved Indholdet af ovenstaaende Svar til Stiftsövrigheden i Island meddeles. Canc. 1. Departem. Brevb. 1830, sst.

Anordninger. Khavn den 9. Oktobr. 1830. — 1830.
Rentek. Isl. Copieb. 8, Nr. 322. 9. Oktbr.

Under 1. Maji d. A. tilstillede vi det kgl. Danske Cancellie til behagelig Afgjörelse et Forslag fra den constituerede Stiftamtmand for Island, Amtmand Krieger, om ikke den hidtil igjennem den kgl. islandske Landsoverret foranstaltede Oversættelse af de for Island gjeldende Anordninger for Fremtiden burde standses, og derimod træffes en anden Foranstaltning i Henseende til de for Island givne Anordningers Oversættelse og Trykning i det islandske Sprog. Derhos yttrede Kammeret tillige, at det, naar Sagen iövrigt er afgjort, vil være villigt til at indgaae med allerunderd. Forestilling om, at saavel Omkostningerne, 123 Rbd. r. Sölv for de senest i det islandske Sprog oversatte Anordninger, som ogsaa de i Aaret 1821 forskudsviis af Islands Jordebogskasse i samme Anledning udbetalte 24 Rbd. 50 Sk. Repræsentativer, maatte sammesteds passere til formelig Udgift.

I Anledning heraf har velbemeldte Cancellie i behagelig Skrivelse af 26. Junii d. A. underrettet Kammeret om, at samme, som ikke kan Andet end bifalde de Grunde, hvorpaa Amtmand Kriegers Forslag er grundet, maa være enigt i, at den hidtil af den islandske Landsoverret besörgede Udgave af Anordninger i det islandske Sprog ikke bör fortsættes videre, men holder derimod for, at de ombandlede Anordninger, istedetfor at oversættes og trykkes i Island, hellere maatte besörges herfra, mueligt ved en islandsk Oversættelse ved Siden af den danske Text, samt at det derhos vilde være hensigtsmæssigt, om der, istedetfor at referere sig til de danske Anordninger, blev for Island redigeret særegne Forordninger, hvori det for Samme overflödige udelodes, og de fornödne Forandringer foretoges. Med Hensyn til Oversættelsens Besörgelse er tillige bemærket, at Geheimearchivarius, Professor Finn

1830. 9. Oktbr. Magnussen, vil være villig til at paatage sig dette Arbeide, og at Udgifterne derved, hvilke, forsaavidt Oversættelsen og Correkturens Besörgelse angaaer, vil komme til at udgjöre omtrent 10 Rbd. Sölv pr. Ark, formentlig ikke kunne blive nogen Hindring for den ovenmeldte Foranstaltning, naar denne iövrigt findes at have overveiende Grunde for sig. Da det kgl. Danske Cancellie har behaget i fornævnte Skrivelse at forlange Kammerets Tanker over denne Sag, skulle vi ikke undlade tjenstl. at melde, at man i det Hele maa tiltræde denne Cancelliets Formening, og finde vi det ikke alene hensigtsmæssigt, at en saadan Foranstaltning træffes med Hensyn til de Anordninger, som emanere igjennem velbemeldte Cancellie, men formene, at lignende maatte iagttages i Henseende til de Anordninger, der emanere igjennem de andre kgl. Collegier, forsaavidt det maatte være fornödent, at samme gives Anvendelse i Island. Tillige maa vi tjenstl. henstille til det kgl. Danske Cancellie, om det ikke kunde være hensigtsmæssigt, at de i Fremtiden udkommende Anordninger strax bleve gjorte gjeldende i Island, naar de ligefrem findes anvendelige sammesteds, og at, i Tilfælde der kunde være Tvivl om Anvendeligheden for Island, de fornödne Oplysninger da bleve indhentede for hver enkelt Anordning, efterhaanden som de udkom, istedetfor det nu först i det paafölgende Aar tages under Overveielse, hvilke af de i det foregaaende Aar udkomne Anordninger der burde gives en saadan Anvendelse. Naar Sagen er afgjort, udbeder Kammeret sig meddeelt Underretning om, hvad der igjennem det kgl. Danske Cancellie deri maatte blive bestemt, og derhos tillige herved fölgende af Amtmand Krieger i denne Anledning gjorte Forslag med Bilag tilbage. — Rentekammeret den 9. Oktobr. 1830.

9. Oktbr. **Cancellie-Skrivelse** til Stiftamtmanden og Biskoppen over Island, ang. **Uddannelse af Semi-**

narister til Skolelærere i Island. Khavn den 9. Oktobr. 1830. — Original i Stiftsarchivet i Island. — Canc. 1. Depart. Brevb. 1830, Nr. 2313. 1830. 9. Oktbr.

Hr. Stiftamtm. og Deres Höiærv. have i behagelig Skrivelse af 12. Juli sidstl. hertil indberettet, at der af Sognepræsten, Consistorialassessor Oddsen, Byfogden, Krigsassessor Ulstrup, Sysselmand Finsen og Kjöbmændene Ebbesen og Sivertsen er, med Deres Tilladelse, begrundet en Almueskole i Reikevig Kjöbstad, som blandt over 500 Indvaanere har 70—80 Börn, hvilken Indretning tildeels er understöttet ved nogle Penge, som det kgl. Rentekammer har anviist til Anskaffelsen af nogle Værelser til Skolebrug, tildeels ved Löfte om Hjælp fra det thorkildske (r. Thorchilii) Legats Fond, under Forventning af Cancelliets Approbation, og hvortil Udgifterne iövrigt suppleres ved Bidrag af de Forældre, hvis Börn frequentere Skolen; og Hr. Stiftamtm. og D. Höiærv. have derhos yttret, at det er Deres Hensigt, naar Erfaring har viist, at en saa nödvendig Indretning ogsaa kan bestaae, atter om nogle Aar at henvende Dem til dette Collegium, for at erholde Cancelliets Medvirkning til, at en ordentlig Almueskole, med samme Indretning som Skolerne i Danmark, maatte blive organiseret, hvortil det vilde gjöres fornödent, enten at en ved et af Seminarierne dannet Skolelærer blev sendt til Island, eller at en dertil duelig islandsk Student blev dannet paa et af Seminarierne i Danmark til at paatage sig denne Forretning.

Efter at Cancelliet, som for Sprogets Skyld ikke anseer det hensigtsmæssigt, at nogen Seminarist herfra sendes til Island, i denne Anledning havde indladt sig i Brevvexling med det kgl. Rentekammer, om Samme ikke maatte være villigt til at foranstalte, at een eller — hvilket, med Hensyn paa det mulige Tilfælde af Sygdom eller anden Forhindring, ansees for hensigtsmæssigere — tvende Islændere kunde erholde fri Reise hertil og i sin Tid atter herfra tilbage til Island, har

1830. 9. Oktbr. man nu fra bemeldte Kammer modtaget til Svar, at Samme, i Forventning af H. Maj^ts allerh. Approbation, vil drage Omsorg for, at de Omkostninger, som i forbenævnte Henseende maatte medgaae, i sin Tid, naar Regning derover indsendes, blive udredede af den islandske Jordebogskasse. — Og skulde Cancelliet, ved herom at underrette Hr. Stiftamtm. og Deres Höiærv., tjenstl. have D. Höiærv. anmodet om, at udvælge to unge Islændere paa omtrent 18 Aar, som maatte foranstaltes overförte her til Danmark, hvor der skal blive sörget for, at de erholde fri Underviisning ved et af Skolelærer-Seminarierne, hvorhos man lige tjenstligst skulde anmode Hr. Stiftamtm. og D. Höiærv. om, saasnart som muligt, at forelægge dette Collegium det fornödne Forslag til den paatænkte anordningsmæssige Organisation af Almueskolen i Reikevig. Et Exemplar af Anordningen for Almueskolevæsenet i Kjöbstæderne i Danmark fölger herved til behagelig Afbenyttelse. — Det kgl. Danske Cancellie den 9. Oktobr. 1830[1].

19. Oktbr. **Cancellie-Skrivelse** til Stiftamtmanden og Biskoppen over Island, ang. **nogle Kirkers Istandsættelse.** Khavn den 19. Oktobr. 1830. — Canc. 1. Depart. Brevb. 1830, Nr. 2387.

Da Cancelliet af den med D. Höiærv.' behagelige Skrivelse af 28. Julii d. A. modtagne Udskrift om Kirkernes Tilstand paa Island har erfaret, at fölgende Kirker: Hofteig og Desjarmyre i Nordermule Provstie; Thingmule, Skorrestad, Eydölum og Hof i Söndermule Provstie; Bjarnenæs i Öster-Skaptefjelds Syssel; Sigluvik i Rangevalle Provstie; Gaulverjabæ, Stocksöre, Storenup, Tungufell og Skalholt i Arnæs Provstie; Garde

[1]) s. D. Canc. Skriv. til Rentekammeret, hvorved Underretning meddeles om det Stiftsövrigheden over Island givne Svar. Canc. 1. Depart. Brevb. sst.

og Leiraa i Borgefjords Provstie; Borg og Hyterdal i Myre Provstie; Miklholt og Narföre i Sneefjeldsnæs Provstie; Alftamyre i Vester-Isefjords Provstie; Ögur i Norder-Isefjords Provstie; Prestbakke i Strande Provstie; Efrenup, Melstad, Kirkehvam og Audkule i Hunevands Provstie; Vidimyri og Fell i Skagefjords Provstie; Laufaas, Lundarbrekke, Thveraa, Helgestad, Skinnestad og Prestholum i Norder Provstie, — alle have Mangler, skulde Cancelliet tjenstligst anmode Hr. Stiftamtm. og D. Höiærv. behageligen at ville paalægge Vedkommende at lade dem snarest muligt afhjælpe, forsaavidt det ikke allerede er skeet. — Det kongl. Danske Cancellie den 19. Oktobr. 1830[1]. 1830. 19. Oktbr.

Cancellie-Skrivelse til Biskoppen over Island, ang. **Betingelserne for Afhændelse af Hvol Kirkes Qvilder i Dala Syssel.** Khavn den 19. Oktobr. 1830. — Original i Bispe-Archivet i Island. — Cancell. 1. Depart. Brevb. 1830, Nr. 2388. 19. Oktbr.

Efter med Deres Höiærv.s behagelige Erklæring af 2. Marts d. A. at have modtaget et Andragende fra Thorvald Sivertsen, hvori han, som Værge for Eieren af Hvols Kirke i Dale Syssel, anholder om Tilladelse til ved Auction at bortsælge 5 Kirken tilhörende Qvilder, saaledes, at den derved udbragte Værdie beregnes Kirken til Indtægt, skulde Cancelliet, som desangaaende har brevvexlet med det kgl. Rentekammer, tjenstl. tilmelde D. Höiærv., at det Ansögte ikkun kan bevilges saaledes, at Kirkeeieren ligefuldt tilsvarer vedkommende Præst de denne tilkommende Qvildeleier og herfor giver behörig Sikkerhed i Gaarden Hvol, og at den

[1]) s. D. Canc. Skriv. til Rentekammeret, om at lade istandsætte de Kongen tilhörende Kirker: „Bessastad og Reykevig Kirker i Gulbringe og Kjose Provstie og Bjarnarhavn Kirke i Snæfjeldsnæs Provstie". Canc. 1. Dep. Brevb. sst.

1830. indkommende Kjöbesum for de 5 Qvilder indsættes i
19. Oktbr. den kgl. Kasse til Forrentning, og Renten beregnes til Indtægt i Kirkens aarlige Portions-Regnskaber.

Ved at anmode D. Höiærv. om, at underrette bemeldte Thorvald Sivertsen herom, skulde man lige tjenstl. udbede sig, at De behageligen vil indhente og hertil indsende Supplikantens Erklæring, om han maatte önske den ansögte Tilladelse paa de foranförte Vilkaar. — Det kgl. Danske Cancellie den 19. Oktobr. 1830.

26. Oktbr. **Directionen** for Universitetet og de lærde Skolers Skrivelse til det theologiske Fakultet, ang. **chirurgisk Stipendium for en islandsk Studerende ved Universitetet** i Kjöbenhavn. Khavn den 26. Oktobr. 1830. — Univers. Dir. Brevb. 1830, Nr. 1042.

Islænderen Stephan Ericksen, som hertil er ankommen for at studere Chirurgie, har ansögt om, at han, uden at underkaste sig Examen Artium, maa nyde Adgang til den ved kongel. Reskript af 8. April 1768, Communitetsfundatsen af 25. Junii 1777 § 21 og kgl. Resolution af 14. Januar 1803 for tre islandske Studiosi chirurgiæ bestemte extraordinaire Understötning, nemlig, foruden fri Bolig paa Regentsen, dobbelt Communitets-Stipendium i tre Aar, hvilket efter Reglementet af 30. Juli 1818 § 15 skal komme dem tilgode paa den Maade, at dem strax tilstaaes Communitets-Stipendium af tredie Grad, eller 2 Rbd. Sölv ugentlig.

Da bemeldte Stephan Ericksen ved et af Lector Theologiæ Johnsen udstedt Testimonium har godtgjort, at han i fem Aar har nydt Underviisning i Bessestad lærde Skole, og han saaledes maa antages at besidde de Forkundskaber, der udfordres til at begynde et Embedsstudium, har Directionen allerund. indstillet hans Ansögning til allern. Bönhörelse, i Lighed med hvad forhen under lignende Omstændighed, navnlig ifölge

allerh. Resolution af 15. Novbr. 1828, er blevet Andre bevilget, og det har derpaa behaget H. Maj[t]. Kongen under 12. d. M. allern. at resolvere saaledes: 1830. 26. Oktbr.

„Vi ville allern. have bevilget, at Islænderen Stephan Ericksen, som agter at studere Chirurgie, maa, uagtet han ikke har underkastet sig Examen Artium, have Adgang til at nyde det for islandske Studenter, som ville lægge sig efter Chirurgie og Medicin, bestemte Beneficium af fri Bolig paa Regentsen og Communitets-Stipendium af tredie Grad, imod at han ved hvert Halvaars Slutning med Attester fra sine Lærere godtgjör, at han med Flid og Held dyrker det chirurgiske Studium, samt forpligter sig til, efter sammes Fuldendelse, at vende tilbage til Island".

Denne allerh. Resolution communiceres herved det theologiske Fakultet til behagelig Underretning og til videre Bekjendtgjörelse og Foranstaltning. — Den kgl. Direction for Universitetet og de lærde Skoler den 26. Oktobr. 1830.

Rentekammer - Skrivelse til Stiftamtmanden i Island, ang. **Afgiften af Reykjavik Domkirkes Jorder.** Khavn den 13. Novembr. 1830. — Rentek. Isl. Copieb. 8, Nr. 399. 13. Novbr.

Efter at have modtaget de med Hr. Amtm.[s] behagelige Skrivelse af 19. August d. A. meddelte Oplysninger, om Aarsagen til, at den aarlige Landskyld af de Reykevig Domkirke tilhörende Jorder Bakke og Byggard ikkun beregnes til Indtægt i Kirkens Regnskaber med 8 Vætter Fisk, uagtet den efter Jordebogen af 1760 skulde være 14 Vætter Fisk aarlig, tillader Kammeret, at det for de nærværende Leilændingers Bygseltid maa have sit Forblivende ved den som nævnt beregnede Landskyld af 8 Vætter aarlig, hvorimod det ved Fæsteforandring vil blive at paasee, at Landskylden forsaavidt muligt forhöies til hvad Jordebogen bestemmer, i hvilken Henseende det med Hr. Amtm.[s] Attest

1830. aarligen maa godtgjöres ved Regnskaberne, at de nær-
13. Novbr. værende Leilændinge, nemlig for Jorden Bakke Bonde Sigurd Sigurdsen, og for Jorden Byggard Bonde Magnus Sigurdsen (r. Magnusson), eller disses Enker, endnu ere i Live og i Besiddelse af Bygsel paa disse Jorder. Hvilket vi ikke skulde undlade herved tjenstligen at communicere Hr. Amtm. til behagelig Efterretning og videre Bekjendtgjörelse for bemeldte Kirkes Værge, Kjöbmand Ebbesen. — Rentekammeret den 13. Novembr. 1830.

16. Novbr. **Cancellie-Skrivelse** til Directionen for Islands Stiftsbibliothek, ang. **Forrentning af Bibliothekets Capital.** Khavn den 16. Novembr. 1830. — Canc. 1. Depart. Brevb. 1830, Nr. 2597.

Directionen for Islands Stiftsbibliothek har i behagelig Skrivelse af 12. Juni d. A. andraget paa, at der saavel i Henseende til en bemeldte Stiftsbibliothek tilhörende Capital af 175 Rbd r. S., hvilken allerede er indbetalt i Islands Jordebogskasse, i Forventning derfor at blive meddeelt kgl. Obligation, som for det Fond, der endvidere ved Gaver eller andet Tilskud dannes, maatte tages den Bestemmelse, at dette bliver et fast og urokkeligt rentebærende Fond for Stiftsbibliotheket.

Cancelliet har i denne Anledning corresponderet med det kgl. Rentekammer, som har underrettet dette Collegium om, at den kgl. Direction for Statsgjælden og den synkende Fond, med hvilken Kammeret har brevvexlet, har erklæret sig villig til at modtage til Forrentning saavel ovennævnte Sum, som de Summer, der i Fremtiden maatte indkomme til bemeldte Bibliothek, dog saaledes, at disse, i Lighed med det, der gjelder for Umyndiges Midler i Island, ikke indbetales med et mindre Belöb end 20 Rbd. ad Gangen.

Hvilket man ikke skulde undlade herved tjenstl. at tilmelde Directionen for Stiftsbibliotheket, til behagelig

Efterretning, med Tilföiende, at det kgl. Rentekammer har lovet at tilstille Cancelliet de udstedende Obligationer, naar det har modtaget samme fra Directionen for Statsgjælden og den synkende Fond, og at Cancelliet derefter skal, efter at have forsynet disse med Paategning, tilstille Directionen for Stiftsbiblioteket samme. Det kgl. Danske Cancellie den 16. Novembr. 1830. 1830. 16. Novbr.

Kongelig Resolution ang. Beskikkelse af Censorer ved Dimissions-Examen i Bessastad Skole. 19. Novbr.

Khavn den 19. Novembr. 1830. — I Univers. Directionens Forestilling 18. Novbr. bemærkes, at ved Anordn. 3. Mai 1743 § 60 ff. er fastsat, at Dimittenderne skulle ved den finale Examen pröves af Biskoppen. Nu deeltoge Lærerne i Prövelsen og i Voteringen for de faldende Charakterer, uden Deeltagelse af de til Overværelse af Pröven indbudte Videnskabsmænd. Stiftsövrigheden i Island havde nu imidlertid i en Skrivelse til Cancelliet yttret den Formening, at det vilde være hensigtsmæssigt, samt betryggende for det Offentlige, og tillige forögc Dimissions-Examens Höitidelighed paa en passende Maade, hvis to af Stiftsövrigheden hvergang udnævnte lærde Mænd vare tilstede ved denne Examen, og deeltoge i Voteringen over saavel den skriftlige som mundtlige Pröve. Heri havde Cancelliet yttret at være enigt, og overladt Directionen at indgaae med en allerunderd. Forestilling derom, og da denne fandt, at Dimissions-Examen kunde betragtes som Embeds-Examen, da den gav Adgang til geistlige Embeder, finder den Forslaget ganske passende. — Univ. Dir. Forestill. 1830, Nr. 1288. Fogtman (Algreen-Ussing) VII. 13, S. 424.

Vi bifalde allern., at herefter ved Dimissions-Examina i Bessested lærde Skole maa hver Gang af Stiftsövrigheden over Island udnævnes tvende lærde Mænd, for tilligemed Examinatorerne at afgive Vota til Bedömmelse af de Examineredes saavel skriftlige som mundtlige Pröver. Khavn den 19. Novembr. 1830 [1].

---

[1]) Meddeelt Stiftsövrigheden over Island ved Skrivelse fra Directionen for Universitetet og de lærde Skoler den 18.

1830. **Rentekammer-Skrivelse** til Stiftsövrigheden i
27. Novbr. Island, ang. **strandet Gods, som henföres til Regale.** Khavn den 27. Novbr. 1830. — Original i Bispe-Archivet i Island. — Rentek. Isl. Copieb. 8, Nr. 421.

Ved Hr. Amtmand Kriegers og D. Höiærv. Hr. Biskop Johnsens behagelige Skrivelse af 3. August d. A. har Kammeret modtaget et med Krigs-Cancelliesekretair og Sysselmand Bonnesens Erklæring ledsaget Andragende, hvorefter Provsten i Rangarvalla Provstie, Hr. Thordersen, formener, ifölge Plakat 4. Mai 1778, dens 1. og 2. §, at være berettiget til en heel men tom Foustage, som er opdreven paa Odde Kirkes Forstrand, men som fornævnte Sysselmand har taget i Besiddelse paa Kongens Kasses Vegne.

Efter at Kammeret i Anledning heraf har corresponderet med det danske Cancellie, skulde vi ikke undlade herved tjenstl. at melde til behagelig Efterretning og Bekjendtgjörelse for Vedkommende, at den ovennævnte Foustage bör henföres til saadant strandet Gods, som ved Plak. af 4. Mai 1778 § 1 er forbeholdt H. Majt. Kongen alene, som et uafhændet Regale. — Rentekammeret den 27. Novembr. 1830.

11. Decbr. **Cancellie-Skrivelse** til Rentekammeret, ang. **Hruna Præstekalds Afgift af Jorden Thorarinstader.** Khavn den 11. Decembr. 1830. — Canc. 3. Dep. Brevb. 1830, Nr. 3815.

Stiftamtmanden og Biskoppen over Island have med vedlagte Skrivelse tilstillet Cancelliet det ligeledes medfölgende Andragende med Bilage fra Sysselmanden for

---

Decbr. 1830 (Orig. i Bispe-Archivet i Island; Univ. Dir. Brevb. 1830, Nr. 1220); ligeledes meddeelt det Danske Cancellie ved Univ. Dir. Skriv. 18. Decbr. (Brevb. Nr. 1219); P. Pèturss. Hist. Eccl. Island. S. 258—259.

Arnæs Syssel, angaaende Runamanna Reps Fattigvæsens formeentlige Ret til, i Stedet for 2 Merkur i Penge at erholde 96 Alen in natura eller betalte efter Capitelstaxten af Sognepræsten til Hruna, som Beneficiarius, af Gaarden Thorarenstader, ifölge en af en afdöd Arnstein i sin Tid oprettet testamentarisk Disposition. 1830. 11. Decbr.

Ved at tilstille det kgl. Rentekammer samtlige til denne Sag henhörende Documenter, maa Cancelliet tjenstl. yttre, at det efter de tilveiebragte Oplysninger maa ansees afgjort, at der af den omhandlede Gaard, ifölge den oprindelige Bestemmelse, skulde ydes 2 Merkur til fattige Mænd blandt de næstbeslægtede af Arnsteins Æt, for hvilke man senere har substitueret de Fattige i Ytre-Rep i Almindelighed. Men uagtet man derfor ikke, saaledes som det af Stiftsövrighedens i Gjenpart vedlagte Skrivelse af 16. Februar 1804 synes at have været Tilfældet, burde have ladet det beroe paa, om Nogen af bemeldte Arnsteins Æt meldte sig om Understöttelse, hvorimod der i al Fald, forinden den gaves en mere udstrakt Anvendelse, med Nöiagtighed burde været undersögt, om Nogen af hiin Slægt endnu existerede, skjönner Cancelliet dog ikke rettere, end at det, da denne Anvendelse nu engang er hævdet ved lang Sædvane i Aarenes Löb, efter Omstændighederne kunde have sit Forblivende ved denne Modification, saa længe indtil der maatte melde sig nogen Fattig, som kunde legitimere sig at være af den oprindelige Testators Æt, hvilket dog neppe længere er muligt. — Hvad den omhandlede Afgifts Belöb, eller Maaden, hvorpaa den skal udredes, angaaer, formener Cancelliet, at det vel for den nærværende Beneficiarii Embedstid kunde beroe ved den hidtil fra Aaret 1804 brugte Betalingsmaade, der, skjöndt ikke udtrykkelig sanctioneret ved den ovennævnte af daværende Stiftsövrighed afgivne Resolution, dog finder Hjemmel i den af Mange antagne Mening, at 1 Alen kunde betales med $4\frac{1}{2}$ Sk., ligesom og For. 20. Marts 1815 § 21 i

39*

1830. denne Henseende kunde tale til Fordeel for den nuværende Præst, der ved sin Tiltrædelse maatte gjöre
11. Decbr. Regning paa at erholde Embedet med samme Rettigheder, som den til hans Formand afgivne Resolution hjemlede denne. Imidlertid bör denne Betalingsmaade formeentlig ogsaa kun vedblive saalænge den nuværende Præst beklæder Hruna Kald, hvorimod man maa ansee det rigtigst, at den ved indtrædende Vacance i Embedet bringes tilbage til den oprindelige Bestemmelse, der, saavidt skjönnes, maa antages at have tilsigtet, at de omhandlede 2 Merkur eller 96 Alen skulle svares in natura, en Afgift, der, da denne Ydelsesmaade har været brugt i en tidligere Periode, vel heller ikke kan ansees uforholdsmæssig til Gaardens Afgröde; dog maatte Afgiften formeentlig og alternativ kunne tilsvares efter Capitelstaxten, i Overeensstemmelse med Forordn. 16. Julii 1817.

Forinden imidlertid nogen endelig Resolution i denne Henseende afgives, har Cancelliet ikke villet forbigaae med disse Bemærkninger at udbede sig det kgl. Rentekammers Yttringer herover behageligen meddeelt ved det Indsluttedes Tilbagesendelse. — Det kgl. Danske Cancellie den 11. Decembr. 1830.

14. Decbr. **Cancellie - Circulaire** til Stiftamtmanden og Amtmændene i Island, ang. **Formen for de befalede Medicinal-Beretninger.** Khavn den 14. Decbr. 1830. — Canc. 3. Depart. Brevb. 1830, Nr. 3886—89. — Uddrag hos Fogtm. (Algreen-Ussing) VII. 13, S. 442.

Af de med det kgl. Sundheds-Collegii Skrivelse hertil indkomne Medicinal-Beretninger for Aaret 1828 har Cancelliet blandt Andet bragt i Erfaring, at Lægerne paa Island for en Deel ikke, uagtet gjentagne Erindringer, have været at formaae til at afgive deres Beretninger i den ved dette Collegii Circulair-Skrivelse af 20. Decembr. 1803 foreskrevne Form, ligesom og at

de fleste af disse Beretninger, formedelst deres Korthed og Ufuldstændighed, næsten intet Udbytte afgive for Videnskaben, og at derhos de private Læger sammesteds, blandt hvilke der i bemeldte Aar, foruden nogle Præster, hvem et Slags venia practicandi er forundt, ogsaa var en Cand. medicinæ, ikke have indsendt nogen Beretning angaaende Medicinalvæsenet paa Island. 1830. 14. Decbr.

Foranlediget heraf skulde Cancelliet, ved at tilstille (Tit.) vedlagte Exemplarer af ovennævnte Circulaire af 20. Decembr. 1803 til Uddeling blandt de under Deres Embeds-Distrikt henhörende Læger, tjenstligst anmode Dem om, behageligen at ville indskjærpe samtlige der praktiserende Læger, forsaavidt Saadant ikke hidtil maatte være iagttaget, fremtidig ved Indsendelsen af de omhandlede Beretninger at holde sig de i oftnævnte Circulaire foreskrevne Bestemmelser efterrettelige. — Det kgl. Danske Cancellie den 14. Decembr. 1830.

Rentekammer-Skrivelse til Stiftamtmanden i Island, ang. **Forrentelsen af Umyndiges og offentlige Stiftelsers Capitaler.** Khavn den 18. Decbr. 1830. — Rentek. Isl. Copieb. 8, Nr. 440. 18. Decbr.

Foranlediget af Hr. Amtm.' Andragende i behagelig Skrivelse af 20. August d. A. om, at de Umyndige og offentlige Stiftelser i Island, der til forskjellige Tider have til Forrentning indskudt Capitaler under 100 Rd. i Jordebogskassen sammesteds, maatte, efter derom indkommen Begjæring, vorde meddeelt en kgl. Obligation for de saaledes indbetalte Capitalers samlede Belöb, naar dette udgjör 100 Rbd. eller derover, har Kammeret brevvexlet med Directionen for Statsgjælden og den synkende Fond. Bemeldte Direction har derefter ved Skrivelse af 23. i f. M. underrettet Kammeret om, at den er villig til, for slige til forskjellige Tider i Islands Jordebogskasse indbetalte Summer under 100 Rbd., at udfærdige og til H. Maj[ts] allerh. Underskrift at frem-

1830. lægge Obligationer, naar Capitalernes samlede Belöb
18. Decbr. udgjör 100 Rbd., og at dette vil skee saavel i Henseende til de i ovennævnte Hr. Amtm.' Skrivelse opgivne Stiftelser og Umyndige, som ogsaa i Fremtiden paa derom fra Vedkommende indkommende lignende Begjæringer. Hvilket vi ikke skulde undlade herved tjenstligen at communicere Hr. Amtm. til forelöbig Underretning — Rentekammeret den 18. Decembr. 1830.

28. Decbr. **Cancellie - Circulaire** til samtlige Amtmænd, ang. **Fogedforretningers Appel** m. v. Khavn den 28. Decembr. 1830. — Dette Circulaire synes ogsaa at være sendt til Stiftamtmanden og Amtmændene i Island, samt til den islandske Landsoverret, hvor det er publiceret den 27. April 1831. — Canc. 2. Depart. Brevb. 1830, Nr. 3592-3603; Canc. 3. Dep. Brevb. 1830, Nr. 4015. Original-Aftryk som „Circulaire", 2 Blade i 4to. Fogtman (Algreen-Ussing) VII. 13, S. 445.

Efterat det oftere havde været sat under Quæstion, om den, der paaanker en Fogedforretning, og under Appellen finder det tjenligt at före nye Vidner og fremlægge nye Documenter eller fremsætte nye Indsigelser, hertil behöver sær Bevilling, udbad man sig over dette Spörgsmaal Betænkning af Justitiarius og övrige Tilforordnede i Höiesteret.

Da disse derefter have yttret, at de antage, at en saadan Bevilling ikke er fornöden, saa har man ikke villet forbigaae tjenstligst at tilmelde (Tit.) dette til fornöden Efterretning. — Det kgl. Danske Cancellie den 28. Decembr. 1830.

1831. **Cancellie - Skrivelse** til Geheime - Archivarius
4. Januar. Finn Magnussen, ang. **Udgivelse af en islandsk Text af de for Island bestemte Anordninger.** Khavn den 4. Januar 1831. — Canc. 3. Departem. Brevb. 1831, Nr. 26.

Cancelliet har fundet, at den hidtil af den kongel.

Landsoverret i Island foranstaltede Oversættelse af de Anordninger, der sammesteds gjöres gjeldende, ikke er aldeles svarende til Öiemedet, og at det vilde være hensigtsmæssigere, om de Anordninger, der for Fremtiden skulde gjöres anvendelige sammesteds, her foranstaltedes oversatte og trykte. 1831. 4. Januar.

Forinden man imidlertid i denne Henseende tager nogen nærmere Bestemmelse, har man, under den Forudsætning, at Hr. Professoren maatte findes villig til at paatage Dem den ommeldte Oversættelse, tjenstl. villet udbede sig Deres behagelige Erklæring om, hvor stort Honoraret vilde blive for Arket paa brudt Papir, saaledes at den danske Text trykkes i den ene og Oversættelsen i den anden Pille, samt endvidere for Correcturen af den islandske Text. — Det kongl. Danske Cancellie den 4. Januar 1831.

Cancellie-Plakat ang. Afdragsrettens Ophævelse mellem Danmark og Lübeck. Khavn den 7. Januar 1831[1]. — Publiceret ved Landsoverretten i Island den 27. April 1831, samt i Synodalforsamlingen i Reykjavík i Juli 1831. Canc. 2. Departem. Registrant XXXII, 5ᵇ—6 (1831, Nr. 14). Original-Aftryk hos Schultz. Coll. Tid. for 1831, S. 57—59. Qvart-Forr. for 1831, S. 3—4; Schou XX, 223—224. 7. Januar.

Plakat angaaende Afdragsrettens Ophævelse mellem Danmark og den frie Hansestad Lübeck.

Efter at H. Majt. Kongen var kommet overeens med Senatet i den frie Hansestad Lübeck om, at den Ophævelse af alle Afdrag og Bortflytnings-Afgifter, der, ifölge den 18. Artikel af den tydske Forbundsakt af 8. Junii 1815 og den tydske Forbunds-Forsamlings Beslutning af 23. Junii 1817, allerede forhen fandt Sted mellem Hertugdömmene Holsteen og Lauenborg og den frie Hansestad Lübeck, skal udvides til ogsaa at gjelde

[1]) Reskr. 27. Marts 1835.

1831. for de kgl. danske til det tydske Forbund ei henhörende
7. Januar. Lande paa den ene, og den frie Hansestad Lübeck med det samme tilhörende Gebeet paa den anden Side, saa er herom udstedt en Declaration, der indeholder fölgende Bestemmelser:

1) Ved Formues Udförsel fra Kongeriget Danmark og Hertugdömmet Slesvig til den frie Hansestad Lübeck og det samme tilliggende Gebeet, hvad enten saadan Udförsel skeer som Fölge af Udvandring, eller af Arv, Legat, Medgift, Gave eller paa anden Maade, skal intet Afdrag eller Bortflytnings-Afgift (jus detractus, census emigrationis) erlægges. — 2) Under denne gjensidige Ophævelse ere de Afgifter, som, uden Hensyn til, om Gjenstanden for samme forbliver i Landet eller ikke, ere at erlægge paa lige Maade af Indlændinge og af Fremmede, ei indbefattede. — 3) Den foran bestemte frie Udförsel skal strække sig saavel til det Afdrag og den Bortflytnings-Afgift, der indflyder i de kgl. Kasser, som til det Afdrag og den Bortflytnings-Afgift, der ellers maatte tilflyde Individer, Communer eller offentlige Stiftelser. — 4) Bestemmelserne i forestaaende Paragrapher træde fra den 1. Januarii 1831 af i Kraft, hvorved der med Hensyn til Arvemidler ikke bliver at see paa Tiden, da Arven faldt, men paa Tiden, da Formuen udföres. — 5) Den i ovenstaaende Paragrapher bestemte frie Flytning har ingen Anvendelse med Hensyn til Personer; hvorimod der i denne Henseende bliver at forholde efter de mellem H. Majt. Kongen og den frie Hansestad Lübeck bestaaende Forbund, som og efter de gjensidige Love, der ere eller herefter maatte vorde foreskrevne angaaende den Udvandrendes Person og hans personlige Pligter, navnligen med Hensyn til Krigstjeneste.

Hvilket herved kundgjöres til fornöden Underretning og Iagttagelse i Kongeriget Danmark. — Det kgl. Danske Cancellie den 7. Januarii 1831.

Cancellie-Skrivelse til Amtmanden over Nord- og Öster-Amtet, ang. **Betaling for Dövstummes Underviisning.** Khavn den 8. Januar 1831[1]. — Canc. 1. Depart. Brevb. 1831, Nr. 60 (blank i Brevbogen). 1831. 8. Januar.

I Anledning af et hertil indkommet, med Hr. Amtmands Betænkning forsynet Andragende, hvori Cancellieraad og Sysselmand Björnsen anholdt om, at den dövstumme Dreng Sigfus Sigurdsen af Hals Rep inden Nordre Syssel maatte, uden Betaling, antages som Elev paa Dövstumme-Institutet i Khavn: skulde Cancelliet tjenstl. tilmelde Hr. Amtm. til behagelig Efterretning og videre Foranstaltning, at den ommeldte dövstumme Drengs Optagelse i Institutet herved bifaldes, dog saaledes, at Betalingen, angaaende hvis Udredelse man har brevvexlet med det kongl. Rentekammer, der ikke har kunnet andrage paa, at slig Udgift skulde afholdes af den kongl. Jordebogskasse, bliver, saavel for ovennævnte, som for de Dövstumme, der for Eftertiden maatte blive indsendte til Institutet, naar hverken de selv, deres Forældre eller andre Private kunne eller ville betale for deres Ophold ved Institutet, at afholde, efter en billig Fordeling, af samtlige Amtets Fattigkasser, for Tiden med 96 Rbd. Sölv aarlig for hver Dövstum; og skulde man derhos lige tjenstl. have Hr. Amtm. anmodet om, at foranstalte fornævnte Sigfus Sigurdsen ved förste Leilighed sendt til Institutet, forsynet med de befalede Klædningsstykker, nemlig 6 Stkr. Linned, 3 Par Strömper og 1 Par Sko, samt en Klædning, foruden den han ved Indsendelsen er iført, saa og med Attester og Oplysninger: om han er vaccineret eller har haft Kopper; om han er födt döv, eller naar og ved hvilken Leilighed han er bleven dövstum, samt om nogen af hans Forældre, Södskende eller andre Paarörende ere dövstumme, hvorhos det endeligen og

---

[1]) Canc. Skriv. 9. Oktobr. 1832.

1831. maatte paasees, at han ved Indsendelsen ei er befængt
8. Januar. med Fnat. — Det kgl. Danske Cancellie den 8. Januar 1831 [1].

8. Januar. **Cancellie-Skrivelse** til Stiftamtmanden og Amtmændene samt Landsoverretten i Island, ang. **Spörgsmaal om Udvidelse til Island af Anordninger fra 1828.** Khavn den 8. Januar 1831. — Canc. 3. Depart. Brevb. 1831, Nr. 93—98.

Ved at tage under Overveielse, hvorvidt den under 16. Januar 1828 for Danmark emanerede Anordning, indeholdende nærmere Bestemmelser angaaende Rettens vedbörlige og hurtige Pleie i borgerlige Retssager, kunde egne sig til at udvides til Island, har Cancelliet fundet, at det, da de Forudsætninger, der ligge til Grund for bemeldte Anordning, saavel som de ældre, hvortil samme slutter sig, navnligen om bestemte ugentlige Thing og om faste Sagförere, ere uanvendelige for bemeldte Land, — vil være mere overeensstemmende med dettes Tarv, at de fornödne Bestemmelser om Rettergangsmaaden i civile Sager ved Underretterne sammesteds, affattede med stadigt Hensyn til de almindelige Loves Grund-

[1]) s. D. Canc. Skriv. til Amtmændene i Sydamtet (Stiftamtmanden) og i Vestamtet, hvorved de „til fornöden Efterretning og Bekjendtgjörelse" tilmeldes, „at i det Tilfælde, hvor dövstumme Börn for Fremtiden blive at indsende til Dövstumme-Institutet i Khavn fra det (Tit.) underlagte Amt, bör Betalingen for dem under deres Ophold ved Institutet, hvilken for Tiden er fastsat til 96 Rbd. Sölv aarlig for hver Dövstum, dersom hverken de selv, deres Forældre eller andre Private kunne eller ville udrede samme, tilveiebringes ved en billig Fordeling paa samtlige Amtets Fattigkasser". Canc. 1. Depart. Brevb. 1831 sst. — Ligeledes er Underretning om det til Amtmændene givne Svar ved en Canc. Skriv. af s. D. afgaaet til Rentekammeret og til Directionen for Dövstumme-Institutet. Canc. 1. Depart. Brevb. sst.

sætninger, men tillige lempede efter Islands locale Tilstand, bleve samlede i en særegen Anordning, til fremtidig Efterlevelse sammesteds. 1831. 8. Januar.

Et Udkast til en saadan Anordning er derfor udarbeidet, hvoraf en Gjenpart herved fremsendes, og over hvilket man, forinden samme forelægges H. Majt. til allerh. Resolution, tjenstl. maa udbede sig (Tit.) Betænkning behageligst meddeelt, hvilken man forventer at modtage det snareste muligt. — Det kongl. Danske Cancellie den 8. Januar 1831.

Kongelig Resolution ang. **Forslag om adskillige Forbedringers Indförelse ved Bessastad Skole.** Khavn den 11. Januar 1831. — I Universitets-Directionens Forestilling 11. Decbr. 1830 bemærkes, at det ved Reskr. 22. Septembr. 1829 var paalagt Directionen at afgive allerund. Betænkning over et anonymt[1] Andragende, betræffende det lærde Skolevæsen i Island, efter at Directionen först havde indhentet de Oplysninger om bemeldte Skolevæsen, der maatte kunne erholdes fra de forhenværende Stiftamtmænd og Amtmænd i Island, som opholde sig i Khavn eller i Nærheden deraf. 11. Januar.

Directionen havde i Anledning heraf skrevet Kherre og Marschal Moltke, som under 22. Februar 1830 havde afgivet Betænkning. Derefter henvendte Directionen sig til Amtmand Hoppe i Veile, der indsendte sin Betænkning 20. Oktobr. s. A. — Disse tvende i sin Tid af det lærde Skolevæsen i Island meget fortjente Embedsmænd have været temmelig afvigende i deres Anskuelser, idet Förstnævnte har betragtet bemeldte Skolevæsen fra en lysere Side end Sidstnævnte. Directionen troede sig berettiget til i det Hele taget at tiltræde den Förstnævntes Mening.

Desuagtet (indrömmer Directionen) er det unægteligt, at det lærde Skolevæsen i Island har betydelige Mangler, men disse ere for en stor Deel af saadan Beskaffenhed, at det næppe vil være muligt at afhjælpe dem. De Hindringer, der mod-

[1] Andragendet var forfattet af daværende Stud. juris Baldvin Einarsson.

1831. sætte sig en forbedret Indretning af dets Skolevæsen, ere for-
11. Januar. nemmeligen fölgende:

1) at i Island ingen Skole-Underviisning finder Sted om Sommeren, da Disciplene om Foraaret hjemsendes til Forældre og Paarörende, for at deeltage i Markarbeidet og andre landlige Sysler. Skjöndt herved en stor Deel af Skoletiden tabes, vil det dog ikke være gjörligt, eller engang tilraadeligt, i denne Henseende at træffe nogen Forandring. Deels vilde nemlig Disciplene, hvilke for det meste ere fattige, ogsaa om Sommeren maatte underholdes paa Skolens Bekostning, hvortil denne ikke har Evne; deels vilde de derved blive for meget afvante fra den sædvanlige islandske Levemaade. Det er nemlig, som Kherre Moltke har bemærket, i Almindelighed den islandske Embedsmands Lod, hvad enten han er geistlig eller verdslig, at maatte deeltage i sin Gaards Rögt. Men hertil vilde de Unge siden vanskeligere kunne bekvemme sig, dersom de under deres hele Skolegang, som ofte vedvarer til længe efter at de ere blevne voxne, ikke vendte tilbage dertil. — 2) at det er vanskeligt at erholde duelige Lærere i alle Discipliner. De fleste Islændere, som nu studere her ved Universitetet, opoffre sig til Chirurgie eller Naturvidenskaber. De theologiske Studerende, af hvilken Klasse Skolelærerne for det meste maae tages, som gjöre en mere udmærket Fremgang, önske ofte at forblive her i Landet, og vende nödigere tilbage til det besværligere Liv i deres Födeland. Stiftamtmand Hoppe har i sin over Sagen afgivne Betænkning anseet det for önskeligt, at Lærerne maatte befordres, og ikke forblive for længe ved Skolen. Vistnok kan der gives Lærere, ved hvis Forflyttelse Skolen kunde være vel tjent, men det vilde da være et Spörgsmaal, om dette vilde være tjenligt for de Embeder, hvortil de skulde befordres. Duelige Lærere maa Skolen önske at kunne beholde, og da Gagerne for Lærerne ved den lærde Skole, skjöndt ikke höiere end der udfordres til en Families tarvelige Udkomme, nemlig for Lectoren 800 Rbd., for den ældste Adjunkt 500 Rbd., og for hver af de tvende yngre Adjunkter 400 Rbd., dog betydelig overstige Indkomsterne af de fleste Præstekald i Island, saa ansöges saadan Befordring sjelden. I enkelte Tilfælde ere dog Skolens Lærere blevne forfremmede endog til de anseeligste geistlige Embeder. — 3) at de fornödne Penge-Ressourcer fattes. Da i Aaret 1785 den lærde Skole flyttedes fra Skalholt til Reikevig, hvorfra den siden forlagdes til Bessested, blev det Bispestolen og Skolen

tilhörende Jordegods bestemt til at sælges, og Skolen, foruden de fornödne Summer til Opförelse af et Skolehuus, og af Boliger for Lærerne, tillagt en aarlig Revenüe af 1500 Rd., hvilken langtfra ikke er tilstrækkelig til dens Vedligeholdelse. I Aaret 1801 nedlagdes Holum Bispestol og Skole. Det samme tilhörende Gods blev ligeledes bestemt til Salg, saaledes at Biskoppen i Island deraf skulde nyde et Gagetillæg af 200 Rd. aarlig, og det Övrige anvendes til Skolevæsenets Forbedring. Hvad der efter dette efterhaanden iværksatte Salg, hvorfor Belöbet indflöd i den kgl. Jordebogskasse, hvorfra atter de til Skolens Vedligeholdelse fornödne Summer bleve udbetalte, tilkommer Skolen, har det kongl. Rentekammer, med hvilket Directionen flere Gange derom har corresponderet, endnu ikke, formedelst de ved de paafulgte Tidsomstændigheder i höi Grad vanskeliggjorte Beregninger, kunnet opgjöre. Da meget af de indkomne Summer ved de besværlige Tider og ved Pengevæsenets Forandring vil være tabt, da i Krigsaarene Pengenes Værdie var saa dybt sunken, og alle Fornödenheders Priis derimod saa höit stegen, saa er det at befrygte, at Skolens Fordring ved den endelige Opgjörelse kun vil befindes ringe. Directionen tör vel allerund. forlade sig til, at D. Majt. efter sædvanlig landsfaderlig Naade ikke vil lade Islands nuværende eneste lærde Skole savne den fornödne Understöttelse, saafremt den ved uundgaaelige Omstændigheder dertil skulde være bleven trængende; men den vover dog ikke allerund. at andrage paa saadanne Udvidelser eller Forandringer, hvortil betydelige nye Omkostninger vilde udfordres. 1831. 11. Januar.

Af disse og flere Grunde ville de fleste Forslag, som ere fremsatte af den velmenende Forfatter til det Andragende, hvorover allerund. Betænkning her skal afgives, ikke være at iværksætte. — Forfatteren havde inddeelt sin Opsats i tvende Hovedafdelinger:

I. *Om den lærde Skole i Island.* — Adskillige af Forfatterens Bemærkninger om Manglerne ved denne Skole ere ikke ugrundede; kun bör det ikke oversees, hvad der allerede er skeet for, saavidt efter Omstændighederne muligt, at raade Bod derpaa. Saavel de senest beskikkede Stiftamtmænd, som den nuværende kyndige og virksomme Biskop, have med Interesse og Iver antaget sig Skolen, og Direct. skal i det Fölgende nævne flere gavnlige Foranstaltninger, som ved disses Omsorg ere trufne. Forelöbigen bör det bemærkes som en betydelig Vinding for Skolen, at i Aaret 1822 en fjerde Lærer

1831. ved samme blev allern. beskikket. Herved har ikke alene
11. Januar. Underviisningen i flere Henseender kunnet udvides, men Mathematiken, hvori Disciplene tilforn ingen Underviisning erholdt, har ogsaa kunnet optages blandt de Gjenstande, der læres i Skolen. — Med hvilken Flid og hvilket Held enhver Lærer opfylder sine Pligter, er i den lange Frastand vanskeligt at bedömme. Imidlertid haves i de Charakterer, som ved Examen Artium tilkjendes de Dimitterede fra en Skole, en temmelig sikker Maalestok for Underviisningens Tilstand i samme. Da de fleste Dimissi fra Bessestad Skole forblive i Island, saa ere i de sidste 12 Aar kun 22 nedsendte til Universitetet i Kjöbenhavn. Disse have ved Examen Artium erholdt fölgende Hovedcharakterer:

1819.	Laud. 1.	H. ill. 1.	N. cont. ».	Reject. »
1820.	— »	— 2	— »	— »
1821.	— »	— 2	— »	— »
1823.	— »	— 1	— »	— »
1824.	— 1	— 1	— »	— 1
1825.	— »	— 2	— »	— »
1827.	— 2	— »	— »	— »
1828.	— 2	— 2	— »	— 1
1829.	— 1	— 1	— »	— »
1830.	— 1	— »	— »	— »
	= 8	— 12	— »	— 2

Det vil heraf allern. erfares, at Resultatet, især for de sidste fire Aar, er temmelig tilfredsstillende. Vel er det formodentligen i Almindelighed de mere opvakte Disciple, der gaae til Universitetet, men naar det betænkes, at det danske Sprog, hvori Pröven ved Universitetet afholdes, er en ung Islænder ved hans Ankomst til Hovedstaden temmelig uvant, at Alt her er dem fremmed, og at Nogle ikke strax fra Skolen gaae til Universitetet, saa de imidlertid mangen Gang glemme Noget af hvad de have lært: saa synes man ikke at have gyldig Grund til Klage over Underviisningens Fremgang i Bessested Skole, og mangen Skole i Danmark vilde neppe kunne udholde Sammenligningen.

Den anonyme Forfatters enkelte Ankeposter ere fölgende:

1) „Localet er for indskrænket, da der nu kun haves to Læsesale, hvilket baade er for lidet til den fornödne Inddeling i flere Classer, og skadeligt for Sundheden, idet et altfor stort Antal Disciple ere samlede i een Stue".

Denne Anke er vel grundet. For, saavidt muligt, at raade

Bod derpaa, blev for nogle Aar siden den Indretning truffet, 1831.
at nogle af de ældre Disciple gjennemgaae Pensa med de yngre 11. Januar.
i Spisestuen, skjöndt denne, da ingen Kakkelovn der kan anbringes, ikke er ganske vel skikket til dette Brug. Tillige blev Bibliotheket flyttet over i Kirken, hvorved en ny Sovestue vandtes, flere Senge og Sengeklæder bleve anskaffede, saa at Disciplene nu kun sove 2 og 2 sammen, istedetfor at de tilforn ofte maatte sove 3 i een Seng. En egen Sygestue, som tilforn savnedes, blev ogsaa indrettet. Senere ere ogsaa Ventilatorer anbragte, saavel i Læseværelsernes som i Spisestuens Vinduer. Desuagtet vil dog Localet stedse blive for indskrænket, saalænge Bygningen ikke kan udvides, eller en Hjælpebygning opföres. Stiftamtm. Hoppe har bemærket, at Steenhuse ere for kostbare og utjenlige i Island, og han har derfor foreslaaet at anskaffe et Træhus, som kunde bestilles fra Norge. Dette vilde vistnok være bedre, men da Omkostningerne herved ogsaa vilde være betydelige, saa synes den anonyme Forfatters Forslag at fortjene megen Opmærksomhed, nemlig at opföre en Bygning paa islandsk Viis af Jord, med Paneel indvendig, til Beboelse for Oeconomus, og derimod at anvende det Værelse i Hovedbygningen, som denne nu beboer, til Læsesal for en tredie Classe. Forf. formener, at en saadan Bygning kunde opföres for 600 til 800 Rbd. Dette Forslag har ogsaa Kherre Moltke bifaldt, hvorimod Stiftamtm. Hoppe har erindret, at der paa Bessested savnes godt Materiale til disse Huse, og at de kræve ideligt Tilsyn. — Tvivlsommere er det, om det er at tilraade, efter Forfatterens Forslag, at opföre en Bygning i Lighed med de almindelige Folkestuer i Island, som uden Brændsel udeholde Kulden, og at inddele denne Bygning i mange smaae Værelser, af hvilke ethvert skulde anvises 2 Disciple til Studere- og Sovekammer. Stiftamtm. Hoppe har med Grund bemærket, at denne Afsondring af Disciplene vilde være skadelig for Disciplin, Reenlighed og Sædelighed.

2) „Skjöndt Læregjenstandene nu iövrigt ere de samme som i Skolerne i Danmark, saa savnes dog Underviisning i det tydske og det franske Sprog, samt i Naturhistorie".

Forf. har meent, at de nu ved Skolen ansatte Lærere vare i Stand til at give Underviisning ogsaa i disse Fag, hvilket derimod de forhenværende Stiftamtmænd, hvis Betænkning er indhentet, have omtvivlet. Men selv dersom Underviisning i disse Discipliner kunde forskaffes, vilde dog den indskrænkede

1831. 11. Januar. Skoletid ikke tillade deri at bringe det til nogen Fuldstændighed, ligesom Underviisning i Naturhistorie kun vilde være til liden Nytte, hvor ingen Samlinger haves. Kundskab i det tydske og franske Sprog maa ansees temmelig overflödig for de Studerende, der forblive i Island, da dette Lands Indvaanere ikke have synderligt Samkvem med fremmede Nationer, og da der i Island kun findes faae tydske og franske Böger. Danske og latinske Værker give tilstrækkelig Anledning til Fremgang saavel i höiere Videnskabelighed som i almindelig Dannelse, ligesom den islandske Literatur selv, hvis Skatte nu ere blevne meget tilgjængeligere, kan skjænke megen og underholdende Sysselsættelse. Derimod var det vel at önske, at de Studerende, der begive sig til Universitetet i Khavn, ikke vare aldeles ubekjendte med disse Sprog, og Directionen formener derfor allerund., at Stiftsövrigheden i Island burde höres, om der kunde skaffes Leilighed til at fornemmeligen de Disciple, der agte at fortsætte deres Studeringer i Khavn, lære i det mindste Begyndelsesgrundene af det tydske Sprog. — Da der tilforn var stor Mangel paa Skoleböger, saa at ofte 2 til 3 Disciple maatte benytte det samme ofte bedærvede og halv opslidte Exemplar, saa er i de senere Aar den Foranstaltning truffen, at der aarligen, efter Lectorens Opgivende, opsendes et Antal Exemplarer af alle fornödne Skoleböger, hvilke overlades de fattigste Disciple gratis, de andre for nedsat Betaling. — I Henseende til Læremethoden har Forf. selv bemærket, at Manglerne fornemmeligen beroe paa Savnet af en tredie Classe, som Localet hidindtil ikke har tilladt at oprette. Det er ovenfor angivet, hvorledes dette Savn maaskee kan være at afhjælpe.

3) „Legems-Övelser mangle næsten aldeles".

Directionen har allerede i Aaret 1827 begjært Stiftsövrighedens Betænkning og Forslag om, hvorledes Underviisning i Gymnastik kunde være at indföre i Skolen. Denne Betænkning er endnu ikke indkommen, og det vil maaskee være vanskeligt at finde en Lærer i denne Disciplin. Dog synes det passende, at Sagen nu atter bringes Stiftsövrigheden i Erindring.

4) „Oeconomien har haft mange væsentlige Mangler".

Ved Khre Moltkes Omsorg blev i Aaret 1821 den Indretning truffet, at Disciplene, som tilforn hver for sig hentede deres Mad fra Oeconomus, nu spise samlede; et nyt Spisereglement blev udfærdiget, og det blev paalagt Lærerne skifteviis at spise ved Disciplenes Bord. Begge Stiftamtmænd, som

ere hörte over denne Sag, og som aldrig have ladet det mangle paa Tilsyn med Skolen, bevidne, at der siden ikke har været grundet Anledning til Klage over Maden, hvilken Klage heller aldrig har været dem forebragt enten af Disciplene eller Lærerne. — At de Disciple, som ikke nyde Understöttelse af det Offentlige, ere forpligtede til at tinge sig i Kost hos Oeconomus for en vis bestemt Sum, kan ikke være anderledes. — Den Anke, der er fört over, at Gaarden Bessesteds Hjemmemark, som er overladt Oeconomus til Brug, ikke rögtes tilbörligen, har Stiftamtmand Hoppe ikke villet indrömme som grundet.

1831. 11. Januar.

5) „Bessested Skole, som ligger i en Udkant af Landet, er nu den eneste lærde Skole i Island, da der tilforn havdes tvende. Stipendie-Portionerne, hvis Antal engang var 48, ere nu kun 24. Skolen kan ikke levere saa mange Candidater, som der udfordres til Embedernes Besættelse, og derved begunstiges de skadelige Privat-Dimissioner".

Det er ovenfor allerund. anfört, at Skolen i Holum blev nedlagt i Aaret 1801. Det er vel sandt, at denne Skole ofte savnes af Indvaanerne paa den Kant af Landet; paa den anden Side vilde tvende lærde Skoler i Island ikke have kunnet været vedligeholdte i nogenledes tilbörlig Stand, dersom endog Skolegodset endnu ikke, saaledes som ovenfor allerund. anfört, for en stor Deel var hensmeltet. Under nærværende Omstændigheder vil det ikke være gjörligt igjen at oprette den nedlagte Skole. — Beliggenheden af Bessested synes temmelig heldig for Skolen. Den ligger saa langt fra Reikevig, at Disciplene ikke altfor jevnligt kunne besöge dette Sted, og dog heller ikke længere derfra, end at Stiftsövrigheden jo kan före det fornödne Tilsyn dermed. Reikevig er Landets förste Handelsplads, hvor der ved Handelsskibene jevnligen gives Leilighed til fra Landets övrige Egne at komme hen og igjen tilbage; der finde ogsaa de Studerende, som skulle afgaae til Universitetet i Khavn, bedst Leilighed til Overreisen. Da Midten af Island ikke er beboet, saa vilde Skolen, hvor den endog var situeret, være afsides for en stor Deel af Indvaanerne. — Stipendie-Portionerne vare tilforn 48 i Tallet. 1742 indskrænkedes de til 40, og senere er Antallet indtil videre blevet nedsat til 24. Til enhver Stipendie-Portion udbetales fra D. Maj^ts Kasse 60 Rbd., men da der kun er tilstaaet nogle Disciple en halv Portion, saa nyde ialt 36 Disciple Godt af denne Understöttelse. Kherre Moltke har vel formeent, at

1831. det vilde være en stor Velgjerning, om endnu 6 Portioner
11. Januar. kunde allern. forundes Skolen, men forinden Disciplenes Antal herved kunde forøges, maatte Localet först udvides. — For nærværende Tid pleier Discipel-Antallet i Skolen at være 41 eller 42, og det kan antages, at Skolen omtrent leverer 7 Candidater aarlig. Forfatteren af Andragendet regner, at der behöves 10 Candidater aarlig til de ledige Embeders Besættelse, og at det Manglende altsaa maa suppleres ved Privat-Dimission, som han anseer skadelig for Landet. Imidlertid have dog begge forhenværende Stiftamtmænd, der have afgivet deres Betænkning uafhængigt af hinanden, erklæret, at de ikke have sporet nogen Mangel paa duelige Subjecter til Embedernes Besættelse. De have heller ikke villet erkjende Privat-Dimissionerne for i Almindelighed skadelige. Da Sands for Videnskabelighed ingenlunde er sjelden i Island, saa er der flere Mænd, som med Iver og Held benytte den lange Vinter til privat at undervise deres Börn eller Andre. Dette maa ansees som saare gavnligt i et Land, hvor Mange boe saa langt fra Skolen, og, dersom endog Skolen var istand til at levere det fornödne Antal af Candidater, vilde det dog være ubilligt at nægte de saaledes Privat-Dimitterede Adgang til Embeder, naar de ellers ved den forudgaaende Pröve befindes duelige dertil. — I sidste Henseende har Stiftamtm. Hoppe bemærket, at Dimissi ei burde examineres af Biskoppen alene, men underkaste sig Examen paa Skolen. Dette var maaskee eet af de Punkter, om hvilke Stiftsövrigheden i Island burde höres, da, saafremt Privat-Dimissi skulde examineres paa Skolen, denne Pröve maaskee turde bringes i Forbindelse med Skolens egen saakaldte Final-Examen, ved hvilken Deres Majt. under 19. Novbr. d. A. (1830), paa denne Directions allerunderd. Forestilling, efter et derom fra Biskop Johnsen indgivet Forslag, allernaad. har bifaldet, at tvende dertil indbudne lærde Mænd skulle deeltage i Censuren.

II. *Om Oprettelsen af en höiere Læreanstalt i Island.* — Forfatteren af Andragendet har her foreslaaet, at en Læreanstalt for de fra Skolen eller privat Dimitterede, som ikke agte at begive sig til Universitetet i Khavn, skulde oprettes i Forbindelse med Skolen paa Bessested, og at der i denne Læreanstalt skulde foredrages Theologie, Medicin, Philosophie, Naturvidenskab, Oeconomie og Handelsvidenskab. — Det lader sig ikke nægte, at en udvidet Underviisning i de theologiske Discipliner, med hvilke det Nödvendigste af Philosophien kunde

forbindes, var saare önskelig for de Studerende, der bestemme sig til den geistlige Stand, af hvilke kun meget Faae have Leilighed til at studere her ved Universitetet. Efter den nuværende Indretning foredrages vel af Skolens överste Lærer (som derfor kaldes Lector) et Cursus over Dogmatik og Moral, men som dog ikke gaaer meget ud over den i Skolerne sædvanlige Religions-Underviisning: enkelte Böger af det Nye Testament gjennemgaaes exegetisk, og der læres omtrent saa meget Hebraisk som der udfordres til Examen Artium. Alt dette foretages i Skolens överste Classe, hvori, da Skolen for nærværende Tid kun har 2 Classer, Disciple af forskjellig Alder, Fremgang og tilkommende Bestemmelse maae være samlede, og Foredraget kan derfor kun lidet nærme sig det academiske, men er i det Hele kun en Skole-Underviisning. — Efter Alt dette skulde man vente, at Videnskabelighedens Tilstand blandt Præsteskabet paa Island var langt ringere, end den dog er. De theologiske Discipliner ere af den Beskaffenhed, at, naar först den fornödne Grundvold er lagt ved philologiske Forkundskaber og nogen videre Veiledning, Meget kan udrettes ved Selvstudium, og til dette mangler Lysten i Almindelighed ikke hos Islænderne, naar de kun kunne forskaffe sig de nödvendige Hjælpemidler. Maaskee var det efter Omstændighederne det Önskeligste, dersom der kunde skaffes Udveie til at forsyne Præsterne i Island med gode theologiske Værker; men ogsaa dette har store Vanskeligheder, efterdi, dersom endog Bibliotheker kunde anlægges paa nogle Steder i Landet, hvormed en Begyndelse allerede er skeet, disse dog, efter Landets Beskaffenhed, ikkun vilde kunne benyttes af de faae Nærmestboende. — Saafremt der, efter hvad ovenfor allerunderd. er andraget, ved Opförelsen af et Jordhuus for Oeconomus kunde vindes Plads til en Læsesal mere i Skolen, og derved til at oprette en tredie Classe, da vilde ogsaa Noget vindes for en grundigere og mere udvidet Underviisning i de theologiske Discipliner. Skulde der gaaes videre, da maatte et eget Seminarium for tilkommende Geistlige oprettes, hvorved disse da ogsaa burde erholde Veiledning i at prædike og catechisere, men hertil fattes alle Midler. Skulde Lectoren i Theologien endnu fremdeles vedblive at være Skolens Bestyrer og Lærer i vigtige Discipliner i Skolens överste Classe, da vilde han ikke have Tid til at foredrage de theologiske Videnskaber i nogenledes tilbörligt Omfang. Skulde derimod Lectoratet adskilles fra Rectoratet, da maatte der kunne forskaffes

1831.
11. Januar.

1831. 11. Januar. særskilt Lönning og Bolig for Lectoren. Videre maatte en Læsesal tilveiebringes, og hertil vilde udfordres en ny Bygning. Den anonyme Forfatter foreslaaer vel, at anbringe Læsesale paa Skolebygningens Loft, men dette vilde næppe være gjörligt, da Soveværelserne allerede findes her, og Kulden vilde udentvivl gjöre disse Læsesale ubrugelige. Da fremdeles de theologiske Studerende i dette Tilfælde maatte opholde sig eet eller to Aar længere ved Skolen, saa maatte der skaffes Bolig og Underholdning til dem, efterdi de ikke ere i Stand til at underholde sig selv. Endelig vilde uden Tvivl adskillige Misligheder fremstaae ved et saadant længere Samliv mellem de ældre Studerende og Skole-Disciplene. Til at anlægge et theologisk Seminarium paa et andet Sted i Landet fattes endnu mere al Evne. — Hvad de andre af Forfatteren i Forslag bragte Discipliner angaaer, da har Khre Moltke erindret, at en utilstrækkelig Underviisning i Lægevidenskaben ofte foranlediger mere Skade end Nytte; at Præsterne allerede lære Vaccinationen hos Landphysikus, og at denne, ved indtrædende Epidemier, uddeler Lægemidler, med Anviisning til sammes Anvendelse, til Præsteskabet. Lægevidenskaben kan ikke læres, hvor der ikke findes Hospitaler; Naturvidenskaberne ikke, hvor der ikke haves Samlinger af Naturalier og af physiske Instrumenter; Underviisning i Handelsvidenskab og Oeconomie er ikke saa nödvendig for Mange, og det deraf, der ved en saadan Læreanstalt, som den foreslagne, kunde foredrages, vilde dog blive höist utilstrækkeligt. — I Henseende til disse Discipliner, for hvilke det ogsaa for det meste vilde være umuligt i Island at finde duelige Docenter, er det sikkert langt tjenligere, at Adgangen til at studere dem ved Læreanstalterne i Khavn lettes for de Islændere, der ville opoffre sig dertil. Og herfor er allerede ved flere Bestemmelser allern. draget Omsorg. Ligesom efter det seneste Reglement for Communitetet, af 30. Julii 1818, de fra Island hidkommende Studerende fremdeles ere privilegerede til umiddelbart efter Examen Artium at erholde Communitets-Stipendiet, saaledes have ogsaa, efter allerh. Resol. af 14. Januar 1803, tre islandske Studenter, som lægge sig efter Medicin og Chirurgie, for i sin Tid at udöve samme i deres Födeland, Adgang til i 3 Aar at nyde dobbelt Communitets-Stipendium, 2 Rbd. Sölv ugentlig, og fri Bolig paa Regentsen, samt desuden 30 Rbd. Sölv aarlig af Fonden ad usus publicos. Endvidere er ved allerhöieste Resolution af 23. Januar 1817 fra sidstmeldte Fond allern. udsat et treaarigt

Stipendium af 100 til 150 Rbd. Sölv aarligen for en ung Islænder af særdeles udmærkede Evner, som her ved Universitetet studerer enten Medicin, Chirurgie, Naturhistorie eller Physik, med Hensyn til at anvende sine Kundskaber i sit Födeland. Dette Stipendium har endog eengang allern. været forundt tvende islandske Studerende paa samme Tid. 1831. 11. Januar.

Efter Alt, hvad i det Foregaaende er allerund. forklaret, troer Directionen at turde for nærværende Tid indskrænke sig til i lige Underdanighed at indstille:

Om Directionen maa bemyndiges til, efter at have indhentet Betænkning fra Stiftsövrigheden i Island, angaaende Opförelsen af en Bolig for Oeconomus ved Bessested Skole efter sædvanlig islandsk Bygningsmaade, hvorved da en Læsesal kunde vindes for Skolen, og en tredie Classe oprettes i samme, samt hvorledes gymnastiske Övelser kunde være at indföre i bemeldte Skole, at brevvexle med det kgl. Rentekammer om Udredelsen af de Omkostninger, som derved maatte foranlediges; samt: om forbemeldte Stiftsövrighed maatte höres, angaaende hvorvidt Examen for de Privat-Dimitterede i Island kunde være at bringe i Forbindelse med Final-Examen ved den lærde Skole paa Bessested, og om der i denne Skole kunde forskaffes de opvaktere Disciple Leilighed til at lære i det mindste Begyndelsesgrundene af det tydske Sprog; — hvorefter nærmere allerund. Forestilling om disse Gjenstande vilde være at nedlægge til D. Maj[ts] allerh. Resolution. — Univers. Direct. Forestillinger 1831, Nr. 1301.

Vi ville allernaadigst have Directionen bemyndiget til, efter at have indhentet Betænkning fra Stiftsövrigheden i Island angaaende Opförelsen af en Bolig for Oeconomus ved Bessestad Skole efter sædvanlig islandsk Bygningsmaade, hvorved en Læsesal kunde vindes for Skolen og en tredie Klasse oprettes i samme; samt hvorledes gymnastiske Övelser kunde være at indföre i bemeldte Skole, at brevvexle med Vort Rentekammer om Udredelsen af de Omkostninger, som derved maatte foranlediges. — Ligeledes bifalde Vi allernaad., at ovennævnte Stiftsövrighed maa höres, angaaende hvorvidt Examen for de Privat-Dimitterede i Island kunde være at bringe i Forbindelse med Final-Examen ved den lærde Skole paa Bessestad, og om der

1831. i denne Skole kunde forskaffes de opvaktere Disciple
11. Januar. Leilighed til at lære i det mindste Begyndelsesgrundene af det tydske Sprog.

Naar Directionen derefter om ovenanförte Gjenstande for Os nedlægger nærmere allerund. Forestilling, vil Directionen tillige have allerund. at fremlægge en Grundtegning af Bessestad lærde Skoles Bygning. — Kjöbenhavn den 11. Januar 1831.

15. Januar. **Cancellie-Skrivelse** til Stiftamtmanden og Amtmændene samt Landsoverretten paa Island, ang. **Udvidelse til Island af Anordninger fra 1829.** Khavn den 15. Januar 1831. — Canc. 3. Departem. Brevb. 1831, Nr. 171—175.

Ved indsluttet at fremsende et Exemplar af hver af de igjennem dette Collegium i Aaret 1829 emanerede almindelige Anordninger, skulde Cancelliet tjenstl. udbede sig (Tit.) Betænkning behageligen meddeelt, om og hvorvidt nogen af bemeldte Anordninger maatte ansees passende til, enten uden videre eller i al Fald med visse Modificationer, at gjöres gjeldende paa Island. — Det kongel. Danske Cancellie den 15. Januar 1831.

25. Januar. **Cancellie - Skrivelse** til Stiftamtmanden over Island, ang. **Behandlingen af Delinquenters Boer.** Khavn den 25. Januar 1831. — Canc. 3. Departem. Brevb. 1831, Nr. 294. — Algreen-Ussings Reskriptsaml. 1831, S. 27—28.

Hr. Amtm. har i behagelig Skrivelse af 24. August f. A. henstillet til dette Collegii Resolution, hvorledes der bliver at forholde med Behandlingen af Delinquenters Boer, samt hvorvidt vedkommende Retsbetjent

maatte være berettiget til i disse at beregne sig Salair efter de for Skiftevæsenet i Almindelighed gjeldende Anordninger. 1831. 25. Januar.

Foranlediget heraf skulde Cancelliet tjenstl. tilmelde Dem, til behagelig Efterretning og videre Bekjendtgjörelse, at, om der endog, uagtet Boeslods-Straffens Afskaffelse, maatte være Anledning til i enkelte Tilfælde at lade de Paagjeldendes Gods sequestrere, forsaavidt de ikke, overeensstemmende med bemeldte Reskripts § 2, maatte kunne stille Borgen for Sagens Omkostninger, skjönner Cancelliet dog ingen Grund til, at Boet derefter tages under formelig Skiftebehandling, hvorimod vedkommende Foged, efter Afsigelsen af den endelige Dom, og forsaavidt saadan i Dommen maatte være hjemlet, har, foruden at besörge Straffen fuldbyrdet, paa Embeds Vegne at gjöre Execution hos Domfældte, saavel for Sagens Omkostninger som for den den private Fornærmede hos den Skyldige tilkjendte Erstatning, ved hvilken Leilighed Fogden, skjöndt han ifölge Sportel-Reglement af 10. Septbr. f. A. § 28, intet Gebyr kan fordre for selve Executions-Forretningen, maa være berettiget til at beregne sig sædvanligt Auctions-Salair for Godsets Realisation. — Det kgl. Danske Cancellie den 25. Januarii 1831.

Capitelstaxt for Öster-Amtets to Sysseler, fra Medio Mai 1831 til samme Tid 1832. Frederiksgave den 2. Februar 1831. — Islandsk: Original-Gjenpart i det islandske Departement, trykt som Schema paa et Halvark i Folio, og Tallene udfyldte ved Udfærdigelsen; jevnf. Sig. Hansen: „Um verðlagsskrár" i „Skýrslur um landshagi" I. 2, 234 ff. 2. Febr.

Capituls-Taxti fyrir Norður-Múla og Suður-Múla sýslur í Íslands austur-amti, gildandi frá miðju Maji mánaðar 1831 til sömu tíðar 1832.

1831.
2. Febr.

	Nafnverð. Rbd.	Rbsk.	á landsvísu hdr. Rbd.	Rbsk.	er því 1 al. Rbsk.
A. Nr. 1[1]	21	46½	21	46½	17
— 2	3	30½	19	87	16
— 3	4	19	25	18	20
— 4	3	25	26	8	21
— 5	2	18½	26	30	21
— 6	3	3	24	24	19½
— 7	1	91	19	46	15½
— 8	16	36½	16	36½	13
— 9	12	61	16	81½	13½
B. Nr. 10[2]	»	15½	19	36	15½
— 11	»	13½	16	84	13½
— 12[3]	»	15½	19	36	15½
— 13	»	15½	19	36	15½
C. Nr. 14	»	23	7	18	5½
— 15	»	16	10	»	8
— 16	»	23	7	18	5½
— 17	»	6	7	48	6
— 18	»	47½	9	86	8
— 19	»	69	10	75	8½
— 20	»	27½	34	36	27½
— 21	»	21	26	24	21
D. Nr. 22	4	»	24	»	19
— 23	3	47½	20	93	17
— 24[4]	3	56½	21	51	17
— 25	3	11	18	66	15
— 26	3	11	18	66	15
E. Nr. 27	1	10	16	54	13
— 28	1	20	18	12	14½
— 29	1	18½	17	85½	14½
— 30	1	»	15	»	12
F. Nr. 31	4	82½	19	42	15½
— 32	4	½	24	3	19
— 33	2	89	17	54	14

[1]) Rubrikkerne ere fuldstændig anförte i Capitelstaxten for Norder-Amtet 16. Januar 1826 (ovenf. S. 2—4). Coursen uangivet.

[2]) hvít ull, vel þvegin.

[3]) súrt smjör, vel verkað.

[4]) smáfiskur.

	Nafnverð.		á landsvísu hdr.		er því 1 al.	1831.
	Rbd.	Rbsk.	Rbd.	Rbsk.	Rbsk.	
F. Nr. 34	2	12	17	»	13½	2. Febr.
— 35	1	46½	17	78	14	
— 36	3	2½	18	15	14½	
— 37	»	6	15	»	12	
G. Nr. 38	2	24	13	48	11	
— 39	»	34	14	16	11½	
— 40	2	83½	34	42	27½	
— 41	»	57	28	48	23	
— 42[1]	»	84	»	»	17	
— 43	»	85	»	»	17	

Meðalverð á hverju hundraði og hverri alin í fyrtöldum landaurum verður:

Eptir Litr. A, eður í fríðu		21.74	17½
— B, — í ullu, smjöri og tólg		18.72	15
— C, — ullar tóvinnu		14.14	11
— D, — fiski		20.74½	16½
— E, — lýsi		16.86	13½
— F, — skinnavöru		18.41	14½

En meðalverða summa allra landaura, skipt með 6, sýnir meðalverð allra meðalverða

[hdr.] 18 Rbd. 44 Sk. [og alin] 14½ Sk.

Frederiksgáfu þann 2. Februarii 1831.

Johnsson. Eptir constitution H. Thorlacius.

Capitelstaxt for Hunavatns og Skagafjords Sysseler i Norder-Amtet, fra Medio Mai 1831 til samme Tid 1832. Frederiksgave den 2. Februar 1831. — Islandsk: Original-Gjenpart i det islandske Departement, trykt som Schema paa et Halvark i Folio, og Tallene udfyldte ved Udfærdigelsen; jevnf. Sig. Hansen: „Um verðlagsskrár" i „Skýrslur um landshagi" I. 2, 234 ff. 2 Febr.

[1] dagsverk um heysláttartímann.

1831. 2. Febr. Capitulstaxti fyrir Húnavatns og Skagafjarðar sýslur í Íslands norður-amti, gildandi frá miðju Maji mánaðar 1831 til sömu tíðar 1832.

	Nafnverð. Rbd.	Rbsk.	á landsvísu hdr. Rbd.	Rbsk.	er því 1 al. Rbsk.
A. Nr. 1 [1]	16	64	16	64	13½
— 2	2	6	12	36	10
— 3	3	50	21	12	17
— 4	2	25	18	8	14½
— 5	1	57½	19	18	15½
— 6	1	95	15	88	12½
— 7	1	37	13	82	11
— 8	10	20	10	20	8
9	7	1	9	33½	7½
B. Nr. 10 [2]	»	11½	14	36	11½
— 11	»	9	11	24	9
— 12 [3]	»	9½	11	84	9½
— 13	»	12	15	»	12
C. Nr. 14	»	15½	4	81	4
— 15	»	11	6	84	5½
— 16	»	16	5	»	4
— 17 [4]	»	4	5	»	4
— 18	»	34½	7	18	5½
— 19	»	49½	7	70½	6
— 20	»	21	26	24	21
— 21	»	10	12	48	10
D. Nr. 22	2	67	16	18	13
— 23	2	46½	14	87	12
— 24 [5]	2	69½	16	33	13
— 25	2	17½	13	9	10½
— 26	1	89	11	54	9
E. Nr. 27	»	94	14	66	11½
— 28	1	9	16	39	13

[1]) Rubrikkerne ere fuldstændig anförte i Taxten for Norder-Amtet 16. Januar 1826 (ovenf. S. 2—4). Coursen uangivet.

[2]) hvít ull, vel þvegin.

[3]) súrt smjör, vel verkað.

[4]) sjóvetlíngar.

[5]) smáfiskur.

	Nafnverð. Rbd.	Rbsk.	á landsvísu hdr. Rbd.	Rbsk.	er því 1 al. Rbsk.	1831.
E. Nr. 29	1	½	15	7½	12	2. Febr.
— 30	1	12	16	84	13½	
F. Nr. 31	3	48	14	»	11	
— 32	2	55	15	42	12½	
— 33	2	12	12	72	10	
— 34	1	80½	14	68	12	
— 35	1	18	14	24	11½	
— 36	2	11	12	66	10	
— 37	»	4	10	»	8	
G. Nr. 38	1	76½	10	75	8½	
— 39	»	»	»	»	»	
— 40	1	32	16	»	13	
— 41	»	52	26	»	21	
— 42[1]	»	50½	»	»	10	
— 43	»	67½	»	»	13½	

Meðalverð á hverju hundraði og hverri alin í fyrtöldum landaurum verður:

Eptir Litr. A,	eður í fríðu	15.19	12
—	B, í ullu, smjöri og tólg	13.12	10½
—	C, - ullar tóvinnu . . .	9.40½	7½
—	D, - fiskí	14.40	11½
—	E, - lýsi	15.73	12½
—	F, - skinnavöru	13.39	10½

En meðalverða summa allra landaura, skipt með 6, sýnir meðalverð allra meðalverða

[hdr.] 13 Rbd. 53 Sk. [og alin] 11 Sk.

Frederiksgáfu þann 2. Februar 1831.

Johnsson. Eptir constitution

H. Thorlacius.

Capitelstaxt for **Öefjords og Norder Sysseler** i Norder-Amtet, **fra Medio Mai 1831 til samme Tid 1832.** Frederiksgave den 2. Februar 1831. — 2. Febr.

Islandsk: Original-Gjenpart, trykt som Schema paa et Halv-

[1]) eitt dagsverk um heysláttartímann.

1831. 2. Febr. ark i Folio, og Tallene udfyldte ved Udfærdigelsen, i det islandske Departement; jevnf. Sig. Hansen: „Um verðlagsskrár" i „Skýrslur um landshagi" I. 2, 234 ff.

Capituls-Taxti fyrir Eyjafjarðar og Norður sýslur í Íslands Norður-amti, gildandi frá miðju Maji mánaðar 1831 til sömu tíðar 1832.

		Nafnverð.		á landsvísu hdr.		er því 1 al.
		Rbd.	Rbsk.	Rbd.	Rbsk.	Rbsk.
A. Nr.	1 [1]	15	41	15	41	12½
—	2	2	10½	12	63	10
—	3	2	63	15	90	12½
—	4	2	11½	16	92	13½
—	5	1	48½	18	6	14½
—	6	2	13	17	8	13½
—	7	1	29	13	2	10½
—	8	11	70½	11	70½	9½
—	9	9	13	12	17½	9½
B. Nr.	10 [2]	»	12½	15	60	12½
—	11	»	10	12	48	10
—	12 [3]	»	9	11	24	9
—	13	»	12½	15	60	12½
C. Nr.	14	»	17½	5	45	4½
—	15	»	13	8	12	6½
—	16	»	18½	5	75	4½
—	17 [4]	»	5	6	24	5
—	18	»	44	9	16	7½
—	19	»	59½	9	28½	7½
—	20	»	19	23	72	19
—	21	»	14	17	48	14
D. Nr.	22	»	»	»	»	»
—	23	2	27	13	66	11
—	24 [5]	2	19½	13	21	10½

[1]) Rubrikkerne ere fuldstændig anförte i Taxten for Norder-Amtet af 16. Januar 1826 (ovenf. S. 2—4). Coursen uangivet.

[2]) hvít ull, vel þvegin.

[3]) súrt smjör, vel verkað.

[4]) sjóvetlíngar.

[5]) smáfiskur.

1831. 2. Febr.

	Nafnverð. Rbd.	Rbsk.	á landsvísu hdr. Rbd.	Rbsk.	er því l al. Rbsk.
D. Nr. 25	2	1	12	6	9½
— 26	1	77	10	78	8½
E. Nr. 27	1	24	18	72	15
— 28	»	93½	14	58½	11½
— 29	»	91	14	21	11½
— 30	»	93½	14	58½	11½
F. Nr. 31	3	37½	13	54	11
— 32	2	26	13	60	11
— 33	1	94½	11	87	9½
— 34	1	52	12	32	10
— 35	1	7	12	84	10½
— 36	1	94	11	84	9½
— 37	»	4½	11	24	9
G. Nr. 38	1	71	10	42	8½
— 39	»	17½	7	28	6
— 40	1	55	18	84	15
— 41	»	38	19	»	15
— 42[1]	»	53½	»	»	10½
— 43	»	70½	»	»	14

Meðalverð á hverju hundraði og hverri alin í fyrtöldum landaurum verður:

Eptir Litr. A, eður í fríðu		14.75½	12
—	B, í ullu, smjöri og tólg	13.72	11
—	C, — ullar tóvinnu	10.64	8½
—	D, — fiski	12.42½	10
—	E, — lýsi	15.52½	12½
—	F, — skinnavöru	12.47	10

En meðalverða summa allra landaura, skipt með 6, sýnir meðalverð allra meðalverða

[hdr.] 13 Rbd. 27 Sk. [og alin] 10½ Sk.

Frederiksgáfu þann 2. Februarii 1831.

Johnsson. Eptir constitution
H. Thorlacius.

[1]) dagsverk um heyslàttartímann.

1831. 3. Febr. **Capitelstaxt for Sönder-Amtet fra Medio Mai 1831 til samme Tid 1832.** Reykjavík den 3. Februar 1831. — Islandsk: Original-Aftryk, besörget paa offentlig Bekostning. Viðeyjar klaustri 1831. 2 Blade i 4to., hvoraf Exemplar i det islandske Departement. Jevnf. Sig. Hansen: „Um verðlagsskrár" i „Skýrslur um landshagi" I. 2, 234 ff.

Capituls-Taxti fyrir Borgarfjarðar, Gullbríngu og Kjósar, Árness, Rángárvalla, Vestmannaeyja, Vestur- og Austur-Skaptafells sýslur, samt Reykjavíkur kaupstað, í Íslands suður-amti, gildandi frá miðju Maji mánaðar 1831 til sömu tíðar 1832.

	Nafnverð.		á landsvísu hdr.		er því 1 al.
	Rbd.	Rbsk.	Rbd.	Rbsk.	Rbsk.
A. Nr. 1[1]	16	53	16	53	13
— 2	2	27	13	73	11
— 3	3	33	20	6	16
— 4	2	34	18	80	15
— 5	1	56	19	»	15
— 6	2	16	17	32	14
— 7	1	44	»	»	»
— 8	10	57	10	57	8
— 9	7	20	9	59	7½
B. Nr. 10	»	16	20	»	16
— 11	»	13½	16	84	13½
— 12	»	13½	16	84	13½
— 13	»	15½	19	36	15½
C. Nr. 14	»	22½	»	»	»
— 15	»	16½	10	30	8
— 16	»	29½	»	»	»
— 17	»	5	9	36	7½
— 18	»	62	»	»	»
— 19	1	1	»	»	»
— 20	»	33	»	»	»
— 21	»	23½	»	»	»
D. Nr. 22	2	84½	17	47	14
— 23	2	71	16	42	12½

[1]) Rubrikkerne ere fuldstændig anförte i Capitelstaxten for Sönder-Amtet 10. Febr. 1826 (ovenf. S. 9—12, jevnf. 16. Febr. 1827, S. 144—145). Coursen uangivet.

1831. 3. Febr.

	Nafnverð. Rbd.	Rbsk.	á landsvísu hdr. Rbd.	Rbsk.	er því 1 al. Rbsk.
D. Nr. 24	2	34	14	12	11
— 25	2	8½	12	51	10
— 26	2	48	15	»	12
E. Nr. 27	1	40	21	24	17
— 28	1	41½	21	54	17
— 29	1	35	22	63	18
— 30	1	40	21	24	17
F. Nr. 31	5	56½	22	34	17½
— 32	4	21½	22	34	17⅓
— 33	3	32	20	»	16
— 34	2	57½	20	76	16½
— 35	1	74½	21	66	17
— 36	3	27½	19	69	15½
— 37	»	5	12	48	10
G. Nr. 38	2	28	»	»	»
— 39	»	79	»	»	»
— 40	2	1½	»	»	»
— 41	1	3	»	»	»
— 42	»	55½	»	»	»
43	»	69½	»	»	»

Meðalverð á hverju hundraði og hverri alin í fyrtöldum landaurum verður:

Eptir Litr.	A, eða fríðu	15.69	12½
—	B, — ullu, smjöri og tólg	18.27	14½
—	C, — ullar tóvinnu . . .	9.81	8
—	D, — fiski	15.11	12
—	E, — lýsi	21.65	17
—	F, — skinnavörum . . .	19.55½	15½

En meðalverða summa allra landaura, skipt með 6, gjörir höfuðmeðalverð allra meðalverða

[hdr.] 16 Rbd. 67 Sk. [og alin] 13 Sk.

Þegar meta skal fyrtalda landaura til hundraðs, verður:

Eptir Litr. A: hver kýr snemmbær við hundrað:
eins 6 ær, loðnar og lembdar, í fardögum;
líka 6 sauðir þrévetrir og eldri á haust;

1831. Eptir Litr. A: enn þá 8 sauðir tvævetrir eins,
3. Febr. eða 12 veturgamlir,
eða 8 ær geldar.
Púlshestur 5 til 12 vetra eins, í fardögum; enn þá hryssa á sama aldri, 90 álnir, eða 3/4 hundraðs, svo að 1 1/3 verðs hennar gjörir hundrað.

Eptir Litr. B: gjöra 12 fjórðúngar af ullu, smjöri eða tólg hundrað.

— C: — 60 pör eingirnissokka, eða 180 pör sjóvetlínga, hundrað.

— D: — 6 vættir af sèrhverri fiskitegund, þar tilnefndri, hundrað.

— E: — 1 tunna, eða 120 pottar lýsis, hdr.

— F: — 4 fjórðúngar nautaskinna, hundrað; eins 6 fjórðúngar af kúa-, hrossa- og sela-skinnum; 8 fjórðúngar sauðskinna og 12 fjórðúngar ærskinna; item 240 stykki lambskinna.

Reykjavík þann 3. Februarii 1831.

L. Krieger. Steingrímur Jónsson.

8. Febr. **Directionen** for Universitetet og de lærde Skolers Skrivelse til det philosophiske Fakultet, ang. **Angivelse af Hebraisk ved anden Examens förste Deel.** Khavn den 8. Februar 1831. — Univ. Direct. Copieb. 1831, Nr. 108.

Efter at have modtaget den af det philosophiske Fakultet under 1. d. M. meddelte Betænkning, tillader Directionen, at Studiosus L(auritz) Sivertsen, uagtet han ikke til Examen Artium har angivet Hebraisk, maa, efter at have bivaanet Prof. Hohlenbergs Forelæsninger over dette Sprog, ved den næst forestaaende förste Deel af den philosophiske Examen lade sig pröve deri i Forbindelse med de övrige Fag, som henhöre til bemeldte

Examen, dog under den Betingelse, at han til samme Tid pröves i det Pensum af Hebraisk, der udfordres til Examen Artium. 1831. 8. Febr.

Dette meldes tjenstligst det philos. Fakultet til behagelig Underretning og til Bekjendtgjörelse for Studiosus Sivertsen. — Den kongl. Direction for Universitetet og de lærde Skoler den 8. Februar 1831.

Cancellie-Circulaire til samtlige Overövrigheder, ang. **Bekjendtgjörelser af Appelstævninger i criminelle Sager.** Khavn den 12. Februar 1831. — 12. Febr.
Antages at være sendt ogsaa til Island til Efterretning, og optages derfor her, saavel som paa Grund af dets almindelige Indhold. — Canc. 3. Depart. Brevb. 1831, Nr. 485. Canc. 2. Depart. Brevb. 1831, Nr. 447—458. Original-Aftryk som „Circulaire", paa et Halvark i 4to. Colleg. Tid. 1831, S. 142. Algreen-Ussings Reskriptsaml. 1831, S. 42.

For at den Standsning i criminelle Sagers Forfölgning, som stundom kan være en Fölge af, at deslige Sagers Indstævning for höiere Ret, efter den paa adskillige Steder brugelige Fremgangsmaade, foranstaltes forkyndt for de ved de underordnede Retter brugte Aktorer og Defensorer, for Fremtiden kan undgaaes, skulde Cancelliet tjenstl. tilkjendegive (Tit.) til behagelig Efterretning og videre Bekjendtgjörelse, at det, i Henhold til Forordn. af 3. Juni 1796 § 35, sammenholdt med allerh. Reskript af 28. Februar 1800, ikke ansees fornödent, at de omhandlede Sagers Indstævning for höiere Ret forkyndes for bemeldte Aktorer og Defensorer, da disses under Sagernes Behandling brugte Forhold, uden saadan Forkyndelse, af vedkommende Overdomstole i det Hele kan tages under Paakjendelse. Det kgl. Danske Cancellie den 12. Februar 1831.

Capitelstaxt for **Vester-Amtet fra Medio Mai 1831 til samme Tid 1832.** Vester-Amt. 15. Februar 15. Febr.

1831. 15. Febr. 1831. — Islandsk: Original-Aftryk hos Schultz, trykt som Schema. Tallene udfyldte ved Udfærdigelsen. Et Exemplar i det islandske Departement, 4 Sider i 4to. Jevnf. Sig. Hansen: „Um verðlagsskrár" i „Skýrslur um landshagi á Íslandi" I. 2, 234 ff.

Capituls-Taxti fyrir Mýra og Hnappadals, Snæfellsness, Dala, Barðastrandar, Ísafjarðar og Stranda sýslur í Íslands vestur-amti, gildandi frá miðju Maji mánaðar 1831 til sömu tíðar 1832.

Vöru og aura tegundir.	Nafnverð. Rbd.	Rbsk.	á landsvísu hdr. Rbd.	Rbsk.	er því l al. Rbsk.
A. Nr. 1[1]	20	47	20	47	16
— 2	3	»	18	»	14
— 3	4	27	25	66	20½
— 4	3	9	24	72	20
— 5	2	1	24	12	19
— 6	2	87	23	24	19
— 7	1	83	»	»	»
— 8	12	67	12	67	10
— 9	9	62	12	83	10
B. Nr. 10	»	15½	19	36	15½
— 11	»	13	16	24	13
— 12	»	15	18	72	15
— 13	»	16	20	»	16
C. Nr. 14	»	»	»	»	»
— 15	»	14	8	72	7
— 16	»	30	»	»	»
— 17	»	5½	10	30	8¼
— 18	»	45½	»	»	»
— 19	1	1	»	»	»
— 20	»	26½	»	»	»
— 21	»	21	»	»	»
D. Nr. 22	3	30	19	84	16
— 23	2	86	17	36	14
— 24	2	53	15	30	12¼
— 25	2	22	13	36	10⅔
— 26	2	49	15	6	12

[1]) Rubrikkerne ere fuldstændig anförte i Capitelstaxten for Vester-Amtet 20. Febr. 1826 (ovenf. S. 12—15). Coursen uangivet.

Vöru og aura tegundir.	Nafnverð. Rbd.	Rbsk.	á landsvísu hdr. Rbd.	Rbsk.	er því 1 al. Rbsk.	1831. 15. Febr.
E. Nr. 27	1	28	19	36	15½	
— 28	1	39	21	9	17	
— 29	1	32	20	»	16	
— 30	1	28	19	36	15½	
F. Nr. 31	4	7	16	28	13	
— 32	3	6	»	»	»	
— 33	2	36	»	»	»	
— 34	2	17½	»	»	»	
— 35	1	64	»	»	»	
— 36	2	58	»	»	»	
— 37	»	5¼	»	»	»	
G. Nr. 38	2	49	»	»	»	
— 39	»	29	»	»	»	
— 40	1	73½	»	»	»	
— 41	»	84	»	»	»	
— 42	»	53	»	»	»	
— 43	»	84	»	»	»	

Meðalverð á hverju hundraði og hverri alin í fyrtöldum landaurum verður:

Eptir Litr.	A, eða fríðu	20.22	16
—	B, — ullu, smjöri og tólg	18.57	15
—	C, — ullar tóvinnu	9.51	7½
—	D, — fiski	16.19	13
—	E, — lýsi	19.92	16
—	F, — skinnavörum	16.28	13

En meðalverða summa allra landaura, skipt með 6, gjörir höfuðmeðalverð allra meðalverða
[hdr.] 16 Rbd. 77 Sk. [og alin] 13½ Sk.

Þegar meta skal fyrtalda landaura til hundraðs, verður:
Eptir Litr. A: hver kýr snemmbær við hundrað;
eins 6 ær loðnar og lembdar, í fardögum;
líka 6 sauðir þrévetrir og eldri á haust;
enn þá 8 sauðir tvævetrir eins,
eða 12 veturgamlir,
eða 8 ær geldar.

1831. Eptir Litr. A: Púlshestur 5 til 12 vetra eins, í fardögum:
15. Febr. enn þá hryssa á sama aldri, 90 álnir, eða $^3/_4$ hundraðs, svo $1^1/_3$ verðs hennar gjörir hundrað.
— B: gjöra 12 fjórðúngar af ullu, smjöri eða tólg, hundrað.
— C: — 60 pör eingirnissokka, eða 180 pör sjóvetlínga, hundrað.
— D: — 6 vættir af sèrhverri fiskitegund, þar tilnefndri, hundrað.
— E: — 1 tunna, eða 120 pottar lýsis, hdr.
— F: — 4 fjórðúngar nautsskinna, hundrað.

Íslands vestur-amts contóri, þann 15. Februar 1831.
Thorsteinson. Guðmundur Jónsson.

23. Febr. **Kongelig Resolution** ang. **Vestmannöernes Beseiling.** Khavn den 23. Februar 1831. — I Rentekammerets Forestilling 15. Februar bemærkes, at den Tilladelse for Spekulanthandlere til direkte at beseile Vestmannöerne, som var givet ved Resol. 27. Febr. 1828, var udlöben med Aaret 1830. Tilladelsen var dog kun benyttet af eet Skib i Sommeren 1829, men ved samme Tid var Handelstedet kommet over i en anden Kjöbmands Eie, og en anden Kjöbmand havde anlagt Handel der. Sysselmanden foreslog at give Vestmannöerne Kjöbstadret, ligesom för 1807, hvorimod Amtmanden foreslaaer, at Beseilings-Tilladelsen skulde forlænges paa 3 eller 5 Aar. — Rentek. Relat. og Resol. Prot. 1831, Nr. 38.

Vi tillade allern. de Spekulanthandlere, som opsende Skibe til Island, fremdeles i 3 Aar at beseile det autoriserede Udliggersted Vestmannöe under Sönder-Amtet sammesteds, uden Forpligtelse til forinden at anlöbe nogen af Islands Kjöbstæder. Og bliver det da efter den Tids Forlöb at tage under nærmere Overveielse, hvorvidt Vestmannöe, efter Sysselmandens indbemeldte Forslag, igjen bör tillægges Kjöbstads-Rettigheder, eller hvilken anden Foranstaltning i nærværende

Henseende maatte være hensigtsmæssig. — Kjöbenhavn den 23. Februar 1831[1]. 1831. 23. Febr.

Cancellie-Skrivelse til den constituerede Stiftamtmand og Biskoppen over Island, ang. **Hruna Præstekalds Afgift af Jorden Thorarenstader.** Khavn den 26. Februar 1831. — Canc. 3. Dep. Brevb. 1831, Nr. 638—639. Algreen-Ussings Reskriptsamling 1831, S. 72—73. 26. Febr.

Hr. Stiftamtm. og D. Höiærv. have under 16. Septbr. f. A. tilstillet Cancelliet et Andragende fra Sysselmanden for Arnæs Syssel, Sveinbjörnsen, angaaende Hrunamanna Reps Fattigvæsens formeentlige Ret til: af Sognepræsten til Hrune, som Beneficiarius af Gaarden Thorarenstader, ifölge en af en afdöd Arnstein i sin Tid oprettet testamentarisk Disposition, at erholde aarligen 2 Merkur eller 96 Alen, enten in natura eller med Penge efter Capitulstaxten, istedetfor at de siden 1804 ere betalte med Penge efter en ældre Evaluation, som anföres at have udgjort 3 Rd. 18 Sk. Dansk Courant i Skillemynt, eller

[1]) Rentek. Skriv. 26. Marts 1831 til constitueret Stiftamtmand Krieger, hvorved denne Resolution meddeles til Efterretning og Bekjendtgjörelse, med Anmodning om i sin Tid at indhente Underretning fra Sysselmanden, angaaende hvilke Skibe der i disse 3 Aar have benyttet Tilladelsen, samt derefter enten med Efteraars-Skibene 1833 eller med Postskibet 1834 at meddele Kammeret Betænkning om, hvorvidt Vestmannöerne efter ovennævnte Tids Forlöb igjen bör tillægges Kjöbstæds Rettigheder, eller hvilken anden Foranstaltning i nærværende Henseende maatte være hensigtsmæssig. Som Grund for, at Kjöbstædrettighed blev frataget Vestmannöerne ved Plakat 22. April 1807, angives, at Handelen der var aftaget, saa at der paa den Tid kun fandtes et Under-Etablissement, tilhörende en Handlende i Reykjavík. — Rentek. Isl. Copieb. 8, Nr. 684.

1831. nu i Rigsbankpenge Repræsentativer, naar 60 Sk. Dansk
26. Febr. Courant beregnes til 1 Rbd., 5 Rbd. 9 Sk. aarlig.

Efter i denne Anledning at have brevvexlet med det kgl. Rentekammer, skulde Cancelliet tjenstligst yttre, at uagtet det efter de tilveiebragte Oplysninger maa ansees afgjort, at der af den omhandlede Gaard ifölge den oprindelige Bestemmelse skulde ydes 2 Merkur til fattige Mænd blandt de næstbeslægtede af Arnsteins Æt, for hvilke senere er substitueret de Fattige i Ytre-Rep i Almindelighed, og man derfor ikke, saaledes som det, efter daværende Stiftsövrigheds Resolution af 16. Febr. 1804[1], synes at have været Tilfældet, burde have ladet det beroe paa, om nogen af denne Æt meldte sig om Understöttelse, hvorimod det, forinden den gaves en mere udstrakt Anvendelse, med Nöiagtighed burde været undersögt, om Nogen af hiin Slægt endnu existerede, finder Cancelliet dog, da denne Anvendelse nu engang er hævdet ved lang Sædvane i Aarenes Löb,

[1] den paaberaabte Stiftsövrighedens Resolution, i Form af en Skrivelse til Provst Torfi Jónsson, Præst til Hruna, lyder som fölger:

„Pro memoria. Saa længe der ingen fremkommer af Arnsteins Æt, der, ifölge Biskop Wilchins allern. autoriserede Kirkestol er berettiget til at nyde de 2 Merkur af den Hruna Kirke tilhörende Gaard Thorarinstaders Afgift, bör disse som forhen ydes til Ytre-hrepps Fattigkasse. Iövrigt henstilles til D. Velærv. selv, enten De vil erlægge förbemeldte 2 Merkur i Penge, eller underholde en af bemeldte Reps Fattiglemmer saa længe förnævnte Penge strække til hans Underholdning. Hvilket er Gjensvar paa D. V.s Skrivelse til mig, Biskop Vidalin, af 13. Junii f. A. — Lambestad den 16. Februar 1804.

Geir Vidalin.

Reikevig den 25. Junii 1804.
Paa den i Vacancen lovbeskikkede
Stiftamtmands, Hr. Amtmand
Thorarensens Vegne,
Isl. Einarsen,
bestalter Assessor i Landsoverretten".

efter Omstændighederne Intet at erindre imod, at det har sit Forblivende ved denne Modification, saalænge, indtil der maatte indfinde sig nogen Fattig, som kunde legitimere sig at være af den oprindelige Testators Æt. Hvad den omhandlede Afgifts Belöb, eller Maaden, hvorpaa den skal udredes, angaaer, bifalder Cancelliet ligeledes, at det for den nærværende Beneficiarii Embedstid maa beroe ved den hidtil fra Aaret 1804 brugte Betalingsmaade, saaledes, at den tilsvares med 3 Rbd. 18 Sk. Sölv aarlig, med mindre Nogen af den Arnsteinske Æt, dertil berettiget, forinden skulde melde sig, da Afgiften i saa Fald strax bliver at erlægge efter den oprindelige Bestemmelse, der maa antages at have tilsigtet, at de omhandlede 2 Merkur eller 96 Alen skulle svares in natura, hvorfor dog og nu Penge efter Capitulstaxten kan træde i Stedet. 1831. 26. Febr.

Ved at tilmelde Hr. Amtm. og Deres Höiærv. Ovenstaaende til behagelig Efterretning og videre Bekjendtgjörelse, skulde Cancelliet fremdeles tilkjendegive, at den oftnævnte Afgift ved indtrædende Vacance i Embedet bör bringes tilbage til den sidstnævnte Ydelsesmaade, som, da den haver været brugt i en tidligere Periode, heller ikke kan ansees uforholdsmæssig til Gaardens Afgröde, og Cancelliet maa derfor tjenstligst anmode Dem om, naar den nuværende Beneficiarius i Embedet i sin Tid maatte afgaae, at foranstalte det i denne Henseende Fornödne. — Det kgl. Danske Cancellie den 26. Februar 1831 [1].

Rentekammer-Skrivelse til det kgl. Danske Cancellie, ang. **Spörgsmaalet om Udvidelse til Island af nogle almindelige Anordninger fra Aarene** 1 Marts.

[1]) s. D. Canc. Skriv. til Rentekammeret, hvorved Underretning meddeles om det til Stiftsövrigheden over Island afgivne Svar. · Canc. 3. Depart. Brevb. sst.

1831. 1. Marts. **1815 til 1819.** Khavn den 1. Marts 1831. — Rentek. Isl. Copieb. 8, Nr. 554.

Ved at tilstille Kammeret de fra vedkommende Övrigheder paa Island indkomne Erklæringer, angaaende hvilke af de i Tidslöbet fra 1815 til 1819 incl. igjennem det kgl. Danske Cancellie emanerede almindelige Anordninger, der, skjöndt endnu ikke satte i Kraft i deres respective Embedsdistrikter, kunde qualificere sig til at udvides til bemeldte Land, har velbemeldte Cancellie under 28. August f. A. og 4. Januar d. A. behaget at forlange Kammerets Betænkning med Hensyn til efternævnte Anordninger, om hvis Udvidelse til Island der efter Cancelliets Formening kunde blive Spörgsmaal, nemlig:

1) Plakat af 25. Januar 1816 om, at Lovbudene angaaende fatalia appellationis for Fremtiden skulle være uanvendelige paa Justitssager. — 2) Plakat af 28. Februar 1816, hvorved Banktegn paa 2 Rigsbankskilling autoriseres til at gaae og gjelde i Danmark. — 3) Forordning af 28. August 1816, om en nærmere Bestemmelse angaaende Samfrændeskifter. — 4) Plak. af 11. April 1817, ang. dövstumme Börns behörige Underviisning. — 5) Plakat af 10. Februar 1818, ang. Indkaldelse til Möde for Overövrigheder, og Mulkters Paalæg i Udeblivelses-Tilfælde. — 6) Plakat af 3. Juni 1818, hvorved fastsættes adskillige Forholdsregler, der skulle iagttages ved Auctioner i Sterv- og Concurs-Boer. — 7) Plakat af 10. Juni 1818, indeholdende nærmere Bestemmelser af de i Forordn. af 27. Septbr. 1799 foreskrevne Regler med Hensyn til Skrifter, der ere fornærmelige for fremmede Staters Regenter. — 8) For. af 31. Juli 1818, ang. saavel ældre som nyere Myntsorter, der skulle bruges i alle rede Sölv-Betalinger. — 9) Plakat af 31. Decembr. 1818, ang. Maximum af den Pension, som nogen Interessent i den almindelige Enkekasse kan forsikkre sin eventuelle Enke. — 10) Plakat

af 19. Marts 1819, om Forbud imod, at Auctionsforvaltere lade sig Noget tilslaae ved Auctioner, som de selv eller ved Andre lade afholde. — 11) Plakat af 25. Juni 1819, ang. Inddrivelsen af resterende Bidrag til Fattigvæsenet m. m. — 12) Plakat af 23. Juli 1819, ang. at de saakaldede privilegerede Fordringer i Concursboer skulle nyde Fortrin for Underpant i rörligt Gods. — 13) For. af 4. August 1819, om Forpligtelse til at sörge for at frelse Skindöde og Andre, som ere i Livsfare. — 14) For. af 11. Aug. 1819, indeholdende nærmere Bestemmelser ang. Mulkt for unödig Trætte. — 15) For. af 13. Oktobr. 1819, ang. Forandring i Retspleien i de Sager, som efter offentlig Foranstaltning anlægges imod Lovens Overtrædere. — 16) Forordn. af 20. Oktobr. 1819, om en summarisk Procesform i private Sager, som angaae Fornærmelser i Ord og Gjerning.

1831. 1. Marts.

I Anledning heraf skulle vi ikke undlade ved det Indsluttedes Tilbagesendelse tjenstl. at melde, at man med det kongel. Danske Cancellie er aldeles enig i, at fornævnte Anordninger kunne gjöres gjeldende paa Island med de af Cancelliet til enkelte af bemeldte Anordninger foreslaaede Modificationer og nærmere Bestemmelser, hvorhos vi tillige, med Hensyn til Plakaten af 11. April 1817, om dövstumme Börns Indbringelse til Dövstumme-Institutet i Kjöbenhavn, maa bemærke, at Kammeret af det kgl. Danske Cancellies behagelige Skrivelse af 8. Januar d. A. har erfaret, at Spörgsmaalet om Tilveiebringelsen af Midlerne til dövstumme Islænderes Forsendelse til bemeldte Anstalt nu er afgjort derved, at Cancelliet har tilskrevet samtlige Amtmænd paa Island, at Betalingen for saadanne Dövstumme, dersom de hverken selv, deres Forældre eller andre Private kunne eller ville udrede samme, bör fordeles paa samtlige det respective Amts Fattigkasser.

Betræffende de övrige i fornævnte Cancelliets Skrivelse af 28. August f. A. ommeldte Anordninger, nemlig: Plak. af 21. Juli 1815, ang. Pasgebyrer; Forordn.

1831. af 15. Januar 1817, ang. fatalia appellationis i Politie-
1. Marts. og andre Extrarets-Sager; Plak. af 2. Juni 1819, ang. Udvidelse af Plakat af 26. Aug. 1785, dens 1. og 2. §, til og at gjelde udenfor Kjöbenhavn; Plakaten af s. D., om de Sager, der ere anticiperede til at foretages i Höiesteret; For. af 9. Juni 1819, om Straf for Hverving til fremmed Tjeneste; For. af 20. Oktbr. 1819, at betroede Retsgebyrer og de dermed forbundne Afgifter kan inddrives ved Udpantning: — da kan Kammeret ligeledes ikke Andet end være fuldkommen enigt med velbemeldte Cancellie i, at ligesom Sportelreglementet for Island af 10. Septbr. f. A. bestemmer det Fornödne med Hensyn til Plak. af 21. Juli 1815 og For. 20. Oktbr. 1819, saaledes maa og saavel de övrige af fornævnte Anordninger, som de flere Anordninger, Övrighederne have bemærket i deres afgivne Erklæringer, ansees enten upassende eller overflödige for Island. — Rentekammeret den 1. Marts 1831.

1. Marts. **Rentekammer-Skrivelse** til det kgl. Danske Cancellie, ang. **Spörgsmaalet om Udvidelse til Island af nogle i 1827 udkomne almindelige Anordninger.** Khavn den 1. Marts 1831. — Rentek. Isl. Copieb. 8, Nr. 555.

Ved at tilstille Kammeret de fra vedkommende Autoriteter paa Island og Færöerne indkomne Erklæringer, angaaende hvorvidt enten ligefrem eller med visse Modificationer, og i saa Fald hvilke, efternævnte i Löbet af Aaret 1827 igjennem det kgl. Danske Cancellie emanerede Anordninger kunde være at gjöre gjeldende sammesteds, nemlig:

1) For. af 7. Marts 1827, om Salair for Höiesterets-Advokaterne og Landsoverrets-Prokuratorerne i de Justitssager, hvilke de udföre som Actores. — 2) Forordning af 23. Marts 1827, hvorved Overövrighederne bemyndiges til at afgjöre adskillige Sager, som hidtil behövede Afgjörelse i Cancelliet. — 3) Forordning

af 23. Marts 1827, hvorved Biskoppen bemyndiges til at bevilge nogle Undtagelser fra Confirmations-Anordningerne. — 4) For. af 30. Marts 1827, om Landsforviisningsstraffens Ophævelse. — 5) Plakaten af 6. April 1827, ang. en nærmere Bestemmelse i den ved For. af 10. Juli 1795 § 55 foreskrevne Betaling til Forligelsescommissionerne, samt ang. Klagerens Udeblivelse ved bemeldte Commissioner. — 6) Plak. af 24. April 1827, ang. Afsoningen af Böder under 1 Rbd. Sölv. — 7) For. af 23. Mai 1827, indeholdende nærmere Bestemmelser med Hensyn til Ægteskaber, som indgaaes efter erhvervet Skilsmissedom. — 8) For. af 7. Juni 1827, ang. adskillige Forholdsregler for Betryggelse for Umyndiges og andre under offentlig Bestyrelse eller offentlig Tilsyn staaende Midler. — 9) Plakat af 12. Juni 1827, ang. nærmere Bestemmelse og Forandring ved L. 6—13—3. — 10) For. af 7. Novembr. 1827, ang. Betaling for de Attester, som udfærdiges af Præsterne. — 11) Plak. af 21. Decembr. 1827, ang. Omkostninger paa criminelle Arrestanters Vadsk: — har velbemeldte Cancellie under 27. Juli f. A. desangaaende behaget at forlange vor Betænkning.

1831. 1. Marts.

I Anledning heraf skulde vi ikke undlade, ved det Indsluttedes Tilbagesendelse, tjenstligst at melde, at man med det kgl. Danske Cancellie er aldeles enig i, at de under Nr. 2, 4, 5, 7 og 9 ommeldte Anordninger kunne gjöres gjeldende saavel paa Island som paa Færöerne, med de af Cancelliet foreslaaede Modificationer og nærmere Bestemmelser; ligeledes formene vi, at den under Nr. 3 anförte For. 23. Marts 1827, hvorved Biskoppen bemyndiges til at bevilge nogle Undtagelser fra Confirmations-Anordningerne, kan gjöres gjeldende paa Island med de af Cancelliet foreslaaede nærmere Bestemmelser, samt at de under Nr. 6 og 11 ommeldte Plakater kunne udvides at gjelde for Færöerne, men ei for Island; og hvad angaaer den under Nr. 8 benævnte Forordning af 7. Juni 1827, da finde vi med Cancelliet, at den for Tiden ikke egner sig til Anvendelse paa

1831. noget af Stederne, men at det alene, i Overeensstem-
1. Marts. melse med hvad Amtmand Tillisch har foreslaaet, kunde være hensigtsmæssigt, om en Bestemmelse udvirkedes for Færöerne, hvorefter sammesteds ikke maatte af Umyndiges, eller andre under offentlig Bestyrelse eller offentlig Tilsyn staaende, Midler udlaanes i Jordeiendomme der i Landet mere end indtil Halvdelen af hvad en saadan Eiendom beviisligen er værd, efter de gjeldende Landspriser paa den Tid, Laanet optages. Med Hensyn til den under Nr. 10 benævnte Forordning af 7. Novbr. 1827, angaaende hvis Anvendelse i Island Cancelliet har fundet det fornödent nærmere at brevvexle med vedkommende Autoriteter, da vides fra Kammerets Side ikke Noget at erindre imod, at den gjöres anvendelig paa Færöerne. Endeligen maae vi, med Hensyn til den under Nr. 1 benævnte Forordn. af 7. Marts 1827, om Salarium for Höiesterets-Advokaterne og Landsoverrets-Prokuratorerne i de Justitssager, hvilke de udföre som Actores, ikke undlade at tilföie, at fra Kammerets Side vides Intet til Hinder for, at der i det allerh. Reskript, hvorved i Medhold af fornævnte Forordning bestemmes Salair for Höiesterets-Advokaterne i de islandske og færöeske Justitssager, tillige fastsættes den Maade, disse Salarier forelöbigen kunde udbetales paa, i Overeensstemmelse med hvad der er foreslaaet i Kammerets Skrivelse til velbemeldte Cancellie af 29. Marts 1828 samt 15. Mai 1830, og hvad angaaer Salarium til de Mænd, der efter For. af 11. Juli 1800 § 22 beskikkes af Stiftamtmanden til Actores og Defensores i Justits-Sager, da kan Kammeret efter de oplyste Omstændigheder ikke Andet end være enigt med velbemeldte Cancellie i, at samme maa tilstaaes saavel Aktorerne som Defensorerne, og at der for hver af dem kan bestemmes fra 5 til 15 Rbd. efter Sagens Beskaffenhed, ligesom og, at den hidtil i Island stedfundne Praxis, hvorefter disse Salarier udredes af den Skyldige eller af en Fond, som bærer Sagens övrige Omkostninger,

gives fornöden Sanction ved den Anordning, som desangaaende udkommer. Forsaavidt det kongel. Danske Cancellie tillige har i fornævnte Skrivelse yttret, at Samme ikke tilfulde er underrettet om, hvorvidt den Forskjel, som i Danmark gjöres paa Delinquentsager, der forfölges paa Repartitionsfondets Bekostning, og dem, som ikke saaledes udredes, paa lige Maade finder Anvendelse paa Island, og om Justitskassen der ubetinget træder i Sigt- og Sagefaldskassens Sted, skulde vi tjenstl. bemærke, at uagtet der formeentlig for Island savnes en fast og bestemt Regel for Afholdelsen af disse Omkostninger, uden hvad der ved mangeaarig Praxis er indfört, saa kan det dog antages, at de Bestemmelser, der i saa Henseende ere foreskrevne for Danmark, ikke ere gjeldende for Island, ligesom heller ikke, at Justitskassen sammesteds ubetinget kan siges at træde i Sigt- og Sagefaldskassens Sted. Efter Canc. Skriv. til Stiftamtmanden over Island af 10. Mai 1788, Reskr. af 25. Juli 1808, Anordn. af 16. Novbr. 1764 og Forordn. af 11. Juli 1800, samt Reskr. af 17. April 1789, gjör vel Forbrydelsens Beskaffenhed ingen Forskjel i Henseende til hvorfra Udgifterne skulle udredes, men derimod synes det snarere, som om ikkuns visse Dele af Udgifterne skulle afholdes ved Repartition paa Amtet eller Stiftet, hvorimod igjen andre af Udgifterne af andre Kasser eller Fond. Saaledes maatte alle Delinquenternes Transport i Landet og Underholdningen under Arrest sammesteds falde Amtet eller Stiftet til Last, ifölge Skrivelse af 10. Mai 1788 og Reskript af 25. Juli 1808, og Transportomkostningerne til Straffeanstalterne i Danmark den kgl. Kasse, efter Reskript af 17. April 1789. Derimod kunde det, ifölge ovenmeldte Anordning af 1764 og Forordning 1800, antages, at Udgifterne ved Sagernes Procedure for Overretten i Island blive at afholde af den islandske Justitskasse, og endelig er der ved Reskr. af 25. Juli 1808 i ethvert Syssel oprettet en Sagefaldskasse, hvis Bestemmelse der ikke synes at

1831.
1. Marts.

1831. være i fornævnte Henseende anden, end forskudsviis at
1. Marts. bestride en Deel af ovenmeldte Udgifter, indtil de ved Repartition paa Amtet kunne blive refunderede. Imidlertid har Praxis, som meldt, udentvivl indfört en Fremgangsmaade, uden at Lovgivningen derfor giver bestemte Forskrifter, ligesom det og ved flere Slags Justitssager sikkert er uafgjort, hvorfra Udgifterne skulle afholdes, hvilket det kgl. Danske Cancellie vil have erfaret ved den i sin Tid mod Præsten Asgrim Vigfusson anlagte Justitssag, ved hvilken Leilighed saavel daværende Stiftamtmand i Island, Stiftamtmand Hoppe, som Amtmand Thorsteinson erklærede, at ifölge den fornævnte Canc. Skriv. af 1788 samt Reskr. af 1808 skal ei andre Omkostninger end de, som forefalde i egentlige Delinquent-Sager, paalignes Almuen der i Landet, men at de Omkostninger derimod, som finde Sted i andre Justitssager, maae ansees at være den uvedkommende; ligesom og derhos er anfört, at det i Lovgivningen i Almindelighed hverken er befalet eller forudsat, at Almuen bör udrede Omkostningerne i Sager, som anlægges imod Embedsmænd for en enten uredelig eller mislig Embeds-Opförsel. Vi skulle saaledes, paa Grund af Foranförte, formene, at en nærmere Lovgivning for Island kunde i saa Henseende mulig være nödvendig, og undlade derfor ikke, saafremt velbemeldte Cancellie maatte bifalde denne vor Yttring, tjenstligst at henstille, om det ikke maatte være hensigtsmæssigst desangaaende at indlede Correspondence med vedkommende Övrigheder i Island, samt derhos tillige at erholde Oplysning om, hvorledes Fremgangsmaaden i det Hele for Tiden er sammesteds. Ved samme Leilighed kunde maaskee lignende Oplysninger indhentes fra Amtmand Tillisch, Færö vedkommende. — Rentekammeret den 1. Marts 1831.

1. Marts. **Cancellie-Skrivelse** til Collegiets Kasserer, ang. **Indkjöb af Obligation til det Erichsenske Legat.**

Khavn den 1. Marts 1831. — Canc. 1. Departem. Brevb. 1831, Nr. 502. 1831. 1. Marts.

Hr. Cancellie-Sekretair har i behagelig Skrivelse af 14. f. M. indberettet, at have ifölge dette Collegii Ordre indkjöbt en Obligation [1] til det Erichsenske Legat for 135 Rbd. 56 Sk. r. S. — Foranlediget heraf skulde man, ved at remittere Obligationen, forsynet med Cancelliets Paategning, tjenstl. tilmelde Dem til behagelig Efterretning, at ovenmeldte Indkjöb herved approberes; hvorhos De behagel. vilde beholde de overblevne bemeldte Legat tilhörende 14 Rbd. 20 Sk. r. S. in Deposito indtil videre. — Det kgl. Danske Cancellie den 1. Marts 1831.

Rentekammer-Skrivelse til Amtmanden i Islands Nord- og Öster-Amt, ang. **Degnelönnen af Mödruvalla Kloster.** Khavn den 5. Marts 1831. — Rentek. Isl. Copieb. 8, Nr. 566. 5. Marts.

Efter at Kammeret ved Skrivelse af 17. Septembr. f. A. har modtaget Hr. Amtmandens nærmere behagelige Betænkning, i Anledning af et os fra det danske Cancellie tilstillet, med Hr. Amtm.s Erklæring ledsaget Andragende fra den af Biskop Johnsen under 14. Marts 1829 beskikkede Degn til Mödrevalle Kloster, G. Grimsen, hvori han anholder om at maatte oppebære af Klosteret 4 Hundreder paa Landsviis, istedetfor de ved Reskr. af 29. Mai 1744 tilstaaede Emolumenter, skulde vi tjenstligen melde Hr. Amtm. til behagelig Efterretning og Bekjendtgjörelse for Vedkommende, at Kammeret efter Omstændighederne tillader, at bemeldte Degnelön m. m. indtil videre aarligen udbetales fra hans Ansæt-

[1]) den indkjöbte Obligation var ifölge Kassererens Indberetning en 4 % Rente bærende Obligation, dat. 31. Marts 1812, Nr. 1198.

1831. 5. Marts. telses Dato af Klosterets Intrader med 4 Hundreder paa Landsviis, eller, saafremt Saadant ikke maatte kunne skee med Naturalier, da med Penge, efter den ved de aarlige Capitelstaxter satte General-Middelalens Priis. Iövrigt skulle vi ikke undlade at tilföie, at Kammeret, med Hensyn til at denne Post i saa lang Række af Aar har staaet ubesat, kunde have forventet, at der, forinden Degnen beskikkedes, havde saavel herom, som om den Lön, der blev at tillægge ham, været indhentet Resolution fra vedkommende Collegium. — Rentekammeret den 5. Marts 1831 [1].

5. Marts. **Rentekammer-Skrivelse** til det kongl. Danske Cancellie, ang. **Halv-Procento-Afgiften af et Legat til Fattige.** Khavn den 5. Marts 1831. — Rentek. Isl. Copieb. 8, Nr. 568.

Det kgl. Danske Cancellie har under 20. Novembr. f. A. behaget at forlange Kammerets Betænkning over hermed tilbagefölgende Andragende med Bilage fra Amtmand over Nord- og Öster-Amtet i Island, G. Johnsson, forsaavidt deri anholdes om, at Halv-Procento-Afgiften maatte blive eftergivet af det Belöb, omtrent 1580 Rbd. r. S., som Forpagter og Forligelsescommissair Jon Sigurdsson paa Böggvistadir inden Öefjords Syssel har, ved ligeledes tilbagefölgende Gavebrev, skjænket af hans Formue til en Fattigkasse for bemeldte Amt.

I Anledning heraf skulde vi ikke undlade tjenstl. at melde, at ifölge hvad H. Majt. Kongen i flere lignende Tilfælde har allern. behaget at resolvere, seer Kammeret sig ikke istand til at bevirke den ansögte Eftergivelse

[1]) under s. D. er Underretning om dette Svar meddeelt Cancelliet (Isl. Copieb. 8, Nr. 567), og derfra igjen Biskoppen over Island ved Canc. Skriv. 26. Marts 1831 (Canc. 1. Depart Brevb. 1831, Nr. 767).

af Halv-Procento-Afgiften af den omhandlede Sum. — Rentekammeret den 5. Marts 1831. 1831. 5. Marts.

Rentekammer-Skrivelse til Amtmanden over Islands Vester-Amt, ang. **Paategning af Skibspapirer.** Khavn den 5. Marts 1831. — Rentek. Isl. Copieb. 8, Nr. 573. 5. Marts.

Skibscapitain Frahm her i Staden har, efter Anmodning af Kjöbmand G. Scheving paa Flatö, anholdt om, at det for Fremtiden maatte blive bemeldte Kjöbmand Scheving tilladt, at lade Papirerne for hans der havende Fiskerskibe attestere af den Sysselmand, hvis Attest han efter Omstændighederne sikkrest kunde faae indhentet saa betids, at Skibspapirerne kunde blive afsendte med de inden Vinteren tilbagegaaende Handelsskibe.

I Anledning heraf skulle vi, i Henhold til vor Skrivelse til Hr. Amtm. af 29. Mai 1824 i et lignende Tilfælde, ikke undlade at melde Dem til behagelig Efterretning og Bekjendtgjörelse for Vedkommende, at det Ansögte vel ikke kan bevilges, men derimod vil fra Kammerets Side ikke haves Noget imod, at vedkommende Sysselmand enten overdrager en anden Sysselmand at udföre disse Forretninger, eller ogsaa han paa eget An- og Tilsvar befuldmægtiger en i Nærheden af Flatö Havn bosat paalidelig Mand til paa hans Vegne at udföre Saadant. — Om den Foranstaltning, der muligen ifölge heraf bliver föiet, udbeder Kammeret sig imidlertid meddeelt Underretninger. — Rentekammeret den 5. Marts 1831.

Rentekammer-Skrivelse til Amtmanden over Nord- og Öster-Amtet, ang. **Omfanget af Benæv-** 5. Marts.

1831. 5. Marts. nelsen „Frederiksgave". Khavn den 5. Marts 1831. — Rentek. Isl. Copieb. 8, Nr. 557.

Med Hensyn til, at saavel Hr. Amtm. i behagelig Skrivelse af 6. Februar f. A. har benævnt Mödrevalle Kirke med Navnet Frederiksgave, som ogsaa Kirken er kaldet saaledes i det for samme aflagte Regnskab for Aaret fra Fardag 1828 til Fardag 1829, skulde vi ikke undlade tjenstligen at melde, at da sidstmeldte Navn ikkuns ved allerhöieste Resolution er bestemt for den Bygning, der er bleven opfört paa Mödrevalle Klosters Grund til Bolig for Amtmanden over Nord- og Öster-Amtet, samt for den specielle Gaard, paa hvis Grund Bygningen er opfört, saa formenes, at denne Navneforandring ikke bör udstrækkes hverken til Kirken eller det övrige Mödrevalle Kloster underliggende Gods, men som ovenfor meldt alene indskrænke sig til den egentlige Hovedgaard under bemeldte Kloster, da Saadant ellers letteligen kunde i Tiden give Anledning til en Forvirring, som bör söges undgaaet.

Vi maae derfor anmode Hr. Amtm. om, at drage Omsorg for, at saavel ommeldte Kirke, som Godset i det Hele, fremdeles benævnes som hidtil. — Rentekammeret den 5. Marts 1831.

12. Marts. **Rentekammer-Skrivelse** til Stiftamtmanden over Island, ang. **Retsgebyrer ved Landsoverretten i Island.** Khavn den 12. Marts 1831. — Rentek. Isl. Copieb. 8, Nr. 580.

For de den kgl. Kasse ved Landsoverretten i Island efter Sportelreglementet af 10. Septbr. f. A. tilfaldende Retsgebyrer maae vi tjenstligen anmode Hr. Amtm. om at foranledige aarligt Regnskab i Overeensstemmelse med hvad i saa Henseende er foreskrevet ved § 5 i Forordningen om Landsoverretten i Island af

11. Juli 1800, og blive disse Regnskaber, som förste Gang kunne indeholde Tidsrummet fra den Dag bemeldte Sportelreglement traadte i Kraft i Island indtil indeværende Aars Udgang, derefter hvert Aar med Postskibet at indsende til Kammeret til nærmere Afgjörelse. Tillige anmodes Hr. Amtm. om, at beordre den constituerede Landfoged, Krigsassessor Ulstrup, til ved hvert Aars Udgang at modtage de faldende Gebyrer og derfor at meddele behörige Qvitteringer, hvilke ved Regnskabet for Retsgebyrerne blive at fremlægge. — Rentekammeret den 12. Marts 1831. 1831. 12. Marts.

Cancellie-Plakat ang. **Qvartals-Cours.** Khavn den 19. Marts 1831. — Publiceret ved Landsoverretten i Island den 20. Juni 1831, og i Synodalforsamlingen i Reykjavík i Juli s. A.; ifölge Plak. 11. Mai 1819 skulde den være gjeldende for Island i Halvaaret fra 1. Juli til 31. Decbr. 1831; jevnf. Sunnanpóst. 1835, S. 43 Anm. — Canc. 2. Dep. Registrant XXXII, 83 (1831, Nr. 194). Original-Aftryk hos Schultz. Colleg. Tid. for 1831, S. 195—196. Qvart-Forr. for 1831, S. 14; Rubr. hos Schou XX, 232. 19. Marts.

Plakat, angaaende Qvartals-Coursen for April, Maji og Junii Maaneder 1831.

Af den i Overeensstemmelse med det kgl. aabne Brev af 6. April 1818 til Qvartalscoursens Bestemmelse anordnede bestandige Committee er den Cours, hvorefter Rigsbanksedler i April, Maji og Junii Maaneder 1831 skulle modtages i alle de Sölvbetalinger, der, efter allerhöistbemeldte aabne Brev, kunne afgjöres med Rigsbanksedler, bestemt til 206¼ imod 100 Specier eller 200 Rbd. Sölv, saa at 1 Rbd. Sölv i alle foranförte Tilfælde kan betales med 1 Rbd. 3 Sk. i Rigsbanksedler og Tegn. — Hvilket herved kundgjöres til alle Vedkommendes Efterretning. Det kgl. Danske Cancellie den 19. Martii 1831.

1831.
27. Marts.

Forordning angaaende Lodsvæsenet i Danmark. Khavn den 27. Marts 1831. — Denne Forordning er oprindelig ikke bestemt for Island, ligesom den ikke heller er opsendt dertil eller publiceret der i Landet, men da den dog er paabudt som en under visse Forhold gjeldende Lov, i det af Stiftamtmanden over Island ifölge kongelig Bemyndigelse udgivne Interims-Reglement for Lodser i Reykjavík o. s. v. den 1. Decbr. 1841, er den her optaget. Emaneret igjennem Admiralitets- og Commissariats-Collegium. Original-Aftryk hos Schultz. Coll. Tid. for 1831, S 385—407; Qvart-Forr. for 1831, S. 16—32; Schou XX, 233—248.

Vi Frederik den Sjette &c. G. V. Da de for Lodsvæsenet i Vort Rige Danmark, ifölge Vor allerhöieste Autorisation, udstedte forskjellige Interims-Reglementer nu i en Række af Aar ved Erfaring ere prövede, have Vi fundet det hensigtsmæssigt, af disse at uddrage de Bestemmelser, som ansees passende for nærværende Tid, og at sammendrage disse, med de fornödne Forandringer, i een Lovgivning, der, tilligemed det under Dags Dato udstedte Reglement, for Fremtiden skal være den eneste almindelige Regel for Lodsvæsenet. Vore Bud desangaaende ere fölgende:

I. Capitel. *Om Skibsföreres Pligter og Rettigheder.* — 1) I Almindelighed er en Skibsförer ikke pligtig til, i de danske Farvande at bruge Lods, eller at yde nogen Lodsbetaling, naar Lodsen ei benyttes, de enkelte Steder undtagne, hvor Lodstvang enten i det Hele eller for en Deel finder Sted; men, vil han lodses, maa han i de Farvande, hvor Lodser ere ansatte, ikke til Lodsning benytte sig af Andre, end de dertil Berettigede, med mindre det skulde hænde sig, naar fra et Skib gjöres Tegn efter Lods, at ingen af Lodserne ere tilstede, eller de ikke, efter Pligt, uden Ophold gaae ud for at komme til Skibet, hvilket Skibsföreren i saa Fald strax bör indberette til Lodsernes nærmeste Foresatte, eller Stedets Övrighed, med Sagens Omstændigheder. Benytter en Skibsförer sig i andet Fald af nogen

uberettiget Person til Lodsning, skal han til de fornærmede Lodser betale de bestemte Lodspenge efter Taxten, om han endog ikke var pligtig til sammesteds at bruge Lods, og desforuden böde 5 Rbd. Sölv til vedkommende Lodseries Pensionskasse. — 2) Den Skibsförer, som vil have Lods, skal derom betimeligen fra Skibet gjöre Tegn med Flag; men naar dette ei kan sees af vedkommende Lodser, da med Skud. Naar Lodsen er kommen ombord, skal Flaget strax nedtages. Naar en Skibsförer vil have Lods fra det Sted, han gaaer ud, skal han betimeligen forud bestille ham hos vedkommende Lodserie. Kalder en Skibsförer ikke paa ovennævnte Maade Lods ombord, da ere Lodserne angerlöse, hvis nogen Ulykke skulde indtræffe; indfinder derimod Lodsen sig ikke betimeligen efter foregaaende Lodssignal eller Bestilling, bör Skibsföreren derom underrette Lodsens nærmeste Foresatte. Naar en Lods, formedelst Mörke, Taage eller af andre Omstændigheder hindres fra at see Lodsmærkerne, og desaarsag ikke med Sikkerhed kan foretage sig Lodsningen, samt erklærer dette i Skibsmandskabets Paahör, men Skibsföreren desuagtet forlanger at lodses, da bör Lodsningen skee paa Skibsförerens An- og Tilsvar, og Lodsen være angerlös, naar han desuagtet gjör sit Bedste. — 3) Den Skibsförer, der har gjort Signal efter Lods, skal, som Omstændighederne tillade, være forbunden til, naar Lodsen sees at komme ud, strax at lade manoeuvrere saa passende med Skibet, saa at Lodsen snarest og bekvemmest kan komme ombord; brase op i rette Tid, og betids give fornödne, paalidelige Touge til Lodsbaaden. Kommer Lodsen eller Lodsbaaden til Skade, enten fordi Touget, som gaves fra Skibet, springer, eller af anden Aarsag, som kan tilregnes Skibsföreren, da er denne pligtig derfor at give Erstatning. — 4) Naar der fra et Skib gjöres Signal efter Lods, men Skibsföreren, efter at Lodsen er gaaet Skibet imöde eller har indfundet sig ved samme, ikke vil gjöre Brug af

1831. 27. Marts.

1831. 27. Marts. ham, da skal Skibsföreren dog være pligtig at betale den udkaldte Lods i Godtgjörelse saameget, som Lodsens Landsætningspenge ere bestemte til. — 5) Skibsföreren er pligtig til, for Lodsen at angive sit Skibs Dybgaaende i dansk Fodemaal; angiver han dette for mindre end det virkelig er, skal han for hver Fod, Skibet stikker dybere end han har angivet, böde 10 Rbd. Sölv, og derhos betale Lodsningen efter Skibets virkelige Dybgaaende. Dersom under Lodsningen noget Uheld tilstöder Skibet, formedelst saadan urigtig Angivelse, da haver Skibsföreren Skade for Hjemgjeld. — 6) Beregningen af Fodemaalet til Betalings Erlæggelse skal forstaaes saaledes: naar Skibets Dybgaaende er imellem tvende Fodemaal, da betales som for det höieste; til Exempel, imellem 6 og 7, da betales som for fulde 7 Fod, og saaledes fremdeles. — 7) Betalingen for Lodsning erlægges efter de gjeldende Taxter, i hvilke enhver Betaling er beregnet i Sölv, og bliver fölgelig at erlægge i denne Mynt, eller Sedler og Tegn efter den gjeldende Qvartals-Cours. — 8) Hvor der for Lodsningen er bestemt en vis Betaling ved Taxt, der er ingen Skibsförer pligtig at betale mere, end samme foreskriver, undtagen i Tilfælde af Iisgang, Storm eller saa haardt Veir, at Lodsen eller Lodserne maae sætte sig selv i Fare, eller bruge mere end almindeligt Mandskab, eller Skibet har mistet Mast, Stænger eller noget af dets Hovedseil eller dets Roer, og derved eller af andre Aarsager ei tilstrækkelig kan udföre den fornödne Manoeuvre, thi da skal det være Lodsen eller Lodserne tilladt, at tinge med Skibsföreren om Taxten, i hvilket Tilfælde der om Lodsbetalingens Störrelse bör oprettes skriftlig Contrakt, hvis det er muligt, eller Skibsföreren i manglende Fald i Mandskabets Paahör erklærer sig villig til at indgaae Accorden; men kunne de ikke blive enige om Betalingen, skal Lodsen desuagtet af yderste Evne söge at bringe Skibet i Sikkerhed, og naar Saadant er skeet, da strax af vedkommende Öv-

righed eller Dommer forlange udnævnt trende eller i 1831.
i det mindste tvende kyndige og uvillige Mænd, som 27. Marts.
skulle undersöge Sagen og skjönne hvad Skibsföreren bör betale for Lodsningen. Er nogen af Parterne misfornöiet med det afgivne Skjön, da bliver Sagen at paatale i Kjöbenhavn ved Söretten og paa andre Steder for en Gjæsteret, hvis Dom kan indankes for Overadmiralitetsretten, naar Sagens Gjenstand belöber sig til 200 Rbd. Sölv. Vil Skibsföreren seile bort, förend Sagen er tilendebragt, da bör Toldvæsenets Betjente eller Övrigheden, paa Lodsens Forlangende, paasee, at Saadant ikke skeer, förend Skibsföreren har deponeret eller stillet antagelig Sikkerhed for den af Lodsen paastaaede Betaling og Sagens Omkostninger. Efter samme Regler bör der forholdes, hvor det i andre Tilfælde er Lodsen tilladt at træffe mindelig Overeenskomst med Skibsföreren om Betalingens Störrelse. — 9) Saalænge en Lods er ombord paa et Skib, nyder han der fri Kost og Tæring, samt et passende Sted at hvile paa, naar han har Tid og Leilighed dertil. Önsker Lodsen at have en Medhjælper ombord under Lodsningen, da skal han dertil begjære den Skibsförendes Samtykke; erholder han samme, da nyder hans Medhjælper ogsaa fri Kost og Tæring og et passeligt Hvilested, men ingen Betaling. Forbliver en Lods ved et Skib til dets Lodsning længere Tid, end de Etmaal, som ifölge Taxterne ansees tilstrækkelige til et Skibs Lodsning fra et Sted til et vist andet, da betales ham, foruden de fastsatte Lodspenge, for ethvert paalöbende Etmaal 64 Sk. Sölv, og for overskydende kortere Tid efter samme Forhold. Dette gjelder ikke alene naar Lodsen er ombord paa Skibet til dets Lodsning, men ogsaa naar en Skibsförer har bestilt en Lods til en vis Tid at være tilstede, i hvilket Tilfælde Etmaalspengene beregnes efter 24 Timers Forlöb fra den Tid af, at Lodsen er bestilt til at være tilstede. — 10) Hvor der til de Söfarendes Veiledning findes udlagt Tönder, Prikker eller andre Sömærker,

1831. have Skibsförerne at erlægge den for samme fastsatte
27. Marts. Betaling, hvilken forbliver uforandret i Sommer- og Vintermaanederne; for hvis Erlæggelse han efter Forlangende erholder Lodsens Tilstaaelse efter Formular Nr. 3. — 11) Dersom nogen Skibsförer bortseiler fra en Lods, uden at have betalt ham de ham tilkommende Lodspenge (hvad enten samme skulde erlægges for Ud- eller Indlodsning), Etmaalspenge, Hjemreisepenge, eller for at have kaldt Lods ud til sig, eller bestilt ham i Land, uden at bruge ham til Lodsning, da bör Skibsföreren, saasnart han kan antræffes, ikke alene betale de skyldige Lodspenge, med videre, men endog erlægge dobbelt saameget i Böder. Til den Ende skal Lodsen strax anmelde saadant Skibsförerens Forhold for sin Lodsoldermand, eller, hvor ingen Oldermand er, for den ved Lodseriet ansatte Formand, som, i Tilfælde af, at Skibsföreren endnu ligger med sit Skib paa et saadant Sted, hvorfra Oldermanden eller ovennævnte Formand kan indstævne Sagen for Retten, da uopholdelig og, om fornödent gjöres, ved Övrighedens Hjælp iværksætter dette; er Skibsföreren derimod ikke længer beliggende udi den Jurisdiction, hvorunder Lodseriet hörer, skal Lodsoldermanden, eller ovennævnte Formand, indberette Skibsförerens Forhold til Overlodsen, som da hos den Övrighed, hvor Skibet maatte antræffes, haver at requirere Skibet anholdt, Betalingen samt Böderne fordret, og disse tilligemed Sagens Omkostninger ved lovlig Forfölgning inddrevne. Disse Sager behandles gjæsteretsviis. — 12) Paa lige Maade skal der forholdes med den Skibsförer, som ikke erlægger Tönde-, Prikke- og Mærke-Penge, saaledes som i § 10 er befalet. — 13) Intet indkommende Skib maa klareres paa Toldboden, förend Skibsföreren beviser at have, naar han ikke har brugt Lods, erlagt de befalede Tönde-, Prikke- og Mærke-Penge, eller at have betalt Lodspenge for Indseilingen, hvor Lodstvang finder Sted. Ei heller maa noget udgaaende Skib eller Fartöi, hvor Lodstvang

finder Sted, klareres paa Toldboden, förend Skibsföreren har beviist, at han har betalt de foreskrevne Udlodsningspenge eller Betaling for Sömærker. Skulde Skibsföreren paaskyde, at han, förend han betaler de ham affordrede Lodspenge, vil derom indgive Klage eller före Proces, da maa han dog ikke klareres paa Toldboden, med mindre han stiller antagelig Sikkerhed for Lodspengene og Sagens Omkostninger. — 14) I Tilfælde af, at det lodsede Skib ikke gaaer til Ankers, men blot seiler forbi det Sted, hvor Lodsen skal i Land, og Skibsföreren ikke dertil vil udsætte sit eget Fartöi, da bör han betids heise det sædvanlige Tegn efter Lods, og denne, naar han kommer ombord til Skibet, være pligtig at ilandsætte den ombord værende Lods samt hans Medhjælper (om det er Tilfældet han har nogen Kammerat med sig ombord) for den Betaling af Skibsföreren, som ved ethvert særskilt Lodserie er bestemt. — 15) Enhver Skibsförer er pligtig til, efter fuldendt Lodsning, at udfylde, undertegne og til Lodsen at tilbagelevere den ham af denne leverte Qvitterings-Blanquet (Formular Nr. 1); nægter han dette, og han siden antræffes, böder han derfor 2 Rbd. Sölv. Paa den anden Side er han berettiget til at affordre Lodsen Qvittering for den modtagne Betaling (Formular Nr. 2). — 16) Bliver en Lods, formedelst Storm og Uveir, eller ved Forsömmelse fra Skibsförerens Side, bortfört udenfor Lodsningens Bestemmelse og Farvande, enten til et indenrigsk eller udenrigsk Sted, skal Skibsföreren, foruden de fastsatte Lodspenge for den bestemte Lodsning, samt fri Kost og Tæring til Lodsen, saalænge han er ombord, endvidere betale denne Etmaalspenge for saa lang Tid, som han, efter at Lodsningen er tilendebragt, har været ombord, saavel som og for den Tid, det efter Rimelighed kan antages, at Lodsen behöver til igjen at hjemkomme, og desuden besörge ham frit til sit Hjem. Dersom Lodsen, saaledes som i § 9 er anfört, har haft nogen Medhjælper med sig, da skal

1831. 27. Marts.

1831. denne, eller, hvis der have været Flere, Enhver af disse
27. Marts. i ovenanförte Tilfælde af Skibsföreren nyde samme Rettigheder, dog kuns halve Etmaalspenge. Desuden bör Skibsföreren besörge Lodsfartöiet til Lodspladsen, eller og erlægge Godtgjörelse efter Overeenskomst. Skulde herom opstaae Tvistighed imellem Skibsföreren og Lodsen, eller dennes Medhjælper, da indstævnes Sagen og paakjendes af Dommeren paa det Sted her i Riget, hvor Lodsen sættes i Land, og behandles gjæsteretsviis. Paa fremmede Steder bör vedkommende Consul söge at forhjælpe de bortförte Lodser og Folk til deres Ret. — 17) Naar et Skib kommer uden Lods i en Havn, hvor der i Farvandet til samme er Lodstvang, og Skibsföreren ikke beviisliggjör, at han saa betimeligen har gjort Tegn efter Lods, at denne kunde være kommet ud til ham, bör han erlægge de bestemte Lodspenge, som komme vedkommende Lodserie tilgode. Har derimod Skibsföreren betimeligen gjort Signal efter Lods, men ikke faaet nogen, fordi ingen har været tilstede, eller ikke betids er kommet ud til ham, da erlægger han ingen Lodspenge; ligesaa er en Skibsförer fritaget for at betale Lodspenge paa disse Steder, naar Storm, Mörke eller andre Omstændigheder have gjort det umuligt for Lodserne at komme ud, eller paa nogen Maade at veilede Skibet. — 18) Paa de Steder, hvor Lodstvang finder Sted, ere Vore egne Orlogs-Fartöier, saavel som de Skibe eller Fartöier, der ere fragtede paa Vor Regning, ogsaa underkastede samme.

II. Capitel. *Lodsernes Pligter og Rettigheder.* — 19) Lodserne ere pligtige at oppasse de Söfarende, og paa förste fra et Skib givet Tegn efter Lods strax at bestræbe sig for at komme ombord paa samme. Kan Lodsen, formedelst haardt Veir eller svær Sö, ei komme ombord, skal han med Lodsbaaden holde sig forud for Skibet i en passende Afstand, og give det Tegn, hvorefter samme kunde ledes paa rette Vei. — 20) Paa det at Lodserne kunne være kjendelige, skulle de i Lods-

tjenesten stedse bære Lodsskildt paa Brystet, og Tegn 1831.
paa deres Fartöier, saaledes som i § 52 og 53 af Lods- 27. Marts.
Reglementet af Dags Dato er bestemt; Overtrædelse heraf straffes efter bemeldte §§. — 21) Saasnart en Lods er kommen ombord i et Skib, for at lodse det, bör han hos Skibsföreren i Overværelse af Nogle af Skibets Besætning, erkyndige sig om Skibets Egenskaber og Beskaffenhed, samt eftersee, om Ankere og Touge ere klare; Lodsningen udförer han derefter paa sit Anog Tilsvar, ved betimelig at tilkjendegive og see udfört Alt, hvad der, saavel med Hensyn til Skibets Bygning, Styring og Vendinger, som Seilföring eller Andet, kan tjene til Skibets sikkre Frembringelse under Lodsningen. — 22) Over Skibets Mandskab har Lodsen ingen Commando, hvorimod det er hans Pligt, betimeligen at underrette den Commanderende paa Skibets Dæk om Alt, hvad der bör skee, for at bringe Skibet ind eller ud paa forsvarlig Maade, og hvis den Commanderende da ikke med tilbørlig Drift og Hurtighed besörger udfört det, som Lodsen saaledes forlanger, da er Lodsen uden Ansvar. — 23) Naar Lods kommer til et Skib, skal han lodse det ind i den Havn eller til det Sted i hans Lodsdistrikt, den Skibsförende forlanger, hvis ikke Vind, Veir eller Ström skulde gjöre det umuligt; i dette Tilfælde bör Lodsen herom advare Skibsföreren, og tillige tilkjendegive ham den eller de Havnes eller Ankerpladses Beskaffenhed, til hvilke han efter Omstændighederne kan bringe Skibet. Udenfor sit egentlige Lodsdistrikt maa ingen Lods paatage sig Lodsning, uden han med Sikkerhed troer at kunne udföre samme, og han ikke derved gjör Indgreb i andre Lodsers Rettigheder. — 24) Naar en Lods har bragt et Skib ind, maa han ikke forlade det förend det er kommet sikkert til Ankers eller i Havn, med mindre en anden Lods, hvor Aflösning finder Sted, er kommen ombord og har antaget sig Skibets videre Lodsning. Naar et Skib udlodses, maa han ikke forlade det, förend han

1831. har bragt det saavidt, som han er pligtig at lodse det,
27. Marts. og hvis Skibet bliver under Udlodsningen, formedelst Vindens Forandring, nödsaget til igjen at söge Ankerplads eller Havn, da tilkommer Lodsen for Tilbagelodsningen ei videre, end Etmaalspengene for det videre Ophold. Har Lodsen derimod med Skibsförerens Samtykke forladt Skibet, og Skipperen, formedelst Vindens Forandring, eller af andre Aarsager, vil söge Ankerplads eller Havn, og han desaarsag gjör Signal efter Lods, da skal denne, om det endog er den samme Lods, for Indlodsningen have fuld Lodsbetaling. — 25) Lodsen skal i Almindelighed först söge det ham nærmeste Skib, som gjör Tegn eller Lodssignal efter ham, og, under Straf af at have de ham tilkommende Lodspenge forbrudt, ikke foretrække et længere fraværende Skib for et nærmere. — 26) Ingen Lods maa lade sig forskrive eller betinge at reise fra sit Hjem, eller sin Station, for at lodse fra andre Steder, til Fornærmelse for vedkommende Lodser; skeer dette, da böder den Skyldige, foruden den bekomne Lodshyre, 4 Rbd. Sölv til den eller de fornærmede Lodsers Pensionskasse; igjentager han denne Forbrydelse, bör han indstilles til at miste sin Lodstjeneste. Den Lodsoldermand, med hvis Vidende saadant ulovligt Foretagende skeer, böder 50 Rbd. Sölv, hvoraf det Halve tilfalder Angiveren, og det Övrige den eller de fornærmede Lodsers Pensionskasse. — 27) Höiere Lodsbetaling, end den fastsatte eller hjemlede, maa en Lods, under sin Tjenestes Fortabelse, ei fordre, med Undtagelse af det i § 8 omtalte Tilfælde. Ligesaalidet maa han accordere om færre Lodspenge, end dem, som ere bestemte for den Lodsning, han forretter. For Overtrædelse heraf skal den Angjeldende böde ligesaameget, som han efter Taxten skulde have haft i Lodsbetaling. — 28) Naar der til noget af Vore Orlogsfartöier, eller til noget for Vor Regning fragtet Skib eller Fartöi, bruges Lods, erlægges derfor Betaling ligesom for private Fartöier. —

29) Naar et Skib, som har Lods ombord, benyttes som Leder for et andet Skib, da tilkommer Lodsen kun Betaling for det Skib, paa hvilket han er ombord, ligesom han og kun for samme er ansvarlig. Men tages Lods til et Skib, som har et andet paa Slæbetoug, da bör der betales fulde Lodspenge for begge Skibene. — 30) Dersom noget Skib i sigtbar Veir kommer i et Farvand, hvor Lods er ansat, og gjör Tegn efter Lods, men formedelst Lodsernes Forsömmelighed ei faaer Lods, og desaarsag tager Skade, og Saadant lovligen bevises, da bör Lodsoldermanden, hvor en saadan er, og Skyld findes hos ham, tilligemed vedkommende Lodser, der uden lovgyldigt Forfald have forsömt deres Lodspligt, give Erstatning, forsaavidt deres Formue tilstrækker. Desuden bör enhver af disse Lodser, hvad enten Skibet er tilföiet nogen Skade eller ikke, böde 2 Rbd. Sölv, belægges med Arrest, eller endog miste sin Lodstjeneste, Alt efter Sagens Beskaffenhed. Har Lodsoldermanden feilet i det Tilsyn, han bör have med Lodsernes Paapassenhed, eller deri viist sig efterladen, da skal han for saadan Forseelse böde förste Gang 10 Rbd. Sölv, anden Gang det Dobbelte, og tredie Gang af Overlodsen indstilles til at miste sin Bestilling. — 31) Nægter en Lods at indlodse et Skib, fordi han og den Skibsförende i det i § 8 omtalte Tilfælde ei kunne blive enige om Lodsbetalingen, eller han uden Skibsförerens Samtykke under Indlodsningen forlader det, förend det er bragt sikkert til Ankers eller i Havn, eller under Udlodsningen förend det er bragt saavidt, som han er pligtig at lodse det, da bör han, foruden at erstatte Skibsföreren den Skade, som Skibet desaarsag muligen kunde være tilföiet, forsaavidt hans Formue tilstrækker, og Lodseriet Tabet af Lodshyren, endvidere böde ligesaameget som Lodshyrens Beløb, eller miste sin Lodstjeneste, eller belægges med nogle Aars offentligt Arbeide. Den Lods, som af Ukyndighed, Forsömmelse eller Forseelse sætter et Skib paa Grund,

1831.
27. Marts.

1831. eller lodser saa at det kommer til Skade, skal erstatte
27. Marts. Skaden, og efter Omstændighederne enten kjendes uværdig til længere at være Lods, eller og tillige straffes med nogle Aars Fæstnings-Arbeide. Men skulde nogen Lods forsætligen sætte et Skib paa Grund, eller enten forandre noget Lodsmærke, eller opsætte falsk Mærke, for at vildlede de Söfarende, da skal han, efter Forbrydelsens Grad, straffes med Fæstnings-Arbeide paa Livstid, eller have sit Liv forbrudt. I alle Tilfælde, hvor et Skib, formedelst Lodsens Forseelse, tilföies Skade, bortfalder Skibsförerens Forpligtelse til at erlægge Lodsbetaling. — 32) Omendskjöndt det i Almindelighed er Enhver forbudet, de egentlige Lodser undtagne, at paatage sig Lodsning, skal det dog i de enkelte Tilfælde, hvor, efter at et Skib har gjort Tegn efter Lods, enten Ingen af disse er tilstede, eller de ikke uden Ophold gaae ud, for at komme til Skibet, være enhver Anden, som dertil er duelig, tilladt at lodse dette, imod derfor at erholde de bestemte Lodspenge. Dersom den rette Lods siden efter kommer til Skibet, skal han være behjælpelig med at indlodse og bringe det til Ankers, uden at han derfor maa fordre nogen Betaling. Men skulde Skibsföreren ikke ville ankre paa den nærmeste Ankerplads, da maa Ingen uden den rette Lods fortsætte denne Lodsning, og den Mand, som uden at være Lods kom til Skibet for at lodse det, maa i dette Tilfælde alene före Skibet nærmere ind under Kysterne, saa at Lodsen lettere og bekvemmere kan komme ombord, og antage sig den videre Lodsning; i saa Fald betaler Lodsen denne Mand 2 Rbd. Sölv af den efter Taxten bestemte Lodshyre, som ingenlunde maa komme den Skibsförende til Udgift. Den, som paa ovennævnte Maade paatager sig at lodse et Skib, er pligtig at advare Skibsföreren om, at han ei er beskikket Lods, samt at Tegnet efter Lods bör vedblive at vaie og ikke nedtages, förend den beskikkede Lods er kommen ombord, eller Skibet er bragt til Ankers. —

33) Befindes Nogen, med Undtagelse af det i § 32 ommeldte Tilfælde, uberettiget at paatage sig Lodsning i Farvande, hvor Lodser ere ansatte, skal han, foruden at han hver Gang bör til vedkommende Lodserie have forbrudt saameget, som ellers kunde tilkomme samme i Lodshyre, desuden for saadan sin Forseelse böde förste Gang fra 2 til 8 Rbd. Sölv, anden Gang fra 4 til 16 Rbd. Sölv, og saaledes fremdeles dobbelt efter Sagens Beskaffenhed, hvilken Mulkt tilfalder vedkommende Lodseries Pensionskasse. Hvor Lodsens Betaling ikke ved Taxt er bestemt, men beroer paa frivillig Accord imellem ham og Skibsföreren, betaler den, som uberettiget lodser, saameget til de fornærmede Lodser, som han beviisligen af Skibsföreren har oppebaaret, og böder desuden som ovenfor bestemt. — 34) En Lods fra et andet Lodserie maa ikke paatage sig Lodsning ind i nogen Havn eller Fjord, hvor Lodser ere ansatte, men alene til Rhedene eller Ankerpladserne sammesteds, da de i Havnen eller Fjorden ansatte Lodser skulle lodse videre ind, efter de Reglementer, som for ethvert Sted ere eller blive bestemte; Overtrædelse heraf straffes efter § 33. — 35) Drister nogen Uvedkommende sig til at bruge det i § 20 ommeldte Lodstegn i Fartöiet, eller til at bære det for Lodserne anordnede Skildt, skal han straffes med at böde 10 Rbd. Sölv, Halvdelen til Angiveren, og Halvdelen til vedkommende Lodseries Pensionskasse, samt desuden have forbrudt Seilet, Flaget eller Tegnet. — 36) Lodserne skulle, medens de ere ombord, advare Skibsförerne om, ikke at udkaste Baglast eller Andet til Skade for Havnen, eller paa noget andet Sted i Löbene eller Farvandet, som kunne være til Hinder for Seiladsen, men kun paa saadanne Steder, som vedkommende Havne-Commission efter Overlæg med ham anviser: forsömmer han at give Skibsföreren denne Advarsel, belægges han med Mulkt af 4 Rbd. Sölv. — 37) De Commanderende paa fremmede Krigsskibe eller armerede Fartöier, som ville salutere nogen Fæstning,

1831.
27. Marts.

1831. noget Batterie eller Skib, skal Lodsen gjöre opmærksom
27. Marts. paa, at de ikke salutere i for lang Afstand fra Fæstningen &c. — 38) Naar et Skib vil gaae til Ankers, skal Lodsen paasee, at Skibet ikke kommer til at ligge saaledes, at det bliver til Hinder for andre Skibe eller Fartöier, samt tillige underrette Skibsföreren om Grundens Beskaffenhed. — 39) Lodserne skulle ikke alene give Toldvæsenets Betjente paa Forlangende al den Efterretning, de have om Skibe under og imellem Kysterne, men ogsaa uopholdeligen melde vedkommende Toldbetjent, naar de bemærke, at et Skib ankrer eller opholder sig i Farvandet uden Nödvendighed, eller at ulovlig Lossen eller Laden foregaaer nogetsteds. Skulde nogen Lods, for hvem det er bekjendt, at ulovlig Lossen eller Laden har fundet Sted, forsætligen fortie dette, skal han have forbrudt sin Lodstjeneste. Begaaes lignende Forbrydelse af Nogen, som uden at være Lods ifölge § 32 paatager sig at lodse et Skib, skal den Skyldige straffes med at hensættes paa Vand og Bröd. Iövrigt rette Lodserne sig efter Havne-, Told- og Qvarantaine-Anordningerne, forsaavidt disse angaae Lodsvæsenet. — 40) Kommer nogen Lods beskjænket ombord til Lodsning, eller befindes han siden under Lodsningen i beskjænket Tilstand, skal han förste Gang böde fra 2 Rbd. til 10 Rbd. Sölv, anden Gang det Dobbelte, eller belægges med Arrest; men dersom Forseelsen oftere igjentages, skal han efter Omstændighederne indstilles til at afskediges fra sin Tjeneste; med samme Straf skal og den Lods belægges, der kommer beskjænket til sit Vagthold, eller drikker sig beskjænket under samme. — 41) Opkommer Trætte imellem nogen Skibsförer og Lods, eller en af Parterne har Noget at klage, Lodsningen angaaende, eller Mishandling paa nogen Maade har fundet Sted, da behandles Sagen gjæsteretsviis paa det Sted her i Riget, hvor Skibet först ankommer. Skulde Dommen blive appelleret, kunne Lodserne paa Ansögning vente efter Sagens Beskaffenhed

at erholde beneficium processus gratuiti. — 42) Böder, som for denne Forordnings Overtrædelse skulle erlægges, bör efter Overlodsens Requisition af vedkommende Övrighed foranstaltes inddrevne hos de Paagjeldende. Forsaavidt Angiveren ikke er tillagt Deel i Böderne, tilfalde disse vedkommende Lodseries Pensionskasse. — 43) Ved denne Forordning hæves alle de tidligere Lovgivninger, Lodsvæsenet i Almindelighed betræffende. — Hvorefter de Vedkommende sig allerund. have at rette. — Givet i Vor kgl. Residentsstad Kjöbenhavn den 27. Martii 1831. 1831. 27. Marts.

Formular Nr. 1:

Schema til det Beviis, Skibsföreren under sin Haand skal give Lodsen.

Jeg Underskrevne N. N., hjemmehörende i N. N., förende Skibet N. N., som hörer hjemme i N.N., störste Dybgaaende N. N., er bleven af N. N. Lods lodset fra N. N. til N. N., hvorfor jeg haver
betalt ham . . . . N. N. Rbd. N. N. Sk.
og for Ophold i N.N. Etmaal ombord N. N. — N. N. -
ialt N. N. Rbd. N. N. Sk.

og har Lodsen opfört sig:

Datum. Skibsförerens Navn.

Da jeg Skibsförer N. N. ikke har betalt Lodsen ombord det fulde ham for Lodsning og Etmaalspenge Tilkommende, saa ville N. N. behageligst for min Conto udbetale ham N. N. Rbd. N. N. Sk.

Skibsförerens Navn.

Formular Nr. 2:

Schema til det Beviis, Lodsen under sin Haand skal give Skibsföreren.

Jeg underskrevne Lods N. N., fra N. N., haver lodset Skibet N. N., fört af Skibsförer N. N., fra N. N. til N. N., og derfor bekommet i Lodspenge N. N. Rbd. N. N. Sk.
og for Ophold i N. N. Etmaal . . . . . N.N. — N.N. -
samt i Hjemreisepenge . . . . N.N. — N.N. -
ialt N.N. Rbd. N.N. Sk.

Datum. Lodsens Navn.

1831. I Mangel af contant Betaling har Skibsföreren leveret mig en Anviisning paa N. N. Rbd. N.N. Sk. til N.N. i N.N.

27. Marts.

Lodsens Navn.

Formular Nr. 3:

Undertegnede Lods tilstaaer at have af Skibsförer N.N., förende Skibet N.N., modtaget de i Lodsfarvandet N.N. bestemte Prikke- og Mærkepenge med . . . . N.N. Rbd. N.N. Sk.

N. N.,
Lods ved N.N. Lodserie.

5. April. **Cancellie-Circulaire** til samtlige Amtmænd, ang. **schematiske Indberetninger om sindssvage Personer.** Khavn den 5. April 1831. — Dette Circulaire synes ogsaa at være sendt til Stiftamtmanden og Amtmændene i Island. — Canc. 3. Depart. Brevb. 1831, Nr. 991b (Aftryk uden Schema); Canc. 2. Depart. Brevb. 1831, Nr. 976—981 (uden Schema) Original-Aftryk som „Circulaire", 2 Blade i 4to. (det medfölgende Schema trykt paa et Halvark i Folio). Algreen-Ussings Reskriptsamling 1831, S. 108 (uden Schema).

Da en efter allerh. Befaling nedsat Commission, som det blandt Andet er overdraget at undersöge Bidstrupgaards Hospitals nuværende Indretning, og tage under Overveielse, hvorledes Hospitalet kunde være at organisere, for at bringes til den Fuldkommenhed, at det kan svare til de Fordringer, som nu kunne gjöres til et vel indrettet Hospital for Afsindige, samt tillige erholde en saadan Udvidelse, at det kan tjene til et Hospital for Afsindige overalt i Danmark, har, for at kunne opfylde dette Hverv, anseet det nödvendigt at komme i Besiddelse af fuldstændig Oplysning om de Afsindiges Antal i Danmark, om deres Kjön og Alder, om hvorvidt de ere formuende eller ikke, samt hvorvidt der er Haab om deres Helbredelse, saa skulde man tjenstl. anmode (Tit.) om, for N. N. Amts Vedkommende, behageligst snarest muligt at ville tilveiebringe og dernæst tilstille Collegiet de ovenmeldte

Oplysninger, der, for at lette Oversigten, önskes affattede i Overeensstemmelse med det herhos fölgende Schema. — Det kongel. Danske Cancellie den 5. April 1831. 1831. 5. April.

Schema.

I N. N. Amt findes for Tiden af vanvittige og sindssvage Personer, hvis Optagelse i Stiftelsen paa Bidstrupgaard kunde ansees for mere eller mindre nödvendig: Af disse ere:

15 Aar eller derover		Under 15 Aar		Efter vedkommende Læges Skjön		Efter vedkommende Övrigheds Skjön	
Mandfolk	Fruentimmer	Drengebörn	Pigebörn	helbredelig	uhelbredelig	formuende	uformuende

Bemærkninger: 1) Ved „formuende" forstaaes de, som enten af egne Midler kunne, eller og hvis Familier skulle eller ville yde Stiftelsen den for deres Ophold der anordnede Betaling: ved „uformuende" de, hvis Forsörgelse er paalagt Communen. — 2) Af denne Liste udgaae alle de Sindssyge, hvis Familie eller Tilhörende selv kunne og ville besörge deres Pleie og Varetægt. — 3) Ligeledes alle de, hvis legemlige Helbred er saa nedbrudt, at en Reise eller Flytning maa ansees betænkelig eller farlig. — 4) Af vedkommende Læge anföres summariskt, om der imellem de anförte Syge findes nogle, og da hvormange, som tillige ere beladte med Slagtilfælde — epilepsia. — 5) Af Övrigheden bemærkes: om der i Amtet gives nogen Bygning eller Stiftelse, bestemt for Optagelsen af denne Slags Syge? og om de der have tilbörligt Lægetilsyn?

Kongelig Bekjendtgjörelse ang. **Forbud mod Efterstik af danske topographiske Kort.** Khavn den 6. April 1831. — Dette Lovbud, hvis fuldstændige Titel er: „Kongelig Bekjendtgjörelse, hvorved det forbydes at efterstikke eller efterstukne at indföre de topographiske Korter, som det er tilladt den kgl. General-Qvarteermester-Stab at ud- 6. April.

1831. give", findes ikke at være publiceret ved Landsoverretten i Island, men derimod i Synodalforsamlingen i Reykjavík i Juli
6. April. 1831; den er udvidet til Island ved Forordn. 3. Februar 1836. V; jevnf. Sunnanpóst. 1838, S. 163. — Canc. 2. Departem. Registr. XXXII, 102ᵇ (1831, Nr. 247). Original-Aftryk hos Schultz. Coll. Tid. for 1831, S. 241—242. Qvart-Forr. for 1831, S. 59; Schou XX, 272—273.

12. April. **Cancellie-Plakat** for Danmark, ang. **Cartel-Convention om Udlevering af Deserteurer** m. m. Khavn den 12. April 1831. — Denne af Cancelliet udgivne „Plakat for Danmark, angaaende de i en almindelig Cartel-Convention for samtlige tydske Forbundsstater om Udlevering af Deserteurer og undvigte Værnepligtige indeholdte Bestemmelser", er publiceret ved den islandske Landsoverret den 20. Juni 1831 og i Synodalforsamlingen i Reykjavík i Juli s. A. — Canc. 2. Depart. Registr. XXXII, 107ᵇ—112 (1831, Nr. 259). Original-Aftryk hos Schultz. Coll. Tid. for 1831, S. 233—241. Qvart-Forr. for 1831, S. 60—65; Schou XX, S. 273—279.

13. April. **Plakat** for Danmark, ang. **Lettelser ved Omvurderinger af Panter for Laan af Stiftelsers og Umyndiges Midler.** Khavn den 13. April 1831. — Denne „Plakat for Danmark, indeholdende Lettelse i de med Omvurderinger af de for Laan af Umyndiges og offentlige Stiftelsers Midler stillede Panter forbundne Omkostninger", er publiceret ved Landsoverretten i Island den 20. Juni 1831 og i Synodalforsamlingen i Reykjavík i Juli s. A., men maa dog vistnok betragtes som ikke gjeldende, da den deels ikke er udvidet til Island, deels de deri paaberaabte Lovbud ikke gjelde for bemeldte Land. — Canc. 2. Depart. Registr. XXXII, 114ᵇ—116 (1831, Nr. 266). Original-Aftryk hos Schultz. Coll. Tid. for 1831, S. 249—255 (med Motiver). Qvart-Forr. for 1831, S. 66—67; Schou XX, 279.

16. April **Rentekammer-Skrivelse** til Amtmanden over Nord- og Öster-Amtet, Grímur Jónsson, ang.

Midler til at fremme Pengeomsætning mellem Private i Island. Khavn den 16. April 1831. — Rentek. Isl. Copieb. 8, Nr. 700. 1831. 16. April.

Efter at Kammeret havde tilskrevet Directionen for Statsgjelden og den synkende Fond i Anledning af en hertil indkommen Ansögning fra Methusalem Arnesen, Repstyrer i Vapnefjorden, hvori han paa egne og Fleres Vegne anholder om, at private Capitaler maatte modtages i Islands Jordebogskasse til Forrentning af Statsgjeldskassen, har bemeldte Direction under 22. f. M. svaret, at den ikke kan indlade sig paa dette Andragende, da Statsgjelds-Directionen ei er bemyndiget til at modtage Capitaler af private Personer til Forrentning, og der fra den kgl. Kasses Side ikke er Anledning til at önske Indbetalinger af det Slags.

Ved at melde Hr. Amtm. Forestaaende til behagelig Efterretning og Bekjendtgjörelse for Vedkommende, maae Vi derhos tjenstligen anmode Dem om, forsaavidt det er at formode, at flere saadanne Capitaler henligge ubenyttede, at gjöre Eierne opmærksomme paa de Fordele, en hensigtsmæssig Anvendelse vil medföre, ikke alene for dem selv, men ogsaa for Andre, i Særdeleshed naar en saadan Anvendelse kunde skee i Landet selv. — Ligeledes anmodes Hr. Amtm. om, da der er Grund til at antage, at Udlaan imellem Private ikke er almindeligt der i Landet, at meddele os Deres behagelige Betænkning i Henseende til, hvorvidt for Nord- og Öster-Amtets Vedkommende nogen hensigtsmæssig Foranstaltning kunde være at föie, til at fremme saadan Udlaan imellem Private sammesteds. — Skulde der imidlertid ikke for Tiden gives Anvendelse for saadanne private Capitaler, vil Kammeret være villig til, naar Vedkommende ved Kjöb maatte kunne forskaffe sig kongelige Obligationer, hvoraf Renterne udbetales af Statsgjeldskassen, at foranledige, at disse Renter efter

1831. nærmere Andragende blive udbetalte af den islandske
16. April. Jordebogskasse. — Rentekammeret den 16. April 1831 [1].

16. April. **Directionen** for Universitetet og de lærde Skolers Skrivelse til Stiftsövrigheden i Island, ang. **det islandske lærde Skolevæsens Tilstand.** Khavn den 16. April 1831. — Univers. Direct. Brevb. 1831, Nr. 342. P. Pèturssons Hist. Eccl. Island. S. 259—260.

I Septembr. Maaned 1829 behagede det H. Maj[t]. Kongen ved allerh. Reskript at tilstille Directionen et anonymt Andragende, betræffende nogle Forandringer ved det lærde Skolevæsen i Island, med Befaling derover at nedlægge allerund. Betænkning, efter först at have indhentet de Oplysninger om bemeldte Skolevæsen, der maatte kunne erholdes fra de forhenværende Stiftamtmænd og Amtmænd i Island, som opholde sig i Kjöbenhavn eller i Nærheden deraf.

I ovennævnte anonyme Andragende har dettes Forfatter blandt Andet fremsat fölgende Ankeposter:

1) at Skolens Locale er for indskrænket, da der nu kun haves tvende Læsesale, hvilket baade er for Lidet til den fornödne Inddeling i flere Klasser, og skadeligt for Sundheden, idet et altfor stort Antal Disciple ere samlede i een Stue. — 2) at uagtet Læregjenstandene nu iövrigt ere de samme, som i Skolerne i Danmark, savnes dog Underviisning i det tydske og det franske Sprog, samt i Naturhistorie. — 3) at Legemsövelser mangle næsten aldeles. — 4) at Skolen ikke

---

[1]) s. D. Rentek. Skrivelser til Stiftamtmand Krieger og Amtmanden i Vester-Amtet, Bjarni Thorsteinson, hvorved deres Betænkning forlanges, hvorvidt der kunde være at föie nogen gavnlig Foranstaltning til at fremme Udlaan imellem Private i deres Amter. — Isl. Copieb. sst. Nr. 701—702.

kan levere saa mange Candidater, som til Embedernes Besættelse behöves, hvorved Privat-Dimissioner, hvilke Forfatteren anseer som skadelige, begunstiges. 1831. 16. April.

Efter at Directionen, ifölge ovennævnte allerhöieste Befaling, havde brevvexlet med Hofmarschal, Kammerherre Moltke og Stiftamtmand Hoppe, hvilke forhen have været Stiftamtmænd i Island, har Directionen nedlagt sin allerunderd. Betænkning, og deri yttret sig blandt Andet om foranförte af den anonyme Forfatter fremsatte Ankeposter.

Hvad den förste af disse Ankeposter angaaer, da bemærkede Directionen, at Anken ikke kunde ansees for at være ugrundet, og at en Udvidelse af Localet vilde være önskelig, i hvilken Henseende den troede, at Forfatterens, ogsaa af Kherre Moltke anbefalede Forslag, at opföre en Bygning paa islandsk Viis af Jord, med Paneel indvendig, til Beboelse for Oeconomus, og derimod at anvende det Værelse i Hovedbygningen, som denne nu beboer, til Læsesal for en tredie Klasse, kunde fortjene megen Opmærksomhed. — I Henseende til den anden Ankepost har Directionen yttret, at Underviisning i Naturhistorien kun vilde være til liden Nytte, hvor ingen af de dertil fornödne Samlinger haves, og at Kundskab i det franske og tydske Sprog næppe vilde være nödvendig for en stor Deel af Skolens Disciple, men at det dog paa den anden Side vilde være önskeligt, hvis der kunde skaffes Leilighed for de mere opvakte Disciple, især for dem, der agte at fortsætte deres Studeringer i Kjöbenhavn, til at lære i det mindste Begyndelsesgrundene af det tydske Sprog. — Om Indförelse af gymnastisk Underviisning er Stiftsövrighedens Betænkning allerede under 8. Septembr. 1827 herfra begjært.

Directionen har ikke kunnet tiltræde Forfatterens Mening om det Skadelige ved Privat-Dimissioner, hvilke den meget mere maa finde gavnlige i et Land, hvor Mange boe saa langt fra Skolen. Den har imidlertid i

1831. sin allerund. Betænkning forestillet, at Stiftsövrighedens
16. April. Betænkning maatte indhentes, angaaende hvorvidt de Privat-Dimitterede, for at erholde Adgang til Embeder i Island, kunde være at examinere paa Skolen, og saadan Pröve at sætte i Forbindelse med Skolens egen saakaldte finale Examen.

Paa denne Directionens Betænkning har det behaget H. Majt. Kongen under 11. Januar d. A. allern. at resolvere saaledes:

„Vi ville allern. have Directionen bemyndiget til, efter at have indhentet Betænkning fra Stiftsövrigheden i Island .... [osv. see ovenf. S. 629-630] .... at fremlægge en Grundtegning af Bessestad lærde Skoles Bygning".

I Overeensstemmelse hermed skulde Directionen herved tjenstl. have Stiftsövrigheden anmodet om, at afgive behagelig Betænkning over de i foranförte allerhöieste Resolution ommeldte Gjenstande, samt at tilstille en Grundtegning af Bessestad lærde Skoles Bygning. — Den kgl. Direction for Universitetet og de lærde Skoler den 16. April 1831.

16. April. **Rentekammer-Skrivelse** til Conferentsraad M. Stephensen, ang. **Oversendelse af Faar af frisisk Race, samt af Træplanter.** Khavn den 16. April 1831. — Rentek. Isl. Copieb. 8, Nr. 746.

Efter Hr. Conferentsraadens Andragende i Skrivelse af 24. August f. A. har Kammeret foranlediget, at Directionen for Stutterievæsenet og Veterinairskolen har overladt Hr. Cfraaden gratis et Par Faar af 1 Aars Alder af den frisiske Stamme. Ligeledes har Kammeret foranstaltet anskaffet de paa indsluttede Fortegnelse anförte Træplanter, der ligesom Faarene ville blive overleverede til Deres Commissionair her i Byen, Urtekræmmer Larsen, for derefter at besörges paa Hr. Cfraadens

Bekostning oversendte til Island. Hvilket i Anledning af fornævnte Deres Skrivelse herved tjenstligen meldes, med Tilföiende, at det vil være Kammeret behageligt at modtage Deres Beretning angaaende Fremgangen med de saavel med Faarene som Planterne anstillede Forsög, og maae vi tillige udbede os af Hr. Cfraaden meddeelt Underretning om, hvad Fremgang det har haft med Udbredelsen i Island af den Qvægrace, hvoraf der tidligere ifölge Deres Begjæring er tilstaaet Dem enkelte Stykker. — Rentekammeret den 16. April 1831. 1831. 16. April.

Rentekammer-Skrivelse til Stiftamtmanden over Island, ang. **hvorvidt Borgere i Islands Kjöbstæder ere forpligtede til at holde Vareoplag.** Khavn den 23. April 1831. — Rentek. Isl. Copieb. 8, Nr. 776. 23. April.

Stiftamtmand Hoppe har under 30. Juni 1829, som daværende Stiftamtmand for Island, tilstillet Kammeret et Andragende fra den const. Landfoged i Island, Krigsassessor Ulstrup, hvori han henstiller, om det ikke maatte ansees gavnligt, at en lignende Bestemmelse med Hensyn til Formue eller Oplag af Varer blev gjort gjeldende for dem, der ville vinde Borgerskab i Kjöbstæderne sammesteds som Kjöbmænd, som der ved For. 13. Juni 1787 Cap. 2, § 12, og Plakat af 18. August 1786 § 13, er fastsat for dem, der ville drive Handel paa de autoriserede Udliggersteder.

Efter at have over denne Sag, forsaavidt Vester-, Nord- og Öster-Amterne angaaer, indhentet Betænkning fra Amtmændene Thorsteinson og Johnsson, samt ligeledes desangaaende correspondered med det danske Cancellie, skulde vi tjenstligen melde Hr. Stiftamtm. til behagelig Efterretning og Bekjendtgjörelse for Krigsassessor Ulstrup, at man finder der er ikke tilstrækkelig Anledning til at udvirke nogen særdeles Bestemmelse

1831. i Overeensstemmelse med bemeldte Forslag. — Rente-
23. April. kammeret den 23. April 1831.

26. April. **Cancellie-Skrivelse** til Amtmanden over Sönder-Amtet paa Island, ang. **Straffen for Horbröde, begaaet af Præster.** Khavn den 26. April 1831. – Canc. 1. Depart. Brevb. 1831, Nr. 1109. Algreen-Ussings Reskriptsaml. 1831, S. 141.

I behagelig Skrivelse af 8. Januar d. A. har Hr. Stiftamtm. andraget, at De, i Anledning af en af forhenværende Præst til Hest og Hvannöre (r. Hvanneyri og Bæ) Menigheder, Bachmann, i Aaret 1829 begaaet Horbröde, har tilskrevet vedkommende Sysselmand om at foranledige denne Sag berigtiget i Overeensstemmelse med Reskr. af 21. Mai 1823; men da bemeldte Bachmann har formeent, at han, der i Egenskab af geistlig Person har for den ovenmeldte Forseelse tabt sit Embede og geistlige Værdighed, ikke tillige kan være at ansee efter fornævnte Reskript, har Hr. Stiftamtm. anholdt om Cancelliets Resolution for, hvorvidt det ommeldte Reskript af 21. Mai 1823 er anvendeligt paa Personer i Island af den geistlige Stand, der maatte befindes skyldige i begaaet Hoer.

I denne Anledning skulde Cancelliet tjenstl. tilmelde Hr. Stiftamtm. til behagelig Efterretning, at forrige Præst Bachmann ikke, foruden den Straf paa Embede og geistlig Værdighed, han har maattet underkaste sig paa Grund af Hoer, tillige kan være at straffe med den ordinaire Horstraf. Her finder nemlig ingen concursus plurium delictorum Sted, som kan hjemle cumulatio poenarum, men der er her begaaet e e n F o r s e e l s e, hvilken, paa Grund af den Skyldiges Stilling, maatte paadrage ham en f o r h ö i e t S t r a f, hvilken höiere Straf udelukker den mindre, hvor Lovene ikke udtrykkelig have fastsat, at den, paa Grund af den qualificerende Omstændighed fastsatte Straf skal forenes med den

ordinaire, og dette findes ikke anordnet i de Lovsteder, hvis Analogie medförte, at Bachmann forbröd sin Stand og sit Embede (*see* 2—2—5 og 2—11—13), ligesom der ogsaa blandt de övrige Lovsteder og Anordninger, som angaae qualificerede Lösagtigheds-Forseelser, ere enkelte, som paabyde den derfor fastsatte Strafs Cumulation med den ordinaire (6—13—8), andre derimod, som ikke paabyde slig Cumulation (f. Ex. 6—13—11, 12, 13, 14 m. Fl.). — Det kgl. Danske Cancellie den 26. April 1831.

1831. 26. April.

Cancellie-Skrivelse til Amtmanden over Nord- og Öster-Amtet, ang. **Jon Sigurdssons Gavebrev til Fattige i Öefjords Syssel.** Khavn den 26. April 1831. — Canc. 3. Depart. Brevb. 1831, Nr. 1287.

26. April.

Hr. Amtm. har, ved at underrette Cancelliet om, at Forpagter og Forligelses-Commissair Jon Sigurdsson paa Böggverstader inden Öefjords Syssel har, i den Hensigt derved at lægge Grunden til en Amtsfattigkasse for Nord- og Öst-Amtet paa Island, skjænket en Deel af sin Formue til en saadan Stiftelse, i behagelig Skrivelse af 24. Septembr. f. A. andraget paa, at bevirkes H. Maj^ts allerhöieste Confirmation paa det i denne Anledning af Giveren under 8. Julii s. A. oprettede Gavebrev.

Foruden at dette frembyder den Bemærkning, at den omhandlede Donation, efter Indholdet af § 5 i Gavebrevet, ikke egentlig kan antages at lægge Grunden til nogen Amtsfattigkasse, idet samme, efter Giverens udtrykkelige Bestemmelse, ikkun skal komme e t e n k e l t af Amtets Sysseler tilgode, maa Cancelliet, forinden man forelægger Hans Maj^t. det ommeldte Gavebrev til allern. Approbation, og ved denne Leilighed henleder Allerhöistsammes Opmærksomhed paa Jon Sigurdssons fortjenstfulde Interesse for det Offentlige og övrige rosværdige Forhold, tjenstl. anmode Hr. Amtm. om, be-

1831. hageligen at indhente dennes nærmere Erklæring med
26. April. Hensyn til Bestyrelsen af det oftnævnte Legat.

Da det oprettede Gavebrev nemlig henlægger Legatet under Bestyrelse af Amtmanden og Amtsprovsten, dersom en saadan bliver beskikket, og derefter flere Steder in parenthesi nævner Amtsprovsten som eventualiter deeltagende i denne, maa Cancelliet, da en saadan Embedsmand ingensinde kan ventes beskikket i Island, efter at Amtsprovstierne nu ere hævede i Rigets övrige Provindser, tjenstl. udbede sig nærmere underrettet om, hvorvidt det maatte være overeensstemmende med Giverens Önske, at enten samtlige i Amtet ansatte, eller i alt Fald den eller de Amtmanden nærmest boende Provster, deeltage med denne i Legatets Bestyrelse paa den i Gavebrevet bestemte Maade.

Slutteligen skulde Cancelliet endnu, med Hensyn til Hr. Amtm.' Indstilling om, at den ved For. 8. Febr. 1810 paabudne ½ % Afgift maatte vorde eftergivet, tjenstl. tilföie, at en saadan Eftergivelse vel ikke, efter hvad det kgl. Rentekammer desangaaende har yttret, ifölge de gjeldende Principer kan ventes bevilget, men at denne in casu ubetydelige Udgift i al Fald i sin Tid vil kunne afholdes af det omhandlede Legats Renter. — Det kgl. Danske Cancellie den 26. April 1831.

26. April. **Cancellie-Skrivelse** til Stiftamtmanden og Amtmændene i Island, ang. **Udvidelse af Anordninger fra 1830 til at gjelde for Island.** Khavn den 26. April 1831. — Canc. 3. Departem. Brevb. 1831, Nr. 1288—1291.

Ved at tilstille Hr. (Tit.) medfölgende Exemplarer af de gjennem dette Collegium i afvigte Aar emanerede Anordninger for Danmark, skulde Cancelliet tjenstl. udbede sig Deres Betænkning behageligen meddeelt, angaaende hvilke af disse der enten uden Forandring,

eller i alt Fald med visse Modificationer, maatte egne sig til at gjöres anvendelige paa Island, og er det iövrigt en Selvfölge, at det vil være tilstrækkeligt med Taushed at forbigaae de Anordninger, om hvis Anvendelse der efter Hr. (Tit.) Formening aldeles ikke kan blive Spörgsmaal. — Det kongl. Danske Cancellie den 26. April 1831. 1831. 26. April.

Cancellie-Skrivelse til Rentekammeret, ang. **en ny Anordning om Criminalvæsenet i Island.** Khavn den 3. Mai 1831[1]. — Canc. 3. Depart. Brevb. 1831, Nr. 1332. 3. Mai.

Ifölge Cancelliets derom allerund. nedlagte Forestilling blev det ved en allerh. Resol. af 29. Marts 1826 bifaldet, at der, for at tilveiebringe Ensformighed imellem den danske og den islandske Lovgivning, maatte foranstaltes udarbeidet en Anordning, hvori Alt det af Islands endnu ikke ophævede Hovedlov, Jonsbogen, som efter de nuværende Forhold og med Hensyn til Landets Tarv kunde egne sig til at være gjeldende Regel sammesteds, blev med de fornödne Modificationer optaget, saa at bemeldte Lov iövrigt kunde sættes ud af Kraft, og at tillige ved denne Anordning Danske Lov, med alle om de i samme forekommende Materier senere givne Love, maatte forkyndes som gjeldende for Island, med de Undtagelser og Forandringer, som efter de locale Forhold maatte være fornödne; hvorhos det blev overdraget Amtmand Thorsteinson at gjöre Udkast til en saadan Anordning, der, efter at være underkastet de fornödne nærmere Ventilationer, kunde forelægges Hans Majestæt til allerhöieste Bedömmelse.

Cancelliet har ikke senere erfaret, hvorvidt det bemeldte Embedsmand saaledes overdragne Arbeide i det Hele maatte være fremmet; men, da der i fornævnte

[1]) For. 24. Januar 1838.

1831. 3. Mai. Aar var indkommet et Andragende fra daværende Stiftamtmand over Island, Hoppe, om, at Bestemmelserne i de under 25. Julii 1808, 3. Maji 1816 og 21. Maji 1823 emanerede allerhöieste Reskripter maatte, med de fornödne Modificationer, samles i en ny almindelig criminel Anordning for Island, fandt man sig foranlediget til strax at tage under Overveielse, om ikke den attraaede Reform i den islandske Lovgivning kunde iværksættes med Hensyn til den criminelle Deel, uden at oppebie Udfaldet af det ovennævnte almindelige Lovrevisions-Arbeide. I dette Öiemed indhentedes Betænkninger fra Islands Amtmænd, saavel som fra den islandske Landsoverret, over de Hovedspörgsmaal, som med Hensyn til hiin Gjenstand kunde behöve en nærmere Ventilation, hvorved deels Hensigtsmæssigheden af at gjöre den criminelle Deel af Christian V^s danske Lov med tilhörende senere Anordninger til fremtidig Norm for Island, fandtes bestyrket, da Jonsbogens Bestemmelser i denne Materie ikke længer kunne ansees brugbare, deels fornödne Materialier tilveiebragtes til ved faste Regler at ordne de enkelte Materier, som kunde behöve nærmere specielle Bestemmelser. Herefter er et Udkast til en almindelig Anordning om Misgjerningers fremtidige Afstraffelse og Forfölgning paa Island foranstaltet udarbeidet, af saadant Indhold, som den vedfölgende Gjenpart udviser, hvorved det iövrigt bemærkes, at der dog i Collegiet er ulige Mening angaaende Tilraadeligheden af de Fölger for den Afstraffedes Agtelse, som efter § 5 skulde forbindes med de Legems-Revselser, der træde i Stedet for Hensættelse til offentligt Arbeide paa ikke længere Tid end tre Aar, idet der er yttret den Indvending, at disse Fölger vilde være den Skyldige altfor meget til Hinder i at finde lovligt Udkomme og i at reise sig fra sit Fald.

Forinden Cancelliet allerund. forelægger H. Maj^t. denne Sag til allerh. Afgjörelse, maa man tjenstl. udbede sig det kongel. Rentekammers Betænkning, om der fra

Sammes Side maatte haves Noget at bemærke ved Udkastet, i Særdeleshed ved de i § 14 i Slutningen, saavel som i § 18, anförte Bestemmelser, der angaae Gjenstande, som henhöre under det kgl. Rentekammers Ressort. 1831. 3. Mai.

Paa förstnævnte Sted omhandles den Betaling, som for Fremtiden formentlig kunde være at tilstaae for criminelle Arrestanters Fangehold, hvorom Reskr. 25. Juli 1808 § 3 har bestemt, at Repstyreren, som selv er villig til at paatage sig Arrestanternes Paapasning, herfor skal nyde i Godtgjörelse 1 Rbd. ugentlig for hver Fange; hvoraf en forholdsmæssig Andeel syntes at maatte tilflyde dem af Reppens Bönder, som efter samme Anordning skulde deeltage i Vagtholdet. Angaaende denne Punkt har Amtmand Thorsteinson i sin Betænkning yttret, at det nu formentlig kunde være en tilstrækkelig Betaling, at tilstaae 10 Rbsk. dagligen for hver Fange, saavel for Localet, som for Bevogtningen, med mindre en eller anden særdeles Bekostning derved var foranlediget, da Betalingen i saa Fald formentligen kunde forhöies indtil 16 Rbsk. dagligen. Cancelliet har ogsaa antaget, at den omhandlede Godtgjörelse kunde nedsættes under det nu bestemte Belöb, og at det kunde overlades Sysselmanden at bestemme sammes Störrelse i ethvert enkelt Tilfælde saaledes, at den ovennævnte Grændse af 10 Sk. Sölv daglig for hver Fange ordentligviis ikke maatte overskrides, men Betalingen vel i enkelte Tilfælde blive endnu noget lavere; samt at det i de enkelte Tilfælde, hvor en forhöiet Godtgjörelse efter Omstændighederne maatte ansees billig, kunde være overladt til vedkommende Amtmand ved Resolution at afgjöre saadant, dog at Betalingen i deslige Tilfælde ikke kom til at stige höiere end til det nu fastsatte Belöb af 1 Rbd. Sölv ugentlig. At iövrigt den i Reskriptet fastsatte Betaling ikke tillige skulde indbefatte Godtgjörelse for Fangernes Bespiisning og övrige Forpleining, er utvivlsomt, men en bestemt Norm i

1831. 3. Mai. denne Henseende har ikke været foreskrevet; hvorimod det af Amtmand Thorsteinsons Betænkning sees at have været sædvanligt, derfor at beregne 1 Rbd. Sölv om Ugen. Da denne Godtgjörelse synes at være noget for höi, eftersom Fangen, naar han ikke sidder i Jern, maa formodes dagligen at arbeide for sin Föde hos den, der besörger Arresten, har bemeldte Overövrighed foreslaaet, at Bespisningspengene herefter maatte nedsættes til 8 Rbsk. dagligen, med mindre den Arresterede er i Jern, da i saa Fald en forhöiet Godtgjörelse indtil den nu brugelige Betaling af 1 Rbd. Sölv om Ugen formentlig kunde tilstaaes. En saadan Gradation fra 8 Sk. Sölv dagligen til 1 Rbd. Sölv om Ugen synes ogsaa passende at kunne foreskrives, og Ansættelsen i de enkelte Tilfælde beroe paa Amtets nærmere Bestemmelse efter de concrete Omstændigheder, hvilket vil medföre consequentere Resultater, end om Betalingen, saaledes som i enkelte af de andre Betænkninger er foreslaaet, blev fastsat til et bestemt, uforanderligt Belöb. — Cancelliet antager iövrigt, at den Indretning, som i det Ovenanförte er nævnt som et Moment ved Betalingens Bestemmelse, nemlig at den criminelle Arrestant af den, som besörger Arresten, kan benyttes til at arbeide i hans Tjeneste, ikke bör afskaffes, men Billighed taler da ogsaa for, at den Fordeel, Arrestholderen saaledes kan höste af Fangernes Arbeide, kommer til Afgang i den Godtgjörelse, der ellers maatte være at tilstaae for deres Forpleining, hvilken Afgang dog, da en nöiagtig Vurdering af det præsterede Arbeide vilde være forbunden med særdeles Vanskelighed, næppe vil kunne finde Sted paa anden Maade, end ved en arbitrair Afkortning i Forpleinings-Godtgjörelsen, alt efter de Amtmændene meddelte nærmere Oplysninger fra vedkommende Sysselmænd. Det henstilles saaledes, om ikke den herhen hörende Bestemmelse kunde affattes overeensstemmende med Cancelliets Forslag.

I Udkastets 18de [17de] § indeholdes Bestemmelser

for Delinquent-Omkostningers Udredelse paa Island, i hvilken Henseende Reskr. af 25. Juli 1808 bestemmer, at alle deslige Omkostninger overhovedet skulle, forsaavidt de ikke kunne udredes af vedkommende Tiltaltes Boer, tilveiebringes ved Repartition paa det Amt, hvorunder Sagen var forfulgt, men at, naar nogen offentlig Sags Omkostninger overstige 200 Rbd., skulle disse udredes ved Repartition paa hele Landet med en tredie Deel af hvert Amt. Forsaavidt Reskriptet derhos i § 4 paabyder Oprettelsen af Sagefaldskasser for hvert Syssel, til at bestride Forskud under Delinquentsagernes Drift, have vedkommende Autoriteter vel overhovedet været enige i at ansee denne Indretning for fortrinligere end den, i hvis Sted samme traadte, hvorefter Sysselmændene selv oppebare Sagefaldet imod en ringe Afgift, og imod paa egen Bekostning at besörge Delinquenter arresterede og Sagerne imod dem forfulgte; men man har fundet Adskilligt at indvende imod Sagefaldskassernes nærværende Indretning, forsaavidt samme vel skulle oppebære de dertil henlagte Indtægter, men ikke have nogen egentlig Udgift at bestride, idet ethvert Forskud, der af samme afholdes under en Delinquentsags Forfölgning, skal refunderes ved den paafölgende Repartition paa Amtet. Denne Indvending synes dog, som ogsaa i flere af de indkomne Betænkninger er bemærket, ikke at kunne komme i nogen væsentlig Betragtning, da det, i et Land som Island, vistnok maa ansees af Vigtighed, at der i Nærheden af det Sted, hvor en Delinquentsag forfölges, haves en Beholdning, hvoraf Udgifter, der strax maae bestrides, uden Ophold kunne udredes; thi vel ere de islandske Amtmænd bemyndigede til, naar Omstændighederne kræve det, at foranstalte Delinquent-Omkostninger forelöbigen afholdte enten af den islandske Justitskasse eller af den kgl. Jordebogskasse; men det er indlysende, at denne Foranstaltning for de langt bortfjernede Egne er forbunden med en skadelig Vidtlöftighed. Desuden er det med Hensyn til bemeldte

1831.
3. Mai.

1831. Kassers Indtægter at bemærke, deels at disse, især efter
3. Mai. at Leiermaalsböder bleve afskaffede og Erlæggelsen af Horböder efter Reskr. 21. Mai 1823 bleve sjeldnere, have været höist ubetydelige, saa at i det mindste i adskillige Sysseler i Sönder- og Vester-Amtet ikkun ringe Beholdninger have været forhaanden, deels at der, saafremt det bifaldes, at Böderne for Hoer herefter henlægges til den islandske Justitskasse, egentlig ikke bliver noget Middel tilbage til at foröge Sagefaldskassernes nuværende Beholdninger, undtagen forsaavidt dertil ogsaa er henlagt saadant smaat Vrag, som ikke er forbeholdet Hans Maj[ts] Kasse. Det kan derfor ingenlunde ventes, at bemeldte Kasser efterhaanden skulde kunne opsamle betydelige Beholdninger, der dog ikke skulde bidrage til at lette Byrden ved Delinquent-Omkostningers Udredelse, hvilken Opsamling vistnok, i et saa fattigt Land som Island, vilde være mindre passende, og ligeledes vil den Vanskelighed man har sögt deri, at Sysselmændene ofte ikke uden Besvær ville kunne tilveiebringe de nödvendige Cautioner for de til Sagefaldskasserne henhörende Oppebörsler, ifölge det Anförte ikke være af Vigtighed. Men paa den anden Side er det klart, at det ubetydelige Belöb, der for Tiden haves i adskillige Sysselers Sagefaldskasser, og som ikke vil kunne vente nogen synderlig Forögelse, ikke væsentligen vil kunne tjene til at opfylde disse Kassers Bestemmelse, saa at Overövrighederne forsaavidt dog maae benytte de övrige Udveie, der ere dem anviste til at forskyde Delinquent-Omkostninger. Den Forskjel, der kan være i bemeldte Kassers Beholdninger, har iövrigt fremkaldt det Forslag, at der, i Stedet for de specielle Sagefaldskasser for hvert enkelt Syssel, maatte oprettes en almindelig Amts-Sagefaldskasse for hvert Amt, hvori hine Kassers Beholdninger skulde inddrages og under vedkommende Amtmands Bestyrelse anvendes til det samme Öiemed; — hvorved det ene Syssel indirecte vilde komme det andet til Hjælp; — dog med Fradrag af en passende Sum, som skulde

blive tilbage til hvert Syssels eget Brug under Syssel- 1831.
mandens Varetægt. Naar imidlertid Sagefaldskasserne 3. Mai.
saaledes dog for en Deel skulde vedblive, og naar det derhos forudsættes, at der ikke for Fremtiden vil blive Leilighed til at skaffe deres Indtægter nogen synderlig Tilvæxt, skjönnes der ikke at være nogen Nödvendighed i, at træffe den ommeldte forandrede Indretning, og Cancelliet maa derfor til Kammerets behagelige Overveielse tjenstl. henstille, om det ikke, saaledes som forbemeldte Paragraph i Udkastet indeholder, i den her omhandlede Henseende bör have sit Forblivende ved den i Reskr. 1808 hjemlede Forfatning.

Med Hensyn til Delinquent-Omkostningernes Repartition er det i nogle af de indhentede Betænkninger tilraadet, som det formentlig rigtigste, at hvert Amt herefter selv maatte bære alle Omkostningerne paa de sammesteds forfulgte Delinquentsager, uden Hensyn til disse Omkostningers Belöb, saa at den ved Reskr. 1808 hjemlede Repartition paa hele Landet, naar Omkostningerne i en enkelt Sag havde oversteget et Belöb af 200 Rbd. Sölv, maatte bortfalde. Foruden at dette Princip i og for sig synes at være det naturligste, er desuden til Forsvar for samme anfört, at den nærværende Indretning lettelig afstedkommer Collisioner, idet alle Amtmændene ikke decidere og tildeels heller ikke kunne decidere Omkostningerne efter de samme Grundsætninger, eftersom de Data, der lægges til Grund for Decisionen, saasom Priser, Coutumer og andre locale Vilkaar, undertiden ere meget differente i de forskjellige Amter, hvoraf da igjen fölger, at det eller de Amter, hvor Omkostningerne haves lettest, forurettes ved at deeltage i den almindelige Ligning. Ligesom disse og flere Grunde i og for sig synes at gjöre det tilraadeligt, at de omhandlede Udgifter ikke reparteres paa större Distrikter, end de paagjeldende Amter hvert for sig, saaledes kan Cancelliet saa meget mindre tage i Betænkning at anbefale Ophævelsen af hiin paa Om-

1831. 3. Mai. kostningernes Störrelse grundede Forskjel i Henseende til Repartitionsmaaden, som dette vil være stemmende med Analogien af den under 8. Januar 1830 emanerede allerhöieste Forordning, hvorved Stiftsligninger her i Riget bleve afskaffede.

I Forbindelse med den hertil sigtende Bestemmelse har Cancelliet fundet det rigtigst at indskjærpe, at det fremdeles som hidtil vil blive vedkommende Amtmand i hvert af Islands Amter, hvem det skal paaligge, saavel at træffe den fornödne Foranstaltning til, naar i noget enkelt Tilfælde et Forskud i en Delinquentsag behöves, der af vedkommende Sagefaldskasse ikke kan udredes, da efter Sysselmandens Requisition at tilveiebringe samme paa den hidtil brugelige Maade, som og, efter at Sagen er paakjendt, at udfærdige de fornödne Ordres til de medgaaede Udgifters Inddrivelse hos vedkommende Delinquent, eller hvem ellers der efter Dommen maatte have at erstatte samme, samt endelig, forsaavidt Erstatning ikke saaledes kan opnaaes, da at iværksætte Belöbets Repartition paa Amtets Indvaanere, dog at de over Omkostningerne indgivne Regninger, for at disse ikke, ved at opskrues utilbörligen, skulle foröge Byrden for de Domfældte eller for det Offentlige, underkastes en nöiagtig Revision forinden de forsynes med Approbation.

Endnu maa Cancelliet bemærke, at den hidtil gjeldende Maalestok for Delinquent-Omkostningers Paaligning, hvorefter alene de af Landets Indvaanere, der have været ansatte til Tiende af löst Gods, i Forhold hertil have contribueret til sammes Udredelse, saa at de faste Eiendomme ikke som saadanne have været inddragne under Paaligningen, — i adskillige af de indkomne Betænkninger er skildret som formentlig mindre billig, da de sidstnævnte Eiendele afkaste den reelleste og visseste Indtægt for vedkommende Eiere, og saaledes endog i en höiere Grad synes at egne sig til at paalægges hiin Byrde, end Lösegodset. Imidlertid ere paa den anden Side adskillige Tvivlsgrunde anförte,

der synes at gjöre det betænkeligt, for Öieblikket at afvige fra det i den ommeldte Henseende hidtil gjeldende. Det vilde nemlig, om end Eierne af Landets Jorder bleve tilpligtede at deeltage i Delinquent-Omkostningers Udredelse, dog ikke kunne forebygges, at disse enten directe affordrede Brugerne eller Leilændingerne, der havde Jorderne i Fæste, hvad der saaledes maatte blive dem selv paalagt, eller i al Fald indirecte paanödede disse den ommeldte Byrde, ved at skjule samme under Betingelsen af saa meget desto höiere Fæste-Afgifter, saa at deslige Fæstere, der nu maae svare Delinquent-Omkostninger efter deres Lösegods, ved den paapegede Forandring endog snarere vilde underkastes en Forögelse, end nyde en Lettelse i den omhandlede Henseende; og vilde man indskrænke Forpligtelsen til de Tilfælde, hvor Eierne selv beboede eller dyrkede de dem tilhörende Jorder, vilde en saadan Bestemmelse medföre betydelig Forvikling og Inconsequence. Det vilde desuden, paa Grund af Matrikulvæsenets uformede Tilstand paa Island, være vanskeligt at iværksætte en forholdsmæssig Ligning paa de faste Eiendomme, naar Ansættelsen maatte skee efter disses Skyldsætning. Det vil saaledes formentlig være rettest, at det indtil videre paa bemeldte Land har sit Forblivende ved den hidtil brugelige Maalestok for Delinquent-Omkostningers Paaligning. 1831. 3. Mai.

De ovenmeldte fra Landet indhentede Betænkninger vedlægges til behagelig Afbetjening, og forventes med velbemeldte Kammers Svar behageligst remitterede. — Det kgl. Danske Cancellie den 3. Maji 1831.

Rentekammer-Skrivelse til Stiftamtmanden i Island, ang. **Oprettelse af et Fond for forulykkede Fiskeres Efterladte i Guldbringe Syssel.** Khavn den 7. Mai 1831. — Rentek. Isl. Copieb. 8, Nr. 821. 7. Mai.

Ved at underrette Kammeret om, at i Febr. Maaned

1831. d. A. har igjen 11 Fiskere tilsat Livet ved nogle Baades
7. Mai. Forliis i en Storm, samt at saaledes i mindre end eet Aar 40 Mennesker fra Guldbringe Syssel ere forulykkede paa Söen, har Hr. Stiftamtm. derhos under 3. Marts d. A. bragt i Forslag, at et Fond maatte blive paatænkt til Understöttelse for forulykkede Fiskeres Efterladte, hvilket formenes at kunne opnaaes deels ved et Overskud af de i forrige Aar ydede Gaver, og deels ved frivillige Tilskud saavel i Penge som i Fisk af de Baade, der bruges i Værtiden, og foreslaaer Hr. Stiftamtm. derhos, at samme kunde staae under Bestyrelse af Byfogden i Reykjavík, Sysselmanden i Guldbringe, Domkirkepræsten og een eller to Kjöbmænd af bemeldte By, hvilke Mænd ogsaa forinden maatte lægge en nærmere Plan hertil. Da Kammeret ikke kan Andet end at give dette Deres Forslag fuldkomment Bifald, maae vi tjenstligen anmode Dem om, at formaae ovennævnte Mænd til at gjöre et Udkast til en Plan til et saadant Fonds Oprettelse og hensigtsmæssige Bestyrelse, hvorefter da Sagen paa nærmere Andragende vil efter befindende Omstændigheder kunne allerund. forelægges Hans Majt. til allern. Sanction. — Rentekammeret den 7. Mai 1831.

7. Mai. **Rentekammer-Skrivelse** til Stiftamtmanden over Island, ang. **Oversendelse af Landmaalings-Instrumenter.** Khavn den 7. Mai 1831. — Original i Stiftsarchivet i Island. — Rentek. Isl. Copieb. 8, Nr. 818.

I Anledning af Hr. Stiftamtm.s Andragende i behagelige Skrivelser af 17. August 1829 og 24. Februar d. A. tilstilles Dem herved:

a) en geographisk Cirkel i complet Stand med Tilbehör.

b) en Dollands Kikkert med do.

c) et complet Sæt almindelige Landmaaler-Instrumenter. Disse Instrumenter, som indtil videre blive at tage i Forvaring ved Stiftamtsarchivet i Island, bemyndiges Hr.

Stiftamtm. til at udlaane der i Landet i forekommende Tilfælde, under Ansvar for Vedkommende for Tilbageleveringen i uskadt Stand. Fornemmelig maa Instrumenterne være til Afbenyttelse for den islandske Afdeling af det islandske litteraire Selskab, hvilket Selskab, som Kammeret med særdeles Tilfredshed har erfaret, vil lade optage et Kort over den beboede Deel af Island. — For Modtagelsen af fornævnte Instrumenter udbeder Kammeret sig meddeelt Hr. Stiftamtm.s behagelige Tilstaaelse. 1831. 7. Mai.

Forsaavidt De tillige i ovennævnte Skrivelse af 24. Februar d. A. har andraget paa, at bemeldte Selskab maatte meddeles et i mindre Maalestok besörget Uddrag af de större af de kongl. Landmaalere i sin Tid foretagne Opmaalinger af Islands Kyster, da har Kammeret berom anmodet Sökortarchivet, og saasnart Kortet erholdes, skal det med förste Skibsleilighed blive afsendt. — Rentekammeret den 7. Mai 1831.

Rentekammer-Skrivelse til Stiftamtmanden over Island, ang. **Jorden Lambhus' Overdragelse til afgiftsfri Brug for Skolen.** Khavn den 14. Mai 1831. — Original i Stiftsarchivet i Island. — Rentek. Isl. Copieb. 8, Nr. 847. 14. Mai.

I Anledning af de os ved Hr. Stiftamtm.s behagelige Skrivelse af 25. Septbr. f. A. meddelte Oplysninger, tillader Kammeret, at Jorden Lambhus indtil videre forbliver at være henlagt til Benyttelse og afgiftsfri Brug for Bessesteds lærde Skole, imod at det Fornödne i sin Tid paasees ved Opgjörelsen af bemeldte Skoles og den kgl. Kasses Mellemværende, og at denne Jords Afgifter til den Ende tages med ind under de Beregninger og Opgjörelser over Bessesteds Skoles Status, som med det förste forventes meddelte af Hr. Stiftamtm. i Overeensstemmelse med vor Anmodning i Skrivelse af 23. Mai 1829; hvilket vi ikke skulle und-

1831. lade tjenstl. at tilmelde Hr. Stiftamtm. til behagelig Efterretning og den i saa Henseende fornödne Bekjendtgjörelse
14. Mai. for Vedkommende. — Rentekammeret den 14. Mai 1831.

14. Mai. **Rentekammer-Skrivelse** til Stiftamtmanden over Island, ang. **offentlige Veie og Færgesteder i Arnæs Syssel.** Khavn den 14. Mai 1831. — Rentek. Isl. Copieb. 8, Nr. 854.

Ligesom Kammeret med Hr. Stiftamtm.' behagelige Skrivelse af 9. Septbr. f. A. har modtaget et Andragende fra Etatsraad og Landsoverrets-Assessor Einarsen, hvori han paa Enkeprovstinde Thorarensens Vegne fremsætter Indsigelse imod en fra Laugardæle Færgested i forrige Aar anlagt ny Vei, forsaavidt denne Vei gaaer over en Grundstrækning, som ligger under den Enkeprovstinden tilhörende Gaard Laugarbakka, saaledes er Kammeret ogsaa fra det danske Cancellie tilstillet et dertil indkommet lignende Andragende, hvori ligeledes anholdes om Ophævelsen af fornævnte Vei.

Efter de i denne Anledning meddelte Oplysninger maa det antages, at Overfarten over Ölves-Aaen paa det Sted, hvor Laugardæle Færgested er beliggende, har fremfor de andre Færgesteder over denne Aa saadanne Fordele for de Reisende, at dets Vedligeholdelse er nödvendig, og at altsaa Veiene, som före til samme, bör være i befarlig Stand. Ligeledes er det forklaret, at den hidtil værende korteste Vei fra Færgestedet til Reykjavík förer ved Arbæ og Hellir over en Sump eller saakaldet Myre, hvor Bunden er af den Beskaffenhed, at Veiens Istandsættelse og Vedligeholdelse overstiger Böigdens Kræfter, hvorfor det har været nödvendigt, tildeels at omgaae Myren, hvilket ikkuns kunde skee enten ved at see istandsat enVei, som förer langs med Aaen fra Hellir til Kirkeferia, eller ved at vælge en Vei paa den östlige Side over Gaarden Laugarbakkes Udmarker. Valget af denne sidstnævnte Vei, som skal

være kortere og mere hensigtsmæssig, er det der doleres over. 1831. 14. Mai.

At vedkommende Övrighed maa være bemyndiget til i Almindelighed at foretage de Forandringer ved de offentlige Veie, som efter foregaaende Undersögelse befindes nödvendige og gavnlige for Landet, kan ikke Andet end antages, men den Grundeier, som ved en saadan ny Vei lider Indgreb i sin Eiendom, maa ogsaa tilkomme Erstatning herfor af det Offentlige. Forsaavidt der altsaa ikke forhen har over Gaarden Laugarbakkes Udmark gaaet nogen offentlig Vei, maa denne Gaards Eier herfor være berettiget til at erholde Erstatning. — Da imidlertid Sysselmand Sveinbjörnsen i sin Erklæring af 26. Juli f. A. har anfört, at det ved Thingsvidne vil kunne bevises, at den ommeldte Vei aldeles ikke er ny, men har i langvarige Tider været brugt jævnsides med andre Veie til Laugardæles Færgested, maae vi, forinden videre ved Sagen foretages, anmode Hr. Stiftamtm. om, at foranstalte et saadant Thingsvidne, hvortil Gaarden Laugarbakkes Eier maa indkaldes, optaget, og saafremt det derved skulde befindes, at den anlagte Vei kunde give Ret til Erstatning, maa denne Erstatning ved en lovlig Syns- og Taxationsforretning nærmere bestemmes. Den eller de Forretninger, som i Overreensstemmelse hermed blive at afholde, udbeder Kammeret sig derefter tilstillet, ledsaget med Hr. Stiftamtm.' nærmere behagelige Betænkning.

Med Hensyn til at Hr. Stiftamtm. endvidere i ovennævnte Deres Skrivelse af 9. Septembr. f. A. har henstillet til Kammeret om, hvorvidt en ny Færge skal oprettes paa Gaarden Hellir, og hvorledes der i saa Fald skal forholdes med Overretsdommen af 14. Oktbr. 1800, hvorefter Rettighed hertil skal være Gaarden Hellir frakjendt, da finder Kammeret det vel uhensigtsmæssigt, at samtlige Færgesteder ved Ölvesaaen ere anlagte paa den ene Side af samme, men da Kammeret ikke har modtaget nogen Udskrift af ovennævnte Over-

1831. 14. Mai. rets Dom, og altsaa er ubekjendt med de Grunde, hvorpaa samme stötter sig, ligesom heller ikke er oplyst, hvad Rettigheder og Forpligtelser der ere forbundne med de nu existerende Færgesteder, samt om Opsidderen paa Gaarden Hellir eller nogen Anden vil etablere et saadant Færgested, saa seer Kammeret sig ikke istand til nu at besvare denne Deres Forespörgsel, men maa til den Ende anmode Dem om, nærmere at meddele de i saa Henseende fornödne Oplysninger. — Rentekammeret den 14. Mai 1831.

14. Mai. **Rentekammer-Skrivelse** til Stiftamtmanden over Island, ang. **Mandtalsbögerne i Guldbringe Syssel.** Khavn den 14. Mai 1831. — Orig. i Stiftsarchivet i Island. — Rentek. Isl. Copieb. 8, Nr. 857.

Ved at underrette Kammeret om, at samtlige Sysselmænd i Sönder-Amtet ere blevne paalagte, i Overeensstemmelse med vor Skrivelse af 22. Mai f. A., at holde autoriserede Mandtalsböger efter dertil meddeelt Schema fra dette Aars Begyndelse af, har Hr. Stiftamtm. derhos under 2. Novbr. f. A. behaget at henstille, om ikke Sysselmanden i Guldbringe Syssel maa vedblive fremdeles som hidtil at holde tvende Mandtalsböger, nemlig een for Laugmandstolden og Delinquentomkostningerne, og een for de övrige kongelige Afgifter, samt at den sidstnævnte Mandtalsbog, der indsendes til Rentekammeret med hans Regnskab, maa indrettes paa samme Maade som forhen. — Ligeledes har Hr. Stiftamtm. forespurgt om, hvorvidt det maatte være passende, at Mandtalsbögerne i de andre Sysseler blive, ligesom i Guldbringe Syssel, tillige underskrevne af Stokkemændene eller Repstyrerne.

I Anledning heraf skulde vi tjenstligen melde Hr. Stiftamtm., at der fra Kammerets Side ikke haves Noget imod den foreslaaede Indretning af Mandtalsbögerne i Guldbringe Syssel; dog fölger det af sig selv, at lige-

som Sysselmanden allerede har at iagttage de ham i saa Henseende ved Antegnelserne til hans Regnskaber givne Forskrifter, saaledes maa Lignende ogsaa iagttages for Fremtiden. At Mandtalsbögerne ved de andre Sysseler tillige underskrives af Repstyrerne eller Stokkemændene, formener Kammeret ikke nödvendigt at paabyde, da Grunden til denne Underskrift i Guldbringe ikkuns er med Hensyn til dens Afbenyttelse som Regnskabsbilag, hvilket ei finder Sted ved de andre Sysseler. — Forsaavidt De tillige i ovennævnte Skrivelse har andraget paa en nærmere Bestemmelse med Hensyn til den Tid, i hvilken en Restance af kongelige Afgifter i Island kan ansees prioriteret i Ydernes Boer, da kan nærmere Resolution forventes meddeelt. — Rentekammeret den 14. Mai 1831.

1831. 14. Mai.

Rentekammer-Skrivelse til Amtmanden over Islands Nord- og Öster-Amt, ang. **Salair af Munkathveraa Kloster til Sognepræsten.** Khavn den 21. Mai 1831. — Rentek. Isl. Copieb. 8, Nr. 871.

21. Mai.

Efter at Kammeret har modtaget Hr. Amtm.' behagelige Betænkning af 29. Decbr. f. A. med Hensyn til den Hjemmel, hvorefter Sognepræsten til Munkethveraa Kloster aarligen udbetales 5 Hundreder i Salair af Klosterets Intrader, og i hvilken Anledning har været udsat ved Annotationerne i Administrations-Regnskabet for Munkethveraa Klostergodses Vesterpart for Aaret fra Fardag 1827 til Fardag 1828, skulde vi ikke undlade tjenstligen at tilmelde Hr. Amtm. til behagelig Efterretning og videre Bekjendtgjörelse saavel for Administratoren af ovenmeldte Klostergods, som övrige Vedkommende, at som Salair til ovennævnte Beneficiarius kan, indtil videre, aarligen udbetales 5 Hundreder paa samme Maade som forhen, hvilken Bestemmelse ogsaa herefter antages som gjeldende for de övrige

1831. Klosterpræster i Island, forsaavidt ikke særdeles Om-
21. Mai. stændigheder i et enkelt Tilfælde maatte gjöre Regelen unödvendig. — Rentekammeret den 21. Mai 1831.

21. Mai. **Rentekammer-Skrivelse** til Stiftamtmanden over Island, ang. **Leien af Langholt Kirkes Qvilder, samt om Sysselmændenes Diæter.** Khavn den 21. Mai 1831. — Original i Stiftsarchivet i Island. — Rentek. Isl. Copieb. 8, Nr. 859.

I Anledning af de ved Hr. Stiftamtm.s behagelige Skrivelser af 11. Oktobr. f. A. og 8. Febr. d. A. meddelte Oplysninger, tillader Kammeret, at den Indtægt af 8 Qvilder, som fra ældre Tider har været tillagt Sognepræsten til Langholt Klosterkirke, og som efter Kammerets Skrivelse af 26. Juni 1787 skulde udbetales Sognepræsten med 8 Rd. i Penge, men hvilken Godtgjörelse Stiftamtmanden i Skrivelse af 5. Februar 1814 har tilladt at maatte udbetales ham med aarlig 160 Alen i Landöre, kan efter denne siden 1814 brugte Beregningsmaade fremdeles udbetales i den nærværende Beneficiarii Embedstid, hvorimod ovenmeldte Godtgjörelse ved indtræffende Vacance ikkun bliver at udbetale overeensstemmende med Kammerets Skrivelse af 26. Juni 1787, med 8 Rbd., der nu antages at være overgaaede til 8 Rbd. Sölv. — Hvilket vi ikke skulle undlade tjenstl. at tilmelde Hr. Stiftamtm. til behagelig Efterretning og videre Bekjendtgjörelse for Vedkommende, hvorhos vi tillige, med Hensyn til det af Hr. Stiftamtm. i ovennævnte Skrivelse Yttrede, lige tjenstl. maae melde, at Kammeret Intet har imod, at Sysselmændene ved de Reiser, som de foretage i kgl. Tjenesteforretninger, tilstaaes 1 Rbd. Sölv daglig i Diætpenge. — Rentekammeret den 21. Mai 1831.

21. Mai. **Rentekammer-Skrivelse** til Amtmanden over Islands Nord- og Öster-Amt, ang. **at Syssel-**

manden i Söndermule Syssel ikke kan erholde Embedsjord og Embedsbolig. Khavn den 21. Mai 1831. — Rentek. Isl. Copieb. 8, Nr. 878. 1831. 21. Mai.

Med Hr. Amtm.* behagelige Betænkning af 10. Febr. d. A. har Kammeret modtaget et Andragende fra Kammerassessor og Sysselmand Tvede, hvorved han anholder om, at han og hans Eftermand i Sysselmands-Embedet i Söndermule Syssel maatte forundes fri Embedsbolig i Eskefjord Kjöbstad, og at til den Ende Jorden Lamböre maatte afkjöbes Vedkommende, samt paa dennes Grund opföres en Bygning tildeels for kgl. Regning.

I Anledning heraf skulde vi ikke undlade tjenstl. at tilmelde Hr. Amtm. til behagelig Efterretning og videre Bekjendtgjörelse for Kammerassessor Tvede, at det Ansögte efter Omstændighederne og med Hensyn til Fölgerne ikke kan bevilges. — Rentekammeret den 21. Mai 1831.

Rentekammer-Skrivelse til Handelshuset Örum & Wulff, ang. **Forpagtningen af Svovelværket i Húsavík.** Khavn den 21. Mai 1831[1]. — Rentek. Isl. Copieb. 8, Nr. 879. 21. Mai.

I Anledning af Handelshusets Andragende, i Skrivelse af 10. d. M., har Kammeret indvilget, at den under 16. Juli 1811 oprettede Contract om Forpagtningen af Husevigs Svovlværk maa fornyes paa 20 Aar, fra 16. Juli d. A. til 16. Juli 1851, under samme Vilkaar, som indeholdes i ovennævnte Contract af 16. Juli 1811, dog blandt Andet med efternævnte Tillægsbestemmelser:

1) Svovlminerne i Kirkejorden Testareykja ere fremdeles undtagne fra Forpagtningen. — 2) I aarlig Forpagtningsafgift, foruden den aarlige Grundleie til Præsten

[1]) Contract 25. Juli 1831.

1831. 21. Mai. til Husevig af 20 Rbd. r. S. erlægges uden nogensomhelst Afkortning 100 Rbd. r. S., hvilke Eet Hundrede Rigsbankdaler r. S., der betales som sædvanlig til Directionen for Statsgjælden og den synkende Fond ved rette Forfaldstid, bliver aarligen at erlægge forud ved Begyndelsen af det löbende Forpagtningsaar. — 3) Skulde Handelshuset forinden Forpagtningstidens Udlöb vorde hævet, eller de nuværende Interessentere, Hr. Grosserer Jens Wulff og Hr. Andreas Hemmert, enten ved Döden være afgaaede eller paa anden Maade være udtraadte af Interessentskabet, ligesom og i Tilfælde af, at Handelshuset ikke i denne Tid maatte vedblive Handelen paa Husevig, staaer det Kammeret frit for at hæve Contracten, uagtet de 20 Aar ikke maatte være udlöbne. — 4) Med Hensyn til Svovlminernes Afbenyttelse har Handelshuset at rette sig efter de Forskrifter, som til Minernes Vedligeholdelse ere eller maatte blive meddelte af Amtmanden over Nord- og Öster-Amtet i Island. — 5) I Henseende til Afleveringen i sin Tid af de ved Værket værende Huse og Inventarium, da forbliver Bestemmelsen i Contracten af 16. Juli 1811 gjeldende, hvorefter Bygningerne og Inventariet afleveres i ligesaa god Stand, som de paa den Tid efter den afholdte Overleveringsforretning ere modtagne, men Erstatning for senere Forbedringer tilstaaes ikke, ligesom heller ikke Godtgjörelse for Vedligeholdelsen, der i ethvert Tilfælde paahviler Handelshuset som Forpagter.

Ved at melde Handelshuset Forestaaende til behagelig Underretning, tilföies, at Amtmand Johnsson er under D. D. tilskrevet det Fornödne i denne Anledning, samt derhos overdraget at oprette en ny Forpagtningscontract med Handelshuset under foranförte Bestemmelser og med Tillæg af de Betingelser, som han efter locale Omstændigheder m. v. maatte finde passende, til hvilken Ende Handelshuset anmodes om at bemyndige en Mand der paa Stedet til at underskrive Contracten paa sammes Vegne. — Ligeledes er Directionen for Stats-

gjælden og den synkende Fond tilskrevet om at tillægge sammes Kasserer Ordre til Modtagelse af Forpagtningsafgiften ved Forfaldstiden. — Rentekammeret den 21. Mai 1831. 1831. 21. Mai.

Kongelig Resolution ang. **Finantskassens Tilskud til den islandske Jordebogskasse.** Khavn den 24. Mai 1831. — Rentek. Relat. og Resol. Prot. 1831 B, Nr. 180. 24. Mai.

Vi bifalde allern., at det Tilskud, som i Aarene 1825, 1826 og 1827 er afgivet fra Finantskassen til den islandske Jordebogskasse, maa passere til Udgift for förstnævnte Kasse; hvorhos Vi allern. ville have tilladt, at Vort Rentekammer, naar nogle flere Aar ere forlöbne, i hvilke de fornödne Sammenligninger mellem bemeldte Jordebogskasses Indtægter og Udgifter blive at anstille, maa nedlægge nærmere allerund. Betænkning og Forslag om, hvorledes Jordebogskassens Indtægter kunde være at forbedre, saaledes, at de derpaa hvilende Udgifter af samme kunne afholdes, eller hvorledes det islandske Fond i Kjöbenhavn kunde være at oprette til at supplere Jordebogskassens Deficit. — Kjöbenhavn den 24. Mai 1831.

Kongelig Resolution ang. **Brugsjord for Landfogden i Island.** Khavn den 25. Mai 1831. — I Rentekammerets Forestilling 17. Mai bemærkes, at i ældre Tider var Administrationen af det kgl. Jordegods i Guldbringe Syssel henlagt under Landfogden. Denne Embedsmand havde i nogen Tid som Emolument Öen Vidö, indtil denne Gaard ved kgl. Resol. 17. April 1793 blev henlagt til Embedsbolig for Amtmanden over Sönder-Amtet paa Island. Da det imidlertid ansaaes nödvendigt, at tillægge dette Embede fri Bolig med Jord, blev det ved kgl. Resol. 7. August 1793 fastsat, at en Bygning til saadan Brug skulde anskaffes i Reykjavík, og Jorden Raudaraa overlades Landfogden til Afbenyttelse. Men allerede 1797 fandt Landfoged Finne denne Jord mindre be- 25. Mai.

1831. 25. Mai. kvemt beliggende, og brugte i Stedet derfor Öen Effersö ved Reykjavík, som omtrent stod for samme Afgift. Derefter have Landfogderne stedse afbenyttet denne Ö, endog efter at Administrationen af Jordegodset ved kgl. Resol. 9. Mai 1806 var adskilt fra Landfoged-Embedet; men uagtet Hensigten ikke var, at tilstaae denne Jordbrug afgiftsfrit, var Afgift dog ikke betalt fra 1805 til 1828, med Undtagelse af Aarene 1814 og 1815, de to förste Aar af Thorgrimsens Embedstid. Nu havde den under 29. Mai 1830 constituerede Landfoged Ulstrup, da han var bleven krævet for Afgiften for Aaret 1828—29, andraget paa, at Effersö for Fremtiden maatte blive lagt afgiftsfri til Landfoged-Embedet, samt at de ældre Restancer maatte bortfalde. Derimod androg Administratoren af det kongelige Jordegods, Sysselmand Finsen, paa, at denne Jord maatte blive henlagt afgiftsfrit til Administrator. Afgiften af Jorden var 5 Vætter Fisk Landskyld, samt Leie af 2 Qvilder, hvilket omtrent var samme Afgift som af Raudaraa. Kammeret bemærker, at den samlede Afgiftsrestance var beregnet til 492 Rbd. 5 Sk. S. og T., men anseer det iövrigt for billigt, at Landfogden erholdt Jorden herefter afgiftsfrit, og at en anden Jord blev udseet til Brugsjord for Administratoren. — Rentek. Relat. og Resol. Prot. 1831 B, Nr. 182.

Det finder Vort allernaad. Bifald, at Jorden Effersö henlægges til afgiftsfri Benyttelse for Landfogden paa Island, i Stedet for den ved allerh. Resolution af 7. August 1793 til Landfoged-Embedet overdragne Jord Rauderaa, imod at denne sidste Jord fremdeles bortbygsles, og at Opförelsen eller Vedligeholdelsen af de paa Effersö muligen fornödne Bygninger bliver Vor Kasse uvedkommende.

Derhos tillade Vi allern., at de for den forbigangne Tid af Landfogderne paa Island for Brugen af Effersö paadragne Afgifts-Restancer maae bortfalde, og at en passende Jord af det Os tilhörende Jordegods i Guldbringe Syssel maa, naar Leilighed gives, udlægges Administratoren for bemeldte Syssel til afgiftsfri Benyttelse, efter nærmere Forslag fra Stiftamtmanden over Island. — Kjöbenhavn den 25. Mai 1831 [1].

[1]) ved Rentek. Skriv. 4. Juni 1831 til Stiftamtmanden over

Kongelig Resolution ang. **Bortskjænkelse af den gamle Landfogedbolig i Reykjavík til Fattigvæsenet.** Khavn den 25. Mai 1831. — I Rentekammerets Forestilling 17. Mai bemærkes, at ifölge kgl. Resol. 27. Mai 1829 skulde den ældre Landfogedbolig i Reykjavík bortsælges til Nedbrydelse for Jordebogskassens Regning. Imidlertid var dette Huus ved kongel. Resol. 7. Decbr. 1830 overladt forrige Landfoged Thorgrimsen til fri Afbenyttelse indtil 1. August 1832. Da nu bemeldte Landfoged var afgaaet ved Döden den 21. Februar d. A., var Huset disponibelt, men Stiftamtmanden gjorde opmærksom paa, at det var i en saa maadelig Forfatning, at det ved Auction ikke vilde kunne udbringes til mere end omtrent 500 Rbd., hvorfor han foreslaaer en anden Anvendelse deraf. Han bemærker nemlig, at Reykjavíks Fattigvæsen, der forhen havde været maadelig bestyret, havde i sildigere Aar forbedret sig, saavel med Hensyn til de Fattiges Pleie, som til Orden i Udgifter og Regnskabsvæsen, saa at der endog efter sidste Aars Regnskab havdes en lille Beholdning i Penge og af Varer til en Værdie af over 400 Rbd. — En betydelig Varebeholdning er nödvendig, deels for at kunne i Aarets Löb deraf udlevere til de Fattige, deels for i et Uaar at have saameget til Uddeling, at den förste Ulykke nogenlunde kan afbödes. Bemeldte Varebeholdning henlaae for Tiden hos en Kjöbmand, men ligesom dermed i flere Henseender var forbunden Uleilighed for Fattigvæsenets Bestyrere, saaledes kunde og derved letteligen afstedkommes Tab, naar Kjöbmanden döde eller fallerede. Det vilde desaarsag være meget gavnligt, at Fattigvæsenet havde sit eget Forraadskammer. Ogsaa var det meget önskeligt, om der i Reykjavík kunde blive indrettet et Fattigarbeidshuus, da deels Fattigvæsenet saaledes kunde blive befriet for mange dovne Lemmer, der nu melde sig hos det, fordi Arbeide ei kan fordres af dem, og deels fra et saadant Arbeidshuus kunde udbrede sig Industrie i Omegnen. Hertil vilde den gamle Landfogedbolig netop være meget bekvem, da den har en af de största Stuer, der findes i noget Huus i Byen, og Stiftamtmanden har derfor troet at burde 1831. 25. Mai.

Island meddeles ham denne Resolution, med Anmodning om de fornödne Foranstaltninger til dens Udförelse. — Rentek. Isl. Copieb. 8, Nr. 913.

1831. andrage om, at den maatte skjænkes Reykjavík By og Seltjarnarnæs Reps forenede Fattigvæsen til Benyttelse i Overeensstemmelse med det Foranförte. — Kammeret finder dette Forslag meget hensigtsmæssigt, og da deels det gamle Huus ikke kunde ventes at ville indbringe noget Klækkeligt ved at blive solgt, deels Fattigvæsenet ikke kunde ventes at ville kjöbe det, anbefaler Kammeret, at det maatte allern. bifaldes. — Rentek. Relat. og Resol. Prot. 1831 B, Nr. 183.

25. Mai.

Vi ville allern. have den gamle Landfogedbolig i Reikevig Kjöbstad i Island skjænket nysnævnte Kjöbstads og Seltjarnarnes Reps forenede Fattigvæsen, for i Fremtiden at afbenyttes i Overeensstemmelse med Stiftamtmand Kriegers Forslag. — Kjöbenhavn den 25. Mai 1831[1].

28. Mai.

Anordning ang. **Provindsial-Stænders Indförelse i Danmark.** Khavn den 28. Mai 1831. — Publiceret ved Landsoverretten i Island den 25. Juli 1831, samt i Synodalforsamlingen i Reykjavík i Juli s. A. — Dansk: Canc. 2. Depart. Registr. XXXII, 158ᵇ—161 (1831, Nr. 380ᵇ). Original-Aftryk hos Schultz. Coll. Tid. for 1831, S. 369—373. Qvart-Forr. for 1831, S. 77—80; Schou XX, S. 283—285. — Islandsk: Tilskipan viðvíkjandi umdæmastanda innleiðslu í Danmörk, Original-Aftryk hos Schultz, 11 trykte Sider i 4ᵗᵒ. Den danske Titel överst paa Titelbladet, det övrige Islandsk. Den danske Text först, paa de lige Sider, med Underskrifter, den islandske ligeoverfor paa de ulige Sider, uden Underskrifter. Den saaledes udstyrede Forordning er publiceret ved Landsoverretten i Island den 24. Novbr. 1831, og i Synodalforsamlingen i Reykjavík i Juli 1832. Islandsk (en anden Oversættelse) i Ármann á alþíngi IV, 14—18. Rubr. i Sunnanpóst. 1835, S. 59 („Reglugjörð áhrærandi innleiðslu ráðgefandi þjóðarfulltrúa fyrir Danmerkur eyjar með Íslandi, samt Norður-Jótland"). — Tydsk: En lignende Anordning paa Tydsk og Dansk: „Allgemeines Gesetz wegen Anordnung von Provincial-

[1]) Rentek. Skriv. til Stiftamtmand Krieger, hvorved Resolutionen meddeles ham, med Anmodning om at foranstalte det Fornödne. Rentek. Isl. Copieb. 8, Nr. 915.

ständen in Herzogthümern Schleswig und Holstein". Original-aftryk hos Schultz, 11 trykte Sider i 4to. Den tydske Titel överst paa Titelbladet, derpaa den danske Titel, Datum og Trykkested paa Tydsk. Den tydske Text paa de lige Sider med Underskrifter, den danske ligeoverfor paa de ulige Sider uden Underskrifter. Den danske Text i Colleg. Tid. 1831, S. 373—378. Qvart-Forr. 1831, S. 80—83. Rubr. hos Schou, XX, 285. 1831. 28. Mai.

Anordning angaaende Provindsial-Stænders Indförelse i Danmark.

Vi Frederik den Sjette &c. G. V., at Vi, for desto fuldkomnere at sætte Os og Vore Efterkommere paa Thronen i Stand til stedse at erholde den tilforladeligste Kundskab om Alt, hvad der kan fremme Vort kjære og trofaste Folks Tarv, og for derved tillige at knytte de Baand desto fastere, som forene Kongehuset med Folket, saa og bidrage til Almeenaandens Oplivelse, have besluttet Os til, i Vort Rige Danmark, ligesom i Vore Hertugdömmer Slesvig og Holsteen, at indföre raadgivende Provindsial-Stænder. For at forberede en til Vort landsfaderlige Öiemed svarende Fuldbyrdelse af denne Vor Beslutning, have Vi forelöbigen ladet Sagen gjennemarbeide, og, uagtet den ikke endnu er modnet i den Grad, som behövedes, for at den allerede kunde i alle sine Dele ordnes ved fuldstændig Lov, saa have Vi dog fundet det passende, nu at kundgjöre de almindelige Bestemmelser, der skulle tjene til det faste Grundlag for den Indretning, som Vi ville give Provindsial-Stænderne i Vort Rige Danmark. — I foranförte Henseende ville Vi herved allern. have anordnet som fölger:

1) Der skal i Vort Rige Danmark være to Forsamlinger af raadgivende Provindsial-Stænder, een for Sjællands, Fyens og Lollands-Falsters Stifter samt for Island, og en anden for samtlige fire Stifter i Nörre-Jylland. — 2) I enhver af disse Forsamlinger indtræder et saadant Antal af deres Medborgere dertil udnævnte Mænd, som

1831. 28. Mai. Vi nærmere ville fastsætte. Valgrettigheden udöves, under de nærmere Bestemmelser og i den Orden, som Vi ved en særskilt Anordning derfor ville foreskrive, af Grundeierne i Stæderne og paa Landet; hvorhos Vi dog, i Betragtning af den faste Besiddelse, som Vore Love hjemle Gaardfæstere, ogsaa ville give dem Adgang til Deeltagelse i Valgene. Paa lige Maade skal Grundbesiddelse være en nödvendig Betingelse for Valgbarheden; og skjöndt Vi i Almindelighed ikke ville udelukke de af Vore Embedsmænd, der tillige ere Grundeiere, fra at tage Sæde i Stændernes Forsamlinger, naar de dertil vælges, saa kan dog ingen Embedsmand, der er forsynet med en af Os underskreven Bestalling, eller Ordre, eller Confirmation, modtage saadant Valg, uden dertil först at have erhvervet Vor allerhöieste Tilladelse. — 3) Vi ere derhos sindede at udnævne Medlemmer af Universitetet og af Geistligheden til at tage Sæde i Provindsial-Stændernes Forsamlinger, og efter Omstændighederne enkelte Andre, som Vi, med Hensyn til deres Stillinger og Egenskaber, maatte finde dertil særdeles egnede. — 4) Forinden Vi udgive nogen Lov, der har Forandring i Vore Undersaatters personlige eller Eiendoms-Rettigheder, eller i Skatterne og de offentlige Byrder til Gjenstand, ville Vi lade Udkastet til en saadan Lov forelægge for begge Stændernes Forsamlinger, eller, forsaavidt den kun angaaer een eller flere enkelte Provindser, da for de Provindsial-Stænder, hvorunder samme höre, for at Stænderne kunne tage Lovforslaget under Overveielse og derover afgive allerund. Betænkning. — 5) Naar Provindsial-Stænderne finde Anledning til at önske nogen Forandring i Landets almindelige eller de samme vedkommende Provindsers særdeles Love eller Indretninger, eller de maatte finde dem beföiede til at före nogen Besværing over Maaden, hvorpaa Lovene overholdes eller Indretningerne bestyres, kunne de derom gjöre Os Forestilling og Forslag; hvorefter Vi ville tage saadant Andragende under Overveielse og derpaa afgive Vor

Beslutning. — 6) Da Vi ansee det gavnligt, at der indrömmes Provindsial-Stænderne Medvirkning med Hensyn til Communernes Anliggender, saa ville Vi have taget det under Overveielse, hvorledes dette lader sig udföre, og derpaa tage nærmere Bestemmelse i saa Henseende. — 7) Provindsial-Stænderne træde sammen naar Vi indkalde dem. Dette vil skee hvert andet Aar; men naar dertil maatte være Anledning, ville Vi desuden foranstalte overordentlige Samlinger af Stænderne. Hvorlænge Forsamlingen maa vedvare, ville Vi hver Gang bestemme med Hensyn til Omstændighederne, og derefter ville Vi lade Forsamlingens Oplösning forkynde for samme. — 8) Saavel angaaende Antallet af de Mænd, der skulle udnævnes til Medlemmer i hver af Provindsial-Forsamlingerne, som om Antallets Fordeling paa de forskjellige Distrikter, saa og om de nærmere Betingelser for Valgrettigheden og Valgbarheden, samt Fremgangsmaaden ved Valgene og i Stændernes Forsamlinger, ville Vi meddele de fornödne nærmere Bestemmelser. Men forinden noget endeligt Udkast til disse yderligere Lovbestemmelser forelægges Os, ville Vi lade nogle oplyste Mænd fra forskjellige Dele af Riget sammenkalde, for at tage de Gjenstande, som i saa Henseende blive dem forelagte, under Overveielse, og derover meddele deres paa Sag- og Localkundskab grundede Mening. Saafremt der i Tiden skulde findes Anledning til nogen Forandring i disse yderligere Bestemmelser, vil saadan Forandring dog ikke blive iværksat, forinden Vi, i Overeensstemmelse med § 4, derom have indhentet Stændernes Betænkninger. — Givet i Vor kgl. Residentsstad Kjöbenhavn den 28. Mai 1831.

1831. 28. Mai.

Tilskipan viðvíkjandi umdæma-standa innleiðslu í Danmörk.

Vèr Friðrik hinn sjötti &c. G. V., að Vèr, til þess fullkomnar að gjöra Oss og Vorum eptirkomurum í há-

1831. sætinu það mögulegt, ætíð að fá þá áreiðanlegustu vitund
28. Mai. um allt það, er Vorri kæru og trúföstu þjóð megi vel í
þarfir koma, og þarmeð undireins þess fastlegar að knýta þau bönd, er sameina konúngsættina við þjóðina, svo og stuðla til upplífgunar alþýðlegs anda, höfum ásett Oss að innleiða ráðgefandi umdæma-stönd í Vort ríki Danmörk, eins og í Vor hertugadæmi Slèsvík og Holstein. Til að undirbúa slíka framkvæmd þessarar Vorrar ályktunar, er samsvara megi Voru landsföðurlega augnamiði, höfum Vèr fyrirfram látið yfirvega þetta málefni, og þótt slíkt enn ekki sè svo nákvæmlega skeð, að það ennþá, í öllum sínum greinum, geti niðurraðað orðið með fullkomnu lagaboði, svo höfum Vèr þó nú álitið það tilhlýðilegt, að auglýsa þær almennilegu ákvarðanir, sem leggjast eiga að föstum grundvelli þeirrar lögunar, er Vèr viljum gefa umdæma-stöndunum í Voru ríki Danmörk. — Í fyrgreindu tilliti viljum Vèr hèrmeð allran. ákvarða eptirfylgjandi:

1) Í Voru ríki Danmörk skulu vera tvær samkomur af ráðgefandi umdæma-stöndum: ein fyrir Sjálands, Fjóns og Lágalands-Falsturs stipti, svo og fyrir Ísland, en önnur fyrir öll þau fjögur stipti í Nyrðra-Jótlandi. — 2) Í sèrhverja af þessum samkomum inngánga svo margir menn, nefndir þartil af þeirra meðborgurum, sem Vèr nákvæmar viljum ákvarða. Kosníngar-rètturinn tilfellur, eptir þeim reglum og í þeirri röð, er Vèr í sèrlegri tilskipun[1] viljum fyrirskrifa, fasteigna eigendum í stöðunum og á landsbygðinni, hvarhjá Vèr þó, í tilliti til þeirrar föstu ábúðar, er lög Vor heimila festubændum lögbýlisjarða, einnig viljum veita þeim aðgáng til hluttektar í kosníngunum. Á sama hátt hlýtur sá, er veljast má, nauðsynlega að vera fasteignar-eigandi; og þótt Vèr, yfir höfuð, ekki viljum útiloka þá Vora embættismenn, sem eiga fasteignir, frá setu í standanna samkomum, nær þeir þartil kosnir verða, svo má þó enginn embættis-

[1]) For. 15. Mai 1834.

maður, sem hefir nokkurt af Oss útgefið embættisbrèf, skikkun eða staðfestíngu, veita slíkri kosníng móttöku, án þess að hann þartil fyrr hafi útvegað Vort allrahæsta leyfi. — 3) Vèr höfum þarhjá í hyggju að skikka meðlimi af háskólanum og af andlegri stètt til að taka sæti í umdæma-standanna samkomum, og, eptir kríngumstæðunum, einstaka menn aðra, hverja Vèr, með tilliti til þeirra ástands og eiginlegleika, kunnum að finna þartil sèrílagi hæfilega. — 4) Áður en Vèr útgefum nokkurt lögmál, er miði til umbreytíngar á Vorra undirsáta persónulégu eður eigindóms-rèttindum, eður á sköttunum ellegar annari þegnskyldu, viljum Vèr láta framleggja skriflegt uppkast til slíkra laga fyrir beggja standanna samkomur, eður, að svo miklu leyti það eingöngis viðkemur einu eður fleirum einstökum umdæmum, þá fyrir þau umdæma-stönd til hverra þau heyra, til þess að stöndin geti tekið lögmáls-framvarpið til yfirvegunar, og þarum skrásett sínar allraundirgefnustu athugasemdir. — 5) Þegar umdæma-stöndin finna tilefni til að óska nokkurrar umbreytíngar á landsins almennu, eður þeirra þeim viðkomandi umdæma sèrlegu lögum eður innrèttingum, ellegar þau kunna þykjast hafa nokkra orsök til að kvarta yfir þeim hætti, hvarmeð lögunum er fylgt eður innrèttíngunum forstaða veitt, mega þau þarum gefa Oss þeirra tillögur og framvarp til kynna, hvareptir Vèr viljum taka slík ummæli til yfirvegunar og þarum útgefa Vora ályktun. — 6) Þar Vèr álítum það nytsamlegt, að umdæma-stöndunum eptirlátist nokkur samverkun í tilliti til almennra samfèlaga málefna, svo viljum Vèr láta taka það til yfirvegunar, hvernig þetta bezt getur skeð, og þarnæst gjöra nákvæmari ákvarðanir því atriði viðvíkjandi. — 7) Umdæma-stöndin koma saman þegar Vèr innköllum þau. Þetta mun ske annaðhvort ár; en ef tilefni finnst þartil, viljum Vèr þaraðauki gjöra þá ráðstöfun, að stöndin haldi aðrar sèrlegar samkomur. Hversu lengi samkoman megi vara, viljum Vèr í hvert sinn ákvarða, með tilliti til kríngumstæðanna,

1831. 28. Mai.

1831. og þareptir viljum Vèr láta auglýsa samkomunni hennar
28. Mai. aðskilnað. — 8) Svovel áhrærandi tölu þeirra manna, sem nefnast eiga til meðlima sèrhverrar umdæma-samkomu, sem um tiltölu tölunnar frá sèrlegum bygðarlögum, svo og nákvæmari skilmála fyrir rèttindum þeirra, er kjósa eður kjósast mega, einnig aðferðina við kosníngarnar og standanna samkomur, viljum Vèr útgefa nauðsynlegar nákvæmari ákvarðanir. En áður en nokkurt endilegt uppkast til þessara frekari laga-ákvarðana verður framlagt fyrir Oss, viljum Vèr láta nokkra upplýsta menn samankalla frá ymsum ríkisins pörtum, til að taka þau málefni, er í því tilliti verða þeim fyrirsett, til umþenkíngar, og þareptir tilkynna þeirra, á hluta og staða þekkíngu grundvölluðu meiníng. Ef nokkurt tilefni framvegis kann að finnast til umbreytíngar þessara ýtarlegari ákvarðana, mun slík umbreytíng þó ei framkvæmd verða, áður en Vèr, samkvæmt § 4, þarum höfum útvegað standanna athugasemdir. — Gefið í Vorum konúnglega aðseturstað Kaupmannahöfn þann 28. Mai 1831.

28. Mai. **Rentekammer-Skrivelse** til Stiftamtmand Krieger, ang. **Fremgangsmaaden ved Ligning af Delinquent-Omkostninger, samt om Amtsrepartitionsfondene.** Khavn den 28. Mai 1831. — Origin. i Stiftsarchivet i Island. — Rentek. Isl. Copieb. 8, Nr. 902 (blank i Copiebogen).

Hr. Stiftamtm. har i behagelig Skrivelse af 9. Novbr. f. A. andraget for Kammeret, at den paabudne Ligning af Delinquent-Omkostninger og andre Udgifter er hidtil i Sönder-Amtet foretaget saaledes, at der efter et antaget Forhold er af den Sum, som i vedkommende Aar skulde udredes, bestemt en vis Andeel for hvert Syssel, og at denne Andeel derefter er opkrævet med visse Skilling af det til Tiende i Sysselet opgivne Lösegodshundrede, dog saaledes, at den, som ikkuns angav et Lösegodshundrede, blev fritagen, undtagen i Guld-

bringe og Kjose Sysseler, hvor ogsaa maatte svares af 1 Hundrede. — Da denne Fremgangsmaade imidlertid har medfört, at enkelte Sysseler have maattet erlægge 5 Sk. pr. Hundrede, hvorimod andre til samme Tid ikkuns have erlagt 3 Sk. og derunder, er af Hr. Stiftamtm. derhos indstillet, om ikke Fordelingen i Fremtiden maatte skee saaledes, at det calculeredes, hvormeget den Sum, som i et Aar skulde lignes paa hele Amtet, kunde udgjöre for ethvert afgiftspligtigt Lösegodshundrede i Amtet, og at det derefter bestemtes, hvor mange Skilling der saaledes skulde udredes af hvert Hundrede, ikke i hvert enkelt Syssel, men over hele Amtet, hvilket for Tiden opgives at ville blive omtrent 4 Sk. pr. Hundrede, dog at de, som ikkuns havde 1 Hundrede at angive, vare fritagne saavel i Guldbringe og Kjose Sysseler, som i de andre Sysseler. — For Reykjavig Byes Vedkommende foreslaaes derimod, at en forholdsmæssig Andeel af den Sum, som bliver at ligne paa hele Amtet, skulde udredes af Byen, og fordeles ligesom Byens övrige Tyngder i Almindelighed, nemlig efter Formue, Næring og Brug. — Endelig indstilles, at Stiftamtmanden maatte bemyndiges til at föie de Foranstaltninger, som befindes nödvendige til at afgive behörig Control med Ligningens rigtige Opkrævelse.

1831.
28. Mai.

I Anledning heraf skulde vi ikke undlade tjenstl. at melde Hr. Stiftamtm., at der fra Kammerets Side ikke vides Noget at erindre imod ovennævnte Deres Forslag, men, da det er paatænkt, at Regulering af et Amtsrepartitionsfond, i Lighed med hvad for Danmark er gjeldende, vil være nödvendigt for Island i det Hele, formenes, at fornævnte af Hr. Stiftamtm. foreslaaede Forandringer i Ligningen og Bidragenes Opkrævelse ikkun maa blive en interimistisk Bestemmelse, hvorimod det maa beroe saavel med i ovennævnte Henseende at danne en fast Regel for Fremtiden, som med Afgjörelsen af de övrige i fornævnte Deres Skrivelse ommeldte Poster, indtil Sagen kan blive foretaget for hele Landets

1831. Vedkommende. — Til den Ende har Kammeret, forinden Correspondance desangaaende indledes med det danske Cancellie, tilskrevet Amtmændene Thorsteinson og Johnsson, saaledes som af indsluttede Gjenpart behageligen vil erfares, og udbedes i Hensyn til de dermed forlangte Oplysninger af Hr. Stiftamtm. meddeelt Underretning om, hvad De i denne Sag maatte finde nödvendigt at tilföie Deres tidligere Forslag. — Rentekammeret den 28. Mai 1831.

28. Mai.

28. Mai. **Rentekammer - Skrivelse** til Amtmændene i Vester-Amtet, samt i Nord- og Öster-Amtet, ang. **Ligningen af Delinquent-Omkostninger, samt om Amts - Repartitionsfondene.** Khavn den 28. Mai 1831. — Gjenpart i Stiftsarchivet i Island. — Rentek. Isl. Copieb. 8, Nr. 903—904 (blank i Copiebogen).

Da Kammeret ved flere Leiligheder, og deriblandt ved Indsendelsen hertil af et nu indkommet Forslag fra Stiftamtmand Krieger, betræffende Ligningen af Delinquent-Omkostningerne m. m. i Sönder-Amtet, er bragt paa de Tanker, at Reguleringen af et Amtsrepartitionsfond for Island, i Lighed med hvad for Danmark er gjeldende, vilde være særdeles hensigsmæssigt, agter man desangaaende at træde i Correspondance med det danske Cancellie, men forinden Videre i saa Henseende herfra foretages, skulle vi ikke undlade desangaaende at udbede os Hr. Amtm.' behagelige Betænkning meddeelt, og derhos tillige Oplysning om fölgende Punkter:

1) Hvad der aarligen, siden Reskr. af 25. Julii 1808, er bleven lignet paa Vester-, Nord- og Öster-Amtet, saavel paa hvert enkelt Syssel, som paa Amtet i det Hele. — 2) Hvad Ligningen har andraget for hvert Lösegodstiendehundrede i hvert af Sysselerne, og saafremt enkelte af Sysselerne paa denne Maade have bidraget mere pr. Hundrede end andre Sysseler, om det

da ikke var rigtigst for Fremtiden at bestemme, hvor mange Skilling der skulde udredes af hvert Lösegodshundrede i hele Amtet, i Forhold til den Sum, som for vedkommende Aar skal tilveiebringes ved Ligning. — 3) Om det maatte være hensigtsmæssigt at bestemme en anden Regel for Ligningen end den nu stedfindende, nemlig efter hvert Lösegodstiende-Hundrede, og hvilken Regel da formenes mest passende for hele Island. — 4) Hvilke Bestemmelser der maatte fastsættes, med Hensyn til, at behörig Control kunde haves ved de paalignede Bidrags rigtige Opkrævelse af vedkommende Sysselmænd. — 5) Om en særskilt Bestemmelse fornödiges i Henseende til den Deeltagelse i disse Udgifter, der maatte falde paa Grönnefjords, Öefjords og Eskefjords Kjöbstad. — 6) Hvilke Udgifter der, foruden Delinquent-Omkostninger, fornemmelig maatte blive at afholde af Amtsrepartitionsfondet. — 7) Hvorvidt nu alle Udgifter ved Delinquent- eller Justits-Sager inddrages under Ligningen, og om ikke i saa Henseende kunde fornödiges en nærmere, samt mere bestemt Regel. — 8) Om det maatte blive nödvendigt, at der bestemmes et Maximum for hvad der aarligen kan lignes, ligesom Tilfældet er i Danmark ifölge Plak. af 31. Decbr. 1810, og hvad da Maximum i saa Tilfælde formentligen burde være. — 9) Endelig udbeder Kammeret sig Oplysning om Tilstanden af de ifölge Reskr. af 25. Julii 1808 oprettede Sagefaldskasser i Vester-, Nord- og Öster-Amtet, samt hvad deres aarlige Indtægter kan antages at udgjöre, og om disse Kasser for Tiden have anden Bestemmelse end at forskyde Delinquent-Udgifter indtil de ved Ligning kunne refunderes, samt om der ikke i saa Fald kunde være Anledning til, i Henseende til samme at föie en anden Foranstaltning, da det muligen var mere hensigtsmæssigt, aldeles at inddrage dem under Amtsrepartitionsfondet. — Rentekammeret den 28. Mai 1831.

1831. 28. Mai.

1831. 31. Mai. **Cancellie - Skrivelse** til Stiftamtmanden, Amtmanden over Vester-Amtet og Landsoverretten i i Island, ang. **en forandret Proces i Politierets-Sager.** Khavn den 31. Mai 1831. — Original i Stiftamts-Archivet i Island. — Canc. 3. Depart. Brevb. 1831, Nr. 1702—1704.

Ved at tilstille (Tit.) vedlagte Gjenpart af et hertil fra Amtmanden over Nord- og Öster-Amtet paa Island indkommet Forslag om, at de udenfor Reikevig forefaldende Politieretssager maatte henvises til Behandling i anden Instants af vedkommende Amtmænd, istedetfor som hidtil af den kgl. islandske Landsoverret, skulde Cancelliet, forinden Videre i denne Sag foretages, tjenstl. udbede sig (Tit.) Betænkning desangaaende behageligen meddeelt, idet man in specie forventer at modtage Deres (— bemeldte Landsoverrets —) Yttringer, angaaende: 1) Bestemmelsen af fatalia appellationis i slige Sager, naar Processen paa den foranförte Maade blev forandret; — 2) betræffende Varselstiden i de til Over-Politieretterne udtagne Indkaldelser; — 3) angaaende Betingelserne for, at Over-Politieretsdomme skulde kunne indankes for Höiesteret; samt — 4) om, hvorledes der i de Tilfælde, hvor Appel til Höiesteret finder Sted, kan forholdes, for paa den bekvemmeste og mindst bekostelige Maade at forskaffe Vedkommende Oversættelse af Politierets-Akterne. — Det kgl. Danske Cancellie den 31. Mai 1831.

31. Mai. **Cancellie-Skrivelse** til Amtmanden over Vester-Amtet paa Island, ang. **Straffen for tredie Gang begaaet Leiermaal.** Khavn den 31. Mai 1831. — Canc. 3. Depart. Brevb. 1831, Nr. 1705.

Hr. Amtm. har, i Anledning af det af Christin Illugadatter i Hellna inden Snæfjeldsnæs Syssel tredie Gang

begaaede Leiermaal, i behagelig Skrivelse af 24. Oktbr. 1831.
1828 henstillet til dette Collegium, hvorvidt denne For- 31. Mai.
seelse bliver at straffe, og i saa Fald, hvorledes Straffen
bör bestemmes.

Foranlediget heraf skulde Cancelliet tjenstl. tilmelde Dem til behagelig Efterretning, at da Straffen for tredie og flere Gange begaaet Leiermaal efter den gjeldende Lovgivning, in specie For. 19. Marts 1751, langt vilde overgaae den, som paa Island finder Sted for tredie Gang begaaet Hoer, og det Correctiv, som Reskr. 12. Oktbr. 1812 afgiver for Danmark, ikke kan anvendes paa Island, hvor Straf af Vand og Bröd ikke finder Sted, vil en anden Straf for de omhandlede Forseelser kunne ventes at blive fastsat ved en angaaende Misgjerningers Forfölgning og Afstraffelse paa Island paatænkt ny Anordning, som, naar Cancelliet fra det kgl. Rentekammer har modtaget den Betænkning, som man med særdeles Hensyn til de Bestemmelser, samme indeholder angaaende Forfölgnings-Bekostningerne, har udbedet sig, vil være moden til at forelægges H. Majt. — Under Sagens nærværende Stilling finder Cancelliet det klart, at uagtet tredie Gang og oftere begaaet Leiermaal vel, i Overeensstemmelse med Grundsætningerne i For. 19. Marts 1751, vil være at straffe, maa dog den i bemeldte For. fastsatte Straf blive betydeligt at moderere, i Betragtning af de ved de senere Lovbestemmelser foreskrevne mildere Straffe for Hoer, hvilke frembyde en saadan Analogie, at vedkommende Domstole deri maae finde Hjemmel til at nedsætte bemeldte Forordnings Straf. — Det kgl. Danske Cancellie den 31. Mai 1831.

Cancellie-Skrivelse til Amtmanden over Vester- 31. Mai.
Amtet, ang. **Fremgangsmaaden i Anledning af Andragende fra en Geistlig om Skilsmisse.** Khavn

1831. den 31. Mai 1831. — Canc. 3. Depart. Brevb. 1831, Nr. 1706.

31. Mai.

Sognepræsten til Helgafells og Bjarnarhavns Menigheder i Island, Grim Paulsen, har i en til Cancelliet indkommen, med Hr. Amtm.' Erklæring af 31. Januar sidstleden forsynet, Ansögning anholdt om, at hans Ægteskab med hans i Henseende til Bord og Seng separerede Hustru Solveig Eyolfsdatter maatte vorde aldeles hævet, med Tilladelse for dem begge hver især at indgaae andet lovligt Ægteskab.

I denne Anledning skulde man tjenstl. anmode Hr. Amtm. om, behageligen at ville tilkjendegive Supplikanten, at det Ansögte i al Fald for Tiden ikke kan bevilges, men at han iövrigt, saafremt han maatte vedblive sit Önske, ei alene har at anledige den geistlige og verdslige Mægling paany forsögt, men derhos bör i en gjentagen Ansögning omstændelig opgive de Aarsager, der have bevirket, at han ei har kunnet udholde Samlivet med sin Ægtefælle, og angaaende denne Ansögning erhverve saavel den verdslige Övrigheds Betænkning, som Erklæring fra vedkommende Provst og Biskop, med særdeles Hensyn paa det Spörgsmaal, om det, efter den Pligt, hans Embeds Natur og Lovens 2—11—1 paalægger ham til, ved sit Levnet at give de Sandheder, han har at forkynde, Eftertryk, kan tilstedes ham ei alene at adskilles fra hans Hustru, men endog at indtræde i andet Ægteskab. Det kgl. Danske Cancellie den 31. Mai 1831.

1. Juni. **Kongelig Resolution** ang. **Oplærelse af islandske Dyrlæger ved Veterinairskolen i Kjöbenhavn.** Khavn den 1. Juni 1831[1]. — I Rentekammerets Forestilling 31. Mai bemærkes, at förend kgl. Resol. 27. August 1828 var kommen til daværende Stiftamtmand i Island Hoppes Kundskab, havde denne indgivet Andragende til Cancelliet, at Reskr.

[1]) Rentek. Skriv. 18. Juni 1831.

26. Oktbr. 1792 for Danmark maatte blive udvidet til Island, saaledes at en Lærling kunde hvert tredie Aar nedsendes til Veterinairskolen vexelviis fra hvert Amt, for at oplæres paa offentlig Bekostning, efter Repartition paa hele Landet. Stiftamtmanden mente, at de tillige kunde lære et Haandværk, og kunde siden ernære sig derved uden videre Hjælp. De kunde udbrede deres Kundskaber, lære Almuen Husdyrenes bedre Pleie, som stod langt tilbage „formedelst almindelig Uvidenhed om de simpleste Operationer og Kure". Smedeprofessionen kunde især udbredes. Dette var saameget vigtigere, „som Islænderne, efter H.'s Skjön, ikke forstaae at beslaae deres Heste paa en rigtig Maade, saa at mange flere Skoe tabes end der burde, og Heste ofte bedærves ved slet Beslag". — Kammeret sendte Sagen til Amtmændenes Betænkning. Thorsteinson „erklærede sig vel ikke ligefrem imod dette, paa Grund af dets til Landets Gavn sigtende Tendents, og fordi han troede at nogen Nytte, i et eller andet enkelt Tilfælde, kunde flyde deraf; men i det Hele var han dog af den Formening, at ikke Meget vilde blive udrettet derved". Han indrömmede vel Ukyndighed, „naar Spörgsmaalet var om en videnskabelig Behandling", men man fölte ingen Trang dertil formedelst „Bekjendtskab med Husraad og Erfaring". Samfærselens Vanskeligheder vilde ogsaa formindske Nytten, der i det Hele helst vilde blive deri, at udbrede Smedeprofessionen eller andre nyttige Haandværker. Johnsson var ganske enig med H., og önskede endog flere Lærlinge. — Krieger ansaae det for nyttigt, om kyndige Dyrlæger fandtes paa flere Steder, for at forebygge smitsomme Sygdommes Udbredelse. — Kammeret ansaae Indfödtes Oplærelse i denne Videnskabsgreen for vigtig, og at Fremmedes Ophold i kort Tid vilde kun stifte liden Nytte, formedelst Ukyndighed i Sproget. — Repartitionen af Udgifterne vilde H. lade skee efter Tiendehundreder „saavel af fast Gods som af löst Gods". Dertil bemærkede Kammeret, at lignende Udgifter reparteres alene paa Lösegodset, og der var saaledes ingen Anledning til at afvige i dette enkelte Tilfælde fra de almindelige Regler, „saameget mere, som endnu ikke haves nogen formeligen autoriseret Jordebog eller Matrikul over alt Jordegodset i Island". Johnsson havde ogsaa frafaldet sin med H. overeensstemmende Mening, at tage Jordegodset med. — Udgifterne anslaaes til 50 Rbd. for Böger og Instrumenter, og circa 100 Rbd. Sölv aarlig i 3½ Aar for „Underviisning, Logis, Lys og Ildebrand, og de fornödne Penge til Kost". Derfor

1831. 1. Juni.

1831. indstilles ordret som Resol. bestemmer. — Rentek. Relat. og Resol. Prot. 1831 C, Nr. 214. Algreen-Ussings Reskriptsaml. 1831, S. 192—193.

1. Juni.

Vi tillade allern., at hvert tredie Aar maa fra Vort Land Island nedsendes til Oplærelse ved Veterinairskolen her i Staden en Lærling, vexelviis fra hvert af Amterne, og at de til Lærlingernes Nedreise, Oplærelse og Tilbagereise fornödne Udgifter maae udredes ved Repartition over hele Landet, efter de saakaldte Tiendehundreder af löst Gods, imod at bemeldte Lærlinger derefter blive forpligtede til at nedsætte sig paa Island, samt der, mod passende Diæter, at foretage de Reiser, som i fornödent Fald af det Offentlige maatte blive dem paalagte. — Kjöbenhavn den 1. Juni 1831.

4. Juni. **Cancellie-Skrivelse** til Landsoverretten i Island, ang. **Indsendelse af aarlige Beretninger om paadömte Justits-Sager.** Khavn den 4. Juni 1831. — Canc. 2. Depart. Brevb. 1831, Nr. 1585—1591. Algreen-Ussings Reskriptsamling 1831, S. 200.

Da de aarlige Beretninger, som vedkommende Overövrigheder, i Overeensstemmelse med Cancelliets Circulaire af 29. Martii 1828, hertil indsende, om de i det forlöbne Aar ved hver Jurisdiction i deres respective Distrikter behandlede Sager, angaaende Forbrydelser og Straffe, ikke kunne oplyse det endelige Udfald af endeel af disse Sager, forsaavidt de nemlig paa den Tid, Beretningerne afgives, ikke ere endeligen paakjendte, skulde man, da disse Resultater dog maae ansees nödvendige til en fuldstændig Oversigt over Criminalvæsenet, tjenstl. anmode (Tit.) om, herefter aarligen inden Juni Maaneds Udgang i det sildigste hertil at indberette Udfaldet af alle de Justitssager, som i Löbet af det foregaaende Aar have været paakjendte ved de respective Underretter, og derfra ere appellerede til velbemeldte Ret, og forventer man snarest muligt at modtage en saadan

Indberetning for sidstafvigte Aar, for at kunne afbenytte samme ved Affattelsen af den allerund. Beretning, som herfra bliver at forelægge Hans Majt. angaaende Criminalvæsenets Tilstand i det nævnte Aar. — Det kgl. Danske Cancellie den 4. Junii 1831 [1]. 1831. 4. Juni.

Cancellie-Skrivelse til Amtmanden over Vester-Amtet, ang. **Lovgivningen om Odelsretten.** Khavn den 7. Juni 1831. — Canc. 3. Depart. Brevb. 1831, Nr. 1814—1816. 7. Juni.

I en Forestilling til Cancelliet af 31. Decbr. 1827 har Hr. Amtm. foreslaaet, at For. 5. April 1811, indeholdende nærmere Bestemmelser om Odelsretten, maatte gjöres gjeldende i Island, og at alle de Forskrifter, som indeholdes i Jonsbogen om Odelsgods, samt om Lösning og Forkjöb af en Jordeiendom, forsaavidt Ret dertil ei er forbeholden i en Contract, maatte blive ophævede. Da der allerede tidligere var indkommet Forslag om en Lovgivning angaaende Odelsretten paa Færöerne, og denne Lovgivningssag var under Forhandling i Collegiet, blev det anseet rigtigst at stille hiint Forslag i Bero, da man formeente, at den for Færöerne udarbeidede Anordning muligen med nogle faae Modificationer kunde udvides til at gjelde for Island. Dette har Collegiet fundet bestyrket ved Hr. Amtm.' Yttring i Skrivelse af 31. Decbr. f. A., og man skulde derfor nu tjenstl. udbede sig Deres behagelige Betænkning om, hvilke Modificationer De anseer fornödne i For. 14. Januar 1829, hvoraf Exemplar vedlægges, for at samme kan bringes til Anvendelse i Island.

[1]) s. D. ligelydende Cancellie-Skrivelser til Landsoverretterne i Viborg og Vestindien, samt af lignende Indhold til Kjöbenhavns Politieret, Lands-Over- samt Hof- og Stadsretten i Kjöbenhavn, General-Auditeuren for Landetaten og Vice-Politie-Directeuren i Kjöbenhavn. — Canc. 2. Departem. Brevb. sst.

1831. 7. Juni. Med Hensyn til Deres forbemeldte Skrivelses övrige Indhold kan Cancelliet ikke undlade tjenstl. at tilmelde Dem, at man ingenlunde har efterladt at tage Deres indsendte Lovforslag[1] i behörig Overveielse, men at Sagernes Vidtlöftighed og den i saa Henseende fornödne Correspondence har foraarsaget, at de omhandlede Gjenstande endnu ikke ere bragte til noget endeligt Resultat, hvilket Cancelliet derimod tör haabe at ville kunne skee saa betimeligt, at de paagjeldende Anordninger endnu i indeværende Aar kunne oversendes til Island. Det kgl. Danske Cancellie den 7. Juni 1831[2].

---

[1]) Amtmanden havde i Skriv. 31. Decbr. 1830 erindret om, at han, for at fyldestgjöre det ham overdragne Hverv med Hensyn til Jonsbogen, havde den 15. Decbr. 1827 indsendt Udkast til en Anordning „om Fattigvæsenets fremtidige Indretning og Bestyrelse", samt den 31. Decbr. s. A. en Forestilling angaaende enten Ophævelse af Odelsretten eller sammes Modification efter For 5. April 1811. Med begge disse Arbeider var det Amtmandens Öiemed, „at faae ophævet Alt det Jonsbogen indeholder om Fattigforsörgelsen og Jordlösning, in specie sammes Forsörgelsesbog og Jordlösningsbog". Dernæst havde han den 15. Januar 1829 indgivet udförlig Betænkning om Forandring i og Forening af Reskripterne 25. Juli 1808 og 3. Mai 1816, „hvorved sigtedes til, at faae ophævede alle Jonsbogens Forskrifter om Misgjerninger og i Særdeleshed sammes Böger om Mannhelgi (personlig Fred og Sikkerhed), samt om Tyverie". Da man endnu ikke havde erfaret Noget om disse Arbeiders videre Skjæbne, tilkjendegav Amtmanden, — idet han med Hensyn til Spörgsmaalet om Odelsretten bemærker, at Forordn. 14. Januar 1829 om Odelsretten paa Færöerne i alt Væsentligt passede til Island, — at han vilde ophöre med at arbeide videre i denne Retning, indtil han kunde erfare om hans indsendte Arbeider erkjendtes at være brugbare, eller og, at intet Afgjörende skulde foretages dermed.

[2]) s. D. Canc. Skriv. til Stiftamtmanden og Amtmanden i Nord- og Öster-Amtet, hvori deres Betænkning önskes om, hvorvidt For. 14. Januar 1829, hvoraf Exemplarer sendes til Afbetjening, maatte ansees som anvendelig i Island. Canc. 3. Depart. Brevb. sst.

Cancellie-Skrivelse til Amtmanden over Vester-Amtet, ang. **Sysselmænds Beskikkelse i visse Tilfælde til Forligelses-Commissairer.** Khavn den 7. Juni 1831. — Canc. 3. Dep. Brevb. 1831, Nr. 1817. Algreen-Ussings Reskriptsaml. 1831, S. 206—208. 1831. 7. Juni.

Hr. Amtm. har i behagelig Skrivelse af 15. Januar sidstl.[1] foredraget Cancelliet de Grunde, paa hvilke De

---

[1]) denne paaberaabte Skrivelse er fra Amtmand Grimur Johnsson i Nord- og Öster-Amtet, men ikke fra Amtmanden i Vester-Amtet. Cancelliets Svar skulde saaledes selvfölgelig have været stilet til Nord- og Öster-Amtet, men er ved Forvexling stilet til Vester-Amtet. Amtmandens Skrivelse (der i Reskriptsamlingen er trykt som udgaaet fra Amtmanden over Vester-Amtet, hvilket er en Fölge af den anförte Forvexling) gjengives her, da den udtrykker Amtmandens Opfattelse af adskillige daværende Forhold paa Island, og er saaledes lydende:

„Ved det höie Collegii Skrivelse af 6. Oktbr. 1807 er det — i det mindste er den her i Amtet bleven saaledes fortolket — bestemt, at Dommere i Island ei maae være Forligelses-Commissarier. Dette Forbud er imidlertid neppe hensigtsmæssigt. Forligelses-Indretningen er sikkerligen — som alle Indretninger i det Smaae — den hensigtsmæssigste Institution til Retsnydelse, Island eier. Jeg har ved flere Leiligheder givet mig den underdanige Frihed, at gjöre opmærksom paa de Vanskeligheder, der ere forbundne med Retspleien eller Retsforvaltningen her i Landet. Sysselerne her i Amtet bestaae af en 10 à 12 særlige Jurisdictioner eller Værnething. Uveibare Elve, impraktikable Fjeldveie, Snee og andet Uföre forbyde Sysselmændene at bereise mere, end maaskee det Halve af Thingstederne, undtagen om höieste Sommerdage, d. e. i det höieste 3 Maaneder af Aaret. At Omkostningerne paa Dommernes Reiser til og Ophold paa Thingstederne ere betydelige, og for den fattige Almue besværlige at udrede, er formentlig indlysende, og Fölgen er, at ikkun saare Faae af dem, der have Retstvistigheder at afgjöre med deres Medborgere, kunne faae dem paakjendte af Domstolene. Disse Retstvistigheder ere vel i et fattigt Land,

1831. anseer det af Vigtighed, at Dommere ikke udelukkes
7. Juni. fra at være Forligelsescommissarier i Island, og De har

som Island, og hvor Berörelsespunkterne ere saa faae, de borgerlige Retsforholde saa lidet uddannede som her i Landet, ikke saa mange, som i Danmark; men man maa aldeles ikke troe, at her i Landet ingen Uretfærdigheder udöves, fordi saa faae Rets-Sager komme for Domstolene. Den Mægtigere, Rigere, Klogere foruretter og undertrykker den Svagere, Fattigere, Enfoldigere, her saa godt som noget andet Sted. Uretfærdighed og Chikaner ere efter mine Tanker saa meget farligere, naar de snige sig omkring i Mörket, eller paa en skjult Maade kunne udöves, og at de endog hyppigen maae finde Sted, hvor den Ildesindede veed, at hans fattige, enfoldige og venneløse Nabo ikke er i Stand til at erhverve Dom, synes mig endog à priori maa være indlysende. Den opmærksomme Iagttagers Erfaring taler dog heri, som ellers, langt kraftigere. Til Forligelses-Instituterne kan Enhver naae, ja de ere saa at sige de eneste Dikasterier, hvortil den fattige Forurettede kan indkalde sin Vederpart, og at de ikke hyppigere afbenyttes, end Erfaring viser, hidrörer for en stor Deel derfra, at de her i Landet paa nogle Steder ere slet administrerede, da Præsterne, der for det meste ere de eneste Bestyrere af Forligelsesvæsenet, ere i det Hele taget meget uvidende om denne Gjenstand. Det er derfor af yderste Vigtighed, at bemeldte Forligelses-Institutioner uddannes saa meget muligt, og de Mænd, der bestyre denne Indretning, bibringes Indsigter i Sagernes retlige — i alt Fald retsformelige — Behandling. Naar Sysselmændene forestod Forligelsesvæsenet i det Forligelses-Distrikt, hvor de ere bosatte, ville deres mere indsigtsfulde og lovmæssige Behandling af Sagerne udbrede sig til de nærmeste Forligelses-Commissioner, og fra disse videre. — Paa den anden Side er Hypothesen eller Mistanken om, at Sysselmændene som Dommere skulde være interesserede i Sagernes Udfald, i det Hele aldeles ugrundet. Sysselmændene i Island have endog nu, efter at Sportelregl. af 10. Sept. 1830 er emaneret, langt mindre end Herredsfogderne i Danmark Anledning til at önske, at Rets-Sager skulde indstævnes til eller ineamineres for Retten, og dog har For. af 10. Juli 1795 i § 17 foreskrevet, at de dueligste

derfor indstillet, at det Forbud, som derimod antages 1831.
at indeholdes i Canc. Skriv. af 6. Oktbr. 1807, maatte 7. Juni.
hæves, eller at det i al Fald maa tillades Dem, i Tilfælde af Vacance, at beskikke de dueligste og redeligste Sysselmænd til förste Medlemmer i Forligelses-Commissionerne i de Distrikter, hvori de ere bosatte.

Cancelliet skulde i den Anledning tjenstl. tilmelde Dem til behagelig Efterretning, at da det, med Hensyn til Islands Localitet, maa ansees af Vigtighed, at Forligelses-Distrikterne ikke gives en större Udstrækning, som vilde foröge Vanskeligheden for Landets Beboere af at möde for Forligelses-Commissionerne, maa der ved Valget af Forligelses-Commissarier tages væsentligt Hensyn hertil; men naar der iövrigt i de Forligelses-Distrikter, hvori Sysselmændene boe, ikke skulde findes nogen Anden saa vel skikket til at være förste Medlem

og redeligste Herredsfogder skulde beskikkes til Forligelses-Commissarier, hvilket og, saavidt vides, endnu in praxi fölges. Enhver retsindig Embedsmand — og jeg tör underdanig formene, at Embedsmændsklassen i hele den danske Stat er saavel i denne som andre Henseender gaaet frem med Kjæmpeskridt siden Aaret 1795 — er derhos, og bör i alt Fald være, langt ophöiet over saa lave Hensyn, som til den ringe — som oftest möisommelig fortjente — Fordeel, der kunde fölge af Retssagers Behandling; ligesom jeg og tör underdanig forsikkre, at Sysselmændene her i Amtet i Henseende til en uinteresseret Tænke- og Handlemaade — skjöndt ikke til Indsigter og Embeds-Duelighed — godt kunne sættes ved Siden af Embedsmænd af samme Klasse i Danmark.

Paa Grund af det saaledes Anförte vover jeg underdanig at indstille, om det ikke maatte findes hensigtsmæssigt at ophæve det i det höie Collegii Skrivelse af 6. Oktbr. 1807 indeholdte Forbud; eller at det i alt Fald maatte tillades mig her i Amtet, i Tilfælde af Vacance, at beskikke de dueligste og redeligste Sysselmænd til förste Forligelses-Commissioner i de Forligelses-Distrikter, hvor de ere bosatte. — Frederiksgave den 15. Januari 1831.

(undert.) Johnsson".

1831. af Commissionerne, finder man ikke Noget at erindre
7. Juni. imod, at bemeldte Embedsmænd dertil beskikkes. — Det kgl. Danske Cancellie den 7. Juni 1831.

9. Juni. **Cancellie-Plakat** ang. **et i Norge udkommet Forbud mod Eftertryk.** Khavn den 9. Juni 1831. — Publiceret ved Landsoverretten i Island den 25. Juli 1831, samt i Synodalforsamlingen i Reykjavík i Juli s. A.; her optaget i Forbindelse med For. 7. Mai 1828. — Canc. 2. Dep. Registr. XXXII, 166—167 (1831, Nr. 406). Original-Aftryk hos Schultz. Colleg. Tid. 1831, S. 444—446. Qvart-Forr. for 1831, S. 88—89; Schou XX, 287—288.

Cancellie-Plakat, hvorved et for Norge udgivet Forbud imod Eftertryk af Skrifter, hvortil fremmede Staters Undersaatter have Forlagsret, med Hensyn til den i Forordn. af 7. Maji 1828 opstillede Reciprocitets Grundsætning, bringes til offentlig Kundksab.

Ved den allerhöieste Forordn. af 7. Maji 1828 er det Forbud, som For. af 7. Januarii 1741 indeholder mod Eftertryk, ogsaa gjort gjeldende til Fordeel for fremmede Staters Undersaatter, forsaavidt det i disse Stater er eller maatte blive forbudt at eftertrykke Skrifter, som ere forlagte af danske Undersaatter. Uagtet det nu ifölge denne Forordning maa være Enhvers Sag, som maatte ville eftertrykke et i et fremmed Land udkommet Skrift, at forsikkre sig om, hvorvidt danske Forlæggeres Rettigheder i hiint Land ere beskyttede mod Eftertryk, saa er det dog, til yderligere Betryggelse for at intet Skrift, hvortil nogen norsk Undersaat har Forlagsret, skal blive eftertrykt her i Landet, efter given Anledning fundet passende, herved at bringe til offentlig Kundskab, at Hans Majt. Kongen af Sverrig og Norge under 13. Septbr. f. A. har udgivet en Lov for Norge, som, i Overeensstemmelse med en af Storthinget fattet og af H. Majt. antagen og bekræftet Beslutning, byder, at de til enhver Tid i Norge gjeldende Bestemmelser

angaaende Forbud mod Eftertryk ogsaa skulle være anvendelige med Hensyn til de Skrifter, hvortil fremmede Staters Undersaatter have Forlagsret, dog med Undtagelse af de förend 1814 udkomne Samlinger af Love og Anordninger, der vedkomme Norge, samt de til Brug i Rigets Kirker, Skoler og andre Læreanstalter autoriserede Böger, hvilke det er tilladt at oplægge og trykke, uagtet de Rettigheder, Nogen i Udlandet maatte tilkomme, hvorhos der i bemeldte Lov endvidere tilföies, at den alene træder i Kraft med Hensyn til de Stater, i hvilke det maatte være eller blive forbudt at eftertrykke Skrifter, der ere forlagte af norske Undersaatter. — Det kgl. Danske Cancellie den 9. Juni 1831. 1831. 9. Juni.

Cancellie - Circulaire til samtlige Amtmænd, ang. **Forholdsregler mod Cholera-Epidemien.** Khavn den 11. Juni 1831. — Dette Circulaire er sendt til Stiftamtmanden og Amtmændene, samt Biskoppen i Island „til Underretning" med Canc. Circ. 14. Juni 1831, og publiceret i Synodalforsamlingen i Reykjavík 1832. De medfölgende „Anviisninger" med Hensyn til Cholera-Sygdommen anmeldes begge at være publicerede ved Landsoverretten i Island den 25. Juli 1831, og i Synodalforsamlingen i Reykjavík i Juli Maaned s. A. — Canc. 2. Dep. Brevb. 1831, Nr. 1687—1691; Canc. 3. Dep. Brevb. 1831, Nr. 1849 (begge Steder indheftet Aftryk). Original-Aftryk som „Circulaire" paa eet Ark i Folio. Coll. Tid. for 1831, S. 418—422. Algreen-Ussings Reskriptsaml. 1831, S. 209—211. 11. Juni.

Vel haves der grundet Haab om, at den ödelæggende, under Navn af Cholera bekjendte, smitsomme Sygdom, der nu har viist sig paa adskillige Steder ved Östersöen, vil ved Iagttagelse af de befalede Quarantaine-Forholdsregler kunne holdes ude fra Fædrelandets Grændser. Imidlertid holder Cancelliet det for Pligt, med Hensyn til Muligheden af at Sygdommen desuagtet kunde indsnige sig nogetsteds i Landet, itide at være betænkt paa de Foranstaltninger, der maatte være at træffe, for at de, som maatte blive angrebne af samme,

1831. kunde finde betimelig Hjælp, og Sygdommens videre
11. Juni. Udbredelse standses.

Med Hensyn hertil skulde Cancelliet tjenstl. anmode (Tit.) om, i enhver under Deres Amt beliggende Söstad at organisere en Committee til at före særdeles Tilsyn med Byens Sundhedstilstand. En saadan Committee bör bestaae af Byens Övrighedspersoner, i Forbindelse med den i Byen ansatte Læge, eller hvis ingen offentlig Læge findes i samme, da af en anden dertil af Dem udnævnt autoriseret Læge; hvorhos der ogsaa, saafremt De dertil maatte finde Anledning, kunne tilforordnes andre ansete og forstandige Mænd. De saaledes dannede Committeer have at vise den störst mulige Opmærksomhed paa Indvaanernes Sundhedstilstand. Til den Ende bör enhver saadan Committee, i Henhold til Forordn. af 17. April 1782 og 3. April 1810, opfordre enhver Husfader eller den, som træder i hans Sted, til ufortövet at gjöre Anmeldelse om ethvert pludseligt Dödsfald eller mistænkeligt Sygdomstilfælde, og saasnart saadan Anmeldelse er gjort, eller der iövrigt haves Formodning om et Tilfælde af foranförte Beskaffenhed, bliver Undersögelse uden Ophold at anstille af den Læge, der er Committeens Medlem, eller i hans Forfald af en anden Læge. Befindes der da Grund til at antage, at Patienten er angreben af den ovennævnte Sygdom (som Lægen vel vil vide at skjelne fra den her i Landet ei usædvanlige, men ikke smittende Sygdom af samme Navn), bliver der ikke alene at yde den Syge den virksomste Hjælp, men der bör og haves den hensigtsmæssigste Omsorg for, at han saaledes afsondres og saadan Forsigtighed iagttages, at Faren for Smitte derved afværges. Skjöndt den Syge vel kan behandles paa sin Bopæl, naar dennes rummelige Beskaffenhed, i Forbindelse med hans Familieforhold og övrige Omstændigheder, giver Betryggelse for, at det Foranförte vil blive iagttaget, saa bliver der dog, da dette ikke altid vil være Tilfældet, at sörge for, at der haves en luftig og isoleret Byg-

ning, hvortil deslige Syge kunne henbringes, og Committeen bör strax overveie, hvilket Sted dertil kan bruges, og forberede Alt til i paakommende Tilfælde at sættes i Besiddelse af et saadant Sted. Hvad enten Patienten bliver henliggende paa sin Bopæl eller henbringes til et Hospital, bör der sörges for at vedligeholde Luftens Reenhed ved Bortfjernelse af alle Gjenstande, der kunne fordærve samme, ved aabne Vinduer, idelige salpetersure Rögninger o. s. v. Saa bliver og det Huus, hvori Cholera har viist sig, saavelsom det Hospital, hvortil nogen Cholera-Patient er hidbragt, at spærre, og hverken Beboerne eller Andre, der have været i Berörelse med den Syge, maae stedes til Samkvem med Andre, med mindre de, efter nöiagtig Undersögelse af Lægen, befindes uden al Mistanke for Smitte, og da strax behörigen röges, og da maae de dog ikke forblive i hiint Huus eller medtage andre Effecter derfra end dem, som af Lægen findes efter behörig Udrögning at kunne uden al Fare udbringes. Alt dette og hvad der iövrigt, i Overeensstemmelse med Grundsætningerne i de ovennævnte Anordninger og med Hensyn til Cholera-Sygdommens Farlighed, maatte findes fornödent til de af Sygdommen Angrebnes Frelse og Smittens Standsning, saavel som til Bedste for Beboerne af de Huse, der maatte blive spærrede, bör Committeen efter de nærmere Regler, som af Dem, efter Raadförsel med Physikus eller i alt Fald med en anden autoriseret Læge, maatte foreskrives, iværksætte paa den ombyggeligste Maade, saaledes som de locale Forhold maatte fordre, ligesom den og iövrigt haver, endog inden Sygdommen viser sig, at drage den muligste Omsorg forden, for at bortholde Smitten, saa vigtige Reenlighed i Byen, hvorfor Alt, hvad der kan have en Sygdommens Udbredelse befordrende Indflydelse paa Luften, bör bortfjernes. Skulde der fremkomme nogen Anledning til ogsaa udenfor Söstæderne, være sig i Kjöbstæderne eller paa Landet, at anordne noget særdeles Tilsyn med

1831. 11. Juni.

1831. Sundheds-Tilstanden, bliver og der Foranstaltning at
11. Juni. gjöre, i Lighed med hvad der i dette Circulaire er bestemt, dog at paa Landet Præsten, i Analogie af Anordningerne, bör deeltage i fornævnte Tilsyn; ligesom det og fölger af sig selv, at De paa ethvert Sted, hvor Tegn til hiin smitsomme Sygdom maatte vise sig, iövrigt har at træffe de Foranstaltninger, som Grundsætningerne i de ovenmeldte Anordninger i Forbindelse med Sygdommens særdeles Farlighed kræve.

Cancelliet undlader ikke at tilföie, at De med næste Post kan vente Exemplarer tilsendte af tvende Skrifter, der ville indeholde Anviisning deels til Forebyggelse af Smitte ved indtræffende Cholera-Epidemie, deels til at kjende og behandle Sygdommen [1], ligesom der og kan

---

[1]) Disse Anviisninger ere trykte hver for sig paa et Ark i Folio (men findes ikke i Cancelliets Brevböger).

A. *Anviisning til Forebyggelse af Smitte ved indtræffende Cholera-Epidemie* (trykt i Collegial-Tidenden 1831, S. 423—429). — Erfaring har lært, at en ordentlig Levemaade sikkrest forebygger Anlægget til at blive smittet, især under den befrygtede Cholera-Epidemie, der fornemmelig synes at angribe saadanne Personer, som enten ikke kunne eller ikke ville fölge de almindelige diætetiske Forskrifter. — Man er saaledes i Stand til for en Deel at svække Smittens Indvirkning ved:

1) at undgaae Opholdet i indsluttet, fordærvet og fugtig Luft. Denne maa derfor flittigt renses og fornyes ved dagligen at aabne Vinduerne og fjerne Alt, som fylder Luften med skadelige Uddunstninger. Hvis Sygdommen hersker i Nærheden, kan Luften desuden renses ved salpetersure og Chlor-Rögninger, saaledes som senere bliver omtalt. — 2) at vogte sig for Forkjölelse, deels ved ikke at udsætte sig for pludselig Vexel af Varme og Kulde, deels ved en passende Klædedragt; i Særdeleshed gavnligt er et varmt Bælte om Maven og uldne Klæder nærmest Kroppen, hvorved mild Hududdunstning befordres. I denne Henseende kunne ogsaa lunkne eller russiske Dampbade med Forsigtighed bruges. — 3) Reenlighed, saavel i Linned og Lagener, som ved Badning og Vadskning af Le-

ventes en nærmere Anordning angaaende de Forholds- 1831.
regler, som i Anledning af denne Sygdom, hvis den 11. Juni.

gemet; dog at ved kolde Bades Brug i fri Luft anvendes særdeles Forsigtighed, ligesom ved de varme Bade. — 4) daglig Bevægelse i fri Luft. — 5) Afholdenhed fra uafbrudt Sjælsanstrengelse, nedtrykkende Sindslidelser, især Ængstelse og Frygt, Nattevaagen, og Alt hvad der forresten svækker Legemet. — 6) Maadehold i Spise og Drikke. Saavel Mangel paa disse, som en altfor stor Mængde og slet Beskaffenhed, har i denne Henseende en skadelig Indflydelse. Man maa desaarsag afholde sig fra den uforsigtige Nydelse af alle sværtfordöielige, sure, fede, opblæsende Födemidler, saasom raae, især umodne, Frugter og Haugeurter, Kaal, Roer, Ærter, det Fede af Flesk, meget fede Fisk o. s. v. Gavnligt er det at tilberede Maden med en passende Tilsætning af de almindelige Kryderier. — Af Drikkevare maae især undgaaes slet gjæret eller suurt Öl, suur Melk og en overvættes Nydelse af Brændeviin, hvilken især befordrer Anlægget for Smitten. Derimod vil en ringe Quantitet af denne Drik, tilberedet med krydrede og bittre Substantser, ikke skade de dertil Vante, ligesaa lidet som en maadelig Nydelse af god Viin.

Man sikkrer sig dernæst mod Sygdommen ved ikke at udsætte sig for Smitten selv. Da denne, ifölge de hidtil gjorte Erfaringer, efter al Sandsynlighed kan forplante sig umiddelbart fra den Syge, deels ved Berörelse, deels gjennem den ham omgivende Luft og Uddunstningen af hans Hud, Aande og Udtömmelser, og formodentligen ogsaa ved de Klædningsstykker og andre Effekter, hvormed han i længere Tid har været i umiddelbar Berörelse, hvilke rimeligviis, ligesom den Syge selv, i nogen Tid kunne smitte, saa maa en Afsondring fra disse Gjenstande fornemmelig tilraades. — De Personer, som ifölge deres Kald ikke kunne afholde sig fra Omgang med den Syge, f. Ex. Læger, Præster, Sygevogtere o. s. v., iagttage fölgende Regler:

1) De nærme sig uden mindste Frygt den Syge, hvilket de i denne Sygdom med saa meget större Grund kunne gjöre, som Erfaring har lært, at de tilbörlige Forsigtighedsregler betydeligen indskrænke Smitsomheden. — 2) De besöge ikke fastende den Syge, men nyde forinden, efter

1831. maatte udbryde, blive at tage. Iövrigt udbeder man
11. Juni. sig, at De snarest muligt og senest inden 8 Dage ind-

Tiden paa Dagen, Caffe, Thee, Spiritus blandet med aromatiske, bittre Substantser, eller et Glas Viin; heller ikke naar de befinde sig ilde eller ere af hvilkensomhelst Aarsag meget hede eller meget kolde; de komme ikke altfor nær den Syges Aande eller Uddunstninger, hvis Skadelighed Brugen af Rög- eller Skraa-Tobak, hyppig Lugten til aromatisk Eddike eller oplöst Chlorkalk tildeels vil dæmpe. De blive ikke forlænge hos den Syge, og undgaae enhver overflödig Berörelse af ham. En Overkjole af væxet eller fernisseret Töi, som benyttes ved Besög hos den Syge, er ogsaa tilraadelig. Inden de forlade den Syge, maae de skylle Munden, rense Næsen, vaske Ansigtet med koldt Vand og Hænderne med en svag Oplösning af Chlorkalk (2 Qvintin til en Flaske Vand). De i Sygestuerne brugte Klæder maae ofte skiftes, udluftes og gjennemröges med Chlordampe; hvilket sidste ogsaa de ovennævnte Personer maae underkaste sig. — 3) De sörge for at en saa reen Luft, som muligt, omgiver den Syge. Desaarsag fjernes fra Værelset alt overflödigt Bohave, Klæder, smudsigt Linned, og især den Syges Udtömmelser snarest muligt; ligesom ogsaa mange Syges Ophold i eet lille Værelse maa undgaaes. Vinduer og Döre aabnes ofte, eller holdes efter Omstændighederne bestandigt aabne. Man benytte desuden Rögningen med salpetersure eller Chlordampe. For at tilberede det förste Slags, komme man omtrent 1 Lod fiint pulveriseret Salpeter paa en Skaal af Glas, Porcellain eller Fajance, og hælde lidt efter lidt 1 Lod Vitriol-Olie til, idet man oftere omrörer Blandingen med en Glasstang eller Pibestilk. Man maa ei lade Metal, Træ, Straa eller dyriske Bestanddele komme i Berörelse med Massen. For at tilberede Chlordampe, overgyde man 9 Dele pulveriseret Kjökkensalt og 8 Dele pulveriseret Bruunsteen (samlet faaes et lignende Pulver paa Apotheket under Navn af „Pulver til saltsure Rögelser") med 16 til 18 Dele Vitriol-Olie, hvilken man forsigtigen fortynde med 12 Dele Vand, der lidt efter lidt i smaae Portioner gydes til Syren, indtil den derved hver Gang frembragte Hede ophörer. Mængden bestemmes efter Værelsets Störrelse. Man kan ligeledes nogle Gange dagligen i Værelset stænke en Op-

beretter hvad De, i Anledning af dette Circulaire, har foranstaltet, samt at De, hvis noget Spor til Sygdommen 1831. 11. Juni.

lösning af 2 Lod Chlorkalk til en Flaske Vand. Udviklingen af Chlorgas maa helst foretages paa en Tid, da Ingen opholder sig i Værelset, eller i saa ringe Grad, at Lungerne ikke derved blive angrebne.

Da Erfaring har lært, at Sygdommen uden Lægehjælp inden faa Timer bliver dræbende, og at derimod denne er i Stand til, betimeligen anvendt, at forebygge de voldsomste Tilfælde, er det af höieste Vigtighed, at en Læge strax kaldes, naar der vise sig Tilfælde, som give Formodning om Sygdommens forestaaende Udbrud eller Nærværelse. — Disse ere deels saadanne, som gaae foran Sygdommen, nemlig Brænden i Hjertekulen, Spænding i Maven, Svindel, afvexlende Hede og Kulde, kold Sved, især paa Panden, Sövnlöshed, Kniben og Knurren i Tarmene, Forstoppelse med paafölgende Diarrhee, indvendig Uro, Angst, Mathed og Modlöshed; deels saadanne, som tydeligere tilkjendegive Sygdommen, nemlig hyppig Brækning og Afföring af en hvidagtig, fnokket, flau og økelt lugtende Vædske, frygtelig Angst, heftige Kramper, uslukkelig Törst, plettet, sammenskrumpet, iskold Hud, indfaldne Öine, et ligagtigt Udseende af Ansigtet, svært Aandedræt, hæs og svag Stemme, standset Urinladning o. s. v. — Under saadanne Tilfælde kan den Syge döe inden faae Timer, men ogsaa först efter nogle Dage; dog vil Sygdommen, selv hvor den har naaet en höi Grad, ved hurtig Lægehjælp kunne bekjæmpes. Er denne ikke öieblikkeligen at erholde, bör den Syge, indtil Lægen, der alene forstaaer at anvende de hensigtsmæssigste Midler, kan komme tilstede, bruge den Methode, der her i Landet har viist sig nyttig ved galdeagtig Cholera, nemlig Sengevarme, hyppig Drikken af koldt Vand alene, og 20 til 30 Kampherdraaber hver Time eller hver halve Time, samt, hvad der især i denne Cholera anbefales, Gnidning over hele Legemet med varm Eddike. Iövrigt bör der sörges for Reenlighed og fri Luft omkring den Syge. Dog maa Ingen stole paa, at disse Midlers Brug gjör Lægens hurtige Tilkaldelse mindre nödvendig.

B. *Kort Anviisning til at kjende den epidemiske Cholera, samt Underretning om de hidtil anvendte Læge-*

1831. skulde yttre sig i Deres Embedskreds, da uden Ophold,
11. Juni. i alt Fald ved Estafette, derom meddeler Cancelliet

---

midler imod Sygdommen. — De Tilfælde, hvoraf man skjelner denne, hidtil her i Landet ukjendte, Sygdom fra andre lignende, ere efter de troværdigste Beretninger fölgende:

1) Brækning og Diarrhee, hvorved udgydes eller ligesom udstödes, ofte under öieblikkelig Lettelse, med nogle faa Mellemrum en betydelig Mængde hvidagtig med graalige Fnokker blandet Vædske, hvis ækle, flaue Lugt ligner den, der opstaaer af Vand, hvori frisk raat Kjöd er udvadsket, og fylder Atmosphæren om den Syge. — 2) Svindel, der gaaer foran Brækningen, Klemmelse, smertelig Trykken og Brænden i Hjertekulen og ubeskrivelig Angst, som — i Begyndelsen periodisk — snart bliver vedholdende, og formindskes kun i enkelte Seeunder under Brækningen. Den Syge kaster sig i bestandig Uro fra den ene Side til den anden, eller ligger paa Ryggen med Forarmene i Veiret. — 3) Voldsomme Kramper og Trækninger i Arme og Been, især i Læggene, ofte afvexlende med lignende i Underlivet. — 4) Pludselig Aftagen af Kræfterne. — 5) Iskulde paa hele Huden, der bliver plettet, blaalig, undertiden fugtig og sammenskrumpet paa Fingrene, som hos Vadskerkoner; Ansigtet falder sammen, Næsen bliver spids, Öinene synke dybt ind og omgives med blaae Ringe, Öielaagene falde til; Tungen bliver kold, synes större og slappere. — 6) Smerter i Hjertekulen og Siderne, som foröges ved Tryk, hvorved Brækningen og Angsten ogsaa tiltage, og i Öiestenen, som om den blev trukken dybt ind i Öiehuulheden; stor Ömfindtlighed i Huden, Slövhed i de andre Sandseorganer, uslukkelig Törst. — 7) Fuldkommen Standsning af Urinseeretionen, eller sjeldnere Afgang af Blod med samme — 8) Pulsen hurtig, lille, traadformig, tilsidst ikke at föle. — 9) Aandedrættet svært, uregelmæssigt, ofte afbrudt ved Suk og Gaben; den udaandede Luft kold, Stemmen hæs og svag. — 10) Det af Aaren udladte Blod kulsort, hurtigt sammenlöbende til en grödagtig Masse, og saa tykt, at det vanskeligt, undertiden i Klumper, löber ud af den aabnede Aare.

Alle disse Tilfælde indfinde sig tidt paa een Gang, undertiden efter hinanden i en ubestemt Orden; som oftest

först Diarrhee og Brækning, og efter 2 til 6 Timer Krampe, sjeldent Diarrhee alene, endnu sjeldnere blot Brækning med lette Kramper og et som oftest heldigt Udfald, undertiden Diarrhee uden Krampe og Brækning med heftig Angst, eller en ofte hurtigt dræbende Afmagt alene; stundom angribe de Patienten pludseligt og heftigt; ofte bemærkes der, kortere eller længere Tid i Forveien, deels flere af ovennævnte Tilfælde i ringe Grad, deels de Tilfælde, som pleie at være Forlöbere for andre Sygdomme, saasom Sövnlöshed, Modlöshed, uordentlig Fordöielse, deels enkelte, denne Sygdom egne, saasom Brænden i Hjertekulen, Fölelse af Sting og Tyngde i Siderne, fornemmelig den höire, en eiendommelig Lyd i Tarmene, forskjellig fra den almindelige Knurren i samme, kold Sved paa Hovedet. Varigheden af Sygdommen er fra faae Timer til nogle Dage. Döden indtræffer undertiden efter 4, 8 til 12 Timers Forlöb, men ogsaa senere, idet Patienten enten falder i en stærk Sved og Sövn, efter at Kramperne og Brækningerne ere ophörte og intet Blod udflyder af den aabnede Aare, eller i de heftigste Kramper af alle Musklerne, under hvilke alle andre Livstegn forsvinde, saa at en saadan Syg undertiden holdes for död, inden han virkeligen er det. Ved Sectionen af de Döde findes som oftest Spor af Blod-Congestioner til Hjernen, Lungen eller Underlivets Organer, Tegn paa en betændt Tilstand i Tarmene o. s. v.; sjeldnere er det Modsatte Tilfældet. I det venstre Hjertekammer og langt ned i den store Pulsaare er der som oftest et hvidguult Coagulum; det höire Hjertekammer og Huulaaren ere opfyldte af sammenlöbet, sort Blod; Galdeblæren opspændt af mörkeguul og sort Galde. — Helbredes Patienten, saa forsvinde lidt efter lidt hine omtalte Sygdoms-Tilfælde; Varmen og det sunde Udseende vende tilbage; Pulsen hæver sig; det udladte Blod skiller sig som sædvanligt, og bedækkes hurtigt med en tyk og fast Betændelses-Skorpe; Urinen afsondres; Brækningen bliver sjeldnere og galdeagtig; ved Afföringen bortgaae en Mængde græsgrönne, sorte eller bruunröde Excrementer; en vederkvægende Sövn og en mild Sved indfinde sig; Svækkelsen, især i Fordöielses-Organerne, bliver dog i længere Tid

1831. **Cancellie - Circulaire** til samtlige Amtmænd,
11. Juni. ang. **Forholdsregler mod Cholera-Epidemiens Ud-**

tilbage. — Andre Sygdomme kunne, selv under denne Bedring, som en Fölge af Krampernes Voldsomhed eller andre Omstændigheder, paafölge. De farligste ere Hjernebetændelse, eller en Tilstand, der næsten ganske ligner Typhus; hyppigere og med et gunstigere Udfald opstaaer Betændelse i forskjellige af Underlivets Organer; heldigst er det, naar der under et saadant uregelret Forlöb dannes Bylder i de udvendige Dele.

Aarsagen til Sygdommen synes at være et Smittestof (contagium), og ikke alene en klimatisk Beskaffenhed i Atmosphæren (miasma); thi Sygdommen har hersket under de forskjelligste Himmelegne, under Æquator og i 55° nordlig Brede i en Kulde af 20° til 30° R.; dens Gang og Udbredning kan lettere derved forklares; og endelig synes en streng Afsondring og Spærring at have været i Stand til at standse dens Fremskridt, hvilket Alt taler for dens smittende Egenskab. Smitten synes især at forplante sig ved Berörelse, gjennem den Patienten nærmest omgivende Luft, ved dennes Aande, ved Uddunstningen af hans Hud eller Afsondringer, og formodentligen ved de Klædningsstykker og Effecter, med hvilke han i længere Tid har været i Berörelse, især hvis disse Sager formedelst deres löse og ujevne Overflade ere skikkede til at optage Smittestoffet, og derved blive giftfængende, saasom Uld, Bomuld, Silke, Bast, Haar, Fjer, Duun, Hör, Hamp, Blaar, Straa, Svamp, Huder, Skind, Peltsværk, Foerværk, Læder, Pergament og Alt, hvad af disse Materialier er forfærdiget; Dyr, som bære Uld, Haar, især lange, Börster eller Fjer; Horn og Been i raa og uforarbeidet Tilstand; Cochenille og raspet Farvetræ; alle Slags Mynt eller Penge. — Obduction af de Döde bör desaarsag ikke foretages uden i fri Luft. Liget overgydes i Forveien og udvaskes i de aabnede Huulheder med en Oplösning af Chlorkalk, med hvilken Lægen ogsaa efter Obductionen maa afvaske sine Hænder, Instrumenter og hvad Andet der under denne har været benyttet. — Anlæg til at blive smittet synes især at findes hos de Personer, som före en uordentlig Levemaade, ere hengivne til Drik, opholde sig i fugtige,

bredelse. Khavn den 11. Juni 1831. — Dette Circulaire er sendt til Stiftamtmanden og Amtmændene i Island, 1831. 11. Juni.

indsluttede Boliger, leve i trange Kaar, af slette, ufordöielige, knappe Födemidler, ere hyppigen udsatte for Forkjölelse, og bestandigen plages af Frygt for Sygdommen.

Behandlingen af Sygdommen har, efter Lægernes forskjellige Anskuelser, været forskjellig; först efter længere Erfaring, og nöiere Iagttagelse af Sygdommen, vil det blive muligt at bestemme, hvilken Behandling der er den fortrinligste. De fleste engelske og russiske Læger, som have haft Leilighed til at iagttage og behandle Sygdommen, ere enige i, at man först bör gjenoprette Ligevægten i Blodomlöbet; og desaarsag anbefales een Aareladning paa ℥viij—xvj i Begyndelsen, sjeldent har man fundet flere nödvendige (et stort Antal Igler paa Underlivet, hvilke af Enkelte anbefales, synes neppe hurtigt nok at kunne virke i denne voldsomme Sygdom, og bruges derfor af de Fleste ikke alene; kun efter Aareladning, eller hvor denne af særdeles Aarsager ikke kan anvendes). Strax derpaa anvendes saadanne Midler, som kunne lede til Huden, især varme Bade 30° R. med Salt eller Potaske i, Dampbade, enten de russiske eller saadanne, hvorved Hovedet ikke udsættes for Heden; fortrinligen Eddike-Dampe, som bibringes Patienten, idet han afklædt, omhyllet af et Tæppe op til Halsen, sættes paa en Stol over gloende Stene, paa hvilke simpel eller aromatisk Eddike gydes; Nogle anbefale samtidigt hermed at bedække Hovedet med aromatiske Omslag. Hvor Bade ikke kunne anvendes, eller i og efter disse, tilraades idelig Börsten, Gnidning med varme uldne Klude, vædede i Kampher-Spiritus, Salmiak-Spiritus, Terebinthin-Olie og lignende pirrende Substantser. I Rusland benyttes hertil et saakaldet Linimentum anticholericum: ℞p. Theriac. ℥iij. Acid. nitric. dilut. ℥ij. Olei terebinth. ℥iij. Mell. desp. ℥j. Spirit. vini rectif. ℥vj m. f. Linim. Man raader ogsaa at lægge omkring Födderne, Knæene, Hænderne og Hovedet varme Omslag af aromatiske Urter, eller et Klæde dyppet i heed Eddike; at anvende Fodbade, Sennepskager paa Födderne, i Hjertekulen, Nakken osv. Calomel anbefales især af de engelske Læger i stor Dosis, 6, 15 til 20 Gran i Forbindelse med arabisk Gummi, een

1831. 11. Juni. samt Biskoppen, „til Underretning", med Canc. Circ. 14. Juni 1831, og bekjendtgjort i Synodalforsamlingen i Reykjavík 1832. Canc. 3. Depart. Brevb. 1831, Nr. 1848. Original-Aftryk som „Circulaire", 2 Blade i 4to. Coll. Tid. for 1831, S. 422—423. Algreen-Ussings Reskriptsaml. 1831, S. 211—212.

I Forbindelse med Cancelliets Circulair-Skrivelse af Dags Dato, angaaende Forholdsregler til at forhindre Choleras Indsnigelse og Udbredelse her i Landet m. m., skulde man tjenstligst tilmelde (Tit.), at vedkommende

---

eller flere Gange dagligen; herved frembragtes ofte de saa særdeles gavnlige græsgrönne Brækninger og Afföringer. Opium i större Dosis end sædvanligt, f. Ex. 40 Draaber Laudanum, tilraades ogsaa, fornemmelig af de engelske Læger, enten alene, eller med större Nytte i Forbindelse med og strax efter Calomel, eller med Pebermynte-Olie. De russiske Læger ansee det for mindre gavnligt i saa stor Dosis, hvilken, efter deres Mening, bidrager til den Sygdommen ofte ledsagende eller paafölgende Bedövelse eller Betændelse. Et halvt eller 3/4 Gran ansee nogle af disse Læger for tilstrækkeligt, ligesom de og have seet Nytte af 20 til 30 Draaber Laudanum i en Clysteer af slimede Decocter. — Forskjellige flygtige, inciterende Medicamenter, f. Ex. Ol. menthæ pip., Ol. cajeput, Æther phosphor., anbefales, ligesom af Enkelte Julap. salin. med Pebermyntevand og lidt Opium eller Pulv. aeriphor. — Den her i Landet bekjendte Methode mod den mildere galdeagtige Cholera, nemlig koldt Vand og Kampherdraaber, har en dansk Læge i Rusland fundet gavnlig. Overgydning af koldt Vand er ogsaa forsögt, vel kun hos faa Syge, men med Nytte. — Som Drikke tilraades enten blot koldt Vand blandet med Saltsyre, eller bedre gives den Syge til at formilde Törsten smaae Stykker Iis ad Gangen. Dog er ogsaa anbefalet Infuser af Pebermynte, Melissa, Kameel- eller Hyldeblomster, eller og Congothee, ikke lunkent, men enten meget hedt eller ganske koldt. — Reconvalescentsen behandles efter Omstændighederne med varm Drikke, Hofmansdraaber, Rhabarbaradraaber, amerikansk Olie og forresten, efter de consecutive Tilfældes Beskaffenhed, ved gjentagne Blodudtömmelser eller andre passende Midler. — Det kgl. Sundheds-Collegium i Kjöbenhavn den 11. Junii 1831.

Övrigheder, foruden den Forpligtelse, som ellers paaligger Dem til at holde de Personer ude af Landet, der söge dette uden tilstrækkelige Subsistentsmidler eller uden lovlig Næringsvei, ogsaa for nærværende Tid derved have at tage Hensyn til den Fare for Smittens Indförelse, som er forbunden med at tilstede slige Personer Adgang her til Landet. De foreskrevne Regler med Hensyn til alle Slags Omlöbere, Taskenspillere, Forevisere af Kunster, Dyr og Rariteter, blive derfor med nöiagtig Strenghed at overholde, ligesom og særdeles Forsigtighed maa vises ved at tilstede Haandværkssvende og andre Personer af den arbeidende Klasse Adgang til Riget. — Det kongel. Danske Cancellie den 11. Junii 1831. 1831. 11. Juni.

Rentekammer-Circulaire til Stiftamtmanden og Amtmændene i Island, ang. **Midler til at fremme Havedyrkningen der i Landet.** Khavn den 11. Juni 1831. — Rentek. Isl. Copieb. 8, Nr. 928—930. 11. Juni.

Da Kammeret af forskjellige modtagne Indberetninger maa erfare, at Havedyrkningen i Island langtfra ikke har den Fremgang, som denne Sags Vigtighed for Landet fortjener, skulle vi ikke undlade tjenstligen at udbede os meddeelt Hr. (Tit.) behagelige Betænkning, saavel i Henseende til de Midler i Almindelighed, der kunne antages at virke til denne Sags Fremme, som i Særdeleshed, om der ikke maatte være Anledning til herefter ved Bortfæstelse af Gaardene paa de kongel. Godser at paalægge Leilændingerne paa disse Godser at anlægge ved deres Fæstegaarde en efter Omstændighederne passende Have og deri fornemligen tilbörligen at dyrke Kaalrabi-Kaal og saavidt muligt Kartofler, som de Væxter, der formentligen i Almindelighed bedst lykkes og ere Producenterne til væsentlig Gavn og Nytte. Rentekammeret den 11. Juni 1831.

1831. **General - Toldkammer** og **Commerce - Collegii**
14. Juni. **Circulaire** til samtlige Toldsteder i Danmark, ang. **Udförselen af Fisk.** Khavn den 14. Juni 1831. — Original-Aftryk som „Circulaire" paa et Halvark i Folio. Algreen-Ussings Reskriptsaml. 1831, S. 216.

Paa Collegiets allerund. Forestilling har det allern. behaget Hans Maj^t. Kongen at resolvere saaledes:

„Vi ville allern. have tilladt, at al Slags indenlandsk tör, röget og saltet Fisk, Klipfisk og Lax indbefattet, men islandsk, færöisk og grönlandsk undtaget, maa afgiftsfrit udgaae til fremmede Steder og til Vore Hertugdomme".

Hvilken allerhöieste Resolution herved meddeles til allerund. Efterlevelse. — General-Toldkammer- og Commerce-Collegium den 14. Juni 1831.

14. Juni. **Cancellie - Circulaire** til samtlige Biskopper i Danmark, samt Amtmændene paa Island og Færöerne, saavel som Biskoppen over Island, ang. **Foranstaltninger mod Cholera-Epidemien.** Khavn den 14. Juni 1831. — Canc. 3. Depart. Brevb. 1831, Nr. 1851.

Indsluttede Exemplarer af tvende under 11. dennes herigjennem udfærdigede Circulaire-Skrivelser[1] til samtlige Amtmænd i Danmark, betræffende Foranstaltninger til at forhindre Udbredelsen af Cholera-Epidemie her i Landet, skulde man herved tjenstl. tilstille (Tit.) til Underretning. — Det kgl. Danske Cancellie den 14. Juni 1831.

18. Juni. **Rentekammer-Skrivelse** til Stiftamtmanden over Island, ang. **Foranstaltninger i Anledning af Cho-**

---

[1]) *see* ovenfor S. 727—739.

lera. Khavn den 18. Juni 1831. — Original i Stift- 1831.
amtsarchivet i Island. — Rentek. Isl. Copieb. 8, Nr. 962. 18. Juni.

I Forbindelse med de Foranstaltninger, som ere föiede for at forhindre Udbredelsen af smitsomme Sygdomme her i Landet, navnligen den under Navnet af Cholera morbus bekjendte smitsomme Sygdom, der alt har viist sig paa adskillige Steder ved Östersöen, har Qvarantaine-Directionen anseet det nödvendigt, at ogsaa de fra Island kommende Skibe medbringe Sundheds-Attester fra Afseilingsstedet. Til den Ende har bemeldte Direction anmodet Kammeret om, at overdrage Overövrighederne paa Island saavel at foranstalte det Fornödne i saa Henseende, som derefter at gjöre Indberetning om, naar saadan Foranstaltning er bleven truffen.

I Anledning heraf maae vi tjenstligen anmode Hr. Stiftamtm. om, ved uopholdelig Udsendelse af Expresser at bringe foranförte Bestemmelse saavidt muligt til almindelig Kundskab i Sönder-Amtet, forinden Handelsskibene gaae tilbage, for at vedkommende Skibsförere saaledes kunne vorde forsynede med de behörige Sundheds-Attester fra Afseilingsstedet, og ville De derefter behage at gjöre Indberetning til Qvarantaine-Directionen her i Staden om, naar denne Foranstaltning er truffen, samt paa vedkommende Steder bleven bekjendtgjort. — Uvis om, hvilken Leilighed der först frembyder sig til at see saavel Hr. Stiftamtm. denne Skrivelse indhændiget, som lignende Skrivelser til Amtmændene Thorsteinson og Johnsson, afgaae disse i Triplicat, og vedlægges herhos et af Exemplarerne til ommeldte Amtmænd, med Anmodning om, at samme ved Expresser maae uopholdeligen blive dem tilstillede, saafremt De ikke allerede enten fra Amtmand Thorsteinson eller Amtmand Johnsson har modtaget en af Triplikat-Skrivelserne til Dem. — Tillige undlade vi ikke herved at lade fölge tvende Bekjendtgjörelser fra Sundheds-Collegiet, be-

1831. 18. Juni. træffende forannævnte Sygdom[1], med Anmodning om, at det Fornödne desangaaende maatte blive bekjendtgjort i Sönder-Amtet[2]. — Iövrigt ville De paany indskærpe alle Vedkommende i bemeldte Amt det nöiagtigste Tilsyn med Hensyn til Iagttagelsen af hvad Anordningerne foreskrive, for at forvisse sig om, at ingen smitsom Sygdom kan udbredes ved de til Island ankommende Skibe, ligesom De ogsaa forventes at være opmærksom paa de videre Foranstaltninger, der muligen i saa Henseende maatte blive nödvendige. — Rentekammeret den 18. Juni 1831[3].

18. Juni. **Rentekammer-Skrivelse** til Stiftamtmanden i Island, ang. **Oplærelse af en Dyrlæge paa Veterinairskolen.** Khavn den 18. Juni 1831. — Rentek. Isl. Copieb. 8, Nr. 956.

Paa Kammerets allerund. Forestilling har det under 1. i d. M. allern. behaget H. Majt. at resolvere saaledes:

„Vi tillade allern. ... [see Resol. 1. Juni 1831, ovenf. S. 718—720] ... dem paalagte".

Ved tjenstl. at communicere Hr. Stiftamtm. denne allerhöieste Resolution til behagelig Underretning og Bekjendtgjörelse for Vedkommende i Sönder-Amtet, maae vi derhos tilföie Fölgende:

1) at da der for Tiden ved Veterinairskolen underholdes en Islænder fra Sönder-Amtet for den islandske

[1]) *see* ovenfor S. 730—738 Anm.

[2]) i Anledning heraf blev der i Island af Landphysikus Jon Thorstensen udarbeidet en Anviisning med Hensyn til Cholera, og trykt paa offentlig Bekostning: „Um Cholera landfarsótt. Útgefið af Landphysicus Thorstensen. Eptir ritum því viðvíkjandi frá því konúngl. Heilbrigðisráði í Kaupmannahöfn". Viðeyjar klaustri 1831. 16 S. i 8vo. Bekjendtgjort i Synodalforsamlingen i Reykjavík 1832.

[3]) s. D. ere ligelydende Rentek. Skriv. mut. mut. afgaaede til Amtmændene Thorsteinson og Johnsson. Rentek. Isl. Copieb. sst. Nr. 963—964.

Jordebogskasses Regning, finder Kammeret det rigtigst, at der nu nedsendes Een fra et af de andre Amter, og at saaledes Begyndelsen skeer fra Vester-Amtet, hvorom vi under D. D. have tilkjendegivet Amtmand Thorsteinson det Fornödne. Næste Gang vil altsaa Terminen tilfalde Nord- og Öster-Amtet. — 2) De unge Mennesker, som agte at frequentere Veterinairskolen, henvende sig derom til Amtmanden i vedkommende Amt, som antager den Person han hertil finder dueligst, under de Betingelser allerhöistbemeldte Resolution fastsætter. — 3) Udgifterne under Opholdet ved Skolen ere for Tiden 100 Rbd. r. S. aarligen til Underviisning, Kost, Logis, Lys og Ildebrand for Lærlingen, samt 50 Rbd. r. S. engang for alle til Instrumenter og Böger. Klæder og mulige övrige Fornödenheder maa han selv holde sig med. — Saavel de aarlige 100 Rbd. r. S., som de 50 Rbd. r. S. engang for alle, ville forskudsviis blive anviste Skolens Forstander paa Zahlkassen her i Staden, imod at samme igjen refunderes ved Indbetaling til Islands Jordebogskasse, hvilket for det Förste skeer paa den Maade, at hver af Amterne udrede ⅓ Deel af samtlige Udgifter, som derefter föres til Udgift i de aarlige Repartitions-Regnskaber, imod at behörige Qvitteringer derved fremlægges. Skulde imidlertid en anden og muligen hensigtsmæssigere Fordeling af benævnte Udgifter paa Amterne være at foretage, forventes derom Hr. Stiftamtm.' nærmere Betænkning, for at Saadant da kunde blive at tage under Overveielse ved den nye Regulering af Repartitionsvæsenet, som ifölge vor Skrivelse af 28. i f. M. er paatænkt. — 4) Hver Gang en Lærling er antaget og foranstaltet nedsendt, meddeler vedkommende Amtmand saavel Kammeret som de tvende andre Amtmænd i Island herom Underretning. — Rentekammeret den 18. Juni 1831[1].

1831.
18. Juni.

---

[1]) Rentek. Skriv. af samme Indhold til begge Amtmændene i Island. Rentek. Isl. Copieb. 8, Nr. 957—958.

1831. 19. Juni. **Forordning** ang. **Foranstaltninger i Anledning af Cholera-Sygdommen.** Khavn den 19. Juni 1831. — Denne „Forordning, indeholdende Foranstaltninger, som skulle föies i Anledning af den i adskillige Lande herskende Cholera-Sygdom", er sendt til Island med Canc. Circ. 23. Juni 1831 og publiceret der i Landet ved Landsoverretten den 24. Novbr. 1831 og i Synodalforsamlingen i Reykjavík i Juli 1832. — I Skrivelse af 3. Marts 1832 har Stiftamtmand Krieger indberettet til Cancelliet, at han, overeensstemmende med Cancelliets Circulaire 23. Juni 1831, havde omsendt denne Forordning til alle Underövrigheder ved Circulaire af 29. Oktobr. s. A., og at han har været betænkt paa at foranledige den nævnte Forordning oversat paa Islandsk og trykt; men da han og Landphysikus havde fundet, at de fleste Paragrapher vilde være aldeles uanvendelige i Island, og at det i paakommende Tilfælde vilde være nok, deels at uddrage de enkelte Paragrapher, som kunde anvendes, deels at tilföie hvad der efter Omstændighederne maatte synes nödvendigt, og derefter at samle dette i en kort Plakat, have de troet for Tiden ikke at burde foretage Noget i denne Henseende. — Canc. 2. Depart. Registrant XXXII, 172 (1831, Nr. 422). Original-Aftryk hos Schultz. Coll. Tid for 1831, S. 449—476. 481—488 (med Motiver). Qvart-Forr. for 1831, S. 91—110; Schou XX, S. 289—311.

21. Juni. **Cancellie-Skrivelse** til Rentekammeret, ang. **Regnskabsförelsen for de kongelige Kirker i Island.** Khavn den 21. Juni 1831[1]. — Canc. 1. Dep. Brevb. 1831, Nr. 1595. Algreen-Ussings Reskriptsaml. 1831, S. 233—234.

Det kgl. Rentekammer har i behagelig Skrivelse af 28. f. M. forlangt dette Collegii Betænkning over det herved tilbagefölgende Andragende med Bilag, hvori Stiftamtmanden over Island har forespurgt, om det ikke maa ansees unödvendigt, at de aarlige Regnskaber for de H. Majt. tilhörende Kirker i Sönder-Amtet paa Is-

[1]) Rentek. Skriv. 9. Juli 1831.

land, nemlig Thykkebay, Langholt, Kirkebay og Bjarnanæs, for Fremtiden indföres i Kirkebögerne, med Hensyn til, at disse Regnskaber for Tiden indsendes til Kammeret, og der blive reviderede og deciderede, og at, som Fölge heraf, Provsternes Ansvar for Revisionen og Decisionen af disse Regnskaber bortfalder; hvorimod han formener, at Provsterne maae vedblive som hidtil at inspicere bemeldte Kirker med Tilhörende, og derefter antegne deres Bemærkninger i Kirkebögerne, samt derom gjöre den fornödne Indberetning til Biskoppen; og velbemeldte Kammer har derhos yttret, at, omendskjöndt den af Provsterne forhen foretagne Revision af disse Regnskaber nu vel kunde bortfalde, formenes det dog hensigtsmæssigt, at Regnskaberne fremdeles indföres i Kirkebögerne til Veiledning i paakommende Tilfælde, ikke alene for de nærværende Kirkeværger, men ogsaa for deres Eftermænd. 1831. 21. Juni.

I Gjensvar herpaa skulde man tjenstl. tilmelde det kgl. Rentekammer, at Cancelliet tiltræder velbemeldte Kammers Mening. — Det kongl. Danske Cancellie den 21. Juni 1831.

Cancellie - Circulaire til samtlige Overövrigheder, ang. **Bekjendtgjörelse af Forordning om Foranstaltninger mod Cholera.** Khavn den 23. Juni 1831. — Dette Circulaire er sendt til Stiftamtmanden og sandsynligviis ogsaa til Amtmændene i Island; jevnf. den til For. 19. Juni 1831 föiede Bemærkning. — Canc. 2. Dep. Brevb. 1831, Nr. 1915—1927; Canc. 3. Depart. Brevb. 1831, Nr. 2004b. Original-Aftryk som „Circulaire", trykt paa 2 Bl. i 4to. 23. Juni.

Idet Cancelliet herved tilstiller (Tit.) et Antal Exemplarer af en under 19. d. M. emaneret allerhöieste Forordning, ang. Foranstaltninger, der skulle föies i Anledning af den i adskillige Lande herskende Cholera-Sygdom, skulde man tjenstl. anmode Dem om, efter bedste Evne

1831. at virke til sammes almindelige Kundgjörelse, i hvilken
23. Juni. Henseende De i Særdeleshed ville iagttage, at paa Landet hver Sognefoged erholder nogle Exemplarer, i det mindste eet til Omdeling i hver By, hvor Anordningen paa et bekvemt Sted bliver at henlægge til almindeligt Eftersyn, og det Fornödne derom ved Gadestævne at kundgjöre. — Det kgl. Danske Cancellie den 23. Juni 1831 [1].

24. Juni. **Rentekammer-Skrivelse** til Stiftamtmanden over Island, ang. **Oprettelse af Sundheds-Commissioner som Værn imod Cholera.** Khavn den 24. Juni 1831. — Original i Stiftamtsarchivet i Island. — Rentek. Isl. Copieb. 8, Nr. 968.

Qvarantaine-Directionen har under 23. d. M., saaledes som af indsluttede Gjenpart behageligen vil erfares, tilstillet Kammeret et Antal Exemplarer af Qvarantaine-Forordningen af 8. Febr. 1805, samt af en under 18. d. M. udfærdiget Bekjendtgjörelse om smittede og mistænkte Steder, tilligemed nogle Bekjendtgjörelser fra Sundheds-Collegiet, Cholera morbus vedkommende, og har bemeldte Direction derhos anmodet om, at Overövrighederne i Island maatte foranlediges tilkjendegivet, at Sundheds - Commissioners Oprettelse i Söhavnene sammesteds, overeensstemmende med fornævnte Forordnings 1. §, ansees nödvendig.

I Anledning heraf maae vi tjenstligen anmode Hr. Stiftamtm. om, uopholdeligen, naar denne Skrivelse er modtaget, i Sönder-Amtet at foranstalte det Fornödne i Overeensstemmelse hermed, og derhos lade de ved-

---

[1]) Under s. D. er afgaaet et (skrevet) Circulaire fra Cancelliet til samtlige Biskopper i Danmark (og muligen ogsaa i Island) af samme Indhold, med Anmodning om at lade Forordningen læse „ved Kirkestævne". Canc. 3. Depart. Brevb. 1831, Nr. 2004*.

fölgende Exemplarer af Forordningen samt Bekjendtgjörelserne uddele imellem de oprettende Sundheds-Commissioner og andre Vedkommende. Om Alt, hvad der fra Hr. Stiftamtm.' Side foretages i denne Sag, vilde De behage at meddele Qvarantaine-Directionen Underretning, ligesom ogsaa derfra indhente videre Forholdsregler, forsaavidt Saadant maatte befindes nödvendigt. — Da der i disse Dage afgaaer en Skibsleilighed herfra til Reikevig, hvormed denne Skrivelse afsendes, fölger tillige herhos lignende Skrivelser til Amtmændene Thorsteinson og Johnsson, hvilke De anmodes om at besörge dem tilsendte ved Expresser i Forbindelse med vor Skrivelse af 18. d. M., der ligeledes fölger hermed; og bemærkes derhos, at i Henseende til den videre Forsendelse i Island bliver aldeles at forholde i Overeensstemmelse med hvad derom er foreskrevet ved fornævnte vore Skrivelser af 18. d. M. — Rentekammeret den 24. Juni 1831 [1].

1831. 24. Juni.

Rentekammer-Skrivelse til Stiftamtmanden over Island, ang. **Indberetninger om fortjente islandske Mænd.** Khavn den 25. Juni 1831. — Rentek. Isl. Copieb. 8, Nr. 979.

25. Juni.

Fra Overövrighederne paa Island har Kammeret Tid efter anden modtaget forskjellige Indberetninger om, hvorledes flere af Indvaanerne sammesteds have udmærket sig ved, med en der i Landet sjelden Flid og Stræbsomhed, at virke til Fiskeriernes Opkomst, rögte og forbedre deres Jorder, samt til Forædlingen

[1]) Rentek. Skrivelser af samme Indhold til Amtmændene i Vester-Amtet, samt i Nord- og Öster-Amtet i Island. Rentek. Isl. Copieb. 8, Nr. 969—970. — Med Hensyn til de af Stiftamtmanden i Island i Anledning af denne Skrivelse föiede Foranstaltninger, *see* den For. 8. Febr. 1805 om Qvarantainevæsenet forudskikkede Bemærkning, samt Bemærkningen ved For. 19. Juni 1831.

1831. 25. Juni. af de derved erhvervede Produkter m. m., og da derhos tillige er andraget paa, at saadanne Mænd maatte paa en eller anden Maade, saavel til Opmuntring for dem selv som for Andre, erholde et Beviis paa, at H. Majt. har taget Hensyn til deres Bestræbelser, saa har Kammeret, for endnu mere at see Indvaanerne opmuntrede til en for Landet saa gavnlig Virksomhed, allerunderd. andraget paa, at en for saadan Flid og Virksomhed udelukkende bestemt Medaille maatte udpræges.

At H. Majt. har allern. bifaldet denne Kammerets allerund. Indstilling, og derhos tilladt, at denne Medaille, som paa den ene Side har H. Majts Brystbillede og paa den anden en Egekrands, og som desuden vorder forsynet med Ösken, for at kunne som et Hæderstegn bæres paa Brystet i det samme Slags Baand som Medaillen for ædel Daad, skulle vi herved tjenstl. communicere Hr. Stiftamtm. til behagelig Underretning, for at De, naar det ved indtræffende Leiligheder af Dem selv eller ved paalidelige Meddelelser er bragt i Erfaring, at en eller anden Mand af Islands Indvaanere befindes fortrinlig qvalificeret til at modtage slig Udmærkelse, da herom kunde andrage det Fornödne for Kammeret, som dernæst desangaaende kan indgaae til H. Majt. med allerund. Forestilling. Forsaavidt nogen af de Mænd i Sönder-Amtet, om hvilke tidligere er indkommen Indberetning og som ikke senere have paa anden Maade modtaget Belönning for deres gavnlige Virken, maatte af Hr. Stiftamtm. ansees qualificerede til at erholde fornævnte Medaille, forventes desangaaende efter nærmere Undersögelse Deres behagelige Betænkning meddeelt. — Rentekammeret den 25. Juni 1831 [1].

---

[1]) Rentek. Skrivelser til Amtmændene i Vester-Amtet, samt i Nord- og Öster-Amtet, af samme Indhold. Rentek. Isl. Copieb. 8, Nr. 980—981.

Cancellie-Skrivelse til Rentekammeret, ang. **Udgivelsen af de for Island udkommende Anordninger.** Khavn den 25. Juni 1831. — Canc. 3. Depart. Brevb. 1831, Nr. 2006b. Algreen-Ussings Reskriptsaml. 1831, S. 237—239. 1831. 25. Juni.

Det kgl. Rentekammer har ved behagelig Skrivelse af 9. Oktbr. f. A. erklæret sig enigt med Cancelliet i, at den hidtil brugte Fremgangsmaade, hvorefter det har været overladt den islandske Landsoverret at besörge de her i Riget udkommende almindelige Anordninger, som med eller uden Modification udvides til at gjelde for Island, oversatte og udgivne i det islandske Sprog, for Fremtiden bör ophæves, og at derimod de omhandlede Anordninger bör besörges oversatte og trykte i det islandske Sprog her i Riget, saaledes at en islandsk Oversættelse stilles ved Siden af den danske Text, samt at det, naar en Anordning ikkun med visse Forandringer bliver at udvide, vil være hensigtsmæssigt, istedetfor at bibeholde den danske Text i en saadan Anordning, og dertil knytte de foreskrevne Modificationer, at redigere samme med Hensyn hertil som en særegen ny Anordning.

Cancelliet maa nu ansee det rigtigst, at den saaledes paatænkte Forandring med Hensyn til Oversættelsen af Anordninger, der udvides til Island, tager sin Begyndelse med de for Aaret 1827 emanerede almindelige Anordninger, om hvis Udvidelse til bemeldte Land der endnu ikke er taget nogen endelig Bestemmelse, og at der derefter forholdes paa den foreslaaede Maade med Hensyn til de i de senere Aar udkomne eller fremtidig udkommende almindelige Anordninger, hvorimod Cancelliet formener, at Oversættelsen af de Anordninger, der allerede enten efter Correspondence mellem Collegierne, eller efter erhvervet allerhöieste Resolution have erholdt Gyldighed for Island, fremdeles, forsaavidt Saadant ikke allerede er skeet, kunde besörges af den

1831. islandske Landsoverret, hvorom denne Ret formentlig
25. Juni. kunde tilkjendegives det Fornödne, naar den meddeles Notice om Udvidelsen af Anordningerne for 1827, med Tilhold at fremme Oversættelsen for de tilbagestaaende Aar saameget som muligt.

Forsaavidt iövrigt Kammeret i ovennævnte Skrivelse har yttret, at den ommeldte Foranstaltning formentlig maatte anvendes saavel i Henseende til de Anordninger, der emanere gjennem Cancelliet, som med Hensyn til dem, der udkomme gjennem de andre kgl. Collegier, naar de gives Anvendelse paa Island, maa Cancelliet heri være aldeles enigt, og dette Collegium er villigt til at besörge de igjennem de övrige kongel. Collegier udkommende Anordninger oversatte paa den paatænkte Maade, naar de til den Ende blive Cancelliet tilstillede. — Forsaavidt Kammeret fremdeles har henstillet, om det ikke kunde være hensigtsmæssigt, at de i Fremtiden udkommende Anordninger strax bleve gjorte gjeldende i Island, naar de ligefrem fandtes anvendelige sammesteds, og at de, om hvis Anvendelighed der kunde være Tvivl, i al Fald strax bleve sendte til de islandske Overövrighedcrs Betænkning, saa er man ligeledes aldeles enig i, at de for Island udkommende særdeles Anordninger, saavel som de almindelige Anordninger for Danmark, ved hvis Sanction det umiddelbart bestemmes, at de ogsaa skulle gjelde for Island, strax besörges oversatte og saaledes særligen udkomme. — Men hvad de almindelige Anordninger betræffer, hvori der ikke oprindeligviis tages Hensyn til Island, da har Cancelliet i de afvigte Aar iagttaget, at vedkommende Autoriteter paa Island ved Aarets Udlöb og endnu inden Correspondence desangaaende indledes imellem Collegierne, tilstilles samtlige Anordninger for det forlöbne Aar, med Opfordring til at afgive Erklæring over deres Anvendelighed. — Naar disse Erklæringer dernæst indlöbe, og fornöden Correspondence mellem Collegierne har fundet Sted, synes det rettest, at alle de saaledes i Löbet af

et Aar for Danmark uden særligt Hensyn til Island udkomne Anordninger, der enten ligefrem kunde anvendes paa Island, eller i Henseende til hvilke det kan skee med Modificationer, behandles under Eet og i en fælles Anordning, hvis Gjenstand kunde betegnes som „Forordning, der udvider adskillige i Aaret N. N. for Danmark udkomne almindelige Anordninger til Island, med de i saa Henseende fornödne Forandringer og nærmere Bestemmelser", og som iövrigt kunde modtage passende Underafdelinger. — Iövrigt maa Cancelliet forbeholde sig, naar Provindsialstændernes Organisation har fundet Sted, at foreslaae de Lempelser, som denne maatte fordre med Hensyn til de omhandlede Sagers Behandling, hvilke Modificationer tildeels ville være afhængige af Beskaffenheden af den Repræsentation, som bliver tilstaaet Island i Stændernes Forsamling. — De af det kongl. Rentekammer fremsendte Bilage fölge indsluttet tilbage. — Det kgl. Danske Cancellie den 25. Juni 1831. 1831. 25. Juni.

Cancellie-Skrivelse til Biskoppen over Island, ang. **Hvamm Kirkes Inventarium.** Khavn den 28. Juni 1831. — Original i Bispe-Archivet i Island. Canc. 1. Depart. Brevb. 1831, Nr. 1631. 28. Juni.

I en til Cancelliet indkommen, med D. Höiærv.* Erklæring af 28. Februar sidstl. forsynet Ansögning, har Præsten for Hvam og Nordtunge Menigheder inden Myre Syssel, Jon Magnussen, anholdt om, at 5 Hundreder i golde Creaturer, der tilhöre Hvam Kirke, og som et Inventarium skulle fölge Præstekaldet, maae realiseres, og anvendes til Hjælp til at oplægge et nyt ydre Brædetag paa Kirken.

Efter desangaaende at have brevvexlet med det kgl. Rentekammer, der i Gjensvar herpaa har yttret, at da der, efter de meddelte Oplysninger, ikke ere saadanne særdeles Omstændigheder forhaanden, som kunde synes at gjöre det fornödent, til Fordeel for nuværende

1831. 28. Juni. Beneficiarius, at formindske Kirkens Inventarium, enten for de fulde 5 Hundreder eller for en Deel deraf, saaledes som af D. Höiærv. er foreslaaet, synes der ikke at være Anledning til at fravige det i disse Tilfælde forhen antagne Princip, — skulde Cancelliet tjenstligst anmode D. Höiærv. om, behageligen at ville tilkjendegive Supplikanten, at det Ansögte ikke kan bevilges. — Det kgl. Danske Cancellie den 28. Juni 1831.

2. Juli. **Cancellie-Skrivelse** til Stiftamtmanden over Island, ang. **Forslag til en ny Lovgivning om Pantevæsenet paa Island.** Khavn den 2. Juli 1831. — Canc. 3. Depart. Brevb. 1831, Nr. 2107—10.

I en Cancelliet fra det kongel. Rentekammer tilstillet Skrivelse fra Hr. Stiftamtmand har De gjort opmærksom paa, at en væsentlig Hindring for private Udlaan af Penge der i Landet fornemmeligen maa antages at ligge i en derværende Mangel paa et organiseret Pantevæsen, da Thinglæsningen af Documenter efter de gjeldende Anordninger formenes ikkun at kunne med fuld Retsvirkning finde Sted ved Landsoverretten sammesteds, men det i Særdeleshed for de fjernere Dele af Landet er forbundet med saa mange Vanskeligheder at lade Documenter læse ved Overretten, at dette saa godt som aldeles er bortfaldet.

Ligesom Rentekammeret har fundet, at denne Gjenstand fortjener særdeles Opmærksomhed, saaledes kan Cancelliet ei heller Andet, end ansee det overeensstemmende med Landets Tarv, at drage Omsorg for, at Pantevæsenet saavidt muligt der gives en fast og hensigtsmæssig Indretning. Hvad Thinglæsningen af Skjöder og Pantebreve i faste Eiendomme angaaer, maatte denne naturligviis være at foretage til den Ret, hvorunder den paagjeldende Eiendom ligger (thi Læsning ved Landsoverretten kan ei ansees hensigtsmæssig, ligesom og Sportel Reglem. 10. Septbr. 1830

Cap. 3 forudsætter, at Documenter læses ved Hjemthinget), og en saadan Thinglæsning have til Fölge, at ingen ældre Adkomst eller Forhæftelse kan præjudicere den, der har erholdt Skjöde eller Pantebrev, med mindre den forhen er læst eller i alt Fald bliver læst samtidigt med hiint Skjöde eller Pantebrev. Forövrigt turde det maaskee være tilraadeligst, at indskrænke Pantsættelser ved thinglæst Document til faste Eiendomme, og ikke hjemle anden Pantsætning af rörlige Ting end den, der er forbunden med virkelig Overleverelse (haandfaaet Pant). 1831. 2. Juli.

Forinden imidlertid Cancelliet foretager Videre, skulde man, for at kunne træffe de hensigtsmæssigste Bestemmelser til et ordentligt Skjöde- og Pantevæsens förste Indretning og senere Vedligeholdelse paa Island, tjenstl. udbede sig (Tit.) Erklæring behageligen meddeelt. — Det kgl. Danske Cancellie den 2. Juli 1831 [1].

Cancellie-Plakat ang. **Sundheds-Attester for Skibe.** Khavn den 4. Juli 1831. — Denne „Cancellie-Plakat, angaaende at Skibe fra de Danske östersöiske Havne, ifölge en af den Preussiske Regjering truffen Foranstaltning, indtil videre kun blive modtagne i de preussiske Havne, naar de medbringe behörige Sundheds-Attester", er publiceret i Landsoverretten i Island den 24. Novbr. 1831 og i Synodalforsamlingen i Reykjavík i Juli Maaned 1832. — Canc. 2. Depart. Registr. XXXII, 181b—182 (1831, Nr. 455). Original-Aftryk hos Schultz. Coll. Tid. for 1831, S. 503—505. Qvart-Forr. for 1831, S. 114—115; Schou XX, 312—313. 4. Juli.

Cancellie-Circulaire til samtlige Overövrigheder, ang. **Bekjendtgjörelse af Qvarantaine-Forordningen.** 5. Juli.

[1]) Ligelydende Canc. Skriv. (mut. mut.) er under samme Dato afgaaet til begge Amtmændene og til Landsoverretten paa Island. Canc. 3. Depart. Brevb. sst.

1831. Khavn den 5. Juli 1831. — Dette Circulaire er ogsaa
5. Juli. sendt til Island, jevnf. den For. 8. Febr. 1805 forudskikkede Bemærkning. — Canc. 2. Dep. Brevb. 1831, Nr. 2091—2095. Original-Aftryk som „Circulaire", trykt paa 2 Blade i 4to. Coll. Tid. 1831, S. 561. Algreen-Ussings Reskriptsaml. 1831, S. 249.

Da den kgl. Direction for Qvarantaine-Foranstaltningerne har anholdt om, at de Bestemmelser, der indeholdes i For. af 8. Febr. 1805, og som nærmest angaae Stedets Beboere enten paa Landet eller i Kjöbstæderne, paa en passende Maade maae indskjærpes og vedligeholdes i alle Vedkommendes Erindring, saalænge Qvarantaine-Foranstaltninger ere i Virksomhed i Anledning af den i Rusland og Preussen herskende Cholera, saa skulde man tjenstl. anmode (Tit.) om at drage Omsorg for, at de i den 40. § i For. af 8. Febr. 1805 ommeldte Stykker af denne Anordning indtil videre i vedkommende Kjöbstæder i det Dem anbetroede Amt eengang maanedligt bekjendtgjöres paa den ved den 2. § i For. af 8. Oktobr. 1824 befalede Maade, da Cancelliet forövrigt med Hensyn til Bekjendtgjörelsen paa Landet ved Kirkestævne har tilskrevet samtlige Biskopper det Fornödne[1]. — Det kgl. Danske Cancellie den 5. Juli 1831.

9. Juli. **Rentekammer-Skrivelse** til Stiftamtmand Krieger og Biskop Steingrim Jónsson, ang. **Indförelse i Kirkebögerne af Regnskaber for de kgl. Kirker i Sönder-**

[1]) s. D. Canc. Circ. til Biskopperne, ligelydende med Undtagelse af Slutningen, der lyder saaledes: „da Canc. forövrigt med Hensyn til Bekjendtgjörelse i Kjöbstæderne har tilskrevet Amtmændene det Fornödne", er ligeledes sendt til Biskoppen over Island og bekjendtgjort i Synodalforsamlingen i Reykjavík i Juli 1832. Canc. 2. Dep. Brevb. 1831, Nr. 2096. Original-Aftryk som „Circulaire", trykt paa 2 Blade i 4to.

Amtet. Khavn den 9. Juli 1831. — Orig. i Bispe-Archivet i Island. — Rentek. Isl. Copieb. 8, Nr. 1015. 1831. 9. Juli.

Hr. Stiftamtm. Krieger har i behagelig Skrivelse af 8. Febr. d. A. forespurgt, om det ikke maa ansees unödvendigt, at de aarlige Regnskaber for de H. Maj^t. tilhörende Kirker i Sönder-Amtet i Island, nemlig Thykkebay, Langholt, Kirkebay og Bjarnanæs, for Fremtiden indföres i Kirkebögerne, med Hensyn til at disse Regnskaber for Tiden indsendes til Rentekammeret, og der blive reviderede og deciderede, og at som Fölge heraf Provsternes Ansvar for Revisionen og Decisionen af disse Regnskaber bortfalder, hvorimod De formener, at Provsterne maae vedblive, som hidtil, at inspicere bemeldte Kirker med Tilhörende, og derefter antegne deres Bemærkninger i Kirkebögerne, samt derom gjöre den fornödne Indberetning til Biskoppen.

Efter at have i denne Anledning corresponderet med det danske Cancellie, skulle vi ikke undlade tjenstl. at melde Hr. Stiftamtm. samt Deres Höiærv. Hr. Biskop Johnsen, til behagelig Efterretning og Bekjendtgjörelse for Vedkommende, at omendskjöndt den af Provsterne forhen foretagne Revision af disse Regnskaber nu vil kunne bortfalde, formenes det dog hensigtsmæssigst, at Regnskaberne fremdeles indföres i Kirkebögerne til Veiledning i paakommende Tilfælde, ikke alene for de nærværende Kirkeværger, men ogsaa for deres Eftermænd. Iövrigt fölger det af sig selv, at Provsterne maae vedblive, som hidtil, at inspicere bemeldte Kirker med Tilhörende, og derefter antegne deres Bemærkninger i Kirkebögerne, samt derom gjöre den fornödne Indberetning. — Rentekammeret den 9. Juli 1831.

Cancellie-Circulaire til samtlige Overövrigheder, ang. **Anmeldelser om dödfödte Börn.** Khavn den 9. Juli 1831. — Dette Circulaire synes ogsaa at være 9. Juli.

1831. 9. Juli. sendt til Stiftamtmanden og Amtmændene i Island. — Canc. 3. Depart. Brevb. 1831, Nr. 2156. Original-Aftryk som „Circulaire", trykt paa to Blade i Qvart. Algreen-Ussings Reskriptsamling 1831, S. 258—259 med vedföiet Schemaet Litr. C fra Canc. Circ. 16. Decbr. 1806.

Da det for Cancelliet er andraget, at de Anmeldelser, som Jordemödre have at afgive om dödfödte Börn, paa flere Steder ere ufuldstændige og ikke indrettede i den Form, der ved dette Collegii Circulair-Skrivelse af 13. Decbr. 1806 [1] er foreskrevet, saa skulde man tjenstligst anmode (Tit.) om, at indskjærpe Vedkommende at efterkomme de i forbemeldte Circulair-Skrivelse indeholdte Forholdsregler. — Det kgl. Danske Cancellie den 9. Juli 1831 [2].

9. Juli. **Plakat** for Danmark, ang. **Nedsættelse i Gebyrerne for algierske Söpasse.** Khavn den 9. Juli 1831. — Emaneret igjennem General-Toldkammeret, og ikke publiceret i Island. — Original-Aftryk hos Schultz. Coll. Tid. for 1831, S. 548. Qvart-Forr. for 1831, S. 116; Schou XX, 313. — Tydsk og Dansk: „Placat für die Herzogthümer Schleswig und Holstein, betreffend die Herabsetzung der Gebühren für algierische Seepässe". Original-Aftryk hos Schultz, 2 Blade i 4to.

Plakat for Kongeriget Danmark, angaaende Nedsættelse i Gebyrerne for algierske Söpasse.

Vi Frederik den Sjette &c. G. V.: Til Lettelse for Vore Undersaatters Skibsfart ville Vi allern. have Gebyrerne for de til Reiser paa hiin Side Cap finis terræ anordnede algierske Söpasse nedsatte til fölgende Störrelser, nemlig:

---

[1]) her i Samlingen under 16. Decbr. 1806.

[2]) Under s. D. er Canc. Circ. afgaaet til Biskopperne, af samme Indhold som det her Anförte til Amtmændene. — Canc. 3. Depart. Brevb. 1831, Nr. 2157.

	pr. Commercelæst af Skibets Drægtighed.	
For Farten i Europa og til alle Havne i Middelhavet	16 Rbsk. r. S.	1831. 9. Juli.
— til Kysten af Guinea og til Vestindien eller andre Steder i Amerika	21 — —	
— til Cap de bonne esperance, Ostindien eller China . .	32 — —	

Hvorefter alle Vedkommende sig allerunderd. have at rette. — Givet i Vor kongel. Residentsstad Kjöbenhavn den 9. Juli 1831.

Cancellie-Skrivelse til Geheime-Archivarius, Prof. Finn Magnussen, ang. **Oversættelse af Forordninger paa Islandsk.** Khavn den 16. Juli 1831. — Canc. 3. Depart. Brevb. 1831, Nr. 2245. 16. Juli.

I Henhold til Hr. Professors behagelige Skrivelse af 6. Januar d. A., hvorved De har erklæret Dem villig til at paatage Dem Oversættelsen i det islandske Sprog og Correcturen af de her udkommende Anordninger, der for Fremtiden skulle gjöres anvendelige i Island og her foranstaltes trykte, tilstiller Cancelliet Dem herved et Exemplar af den under 28. Mai sidstl. udkomne Forordning om Provindsialstænders Indförelse i Danmark, med Anmodning om, at De behageligen ville besörge Oversættelsen af samme under de i Deres ovennævnte Skrivelse anförte og ved Correspondence mellem dette Collegium og det kgl. Rentekammer vedtagne Betingelser for den Dem tilkommende Godtgjörelse; hvilke Betingelser indtil videre kunne ansees som Norm i lignende Tilfælde. Naar tredie Correctur af Dem er besörget, forventer Collegiet samme hertil indsendt, for at den, forinden den overgives til Trykken, kan blive gjennemseet af Generalprocureuren. — Det kgl. Danske Cancellie den 16. Juli 1831.

1831. 25. Juli. **Forpagtnings-Contrakt om Svovelværket og Minerne ved Húsavík i Nord- og Öster-Amtet.** Frederiksgave den 25. Juli 1831[1]. — Efter Original-Gjenpart i det islandske Departement.

Ifölge det kgl. Rentekammers Skrivelse af 21. Mai d. A. er imellem Undertegnede, nemlig mig Amtmand Grimur Johnsson paa höibemeldte Collegii Vegne paa den ene, og mig Kjöbmand Andreas Hemmert paa Handelshuset Örum & Wulfs Vegne, som sammes Interessent, paa den anden Side, oprettet fölgende Forpagtnings-Contrakt om det saakaldte Husevigs Svovelværk, med dertil hörende Namer eller Miner, beliggende inden Norder-Syssel under Islands Norder- og Öster-Amt:

1) Bemeldte Husevigs Svovelværk, med tilhörende Svovelminer eller Namer, overdrages Handelshuset Örum & Wulff til fri Benyttelse, med al den Ret Hans Maj^t. Kongen derover tilkommer, paa 20, siger tyve Aar, fra 16. Juli d. A. til 16. Juli 1851; dog ere Kirkejorden Thestareykers (= þeista-Reykja) Svovelminer fremdeles undtagne fra Forpagtningen. — 2) Ligeledes overdrages bemeldte Handelshus til Brug og Benyttelse de ved Værket værende Bygninger og Inventarium, saaledes som samme ere blevne overleverede Handelshuset ved en under 20. til 22. Mai 1812 afholdt Syns- og Beskrivelses-Forretning, som findes in originali (og i Gjenpart) herved heftet. — 3) Foruden den aarlige Grundleie til Beneficiarius til Husevigs Pastorat, til Belöb 20 Rbd. r. S., erlægger Handelshuset udi aarlig Forpagtningsafgift, uden nogensomhelst Afkortning, 100 Rbd. r. S., og hvilke eet Hundrede Rigsbankdaler rede Sölv, der, som hidtil sædvanligt, betales til den kgl. Direction for Statsgjælden og den synkende Fond ved rette Forfaldstid, blive aarligen at erlægge forud ved Begyndelsen

[1]) Rentek. Skriv. 27. April 1839.

af det löbende Forpagtnings-Aar. — 4) Skulde Handelshuset forinden Forpagtningstidens Udlöb vorde hævet, eller begge de nuværende Interessentere, Grosserer Jens Wulff og Kjöbmand Andreas Hemmert, enten ved Döden være afgaaede eller paa anden Maade udtraadte af Interessentskabet, ligesom og i Tilfælde af, at Handelshuset ikke i hele Forpagtningstiden maatte vedblive Handelen paa Husevig, skal det staae det kgl. Rentekammer frit for at hæve Contrakten, uagtet de 20 Aar ikke maatte være udlöbne. — 5) Med Hensyn til Svovelminernes Afbenyttelse har Handelshuset at rette sig efter de Forskrifter, som til Minernes Vedligeholdelse ere eller maatte blive meddelte af Amtmanden over Norder- og Öster-Amt i Island. — 6) Handelshuset er forpligtet til at transportere og forhandle det virkede Svovel alene i Hans Majt. Kongens Riger og Lande, saa at Intet deraf fra deres Side skal blive fört udenrigs. — 7) Ligesom Handelshuset i sin Tid har modtaget det dengang ved Værket værende raae og raffinerede Svovel efter hvad samme havde kostet i Indkjöb og paagaaede Omkostninger, saaledes skal og, hvad deraf ved Forpagtningens Udlöb maatte haves i Behold ved Svovelværket, overlades dettes Eier, eller den muligen tiltrædende Forpagter efter Vægt, for hvad samme beviisligen har kostet, og hvilken Priis bliver at bestemme efter de ved Værket holdende Böger og Regnskaber, ved den Syns-, Skjöns- og Vurderings-Forretning, der ifölge efterstaaende 8. Post ved Værkets Aflevering bliver at afholde. — 8) Endelig paaligger det Handelshuset, naar Forpagtningstiden er udlöben, ved en lovlig Syns-, Skjöns- og Vurderingsforretning at aflevere de ved Værket værende, i foregaaende anden Post omhandlede Huse og Inventarium i ligesaa god Stand, som samme ere modtagne ved den i anden Post omhandlede Synsforretning, hvorimod ingen Erstatning for senere Forbedringer tilstaaes, ligesaalidt som Godtgjö-

1831.
25. Juli.

1831. relse for Vedligeholdelsen, der i ethvert Tilfælde paa-
25. Juli. hviler Handelshuset som Forpagter.

Saaledes er denne Contrakt udstedt in duplo under vore Hænder og Signeter, og det ene Exemplar forbliver i Amtets Værge, men det andet overleveres Kjöbmand Hemmert paa Handelshusets Vegne som Forpagter. Frederiksgave den 25. Juli 1831.

Paa det kgl. Rentekammers Vegne,	pr. Örum & Wulff,
G. Johnsson.	A. Hemmert.
(L. S.)	(L. S.)

26. Juli. **Cancellie-Plakat** ang. **Indbetaling af Umyndiges og offentlige Stiftelsers Midler.** Khavn den 26. Juli 1831. — Publiceret ved Landsoverretten i Island den 24. Novembr. 1831 og i Synodalforsamlingen i Reykjavík i Juli Maaned 1832. — Canc. 2. Depart. Registr. XXXII, 205ᵇ—206 (1831, Nr. 507). Original-Aftryk hos Schultz. Colleg. Tid. for 1831, S. 569—574 (med Motiver). Qvart-Forr. for 1831, S. 119; Schou XX, 315—316.

Cancellie-Plakat angaaende en Forandring i de hidtil gjeldende Bestemmelser om Umyndiges og offentlige Stiftelsers Midlers Indbetaling i den kgl. Kasse.

Hans Majᵗ. Kongen har, paa Cancelliets allerund. Forestilling, under 13. dennes allern. resolveret, at de hidtil gjeldende Bestemmelser angaaende Indbetalingen af Umyndiges og offentlige Stiftelsers Midler i den kgl. Kasse skulle forandres derhen, at 100 Rbd. i den Art af Rigsbankvaluta, hvori de skulle anbringes, skulle være det ringeste Belöb, der for Fremtiden sammesteds kan modtages til Forrentning. I Forbindelse hermed har Hans Majᵗ. endvidere bestemt, at Overformynderne og Bestyrerne af de offentlige Stiftelsers Midler have at söge de mindre Summer, som tilsammen ikke udgjöre fulde 100 Rbd., anbragte og gjorte frugtbringende i en af de allern. approberede Sparekasser, indtil de

ved nye indkomne Capitaler eller paa anden Maade kunne completteres til 100 Rbd. eller derover, hvorefter samme, saafremt de ikke ellers kunne blive udlaante mod sædvanlig anordningsmæssig Sikkerhed, blive paa anordnet Maade at opbyde; og hvis de ei heller ved Hjælp af saadan Opbydelse kunne anbringes imod lovligt Pant, blive de at indbetale i den kongelige Kasse, dog at ingen af de enkelte Arvelodder, der samlede udgjöre det ovenmeldte Belöb, der modtages, forsaavidt de ei hver for sig udgjöre i det Mindste 20 Rbd. Iövrigt bör de saaledes i en Sparekasse indsatte Penge ikke derfra uddrages, förend de paa anden anordnet Maade kunne anvendes. — Hvilket herved bekjendtgjöres til fornöden Efterretning for alle Vedkommende. — Det kgl. Danske Cancellie den 26. Julii 1831. 1831. 26. Juli.

Cancellie - Plakat ang. **Salg af Arsenik fra Apothekerne.** Khavn den 26. Juli 1831. — 26. Juli.
Denne „Cancellie-Plakat, angaaende at der, forinden Arsenik fra Apothekerne udsælges til Brug imod skadelige Dyr, bör gives samme en Tilsætning af Kjönrög", er publiceret ved Landsoverretten i Island den 24. Novbr. 1831, samt i Synodalforsamlingen i Reykjavík i Juli 1832. I den for Island gjeldende Form er den optaget i Forordn. 3. Febr. 1836. VI. — Canc. 2. Departem. Registr. XXXII, 205 (1831, Nr. 505). Original-Aftryk hos Schultz. Colleg. Tid. 1831, S. 593—595 (med Motiver). Qvart-Forr. for 1831, S. 120; Schou XX, 316.

Cancellie-Skrivelse til Cand. jur. Hallgr. Bachmann, ang. **Adgang til Benyttelse af Cancelliets Archiv.** Khavn den 30. Juli 1831. — Canc. 3. Depart. Brevb. 1831, Nr. 2415. 30. Juli.

Hr. Cand. jur. Bachmann har, for at sættes i Stand til at udgive en paatænkt Samling af de for Island siden Aaret 1660 emanerede Lovbestemmelser, i en til Cancelliet indkommet Skrivelse anholdt om Tilladelse til at

1831. eftersee og afbenytte saavel de i dette Collegii Archiv
30. Juli. som i vedkommende Departements Contoirer opbevarede Forestillings- og Resolutions-Protokoller, Journaler og Copieböger, Island vedkommende, for af disse at afskrive de her igjennem emanerede Lovbestemmelser angaaende denne Gjenstand.

Foranlediget heraf tilmeldes Dem til behagelig Efterretning, at den attraaede Afbenyttelse af Cancelliets denne Gjenstand vedkommende Protokoller, dog med Undtagelse af Forestillings-Protokollerne, tilstedes Dem, med den Indskrænkning, at disse alene maae benyttes i de respektive Contoirer paa de for samme beleilige Tider, samt at De derhos hver Gang for vedkommende Contoirchef har at forevise de tagne Afskrifter, til Bedömmelse af, om Noget maatte være til Hinder for deres Meddelelse. — Det indsendte Bilag fölger hoslagt tilbage. — Det kongel. Danske Cancellie den 30. Juli 1831.

5. August. **Plakat** ang. **Kjöbenhavns Universitets Privilegium paa Almanakkens Udgivelse.** Frederiksberg den 5. August **1831**. — Publiceret i den islandske Landsoverret den 24. Novbr. 1831, samt i Synodalforsamlingen i Reykjavík i Juli 1832, men i den for Island gjeldende Form optaget i For. 3. Febr. 1836. VII. — Canc. 2. Depart. Registr. XXXII, 217 (1831, Nr. 534). Original-Aftryk hos Schultz. Coll. Tid. for 1831, S. 609—613 (med Motiver). Qvart-Forr. for 1831, S. 122—123. Schou XX, 316-317.

13. August. **Cancellie-Skrivelse** til Rentekammeret, ang. **Betalingsmaaden af de lovbefalede Ydelser til Præster og Kirker i Island** m. v. Khavn den **13.** August **1831**[1]. — Canc. 1. Depart. Brevb. 1831, Nr. 2013.

I vedlagte med 3 Bilag ledsagede Forestilling af 19. Februar 1828 have Stiftamtmanden og Biskoppen

[1]) jevnf. Forr. 8. Marts 1843 og 27. Januar 1847.

over Island andraget, at der til Samme jevnligen ind- 1831.
komme Forespörgseler om, hvilken der er den retteste 13. August.
Betalingsmaade af de lovbefalede Ydelser til Præsterne for Sang og Jordspaakastelse og til Kirkerne for Begravelse, idet nemlig Nogle formene, at Betalingen for begge Dele bör ydes med gammelt Fisketal eller dets Valuta i Penge efter hvert Aars Capitelstaxt, og stötte deres Formening paa Fortolkningen saavel af Reglem. af 17. Juli 1782 §§ 9 og 13, som Forordn. af 20. Marts 1815 § 21; Andre derimod antage, at begge disse Ydelser ere at ansee som lovbestemte Störrelser i Dansk Courant, og fölgelig, efter §§ 6 og 20 i samme Forordn. af 20. Marts 1815, bör gaae over til Rigsbankpenge Sölv Skilling for Skilling.

Stiftsövrigheden, der tiltraadte den förste af disse Formeninger, indstillede derfor, i Henhold til de i deres Forestilling nærmere udviklede Grunde, at der maatte udvirkes Hans Maj^{ts} allerhöieste Resolution for, at der skal betales for Sang og Jordspaakastelse til Præsterne 6 Alen, eller deres Valuta i Penge efter hvert Aars Capitelstaxts Middelpriis, og for Begravelse eller Leiested til Kirkerne 6 Alen for et spædt Barn indtil det er 2 Aar gammelt, men 12 Alen for ældre Folk, eller, naar Betalingen skeer i Penge, da evalueret paa samme Maade efter hvert Aars Capitelstaxts Middelpriis.

Efter at Cancelliet under 15. April 1828 i Anledning af dette Forslag havde udbedet sig det kgl. Rentekammers Betænkning, yttrede Samme i behagelig Svarskrivelse af 26. Juli næstefter blandt Andet, at velbemeldte Kammer ikke kunde Andet end finde det af Stiftamtmanden og Biskoppen over Island saaledes gjorte Andragende hensigtsmæssigt, og ikke havde Noget imod, at Cancelliet allerund. androg paa den foranförte Bestemmelse.

Cancelliet fandt imidlertid, at efter den gjeldende Lovgivning maae Kirkerne og Præsterne lade dem nöie med den Pengebetaling, som Reglem. af 17. Juli 1782

1831. 13. August. bestemmer, uden at det forandrede Forhold imellem Penge og Varer herved kan komme i Betragtning. Af bemeldte Reglement fremlyser det nemlig tydeligt, at man vilde fixere enkelte af Kirkernes og Præsternes Indtægter i Varer, andre derimod i Penge, og dette Sidste synes at være Tilfældet i § 9, hvorefter Valget mellem 12 Fisk og 27 Sk. maa beroe paa Yderne, men endnu tydeligere er det Tilfældet i § 13, der, som mange andre §§ i Reglementet, ligefrem bestemme Pengestörrelsen; ligesom ogsaa Forordn. 20. Marts 1815 § 21 og For. 16. Juli 1817 med flere vise, at hverken Pengevæsenets Forandring eller Capitelstaxtens Indförelse deri har gjort Forandring, men at hine Pengebetalinger, i Medhold af förstnævnte Forordnings § 6, gaae over til Rigsbankpenge Sölv, Daler for Daler og Skilling for Skilling.

Men desuagtet fandt Cancelliet med det kgl. Rentekammer, at Billighed talte for, at Kirkerne og Præsterne fik deres Indtægter tilbage i den reelle Valuta, som de havde været i 1782, da Taxten blev sat, men med Hensyn til, at Sagen griber ind i Almuens Velfærd, og at muligen locale og historiske Data, som man her ei nöiagtigen kjender, kunde komme i Betragtning, fandt man det forsigtigst först at indhente Erklæring fra Amtmændene over Vester-Amtet samt Nord- og Öst-Amtet, saaledes som det kongl. Rentekammer behageligen vil have erfaret af dette Collegii Skrivelse af 6. Sept. 1828.

De fra fornævnte Amtmænd i denne Anledning modtagne Betænkninger, som fölge hoslagte, bestyrke ogsaa Cancelliets foran yttrede Mening, at der nemlig i de gjeldende Anordninger ingen tilstrækkelig Adkomst haves til at fordre de i Reglem. af 17. Juli 1782 § 9 og i Slutningen af sammes § 13 fastsatte Betalinger erlagte anderledes, end med det der nævnte Pengebelöb, omsat nu til Rigsbankpenge Skilling for Skilling, og at denne Paastand med Hensyn til det sidstnævnte Lovsted mangler al Retsgrund, men, hvad det förstnævnte

angaaer, dog er noget problematisk. Ligeledes maatte 1831.
man, efter disse Erklæringers Indhold, fremdeles ansee 13. August.
det billigt, at hine Betalinger, der deels ved den forandrede Handelsforfatning, deels ved Rigsbankpengenes Indförelse ere betydelig nedsatte i indvortes Værdie, bleve bragte, om ikke ganske, saa dog tildeels tilbage til det oprindelige Forhold. Men da man dog fandt det tvivlsomt, om det var rigtigt, efter Stiftsövrighedens og Amtmand Thorsteinsons Forslag, at fixere de omhandlede Betalinger efter Varernes Værdie under den taxtbundne Handel, eller om det ei, da Reglementet af 1782 har villet, at de Betalinger, som skulde erlægges for visse Forretninger, skulde fixeres i Penge, ligesom dette og ellers er Tilfældet med sportelmæssige Betalinger i Landet, var rettest kun at tilstaae en Pengeforhöielse; og da der fremdeles i Reglementet forekomme flere Tilfælde af lige Natur, som Stiftsövrigheden ikke har berört, og da der, naar enkelte af Reglementets i Penge fastsatte Betalinger bleve, og det efter Forslaget per modum interpretationis authenticæ, fastsatte at skulle erlægges i Forhold til Navneværdien under den taxtbundne Handel, vilde opstaae forögede Tvivl om Anvendelsen af de övrige §§, saa troede Cancelliet först at burde opfordre Stiftsövrigheden til at afgive Betænkning om, hvorvidt Forandring ogsaa maatte være tilraadelig i Reglementets övrige Bestemmelser, og derved tillige tage under Overveielse, om det ikke maatte være rettere, at de i bestemte Pengesummer fixerede Betalinger fremdeles forbleve faste Pengebetalinger, men med en passende Forhöielse, hvorved der da fornemmelig kunde tages Hensyn til Myntfodens Forandring ved Forordn. af 20. Marts 1815.

Ved nu tillige at fremsende den fra Stiftamtmanden og Biskoppen over Island i denne Anledning modtagne nærmere Betænkning af 20. Decbr. f. A. med 1 Bilag, skulde Cancelliet tjenstl. yttre Fölgende:

Saavel i Henhold til hvad foran er bemærket, som

1831. 13. August. hvad der i de indhentede og Sagen vedlagte Betænkninger er bemærket, maa dette Collegium holde for, at de Pengebetalinger, som Reglem. af 17. Juli 1782 hjemler deels Kirkerne, deels Præsterne paa Island, hvortil og, efter Forordn. af 20. Marts 1815 § 21 og 16. Juli 1817, de maae henregnes, som alternativ ere bestemte enten til et vist Naturale eller til en fast Pengebetaling, som Yderne i dets Sted kunne udrede, og som nu kunne betales med Rigsbankpenge Skilling for Skilling, bör forhöies enten i Forhold til Naturaliernes Værdie mod Penge under den taxtbundne Handel, som i 1782 fandt Sted, som synes at have været 1 Alen gode og afsættelige Varer for 4½ Sk., eller dog i det mindste i Forhold til Myntfodens Forandring. — Det Förste vilde restituere Kirkernes og Præsternes Penge-Indtægter til det, de vare under den taxtbundne Handel, og saaledes for Fremtiden ophæve det Tab, som den under Frihandelen fremkomne Stigen i de forhen fixe Varepriser paaförte dem; — det Sidste vilde derimod kun holde dem frie for det Tab, der fulgte af Myntfodens Forandring og det antagne Princip, at alle lovbestemte Betalinger kun skulde gaae over til det samme nominelle Belöb, som de forhen havde i de ældre Penge, der forholdt sig til de nye som 8 : 5.

Skjöndt det nu baade med Hensyn til Ydernes Evne og til Nydernes Indemnisation kunde synes rigtigst, at hine Betalingers Værd i Naturalier lagdes til Grund, har dette dog Betænkeligheder, da derved alle disse Betalinger paa eengang vilde stige til omtrent det Tredobbelte af hvad de for Tiden udgjöre, hvilket Almuen vel vilde finde trykkende, ligesom der og i de indhentede Betænkninger, in specie af Stiftamtmand Krieger og Amtmand Johnsen, ere gjorte Indvendinger imod saa betydelig Forhöielse. Det turde derfor, efter Cancelliets Formening, som Regel være sikkrere, i det mindste for Tiden, at indskrænke sig til at bringe hine Indtægter tilbage til det, de vare, medens den forrige

Dansk Courant bestod i usvækket Værd, altsaa kun at bestemme hine Pengebetalinger til 8 i Rigsbankpenge Sölv for hver 5 i gammel Courant. Herved fik Præsterne og Kirkerne, med Hensyn til den Deel af deres Indtægter, som ere fixerede i Penge, en ikke ringe Forbedring i deres nærværende Tilstand, og for Yderne blev Forhöielsen mindre fölelig, end om man lagde den oprindelige Tilstand til Grund. — Forövrigt maa Cancelliet bemærke, at Lysetolden, som Reglementets § 13 omtaler, ifölge Cancelliets Resolution af 1. April 1815, der er meddeelt efter foregaaende Correspondence med det kgl. Rentekammer, indtil videre betales efter Talgens Værdie. — Dette kan vel ogsaa ansees stemmende med Reglementet, som fastsætter det Qvantum Talg, nemlig 4 Pd., der skal udredes, og derefter tilföier: „eller i Mangel deraf med Penge efter dens Værd, nemlig 26 Sk.", hvor det saaledes synes, at Pengebelöbet ikke er fastsat som en absolut Lovnorm, men blot nævnt som det, der den Tid udgjorde Talgens Værdie. — Imidlertid bliver formeentlig en udtrykkelig Reservation nödvendig, naar Kirkerne, som Lysetolden tilfalder, ei skulle udsættes for, at man vil paatvinge dem som Vederlag for 4 Pd. Talg 26 Sk., som dog, hvis foranförte almindelige Regel bliver approberet som gjeldende, vilde gaae over til 41 Sk. Ogsaa anseer Cancelliet det fornödent, udtrykkelig at bekræfte Principet, at Tienden svares i Naturalier efter de aarlige Capitelstaxter, hvilket sees at være et antaget Princip og vist i sig er billigt, men dog efter Reglementets § 7 for en stor Deel kunde bestrides, ligesom ogsaa § 11 om Landskylden i foranförte Henseende kunde behöve en Modification. Endvidere maa Cancelliet, med Hensyn til den Punkt, angaaende til hvilken Alder den Moderation i Betalingen til Kirkerne for Begravelse, som Reglementets § 13 fastsætter for spæde Börn, bör gjelde, bemærke, at naar Amtmand Johnsen i sin Erklæring yttrer, at det vil være en grundlös Urimelighed,

1831.
13. August.

1831. at gjöre 2 Aars Alderen til Grændsen for den nedsatte
13. August. Betaling, og at hellere 7—10 eller 14 Aar maatte sættes som terminus infantiæ, saa har han efter Cancelliets Formening aabenbar Uret, baade efter Betydningen af Ordet „spædt Barn" og med Hensyn til Bestemmelsens Kilde: Christenretten, der nævner Barn, som ei har faaet Tænder. Skjöndt derfor Amtmand Thorsteinsons Tvivl, om ikke Grændsen maatte sættes ved eet Aar, er mere grundet, synes Billighed dog at tale for at give Moderationen den af Stiftsövrigheden foreslaaede större Strækning, ligesom der heller ingen Anledning er til at gjöre Reglementet mere fordeelagtigt for Præsterne, end disses Forsvar, Stiftamtmand og Biskop, foreslaae, og hvis Forslag vistnok er grundet i Praxis. Desuagtet nægter Cancelliet ikke, at de af Amtmand Johnsen foreslaaede Gradationer have endeel Billighed for sig, men finder det dog, med Hensyn til de Spörgsmaal og Forviklinger, som vilde flyde af en saa varierende Norm, bedre at lade det beroe ved den gamle Regel med ovennævnte nærmere Forklaring, samt den Modification, det nuværende Pengeforhold kræver. — Hvad endvidere Stiftamtmand Krieger i sin i Forening med Biskoppen afgivne Erklæring har yttret, angaaende flere Kalds Sammenlægning i Island, kunde vel synes at fortjene nogen Opmærksomhed, men da Biskoppen aldeles ikke har indladt sig derpaa, finder Cancelliet ikke, at der for Öieblikket er tilstrækkelig Anledning til at foretage noget Videre med Hensyn hertil. — Forsaavidt derimod Reskriptet af 11. Juni 1790 har normeret Minimum af Præsteofferet paa Island, formener Cancelliet, at ogsaa dette ved nærværende Sags Afgjörelse, ifölge Aarsagernes Lighed, kunde taale en Forhöielse efter Myntforholdet. — Endelig maa Cancelliet bemærke, at der, forsaavidt oftmeldte Reglement i § 16 fastsætter, at Provsterne for deres Visitation skulle nyde 1 Rd. Courant af hver Hovedkirke, men 3 Mk. af de smaae fattige Annexkirker, og Intet, hvor

Kirkerne Intet have, allerede i Aaret 1818 indkom til 1831.
Cancelliet fra daværende Biskop Vidalin i Island en 13. August.
Forestilling, hvori han, med Hensyn til den ringe Lön, Provsterne som saadanne var tillagt, foreslog, at det for Eftertiden maatte tillades dem at beregne den dem tillagte Visitationslön med 20 Alen eller 40 Fiske af hver Hovedkirke, og Halvdelen deraf for hver Annexkirke, eller i begge Tilfælde med saameget i Penge, som de Varesorter, hvori Kirkernes Indtægter maae ydes, beregnede efter de gjeldende Bestemmelser, respective til 20 eller 10 Alen, efter aarligen satte Capitelstaxter, koste, men at Provsternes Lön for Visitatser maatte bortfalde, hvor Kirkerne Intet eiede. Da senere Biskop Johnsen, ved at indsende hoslagte Gjenpart af Biskop Vidalins Forslag, i den ligeledes vedlagte Skrivelse af 12. Februar f. A. har gjentaget dette, har man desangaaende indhentet vedfölgende Betænkninger fra samtlige Amtmænd i Island; og med Hensyn hertil var det, at Cancelliet, efter at det kgl. Rentekammer havde forlangt dette Collegii Betænkning over et Andragende fra Provst Konradsen, om, at Visitationslönnen maatte fastsættes til 20 Alen eller 1 Species, i Skrivelse af 15. Juni f. A. forbeholdt sig nærmere at meddele sine Tanker desangaaende. Hvad nu Biskoppens ovenanförte Forslag angaaer, anseer Cancelliet samme meget billigt; thi ligesom det paa den ene Side kun gaaer ud paa at tilbagegive Provsterne den Visitatslön, som de havde i 1782, og som de, ved Omsætning til Penge og disses senere forandrede Myntfod, have faaet nedsat, saaledes oppebære Kirkerne nu deres væsentligste Indtægter i Naturalier, eller Æqvivalent derfor efter Capitelstaxt, og maae altsaa kunne taale efter samme Maalestok at betale hiin Visitationslön, ligesom det ogsaa er oplyst, at Provsteforretningerne lide under, at Provsterne for Tiden kun have circa 1/3 af den ældre Visitationslön og derfor maae sætte Penge til ved deres Embede, hvilket

1831. 13. August. gjör det vanskeligere at faae duelige Mænd til at paatage sig disse vigtige geistlige Tilsynsposter, og til at beholde Embederne og med tilbörlig Nidkjærhed varetage sammes Pligter.

Vel har Cancelliet foran foreslaaet, som almindelig Regel, at de i Reglem. af 1782 fastsatte Pengebetalinger skulde bestemmes til 8 i Rigsbankpenge Sölv for hver 5 i gammel Courant, og det kunde saaledes synes stridende herimod, at Cancelliet med Biskoppen finder det rigtigt, at Visitatspengene efter den 16. § ansættes til Naturalier eller sammes Værdie efter Capitelstaxten; men da dette tildeels er grundet paa den Omstændighed, at Kirkernes Indtægter ere forbedrede ved For. af 16. Juli 1817, samt paa Vigtigheden af, at Provsternes Kaar noget forbedres, kan det altsaa ret vel, som en ved særegne Grunde fremkaldt Undtagelse, bestaae med hiin almindelige Regel. Ved samme Leilighed opstaaer da tillige det Spörgsmaal, om ikke ogsaa de 16 Sk., som i fornævnte § tillægges Præsten for at revidere Kirkens Regnskab, skulde udredes paa samme Maade, og da in specie den förstnævnte Grund ogsaa passer paa dette Gebyr, og det vilde synes paafaldende, at i selvsamme Paragraph to forskjellige Ansætningsmaader bleve anvendte, forekommer det Cancelliet rigtigst, ogsaa at tillægge Præsterne hiin Betaling efter fornævnte Maalestok, skjöndt denne Betalingsmaade forövrigt vil give den Brök af $3^1/_3$ Alen.

Forsaavidt angaaer Amtmand Thorsteinsons Forslag, at lade den af Biskoppen foreslaaede Fritagelse for de uformuende Kirker bortfalde, da anseer Cancelliet Saadant betænkeligt, eftersom det maa formodes, at Biskoppen ei har tilsidesat Provsternes billige Interesse i sit Forslag, og det ellers var muligt, at en Kirke paa Island kunde blive et nomen passivum, som ingen vilde have, hvorved baade Kirke og Visitatslön gik tilgrunde. I Tabet af Visitatspengene, naar Kirken bliver insolvent, har Provsten desuden et nyt Motiv til at paasee tilbörlig

Husholdning og betimelig Istandsættelse af Manglerne. 1831.
Derimod synes bemeldte Amtmands Forslag: at tilstaae 13. August.
Provsterne Friskyds, efter Cancelliets Formening at have endeel for sig, ligesom ogsaa Biskoppen i sit Forslag har beklaget Mangel af Friskyds for Provsterne som særdeles trykkende.

Efter at have fremsat ovenstaaende Bemærkninger, skulde Cancelliet tjenstl. udbede sig det kongl. Rentekammers Betænkning over Sagen i det Hele behageligen meddeelt; hvorhos man dog lige tjenstl. maa henstille, om det ikke, saafremt velbemeldte Kammer bifalder den ovennævnte almindelige Norm, maatte være fornödent, in specie med Hensyn til de ovenberörte Tilfælde, hvorfor en Undtagelse eller nærmere Bestemmelse maatte behöves, at indhente yderligere Betænkning fra Landets Övrigheder. — Med Svaret udbedes de indsluttede Bilage behageligen remitterede. — Det kongel. Danske Cancellie den 13. August 1831.

Cancellie - Circulaire til samtlige Amtmænd, 3. Septbr.
ang. **Gebyr ved Udlevering af Confirmationer paa reciproke Testamenter.** Khavn den 3. Septembr. 1831. — Dette Circulaire er ogsaa sendt til Stiftamtmanden og Amtmændene i Island. — Canc. 3. Depart. Brevb. 1831, Nr. 2919. Canc. 2. Departem. Brevb. 1831, Nr. 2849—2860. Original-Aftryk som „Circulaire", 2 Bl. i 4to. Coll. Tid. 1831, S. 686—687. Algreen-Ussings Reskriptsaml. 1831, S. 347—348.

Da Cancelliet har bragt i Erfaring, at enkelte Overövrigheder stedse beregne Gebyret for de af dem udleverede Confirmationer paa reciproke Testamenter, der oprettes mellem Ægtefolk, efter Störrelsen af Boets halve Værdie, har man ikke kunnet forbigaae at gjöre opmærksom paa, at denne Beregningsmaade vel maa fölges, naar Confirmationen paa et reciprokt Testament ansöges efter den ene Ægtefælles Död, i hvilket Tilfælde det blot er det halve Bo, paa hvis Bortgivelse der med-

1831. deles Confirmation. Naar derimod Confirmationen bevilges, medens begge Ægtefæller endnu ere i Live, indeholder den en Stadfæstelse af tvende Dispositioner, der tilsammen omfatte det hele Bo, hvorfor ogsaa Gebyret bör rettes efter dettes Störrelse. At ikkun den ene af berörte Dispositioner træder i Kraft, kan ei medföre nogen Forringelse i Gebyret, da det ogsaa i andre Tilfælde kan hænde, at en allerede meddeelt Confirmation ved indtræffende Omstændigheder bliver uden Virkning. — Det kgl. Danske Cancellie den 3. Septbr. 1831.

3. Septbr.

7. Septbr. **Kongelig Resolution** ang. **Indretningen af Postgang i Sönder-Amtet.** Frederiksberg den 7. Septbr. 1831[1]. — I Forestilling 30. August bemærker Rentekammeret, at de förste Indretninger til et Postvæsen i Island vare trufne ved Reskr. 13. Mai 1776, og ved kgl. Resol. 23. Mai s. A. blev det bevilget, at Bekostningerne maatte bestrides af den kgl. Kasse indtil Indretningen kunde bære sig selv. 1779 indsendte Thodal et nærmere Forslag, approberet 8. Juli 1779. Derved anordnedes 3 Poster: 1 for Nordlandet, 1 for Vesterlandet, 1 for Österlandet, der alle skulde gaae til Bessastad, og den sidstnævnte tillige sönden om, saavidt muligt, om Sommer og Höst. Porto bestemtes i Forhold til Distance, for Andet end Embedsbreve; Sysselmændene besörgede Expeditionen, de skulde före Bog over Intraderne og aflægge Landfogden Regnskab. 1785 sendte Levetzow til Rentekammeret Forslag til Forbedringer, approberet 17. Juni 1786 ad interim af Kammeret. Derefter skulde 4 Postförere antages, 1 for hver Fjerding, og afgaae saa betimelig, at de 3 Postförere fra Öster-, Nord- og Vesterlandet kunde stöde sammen paa Bessastad, og före Brevene derfra hver til sit Distrikt. De skulde samles 3 Gange om Aaret: 1. Mai, 1. Septbr. og een Gang om Hösten. Sönderlandets Post skulde gaae til de forskjellige Sysseler i den söndre Fjerding. Hver Postförer fik Lön 24 Rbd. = 8 Rbd. for hver Tour, som Landfogden skulde betale af Postintraderne, „foruden de Udgifter, som ellers efter

[1]) Rentek. Skriv. 24. Septbr. 1831.

Stiftamtmandens og Amtmændenes Requisitioner maatte forefalde ved Postindretningen". Med de anförte Poster sattes tvende Biposter i Forbindelse: een for Sneefellsnæs Syssel og een for Skaptafjelds Syssel, som fik i Betaling 1 Krone for hver 1 þingmannaleið. Portoen beholdtes som i Reskr. 1779. En egentlig Postanordning blev ikke given, men var paatænkt at skulle skee efter Handelsforandringen. Kammeret modtog da Forslag fra „de forskjellige Stiftamtmænd og Amtmænd", sendte dem til Handels-Realisations-Commissionens Betænkning, men „de modtoges ingensinde derfra tilbage", hvorfor Alt blev ved det Gamle. — Efter Vesteramtets Oprettelse og efter at Stiftsövrighedens og Landfogdens Opholdssted var forlagt til Reikevig, vedblev Postgangen mellem Nord- og Öster-Amtet og Sönder-Amtet, samt enkelte Gange om Aaret med Vester-Amtet, men Sönder-Amtets eget Postvæsen er blevet indskrænket til een Post, som ved Nytaar gaaer fra Reikevig til de tre Sysselmænd i Arnæs, Rangarvalla og Skaptafjelds Sysseler, og tilbage til Reikevig. Forövrigt sendes alle Breve ved Leilighed, og enkelte Gange ved Expresser ɔ: med Capitelstaxten og efter Postskibets Ankomst fra Danmark, samt fra Sysselmændene med Delinquentsager. Private Breve gaae ligeledes ved Leilighed. — „Men denne Forsendelsesmaade har til Fölge, at Brevene oftere bortkomme, undertiden henligge meget længe underveis og undertiden aabnes af Uvedkommende. Denne Postvæsenets Tilstand i Sönder-Amtet yder saaledes hverken det Offentlige eller private Personer tilstrækkelig Nytte, men den har derhos en særdeles skadelig Indflydelse paa Embedsstyrelsen, da deels Sager, der skulde nedsendes til Deres Maj^ts Collegier, kunne indkomme saa sildigt til Reikevig, at Leiligheden til deres Afsendelse allerede for den Gang er forlöben, og deels Sagerne nu, uden at være expederede, kunne henligge hos vedkommende Embedsmænd, der altid i den usikkre Communication kunne finde et Paaskud til deres Forsömmelighed". — Krieger önskede at forbedre dette for Sönder-Amtets Vedkommende, og bemærker, at Postgang i dette Amt kunde let komme istand, da Hellishede var den eneste Vanskelighed; „den hele Reise frem og tilbage kunde af en Mand til Hest letteligen tilbagelægges om Sommeren i 8 til 10 Dage og om Vinteren i henved 3 Uger". Efter Embedssagernes Antal kunde det være nok, naar Posten afgik om Sommeren een Gang hver Maaned, undtagen i Juli, da alle Sysselmændene vare i Reikevig. Om Vinteren behövedes kun 2

1831. 7. Septbr. Poster, den ene efter Postskibets Ankomst og den anden næstefter Nytaar. Der skulde saaledes kun sendes 8 Poster om Aaret fra Reikevig: strax efter Nytaar, 1. April (med Capitelstaxterne), 1. Mai, 1. Juni, 1. August, 1. Septbr., 1. Oktobr., og den sidste efter Postskibets Ankomst. — „Betalingen for Postexpeditionerne har hidtil aarligen belöbet sig til 50 Rbd. r. S., hvoraf 20 Rbd. r. S. for den egentlige Post i Januar Maaned, og Resten for de tvende Expresser". Indtægter af Porto have været ubetydelige, „da kun de Breve, der ere afgaaede med den egentlige Post, ere blevne betalte". Befordringen af de 8 Poster for 1 Aar havde Krieger faaet en Mand til at overtage for 90 Rbd. r. S., og han anslog Udgiften aarlig til 90—100 Rbd. r. S. — Ved dette vandtes dog ikke Communication med Borgarfjords Syssel, men dertil var stadig Færsel; heller ikke med Österskaptafjelds Syssel, med Undtagelse af den Post, som gik fra Vesterskaptafjelds Syssel i December aarlig. Samfærselen med Vestmannöe vinder heller ikke synderligt, men deels kan en stadig Forbindelse med dem ikke let tilveiebringes, formedelst deres Beliggenhed; deels gaaer en Jagt om Sommeren mellem dem og Faxebugten. Men disse Mangler ere i det Hele af ringe Betydenhed mod hvad der vindes, da de övrige Sysselmænd „ikke længere kunde paaskyde Mangel paa sikker Leilighed som Grund til Udeblivelsen af deres Expeditioner i Embedssager, men bleve nödte til at have disse færdige för Postens Afgang. Iövrigt vilde Indretningen ogsaa være til Vinding for Amtsrepartitionsfonden, da denne herefter kunde spare de ikke ubetydelige Udgifter, som den hidtil har haft ved Expressers Afsendelse i criminelle Sager".

Stiftamtmand Krieger udbad sig i Anledning heraf bemyndiget til at contrahere med en vederhæftig Mand om Postbefordringen efter ovenmeldte Plan.

Kammeret anseer Forslaget for hensigtsmæssigt „til at fremme den især i Embedssager saa vigtige Communication imellem Hovedsysselerne i Sönder-Amtet og Reikevig"; tillige vare Omkostningerne saa ubetydelige, „og vi holde desuden for, at det saameget mere fortjener at bifaldes, som det ikke er usandsynligt, at Forsöget i det enkelte Amt vilde i Tiden kunne lede til en forbedret Organisation af Postvæsenet i hele Island". — Rentek. Relat. og Resol. Prot. 1831 D, Nr. 348. Resol. trykt i Ussings Reskriptsamling 1831, S. 353—354.

Vi bemyndige allern. Stiftamtmand Krieger til, overeensstemmende med indbemeldte hans Forslag, at op-

rette en egen Post for Islands Sönder-Amt, samt i denne Anledning at contrahere med en eller anden paalidelig Mand om Postens regelmæssige Befordring for en passende Betaling, der bliver at udrede af den islandske Jordebogskasse, i hvilken derimod igjen indflyder, hvad der maatte indkomme i Porto af Breve, med mere, som udenfor Vor Tjeneste blive forsendte med hiin Post. — Frederiksberg den 7. Septembr. 1831. 1831. 7. Septbr.

Rentekammer - Skrivelse til Amtmanden over Islands Nord- og Öster-Amt, ang. **Bropenges Udredelse ved Jökulsaaen i Mula Syssel.** Khavn den 10. Septbr. 1831[1]. — Rentek. Isl. Copiebog 9, Nr. 15. 10. Septbr.

Med Hensyn til, at den i Aaret 1819 sidste Gang af Ny opbyggede Tömmerbro over Jökulsaaen i Jökulsdal inden Nordermule Syssel trængte til Tjæring og andre mindre betydelige Reparationer, har Hr. Amtm. i behagelig Skrivelse af 28. April d. A. underrettet Kammeret om, at De har ladet det i saa Henseende Fornödne til Broens Vedligeholdelse besörge, og derhos overdraget Sysselmand Melsted i Skrivelse af 6. Mai f. A., saavel til Bestridelsen af de medgaaende Udgifter, som til lignende Udgifter i Fremtiden, aarligen indtil videre at indkræve efter hans Forslag fölgende Brotold, nemlig for Jökulsdals og Tungu Repper i Nordermule Syssel af hver Heelgaardsbruger 12 Sk. Tegn, hver Gaardpartsbruger 8 Sk., og hver jordlös Lösegodstiende-Yder 4 Sk., samt for de övrige Thingsogne saavel i Nordermule som Söndermule Syssel respective 8, 4 og 2 Sk. Tegn. — Tillige har Hr. Amtm. derhos yttret, at ligesom De ikke finder denne Fordeling af Brotolden aldeles hensigtsmæssig, saaledes maa De ogsaa ansee det for rigtigere, at de til Broens Vedligeholdelse for-

[1]) Rentek. Skriv. 30. Mai 1835.

1831. nödne Indtægter tilveiebringes ved igjen at indföre
10. Septbr. Bropassage-Penge paa den Maade, som ved Reglementet af 11. Juli 1788 bleve foreskrevne, dog at Passagepengene forhöies til det Tredobbelte imod hvad ovennævnte Reglement bestemte.

Da imidlertid Passagepengene bleve hævede ved Kammerets Skrivelse af 13. Septbr. 1791, fordi at de indkomne Bropenge ikke engang vare tilstrækkelige til en Broopvarters Lön, og Passagen over Broen vel heller ikke nu kan ansees at være saa betydelig, saa at de med Indförelsen af Bropenge forbundne Omkostninger kunne antages at staae i et passende Forhold til Indtægterne, om endogsaa Taxten blev tredobbelt imod den forrige, hvilket desuden vilde blive for byrdefuldt for Vedkommende, ansee vi det for mere hensigtsmæssigt, at Udgifterne ved Broens Vedligeholdelse, i det mindste indtil videre, tilveiebringes ved Ligning, og approbere vi til den Ende, i Medhold af Bestemmelserne i kgl. Resolution af 8. Mai 1780, for Aarene 1830 og 1831, den fornævnte af Hr. Amtm. for det Förste etablerede Ligningsmaade. Ligeledes bifaldes for det næst paafölgende tredie Aar, at Ligningen effectueres paa den af Hr. Amtm. nærmere foreslaaede Maade, hvorefter der vil blive at udrede:

for Jökulsdals og Tungu Repper resp. 12 — 8 — 6.
- Fellum, Hjaltestad og Eydum Repper 8 — 6 — 4.
- Vapnefjords, Fljótsdals, Vallne og
Skredals Repper . . . . 4 — 2 — 1.

I Henseende til, hvorledes der bliver at forholde efter Forlöbet af ovennævnte 3 Aar, maae vi anmode Hr. Amtmand om, i Löbet af det tredie Aar at meddele os Deres behagelige Betænkning, da Sagen derefter nærmere vil blive her foretaget. Iövrigt bifalde vi efter Deres Forslag:

a) at fornævnte Betaling opkræves paa Mandtalsthingene, og efter Ydernes Valg erlægges enten med

Penge eller gangbare Handelsvarer efter Capitelstaxtens Medium. – b) at Sysselmanden for Söndermule Syssel tilsender Sysselmanden for Nordermule Syssel Belöbet for förstnævnte Syssel, tillige med Regnskabet derover. — c) at Sysselmanden for Nordermule Syssel besörger Udgifterne ved Broens Reparation og Vedligeholdelse, samt aarlig inden hvert Aars 20. Novbr. aflægger Regnskab for samtlige Indtægter og Udgifter til Hr. Amtm., som besörger Beholdningen, naar den er 100 Rbd., gjort frugtbringende i den kongl. Kasse, samt aarligen tilstiller Kammeret en Gjenpart af Regnskaberne til fornöden Efterretning. — d) at Beboeren paa den i Nærheden af Broen beliggende Jord Fossvalle kan overdrages Tilsynet ved samme, og derfor tilstaaes en efter Omstændighederne passende Douceur, hvorhos han, naar Beskadigelse indtræffer, har uopholdeligen at melde det for vedkommende Repstyrer eller Sysselmand. — e) at Repstyreren i Jökulsdals og Tungu Repper hvert Aar optager Syn over Broen, og derefter sender Synsforretningen til Sysselmanden, som vedlægger den sit Regnskab til Hr. Amtmanden.

1831. 10. Septbr.

Ved tjenstl. at melde Hr. Amtm. Forestaaende til behagelig Efterretning og videre föiende Foranstaltning, maae vi derhos tilföie, at fra Kammerets Side haves ikke Noget imod, at der efter Deres Andragende udgaaer en offentlig Bekjendtgjörelse, i den Hensigt, at sikkre Broen mod Beskadigelse enten af Forsæt eller ved Skjödeslöshed. — Endelig bemærkes, at det ikke er Kammeret bekjendt, at der siden 28. Februar 1824 er afbetalt Noget paa det i Aaret 1819 til Broens Opbyggelse gjorte Forskud af Islands Jordebogskasse, og da der i saa Fald endnu vil skyldes til bemeldte Kasse 8 Rbd. Sedler, maae vi anmode Dem om, snarest muligt at see denne Post endeligen afgjort. — Rentekammeret den 10. Septembr. 1831.

1831. 14. Septbr. **Kongelig Resolution** ang. **Forlængelse af den Tidsfrist, hvori de kgl. Afgifter i Island skulde være prioriterede.** Frederiksberg den 14. Septbr. 1831[1]. — I Rentekammerets Forestilling 6. Septembr. bemærkes, at den Tid, hvori Opkræverne ere prioriterede i Ydernes Boer for de kgl. Afgifter, er, „da N. L. 5–13–35 formentligen maa være den for Island i saa Henseende gjeldende Regel", indskrænket til et halvt Aar. Men da Fardag (6. Juni) er den eneste Skattetermin, udlöber dette Halvaar om Vinteren, paa en Tid, der saavel for Yder som Modtager er den ubekvemmeste. Stiftamtmand Krieger foreslog derfor, at denne Termin bliver forlænget til 1 Aar, og Rentekammeret bifalder dette, med Bemærkning, at Plak. 21. Mai 1829 kun angaaer Jordebogs- eller Landskylds-Indtægterne, hvorimod den her anbefalede Bestemmelse skulde angaae de egentlige kgl. Skatter eller Afgifter, samt at Forslaget ligeledes har vundet Cancelliets Bifald. — Rentek. Relat. og Resol. Prot. 1831 D, Nr. 361.

Vi ville herved allern. have den Tid, i hvilken de for Vort Land Island paabudne kgl. Afgifter skulle være prioriterede i vedkommende Yderes Boer, bestemt til eet Aar fra Forfaldsdagen. Og bemyndige Vi allern. Vort Rentekammer til ved en Plakat herom at bekjendtgjöre det Fornödne. — Frederiksberg den 14. Septbr. 1831.

17. Septbr. **Rentekammer-Skrivelse** til Stiftamtmanden over Island, ang. **Beregningsmaaden af Qvader og Qvildeleier paa det kgl. Jordegods i Guldbringe og Kjosar Syssel.** Khavn den 17. Septbr. 1831. — Rentek. Isl. Copieb. 9, Nr. 44.

Hr. Stiftamtm. har i Skrivelse af 9. Juni sidstleden underrettet Kammeret om, at De forelöbigen har tilladt, at den Leilændingerne paa de kgl. Jorder i Guldbringe

[1]) Plak. 29. Marts 1832.

og Kjose Sysseler ved Kammerets Skrivelse af 30. Septbr. 1831.
1825 i 5 Aar indtil Fardag 1830 bevilgede Ydelses- 17. Septbr.
maade af Qvildeleien og Qvader, nemlig, at Qvildeleien erlægges med 90 Sk. Sölv, Mandslaan med 1 Rbd. Sölv, Dagslaatter, med 22½ Sk. Sölv og Riisheste med 11¼ Sk. Sölv, ligeledes maa fölges for Aaret fra Fardag 1830 til Fardag 1831.

At Kammeret approberer denne af Hr. Stiftamtm. föiede Foranstaltning, og endvidere efter de oplyste Omstændigheder endnu for denne Gang tillader, at den saaledes brugte Beregningsmaade ogsaa maa fölges i de 4 Aar fra Fardag 1831 til Fardag 1835, undlade vi ikke tjenstligen at melde til behagelig Efterretning og Bekjendtgjörelse for Vedkommende. Fra Fardag 1835 antages det derimod, at den ommeldte Nedsættelse bör bortfalde, og den fulde Afgift igjen blive at beregne til Indtægt saavel i Regnskabsaaret fra Fardag 1835 til Fardag 1836 som for den fölgende Tid, hvortil der er saa meget mere Anledning, som, i Særdeleshed hvad Qvildeleien angaaer, denne nu paa det övrige kongel. Gods i Island enten erlægges med 20 Pd. Smör in natura, eller med Penge, efter den ved Forfaldstiden gjeldende Capitelstaxt. — Rentekammeret den 17. Septembr. 1831.

Rentekammer-Skrivelse til Stiftamtmanden over 17. Septbr.
Island, ang. **Æderfuglevarpet paa Vestmannöerne.** Khavn den 17. Septembr. 1831. — Rentek. Isl. Copieb. 9, Nr. 52.

Af den Hr. Stiftamtm.s behagelige Skrivelse af 19. Juli d. A. vedfulgte Indberetning fra Sysselmand Abel maa Kammeret erfare, at der for Tiden ikke haves nogen Udsigt til at see Æderfuglevarpet paa Vestmannöe bragt istand igjen, og at Ingen endog uden Afgift vil overtage sig samme.

Da imidlertid de Omstændigheder, som i saa Hen-

1831. seende maae for Öieblikket lægge Hindringer i Veien for
17. Septbr. Varpets Anvendelse, muligen kunne hæve sig, skulle vi tjenstligen anmode Hr. Stiftamtm. om, at paalægge Sysselmand Abel fremdeles at have sin Opmærksomhed henvendt paa denne Gjenstand, og derhos aarligen at gjöre Indberetning om, hvad der kunde være at foretage til at see Varpet paany afbenyttet, hvilke Indberetninger Kammeret derefter udbeder sig tilstillede, ledsagede med Deres behagelige Betænkning. — Rentekammeret den 17. Septembr. 1831.

17. Septbr. **Kongelig Resolution ang. Forberedelser til Islands Repræsentation i Forsamlingen af raadgivende Stænder.** Frederiksberg den 17. Septbr. 1831. — I Cancelliets Forestilling 14. Septbr. bemærkes, at, da det i § 1 af For. 28. Mai 1831 er befalet, at Island skal særlig repræsenteres i den ene Forsamling af raadgivende Stænder, vil det være nödvendigt, förend nogen Bestemmelse kan tages om Maaden, hvorpaa dette skal skee, at indhente forskjellige Oplysninger fra Mænd, som ere nöie bekjendte med Islands Localitet og hele Forfatning; thi de Mænd, som ifölge Forordningens § 8 skulde sammenkaldes, for at tage de Gjenstande under Overveielse, der vedkomme Organisationen af Provindsialforsamlingerne, kunne ikke forudsættes at besidde saadant Kjendskab til hiin isolerede Provinds, at de uden saadanne forelöbige Oplysninger kunne have nogen bestemt Mening om Sagen.

Cancelliet har imidlertid ikke troet paa egen Haand at burde indlede Correspondence med de islandske Overövrigheder angaaende denne Materie, men at burde forelægge Kongen de Punkter, hvorom det ansees nödvendigt at have Oplysninger, förend noget Skridt kan foretages til at organisere den islandske Repræsentation i Stændernes Forsamling, for at H. Majt. selv kan bedömme Nödvendigheden, og ved allerhöi. Resolution autorisere Collegiet til at indhente bemeldte Oplysninger.

„Cancelliet formener saaledes, at de islandske Amtmænd bör höres om, hvorledes Island bedst kan sættes i Stand til at sende Repræsentanter til Stænderforsamlingen, hvorved det

maatte yttres, at det, for at spare Landet de med flere Repræsentanters Sendelse forbundne Omkostninger, turde være rettest, at indskrænke Tallet til een for hvert Amt, og at der muligen kunde ved Mandtalsthingene udnævnes 1 eller 2 Valgmænd for hvert Syssel, samt 1 eller 2 for Reikevigs Bythingslaug, og at de i Amtet udnævnte Valgmænd siden traadte sammen for at udvælge en Repræsentant, tillige med en Suppleant; i hvilken sidste Valgforsamling Amtmanden maatte have Directoriet, ligesom Sysselmanden i den förste. Det maatte tillige overveies, om det paa Grund af de locale Omstændigheder kunde tilstedes, at indsende skriftlige Valgstemmer, hvilket dog i det Hele ikke er tilraadeligt. — Videre maatte det overveies, hvad der paa Grund af Islands særdeles Forfatning maatte være at iagttage med Hensyn til de personlige Egenskaber, og i Særdeleshed Beskaffenheden af den Grundbesiddelse, der maatte være at fordre hos dem, der skulde kunne deeltage i Valgene af Valgmænd og Repræsentanter, eller dertil vælges, hvorved det ei bör være ubemærket, at kun Mænd, der have Færdighed i at tale Dansk, kunne med Nytte for Island fungere som Medlemmer af Stænderforsamlingen, ligesom det og maa overveies, om det, deels formedelst Vanskeligheden af udenfor Embedsstanden at finde denne Egenskab, deels for at bespare Bekostninger, kunde tilstedes, at der til Repræsentanter valgtes Mænd, som vare bosatte udenfor Island, naar Valgmændene havde Tillid til, at Saadanne vilde vide at varetage Landets Tarv. — Ogsaa maatte Övrigheden yttre sig om, hvorvidt det maatte ansees mest stemmende med Landets Tarv, at de Repræsentanter, der fra samme maatte nedsendes, toge Ophold her i Landet for den hele Tid, hvorpaa de vælges, for at kunne overvære de overordentlige Stænderforsamlinger, som muligen kunde udskrives, uden at Leilighed tillod dertil at indkalde dem fra Island, eller om det, i Betragtning af de deraf flydende Omkostninger, samt da Island særlig vedkommende Sager — hvortil iövrigt de islandske Repræsentanters Virksomhed ikke vil blive indskrænket — vel i Almindelighed kunne opsættes til de ordinaire Forsamlinger, maatte være rettest, alene at lade dem forblive her saalænge disse Forsamlinger eller de extraordinaire, hvortil de kunne blive kaldte, vedvare. — Det maatte ogsaa overveies, hvilke Reise- og Diætpenge der kunne blive at udrede til Repræsentanterne (i Anledning af Valgmöder bör formentlig ingen saadanne gives), saa og om, hvorledes Udgifterne

1831.
17. Septbr.

1831. bör fordeles, enten paa hele Landet for samtlige Repræsentanter, som af det udnævnes, eller amtsviis. — Endelig maatte
17. Septbr. Amtmændene opfordres til, inden de afgive Betænkning om Foranförte, at raadföre sig med nogle af de mest oplyste og retskafne Indvaanere, ogsaa udenfor Embedsstanden".

Hvorvidt nu Cancelliet i Overeensstemmelse med det Anförte bör tilskrive Amtmændene paa Island, indstilles til Kongens allerhöi. Resolution. — Canc. 3. Depart. Forestill. 1831, Nr. 106.

Vi bifalde allern., at Vort Cancellie tilskriver Amtmændene paa Island i Overeensstemmelse med hvad heri allerund. er anfört, angaaende Tilveiebringelsen af de fornödne Oplysninger med Hensyn til Islands Repræsentation i Forsamlingen af raadgivende Stænder. — Frederiksberg den 17. Septembr. 1831.

17. Septbr. **Cancellie - Skrivelse** til Landsoverretten i Island, ang. **Oversættelse og Beskrivelse af Akter i beneficerede Sager.** Khavn den 17. Septembr. 1831. — Canc. 3. Depart. Brevb. 1831, Nr. 3070—3071.

Justitiarius i den islandske Landsoverret har under 20. Februar sidstl. tilstillet Cancelliet et Andragende fra anden Assessor i velbemeldte Ret, Justitsraad Thorarensen, om at tilstaaes Betaling for den af ham efter Requisition af Stiftamtmanden forfattede danske Oversættelse af Domsakten i en ved den kongl. islandske Landsoverret under 6. Decbr. f. A. paadömt Sag mellem Sognepræsten til Stadarhols Kald Eyulv Gislesen og Eieren af Stadarhols Kirke, Eggert Johnsen, betræffende de Kirken formeentlig tilkommende Qvildeleier, hvilken Dom af Stiftsövrigheden paa bemeldte Kirkes Vegne önskedes indanket til Höiesteret. Ligeledes har man med ovennævnte Justitiarii Skrivelse modtaget en Forespörgsel fra Justits - Sekretairen ved bemeldte Landsoverret, Björn Stephensen, om, hvorvidt han kan ansees

at have været pligtig til uden Betaling at give den forlangte Domsakt i denne Sag beskreven. 1831. 17. Septbr.

I denne Anledning skulde Cancelliet tjenstl. melde, at uagtet der vel paa den Tid Akterne forlangtes oversatte og beskrevne, ikke endnu var forundt Sognepræst Gislesen Beneficium processus gratuiti til Sagens Udförelse for Höiesteret, maa dog, da Sagen ved det senere, efter derom indkommet Andragende fra Stiftamtmanden og Biskoppen over Island, her igjennem under 26. April d. A. udfærdigede Beneficium processus gratuiti er bleven beneficeret for Kirkens Vedkommende, og det i den bemeldte Justitsraad Thorarensen meddelte Bestalling er gjort ham til Pligt, mod et aarligt Tillæg af 150 Rbd. Sölv i den ham tilstaaede Gage, at forfatte Oversættelser af alle fornödne Akter i befalede og beneficerede Sager, hans Krav paa særlig Betaling for Oversættelsen af Akterne i denne Sag nu efter Omstændighederne bortfalde, ligesom og Justits-Sekretairens Fordring paa Gebyr for disses Beskrivelse bliver at afgjöre i Overeensstemmelse med Sportel-Reglement 10. Septbr. f. A. § 13. — Derimod maa Sidstnævnte, saafremt det ommeldte Gebyr ikke erholdes hos den tabende Vederpart, være berettiget til i slige Sager at fordre sine virkelig hafte Udgifter til Skrivematerialier godtgjorte, og en lignende Erstatning bör ubetinget tilstaaes Justitsraad Thorarensen ved Afleveringen af de af ham forfattede Oversættelser.

Slutteligen maa Cancelliet endnu, med Hensyn til det fra Sidstnævnte hertil indkomne Andragende om en almindelig Bestemmelse af Betalingen for Oversættelser, tjenstl. tilföie, at ligesom det laa udenfor det under 10. Septbr. f. A. emanerede Sportel-Reglements Hensigt at regulere Noget i denne Henseende, forsaavidt disse Oversættelser ikke kunne ansees som Embeds-Handlinger, saaledes finder Cancelliet sig heller ikke anlediget til, at bevirke nogen særlig Bestemmelse angaaende slige Oversættelser, der, som Privat-Arbeide,

1831. hvortil Justitsraad Thorarensen ifölge Cancelliets Skri-
17. Septbr. velse til den da constituerede Stiftamtmand over Island af 16. April 1825 ikke har nogen udelukkende Ret, maa betales efter Overeenskomst.

Idet Cancelliet tjenstl. skulde tilmelde den kongl. Landsoverret dette til behagelig Efterretning, undlader man ikke at tilföie, at man, ved at tilskrive Stiftamtmanden over Island det i denne Henseende Fornödne, derhos har yttret, at Cancelliet forövrigt maa ansee det rigtigst, at den endelige Resolution paa indgivne Ansögninger om Beneficium processus gratuiti for Höiesteret ordentligviis oppebies, forinden Overrets-Akten begjæres beskreven og oversat, hvorimod vedkommende Amtmand i ethvert Tilfælde maa være berettiget til at requirere Udskrift af Dommen i Original og Oversættelse meddeelt uden særlig Betaling, naar han anseer samme fornöden for at sættes i Stand til at affatte den Erklæring, han paa Embeds Vegne har at afgive over Ansögninger om fri Proces. — De indsendte Bilage fölge herved tilbage. — Det kgl. Danske Cancellie den 17. Septembr. 1831 [1].

[1]) s. D. Canc. Skriv. til Stiftamtmanden over Island, hvorved ham communiceres det Landsoverretten meddelte Svar til Efterretning, med Tilföiende: „at man, for at undgaae de Vanskeligheder, der i mödende Tilfælde lettelig kunne opstaae med Hensyn til Betalingen, maa ansee det rigtigst, at den endelige Resolution .... [osv. see ovenfor ved Brevets Slutning] .... forinden Overrets-Akten begjæres beskreven og oversat, med mindre Hr. Stiftamtm. muligt i særlige Tilfælde maatte vide Udveie til Betalingens Tilveiebringelse, under Forudsætning af, at det attraaede Beneficium ikke bevilges"; hvorimod det ansees som Selvfölge, at vedkommende Amtmand maa være berettiget til at requirere Udskrift af Dommen .... [osv., som i Brevets Slutning] .... Canc. 3. Dep. Brevb. sst.

Cancellie-Skrivelse til Amtmanden i Vester-Amtet, ang. **Sysselmændenes Gebyrer og Reiser i Anledning af Paategning af Skibspapirer.** Khavn den 17. Septbr. 1831. — Canc. 3. Depart. Brevbog 1831, Nr. 3068—3069. Algreen-Ussings Reskriptsaml. 1831, S. 361—362. 1831. 17. Septbr.

Foranlediget af Spekulanthandler Michelsens Besværing over den ham af vedkommende Retsbetjent affordrede Betaling for de fornödne Paategninger paa de hans Skib vedkommende Documenter, har Hr. Amtmand i en til Cancelliet fra det kgl. Rentekammer tilstillet Skrivelse forespurgt:

1) om Sysselmændene ere berettigede til at fordre den i Sportel-Reglement 10. Septbr. f. A. § 62 fastsatte Betaling for Eftersyn og Paategning af et Skibs Papirer, hvergang Skibet til Handelens Fortsættelse i det samme Aar anlöber et eller flere Steder i en enkelt Jurisdiction, eller om denne Betaling af Vedkommende ikkun bör præsteres eengang, uden Hensyn til hvor ofte og hvormange Steder det i Jurisdictionen opseiler; samt — 2) om Sysselmændene ere berettigede til at fordre Skyds og Diæt erstattet, naar de af Vedkommende requireres til at indfinde sig paa det Sted, hvor Skibet ligger, for at paategne Papirerne.

I denne Anledning skulde Cancelliet tjenstl. tilmelde Hr. Amtm. til behagelig Efterretning og videre Bekjendtgjörelse:

ad 1) at der ifölge Sportel-Reglementet af 10. Septbr. f. A. § 62 förste Membrum, sammenholdt med andet og tredie, ikkun bör erlægges eet Gebyr for de deri ommeldte Documenters Foreviisning og Attesters Udstedelse, hvormange Havne i samme Jurisdiction Skibet end paa een Reise maatte opseile. — *ad* 2) at derimod vedkommende Retsbetjente ere berettigede til Erstatning for Skyds og Diæter, naar Skipperen, istedetfor at til-

1831. stille dem de fornödne Documenter til Paategning, m. v.,
17. Septbr. paa deres Bopæl, fordre deres personlige Nærværelse paa Lossestedet. Vel bestemmer nemlig Sportel-Reglement 10. Septbr. f. A. § 80, at Embedsmænd, naar de nödsages til at gjöre Reiser til og fra det Sted, hvor deres Forretninger udföres, selv skulle bekoste deres Befordring og Underholdning, undtagen i de Tilfælde, hvor der ved bemeldte Reglement udtrykkelig er tillagt dem Reise-Omkostninger, hvilket ikke finder Sted i den foregaaende § 62, men naar den paagjeldende Skipper kan tilstille Retsbetjenten sine Papirer i hans Hjem, og Retsbetjenten saaledes paa sin Bopæl kan udföre hvad der ved sidstnævnte § i Reglementet er ham paalagt, kan han heller ikke siges, saaledes som ovennævnte § 80 udtrykker sig, at være nödsaget til at gjöre Reiser til de omhandlede Forretningers Foretagelse, og Indholdet af denne § kan derfor heller ikke være til Hinder for, at han, naar Skipperen desuagtet begjærer at han skal indfinde sig paa Lossestedet, tilstaaes en Erstatning for Reisen, hvis Störrelse forövrigt, naar derom skulde opstaae Tvist imellem Parterne, i Henhold til Reglementets § 16 bliver at bestemme af Amtet. — Det kgl. Danske Cancellie den 17. Septbr. 1831 [1].

20. Septbr. **Cancellie-Plakat** ang. **Qvartals-Cours.** Khavn den 20. Septbr. 1831. — Publiceret ved Landsoverretten i Island den 24. Novembr. 1831, samt i Synodalforsamlingen i Reykjavík i Juli 1832, og skulde være gjeldende for Island i Halvaaret fra 1. Januar til 30. Juni 1832 (Plak. 11. Mai 1819). — Canc. 2. Dep.-Registr. XXXII, 257 (1831, Nr. 645). Original-Aftryk hos Schultz. Colleg. Tid. for 1831, S. 736. Qvart-Forr. for 1831, S. 138; Rubr. hos Schou XX, 326.

---

[1]) s. D. Canc. Skriv. til Rentekammeret, hvorved det Amtmanden ovenfor givne Svar meddeles. Canc 3. Depart. Brevb. sst.

Plakat, angaaende Qvartals-Coursen for Oktober, November og December Maaneder 1831. 1831. 20. Septbr.

Af den i Overeensstemmelse med det kongelige aabne Brev af 6. April 1818 til Qvartalscoursens Bestemmelse anordnede bestandige Committée er den Cours, hvorefter Rigsbanksedler i Oktbr., Novbr. og Decbr. Maaneder 1831 skulle modtages i alle de Sölvbetalinger, der, efter allerhöistbemeldte aabne Brev, kunne afgjöres med Rigsbanksedler, bestemt til 206¼ imod 100 Specier eller 200 Rbdlr. Sölv, saa at 1 Rbdlr. Sölv i alle foranförte Tilfælde kan betales med 1 Rbdlr. 3 Sk. i Rigsbanksedler og Tegn.

Hvilket herved kundgjöres til alle Vedkommendes Efterretning. Det kongelige Danske Cancellie den 20. Septembr. 1831.

Rentekammer-Skrivelse til Stiftamtmanden over Island, ang. **Postvæsenet i Sönder-Amtet.** Khavn den 24. Septbr. 1831. — Rentek. Isl. Copiebog 9, Nr. 66. 24. Septbr.

Hr. Stiftamtm. har i behagelig Skrivelse af 12. Oktbr. f. A. andraget paa, at der maatte skee en Forandring med Sönder-Amtets Postvæsen, saaledes, at istedetfor der nu ved Nytaarstider afgaaer en Post fra Reykjavík til Arnæs, Rangarvalle og Skaptefells Sysselerne, samt, foruden Expresser i criminelle Sager, tvende Expresser, nemlig i Marts Maaned og efter Postskibets Ankomst, det maatte blive tilladt, at der aarligen til ovennævnte Sysseler afgaaer fra Reykjavík og igjen retournere 8 Poster, nemlig efter Nytaar, den 1. April, 1. Mai, 1. Juni, 1. August, 1. Septbr., 1. Oktbr. og endelig efter Postskibets Ankomst til Island. Ligeledes har Hr. Stiftamtm. andraget paa, at den herved forögede aarlige Bekostning, som anslaaes til circa 40 Rbd. r. S. aarlig, forsaavidt den ikke indvindes ved en större Indtægt af

1831. 24. Septbr. Portoen for private Breve, maatte afholdes af den islandske Jordebogskasse.

Efter at Kammeret desangaaende var indgaaet med allerund. Forestilling, har det under 7. i d. M. allern. behaget H. Majt. at resolvere saaledes:

„Vi bemyndige allern. Stiftamtmand Krieger til ... [osv. see ovenf. under 7. Septbr. S. 772—775] ... blive forsendte med hiin Post".

Ved at communicere Hr. Stiftamtm. denne allerh. Resolution til behagelig Efterretning og videre föiende Foranstaltning, maae vi derhos tjenstligen anmode Dem, naar Posten er sat i Gang paa den i Forslag bragte Maade, da herom at meddele Kammeret Underretning. Rentekammeret den 24. Septembr. 1831.

24. Septbr. **Rentekammer-Skrivelse** til Amtmanden over Islands Nord- og Öster-Amt, ang. **Overholdelsen af Qvarantainelovene.** Khavn den 24. Septembr. 1831. — Rentek. Isl. Copieb. 9, Nr. 67.

Forsaavidt Sysselmanden for Nordermule Syssel i Island, P. Melsted, i en hertil indkommen Indberetning af 3. i f. M. anmelder Sundhedstilstanden sammesteds, samt bemærker den Vanskelighed, det vil medföre, at forebygge alt Samkvem imellem enkelte af Landets Indvaanere og de fremmede Fiskere, som oftere nærme sig Island, tilstillede Kammeret Qvarantaine-Directionen en Extract af bemeldte Indberetning.

I Anledning heraf har bemeldte Direction ved Skrivelse af 14. i d. M. meddeelt Kammeret, at den efter Omstændighederne ikke seer sig istand til, imod Foranförte, at kunne anvende kraftigere Forebyggelsesmidler end de, som i saa Henseende ere foreskrevne, men at den maa overlade til Sysselmandens Vigilance, at see de Vedkommende, som forsee sig imod de gjeldende Qvarantaine-Anordninger, exemplarisk afstraffede. —

Hvilket vi ikke skulde undlade tjenstligen at communicere Hr. Amtm. til behagelig Efterretning og videre Bekjendtgjörelse for Sysselmand Melsted. — Rentekammeret den 24. Septembr. 1831. 1831. 24. Septbr.

Directionen for Universitetet og de lærde Skolers Skrivelse til Lector Theol. Johnsen ved Bessastad Skole, ang. **Requisitioner af Skoleböger.** Khavn den 24. Septbr. 1831. — Univ. Dir. Brevb. 1831, Nr. 944. 24. Septbr.

Efter Hr. Lectorens Andragende af 10. Febr. d. A. har Directionen afsendt til Islands Stiftsövrighed de paa hosfölgende Liste anförte Böger og Charter, for at overlades til Disciplene i Bessestad Skole paa sædvanlig Maade, forsaavidt de ikke paa Listen ere betegnede at være bestemte for Skolens Bibliothek. Ligeledes har Directionen ladet fölge tvende Exemplarer af Badens latinske Lexicon, istedetfor de nedsendte, som ere befundne defecte. — Det for Skolens Bibliothek begjærede andet Bind af „Nitsch's erklärende Anmerkungen zu Homers Odyssee" er endnu ikke udkommet.

Ved tjenstl. at melde Dem dette til behagelig Underretning og Foranstaltning, anmoder Directionen Dem om, at drage Omsorg for, at Begjæring om Böger til Skolen saavidt muligt indsendes om Efteraaret, da det, naar Requisitionen först modtages om Foraaret, ofte er forbundet med megen Vanskelighed at faae Bögerne afsendte med de Skibsleiligheder, som afgaae i samme Foraar, eftersom det Tilfælde hyppigt indtræffer, at flere Böger ofte maae erholdes fra Udlandet. — Den kongl. Direction for Universitetet og de lærde Skoler den 24. Septembr. 1831.

Cancellie - Skrivelse til Stiftamtmanden over Island og Biskoppen over Sjællands Stift, ang. **Anvendelsen af Thorchilii Legat til en Börne-** 4. Septbr.

1831. 24. Septbr. skole. Khavn den 24. Septembr. 1831. — Canc. 1. Depart. Brevb. 1831, Nr. 2348.

Under 3. dennes har D. Höiærv. hertil indsendt en Skrivelse, hvori Hr. Stiftamtm., næst at bemærke, at Thorchilli Legat hidtil, i Overeensstemmelse med Cancelliets Skrivelse af 15. Junii 1822, er blevet anvendt til at lade nogle Börn fra Guldbringe og Kjose Sysler og Reikjavig Kjöbstæd opdrage hos retskafne Bönder, har foreslaaet, at der, da Legatets Bestemmelse er at oprette en Börneskole for bemeldte Sysler, hvori fattige Börn fra Distriktet kunne, foruden fri Oplærelse, erholde tarveligt Ophold, men denne Hensigt, formedelst Omstændighederne, og i Særdeleshed da Legatet ei dertil er tilstrækkeligt, ikke er bleven realiseret, maa betales aarlig Skolelön for endeel Börn, der for Legatets Regning skulle indsættes i en Skole i Reikjavig, hvilken Skole först i forrige Aar, ved Hr. Stiftamtm.' Medvirkning, er oprettet og senere kommen i god Gang, men ikke har andre Indtægter end de Skolepenge, som de skolesögende Börns Forældre aarligen maae give. Hr. Stiftamtm. har derhos andraget paa, at det maatte tillades Dem, saafremt Skolen ved Aarets Udgang skulde have nogen Underballance, at maatte udbetale dennes Belöb af Legatet.

I Anledning heraf skulde Cancelliet tjenstl. tilmelde Hr. Stiftamtm. og D. Höiærv. til behagelig Efterretning, at det saaledes Foreslaaede herved bifaldes indtil videre, dog at de dertil berettigede Börn ikke alene nyde Underviisning, men ogsaa Hjælp til deres Nödtörftighed, af Legatets Indbringende, forinden deraf anvendes Noget til at dække den ommeldte Skoles Underballance. — Det kgl. Danske Cancellie den 24. Septembr. 1831.

1. Oktbr. **Cancellie-Skrivelse** til Stiftsövrigheden i Island, ang. **Bestyrelsen af det forrige Landoplysnings-Selskabs Bogtrykkerie.** Khavn den 1. Oktobr.

1831. — Afskrift efter Originalen i Bispe-Archivet i Island. 1831.
Canc. 1. Depart. Brevb. 1831, Nr. 2384 (blank i Brevbogen). 1. Oktbr.

Ved allerhöieste Reskript af 18. April 1827 blev det iblandt Andet paalagt daværende Stiftamtmand og D. Höiærv., at anstille Undersögelse om det kgl. islandske Landoplysnings-Selskabs Tilstand og Bestyrelse hidindtil, hvad Formue bemeldte Selskab maatte være i Besiddelse af, og hvad iövrigt maatte tjene til Oplysning om dette Selskab, samt at indsende Forslag om, hvilken ny og forbedret Organisation der burde gives samme, for yderligere at fremme Selskabets Formaal i Almindelighed, og i Særdeleshed for at ved dets Bogtrykkerie gavnlig Læsning og Oplysning blandt den islandske Almue hensigtsmæssigst kunde udbredes, og de nödvendige Religionsböger fremdeles holdes i en for Almuen taalelig Priis.

Efter at Cancelliet derefter med Hr. Stiftamtm.[e] og D. Höiærv.[s] Skrivelse af 5. Marts 1828 havde modtaget en udförlig documenteret Beretning om Landoplysnings-Selskabet m. m., tillige med det befalede Forslag om en ny Organisation for samme, har dette Collegium allerund. nedlagt en udförlig Beretning om denne Sag for H. Maj[t]., hvorunder man har viist, at bemeldte Selskab vel maa ansees som oplöst, men at dog dets Eiendele og Rettigheder bör, ved Hjælp af det Offentliges Beskyttelse, komme Oplysningens Udbredelse paa Island tilgode.

Allerhöistbemeldte Hans Maj[t]. har derefter under 28. f. M. allern. bifaldet:

1) At det maa paalægges Justitiarius i Landsoverretten i Island, Conferentsraad, Dr. juris Magnus Stephensen, at udlevere det det forrige Landoplysnings-Selskab i Island tilhörende Bogtrykkerie med alle dets Redskaber, Materialier og Beholdninger, samt udestaaende Fordringer, saa og de Selskabet iövrigt tilhörende Eiendele, in specie samtlige det skjenkede

1831. Böger, til Stiftsövrigheden, saasnart denne har gjort Ud-
1. Oktbr. veie til at modtage samme, for under dens Bestyrelse og efter en Plan, der af den bliver at udarbeide og indsende til nærmere allerhöi. Approbation, at anvendes til Bedste for gavnlig Oplysnings Udbredelse i Island, hvorbos Stiftsövrigheden baver at gjöre Forslag ang. Maaden, hvorpaa de Politiemesterne efter Forordn. af 27. Septbr. 1799 paaliggende Pligter kunne udöves med Hensyn til bemeldte Bogtrykkerie, dog saaledes, at den bemyndiges til selv interimistisk at anordne det i saadan Henseende Fornödne, saafremt den seer Leiligbed til, inden Planens endelige Approbation, interimistisk at sætte Bogtrykkeriet i Gang. — 2) At fornævnte Bogtrykkerie, der bliver at betragte som Landets under Regjeringens Tilsyn staaende Eiendom, maa nyde godt af alle de Privilegier og Forlagsrettigheder, som ere det forrige Landoplysnings-Selskab tilstaaede, eller af samme erbvervede. — 3) At det maa paalægges Stiftsövrigbeden hos Cfraad Stephensen at indtale, bvad denne, efter de Data, som de aflagte Regnskaber og de Udsættelser, hvortil disse give Anledning, kan antages at blive Selskabet eller den offentlige Indretning, der træder i sammes Sted, skyldig, in specie hvad han i Anledning af Udsalget af det Selskabet af Directionen for Vaisenbuset overladte Oplag af Lærebogen maatte blive pligtig at tilsvare, men at det dog tilstedes Stiftsövrigheden at udsætte Sögsmaalet mod bam, dersom en passende mindelig Afgjörelse fra hans Side maatte foreslaaes, hvilket Forslag derefter bliver at indsende til dette Collegii nærmere Approbation; og — 4) at der til Anskaffelse af fornödent Locale for Bogtrykkeriet og de dertil hörende Beboldninger og Böger m. v., samt til iövrigt at sætte Bogtrykkeriet i Gang, maa af Fondet ad usus publicos forundes Stiftsövrigheden, mod Sikkerbed i ovennævnte Locale, saavel som i Bogtrykkeriet og alt sammes og den dermed forbundne Boghandels Beholdninger af Papir, Böger og alt andet

Tilbehör, en Forstærkning af indtil 1000 Rbd. r. S., som i 5 Aar maa henstaae rentefri, men siden skal forrentes og afdrages efter den nærmere Bestemmelse, som i sin Tid derom allern. vil blive givet. 1831. 1. Oktbr.

Hvilken allerhöi. Resolution Cancelliet tjenstl. skulde tilmelde Hr. Stiftamtm. og D. Höiærv. til behagelig Efterretning og derefter föiende Foranstaltning, med Tilföiende, at dette Collegium under D. D. har tilmeldt den kongl. Direction for Fondet ad usus publicos den Deel af allerhöistbemeldte Resolution, der vedkommer Samme, med Anmodning om at foranstalte Hr. Stiftamtm. og D. Höiærv. bemeldte Sum anviist til Udbetaling af den islandske Jordebogskasse, naar den, som fornöden til det allern. bifaldte Öiemeds Opnaaelse, af Dem requireres. — Til Afbetjening og Overveielse under den Plan, der efter den allerhöi. Resolution bliver at affatte angaaende Bogtrykkeriets fremtidige Drift, fölger herved en af det literære Selskabs kjöbenhavnske Afdeling under 22. April 1828 afgiven Betænkning, ligesom og de Documenter tilbagesendes, som findes specificerede paa den vedlagte Fortegnelse. — Det kgl. Danske Cancellie den 1. Oktobr. 1831 [1].

Rentekammer-Skrivelse til Stiftamtmanden over Island, ang. **Skattefrihed for ældre Dimissi.** Khavn den 1. Oktobr. 1831. — Rentek. Isl. Copiebog 9, Nr. 88. 1. Oktbr.

Hr. Stiftamtm. har ved behagelig Skrivelse af 24. Mai d. A. tilstillet Kammeret en Forespörgsel fra Sysselmand Gunnlaugsen i Borgarfjords Syssel, angaaende hvorvidt en i Sysselet boende Studiosus, der har været privat dimitteret för Aaret 1826, kan ansees at have samme

[1]) s. D. Canc. Skriv. til Directionen for Fonden ad usus publicos, hvorved den samme vedkommende Deel af Resolutionen meddeles. Canc. 1. Depart. Brevb. Nr. 2379.

1831. Ret til Fritagelse for at erlægge Kongetiende, Skat,
1. Oktbr. Gjaftold og Laugmandstold, som ved Plak. af 22. Marts 1826 er tilstaaet de Studentere, der forinden Plakatens Bekjendtgjörelse ere dimitterede fra Bessestad Skole.

I Anledning heraf skulle vi ikke undlade tjenstligen at melde Hr. Stiftamtm. til behagelig Efterretning og Bekjendtgjörelse for Sysselmand Gunnlaugsen, at uagtet ikkun de theologiske Studentere i Island, der ere dimitterede fra den lærde Skole sammesteds forinden kgl. Resol. af 22. Marts (*rett.* Febr.) 1826, kunne have Adgang til ovenmeldte Fritagelse, saa vil dog med Hensyn til den efter Hr. Stiftamtm.' Forklaring stedfindende Praxis, ikke for Kammerets Vedkommende haves Noget imod, at de privat dimitterede, der hidindtil ikke ere affordrede ovennævnte Skatter, og derhos ere dimitterede förend ovenmeldte allern. Resolution, ligeledes fremdeles beholde samme Frihed saalænge de iövrigt dertil qvalificere sig. — Rentekammeret den 1. Oktobr. 1831.

1. Oktbr. **Cancellie-Skrivelse** til Stiftamtmanden og Amtmændene i Island, ang. **Spörgsmaalene vedkommende Islands Repræsentation i Provindsialstænderne.** Khavn den 1. Oktobr. 1831. — Canc. 3. Depart. Brevb. 1831, Nr. 3234—36.

Da det i Forordn. af 28. Mai d. A., ang. Provindsialstænders Indförelse i Danmark, af hvilken Anordning, forsynet med Oversættelse i det islandske Sprog, Exemplarer herfra ere oversendte til samtlige Autoriteter i Island, er befalet, at Island skal særligen repræsenteres i den ene Forsamling af raadgivende Stænder, har H. Maj'., efter Cancelliets derom gjorte allerund. Indstilling, allern. bifaldet, at Collegiet fra Overövrighederne paa Island tilveiebringer de Oplysninger, som forelöbigen ere nödvendige, for at kunne tage under nærmere Overveielse, hvorledes der bör forholdes med bemeldte Lands Repræsentation i ovennævnte Forsamling.

I Medför heraf skulde Cancelliet tjenstl. have (Tit.) anmodet om, behageligen at meddele Deres Betænkning, angaaende hvorledes Island bedst kan sættes i Stand til at sende Repræsentanter til Stænderforsamlingen, hvorved man maa bemærke, at det, for at spare Landet de med flere Repræsentanters Sendelse forbundne Omkostninger, turde være rettest, at indskrænke Tallet til een for hvert Amt. Hvad Valgene betræffer, da kunde der muligen ved Mandtalsthingene udnævnes een eller to Valgmænd for hvert Syssel [1], og de i Amtet udnævnte Valgmænd siden træde sammen, for at udvælge en Repræsentant tillige med en Suppleant, i hvilken sidste Valgforsamling Amtmanden maatte have Directoriet, ligesom Sysselmanden, eller, forsaavidt Reikjavig betræffer, Byfogden i den förste. — Tillige maatte det overveies, om det paa Grund af de locale Omstændigheder kunde tilstedes, at indsende skriftlige Valgstemmer, hvilket Cancelliet dog i det Hele ikke finder tilraadeligt. — Videre ville De behageligen yttre Dem over, hvad der paa Grund af Islands særdeles Forfatning maatte være at iagttage med Hensyn til de personlige Egenskaber, og i Særdeleshed Beskaffenheden af den Grundbesiddelse, der maatte være at fordre hos dem, der skulde kunne deeltage i Valgene af Valgmænd og Repræsentanter, eller dertil vælges, og da det er en Selvfölge, at kun Mænd, der have Færdighed i at tale Dansk, kunne med Nytte for Island fungere som Medlemmer af Stænderforsamlingen, maatte det tillige tages under Overveielse, om det, deels formedelst Vanskeligheden af, udenfor Embedsstanden at finde denne Egenskab, deels for at bespare Bekostninger, kunde tilstedes, at der til Repræsentanter vælges Mænd, som ere bosatte udenfor Island, naar Valgmændene havde Tillid til, at Saadanne vilde vide at varetage Landets Tarv. — Fremdeles imödeseer man Deres Yttringer angaaende, hvorvidt det maatte

1831. 1. Oktbr.

[1]) „samt 1 eller 2 for Reikevigs Bythingslaug", tilf. i Skrivelsen til Stiftamtmanden.

1831. ansees mest stemmende med Landets Tarv, at de Re-
1. Oktbr. præsentanter, der fra samme maatte indsendes, tage Ophold her i Landet for den hele Tid, hvorpaa de vælges, for at kunne overvære de overordentlige Stænderforsamlinger, som muligen kunde udskrives, uden at Leilighed tillod dertil at indkalde dem fra Island, eller om det, i Betragtning af de deraf flydende Omkostninger, samt da de Island særlig vedkommende Sager, hvortil iövrigt de islandske Repræsentanters Virksomhed ikke vil blive indskrænket, i Almindelighed vil kunne opsættes til de ordinaire Forsamlinger, maatte være rettest, alene at lade dem forblive her saalænge disse Forsamlinger, eller de extraordinaire, hvortil de kunne blive kaldte, vedvare. — Endelig maatte det ogsaa overveies, hvilke Reise- og Diætpenge der kunne blive at udrede til Repræsentanterne (i Anledning af Valgmöder bör formentligen ingen saadanne gives), saa og om, hvorledes Udgifterne bör fordeles, enten paa hele Landet for samtlige Repræsentanter, som af det udnævnes, eller amtsviis. — Forövrigt maa Cancelliet tjenstl. have (Tit.) anmodet om, forinden De yttrer Dem over foranförte Punkter, behageligen angaaende samme at ville raadföre Dem med nogle af de mest oplyste og retskafne Indvaanere i Deres Embeds-Distrikt, endogsaa udenfor Embedsstanden, hvornæst man, saasnart som Omstændighederne tillade det, imödeseer Deres behagelige Betænkning over de ommeldte Gjenstande. — Det kgl. Danske Cancellie den 1. Oktobr. 1831.

1. Oktbr. **Cancellie-Skrivelse** til Amtmanden over Vester-Amtet paa Island, ang. **den til en ny Udgave bearbeidede Text af Jónsbók.** Khavn den 1. Oktbr. 1831. — Canc. 3. Depart. Brevb. 1831, Nr. 3237.

Justitiarius i den islandske Landsoverret, Cfraad, Dr. juris Stephensen, der paa egen Bekostning agter at foranstalte et nyt Oplag af den islandske Lovbog, Jons-

bogen, bar i et til Cancelliet indkommet Andragende udbedet sig det af ham udarbeidede og dette Collegium tilstillede Manuskript til en ny Udgave og Oversættelse af bemeldte Lovbog remitteret, til Afbenyttelse ved denne Leiligbed. 1831. 1. Oktbr.

Da imidlertid det ombandlede Manuskript i sin Tid er tilsendt Hr. Amtm. til Brug ved det Udkast til en ny Anordning for Island, som det ved H. Maj[ts] allerh. Resolution af 29. Marts 1826 er overdraget Dem at udarbeide, skulde Cancelliet, forinden man meddeler Cfraad Stepbensen nogen Resolution, ikke undlade tjenstl. at udbede sig underrettet om, hvorvidt de for Tiden maatte kunne savne det oftnævnte Arbeide. — Det kgl. Danske Cancellie den 1. Oktobr. 1831.

Cancellie-Skrivelse til Biskoppen over Island, ang. **Tiendepligten til Fattige af Kirke- og Kloster-Jorder.** Khavn den 4. Oktobr. 1831. — 4. Oktbr.
Original i Bispearchivet i Island. — Canc. 1. Depart. Brevb. 1831, Nr. 2414. Algreen-Ussings Reskriptsamling for 1831, S. 384.

Deres Höiærv. har med bebagelig Erklæring af 5. Mai sidstl. tilstillet dette Collegium et Andragende, hvori personel Capellan for Valthjofstad Menighed i Norder-Mule Syssel paa Island, St. Arnesen, forespörger, om der skal ydes Tiende til de Fattige af Kirke- og Klosterjorder m. v.

Efter at Cancelliet i denne Anledning havde corresponderet med det kgl. Rentekammer, skulde man tjenstlig tilmelde D. Höiærv. til behagelig Efterretning og videre Bekjendtgjörelse, at omendskjöndt man maa antage, at den ommeldte Tiende til de Fattige egentligen burde ydes af Kirkernes Mensalgods, samt af det Klosterne underliggende Böndergods, saa formener Collegiet dog, da denne Jordtiende paa flere Steder maaskee aldrig, eller i det mindste ikke i en lang Række

1831. af Aar er bleven erlagt, at der ikke nu for Tiden er Anledning til at give en Bestemmelse imod den i saadan Henseende gjeldende Praxis, men hellere at lade denne Sag beroe indtil et nærmere og almindeligt Regulativ, saavel for Tienden paa Island, som flere af de Landet paahvilende Ydelser, kunde komme i Stand, og at det saaledes vil være rigtigst, at der indtil videre forholdes paa ethvert Sted som hidtil har været Brug, med mindre Vedkommende hellere i enkelte Tilfælde önske Sagen afgjort ved Lands Lov og Ret. — Det kgl. Danske Cancellie den 4. Oktobr. 1831.

4. Oktbr.

14. Oktbr. **Kongelig Confirmation paa Repstyrer Jon Sigurdssons Legat til Fattige i Öefjords Syssel.** Khavn den 14. Oktbr. 1831. — Saavel Confirmationen som Gavebrevet (paa Dansk og Islandsk) med dets Tilföininger er her trykt efter en Udgiverne af Amtmand Havstein velvilligen meddeelt Afskrift. -- Kgl. Resol. ang. Confirmationens aldeles gratis Meddelelse, med den af Cancelliet foreslaaede Clausul, samt Giverens Udnævnelse til Dannebrogsmand. Canc. 3. Dep. Forest. 1831, Nr. 108. Confirmationen i Canc. 3. Dep. Registr. 1831—33, 188^{b}—191 (1831, Nr. 541). Gavebrevet paa Dansk i Uddrag i Coll. Tid. 1831, S. 797—799. Confirmationen og Gavebrevet i Algreen-Ussings Reskriptsaml. 1831, S. 398—400. Kort Beretning om Legatet og Oversættelse af Gavebrevet paa Islandsk, meddeelt efter Coll. Tid. i Sunnanpóst. 1835, S. 84—87.

Vi Frederik den Sjette &c. G. V. Os elskelig Grimur Johnson, Vor Amtmand over Nord- og Öster-Amtet paa Vort Land Island, har allerund. indberettet, at Forpagter og Forligelsescommissair Jon Sigurdsson paa Böggversstadir inden Öefjords Syssel har, i den Hensigt, derved at lægge Grunden til en Amtsfattigkasse for bemeldte Nord- og Öster-Amt, skjænkèt endeel at sin Formue til en saadan Indretning, og bemeldte Vor Amtmand har derhos anholdt om Vor allern. Confirmation paa det af Giveren i denne Anledning under 8. Juli f. A. oprettede Gavebrev, saaledes lydende:

„Jeg underskrevne Jon Sigurdsson, Forpagter af de saakaldte Öefjords Syssels Ombudsjorder, boende paa Böggversstader i Svarfaderdal, gjör herved vitterligt, at jeg har skjænket og givet, ligesom jeg ved dette mit Gavebrev skjænker og giver fra mig og mine Arvinger, efter min Död, til en Fattigkasse for Norder- og Öster-Amtet, som jeg önsker at Hans kgl. Majt. allern. maatte behage at etablere, eller oprette, en fjerde Deel af mine efterladte Midler, hvilken ¼ Deel nu belöber til den Capital 1580 Rbd. r. S., siger Eet Tusinde Fem Hundrede og Firsindstyve Rigsbankdaler rede Sölv, med fölgende nærmere Bestemmelser og Betingelser: 1831. 14. Oktbr.

1) Denne Donation, som bestandig skal kaldes „Jon Sigurdssons Legat til Fattige inden Öefjords Syssel", skal herefter være uigjenkaldelig fra min Side, men dog ikke opfyldes förend efter min Död, saaledes at jeg nyder Capitalens Frugt og beholder Raadighed derover saalænge jeg lever. — 2) Gaven skal efter min dödelige Afgang beregnes til en fjerde Deel af de Midler, jeg i denne Verden efterlader, dog saaledes, at den ikke maa andrage mindre end forbemeldte 1580 Rbd. r. S., men vel mere, dersom min Formue, som rimeligt er, herefter erholder Tilvæxt. — 3) Gaven skal forlods udlægges af mit Bo i de sikkreste, beboeligste og bedste Jorder, som ere underkastede den mindste Bedærvelse, men det, som muligen kan mangle i Capitalen, skal udlægges i Penge af Lösörets Auctionssum, og indsættes til Forrentelse i den kgl. Kasse. — 4) Legatet skal bestandig staae under Amtmanden over Norder- og Öster-Amts Bestyrelse tillige med Amtsprovsten, dersom en saadan nogensinde bliver beskikket, og skal Amtmanden lade Jordegodset administrere af en paalidelig Mand, der skal stille Caution for Afgifterne, og nyde ⅙ Deel deraf som Lön for hans Umage. — 5) Men uagtet Legatet saaledes er henlagt til Amtsfattigkassen, og staaer under Amtmandens (og

1831. Amtsprovstens) Bestyrelse, skal dog alene Öefjords Syssel
14. Oktbr. nyde godt deraf i almindelige Nödstilfælde, saaledes at Hovedstolens Renter eller Jordernes aarlige Afgifter i saadanne Tilfælde skal anvendes til Understöttelse for Sysselets fattigste og mest nödlidende Repper eller Böigder, med Spisevarers Indkjöb i store almindelige Uaar, naar Folkedöd er at befrygte, alt efter Amtmandens (og Amtsprovstens) Bestemmelse og Foranstaltning; men i gode Aar, og saalænge ingen almindelig Mangel indtræffer, skal Renterne oplægges til Capitalens Forögelse. — 6) Jorderne maae aldrig sælges, eller paa nogen Maade afhændes, og skal Afgifterne deraf, saalænge de ikke udfordres til Nödlidendes Livs Redning i Uaar, aarlig indsættes i den kgl. Kasse paa Rente, indtil de saaledes indsatte Penge have naaet et saadant Belöb, at derfor kan erholdes tilkjöbs en passende Jord, da Amtmanden eller Directionen skal igjen lade sig dem udbetale og derfor indkjöbe en saadan Eiendom, der da lægges til Legatet og administreres som formeldt. Dog skal det staae i Amtmandens eller Directionens Magt, at lade de indsatte Penge blive staaende i Kongens Kasse paa Rente imod Obligation, saafremt bekvemme Jorder ikke ere at erholde; men det, der saaledes eengang er bleven Capital, maa ligesaalidet som Jordegodset i noget Tilfælde röres, hvorimod Hjælp til Repperne alene skal ydes af de aarlige Renter eller Afgifter, af hvilket Belöb disse end maatte være. — 7) Omkostningerne paa dette Gavebrevs Thinglæsning, $^1/_2$ pCt. Afgift af Jordernes Værdie m. v., er mig eller mit Stervbo uvedkommende".

I Anledning af denne Begjæring, saavel som i Betragtning af de Os af Vort danske Cancellie allerund. foredragne Omstændigheder, ville Vi bemeldte Gavebrev med den af Giveren senere under 9. Juli d. A. gjorte nærmere Bestemmelse, hvorefter Legatet, saafremt ingen Amtsprovster vorde beskikkede, skal paa den i Gavebrevet bestemte Maade staae under Bestyrelse af

Amtmanden og den nærmeste Herredsprovst, der altid er og skal være Provsten i Öefjords Syssel, i alle dets Ord, Clausuler og Punkter, saaledes som det her findes, allern. have confirmeret og stadfæstet, ligesom Vi og herved confirmere og stadfæste samme; dog at det Bortgivne, saafremt Giveren skulde efterlade sig Livsarvinger, i intet Tilfælde maa strække sig til mere end hans halve Hovedlod. — Forbydende Alle og Enhver imod det, som foreskrevet staaer, Hinder at gjöre. — Givet i Vor kongel. Residentsstad Kjöbenhavn den 14. Oktobr. 1831. 1831. 14. Oktbr.

Gjafarbrèf.

Eg undirskrifaður Jón Sigurðsson, Forpaktari svonefndra Eyjafjarðar sýslu umboðsjarða, búandi á Bögg-verstöðum í Svarfaðardal, gjöri hèrmeð kunnugt: að eg hefi gefið og skenkt, einsog eg með þessu mínu gjafabrèfi skenki og gef frá mèr og mínum erfíngjum eptir minn dag, til fátækrasjóðs fyrir Norður- og Austur-amt, sem eg óska að Hans konúnglegu Hátign mætti allranáðugast þóknast að stofnsetja eða upprètta, einn fjórða part af mínum eptirlátnu fjármunum, hver einn fjórði partur nú hleypur uppá þann kapítal 1580 rbd. r. s., segi eitt þúsund, fimm hundruð og áttatíu ríkisbánkadali í reiðu silfri, með eptirfylgjandi nákvæmari skilmálum og ákvörðunum:

1) þessi donation, sem æfinlega skal nefnast „Jóns Sigurðssonar Legat til þurfamanna innan Eyjafjarðar sýslu", skal hèreptir vera órjúfanleg frá minni hendi, en þó ekki uppfyllast fyrri en eptir minn dag, svoleiðis, að eg nýt ávaxtar og umráða höfuðstólsins meðan lifi. — 2) Gjöfin skal eptir mig látinn reiknast einn fjórði partur af þeim fjármunum eg eptirlæt i þessum heimi, þó svoleiðis, að hún ekki má hlaupa minna en áðurnefnda 1580 rbd. r. s., en vel meira, ef eigur mínar hèðan

1831. ífrá kunna að vaxa, sem líkindi eru til. — 3) Gjöfin
14. Oktbr. skal af búi mínu úttakast fyrirfram í þeim áreiðanlegustu, byggilegustu og beztu jörðum, sem minnstum skemmdum geta verið undirorpnar, en það, sem kann að vanta á kapítalinn, skal útleggjast í peníngum af auctionssummu lausafjárins, og innsetjast á rentu í kóngsins kassa. — 4) Legatið skal ætíð standa undir stjórn amtmannsins yfir Norður- og Austur-amtinu, ásamt amtsprófasti, skyldi slíkur nokkurntíma verða tilsettur, og skal amtmaður láta jarðagózið aðministrera af áreiðanlegum manni, sem skal stilla caution fyrir inngjöldunum og njóta ⅙ parts þaraf í ómakslaun. — 5) En þó að legatið svoleiðis sè lagt til amtsfátækrakassans, og standi undir stjórn amtmanns (og amtsprófasts), skal þó einasta Eyjafjarðar sýsla njóta góðs þaraf, í almennum neyðartilfellum, á þann hátt, að ársrentum höfuðstólsins, eða ársafgjaldi jarðanna, skal þá verja til að koma fátækustu eða nauðstöddustu hreppum eða sveitum sýslunnar til hjálpar með innkaupi matarvöru í stórum almennum harðindum (hallæri), þegar liggur við manndauða, allt eptir amtmanns (og amtsprófasts) ákvörðun og ráðstöfun; en í góðum árum, og á meðan engin almenn neyð ber til, skulu renturnar upp leggjast til viðurauka höfuðstólsins. — 6) Jarðirnar mega aldrei seljast, eða á neinn hátt lógast, og skal afgjald þeirra, á meðan ekki þarf á því að halda til að bjarga lífi nauðstaddra í hallærum, árlega innsetjast í þann konúnglega kassa á rentu, þángaðtil þeir svoleiðis innsettu peníngar eru orðnir svo miklir, að þarfyrir megi fá passandi jörð keypta, þá amtmaður eða direktionin skal taka þá út aptur og kaupa svoddan jörð, sem þá bætist við legatið og aðministrerast einsog áður er tiltekið. Þó má það vera sett í amtmanns eða direktionarinnar vald, að láta þá innsettu peninga standa í kóngsins kassa á rentu móti obligation, ef að hentugar jarðir ekki fást, en það, sem einusinni er svoleiðis orðinn kapital eða höfuðstóll, má ekki heldur en jarðagózið í nokkru tilfelli hrærast, hvarámóti hjálp til hreppanna

einasta skal veitast af þeim árlegu rentum eða afgjaldi, hvað sem þetta afgjald eða rentur hlaupa. — 7) Kostnaður uppá þínglýsíngu gjafabrèfs þessa, ½ procentoafgift af jarðanna verði m. v., er mèr eða mínu sterfbúi óviðkomandi. 1831. 14. Oktbr.

þetta mitt gjafabrèf, sem, þar eg ekki nú á börn eður lífserfíngja, og er nú á 70ta aldurs ári, eptir Jónsbókar arfatökum XXVIII. kapítula og N. L. 5—4—14, ekki þarf konúnglegrar staðfestíngar við, og sem má þínglýsast án þess þartil að fyrirkalla mig, hefi eg með eigin hendi undirskrifað og innsiglað í undirskrifaðra votta, nefnilega Hr. studiosi Christjans Christjanssonar og Hr. studiosi Halldórs Kröyers viðurvist, einsog eg líka seinna skal gángast við minni undirskript fyrir Notarius publicus, ef þess þykir við þurfa.

Staddur á Frederiksgáfu þann 8. Juli 1830.

Jón Sigurðsson.

Sem vitundarvottar (L. S.)

Chr. Christjansson. H. Kröyer.

Herved bevidner undertegnede Notarius publicus for Öefjords Syssel, at under af mig — efter Amtsordre af 16. Juli næstledens — den 6. f. M. foretagen Notarial-Forretning i nærværende Gavebrevs Udsteders Bopæl, i Nærværelse af Vidnerne Einar Oddsson og Benjamin Asmundsson, Bönder af Hrappstad: da han, Forpagter og Forligelsescommissair Jón Sigurðsson, i nysnævnte Vidners Paahör erklærede: „at dette Gavebrev var af ham egenhændig underskrevet frivilligen og med beraad Hu" — saa og: „at sin Villie var den samme som Brevet (der for ham oplæstes) indeholder"; paa hvilken Tilförsel i Protokollen umiddelbar fölger Notarii og hans deri medunderskrevne Vidners Bekræftelse for: „at foranförte Jón Sigurðssóns Tilstaaelse og Villies-Erklæring er af ham given i sund Tilstand og ved Fornuftens fulde Brug".

1831. Saadant attesteres herved af mig at være af Pro-
14. Oktbr. tokollen rigtig uddraget.

Grund den 7. Septembr. 1830.

Briem.
(L. S.)

Jafnvel þó eg, í framanskrifuðu gjafabrèfi, hafi ákvarðað, að mitt Legat skuli stjórnast af amtmanninum yfir Norður- og Austur-amti og amtsprófasti (af því mèr var kunnugt, að fyrir nokkrum árum hefir verið gjört forslag eður frumvarp um skikkun amtsprófasta hèr í landi, og af því eg með fleiri Íslendíngum álít slíka ráðstöfun mikið nytsama og jafnvel nauðsynlega, ámeðan ekki er nema eitt stipti í landinu), er þó mín donation enganveginn bundin við nefnda ákvörðun, hvarámóti eg hèrmeð, í anledning af kansellíbrèfi til amtsins af 26. April þ. á. erklera, að minn vili er: að ef amtsprófastar ekki tilsetjast, skal mitt Legatum standa undir stjórn amtmannsins ásamt næsta hèraðsprófasti, sem ætíð er og skal vera prófasturinn í Eyjafjarðar sýslu, á þann hátt sem gjafabrèfið fyrirsegir.

Þessa mína erkleríngu hefi eg með eigin hendi undirskrifað, og forsiglað með mínu signeti, í viðurvist amtmannsins yfir Norður- og Austur-amti, Gríms Johnssons, og hans kontórista A. Sæmundssonar.

Staddur á Frederiksgáfu þann 9. Juli 1831.

Jón Sigurðsson.
(L. S.)

At Forpagter Jón Sigurðsson i vor Overværelse har egenhændig underskrevet og forseglet forestaaende Erklæring i en Tilstand, i hvilken han var sin Fornuft fuldkommen mægtig, attestere vi herved.

Frederiksgave ut supra.

Johnsson, Amtmand. A. Sæmundsen.

Additionel-Akt til de **mellem Danmark og Rusland bestaaende Traktater.** Khavn den 14. Oktbr. 1831. — Denne Traktats Indhold gaaer navnlig ud paa at regulere Handelsforbindelserne mellem Danmark og Hertugdömmerne Slesvig og Holstein paa den ene, og Storfyrstendömmet Finland saavel som Hertugdömmet Curland paa den anden Side. — Dansk: Original-Aftryk hos Schultz. 4 Bl. i 4to. Schou XX, 359—361, foran Forordningerne for 1832, derimod ikke i Qvart-Saml. af Forordningerne. — Fransk: Acte additionnel aux traités existans entre le Danemarc et la Russie. Original-Aftryk hos Schultz, ligeledes 4 Bl. i 4to. 1831. 14. Oktbr.

Kongelig Resolution ang. **Udredelsen af Udgifterne ved de for Island bestemte Anordningers Udgivelse i det islandske Sprog.** Khavn den 26. Oktobr. 1831. — I Rentekammerets Forestilling 18. Oktbr. bemærkes, at ved kgl. Resol. 11. Juli 1800 var det overdraget den islandske Landsoverrets Medlemmer at besörge de for Island gjeldende Anordninger oversatte og trykte, og ved Canc. Skriv. 14. Mai 1803 at bestemme Valget af de Anordninger, der saaledes skulde oversættes og trykkes. Retten havde saaledes ialt udgivet en Samling, bestaaende af 268 Sider i 8vo., men ligesom de förste 128 Sider nu vare blevne saa sjeldne, at det ikke havde været muligt for Stiftamtmanden at forskaffe Rentekammeret et Exemplar deraf, saaledes havde man bemærket, deels at i denne Samling vare optagne adskillige Anordninger, der ikke vedkomme Island, men paa den anden Side kun de Collegial-Skrivelser, som vare afgaaede til Rettens Justitiarius, deels at Samlingen var forsynet med forskjellige tildeels fortolkende Bemærkninger, som ikke fandtes at være passende anbragte i en Samling af Anordninger. Da derhos Cancelliet, iflge den dette Collegium ved kgl. Resol. 6. Juni 1821 givne Bemyndigelse, havde givet Bestemmelse om, siden 1820, hvilke almindelige Anordninger der tillige skulde gjelde for Island, var der af Stiftamtmanden i Island andraget paa, at den ovenmeldte af Landsoverretten besörgede Samling skulde blive standset, og at en anden Foranstaltning til disse Anordningers Bekjendtgjörelse maatte blive truffen. 26. Oktbr.

Cancelliet havde erklæret sig enigt med Stiftamtmanden, og foreslaaet: „1) at de Anordninger, der udkomme specielt

1831. for Island, saavel som de almindelige Anordninger for Dan-
26. Oktbr. mark, ved hvis Sanction det umiddelbart bestemmes, at de ogsaa skulde gjelde for Island, strax besörges oversatte og trykte i det islandske Sprog her i Staden, og derefter udgives saaledes, at den islandske Oversættelse stilles ved Siden af den danske Text; og — 2) at de Anordninger, der udkomme i Löbet af et Aar for Danmark, uden særligt Hensyn til Island, men der dog enten ligefrem eller med visse Modificationer kunne anvendes paa sidstnævnte Sted, efter forudgaaen Brevvexling med vedkommende Overövrigheder og Collegier, behandles under Eet og i en fælles Anordning, hvis Gjenstand kunde betegnes som: „Forordning, der udvider adskillige i Aaret N. N. for Danmark udkomne Anordninger til Island", hvilken Forordning da kunde oversættes i det islandske Sprog, og udgives paa samme Maade, som ovenfor er anfört med Hensyn til de for Island specielt udkommende Lovbud". — Cancelliet havde bemærket, at Professor, Geheime-Archivar Finn Magnussen havde erklæret sig villig til at besörge Oversættelsen, og at Begyndelsen med Hensyn til de udvidede Forordninger skulde gjöres med de i Aaret 1827 udkomne almindelige Lovbud, hvorimod Landsoverretten mentes at kunne besörge de foregaaende efter en fra Cancelliet forventet Underretning.

Med Hensyn til Udgifterne havde Cancelliet bemærket, at der ikke paa dets Normalreglement fandtes nogen Sum anslaaet til Islands Justitsvæsen, og at det iövrigt ingen Ressourcer havde til at dække de hertil fornödne Udgifter. Det fandt ogsaa, at den islandske Justitskasse var den nærmeste til at betale disse Udgifter, da den ved kgl. Resol. 27. April 1822 var bestemt til at udrede lignende Udgifter. Stiftamtmanden var ogsaa enig heri, men bemærkede, at denne Kasse ikke formaaede at udrede de allerede i denne Henseende paadragne Udgifter, 135 Rbd. 75 Sk. r. S. og 24 Rbd. 50 Sk. S. og T., der vare udredede forskudsviis af Jordebogskassen. Justitskassens Beholdning ved Udgangen af 1828 var kun 135 Rbd. 87 Sk. r. S., foruden Restancer til Belöb 47 Rbd. 91 Sk. S. og T. — Det foreslaaes derfor, at Jordebogskassen definitivt udreder disse Udgifter, samt hvad der videre medgaaer til Udgivelsen af Anordningerne m. v. til 1. Januar 1827, som Landsoverretten skulde besörge. — Rentek. Relat. et Resol. Prot. 1831 D, Nr. 412.

Vi tillade allern., deels at indbemeldte for Trykning 1831.
af adskillige ifölge allerhöi. Resolution af 11. Juli 1800 26. Oktbr.
ved Medlemmerne af Landsoverretten for Island i det islandske Sprog oversatte Anordninger forskudsviis af Jordebogskassen sammesteds udbetalte Summer, 135 Rbd. 75 Sk. r. S. og 24 Rbd. 50 Sk. S. og T., föres til formelig Udgift for bemeldte Kasse, deels at de Udgifter, der muligen endnu ville medgaae til Udgivelsen i det islandske Sprog af de Anordninger for Tidsrummet til 1. Januar 1827, som hidtil ikke maatte være besörgede oversatte, skjöndt de ere udvidede til at gjelde for Island, udredes af samme Kasse. Og finder det derhos Vort allerhöieste Bifald, at Udgifterne ved Oversættelsen i det islandske Sprog og Trykningen af de Anordninger, der for den fölgende Tid, fra 1. Januar 1827, udkomme for eller gjöres gjeldende med Hensyn til Island, afholdes af den islandske Justitskasse. — Kjöbenhavn den 26. Oktobr. 1831 [1].

Cancellie - Skrivelse til Rentekammeret, ang. **Justering af Vægt og Maal i Island.** Khavn den 5. Novembr. 1831 [2]. — Canc. 3. Depart. Brevb. 1831, Nr. 3582. 5. Novbr.

I Anledning af det herhos tilbagefölgende Andragende med Bilag, hvori Stiftamtmanden over Island, ved at indberette, at den constituerede Landfoged sammesteds, Krigsassessor Ulstrup, har seet sig nödsaget til, uagtet Forbudet i For. 18. Juni 1784 § 6, at justere nogle Lodder for en af de Handlende i Reikevig, andrager paa, at enten et Qvantum af justerede Maal og

[1]) denne Resolution er communiceret Stiftamtmanden over Island, L. A. de Krieger, ved Rentek. Skriv. af 12. Novbr. 1831 (Isl. Copieb. 9, Nr. 173), samt ligeledes Cancelliet ved Rentek. Skriv. s. D. (Copieb. sst. Nr. 174).

[2]) Rentek. Skriv. 18. Febr. 1832.

1831. 5. Novbr. Vægt maatte foranstaltes opsendte til Island til Forhandling i mödende Tilfælde, eller at Landfogden maa tillades at justere al Slags Maal og Vægt, har det kongl. Rentekammer i behagelig Skrivelse af 17. Septembr. sidstl. forlangt Cancelliets Betænkning meddeelt.

Efter desangaaende at have brevvexlet med Kjöbenhavns Magistrat, maa Cancelliet, ved at fremsende vedlagte fra denne Övrighed modtagne Erklæring, tjenstl. henstille til velbemeldte Rentekammer, at der paa den af Magistraten foreslaaede Maade maatte drages Omsorg for, at et tilstrækkeligt Qvantum af Maal og Vægt afsendes til Island, til Brug og Forhandling paa vedkommende Steder. — Det kongl. Danske Cancellie den 5. Novbr. 1831.

14. Novbr. **Plakat** angaaende nærmere Bestemmelser for **Quarantaine - Tiderne i Anledning af Cholera.** Khavn den 14. Novembr. 1831. — Denne „Plakat, som indeholder nærmere Bestemmelser for Quarantaine-Tiderne i de Tilfælde, hvor Quarantainen foranlediges ved den for Tiden i adskillige europæiske Lande herskende Cholera-Sygdom", er publiceret ved Landsoverretten i Island den 5. Mai 1832, og i Synodalforsamlingen i Reykjavík i Juli 1832. — Canc. 2. Depart. Registr. XXXII, 319b—320 (1831, Nr. 802). Original-Aftryk hos Schultz. Coll. Tid. for 1831, S. 852—853. Qvart-Forr. for 1831, S. 152—154; Schou XX, 335—336.

15. Novbr. **Cancellie - Skrivelse** til Rentekammeret, ang. **Forslag om Thingsognes Combination i Norder-Mula Syssel.** Khavn den 15. Novbr. 1831[1]. — Canc. 3. Depart. Brevb. 1831, Nr. 3760.

Ved at tilstille Cancelliet den herhos tilbagefölgende Skrivelse med Bilage, hvori Amtmanden over Nord- og Öster-Amtet paa Island andrager paa, at nogle Thing-

[1]) Rentek. Skriv. 18. Febr. 1832.

sogne i Nordermule Syssel maatte vorde combinerede, m. v., har det kgl. Rentekammer i behagelig Skrivelse af 10. f. M. begjært sig Cancelliets Tanker over denne Sag meddeelte. 1831. 15. Novbr.

Forelöbigen tillader Cancelliet sig at bemærke, at der, af de i det ovennævnte Andragende omhandlede Combinationer, formentlig for Tiden ikkun kunde blive Spörgsmaal om Foreningen af Valthiofstad og Aas Sogne, thi den af Sysselmand Melsted foreslaaede Forbindelse af Dvergasteins og Desjarmyre Thingsogne er senere af ham frafaldet, og hvad Foreningen af Vapnefjords og Skeggestads Distrikter angaaer, da maa Cancelliet holde for, at Afgjörelsen heraf i al Fald bör stilles i Bero, indtil de af Amtmanden i hans ovennævnte Skrivelse omhandlede Hindringer, der for Tiden existere mod en saadan Forbindelse, ere hævede.

Hvad nu den förstnævnte Forbindelse af Valthiofstad og Aas Thingsogne angaaer, da kunde der vel, med Hensyn til hvad vedkommende Sysselmand og Amtmanden have oplyst, angaaende Distrikternes Omfang og de locale Forhold, ikke synes at være noget Væsentligt til Hinder for Foreningen, saafremt Spörgsmaalet ikkun skulde afgjöres med Hensyn paa Thingreisernes Længde og Besværlighed for Beboerne, thi i denne Henseende vilde Forandringens Indflydelse vel kun i det Hele taget blive ubetydelig; men da Beboerne af Aas Sogn have modsat sig Forslagets Iværksættelse, maa Cancelliet dog finde det betænkeligt at tilraade dets Approbation, da den nærmeste Fölge deraf vilde blive, at de udsættes for Udgifter paa Deeltagelse i Opförelsen af et nyt Thinghuus, som de, i det mindste for Öieblikket, imedens de, efter Overeenskomst med den nuværende Sognepræst for Aas Menighed, kunne have Thingstue hos denne, kunne forskaanes for, og som muligen, ved dennes Forflyttelse, kunne undgaaes ved en lignende Overeenskomst med hans Eftermand. I saa Tilfælde synes der, med Hensyn til den paa-

1831. gjeldende Sysselmands Bekvemmelighed, ikke at være
15. Novbr. synderlig Anledning til at gjöre nogen Forandring; deels vilde nemlig hvad der for ham ved den foreslaaede Forbindelse kunde bespares i Reiser, ikke blive betydeligt, deels have Bönderne fra Aas Sogn, som af Sysselmand Melsteds Erklæring af 11. Novbr. f. A. erfares, i de tre sidste Aar efter hans Anmodning godvilligen mödt paa det til Thingsted for det combinerede Distrikt foreslaaede Arnheiðarstöðum, og en saadan Villighed tör vel Sysselmanden, naar han finder det bekvemmere for sig, fremdeles kunne gjöre Regning paa. Först naar der i selve Aas Sogn skulde opstaae nogen Forlegenhed for et passende Thingsted, vilde der være Anledning til at tage den foreslaaede Combination under nærmere Overveielse, men Amtet burde da formentlig först indsende et detailleret Overslag angaaende de Omkostninger, der maatte calculeres til Opförelsen af et nyt Thinghuus, saavel som en Plan til disses Ligning paa de samlede Distrikters Beboere.

Ligesom Cancelliet finder, at der ikke er tilstrækkelig Grund til at bifalde Forslaget med Hensyn til det anförte specielle Tilfælde, saaledes kan man ei heller ansee det tilraadeligt, at Amtmanden erholdt en almindelig Bemyndigelse til at lade iværksætte saadanne Jurisdictions-Forandringer, som han maatte ansee nödvendige eller passende. Det er uden Tvivl til Almuens Bekvemmelighed, og stemmende med dens Önsker, at Thinglaugene ere smaae, og med Hensyn til de ordinaire eller Skatte-Mandtalsthing kan det heller ikke være nogen synderlig Byrde, enten for Sysselmanden eller det Offentlige, at han faaer nogle flere Thing at befare, hvoraf hvert især da igjen hurtigere er bragt til Ende, og Almuen fritages for at overnatte ved Thingstedet af Mangel paa at kunne blive expederet den Dag de komme. Derimod kunde det maaskee være gavnligt, om der til Extraretter kunde gjöres en anden Distrikts-Inddeling, hvorved flere af de nuværende smaae Thinglaugs Ind-

vaanere kunde samles, hvilket og vilde have Analogie i For. 5. Mai 1797 for Norge. Men da det formeentlig, efter de paa Island stedfindende locale Forhold, vilde være urigtigt, at bestemme saadanne Maanedsthing, som bemeldte Forordning fastsatte for Norge, vilde der dog ved Distrikternes Forögelse for Rets-Sagerne ikke være meget at vinde, thi Forkortelse af Reiserne for Sysselmanden vilde kun tilveiebringes ved Reisernes Forlængelse for de Thingsögende, og den Omstændighed, at flere Vidner eller Andre, som skulde kaldes i en Sag, da kunde kaldes til samme Dag og Thingsted, vilde uden Tvivl kun være en sjelden indtræffende Fordeel, især da Beboerne vel ikke i Almindelighed undslaae sig for at möde ved et Nabo-Thingsted. Det synes derfor rettest, at det ogsaa i denne Henseende har sit Forblivende ved den bestaaende Indretning. 1831. 15. Novbr.

Men skulde, Alt Foranförte uagtet, Omstændighederne i enkelte Tilfælde indeholde overveiende Grunde til Forandringer i de bestaaende Forhold, synes det dog ei at være nogen Nödvendighed at overlade dette alene til Amtmandens Afgjörelse, da denne ikke vil kunne være saa presserende, at han ikke forinden skulde kunne indstille Sagen til höiere Approbation, idet han oplyste hvad der maatte tale for en saadan Forandring, og derhos fremsendte Overslag over de dertil medgaaende Omkostningers Störrelse.

Hvad Byrden ved Thinghusenes Vedligeholdelse angaaer, da vil denne vel, saaledes som det kongelige Rentekammer har bemærket, formindskes i Forhold til Forögelsen af Contribuenternes Antal; men man maa dog herved bemærke, at det paa den anden Side vistnok vilde være trykkende for Beboerne i de Thingsogne, der allerede have forsvarlige Thinghuse, om de paa Grund af flere slige Sognes Combination skulde deeltage i Opförelsen af nye Bygninger, hvorved intet synderlig vandtes, uden en Bekvemmelighed, hvortil der ordentligviis i Island tages mindre Hensyn

1831. end paa de fleste andre Steder, og for hvilken man
15. Novbr. altsaa ogsaa der muligt vilde opoffre mindre. — Det kgl. Danske Cancellie den 15. Novbr. 1831.

26. Novbr. **Kongelig Resolution** ang. **den islandske Jordebogskasses Balance.** Khavn den 26. Novembr. 1831. — Rentek. Relat. og Resol. Prot. 1831 D, Nr. 440.

Vi bifalde allern., at det Tilskud, som i Aarene 1828, 1829 og 1830 er afgivet fra Finantskassen til den islandske Jordebogskasse, maa passere til Udgift for förstnævnte Kasse. — Ligeledes ville Vi allernaadhave tilladt, at det Belöb, der i Normal-Reglementet for Finantskassen er opfört som Gager til Overövrigbederne paa Island, for Fremtiden maa udgaae af de under Vort Rentekammers Ressort hörende Gager, og derimod opföres som et aarligt Tilskud til den islandske Jordebogskasse; hvorom Kammeret har at meddele Finantsdeputationen det Fornödne; og vil Rentekammeret iövrigt, naar nogle flere Aar ere forlöbne, i hvilke de fornödne Sammenligninger mellem bemeldte Jordebogskasses Indtægter og Udgifter ville være at anstille, i Henhold til Vor allerhöi. Resolution af 24. Mai d. A., have at nedlægge nærmere allerund. Forslag til, hvorledes Jordebogskassens Indtægter kunne være at forbedre saaledes, at de derpaa hvilende Udgifter af samme kunde afholdes, eller hvorledes et islandsk Fond i Kjöbenhavn kan være at oprette til at supplere Jordebogskassens Deficit. — Kjöbenhavn den 26. Novembr. 1831.

2. Decbr. **Reskript** til Amtmanden over Vester-Amtet, ang. **Eftergivelse af Horstraf imod Böder til et Hospital.** Khavn den 2. Decembr. 1831. — Canc. 3. Dep. Registr. 1831—1833, 221 (1831, Nr. 623).

Frederik den Sjette &c. V. G. Os er af Vort Danske Cancellie allerunderd. foredragen en allerund. indgivet

Ansögning, hvori Gisle Johnsen af Kaldarbakke i Hnappedals Syssel, under det dig allern. anbetroede Amt, anholder om at fritages for den Straf, hvortil han for tredie Gang begaaet Hoer med Fruentimmeret Gudrun Gudmundsdatter har gjort sig skyldig. 1831. 2. Decbr.

Efter at have taget denne Sag, tillige med de Os af Vort Danske Cancellie allerund. foredragne Omstændigheder, i allerhöieste Overveielse, give Vi dig hermed tilkjende, at Vi allern. tillade, at bemeldte Gisle Johnsen fritages for at sættes under Tiltale i Anledning af den af ham tredie Gang begaaede Horsbröde, imod at han erlægger en Mulkt af 12 Rbd. r. S. til Hallbjarnaröres Hospital. — Derefter du dig allerund. haver at rette &c. Kjöbenhavn den 2. Decembr. 1831.

Cancellie-Skrivelse til Stiftamtmanden og Biskoppen over Island, ang. **Modification i Tiendes Erlæggelse af nogle Jorder i Skagafjords Syssel.** Khavn den 3. Decbr. 1831. — Original i Bispe-Archivet i Island. — Canc. 1. Depart. Brevb. 1831, Nr. 2960. 3. Decbr.

Efter at have modtaget Hr. Stiftamtm.* og Deres Höiærv.* behagelige Betænkning af 13. Septbr. sidstl. over den Dem ved dette Collegii Skrivelse af 14. Juni næstforhen tilstillede Ansögning, hvori 19 Bönder i Lytingstade Rep i Skagefjords Syssel anholde om Eftergivelse af den Betaling for Tienden af deres Gaarde, som fra 1817 til 1828 er bleven erlagt for lidet, formedelst en af forhenværende Sysselmand Espolin ulovmæssigen iværksat Nedsættelse af disse Gaardes Dyrhed, hvilken Ansögning det kgl. Rentekammer har tilstillet dette Collegium til Afgjörelse, forsaavidt angaaer den Deel af bemeldte Tiender, som vilde tilfalde Kirke, Præst og Fattige, skulde man tjenstl. tilmelde Dem til behagelig Efterretning og videre Bekjendtgjörelse, at der fra Cancelliets Side ikke haves Noget imod det Ansögte at erindre, men at Tienderne fra 1828 af og

1831. fremdeles vedblive at ydes efter Jordernes ansatte Dyrhed i Jordebogen af 1760. — Det kgl. Danske Cancellie den 3. Decembr. 1831 [1].

3. Decbr.

6. Decbr. **Cancellie - Circulaire** til samtlige Amtmænd, ang. **aarlige Indberetninger om criminelle Sagers Fremme.** Khavn den 6. Decembr. 1831. — Dette Circulaire synes ogsaa at have været sendt til Stiftamtmanden og Amtmændene i Island. — Canc. 2. Depart. Brevb. 1831, Nr. 4317—4328; Canc. 3. Dep. Brevb. 1831, Nr. 4037—4074. Algreen-Ussings Reskriptsamling 1831, S. 439—440.

Det er blevet paatænkt, i Forbindelse med de schematiske Oversigter, som aarligen herfra forfattes over Sager angaaende Forbrydelser og Straffe, der i Aarets Löb ere blevne behandlede ved de ordinaire civile Retter i Danmark, tillige at meddele generisk Oplysning om, i hvor lang Tid saadanne Sager have været under Behandling. Da imidlertid adskillige hertil indkommende Beretninger ikke indeholde tilstrækkelige Data i fornævnte Henseende, saa skulde man herved tjenstl. anmode (Tit.) om, at paalægge samtlige Dommere i Deres Distrikt, herefter i Henseende til hver enkelt Sag nöiagtigen at indberette, naar Forhör er begyndt,

[1]) s. D. Canc. Skriv. til Rentekammeret, indeholdende Underretning om det Stiftsövrigheden i Island givne Svar. — Canc. 1. Depart. Brevb. sst. — Med Hensyn til Kongetienden, hvis Restance fra 1817 til 1828 ifölge Sysselmand Laurus Thorarensens Beregning udgjorde 599²/₅ Fisk, er det af Rentekammeret i Skriv. til Amtmanden i Nord- og Öster-Amtet Grimur Johnsson 21. Mai 1831, paa forventet allern. Approbation tilladt, i Betragtning af de af Amtmanden forklarede særdeles Omstændigheder, at bemeldte Restance maa eftergives, „hvorimod Tienden for 1828 og den fölgende Tid bliver at beregne og erlægge efter den rette Dyrhed, hvortil Jordeiendommene i Jordebogen af 1760 ere ansatte". — Rentek. Isl. Copieb. 8, Nr. 868.

naar Action er bleven beordret og naar Dom ved Underretten er bleven afsagt, samt endelig naar enten denne eller den ved höiere Ret afsagte endelige Dom, eller den muligen afgivne allerhöieste Resolution, er bleven fuldbyrdet. Iövrigt blive dog de Sager, hvori vel Forhör er begyndt i Löbet af eet Aar, men ikke Action beordret, ikke at optage paa Fortegnelsen for hiint Aar, men bliver först at omhandle i Fortegnelsen for det fölgende Aar, forsaavidt Actionsordre bliver udstedt. — Det kgl. Danske Cancellie den 6. Decembr. 1831. 1831. 6. Decbr.

Rentekammer-Skrivelse til Stiftamtmanden over Island, ang. **Indretningen af de aarlige oeconomiske Tabeller.** Khavn den 10. Decembr. 1831. — Rentek. Isl. Copieb. 9, Nr. 214. 10. Decbr.

Hr. Stiftamtm. har i behagelig Skrivelse af 10. Mai d. A. underrettet Kammeret om, at Aarsagen til den forskjellige Angivelse af beboede Gaarde, i Tabellerne over Sönder-Amtets oeconomiske Tilstand, tildeels reiser sig fra, at vedkommende Repstyrere snart henregne beboede Hjaleier, Græshuse og Tomthuse til Gaardene, og snart ikke. For at hæve denne Uovereensstemmelse, foreslaaer De derfor i Fremtiden at indrette tvende Rubrikker i Tabellen, nemlig een for beboede hele Gaarde, og een for ovennævnte Hjaleier og Huse.

At Kammeret bifalder dette Hr. Stiftamtm.' Forslag, skulle vi ikke undlade tjenstligen at melde Dem til behagelig Efterretning og videre föiende Foranstaltning. — Rentekammeret den 10. Decembr. 1831.

Directionen for Universitetet og de lærde Skolers Skrivelse til det theologiske Fakultet ved Universitetet, ang. **Bevilgelsen af Regents og Communitet til en i Island födt Student.** Khavn den 10. Decbr.

1831. 10. Decembr. 1831. — Univers. Direct. Brevb. 1831,
10. Decbr. Nr. 1248. Algreen-Ussings Reskriptsamling 1831, S. 444.

I Anledning af den ved det theologiske Fakultets Skrivelse af 9. f. M. indsendte Ansögning fra Student Knud Peter Knudsen, som er födt i Island og i indeværende Aar, dimitteret fra Ribe Cathedralskole, har underkastet sig Examen Artium, vil Directionen, i Betragtning af Omstændighederne, have bevilget, at han maa nyde godt af det islandske Studerende ved Communitets-Fundats af 25. Junii 1777 § 19 og Reglement af 30. Julii 1818 § 4 tillagt Privilegium, umiddelbart efter Examen Artium at erholde Plads paa Regentsen og Communitets-Stipendiets nederste Grad. Derimod finder Directionen ikke Anledning til at bevilge ham dobbelt Portion af dette Stipendium.

Dette meldes tjenstl. det theologiske Fakultet til behagelig Underretning, og til videre Bekjendtgjörelse og Foranstaltning. — Den kgl. Direction for Universitetet og de lærde Skoler den 10. Decembr. 1831.

21. Decbr. **Forordning ang. Udvidelse til Island af nogle i 1827 udkomne Anordninger.** Khavn den 21. Decembr. 1831. — Publiceret ved Landsoverretten i Island den 5. Mai 1832, samt i Synodalforsamlingen i Reykjavík i Juli 1832. — Canc. 3. Dep. Registr. 1831—1833, 233 (1831, Nr. 662). Original-Aftryk (paa Dansk og Islandsk) hos Schultz, 30 Sider i 4to. Colleg. Tid. for 1832, S. 257—276 (med Motiver[1] og Anmærkninger); Schou XX, 361—368 foran

---

[1]) De i Collegial-Tidenden tilföiede Motiver for denne Forordning indeholde for störste Delen de i Canc. Skriv. 25. Juni 1831 fremsatte Bemærkninger. Med Hensyn til den hidtilværende islandske Lovgivningsmaade og den nu indtrædende Forandring bemærkes:

„Naar saaledes særegne Forordninger redigeres for Island, hvori det for dette Land Overflödige, der ofte udgjör en betydelig Deel af den danske Anordning, aldeles

Forordningerne fra 1832, derimod findes denne Forordning ikke optaget i Qvart-Samlingen. P. Pètursson Hist. Eccl. Island., S. 261—268. — Islandsk: med det danske Original-Aftryk (see ovenfor); Uddrag i Sunnanpóst. 1835, S. 59—61. 1831. 21. Decbr.

Forordning, der udvider adskillige i Aaret 1827 for Danmark udkomne almindelige Anordninger til Island, med de i saa Henseende fornödne Forandringer og nærmere Bestemmelser.

Vi Frederik den Sjette &c. G. V., at, ligesom Vi i de senere Aar, ved Reskripter til vedkommende Övrigheder, have Tid efter anden bestemt, hvilke af de efterhaanden for Kongeriget Danmark udkomne almindelige Anordninger der enten med eller uden Forandring skulde gjöres gjeldende for Vort Land Island, saaledes have Vi for Fremtiden besluttet i Almindelighed at kundgjöre Vor allern. Villie desangaaende ved Forordninger, der saavel i det danske som i det islandske Sprog kundgjöres ved Trykken. Vi ville derfor, i Fortsættelse af hvad Vi hidtil have befalet med Hensyn til de ældre Anordninger, herved allern. tilkjendegive hvad Vi af Vore i Aaret 1827 for Vort Rige Danmark udgivne almindelige Anordninger have, efter indhentede locale Oplysninger, fundet det hensigtsmæssigt at foreskrive for Island.

---

udelades, og derimod de övrige Bestemmelser med de fornödne Modificationer udtrykkelig anföres i den Skikkelse, hvori de skulle gjelde for Island, saa vil en saadan Anordning være mere fattelig for Indvaanerne, end en Forordning for Danmark, hvoraf enkelte Paragrapher ere aldeles anvendelige, andre uanvendelige og atter andre anvendelige med denne eller hiin bestemte Modification. Efter den hidtil brugte Methode var hver enkelt Anordning ikke Lov for Island uden i Forbindelse med det allerh. Reskript, der viser, hvorvidt den der er gjeldende, og dette Reskript har saaledes været den egentlige Lov for bemeldte Land, hvortil de særlig trykte Anordninger kun ere Bilage".

1831. 21. Decbr. Thi byde og befale Vi i foranförte Henseende som fölger:

I. *Angaaende Udvidelse af visse Paragrapher af Vor Forordning for Danmark af 23. Marts 1827, indeholdende Bemyndigelse for Övrighederne til at afgjöre adskillige Sager, der forhen behövede Afgjörelse i Cancelliet.* — 1) Foruden de kgl. Bevillinger og Expeditioner, der i Overeensstemmelse med Forordn. af 23. Mai 1800, tredie Afdeling, ere betroede Amtmændene, for af disse Övrigheder at overleveres til Vedkommende, skulle Amtmændene for Fremtiden endnu kunne uddele fölgende Bevillinger: a) Bemyndigelse for Piger over 18 Aars Alder til at være myndige under Curator. — b) Bevillinger at være fuldmyndige, for Mandspersoner, der have opnaaet i det mindste en Alder af 22 Aar. Disse tvende Slags Bevillinger blive ei at meddele, med mindre det med troværdige Vidnesbyrd er oplyst, at de Paagjeldende have opnaaet en saadan Modenhed og Fasthed, at det ikke er at befrygte, at de ville misbruge Bevillingen, i hvilken Henseende den födte eller satte Værges eller Curators, samt vedkommende Övrigheds og Sjælesörgers Erklæringer i Særdeleshed bör komme i Betragtning, ligesom det og tilstrækkeligt bör godtgjöres, at Bevillingens Meddelelse vil være til sandt Gavn for den Paagjeldende. Iövrigt ville Vi ved denne Leilighed, til Ophævelse af de Tvivl, som desangaaende have fundet Sted, udtrykkelig have bestemt, at Christian den Femtes Danske Lovs 3. Bogs 17. Capitel, der stemmer med Norske Lovs 3. Bogs 19. Capitel, skal være den gjeldende Regel i Vort Land Island, hvorefter det skal afgjöres, hvo der kan ansees som umyndig, mindreaarig eller fuldmyndig, samt hvilket Værgemaal og Tilsyn de Umyndige og Mindreaarige skulle være undergivne — c) Protectorier for dem, der have opgivet deres Bo, under sædvanlige Betingelser og Indskrænkninger. — d) Bevillinger til Ægteskabs aldeles Ophævelse, naar Ægtefolkene med behörig Separations-Be-

villing have levet afsondrede fra hinanden i det mindste 1831.
i 3 Aar, og den befalede geistlige og verdslige Mægling 21. Decbr.
efter disse 3 Aars Forlöb er foregaaet, uden at nogen af Ægtefolkene har været villig til Ægteskabets Fornyelse, hvorhos den, der vil erhverve Tilladelse til at indgaae nyt Ægteskab, maa före nöiagtigt Beviis for, i hele Separationstiden at have fört en ulastelig Vandel. — e) Bevillinger for Enkemænd og Enker til at sidde i uskiftet Bo, uagtet der, foruden fælles Börn, maatte være myndige Særkuldbörn af den Afdöde; hvilke Bevillinger ei maae uddeles, med mindre vedkommende Værger ere hörte, uden at disse have Noget derimod at erindre; ligesom de og kun meddeles med den Clausul, at der af vedkommende Skifteret maa optages en Status over Boets Forfatning, som kan tjene til Regel naar Skifte skal holdes. — Saa bör og Stiftamtmanden i Island, som Præsident for Landsoverretten sammesteds, kunne meddele: f) Bevillinger til at före nye Vidner og fremlægge nye Documenter i de Sager, som indankes til bemeldte Overret. — 2) Ansögninger om de i § 1 nævnte Bevillinger bör være indrettede efter hvad der er foreskrevet angaaende de Ansögninger, som til Os indgives. For Bevillingerne betales de forskjellige Gebyrer, som findes enhver Bevilling paatrykket. Dog skal det være Övrighederne tilladt at eftergive Gebyret for de under Litr. a og b nævnte Bevillinger, naar det antageligen godtgjöres, at den Paagjeldendes Formue ei overstiger 100 Rbd. Sölv, for de under Litr. d benævnte, naar paalidelige Beviser om Fattigdom fremlægges, og for dem, der nævnes i Litr. e, naar det hele fælles Boes beholdne Midler ei kan ansættes over 200 Rbd. Sölv, ligesom der og for Fremtiden meddeles Övrighederne Blanquetter til sædvanlige Bevillinger at sidde i uskiftet Bo, paatrykte at udleveres aldeles gratis, hvilke og blive at forunde de Paagjeldende under den nylig nævnte Betingelse. Endelig blive de under Litr. f anförte Bevillinger at meddele uden Betaling,

1831. naar den Paagjeldende har beneficium paupertatis eller
21. Decbr. processus gratuiti til Sagens Udförelse, men ellers ikke. — 3) I Henseende til Regnskabet for Gebyrerne og hvad dermed staaer i Forbindelse, bliver der, hvad de i §§ 1 og 2 omhandlede Bevillinger angaaer, i Eet og Alt at forholde efter de Forskrifter, som ere givne i Anledning af de Bevillinger, som ved Forordn. af 23. Mai 1800 ere blevne Övrighederne overladte.

II. *Angaaende Udvidelse af adskillige i Vor Forordning af* 30. *Marts* 1827 *om Landsforviisningsstraffens Ophævelse indeholdte Bestemmelser, med de fornödne Modificationer og Tillæg.* — Fölgende §§ af Vor Forordning af 30. Marts 1827, angaaende Landsforviisningsstraffens Ophævelse, skulle være anvendelige for Vort Land Island, nemlig §§ 1, 2, 4, 5, 6, 7, 9 og 10, der lyde saaledes:

1) „I Stedet for den Straf af Fredlöshed, som Lovens 1—24—49 (N. L. 1—22—51) foreskriver for Modstand, der under de der forudsatte Betingelser vises imod Rettens Betjente, skal herefter Straffen for dette Slags Modstand, efter sammes Beskaffenhed og de dermed forbundne Omstændigheder, være enten Fængsel paa Vand og Bröd eller Hensættelse til Strafarbeide i en forholdsmæssig Tid, alt med Hensyn til Analogien af de Anordninger, der ellers sætte Straf for Opsætsighed, der udöves imod dem, som paa Vore Vegne have noget at befale, under Udövelsen af den disse betroede Myndighed, hvilket og skal gjelde i de Tilfælde, der omhandles i Lovens 1—19—9 (N. L. 1—17—9) og 1—24—29 (N. L. 1—22—31). Da iövrigt Lovens 6—4—17 og 18 (der ere aldeles ligelydende med de samme Artikler i Norske Lov) indeholde særdeles Straffebestemmelser, der ere anvendelige, naar personlige Fornærmelser af det der omhandlede Slags ere udövede imod selve den, der som Foged iværksætter Forretningen, saa ville disse tvende Loves Artikler med den Forandring, der er dem given ved Forordn. af 24 Septbr.

1824 (cfr. Reskript for Island af 7. Decbr. 1827), fremdeles være Reglen, naar en saadan Forgribelse er forbunden med den Modstand, der vises under en Fogedforretning. — 2) Den Landsforviisningsstraf, som Lovens 3—16—9, 8 (N. L. 3—18—9, 8) fastsætter for dem, der begive sig uden Riget der at lade sig i Ægteskab sammenvie, som ellers her i Riget imod Loven ikke burde tilsammen at stædes, skal bortfalde, hvorimod Lovens almindelige Straffe ere anvendelige, hvis Nogen af Vore Undersaatter udenfor Riget indgaae Ægteskab i de her forbudne Grader, eller gjöre sig skyldige i Bigamie, ligesom de, der ellers paa slig Maade söge at undvige de her gjeldende Befalinger eller Forbud, med Hensyn til hvad der skal iagttages, inden Personer kunne komme sammen i Ægteskab, skulle ansees med anseelige Pengeböder, eller med forholdsmæssig Straf paa Friheden, efter de med Forbrydelsen forbundne Omstændigheder, hvorhos Vi og forbeholde Os, efter Sagens Beskaffenhed, ved Vor Resolution at tilintetgjöre et saadant Ægteskab, hvor det ikke allerede efter de almindelige Love er at ansee som en Nullitet. — 4) Lovens (D. og N. L.) 6—1—12 skal være saaledes forandret, at de, som ved de der omhandlede Kunster forföre eller bedrage deres enfoldige Medborgere, skulle, i Stedet for at lide efter bemeldte Artikel, ansees med Arbeide i Forbedringshuset indtil 3 Aar, efter Sagens Omstændigheder. — 5) De i Lovens (D. og N. L.) 6—6—2 nævnte Deeltagere i Slagsmaal, hvorunder Drab begaaes, skulle, i Stedet for efter bemeldte Artikel at miste deres Fred, hensættes til Arbeide i Fæstningen eller i Forbedringshuset fra 1 til 4 Aar, efter Sagens Beskaffenhed. — 6) Det i Lovens (D. og N. L.) 6—7—1 hjemlede Straffealternativ af Fredlöshed skal for Fremtiden bortfalde, hvorimod de i Lovstedet omhandlede Forbrydelser, hvor der i Sagens Omstændigheder findes Grund til at fritage den Paagjeldende for det der bestemte Alternativ af Strafarbeide paa Livstid, skulle

1831. 21. Decbr.

1831. 21. Decbr. ansees med saadant Arbeide i nogle Aar, dog at Tiden ei bliver ringere end 8 Aar. — 7) De Misgjerninger, som omhandles i Forordn. af 27. Septbr. 1799 §§ 2, 3, 4 og 5, skulle for Fremtiden straffes med Forbedringshuusarbeide fra 4 til 8 Aar, forsaavidt Straffen efter bemeldte Forordning skulde være Landsforviisning for bestandig, men fra 1 til 3 Aar, hvor den ifölge samme vilde være at bestemme til Landsforviisning fra 3 til 10 Aar. Dog skal Dommeren, naar den Tiltalte ikke forhen allerede har været dömt for de i denne § omhandlede Misgjerninger, være bemyndiget til, i Stedet for saadan Arbeidsstraf, at bestemme Hensættelse i et Statsfængsel for lige Tid, hvor Omstændighederne klarlig vise, at Forbrydelsen ikke har sin Grund i bestemt Ondskab, men kun i Ubesindighed, saa at der er Grund til at haabe, at den Skyldige, ved större Modenhed eller Eftertanke, selv vil komme til at indsee sin Forvildelse. Hvor Dommen lyder paa denne Straf, bliver den Domfældte at hensætte i det paa Christiansöe indrettede Statsfængsel, med mindre der maatte mangle Plads sammesteds, da Vi i saa Fald forbeholde Os at bestemme et andet Fængsel, som skal træde i Stedet. Men om endog Domstolene maatte, i Medhold af foranförte Bestemmelse, finde Anledning til at vælge den sidstnævnte mere skaanende Straf, maa dog den Fortabelse af Embede, Rang og al anden hæderlig Udmærkelse, som den for hiin Forbrydelse ordentligviis fastsatte Straf efter sin Natur vilde medföre, ligefuldt finde Sted. — 9) Da denne Vor Anordning kun afskaffer Landsforviisning som Straf, men ei den Landsforviisning, der blot er en Politieforholdsregel mod Fremmede, saa vil det uforandret have sit Forblivende ved de Love og Anordninger, hvorefter Fremmede kunne blive at udföre af Vore Lande, naar de enten formedelst deres Stilling eller foregaaende Opförsel, eller af Mangel paa rigtigt Pas eller Besked, ikke bör modtages her i Riget, eller og de, ved deres Opförsel, forbryde

den dem i saa Henseende tilstaaede Ret, eller de, inden de nogetsteds i Vore Lande have erhvervet Hjemstedsret, blive satte ud af Stand til at ernære sig. — 10) Som Fölge heraf vil og i Særdeleshed Bortviisning af Riget finde Sted udi det i Forordn. af 19. Septbr. 1766 § 1 ommeldte Tilfælde[1], ligesom med Hensyn til Lovens (D. og N. L.) 6—1—1 de af Vore Undersaatter, der maatte affalde fra den evangelisk-christelige Religion, fremdeles skulle udelukkes fra Ophold her i Riget, naar de ei dertil maatte have erhvervet Vor allernaad. Tilladelse. Dog blive, hvor de ovenanförte Lovbestemmelser hjemle Straf paa Friheden for en Tid, som ei er længere end 3 Aar, de i Vort Reskript af 3. Mai 1816 anordnede Straffe at sætte i Stedet derfor". — Skulde noget Tilfælde forekomme, hvor Landsforviisning efter de for Vort Land Island hidtil gjeldende særlige Love kunde blive at fastsætte, saa vil nu en efter Analogien af de foranförte Forskrifter bestemt Straf træde i sammes Sted.

1831.
21. Decbr.

III. *Angaaende en nærmere Bestemmelse i den ved Forordn. af 20. Januarii 1797 § 40 foreskrevne Betaling til Forligelsescommissionerne, samt angaaende Klagerens Udeblivelse ved bemeldte Commissioner, i Overeensstemmelse med de ved Vor Plakat for Danmark af 6. April 1827 §§ 1 og 2 givne Forskrifter.* — 1) For Fremtiden skal den, der indgiver Klage til Forligelsescommissionen, strax ved Klagens Indlevering betale 24 Sk. Sölv, med hvis Deling der bliver at forholde i Overeensstemmelse med For. af 20. Januarii 1797 § 40, hvorimod der siden, naar Forlig indgaaes, i Stedet for de der fastsatte 64 Sk., kun bliver endvidere at betale 40 Sk. Sölv, hvoraf, saafremt Parterne ei anderledes komme overeens, Klageren har at udrede de 16 Sk. og Indklagede de övrige

[1]) denne For. er ikke bekjendtgjort i Island; det i sammes § 1 ommeldte Tilfælde er, at hvis en katholsk Præst gjör Proselyter, skal han forvises Landet, men en katholsk kongelig Undersaat skal straffes med visse Aars Fængsel.

1831. 24 Sk. — 2) Naar Klageren udebliver paa den Dag,
21. Decbr. da Sagen er berammet til Foretagelse, men Indklagede möder, skal Forligelsescommissionen paa Sidstnævntes Begjæring meddele ham en Attest herom, med hvilken han kan henvende sig til vedkommende Ret, som da skal tilfinde Klageren, saafremt denne ikke kan oplyse, at han ved lovligt Forfald har været forhindret fra at möde eller lade möde for Forligelsescommissionen til den bestemte Tid, at betale billig Kost og Tæring til den Indklagede.

IV. *Angaaende Udvidelse til Island af Vor Forordning af 23. Mai 1827, indeholdende nærmere Bestemmelser med Hensyn til Ægteskaber, som indgaaes efter erhvervet Skilsmissedom.* — 1) Den, der ved en underordnet Ret har erhvervet en Skilsmissedom, som tilsteder ham at indgaae nyt Ægteskab, bör, hvis den Dömte ikke udtrykkelig har frafaldet Appel, enten fra Dommens Afsigelse lade de sædvanlige fatalia appellationis hengaae, eller foranstalte Dommen lovligen forkyndt for den Dömte, og fra den Tid oppebie 8 Uger. Naar denne Tid er forlöben, uden at Ankestævning er udtagen, hvorom der for vedkommende Præst bör fremlægges tilbörligt Beviis, skal det forrige Ægteskab ikke længer være til Hinder for ny Vielse. — 2) Hvor den Domfældte har været varslet som den, der ei vil lade sig finde, bör Dommens Forkyndelse skee til de samme Steder, hvorfra Stævning i Overeensstemmelse med N. L. 1—4—10 maa forkyndes. — 3) Med Hensyn til de allerede afsagte Skilsmissedomme, bör de ovennævnte 8 Uger först regnes fra den Forkyndelse af Dommen, der iværksættes efter denne Vor Anordnings Kundgjörelse og under Paaberaabelse af samme.

V. *Angaaende en modificeret Udvidelse til Island af de ved Vor allerhöieste Resolution af 6. Junii 1827, kundgjort ved Cancellie-Plakat af 12. s. M., givne Forskrifter med Hensyn til Anvendelsen af Lovens 6—13—5.* — For at forebygge Meningsulighed angaaende Maaden, hvorpaa den förste Deel af Lovens (D. og N. L.) 6—13—3

skal sættes i Fuldbyrdelse paa Island, tilkjendegives herved, at det ikke tilkommer Domstolene, men Over-Övrigheden, at afgjöre, naar Personer af forskjelligt Kjön, til Forebyggelse af forargeligt Samliv, skulle fjernes fra hinanden, til hvilken Ende vedkommende Overövrighed först har at erhverve de muligst nöiagtige Oplysninger angaaende Samlivets Beskaffenhed, i Særdeleshed ved derom at indhente Sognepræstens Erklæring, hvorimod Tiltale ved Domstolene skal finde Sted, hvis de Paagjeldende sidde Övrighedens Tilhold og Befaling overhörige; i hvilket Tilfælde de blive at straffe med Slag af Riis efter Dommerens Skjön. Det Övrigheds-Decret, hvorved der gives de Paagjeldende Tilhold om at adskilles, skal forkyndes dem ved de sædvanlige Stævningsmænd paa den ved Dommens Forkyndelse brugelige Maade, hvorefter det med behörig Paategning skal remitteres vedkommende Overövrighed. 1831. 21. Decbr.

VI. *Angaaende Betaling for de Attester, som udfærdiges af Præsterne i Island, i Lighed med de om denne Materie ved Vor Forordning for Danmark af 7. Novembr. 1827 givne Regler.* — 1) Præsterne skulle være uberettigede til at fordre Betaling: a) for alle Attester, som de, enten umiddelbart ifölge almindelige foreskrevne Regler, eller ifölge speciel Opfordring af vedkommende Embedsmænd, paa Embedsvegne have at meddele til Brug ved noget offentligt Anliggende; — b) for Attester, som bruges til Legitimation ved Ansögninger om Pensioner eller anden Understöttelse af det Offentlige, eller for at kunne oppebære Pensionen eller Understöttelsen; — c) for Attester angaaende forsögt Mægling i Skilsmissetilfælde; — d) for Attester, som meddeles Uformuende, i hvilken Anledning de end forlanges. — 2) Den Betaling, Præsten kan fordre for de Attester, som det ei efter § 1 paaligger ham at meddele uden Betaling, skal være 16 Sk. Sölv, naar Requirenten er Husmand, Strandsidder, Dagleier, Tjenestetyende, eller i en anden Stilling, som kan sættes ved Siden deraf; og 32 Sk. Sölv af alle Andre. Forsaavidt Præsten, i

1831. Form af een Attest, maa meddele flere Attestationer,
21. Decbr. saasom Udtog af flere Steder af Kirkebogen, maa end videre fordres for de övrige Attestationer det Halve af den ovenbestemte Betaling, dog saaledes, at det hele Belöb for den samlede Attest ingensinde kommer til at udgjöre mere, end det Dobbelte af hvad en enkelt Attest koster. — 3) For Skudsmaal og Skudsmaals-Paategninger maa dog kun fordres 6 Sk. Sölv. — 4) Hvis, imod Formodning, Tvist nogensinde skulde opstaae angaaende den Betaling, som en Præst, i Medhold af de foranförte Regler, maa fordre for en Attest, bliver saadan Tvivl at afgjöre ved Resolution af Amtmanden; og skal i saadan Fald den, der, for ikke at savne Attesten, har erlagt en Betaling, hvortil han ikke ansaae sig pligtig, inden 6 Maaneder indgive sin Besværing til bemeldte Övrighed, hvis den skal komme i Betragtning til den erlagte Betalings Tilbagegivelse. Med Hensyn til den Klage, Requirenten saaledes maatte have at före over den fordrede Betaling, bör Præsten, naar det forlanges, paategne Attesten den af ham for sammes Udstedelse fordrede Betaling. — 5) Endskjöndt Vi have den velgrundede Tillid til Landets Præster, at de ikke, i at affordre Betaling for Attester, ville vise Ubillighed eller Egennytte, saa ville Vi dog, med Hensyn til det mulige Tilfælde, at en enkelt Præst ikke maatte svare til denne Forventning, have den Övrighed, der maatte opdage Misbrug i saadan Henseende, paalagt derom at gjöre Indberetning til Vort Danske Cancellie, der har at tildele den Præst, som deri findes skyldig, en passende Irettesættelse, og, i Tilfælde af gjentaget Forseelse, endog er bemyndiget til at paalægge ham en Mulkt af indtil 10 Rbd. Sölv for hans uværdige Forhold.

Hvorefter alle Vedkommende sig allerunderd. have at rette. — Givet i Vor kgl. Residentsstad Kjöbenhavn den 21. Decembr. 1831.

Tilskipan, sem útvíðkar ýmislegar á árinu 1827 fyri Danmörk útkomnar almennar fyriskipanir til Íslands, með þeim í slíku tilliti nauðsynlegu umbreytíngum og nákvæmari ákvörðunum. 1831. 21. Decbr.

Vèr Friðrik hinn sjötti &c. G. V., að eins og Vèr á seinni árum, með brèfum Vorum til hlutaðeigandi yfirvalda, smámsaman höfum ákvarðað, hverjar af þeim fyri konúngsríkið Danmörk útkomnu almennu fyriskipunum, breyttar eður óbreyttar, skyldu gjörast gildandi fyri Vort land Ísland, svo höfum Vèr framvegis ályktað, almennilega að kunngjöra Vorn allranáð. vilja því viðvíkjandi, með tilskipunum, er bæði á íslenzku og dönsku máli auglýsast á prenti. Vèr viljum þessvegna, í framhaldi þess, er Vèr híngaðtil boðið höfum með tilliti til eldri fyriskipana, hèrmeð allranáð. tilkynna, hvað Vèr af Vorum, á árinu 1827, fyri Vort ríki Danmörk útgefnu almennu fyriskipunum höfum, að fengnum skýrslum um sèrlega landshagi, álitið þènanlegt að fyriskrifa fyrir Ísland. Því bjóðum og skipum Vèr, í fyrrgreindu tilliti, sem eptirfylgir:

I. *Viðvíkjandi útvíðkun vissra greina Vorrar tilskipunar fyrir Danmörk af 23. Marts 1827, er gefur há-yfirvöldunum myndugleika til að skera úr ymsum málefnum, er áður útheimtu kansellíisins úrskurð.* — 1) Fyrir utan þau konúnglegu leyfisbrèf og skjala-afhendíngar, fyri hverjum amtmönnunum, samkvæmt þriðju deild tilskipunarinnar af 23. Mai 1800, hefir trúað verið, til að fást hlutaðeigendum í hendur, skulu amtmennirnir eptirleiðis ennfremur mega útbýta eptirfylgjandi leyfisbrèfum: a) Leyfi handa stúlkum, eldri en átján ára, til að vera myndugar með tilsjónarmanni. — b) Leyfi fyri karlmenn, er að minnsta kosti hafa tvö ár um tvítugt, til að vera fullmyndugir. — Þessi tvennslags leyfisbrèf eiga ei að meðdeilast, nema trúlegir vitnisburðir sanni, að þær persónur, er þau öðlast vilja, hafi náð slíkum þroska og fastlyndi, að ei sè að óttast fyrir að leyfis-

1831. brèfin muni af þeim vanbrúkuð verða, í hverju tilliti
21. Decbr. hins fædda eður skikkaða forverjara eður tilsjónarmanns, svo og hlutaðeigandi yfirvalds og sálusorgara ummæli sèrílagi eiga að takast til yfirvegunar, eins og það sömuleiðis nægilega á að sannast, að leyfisbrèfsins meðdeilíng muni koma þeim, er um hana sækir, til verulegra nota. Annars viljum Vèr, við þessa hentugleika, til að eyða þeim efa, er híngaðtil þarum verið hefir, útþrykkilega skipa, að Christ. V. Dönsku Laga 3. bókar 17. kapítuli, sem samkvæmur er Norsku Laga 3. bókar 19. kapítula, skal vera gildandi regla á Voru landi Íslandi, eptir hverri það skal ákvarðast hver álítast eigi sem ómyndugur, hálfmyndugur eður fullmyndugur, svo og hverju fjárhaldi og tilsjón þeir ómyndugu og hálfmyndugu eiga undirgefnir að vera. — c) Verndarbrèf fyri þá, er uppboð hafa gjört á búi sínu. með siðvanalegum skilmálum. — d) Leyfisbrèf til fullkomins hjónaskilnaðar, þegar ektahjón, eptir tilhlýðilegu aðskilnaðarleyfi, ei hafa saman lifað að minnsta kosti um þrjú ár, og sú uppáboðna andlega og veraldlega meðalgánga er skeð að liðnum þeirra þriggja ára fresti, án þess að nokkurt hjónanna hafi viljugt verið til hjúskaparins endurnýjunar, hvarhjá sá, er útvega vill leyfi til að gipta sig að nýju, nákvæmlega á að sanna það, að lifnaður hans, um allan skilnaðartímann, hafi ólastandi verið. — e) Leyfisbrèf fyrir ekkjumenn og ekkjur til að sitja í óskiptu búi, þótt hinn dáni hafi, fyrir utan sameiginleg börn, eptirskilið önnur arfgeng börn, hver leyfisbrèf ei mega útbýtast fyr en hlutaðeigandi forverjarar eru heyrðir, án þess að þeir hafi nokkuð á móti því að framfæra, eins og þau einasta meðdeilast með því skilyrði, að viðkomandi skiptarèttur skuli þannig skrásetja búsins ástand, að það skjal megi til grundvallar leggja, nær skipti haldast eiga. Einnig á stiptamtmaðurinn yfir Íslandi, sem forseti landsyfirrèttarins, að geta meðdeilt: f) Leyfisbrèf til að leiða ný vitni og framleggja ný skjöl, í þeim málum, er kærð verða fyri nefndum yfirrètti. — 2) Bón-

arbrèf um þau í § 1 nefndu leyfisbrèf eiga að vera 1831.
löguð eptir því sem fyriskrifað er um þau bónarbrèf, 21. Decbr.
er fyrir Oss framleggjast. Fyri leyfisbrèfin borgast þau ýmislegu innlausnargjöld, er prentuð finnast á sèrhverju leyfisbrèfi. Þó skal það vera yfirvöldunum leyft, að eptirgefa innlausnargjöldin fyri þau undir bókstafmerkjunum a og b nefndu leyfisbrèf, nær það nægilega í ljós leiðist, að aleiga hlutaðeiganda ei hleypur til meira en 100 ríkisbánkadala silfurs, fyri þau undir bókstm. d nefndu, nær fátækt sannast með framlögðum áreiðanlegum skilríkjum, og fyrir þau er nefnast undir bókstm. e, nær alls sameignarbúsins skuldlausu fèmunir ei geta virzt til meira en 200 rbdla. silfurs, eins og yfirvöldunum eptirleiðis meðdeilast eyðuskjöl til vanalegra leyfisbrèfa að sitja í óskiptu búi, með prentaðri ávísun: að þau alls ókeypis afhendast skuli, hver og eiga að eptirlátast hlutaðeigendum með nýnefndum skilmála. Loksins eiga þau undir bókstafsmerkinu f tilgreindu leyfisbrèf að meðdeilast án borgunar, þegar hlutaðeigandi hefir beneficium paupertatis eður processus gratuiti til þess málaferlis, en annars ekki. — 3) Í tilliti til reikningsskaparins fyrir innlausnargjöldin og annars þar að lútandi, á allt, sem viðvíkur þeim í §§ 1 og 2 umgetnu leyfisbrèfum, að lagast eptir þeim forskriptum sem gjörðar eru, áhrærandi þau leyfisbrèf, sem eptir tilskipuninni af 23. Mai 1800 eru yfirvöldunum í hendur fengin.

II. *Viðvíkjandi útviðkun ýmislegra í Vorri tilskipun af 30. Marts 1827, um aftekníng útlegðar-straffsins innihaldinna ákvarðana, með nauðsynlegum breytingum og viðurauka.* — Eptirfylgjandi §§ af Vorri tilskipan af 30. Marts 1827, um aftekníng útlegðar-straffsins, skulu gildandi vera fyrir Vort land Ísland, nefnilega §§ 1, 2, 4, 5, 6, 7, 9 og 10, er þannig hljóða:

1) „Í stað þess friðleyfis-straffs, er laganna 1—24—49 (N. L. 1—22—51) ákvarðar fyrir þá mótstöðu, er með þar tilteknu ákvæði sýnd verður rèttarins þènurum, skal hèreptir straffið fyrir slíka mótstöðu, eptir hennar

1831. ásigkomulagi og þarmeð sameinuðum kríngumstæðum,
21. Decbr. vera annaðhvort fángelsi við vatn og brauð eður tilhlýðilegt þrælkunarerfiði, allt með tilliti til samjöfnunar þeirra tilskipana, er annars leggja straff við uppreistar mótþróa, er boðinn verður þeim, sem Vor vegna nokkur umráð hafa, við framkvæmd þeim gefins myndugleika, hvað og gilda á í þeim tilfellum, sem umtalast í laganna 1—19—9 (N. L. 1—17—9) og 1—24—29 (N. L. 1—22—31). Þar annars laganna 6—4—17 og 18, sem sömu artíkulum Norsku-Laga öldúngis samhljóða eru, innihalda sèrlegar straffsákvarðanir, er liggja við þeim persónulegu áreitíngum af þar umgetinni art, sem gjörðar eru mót sjálfum þeim, sem framkvæmir fógetans embættisverk, svo eiga þessir tveir laganna artíkular, með þeirri breytíngu, sem við þá er gjörð með tilskipun af 24. September 1824 (samanber kóngsbrèf fyrir Ísland af 7. December 1827), framvegis að haldast fyrir reglu, þegar slíkt misbrot er sameinað þeirri mótstöðu, sem gjörist við fógetans embættisverk. — 2) Það útlegðarstraff, sem laganna 3—16—9, 8 (N. L. 3—18—9, 8) fastsetur fyrir þá, sem víkja burt úr ríkinu, til að láta vígja sig saman í hjónaband, sem ei annars hèr í ríkinu, mót lögum, mætti þannig saman koma, skal af takast, hvarámót laganna almennu hegníngar eiga við að liggja, ef nokkur af Vorum undirsátum fyrir utan ríkið gefur sig í hjónaband í hèr fyrirboðnum ættliðum, eður gjörir sig sekan í bannaðri tvígiptíngu, eins og þeir, sem annars á slíkan máta reyna til að skjóta sèr undan hèr gildandi skipunum eður forboðum, með tilliti til þess, sem hèr á til aðgæzlu að koma, áður persónur megi í hjónaband saman gefast, skulu álítast með álitlegum fjársektum, eður og með tilhlýðilegu frelsistjóni, eptir afbrotsins kríngumstæðum, hvarhjá Vèr og tilskiljum Oss sjálfum, eptir málsins ásigkomulagi, með Vorum úrskurði að ónýta slíkt hjónaband, hvar það ei þegar, eptir almennum lögum, á að álítast sem ógjört væri. — 4) Laganna (D. og N. L.) 6—1—12 skal vera þannig

breytt, að þeir, sem með þar umgetnum brögðum lokka eður svíkja þeirra einföldu meðborgara, skulu, í stað þess að straffast eptir nefndum artíkula, álítast með erfiði í forbetrunar-húsinu, hæst um þriggja ára tíma, eptir málefnisins' kríngumstæðum. — 5) þeir í laganna (D. og N. L.) 6—6—2 nefndu hluttakendur í barsmíðardeilum, hvarmeð manndráp framið verður, skulu, í staðinn fyrir að missa þeirra frið, setjast til erfiðis í festíngunni eður forbetrunarhúsinu, frá 1 til 4 ára, eptir málefnisins ásigkomulagi. — 6) Sú í laganna (D. og N. L.) 6—7—1 heimilaða straffsbreytíng til friðleysis skal eptirleiðis burtfalla, hvarámót þau í lagastaðnum umtöluðu misbrot, nær ástæður finnast, eptir málavöxtum, til að fría hlutaðeiganda frá hinni þar annars tilteknu straffsbreytíngu til æfilángs þrælkunar-erfiðis, skulu álítast með slíku erfiði um nokkur ár, þó svo, að tíðin ei verði styttri en 8 ár. — 7) þeir misgjörníngar, um hverja talað er í tilskipuninni af 27. Septbr. 1799 §§ 2, 3, 4 og 5, skulu framvegis straffast með erfiði í forbetrunarhúsinu frá 4 til 8 ára, að svo miklu leyti sem straffið eptir nefndri tilskipan skyldi vera æfilaung útlegð; en frá 1 til 3 ára, hvar það, eptir sömu, skyldi ákvarðast til útlegðar um 3 til 4 ára tíma. þó skal dómarinn, nær hinn saksókti ekki áður hefir dæmdur verið fyrir þau í þessum § umskrifuðu misbrot, hafa myndugleika til, í stað slíks erfiðisstraffs, að ákvarða innsetníngu í eitthvert ríkis fángelsi um eins lángt tímabil, nær kríngumstæðurnar augljóslega sýna, að afbrotið ei er upprunnið af eintómum illvilja, heldur einúngis af framhleypni, svo grundvallaða von megi hafa þarum, að hinn seki, af vaxandi þroska eður eptirþánka, muni sjálfur leiðast til sannfæríngar um villu sína. þegar dómurinn tiltekur þetta straff, á hinn dómfelldi að setjast í það á Kristjánsey verandi ríkisfángelsi, nema rúm kynni þar að vanta, en þá tilskiljum Vèr sjálfum Oss að ákvarða annað fángelsi í þess stað. En þó dómstólarnir kynnu, í meðhaldi fyrrskrifaðrar ákvörðunar, finna ástæðu til að velja hið síðar

1831. 21. Decbr.

1831. tiltekna vægara straff, á þó afsetníng frá embætti, heið-
21. Decbr. ursstétt, og sèrhverri annari mannvirðíngu, hverja það fyrir tèðan misgjörníng reglulega fastsetta straff eptir sinni náttúru mundi af sèr leiða, engu að síður að framkvæmast. — 9) þar þessi Vor tilskipun einasta aftekur útlegðina sem straff, en ekki þá útlegð, sem einúngis er nauðsynleg valdstjórnarregla mót utanríkismönnum, svo skulu þau lög og tilskipanir óbreytt standa, hvareptir slíkt aðkomufólk skal flytjast út úr Vorum löndum, nær það, annaðhvort vegna síns ástands eður undanfarins framferðis, ellegar vegna skorts á tilhlýðilegum passa eður skilríki, ei á að inntakast hèr í ríkið, eður nær það, með sinni aðferð, fyrirgjörir þeim því i slíku tilliti veittu rèttindum, ellegar það, áður en það í Vorum löndum hefir náð heimilisrètti, ei verður í standi til að útvega sjálfu sèr bjargræði. — 10) Í fylgi hèr af mun og sèrílagi burtvísun úr ríkinu hafa stað í því í tilskipuninni af 19. Septbr. 1766 § 1 umgetna tilfelli, eins og sömuleiðis með tilliti til laganna (D. og N. L.) 6—1—1 þeir af Vorum undirsátum, er kynnu að falla frá þeim evangelisk-kristilegu trúarbrögðum, framvegis skulu útilokast frá veru hèr í ríkinu, ef þeir ei þartil hafa útvegað Vort allranáð. leyfi. þó eiga, hvar áður umgetnar lagaákvarðanir heimila straff á persónulegu frelsi um vissa tíð, sem ei er lengri en 3 ár, þau í Voru brèfi af 3. Mai 1816 tilskipuðu ströff að setjast í þeirra stað. Ef nokkuð málefni kann til að falla, hvar útlegð eptir þeim fyrir Vort land Ísland híngaðtil gildandi sèrlegu lögum gæti ákveðin orðið, á nú eitt í samjafnaði við þær áður rituðu fyrirskipanir ákvarðað straff að koma í hennar stað.

III. *Viðvíkjandi nákvæmari ákvörðun þess í tilskipun af 20. Januar 1797 § 40 fyrirskrifaða betalings til sáttanefndanna, svo og áhrærandi klagarans útivist frá samkomum tèðra nefnda, samkvæmt þeim með Voru opnu brèfi fyrir Danmörk af 6. Aprilis 1827 §§ 1 og 2 gefnu fyrir-*

skipunum. — 1) Eptirleiðis skal sá, er inngefur klögun til sáttanefnda, strax við afhendíng klögunarskjalsins borga 24 sk. silfurs, er skiptast eiga samkvæmt tilskipuninni af 20. Januar 1797 § 40, hvarámót síðan, þegar sáttargjörð skeður, í stað þeirra tilskildu 64 sk., einúngis ennfremur borgast skulu 40 sk. silfurs, af hverjum, ef partarnir ei öðruvísi semja sín á milli, klagarinn á að gjalda 16 sk., en hinn ákærði þá eptirverandi 24 sk. — 2) Ef klagari ei er til staðar á þeim degi, þá sökin er ákvörðuð til fyritektar, en hinn ákærði mætir, skal sáttanefndin, eptir hins síðarnefnda beiðni, meðdeila honum attest þarum, með hvert hann getur haldið sèr til hlutaðeigandi rèttar, sem þá uppáleggi klagaranum, svoframt hann ei getur sannað, að hann, með löglegu forfalli, hafi hindraður verið frá að mæta eður láta mæta fyrir sáttanefndinni á tilteknum tíma, að borga sanngjarnlegan kost og tæríng til hins ákærða. 1831. 21. Decbr.

IV. *Áhrærandi útviðkun til Íslands af Vorri tilskipan af 23. Mai 1827, innihaldandi nákvæmari ákvarðanir með tilliti til hjónabanda, er stofnast eptir útveguðum skilnaðardómi.* — 1) Sú persóna, er fyrir undirgefnum rètti hefir útvegað skilnaðardóm, er leyfir hinni sömu að inngánga í nýjan ektaskap, á, ef hin dæmda ei útþrykkilega hefir fráfallið appellerun dómsins, annaðhvort að láta þau siðvanalegu fatalia appellationis líða frá hans uppsögn, eður láta dóminn löglega auglýsa hinni dæmdu, og bíða frá þeim tíma um 8 vikur. Þegar sú tíð er liðin, án þess að nein ákærustefna sè út tekin, hvarum tilhlýðileg sönnun á að framleggjast fyrir hlutaðeiganda presti, skal hið fyrra hjónaband ei lengur mega hindra nýja hjúskaparvígslu. — 2) Hvar hinum dómfellda hefir stefnt verið sem þeim, er ei vill láta finna sig, á dómsins auglýsíng að ske á þeim sömu stöðum, hvarfrá stefna samkvæmt N. L. 1—4—10 má birtast. — 3) Með tilliti til þeirra þegar afsögðu skilnaðardóma eiga þær áðurnefndu 8 vikur fyrst að reiknast frá þeirri dómsins

1831. 21. Decbr. birtíngu, sem skeður eptir auglýsíng þessarar Vorrar tilskipunar, og líka með skýrskotun til hinnar sömu.

V. *Áhrærandi tilbreytta útviðkun til Íslands af þeim með Vorum allrahæsta úrskurði af 6. Juni 1827, kunngjörðum með kansellíisins opnu brèfi af 12. s. m., gefnu forskriptum, með tilliti til heimfæríngar laganna 6—13—3.* — Til að afstýra ýmissra meinínga ósamhljóðun, viðvíkjandi þeim hætti, með hverjum fyrsti hluti laganna (D. og N. L.) 6—13—3 skal í Íslandi framkvæmdur verða, gefst hèrmeð til kynna, að það ei heyrir dómstólunum, heldur há-yfirvaldinu til, að afgjöra, nær karlmenn og kvennsniptir, til hindrunar hneigzlanlegrar samanveru, skulu fjarlægjast hvort frá öðru, til hvers augnamiðs hlutaðeigandi háyfirvald fyrst á að útvega svo nákvæmar upplýsíngar, sem mögulegt verður, viðvíkjandi samverunnar ásigkomulagi, sèrdeilislega þarmeð, að æskja og öðlast sóknarprestsins skýrslu; hvarámót lagasókn við dómstólana skal stofnuð verða, ef þeir brotlegu sitja í trássi mót yfirvaldsins aðgjörðum og skipun, í hverju tilfelli þeir eiga að straffast með vendi eptir dómarans áliti. Sú yfirvalds-ályktun, með hverri þeim er boðið að skiljast að, á að birtast þeim af siðvanalegum stefnuvottum, á þann við dóma birtíngu brúkanlega hátt, hvareptir ályktunin, með tilhlýðilegri áteiknun, skal aptur sendast viðkomanda há-yfirvaldi.

VI. *Áhrærandi betalíng fyrir þau attest, sem útgefast af prestunum á Íslandi, samkvæmt þeim um það efni með Vorri tilskipun fyrir Danmörk af 7. Novbr. 1827 gefnu reglum.* — 1) Prestarnir skulu engan rètt hafa til að krefja betalíngs: a) fyrir öll attest, hver þeir, annaðhvort einmitt eptir almennum fyrirskrifuðum reglum, eður eptir sèrlegum tilmælum hlutaðeigandi embættismanna, eiga embættis vegna að meðdeila, til eins eður annars opinbers málefnis frama; — b) fyrir attest, sem notast til lögmætrar sönnunar, við bónarbrèf um pension eður annan styrk af almennri fèhirzlu, eður til að geta veitt slíkri pension eður styrk meðtöku; — c) fyrir attest, við-

víkjandi meðalgaungu tilraunum í hjónaskilnaðar-sökum; 1831.
— d) fyrir attest, sem meðdeilast öreigum, í hverju helzt 21. Decbr.
tilliti sem þeirra óskað verður. — 2) Sá betalíngur, hvern presturinn má heimta fyrir þau attest, hver hann ei eptir § 1 er skyldugur til að meðdeila ókeypis, skal vera 16 sk. silfurs, þegar sá sem þess beiðist er húsmaður, tómthúsmaður, daglaunamaður, vinnuhjú, eður í öðru viðlíku standi; og 32 sk. af öllum öðrum. Þegar presturinn á að útgefa, í attests formi, fleiri sönnunargreinir undireins, til dæmis: útdrætti úr ymsum stöðum kirkjubókarinnar, má hann ennfremur krefja, fyrir hina attestsins pósta, helmíng þess fyrrgreinda betalíngs, þó svo, að gjörvöll borgun alls sönnunarskjalsins ei hlaupi til meira en tvöfalds betalíngs mót því, sem einstakt attest kostar. — 3) Fyrir framferðis-vitnisburði vinnuhjúa, og slíkra vitnisburða áteiknanir, má ei krefja meir en 6 sk. silfurs. — 4) Kynni, mót von, nokkur þræta kvikna um þann betalíng, sem prestur, í meðhaldi fyrrskrifaðrar reglugjörðar, má fyrir attest krefja, á slík þræta að afgjörast með amtmannsins úrskurði, og skal þá sá, sem til þess, að hann ei vantaði attestið, hefir borgað meir fyrir það en hann áleit sig að vera skyldugan til, innan sex mánaða að frambera umkvörtun sína fyrir nefnt yfirvald, ef hún á í nokkuð álit að koma til apturskilunar hins goldna betalíngs. Í tilliti til þeirrar ákæru, er skjalsbeiðandi þannig reisa kynni mót gjörðri betalíngskröfu, á presturinn, nær þess óskað verður, að skrifa á sjálft attestið upphæð þess betalíngs, er hann fyrir þess útgreiðslu krafið hefir. — 5) Þótt Vèr vel treystum landsins prestum til þess, að þeir ekki, í betalíngs-heimtum fyrir attest sín, muni sýna ósanngirni eður sèrplægni, svo viljum Vèr þó, með tilliti til þess mögulega tilfellis, að einhver einstakur prestur ei kynni til þeirrar vonar að svara, uppáleggja því yfirvaldi, er slíka misgjörð uppgötva kynni, að tilkynna hina sömu Voru danska kansellíi, sem á að veita þeim presti, er í slíku sekur finnst,

1831. tilhlýðilega ávítun, og sem ennfremur, ef yfirsjónin ítrekast,
21. Decbr. hefir fengið myndugleika til að uppáleggja honum allt til 10 rbdla. silfurs bætur, fyrir hans óverðugu breytni. — Hvareptir allir hlutaðeigendur sèr allraundirgefnast hegða eiga. — Gefið í Vorum konúnglega aðseturstað Kaupmannahöfn þann 21. Decembr. 1831.

21. Decbr. **Reskript** til Stiftamtmanden og Amtmændene i Island, ang. **Udredelse af Höiesterets-Advokaters Salair i islandske Justits-Sager.** Khavn den 21. Decembr. 1831. — Canc. 3. Dep. Registr. 1831—1833, 233—234 (1831, Nr. 663). Coll. Tid. for 1832, S. 277. Algreen-Ussings Reskriptsaml. 1831, S. 452—453. — Islandsk: Sunnanp. 1835, S. 61 (Rubr., med feilagtigt Datum: 22. Decbr.).

Frederik den Sjette &c. V. S. B. (V. G.). Da Vi ved allerhöi. Forordning af 7. Marts 1827 allern. have befalet, at Advokaterne ved Vor Höiesteret skulle tilkjendes Salair i de Justits-Sager, som de udföre som Actores, hvilken Bestemmelse er ligefrem anvendelig paa alle Justits-Sager, fölgelig ogsaa paa dem, der reise sig fra Forbrydelser, som ere begaaede i Vort Land Island, og som i de foregaaende Instantser sammesteds ere paakjendte, saa have Vi allern. fundet for godt, nærmere at foreskrive de Regler, der bör fölges i Island med Hensyn til Indkrævelsen af dette Salarium.

Vi give dig i den Anledning tilkjende, at da der til Lettelse for Advokaterne er truffet Foranstaltning til, at deres Salair i islandske Justits-Sager bliver dem udbetalt her i Staden af Vor Kasse, som altsaa atter bör have Udlægget refunderet, saa haver du, saasnart Udskrift af Höiesterets Dom i en Justits-Sag er dig tilstillet, at foranstalte det vedkommende Advokat tilkjendte Salair tillige med de övrige Omkostninger, som skulle udredes af Domfældte, inddrevet hos denne og indbetalt i Jordebogskassen, hvorimod du, forsaavidt det

ikke kan faaes hos Domfældte, eller saafremt den Tiltalte ei er dömt til at betale Salairet, har at foranstalte Belöbet fra vedkommende Kasse, der i saadan Tilfælde har at udrede Sagens Omkostninger, indbetalt til Jordebogskassen. — Derefter du dig allerunderd. haver at rette &c. Kjöbenhavn den 21. Decembr. 1831. 1831. 21. Decbr.

Plakat ang. en **Modification i Qvarantaineloven med Hensyn til Cholera.** Khavn den 27. Decembr. 1831. — Publiceret ved Landsoverretten i Island den 5. Mai 1832, men ikke i Synodalforsamlingen. Her optagen med Hensyn til Forordn. 8. Februar 1805. — Canc. 2. Depart. Registr. XXXII, 360 (1831, Nr. 907) med Datum 26. Decbr. og Bemærkning: at i de trykte Exemplarer staaer 27. Decbr. efter Collegiets Befaling. Original-Aftryk hos Schultz. Coll. Tid. for 1831, S. 964—965 (med Datum 26. Decembr.). Qvart-Forr. for 1831, S. 175; Schou) XX, 341—342. 27. Decbr.

Plakat angaaende en Modification af Bestemmelsen i Qvarantaine-Forordningen af 8. Februarii 1805 § 33 Litr. B, med Hensyn til Cholera.

Vi Frederik den Sjette &c. G. V.: Vi have fundet Os foranledigede til allern. at befale, at den i Qvarantaine-Forordningen af 8. Februarii 1805 § 33 Litr. B foreskrevne Forholdsregel, at antænde og tillige med Ladningerne opbrænde de Skibe, der skulde være Losnings-Qvarantaine undergivne, men formedelst Stranding ei kunne afgaae til noget Sted, hvor saadan Qvarantaine kan afholdes, ikke herefter maa, uden foregaaende dertil indhentet Tilladelse fra Vor Direction for Qvarantaine-Foranstaltningerne, anvendes i noget Tilfælde, naar hiin Qvalification til Losnings-Qvarantaine alene er foranlediget ved den for Tiden paa nogle Steder i Europa herskende Cholera. — Imidlertid tillades det Övrigheden, efter Overlæg med den nærmeste Qvarantaine-Commission, naar Omstændighederne maatte gjöre Losning af Skibet uomgjængelig nödvendig til Ladningens

1831. 27. Decbr. Conservation eller Skibets Redning, strax at iværksætte Udlosningen, dog under Iagttagelse af al qvarantainemæssig Forsigtighed, og navnligen den, som Litr. d af forommeldte § 33 B i Qvarantaine-Forordningen ommelder.

Hvorefter alle Vedkommende sig allerunderd. have at rette. — Givet i Vor kgl. Residentsstad Kjöbenhavn den 27. Decembr. 1831.

REGISTER.

Arv og Skifte,

jevnf. Legater og Stiftelser, Testamenter, Umyndige.

1826.	4. Marts.	Rentek. Circ. ang. Indbetalinger af fraværende Arvingers Arvemidler.
—	4. Marts.	Rentek. Skriv. ang. Indbetaling af forladt Arv.
—	4. Marts.	Rentek. Circ. ang. Indberetninger om Afgifter af Arv og af faste Eiendommes Overdragelse.
—	4. Marts.	Rentek. Skriv. ang. Indberetninger om de ved geistlige Skifteretter faldende Afgifter af Arv.

1826.	4. Marts.	Rentek. Skriv. ang. Afgifter af Arv og af faste Eiendomme, m. v.
—	22. Marts.	Kgl. Resol. ang. Udvidelse af nogle Anordninger fra 1823 til Island (Pl. 8. Januar); jevnf. S. 54.
1827.	1. Septbr.	Canc. Skriv. ang. Spörgsmaalet om Udvidelse til Island af nogle Lovbud fra 1824 (Pl. 21. April; see og S. 244 Anm.).
1828.	5. Febr.	Canc. Circ. ang. Anmeldelse af Fattiglemmers Dödsfald, m. v.
—	27. Mai.	Canc. Circ. ang. Concurrencen af Skades-Erstatning og Sags-Omkostninger i den Skyldiges Bo.
—	4. Juni.	For. for Danmark, ang. udöbte Börns Arveret (Canc. Skriv. 23. Mai 1829); jevnf. S. 388, 419.
—	27. Septbr.	Canc. Circ. ang. Bestemmelser om Formuens Deling ved Ægtefolks Separation.
—	15. Novbr.	Canc. Circ. ang. Indretningen af schematiske Lister over afdöde Personer.
1829.	10. Januar.	Canc. Skriv. ang. Udvidelse til Island af nogle Anordninger fra Aarene 1815 til 1819 (Plak. 2. Juni 1819).
—	2. Mai.	Canc. Skriv. ang. Betydningen af Vedkommendes Underskrifter under Skifteprotokoller.
—	11. Juli.	Canc. Skriv. ang. Forholdet med Slegfredbörns Arverettighed.
1830.	28. August.	Canc. Skriv. ang. Spörgsmaalet om Udvidelse til Island af almindelige Anordninger fra Aarene 1815 til 1819 (For. 28. August 1816; Plak. 2. Juni 1819; Pl. 23. Juli s. A.); jevnf. S. 648—650.
—	10. Septbr.	Sportel-Reglement for Rettens-Betjente i Island (IV. Cap.).

Auctioner.

1827.	27. Oktbr.	Rentek. Skriv. ang. Auction over Afgiftsfisk paa Vestmannöerne.

1830. 28. August. Canc. Skriv. ang Spörgsmaalet om Udvidelse til Island af almindelige Anordninger fra Aarene 1815 til 1819 (Pl. 3. Juni 1818; Plak. 19. Marts 1819); jevnf. S. 648—650.
— 10. Septbr. Sportel-Reglement for Rettens-Betjente i Island (V. Cap.).

Bank, *see* Pengevæsenet.

Beneficium processus gratuiti, *see* Retterne.

Bevillinger.

1827. 23. Marts. For. ang. Udvidelse af Overövrighedernes Myndighed (For. 21. Decbr. 1831. I).
— 23. Novbr. Plak. for Danmark, ang. collegiale Expeditioners Lösning (Canc. Skriv. 27. Mai 1828); jevnf. S. 271, 302, 392, 536.
1828. 1. Juli. Canc. Circ. ang. Afbenyttelsen af Bevillinger.
1829. 5. Septbr. Canc. Circ. (kgl. Resol. 19. August) ang. Nedsættelsen af Bevillings-Gebyrer.
1831. 21. Decbr. For. ang. Udvidelse til Island af nogle i 1827 udkomne Anordninger (I. For. 23. Marts 1827).

Biskoppen, *see* Geistligheden; jevnf. Embeder, Embedsmænd, m. v.

Broer (Broen over Jökulsaa), *see* Veivæsenet.

Bygsel, *see* Jordegods-Administrationen, Landbovæsenet.

Böger, Bogtrykkerie, Bibliothek, m. v., *jevnf.* Literatur.

1826. 4. (5.?). August. Fundats for Islands Stiftsbibliothek.
— 4. August. Instrux for Bibliothekaren ved Islands Stiftsbibliothek (S. 121 Anm.).
— 30. Septbr. Canc. Skriv. ang. Udgivelsen af Vidalins Postille.
— 7. Oktbr. Canc. Skriv. ang. Understöttelse til Udgivelsen af Vidalins Postille.

1826.	31. Oktbr.	Canc. Skriv. ang. Oversendelse af Kort til det islandske Stiftsbibliothek.
—	15. Novbr.	Kgl. Confirmation paa Fundats for Islands Stiftsbibliothek.
1827.	19. Januar.	Direct. for Fond. ad usus publ. Skrivelse (kgl. Resol. 23. Decbr. 1826) ang. Understöttelse til en Udgave af Vidalins Postille.
—	7. Mai.	Reglement for Udlaan af Böger fra Islands Stiftsbibliothek (S. 118 Anm.).
—	15. Mai.	Kgl. Resol. ang. Foræring af Flora Danica til Stiftsbibliotheket i Island.
—	15. Mai.	Univ. Dir. Skriv. ang. Revision af Regnskab for de til Bessastad Skoles Disciple solgte Böger.
—	17. Mai.	Canc. Skriv. ang. Andragende om et nyt Oplag af Börnelærdomsbogen.
—	14. Juli.	Particulairkamm. Skriv. ang. de til Bibliotheker i Island bestemte Exemplarer af Flora Danica.
—	25. August.	Canc. Skriv. ang. Skrifter forærede til Islands Stiftsbibliothek.
—	1. Septbr.	Canc. Skriv. ang. Indsendelse af Exemplarer af trykte Skrifter til Bibliothekerne.
1828.	19. April.	Univ. Dir. Skriv. ang. Foræring af et Værk til Skolens Bibliothek.
—	29. April.	Canc. Skriv. ang. det til Stiftsbibliotheket skjænkede Exemplar af Flora Danica.
—	7. Mai.	Forordn. for Danmark, ang. Forbud mod Eftertryk af Fremmedes Forlagsskrifter (Canc. Skriv. 23. Mai 1829); jevnf. S. 388, 419.
—	21. Juni.	Univ. Dir. Skriv. ang. et Exemplar af Flora Danica til Skolens Bibliothek.
—	28. Juni.	Univ. Dir. Skriv. ang. Foræring af et Værk til Skolens Bibliothek.
1829.	25. April.	Canc. Skriv. ang. Oversendelse af den nye Pharmacopoea pauperum m. v.

1827.	17. Januar.	Capitelstaxt for Norder-Amtets fire Sysseler fra Medio Mai 1827 til samme Tid 1828.
—	18. Januar.	Capitelstaxt for Öster-Amtets to Sysseler fra Medio Mai 1827 til samme Tid 1828.
—	16. Febr.	Capitelstaxt for Sönder-Amtet fra Medio Mai 1827 til samme Tid 1828.
—	20. Febr.	Capitelstaxt for Vester-Amtet fra Medio Mai 1827 til samme Tid 1828.
1828.	16. Januar.	Capitelstaxt for Öster-Amtets to Sysseler fra Medio Mai 1828 til samme Tid 1829.
—	16. Januar.	Capitelstaxt for Norder-Amtets fire Sysseler fra Medio Mai 1828 til samme Tid 1829.
—	9. Febr.	Capitelstaxt for Sönder-Amtet fra Medio Mai 1828 til samme Tid 1829.
—	12. Febr.	Capitelstaxt for Vester-Amtet fra Medio Mai 1828 til samme Tid 1829.
1829.	21. Januar.	Capitelstaxt for Öster-Amtets to Sysseler fra Medio Mai 1829 til samme Tid 1830.
—	21. Januar.	Capitelstaxt for Norder og Öefjords Sysseler i Norder-Amtet fra Medio Mai 1829 til samme Tid 1830.
—	21. Januar.	Capitelstaxt for Skagafjords og Hunavatns Sysseler i Norder-Amtet fra Medio Mai 1829 til samme Tid 1830.
—	7. Febr.	Capitelstaxt for Sönder-Amtet fra Medio Mai 1829 til samme Tid 1830.
—	12. Febr.	Capitelstaxt for Vester-Amtet fra Medio Mai 1829 til samme Tid 1830.
1830.	30. Januar.	Capitelstaxt for Öster-Amtets to Sysseler fra Medio Mai 1830 til samme Tid 1831.
—	30. Januar.	Capitelstaxt for Öefjords og Norder Sysseler i Norder-Amtet fra Medio Mai 1830 til samme Tid 1831.

1830.	30. Januar.	Capitelstaxt for Hunavatns og Skagafjords Sysseler i Norder-Amtet fra Medio Mai 1830 til samme Tid 1831.
—	6. Febr.	Capitelstaxt for Sönder-Amtet fra Medio Mai 1830 til samme Tid 1831.
—	13. Febr.	Capitelstaxt for Vester-Amtet fra Medio Mai 1830 til samme Tid 1831.
1831.	2. Febr.	Capitelstaxt for Öster-Amtets to Sysseler fra Medio Mai 1831 til samme Tid 1832.
—	2. Febr.	Capitelstaxt for Hunavatns og Skagafjords Sysseler i Norder-Amtet fra Medio Mai 1831 til samme Tid 1832.
—	2. Febr.	Capitelstaxt for Öefjords og Norder Sysseler i Norder-Amtet fra Medio Mai 1831 til samme Tid 1832.
—	3. Febr.	Capitelstaxt for Sönder-Amtet fra Medio Mai 1831 til samme Tid 1832.
—	15. Febr.	Capitelstaxt for Vester-Amtet fra Medio Mai 1831 til samme Tid 1832.

Chirurg, Chirurgikat, *see* Medicinalvæsenet.

Cholera-Epidemie, *see* Medicinalvæsenet.

Christfæ-Jorder, *see* Fattigvæsenet.

Collect (Erichsenske), *see* Geistligheden, Legater.

Collegierne, *jevnf.* Bevillinger.

1827.	23. Novbr.	Plak. for Danmark, ang. collegiale Expeditioners Lösning (Canc. Skriv. 27. Mai 1828); jevnf. S. 271, 302, 392, 536.
1831.	30. Juli.	Canc. Skriv. ang. Adgang til Benyttelse af Cancelliets Archiv.
—	21. Decbr.	For. ang. Udvidelse til Island af nogle i 1827 udkomne Anordninger (I. For. 23. Marts 1827).

Communalvæsenet, *jevnf.* Fattigvæsenet.

1828. 27. Septbr. Canc. Skriv. ang. Fremgangsmaaden mod dem, der ikke ville modtage Repstyrer-Bestillingen.

— 6. Decbr. Rentek. Skriv. ang. Foreningen af Grafnings Rep med Thingvalla Rep.

1830. 19. Januar. Canc. Circ. ang. Paategning af Communers Obligationer.

1831. 25. Mai. Kgl. Resol. (Rentek. Skriv. 4. Juni) ang. Bortskjænkelse af den gamle Landfogedbolig i Reykjavík til Fattigvæsenet.

Communitetet, *see* Universitetet.

Confirmation, *see* Fond, Legater og Stiftelser, Testamenter.

Convention, *see* Traktater.

Criminalvæsenet,
jevnf. Lösagtighed, Politievæsenet, Retterne.

1826. 25. Marts. Rentek. Skriv. ang. Indsendelse af aarlige Indberetninger om Delinquent-Omkostninger.

— 19. April. Plak. for Danm., ang. Hendömmelse til Fæstningsarbeide (Canc. Skriv. 5. Mai 1827).

— 22. April. Canc. Skriv. ang. Udvidelse til Island af nogle almindelige Lovbud fra 1825 (For. 20. April); jevnf. S. 161—163, 404, 457—460.

— 3. (6.?) Juni. Rentek. Skriv. ang. Indsendelse af aarlige Regnskaber over Delinquent-Omkostninger.

1827. 17. Febr. Canc. Skriv. ang. Forslag til Forandringer i Lovgivningen om Delinquentsager.

— 27. Febr. Canc. Plak. (kgl. Resol. 14. Febr.) ang. unge Forbryderes Hendömmelse til Tugthus-Arbeide istedenfor Fæstning; jfr. S. 271, 302.

— 17. Marts. Canc. Skriv. ang. Udvidelse til Island af nogle almindelige Lovbud fra 1826 (Pl. 19. April).

Embeder, Embedsmænd m. v.,

jevnf. Collegierne, Geistligheden, Medicinalvæsenet, Pensionsvæsenet, Regnskabsvæsenet, Retterne, Sportelvæsenet.

1826.	22. Febr.	Plak. for Danm. ang. nærmere Bestemmelser om visse Embedsmænds Forpligtelse til Indskud i Enkekassen (Reskr. 24. Sept. 1830); jevnf. S. 164, 177, 390, 597.
—	5. April.	Kgl. Resol. ang. Opförelsen af en Bispebolig paa Laugarnæs.
—	11. April.	Rentek. Skriv. (kgl. Resol. 5. April) ang. Opförelsen af Bisperesidentsen paa Laugarnæs.
—	29. April.	Canc. Skriv. ang. Forslag om Ansættelse af en Amtsphysikus for Nord- og Öster-Amtet.
—	13. Mai.	Kgl. Resol. (Rentek. Skriv. 23. Mai) ang. Skagafjords Syssels Grændser m. v.
—	27. Mai.	Canc. Skriv. ang. islandske Embedsmænds Indskud i Enkekassen.
—	14. Juli.	Canc. Plak. for Danm. (kgl. Resol. 13. Mai) ang. visse Embedsmænds Indskud i Enkekassen (Reskr. 24. Septbr. 1830); jfr. S. 165, 177, 390, 597.
1827.	23. Marts.	For. ang. Udvidelse af Biskoppernes Myndighed (Reskr. 14. Novbr. 1832); jevnf. S. 272, 303 Anm., 534, 651.
—	23. Marts.	For. ang. Udvidelse af Overövrighedernes Myndighed (For. 21. Decembr. 1831. 1; jevnf. Canc. Skriv. 19. April 1832); jevnf. S. 272, 303, 532—534, 650, 818.
—	9. Mai.	Kgl. Resol. (Rentek. Skriv. 15. Mai) ang. Tilskud til Opförelse af en Bispebolig paa Laugarnæs.

1827.	19. Mai.	Kgl. Resol. ang. Opförelse af en ny Amtmands-Bolig i Nord- og Öster-Amtet.	
—	22. Mai.	Rentek. Skriv. ang. Opförelsen af en Amtmands-Bolig paa Gaarden Möðruvellir.	
—	22. Septbr.	Kgl. Resol. (Rentek. Skriv. 6. Oktbr.) ang. Comptoirholdspenge til Stiftamtmanden i Island.	
—	23. Novbr.	Plak. for Danmark ang. collegiale Expeditioners Lösning (Canc. Skriv. 27. Mai 1828); jevnf. S. 271, 302, 392.	
1829.	7. Febr.	Rentek. Skriv. ang. Bestemmelsen af Sysselmændenes visse og uvisse Indtægter.	
—	10. Marts.	Kgl. Resol. (Rentek. Skriv. 11. April) ang. Gagetillæg for Sysselmanden paa Vestmannöerne.	
—	14. Marts.	Rentek. Skriv. ang. Tienden i Öefjords Syssel.	
—	11. April.	Canc. Skriv. ang. Betingelserne ved Distrikts-Chirurgers Ansættelse i Island.	
—	25. April.	Canc. Skriv. ang. Reisetilladelser til Kjöbenhavn for underordnede Retsbetjente.	
—	25. April.	Rentek. Skriv. ang. Anskaffelse af Reisetelt som Inventarium til Sönder-Amtet.	
—	16. Mai.	Kgl. Resol. (Rentek. Skriv. 13. Juni) ang. Amtmændenes Embedsreiser og Friskyds.	
—	16. Mai	Kgl. Resol. (Rentek. Skriv. 6. Juni) ang. Benævnelsen Frederiksgave (Friðriksgáfa) for Amtmands-Boligen paa Mödruvalla Klosters Grund.	
—	16. Mai.	Rentek. Skriv. ang. Forslag til Indförelse af autoriserede Mandtalsböger.	
—	27. Mai.	Kgl. Resol. ang. Landfoged-Bolig i Reykjavík.	
—	30. Mai.	Canc. Skriv. ang. Indsendelsen af de aarlige Medicinal-Beretninger fra Island.	
—	13. Juni.	Rentek. Skriv. ang. Kjöb af et Huus i Reykjavík til Landfogedbolig.	

1829.	29. August.	Rentek. Skriv. ang. Afgiftsfisken til Sysselmanden paa Vestmannöerne.
—	19. Septbr.	Rentek. Skriv. ang. Biskoppens Skyds paa Visitatsreiser.
1830.	24. April.	Rentek. Skriv. ang. en Sysselmands-Enkes Forpligtelse til at betale Mandtalsbogs-Afgifter.
—	29. Mai.	Rentek. Skriv. ang. Evaluationen ved Embedsmænds Extrapaabuds-Angivelse.
—	14. August.	Canc. Skriv. ang. visse islandske Embedsmænds Forpligtelse til at erlægge en Kjendelse til Justitskassen.
—	28. August.	Canc. Skriv. ang. Spörgsmaalet om Udvidelse til Island af almindelige Anordninger, fra Aarene 1815 til 1819 (Pl. 31. Decbr. 1818); jevnf. S. 648.
—	10. Septbr.	Sportel - Reglement for Rettens - Betjente i Island.
—	14. Septbr.	Canc. Plak. ang. Embeders Lönninger i Constitutions og Suspensions Tilfælde.
—	18. Septbr.	Rentek. Skriv. ang. Betalingsmaaden af den de islandske Embedsmænd paalagte Kjendelse til Justitskassen.
1831.	5. Marts.	Rentek. Skriv. ang. Paategning af Skibspapirer.
—	5. Marts.	Rentek. Skriv. ang. Omfanget af Benævnelsen „Frederiksgave".
—	21. Mai.	Rentek. Skriv. ang. Leien af Langholt Kirkes Qvilder, samt om Sysselmændenes Diæter.
—	21. Mai.	Rentek. Skriv. ang. at Sysselmanden i Söndermule Syssel ikke kan erholde Embedsjord og Embedsbolig.
—	25. Mai.	Kgl. Resol. (Rentek. Skriv. 4. Juni) ang. Brugsjord for Landfogden i Island.
—	25. Mai.	Kgl. Resol. (Rentek. Skriv. 4. Juni) ang. Bortskjænkelse af den gamle Landfogedbolig i Reykjavík til Fattigvæsenet.

1831. 7. Juni. Canc. Skriv. ang. Sysselmænds Beskikkelse i visse Tilfælde til Forligelses-Commissairer.
— 25. Juni. Rentek. Skriv. ang. Indberetninger om fortjente islandske Mænd.
— 17. Septbr. Canc. Skriv. ang. Sysselmændenes Gebyrer og Reiser i Anledning af Paategning af Skibspapirer.
— 15. Novbr. Canc. Skriv. ang. Forslag om Thingsognes Combination i Norder-Mula Syssel.
— 21. Decbr. For. ang. Udvidelse til Island af nogle i 1827 udkomne Anordninger (I. For. 23. Marts 1827).

Erichsenske Collect til Geistligheden i Holum Stift, *see* Geistligheden, Legater.

Enkekasse, Enkepensioner, *see* Embeder, Embedsmænd o. s. v.

Fattigvæsenet, *jevnf.* Hospitaler, Legater.

1826. 20. Mai. Canc. Skriv. ang. Fattiglemmers Forpligtelse til at tjene i Reppen.
— 16. Septbr. Canc. Skriv. ang. Indsendelse af Underretninger om Kristfæ-Jorder, m. m.
1827. 21. Febr. Reskr. ang. Ophævelse af Forpligtelsen for fattige Börn at tjene i Reppen.
— 6. Novbr. Regulativ for Nödhjælps-Anlæg i Hrunamanna Rep i Arnæs Syssel.
1828. 5. Febr. Canc. Circ. ang. Anmeldelse af Fattiglemmers Dödsfald, m. v.
— 26. April. Canc. Skriv. ang. Revisionen af Jónsbók (S. 288 Anm.).
— 14. Juni. Canc. Skriv. ang. Regulativ for et saakaldet Nödhjælps-Anlæg for Hrunamanna Rep.
— 27. August. Kgl. Resol. (Rentek. Skriv. 13. Sept.) ang. Regulativ for et saakaldet Nödhjælps-Anlæg i Hrunamanna Rep.
— 27. Septbr. Canc. Skriv. ang. Fremgangsmaaden mod dem, der ikke ville modtage Repstyrer-Bestillingen.

1828.	11. Oktbr.	Canc. Skriv. ang. Omkostninger ved en Patients Cuur og Pleie paa almindelig Hospital i Kjöbenh.
—	19. Novbr.	Plak. for Danm. ang. Slægtningers Forpligtelse til at antage sig afsindige Paarörende, S. 389, 420.
1829.	16. Mai.	Rentek. Skriv. ang. Kjöbstædborgeres Fattigbidrag.
—	19. Septbr.	Canc. Skriv. ang. afg. Sysselmand David Schevings Legat til Fattige i Bardastrands Rep.
1830.	8. Juli.	Gavebrev og Fundats paa Jordegods m. v. til Fattige i Öefjords Syssel.
—	28. August.	Canc. Skriv. ang. Spörgsmaalet om Udvidelse til Island af almindelige Anordninger fra Aarene 1815 til 1819 (Plak. 25. Juni 1819); jevnf. S. 649.
—	11. Decbr.	Canc. Skriv. ang. Hruna Præstekalds Afgift af Jorden Thorarenstader.
1831.	26. April.	Canc. Skriv. ang. Jon Sigurdssons Gavebrev til Fattige i Öefjords Syssel.
—	25. Mai.	Kgl. Resol. (Rentek. Skriv. 4. Juni) ang. Bortskjænkelse af den gamle Landfogedbolig i Reykjavík til Fattigvæsenet.
—	4. Oktbr.	Canc. Skriv. ang. Tiendepligten til Fattige af Kirke- og Kloster-Jorder.
—	14. Oktbr.	Kgl. Confirm. paa Repstyrer Jon Sigurdssons Legat til Fattige i Öefjords Syssel.

Finantserne, *see* Jordebogskassen.

Fiskerie, *jevnf.* Handel og Skibsfart.

1827.	10. Marts.	Rentek. Circ. ang. Vedblivelse af Fiskepræmier i eet Aar.
1828.	28. Marts.	Kgl. Resol. ang. Fornyelse af Præmier for Fiskerierne under Island.
—	3. Mai.	Rentek. Circ. ang. Fremgangsmaaden ved Æskning af Fiskepræmier.

1826. 11. April. Rentek. Skriv. (kgl. Resol. 5. April) ang. Opförelsen af Bisperesidentsen paa Laugarnæs.
— 20. Mai. Canc. Skriv. ang. Udvidelse til Island af Forordningen om Præsternes Embede med Hensyn til Ægteskab.
— 21. Oktbr. Canc. Skriv. ang. Modtagelse af Obligationer til det Erichsenske Legat.
— 28. Novbr. Canc. Skriv. ang. Andragende om Tillæg til Fagranæs Præstegaard.
1827. 3. Febr. Canc. Skriv. ang. Bjarnanæs Præstekalds Vilkaar.
— 23. Marts. For. ang. Udvidelse af Biskoppernes Myndighed (Reskr. 14. Novbr. 1832); jevnf. S. 272, 303 Anm., 533, 651.
— 25. April. Reskr. ang. Gudstjenestes Afholdelse i Reykjavík og paa Viðö.
— 17. Mai. Canc. Skriv. ang. Andragende om et nyt Oplag af Börnelærdomsbogen.
— 1. Septbr. Canc. Skriv. ang. Spörgsmaalet om Udvidelse til Island af nogle Lovbud fra 1824 (For. 30. April; 8. Oktbr.).
— 29. Septbr. Canc. Skriv. ang. Kirkers Fortrinsret i Præsters Fallitboer.
— 7. Novbr. For. for Danm., ang. Betaling for Præste-Attester (For. 21. Decbr. 1831. VI); jevnf. S. 272, 303, 392, 535, 536, 651, 825.
— 7. Decbr. Reskr. ang. Udvidelse til Island af Anordninger fra 1824 (For. 30. April; 8. Oktbr.).
1828. 5. Febr. Canc. Circ. ang. Præsternes Attester for separerede Ægtefolk.
— 5. Febr. Canc. Circ. ang. Anmeldelse af Fattiglemmers Dödsfald, m. v.
— 30. Mai. For. om Adskilligt, som i Henseende til Daaben bliver at iagttage (ugjeld. ifölge Canc. Skriv. 14. Januar 1847); jevnf. S. 389, 420.
— 11. Oktbr. Canc. Skriv. ang. Anvendelsen af oplagte Degnepenge af Möðruvalla Kloster.

1830. 19. Oktbr. Canc. Skriv. ang. Betingelserne for Afhændelse af Hvol Kirkes Qvilder i Dala Syssel.

— 11. Decbr. Canc. Skriv. ang. Hruna Præstekalds Afgift af Jorden Thorarenstader.

1831. 26. Febr. Canc. Skriv. ang. det Samme.

— 1. Marts. Canc. Skriv. ang. Indkjöb af Obligation til det Erichsenske Legat.

— 5. Marts. Rentek. Skriv. ang. Degnelönnen af Mödruvalla Kloster.

— 26. April. Canc. Skriv. ang. Straffen for Horbröde, begaaet af Præster.

— 21. Mai. Rentek. Skriv. ang. Salair af Munkathveraa Kloster til Sognepræsten.

— 21. Mai. Rentek. Skriv. ang. Leien af Langholt Kirkes Qvilder, samt om Sysselmændenes Diæter.

— 31. Mai. Canc. Skriv. ang. Fremgangsmaaden i Anledning af Andragende fra en Geistlig om Skilsmisse.

— 13. August. Canc. Skriv. ang. Betalingsmaaden af de lovbefalede Ydelser til Præster og Kirker i Island m. v.

— 21. Decbr. For. ang. Udvidelse til Island af nogle i 1827 udkomne Anordninger (VI. For 7. Novbr. 1827).

Gjælds-Sager, *jevnf.* Sportelvæsenet.

1826. 22. Marts. Kgl. Resol. ang. Udvidelse af nogle Anordninger fra 1823 i Island (For. 7. Febr.; Pl. 14. Mai).

— 5. April. Reskr. ang. Udvidelse til Island af nogle Lovbud fra 1823 (Plak. 14. Mai).

1827. 1. Septbr. Canc. Skriv. ang. Spörgsmaalet om Udvidelse til Island af nogle Lovbud fra 1824 (For. 6. August; *see* og S. 245 Anm.).

1828. 25. Januar. For. ang. Rettergangsmaaden i visse Gjælds-Sager; jfr. S. 389, 420.

Grönland.

1827. 19. Decbr. Geh. Statsmin. Möstings Skriv. (kgl. Resol. 18. Decbr.) ang. Forsög til fra Island at opdage Grönlands Österbygd.

1828. 2. Febr. Rentek. Skriv. ang. Expedition fra Island til Opdagelse af Grönlands Österbygd.

Haandværker, Haandværkere.

1827. 12. Mai. Rentek. Skriv. ang. Forbud imod at drive Handel og Haandværk i Forening, m. v.

1829. 14. Febr. Reskr. ang. Understöttelse for en islandsk Haandværksmand.

Handel og Skibsfart,

jevnf. Capitelstaxt, Fiskerie, Kjöbstæder, Pengevæsenet, Söpas.

1826. 17. Januar. Rentek. Skriv. ang. Beseilings-Passer til Island.

— 20. April. Kgl. Resol. (Rentek. Skriv. 9. Mai) ang. Tilladelse for Spekulanthandlere til directe at beseile Vestmannöerne.

— 22. April. Canc. Skriv. ang. Udvidelse til Island af nogle almindelige Lovbud fra 1825 (Pl. 25. August; For. 2. Decbr.); jevnf. S. 161—163, 404—405, 458 Anm.

— 26. April. Convention mellem Danmark og de Amerikanske Fristater.

— 30. Septbr. Rentek. Skriv. ang. Foranstaltninger til Islands Forsyning med Kornvarer.

— 2. Novbr. Handels-Traktat mellem Kongen af Danmark og Kongen af Sverrig og Norge.

— 16. Decbr. Gener. Toldk. Circ. ang. Skibsafgifter m. m. for svenske og norske Skibe.

1827. 30. Januar. Kgl. Resol. ang. Foranstaltninger i Anledning af Kornmangel i Island.

— 3. Marts. Canc. Skriv. ang. Handel med ustemplede Spillekort.

— 13. Marts. Rentek. Skriv. ang. Tilförsel til Island.

— 19. April. Rentek. Plak. (kgl. Resol. 4. April) ang. Tilladelse til midlertidig at beseile Raufarhöfn.

1827.	12. Mai.	Rentek. Skriv. ang. Forbud imod at drive Handel og Haandværk i Forening, m. v.
—	1. Septbr.	Canc. Skriv. ang. Spörgsmaalet om Udvidelse til Island af nogle Lovbud fra 1824 (For. 26. Juni; Pl. 29. Oktbr.; see S. 245 Anm.).
—	27. Oktbr.	Toldk. Skriv. ang. de edelige Forklaringer ved Meddelelser af algierske Söpasser.
—	19. Decbr.	Geh. Statsmin. Möstings Skriv. (kgl. Resol. 18. Decbr.) ang. Forsög til fra Island at opdage Grönlands Österbygd.
1828.	22. Januar.	Canc. Plak. ang. Skipperes Forpligtelse til at overföre Personer for offentlig Regning (For. 3. Febr. 1836. 1); jevnf. S. 388, 420.
—	2. Febr.	Rentek. Skriv. ang. Expedition fra Island til Opdagelse af Grönlands Österbygd.
—	23. Febr.	Rentek. Skriv. ang. Grundleie af Handelsstedet paa Skagastrand.
—	27. Febr.	Kgl. Resol. (Rentek. Skriv. 15. Marts) ang. midlertidig Tilladelse for Spekulanter til at handle paa Vestmannöerne.
—	22. April.	Plakat indehold. Regulativ for de Rationer, der tilkomme Mandskabet paa Handelsskibe, S. 389, 420.
—	26. April.	Handels og Skibsfarts Traktat mellem Danmark og Brasilien.
—	3. Mai.	Rentek. Circ. ang. Fremgangsmaaden ved Æskning af Fiskepræmier.
—	10. Mai.	Rentek. Skriv. ang. Postskibets Fritagelse for visse af Handelslovenes Indskrænkninger.
—	17. Septbr.	Kgl. Resol. ang. Tilladelse til Udförsel af Heste og Hornqvæg fra Island til Orknöerne.
—	1. Novbr.	Stiftamts-Instrux for Lodserne i Reykjavík og Hafnarfjord.
—	14. Novbr.	Plak. for Danm., ang. Opfiskning af Ankere m. m. (jevnf. S. 389, 420).

1828.	3. Decbr.	For. om det stemplede Papirs Brug i Kongeriget Danmark.
1829.	18. Marts.	Plak. ang. Betaling for Forretninger ombord i Skibe (For. 3. Febr. 1836. II).
—	26. Marts.	Toldk. Circ. ang. nærmere Fortolkning af en Artikel i Handels-Traktaten med Brasilien, S. 281 Anm.
—	10. April.	Rentek. Plak. (kgl. Resol. 25. Marts) ang. midlertidig Autorisation af Raufarhöfn som Udliggersted.
—	2. Juni.	Admiralitets Skriv. ang. Approbation af Instrux for Lodserne ved Reykjavík og Havnefjord.
1830.	1. Mai.	Rentek. Circ. ang. Spörgsmaal om Indförelse af en större Frihed i den islandske Handel.
—	12. Juni.	Rentek. Skriv. ang. midlertidig Ophævelse af Udförsels-Afgift fra Island til Udlandet.
—	15. Juni.	Canc. Skriv. ang. russiske Krigsskibes forventede Ankomst til de islandske Farvande.
—	24. Juni.	Admiralitets Skriv. ang. Forandring i Instruxen for Lodserne i Reykjavík og Hafnarfjord.
—	21. Juli.	Kgl. Resol. (Rentek. Circ. 7. August) ang. midlertidig Eftergivelse af Udförsels-Afgift af islandske Varer, som gaae directe til Udlandet.
—	28. August.	Canc. Skriv. ang. Spörgsmaalet om Udvidelse til Island af almindelige Anordninger fra Aarene 1815 til 1819 (Plak. 11. Marts 1818; Canc. Plak. 30. Oktbr. s. A.), S. 545 Anm.
1831.	23. Febr.	Kgl. Resol. (Rentek. Skr. 26. Marts) ang. Vestmannöernes Beseiling.
—	5. Marts.	Rentek. Skriv. ang. Paategning af Skibspapirer.
—	27. Marts.	For. ang. Lodsvæsenet i Danmark.
—	23. April.	Rentek. Skriv. ang. hvorvidt Borgere i Islands Kjöbstæder ere forpligtede til at holde Vareoplag.

1831. 14. Juni. Toldk. Circ. ang. Udförselen af Fisk.
— 17. Septbr. Canc. Skriv. ang. Sysselmændenes Gebyrer og Reiser i Anledning af Paategning af Skibspapirer.
— 24. Septbr. Rentek. Skriv. ang. Overholdelsen af Qvarantainelovene.

Havedyrkning, *see* Landbovæsenet.

Hoer, *see* Lösagtighed.

Hospitaler.

1827. 8. August. Reskr. ang. Formildelse af Horstraf til Böder til Hospitalet.
1828. 17. Oktbr. Reskr. ang. Eftergivelse af Horstraf mod Böder til Hospitalet
1829. 13. Mai. Reskr. ang. Eftergivelse af Leiermaals-Straf (mod Böder til Hospitalet).
1831. 2. Decbr. Reskr. ang. Eftergivelse af Horstraf imod Böder til et Hospital.

Hoverie, *see* Jordegods-Administration.

Hvalfangst.

1829. 28. Marts. Kgl. Resol. (Rentek. Skriv. 4. April) ang. Understöttelse til Forsög med Hvalfangst i Island.
— 25. April. Rentek. Skriv. ang. Fremgangsmaaden med Forsög til Hvalfangst i Isafjords Syssel.
1830. 15. Mai. Rentek. Skriv. ang. Administrators Salair af opdrevne Hvaler.

Höiesteret, *see* Retterne.

Instruction.

1827. 14. Mai. Stiftsövrighedens Instruction for Oeconomus ved Bessastad Skole (S. 204 Anm.).
— 27. Mai. Instruction for Dyrlæge Heigaard paa en Reise til Island, til Undersögelse af en Sygdom blandt Faarene.
1828. 1. Novbr. Stiftamts-Instrux for Lodserne i Reykjavík og Hafnarfjord.

1827.	19. Mai.	Rentek. Skriv. ang. Administrationen af Gaarden Arnarstapi.
—	27. Oktbr.	Rentek. Skriv. ang. Auction over Afgiftsfisk paa Vestmannöerne.
1828.	1. April.	Canc. Skriv. ang. Forslag om Udpantning af Jordebogs-Afgifter i Island.
—	20. Septbr.	Rentek. Skriv. ang. Synsforretning over Grenivík paa Grimsö og Betalingen for samme.
1829.	9. Mai.	Rentek. Skriv. ang. Aflevering af de Mödruvalla Kloster fölgende Qvilder m. v.
—	16. Mai.	Kgl. Resol. (Rentek. Skriv. 6. Juni) ang. Benævnelsen Frederiksgave (Friðriksgáfa) for Amtmands-Boligen paa Mödruvalla Klosters Grund.
—	16. Mai.	Kgl. Resol. ang. Fremgangsmaaden ved Inddrivelse af Jordebogs-Afgifters Restancer paa Island.
—	16. Mai.	Rentek. Skriv. ang. Administratorers Regnskabsaar.
—	21. Mai.	Plak. ang. Inddrivelse af de kongl. Jordafgifter i Island.
—	23. Mai.	Rentek. Skriv. ang. Laxefiskeriet i Ellida-Aaerne.
—	23. Mai.	Rentek. Skriv. ang. Forpagtning af Forstrande i Skaptafells Syssel.
1830.	6. Febr.	Rentek. Skriv. ang. Dæmninger i Ellida-Aaerne.
—	6. Febr.	Rentek. Skriv. ang. Laxefiskeriet udenfor Ellida-Aaerne.
—	6. Febr.	Rentek. Skriv. ang. Forpagtningen af Laxefiskeriet i Ellida-Aaen.
—	13. Febr.	Rentek. Skriv. ang. Betalingen for den kgl. Afgiftsfisk i Guldbringe Syssel.
—	17. April.	Rentek. Skriv. ang. Oversendelse af Schemata til Regnskaberne for de kgl. Kirker i Island.
—	24. April.	Rentek. Skriv. ang. Oversendelse af Schema til Administrations-Regnskaber.
—	15. Mai.	Rentek. Skriv. ang. Administratorers Myndighed ved Jorders Bortbygsling.

1830. 15. Mai. Rentek. Skriv. ang. en Administrators Salair af opdrevne Hvaler.
— 29. Mai. Rentek. Skriv. ang. Ophævelse af Mandslaan og andre Hoverie-Præstationer paa Thingöre Klosters Godser.
— 29. Mai. Rentek. Skriv. ang. Beregning af Indsvinding paa Thingöre Klosters Indkomster.
— 19. Oktbr. Canc. Skriv. ang. Istandsættelse af nogle Kongen tilhörende Kirker (S. 605 Anm.).
1831. 21. Mai. Rentek. Skriv. ang. Salair af Munkathveraa Kloster til Sognepræsten.
— 21. Mai. Rentek. Skriv. ang. Leien af Langholt Kirkes Qvilder, samt om Sysselmændenes Diæter.
— 17. Septbr. Rentek. Skriv. ang. Beregningsmaaden af Qvader og Qvildeleier paa det kgl. Jordegods i Guldbringe og Kjosar Syssel.

Jordemodervæsenet, *see* Medicinalvæsenet.

Jubelfest, *see* Geistligheden.

Justitskassen, Justitsvæsenet,
jevnf. Lovgivningen, Regnskabsvæsenet, Retterne.

1829. 8. August. Canc. Skriv. ang. Omkostninger ved Trykningen af den af den islandske Landsoverret udgivne Samling af Forordninger m. v., vedkommende Island.
— 29. August. Rentek. Skriv. ang. Omkostningerne ved Trykningen af de Island vedkommende Anordninger.

Justits-Sager, *see* Criminalvæsenet, Retterne.

Kirker, *jevnf.* Geistligheden, Tiende.

1826. 30. Septbr. Canc. Skriv. ang. Anskaffelse af Messeklæder til Domkirken i Reykjavík.
— 15. Decbr. Reskr. ang. Nedlæggelse af Capellet i Innri-Fagradal.

1827.	3. Febr.	Canc. Skriv. ang. Optagelse af et Nybyg paa Saudanæs Kirkes Grund.
—	25. April.	Reskr. ang. Gudstjenestes Afholdelse i Reykjavík og paa Vidö.
—	17. Mai.	Canc. Skriv. ang. Sanda Kirkes Inventarii-Penge.
—	25. Septbr.	Canc. Skriv. ang. Gjenopbyggelsen af Flatö Kirke.
—	29. Septbr.	Rentek Skriv. ang. Brandvæsenet i Reykjavík m. v. (S. 228 Anm.).
—	29. Septbr.	Canc. Skriv. ang. Kirkers Fortrinsret i Præsters Fallitboer.
1828.	28. Oktbr.	Canc. Circ. ang. Indretningen af Kirkedöre.
—	28. Oktbr.	Canc. Skriv. ang. Sagen om Stadarhols Kirkes Qvilder.
1829.	21. Febr.	Rentek. Skriv. ang. Erlæggelse af Kirketiende af Hjemmegaardens Bruger.
—	18. April.	Canc. Skriv. ang. nogle Kirkers Istandsættelse.
—	23. Juni.	Canc. Skriv. ang. Betalingsmaaden af Leie af Skard Kirkes Inventariiqvilder.
—	23. Decbr.	Reskr. ang. Afgift til Vestmannöe Kirke.
1830.	13. April.	Canc. Skriv. ang. Gudstjenesten i Hruna og Tungufells Kirker.
—	17. April.	Rentek. Skriv. ang. Oversendelse af Schemata til Regnskaberne for de kgl. Kirker i Island.
—	19. Oktbr.	Canc. Skriv. ang. nogle Kirkers Istandsættelse.
—	19. Oktbr.	Canc. Skriv. ang. Betingelserne for Afhændelse af Hvol Kirkes Qvilder i Dala Syssel.
—	13. Novbr.	Rentek. Skriv. ang. Afgiften af Reykjavík Domkirkes Jorder.
1831.	21. Juni.	Canc. Skriv. ang. Regnskabsförelsen for de kgl. Kirker i Island.
—	28. Juni.	Canc. Skriv. ang. Hvamm Kirkes Inventarium.
—	9. Juli.	Rentek. Skriv. ang. Indförelse i Kirkebögerne af Regnskaber for de kgl. Kirker i Sönder-Amtet.

1831.	13. August.	Canc. Skriv. ang. Betalingsmaaden af de lovbefalede Ydelser til Præster og Kirker i Island, m. v.
—	4. Oktbr.	Canc. Skriv. ang. Tiendepligten til Fattige af Kirke- og Kloster-Jorder.

Kjöbstæder, *jevnf.* Fattigvæsenet, Handel og Skibsfart.

1827.	17. Febr.	Rentek. Skriv. ang. Benyttelsen af Jorden Grund ved Grundarfjord.
—	28. April.	Rentek. Skriv. ang. Spröitevæsenet i Reykjavík.
—	1. Septbr.	Canc. Skriv. ang. Spörgsmaalet om Udvidelse til Island af nogle Lovbud fra 1824 (Pl. 29. Oktbr.).
—	29. Septbr.	Rentek. Skriv. ang. Brandvæsenet i Reykjavík m. v.
—	3. Novbr.	Rentek. Skriv. ang. Forslag til Indskrænkninger af Bygningspræmierne i de islandske Kjöbstæder.
—	7. Decbr.	Reskr. ang. Udvidelse til Island af Anordninger fra 1824 (Pl. 29. Oktbr.).
1828.	23. Febr.	Rentek. Skriv. ang. Grundleie af Handelsstedet paa Skagastrand.
—	27. Febr.	Kgl. Resol. (Rentek. Skriv. 15. Marts) ang. midlertidig Tilladelse for Spekulanter til at handle paa Vestmannöerne.
—	1. Marts.	Rentek. Skriv. ang. Indretningen af en Börneskole i Reykjavík.
—	27. Septbr.	Rentek. Skriv. ang. Opförelse af en Vindmölle ved Reykjavík.
1829.	16. Mai.	Rentek. Skriv. ang. Kjöbstædborgeres Fattigbidrag.
—	16. Mai.	Rentek. Skriv. ang. Beseilingen af Raufarhöfn.
1831.	23. April.	Rentek. Skriv. ang. hvorvidt Borgere i Islands Kjöbstæder ere forpligtede til at holde Vareoplag.
—	25. Mai.	Kgl. Resol. (Rentek. Skriv. 4. Juni) ang. Bortskjænkelse af den gamle Landfogedbolig i Reykjavík til Fattigvæsenet.

Kongen, Kongehuset m. v.

1826.	3. Januar.	Canc. Circ. ang. det flere af Kongehusets Medlemmer tillagte Prædikat af „Kongelig Höihed".
1828.	1. Novbr.	Canc. Circ. (kgl Resol. 17. Oktbr.) ang. Kirkebönnen for de kgl. Personer.
1829.	1. August.	Canc. Circ. (kgl. Resol. 24. Juli) ang. Bön i Kirkerne for flere af Kongehusets Medlemmer.

Kopper, *see* Vaccination.

Kort, *see* Böger, Bibliothek o. s v.; Opmaaling.

Kristfæ-Jorder, *see* Fattigvæsenet.

Landbovæsenet,

jevnf. Capitelstaxt, Jordegods-Administration, Matrikel, Skovvæsenet.

1827.	3. Febr.	Canc. Skriv. ang. Optagelse af et Nybyg paa Saudanæs Kirkes Grund.
—	17. Febr.	Rentek. Skriv. ang. Udskiftning af Udmarker paa Alptanæs.
—	25. Mai.	Kgl. Resol. ang. Opsendelse af en Dyrlæge til Nord- og Öster-Amtet i Island.
—	27. Mai.	Instruction for Dyrlæge Heigaard paa en Reise til Island til Undersögelse af Sygdom blandt Faarene.
—	1. Septbr.	Rentek. Skriv. ang. Grundlæggelse af et oeconomisk Fond for Vester-Amtet.
1828.	26. April.	Canc. Skriv. ang. Revisionen af Jónsbók (S. 288 Anm.).
—	27. August.	Kgl. Resol. (Rentek. Skriv. 13. Sept.) ang. Antagelse af en Elev fra Island til Veterinairskolen i Kbh.
—	17. Septbr.	Kgl. Resol. ang. Tilladelse til Udförsel af Heste og Hornqvæg fra Island til Orknöerne.
—	15. Novbr.	Regulativ for en oeconomisk Fond for Vester-Amtet.
—	6. Decbr.	Rentek. Skriv. ang. Spörgsmaalet om Tiende af Jordqvilder paa de af Selveiere beboede Gaarde i Island.

1829.	17. Januar.	Rentek. Skriv. ang. Jorden Vidöes Dyrhed efter Matrikelen.
—	24. Januar.	Rentek. Skriv. ang. midlertidig Tiendefrihed for nogle solgte kongel. Jorder.
—	27. Januar.	Canc. Skriv. ang. Spörgsmaalet om Tiende af Jordqvilder paa Selveiergodset i Island.
—	28. Febr.	Kgl. Resol. ang. Prægning af en Medaille til Belönning for fortjente islandske Mænd.
—	9. Mai.	Rentek. Skriv. ang. Oversendelse af nogle Sorter Træfrö.
—	27. Mai.	Kgl. Resol. ang. Opsendelse af Træfrösorter til Island.
—	27. Juni.	Rentek. Skriv. ang. Opsendelse af Træfrösorter til Island.
—	3. Oktbr.	Rentek. Skriv. ang. Antagelsen af en Elev fra Island ved Veterinairskolen.
1830.	4. Juni.	Kgl. Confirm. paa Regulativ for en oeconomisk Fond for Vester-Amtet.
—	28. August.	Kgl. Resol. (Rentek. Skriv. 10. Sept.) ang. Understöttelse til Udgivelsen af et islandsk oeconomisk Tidsskrift.
1831.	16. April.	Rentek. Skriv. ang. Oversendelse af Faar af frisisk Race, samt af Træplanter.
—	1. Juni.	Kgl. Resol. ang. Oplærelse af islandske Dyrlæger ved Veterinairskolen i Kjöbenhavn.
—	7. Juni.	Canc. Skriv. ang. Lovgivningen om Odelsretten.
—	11. Juni.	Rentek. Circ. ang. Midler til at fremme Havedyrkningen i Island.
—	18. Juni.	Rentek. Skriv. ang. Oplærelse af en Dyrlæge paa Veterinairskolen.
—	17. Septbr.	Rentek. Skriv. ang Æderfuglevarpet paa Vestmannöerne.
—	10. Decbr.	Rentek. Skriv. ang. Indretningen af de oeconomiske Tabeller.

Landfogden, *see* Embeder, Embedsmænd; Regnskabsvæsenet.

Landoplysnings-Selskabet, *see* Böger osv.; Literatur.

Landphysikus, *see* Embeder, Embedsmænd; Medicinalvæsenet.

Landsoverretten, *see* Retterne.

Laxefangst, *see* Fiskerie.

Legater og Stiftelser, *jevnf.* Fond.

1826.	21. Oktbr.	Canc. Skriv. ang. Modtagelse af Obligationer til det Erichsenske Legat.
1827.	7. Juni.	For. ang. Forholdsregler til Betryggelse for Umyndiges o. fl. Midler; jfr. S. 272, 303, 535, 651.
—	29. Septbr.	Canc. Skriv. ang. Indsendelse af aarlige schematiske Forklaringer om offentlige Stiftelser.
—	6. Novbr.	Regulativ for Nödhjælps-Anlæg i Hrunamanna Rep i Arnæs Syssel (jevnf. S 318—322).
1828.	14. Juni.	Canc. Skriv. ang. Regulativ for et saakaldet Nödhjælps-Anlæg for Hrunamanna Rep.
—	27. August.	Kgl. Resol. (Rentek. Skriv. 13. Sept.) ang. Regulativ for et saakaldet Nödhjælps-Anlæg i Hrunamanna Rep.
—	8. Novbr.	Rentek. Skriv. ang. Rentebetaling af indbetalte offentlige Stiftelsers Midler.
1829.	4. Juli.	Canc. Skriv. ang. Omkostningernes Udredelse ved Obligationers Mortification.
—	19. Septbr.	Canc. Skriv. ang. afg. Sysselmand David Schevings Legat til Fattige i Bardastrands Rep.
1830.	2. Febr.	Canc. Skriv. ang. Kjöb af en Obligation til den Erichsenske Collect.
—	8. Juli.	Gavebrev og Fundats paa Jordegods m. v. til Fattige i Öefjords Syssel.
—	18. Decbr.	Rentek. Skriv. ang. Forrentelsen af Umyndiges og offentlige Stiftelsers Capitaler.
1831.	1. Marts.	Canc. Skriv. ang. Indkjöb af Obligation til det Erichsenske Legat.

1831.	5. Marts.	Rentek. Skriv. ang. Halv-Procento-Afgiften af et Legat til Fattige.
—	26. April.	Canc. Skriv. ang. Jon Sigurdssons Gavebrev til Fattige i Öefjords Syssel.
—	7. Mai.	Rentek. Skriv. ang. Oprettelse af et Fond for forulykkede Fiskeres Efterladte i Guldbringe Syssel.
—	26. Juli.	Canc. Plak. ang. Indbetaling af Umyndiges og offentlige Stiftelsers Midler.
—	24. Septbr.	Canc. Skriv. ang. Anvendelsen af Thorchilii Legat til en Börneskole.
—	14. Oktbr.	Kgl. Confirm. paa Repstyrer Jon Sigurdssons Legat til Fattige i Öefjords Syssel.

Leiermaal, *see* Lösagtighed.

Literatur, *jevnf.* Böger, Bogtrykkerie o. s. v.

1826.	30. Septbr.	Canc. Skriv. ang Underretning om det kgl. islandske Landoplysnings-Selskab.
1827.	18. April.	Reskr. ang. Undersögelse om det kgl. islandske Landoplysnings-Selskab.
1831.	1. Oktbr.	Canc. Skriv. (kgl. Resol. 28. Septbr.) ang. Bestyrelsen af det forrige Landoplysnings-Selskabs Bogtrykkerie.

Lodsvæsenet, *see* Handel og Skibsfart.

Lovgivning, *jevnf.* Provindsialstænder.

1826.	22. Marts.	Kgl. Resol. ang. Udvidelse af nogle Anordninger fra 1823 til Island.
—	29. Marts.	Kgl. Resol. ang. Udarbeidelse af en Anordning istedenfor Jonsbogen.
—	18. April.	Canc. Skriv. (kgl. Resol. 29. Marts) ang. M. Stephensens Plan til en ny Udgave af Jonsbogen.
—	22. April.	Canc. Skriv. ang. Udvidelse til Island af nogle almindelige Lovbud fra 1825
—	13. Mai.	Canc. Skriv. ang. Udarbeidelse af en Anordning i Jonsbogens Sted.

1826.	27. Mai.	Canc. Circ. ang. Spörgsmaalet om Udvidelse til Island af nogle Anordninger ældre end 1820 (jevnf. Canc. Skriv. 10. Januar 1829 og 28. August 1830).
1827.	17. Marts.	Canc. Skriv. (til Amtmændene) ang. Udvidelse af nogle i Aaret 1825 udkomne Anordninger.
—	17. Marts.	Canc. Skriv. (til Rentekamm.) ang. samme.
—	17. Marts.	Canc. Skriv. (til samme) ang. Udvidelse til Island af nogle almindelige Lovbud fra 1826.
—	5. Mai.	Canc. Skriv. ang. Udvidelse af Lovbud fra 1826.
—	1. Septbr.	Canc. Skriv. ang. Spörgsmaalet om Udvidelse til Island af nogle Lovbud fra 1824.
—	22. Septbr.	Canc. Skriv. (til Amtmændene) ang. Forslag til en ny Anordning om Criminalvæsenet i Island.
—	22. Septbr.	Canc. Skriv. (til Landsoverretten) ang. Forslag om en ny Criminal-Anordning for Island.
—	22. Septbr.	Canc. Skriv. (til Rentek.) ang. Forslag til en ny Anordning, vedkommende Criminalvæsenet i Island.
—	7. Decbr.	Reskr. ang. Udvidelse til Island af Anordninger fra 1824.
1828.	29. Marts.	Canc. Skriv. ang. Udvidelse til Island af nogle almindelige Anordninger fra 1827.
—	26. April.	Canc. Skriv. ang. Revisionen af Jónsbók.
—	27. (17.) Mai.	Canc. Skriv. ang. Udvidelse af nogle Anordninger fra 1827.
—	31. Mai.	Canc. Skriv. ang. Spörgsmaalet om Udvidelse af Lovbud fra 1825.
—	2. August.	Canc. Skriv. ang. de for Island gjeldende Love i Blodskams-Sager.
1829.	10. Januar.	Canc. Skriv. ang. Udvidelse til Island af nogle Anordninger fra Aarene 1815 til 1819; jevnf. S. 498 Anm.

1829.	18. April.	Canc. Skriv. ang. Udvidelse til Island af nogle almindelige Anordninger fra 1828.
—	18. April.	Canc. Skriv. ang. Udvidelse af nogle Anordninger fra 1826 til Island og Færöerne.
—	16. Mai.	Canc. Skriv. ang. Udvidelse til Island af Anordninger fra 1825.
—	23. Mai.	Canc. Skriv. ang. Udvidelse til Island af nogle Lovbud, udkomne i Aaret 1828.
—	8. August.	Canc. Skriv. ang. Omkostninger ved Trykningen af den af den islandske Landsoverret udgivne Samling af Forordninger m. v. vedkommende Island.
—	29. August.	Rentek. Skriv. ang. Omkostningerne ved Trykningen af de Island vedkommende Anordninger.
—	26. Septbr.	Canc. Skriv. (til Amtmændene) ang. Udvidelse af nogle Anordninger fra 1825.
—	26. Septbr.	Canc. Skriv. (til Rentek.) ang. samme.
—	26. Septbr.	Canc. Skriv. (til Landsoverretten og Höiesteret) ang. samme.
1830.	27. Marts.	Canc. Skriv. (til Stiftamtm.) ang. Landsoverrettens Oversættelse af de for Island bestemte Anordninger.
—	27. Marts.	Canc. Skriv. (til Landsoverretten) ang. samme (S. 498 Anm.).
—	1. Mai.	Rentek. Skriv. ang. Udgivelsen af de for Island bestemte Anordninger.
—	26. Juni.	Canc. Skriv. ang. Oversættelse af de til Island udgivne Anordninger, m. v.
—	27. Juli.	Canc. Skriv. ang. Udvidelse til Island af Forordninger m. v. fra 1827.
—	27. Juli.	Canc. Skriv. (til Vester-Amt.) ang. Udvidelse af nogle Anordninger til Island.
—	28. August.	Canc. Skriv. ang Spörgsmaalet om Udvidelse til Island af almindelige Anordninger fra Aarene 1815 til 1819 (jevnf. Canc. Skr. 27. Mai 1826 og 10. Januar 1829).

Maal og Vægt.

1830. 10. April. Rentek. Skriv. ang. Anskaffelse af Maal og Vægt til Borgarfjords Syssel.
1831. 5. Novbr. Canc. Skriv. ang. Justering af Vægt og Maal i Island.

Mandslaan, *see* Jordegods-Administration.

Mandtalsböger, *see* Skatter og Afgifter.

Matrikel.

1829. 17. Januar. Rentek. Skriv. ang. Jorden Vidöes Dyrhed efter Matrikelen.
1830. 6. Febr. Rentek. Skriv. ang. den for Privatgodset i Rangarvalla Syssel gjeldende Jordebog.

Medaille, *jevnf.* Præmie.

1829. 28. Febr. Kgl. Resol. ang. Prægning af en Medaille til Belönning for fortjente islandske Mænd.
1831. 25. Juni. Rentek. Skriv. ang. Indberetninger om fortjente islandske Mænd.

Medicinalvæsenet, *jevnf.* Politievæsenet, Vaccination.

1826. 4. Febr. Canc. Skriv. ang. Indberetningerne om Medicinal- og Apothekervæsenet paa Island.
— 22. April. Canc. Skriv. ang. Udvidelse til Island af nogle almindelige Lovbud fra 1825 (Pl. 11. Marts; 4. Oktbr.); jevnf. S. 161—163, 306, 404—405, 458 Anm., 460.
— 29. April. Canc. Skriv. ang. midlertidig Tilladelse for nogle islandske Læger, at forskrive Medicin fra Kjöbenhavn.
— 29. April. Canc. Skriv. ang. Forslag om Ansættelse af en Amtsphysikus for Nord- og Öster-Amtet.
— 14. Juli. Plak. ang. Indskud i Enkekassen af Landphysici og Distriktschirurger (Reskr. 24. Septbr. 1830); jfr. S. 165, 177, 390, 597—598.
— 4. Novbr. Univ. Dir. Skriv. ang. Stipendium for en islandsk Studiosus Chir.

1827.	12. Mai.	Canc. Skriv. ang. Forslag om Jordemödres Oplærelse i Island.
—	2. Juni.	Canc. Skriv. ang. Ligningen af Udgifter ved Distriktslægers Reiser til Examination af Jordemödre.
—	6. Juni.	Kgl. Resol. (Rentek. Skriv. 23. Febr. 1828) ang. Oprettelse af en Lægepost paa Vestmannöerne.
—	8. Septbr.	Canc. Skriv. ang. Ansættelse af en fast Distriktslæge paa Vestmannöerne.
—	19. Decbr.	Kgl. Resol. ang. Udgivelse af en Lærebog i Jordemoder-Videnskaben paa Islandsk.
1828.	23. Januar.	Kgl. Resol. (Rentek. Skr. 23. Febr.) ang. en Læges Ansættelse paa Vestmannöerne.
—	13. Mai.	Rentek. Skriv. ang. Opsendelse af et Phantom til Landphysikatet, til Brug ved Oplærelse af Jordemödre.
—	27. Mai.	Canc. Skriv. ang. Tilladelse for Distriktslægen paa Vestmannöerne at dispensere Medicamenter.
—	31. Mai.	Canc. Skriv. ang. Jordemodervæsenet.
—	1. Juli.	Rentek. Skriv. ang. Anskaffelse af chirurgiske Instrumenter til Lægen paa Vestmannöerne.
—	15. Novbr.	Kgl. Resol. ang. Stipendium for en Studiosus Chirurgiæ fra Island.
1829.	11. April.	Canc. Skriv. ang. Betingelserne ved Distrikts-Chirurgers Ansættelse i Island.
—	25. April.	Canc. Skriv. ang. Oversendelse af den nye Pharmacopoea pauperum m. v.
—	30. Mai.	Canc. Skriv. ang. Indsendelsen af de aarlige Medicinal-Beretninger fra Island.
—	29. August.	Canc. Skriv. ang. chirurgiske Elever hos Landphysikus.
1830.	24. Marts.	Reskr. ang. Vaccinationens Fremme.
—	5. Juni.	Canc. Skriv. ang. Betaling til en Distriktslæge for Underviisning i Vaccination.

1830.	20. Juli.	Canc. Skriv. ang. Forslag til et Amtsphysikats Oprettelse i Norder-Amtet.
—	28. August.	Canc. Skriv. ang. Spörgsmaalet om Udvidelse til Island af almindelige Anordninger fra Aarene 1815 til 1819 (Instr. 4. Marts 1818; Canc. Pl. 10. Marts s. A.; For. 4. August 1819), S. 545 Anm., jevnf. S. 649.
—	14. Decbr.	Canc. Circ. ang. Formen for de befalede Medicinal-Beretninger.
1831.	5. April.	Canc. Circ. ang. schematiske Indberetninger om sindssvage Personer.
—	11. Juni.	Canc. Circ. ang. Forholdsregler mod Cholera-Epidemien.
—	11. Juni.	Canc. Circ. ang. Forholdsregler mod Cholera-Epidemiens Udbredelse.
—	14. Juni.	Canc. Circ. ang. Foranstaltninger mod Cholera Epidemien.
—	18. Juni.	Rentek. Skriv. ang Foranstaltninger i Anledning af Cholera.
—	19. Juni.	For. ang. Foranstaltninger i Anledning af Cholera-Sygdommen. .
—	23. Juni.	Canc. Circ. ang. Bekjendtgjörelse af Forordning om Foranstaltninger mod Cholera.
—	24. Juni.	Rentek. Skriv. ang. Oprettelse af Sundheds - Commissioner som Værn imod Cholera.
—	4. Juli.	Canc. Plak. ang. Sundheds-Attester for Skibe.
—	5. Juli.	Canc. Circ. ang. Bekjendtgjörelse af Qvarantaine-Forordningen.
—	9. Juli.	Canc. Circ. ang. Anmeldelser om dödfödte Börn.
—	26. Juli.	Canc. Plak. ang. Salg af Arsenik fra Apothekerne (Forordn. 3. Febr. 1836. VI).
—	14. Novbr.	Plak. ang. nærmere Bestemmelser for Qvarantaine-Tiderne i Anledning af Cholera.
—	27. Decbr.	Plak. ang. en Modification i Qvarantaineloven med Hensyn til Cholera.

Odelsret.

1829. 14. Januar. For. om Odelsretten paa Færöerne, *see* S. 722, Anm. 2.
1831. 7. Juni. Canc. Skriv. ang. Lovgivningen om Odelsretten.

Opmaaling af Island.

1827. 14. Marts. Kgl. Resol. (Rentek. Skriv. 7. April) ang. Overladelsen af Pladerne m. m. til de islandske Sökort til det kgl. Sökort-Archiv.
1831. 7. Mai. Rentek. Skriv. ang. Oversendelse af Landmaalings-Instrumenter (til Opmaaling af Island).

Pantevæsenet, *jevnf.* Skjöder.

1830. 10. Septbr. Sportel-Reglement for Rettens-Betjente i Island.
1831. 13. April. Plak. for Danm., ang. Lettelser ved Omvurderinger af Panter for Laan af Stiftelsers og Umyndiges Midler.
— 2. Juli. Canc. Skriv. ang. Forslag til en ny Lovgivning om Pantevæsenet paa Island.

Pengevæsenet.

1826. 20. Marts. Canc. Plak. ang. Qvartals-Cours (April—Juni 1826).
— 22. April. Canc. Skriv. ang. Udvidelse til Island af nogle almindelige Lovbud fra 1825 (Pl. 20. Januar; 7. April; For. 18. Mai; Pl. 21. Septbr.); jevnf. S. 160—163, 405, 459—460.

1826.	20. Septbr.	Canc. Plak. ang. Qvartals-Cours (Oktbr.—Decbr. 1826).
—	11. Novbr.	Canc. Skriv. ang. at Restancer i Sölv kunne afgjöres med Rede Sölv.
1827.	20. Marts.	Canc. Plak. ang. Qvartals-Cours (April—Juni 1827).
—	12. Mai.	Rentek. Circ. ang. at Restancer af kgl. Afgifter i Sölv kunne afgjöres med Rede Sölv.
—	1. Septbr.	Canc. Skriv. ang. Spörgsmaalet om Udvidelse til Island af nogle Lovbud fra 1824 (For. 21. Juni; *see* S. 245 Anm.).
—	20. Septbr.	Canc. Plak. ang. Qvartals-Cours (Oktbr.—Decbr. 1827).
1828.	20. Marts.	Canc. Plak. ang. Qvartals-Cours (April—Juni 1828).
—	10. Mai.	Rentek. Skriv. ang. fremmede Mynters Modtagelse i Jordebogskassen.
—	20. Septbr.	Canc. Plak. ang. Qvartals-Cours (Oktbr.—Decbr. 1828).
—	8. Novbr.	Rentek. Skriv. ang. Rentebetaling af indbetalte offentlige Stiftelsers Midler.
—	3. Decbr.	For. om det stemplede Papirs Brug i Kongeriget Danmark.
1829.	20. Marts.	Canc. Plak. ang. Qvartals-Cours (April—Juni 1829).
—	4. Juli.	Canc. Skriv. ang. Omkostningernes Udredelse ved Obligationers Mortification.
—	20. Septbr.	Canc. Plak. ang. Qvartals-Cours (Oktbr.—Decbr. 1829).
1830.	19. Januar.	Canc. Circ. ang. Paategning af Communers Obligationer.
—	20. Marts.	Canc. Plak. ang. Qvartals-Cours (April—Juni 1830).
—	28. August.	Canc. Skriv. ang. Spörgsmaalet om Udvidelse til Island af almindelige Anordninger fra Aarene 1815 til 1819 (Plak. 28. Febr. 1816; Canc. Pl. 10. Febr. 1818; Aab. Br. 6. April s. A.; Canc. Pl. 20. Juni s. A.; Octroy for Bank. 4. Juli s. A.; Regl. 27.

1828.	22. Januar.	Canc. Plak. ang. Skipperes Forpligtelse at overföre Personer for offentlig Regning (Forordn. 3. Febr. 1836. 1); jevnf. S. 388, 420.
—	29. Marts.	Canc. Circ. ang. schematiske Indberetninger om forefaldende Sager angaaende Forbrydelser og Straffe.
—	14. Oktbr.	Canc. Circ. ang. Indskjærpelse af Loven om Skindödes Redning.
—	18. Oktbr.	Rentek. Circ. ang. Indsendelse af Contrakter om Arrestanters Overförsel til Kjöbenhavn.
—	18. Oktbr.	Canc. Skriv. ang. Eftergivelse af Mulkt for Helligdagsbröde.
—	28. Novbr.	Plak. for Danm., ang. Tilsyn med Skolediscipels Forhold; jevnf. S. 389, 420.
—	6. Decbr.	Rentek. Skriv. ang. Foreningen af Grafnings Rep med Thingvalla Rep.
1829.	3. Oktbr.	Canc. Skriv. ang. Indvarsling i offentlige Politierets-Sager m. v.
1830.	28. August.	Canc. Skriv. ang Spörgsmaalet om Udvidelse til Island af almindelige Anordninger fra Aarene 1815 til 1819 (Pl. 21. Juli 1815; For. 4. August 1819); jevnf. S. 649—650.
1831.	31. Mai.	Canc. Skriv. ang. en forandret Proces i Politieretssager.
—	4. Juli.	Canc. Plak. ang. Sundheds-Attester for Skibe.
—	5. Juli.	Canc. Circ. ang Bekjendtgjörelse af Qvarantaine-Forordningen.
—	24. Septbr.	Rentek. Skriv. ang. Overholdelsen af Qvarantainelovene.
—	15. Novbr.	Canc. Skriv. ang. Forslag om Thingsognes Combination i Nordermule Syssel.
—	21. Decbr.	For. ang. Udvidelse til Island af nogle i 1827 udkomne Anordninger (V. Canc. Plak. 12. Juni 1827).

Præste-Enker, *see* Geistligheden.

Præstekald, *see* Geistligheden.

Præster, *see* Geistligheden.

Publication, *see* Lovgivning.

Qvarantaine, *see* Medicinalvæsenet, Politievæsenet.

Qvilder, Qvildeleier, *see* Geistligheden, Jordegods-Administration, Kirker, Landbovæsenet, Skatter og Afgifter.

Rangen.

1828.	29. Oktbr.	Plak. ang. Rang for Conferentsraader m. v. (Canc. Skriv. 23. Mai 1829); jevnf. S. 388, 419.

Regents, *see* Universitetet.

Regnskabsvæsenet,

jevnf. Embeder, o. s. v., Jordebogskassen, Jordegods-Administration, Pengevæsenet.

1826.	3. (6.?) Juni.	Rentek. Skriv. ang. Indsendelse af aarlige Regnskaber over Delinquent-Omkostninger.
1827.	28. April.	Rentek. Skriv. ang. Revision af Regnskabet for Justitskassen.
—	15. Mai.	Univ. Dir. Skriv. ang. Revision af Regnskab for de til Bessastad Skoles Disciple solgte Böger.
1829.	29. August.	Canc. Skriv. ang. Forslag til Ansættelse af en Stiftsrevisor i Island.
1830.	6. Marts.	Rentek. Skriv. ang. Forslag til Ansættelsen af en Stiftsrevisor i Island.
—	17. April.	Rentek. Skriv. ang. Oversendelse af Schemata til Regnskaberne for de kgl. Kirker i Island.
—	24. April.	Rentek. Skriv. ang. Oversendelse af Schema til Administrations-Regnskaber.
—	8. Mai.	Rentek. Skriv. ang. Schema for Landfogdens Renteberegninger.
1831.	21. Juni.	Canc. Skriv. ang. Regnskabsförelsen for de kgl. Kirker i Island.
—	9. Juli.	Rentek. Skriv. ang. Indförelse i Kirkebögerne af Regnskaber for de kgl. Kirker i Sönder-Amtet.

1831. 17. Septbr. Rentek. Skriv. ang. Bereghingsmaaden af Qvader og Qvildeleier paa det kgl. Jordegods i Guldbringe og Kjosar Syssel.

Rep, Repstyrere, *see* Communalvæsenet, Fattigvæsenet, Politievæsenet, Skatter og Afgifter.

Repartitionsfond, *jevnf.* Criminalvæsenet.

1831. 28. Mai. Rentek. Skriv. (til Stiftamtm.) ang. Fremgangsmaaden ved Ligning af Delinquent - Omkostninger, samt om Amtsrepartitionsfondene.

— 28. Mai. Rentek. Skriv. (til Amtmændene) ang. Ligningen af Delinquent-Omkostninger, samt om Amtsrepartitionsfondene.

Retterne, Retsvæsenet og Rettergangsmaaden, *jevnf.* Forligelsesvæsenet, Politievæsenet.

1826. 17. Januar. Reskr. ang. Optagelse af et Forhör over en Tiltalt, forr. Præst Asgrim Vigfusson, til Fremlæggelse for Höiesteret.

— 17. Januar. Reskr. ang. Tilladelse til at fremlægge nye Bevisligbederi Asgrim Vigfussons Sag for Höiesteret.

— 17. Januar. Canc. Skriv. ang. Function som Tolk ved et Forhör over Asgrim Vigfusson.

— 4. Marts. Rentek. Skriv. (til Landsoverretten) ang. Indberetninger om de ved Retten thinglæste Adkomstbreve.

— 4. Marts. Rentek. Skriv. ang. Indberetninger om de ved geistlige Skifteretter faldende Afgifter af Arv.

— 22. April. Canc. Skriv. ang. Udvidelse til Island af nogle almindelige Lovbud fra 1825 (Pl. 20. April, For. 20. April); jevnf. S. 161—163, 403, 457—460.

— 25. April. Canc. Skriv. ang. Forfattelsen af Landsoverrettens Domme m. m.

— 14. Juli. Plak. ang. Indskud i Enkekassen af Prokuratorer, S. 165, 177, 390, 597—598.

1826.	11. Novbr.	Rentek. Skriv. ang. Sportel-Regnskab for den islandske Landsoverret.
1827.	7. Marts.	For. for Danm., ang. Höiesterets-Advokaters Salair m. v.; jevnf. S. 272, 302, 530, 650.
—	28. April.	Rentek. Skriv. ang. Revision af Regnskabet for Justitskassen.
—	1. Septbr.	Canc. Skriv. ang. Spörgsmaalet om Udvidelse til Island af nogle Lovbud fra 1824 (For. 6. Aug.).
—	6. Oktbr.	Canc. Skriv. ang. Retsgebyrer ved Landsoverretten i Island.
—	27. Oktbr.	Rentek. Skriv. ang. Retsgebyrerne ved Landsoverretten i Island.
1828.	16. Januar.	For. ang. Rettens vedbörlige og hurtige Pleie (Canc. Skr. 8. Januar 1831; Canc. Skr. 23. Mai 1829); jevnf. S. 388, 420, 618.
—	25. Januar.	For. ang. Rettergangsmaaden i visse Gjælds-Sager; jevnf. S. 389, 420.
—	26. April.	Canc. Skriv. ang. Höiesterets-Advokaters Salair i islandske Justits-Sager.
—	6. Septbr.	Canc. Plak. ang. Behandlingen af Sager, som opstaae i Anledning af Dagleie m. m., S. 389, 420.
—	18. Oktbr.	Canc. Skriv. ang. Eftergivelse af Mulkt for Helligdagsbröde.
—	1. Novbr.	Canc. Skriv. ang. Udskrifter af Landsoverretsdomme i Justits-Sager.
1829.	10. Januar.	Canc. Skriv. ang. Udvidelse til Island af nogle Anordninger fra Aarene 1815 til 1819 (For. 20. Oktbr. 1819).
—	25. April.	Canc. Skriv. ang. Oplæsning af Landsoverrettens Domme.
—	2. Mai.	Canc. Skriv. ang. hvorvidt Landsoverrettens Medlemmer bör vige Sæde i Retten.
—	12. Mai.	Canc. Skriv. ang. formelle Mangler ved Forberedelsen af en islandsk Sag til Höiesteret.
—	19. Mai.	Canc. Skriv. ang. Assessorernes særskilte Vota (i Landsoverretten).

1829.	19. Mai.	Canc. Skriv. ang. Udfærdigelsen af Domsakter og Oversættelser fra Landsoverretten.
—	2. Juni.	Canc. Circ. ang. Protokoller for constituerede Dommere.
—	4. Juli.	Canc. Skriv. ang. Omkostningernes Udredelse ved Obligationers Mortification.
—	18. Juli.	Canc. Skriv. ang. Omkostninger i Justits-Sager og deres Udredelse af de Tiltaltes Boer.
—	8. August.	Canc. Skriv. ang. Omkostninger ved Trykningen af den af den islandske Landsoverret udgivne Samling af Forordninger m v., vedkommende Island.
—	12. Septbr.	Canc. Skriv. ang. Refusion af Omkostninger til Expresser til Landsoverrettens Justits-Sekretair.
—	3. Oktbr.	Canc. Skriv. ang. Indvarsling i offentlige Politierets-Sager m. v.
—	28. Novbr.	Canc. Skriv. ang. Oplæsning af Landsoverrettens Domme.
1830.	2. Januar.	Canc. Skriv. (til Vester-Amt.) ang. Udredelse af Omkostningerne i beneficerede Sager.
—	2. Januar.	Canc. Skriv. (til Stiftamtm.) ang. det samme.
—	2. Januar.	Canc. Skriv. (til Rentek.) ang. det samme.
—	2. Marts.	Canc. Skriv. ang. Sagföreres Beskikkelse i beneficerede Sager.
—	27. Marts.	Canc. Skriv. (til Stiftamtmanden) ang. Landsoverrettens Oversættelse af de for Island bestemte Anordninger.
—	27. Marts.	Canc. Skriv. (til Landsoverretten) ang. samme.
—	17. April.	Canc. Skriv. ang. Udskrifter af Akter til Parterne i beneficerede Sager.
—	27. April.	Canc. Skriv. ang. Beskikkelse af Sagförer under et Contra-Sögsmaal.
—	14. August.	Canc. Skriv. ang. visse islandske Embedsmænds Forpligtelse til at erlægge en Kjendelse til Justitskassen.

1830. 28. August. Canc. Skriv. ang. Spörgsmaalet om Udvidelse til Island af almindelige Anordninger fra Aarene 1815 til 1819 (Plak. 25. Januar 1816; For. 15. Januar 1817; Pl. 2. Juni 1819; Canc. Plak. 30. Juli s. A.; For. 11. August s. A.; For. 13. Oktbr. s. A.; For. 20. Oktbr. s. A.); jevnf. S. 648—650.

— 10. Septbr. Sportel-Reglement for Rettens-Betjente i Island.

— 18. Septbr. Rentek. Skriv. ang. Betalingsmaaden af den de islandske Embedsmænd paalagte Kjendelse til Justitskassen.

— 28. Decbr. Canc. Circ. ang. Fogedforretningers Appel, m. v.

1831. 12. Febr. Canc. Circ. ang. Bekjendtgjörelser af Appelstævninger i criminelle Sager.

— 12. Marts. Rentek. Skriv. ang. Retsgebyrer ved Landsoverretten i Island.

— 31. Mai. Canc. Skriv. ang. en forandret Proces i Politieretssager.

— 4. Juni. Canc. Skriv. ang. Indsendelse af aarlige Beretninger om paadömte Justits-Sager.

— 17. Septbr. Canc. Skriv. ang. Oversættelse og Beskrivelse af Akter i beneficerede Sager.

— 21. Decbr. Reskr. ang. Udredelse af Höiesterets-Advokaters Salair i islandske Justits-Sager.

Skatter og Afgifter,

jevnf. Capitelstaxt, Jordegods-Administration, Sportelvæsen, Tiende.

1826. 4. Marts. Rentek. Circ. ang. Indberetninger om Afgifter af Arv og af faste Eiendommes Overdragelse.

1826.	4. Marts.	Rentek. Skriv. ang. Indberetninger om de ved Landsoverretten thinglæste Adkomstbreve.
—	4. Marts.	Rentek. Skriv. ang. Indberetninger om de ved geistlige Skifteretter faldende Afgifter af Arv.
—	4. Marts.	Rentek. Skriv. ang. Afgifter af Arv og af faste Eiendomme m. v.
—	22. Marts.	Rentek. Plak. (kgl. Resol. 22. Febr.) ang. theologiske Studenters Afgiftsfrihed m. v.
1828.	6. Decbr.	Rentek. Skriv. ang. Spörgsmaalet om Tiende af Jordqvilder paa de af Selveiere beboede Gaarde i Island.
1829.	24. Januar.	Rentek. Skriv. ang. midlertidig Tiendefrihed for nogle solgte kgl. Jorder.
—	27. Jauuar.	Canc. Skriv. ang. Spörgsmaalet om Tiende af Jordqvilder paa Selveiergodset i Island.
—	7. Febr.	Rentek. Skriv. ang. Modtagelsen af Uldengods i Tiende.
—	7. Febr.	Rentek. Skriv. ang. Bestemmelsen af Sysselmændenes visse og uvisse Indtægter.
—	16. Mai.	Rentek. Skriv. ang. Forslag til Indförelse af autoriserede Mandtalsböger.
—	30. Mai.	Rentek Skriv. ang. Spörgsmaal om Afgiftsfrihed for nogle ældre Studenter i Island.
—	29. August.	Rentek. Skriv. ang. Afgiftsfisken til Sysselmanden paa Vestmannöerne.
—	19. Septbr.	Rentek. Skriv. ang. Mandtalsbogs-Intrader i Reykjavík.
—	23. Decbr.	Reskr. ang. Afgift til Vestmannöe Kirke.
1830.	8. Januar.	For. ang. Afskaffelsen af Stiftsligninger m. m. (For. 3. Febr. 1836. III).
—	13. Febr.	Rentek. Skriv. ang. Betalingen for den kgl. Afgiftsfisk i Guldbringe Syssel.
—	24. Marts.	Reskr. ang. Vaccinationens Fremme (§ 6).

1830. 24. April. Rentek. Skriv. ang. en Sysselmands-Enkes Forpligtelse til at betale Mandtalsbogs-Afgifter.

— 22. Mai. Rentek. Skriv. ang. Indförelsen af autoriserede Mandtalsböger.

— 29. Mai. Rentek. Skriv. ang. Evaluationen ved Embedsmænds Extrapaabuds-Angivelse.

— 29. Mai. Rentek. Skriv. ang. Ophævelse af Mandslaan og andre Hoverie-Præstationer paa Thingöre Klosters Godser.

1831. 5. Marts. Rentek. Skriv. ang. Halv-Procento-Afgiften af et Legat til Fattige.

— 14. Mai. Rentek. Skriv. ang. Mandtalsbögerne i Guldbringe Syssel.

— 21. Mai. Rentek. Skriv. ang. Kongetiendens Erlæggelse i Skagafjords Syssel, S. 814 Anm.

— 13. August. Canc. Skriv. ang Betalingsmaaden af de lovbefalede Ydelser til Præster og Kirker i Island.

— 10. Septbr. Rentek. Skriv. ang. Bropenges Udredelse ved Jökulsaaen i Mula Syssel.

— 14. Septbr. Kgl. Resol. ang. Forlængelse af den Tidsfrist, hvori de kgl. Afgifter i Island skulde være prioriterede.

— 17. Septbr. Rentek. Skriv. ang. Beregningsmaaden af Qvader og Qvildeleier paa det kgl. Jordegods i Guldbringe og Kjosar Syssel.

— 1. Oktbr. Rentek. Skriv. ang. Skattefrihed for ældre Dimissi.

— 3. Decbr. Canc. Skriv. ang. Modification i Tiendes Erlæggelse af nogle Jorder i Skagafjords Syssel.

Skibsfart, Skibsafgifter, *see* Handel og Skibsfart.

Skiftevæsenet, *see* Arv og Skifte.

Skilsmisse, *see* Ægteskab.

Skjöder, *jevnf.* Sportelvæsenet.

1826. 4. Marts. Rentek. Skriv. ang. Indberetninger om de ved Landsoverretten thinglæste Adkomstbreve.

1829. 24. Decbr. Canc. Circ. ang. Anförelsen af Kjöbesummerne i Overdragelses-Documenter.

Skolen og Skolevæsenet.

1826. 10. Marts. Kgl. Resol. ang. Forandring med Hensyn til islandske Disciples Adgang til danske Skoler.

— 11. April. Univ. Dir. Skriv. (kgl. Resol. 10. Marts) ang. Adgang for islandske Disciple til Optagelse i danske Skoler.

— 15. April. Univ. Dir. Skriv. ang. Stiftsövrighedens Bemyndigelse til at bevilge Veniam ætatis for Skoledisciple.

— 22. April. Univ. Dir. Skriv. ang. Skolehusets Indretning paa Bessastad.

— 22. April. Canc. Skriv. ang. Udvidelse til Island af nogle almindelige Lovbud fra 1825 (Plak. 14. Juni); jevnf. S. 161—163, 403—404, 458 Anm., 460.

— 17. Juni. Univ. Dir. Skriv. ang. Bortgivelse af en Gratistplads ved Sorö Academie til en islandsk Studerende.

— 2. Decbr. Univ. Dir. Skriv. ang. Bestemmelser for hvad der af islandske Studerende skal opgives til Examen Artium.

— 2. Decbr. Univ. Dir. Skriv. ang. Fordringer til islandske Studerende ved Examen Artium.

1827. 14. Febr. Kgl. Resol. (Canc. Skriv. 7. April) ang. Betalingen for en Dövstum fra Island.

— 14. Mai. Instruction for Oeconomus ved Bessastad Skole (S. 204 Anm.).

— 15. Mai. Univ. Dir. Skriv. ang. Revision af Regnskab for de til Bessastad Skoles Disciple solgte Böger.

— 8. Septbr. Univ. Dir. Skriv. ang. Reformer i Oeconomien og Underviisningen ved Bessastad Skole.

1829.	10. Januar.	Canc. Skriv. ang. Udvidelse til Island af nogle Anordninger fra Aarene 1815 til 1819 (Pl. 11. April 1817); jevnf. S. 543, 648—650.
—	23. Mai.	Rentek. Skriv. ang. Opgjörelse af Skolens Status i Island.
1830.	12. Juni.	Univ. Dir. Skriv. ang. Dimissi fra Skolen i Island.
—	25. Septbr.	Rentek. Skriv. ang. Udgifter til den i Reykjavík oprettede Börneskole.
—	2. Oktbr.	Canc. Skriv. ang. Examen ved Skolen for de Privat-Dimitterede i Island.
—	9. Oktbr.	Canc. Skriv. ang. Uddannelse af Seminarister til Skolelærere i Island.
—	19. Novbr.	Kgl. Resol. (Univ. Dir. Skriv. 18. Decembr.) ang. Beskikkelse af Censorer ved Dimissions-Examen i Bessastad Skole.
1831.	8. Januar.	Canc. Skriv. ang. Betaling for Dövstummes Underviisning.
—	11. Januar.	Kgl. Resol. ang. Forslag om adskillige Forbedringers Indförelse ved Bessastad Skole.
—	16. April.	Univ. Dir. Skriv. ang. det islandske lærde Skolevæsens Tilstand.
—	14. Mai.	Rentek. Skriv. ang. Jorden Lambhus' Overdragelse til afgiftsfri Brug for Skolen.
—	24. Septbr.	Univ. Dir. Skriv. ang. Requisitioner af Skoleböger.
—	24. Septbr.	Canc. Skriv. ang. Anvendelsen af Thorchilii Legat til en Börneskole.

Skovvæsenet.

1829.	9. Mai.	Rentek. Skriv. ang. Oversendelsen af nogle Sorter Træfrö.
—	27. Mai.	Kgl. Resol. ang. Opsendelse af Træfrösorter til Island.
—	27. Juni.	Rentek. Skriv. ang. Opsendelsen af Træfrösorter til Island.
1831.	16. April.	Rentek. Skriv. ang. Oversendelse af Træplanter.

Skyds, *see* Embeder, Embedsmænd.

Sportelvæsenet.

1826.	11. Novbr.	Rentek. Skriv. ang. Sportel-Regnskab fra den islandske Landsoverret.
1827.	6. Oktbr.	Canc. Skriv. ang. Retsgebyrer ved Landsoverretten i Island.
—	27. Oktbr.	Rentek. Skriv. ang. Retsgebyrerne ved Landsoverretten i Island.
—	7. Novbr.	For. for Danm., ang. Betaling for Præste-Attester (For. 21. Decbr. 1831. VI), jevnf. S. 303.
—	23. Novbr.	Plak. for Danmark, ang. collegiale Expeditioners Lösning (Canc. Skriv. 27. Mai 1828); jevnf. S. 271, 302, 392.
1828.	26. April.	Canc. Skriv. ang. Betaling for Udskrifter af Forlig.
—	20. Septbr.	Rentek. Skriv. ang. Synsforretning over Grenivík paa Grimsö og Betalingen for samme.
—	1. Novbr.	Canc. Skriv. ang. Udskrifter af Landsoverretsdomme i Justits-Sager.
1829.	18. Marts.	Plak. ang. Betaling for Forretninger ombord i Skibe.
1830.	10. Septbr.	Sportel-Reglement for Rettens-Betjente i Island.
1831.	12. Marts.	Rentek. Skriv. ang. Retsgebyrer ved Landsoverretten i Island.
—	9. Juli.	Plak. for Danm., ang. Nedsættelse i Gebyrerne for algierske Söpasse.
—	3. Septbr.	Canc. Circ. ang. Gebyr ved Udlevering af Confirmationer paa reciproke Testamenter.
—	17. Septbr.	Canc. Skriv. ang. Sysselmændenes Gebyrer og Reiser i Anledning af Paategning af Skibspapirer.

Statistik, *jevnf.* Capitelstaxt.

1826.	4. Marts.	Rentek. Circ. ang. Indberetninger om Afgifter af Arv og af faste Eiendommes Overdragelse.
—	4. Marts.	Rentek. Skriv. ang. Indberetninger om de ved Landsoverretten thinglæste Adkomstbreve.

1826.	4. Marts.	Rentek. Skriv. ang. Indberetninger om de ved geistlige Skifteretter faldende Afgifter af Arv.
—	25. Marts.	Rentek. Skriv. ang. Indsendelse af aarlige Indberetninger om Delinquent-Omkostninger.
1827.	15. Septbr.	Rentek. Skriv. ang Indsendelse til Stiftamtet af Gjenparter af de oeconiske Indberetninger fra Vester - Amtet (samt Nord- og Öster-Amtet).
—	29. Septbr.	Canc Skriv. ang. Indsendelse af aarlige schematiske Forklaringer om offentlige Stiftelser.
—	9. Oktbr.	Canc. Circ. ang. nye Schemata til de aarlige Indberetninger om Ægteviede, Födte og Döde.
1828.	29. Marts.	Canc. Circ. ang. schematiske Indberetninger om forefaldende Sager angaaende Forbrydelser og Straffe.
—	15. Novbr.	Canc. Circ. ang. Indretningen af schematiske Lister over afdöde Personer.
1829.	16. Mai.	Rentek. Skriv. ang. Forslag til Indförelse af autoriserede Mandtalsböger.
—	30. Mai.	Canc. Skriv. ang. Indsendelsen af de aarlige Medicinal-Beretninger fra Island.
1831.	5. April.	Canc. Circ. ang. schematiske Indberetninger om sindssvage Personer.
—	4. Juni.	Canc. Skriv. ang. Indsendelse af aarlige Beretninger om paadömte Justits-Sager.
—	6. Decbr.	Canc. Circ. ang. aarlige Indberetninger om criminelle Sagers Fremme.
—	10. Decbr.	Rentek. Skriv. ang. Indretningen af de oeconomiske Tabeller.

Strandinger, *see* Vrag.

Stævninger, *see* Retterne o. s. v.

Svovel.

1830.	27. Marts.	Rentek. Skriv. ang. Indberetninger og Forslag ang. Húsavík Svovlværk
1831.	21. Mai.	Rentek. Skriv. ang. Forpagtningen af Svovelværket i Húsavík.
—	25. Juli.	Forpagtnings-Contrakt om Svovelværket og Minerne ved Húsavík i Nord- og Öster-Amtet.

Sysseler, Sysselmænd, *see* Embeder, Embedsmænd.

Söpas, *jevnf.* Handel og Skibsfart.

1826.	17. Januar.	Rentek. Skriv. ang. Beseilings-Passer til Island.
1827.	27. Oktbr.	Toldk. Skriv. ang. de edelige Forklaringer ved Meddelelser af algierske Söpasser.
1831.	9. Juli.	Plak. for Danm., ang. Nedsættelse i Gebyrerne for algierske Söpasser.

Testamenter, *jevnf.* Arv og Skifte, Legater.

1829.	11. Juli.	Canc. Skriv. ang. Forholdet med Slegfredbörns Arverettighed.
—	5. Septbr.	Canc. Circ. (kgl. Resol. 19. August) ang. Nedsættelsen af Bevillings-Gebyrer.
1831.	3. Septbr.	Canc. Circ. ang. Gebyr ved Udlevering af Confirmationer paa reciproke Testamenter.

Thorchilii Legat, *see* Legater og Stiftelser.

Tiende, *jevnf.* Skatter og Afgifter.

1828.	6. Decbr.	Rentek. Skriv. ang. Spörgsmaalet om Tiende af Jordqvilder paa de af Selveiere beboede Gaarde i Island.
1829.	24. Januar.	Rentekamm. Skriv. ang. midlertidig Tiendefrihed for nogle solgte kgl. Jorder.

1829. 27. Januar.	Canc. Skriv. ang. Spörgsmaalet om Tiende af Jordqvilder paa Selveiergodset i Island.
— 7. Febr.	Rentek. Skriv. ang. Modtagelsen af Uldengods i Tiende.
— 21. Febr.	Rentek. Skriv. ang. Erlæggelse af Kirketiende af Hjemmegaardens Bruger.
— 14. Marts.	Rentek. Skriv. ang. Tienden i Öefjords Syssel.
1830. 6. Febr.	Rentek. Skriv. ang. den for Privatgodset i Rangarvalla Syssel gjeldende Jordebog.
— 18. Septbr.	Rentek. Skriv. ang. Tiendeydelsen af Jorden Hamar i Myra Syssel.
1831. 21. Mai.	Rentek. Skriv. ang. Kongetiendens Erlæggelse i Skagafjords Syssel (S. 814 Anm.).
— 4. Oktbr.	Canc. Skriv. ang. Tiendepligten til Fattige af Kirke- og Kloster-Jorder.
— 3. Decbr.	Canc. Skriv. ang. Modification i Tiendes Erlæggelse af nogle Jorder i Skagafjords Syssel.

Tidsskrift („Ármann á alþíngi"), *see* Böger o. s. v.

Told, *see* Handel og Skibsfart, Skatter og Afgifter, Traktater.

Traktater.

1826. 22. April.	Canc. Skriv. ang. Udvidelse til Island af nogle almindelige Lovbud fra 1825 (Pl. 7. April; 23. Juni; 15. Oktbr. om Afdragsret); jfr. S. 161—163, 460.
— 26. April.	Convention mellem Danmark og de Amerikanske Fristater.
— 28. Septbr.	Canc. Plak. ang. Afdragsrettens Ophævelse mellem Danmark og de Nordamerikanske Fristater (Canc. Skriv. 5. Mai 1827).
— 2. Novbr.	Handels-Traktat mellem Kongen af Danmark og Kongen af Sverrig og Norge.

1826.	27. Decbr.	Canc. Plak. for Danm., ang. Afdragsrettens Ophævelse mellem Danmark paa den ene, og Sverrig og Norge paa den anden Side (Canc Skriv. 5. Mai 1827).
1827.	17. Marts.	Canc. Skriv. (til Rentek.) ang. Udvidelse til Island af nogle almindelige Lovbud fra 1826 (Pl. 28. Septbr.; 27 Decbr.).
—	5. Mai.	Canc. Skriv. ang. Udvidelse af Lovbud fra 1826 (Pl 28. Septbr.; 27. Decbr.).
—	7. Juli.	Canc. Plak. for Danm., ang. Afdragsrettens Ophævelse mellem Danmark og Rusland (Canc. Skriv. 27. Mai 1828); jevnf. S. 271, 302
1828.	4. Marts.	Canc. Plak. for Danm., ang. Afdragsrettens Ophævelse med Sardinien (Canc. Skriv. 23. Mai 1829); jevnf. S. 388, 419.
—	26. April.	Handels og Skibsfarts-Traktat mellem Danmark og Brasilien.
—	2. Septbr.	Canc. Plak. for Danm., ang. Afdragsrettens Ophævelse mellem Danmark og Schweitz (Canc. Skriv. 23. Mai 1829); jevnf. S. 388, 419.
1830.	10. August.	Canc. Plak. for Danm., ang. Afdragsrets Ophævelse mellem Danmark og de österrigske Stater.
1831.	7. Januar.	Canc. Plak. ang. Afdragsrettens Ophævelse mellem Danmark og Lübeck.
—	12. April.	Canc. Plak. for Danm., ang. Cartel-Convention om Udlevering af Deserteurer m. m.
—	14. Oktbr.	Additionel-Akt til de mellem Danmark og Rusland bestaaende Traktater.

Træplantning, *see* Skovvæsenet.

Tugthus, *see* Criminalvæsenet.

Tyende.

1827.	21. Febr.	Reskr. ang. Ophævelse af Forpligtelsen for fattige Börn at tjene i Reppen.

1827.	8. Septbr.	Canc. Skriv. ang. Ansættelse af en fast Distriktslæge paa Vestmannöerne.
—	27. Oktbr.	Rentek. Skriv. ang. Auction over Afgiftsfisk paa Vestmannöerne.
1828.	23. Januar.	Kgl. Resol. (Rentek. Skr. 23. Febr.) ang. en Læges Ansættelse paa Vestmannöerne (S. 194 Anm.).
—	27. Febr.	Kgl. Resol. (Rentek. Skr. 15. Marts) ang. midlertidig Tilladelse for Spekulanter til at handle paa Vestmannöerne.
—	27. Mai.	Canc. Skriv. ang. Tilladelse for Distriktslægen paa Vestmannöerne at dispensere Medicamenter.
—	1. Juli.	Rentek. Skriv. ang. Anskaffelse af chirurgiske Instrumenter til Lægen paa Vestmannöerne.
1829.	10. Marts.	Kgl. Resol. (Rentek. Skr. 11. April) ang. Gagetillæg for Sysselmanden paa Vestmannöerne.
—	29. August.	Rentek Skriv. ang Afgiftsfisken til Sysselmanden paa Vestmannöerne.
—	23. Decbr.	Reskr. ang. Afgift til Vestmannöe Kirke.
1831.	23. Febr.	Kgl. Resol. (Rentek. Skr. 26. Marts) ang. Vestmannöernes Beseiling.
—	17. Septbr.	Rentek. Skr. ang. Æderfuglevarpet paa Vestmannöerne.

Vexler, Vexelret, *see* Pengevæsenet.

Veterinairer, *see* Landbovæsenet.

Visitats, *see* Geistligheden.

Vrag.

1826.	22. April.	Canc. Skriv. ang. Udvidelse til Island af nogle almindelige Lovbud fra 1825 (For. 2. Decbr.); jevnf. S. 162—163, 306, 405, 458 Anm.
1829.	23. Mai.	Rentek. Skriv. ang. Forpagtning af Forstrande i Skaptafells Syssel.
—	4. Juli.	Canc. Skriv. ang. Forstrandsretten paa Gaarden Vík i Skaptaf. Syssel.

1830. 27. Novbr. Rentek. Skriv. ang. strandet Gods, som henföres til Regale.

Vulkaner.

1826. 23. Septbr. Rentek. Skriv. ang. Stiftelsen af et Fond for Vulkanlidte i Sönder-Amtet.

1830. 10. August. Kgl. Resol. ang. Beretning om Vulkan-Udbrud udenfor Reykjanæs.

Vægt, *see* Maal og Vægt.

Æderfugle, *see* Landbovæsenet.

Ægteskab.

1826. 20. Mai. Canc. Skriv. ang. Udvidelse til Island af Forordningen om Præsternes Embede med Hensyn til Ægteskab

1827. 23. Mai. Forordn ang. Ægteskaber efter erhvervet Skilsmissedom (For. 21. Decbr. 1831. IV); jevnf. S. 272, 303, 535, 651, 824.

— 7. Decbr. Reskr. ang. Udvidelse til Island af Anordninger fra 1824 (For. 30. April 1824).

1828. 5. Febr. Canc. Circ. ang. Præsternes Attester for separerede Ægtefolk.

— 2. August. Canc. Skriv. ang. de for Island gjeldende Love i Blodskams-Sager.

— 27. Septbr. Canc Circ. ang. Bestemmelser om Formuens Deling ved Ægtefolks Separation.

1829. 5. Septbr. Canc. Circ. (kgl. Resol. 19. August) ang. Nedsættelsen af Bevillings-Gebyrer.

1830. 28. August. Canc Skriv ang Spörgsmaalet om Udvidelse til Island af almindelige Anordninger fra Aarene 1815 til 1819 (Canc. Pl. 10. Febr. 1818); jevnf. S. 648.

1831. 31. Mai. Canc. Skriv. ang. Fremgangsmaaden i Anledning af Andragende fra en Geistlig om Skilsmisse.

— 21. Decbr. For. ang. Udvidelse til Island af nogle i 1827 udkomne Anordninger (IV. For. 23. Mai 1827).

Rettelser.

I niende Bind: S. 200 L. 19: 1824, *l.* 1827.

S. 236 i Marg.: 20. Oktbr., *l.* 27. Oktbr.

S. 271 L. 24: 27. Juli, *l.* 7. Juli.

S. 272 L. 1: 1. Marts, *rett.* 7. Marts; L. 29: Julii, *rett.* Junii

S. 355 L. 18: Det kongl. Danske Cancellie, *l.* Rentekammeret.

S. 383 L. 16: 1828, *l.* 1829.

S. 466 L. 32: Caencllie, *l.* Cancellie.

S. 496 L. 27: foran „De Omkostninger" osv. indsættes: § 6.

S. 597 L. 6: Kjöbenhavn, *l.* Frederiksberg.

Lbs - Íslandssafn
9.6.
100444793 - 2

